

RABAŞ'IN YAZILARI

Makaleler

Üçüncü Cilt

LAITMAN
KABBALAH
Publishers

RABAŞ'IN YAZILARI MAKALELER

Üçüncü Cilt

LAITMAN

KABBALAH

PUBLISHERS

Rav Baruch Shalom Halevi Ashlag

RABAŞ Yazıları

Cilt Üç – Makaleler

Telif Hakkı © 2018 Michael Laitman Tüm hakları saklıdır
Laitman Kabbalah Publishers tarafından yayınlandı

İletişim Bilgileri

E-posta: info@kabbalah.info

Web sitesi: www.kabbalah.info

ABD ve Kanada'da ücretsiz: 1-866-LAITMAN

1057 Steeles Avenue West, Suite 532, Toronto, ON, M2R 3X1, Kanada
Tel. 1-416-274-7287

2009 85th Street #51, Brooklyn, New York, 11214, ABD Tel. 1-800-540-3234

ABD'de basılmıştır

Bu kitabın hiçbir bölümü kullanılamaz veya çoğaltılamaz, kısa alıntılar dışında,
yayıncının yazılı izni olmaksızın eleştirel makalelerde veya incelemelerde hiçbir
şekilde kullanılamaz.

ISBN: 978-1-9856-8941-1

Kongre Kütüphanesi Kontrol Numarası: 2016938484

Çeviri: Rinah Shalom, Chaim Ratz

Çeviri Asistanı: Mickey Cohen, Moshe Eisenberg

İçerik Düzenleme: Noga Bar Noye

Düzenleme ve Düzeltme: Mary Pennock, Mary Miesem

İç Tasarım: Gill Zahavi

Kapak Tasarımı: Baruch Khovov/Inna Smirnova

Genel Yayın Yönetmeni: Chaim Ratz

Baskı ve Post Prodüksiyon: Uri Laitman

İLK BASKI: MAYIS 2018

İlk baskı

İçindekiler

Tav-Şin-Mem-Zayin (1986-1987)

<i>Kötüye de İyiye de İyilik Yapan İyi.....</i>	<i>8</i>
<i>Kötülüğün Farkındalığının Önemi.....</i>	<i>11</i>
<i>Tüm İsrail'in Bir Sonraki Dünyada Payı Vardır.....</i>	<i>24</i>
<i>Kötü Bir Kişiden İyi Bir Şey Duymak Yasak mıdır?</i>	<i>31</i>
<i>Ödülden Daha Ziyade Çalışmanın Faydası Nedir?</i>	<i>37</i>
<i>Daimî İncanın Önemi.....</i>	<i>58</i>
<i>Hanuka Mucizesi</i>	<i>64</i>
<i>Gerçek ile Merhamet ve Gerçek Olmayan Merhamet Arasındaki Fark</i>	<i>73</i>
<i>Kişinin Yüceliği Onun İncasının Gelecekteki Ölçüsüne Bağlıdır.....</i>	<i>87</i>
<i>Kötü Sözü'nün Özünü Nedir ve Ona Karşı Kim Durur?</i>	<i>99</i>
<i>Purim ve Emir: O Bilmeyene Kadar</i>	<i>113</i>
<i>Çalışmada Yarım Şekel Nedir-1</i>	<i>119</i>
<i>Matzot Bayramına Neden Pesah Denir?</i>	<i>138</i>
<i>Pesah, Matza ve Maror Arasındaki Bağlantı.....</i>	<i>146</i>
<i>Kutsallıktaki İki Anlayış.....</i>	<i>158</i>
<i>Genel Halkın Çalışması ve Bireyin Çalışması Arasındaki Fark</i>	<i>163</i>
<i>Putperestlere Tora'yı Öğretmekteki Katı Yasağın Anlamı.....</i>	<i>169</i>
<i>Tora'nın Edinilmesine Hazırlık Nedir?</i>	<i>185</i>
<i>Yaradan Çalışmasında İfşa Edilenler ve Gizlenenler Nelerdir?</i>	<i>192</i>
<i>İnsanın Özel Mülkiyeti Nedir?</i>	<i>201</i>
<i>Yaradan Çalışmasında Kirli Eller Nedir?</i>	<i>208</i>
<i>Kişinin Yaradan'dan İsteddiği Hediye Nedir?</i>	<i>214</i>

Anlaşmazlıktan Sonra Gelen Barış Hiç Anlaşmazlık Olmamasından Çok Daha Önemlidir	222
Çalışmada Asılsız Nefret Nedir?.....	241
Çalışmada Başın Ağırlığı Nedir?	248
Hafif Bir Emir Nedir?.....	255
Çalışmada ‘Kutsama’ ve ‘Lanet’ Nedir?	261
Çalışmada Ekleme Yapmamak ve Çıkarmamak Nedir?.....	267
“Ödül Kedere Göredir” Nedir?	275
Çalışmada Otorite Savaşı Nedir?-1.....	282
Çalışmada Antlaşma Yapmak Nedir?	295
Yaşamın İki Anlayışa Ayrılmasının Nedeni	303
Teşuva’nın (Tövbe) Ölçüsü Nedir?.....	311
Yaradan’ın Adının ‘Hakikat ’Olması Ne Demektir?.....	315
Çalışmada Yardım ve Bağışlanma İçin Dua Nedir?.....	321
Çalışmada “İsrail Sürgündeyken Şehina Onlarla Beraberdır” Nedir?	325
Çalışmada Bir Tarla ve Tarla Adamı Arasındaki Fark Nedir?.....	338
Damadın Suçlarının Bağışlanmasının Önemi Nedir?	342
Dua Eden Kişi Sözlerini Düzgün Şekilde Açıklamalı Ne Demektir?	349
Çalışmada Erdemlinin Izdırıp Çekmesi Ne Demektir?	353
Çalışmada, "Öğrenim Yerine Gidenlerin Dört Niteliği" Nedir?	361
Lişma’dan Önceki İki Muhakeme Nedir?	367
Yaradan Yolunda Tora ve Çalışma Nedir?	372
Çalışmada “Halkın Çobanı Bütün Halktır” Nedir?	393
Dost Sevgisi İhtiyacı.....	398
Çalışmada “Boş bir Mekânda Kutsama Yoktur” Ne Demektir?	402
Keduşa’nın (Kutsallığın) İnşa Edildiği Temel Nedir?	412
Tanrısal bir Ruh ile Hayvansal bir Ruh Arasındaki Temel Fark	446
Çalışmada Kişi Ne Zaman “Yaradan’ın Hizmetkârı” Olarak Kabul Edilir?	454
Çalışmada, Gümüş, Altın, İsrail, Kalan Diğer Milletler Nedir?	463
İhsan Etme Çalışmasında Ödül Nedir?.....	478
Çalışmada Tora Karanlıktan Verildi Ne Demektir?.....	484
Çalışmada Erdemlinin Faziletleri ve Kötülükleri Nelerdir?	490
Çalışmaya Lo Lişma’da Başlamak Ne Demektir?.....	496

Çalışmada “Gizli Şeyler Efendi’ye Aittir, İfşa Olan Şeyler Bize Aittir” Nedir?	504
Çalışmada, Şabat Arifesinde Hazırlık Nedir?	512
Çalışmada Yasa ve Yargı Arasındaki Fark Nedir?	519
Çalışmada, “Yaradan Gururu Tolere Etmez” Nedir?.....	527
“O’nun Rehberliği Gizli ve Açıktır” Nedir?	535
Tanrı’ya Hizmet Edeni O’na Hizmet Etmeyenden Nasıl Ayırabiliriz?	543
Dostlar Meclisinde Ne Aranmalıdır?	551
Çalışmada İnsanın Yaradan’a Atfedilen Çalışması Nedir?	559
Bir Düşüş Esnasındaki İki Eylem Nedir?	570
Yaradan’ın Çalışmasında Genel ve Birey Arasındaki Fark Nedir?.....	576
Çalışmada Gün ve Gece Nelerdir?	583
Çalışmada Kişinin Yaradan’dan Talep Etmesi Gereken Yardım Nedir?	590

Tav-Şin-Mem-Zayin

(1986-1987)

Kötüye de İyiye de İyilik Yapan İyi

Makale No. 1, Tav-Şin-Mem-Zayin, 1986-87

Deriz ki, “Ve bütün inananlar,” vs., “Kötüye de iyiye de iyilik yapan İyi.” Bunu çalışmada anlamalıyız, bununla kastedilen Yaradan’a yakınlaşmak isteyen ve bunu “iyi” olarak nitelendirenler, başka bir deyişle, onların tüm beklentileri sadece budur; Yaradan ile Dvekut [bütünleşme] ile ödüllendirilmektir. O halde, burada neden “kötüye de iyiye de” sözünü yorumlamalıyız? Şöyle ki, iyiliğe ulaşmak isteyen bir kişiden bahsediyorsak ki ona göre bu Yaradan ile Dvekut’a ulaşılmasıdır, o neden “kötü” olarak nitelendiriliyor? Aynı şekilde, “iyilik” derecesini nasıl niteliyoruz?

Öncelikle, bunu anlamak için, “O’nun yarattıklarına iyilik yapmak” olan yaradılışın amacını incelemeliyiz. Buna göre, “Ve bütün inananlar,” vs., “iyilik yapan İyi,” denildiğinde, atalarımızın dediği gibi kastedilen “İyilik eyleminin kendisi, iyilik yapmaktır.” Buna rağmen, O’nun kötüye de iyiye de iyilik yaptığına inanıyoruz, bunun anlamı kötüye de haz ve zevk verilir demektir.

Basit anlamına göre, “kötü”, diğer kişilere kötülük yapandır, bununla kastedilen, onların kendi iyi oluşları ile ilgilenmeleri ve ihsan etme ile ilgilerinin olmamasıdır. “İyi”, diğerlerine iyilik yapan insandır; bu kişilere “iyi” denir. Bu sebeple, “kötüye de iyiye de iyilik yapan İyi” ile anlamamız gereken kendini sevme ile dolu olan kötü kişilere de haz ve zevk verilmesidir.

Öğrendiğimiz kurala göre, almak için alma kapları üzerinde bir kısıtlama ve gizlilik vardır, bu yere ışık tekrar girmez ve ışıktan yoksun kalmaya devam eder ve bu

kısıtlamaya Tzimtzum Alef [birinci kısıtlama] denir, ki hiçbir zaman kalkmaz, fakat sadece Tzimtzum Bet [ikinci kısıtlama] kalkar, fakat almak için alma arzusunda olan hiçbir zaman alamaz; o zaman, “kötüye de iyiye de iyilik yapan” nasıl doğru olabilir ki? Ne de olsa, “yarattıklarına iyilik yapan” olarak adlandırılan üst nimetleri alabilecek kaplar onlarda yoktur.

Baal HaSulam bir keresinde kişide iki tür Kelim [kaplar] bulunduğundan bahsetmişti: 1) ihsan etme kapları 2) alma kapları, ki buna Kabala’da ihsan etme kapları olan Kelim-de-Panim [öndeki kaplar] ve alma kapları olan Kelim-de-Ahoraim [arkadaki kaplar] denir. İhsan etme kaplarına “iyi kaplar” denir ve kendilerini ıslah edebilen kişiler, ancak ihsan etme kapları ile bunu yapabilirler. Bu şu demektir: ancak ihsan etme kapları ile ihsan etmeye niyet edebilirler ve daha fazlasına değil. Daha üst derece ile ödüllendirilmiş olanlar, bu kişiler ayrıca alma kapları ile de ihsan etmeye yönelebilirler.

Yukarıda bahsedilenlere göre, “kötüye de iyiye de iyilik yapan İyi” ifadesini şu şekilde yorumlamalıyız: Kişi, Yaradan’ın yukarıdan yardım edeceğine inanmalı, bilgilerimizin de dediği gibi, “Arınmaya gelene yardım gelir”. Bu yüzden, onlar Yaradan’dan davranışlarını ihsan etmeye yönlendirmek için güç talep ettiklerinde, tam duaya gelmeyi talep ettiklerinde, başka bir deyişle alma kaplarının üstünden de ihsan edebilmek için, ihsan etme gücü bulabilmeleri konusunda onlara Yaradan yardım eder, buna “kötüye”, yani alma kaplarına denir. Ve “iyiye” ile anlatılan ihsan etme kaplarıdır. Her ikisinde de niyet Yaradan için olmalıdır.

Şimdi, çalışmasını Yaradan’a adayabilmek için, kendisini O’nun çalışmasına yakınlaştırmayı dileyen kişinin neden “kötü” olarak adlandırıldığını anlayabiliriz. Yukarıdaki açıklamalara göre, “kötü Kelim” olarak adlandırılan alma kaplarını doldurmak isteyenler, aynı zamanda O’na yakınlaşmak da isteyebilir, onlara “kötü” deriz. Şöyle devam edilir; ihsan etmek için ıslah edilecek kötü Kelim’den bahsettiğimizde, esasen “iyi” olandan daha yüksek bir derecedir, çünkü “iyi” ile kastedilen, kişinin Yaradan’dan onların üstüne çıkacak gücü kendisine vermesini istemesi ve ihsan edebilmeyi amaçlamasıdır.

Ve kötü eğilim ve iyi eğilim konusunda, Baal HaSulam’ın bir keresinde dediği gibi, Yetzer’in [eğilim], Tziur [izlenim] kelimesinden gelir. Bu nedenle, bazen eğilim, kişinin Yaradan adına Torah ve Mitzvot’ya uymak için iyi bir izlenim edinmesi anlamına gelir, başka bir deyişle, Yaradan’a ve yaratılışın tamamını Yaradan köke bağlılığından haz ve zevk duymaya başlayarak ödüllendirilmesi, yani Yaradan’ın niyetinin yarattıklarına iyilik yapmasıdır.

O zaman, bu izlenim, kişide dünyevi hayatı tamamen bırakma isteği uyandırır, çünkü onların hepsinin önemsiz olduğunu ve iptal edileceğini hisseder. İncelediği dünyevi

konuların herhangi birini elde etmek için hayatını boşa harcamaya gerek olmadığını söyler. Aksine, Yaradan ile Dvekut'a ulaşmak için her şeyden vazgeçmenin ve bu dünyada bulunmuş ve bir sonraki dünya ile ödüllendirilmiş olan bütün ruhlar ile bağ kurmaya değer olduğunu ve – Zohar'da yazılan "Raşbi'nin Okulu", "Matat'ın Okulu – kendisinin bu okullara erişim ile ödüllendirileceğini hisseder. Şöyle devam eder; kişinin maneviyat ile ilgili edindiği iyi izlenimler onun bedensel arzulardan uzaklaşmasına ve ruhani arzulara yönelmesine neden olur, çünkü kişi, bilgilerimizin dediği gibi, şunun özlemine duyar: "Sen yaşamında senin dünyanı ve bir sonraki dünyadaki yaşamda kendi sonunu göreceksin." ("On Sefirot Çalışmasına Başlangıç", Madde 89'a bakınız). Bu iyi izlenimdir.

Bazen de kişi kötü izlenim edinir, başka bir deyişle, eğer kişi, kendi yararına değil de sadece Yaradan adına çalışmayı yüklenir ve bütün çalışmaları Yaradan'a adanırsa, o bu dünyadan kaybolmuş gibi izlenimler edinir ki bu dünya yaşam sevinci ile doludur. Sanki hep bugüne değin birlikte olduğu ailesinin hepsini terk ediyordur ve aniden onları terk eder. Elde etmek için özlemine çektiği her şeyi ve elde etmiş olduğunu düşündüklerini ve elde edemediklerini, şimdi, aynı anda, her şeyini kaybeder ve bütün dünyasının kararmış olduğunu hisseder. Maddesel dünyaya ilişkin şu anda edindiği izlenimlerin de üstesinden gelebilecek herhangi bir istek veya arzuyu kendinde bulamaz.

Üstelik kişi dünyevi hayata bugüne değin bu kadar önem atfetmediğine şaşırır ve hali hazırda birçok kez kendine yarar sağlamak için değil de Yaradan'a yarar sağlamak için çalışmaya kendini adayacağı konusunda mutabık kalmıştır bile. Fakat kişi, maneviyat konusunda kötü izlenimler alıp, dünyevi hayat konusunda iyi izlenimler aldığı şu anda, dünyevi hayattan aldığı lezzeti şu güne değin hiç almamıştır. Bu "kötü eğilim" olarak adlandırılır.

Yukarıdaki açıklamalara göre, "Ve Senin huzurunda zorla ya da isteyerek işlemiş olduğumuz günah için" ifadesinde yazılanları değerlendirmeliyiz ve daha sonra deriz ki; "kötü eğilimle, Senin huzurunda işlemiş olduğumuz günah için." Herkes sorar; "Önceki 'günah için' iyi eğilime ilişkin miydi yoksa kötü eğilime ilişkin değil miydi? Ne de olsa, günahlar sadece kötü eğilimden gelir."

Bundan üstlenmiş olduklarımızın neler olduğunu değerlendirmeliyiz: kötü izlenimlerin, maneviyatla ilgili olarak bize söylediklerini duymak. Şöyle ki, bir yandan dünyevi günahlara batmış durumdayız ve buna ilaveten, maneviyatla ilgili kötü izlenimler ediniyoruz ve "kötü eğilimle Senin huzurunda işlemiş olduğumuz günah için" ifadesini maneviyatla ilgili kötü izlenim olarak değerlendirebiliriz.

Kötülüğün Farkındalığının Önemi

Makale No. 2, Tav-Şin-Mem-Zayin, 1986-87

Zohar, Bereşit Bet'de (Sulam [Merdiven] Tefsiri Madde 218- 219) şöyle yazılmıştır: “‘Cennet’in altındaki sular bir yere toplansın ve kuru topraklar görünsün.’ ‘Sular... toplansın’, Tora’dır, ki ona ‘sular ’denir. ‘Bir yer ’ile kastedilen İsrail’dir. Ayrıca, şöyle yazılmıştır: ‘Sular bir yere toplansın’, ki ‘sular ’ile kastedilen Tora ve ‘bir yer ’ile kastedilen İsrail, yani Tora’yı alanlardır. Aksine, dünyadaki uluslar Tora’yı almak istemediler, bundan dolayı topraklar kuru ve ıssız kaldılar. Tora dünyanın yerleştirilmesini sağlar ve onun içindedir. Dünyadaki uluslar, Tora’yı almadılar, kuru ve ıssız kalmaya devam ettiler.”

Zohar’da yazılanları anlamalıyız, orada bütün hakkında, yani hem İsrail hem de dünyadaki uluslar hakkında yorum yapılıyor. Fakat insanlar, yani İsrail ve dünyadaki uluslar nasıl tek bir vücut olarak yorumlanıyor? Bilinir ki, Zohar’da şöyle denir: “her bir kişi kendi içinde ve kendi başına küçük bir dünyadır” ve İsrail de dünyadaki yetmiş ulusun tamamı da onun içindedir.

Prieki Avot’da (4. Bölüm, Mişnah 21) şöyle yazılmıştır: “Rabbi Yaakov der ki, ‘Bu dünya, sanki bir sonraki dünyaya bir koridor gibidir. Koridorda kendine hazırlık yap ki, salona girebilesin.’” Kusur görmediğin bir şeyi düzeltmeyeceğin açıktır. Yaradan için çalışma konusunda eğitim gördüklerinde, bütünlük yoluyla eğitilirler, başka bir deyişle, bir toplulukta birden fazla insan bulunduğu ve her biri diğerinden farklı olduğundan, atalarımızın dediği gibi (Midraş Rabbah 21, Sanhedrin 38), “Yüzleri birbirleriyle aynı olmadığından, görüşleri de birbirleriyle aynı değildir.”

Bu nedenle, herkese uygun bir eğitim çerçevesinde topluluğa rehberlik edilmelidir, başka bir deyişle, her bir kişi Tora ve Mitzvot’u [emirler] kavramalıdır. Atalarımızın dediği gibi (Minhot 99), “Rabbi Ami der ki, ‘Rabbi Yosi’nin sözlerinden şunu

öğreniyoruz: bir kişi sabah duasının ve akşam duasının sadece bir bölümünü bile öğrenmiş olsa, o Mitzva'ya [emir] uymuştur, 'Bu kitap, Tora, dudaklarınızdan ayrılmayacaktır. 'Rabbi Yohanan, Rabbi Şimon Bar Yohai adına şöyle der: 'Bir kişi sabah ve akşam sadece Şema okumasını dahi yapsa, o 'Bu kitaptan ayrılmayacaktır. 'emrini yerine getirmiş olur. Bundan eğitimsiz kişilere bahsedilmemelidir. 'Ve Raba der ki: 'Eğitimsiz kişilere bundan bahsetmemek, bir Mitzva'dır.'"

Buradan anlıyoruz ki, genel halka karşı Tora'yı yerine getirmenin bir sürü ölçüsü vardır. Bu kasıtlıdır, çünkü bir kişi bir diğerine benzemez. Bu yüzden, kişi "Bu kitap, Tora, dudaklarınızdan ayrılmayacaktır," emrini yerine getirmeye zorlanmamalıdır, daha doğrusu her bir kişi kabiliyeti ölçüsünde uymalıdır. Ve bütün topluluk tek bir vücut olarak görüldüğünden, buna göre, genel olarak herkes topluluğa dâhil olur. Şöyle devam eder, genel halkın birlikteliğinde daha çok Tora olur, başka bir deyişle, toplu olarak daha çok Tora öğrenilir. Böylece kişi, sabah ve akşam Şema okumasını yerine getirerek uyar ve Rabbi Şimon Bar Yochai'nin gözünde "Gündüz ve gece O'nu tefekkür edeceksin" görevini yerine getirmiş olur.

Bu bir yeniliktir, Rabbi Şimon Bar Yohai'ne ilişkin olarak denilir ki (Berahot 35), "Birçok kişi Rabbi İşmael gibi yaptı ve başardı ve birçok kişi Raşbi gibi yaptı ama başaramadı. Rabbi İşmael der ki, 'Ve sen mahsulünü toplayacaksın, 'diye yazılmıştır, bundan ne öğrenmeliyiz? 'Bu kitap, Tora, dudaklarınızdan ayrılmayacaktır, 'denildiğinden, bu sözlerin kelimesi kelimesine aynen anlaşılması mümkündür. Rabbi İşmael'in sözleri: "Ve sen mahsulünü toplayacaksın, 'geleneğe uygun olarak onlarla baş et. 'Raşbi der ki, 'Kişinin, sürme zamanında sürmesi, ekme zamanında ekmesi ve biçme zamanında biçmesi, harmanlama zamanında harmanlaması ve rüzgâr zamanında sermesi mümkündür. Peki, Tora'ya, ona ne olacaktır?"

Rabbi Yohanan'ın Raşbi adına (Masehet Makkot 99) neden şunu dediğini anlamalıyız: "Bir kişi sabah ve akşam sadece Şema okumasını yapsa dahi, o, 'Bu kitap, Tora, dudaklarınızdan ayrılmayacaktır 'emrini yerine getirmiş olur." Ancak Raşbi, genel halk için der ki; onlar, "ayrılmayacaktır" ayetini sabah ve akşam okuyarak yerine getirebilirler, ama birey için der ki; "Kişinin sürme zamanında sürmesi ... mümkündür. Peki, Tora'ya, ona ne olacaktır?"

Bu nedenle, her zaman insan ve genel halk arasında bir ayrım yapmalıyız. Aynı zamanda, şöyle bir yorumun yapılması mümkündür: genel halk "ev sahibi" olarak adlandırılır, insanların, yani insanlara dâhil kişilerin Tora'ya dair bir görüşlerinin bulunduğu kabul edilir.

"Ev sahiplerinin görüşünün" anlamı, genel olarak bir ev satın alan kişi hakkında, o evin şu veya bu kişiye ait olduğu söylenir, başka bir deyişle, bu ev, o belirli kişiden başkasına

ait değildir. Küçük bir obje bile alınsa, durum aynıdır, yani birbirimize “Bu obje kime aittir?” diye sorduğumuzda, deriz ki, falanca kişiye aittir, obje için harcamış olduğu emek sonucunda onu elde etmiştir, o yüzden obje onun olur ve objeye bu kişinin ismi verilir.

Yaradan için yapılan çalışmada da aynı şey geçerlidir. Kişi bir çaba sarf ettiğinde ve emeğinin karşılığında ödül istediğinde, bunu takiben, almak istediği ödüle onun ismi verilir ve o hem bu dünyanın hem de bir sonraki dünyanın ödülünü edinmek ister. Şöyle devam edilir, her şey onun hükmüne girer, o verdiği emek sonucu edindiği tüm şeylerin ev sahibidir.

Bu halka “ev sahiplerinin görüşü” denir, çünkü kendi iyilikleri dışında hiçbir şey yapmama mantığını benimserler, başka bir deyişle, emekleri karşılığında elde ettikleri şeylerin sahibi olurlar. “Kendini-sevme” olarak adlandırılan kendi hükümlerine bir kazanca yer olduğunu gördükleri durumlar haricinde, eğer kendilerinin bir yarar elde edeceklerini göremezlerse, çalışmak ve çaba göstermek için kendilerinde güç bulamazlar. Bunlara “genel halk” denir ve bunlar ev sahibi olarak görülür.

Fakat insanlar “Tora’nın görüşü” olarak nitelendirilir. Bununla kastedilen şudur ki, insanlara dâhil bütün kişiler Tora’nın görüşüne sahiptirler, çünkü bir isim hak etmek istemediklerinden, kendilerine ait ve kendilerine ilişkin herhangi bir varlıklarının olmaması için kendilerini iptal etmek isterler. Şöyle ki, bir şeye sahip olmak istemezler, çünkü kendini sevmeyi ve herhangi bir şekilde kendine önem vermeyi bırakmak isterler ve sadece Yaradan karşısında kendilerini iptal etmek isterler. Tek istekleri budur; kendi hükümlerini iptal etmek. Tek bir hüküm sahibi alan olsun isterler, bu da Yaradan’ın alanıdır. Başka bir deyişle, iki farklı alan olmasından ziyade, Tek Olan’ın alanı olsun isterler.

Şema okumasını yaptıklarında, “Hey İsrail duy, Efendimiz Tanrı’dır ve Efendi Birdir.” dediklerinde amaçladıkları dünyada tek hüküm sahibinin olması ve kendi hükümlerini iptal etmek istemeleri ve tek bir Yaradan’ın olmasıdır. Buna “Tora’nın görüşü” denir. Atalarımızın dediği gibi (Berahot 63), “Tora’nın sözleri ancak uğruna kendini öldüren için gerçekleşir.” Bu şu demektir: kişi kendini öldürür, yani kendini sevmeyi yok eder.

Bu demektir ki, insanlar ve Tora’nın görüşü aynı şeydir. Şöyle ki, “form eşitliği” olarak adlandırılan Dvekut’a ulaşmakla ve kendini sevmeyi iptal etmekle ilgilidir ve tek amacı kendini O’nun huzurunda iptal etmektir. Kişi her ne kadar Tora ve Mitzvot’un her bir ayrıntısına uysa da hala kendini sevmeye batmış olduğunu hissediyorsa, o zaman kendini çalışmanın içinde bütün olarak göremez, çalışmanın tamamını yaptığını söyleyemez. Çünkü yaptığı her şeyde, her şeyin kendi hükmüne girmesini ister, buna “ev sahiplerinin görüşü” denir ve iki ayrı hükmün olması umurunda değildir. Fakat

kalben iki ayrı hükmün altında olduğunu kabul eder. Böyle bir zamanda kalbinin derinliklerinden, Yaradan'ın, onu kendi hükmünden alıp Yaradan'ın hükmüne kabul etmesini isteyerek, gerçek duaya gelebilir. Şöyle ki, dünyada tek bir hükmün olduğunu hisseder ve her şey O'nun huzurunda iptal olur. Bu yüzden, insanlara özgü ve genel halka özgü eğitim vardır.

Fakat genel halkın neden bütünlük yoluyla eğitildiğini, başka bir deyişle, yaptıkları her şeyde bütünlüğün olduğunu anlamalıyız, Rabbi İshmael'den bile daha titiz olan Raşbi'nin sorduğu şudur: "Kişinin sürme zamanında sürmesi... mümkündür. Tora'ya, ona ne olacaktır?" Yine de o der ki, "Bir kişi sabah ve akşam sadece Şema okumasını dahi yapsa, o 'Bu kitap, Tora, dudaklarınızdan ayrılmayacaktır. 'emrini yerine getirmiş olur, yani "Gündüz ve gece O'nu tefekkür edeceksin" ayetine uymuş olur.

Fakat genel halkın Tora ve Mitzvot'u kavraması gerektiğinden ve doğa kanunlarında gördüğümüz üzere, kişi eğer çalışmasında bir ilerleme görmezse hiçbir şey yapamaz ve genel halk ev sahiplerinin görüşünü benimsemiş olduğu için, eğer onlara Tora'nın görüşü olduğu söylenirse, onlar kendilerine söyleneni dahi anlayamaz.

Sanki bir kişi sadece İbranice konuşuyor ve onunla İngilizce konuşulursa tek bir kelime dahi anlayamazmış gibidir. Aynı şekilde ev sahiplerinin görüşü ki onlar sadece kendini sevmeye dilinden anlarlar, kesinlikle başka bir dili, yani ihsan etme dilini anlayamazlar.

Bu yüzden, Tora ve Mitzvot'nun kavranması için ki bu genel halkın menfaati için gereklidir, söylendiği üzere nicelik yoluyla halkta bütünlük vardır, ama eğer onlara çalışmalarında bütünlüğün olmadığını söylenirse, onlar Tora ve Mitzvot'yu yerine getirmeyi bırakırlar. Fakat onlara gerçeğin söylenmemesi bir yalan değildir, çünkü Tora ve Mitzvot'ya dair herhangi bir kavrayış yüce bir şeydir ve kuruşa kuruş eklenerek miktar artar ve İsrail oğulları birbirinden sorumludur. Nitekim her bir kişinin gerçekleştirdiği çalışma, halkın her birinin çalışması ile birleşir.

Baal HaSulam'ın dediği gibi, güçlü olan iki şey vardır; nitelik olarak güçlü olan ve nicelik olarak güçlü olan. Nitelik olarak güçlü olan aslandır ve nicelik olarak güçlü olan çekirgeci ve her ikisinin de üstesinden gelinmesi zor olan bir gücü vardır. Bu yüzden, genel halka ihtiyacımız vardır, onlar nicelik olarak güçlüdür. Bu nedenle, deriz ki, dua ettiğimizde, sözcüklerin anlamını bilmesek dahi, yine de yaptığımız çok önemlidir, çünkü her ne kadar kişi içsel olarak hissetmese bile kutsal sözcükler, kişiyi çevreleyen bir ışığa sahip olup, çok güçlüdür.

Ama eğer, kişi söylediği sözcükleri görür ve sözcüklerin anlamları hakkında bir fikre sahip olursa ve bedenini söylediklerine karşı çıktığını görürse, o zaman ona şu denir: "Bunun seninle herhangi bir ilgisi yok; bedenini sana söylediği yabancı düşünceleri

dikkate alma ve bedenın itirazlarıyla mutabık değilsin.” Bilakis, en sonunda, her şey iyi olacaktır. Şöyle ki, “duaları ve ayınleri tam sırasıyla yerine getirmemiz gerekıp de sadece atalarımızın belirlediğı sözleri söylediğinde, tüm bunlarla ilgilenmen gerekmez, yani bedenın dediğini -senin yalan söylediğini- dikkate almamalısn. Şöyle ki, senin dile getirdiklerin tamamen yalan, yani sen bir şey talep ediyorsun fakat gerçekte senin, şahsen, talep ettiğınle hiçbir ilgin yok.”

Örneğın, sen şunu diyorsun: “Döndür bizi, Efendimiz, senin kanunlarına.” Fakat talep ettiğın hakkında düşünmüyorsun bile, çünkü saygınlık ve para ve benzerine ihtiyaç duyduğunu düşündüğünden, eksikliğini hissettiğın şeyler bunlar. Bu durumda, o gerçek itirazlar ileri sürüyor. Böyle bir zamanda ona denir ki: “Bedenın itirazları ile ilgilenmene gerek yok. Bu itirazları sen tövbe edesin diye ileri sürmüyor, bilakis seni başarısız kılmak ve dua etmemen için bunları ileri sürüyor. Bu yüzden sana geliyor ve erdemli olan birinin yapacağı itirazları ileri sürüyor. Ancak bunlar senin hiçbir şekilde dikkate almaman gereken yabancı düşüncelerdir.”

Kişi herhangi bir ilerleme kaydetmediğı bir şeyi sürdüremeyeceğı için, yaptığı her şeyi bütünlük içinde yaparak, ilerlemesi kişiye öğretilir. Bu, dünyevi meselelerde yapılan düzenlemelere benzerdir. Örneğın, bir kişi marangozluk eğitimi almaya başladığında ve zanaatında bir ilerleme kaydetmediğini gördüğünde, ona denir ki, “marangozluk sana göre değil, başka bir zanaat öğren.” Bir sonraki mesleğinde de başarılı olmazsa, ona “bunu yapmaya devam edemezsin, çünkü bu eğitimlerde herhangi bir ilerleme kaydetmiyorsun” denir. Daha doğrusu, o usta bir çalışan olamaz, sadece basit bir çalışan olur.

Yaradan için yapılan çalışmada da aynı şekildedir. Kişinin çalışmaya devam etmesini istediğimizde, çalışmasında herhangi bir kusurdan bahsetmemeliyiz, çünkü maneviyatta yaptığımız her şey genel halkın gözünde bütünlük olarak görülür. Bilakis, ona denir ki, “Yaptığın her şey mükemmel, çünkü kuruşa kuruş ekleyerek yüklü bir meblağ elde edilir ve maneviyatta yapılan hiçbir eylem karşılıksız kalmaz. Aksine, ıslahın sonuna gelindiğı zaman, bütün eylemler düzeltilir.”

Bu şöyle devam eder, ona yalan söylenmemiştir, bu, onun için yeterli bir çalışmadır çünkü o insanların çalıştığı gibi çalışamaz, zira o çalışmada kişiye eleştiri yolunda ilerlemesi öğretilmiştir. Şöyle, talep etmiş olduğuna içtenlikle uyabiliyor mu, başka bir deyişle, Yaradan’dan istediğı konusunda kalbi ve ağzı mutabık mı yoksa talep etmiş olduğuna bedeninin karşı çıktığını mı görüyor. Ve kişi her daim gerçek halini görmelidir.

“Gelinin huzurunda nasıl dans edilmeli” konusuna ilişkin Şammai ekolü ile Hillel ekolü arasındaki anlaşmazlıktaki iki yaklaşımın nedenini atalarımız anlatır. Şammai ekolü der

ki; “Gelin olduğu gibidir”, bu demektir ki ne olursa olsun doğruyu söyleyin. Hillel ekolü der ki; “güzel ve erdemli gelin.” Şammai ekolü, Hillel ekolüne dedi ki; “Eğer o kör ve topal ise, ona “güzel ve erdemli gelin” denir mi?” (RAŞİ, erdemliliği, bir tel rahmetin, onun üzerine serpiştirilmiş olması olarak yorumluyor.) Fakat Tora der ki; “yanlış sözlerden uzak durun.” Hillel ekolü, Şammai ekolüne dedi ki; “Size göre, çarşıda kötü pazarlık etmiş olan kişiyi, o yüceltir mi yoksa ayıplar mı? Onu kendi gözünde yüceltir.” Buradan hareketle, atalarımız der ki; “bir kişinin görüşü her zaman halkla iç içe olmalıdır.” RAŞİ, bunu şöyle yorumlamıştır: bir kişinin görüşü halkla iç içe olmalıdır ki, o herkese dileğine göre verebilsin.

Buna açıklık getirmek gerekir: Mesela, eğer kişi emlak veya pırlanta konusunda yetkin değilse, yanında bir uzman götürürse ve kişi beğendiği bir evi veya pırlantayı satın almak isterse, yanında götürdüğü uzman da onların iyi olmadığını görürse, ona gerçeği söylememesi, bunun iyi bir anlaşma olmadığını söylememesi daha mı iyidir ki? Bunu diyebilir miyiz? RAŞİ’nin yorumuna göre, “Bir kişinin görüşü halkla iç içe olmalıdır ki, o her birinin dileğine göre verebilsin” ile kastedilen eğer o kötü bir anlaşma yapmak istiyorsa, ona “Evet, bu iyi bir anlaşmadır” mı denmesidir?

Bunun yerine, bir fark vardır demeliyiz; çünkü kişi kötü bir anlaşma yapmadan evvel ve henüz düzeltilebiliyorken, yani kötü anlaşma henüz kesinleşmemişken, tabii ki ona gerçek söylenmelidir. Fakat anlaşma kesinleşmişse ve artık düzeltilemiyorsa, ona gerçeği söylemek yasaktır, çünkü gerçeği bilmesi ona ne kazandıracak ki? Sadece boş yere acı çekmesine yol açar.

Böyle bir zamanda, RAŞİ’nin de yorumladığı gibi, “her birinin dileğine göre verilsin” denebilir. Bu şu demektir: her bir kişinin isteği haz duymaktır. Bu yüzden, gerçeğin ona söylenmesinden dolayı acı duyacaksa, ona gerçek söylenmemelidir, çünkü bu onun dileği değildir, kişinin dileği hayattan haz duymaktır, zira yaratılışın amacı budur. Bu nedenle, ona gerçeğin söylenmesi halinde, o acı çeker. Fakat henüz alım işlemi tamamlanmadıysa, ona gerçek söylenmelidir, çünkü mutlu olur, artık gerçeği bildiğinden kötü bir anlaşma yapmaz, iyi bir anlaşma yapar, ona tavsiye edildiği üzere, iyi anlaşmanın gerektirdiği bedeli öder.

Aynı durum burada, Yaradan için yapılan çalışmada da geçerlidir. Genel halka dâhil kişilere, kendini sevme dilinden başka dili anlamayan veya anlayamayan kişilere çalışmalarının eksik olduğu söylenirse, bu atamızın dediği gibi; “kötü anlaşmayı yapmış olan kişi,” bunu düzeltmez ve ona bunun kötü bir anlaşma olduğu söylenmemelidir. Aksine, “Onu gözünde yüceltmelidir.” Bu öyledir, çünkü RAŞİ’nin atalarımızın dediğini açıkladığı üzere, “Bu yüzden kişinin görüşleri diğer kişilerle iç içe olmalıdır” yani her bir kişinin dileğine göre olmalıdır. Bu demektir ki, eğer kişi sadece kendini

sevmeyi istiyorsa, ona “Bu çalışma, yaptığın Lo Lişma [O’nun adına değil], iyi ve erdemli bir çalışma. Fakat iki zıt şey aynı zamanda nasıl söylenir, yani senin çalışman Lo Lişma ama yine de iyi ve mükemmel bir çalışma mı?

Ancak kişi kendi başına Lishma [O’nun adına] çalışamayacağını anlar ve tıpkı genel halk gibi Lo Lishma çalışır. Bu nedenle, o der ki, “Benim genel halktan farkım yok.” Ve her yerde yazılanlara, yani kişinin Lişma çalışmasına ilişkin olarak, bu çalışma sadece seçilmiş bir azınlığa verildi, genel halka değil, çünkü Lişma çalışmak zorlu bir çalışmadır. Dolayısıyla, şöyle devam edilir, ona dileğine göre rehberlik edilir.

Fakat insanlara dâhil kişiler, içsel bir dürtüye sahiptir ve genel halkın yaptığı çalışmadan hoşnut değildir çünkü gerçeğe eğilimleri vardır ve zıtlıklara anlam veremezler ama daha ziyade kendilerine şunu derler: “Ya Yaradan’a hizmet ediyorum ya da kendime hizmet ediyorum.” Şöyle ki, bu kişi uzlaşmaya yanaşmaz ve der ki: Ya kendi menfaatim için değil, tamamen Yaradan’ın yararınayım ya da Yaradan yararına değil, kendi menfaatimeyim. Atalarımızın dediği gibi (Sukkah 45), “Yaradan için olan çalışma ile başka bir şeyi birleştirenlerin dünyadan kökleri silinir.” Bu şu demektir, eğer kişi Yaradan için çalışmayı isterse, fakat biraz da olsa kendi menfaatine de çalışırsa, onun üst dünyadan kökü silinir.

Bu yüzden, kişinin isteği gerçeği görmek olduğunda, o kendi eylemlerini eleştirmeye yönlendirilir, yani kalbinin ve ağzının söyledikleri aynı mıdır değil midir? Eğer aynı değilse, Yaradan’a yönelmek için çaba sarf etmelidir. O zaman, tam tersine olarak; yani beden, kişinin genel halka dâhil normal kişilerin üstünde olduğunu ve onlarla eşit olmadığını, kademe kademe yükselen neslin, seçilmiş azınlığına dâhil olduğunu, anlamasını sağlar.

Eğer Yaradan’a yönelir yönelmez, ona talepleri konusunda yardım gelmezse, derhal öfkelenir ve der ki: “Genel halka dahil olan diğer kişiler, Senden dileklerini yerine getirmelerini istediklerinde, onların dünyevi ihtiyaçlarını, yani kendini sevmeye ilişkin isteklerini karşılıyorsan ve eğer onlar Senin onların dileklerini yerine getirmene layık olmazlarsa da bunu anlayabilirim. Ama ben Senden sadece manevi, yani Senin yararına olan taleplerde bulunuyorum, başka ne istiyorum ki? Senin için çalışmayı, sadece Sana hizmet etmeyi istiyorum ve kendim için herhangi bir talepte bulunmuyorum, o zaman neden şimdi bana cevap vermiyorsun? Özellikle de uzun zamandır Senden, Senin için çalışmayı talep ettiğim ve bedenimin bu çalışmaya müsaade etmediğini ve yardımına ihtiyacım olduğunu söylediğim halde, peki neden bana yardım etmiyorsun?”

Böylece, kişi gerçek şikâyetlerle O’na yönelir. Ona neden cevap verilmediğini anlamalıyız. Sebebi basittir: o haklı olduğunu savunuyor. Soru şudur, ne konuda haklıdır? Genel olarak denilir ki, bir kişi bir diğerine iyilik yapmak isterse, menfaati

olan, vereni dinler. Bu nedenle, burada, Yaradan için çalışmada, kişi Yaradan için çalışmak istediğinde, Yaradan bu menfaatin alıcısı konumundadır ve kişi verendir. Bu yüzden kişi, kendisini dinlemediği için Yaradan'a öfke duyar.

Fakat, Yaradan için çalışmada, kişinin düşündüğünün tam tersi durum söz konusudur, çünkü bu, atalarımızın, bir kadınla evlenen hakkında başlık parasına ilişkin kural için söylediklerine benzer bir durumdur, şöyle yazılmıştır: “Ve o, onun elinin içine koydu,” yani koca başlık parası vermelidir. Fakat o önemli kişiye, kadın başlık parası verir ve o, onu kutsarsa [evlenirse], o zaman kadın kutsanır [evlendirilir]. Sebebi şudur ki, önemli bir kişi söz konusu olduğunda, onun kadından almaktan duyduğu haz, aslında verme olarak nitelendirilir.

Bu yüzden, şöyle devam edilir, bir kişi her şeyini Yaradan'a vermek istediğinde, o alan olarak nitelendirilir. Şöyle ki, Yaradan çalışmasını kabul ederse, o zaman kişi alan olarak nitelendirilir ve kişinin zannettiği gibi, veren olarak nitelendirilmez.

Bu nedenle, bir kişi Yaradan'a bir şey vermek istediğinde, esasen Yaradan'ın kişiye verdiği kabul edilir. O zaman, yukarıda, o kişinin hazzın kendisine verilmesine, başka bir deyişle, Yaradan'ın ondan almasına layık olup olmadığına bakılır. Bu yüzden, onun duasına hemen karşılık verilmez, çünkü kişinin düşündüğü, kendisinin veren olduğudur. Hediyeleri veren konusunda, verenden bir şart istenmez. Tam tersine, alanın, verenin belirttiği şartları yerine getirmesi gerekebilir.

Bu nedenle, önemli kişilerde olduğu gibi, veren, alan olarak nitelendirilir ve önemli kişi verene şart koşabilir, yoksa kendisinden almaz. Aynı şekilde, Yaradan için çalışmada, ihsan etmek için yapılan çalışmada, Yaradan kişiden kendisine belirli şeyler vermesini ister, aksi takdirde Yaradan kişinin vermek istediği şeyi kişiden almak istemez. Bu nedenle, kişi Yaradan'a pek çok talepte bulunmalıdır ki böylece O, kişiden almak istesin.

Ancak kişinin, vermek istediğini Yaradan'ın ondan almasına layık olduğunu gördüğü zaman, Yaradan ona ihsan edebilmesi için gereken yardımı verir. Bunun öncesinde, Yaradan'dan kişiye, onun doğrudan görebileceği şekilde bir yardım gelmez. Daha doğrusu, kişi, her şeyi ihsan etmek için yapmaya uygun hale geldiğinde yardım alır; bundan öncesinde de her ne kadar Yaradan'ın yardımı olmayan hiçbir şey yoksa da kişi bunu doğrudan göremez.

Bu nedenle, Yaradan'ın ona yardım etmesini isteyen bir kişi, atalarımızın dediği gibi (Avot 2:12), “Bütün çalışmalarınız Yaradan için olmalıdır,” bu çalışmada kişi öncelikle Yaradan'ın önemini hissetmelidir ki böylece O'nun ihsanını anlasın, tıpkı önemli kişi hakkında söylendiği gibi. Zamanı geldiğinde, kişi vermek istediği ile esasen

Yaradan'dan alacağını bilmelidir çünkü önemli kişiler için “ondan aldığı haz yoluyla, vermek esasen almak olarak nitelendirilir.”

Bu yüzden, kişi öncelikle Yaradan'ın önemini takdir etmeli ve Yaradan'ın yüceliğini edinmek için tavsiye almalıdır. Bu şu demektir: Yerine getirdiği bütün Mitzvot, Yaradan'ın önem ve yüceliğini edinmeyi amaçlamalıdır.

Bu, Zohar'da yazılan şu ayet ile benzerlik gösterir: “Onun kocası kapılarda bilinir.” Zohar'da denilir ki, “Her biri kalbinde üstlendiği ölçüde”, ki ancak o zaman, kalbinde Yaradan'ın yüceliğini ve önemini üstlendiği ölçüde, o bütün çalışmalarını sadece Yaradan yararına yerine getirmeyi istediğini hissetmeye başlar. Yaradan'a vermek istediğini Yaradan'ın almasından duyacağı hazzı almak için bu böyledir.

Alma hazzına dair niteliğe ait kişide bir intiba olduğundan ve kişi Yaradan'ın yüceliğini ve önemini hissettiğinde, önemli bir kişi ondan aldığı bundan dolayı haz duyulduğundan, Yaradan menfaatine her şeyi yapma isteği kişide kendiliğinden uyanır. Şöyle ki, sahip olduğu her şeyi Yaradan'a vermek ister, çünkü Yaradan'a vermekten dolayı haz duyar.

Fakat bu “almak için ihsan etmek” olarak nitelendirilmez. Aksine, almak için ihsan etmek ile kastedilen daha çok bir tür ticarettir, alıcı satıcıya bedel öder. Şöyledir; alıcı satıcıya verir ki, bunun karşılığında satıcı ona bir tür ödül versin.

Burada iki şeyden bahsedilir: 1) müşterinin verdiği para, 2) karşılığında bir tür obje veren satıcı. Aksine, Yaradan için yapılan çalışmada, küçük olan büyük olana bir obje verir ve karşılığında bir şey istemez. Daha doğrusu burada, tek bir eylem vardır. Bu yüzden aynı eylemde, bu iki niyeti ayırt etmeliyiz, yani kişinin, önemli kişiye verdiği objeyi.

Burada, birbirine zıt iki niyeti ayırt etmeliyiz: 1) veren ve verme eyleminden haz duyma niyetinde olan veren, 2) objeyi alan alıcı ki bu önemli bir kişidir ve niyeti, verene haz vermek, ihsan etmektir. Buna göre, veren, “alan” ve alan da “veren” olarak nitelendirilir.

Yukarıda dediğimiz gibi, kişinin Yaradan'a ihsan etmesinden dolayı duyduğu hazzın nedeni verdiği önemden dolayıdır. Islah için gerekli olanlar bize verildiğinden ki bu “form eşitliği” denilen “Dvekut” halidir, atalarımızın şu ayet hakkında dedikleri üzere, “ve O'na tutunun”, bunu şu şekilde anlamalıyız: “O merhametli olduğundan” ve yarattıklarına vermekten haz duyduğundan “böylece sen de merhametlisin” yani Yaradan'a vermekten haz duyuyorsun. Bu durumda, kişi, Yaradan'a ihsan ettiğinde eğer bundan haz duymuyorsa, form eşitliğinde bir eksiklik vardır.

Aksine, eğer, tam da Yaradan'a vermekten dolayı haz duyuyorsa, form eşitliğinden bahsedilir. Fakat kişi Yaradan'a vermekten dolayı haz duyduğu böyle bir mertebeye nasıl ulaşır? Bu ancak Yaradan'ın önemi ve yüceliğini hissettiğinde olur. Bu durumda, doğal bir haz vardır, tıpkı önemli bir kişide olduğu gibi. Böylece kişi ihsan etmekten dolayı haz duyar çünkü ihsan etmek ona haz verir ve kişi aldığı yerde çalışabilir.

Fakat bu şu soruyu gündeme getirir: "Kişi Yaradan'ın yüceliğini nasıl hissedebilir?" Baal HaSulam bu konuda mantık ötesi bir durumun olduğundan bahseder. Şöyle ki, bazen kişi bu adamın diğer herkesin üstünde ve dünyadaki en değerli niteliklere sahip olduğunu hissettiğini gözünde canlandırır. Bilgelik açısından da bu dünyadaki en bilge adamdır. Bu birinci idraktır.

İkinci idrak ise, O'nun yüceliğini ve önemini hissetmemesine rağmen buna mantık ötesi inanmasıdır; o dünyadaki tüm niteliklere sahiptir. Eğer inancı yüzde yüz ise, o zaman sanki biliyormuş gibi bunu başarmış olur.

Mantık ötesi inanç konusunda iki idrak vardır:

Onun yüceliği ve önemini edinmenin hiçbir yolu yoktur ve bu yüzden onun dünyadaki en önemli kişi olduğuna inanır.

Onun yüceliğini ve önemini edinmek ve hissetmek için bir yolu vardır ama onurlu olduğu için gerçeği araştırmasında herhangi bir kusur olmayacaktır. Bu tıpkı borç isteyen ve zamanında ödeyeceğine söz veren kişi gibidir ve borç veren, bu kişinin güvenilir olup olmadığını araştırır. Bazen borç isteyen bunu duyar. Bu durumda, borç isteyen bundan dolayı lekelenmiştir, çünkü o dünyadaki en önemli kişidir. Şöyle ki, onur nedeniyle, her ne kadar başka bir yol bulunsa bile, kişi mantık ötesinde inanır.

Bu nedenle, özellikle, kişi "Tanrı'nın onurundan dolayı, konunun gizlenmesini" isterse, o her ne kadar Yaradan'ın önemini edinecek ve bilecek bir yöntemle sahip olsa da Yaradan'a inanmak ister. Halen, bedeninde ona şunu diyen kıvılcımdan vazgeçer: "Her şeyi mantık dâhilinde edinebilecek iken neden mantık ötesine ihtiyaç duyuyorsun?" Bu mertebe zaten biraz maneviyat ile ödüllendirilmiş kişilere, Yaradan'ın yüceliğini edinmek için bir yolu bulunan ve yine de mantık ötesi çalışmak isteyenlere ilişkindir.

Fakat aynı durum gerçek maneviyata girmek için yapılan hazırlık çalışmaları için de geçerlidir. Şöyle ki, kişi Yaradan'ın önemine mantık ötesi inanmayı üstlendiğinde, özellikle mantık ötesi gitmeyi istemeyi de üstlenmelidir. Her ne kadar Yaradan'ın yüceliğini mantık dâhilinde göreceak akıl kendisine verilmişse de o, mantık ötesini tercih eder, çünkü "Yaradan'ın onurundan dolayı, konunun gizlenmesi" söz konusudur.

Bu mantık ötesine gitmeyi istemek olarak nitelendirilir. Tam olarak o zaman, maneviyatı edinmeye yarayan Kli (kap) oluşur, çünkü kendine dair hiçbir şey umurunda olmayıp bütün niyetleri sadece Yaradan'a ihsan etmek içindir. Bu nedenle artık, eğer biraz aydınlanma verilirse bu alma kaplarına gider diye bir korkuya yer yoktur, zira kişi daima kendini-sevmekten çıkmaya gayret etmektedir.

Baal HaSulam dedi ki, alma arzusu sadece almak isteyip, ihsan etmek istemediğinden, kişiye mantık ötesi çalışması söylendiğinde bile sadece ihsan edip almadığını düşünür, çünkü mantık ötesi gitmesi gerektiğinde kişi acı çeker. Bunun kanıtı da beden yaptığı her şeyde sadece haz ve zevk almakla ilgilendiğinden, kişinin mantık ötesi çalışması gerektiğinde, beden bu durumdan hoşnut olmaz, bu nedenle, kişiye mantık ötesi gitmesi öğretildiğinde, ihsan etme çalışmasına başlar. Bu yüzden, kişi mantık ötesi yoldan gitmeyi tercih ettiğinde, bu onun doğru yolda yürümesini garanti altına alır ve bu yol Yaradan ile Dvekut'a ulaşmanın yoludur.

Yukarıdakilere göre, "mantık ötesinin" anlamını hep aklımızda tutmalıyız, kişi neyin mantık içinde olduğunu, yani mantığının ona ne dediğini, Yaradan için çalışmanın ne için değerli olduğunu gözünde canlandırmak için önce mantık ötesi gitmeyi üstlenmenin farkındalığında olmalıdır. Ayrıca, kişi ne şekilde, bu ya da şu koşulda, ihsan etmek için çalışmayı kabul edeceğini gözünde canlandırmalıdır.

Ve biz doğamızda görüyoruz ki, küçük olan büyük olana hizmet ettiğinde, haz ve zevk duyar, görürüz ki büyük olana hizmet etmek için bedel ödeyen insanlar vardır. Ve kişi önemli birisinin yüceliğini hissettiğinde ve bildiğinde, bedeninin ona hizmet etmeyi istemesi için zorlamasına gerek kalmaz, bu yüzden Yaradan, kendinden büyük olana hizmet edilmesinden dolayı haz duyma hissini doğamızın parçası yapmıştır ve böylece kişi adeta meşale karşısındaki mum gibi, O'nun karşısında kendini iptal eder. Fakat bu özellikle beden O'nun yüceliğini ve önemini hissettiğinde olur. Bu nedenle, Yaradan'ın yüceliğini ve önemini nasıl edineceğimizi her daim düşünmeliyiz.

Şimdi, Zohar'daki şu ayetlerin yorumunu açıklamaya geliyoruz: '...sular bir yere toplansın ve kuru topraklar görünsün. 'Genel halk ve insana dair yukarıda yaptığımız açıklamalara göre, genel halk "ev sahibinin görüşüne" sahiptir, ki bu "kendini sevmedir", yani her şeyi kendileri için almak isterler. Bu şu demektir; her ne kadar Yaradan'a inansalar dahi, O'nun dünyanın ev sahibi olduğuna ve her şeyin O'nun adıyla çağrıldığına inansalar da yine de Tora ve Mitzvot ile ilgilendiklerinde, Tora ve Mitzvot çalışmaları karşılığında Yaradan'dan kendi hükümleri için ödül almak isterler. Buna "hükümden alıp hükme vermek" denir, yani tek bir hüküm sahibinden genel hüküm sahibine aktarılmasıdır. Bu onların, iki hüküm sahibi olmasını istedikleri anlamına gelir; insanoğlunun hükmü ve Yaradan'ın hükmü.

Fakat insanlar “Tora’nın görüşüne” aittirler ve bu hükmün iptal edilmesidir, atalarımızın da dediği gibi (Berahot 63b), “Tora’nın sözleri ancak uğruna kendini öldüren için gerçekleşir” ve denildiği üzere, “Eğer ki bir kişi çadırda ölürse, kanun budur.” Bunun anlamı şudur, kişi kendini iptal eder, yani kendini sevmeyi ve her şeyi sadece Yaradan için yapmayı ister, başka bir deyişle dünyada tek hüküm sahibi olur, o da Tek Olan’ın hükmüdür.

Böyle bir zamanda Tora ile ödüllendirilir, çünkü form eşitliği halindedir ve buna Yaradan ile Dvekut denir. O zaman ona “İsrail” denir, yani bütün düşünceleri, sözleri ve eylemlerinin doğrudan Yaşar-El [Yaradan’a doğru] olması ile ödüllendirilir. Çünkü tüm özlemi sadece ihsan etmeye erişmek içindir, buna “form eşitliği” denir, zira kendini Yaradan karşısında iptal eder ki buna, “tek hüküm,” denir, kendini sevme arzusunda olan, iki hüküm değil.

Fakat çoğunlukta olana dair bir kural olduğundan, çoğunluğun görüşünün insan üzerinde büyük etkisi olduğundan ve genel halk Yaradan’a ilişkin çalışma konusunda kendilerini bütün hissettiklerinden, çoğunluğun görüşü insanı da etkiler. Ve her ne kadar insan, genel halkın yöntemini edinmek istemese de onlar yine de insanı zayıflatır ve böylece onun eksikliğini pek fazla hissetmez ve insan çalışmasında zayıflar.

Şöyle ki, beden ona şunu der: “Yaradan için olan çalışmayı tamamlamadığın doğrudur, fakat bundan dolayı pişmanlık duyacak ve bunun için kalpten dua etmeni gerektirecek kadar kötü değil. Şöyle ki, eğer Yaradan’ı tatmin edecek ihsanı edinme mertebesi ile ödüllendirilmediysen, bunun hakkında şunu dersin; ‘Ölümümü hayatıma tercih ederim. ’Bunu yapma zorunluluğun yok. Sonuçta, görüyorsun ki genel halk ev sahibinin yolunu seçer. Doğru, her şeyi ihsan etmek için yapabilsen daha iyi olurdu, fakat Yaradan’dan yardım istemelisin. Ve yine de Yaradan’dan sana yardım gelmediyse, o kadar endişe edersin ki, ‘Ölümümü hayatıma tercih ederim ’dersin. Fakat bu çok kötü bir şey değil, genel halka bak.”

Böylece, insan genel halka teslim olur. Şöyle ki, Yaradan’dan yardım gelene kadar yapabileceği şeyleri yapma konusunda güçsüzleşir, Yaradan ona o gücü verecektir, ki böylece her şeyi ihsan etmek için yapabilsin, insanın talebi budur.

Ve kişi genel halktan bütünlük aldığında, artık gerçeği göremez, çünkü kendi kendine ortaya çıkardığı her bir eksiklik için, hemen haklı çıkaracak bir bahane bulur, öyle ki bunu genel halk tarafından kontrol edildiği hissini yitirene kadar yapar.

Bu nedenle, çalışmanın ona ifşa edildiği bir halde olabilmesi için ve topluluğun peşinden sürüklenmemek için, Zohar devreye girer ve bize Tora ve Mitzvot üzerine

yaptığımız her şeyi tek bir yere yoğunlaştırmamızı tavsiye eder. O da şudur ki, biz tek bir yere gelmeliyiz, yani tek bir hükme ve iki hükme değil.

Öyle bir zamanda, diyebilir ki, “Hey İsrail duy, Efendimiz Tanrı’dır ve Efendi Birdir.” Yukarıda da yazıldığı gibi, bu “Tora’nın görüşüdür.” Aksi takdirde, yani ev sahiplerinin görüşünde, iki hüküm sahibi vardır: 1) Yaradan’ın hükmü, 2) kişinin hükmü. Kişi çalışmalarını gözden geçirdiğinde, görür ki, Yaradan ile Dvekut, ki buna “form eşitliği” denir, konusunda hiçbir bağlantısı yoktur, o yüzden doğal olarak Hayatların Hayatından ayrıdır ve Tora’yı almamış olan diğer dünya uluslarına benzer. Tora, “Tora’nın görüşü” olarak yorumlanmalıdır. Aksine, onlar ev sahiplerinin görüşünü isterler ve bundan bu dünyada varoluşa geçilemez. Kişi kendini görüp inceleyerek, Yaradan’ın yolunda kendi gerçek halini görebilir ve genel halkın bütünlüğüne sürüklenmez ki onlar ev sahiplerinin görüşünü edinmek isteyenlerdir.

Zohar’da denildiği gibi, “Sular bir yere toplansın.” Su, Tora’dır, tek bir yere toplanacaktır, yani dünyada bulunan iki hüküm sahibi tek bir hüküm sahibi haline gelecektir, bu “Tora’nın görüşüdür.” Zohar şöyle biter, “Tora dünyanın yerleştirilmesini sağlar ve onun içindedir. Ve onu almamış olan diğer dünya ulusları, kuru ve ıssız olarak kalmaya devam ederler.”

Tüm İsrail'in Bir Sonraki Dünyada Payı Vardır

Makale No. 3, Tav-Şin-Mem-Zayin, 1986-87

Zohar, Nuh'da (Madde 2) şöyle yazılmıştır: "Gel ve gör: 'Tüm İsrail'in bir sonraki dünyada payı vardır. 'Sorar, 'Bunun sebebi nedir?' Şöyle der: 'Çünkü onlar dünyanın üzerinde durduğu anlaşmayı muhafaza ediyorlar, yazıldığı üzere, 'Benim anlaşımam gündüz ve gece boyunca değilse, cennet ve dünyanın yasalarını belirlemiş olmam.'" Bu nedenle, bunu üstlendikleri için anlaşmayı muhafaza etmekte olan İsrail'in bir sonraki dünyada payı vardır."

Anlamalıyız ki, ilk olarak şu denildiğinden: "Bütün İsrail'in bir payı vardır", yani "İsrail" ismi ile çağrılan biri, hiçbir ön koşul olmadan, bir sonraki dünyada bir paya sahiptir. Daha sonra bütün İsrail'in kastedilmediği yorumunda bulunuyor. Daha ziyade, bir şart koyuyor, sadece anlaşmayı muhafaza edenleri kastediyor. Ayetten bir kanıt sunuyor, şöyle ki, "Benim anlaşımam gündüz ve gece boyunca değilse, cennet ve dünyanın yasalarını belirlemiş olmam," diye yazıldığından, anlaşmayı muhafaza edenleri kastediyor. Ayrıca, bu ayetten anlamalıyız ki "Benim anlaşımam gündüz ve gece boyunca değilse" ile kastedilen bu anlaşmadır.

Pesahim'de yazılan: "Rabbi Elazar şöyle der, 'Tora olmasaydı, cennet ve dünya var olmazdı, 'denildiğinden 'Benim anlaşımam gündüz ve gece boyunca değilse, cennet ve dünyanın emirlerini belirlemedim. 'RAŞİ şöyle yorumlar; "Benim anlaşımam gündüz ve gece boyunca değilse" ile kastedilen Tora çalışması olup hakkında yazılan "Ve onu gece ve gündüz tefekkür edeceksin." Bu yüzden, anlaşmaya 'Tora 'denir. Ve burada Zohar anlaşmayı manevi arınma olarak yorumlar ve bu anlaşmayı muhafaza eder.

İbrahim'in anlaşmayı yapmasına ilişkin olarak "Ve onunla anlaşmayı yaptı" yazıldığından, atalarımız, Yaradan'ın anlaşmanın yapılmasına yardım ettiğini, çünkü

tek başına anlaşmayı yapamayacağını açıkladılar. Daha ziyade, Yaradan ona yardım etti. Çalışmada bunun ne anlama geldiğini anlamalıyız, Yaradan'ın yardımı olmadan o anlaşmayı yapamazdı.

İbrahim ve Avimelek hakkında şu yazılmıştır: “Ve ikisi bir anlaşma yaptılar.” Baal HaSulam sordu: “Eğer iki kişi, birbirlerini sevmenin zahmete değer olduğunu anlıyorlarsa, neden bir anlaşma yapsınlar ki? Görünürde bir sözleşme imzalamanın ne gibi bir yardımı olabilir ki? Bize ne katar?” Daha sonra dedi ki: “Bir anlaşma yaptığımızda kastettiğimiz, onları bir şeyin ayırması mümkün olduğundan, şimdi bir anlaşma yapıyorlar, böylece şimdiki gibi aralarında sevgi ve eşitliğin olduğunu anlıyorlar, daha sonra onları ayıran bir şeyler olduğunda bile bu anlaşma geçerliliğini korur. Yine de şu anda kurdukları bağ kalıcı olur. Buna göre, diyebiliriz ki, daha sonra onları ayıran bir şeyler olduğunda, her birinin mantık ötesi gitmesi gerektiğini ve mantık dâhilinde gördüklerini dikkate almayıp mantık ötesine gideceklerini söyleyebiliriz. Ancak bu şekilde anlaşma geçerliliğini korur ve aralarında bir ayrılık olmaz.

Bu nedenle, denilir ki, anlaşma Tora'dır ya da anlaşma manevi arınmadır desek de bu, kişinin sadece Yaradan'la anlaşma yaptığı ve Yaradan'la olan anlaşmasından ayrılmayacağı anlamına gelmez, yani kalbinin Yaradan'la dolacağı anlamına gelmez. Daha ziyade hem Tora hem de manevi arınma anlaşmaya bağlılığı için verilir, kişinin kalbinin Yaradan'la dolması gerektiğinde ve O'na tutunup düşmemesi için, yazıldığı üzere, “Benim anlaşmam gündüz ve gece boyunca değilse, cennet ve dünyanın yasalarını belirlemiş olmam.” Bu böyledir, çünkü dünya ve cennetin yaratılışının özü, O'nun yarattıklarına iyilik yapması niyetiyledir ve yaratılanlar form eşitliğine erişmeden haz ve zevk alamazlar, yani kişinin bütün eylemleri ihsan etmek amacıyla olmalıdır. Aksi takdirde, Yaradan ve yaratılanlar arasında bir ayrılık olur.

Bu yüzden bize iki anlaşma verildi- manevi arınma ve Tora'nın anlaşması- bunlarla, mantık ötesine geçerek Yaradan ile anlaşma yapmaya gelebiliriz ve her şeyi ihsan etmek için yapabiliriz.

“Eğer Benim anlaşmam değilse” sözünün anlamı şudur, yani eğer form eşitliğine ulaşmak için tavsiyeler yaratmasaydım, haz ve zevk almak mümkün olmazdı ki bu yaratılışın amacının tümü, yarattıklarına iyilik yapmak. Ve eğer form eşitliğine ulaşmak için yollar hazırlamasaydım cenneti ve dünyayı yaratmam gerekmezdi, çünkü onlar yaratılıştan herhangi bir yarar sağlayamazdı ve yaratılışın tamamı anlamsız olurdu, çünkü haz alacak kimse olmazdı. Bu anlaşmada – ki hiçbir zaman bozulmayacak bir anlaşma yaptı – İbrahim'in O'nun yardımına ihtiyacı oldu.

Yaradan'ın ona yardım etmesinin anlamı budur. Ayrıca "Ve onunla anlaşma yaptı" sözünün anlamı da budur, yani Yaradan mantık ötesine geçmesi için ona yardım etti.

Mantık ötesi çalışmada üç farkına varış vardır:

Çalışmasında bir eksiklik duymaz, böylece mantık ötesine gitmeye ihtiyaç duymaz.

Eksikliğini hisseder, fakat bir dişi, yani dişi gibi zayıftır, üstesinden gelip mantık ötesine gitmeye gücü yoktur.

Eril olarak nitelendirilir. Bu demektir ki üstesinden gelip mantık ötesine geçmeye gücü vardır.

1) Örneğin, bir kişi şafaktan önce uyanmak isterse ve uyandırılırsa, bazen kişi bunu duyar fakat önemsemez ve uyumaya devam eder. Böyle bir zamanda, ondaki eksikliği kimse hissetmez, çünkü hemen uykuya daldı ve bu yüzden eksikliği hissetmek için vakti yoktur. Bu nedenle, henüz insan olarak nitelendirilmez ki ancak böyle bir durumda dişi ve eril arasında bir ayrımın yapılması mümkündür. Adem [adam/insan], İş Adama [bu dünyanın insanı] kelimesinden türetilmiştir, bu şu anlama gelir: böylece insanları bakıp besleyecek ekin ve meyve elde etsin diye o halen toprağı sürüyor.

Bu ancak kendindeki eksikliği hisseden için söylenebilir, ki o, bu eksikliği düzeltmek için çalışmaya başlar. Fakat kişi kendindeki eksikliği hissetmediğinde, bahsedilecek kimse yoktur. Şöyle ki, ona eksikliğini söyleyen bile, o duymaz, çünkü her şey için bir sürü bahane bulur. Doğal olarak, ona verilen engelleri aşacak kudreti edinmesi için Yaradan'ın yardımını talep edecek duaya yeri yoktur.

2) Uyandırıldığı zaman, kişi şunu düşünür: "Dostuma beni uyandır dediğim doğru, fakat dostuma şafaktan önce uyanmak istediğimi söylediğimde, uyanıp çalışmak için bir isteğe sahiptim; Tora'dan edineceğim hazzı hasrettim. Tora çalışmaktan dolayı muazzam bir haz duyacağımı zaten düşünmüyordum, yine de yataktan çıkma eziyeti ve dinlenme hazzından vaz geçme eziyetim yok. Dostuma beni uyandırmasını söylediğimde, sadece Tora'yı çalışarak elde edeceğim hazzı düşünüyordum; bu yüzden ondan bunu talep ettim. Fakat şimdi battaniyenin altında yatıyorken ve dışarıda yağmur ve rüzgâr olduğunda, dinlenmekten dolayı haz duyacağım kesin. Ancak şimdi kalkmam gerekiyor. Peki ama Tora'yı öğrenmekten duyacağım hazzın daha büyük olacağını nereden bilebilirim ki? Bu nedenle, 'oturup hiçbir şey yapmamak' benim için daha iyi, çünkü emin olmayı kuşku duymaya yeğlerim, dinlenmenin bana haz verdiği kesin, öte yandan benim için Tora aynı cazibeye sahip değil."

Fakat daha sonradan, ona düşünceler gelir: “Mantık ötesi çalışmamız gerektiğini öğrendik, yani aldığım hazzı göz önüne almamalıyım ve benim ölçüm bu olacak. Daha ziyade, Yaradan için çalışmalıyız. O zaman neden kendim için, yani bundan ne kadar yarar elde edeceğim diye hesap yapıyorum? Onun yerine, Yaradan’ın emrine uyup uymadığının ve O’nu önemsememden duyduğu hazzın hesabını yapmalıyım. Ve neden kendimi-sevme düşüncesine sahibim? Ama şimdi bu düşüncelerimi aşamadığımdan, ne yapabilirim ki?”

Şöyle devam edilir, o, Yaradan’ın hizmetkârı olarak nitelendirilir, yabancı düşünceleri aşmak istiyordur, yani bu düşünceler Tora’nın yoluna yabancıdır. Bu dişi olmak diye nitelendirilir, yani dişi olarak zayıftır, üstesinden gelecek güce sahip değildir.

3) O erildir, yani üstesinden gelecek güce sahiptir. Daha doğrusu, uyandırıldığında, ona düşünceler gelirse- “Haz duyduğun dinlenme halinden neden kalkasın? Sanırım, yataktan çıkıp çalışmaya gittiğinde, şu andan daha çok haz duyacağını hissediyorsun, ama bunun öyle olacağını nereden biliyorsun ki?” Anında bunun öyle olup olmadığını denemesini tavsiye eder. Fakat sonra ona der ki: “Çalışmada şu anda ne tat alıyorsun ki, daha sonra tat almayı umasın?” ve kişi anında öyle bir tat alır ki, dünya onun nezdinde kararır, yani kısıtlamanın tasviri kişiye gelir ve ondan Tora’nın canlılığını gizler. O zaman beden ona sorar: “Söyle bana, özlemini çektiğin durumlar bunlar mı?”

Eğer o erilse, bu “savaş adamı” olarak adlandırılır, bedene şunu der: Dediğin her şey doğru. Yani, senin görüşüne göre, sen haklısın. Fakat benim Tora ve Mitzvot [emirler] ile ilişki kurduğum temel, mantık ötesindedir. Bu demek oluyor ki, haz ve zevk alma isteğinin çalışmaya değer olup olmadığını mantık öngörüyor ve mantık ötesi de ihsan etmek için çalışmayı öngörüyor. Başka bir deyişle, alma isteğinin bununla mutabık olması gerekmez, fakat bunu ihsan etme isteği belirler.

Bu demek oluyor ki, şimdi yapmak istediği çalışmanın Yaradan’ı tatmin edeceğine inanıyorsa, derhal, gecikmeksizin onu yapmaya istekli olur. Vücut her ne kadar aksini iddia etse de, yine de üstesinden gelecek gücü vardır. Buna “eril” denir.

Fakat kişi çalışmasında bu üç farkına varışı tamamladığında- 1) Kendi eksikliğini hissetmediğinden Yaradan’dan yardım istemez, 2) kendi eksikliğini hisseder fakat üstesinden gelecek gücü yoktur ki buna “dişi” denir ve 3) eril, savaş adamı olduğunda, yani eksikliğin üstesinden geldiğinde, Şabat haline gelir, yani çalışmasına ara verir. Buna “Altı gün çalışacaksın ama yedinci günde dinleneceksin” denir.

Bununla şunu yorumlayabiliriz: “Bunlar Nuh’un neslidir, erdemli insan.” Zohar’da yazıldığı üzere, Nuh, Naiha [dinlenme] olarak nitelendirilir. Bu yüzden ona “erdemli” denir, onda huzur ve sükûnet vardır. Zohar der ki; “Nerede çalışma varsa, orada Sitra

Ahra [diğer taraf] vardır. Bu yüzden, doğal olarak, erdemli olanın çalışması yoktur. Baal HaSulam'ın dediğı gibi, Keduşa'nın [kutsallık] parladiğı yerde, mumun meşale huzurunda iptal olduğı gibi, kişi iptal olur ve orada bedeninin çalışması gerektiğı söylenemez, çünkü Keduşa haz ve zevkin kaynağıdır.

Fakat biraz olsun Sitra Ahra'nın yakalayışı varsa, bu, kişiyi kendini-sevme haline büründürür, buna "almak için almak" denir, bu durumda Tzimtzum [kısıtlama] ve gizlilik vardır, Keduşa açığa çıkamaz. Burada sadece gizlilik vardır, yani haz ve zevk orada parlamaz, aksine tam tersi bir durum vardır.

Şunu dediğimizde: "Onlar bizim hayatımız, ömrümüzündür, gece ve gündüz onları düşünürüz" veya şunu dediğimizde: "Onlar altından da daha iyi ve daha saftır, baldan, bal peteğinden damlayandan da daha tatlıdır". Bu, kişinin, "ihvan etmek kapları," denen Kelim'i olduğı durumdur. Bu bize form eşitliğı verir, ki bu durumda, haz alma kapları ihvan etmek içindir. Aksi takdirde, yani ışık ve bolluk alma kaplarında aydınlatılsaydı, alanlar Yaradan'dan daha çok uzaklaşırlardı. Amaç, bizim Yaradan'a tutunmak zorunda oluşumuzdur, yazıldığı üzere; "Efendisine tutunanlar için, her biriniz için, o gün, Tanrı'nız can bulur."

Bu yüzden şöyle devam edilir, erdemli olanda, Sitra Ahra'ya yer yoktur, ama ruhun huzur bulması için yer vardır. Şabat'ın anlamı budur, yazıldığı üzere; "onun içinde yok oldu ve huzur buldu", Şabat'ın kutsallığı nedeniyle, çalışmaya yer yoktur.

Fakat atalarımız şöyle demiştir (Avoda Zarak 3a), "Yaradan onlara dedi ki: 'Budalalar, Şabat arifesinde zahmete girenler, Şabat'ta yemek yiyeceklerdir. Şabat arifesinde zahmete girmeyenler, Şabat'ta nereden yiyecekler?'"

Bu şu demektir, Lişma yolunda ilerlemesine engel olan, Sitra Ahra ile uğraşıp zahmete giren, bu çalışma sırasında kendi kötülüğünü aşamayacağını hisseder, çünkü halen Keduşa mertebesi ile ödüllendirilmemiştir. Fakat Keduşa'ya ulaşır ulaşmaz, meşalenin karşısındaki mum misali Sitra Ahra'nın iptal olacağına ve Sitra Ahra ile hiçbir bağlantısı kalmayacağına inanır. Bu durumda, kişi tek bir şeyin eksik olduğunu biliyordur; Yaradan'ın ona yardım etmesi ve Keduşa'ya ulaşmasına izin vermesi ve böylece her şey yoluna girecektir.

Bu nedenle, çalışma ve emek sırasında Yaradan'ın ona yardım etmesi için kalbinin derininden dua eder. O zaman, Yaradan'ın yardımı olmadan o hiçbir şey edinmeyeceğini hisseder. Sahip olduğu bu his, yani yalnız Yaradan'ın ona yardım edebileceğı hissi, kişide Yaradan'dan almak için Kli'nin [kap] oluşmasına neden olur, çünkü eksiklik dolum almak için olan Kli diye adlandırılır. Bu nedenle, Yaradan'a olan

inancı, yazıldığı üzere; “Sen her ağızdan çıkan duayı duyarsın” yoluyla, yardım alması için Kli’yi oluşturur.

Bununla şu konuyu anlarız: “Şabat arifesinde zahmete girmeyen”, yani ihsan etmek için kendisi üzerinde çalışma yapmayıp, Yaradan’ın yardımı olmadan kazanamayacağını anlamayan kişinin, doğal olarak, dua etmek için bir yeri yoktur, bu O’nun yardımını almak için olan Kli’dir. Kural, ışık olmadan Kli olmayacağı şeklinde olduğundan, Şabat günü yiyecek bir şeye sahip olmak için hazırlık yapmalıyız, altı çalışma günü Şabat’ta ışığı almak içindir ve Şabat, O’nun yardımını bekleyen boş Kelim’i doldurmak için verilen bolluk olarak nitelendirilir.

Yazıldığı üzere, “İçindeki ışık onu ıslah eder,” Şabat hakkında yazıldığı üzere, “Bütün yargılamaları O telkin etmiştir ve bütün dünyaları yöneten O’ndan başkası değildir” (Şabat gecesindeki Kegavna). Bu yüzden, Sitra Ahra ile uğraştıktan sonra, Kelim denen eksikliği hissettiklerinde, Şabat’ı alabilirler ki buna “sona erme” ve “huzur bulma,” denir.

Şimdi sordüğümüzü anlayabiliriz. O der ki; “Tüm İsrail’in bir sonraki dünyada payı vardır,” hiçbir koşul olmaksızın. Daha sonra, der ki, özellikle anlaşmayı tutanlar ve bütün İsrail değil.

Yisrail [İsrail] sözcüğünü Yaşar-El [doğrudan Yaradan’a] olarak yorumlamalıyız. Bu şu demektir, kişi yaptığı her şeyde, tüm çalışmasının doğrudan Yaradan’a yönelik olmasını ister, kendi yararına olmasını istemez. Şu ayet hakkında yaptığımız açıklama gibi: “Senin içinde yabancı Tanrı olmayacak ve yabancı bir Tanrı’nın önünde eğilmeyeceksin.”

Atalarımız dedi ki (Şabat 105b); “Kişinin bedenindeki yabancı Tanrı kimdir? Kötü eğilimdir.”

Bunu anlamalıyız. Nihayetinde iyi eğilim de kişinin bedenidir, yazıldığı üzere (Zohar, Leh Leha, Madde 86), “Biz kardeşiz, yani iyi eğilim ve kötü eğilim birbirine yakındır. Biri kişinin sağında, diğeri solunda durur. Kötü eğilim solda ve iyi eğilim sağda durur.”

Böylece, iyi eğiliminin de kişinin bedeninde olduğunu görüyoruz. Öyleyse, kötü eğilim kişinin bedenindedir dendiğinde kastedilen nedir? Bunu kendi yolumuza göre yorumlamalıyız: Kötü eğilim bedene almak için yapılan her şeyle ilgilenir ve bunu arzular, niyeti tamamen kendine yarar sağlamaktır ki bu “kendi bedeninin içine” olarak değerlendirilir. Tam tersi, iyi eğilim, bütün eylemlerinin bedeninin dışında olması için çabalar. Bu, bütün çalışmalarını, kendi yararına değil de Yaradan için yapmaya ulaşmayı arzulamak olarak değerlendirilir. Bununla İsrail kelimesini Yaşar-El olarak, yani bütün eylemlerinin sadece Yaradan için olması şeklinde yorumlayabiliriz.

Aynı şekilde, atalarımızın yorumlarında sunulduğu üzere (Yerulşalmi 9a): “Rabbi Levi der ki; ‘Kalp ve göz günahların iki arabulucusudur, şöyle yazıldığı üzere, Yaradan şöyle der, ‘Bana kalbini ver, oğlum! Ve gözlerinin benim yolumla zevk duymasına izin ver. Bana kalbini ve gözlerini verirsen, senin bana ait olduğunu bilirim.’”

Bu demektir ki, şunu dediğimizde, “Kim O’nun halkını, İsrail’i seçer,” kişi ne zaman Yaradan’ın halkına ait olarak addedilir? Kişi kalbini ve gözlerini oraya yerleştirdiğinde, bu olur, yani baktığı her şeyi ve kalbinin hasret duyduğu her şeyi, Yaradan yararına yapmaya, kendi yararına yapmamaya çalışır. Buna “Sen benimsin” denir, yani “Sen Bana aitsin.” O zaman O’nun halkına, Yaşar-El’e dâhil olur.

Aynı şekilde, şunu da yorumlamalıyız: “Tüm İsrail’in bir sonraki dünyada payı vardır” ve daha sonra kimin İsrail olarak nitelendirildiğini yorumlar ve der ki dünyanın üzerinde var olduğu anlaşmayı tutana, koruyana İsrail denir. Aksi takdirde, yani dünyanın onun üzerinde var olduğu anlaşmaya uymayan, İsrail’in parçası değildir, dünyadaki ulusların bir parçasıdır.

Ve dünyanın onun üzerinde var olduğu anlaşma nedir? Kişi bütün çalışmalarının Yaradan’ın yararı için olacağına dair, O’nunla bir anlaşma yapar. Buna “ihسان etmek için” denir ve sadece bununla dünyanın var oluşu gerçekleşir. Bu demektir ki, dünya O’nun yarattıklarına iyilik yapmak için yaratılmıştır ve form eşitliği olmadığı sürece, yaratılanlar zevk ve hazzı bürünemezler.

Şöyle, dünyanın yaratılışının tamamı, O’nun yarattıklarına iyilik yapmak içindi, boşluk içindeydi çünkü haz ve zevki alacak kimse yoktu. Fakat Yaradan’la anlaşma yaparak yaratılanlar haz ve zevki alacak hale geleceklerdir.

Anlaşmayı gerçekleştirmek için, Tora ve manevi arınma vardır, yani yaptığımız her şeyde, bunu yaparak Yaradan ile sonsuz bir anlaşma yapmakla ödüllendirilmeye niyet etmeliyiz. Özellikle, inanmalıyız ki, Yaradan her ağızdan çıkan duayı duyar ve biz bununla kurtarılacağız.

Kötü Bir Kişiden İyi Bir Şey Duymak Yasak mıdır?

Makale No. 4, Tav-Şin-Mem-Zayin, 1986-87

Şöyle yazılmıştır (Genesis 13:8-9), “Ve Abram, Lot’a dedi ki, ‘lütfen, seninle benim aramda veya benim çobanlarım ile senin çobanların arasında bir çekişme olmasına müsaade etme, çünkü biz kardeşiz. Bütün topraklar senin önüne serilmedi mi? Lütfen benden ayrıl; eğer sen sola doğru yönelirsen, ben sağa giderim; eğer sen sağa doğru yönelirsen, ben sola giderim.’”

“Çünkü biz kardeşiz” ifadesini neden kullandığını anlamalıyız, zira onlar kardeş değildi.

Zohar (Leh Leha, Madde 86) bunu şu şekilde yorumlar: “‘Çünkü biz kardeşiz’ ile kastedilen iyi eğilim ve kötü eğilimin birbirine yakın olmasıdır. Biri kişinin sağında durur, diğeri solunda. Daha doğrusu, kötü eğilim, kişinin solunda durur, iyi eğilim ise sağında.” Buna göre, “‘çünkü biz kardeşiz’ ile kastedilen tek bir vücuttan bahsediyor olduğumuz ve kavganın iyi eğilim ve kötü eğilim arasında olduğudur ki onlara kardeş denir.

Bu şaşırtıcıdır. İyi eğilim kötü eğilime der ki, “Eğer ki sola doğru”, yani bana sol tarafın yolunu seçmemi söyler ki bu kötü eğilimin yoludur, çünkü o hep soldadır, Zohar’da yazıldığı üzere, kötü eğilim hep onun solundadır. İyi eğilim ona der ki: “Senin yolundan gitmeyeceğim. Aksine, sağ tarafın yolundan gideceğim, iyi eğilimin yolundan ki o hep sağdadır. Bunu anlayabiliriz. Fakat “Eğer ki sağa doğru” derse, yani kötü eğilim sağa doğru yöneliyorsa, ki bu iyi eğilimin yoludur, neden iyi eğilim ona şunu der: “O zaman sola doğru giderim”, yani iyi eğilim sol tarafın yoluna yönelir, ki bu kötü eğilimin yoludur? Bunu anlamak zordur.

Baal HaSulam, Yakup’un Laban ile bir tartışması olduğu zaman, şunun neden yazılmış olduğunu sordu (Genesis 31:43): “Ve Laban cevapladı ve Yakup’a dedi ki; ‘Kızlar, benim

kızlarım ve çocuklar benim çocuklarım ve sürüler benim sürülerim ve gördüğün her şeyin sahibi benim.’” Şöyle ki, hain Laban her şeyin onun olduğunu, yani Yakup’un hiçbir şeye sahip olmadığını ve her şeyin hain Laban’a ait olduğunu ileri sürdü.

Fakat, Yakup hediyeleri Esau’a verdiğinde neden şöyle yazılmıştır; (Genesis 33:9), “Ve Esau dedi ki; ‘Bende çok var, sevgili kardeşim. Senin olan senin olsun.’” Ona vermek istediği şeyleri ondan almak istemedi. Fakat Laban aksini, yani her şeyin kendisinin olduğunu, ileri sürer.

O dedi ki, burada, çalışmada, kötü eğilim, Yaradan’la Dvekut [form eşitliği] elde etmesine engel olmak amacıyla kişiye haklı iddialarla geldiği zaman, ona karşı nasıl davranılacağına dair bir çalışma düzeni vardır.

“Laban dedi ki” ile kastedilen onun erdemli olanın iddiası ile gelmesidir. Ona der ki, kişi dua etmek istediğinde ve duasını biraz daha uzatmak istediğinde, ya da başka bir örnekte, maneviyat okuluna gidip eğitim görmek istediğinde, kişi adeta bir aslan gibi güçlü olup tembelliğini yenmeyi düşünmüştü. Kötü eğilim gelir ve şunu savunur: “Cennetteki Baba’nın iradesini yerine getirmenin üstesinden gelmek istediğin doğrudur, yazıldığı üzere (Avot, 5. Kısım), “Yehuda Ben Tima der ki, ‘leopar gibi ateşli ol, kartal gibi hafif, ceylan gibi koş, aslan gibi güçlü ol ki, cennetteki Baba’nın iradesini yerine getirebilesin.’

“Fakat biliyorum ki, cennetteki Baba’nın iradesini yerine getirecek isteğe sahip değilsin. Gerçeği biliyorum; sen sadece kendini-sevmek üzerine çalışıyorsun ve Yaradan’a herhangi bir sevgi duymuyorsun ve gerçekte şimdi Yaradan için bir şey yapabileceğini söyleyemezsin. Dorusu, sadece benim için çalışıyorsun, Sitra Ahra [diğer taraf] için ve Keduşa [kutsallık] için değil.”

“O zaman, bu neyin üstesinden gelmektir ki? Şöyledir, sen benim için çalışıyorsan, sakince oturup keyfine varmanı tavsiye ediyorum, çünkü yapmak istediğin her şey benim için. Bu sebepten, sana merhamet ediyorum, böylece çok fazla emek harcamazsın ve geri kalanın keyfine bakarsın.” Bu, Laban’ın dedikleri idi. Şöyle ki, beyaz bir Talit’e [dua entarisi] büründü, yani dedi ki; “kızlar benim kızlarım... ve gördüğün her şeyin sahibi benim.”

Yakup ona karşılık verdi: “Öyle değil. Ben Yaradan için çalışıyorum. Bu yüzden, tembelliğimi aşmam ve Yaradan’ın arzusunu yerine getirmem benim için değerlidir. Senin iddianı dinlemek istemiyorum,” erdemli olanın tezini savunuyorsun.”

Kötü Esau tam tersiydi. Yakup ona gittiğinde ve edinmiş olduğu Mitzvot [emirler] ve Tora’yı ona vermek istediğinde, Esau ona dedi ki; “Bende çok var.” Bu şudur; “Yaradan için değil, benim için çalışan insanların pek çok Tora ve Mitvot’u var bende. Ancak sen

erdemlisin; sen benim için çalışmıyorsun, Yaradan için çalışıyorsun. Bu yüzden, senin Tora’nda ve çalışmada bana yer yok. Bu yüzden almak ve kendi hükmüme kabul etmek istemiyorum. Aksine, erdemli olanlar ve sen sadece Yaradan için çalışıyorsunuz.”

Baal HaSulam bunun hakkında şunu sordu: Kim daha doğru bir iddia ileri sürdü, Laban mı, Esau mı? Ve dedi ki, esasında her ikisi de doğruyu söyledi- kişinin bütünlüğü elde etmesine engel olan Sitra Ahra için iyi olanı söyledi. Aralarındaki fark ileri sürdükleri iddiada, bu eylemden önce mi yoksa sonra mı gelmekte. Başka bir deyişle, eylemden önce, kişi üstesinden gelip Keduşa’da Yaradan’ın menfaati için bir şey yapmak isterse, kötü eğilim erdemli olanın kılıfına bürünür ve ona der ki: “Keduşa için hiçbir şey yapamazsın. Daha doğrusu, yaptığın her şey benim için.” Buna “gördüğün her şey bana ait” denir. Şöyle ki, her şeyi Sitra Ahra için yapıyorsun. Öyle bir durumda, oturup hiçbir şey yapmaman senin için daha iyidir. Neden tembelliğinin üstesinden gelmek için uğraşasın? Böylece, kişiyi bastırır ki, Tora ve Mitzvot ile ilgilenmesin. Bu Laban’ın iddiasıdır.

Esau’nun iddiası eylemden sonraya ilişkindir. Şöyle ki, kişi Laban’ın iddiasının üstesinden gelip de Yakup’un yolunda devam ederse, Esau ona gelir ve der ki: “Nasıl da kudretli bir savaş adamı olduğunu görüyor musun? Sen arkadaşların gibi değilsin. Onlar tembel ama “sen adamsın! Senin gibisi yok!” Bu, gururun şehvetine kapılmasına neden olur ki atalarımız bu konuda şunu dediler (Sotah 5b), “Rav Hasda dedi ki ‘Mar Ukva şunu dedi: ‘Her kim ruhun ahmaklığına sahipse, Yaradan dedi ki; “O ve ben dünyada yaşayamayız.’”

Bu nedenle, Yakup ona karşı gelir ve şunu savunur: “Bu doğru değil! Yaptığım her şey sadece senin içindi,” yani kendi menfaati içindi, ki bu Sitra Ahra’ya ait alma arzusudur. “Şimdi çalışmaya yeniden başlamam gerek ki, böylece hepsi Yaradan için olsun, senin için değil. Ancak, şu ana dek, sadece senin adına çalışmışım.” Yakup, Esau’a hediye olarak bunu verdi ve Esau ondan almayı reddetti ve aksini savundu, yani Yakup’un erdemli olduğunu ve sadece Yaradan için çalıştığını ve kendi menfaatine çalışmadığını savundu.

Şimdi, sordüğümüz şu soruyu yorumlayabiliriz: “Nasıl olurda, iyi eğilim, kötü eğilime ‘Sen sağdaki yolu seçersen ben soldakini seçerim ’ demiş olabilir.” Ne de olsa, soldaki yol, Sitra Ahra’ya ait olup, Keduşa’nın tarafında değildir. Yukarıdakilere göre, iyi eğilimin kötü eğilime şunu dediğini söyleyebiliriz: “Sen bilmelisin ki, beni kandıramazsın, çünkü bildiğim tek bir şeydir- Senin Yaradan’ın hizmetkârı olacağım mertebeye erişmemi, yani bütün düşüncelerimin ihsan etmek için olmasını engellemek istediğindir. Ve sen, rolün gereği, benim kendimi-sevme halinde kalmam için

çalışıyorsun. Bu yüzden, senin sağına nasıl kulak veririm, yani bana gelip de erdemli olanın kılığına girdiğinde, daha doğrusu Yaradan adına çalışmamı ve benim erdemli olmamı tavsiye ettiğinde sana nasıl kulak verebilirim. Bu olamaz, çünkü senin rolün bu değil. Muhtemelen, sen tavsiyelerinle benim amacı edinmede başarısız olmamı istiyorsun. Bu nedenle, sen sağ tarafın iddiası ile bana geldiğinde ki buna Laban denir, ben ne yapmalıyım? Seni dinlemek dışında bir şeyi, senin fikrinin tam tersini yapmalıyım.” Bu yüzden şu yazılmıştır: “ve sen sağa gidersen, ben sola giderim.”

Bu nedenle, kişi her zaman uyanık olmalıdır ki, erdemli olanın iddiası ile ona gelen kötü eğilimin ağına yakalanmasın, onu dinlemesin. Gerçi bu bizim düz bir yolda gitmediğimizi anlamamızı sağlar, zira şimdi günah yoluyla gelen bir Mitzva [emir] yapmak istiyoruz, bu sözlerle bizi bağlar ve tuzığa düşer ağa yakalanırız, zira o bizi, sözlerinin isabetli oluşu ile altına almak ister.

Baal Şem Tov’un adına, bunun kötü eğilimin tavsiyesi olup olmadığını bilmek için şunu incelememiz gerektiği söylenir: Eğer söylediği emek gerektiriyorsa, o iyi eğilime aittir. Fakat onu dinlemek emek harcamamana yol açıyorsa, bu kötü eğilimin işaretidir. Bu yöntemle, bunun kötü eğilimin mi, yoksa iyi eğilimin mi tavsiyesi olduğunun farkına varabiliriz.

Örneğin: Eğer kişiye, herkesin şafaktan önce kalkması gerekmediği zira bu çalışmanın Tora’yı zanaat edinmiş kişilere özgü olduğu ve herkesin bilge bir mürit olamayacağına dair düşünceler gelirse, şunu yerine getirmelidir “Ve kişi, O’nun hükmünü gece ve gündüz tefekkür edecektir.” Ayrıca, kendi iddiasını doğrulamak için atalarımızın sözlerini de kullanır, Rabbi Yohanen’in, Rabbi Şimon Bar Yahai (Minchot 99) adına dediği gibi: “Kişi gündüz ve gece sadece Şema okumasını yapsa dahi, o yine de şu sözleri tutmuş olur; ‘Bu kitap, Tora, senin dudaklarından uzaklaşmayacaktır.’” Böylece, onun önünde şunu iddia eder: “Senin de herkes gibi sabahleyin kalkman ve günün geri kalanında yorgun olmaman daha iyi. O zaman, şafaktan önce kalkıp edeceğin duadan daha güçlü bir niyetle dua edebilirsin.”

Hassidut kitaplarının tamamından anlaşılacağı üzere, dua en önemli olan şeydir, çünkü duadayken kişi Yaradan’ın onun duasını duymasından başka hiçbir şey düşünmez. Dua halinde daha kolay O’na yönelip, O’nun huzurunda olduğumuzu hissedebiliriz. Her ne kadar “Tora öğrenmek hepsine eşittir” diye yazılmışsa da Tora çalıştığımızda durum böyle değildir.

Ayrıca, Tora’nın Yaradan’ın önemini ve yüceliğini açığa çıkardığı yorumu da yapılabilir. Şöyle devam edilir: Tora sadece bir şifadır, kişiye dua etme ve “huzurunda bulunduğun” sözlerinin anlamını hissetme yetisi verir ve bu Dvekut’a [form eşitliği] erişmek için bir şifadır. Kişi Yaradan’a dua ettiğinde, kiminle konuştuğunu ve Yaradan

ile nasıl bir üslupta konuştuğunu bilebilir. Böyle bir zamanda, Yaradan karşısında kendini iptal edebilir ve en önemlisi de kişi kendi hükmünü iptal eder. Dünya’da Yaradan’dan başka hiçbir şey olmadığını hissetmeye başlamaya ihtiyacı vardır ve kişi O’nunla Dvekut’a ulaşmak ve kendi hükmünü iptal etmek ister.

Atalarımız daha da fazlasını söylediler: Dua sırasındaki hislerine göre, kişi yaptığı bütün iyiliklerin hem Tora hem de Keduşa’daki şeylerin, doğru düzgün olup olmadığını görebilir. Şöyle devam edilir; en önemlisi duadır. “Şafaktan önce kalkarsan, her şey bozulur. O zaman ne elde ediyorsun?” Çok açıktır ki, erdemli olanın iddiasını ileri sürüyor.

O zaman, kişi şunu sorgulayabilir: Eğer onun iddialarına dinlerse ve bu ona daha çok iş verirse, böylece bunun iyi eğilimin iddiası olduğunu anlayabilir. Eğer onun tavsiyesini dinler ve bu ona daha az iş verirse, şimdi bu, kötü eğilimin onunla konuştuğunun işaretidir, kötü, erdemli olanın kılığına girmiştir. Bu yolla, erdemli olanın sözlerini sarf ederek, hazırlamış olduğu ağa onu düşürür. Doğrusu şudur ki, her zaman insana nasıl önderlik edeceğini bilen, doğruyu yalandan ayıran bir rehber ihtiyacımız vardır, zira kişi kendi başına bunu fark edemez.

Böylece, kötü olan, erdemli olanın iddiası ile geldiğinde, kişiye nasıl Keduşa’ya erişeceğine dair tavsiye vermek istediğinde, atalarımızın dediklerini yorumlayabiliriz (Baba Batra 98a), “Her kim bilge olanın Talit’i ile böbürlenirse, ama bilge değilse, Yaradan’ın huzuruna kabul edilmez.”

Şunu anlamalıyız ki, bilge olanın kılığı altında böbürlenmek, başka bir deyişle bilge olanın kıyafetine bürünmeyi çok önemseyip bununla böbürlenmek büyük bir günahdır. Sonuçta, kişi, cezası Yaradan’ın huzuruna kabul edilmemek olacak kadar büyük bir günah işlememiştir. Bu, Yaradan’ın huzuruna çıkmaya layık olan birinden söz ediyoruz demektir, ancak bilge olanın kılığına bürünerek böbürlenme günahı işlediğinden böyle ağır bir cezayı hak etmektedir.

Bunu, şu şekilde yorumlamalıyız: Kötü eğilim kişiye gelir ve bilge olanın Talit’i ile böbürlenir, yani bir bilgenin öğrencisinin eğitimsiz birisi ile konuştuğu gibi konuşur ve bir bilgenin öğrencisi olması için ona nasihat eder. Baal HaSulam’ın sorduğu gibi, “Bilge öğrenci nedir? Neden sadece “bilge” demiyoruz? Bu, bilgenin Yaradan olduğunu bildiğimizi ima eder ve O’nun isteği yarattıklarına ihsan etmektir. Yaradan’dan bu veren olma niteliğini öğrenen kişiye “bilge öğrenci” denir, yani o Yaradan’dan veren olmayı öğrenmiştir.

Şimdi şu yoruma varabiliriz; kötü eğilim kişiye gelir ve Yaradan’la Dvekut’a nasıl ulaşılacağı konusunda, yani Yaradan’ın huzurunda olmaya dair tavsiye verir. Fakat o,

aslında bilge öğrenci değildir, başka bir deyişle kötü eğilimin amacı, kişiyi Yaradan'la Dvekut'a erdirmek değildir, hatta tam tersine, ayrılığı amaçlar, sanki bilge öğrenciymiş gibi konuşur, çünkü kişiyi tuzaga düşürüp, onu doğru yoldan çıkarmak ister.

Kişi, kimin onunla konuştuğunun farkına varmazsa – yani kötü eğilim mi, yoksa iyi eğilim mi- ve sadece bilge öğrencinin Talit'i ile konuştuğunu duyarsa, bundan gurur duyar, yani bir yandan onu yoldan çıkarmaya çalışırken, Yaradan'la form ayrılığına getirmeye çalışırken, diğer yandan bilge öğrencinin önemini anlamasına izin verir. Böyle bir zamanda, kişiye denir ki, onun tavsiyelerine uyarsa, onun tavsiyelerine uyan kişi Yaradan'ın huzuruna kabul edilmez, hatta tam tersi söz konusudur.

Bu yüzden, kişi çok dikkatli olmalı ve kiminle konuştuğunu bilmelidir. Onun dediğine kulak asmamalıdır, yani iyi bir şey bile söylese, yine de onu dinlememelidir. Şöyle devam edilir: Uygunsuz birinden, uygun sözler dahi duymak yasaktır.

Ödülden Daha Ziyade Çalışmanın Faydası Nedir?

Makale No. 5, Tav-Şin-Mem-Zayin, 1986-87

Raşi, “Ve Efendi ona göründü” ayetini şöyle yorumlar: “Çadırdan kapıyı açtı ve Revine davet etmek için yoldan geçenin olup olmadığına baktı. Gün ortasında, Yaradan, misafirlerle onu meşgul etmemek için güneşi kılıfından çıkardı. Misafirler gelmediği için üzüntü duyduğunu görünce, ona, insana benzeyen melekler getirdi.”

Şunları neden söylediğini anlamalıyız: 1) “Misafirler gelmediği için üzüntü duyduğunu görünce, ona, insana benzeyen melekler getirdi.” Onun misafirlerin gelmemesinden dolayı üzüntü duyacağını, Yaradan önceden biliyor muydu? O halde, neden güneşi kılıfından çıkardı? 2) Yaradan’ın ona birilerini göndermesinin aldatma dışında başka bir yolu yok muydu? Ne de olsa, O, güneşi tekrar kılıfına kolaylıkla koyabilirdi ve insanlar ona misafir olarak gelebilirdi?

Atalarımız (Midraş’ta), İbrahim’in şöyle dediğini söylediler, “Ben sünnet olmadan önce, yoldan geçenler bana gelirdi. Şimdi sünnet olduğumdan, onlar bana gelmiyorlar.” Yaradan, ona dediki: “Sen sünnet olmadan önce, sünnetsizler sana gelirdi. Şimdi, Ben ve benim maiyetimdekiler sana geliyor.”

Buda, şaşırtıcı: 1) “Neden misafirler artık gelmiyor?” sorusunun cevabı nedir diye sordu. O, ona dedi ki: “Önceden sünnetsiz olan sana gelirdi. Şimdi Ben ve benim maiyetimdekiler.” Fakat misafirlerin neden gelmediği sorusunu cevaplamadı. 2) Soru nedir, “Onlar neden gelmiyor?” Cevabı basit: çünkü gün ortasındayız. Bu yüzden misafirler gelmiyor. 3) Genel olarak, Yaradan’ın ona verdiği cevap neydi, sünnetsiz olanın geldiği zamana göre, daha öncesine göre, şimdi çok daha önemli ve üstün bir haldesin? Ne de olsa, atalarımız dedi ki, “Misafirleri karşılamak Şehina’yı [kutsallık] karşılamaya göre çok daha üstündür.” Buna göre, İbrahim’in şikâyeti yerindedir, çünkü

İbrahim anladı ki, kendini sünnet ettikten sonra, mutlaka daha üstün bir mertebeye ulaşmalıydı, fakat görüyor ki, öyle değil. Daha ziyade, bir düşüş yaşadı, büyük bir şey kaybetti, yani misafirleri karşılamayı kaybetti.

Fakat misafirleri karşılamamanın, Şehina'yı karşılamaya göre neden daha üstün olduğunu anlamalıyız. Atalarımız dedi ki (Şavuot 35b); "Rav Yehuda dedi ki, 'Rav dedi ki, 'Misafirleri karşılamak Şehina'yı karşılamaya göre daha üstündür.Ü" 'stün" ile kastedilen daha önemli olmasıdır.

Ama bu dünyanın gerçekliğinde görüyoruz ki, dünyadaki önemli şeyler sadece seçilmiş birkaç kişidedir ve genel halkta değildir. Bu sadece bir avuç dolusu kadar insandır. Ancak daha az değerli şeyler, önemli şeylere göre çok daha fazla insanda bulunuyor. Bu yüzden, kural şöyle olmalıydı; birçok kişi Şehina'yı karşılamakla ödüllendirilecek ve çok az kişi de misafirleri karşılamakla ödüllendirilecek.

Fakat gerçekte tam tersini görürüz: Şehina'yı karşılamakla ödüllendirilen insanlara karşın, misafirleri ağırlayan kişi sayısı çok daha fazla. O kadar çok ki, dünyada Şehina'yı karşılamakla ödüllendirilmiş kişi sayısının ne kadar olduğunu bilemiyoruz bile. Dahası, böyle bir şeyin dünyada var olduğuna inanmalıyız, her ne kadar onların kim olduğunu bilmesek de onlar Şehina'yı karşılamakla ödüllendirildiler. Fakat atalarımız dedi ki (Sukkah 45), "her bir nesilde, otuz altı erdemli bulunuyor." Ama kim bilir, onlar kimdir?

Daha ziyade, dünyada var olduklarına inanmalıyız, onlar hakkında; misafirleri karşılamamanın onlar için Şehina'yı karşılamaktan daha değerli olduğu söylenmiştir. Fakat mantık dâhilinde, tam tersi olmalıydı, gerçeklikte olduğu gibi, önemli şeyleri bulmak, o kadar önemli olmayan şeyleri bulmaya göre daha zordur.

Aynı şekilde, atalarımızın dediğini anlamalıyız (Berakhot 8a): "Çalışmasından keyif alan cennet korkusu olandan daha kudretlidir." Bu demektir ki, çalışmasından keyif alanın cennet korkusu yoktur. Ve eğer ki niyette, çalışmasından zevk alanın cennet korkusu da varsa, bu neden o kadar fevkaladedir? Tabii ki, cennetten korkan ve buna ilaveten çalışmasından zevk alma meziyetine sahip biri daha da önemlidir. Fakat demeliyiz ki, kişinin niyetinde tek bir şey, -sadece çalışmak- olmalıdır, bu cennet korkusundan daha önemlidir. Bunu anlamalıyız çünkü gerçeğe aykırıdır.

Görüyoruz ki, gerçekte, çoğu insan çalışmasından zevk duyar. Fakat cennetten korkan çok fazla insan görmeyiz. Eğer ki, çalışmasından zevk duyanlar, cennetten korkanlara göre daha önemli olsaydı, cennetten korkan kişi sayısı çok daha fazla olmalıydı ve çalışmasından zevk duyanlar halkın çok azını teşkil etmeliydi.

Yukarıdakileri anlamak için, bunu çalışmaya göre yorumlamalıyız, bu yol kişiyi Kral'ın sarayına kabul edilmeye yöneltir ve bu yola "Tora'nın yolu" denir. Daha önceki

makalelerimizde belirttiğimiz üzere, bu özellikle Yaradan'ın hizmetkârlarına ilişkin olup ev sahiplerine ilişkin değildir.

Fakat O'nun kişiye verdiği çalışmayı anlamalıyız, bunda kişi çabalamalıdır. Atalarımızın dediği üzere (Megillah 6b), "Çalıştım ve bulamadım, inanma. Çalışmadım ve buldum, inanma. Çalıştım ve buldum, inan." Fakat bu çalışmaya neden ihtiyacımız olduğunu anlamalıyız.

Daha önceki makalelerde dediklerimizi yine yorumlamalıyız, yaratılışın amacı Yaradan'ın yaratımlarına iyilik yapma niyetidir. İnsanın yaratılışı hakkında söylendiği üzere (Bereşit Rabbah, 8. Bölüm): "Melekler Yaradan'a dediler ki: 'Senin hatırladığın insan kim, senin ziyaret etmen gereken insan oğlu da kim? Sen bu zorluğa neden gerek duyuyorsun ki? 'Yaradan onlara dedi ki, 'O zaman koyunlar ve inekler ne için? 'Bu nasıl bir şeydir? Kralın kalesi gibidir, büyük bollukla doludur ama misafiri yoktur. Bolluğa sahip olan kral haz duyar mı? Ona hemen şöyle dediler, 'Efendi, efendi, senin ismin tüm dünyada ne kadar da yücedir! Seni memnun eden yap.'"

Ancak bu duruma göre, neden yarattıkları O'nun vermek istediği zevk ve hazzı almıyorlar? Bunun cevabı biliniyor; O, bize Tora ve Mitzvot [emirler] verdi ki, böylece utanç duymayalım, Tora ve Mitzvot'a uyarak sunduğu zevk ve hazzı alacağız ve bunun içinde utanç ekmeğini (yediğimizi) hissetmeyeceğiz.

Ancak bu kafa karıştırıcıdır, çünkü açık bir Mişnah [inceleme] (Avot, 1 ve 3. Bölüm) vardır ve şöyle söyler: "O der ki, 'Ödül almak için öğretmene hizmet eden köleler olmayın. Ama aksine, ödül almamak için öğretmene hizmet eden köleler olun.'" O halde neden emek vermeye, Tora ve Mitzvot için çabalamaya izin verilir? Çünkü böylece emeğin ödülünü alabiliriz, yalnız bu yolla utanç duymadan keyif ve haz alabiliriz.

"On Sefirot Çalışmasına Giriş" kitabında anlatıldığı üzere, bunun anlamı şudur; "kendini sevme" denen, haz alma arzusu ile yaratıldığımızdan dolayı, başkalarını sevmeye dair hiçbir anlayışımız yoktur. Ancak bize başkaları için bir şey yapmamız gerektiği söylendiğinde, vücudumuz derhal şunu sorar: "Diğerleri için çalışırsak, bundan bizim kazancımız nedir?" Bu nedenle, Tora ve Mitzvot'a uymamız söylendiğinde, vücudumuz sorar: "Bu çalışmanın gerekçesi nedir?" Yani, bundan bizim kazancımız ne olacaktır? Şöyledir, Tora ve Mitzvot için çaba göstermemiz gerekir. Bu nedenle, ona bu dünyada mutlu olacağı ve bir sonraki dünyayı da edineceği söylenir. Yani, ödül olmadan çalışmak imkansızdır. Bu yüzden, genel halka Tora ve Mitzvot'a uymaları ödül almak için diye öğretilir; zira aksi halde hiç kimse Tora ve Mitzvot ile uğraşmak istemez.

Maimonidas'da (Hilkhot Teşuva. 10. Bölüm) yazılan şudur: "Atalarımız dedi ki, 'Kişi hep Tora ile ilgilenmelidir, Lo Lişma'da (O'nun adına değil) bile. Çünkü Lo Lişma'dan Lişma'ya (O'nun adına) gelinir. Bu yüzden, küçüklere, kadınlara ve eğitimsizlere öğretildiğinde, onlara yalnız korku yüzünden ve ödül almak için diye öğretilir. Bilgi edinene ve derin bilgeliğe erişene dek, bu sır onlara azar azar öğretilir ve yavaşça konuya alışırlar."

Böylece, Maimonidas'daki sözlerden açıkça anlaşılıyor ki, genel halk ve birey arasında fark vardır. Şöyle ki, Yaradan'ın yolunu ancak bireylere ifşa etmek mümkündür, başka bir deyişle, Yaradan'ın krallığına giden yol yani Yaradan ile Dvekut'a (form eşitliği) ulaşmanın yolu, yazıldığı üzere "Ve O'na tutunur" yani form eşitliğine ulaşır. Atalarımızın dediklerinin anlamı budur: "O merhametli ise, sen de merhametlisin."

Tora'nın görüşü ile mülk sahibinin görüşü arasındaki fark budur. Mülk sahibi kendi görüşüne göre, yaptığı her şeyde bir kazanç elde etmesi ve bu kazancı kendi hükmüne alması gerektiğini bilir. Şöyle ki, kendi hükmü olduğunu ve kendi mülkü üzerinde kontrolü olduğunu hisseder.

Aksine, Tora'nın görüşüne göre kişinin kendi hükmü yoktur. Atalarımızın da dediği gibi (Berakhot 63), "Riş Lakiş dedi ki: 'Sadece kendisini onun sözleri için öldüren birinde, Tora'nın sözlerinin gerçekleştiğini nasıl bilebiliriz? Denir ki: 'Bu Tora'dır [kanun], kişi bir çadırda ölmelidir.'"

Fakat, atalarımızın dediklerini sözlerinden anlamalıyız: "Tora sadece onun için kendini öldüründe ortaya çıkar."

Neden bu ölüme ihtiyaç duyarız? Kişi kendini neden öldürmelidir ki Tora onda ortaya çıksın?

Bunun için ihtiyaç duyduğumuz ölümün ölçüsü nedir? Gerçek ölüm olduğu söylenemez, yazılmıştır ki: "Onlar hayatımız ve ömrümüzün uzunluğudur," ki bu ölümün tam tersidir.

Tora'yı öğrenmek çok fazla zaman gerektirdiği için ona "ölüm," dendiğini de söyleyemeyiz. Ne de olsa, görüyoruz ki, kutsal sözleri değil, ama sadece laik işlerle ilgilenen ve daha ziyade bilimde doktora yapmak isteyenler bile, gece ve gündüz oturup çalışırlar. Ve görürüz ki, doktorasını elde etmiş olanlar bile profesör unvanını almak için çalışırlar. Bütün enerjilerini ve gayretlerini araştırmaya vermek isterler, dünyaca ünlü bilim adamı olmayı arzularlar. Bununla birlikte, onlarda bilgeliğin olmadığı, bunun için ölmeleri gerektiği onlar için söylenmez, atalarımızın dediği üzere Tora'nın bulunmadığı söylenmez. Bu demektir ki, laik çalışmalarda bu koşullar

bulunmaz. Sonuç olarak, “Tora, sadece onun için kendini öldüründe ortaya çıkar” ne demektir? Bu ölüm nedir?

Ayrıca, atalarımızın dediği “Tora sadece... ortaya çıkar” sözlerini de anlamalıyız. Ortaya çıkma nedir? Ortaya çıkma ile kastedilenin öğrendiğini bilme ve hatırlama olduğunu ve bunun ortaya çıkan Tora olduğunu söylersek, kişi bunun için kendini öldürmeli midir? Şöyle devam edilir; yetenekli doğan kişi, açık bir zihin ve mükemmel bir hafızaya sahip olan, öğrendiği her şeyi ezberleyen kişi, neden kendini öldürmelidir ki, Tora onda ortaya çıksın?

Yukarıda yazılanı anlamak için, yaratışın, yaratılanlara yarar sağlamak olan amacı hakkında netleştirmeye başladığımızı yinelemeliyiz, orada (“On Sefirot Çalışmasına Giriş”), anlattığı üzere bütün yaratılanlara “yaratılan” denir, çünkü burada yeni bir şey yaratıldı, zira bunlar dünyaların yaratılışından önce yoktu, başka bir deyişle haz ve zevk almak için eksiklik ve özlem yoktu. Zira bu zevkten aldığı hazzın ölçüsü bu meseleye duyduğu özlem ve imrenmenin ölçüsüne bağlıdır, kişi bu ölçüde zevk duyar. Aynı şekilde, aç olmayan kişi kendisine verilen yemeğin tadına varamaz.

Fakat burada, yaratılanların içine nakşedilmiş olan zevk alma arzusu, Yaradan ile yaratılan arasında ayrılığa ve form eşitsizliğine neden olur ve bilindiği üzere form ayrılığı maneviyatta ikiye ayırır. Aralarındaki fark oranında, birbirlerinden uzaklaşırlar. Bu nedenle, yaratılanlar Yaradan’dan ayrıldılar ve iki hüküm haline geldiler, ki burada kişi de ev sahibi olduğunu ve misafir olmadığını ve kendi hükmünün olduğunu söyler.

Fakat bilmeliyiz ki, orada (“On Sefirot Çalışmasına Giriş”) anlatıldığı üzere dünyada var olan kötülük, alma arzusudur. Şöyle ki, dünyadaki bütün hırsızlıklar, adam öldürmeler ve savaşlar, ayrıca öfke ve gurur gibi bütün kötü nitelikler, alma arzusundan türerler. Her nerede zevk yaratacağını görürse, anında hazırdır ve bu zevkle dolmaya heveslidir.

Tembellik bile, kişi hiçbir şey yapmadığında, alma arzusundan kaynaklanır. Şimdi, hiçbir şey yapmamayı seçer, çünkü vücut dinlenmekten haz duymayı arzular. Bu nedenle, diğer tüm hazzardan vazgeçer, çünkü o anda, görür ve düşünür ki, bu diğer şeylerden çok daha fazla ona haz verecektir. Tembelliğin anlamı şudur, kişi dinlenmeden fazlasıyla haz duyar. Fakat bütün bunlar kendini sevme halidir, ki bu bütün dünyanın acı çektiği kötülüktür.

“Kötü eğilim” denen ve ayrılığa neden olan ve bu yüzden Yaradan’ın bize vermek istediği haz ve zevki alamadığımız bu kötülüğü ıslah etmek için, kendini sevme halinden çıkmalıyız, kendi hükmümüzü iptal etmeliyiz ve arzumuz sadece Yaradan’ı memnun etmek olmalıdır. Buna “hükmü iptal etmek” denir, çünkü kendimizi tatmin

etme ve haz verme ile ilgilenmeyiz ve kendimizden ziyade sadece Yaradan'a yarar sağlamayı arzularız.

Böyle bir zamanda, kişi Yaradan'a haz verecek olanı hissetmeye başlar. Şöyle, kişi Yaradan'ı memnun edecek şeyin ne olduğunu söyleyebilir ki ne de olsa Kral'ın sarayında bir eksik yoktur. O zaman, Yaradan'ı tatmin edecek tek bir söz bulur, çünkü yaratılışın amacı yarattıklarına haz vermektir. Bu nedenle, Yaradan'ı memnun etmek üzere nasıl haz alacağını araştırır.

Yaradan'a haz vermeyi istemekle, yeni bir şey öğrenir: Gerçekten keyif duyar. Aksi takdirde, bu yalan olarak nitelendirilir. Yaradan'ın isteğini, yarattıklarına haz verme arzusunu yerine getirmesi için alan açar. Eğer keyif almıyor ama ve keyif aldığını söylüyorsa, Yaradan'a yalan söylüyordur. Doğrusu, gerçekten de haz ve keyif duyuyordur ve bütün fark niyettedir, yani aldığı keyif Yaradan böyle istediğinden dolayıcıdır. Her ne kadar, kendi için, keyif almayı arzuluyor ve özlem duyuyorsa da bu arzusunun üstesinden gelir, buna karşı gelir ve almak istemez. Buna "ihسان etmek için almak" denir.

Bununla görürüz ki, eylem açısından aynı dahi olsa, yani her ikisinde de keyif duyulsa da niyette bir fark vardır. Kendini sevmeye nedeniyle haz duyan kötü eğilimin tavsiyesine uyar ve kendini-sevme yüzünden hazdan vazgeçen ve O'nun iyilik yapma arzusu olan, Yaradan'ın emri –ki bu O'nun iyilik yapma arzusudur, – nedeniyle keyif duyan ve bu nedenle zevk alan kişi ise iyi eğilimin tavsiyesine uyuyor olarak nitelendirilir.

Benzer şeyleri, atalarımızın şu sözlerinde buluruz (Nazir 13): "Rabbah Bar Hana şöyle dedi, 'Rabbi Yohanan dedi ki, 'Neden şöyle yazılmıştır: 'Efendi'nin yolu düzdür, erdemli olan yürür ve günahkâr olan başarısız olur? 'Kuzularını kavuran iki kişiye benzetme yapılır. Biri bunu Mitzva [emir/ iyi işler] için diğeri ise cahilce yemek için yaptı. Mitzva için yapan 'erdemli olan yürür 'denen kişidir. Ahmakça yiyen ise 'günahkâr olan başarısız olur' denen kişidir. Riş Lakiş ona dedi ki, 'Bu kişiyi kötü olarak nitelendirir misiniz? Doğrudur, bu birinci kalitede bir Mitzva değildir, ama yine de bir Pesah bağışı olarak yapılmıştır.'"

Bu demektir ki, her ne kadar eylemde aynı ise de niyette bir farklılık vardır. Riş Lakeş der ki: "O kötü olarak nitelendirilmez, çünkü her hâlükârda, Mitzva'yı yerine getirdi, fakat birinci kalitede değil. Bu yüzden atalarımız şöyle demişler (Nazir 23b): "Rav Yehuda dedi ki, 'Rav dedi ki, 'Kişi her zaman Tora ve Mitzva ile ilgilenmeli ve hatta Lo Lişma [O'nun adına olmayan] bile, çünkü Lo Lişma'dan , Lişma'ya [O'nun adına] gelir.'"

Fakat, izin konusunda, haz almaya ilişkin kesinlikle bir fark vardır, çünkü bu yarattıklarına iyilik yapmak isteyen Yaradan'ın emridir. Aksi takdirde, kendini-sevme

nedeniyle kişi, bu zevkten feragat etmiş olurdu. Bu yüzden en önemli şey niyettir. Fakat Mitzva'ya ilişkin olarak, kişinin niyeti olmasa bile, bu gene de Mitzva olarak nitelendirilir. (Yukarıda denildiği gibi, Maimonidas'ın dediği üzere, genel halka ilişkin olarak, onlara, Lo Lişma'da, Tora ve Mitzvot'a uymaları öğretilir.

Buna göre, kendini öldüren kişi konusunu yorumlamalıyız. Biz şunu sorduk: "Ölümün anlamı nedir?" şimdi anlayacağız ki, ölüm kişinin kendi hükümünü iptal etmesidir. O, dünyada Yaradan'ın hükmünden başka bir hüküm olmadığını söyler. Buna "tek hüküm sahibi" denir. şu sözlerin anlamı budur: "Duy, Ey İsrail, Bizim Tanrı'mızı Efendi'yi duy, Efendi tektir," yani dünyada tek bir hüküm sahibi vardır ve o kendini sevmeyi iptal eder.

Bununla ARI'nin dediklerini yorumlayabiliriz, şema İsrail'i söylerken kendimizi adamalıyız, burada niyet kendini sevmeyi iptal etmektir. Daha sonra, diyebiliriz ki, "Ve sen Efendi'yi, Tanrı'nı bütün kalbinle ve bütün ruhunla ve bütün kudretinle seveceksin," zira kişinin kendine dair gerçekliği yoktur, bütün bu düşünceler Yaradan'a ilişkindir. Buna "onun üstüne kendini öldürme" denir.

şimdi Tora'nın neden sadece onun için kendini öldüründe var olduğunu anlayabiliriz. Biz şunu sorduk: "Tora'ya uymak ne demektir, onun için kendini öldürmeyende Tora neden var olmaz?" Tora'ya uyma ile kastedileni, Tora'nın bize vaat ettiği şey olarak yorumlamalıyız, yani yazıldığı üzere, "Onlar bizim hayatımız ve ömrümüzdür," yazıldığı üzere "Onlar altından da saf altından da daha çekici, baldan da bal peteğinden damlayan baldan da daha tatlıdır," ve Tora'nın bize vaat ettiği diğer vaatlerden de daha fazlasıdır.

Yukarıda da dediğimiz üzere, bütün bunlar, "yarattıklarına iyilik yapma isteği" denen yaratılışın amacına dahildir. Bütün bunlar yaratılanlara yukarıdaki sebeplerden dolayı, yani form ayrılığı nedeniyle gelemey, Yaradan ihsan etmek ister, öte yandan yaratılanlar ise kendileri için almak ister, ki buna maneviyatta "ayrılık" denir ve bundan utanç ekmeği doğur.

Bu yüzden, kısıtlama olmalıdır, yani yaratılışın amacına dahil olan yukarı bolluk parlamaz. Bunun sebebi, seçime yer vermektir. şöyle devam edilir: dünyada gördüğümüz yüzün kısıtlanmasıdır. Kral Davut'un dediği budur (Psalms 73): "Bak gör, bu günahkârlar, her zaman rahatta olanlar, zenginliği elde ettiler."

Fakat, kişi kendini "onun için öldürme" mertebesine eriştiğinde, yani kendini yani kendini-sevmeyi öldürdüğünde, kendi için hiçbir kaygısı kalmadığında ve sadece yukarıdaki cennetin ihtişamını arttırmak ile meşgul olduğunda, yazıldığı üzere, "O'nun yüce ismi büyüsün ve kutsansın," o zaman, kişi Yaradan'ı tatmin etmek için ihsan

etmek istediğinde, bu “O’na sıkıca tutun; O merhametlidir, sen de merhametlisin,” diye kabul edilir. O zaman Tora’nın bize vaat ettiklerinin tümü ile ödüllendirilebiliriz; böylece bu gerçek olur.

Bununla atalarımızın sözlerini anlayabiliriz, onlar dedi ki: “Tora yalnız kendini onun için öldüründe var olur.” Buna göre, “Tora yalnız ... var olur” sözü ile kastedilen şudur, O bize, ancak kişi kendini onun için öldürdükten sonrası için vaatte bulunmuştur.

Şimdi, atalarımızın şu dedikleri hakkında sorduklarımızı açıklayacağız, “Çalıştım ve bulamadım.” Sorarız: “Neden bu çalışmaya ihtiyacım var?” Ancak, bu konuda meşhur bir soru vardır, çünkü bulmak, ancak hazırlık olmadığında gerçekleşir. Şöyle ki, kişi hiç hazırlık yapmadığı halde, bir şeyi bulmuş oldu. Fakat burada, Tora’da bulmanın bir şartı var, bulabilmek için çok fazla çalışmak gerekir. Şu hâlde, denmeliydi ki, “Ben çalıştım ve elde ettim.”

Baal HaSulam bunu şöyle yorumladı, kişi öncelikle Tora çalışmışsa, Yaradan’ın lütfu ile ödüllendirilir ve Yaradan ona Tora’yı ödül olarak verir. “Ben çalıştım ve buldum” sözlerinin anlamı budur.

Yukarıda yazılanlardan neden kişi çalışmadan Yaradan’ın onu Tora ile ödüllendirmeyeceğini anlayabiliriz. Ve ayrıca, çalışma nedir? Bunun cevabı söylendiği üzere (“On Sefirot Çalışmasına Giriş”), kişi kendi için alma arzusu ile yaratıldığından, bu yüzden Yaradan’dan ayrılmıştır. Yaradan’la bir olmak için O’nunla form eşitliğinde olmalıdır, “O merhametlidir, sen de merhametlisin.” Aksi takdirde, Tora’dan gerçek haz alırsa, o Yaradan’dan daha da uzak düşer.

Bu nedenle, kişi “bütün eylemlerinin Yaradan için olduğu” bir duruma gelmek istediğinde, vücuttaki alma arzusu buna karşı çıkar. Yaratılanların gerçek çalışması budur, çünkü onlar doğmuş oldukları doğanın tersine gitmelidirler. Çalışma doğamızın tersine hareket etmektir. Bu çalışmaya neden ihtiyaç duyarız? “Ve ona sıkıca tutun,” durumuna gelebilmek için ki böylece tek bir hüküm sahibi kalsın.

Böylece, genel halk ile birey arasında bir ayrım yapmalıyız. Şöyle ki, genel halka Lo Lişma çalışması öğretilir, ki bu ödül almak için yapılandır. Onlara “ödül almak için Rav’a hizmet edenler” denir.

“Fakat bireylere şöyle denir, “Rav’a ödül almadan hizmet eden hizmetkarlar olun ve cennetin korkusunun üzerinizde olmasına izin verin.” Zohar bunu şöyle yorumlar (“Zohar Kitabına Giriş”, Madde 191): “En önemlisi korkudur, kişi Efendisinden korkmalıdır, çünkü O yücedir ve hükmedendir.” Bize şunu öğretir: “Tanrı korkusunda üç hal vardır ve bunlardan yalnız biri gerçek korkudur: 1) Yaradan korkusu ve Mitzvot’a uyma korkusu, ki böylece oğulları yaşasın ve bedensel cezadan veya kişinin

parasal cezasından uzak tutulsun. Bu, bu dünyadaki cezalardan duyulan korkudur. 2) Cehennem ile cezalandırmaktan duyulan korku.

“Bu ikisi gerçek korku değildir, çünkü korkuyu Yaradan’ın emirlerinden dolayı duymaz, kendi menfaatinden dolayı duyar. Bundan dolayı, kendi menfaati köktür, korku ise kendi menfaatinin bir türevidir.”

3) Elbette, kişinin Efendisinden O yüce olduğu için duyduğu korku en önemlisidir, çünkü O köktür.

Bu yüzden, şöyledir, bu iş birey olarak yoluna devam etmek isteyen insanlar içindir, bu Tora’nın görüşüdür, bu çoğul otoritenin iptali ve tek bir otorite olmasını istemeye ilişkindir.

Şöyle ki, genel halk, Zohar’da denildiği üzere hem bu dünyanın hem de diğer dünyanın ödülüne sahip olmak ister. Fakat bireyler, kendi hükümlerini iptal ederler ve sadece Yaradan’a haz vermeyi önemserler, bütün niyetleri çalışma ve emek vermektir, ödül değildir, çünkü ödül almadan Rav’a hizmet etmek isterler. Bu yüzden ne bu dünya ne de öbür dünyanın onlar için önemi yoktur; tek istekleri çalışmadır.

Çalışmanın hasretini çektiklerinde, Yaradan için çalıştıkları konusunda kendilerini kandırmadıklarından emindirler. Fakat ödüle baktıkları an, her ne kadar Yaradan’ı amaçladığını söyleseler de bunun gerçekten doğru olduğunu kim bilebilir ki? Bu yüzden, sahip oldukları tek değerli şey, hiç ödül almadan çalışacak bir yere sahip olmaktır.

Yukarıdakilere göre, atalarımızın sözlerini anlayabiliriz, “Midraş’ta, İbrahim’in şöyle dediğini söylerler, ‘Ben sünnet edilmeden önce, yoldan geçenler bana gelirdi. Şimdi sünnet edildiğimden, onlar artık bana gelmiyor. Yaradan, ona dedi ki: ‘Sen sünnet edilmeden önce, sünnetsiz olan bana gelirdi. Şimdi, Ben ve benim maiyetim sana geliyor.’”

Sorarsız, onun sorusunun cevabın nedir, neden misafirleri karşılama Mitzva’sını yerine getiremiyor? Cevap şudur ki, şimdi daha yüksek bir mertebeye sahip, ki bu Şehina’yı [kutsallık] karşılamaktır. Bu yüzden O, “Şimdi, Ben ve benim maiyetim sana geliyor,” demiştir.

Fakat önceden daha yüksek mertebeye sahipti, ki bu misafirleri karşılamaktı ve misafirperverlik Şehina’dan daha yücedir. O halde, Yaradan’ın cevabı nedir?

O halde, bunu da anlamalıyız. Bu sağduyunun tam tersidir, çünkü normalde, önemli kişinin onlara gelmesi kişi için büyük ayrıcalıktır. Kişinin önemine göre, onu karşılamak

için hazırlık yapılır, bu, kasabasındaki en yüce kişinin veya ülkedeki en yüce kişinin ve dünyadaki en yüce kişinin gelmesine göredir.

Fakat burada diyoruz ki, o Şehina'yı karşılama ile ödüllendirildi ki buna paha biçilemez. Şehina'yı karşılamamanın ne demek olduğunu bilemeyiz bile, kitaplarda yazıldığı üzere, eğer ona bu bağışlanmazsa, kişi bunu edinemez. Bu kime bağışlanır, muhakkak ki, neslin en yüce erdemlisine. Eğer böyle kişiler olduğuna inancımız yoksa bu erdemliliği bile edinmeyiz. Bunun hakkında şöyle denir, misafirleri ağırlamak bundan da daha yüce bir şeydir.

Muhakkak ki, bunun, kelime anlamında, cevapları vardır, ancak biz bunu çalışma içinde yorumlayacağız. Tora'da çalışma ve Tora'yı bilme konusu vardır. Tora'da çalışma şudur: kişi ödül almaksızın Yaradan'a hizmet etmek istediğinden, sadece çalışmaya odaklanır. Tora'yı bilmek hakkında düşünmeye başlarsa, bu ödül bekliyormuş gibi gözüktür, çünkü inanmalıyız ki, Tora'yı bilmekten daha büyük bir ödül yoktur, Zohar'da yazıldığı üzere, "Tora'nın tamamı Yaradan'ın isimleridir." Ayrıca, tam bir insan "Tora, Yaradan ve İsrail birdir" koşulu ile ödülllenmiş olan kişidir. Bu yüzden, gerçekten de Şehina'yı karşılamak çok önemlidir, çünkü amaç insanın bu mertebeye erişmesidir.

Fakat Şehina'yı karşılayabilmek için, kişinin ona hazır hale gelmesi için ön hazırlık gereklidir. Atalarımızın sözlerinde, buna "O merhametli ise, sen de merhametlisin," denir. Bu şu ayetin yorumudur: "O'na tutun, O'nun niteliklerine tutun." Matan Tora [Tora'nın verilmesi] kitabında açıklandığı üzere, bu demektir ki, ancak başkalarını sevmeye üzerine çalışan kişi Yaradan ile Dvekut'a [bütünleşmeye] erişebilir. Buna verilen birçok isim vardır: "Şehina'nın damıtılması", "Tora'nın elde edilmesi" "Şehina'nın karşılanması" vs.

Esas hazırlık, buna "çalışma" denir, kişinin kendi hükmünü iptal etmeye kendini hazırlamasıdır. Buna misafirperverlik [misafirleri karşılama] diyebiliriz, yani ev sahiplerinin görüşünü iptal eder ve Tora'nın görüşüne özlem duyar ki buna "hükmün iptal edilmesi" denir. Doğal olarak, Yaradan'ın misafiri olur, O, tüm dünyanın ev sahibidir.

Ve buna ilişkin inişler ve çıkışlar olduğundan, başka bir deyişle, çoğu zaman beden ona, onun da ev sahibi olduğunu gösterir, yani istediğini yapabilir ve ev sahibine, Yaradan'a boyun eğmeyebilir. Doğal olarak, kişi istediği her neyse onu yapmak ister. Ama daha sonra, kişi bedeninin düşüncelerinin ve isteklerinin üstesinden gelir ve kendisinin misafir olduğunu ve Yaradan'ın ev sahibi olduğunu ve kişinin hükmünün olmadığını kabul eder, kişi bu dünyada yoldan geçen bir misafirdir.

Bu hususta, başka bir deyişle, yükselişler ve düşüşler, kendilerini tekrar ederler. Buna göre, zaman zaman kişi hep misafirleri bedenine kabul eder. Şöyle ki, kişi hep misafir olduğu düşüncesi ile ortalıkta dolaşır. Buna “misafirleri karşılama” diyebiliriz, ki her seferinde bedenine misafirlerin düşüncelerini kabul eder. Ancak bu çok büyük bir çabadır, çünkü bedenin doğasına terstir.

Bundan sonra, “Şehina’yı karşılamak” ile ödüllendirilir. Şu nedenle, kişinin ödülle ilgilenmediğine ilişkin olarak, kendini kandırmaması için, buna “ödül almak için” denir. Ancak ödül almaksızın çalışmak istediği için, işte bu nedenle eğer kişi “misafirleri karşılamak Şehina’yı karşılamaktan daha yücedir,” diyebilirse, kişinin yüce olduğu görülür. O zaman, kişinin içine açık bir farkındalık nakşedilir ve onun, ödül almaya değil, çalışmaya baktığı bir aşığı olur, onun Yaradan’a hizmet edecek bir şeyi vardır ve tek istediği şey de budur.

Bunu bir benzetme yoluyla anlayabiliriz: Çok iyi dost olan iki kişi, içtenlikle birbirlerini seviyorlardı. Bir keresinde birinin acil olarak 5000 ABD dolarına ihtiyacı oldu. Dostuna dedi ki: “Senden bir iyilik isteyeceğim, bana bu miktarı ödünç verebilir misin, biliyorum ki sende bu kadar para yok, ama akrabaların ve arkadaşların var ve onlarda ihtiyaç duyduğum miktar vardır. İki hafta içinde, Tanrı izin verirse, sana geri öderim.”

Kişi ne yapacağını bilemedi. Şimdi ödünç para istemek için yirmi kişiye gitmesi ve onlara iki hafta içinde ödeyeceği sözünü vermesi gerekiyordu. “Ya söz verdiği gibi bana zamanında geri ödeyebilecek parası olmazsa, o zaman ne yaparım? Onların yüzlerine nasıl bakarım, zira sözümü tutmamış olacağım?”

Daha sonra farklı düşünür: “O benim dostum ve muhakkak ki beni seviyor, bu nedenle kesin olarak geri ödeyeceğini ve beni kötü hissettirmeyeceğini kesinlikle biliyordur.” Daha sonra başka bir düşünce gelir: “Bana geri ödeyecek parası olacağını kesinlikle bilmeseydi, benden ödünç istemeyeceği muhakkak, fakat belki hata yaptı, yani belki de bu miktarı alacağını hesap ettiği yer isabetli değildi, zamanında ödemezse ne olur?” Ardından, başka bir düşünce gelir: “O beni, benim onu sevdiğim kadar sevdiğine göre, demem gerekir ki, benden bu borcu istemeden önce birkaç kez düşünmüştür.” Bu düşünceler karşılıklı devam edip durur.

En sonunda, mantık ötesi karar verir, yani her ne kadar mantığı onu zamanında ödeyeceği konusunda şüphede bıraksa dahi, mantık ötesi hareket eder ve kendine şunu söyler: “Dost sevgisine sahip olduğumuzdan, dostuma bir iyilik yapmak istiyorum, bununla ona olan sevgimi gösterebilirim.”

Fakat ona 5000 ABD dolarını verdiğinde, dostu cebinden devletten alacaklı olduğu iki çek çıkarır, biri bir hafta içinde ödenecektir ve diğeri iki hafta içinde. Bu durumda, kişi ikilemde kalır:

Dostuna der ki: “Benden ödünç para istediğinde neden bana çekleri göstermedin? Şimdi sana parayı verdiğimde bana gösteriyorsun?” Dostu sorar: “Ne fark eder?” Kişi der ki: “Zamanında ödeyemezsen ne yaparım diye düşünmekten iki gecedir uyumadım. Şimdi sanki sırtımdan bir yük kalktı çünkü şu an eminim ki borç istediğim o yirmi kişinin gözünde saygın kalabilirim.”

Ona der ki: “Bu çekleri bana neden gösterdin? Onları şimdi bana göstermeseydin, iki hafta boyunca mantık ötesi dost sevgisi üzerine çalışacak fırsata sahip olacaktım ve dost sevgisi konusunda büyük bir kazancım olacaktı, ki bunu yüce bir şey olarak görüyorum. Bu çeki bana şimdi göstererek, sanki bu çalışmamdan çaldın gibi hissediyorum.”

Yukardaki benzetme ile Midraş’ın sözlerini anlamaya başlarız, İbrahim Yaradan’la anlaşma yapmakla ödüllendirildikten sonra, yazıldığı üzere, “Ve O’nunla anlaşma yaptı”, o Şehina’yı karşılama ile ödüllendirildi ve daha sonra, yükseliş ve düşüşler olmaksızın Yaradan’a daimî inanç ile ödüllendirildi. O çalışmasının ödülünü gördü ve artık çalışamayacağını hissetti. Şimdi, bütün çalışmasının almak için olacağını düşündü, ki bu kendini-sevmektir ve çalışmanın özlemini duydu, çünkü orada niyetinin ödül almak olmadığını kesin olarak bilebilirdi, zira ödül almaksızın çalışmak istiyordu. Fakat şimdi, sünnet edildikten sonra, yükseliş ve düşüşleri yoktu ve çalışmanın üstesinden gelmeye yer yoktu.

Bu yüzden, Yaradan’a şikâyetinde bulundu ve O’na dedi ki: “Sünnet edilmeden önce, yoldan geçenler bana gelirdi.” Şöyle ki, önceden, Tora’nın sözlerini ihlal ediyordum ve Yaradan’ın kanunlarına riayet etmesi gereken kişi gibi onlara riayet etmiyordum, fakat sonra bunu aştım. “Dönen” [“yoldan geçenler” İbranicede yoldan geçen ve dönen olarak yazılır] oldum yani ben tövbe ettim. Daha sonra, onlar yeniden geçtiler, yani durumumda bir düşüş daha yaşadım. Ardından, bu halin üstesinden geldim ve tövbe ettim, buna “dönen” denir ve benzeri.

Bu şöyle devam eder, ben Senin için bir şey yaptığımı hissediyorum. Fakat şimdi sünnet edildiğimden ve seninle anlaşma yapma ile ödüllendirildiğimden, Senin için bir şey yapmıyorum, ama Sana hizmet etme özlemi duyuyorum, ki böylece ödül almak için değil diyebilirim. Fakat bu benim için ortadan kalktı. Bu demek oluyor ki, İbrahim’in haklı bir itirazı vardı.

Fakat, Yaradan ona cevap verdi: “Sünnet edilmeden önce, sünnetsiz olanlar sana geliyordu.” Ne de olsa, sen sünnetsizdin. Her ne kadar çalışmada bazı yükselişlerin olduysa da yine de sünnetsizdin. Fakat şimdi Şehina’yı karşılamak ile ödüllendirildin. Bu nedenle Yaradan ona şöyle dedi: “Şimdi, Ben ve benim maiyetim sana geliyor. Öyleyse neden Bana öfkeliisin ki?”

Şimdi gerçeği bilmeliyiz, yani kimin iddiasının daha doğru olduğunu. Cevap şu ki, alegoride söylendiği gibi, her ikisi de doğrudur. Şöyledir, daha sonra borç alan borç verene, 5000 ABD dolarındaki iki çeki gösterdi, zira borç alan arkadaşının, ona zamanında ödeme yapamaması ihtimali ile acı çekmesini istemedi.

Ve borç veren dostuna kızgın, çünkü çalışma fırsatına yer kalmadı. Şöyle ki, dostu ona nereden ödeyebileceğini göstermeseydi, iki hafta boyunca çalışırdı- kendisiyle dost sevgisine uyması konusunda ve dostunun ondan bir şey istemeden önce birçok defa düşündüğü ve böylece bana hiçbir şekilde acı vermeyeceği konusunda çalışabilirdi. Aynı zamanda, beden ona tam tersi kanıtı hep sunar, çünkü onun kalbine dostundan nefret etmeyi aşılacak ister. Doğal olarak, yükselişleri ve düşüşleri olurdu. Fakat sonra, kendisiyle çalışmaktan haz duyardı.

“Fakat şimdi, bana bir iyilik yapmak istemesi ile, ben kaybettim. Bu benzetme ile görüyoruz ki, her ikisi de doğru. Şöyledir, her birinin sevgisini göstermek istemesiyle, bu sevgi sonsuza kadar inşa edilir.

Burada da aynı şey söz konusudur: Yaradan, İbrahim’e gelip aralarında anlaşma yaparak ona sevgisini gösterdi, yazıldığı üzere, “Ve onunla anlaşma yaptı.” Aynı şekilde, Yaradan’a şikâyet ederek, İbrahim de O’na sevgisini gösterdi, O’na ödül almaksızın hizmet etmek istedi ve bu yüzden, misafirleri karşılama hususunda açıkladığımız üzere, İbrahim “misafirperverlik” olarak bilinen çalışmanın özlemine duydu.

Şimdi, RAŞİ’nin yorumladıkları konusunda sorduklarımıza açıklık getireceğiz, “Gün ortasında, Yaradan, misafirlerle onu meşgul etmemek için güneşi kılıfından çıkardı. Misafirler gelmediği için hayıflandığını görünce, ona, halka benzeyen melekler getirdi.” Biz sorduk: “Yaradan, onun misafir ağırlamaktan dolayı üzüntü duyacağını bilmiyor muydu ki? Eğer öyle ise, güneşi neden kılıfından çıkardı?” Ayrıca sorduk ki: “Neden halka benzer melekler göndermek zorundaydı, çünkü burada bir aldatma var gibi görünüyor? Güneşi tekrar kılıfına koyabilirdi, böylece halk O’na gelirdi.”

Güneşi kılıfından çıkarmayı çalışma kapsamında anlamalıyız. Yaradan’ın ışığına “gündüz” veya “güneş” denir. “Kılıf” bir kılıcı kuşatan kılıf gibidir. Yaradan’ın ışığı örtülü demek istediğinde, o der ki güneş kılıfın içinde kapalı ve hissedilmiyor.

Çalışma esnasında, yani kişi kendini-sevme halinden çıkmadan önce, kişi kısıtlama altında çalışmalıdır. Şöyle ki, Tora veya duadan herhangi bir haz duymasa da Tora ve dua ile ilgilenmelidir ve şunu dememelidir: “Tora ve duanın keyfini aldığım, dua edip çalışacağım.” Daha doğrusu, kişi kendini düşünmeden Kral’a hizmet etmek istediğinde, nasıl bir tat aldığı umurunda olmaz. Onun yerine demeli ki: “Şimdi Yaradan’ın emrine uyuyorum ve O’nun emirlerine uyarak O’nu memnun etmek istiyorum ve kendimi düşünmeksizin Yaradan’ı neyin memnun edeceği ile ilgileniyorum.”

Fakat, Yaradan, onun ihsan etmek için her şeyi almaya hazır hale geldiğini görürse, kişi Yaradan’ın yüzünün ifşası ile ödüllendirilir. Buna “güneşi kılıfından çıkarmak” denir, kişi için Yaradan’ın yüzünün gizliliği kalkar ve O’nun yüzü ifşa olur.

Atalarımızın dediği üzere (Avot, 6. Bölüm), “Rabbi Mer der ki ‘Her kim Tora Lişma ile ilgilenirse, birçok şey ile ödüllendirilir ve Tora’nın sırları ona ifşa olur.’” Bu demektir ki, Lişma ile ilgilenirse, yani kendi menfaatine değil, ama yalnız Yaradan için diye niyet ederek Tora ve Mitzvot’u yerine getirirse, bununla bolluğu almaya hazır hale gelir, çünkü burada form eşitliği bulunur, buna Dvekut denir, yani Yaradan yarattıklarına ihsan etmek istediği gibi, insan da Yaradan’a ihsan etmek ister.

Bu zamanda, gizlenme onun üzerinden kalkar, çünkü gizlemenin amacı utanç ekmeğinin düzeltilmesi içindi. Fakat şimdi ihsan etmek istediği bir mertebeye eriştiğinden, utanca yer yoktur, çünkü aldığı her şey kendi menfaatine değildir, Yaradan istediği içindir. Bu nedenle, doğal olarak, Şehina’yı karşılama ile ödüllendirilir. Buna “güneşi kılıfından çıkarma” denir, yani bugüne değin gizlenmiş olan yukarı bolluğu alır.

Yukarıdakine göre, eğer ki İbrahim’in misafir ağırlamamaktan dolayı, ki buna “yoldan geçenler” denir, yani yükseliş ve düşüşlerdir, pişmanlık duyacağını Yaradan önceden biliyordu ise, güneşi neden kılıfından çıkardı diye sormaya yer yoktur, zira O güneşi kılıfına koymamıştır. Şöyledir, yalnız insanoğlu Yaradan’a ihsan etmeyi amaçlayabilsin diye gizlemeyi yaptı.

Şöyle ki, o her ne kadar yaptığı bu çalışmada bir ödül görmese de Tora Lişma’yı elde etmek için ve ödül almadan bunu yapsın diye, ancak şimdi İbrahim bunu başardığından, gizlemeye kesinlikle yer yoktur. Daha ziyade, Yaradan’a ait olan yerden gizleme kalkar, yazıldığı üzere, “Benim adımları andığım her yerde, sana gelip, seni kutsayacağım.” (Exodus 20:21)

Soru, “nerede anıyorsam,” hakkındadır. Şöyle demeliydi, kişi Yaradan’ın adını anıyorsa, “Ben sana geleceğim ve seni kutsayacağım.” “Ben anacağım,” ne demek? Bu Yaradan kendi ismini anacak demektir.

Bunu şöyle yorumlamalıyız: Tora’nın görüşünde açıkladığımız üzere, kişi kendini iptal ettiğinde, yani “kendini onun için öldürdüğünde”, ki bu hükmün iptalidir ve böylece tek bir hüküm sahibi olur, bu Yaradan’ın hükmüdür, o zaman Yaradan diyebilir ki, “Andığım her yerde.” Neden adımı anarım? Çünkü insan o yeri, Yaradan için iptal eder. O zaman, “sana gelip, seni kutsayacağım” gerçek olur. Bu nedenle, Yaradan’ın güneşi kılıfından çıkardığı duruma gelir, ki bu Şehina’yı karşılamadır.

Doğal olarak burada Yaradan’ın onun üzüntü duyduğunu görmüş olduğu hakkında soru sormaya yer yoktur. Güneşi kılıfına geri koyar, zira bu amaç ile çelişir. Yaratılışın amacı yazıldığı üzere şöyledir, “Onlar bana bir tapınak yapsınlar ki ben onların arasında yaşayayım,” onlardan ayrı değil. Form eşitliği yani ihsan etme arzusu, olan bir yer olduğu sürece Yaradan da kendisini o yere getirir. Yalnızca günah olan yerde, alma arzusu kabının günah yüzünden almak için almaya düştüğü yerde, bu kötülük yüzünden, bolluk orayı terk eder. Buna, “tapınağın yıkılışı,” denir.

İşte bu nedenle Yaradan ona misafirleri karşılama durumunu veremedi, zira bu durum henüz Keduşa’nın içinde değildir, zira orada yükselişler ve inişler vardır. O artık Yaradan ile sonsuza kadar sürecek olan antlaşmayı yapmış olduğundan, artık başka şekilde olamayacağı için bunun yerine ona tamamen Keduşa’da olan melekler gönderdi. Ancak bunlar insana benzerdiler, yani o bu durumu ortaya çıkarmalıydı, bu yalnız dış görünüşteydi, yani o kendini eleştirebilecekti; ödülü mü yani Şehina’yı karşılamayı mı hedefliyor, yoksa ödül almaksızın Rav’a hizmet etmeye mi özlem duyuyor.

O zaman, eğer misafir kabul etmekle ödüllense, daha sonra onların melekler olduğunu keşfetse bile, kendini eleştirme -kendini kandırıp kandırmadığını, ödülü değil çalışmayı düşünüp düşünmediğini görme- koşulunu halen elde etmiş olacaktır, bu nedenle tekrar misafirleri ağırlamaktan yani çalışacak bir yeri olmasından mutludur. O zaman ödül almak için çalışmadığı onun için açıktır.

Şu ayet hakkında Baal HaSulam insanların sorusunu cevaplamıştır, “Ve O şöyle dedi, ‘Elini genç olana uzatma ve onun için hiçbir şey yapma, işte şimdi sende Tanrı korkusu olduğunu biliyorum.’” Burada soru şudur, “Yaradan bu sınamadan önce bilmiyor muydu ki?”

O dedi ki, “işte şimdi biliyorum” ile kastedilen senin Tanrı’dan korktuğundur. Şöyle ki, İbrahim sadece Yaradan adına olan, kendi adına olmayan yolda olup olmadığını bilmek

istiyordu. Bu nedenle, Yaradan ona bir sınama gönderdi, böylece İbrahim sınavın üstesinden gelebileceğini bilecekti, ondan sonra yukarı bolluğun aşağıya doğru uzanmasından korkmayacaktı, çünkü tek isteğinin ihsan etmek olduğunu ve kendi için hiçbir isteği olmadığını görecekti, buna “ihsan etmek için almak” denir.

Yukarıda yazılana göre, bilgilerimizin şu sözleri hakkında sorduklarımızı yorumlamalıyız, “Yüce olan, cennet korkusundan ziyade çalışmadan haz duyan kişidir.”. Biz “Bu nasıl olabilir ki?” diye sorduk.

Bilindiği üzere, Tora’ya emek vermek, Tora’yı öğrenmek vardır. Tora çalışması, Tora’nın bize öğrettiğidir; Yaradan’ın emirlerini eylem ve niyette tutmak. Gördüğümüz üzere, iki tür kutsama vardır: 1) “Sen kutsalsın, Ey Efendi... Tora’nın sözlerine bağlandığın için” 2) Sen kutsalsın, Ey Efendi, İsrail’e, halkına Tora öğrettiğin için.”

Bu demek oluyor ki, eğer biz Tora’nın sözleriyle ilgilenmemize müsaade ettiği için, Yaradan’a şükredersek, bu çalışmayla ilgilidir, Tora’ya bağlanabilmemizle ilgilidir. Ayrıca, Tora öğrendiğimiz için Yaradan’a müteşekkire oluruz, yani Yaradan’ın bize öğretmesi ile ödüllendirildiğimiz için. Buna “Tora’nın bilgisi” denir- bu Tora’nın bize öğrettiğidir.

Hem çalışmaya hem bilgiye ihtiyacımız vardır. Öğrendiğimizin anlamı şudur; Kli [kap] olmadan ışık olmaz, yani eksiklik duyulmadan doyum olmaz. Aynı şekilde, kişi çalışma ve zahmet çekmemişse, dinlenmekten haz duymaz.

Fakat, burada, Yaradan çalışmasında, eksiklikle ilgili iki farkındalık vardır: İlki, kişinin hazza özlem duyduğudur. Bu Kli’deki ilk idraktır ve buna “eksiklik” denir, yani bu zevkin eksik olduğunu hisseder. İkincisi de eksikliğini gidermenin bir koşulu vardır: zevk için bedel ödemelidir. Örneğin, dünyevi hayatta, kişi bir dükkâna girerse ve almak istediği güzel bir şey görürse, şimdi bu şey için onun içinde bir özlem uyanır.

İkinci eksiklik de şudur ki, bir eksiklik vardır ve o objeyi almak istiyordur, fakat karşılığında bir şey vermeden bu ona verilmez. Daha doğrusu, sahibine ödemelidir ve sonra ona bu nesne verilir. Ödemesinin gerekliliğine, çalışma denir. Bu bir eksiklik olarak addedilir, çünkü eğer bedel ödemediye ona verilseydi, eksiklik hissetmezdi, yani objenin bedelini ödeyecek parası olmazdı, bu onun vermesi beklenen ödülüdür ve kişi bunu veremezdi.

Şimdi görülüyor ki, iki eksikliği vardır: 1) O şeyi istiyor. 2) Onun bedelini ödeyemiyor.

Böylece, ona olan özlemi daha da büyük bir eksiklik yarattı, çünkü şimdi, objenin karşılığını veremeyeceğini biliyor. O halde, burada, Yaradan’ın çalışmasında, ruhu

Yaradan'a tutunma hasreti çeken kişide, bir eksiklik doğar. Ama kişiye Yaradan'ın eksikliğini hissettiren kimdir? Bu yukarıdan gelir.

Buna "yukarıdan uyanış" denir, kişi Kedusha'ya girmek için çağrıldığında, yazıldığı üzere, "Sen kutsal olacaksın, çünkü ben Efendi, kutsalım." Aniden, kişi Yaradan'dan uzak olduğunu hisseder, yani daha önceden başka ihtiyaçlarla ilgilenirken, şimdi görür ki, tek ihtiyacı olan maneviyattır.

Daha sonra, düşünmeye başlar, "maneviyatı edinmememin asıl nedeni nedir?" O zaman, bir sonuca varır ki bunun tek sebebi form eşitliğinin yokluğudur, denildiği gibi, "O merhametli ise, sen merhametlisin."

Buna göre, kişinin hissettiği ilk eksiklik kendisinde maneviyatın eksik olduğunu hissetmesidir. Bu ilk eksiklik. Şimdi form eşitliği üzerine çalışmalıdır, ama görür ki çalışamaz, ki bu da ikinci eksiklik. Atalarımızın dediği üzere, "Kişinin eğilimi onu her gün yener, Yaradan ona yardım etmezse, o bunun üstesinden gelemmez" (Sukkah 52).

Ancak ikinci eksiklik de yukarıdan gelir. Şöyle ki, Yaradan, özellikle, O'nun yardımı olmadan üstesinden gelemeyecek şekilde kişiyi yarattı (sebebinin zaten anlattık). Buna göre, eksiklik dahi yukarıdan gelir. Anlaşılır ki, çaba temel olarak ikinci eksiklikte, Tora'yı öğrenmek için gereken bedeli ödeyememektedir.

Tora ile ödüllenenin yüksek bir bedeli vardır, bu form eşitliğidir, böylece utanç ekmeğine yer kalmaz. Atalarımızın sözleri hakkında yorumladıklarımızın anlamı budur: "Tora kendini onun için öldüründe mevcuttur." Ve bu gerçek çalışmadır. Bu eksiklikten dolayı doyum gelir ve eksikliği doldurur. Buna Şehina'yı veya Tora'nın sırlarını karşılama denir.

Özellikle, burada çalışma ve ödül arasında gerçek ayrım başlar, yani bazıları ödül almadan çalışmak ister ve ödül almamak için Rav'a hizmet eden çalışanlar arasında olmayı ya da bazıları da ödül almak için çalışmayı yani çalışmalarını karşılığı ödül almayı ister. Şöyle ki, çalışma karşılığında elde edeceklerine bakarlar, buna Tora denir, şöyle ki Tora'nın tamamı Yaradan'ın isimleridir. Buna "Senin Efendin, Tanrının olduğumu bileceksin," denir.

Atalarımızın dediği gibi (Beruchot 38a), "Seni çıkardığımda bir şey yapacağım, böylece benim seni Mısır'dan çıkardığımı bileceksin" (Makale No. 13'te denildiği üzere). Orada dedim ki, niyet Yaradan'ın onları Mısır'ın Klipa'sından [kabuk] çıkarması dışında, Yaradan'ı bilmeleri ile ödüllendirilmeleridir, denildiği üzere "Tora, İsrail ve Yaradan birdir."

Tora'da çalışma ile Tora'yı bilme arasındaki farkı anlamalıyız, yani kişi, ödül almaksızın sadece Rav'a hizmet etmek ister, ödeme almadan, buna "Tora'nın bilgisi" denir. Yaradan'ın dileği Tora'yı ifşa etmek olduğundan, yazıldığı üzere, "Efendi diler ki, O'nun erdemlileri için, O Tora'yı yüceltsin ve büyütsün," o zaman kişi şöyle der, "Ben birkaç saat Tora için çalışmayı kabul ediyorum, böylece Tora'yı bilebilirim. Beni çalışmam için ödüllendirme isteği duyduğunda, ödülün başkasına verilmesini kabul ediyorum, yani çalışması sonucu açığa çıkan Tora'nın bilgisinin başkasına verilmesini kabul eder."

Bu gerçek çalışmadır, çünkü o sadece çalışmak ister ve ödülü istemez, fakat ödül de onun için çok önemlidir. Yine de ondan vazgeçer, çünkü ödül almaksızın Rav'a hizmet etmek ister. Ancak Yaradan Tora'nın yarattıklarına ifşa olmasını dilediği için, kendisi Tora için çaba göstermeye devam ederken, kişi Tora'nın bilgisi ile dostunun ödüllенmesini ister. Bu gerçek bir çabadır, zira kişi Tora'nın bilgisine özlem duyar, bu dostunun değil ama yalnız kendisinin çaba göstermesi gerçeğinden de açıkça bellidir. Çünkü kişi çalışmasının Yaradan için olmasını istediği için, çalışıyor durumda kalmak ister.

Fakat "Ödül almak için Rav'a hizmet eden hizmetkârlar gibi olun," denilen yolda yürüyenler vardır. Çünkü onların isteği sadece Tora'dır, çalışmak değildir. Atalarımızın dediğine göre (Miraş Rabbah, kısım "Bu Nimettir"), "Yaradan, İsrail'e dedi ki 'Bütün bu bilgelik ve bütün Tora kolaydır. Benden korkan ve Tora'nın sözlerine riayet eden herkeste, bütün bu bilgelik ve bütün bu Tora onların kalbindedir.'"

Çabalamadan ödül almak için ki cennet korkusu yoluyla kolayca, çaba göstermeden bu ilmi ve Tora'yı edinmek mümkündür; Midraş'ta söylendiği üzere, "İlim" ve "Tora" denen ödülü edinmek için cennetten korkmak isterler. Şöyledir, kişinin cennetten korkusu, kendini-sevme üzerine kuruludur, yani ödül almak için Cennet'e hizmet eder, buna Lo Lişma denir, zira ödül almak için hizmet etmektedir. Buna "ev sahiplerinin görüşü" denir. Maimondes'in dediği üzere, "Onlar daha fazla bilgi edinip daha bilge olana kadar, onlara Tora ile ve Mitzvot Lo Lişma, ilgilenmeleri, ödül almak için diye öğretilir."

Şimdi atalarımız hakkında sorduklarımızı yorumlayabiliriz, "Çalışmadan zevk almak cennet korkusundan yücedir." Şöyle sorduk, "Böyle bir şey nasıl olur?" Yukarıda söylenene göre, cennet korkusu ile kastedilen bilgeliği ve Tora'yı kolayca ve çaba sarf etmeden elde etme isteğidir. Şöyle ki, ödülü bekliyor, çalışmayı değil. Ödül almaksızın Rav'a hizmet etmek istemiyor. Daha ziyade, "çalışma" denilen hizmeti değil, ödülü istiyor. Buna Lo Lişma denir, ki bu ödül almak içindir.

Çalışmadan, yani Tora'da çalışmaktan haz duyan ve ödül düşünmeyen için bu böyle değildir, ama şöyledir, kişi çabası yoluyla Kli ile ödüllendirir, bu form eşitliği nedeniyle, Şehina'nın kıyafetlenebileceği bir yerdir ve kişi yalnızca Yaradan'ını memnun etmek ister, kendine değil. Yukarıda söz edildiği üzere, misafirleri ağırlamak, Şehina'yı karşılamaktan daha yücedir. Tabii ki, çalışmasından keyif duyma kademesi cennet korkusu kademesinden daha yücedir. Cennet korkusunda, niyeti Lo Lişma'dır fakat çalışmadan zevk duyan sadece Lişma'yı düşünür, yani ihsan etmek dışında başka amacı yoktur.

Gene de Midraş hakkında konuşabiliriz, o Yaradan'ın İsrail'e şunu dediğini söyler: "Bütün bu bilgelik ve bütün Tora kolaydır: Benden korkan herkeste, bütün bu bilgelik ve bütün Tora onun kabindedir." Yukarıdakine göre, buna Lo Lişma denir, o zaman bilgelik ve Tora ona nasıl olur da verilir? Yaradan der ki, korku yoluyla onlar bilgelik ve Tora ile ödüllendirilirler.

Bunu şu ayetin (Numara 31:1-3) yorumu için sorduklarımla aynı yorumlayabiliriz: "Ve Efendi Musa ile konuştu, dedi ki, 'Midianites'teki İsrail'in oğullarının intikamını al...' Ve Musa halkla konuştu ve dedi ki, "...Midian'a karşı gel, Midian'dan Efendi'nin intikamını al."

Soru şudur ki, Musa, Yaradan'ın ona söylediklerini neden değiştirdi? Yaradan dedi ki, "İsrail'in oğullarının intikamını al," ve Musa halka dedi ki "Midian'dan Efendi'nin intikamını."

Konu şudur ki, Yaradan dünyayı yarattıklarına yarar sağlamak için yarattı, yani yarattıkları haz ve zevk alsın diye. Yarattıklarının alacakları bu hazdan acı duymamaları için, ki buna "utancın ekmeği" denir, bir düzeltme oldu ve ihsan etmek için almadıkları müddetçe yarattıkları bu haz ve zevki Yaradan'dan almayacaktır. Buna Dvekut, form eşitliği denir.

Bu atalarımızın dediği üzere (Hagigah 7): "Ben bedava olduğum için, sen de bedavasın." Ben sana ödül olmaksızın haz ve zevk vermek istiyorum, ama daha ziyade senin memnun olmanı istiyorum, aynı şekilde, sen de bedavasın, yani benim için yapacağın çalışma bedava olacaktır, çalışman için sana ödül verilmeyecektir. Buna form eşitliği denir.

Bu nedenle, Yaradan'ın İsrail'e şu söylediğini yorumlayabiliriz: "Kolaydır: Bütün bilgelik ve bütün Tora onun kabindedir." Ancak, kişi demelidir ki, "Bana vermek istediğin hazzı istemiyorum," ve bu denildiği üzere "bu senin hayatın ve ömründür" ve "Onlar altından da saf altından da daha çekici ve baldan da ve bal peteğinden damlayan baldan da daha tatlıdır." Her ne kadar ruhu bunların özlemini çekse de o bütün bu güzel

şeylerden vazgeçer. Bütün bu şeyler kendini-sevme kaplarının içine geldikleri ve kendini-sevme, form ayrılığından dolayı O'nu Yaradan'dan ayırır ve kişi form eşitliği istediği için bunlardan vazgeçer.

Ancak, tam da form eşitliği isteyen ve ödül almadan Rav'a hizmet edenler arasında olmak isteyenler, üst ışığı içine damıtacak bir Kli'ye sahip olurlar. Buna verilen birkaç isim vardır, "Şehina'yı damıtmak," "Şehina'yı karşılamak," "Tora'nın sırları," veya "Tora'nın ışığı." Ancak o zaman yaratılışın amacı olan O'nun yarattıklarına iyilik yapmak gerçekleşir.

Yukarıdakine göre, şu ayet hakkında atalarımızın dediğini yorumlayabiliriz: "Çalışmasından keyif duyan cennet korkusu duyardan daha yücedir." Cennet korkusu hakkında şöyle yazılmıştır, "Efendi'den korkana ne mutlu." Çalışmadan zevk alan için yazılan şudur: "Kendi elinin emeğini yiyorsan, mutlu ve hoşnut olursun, bu dünyada mutlu olursun, sonraki dünyada hoşnut olursun." Cennet korkusu konusunda, onun hakkında denilen, "ve sen hoşnut olursun."

Bu dünyayı çalışma zamanı olarak yorumlamalıyız, öte yandan bir sonraki dünya, kişinin çalışma sonrası alacağı "ödül zamanı" olarak nitelendirilir. Yazıldığı üzere bu, "onları bugün yapmak ve onlar için ödülü yarın almaktır." Bu nedenle, cennet korkusu ile ilgili olarak, kişi için ödül temel olan şeydir, şöyle ki "sonraki dünya." denen sonra bilgelik ve Tora ile ödüllendirilecektir. Bu daha sonra ödüllendirilmeyi beklediği iyiliktir. Bu nedenle onun hakkında, "mutlusun," diye yazılmıştır, zira beklediği bir sonraki dünyadaki ödüldür. Bu dünyaya "çalışma zamanı" denir. O bundan mutlu değildir ve her gün durur ve bekler, "Ben ne zaman 'bilgelik 've 'Tora 'ile ödüllendirileceğim?"

Fakat çalışmasından keyif alan, çalışma esnasında mutludur, çünkü tek istediği budur. Ödül almaksızın Rav'a hizmet etmek ister. Şöyle devam eder, bu dünyada keyif alır, buna "bugün yapılan" denir ve sonraki dünya ile de ödüllendirilir, buna "onlar için ödülü yarın almak" denir.

Buna göre, atalarımızın dedikleri hakkında sorduklarımızı yorumlayabiliriz: "Çalıştım ve buldum." Emek (bulunan şey), hazırlık olmadan. Şöyle söylenmeliydi, "Çalıştım ve edindim," yani çalışma edinmek için bir hazırlıktı, fakat bulmak unutkanlıkla gelir. Yukarıdakine göre, böyle olabilir, zira çalışma amaç olduğu sürece, kişi Rav'a, ödül almadan hizmet etmek ister. Yukarıda söylendiği üzere, Tora'nın içindeki bilgi çabası sonrasında ifşa olacaktır, dostları bununla ödüllenecektir, zira Tora yalnız emek verdikten sonra ifşa olur. Buna ışık ve Kli, yani eksiklik ve dolum denir. Ancak şimdi kişi, Kli'yi ve eksikliği verir ve dostunun doyum ile ödüllendirilmesini kabul eder.

Bu nedenle öyle anlaşılır ki, çalışma sırasında ödülü hiç düşünmez. Nihayetinde, onun çalışması bulmaya, yani Tora'yı bilmeye hazırlık değildi, zira çalışırken niyeti bu değildi. Daha ziyade, ödül almaksızın Rav'a hizmet eden hizmetkârlar arasında olmanın özlemini duyuyordu. Bu nedenle, çalışması, edinmeye hazırlık değildi. Ayrıca, Tora'ya "mülk" de denir (Avot, 6. Bölüm). Bu nedenle dediler ki, "Ben çalıştım ve buldum" çünkü Tora'yı bilme ile ödüllendirilmişti, ki ona boş bulunarak geldi, hiç hazırlık yapmadan, ki buna "bulma" denir.

Yukarıdakine göre, İbrahim hakkında dedik ki, Şehina'yı karşılama ile ödüllendirildikten sonra dahi, hala misafirlerin özlemini duydu, çünkü niyetinin ödül almak değil, ama ödül almaksızın Rav'a hizmet etmek olduğundan emin olmak istiyordu. Şimdi, halkın hakkında soru sorduğu, şu ayete ilişkin Baal HaSulam'ın yaptığı açıklamayı anlayabiliriz: "Ve İsrail korktu," ve sonra "ve onlar inandı," bu, onlar görmeden inanmayacaklar demek olur. Şöyle bir açıklama yaptı: görme ile ödüllendirildikten sonra dahi, onlar inancın özlemini duydular.

Yukarıda anlatıldığı üzere, çalışanın, ödüllendirilme beklentisine olan üstünlüğü aşikârdır.

Daimî İnancın Önemi

Makale No. 6, Tav-Şin-Mem-Zayin, 1986-87

Zohar sorar (Vayetze, madde 75), “Rabbi Yehuda dedi ki ‘Yaradan ona söz verdi, ‘Bak gör, ben seninleyim ve nereye gidersen git seni bırakmayacağım, ‘o neden inanmadı ve ‘Eğer Tanrı benimleyse?’ dedi? O cevap verir, ‘Yakup dedi ki, ‘Rüyanın rüyasını gördüm. ‘Ve rüyalar konusunda, onların bazıları gerçektir, bazıları gerçek değildir. ‘Bu yüzden o dedi ki, rüyasını gördüğüm gibi, ‘Eğer Tanrı benimleyse, ‘ve ‘O zaman Efendi bana Tanrı olur.’”

Yukarıdaki soruyu, bizi ilgilendirdiği ölçüde, çalışmada anlamamız gerekli, cevabını da. Ayrıca, rüya nedir ve Yaradan’ın verdiği söz nedir ve Yakup’un bahsettiği şu koşul nedir, “Eğer Tanrı benimleyse, Efendi bana Tanrı olur,” yani o zaman o sözünü tutacaktır.

Bütün bunları çalışmada açıklamak için, yaratışın amacından başlamalıyız; Yaradan yarattıklarına iyilik yapmak için yarattı. Yaradan’ın yarattıklarına bolluk vereceğine dair söz verdiği kabul edilir. Bunu kesinlikle anlamalıyız, O yarattıklarına bolluk sözü verdi ve bu kesinlikle şu anlama gelir; O, insanlara ancak onlara uygun olan bolluğu verecektir.

Örneğin, kediler için iyi olanı görüyoruz: onlar fare yakalayıp yediklerinde, onların bolluğu budur. O’nun haşarat ve böceklere verdiği bu bolluğu, kişilere de vermesi gerekirdi diyemeyiz. Aynı şey, “insan,” denen, konuşan derece için de geçerlidir. Onların içinde de durağan, bitkisel ve hayvansal seviyenin iyilik olarak addettiğinden daha fazlasını bilmeyenler vardır. Elbette ki, örneğin, hayvanlara onlar için iyi olan bolluk verildi. Eğer onlara başka türlü bir bolluk verirsek, bu kötü olur, çünkü tadını alacak Kelim’e [kaplar] sahip değiller. Aynı şey, durağan ve bitkisel seviye için de geçerlidir. Şöyle ki, konuşanlar arasında da durağan, bitkisel ve hayvansalın farkını anlamalıyız.

“Zohar’a Giriş” (Madde 33) kitabında yazıldığı gibi: “Ve bilmelisin ki, Yaradan’ın yarattıklarına ihsan etmekten duyduğu memnuniyet, ancak yarattıklarının O’nun veren olduğunu ve haz verdiğini hissettiği ölçüdedir. O zaman onlardan memnun olur, tıpkı babanın sevgili oğlu ile oynaması gibi, oğlun babasının yüceliğini ve ihtişamını takdir etmesi, babanın oğluna hazırladığı hazineleri göstermesi gibi.”

Buna göre, yaratılışın amacının O’nun yarattıklarına iyilik yapmak olduğunu görebilmemiz, onların Tanrısallığı ifşa etmesiyledir. Dünyevi hazlara ilişkin bir niyet yoktu, çünkü ihsan etme kaplarını elde etmeden önce yaratılanların beslendiği bütün hazlar, Zohar’da yazıldığı üzere, Klipot’un [kabuklar] üzerine düşen Keduşa’nın [kutsallık] çok zayıf ışık kıvılcımlarıydı. Bütün canlılıkları bundan ibaretti. Fakat esas haz ve zevk, Tora ve Mitzvot [emirler/ iyi işler] ile kıyafetlenmiştir.

Fakat Yaradan’ın yarattıklarına vermek istediği hazzın tamamlanması için, Tzimtzum [kısıtlama] ıslahı gereklidir, başka bir deyişle bu kısıtlama Tora ve Mitzvot’da bulunan haz ve zevkin kısıtlanmasıdır. (Böylelikle, haz ve zevk duymaları için dünya var olur, bu zaman zarfında, dünyanın beslendiği Klipot üzerine düşen zayıf yansımadan beslenirler.)

Kısıtlama aracılığıyla, kişinin yaptığı her şeyin Yaradan için olması alışkanlığını edinmesi için bir alan açılır, zira bir karşılık almadan Kral’a hizmet etmek istemektedir, zira Tora ve Mitzvot’u hiçbir ışık görmeden yerine getirmektedir ve buna “gerçek haz ve zevk” denir.

Bir kere, yalnız ihsan etmek için niyet etmeye alıştığı zaman, haz ve zevk aldığı anda, bu haz ve keyfi kendi menfaati için almadığı için, burada hiçbir utanç ekmeği yoktur. Kişi kendisi için, keyif almaktan vaz geçmeyi istemektedir. Ancak Yaradan’ı memnun etmek istediği için ve Yaradan’ın eksiğinin tek bir şey olduğunu, bunun da O’nun amacını gerçekleştirmesi, yani yarattıklarının O’ndan alması olduğu için, kişi Yaradan’ı memnun etmek amacıyla bu bolluğu O’ndan alır. Çünkü Yaradan aşağısındakilerden ancak bunu alabilir: Onlar Yaradan’dan haz ve zevk alırlar. Ve Yaradan yarattıklarına haz ve zevk vermek istediğinden, yarattıkları da Yaradan’a haz vermelidirler. Buna “form eşitliği” denir.

Fakat form eşitliğini elde etmek çok büyük bir çaba gerektirir, bu şu demektir, bütün eylemler Yaradan için yapılmalıdır, ancak bu doğaya aykırıdır. Zira, kişi, “kendi için alma arzusu” denen, kendi için haz almak üzere yaratılmıştır ve kişiye bu alma arzusunu iptal etmesi ve “ihsan etme arzusu” denen, yeni bir Kli [kap] edinmesi söylenir, bu nedenle, herkes yukarıdan gelen ışığı alabilecek bu Kelim’i edinebilmekle ödüllenebilir.

Kişinin ihsan etme arzusunda sahip olabilmesi için, atalarımız dedi ki (Keduşin 30): “Ben kötü eğilimi yarattım; buna şifa olsun diye Tora’yı yarattım.” Bu nedenle, kişi, ancak Tora ile ihsan etme kaplarını elde edebilir.

Ayrıca, atalarımızın bir sözü var (Sukkah 52): “Rabbi Şimon Ben Levi dedi ki, ‘Kişinin eğilimi her gün onu yener ve onu öldürmeyi hedefler. Şöyle söylendiği gibi, ‘Günahkâr, erdemli olanı gözler ve onu öldürme fırsatını kollar, Yaradan’ın yardımını olmasaydı, kişi bunun üstesinden gelemezdi.’ Şöyle söylendiği gibi, ‘Efendi kişiyi onun ellerine bırakmaz’, burada sözü edilen alma arzusudur ve bu Yaradan’dan ayırır, bilindiği üzere, form ayrılığı maneviyatta ayrılığa yol açar ve ikilik yaratır.”

“Zohar’a Girişte” (Madde 10) bahsedildiği üzere: “Gerçekten de öncelikle Tuma’anın [saf olmayan] ve Klipot’un anlamını anlamalıyız. Bilin ki bu, büyük alma arzusudur ve biz bundan bahsettik. Yaradan saf olmayan ABYA dünyalarından oluşan sisteme bunu (alma arzusunu) yerleştirdi. Bu yüzden, onlar, Yaradan’dan ve Keduşa’nın [kutsallık] tüm dünyalarından ayrı düştüler. Bu nedenle, Klipot’a ölü’ denir, yazıldığı üzere ölü’nün kurbanları’. Ve kötüler onları takip etti, atalarımızın dediği gibi: ‘Kötüler, hayatlarında, ölü’ olarak nitelendirilir, çünkü onlara işlenmiş olan alma arzusu O’nun Kutsal formuna zıttır, Hayatların Hayatından onları ayrı kılar ve onlar bir uçtan diğer uca kadar Yaradan’dan ayırırlar. Böyledir, çünkü O alma arzusu ile ilgilenmez, sadece ihsan etme ile ilgilenir, Klipot ihsan etmeyi hiç istemez ve kendi için, kendi hazları için almak ister ve bundan daha büyük bir zıtlık olamaz.”

Buna göre, kişinin Yaradan’dan haz ve zevk alabilmesi için gereken form eşitliğine sahip olabilmesi için, çok büyük çaba sarf etmesi gereklidir ve içindeki kötüyü, yani alma arzusunu yenebilmek ve ihsan etmeyi hedefleyebilmek için yukarıdan pek çok yardım almaya ihtiyacı vardır. Bununla ödüllendirilmeyen pek çok kişi vardır ve bununla ödüllenenler için ise bu gerçek bir mucizedir.

Şimdi, Yakup hakkında yazılanlar için sorduklarımızı açıklayabiliriz, bize Yaradan’ın yolları hakkında öğrettiklerinde, Tora, onun rüyasından ve ettiği yeminden bahseder ve yeminin şartı onun “Eğer Tanrı benimleyse” demesiydi.

Şöyle yazılmıştır: “Ve Yakup uykusundan uyandı... ve başının altına yerleştirmiş olduğu taşı aldı.” Bilinir ki, taş Malhut denir, Malhut “inançtır.” Şöyledir, kişi anlamak istediğinde ve anlamaya “baş” [zihin] denilir, bu anlayışı zihnine alır ve başının altına yerleştirir. Bunun anlamı şudur, inancı başının içine yerleştirir, anlamayı ve bilgiyi başının altına yerleştirir. Buna göre, daha sonra, inanç yukarıda ve mantık aşağıda yer alır.

Buna “mantık ötesi inanç” denir. Buna göre, şu yazılanı açıklayabiliriz: “Ve yerde bulunan taşlardan birini aldı ve başının altına koydu.” Şöyle yazılmıştır: “ve [Yakup] bunu, temel taşı yaptı,” yani kendi durumunu, mantık ötesi inanç yaptı. Matzeva, [temel taşı] Matzaw [durum] kelimesinden türetilmiştir, yani Keduşa’nın yapısını inşa etmek istediği durum, mantık ötesindedir. Şu sözlerin anlamı budur: “Sonra Yakup bir söz verdi, dedi ki ‘Eğer Tanrı benimleyse... o zaman Efendi benim Tanrım olur.’”

Zohar bunun hakkında sordu: “Neden inanmadı ve dedi ki, ‘Eğer tanrı benimleyse’?” Cevabı şudur; Yakup dedi ki, “Rüyanın rüyasını gördüm. Ve rüyaların, bazıları gerçektir, bazıları gerçek değildir. Eğer gerçekleşirse, rüyanın gerçek olduğunu bileceğim.”

Çalışmada, bu dünyanın ve sonraki dünyanın anlamını açıklamalıyız. Bu dünya rüya gibidir. Şöyle ki, nasıl yorumlarsak, öyle var olur. Atalarımızın dediği gibi (Berakhot 55), “Bütün rüyalar ağzı takip eder,” denildiği üzere, “O bizim için yorumlandığı gibi, öyle oldu.” Kelime anlamıyla bakıldığında, bunun anlaşılması zordur, kişiler nasıl yorumlarsa, öyle gerçek olur. Buna göre, kötü bir rüya için kendime neden eziyet edeyim ki? Basit bir tavsiye vardır: Kişi dostu olan birilerine gidebilir ve onlar muhakkak, bu rüyayı kişinin lehine yorumlarlar, atalarımızın dediği üzere, “Bütün rüyalar ağzı takip eder,” ve kuşkusuz bunun kelime anlamının açıklamaları vardır.

Bunu çalışmada yorumlayacağız. Yaradan dünyayı yarattıklarına iyilik yapmak için yarattı. Haz ve zevkten utanç duymamak için, kişi bu dünyadadır, burası her şeyi, ihsan etmek üzere alabilmek için ihsan etme kaplarını edinme çalışmasının yapıldığı yerdir. Bu nedenle, burada utanca yer yoktur, çünkü burada kişi her şeyi Mitzva [emir] için alır.

Zohar’ın söylediğinin anlamı budur, “Yaradan, Yakup’a bolluk sözü verdi.” Fakat, onunla bir rüya yoluyla konuştu, yani bu dünyada ve bir rüya gibi. Bu kişinin yorumuna göredir, eğer Tora’nın görüşünü takip ederse (Makale No. 5 Tav-Şin-Mem-Zayin’de yazıldığı üzere), bu ona, Yaradan’ın söz verdiğine iyi bir yorum verir ve bu şöyledir, O yarattıklarına iyilik yapma niyetiyle dünyayı yarattı. Fakat bu söz bir rüyadır, yani kişinin iyilik yapmak üzere bu sözü yorumlaması halinde, ki bu Yaradan’ın ihsan etmek istediğidir, ona şu çözümleme verilir: Yaradan verendir ve aynı şekilde, kişi de yalnız ihsan etmek için çalışmalıdır.

Eğer kişi de iyilik yapma yorumunu sunarsa, bu Yaradan’ın verdiği, iyilik yapma, sözü olarak nitelendirilir. Bu, atalarımızın dediği üzere, “O merhametlidir, sen de merhametli olacaksın.”

Ancak, bu rüyayı, Yaradan'ın söz verdiği şey yani yarattıklarına iyilik yapmak, olarak yorumlamazsa, kişi bunun tam tersini yapmak, yani almak için almak ister, böylece bu rüyayı olumsuz yorumlar. Şöyle ki, Yaradan'ın vermek istediği iyiliği destekleyemez, çünkü haz ve zevkin ona gelmesi için gerekli Kelim'i hazırlamamıştır, yani aralarında ayrılık olmamalıdır, zira bilindiği üzere form ayrılığı manevi olanı ikiye böler.

Şimdi rüyanın neden yorumu takip ettiğini anlayabiliriz. Bunun anlamı şudur, Yaradan'ın yarattıklarına iyilik yapma sözü, kişinin bu dünyadaki çalışmasına bağlıdır, bu dünya bir rüya gibidir ve her şey kişinin yorumuna, nasıl yorumladığına bağlıdır. Şöyle ki, bu dünyadaki yorum iyi içirse, yani kişinin bütün eylemleri iyilik yapmak için, başka bir deyişle ihsan etmek içirse, o zaman Yaradan'ın verdiği söz, ki bu iyilik yapmaktır, gerçek olur. Eğer çözüm kötü eğilimi takip ederse, o zaman rüya, yani bu dünyadaki çalışma, Yaradan'ın bolluk vereceği sözü, gerçekleşmez.

Buna göre, atalarımızın dediğini anlayabiliriz, "Bütün rüyalar ağzı takip eder." Bunun anlamı şudur: eğer kişi iyi sözler söylerse, yani hep iyi şeyler yapmamızı, her şeyin Yaradan için olduğunu ve kendimiz için olmadığını söylerse, o zaman iyi rüya gerçek olur. Kişi şununla ödüllendirilir, atalarımızın dediği gibi (Berachot 17), "Dünyanı hayattayken göreceksin ve sonun bir sonraki dünyadadır."

Fakat eğer ağzı, (rüyayı) kötü yorumlarsa ve kendi menfaatine önem vermesi gerektiğini söylerse, bu kötü bir rüyadır, çünkü o bu rüyayı olumsuz yorumladı. Buna göre, Yaradan haz ve zevki rüya olarak vermeye söz vermiştir, yani bir rüya gibi olan bu dünyanın içinde.

Şimdi şartı ve yemini ve yeminin önemini, yeminde bulunan yüceliği anlayabiliriz. Şöyle denilmiştir: "Şayet Efendi bana verdiği sözleri tutarsa," o zaman ne kadar da yüce bir şey yapar. Yazıldığı üzere, "Bu taş, temel taşı yaptığım bu taş, Tanrı'nın evi olur."

Buna göre, "O yerin taşlarından aldı," ayetinin anlamı şudur, taşları aldı, yani bu yerin anlayışını, kavramlarını ve görüşlerini aldı, orada herkesin kendi görüşü vardır. Herkes kendi anlayışına göre, yalnız aklın emrettiği gibi Yaradan'ın yolundan yürümelidir ve mantık ötesine geçmemelidir, mantık bize bu nedenle verildi ki böylece ne yaptığımızı anlayalım diye. Ancak o şunu gördü, her ne kadar herkes farklı bir akla sahip olsa da Yaradan'ın yarattıklarını alma arzusu ile yarattığı için, burada aslında tek bir görüşün açısı vardır ve bu kendini sevmektir, tek fark, herkesin kendini sevmeyi özel mantığıyla ortaya çıkarır. Fakat onlar eşitler, çünkü alma arzusudurlar, daha fazlası değil. Ve yazıldığı gibi, "Ve taşı aldı", tek bir taşı.

Şöyle ki, "taş," denen mantığı başının altına yerleştirdi ve mantığı başına koydu, mantık inancın altındadır. Yemin şuydu: "Eğer Tanrı benimleyse," yani Şehina'yı [kutsallık]

karşılamak ile ödüllendirilirse, yazıldığı üzere, “O zaman Efendi üzerimde olur.” Ve ben yine de bunu temel olarak almam, fakat Tanrı’nın evine ilişkin bütün yapım, mantık ötesi inanca dayalı olur. “Temel taşı olarak yerleştirdiğim bu taş, Tanrı’nın evi olur.”

Şimdi ettiği yeminin anlamını anlayabiliriz: “Eğer Tanrı olumlu yorumlamama yardım ederse,” bunun anlamı şudur; kişi yukarıdaki bolluğun kıyafetlendiği, ihsan etmeye uygun kapları edinir, buna “Şehina’yı karşılama” denir. Fakat sadece başlangıçta almış olduğu ve temel taşı yaptığı taşı, kullanmak ister, yani başının altındaki taşı kullanmak ister. Ve yemini de şuydu: Her ne kadar “Tanrı benimledir ve Efendi benim üzerimde Tanrı olur” ile ödüllendirilse de o taş, ki ben onu temel taşı yaptım, Tanrı’nın evi olacaktır. Şöyle ki, her ne kadar bütün her şey ona ifşa olmuşsa da kişi inançta kalmayı ister. Böylece, inanç hem Katnut (küçüklük) hem de Gadlut’da [büyüklük/erişkinlik] uygulanır. Buradan inancın önemini anlıyoruz, yemini şudur; o, Gadlut’da bile inançtan uzaklaşmayacaktır.

Hanuka Mucizesi

Makale No. 7, Tav-Şin-Mem-Zayin, 1986-87

Hanuka şiirinde şöyle deriz: “Yunanlılar” vs. “ve kavanozların kalıntısından, güller için bir mucize yaratıldı. Bina’nın [anlayış] oğulları, sekiz gün şarkılar ve ilahiler söylediler.” Yorumcular şöyle sorar: “Hanuka günlerini neden sekiz gün yaptılar?” Nihayetinde tek bir gece için yağları vardı ve mucize, bunun yedi gün daha yanmasıydı. O halde, bu mucizeye göre sadece yedi gün için düzenlemeliydiler.

Şöyle açıkladılar, ilk gece için gerekli olan yağdan, ilk gecede kaldığı için, ilk gecede ki mucize bütün yağın yanmaması, yağın yalnızca bir kısmının yanması ve geri kalanın yedi gün daha yanmasıydı.

Bunun anlamı şudur, Yunanlıların yağ kavanozunu görememesi bir mucize olsa da buldukları yüksek rahibin mührü ile mühürlenene yağ kavanozu, mucize olarak kabul edilmez. Oysa o, doğal olmayanı ve doğaüstü olanı mucize olarak kabul eder zira yağ kavanozu bu dünyada idi ve onlar bunu görmediler.

Yağ söz konusu olduğunda bu böyle değildir. Bir gecelik aydınlatma için gereken miktar, yakılacak yağın yalnız küçük bir kısmıydı. Bu küçük miktar, kutsanmıştı ve daha uzun yandı. Bu doğal değildir yani beklenenden daha uzun süre yanması doğal değildir. Dolayısıyla ilk geceden kalanlara, yağın tamamının yanmaması durumuna “mucize” denir zira bu dünyada yoktu.

Çalışmada, Yunanlıların, yağ kavanozunun ve özellikle sekiz gün olarak belirlenen Hanuka’nın sekiz gün olmasının ne anlama geldiğini yorumlamalıyız. Sekiz gün ile kastedilen nedir? Başka bir deyişle neden bu mucize, dokuz veya on gün değil de sadece sekiz gün sürmüştür? Sözlü Tora’da Rokah adına, mucizenin daha uzun değil de sekiz gün sürmesinin sebebinin, yağın getirildiği zeytinliğe dört günde yürünmesi ve dört günde geri dönülmesi, dolayısıyla sekiz gün sürmesi olduğu söylenir. Bu, mucizenin neden sekiz günden fazla sürmediğine cevap verir.

Her türlü çabayı göstermemiz gereken çalışmanın, yalnız Dvekut [bütünleşme] denen form eşitliğine erişmek olduğu biliniyor. Ancak o zaman, yaratılışın amacını yerine getirmemiz mümkündür ki bu, O'nun yarattıklarına iyilik yapmaktır, O'nun ifşasıdır.

Fakat yaratılanlar, form eşitliğinin Kelim'ini [kaplar] edinmedikçe, yaratılışın amacı herkese ifşa olmaz. Aksine gizlenmiştir ve bizler, bunun sadece iyilik yapmak amacıyla böyle olduğuna inanmalıyız.

Herkese ifşa olan, iyiliğe zıttır çünkü herkes yaşamında yalnız eksiklik olduğunu hisseder ve yukarıdan gelen rehberliğe karşı her daim şikâyetleri vardır. Kişi, yaşamından haz aldığını söylemekte ve bütün gün "Tanrı kutsanmıştır" yani Sana müteşekkirim çünkü benimle iyilikle ilgileniyorsun, diyebilmekte zorlanır.

Bunun yerine, kişinin hayatı hep eksiklik ve acı ile doludur. Kişi, hayatının anlamı hakkında düşünmeye başlayınca yani hayat savaşında acı çektiğinde elde ettiği kazancı gördüğünde, hayatının hiçbir anlamının olmadığını görür.

Bu demektir ki, hazzın tadına baktığında haz onu sarhoş eder ve kişi, mantığını ve sağduyusunu kaybedip, hayatın amacı hakkında düşünmeyi unuttur. Fakat içine battığı haz, ondan uzaklaştığında her ne sebeple olursa olsun hemen hayatın amacı hakkında düşünmeye başlar.

Kişi, vücudunu besleyecek bir şeye sahip olmadığı yani haz hissetmediği zaman, hemen hayatın anlamıyla ilgili düşünmeye başlar. Şöyle ki kişi kendine, "Hayatımın anlamı nedir? Bu dünyaya gelme amacım nedir? Yaratılış, yaratılanlar dünyada işkence ve acı çeksin diye mi yaratıldı?" diye sorar.

Bu durum, kişinin hayatın amacının ne olduğunu ve ne için olduğunu düşünmesine sebep olur. Bu, kişinin başını, bütün yaratılanların olduğu ve onların ne olduklarıyla ilgili düşünecek zamanlarının olmadığı, mevcut hayattan kaldırması olarak nitelendirilir. Onlar ki daha ziyade akışa göre giderler, su nereye akarsa oraya giderler. Ve sonunu gören yani hayatın akışının onları nereye götürdüğünü gören hiç kimse yoktur.

Sadece o görür çünkü hazzın eksikliği onun başını yukarı kaldırıp hayatın amacını aramasına sebep olur, böyle bir durumda kişi görür ve duyar sanki yukarıdan berrak bir ses ona, dünyanın, O'nun yarattıklarına iyilik yapma niyeti ile yaratıldığını söyler. Fakat kitaplar ve yazarlar ona, "yaratılışın amacı" denen bu iyiliğin tadına varabilmenin bazı koşulları olduğundan bahseder. Yaradan, onların önce bu koşulları yerine getirmesini ister, aksi takdirde onlara haz ve memnuniyet vermek istemeyecektir.

Ancak bu koşullara O'nun ihtiyacı yoktur yani Yaradan'ın insandan talebi "Yaradan hatırı" için koşuludur ve eğer yaratılanlar bu koşula uymazlarsa O, onlara vermek istemez. İnsan doğası gereği, eğer satıcının bize bir şey vermesini istersek o zaman satıcı, müşteri için koşulları belirler ki bunlara uyarsa o zaman satıcı, vermeye razı olur fakat koşullar satıcının lehinedir.

Diğer taraftan, Yaradan'da ne eksiklik ne de aşağıda olanların kendilerinden istenen koşulları yerine getirmelerine ihtiyacı vardır, şöyle yazıldığı gibi "Eğer o haklıysa sana ne verecektir?" Tam tersine Yaradan'ın onların önüne koyduğu bu koşullar, insanın iyiliği içindir.

Görüyoruz ki bu, kişinin dostuna "Ben sana bolca gümüş ve altın vermek istiyorum fakat sen tek bir koşulu yerine getirmelisin yoksa benden hiçbir şey alamazsın" demesi gibidir. Arkadaşı şöyle sorar: "Bana gümüş ve altın vermen için, benden istediğin nedir?" O der ki: "Bana küçük ve büyük çuvallar getir, böylece onları gümüş ve altınla doldurabilirsin. Fakat bilmelisin ki, benim açımdan ne kadar alacağın konusunda bir sınırlama yok. Tam tersine, alacağın gümüş ve altının miktarı senin sınırına bağlı. Şöyle ki, sadece bana getirdiğin kapları doldururum ne daha fazla ne daha az, tam olarak o kadar. Koşul bu." Kuşkusuz dostunun koşulu, verenin menfaati için değil alanın menfaati içindir.

Burada, kişinin Yaradan'ın taleplerini yerine getirmesi gereken Yaradan çalışmasında, bunlar sadece insanın iyiliği içindir. Ancak kişi, bunların Yaradan için olduğunu düşünür. Ve kişi, alma arzusu ile yaratıldığı için, kendi yararına olduğunu göremediği sürece yapılması gerekenleri anlayamaz. Fakat burada ona söylenen, Yaradan'ın, O'nun adına çalışmamızı istediği ve kendi menfaatimiz için çalışmamamız gerektiğidir. Bu nedenle beden bu çalışmaya direnir. Çalışmamız budur – doğamıza karşı gitmek. Buna "çalışma" denir.

Fakat kişi çalıştığında ve çalışmanın karşılığında ödül aldığını yani bunun kendi yararına olduğunu hissettiğinde, buna "çalışma" dendiğini hissetmez bu da çalışmadan kurtulmak istediği anlamına gelir zira bu da kişinin doğasındandır: Kişi, kökümüz almadığı ve eksik olmadığı için utanç ekmeğini yemek istemez.

Bu nedenle kişi, herhangi bir karşılık vermeden bir şeyler aldığını hissettiğinde, orada utanç ekmeği vardır ve kişi almaktan utanır. Bu nedenle kişi çalışmak zorunda olmasına içerlemez. Aksine, kişi layık olduğunu düşündüğünden daha az ödeme aldığı için üzüntü duyar.

Dolayısıyla kişi, çalışmasının karşılığında ödüllendirileceğini bilirse bu "çalışma" olarak kabul edilmez. Ancak bu, Yaradan çalışmasında çalışma olarak kabul edilir

çünkü kişinin herhangi bir ödül almadan çalışması gerekir, buna “ödül almamak üzere çalışmak” denir. Bu bizim doğamızda yoktur, bu yüzden buna “çalışma” denir. Bedenimizin bu çalışmaya direnç göstermesinin ve Yaradan’dan, doğamıza karşı çalışmamız gereken böylesine zor bir çalışma verdiği için, daima şikâyetçi olmasının sebebi budur.

O halde ihsan etmek üzere çalışabilmek için neye ihtiyacımız var? Tek bir şeye: Bedenimiz bize gerçeği göstermediği için bunu hemen görmesek de ihsan etmek için çalışmanın, bizim lehimize olduğuna inanmak için çaba gösterirsek alegoride olduğu gibi, bu çuvallara ihtiyacımız olduğundan hazırladığımız çuvallar, haz ve memnuniyeti almak için Kelim olurlar. Dolayısıyla ihsan etme amacıyla yapılan bütün çalışma, bolluğu almaya uygun olan Kli’nin [kap] bir parçasını oluşturur. Ayrıca, her bir çaba, ışığı alabilmek için tam bir Kli edinene kadar toplam meblağa katılır.

Bununla birlikte O’nun yarattıklarına iyilik yapmak olan yaratılışın amacındaki haz ve memnuniyeti almak için, bizlere alma kapılarını verdiğiine inanmak ve kendimize bunu söylemek güçtür.

Buna göre, Yahudiliğin tam tersi olan Yunanlıların yönetimi meselesini yorumlayabiliriz. Yunanlılar meselesi hem akılda hem de kalpte mantık dâhilinde hareket etmemiz demektir. Doğal olarak, İsrail mantık ötesi gitmek istediğinde ve dışsal aklın gerektirdiğini dikkate almak istemediğinde, bunu başaramadılar.

Buna, Yunanlılara karşı savaş denir. Gerçek çalışma o zaman yani İsrail halkı, Dvekut’a [bütünleşmek] götüren yola girmek istediğinde başlar. Bu yol “mantık ötesi inanç” olarak adlandırılır. Yunanlılar, bedeni kontrol etmek isterler böylece beden, mantık onunla mutabık olmadıkça hiçbir şeyden vazgeçmeyecektir. Bir o hüküm sürer, bir bu hüküm sürer ve bu kişinin iniş ve çıkışlarına sebep olur.

Bu, sebep, sebep ve etkindir. Bu demektir ki, kişi bir kere mantık ötesi inançla gitmesi gerektiğine karar verdiğiğinde, bunun sonucunda ona yukarıdan bir uyanış gelir ve Yaradan çalışmasından iyi bir tat almaya başlar. O zaman insan, doğası gereği dinlenmekten hoşlandığından şöyle der: “Tanrıya şükürler olsun ki şimdi kendimle çalışmam ve Yaradan’ın çalışmasını inanç formunda üstlenmem gerekmiyor. Daha ziyade şimdi kendimi iyi hissediyorum ve mantığım, Tora ve Mitzvot’a [emirler] bağlanmayı üstleniyor, zira şimdi memnuniyet hissediyorum.”

Kişi bu uyanışı, Yaradan çalışmasına temel ve esas alır. Şöyle ki bütün Yahudiliği, o an hissettiği tadın temeli üzerine inşa eder. Dolayısıyla inancı lekeler ve şöyle der: “Ne yazık ki bu uyanış bana çalışmaya başlar başlamaz gelmedi. Bu durumda, mantık ötesi yani bedenimin görüşünün aksine hareket etmem gerekmez. Daha ziyade kitaplardan

ve yazarlardan edinilene inanmam gerekir, beden bunun bizim için iyi olduğunu kabul etmese de cennet krallığının yükünü üstlenmeliyiz ve yalnız, bedenim benimle aynı fikirde olmadığı bu durum benim için en iyi olandır.”

Başka bir deyişle kişi, sadece kalp ve akılla çalışma yolunun kendisi için iyi olduğuna yani ancak o zaman Yaradan’ın, onun için hazırladığı mutluluğu bulacağına mantık ötesi inanır. Buna inanmak çok zordur. Fakat o an, bunun böyle olduğuna inanması gerekmez. Daha ziyade Tora ve Mitzvot’u yerine getirmenin gerçekten de ona mutluluk getireceğine inanır, zira bunun böyle olduğunu hisseder ve buna inanmaya ihtiyacı yoktur.

Öyle görünüyor ki, kişinin daha sonra düşüşüne neden olan gerçek sebep budur, zira temeli ihsan etmekten ziyade haz üzerine kuruludur. Eğer bu temeli muhafaza ederse Yaradan ile Dvekut’a hiçbir zaman ulaşamayacaktır çünkü bu yolda devam ettiği müddetçe, her şey kendi için alma arzusunun Klipot’una [kabuklar] girecektir.

Baal HaSulam şöyle der; kişi yukarıdan his ve mantık edindiğinde, beden de Tora ve Mitzvot’a bağlanmaya değer olduğunu söylemeye başladığında, dikkatli olmalı ve bu his ve mantığı, esas ve temel olarak almayacağını söylemelidir, “Şimdi çalışmaya değer olduğuna karar vermemin nedeni, aldığım haz nedeniyle bedenim bu çalışmayı kabul etmesidir.”

Oysa kişi şöyle demelidir; “Şimdi mantık ötesinde olan bu yolun, doğru yol olduğunu görüyorum zira Yaradan’ın gözünde tercih edilmiş olduğumdan bunun bana verildiğini, beni yakınına getirdiğini görüyorum. Bu nedenle, şimdi Keduşa’ya (kutsallık) sevgiyle bağlıyım ve Keduşa’nın önemini yani sadece Yaradan adına çalışmanın değerli olduğunu hissediyorum. O halde şimdi ne yapmalıyım? Kendimi güçlendirmeli ve ‘mantık ötesi inanç’ olarak adlandırılan bu yolda yürümeliyim ki böylece Yaradan ile kalıcı Dvekut ile ödüllendirilirim.”

Dolayısıyla çalışmada özellikle iyi tat verildikten sonra bundan inanç yolunda destek aldılar. Öyle anlaşıyor ki, şimdi çalışmada kişinin hissettiği haz ve memnuniyet aracılığıyla inancın temeli daha da güçlenmiştir.

Şimdi Hanuka mucizesini, onların Yunanlıları yendiğini yani inançla ödüllendirilip çalışmadan iyi bir tat aldıklarını, Yunanlılar olarak kabul edilen mantık dahilindeki çalışmada, haz ve memnuniyeti temel ve esas almadıklarını açıklayacağız. Tam tersine, onlar, çalışmada iyi tat almakla ödüllendirilmenin, inanç yolunun, Yunanlıların görüşünün aksine doğru yol olduğunun bir kanıt olduğunu söylediler.

Eğer Yunanlıların yolundan gitmiş olsalardı yani bundan böyle haz ve memnuniyeti temel ve esas alsalardı ve çalışmayı sürdürmek için onlara bu destek olsaydı, anında

derecelerinden düşerlerdi ve kişinin bulunduğu durumdan düşüşü yüzünden acı çekmesinin temel sebebi budur. Bu onun lehinedir böylece Yunanlıların Klipa'sına (kabuk) düşmez. Dolayısıyla bu düşüş, en büyük ıslahıdır. Aksi takdirde, kişinin ilave ettiği her şey sadece Yunanlıların Klipa'sını inşa ederdi.

Bu nedenle "yükseliş" denen bu koşula gelmenin iki yolu vardır:

1) Kişinin, artık inancın yükünden kurtulduğunu söylemesi. Bu demektir ki kişi şimdiye dek, her seferinde cennet krallığının yükünü üstlenmek zorunda olduğu için acı çekti çünkü beden daima buna direndi.

Örneğin, kişi günlük derslere gitmek için şafaktan önce kalkmak zorunda olduğunda, gözlerini açıp kalkmak ister istemez, beden derhal gelir ve şöyle der: "Ama dinlenmekten, yatakta yatmaktan zevk alıyorsun ve bu hazdan vazgeçmek zorundasın!"

Bu, ticarete olduğu gibi yapılabilir. Bu demektir ki paradan aldığımız hazdan, daha fazla ihtiyaç duyduğumuz hazzı bize getirecek bir şeyleri edinmek için vazgeçeriz. Başka bir deyişle paraya duyduğumuz hazdan daha fazla haz alırız.

Bilinir ki, her bir hazzın değeri, ihtiyaçla ölçülür. Örneğin, kişi dinlenmeyi sever fakat para için dinlenmekten vazgeçer. Kişi parayı sever fakat yeme içme vs. için ondan vazgeçer. Kişi yemek ve içmekten haz alır fakat eğer sağlığı için kötü olduğunu bilirse bazen ondan kaçınır. Dolayısıyla kişi, sağlığını elde etmek için yemek ve içmekten vazgeçmiştir.

Bu nedenle beden, şafaktan önce kalkıp Yaradan'a hizmet etmek istediğinde, kişiye şunu sorar: "Eğer şimdi dinlenmekten vazgeçersen ne elde edeceğini düşünüyorsun?" Kişi ona, "Kral'ın emrini yerine getirerek bir sonraki dünyayı edinmek istiyorum" dediğinde beden şöyle cevap verir: "Tamam, diğer herkes gibi sabah kalkabilirsin. Diğerlerinden önce kalkmak için neden acele ediyorsun? Tora ve Mitzvot'u izlemek için bütün bir gün var önünde!"

O zaman kişi, bedenine şunu söyler: "Bil ki, genel olarak dünya var, buna 'sıradan kişiler' denir ve akışa göre gitmeyen kişiler var ve istisna olmak istiyorlar. Şöyle ki, yaratıldıkları amaç ile ödüllendirilmek istiyorlar, buna 'Yaradan ile Dvekut', Tora Lişma [O'nun adına] denir. Bilgelerimiz, Zohar'da açıklandığı gibi, Tora'yı gece yarısından sonra öğrenmek yoluyla bununla ödüllendirilebileceğimizi söylemişlerdir ve bu hayatlarında bir şeylere erişmek isteyenler arasında da kabul edilmiştir."

O zaman beden, güçlü iddialarla gelir ve şöyle der: 'Bu, senin yaşamında yüce bir hedefin olduğunu ve rolünü yerine getirmekte benim sana yardım etmemi istediğini

söylediğin gibi olsaydı haklı olurdun. Ancak Lişma çalışmasına gelmek için, bu çalışmaya ne kadar emek ve çaba harcadığını ve bir cm bile ilerlemediğini yani ihsan etme çalışması için daha fazla arzuya sahip olmadığını görüyorsun. Dürüstçe hesaplarsan tam tersini, on derece gerilediğini göreceksin. Bu demektir ki, ihsan etme çalışmasına başlamadan öncekinden çok daha büyük bir alma arzusuna sahipsin. Dolayısıyla bir istisna olmadığını, herkes gibi olduğunu görüyorsun! Bu nedenle yatağında kalarak dinlenmenin tadına çıkarman daha iyi olur ve bana bunun saçma olduğunu, senin diğer herkesten daha iyi olduğunu söyleme.'

Bu iddialarla ki bunlar doğrudur yani mantıken bakıldığında, kişi hesap yapar ve bunun yüzde yüz doğru olduğunu görür ve buna verilecek bir cevap yoktur. Bu durumda kişi, her zaman mantık ötesi inançla bunun üstesinden gelmeyi becerip, bedene şunu diyemez: "Her ne kadar iddialarında haklı da olsan ve sağduyu senin yolunu takip etmemi gerektirse de mantık ötesi gideceğim."

Bu çok fazla çalışma gerektirir çünkü böyle zamanlarda kişi, bedensel işkence çeker çünkü beden, mantık ötesi çalışmayı kötüleyerek onu iğneler. Bu nedenle kişi, bazı uyanışlar ona geldiğinde ve Tora ve Mitzvot'tan tat almaya başladığında, bir miktar yükseliş hissettiğinde şöyle der; "Şükürler olsun ki mantık ötesi inanç yolunda gitmek zorunda değilim, neyse ki mantık da Tora ve Mitzvot'un izlenmeye değer olduğunu söylüyor." Ve kişi "Şimdi inancın yükünden kurtuldum" diyerek, inancını lekelediği anda bu, mevcut durumundan düşüşe geçmesinin sebep olur çünkü inancı lekelemiştir.

2) İkinci yol ise şunu söylemektir; "Şimdi görüyorum ki gerçek yol, mantık ötesi gitmektir ve Tora ve Mitzvot'a bağlanmayı üstüme almakta, haz ve memnuniyet hissetmeyi temel olarak almamalıyım. Daha ziyade, haz ve memnuniyeti temel almadan çalışmak istiyorum zira fikir, Yaradan'a memnuniyet vermek için çalışmaktır. Bu nedenle Yahudiliğimi inşa etmek için haz ve memnuniyet temeline nasıl güvenebilirim? Öyleyse, çalışmadan iyi tat aldığımda ne yapmalıyım?"

O zaman kişi, Baal HaSulam'ın dediğini demeli, iyi hissetmesini temel olarak almamalı ama bir kanıt olarak kabul etmelidir. Öyle ki kişi; 'Şimdi mantık ötesi inancın, Yaradan'ın hizmet edilmesini istediği gerçek yol olduğunu görüyorum. Ve bunun kanıtı, gizliliği benden kaldırarak beni daha yakınına getirmesi ve O'nun merhamet ve iyiliğinin bana verilmesidir – O, yarattıklarına haz ve memnuniyet vermek ister çünkü bu yaratılışın amacıdır. 'demelidir.

Ancak, haz almak O'nunla form eşitsizliği olduğundan, O'ndan haz ve memnuniyet alarak ayrılığa gelmemek nedeniyle O, Tzimtzum'u [kısıtlama] ve gizliliği yaratmıştır. Fakat mantık ötesi inançla hareket ettiğimizde, bedenin hiçbir teması bulunmaz, aksine beden mantık ötesi çalışmaya direnir. Fakat şimdi mantık ötesi gittiğim için O, benim

üzerimden gizliliğin bir kısmını kaldırdı. Böylece, bundan sonra daha da güçleneceğim ve sadece mantık ötesi inancın yolunda yürüyeceğim.

Bu şekilde, kişi, “Keduşa’dan ayrılık” olarak adlandırılan kendi için alma tuzağına düşmez. Tam aksine şimdi akıl ve kalple daha güçlü çalışmaya başlar ve Yaradan onu bir kez daha “almak için almak” olarak adlandırılan, dibi olmayan çukura atmaz. Aksine kişi, yükseliş halinde kalmaya devam eder. Dahası, daha da yüksek bir ifşa mertebesine yükselir çünkü inancı lekelemez, ki bu da kişinin alma kaplarına düşmemesini sağlar.

Dolayısıyla yükseliş koşulunda, kişinin iki yolu vardır. Fakat bir insan nasıl kazanabilir ve Yunanlıların yolunda değil de İsrail halkının yolunda yürüyebilir, ki Yunanlıların yolu mantık dahilinde daha büyük bir hizmetkâr olacağını görmesine izin vermiştir çünkü mantık, bu yolla inanç yolundan daha fazla hemfikirdir.

Baal HaSulam, İbrahim’in sürüsünün çobanları ile Lut’un sürüsünün çobanları arasındaki münakaşayı anlattı (Yaratılış 13:7). O dedi ki, “sürü” sahip olunanlar demektir. İbrahim’in sahip olduğu sadece inançtı. Bu, Av-Ram [Abram (Yüce Baba)] kelimesinin anlamıdır yani cennetteki baba yüksekte, mantık ötesindedir. “Çobanlar”, inanca sahip olmakla besleniyor demektir. Şöyle ki, kişi her zaman yaşamını sürdürmeye, inancı sürekli tutabilmeye çalıştı, ki böylece güç ve kudrete sahip olsun ve mantığın içine düşmesin.

Lut’un sürüsü ile aynı şey söz konusu değildir. Zohar, Lut sözcüğünün, eltlatia [Aramice] yani “lanet” sözcüğünden geldiğini söyler. Bu demektir ki Lut’un sürüsünün çobanları, bilgi ve almayı sahiplenmeyi sürdürüyorlar. Bundan kutsama gelmez, sadece lanet gelir çünkü bu, kutsama yalnızca kişinin ihsan etmeye bağlandığı yerde iken ihsan etmenin tam tersidir.

Başka bir deyişle yukarının bolluğunu alabileceğimiz tek Kelim, özellikle verme Kelim’idir. Bu Kelim’le alabiliriz. Fakat almak isteyen Kelim’e, formun zıtlığı nedeniyle yukarının bolluğu giremez. Şimdi, kişi maneviyatta bazı yükselişler aldığında, kişinin önünde bulunan iki yolu anlayabiliriz.

Yine de ‘inanç’ olarak adlandırılan iyiye yani “İbrahim’in sürüsünün çobanları” koşulunda olmaya ilişkin olarak ne karar verebiliriz? Baal HaSulam, Baal Şem Tov adına dedi ki, kişi iki zıt şeyi yapabildiğinde ve ikisi arasında karar veremediğinde, tavsiye edilen, ondan daha fazla çalışma gerektireni seçmesidir. Kişinin kendisi için seçmesi gereken budur zira çalışmanın olduğu, beden karşı çıktığı yer, kesinlikle Keduşa’dır. Kişi, acele etmeli ve bunu yapmalıdır ve bunu yapmayı üstlenmelidir. Dolayısıyla burada da iki yol vardır: 1) inancın yolu 2) bilginin yolu.

Kişi, kendisi için inancın yolunu seçmelidir çünkü beden buna karşı çıkar çünkü bu, beden tam tersini isterken Keduşa'ya yani ihsan etme arzusuna doğrudur. O halde belirleyici olan faktör nedir? Bedenin karşı çıkması ve konuyu gereksiz ve lüzumsuz kabul etmesidir. Şöyle ki, kişinin buna gereksinimi yoktur ve ilk etapta neden gerekli olduğunu anlamaz. Bu nedenle her zaman inanç meselesinden kurtulmak ister.

Öyle görünüyor ki, Keduşa tarafını seçebilmesi için kişiye verilen mucize, akıl meselesi değildir. Daha ziyade, bedenin gereksiz addettiği bir şeydir ki çalışma budur. Beden, ondan nefret eder ve çalışma meselesinin tamamını gereksiz kabul eder. Fakat tam olarak bu gereksizlikten yani kişinin bıraktığı, istemediği ve arzulamadığı şeyden, buradan ona Keduşa'da kalma mucizesi gelir.

“Kavanozların kalıntısından, güller için bir mucize yaratıldı” ifadesinin anlamı budur. Kavanoz, yazıldığı üzere Rabbi Meir'in haşaratları yüz elli tat ile arındırmasıdır. Bunun anlamı, her şeyde iki yolun da olduğudur. Ne ile inceleyebiliriz? Kalan ile yani vücudun gereksiz gördüğü, onun hiç olarak kabul ettiği ile. Bu mantık ötesi inançtır ve ancak bununla Klipot'un tuzağına düşmekten kurtulabiliriz.

Buldukları yağ kavanozunun anlamı budur, ki bu Yüksek Rahibin mührü ile mühürlenmişti. Kohen'e (rahip), Hesed [merhamet] denir. “Yüksek”, Hohma yani “Rahip” olarak adlandırılan Hassadim'in bolluğu haline gelen Hesed demektir. Rahip, Hesed niteliğidir ve Hesed, mantık ötesi inancın göstergesidir. İbrahim'in, Hesed niteliğinin, inancın babası olmanın anlamı budur.

Yunanlılar inancı göremezler çünkü mantık ötesi ile değil sadece mantık aracılığıyla görürler. Bu nedenle mantık ötesi inançla yürüdüklerinde, Yunanlılar onlara hükmedemedi. Yunanlıların yağ kavanozunu görmemelerinin anlamı budur.

Ve sekiz gün yanmasına dair mucizeye ilişkin olarak bu, Bina'daki Hassadim'i aydınlattığına ilişkin bir göstergedir. Bina'dan Malhut'a sekiz Sefirot vardır fakat Hohma'nın Hohma'sı aydınlatmaz. Bu nedenle sekiz gün olarak belirlediler zira sadece sekiz gün aydınlatır, şöyle yazıldığı gibi “Bina'nın [anlayış] oğulları, sekiz gün şarkılar ve ilahiler söylediler.”

Gerçek ile Merhamet ve Gerçek Olmayan Merhamet Arasındaki Fark

Makale No. 8, Tav-Şin-Mem-Zayin, 1986-87

“[Yakup] oğlu Yusuf’u çağırdı... ve benimle Hesed [merhamet] ve gerçek içinde uğraş” diye yazılmıştır.

Yorumlayanlar sorar: “Neden özellikle Yusuf’u çağırdı ve ona ‘Benimle Hesed [merhamet] ve gerçek içinde uğraş’ dedi?” RAŞİ “merhamet ve gerçek” hakkında şöyle yorum yaptı: “Kişinin ölüye gösterdiği merhamet gerçek merhamettir, çünkü o karşılığında bir ödül beklemez.” RAŞİ ayeti yorumlar: “Sana kardeşlerinden bir pay fazla veriyorum,” “çünkü sen benim defnimle zahmete giriyorsun.”

RAŞİ’nin sözleri burada yazılanla çelişir. Ona kardeşlerinden bir pay fazla vermesinin sebebini onun defniyle zahmete girmesi olarak açıklar. O nedenle bu gerçek merhamet değildir, zira kardeşlerinden bir pay fazla vererek çabası için ona ödeme yapıyor. “Gerçek merhamet” ile ilgili RAŞİ şöyle yorumlar: Onu İsrail Toprağı’na getirme çabası için ona hiçbir bir şey vermez, söylediği gibi: “Çünkü kişinin ölüye gösterdiği merhamet şudur ki o karşılığında bir ödül beklemez.”

Bilgelerimiz, “Yusuf’a şöyle diyerek emir verdi, ‘baban ölmeden önce buyurdu,’” ayeti hakkında şöyle dediler, bu meseleyi barış nedeniyle değiştirdiler, çünkü Yakup bunu emretmedi, zira Yusuf onun gözünde şüpheli değildi. Bilgelerimizin yorumunun, Yakup’un ölmeden önce yukarıdakini emrettiğini bulmadığımız, sorusunu cevaplamasına rağmen, bu hala ima edilebilir. Yani, ona vefatından önce üstü kapalı olarak emretti, açık bir şekilde söylemedi; bu olmadı.

Yukarıdakini anlamamız için ilk olarak daha önce zaten birçok kez söylediğimizi tekrar etmeliyiz, yani yaratılışın amacı nedir. Bunun, O'nun yarattıklarına iyilik yapmak olduğunu öğrendik. Ancak, utanç ekmeği olmasın diye düzenlendi ki böylece haz ve memnuniyetin alınmasından duyulan utanç iptal olsun. Bu meseleye haz alırken “ihسان etme niyetinde olmak” denir.

O zaman alıcı kendi faydası için niyetlenmediği, aksine her şeyi yalnızca Yaradan'ı memnun etmek istediği için – O'nun iradesi bu olduğu, O iyilik yapmak istediği için – aldığından dolayı utanç ortadan kalkar. Bu sebeple, kaplardan ihسان etme niyeti ayrıldığı zaman ışıklar Kelim [kaplar]'den ayrılır. Üst Partsufim'de buna Masah'ın Hizdakhut'u denir ve bu nedenle onların Ohr Hozer [Yansıyan Işık]'i yoktur.

Ohr Hozer'in anlamı alttakinin sevinci üsttekine geri göndermek istemesidir. Bu, üst ışık O'nun yarattıklarına iyilik yapmak için alttakine geldiği gibi, şimdi alttaki hazza üsttekine geri gönderir, demektir. Yani alttaki üsttekenden bolluğu alarak ona memnuniyet vermek ister.

Aynı şekilde, bu sebeple niteliği yalnızca kendisi için almak olan Klipot [kabuklar] doğdu. Dünyamızda hissettiğimiz iyilik ve kötülük de bu kökten uzanır. Tüm bozukluklar ve ıslahlar yalnızca “haz alma arzusu” denen bu nokta etrafında döner.

Alma kabı ortaya çıktığı gibi – almak için almak olarak – kalsa, form eşitsizliği sebebiyle utanca yol açardı. Bu nedenle, “ihسان etmek için” denilen ıslah vardır. Alttakilerin tüm işi bu meseledir, yani alma arzusunu ihسان etmek için çalışmaya çevirmek. Üst dünyalarda, bu meseleye “ışıkların ayrılması” ya da “ışıkların genişlemesi” denir.

Yani tüm dünyaları hareket ettiren, ihسان etme niyetidir. Diğer bir deyişle, eğer alttakinin ihسان etme gücü varsa, üst bolluğu alır. Dahası, alttakinin aldığı bolluğun ölçüsü alttakinin ihسان etme ölçüsüne bağlıdır.

Öğrendik ki kişi ne kadar bayağı ise ve ne kadar çok üstesinden gelir ve Ohr Hozer verirse, o kadar yüksek bir derece alır. Diğer bir deyişle, her şey alttakinin verebileceği ihسان etme ölçüsüne bağlıdır.

Sadece bu alma arzusunun yeni bir yaratılış olarak kabul edildiğini ve buna üst bolluğun içine akıtıldığı Kli [kap] dendiğini söylemiştik. Buradan alttaki yaratılanların alma arzularında dört safhayı idrak etmeleri gerektiği uzanır:

- 1) Kendilerini memnun etmek istedikleri için haz ve memnuniyet alma hırsını takip eden genel halk,
- 2) Başkalarına haz ve memnuniyet ihسان edenler.

Ancak bunda da yapılması gereken iki ayrım vardır:

1) Eğer başkalarına haz ve memnuniyet ihsan eder ama bunun için para alırlarsa, buna başkalarına ihsan etmek denmez. Tersine buna “takas” denir ki burada her biri elindekiyle ticaret yapar ve diğeri karşılığında ona neyi varsa verir.

Örneğin bir restoranı ya da oteli olan birisi insanlara uyuyacakları ya da yiyip içecekleri bir yer verir. Hiç kimse bu kişinin ihsan etmekle iştigal ettiğini söylemeyecektir, çünkü o bu iş için para alır. Dahası, fiyatı hesaplar – verdiği karşılığında ne kadar almalıdır?

Ya da mesela müşterilere hizmet eden garsonlar. Konuklardan hiçbir şey almamalarına rağmen yine de kimse garsonların ihsan etmekle iştigal ettiklerini söylemeyecektir, çünkü otel yöneticisi onlara müşterilere hizmet etmeleri için ödeme yapar.

2) Yukarıda belirtildiği gibi ihsan etmekle meşgul olduğu zaman, yani insanlara yiyecek içecek ve uyuyacak bir yer vermek, ama parasal bir ödül olmadan. Başkalarına iyilik yapmaya çalışarak sadece kendine iyi bir isim satın alıyor olduğunu bilir ve tüm belde kolektifin ihtiyaçları için enerjisini ve parasını verdiği için onun saygı duyulması gereken birisi olduğunu bilecektir. İyi bir insan, merhametli, misafirperver, vb. olarak ün kazanmıştır. Ve bunu saygı uğruna yapmasına rağmen, hiç kimse yaptıklarının tamamen kendisi için, yani saygı istediği için, olduğunu söylemeyecektir.

Geleneklere göre, birisi bu şekilde davranırsa, yani kolektif için çalışırsa, ödül almak için değil kolektif yararına çalıştığı kabul edilir. Nitekim herkes erdemliliği ve dürüstlüğü için ona saygı duyar.

Yaradan çalışmasında bu anlayışa “almak için ihsan etmek” denir. Bu demektir ki ilk safha “almak için almak”tır. Ancak bu anlayışa, çalışması için para istemediği zaman, “ihsan ediyor ama almak için” denir. Buna Lo Lişma [O’nun rızası için değil] denir. Eylemi ihsan etmektir, yani gücünü ve zenginliğini kutsal amaçlar için verir fakat bir ödül ister. “Almak için ihsan etmek” denmesinin sebebi budur ve buna “ikinci anlayış” denir.

Üçüncü anlayış, güç ve parada harcadığı çaba için hiçbir ödül istememesidir. Yani, insanla insan arasında ve insanla Yaradan arasında gizlilikte çalışır ve Yaradan’a şöyle der: “Bana seni memnun etmek için arzu ve özlem verdiğin için sana minnettarım. Bu, sana hizmet etme ayrıcalığına sahip olmam, hayattaki tüm ödülüm. Karşılığında, kendim için bir şeyler yapmaya dair yabancı düşüncelerim olmasın diye bana daha çok arzu ve özlem ödülü vermeni istiyorum. Daha doğrusu tek dileğim Yaradan rızası için çalışmaktır. Bence hayatta kişinin mutlu olmak için, dünyada ödüllendirilmeyi umabileceği daha önemli hiçbir şey yok. Tüm dünya zenginlik için çalışır; herkes bunu başarmak ister ama mutluluğun ne olduğunu bilmezler.

Yine de bunda herkes eşittir – herkes mutlu olmak ister. Ve ben mutluluğun ne olduğunu biliyorum. Eğer birisi Kral’a hizmet etmekle ve kendi faydasını değil Kral’ın faydasını düşünmekle ödüllendirilebilirse, o dünyadaki en mutlu insan olur. Bunu nereden biliyorum? Çünkü böyle hissediyorum. Peki, ne ödül istiyorum? Sadece bunu.” “Efendimiz, bana Yaradan rızası için çalışmayı bağışla” demesinin sebebi budur. Bu, bilgelerimizin dediği gibidir (Avot, 4. Bölüm): Bir Mitzva [emir]’nın ödülü Mitzva’dır. O nedenle, beklediğim ödül budur. Bu anlayışa “ihسان etmek için ihسان etmek” denir ve bu, Lishma [Onun rızası için] olarak kabul edilir.

Dördüncü safha artık “İlle de ihسان etmekten haz ve memnuniyet almak istiyor değilim. Bilakis, gerçekten almaktan haz ve memnuniyet almak istiyorum” diyebilmesidir, çünkü zaten “ihسان etmek için ihسان etme” derecesine ulaştı ve kendi menfaatiyle ilgilenmiyor. O nedenle, “Yaradan’ı memnun edecek ne söyleyebilirim? Sonuçta O’na herhangi bir şey verilmesine ihtiyacı yok, çünkü ‘ve eğer haklıysa, o Sana ne verecek?’ diye yazıldığı gibi bütün dünya O’nun” diye düşünmeye başlar.

Bu düşünce onu yaratılışın amacını düşünmeye başlamaya iter. Görür ki yaratılışın amacı, O’nun yarattıklarına iyilik yapmaktır diye yazılmıştır. Yani, Yaradan yaratılanlara haz ve memnuniyet vermek ister. Bu sebeple Yaradan’a “Bana haz ve memnuniyet ver. Bunu, kendimi hoşnut etmek istediğimden istemiyorum. Aksine, Sen bizim memnuniyetimizden hoşlandığın için kendimi hoşnut etmek istiyorum. Yalnızca bu niyetle Senden bana haz ve memnuniyet vermeni istiyorum. Yani, kendi menfaatim için hiçbir arzum yok. Tersine, düşündüğüm ve yaptığım her şey yalnız Seni memnun etmek için.”

Kişi almak için alan “genel halk” koşulundan çıkmak istediği zaman, sıraya göre “almak için ihسان etmek” denilen ikinci duruma girer, ki buna Lo Lishma denir. Bu böyledir, çünkü eylem ihسان etmektir ve kişi ihسان etme eylemleri yaparak ödüllendirilmeyi umar.

Bunda da iki anlayış vardır:

- 1) İnsanların onu ödüllendirmesini ister, böylece insanların ona saygı ve benzeri vererek onu mecbur bıraktıkları ölçüde sanki iyi işler yapıyormuş gibi görünür. Görüşüne göre insanlar, ona emrettiği için Tora ve Miztvot [emirler]’a uyuyordur ve onu mecbur kılan Yaradan değildir.
- 2) Gizlilikte çalışır ve insanlardan hiçbir ödül istemez. Onlara yaptığı işi göstermez ve doğal olarak ona karşılığında hiçbir şey vermiyorlardır. Bunun yerine, Tora ve Miztvot’a uyduğu için Yaradan’ın ona ödeme yapmasını ister.

Burada Lo Lişma koşuluyla arasında büyük bir fark vardır. O koşulda Tora ve Mitzvot'a uymasını emreden Yaradan'dır ve Tora ve Mitzvot'a uymaya mecbur bırakan insanlar değildir. O nedenle, bu kişiye "Yaradan'ın hizmetkarı" denir, çünkü tüm çalışması yalnızca Yaradan'ın bize emrettiği emirlerine uymak içindir. Ancak, çalışması için ödül ister ve ödemesini insanların değil Yaradan'ın yapmasını ister.

Ancak bilgilerimiz, "Kişi her zaman, Lo Lişma olsa bile, Tora ve Mitzvot ile meşgul olmalı çünkü Lişma [O'nun rızası için]'ya Lo Lişma'dan geliriz." demişlerdir (Pesahim 50b). Lo Lişma çalışmasında, ki bununla kişi Lişma derecesine gelmek ister, o koşulda, kişinin ekstra dikkate ve çok anlayışa ve nasıl Lo Lişma koşulundan çıkıp Lişma'ya ulaşılacağına dair özel bir rehberliğe ihtiyacı vardır.

Bu yer çok çetrefillidir, çünkü kişi kendisine yakın olduğundan dolayı kendinde hata görmemek insan doğasından olduğu için gerçeği, yani hangisinin doğru ve hangisinin yanlış olduğunu inceleyemez. Bu nedenle o yanlıdır ve "Rüşvet akıllının gözlerini kör eder."

Dahası, gerçeği görse bile – yanlış yolda gittiğini ve yolunu değiştirmesi gerektiğini, yani öz-sevgiden çıkması gerektiğini – Mısır'ın Klipa'sı [kabuk] bedenini kontrol eder. Kişi yalnızca yukarıdan yardımla bu kontrolden çıkabilir, bilgilerimizin söylediği gibi: "İnsanın eğilimi onu her gün yener ve Yaradan'ın yardımı olmasa onun üstesinden gelemezdi." Demek ki çalışma esasen Lo Lişma denen ikinci koşulda başlar.

Buradan şu sonuç çıkar ki bedenle çalışmak, direndiği ve kişinin çalışmasına izin vermediği zaman, esasen kişinin gizlilikte çalıştığı zamandır ve insanlardan hiçbir ödül beklemez, yalnızca Yaradan için çalışır. Bize Tora ve Mitzvot'a uymamızı emrettiği için O'nun isteğini yerine getirmek ister ve Tora ve Mitzvot'a uymasının sebebi budur.

Tek eksiği bunun için bir ödül beklemesidir. Yani, ödül almaksızın çalışmadığını, sadece bedene çabası için bir ödül alacağını vadederse çalışabildiğini görür. Beden buna – ödül alacağına – inandığı ölçüde Tora ve Mitzvot'u yerine getirebilir. Ancak ödülünden şüpheye düştüğünde çalışmak için yakıtı yoktur.

Böyle bir durumda, kişi ödül almaksızın Yaradan'ın hizmetkarı olmaya özlem duyduğunda, beden tüm gücüyle karşı çıkar ve ona rahat vermez, kişi bedene şunu söylediği zaman: "Tora ve Mitzvot'a hiçbir ödül olmadan uymak istiyorum. İnanç Mitzva [emir]'sını yerine getirmek istiyorum." Yani, beden Yaradan'ın önemini ve yüceliğini – Ona itaat etmeye ve emirlerini tüm detaylarıyla yerine getirmeye değer olduğunu – hissetmemesine rağmen Yaradan'ın yüceliğine inanmak ister.

"Böylelikle O'na hizmet ediyorum ve hayal ediyorum da neslin en yücresi burada olsa, herhangi birisinin kendisine hizmet etmesine izin vermeyip, bunun için sadece bir avuç

insan seçse ve ben onların arasında olsam, o zaman ne kadar da mutlu olurum? O halde neden burada, Yaradan'a hizmet ederken, bir ödül olmadan çalışmıyorum ve hizmet karşılığında bir şey verilmesini bekliyorum?"

Bu böyledir çünkü orada herkesin saygı duyduğu ve bana ne kadar yüce olduğunu söylediği birini görüyorum. Onun hakkında söyledikleri yüceliği kavrayabilirim. O takdirde, öneminden dolayı ona hizmet ederim. Ancak, Yaradan söz konusu olunca onun yüceliği ve önemine inanmalıyız ve özellikle O'nun iyi ve iyilik yapan olduğuna inanmalıyız, çünkü beden inanmak değil bunun böyle olduğunu kendi gözleriyle görmek ister.

Bu yüzden bazen kişi üstesinden gelir ve kısmi inancı vardır, yani O'na küçük miktarda verdiği inandır. Ancak, "On Sefirot Çalışmasına Giriş" (Madde 14)'te yazıldığı gibi, tam inanç içinde inanacak gücü yoktur.

Şimdi bir kişinin neden ihsan etme çalışmasında ilerleyemediğini anlayabiliriz. Şöyle ki çalışması için bir ödül görmediği yerde yakıtı yoktur ve beden çalışmasında tembellik eder.

Bunun yalnızca inanç eksikliğinden olduğunu söylemeliyiz. Kişi bunu, yani zayıflamasına ve böylece çalışacak gücünün kalmamasına yol açan nedeni bildiği zaman, sağlıklı olup güçlenebilecek ve çalışabilecek şekilde kendisini düzeltebileceğine dair bir umut vardır.

Ancak zayıflığının gerçek nedenini bilmediği zaman, nasıl daha iyi olabileceği konusunda ona tavsiye veren birkaç kişiyi dinleyebilir. Yine de ona hiçbir şey yardımcı olmayacaktır, çünkü her biri onu iyileştirmeye dair kendi görüşlerine göre anladıklarını söyler. Geçici olarak onlardan bir ilaç alır ve onların bir şey anladıklarını düşünmeye başlar, yoksa onların tavsiyelerine kulak asmazdı.

Dahası, ne söylediklerini bildiklerine inanmak daha kolaydır, çünkü kendilerini büyük uzmanlar olarak görüyorlar. Ayrıca, reçete ettikleri ilaçlar onun hayatını, öz-sevgisini, riske atmaz.

Bu nedenle çalışmada bir zayıflık hisseden herkes onlara gider. Onlara yatıştırıcı ilaçlar verirler. Yani kişi Yaradan çalışmasında biraz acı hissettiğinde, hakikatten uzak olduğunu gördüğü ve kendini kandırmak istemediği zaman, bu nedenle çalışmadaki zayıflığını iyileştirmek için bir çare aramaya gider.

Onların verdikleri ilaçları aldığı zaman o an için bu gerçek devadır. Yani, onların şifalandırması sayesinde ağrıları gitmiştir ve şimdi gerçeğin yolunda yürümediği için ızdırap içinde değildir. Yani, onlardan aldığı ilaç sayesinde artık gerçek için bir talebi

yoktur. Bundan şu sonuç çıkar ki onlardan aldığı ilaçlar yatıştırıcıdır, yani ağrıyı hissetmemek içindir.

Bu, baş ağrısı için ağrı kesici alan birisine benzer. Haplar onu iyileştirmez; sadece ağrısını dindirir. Bizim durumumuzla aynıdır: Genel halka ait danışmanlardan aldığı hiçbir tavsiye ihsan etme eylemlerini yerine getirme tavsiyesi olamaz. Onlar sadece ağrıkesicilerdir ama zayıflığının asıl sebebi olan hastalığı iyileştirmez.

Ancak hastalığın sebebini, yani tüm sebebin sadece inançtan yoksun olması, Yaradan'ın yüceliği ve önemine inanmaktaki eksikliği, olduğunu öğrenir. Zohar buna “Şehina [Kutsallık] tozun içinde” der ve bizim işimiz Şehina'yı tozdan kaldırmaktır. Bu bize Yaradan çalışmasında farklı bir düzen verir.

Bu şu anlama gelir: Kişi eylemler ve niyetler olduğunu bilmelidir ve bize söylemde ve eylemde Tora ve Mitzvot'a riayet etme verildi. Ancak, bunların hepsinde hem Tora hem de Mitzvot'ta, niyet de vardır, yani Tora ve Mitzvot'a uymanın karşılığında istediğim şeyi hedeflemek, yani Tora ve Mitzvot'a uyarken niyetim ne olmalı.

Öncelikle, kimin uğruna bunlara riayet etmesi gerektiğini bilmelidir. Yani, genel halktan insanlar için onların niyetleri olması gerektiği söylenemez çünkü Lo Lişma'dan Lişma'ya geleceklerdir ve yalnızca eylem yapacaklardır. Bu sebeple, niyetleri tutmaya mecbur edilemezler.

Daha ziyade, söz ve eylemlere bağlı Mitzvot için geçerli olan Tora ve Mitzvot'u eylemde yerine getirdikleri için o zaman niyet önemli değildir, çünkü hiç niyetleri olmasa bile, niyetlerden ziyade, şimdi Yaradan'ın onlara yapmalarını emrettiklerini yerine getirmeyi hedeflemeleri onlara, Lo Lişma için yeterlidir.

Ancak kişi Lişma'ya ulaşmak isterse, yani Tora ve Mitzvot'u ödüllendirilmek için değil, aksine Yaradan'a memnuniyet getirmek istediği için yerine getirmek isterse, buna ulaşmak için niyet meselesi vardır. Yani, yerine getirdiğim bu Mitzva'yı hangi niyetle yapıyorum?

Bilinir ki ödül olmadan çalışmak imkansızdır. Dolayısıyla birisine nasıl “ödül almak için değil” koşulunda çalışmaya değer olduğu söylenebilir? Neticede, bir ödüle ihtiyacı vardır. Ona söylenecek tek bir şey vardır: Kral'a hizmet etmekle ödüllendirilecektir ve Kral'a hizmet etmekten daha büyük bir haz yoktur. O zaman Kral'ın önemine göre zevk alacaktır. Diğer bir deyişle, Kral'a hizmet etmekten duyulan hazzın ölçüsü Kral'ın önemine, O'nu ne ölçüde takdir ettiğine bağlıdır.

Fakat Şehina sürgünde ve toz içinde olduğu için, Zohar'da denmiştir ki kişinin niyeti Şehina'yı tozdan kaldırmak olmalıdır. Toz, kişinin ayaklarıyla çiğnediği alçak bir

yer, demektir. Bu demektir ki kişi Tora ve Mitzvot'a uymada yaptığı her şeyde niyet inşa etmelidir ki bununla "Şehina'yı tozdan kaldırmak" ile ödüllendirilecektir. Bu demektir ki Tora ve Mitzvot'taki çabası için ödeme ister; büyük bir Kral'a hizmet ettiğini hissetmek.

Diğer bir ifadeyle, çaba sarf ederken maneviyata dair böyle hisseder, ihsan etmek için çalışmak istediği zaman, çalışmadan toz tadı alır. Bunun böyle olmasının sebebi maneviyatta büyük bir gizlilik olmasıdır – yani meselenin önemini ne görebilir ne de hissedebiliriz. Kişiye tüm engeller buradan gelir.

Fakat Yaradan ondan gizliliği kaldırsaydı ve Kral'ın önemini hissetseydi, hayatta kendisi için dilediği tüm ödül bu olurdu. Bu böyledir, çünkü Kral'a hizmet etmek ister, yazıldığı ve duada söylediğimiz gibi: "Ve ... Siyon'a gelen" "İhtişamı için bizi Yaradan Tanrımız O'na şükürler olsun."

Kişi, kendisini O'nun ihtişamı için yarattığı için Yaradan'a teşekkür etmek, yani Yaradan'a hizmet etmek ister. Bu demektir ki kişi tüm organlarıyla razı olacak ve insanı kendi faydası için yaratmadığı, O'nun ihtişamı için yarattığı için Yaradan'a şükretmede "ağzı ve kalbi bir olacaktır" ve böylece tüm arzusu ve özlemi yalnızca Yaradan'a memnuniyet ihsan etmek olacaktır.

Kişi yaptığı her şeyde bu niyette olmalıdır: Yaptığı bu işler sayesinde, Yaradan ona tüm eylemlerinin yalnızca ihsan etmek için olması niyetini verecektir, kendini sevme arzusunu iptal edecektir, çünkü kişi görür ki onun kontrolünden çıkamaz ve bedenindeki "dünya milletleri" arasında sürgündedir.

Bilinir ki Zohar "Her insan küçük bir dünyadır." der. İsrail halkının yanısıra dünyada yetmiş millet olduğu da söylenmiştir. Ayrıca, her insanın içinde de İsrail'in yanısıra yetmiş millet vardır ve kişinin içindeki İsrail, içindeki yetmiş milletin yönetimi altında sürgündedir.

Bu, bilgelerimizin söylediği gibidir: "Arınmaya gelene yardım edilir." (Şabat 104b). "Gelmek" kelimesini yorumlamalıyız. "Gelmek," "yaptığı eylem"dir diyebiliriz. Lişma yapmak ister ama yapamaz, çünkü dünya milletlerinin hakimiyeti altında sürgündedir. "Yukarıdan yardım edilir." ona hükmeden dünya milletleri arasında sürgünden onu Yaradan kurtarır demektir.

Görünen o ki kişi bir eylem yaptığında ve bu eylemin Lişma olmasını istediğinde, bunu öz-sevgiden dolayı, yani bu dünyada ya da sonrakinde bir ödül almak için yapmaz. Esasen bu eylemi için bir şey ister. Ancak yaptığı eylemden dolayı Yaradan'ın ona tam bir doyum vermesini ve Kral'a hizmet ettiği için şimdi dünyadaki en mutlu insan olduğunu hissetmek ister.

Ama yaptığı hizmet dışında başka bir şey alırsa, bu, Kral'a hizmeti lekeler. Bunun kanıtı, daha fazlasını istemesidir. Fakat Kral'la konuşurken neden ilhamı ve gerçek bir hissiyatı olmadığını sorabilir.

Örneğin Kral'a, hazlar için kutsadığı ve "Ey topraktan ekmek getiren Efendimiz, Sana şükürler olsun." dediği zaman, neden birinin Kral'ın önünde dururken olduğu gibi korku ve huşuyla ayakta durma edebine sahip olmadığını sorar? Aksine, Yaradanla konuşuyordur ama kiminle konuştuğunu hissetmek için hiç şevki yoktur, Kiminle konuştuğunun hissi yoktur.

Bu onu incitir. Ama kendini ıslah etmekten aciz olduğu için Yaradan'dan ona yardım etmesini ve ona biraz ifşa vermesini ister ki böylece kimin önünde durduğunu hissedecektir: Krallar'ın Kral'ı önünde. O halde bunu neden hissetmez?

Zohar'da bununla ilgili "Arınmaya gelene yardım edilir." denmiştir. "Ne ile?" diye sorar ve cevap verir: "Kutsal bir ruh ile." Yani yukarıdan ona Neşama [ruh] denen bolluk verilir, ki bu ona özsevginin hükmünden çıkıp Keduşa [kutsallık]'ya girebilme gücü verir, yani tüm düşünceleri yalnızca Yaradan'a memnuniyet vermek için olacaktır.

Edindiği ruh aracılığıyla kısıtlama ve gizlilik kaldırılır ve Yaradan'ın yüceliğini hisseder. O zaman beden, "meşale önündeki bir mum gibi" Yaradan'ın ışığına teslim olur ve kişi, kölelikten özgürlüğe çıktığını hisseder. Yani, o sadece Yaradan için çalışmak istediğinde, bedenindeki dünya milletlerinin soruları derhal gelip şöyle sordular: "Bedenin varlığından nasıl vazgeçebilirsin, nasıl onun lehine hiçbir düşüncen olmaz da bunun yerine tüm çaba ve hissiyatını yalnızca Yaradan'a memnuniyet getirecek yollar bulabilmeye kendini adarsın?"

Soruları daha da kötüdür, çünkü kişi bu düşüncelerin İsrail halkına ait olmadığını, bunların yetmiş milletin düşünceleri olduğunu düşünmez. Ama kişi bunların kendi düşünceleri olduğunu sanır, kendisi bu soruları soruyordur ve kişi kendisiyle nasıl savaşıabilir?

Baal HaSulam, bu düşüncelerin ve arzuların Yahudi ruhuna yabancı olduğunu, İsrail'in kendisine ait olmadığını, ama daha çok dünyanın genel milletlerinin düşüncelerinden gelip her insanda mevcut özel dünya milletlerine girdiğini kişi bilmelidir, demiştir. Bunun böyle olduğuna – düşüncelerin kendisinin olmadığına – inandığı zaman, o durumda kişi başka bir bedenle savaşıabilir. Ama bu yabancı düşüncelerin kendisinin olduğunu düşünürse, kişi kendisine karşı savaşıamaz.

Dolayısıyla, Yaradan'dan bu acı sürgünden yalnızca O'nun yardımıyla çıkmamıza yardım etmesini istemek dışında bir yol yoktur, Zohar'da yukarıdan gelen yardım ona

bir ruh verilmesidir, diye söylendiği gibi. O'nun yüceliğinin ifşasını gösteren ruh sayesinde, sadece o zaman beden teslim olur.

Böylece Mısır'dan çıkış hakkında yazılanı yorumlayabiliriz (Pesah Haggadah'da [hikâye]): "Ve Mısır'ın tüm ilahlarını Ben yargılayacağım. Ben Efendiniz; Ben O'yum ve elçi değil. Ben Efendiniz; Benim ve başkası değil."

Bunun anlamı şudur: Sadece Yaradan birinin, kişiyi öz-sevgiden ve yalnızca öz-sevgisine fayda sağlayan işleri yapmaktan çıkmasından alıkoyan Mısır'ın Kral'ı Firavun'daki sürgündeki köleliğinden çıkmasına yardım edebilir ve kişinin Yaradan rızası için bir şey yapabilmesinin bir yolu yoktur. İşte o zaman Yaradan'ın yardımı gelir.

Ancak Baal Hasulam şöyle dedi: "Kişi ne zaman Yaradan için hiçbir şey yapamadığını söyleyebilir? Bu tam olarak yapabileceği her şeyi yaptığı zamandır. Yani, dünyada ona yardım edebileceğini düşündüğü her tavsiyeyi zaten denemiş, ama bu öğütlerin ona bir yardımı dokunmamıştır. İşte o zaman tüm kalbiyle 'Bana Yaradan yardım etmezse, kaybolurum. Alttakilerin çalışması kadarıyla, yapabilecekleri şeyler açısından, her şeyi yaptım ve yardımı dokunmadı. 'diyebilir."

Bu, evde hastası olan birisi gibidir. O, ne yapar? Doktora gider ve doktorun Yaradan'ın iyi bir elçisi olacağını söyler ve hasta iyileşecektir. Ama hasta henüz iyileşmediyse normalde o bir profesöre gider. Onun kesinlikle Yaradan'ın iyi bir elçisi olacağını ve hastayı iyileştireceğini söyler. Profesör de yardımcı olamazsa profesörler bir konferans yaparlar, belki birlikte, istişareleriyle hasta için bir çare bulabileceklerdir.

Ama bu da yardımcı olmazsa o zaman normalde Yaradan'a deriz ki "Efendimiz, eğer Sen bana yardım etmezsen, bana hiç kimse yardım edemez. Senin elçilerin olan tüm büyük doktorlara gittik ve hiçbirisi yardım edemedi. Senden başka yardım isteyeceğim kimse yok." Sonra o iyileştiği zaman, ona yalnızca Yaradan'ın Kendisinin yardım ettiğini söyler, bir elçinin değil.

Pesah Haggadah'da [hikâye] yazılan budur, Mısır'dan çıkışın Yaradan'ın Kendisi tarafından yapıldığı, bir elçi tarafından değil. "Ve Mısır'ın tüm ilahlarını Ben yargılayacağım. Ben Efendinizim; Ben O'yum ve elçi değil. Ben Efendiniz ve başkası değil." diye söyledikleri gibi.

Diğer bir deyişle, kişi yukarıda belirtilen doktorlar gibi elçiler olarak tüm tavsiyeleri ve taktikleri uyguladığı ama bunlar yardımcı olmadığında, sonra kişi tüm kalbiyle dua edebilir, çünkü düşünebildiği bütün tavsiyeleri zaten uyguladığı için yardım için dönebileceği bir yer kalmamıştır.

Bu, “İsrailoğulları çalışmadan iç çekti ve haykırdılar ve çalışmadan haykırıışları Tanrı’ya yükseldi” meselesinin başlangıcıdır. Haykırıışlarının çalışmadan olmasının ne anlama geldiğini açıkladık. “Çalışmadan”ın anlamı şudur: Kendilerine ait olan işte yapabilecekleri her şeyi yaptıktan ve tüm çalışmadan sonra buradan hiçbir yardım gelmediğini gördükten sonra, bu sebeple tüm kalpleriyle haykırdılar. Yani, hiçbir elçinin onlara yardım edemeyeceğini, yalnızca Yaradan’ın Kendisinin yardım edebileceğini gördüler, “Ben O’yum ve elçi değil.” diye yazıldığı gibi. İşte o zaman kurtarıldılar ve Mısır’dan çıktılar.

Böylece kutsal ARI’nin şu sözlerini anlayacağız: “Mısır’dan çıkış öncesinde İsrail halkı Tuma’a [kirlilik/saf olmama]’nın kırk dokuz kapısında ve Krallar’ın Kral’ı onlara belirdi ve onları kurtardı.” Soru şu ki O, neden onlar mutlak aşağılık içinde olana kadar bekledi?

Yukarıdakine göre anlamalıyız ki onlar durumlarının gerçek alçaklığını, gerilediklerini ve Keduşa tarafına ilerleyemediklerini gördükleri zaman, onlara hiçbir elçinin yardımcı olamayacağını anladılar, doktorlarla ilgili alegorideki gibi. O zaman onlar, kendilerine yardım etmesi için sadece Yaradan’a haykırdılar. “Ben, O’yum ve elçi değil” diye yazılmasının sebebi budur.

O’nun Kendisinin onları kurtarması ve sürgünden çıkarması, dünyada hiçbir elçi olmadığı ve her şeyi Yaradan’ın yaptığını edindikleri anlamına gelir. Bu, Zohar’da yazıldığı gibidir: “Arınmaya gelene yardım edilir. ‘Ne ile yardım edilir? Kutsal bir ruh ile ’der.” Yani, Neşama denen O’nun Tanrısallığının ifşasını alır. Bu suretle köküne erişir ve böylece, Neşama’yı edindikten sonra, bunun yukarıdaki Tanrı’nın bir parçası olduğunu hissettiği için kişi meşalenin önündeki bir mum gibi hükümsüz kalır.

Şimdi şu sorduğumuz soruyu anlayabiliriz, “Neden kardeşlerini değil de özellikle Yusuf’u çağırdığını ve Yusuf’a ‘Bana merhamet ve dürüstlikle davran,’” dedi. RAŞİ bunu, ölüye gösterilen merhamet gerçek merhamettir, zira o hiçbir ödül beklemez, diye yorumlar.

Bu, RAŞİ’nin “Ve sana kardeşlerinden bir pay fazla veriyorum” ayetini yorumladığı sözleriyle çelişir. “Çünkü sen benim defnimle zahmete girdin.” demiştir. Bu, Yusuf bir ödül beklemediği için Yakup Yusuf’a kendisine gerçek merhametle davranmasını söyledi, dediği için kafa karıştırıcıdır. Neticede, ona kardeşlerinden bir pay fazla vererek, zahmeti için ona ödeme yapmıştır.

Burada başından sonuna çalışmanın düzenine ima edilir. Yakup oğlu Yusuf’a emretti:

Gerçek merhametle davran. Bu böyledir, çünkü çalışmanın başlangıcı şudur ki bizim “ihşan etmek için ihşan etmek” denilen Lişma’ya ulaşmamız gerekir ve çalışma için

hiçbir ödül talep etmeyiz. Bu, RAŞİ'nin şöyle yorumladığının anlamıdır: Ölüye gösterilen kişinin bir ödül beklememesidir; sadece merhamet eder, diğer bir deyişle bir ödül beklemeden ihsan etmek için ihsan etme eylemleri yapar.

Bununla, bunun “Günahkârlar yaşamlarında ölü diye adlandırılırlar.” (Berahot 18b) sebebiyle olduğunu ima etmek ister. “Zohar Kitabına Giriş”te de “Günahkârlar yaşamlarında ölü olarak adlandırılırlar.”ın nedenini söyler. Bu, “yalnızca kendileri için alma arzusu” denen öz-sevgiye daldıkları içindir. Bu suretle onlar Hayatlar’ın Hayatı’ndan ayrılmışlardır, dolayısıyla onlara “ölü” denir. Bu, “almak için almak” dendiğini söylediğimiz anlayıştır.

Ve “Zohar Kitabına Giriş” (Madde 11)’de yazıldığı gibi insan saf olmayan ABYA’dan gelen alma arzusuyla yaratılmıştır, dolayısı ile “ölü” denilen bedenine gerçek merhametle davranmaya çalışmalıdır. Diğer bir deyişle bedenine ihsan etmek için ihsan etme eylemlerini gerçekleştirmeye doğru rehberlik etmelidir, ki buna “ölü” denen bedenine gösterdiği “gerçek merhamet” denir. Beden, ihsan etme eylemlerini yapma derecesine gelmelidir ve ölü hiçbir ödül beklemeyecektir. Bu dereceye ulaştığı zaman Lişma olan “ihsan etmek için ihsan etmek” denilen üçüncü dereceye erişmiş olarak kabul edilir. “Oğlu Yusuf’u çağırdı ve kendisine gerçek merhametle davranmasını emretti”nin anlamı budur.

Sonrasında, “ihsan etmek için almak” denilen dördüncü derece gelir. Yani, ihsan etme kaplarında Lişma derecesine geldikten sonra, bedenine alması gerektiği yönünde, ama yalnızca ihsan etme niyetiyle alma gücü olduğu kadarını alması için rehberlik eder. RAŞİ'nin “Sana kardeşlerinden bir porsiyon fazla veriyorum.” ayetiyle ilgili “Zira sen benim defnimle zahmete giriyorsun.” diye yorumladığı budur. Bu, bütünlüğü gösterir çünkü daha sonra o, ihsan etmek için alabilir.

Neden oğlu Yusuf’u çağırdı diye sorduğumuzun anlamıdır bu. Ona “Ve O, Yusuf’a ‘Baban ölümünden önce buyurdu. ’diyerek emretti.” diye yazılanı ima etmek istediği söylenebilir. Bilgelerimiz Yakup’un ona bunu söylediğini bulmadığımızı açıkladılar. Meselenin barış sebebiyle değiştirildiğini açıkladılar.

Yusuf’a gerçek merhametle davranmasını emretmekten maksadın sadece ihsan etme ile meşgul olması ve kendi yararı ile uğraşmaması, olduğunu söylemeliyiz. Dolayısıyla bu ima eder ki kardeşlerine nefreti olmayacaktır, çünkü ihsan etme yolunda yürüyen ve öz-sevgisi ile ilgili endişelenmeyen birisi için onu incitenlerden nefret ettiği söylenemez.

Şimdi gerçek merhamet ile gerçek olmayan merhamet arasındaki farkı anlayabiliriz. Açıkladık ki çalışmada kişinin ölüye gösterdiği merhamete “gerçek merhamet” denir çünkü bir ödül beklemeyiz. Bu demektir ki kişi ihsan etme eylemleri, yani Tora

ve Mitzvot, yapar ve onlar sadece bilgilerimizden [Rabanan'ın] veya İsrail'in geleneklerinden olan Mitzvot'tur, ki onlara genel olarak "620 Mitzvot" denir ve Keter olarak adlandırılırlar, Bir Bilgenin Meyveleri kitabında açıklandığı gibi.

Beden'e "ölü" denir, çünkü saf olmayan ABYA'dan uzanır, bundan dolayı ona "günahkâr" ve "ölü" denir, çünkü Hayatlar'ın Hayatı'ndan ayrılmıştır. Kişinin bedenine gösterdiği merhametin gerçek olması gerektiğini söylemiştik, yani niyet tam olarak eylem gibi olacak yani niyet de ihsan etmek olacak. Niyet, ihsan etmek değilse, bu merhamet gerçek olarak kabul edilmez.

Eğer bu merhamet gerçek değilse, alma arzusu yüzünden "günahkâr" denmiş olan ölüsünü ıslah etmez. Böylece beden 2 isim alır: "günahkâr" ve "ölü." Onu ıslah etmek için şu ana kadar gittiği yerin tamamen zıttına gittiği bir yerde bir ıslah olmalıdır, çünkü ihsan etme değil alma yolunda yürüyordu.

Buradan şu sonuç çıkar ki eğer bu merhamet gerçek merhamet değilse, yaptığı merhamet eyleminden farklı bir niyeti varsa, beden hiçbir esas ıslah almaz. Ve "Lişma'ya Lo Lişma'dan geliriz." meselesi olmasına rağmen, bu sadece içinden geçerek, yani "gerçek olmayan merhamet" denilen ilk evreden geçmeden gerçek merhamete ulaşmak imkansızdır.

Ancak en önemlisi gerçeğe gelmektir, yani merhametin gerçek merhamet olacak olmasıdır ve sadece dışarıdan merhamet olduğunu görmemiz, yani açık olan değil; örtülü olan, yani niyettir, ki kişinin kalbinde ne olduğunu göremeyiz. Belki, eylemin niyetinin olduğu yer olan kalbinde ettiği merhametle ödül alacağını hesaplamıştır, ki buna "almak için ihsan etmek" denir.

Bunu, "Tanrın Efendin ile alçakgönüllülükle yürü." diye söylendiği gibi yorumlayabiliriz. "Alçakgönüllülükle yürü." bir başkası kişinin eylemiyle ilgili ne düşündüğünü bilemez, zira niyet gizli olduğu için kimse arkadaşının düşüncelerini bilemez. Bu nedenle "alçakgönüllülükle yürü" diye yazılmıştır. Kalbinde olanın Efendin Tanrın ile olmasına çalış. Diğer bir deyişle, ihsan etmeye çalış, açık olan gibi. Buna "ağız ve kalbi bir" denir.

Bu nedenle iki anlayışı ayırt etmeliyiz:

- 1) Gerçek olmayan merhamet, ki bu Lo Lişma'dır, yani almak için ihsan etmektir.
- 2) Gerçek merhamet, ki bu Lişma'dır, yani ihsan etmek için ihsan etmektir.

Aslında, bir temel anlayış vardır, ki bu yaratılışın amacıdır – aşağıda olanın haz ve memnuniyet alması, ama ihsan etme niyeti şartıyla. Bu anlayış da "Ve bana merhamet ve gerçeğe davran diye söylenende ima edilmiştir. Bu, merhamet onu gerçeğe

getirecektir, demektir. “Gerçek” On Sefirot’un Çalışılması (Bölüm 13, Madde 17)’nda yazıldığı gibi şu demektir: Dikna’nın on üç ıslahının yedinci ıslahı “gerçek”tir, ki buna iki Panim [yüzler] olan ‘iki kutsal elma ’denir.

Orada (Ohr Pnimi’de), “gerçek” denilen yedinci ıslaha erişince, O’nun yaratılanlara rehberliğinin gerçekte “iyi ve iyilik yapan” niteliğinde olduğunu görürüz, diye yorumlar. Şöyle ki, O’nun bu rehberliği önceden yalnızca inançtaydı şimdi bunun gerçekten böyle olduğu edinimi ve hissiyle ödüllendirirler. O zaman iyiliği ihsan etmek için alma formunda alırlar. Yaratılışın amacı budur – yaratılanların haz ve memnuniyet alması, zira böylelikle yaratılışın amacı gerçekleşir.

“Efendimiz O’na niyaz eden herkese yakındır, O’na gerçekten niyaz eden herkese.” ayetini şimdi iki şekilde de yorumlayabiliriz.

1) “Efendimiz yakındır” demek, O, “Ona gerçekten niyaz eden” herkesin duasını duyar, demektir. Diğer bir ifadeyle, ihsan etme eylemi yapmak için çaba sarf ederken hissederler yine de ihsan etme niyetinden uzak olduklarını görürler. Bunun anlamı şudur ki onlar gerçeği görürler – eylem ile niyet arasında büyük bir mesafe olduğunu, öz-sevgi niyetinden çıkamadıklarını. Yaradan’a onları bu esaretten kurtarması için dua ederler ve tüm istedikleri ve özlem duydukları budur. Bekledikleri tek kurtuluş budur.

Kişi öz-sevgi içinde olduğu zaman, onun Hayatlar’ın Hayatı’ndan ayrı olduğuna inanırlar. Ayet bununla ilgili der ki “Efendimiz, O’na niyaz eden herkese yakındır.” Efendimiz, onlara gerçeği verecektir, yani onlar gerçek merhametle davranabilecekler ve gerçek olmayan merhametle, yani Lo Lişma, ile uğraşmaya razı olmayacaklar. Ve bu, gerçek için bir dua olduğundan dolayı, Yaradan onlara yardım eder ve onlar O’ndan gerçeğin niteliğini alırlar.

2) Dikna’nın on üç ıslahlarının yedincisi olan gerçeğin niteliğiyle ödüllendirilmek isterler. Bu ıslah sayesinde O, yaratılanlara ifşa olur ve gerçekten herkes Yaradanın O’nun dünyasını “İyi ve İyilik yapan” rehberliğiyle yönettiğini görür. Buna “ifşa olmuş Hasadim [merhametler]” denir, yani Yaradanın merhametleri herkese ifşa olur – gerçek budur.

Kişinin Yüceliği Onun İnancının Gelecekteki Ölçüsüne Bağlıdır

Makale No. 9, Tav-Şin-Mem-Zayin, 1986-87

Zohar'da (BeŞalah, Madde 216), şöyle yazar: "Sonra Musa... şarkı söyleyecek. 'Söyledi' demeliydi. Ve şöyle cevaplar: 'Ama bu geleceğe bağlıdır, kişinin gelecekte tamamlandığı zamana, İsrail'in gelecekte bu şarkıyı söylemekle ödüllendiği zamana bağlıdır.' 'Söylemek' dişil çekimdir (İbranice) fakat 'Bu şarkı' ifadesini eril çekimde söylemeliydi. Ve şöyle yanıtlar: 'Bu şarkı, kraliçenin Kral'ı övmesidir. 'Kabalist Yehuda şöyle der: 'Eğer bu, kraliçenin Kral'a şarkısıysa, öyleyse neden 'Musa ve İsrail'in çocukları' yazıyor? Ne de olsa, öven kişi, kraliçe olmalıydı.' Şöyle cevaplar, 'Ne mutlu Musa ve İsrail'e çünkü kraliçe için Kral'ı nasıl uygun bir şekilde öveceklerini biliyorlar.'"

Geleceği ifade eden gelecek zaman kipinde verdiği cevabı anlamalıyız. Çalışmada bu bize neyi öğretir? Kabalist Yehuda'nın sorduğu soruyla ilgili olarak verilen cevapta, neden Malhut'un niyetinin yorumunu, yani Malhut'un Kral'ı övmesi demek olan 'şarkı söylemek' ifadesini dişil formda yazıldığını anlamalıyız. Eğer Malhut'a atıfta bulunuyorsa, neden "Musa ve İsrail'in çocukları" diyor? Öyleyse, Malhut için Kral'ı nasıl öveceğini bilen Musa ve İsrail'i kastettiğini anlatmalıdır. Ayrıca Musa'nın ve İsrail'in, Malhut için Kral'ı övmek zorunda olmalarının ne anlama geldiğini ve Kral'ı neden kendileri için değil de Malhut için övmek zorunda olduklarını anlamalıyız.

Musa'ya "sadık çoban" dendiği biliniyor. Baal HaSulam, Musa'nın, halkına inanç getirdiğini ve inanca Malhut (krallık) dendiğini açıklar. Diğer bir deyişle, o, İsrail halkına "cennet krallığı" denilen cennet korkusunu aşmıştır. Bu sebeple Musa'ya, inancından dolayı "sadık çoban" denir. Bununla ilgili şöyle yazılmıştır: "Onlar,

Yaradan'a ve onun hizmetkârı Musa'ya inandılar," yani Musa onlara Yaradan inancı aşıladı.

Kişinin olumsuzlukta hayat bulamayacağı ancak olumlulukta yaşayabileceği biliniyor. Bu böyledir çünkü "beslenme" kişinin aldığı ve almaktan hoşlandığı şeyleri ifade eder. Bu bize "yarattıklarına iyilik yapma arzusu" denilen yaratılış amacından gelir. Bu nedenle kişi, bedenini memnun edecek bir şeye sahip olmak için haz ve memnuniyet almalıdır. Buna 'pozitiflik 'yani doyum denir. Ve bu doyumla, kişi ihtiyaçlarını karşılar.

Ama kişinin eksikliğe de ihtiyacı vardır. Aksi takdirde yaşam ışığının gireceği bir yer olmaz. Eksikliğe "Kli" (kap) denir. Bu demektir ki, eğer kişinin Kelim'i (kapları) yoksa hiçbir şey alamaz. Eksikliğe "arzu" denir yani kişinin bir şey için arzusu vardır, bu şeyin eksikliğini hisseder ve bu ihtiyacı karşılamak ister. Bu eksikliği hissetme ve bu ihtiyacı karşılamaya olan ihtiyacının ölçüsü, onun eksikliğin ölçüsüdür. Diğer bir deyişle, büyük eksiklik ya da küçük eksiklik, kişinin bu ihtiyacı doyurma hissinin ölçüsüne bağlıdır.

Bu demektir ki, eğer kişi bir şeyin eksikliği hissine gelirse ve bu hissi her organında hissederse, ancak yine de bu ihtiyacını karşılamak için güçlü bir arzuya sahip değilse, bu ihtiyacı karşılamak için böylesine büyük bir arzuya sahip olmamasının birçok sebebi vardır.

Dostlarına neye ihtiyacı olduğunu ve bunun gerekliliğini hissettiğini anlatır. Ancak, dostları ihtiyaç duyduğu şeyin edinilemez olduğunu görmesini sağlar. Dostları fikirleriyle onu etkileyerek durumunu kabullenmesi konusunda onu etkiler. Bu, onun istediği şeyi elde etmesi için yoluna çıkacak engellerin üstesinden gelme gücünü zayıflatır. Sonuç olarak, istediği şeyi asla elde edemeyeceğini anladığından, ihtiyaçla beraber arzusu da zayıflar. Bu nedenle yani ihtiyacını asla tam olarak karşılayamayacağını görmesi, hedefine ulaşamamasının sebebidir –bu, eksikliğin azalmasına sebep olur. Öyle görünüyor ki büyük arzusu, umutsuzluk nedeniyle azalmıştır.

Bazen dostlarına ne istediğini bile söylemez; sadece onların aralarında yaptığı konuşmaları dinler. Onların çoktan vazgeçtiğini duyar ve bu onu da etkiler. Diğer bir deyişle, onların çaresizliği onu etkiler ve kısa sürede Dvekut (bütünleşme) elde etme şevkini yitirir. Bu şekilde irade gücünü kaybeder.

Kişi, bazen de dışarıdan gelen bir kötüleme olmadan kendini düşünür, fakat Keduşa'ya (kutsallık) yaklaşmayı istediği her seferinde, analiz etmeye başladığında, tam tersini, ilerlemek yerine gerilemekte olduğunu görür. Ve bu onun çalışma gücünü kaybetmesine sebep olur.

Öyle görünüyor ki, kişi, kendi yükünün altında sıkışmıştır. Yaşamı devam ettirme sebebi yoktur çünkü sadece olumsuzluğu ve karanlığı görür. Bu şekilde, görünüşte sahip olduğu “ruhunu beslemek” denilen yaşamın ruhunu kaybeder. Şimdi, tıpkı gerçek anlamda ölmüş gibi, ruhsal olarak ölü hisseder yani çalışma için tek bir hareketi bile yapmak istemez.

Bu demektir ki, şimdi yani kötülüğün tanınması anlamına gelen gerçeği görmesine rağmen, bu negatiftir ve bedenin gereksinimi özellikle pozitiflik olduğundan, kişi buradan yaşam gücü alamaz. Dolayısıyla kişi, iki sebeple sağ çizgide yürümek zorundadır: 1) Kötü söz duyduğunda, arzusunu küçülmekten korumak için 2) Özellikle pozitiflikten gelen gücü almak için, bu önemlidir ve burada bütünlük meselesi vardır.

Ancak, çalışma-düzenini eleştirdiğinde ve varlığının kendini- sevmeye batmış olduğu gerçeğini gördüğünde, “bütünlük” denilen sağ çizgide yürümesi gerektiği ona nasıl söylenir? Sonuçta, görebildiği kadarıyla, dürüstçe yargıladığında, bunun tamamen yalan olduğu ortadadır.

Genelin ve özelin eşit olduğu bilinmektedir. Bu demektir ki, birey, kolektife uygulanan sırayı izler. Kolektif ile ilgili olarak, Mesih’in (duada, “İnanıyorum”) gelişine inanırız, “Mesih’in gelişine inanıyorum, gecikiyor olmasına rağmen, yine de onun gelişini beklerim.”

Bu nedenle, kişi asla vazgeçmemeli ve şöyle dememelidir, “Yaradan’la Dvekut’u (bütünleşme) elde edemeyeceğimi görüyorum.” Bu, kişinin “kendini-sevmek” denilen dünya ulusları arasındaki sürgünden çıkıp Keduşa’nın (kutsallık) otoritesi altına girmesi, ruhunun kökünü ıslah etmeye gelmesi ve Yaşamların Yaşamına bağlanması olarak kabul edilir.

Öyle anlaşılıyor ki, eğer kişi genel kurtuluşa inanırsa, kurtuluşun özel olarak kendisine de geleceğine inanmalıdır. Ancak, gelecekte kendisi için edineceği bütünlüğü, tüm arzuları karşıladığında alacağı neşe, haz ve mutluluğu resmettiği ölçüde edinir. Bu ona kesinlikle duygusal tatmin ve edinmeyi umut ettiği amacı elde etmek için çalışma enerjisi verir.

Öyle anlaşılıyor ki, kişi umut ettiği, onu mutlu edecek ve elde ettiğinde neşe duyacağı şeyi kendisi için resmetmelidir. Ancak, önce kişi elde etmek istediği amacı bütün yönleriyle bilmek zorundadır. Eğer kişi yaşamdan ne beklediğini fazla incelemez ve dikkate almazsa, kendine şunu söylemelidir, “Yaşamdan elde edilebilecek hazzı analiz ettikten sonra şimdi ne istediğime karar verdim.”

Eğer bunu elde etme fırsatı olursa, şunu söyleme gücüne ve erdemine sahip olur, “Şimdi Yaradan’a, dünyasını yarattığı için teşekkür edebilirim.” Şimdi tüm kalbiyle şöyle

diyebilir, “Şükürler olsun ‘Dünya olsun ’diyene,” haz ve mutluluk hissettiğim için, benim ve tüm yaratılanların, ‘Yarattıklarına iyilik yapma arzusu ’denilen yaratılış amacını edinmeleri çok değerlidir.

Kişi, amacı edinmekten hala uzak olsa da yine de gelecekteki mutluluğundan ne alabileceğini kesinlikle biliyorsa, bu tıpkı şöyle yazıldığı gibidir (Avot, bölüm 6), “Kabalist Meir şöyle der: ‘Kim Tora Lişma (O’nun için) ile meşgul olursa, pek çok büyük şeyle ödüllendirilir. Dahası, tüm dünya onun için değerli olur. Tora’nın sırlarına ulaşmasına izin verilir ve sonsuz bir kaynak gibi olur.”

Ve kişi, dikkatini neyi başarmak istediğine verirse, yani amacın önemini hissedip, kendisi için elde edeceği mutluluğu resmederse, elde ettiğinde deneyimleyeceği haz, hayal edilemez olur.

Bu şekilde, amacın önemine inandığı ve “gecikse bile, onun gelişini beklerim,” diyebildiği ölçüde, gelecekteki hedefin yaşam ışığının doyumunu alabilir. Bilinir ki, bir iç ışık ve bir de saran ışık vardır. Baal HaSulam, “içsel ışığı” kişinin şimdide aldığı, “saran ışığı” parlaması hedeflenen ancak kişinin henüz edinmediği ışık olarak tanımlar. Ancak saran ışık, kişinin edineceğine dair duyduğu güven ölçüsünde şimdide parlar.

Baal HaSulam, bunun tıpkı pazardan mal almaya giden bir insanın durumuna benzediğini söyler. Pek çok insan pazara aynı malı getirdiğinden, malın değeri düşer, bu nedenle tüccarlar mallarını herhangi bir ücret karşılığında satmak ister. Fakat alıcı yoktur çünkü insanlar malın daha da ucuzlayacağını düşünerek satın almak istemezler.

Sonra bir adam, tüm malı çok düşük fiyattan satın alır. Eve gelip, pazarda neler olduğunu anlattığında, herkes ona güler:” Sen ne yaptın? Elbette pazarcılar stoklarındaki tüm malları satmak ister. Bu da sadece malın ucuzlamasına sebep olur ve sonuç olarak sen bütün paranı kaybedeceksin.”

Fakat o ısrar eder ve der ki “Bu maldan daha önceki gibi değil, yüzde yirmi kâr elde edebileceğimi bildiğimden, şimdi her zamankinden daha mutluyum. Çünkü şimdi yüzde beş yüz kâr elde edeceğim. Ancak malı şimdi satmayacağım. Depoya koyacak ve üç yıl içinde pazara tekrar götüreceğim, o zamana kadar bu mal ülkede bulunamayacağından, istediğim fiyattan satabileceğim.”

Öyle anlaşılıyor ki kişi şimdide yani bu yıl ne kadar kâr ettiğini hesapladığında, o zaman bir kârı olmadığını görür. Kişinin şimdide mutlu olacağı hiçbir şeye sahip olmadığı düşünülür.

Bu, şimdide parlayan içsel ışıkla ilgili bir alegoridir. Bu nedenle, “özellikle gelecekte onun için parlayacak olan ışık” denilen saran ışık, beklediği ödülü gelecekte alacağına

inandığı ölçüde, şimdide de parlar ve o zaman hazzı tam olur. Gelecekte alacağı haz ve mutluluğu, şimdi almaktadır.

Bu yukarıdaki alegoriyi, tüccarın pazardan kimsenin almak istemediği malı aldığı için herkes tarafından alaya alınmasını açıklar. Yine de o diğerlerinin değersiz olduğu için bıraktığı bir şeyi satın almıştır ve mutludur çünkü yüzde yüz emindir ki, üç yıl içinde bu mal, hiçbir yerde bulunamayacak ve o zaman zengin olacaktır. Böylece, gelecekte olacaklar için şimdide mutlu olur.

Buradan anlaşıldığı gibi kişi, onu elde edeceğine inandığı ve gelecekle ilgili umutsuz olmadığı sürece şimdide mutlu olur, şöyle yazdığı gibi: “Gecikmiş olsa bile, onun gelişini beklerim,” kişi, gelecekte gelecek olan şey için şimdiden mutlu olabilir.

Dolayısıyla, kişiye eleştirdiği ve tamamen dipte olduğunu gördüğü sol çizgide yürüdüğü söylene bile, kendini aldatmayı, eylemleri ve düşüncelerini haklı çıkarmayı istemediğinden, gerçeği arar ve gerçeğin acı olmasına aldırılmaz, dahası doğma sebebi olan amaca ulaşmak istediği için bu gerçeği öğrenmeden hayatına devam edemeyeceğini ve “canlılık” ve “yaşam” denilen hazzı almadan yaşamının imkânsız olduğu gerçeğini görür. Yaşamak için kişinin canlılık veren ışığa ihtiyacı vardır. Yaşarken çalışmak ve amaca ulaşmak mümkündür. Bu sebeple kişi sonrasında “bütünlük” denilen sağ çizgiye yönelmelidir.

Ancak, bedenini devam ettirecek canlılığı aldığı bu bütünlük, gerçeğe dayanarak inşa edilmelidir. Bu şu soruyu da beraberinde getirir, “Kişi gerçeği, ihsan etme kıvılcımı olmadan tepeden tırnağa kendini-sevmeye batmış bir halde, aşağı seviyede olduğunu gördüğünde, bütünlüğü nasıl elde edebilir?”

Buna şöyle cevap vermelidir, “Gördüğüm her şey gerçek.” Ancak bu, iç ışık perspektifinden böyledir. Bu demektir ki, o, şimdide düşük seviyededir ve neşe ve yaşam alacağı hiçbir şey yoktur. Fakat gelecek demek olan saran ışık perspektifinden, şuna inanır “Gecikmiş olsa bile, gelişini beklerim.”

Öyle anlaşıyor ki kişi, gelecekle bağlantılı olarak parlayan saran ışığı, şimdide parlaması için kendine çekebilir. Kişisel seviyede Mesih’in gelişine dair duyduğu güven ve inanç ölçüsünde, canlılığı ve hazzı şimdide parlaması için çekebilir.

Öyle görünüyor ki, saran ışık şimdide parladığından, kişi, asıl gerçek olan bütünlüğü almak için şimdi sağ çizgide yürüyor. Üstelik, bu gerçeğin yoludur ve kişisel seviyede Mesih’in gelişine inandığından, inancın emirleri vasıtasıyla bu büyük bir şifadır, gelecek onda şimdiye yaklaşır. Bu demektir ki, saran ışık içsel olur ve ışığın aslında şimdide kıyafetlendiği düşünülür. Buna “saran ışık, içsel olacak” denir.

Böylece, kişi, buradan yani inançtan, mantığı her seferinde ona amaçtan uzaklaştığını ve gerilediğini gösterse bile sonunda amaca ulaşacağına inanmaktan, üstesinden gelir ve mantık ötesi gider. Ve sonra inancın kendisi, Sulam yorumunda yazıldığı gibi, Hohma aydınlanmasının içindeki Hasadim ışığını edinmek olan tam inançla ödüllendirilene kadar “her bir kuruş, büyük meblağda birikir” formunda birikir.

Şimdi, neden Zohar’da gelecek formda “Söyleye...cek,” şeklinde yazdığıyla ilgili olarak bize sorulan şeyi anlayabiliriz. Bu, İsrail’in bu şarkıyı gelecekte övmeye yazgılı olduğunu ima eder. Bu bize çalışmada ne öğretir? Çalışma ile ilgili konularda, şimdide neye sahip olduğumuzu ve ne yapmamız gerektiğini bilmeliyiz. O halde geleceğin ne getireceğiyle ilgili ne öğrenebiliriz?

Daha önce açıkladığımız gibi, bütünlük olan sağ çizgide yürümeli ve ondan yaşam canlılığı almalıyız çünkü negatiflik içinde yaşamak imkânsızdır. Burada, gelecekte olacıklardan bütünlük hissetme öğüdü vardır. Erdemlinin “gelecekte şarkı söyleyecek” dediği şeyin anlamı budur. Diğer bir deyişle, onlar gelecekte edinecekleriyle ilgili şimdi -şu anda- şarkı söylüyor. Bu demektir ki gelecekte edinecekleri haz ve mutluluğu resmettikleri ölçüde, bir gelecek olduğunu yani gelecekte herkesin ıslah olacağı inancını şimdide hissederek.

Bu, kişinin şimdide bile şükran duyabileceği bir şeydir. Bunu hissettiği ölçü, şimdiye verebileceği şükranın ölçüsüdür. Yaratılanların alacağı haz ve mutluluğu şimdide kendisi için resmederek, pozitiflikten gelen yaşam gücünü almasının yanında, genel olarak amacı hem kendisi hem de diğer yaratılanlar için önemli kılar.

Ve konu üzerine her düşündüğünde, gelecekte ne edineceğini yani yaratılış amacının bizim için ne hazırladığını biraz daha iyi görmeye başlar. Mevcut durumunda hedeften kilometrelerce uzakta olduğunu görmesine rağmen, yukarıdaki alegori örneğinde olduğu gibi, bu, amaca olan inancının ölçüsüne bağlıdır. Bunu izleyen kural şudur, “Toplanması kesin olan her şey, toplanmış kabul edilir. (Yevamot, 38)

Yukarıda söylenenler ışığında, Zohar’ın gelecek çekimde “Söyleye...cek” yazmasının sebebi, İsrail’in, gelecekte bu şarkıyı övmeye yazgılı olduğunu ima etmek içindir. Bu böyledir çünkü bilmeliyiz ki, gelecekteki alacaklarımız için şimdide haz ve mutluluk hissedebiliriz. Bununla, tüm haz ve mutluluğu alıyormuşuz gibi, şimdide şarkı söyleyebiliriz.

Bu, saran ışığı alabilmek olarak kabul edilir. Diğer bir deyişle, saran ışık, içte, uzaktan parlar yani kişi haz ve mutluluk elde etmekten uzak olsa bile, saran ışığın aydınlatmasını şimdiye çekebilir.

Şimdi Zohar'ın neden dişil çekimde (İbranice) "Söylemek" yazdığını açıklayabiliriz. Bu Musa ve İsrail'in kraliçe için Kral'ı uygun bir şekilde nasıl öveceklerini bilmeleri sebebiyledir. Ve şöyle sorduk, "Neden Musa ve İsrail, Kral'ı kendileri için övmediler?"

Önce, neden Kral'ı övmemiz gerektiğini anlamalıyız. Maddesellikte, etten kemikten bir kralın, saygı görmek için onura, ayrıcalığa, ihtiyaç duymasını anlıyoruz. Kral, insanların ona sunduğu övgüden hoşlanır. Fakat Yaradan, neden O'nu övmemize ve önünde şarkılar söylememize ihtiyaç duysun?

Bilinen bir kuraldır ki, Yaradan'la ilgili söylediğimiz her şey, yalnızca "Biz Seni eylemlerinden biliriz" yoluyla. Ancak, O'nda, Kendisinde, hiçbir şekilde bir edinim yoktur. Daha ziyade söylediğimiz her şey, aşağı seviyede olanların edinimleri ile ilgilidir.

Kişinin Yaradan'ı övmesinin ve şükretmesinin sebebi budur, çünkü bu şekilde kişi, Yaradan'ın ona verdiklerinin önemini ve büyüklüğünü ölçebilir ve üstlenebilir. Bu ölçüde, Kral için hissettiği büyüklük ve önemi test edebilir.

Yaratılış amacı, yarattıklarına iyilik yapmak yani yaratılanların O'ndan haz almasıdır. Ve Veren büyüklüğü ölçüsünde, vermede haz ve anlam olur, yaratılanlar haz almak için O'na verirler. Ve kişi şükretmek için çabaladığında, vermeyi dikkate almak ve incelemek için zaten bir sebebe sahiptir: ne aldığı, kimden aldığı yani vermenin büyüklüğü ve Veren büyüklüğü.

Kişi, üst gücün bundan haz alacak olması nedeniyle değil, aşağıda olanın haz alacak olması nedeniyle minnettar olmalıdır. Aksi halde Baal HaSulam'ın "Adımı boşa harcamayan kişi" ayetiyle ilgili söylediği alegoriye benzer bir durum söz konusu olur.

Baal HaSulam'a "Kişinin boşuna uğraşması ne demek, bu ona ruhun yukarıdan boşuna verildiği anlamına mı gelir?" diye sorulduğunda, bunun küçük bir çocuğa bir torba altın para verilmesine benzer olduğunu söyler, çocuk altınlardan çok hoşnuttur çünkü güzel görünürler ve onlara bakmaktan zevk alır. Fakat çocuk altın paraların değerini bilmekten acizdir.

Buradan şunu anlayabiliriz, Yaradan'a gösterdiğimiz minnettarlık ve şükür sadece yaratılanların yararınadır yani Kral'a şükretmek için bir sebebimiz vardır. Bu demektir ki, kişi Yaradan'a şükretmek istediğinde, bu, ödülün ve ödülü verenin önemli olduğu hissine geldiğinin işaretidir. Bu sebeple, kişinin aklında tutacağı en önemli şey, Kral'a şükretmektir. Bu onun her an yenilenmesine olanak sağlar. Aksi halde, eğer kişi Kral'ın ödülünü takdir etmezse, ona hiçbir şey verilmez çünkü "Aptal olan kimdir? Verileni kaybeden" (Hagigah 4a) tanımına düşmüş olur.

Peki, bu aptalın verileni kaybetme sebebi nedir? Bu çok basittir: aptaldır da ondan. Meselenin önemini takdir etmemektedir ve bu yüzden verilen hediyeği korumaya dikkat etmez. Bu sebeple ödülün önemini ölçüsü, onu korumasıdır. Böylece kişi daima yükselişte olur verilen şeyi kaybetmediği açıktır ve onu takdir eder.

Eğer kişi Kral'ın hediyelerini takdir etmezse, yukarıdan pek çok düşüş alır. Diğer bir deyişle, yaklaşan şeyin yani Yaradan'ın hizmetkârı olmanın değerli olduğuna dair ona yukarıdan verilen arzusunun ve düşüncenin önemini takdir etmez.

Ve bunun önemini takdir etmediği yani Kral'a hizmet etme çağrısına uymadığı için bir şeyi lekelemekten kendini nasıl koruyacağını bilmeden Kral'a hizmet ederse, yozlaşmış bile olabilir. Bu aşamada, kişi çöplüğe geri gönderilir.

Bu aşamada, kişi, kendi varlığını, kedilerin ve köpeklerin varlıklarını devam ettirmek için aradıkları aynı atıklarla sürdürür, o yerde kendi bedeni için gereken şeyleri tedarik etmeye çalışır. Başka bir yerden tedarik edebileceğini göremez. Yani düşüş sırasında, kendisi, insan yiyeceği olarak uygun olmayan, atık olan ancak hayvanlar için uygun olan yiyecekler denen şeyleri tedarik etmenin peşinden koşar ve insan yiyeceği için hiç arzusu yoktur çünkü onları tamamen tatsız bulur.

Bu sebeple, yükseliş aşamalarının istikrarı, öncelikle meselenin önemine bağlıdır. Bu, esas olarak yukarıda kabul edilmesi için sunduğu şükran ve minnettarlığa bağlıdır. Bu böyledir çünkü Yaradan'a sunduğu övgülerin kendisi, O'nun önemini ve itibarını artırır. Bu sebeple övmekle ilgili ciddi anlamda düşünmemiz emredilmiştir.

Övmekle ilgili üç anlayış vardır:

Vermenin ölçüsü. Bu demektir ki, hediyeğin önemi, hediyeğe gösterilen şükran ve minnettarlığa bağlıdır.

Verenin büyüklüğü, yani verenin önemli biri olup olmaması. Örneğin, eğer Kral birisine bir hediye verirse, hediye küçük de olsa bu alan için çok önemlidir. Diğer bir deyişle, şükran ve minnettarlığın ölçüsü, hediyeğin büyüklüğünü dikkate almaz, daha ziyade verenin büyüklüğüyle ölçülür. Dolayısıyla, aynı kişi iki kişiye birden verebilir, fakat biri için veren önemlidir ve verenin önemini ve büyüklüğünü fark eder. Bu nedenle, verenin önemini aynı ölçüde fark etmeyen diğerinden daha minnettardır.

Verip vermemesine bakılmaksızın verenin büyüklüğü. Bazen kişinin gözünde Kral o kadar önemlidir ki kişi Kral'la konuşmak için güçlü bir arzu duyar ancak konuşmak istemesinin sebebi Kral'ın ona bir şeyler verecek olması değildir. Kişi bir şey istemez çünkü tüm hazzı Kral'la konuşma ayrıcalığına erişmektir.

Ancak, Kral'ın karşısına bir taleple gelmemek kaba bir davranıştır, bu yüzden kralın verebileceği bir şeyler arar. Başka bir deyişle, kişi krala gelmek istediğini ve böylece kralın ona bir şeyler vermesini istediğini söyler, ama gerçekte, kralın ona bir şeyler vermesini istediğini yalnız dışsallıkta söyler. Kalbinde Kral'dan hiçbir şey istemez. Sadece Kral'la konuşma becerisine sahip olmak onun için yeterlidir, Kral'ın ona bir şey verip vermemesi önemli değildir.

Dışarıdaki insanlar onun Kral'dan bir şey almadığını yine de Kral'ın evinden haz ve mutlulukla çıktığını gördüklerinde ona gülerler. Şöyle derler, “Ne kadar aptalsın! Senin hiç aklın yok mu? Geldiğin gibi boş elle ayrıldığını kendin de görebilirsin. Kral'a bir şey istemek için gittin ama boş elle çıktın, öyleyse sevinç neden?”

Eğer kişi Yaradan'a bir şey vermesi için dua ederse, bununla ilgili şunu anlarız:

1) Kişi Yaradan'dan ne talep ederse, onu vermesi için Yaradan'a dua eder. Eğer O, duanın kabul edilmesi talebini kabul ederse, kişi, istediği şeyi aldığı anda Yaradan'a teşekkür etmeye isteklidir. Yaradan'dan aldığı kurtuluş ölçüsünde, neşe, minnettarlık, övgü ve yüksek moral hisseder. Diğer bir deyişle her şey kişinin Yaradan'dan aldığı kurtuluşun büyüklüğünün derecesiyle ölçülür.

2) Verenin büyüklüğünün ölçüsü. Diğer bir deyişle Yaradan'ın büyüklüğüne inanması, O'ndan alacağı şeyi belirleyen şeydir. Yani alıcının gözünde bu küçük bir şey olsa bile, yine de Yaradan'dan bir şeyler almıştır. Dolayısıyla kişi mutlu olabilir ve Yaradan'ı övüp, şükredebilir çünkü yukarıda bahsedilen alegoride olduğu gibi onun için önemli olan verendir.

3) Vermeden, verenin büyüklüğü. Kral'ın büyük önemi vardır. Diğer bir deyişle, onun gözlerinde Kral o kadar önemlidir ki, Kral'dan bir şey istemez, onunla birkaç kelime konuşmak bile onun için büyük bir şanstır. Ve birtakım taleplerle gelmesinin sebebi yüzeyseldir, zira kişi, birtakım talepleri olmaksızın Kral'ın huzuruna çıkamaz. Buna rağmen Kral'ın onun talebini yerine getirmesi için gelmemiştir. Kral'dan bir şey istemesinin sebebi sadece Kral'la konuşmanın en değerli şey olduğunu anlamamış olanlara, dışsal olanlara öyle gözükme istemesidir.

Tek bir beden söz konusu olduğunda “dışsal olan” dediğimizde, kişiye dışardan gelen yani içsellik kavramını ve Kral'ın içselliğini anlama becerileri olmayan düşüncelerden bahsettiğimizi anlamalısınız. Daha ziyade onlar, “Kral'ın dışsallığı” denilen Kral'dan onlara gelen şeyler vasıtasıyla Kral'ı değerlendirirler. Ancak Kral'ın içselliğiyle, yani karalın kendisi ve kraldan dışarıya uzanıp gelen şeylerle ilgili hiçbir fikirleri yoktur.

Bundan dolayı kişi, “Az önce Kral’la konuşmuş olduğumdan, onun dileğimi yerine getirip getirmemesinin önemi yok” dediğinde bu düşünceler onu alaya alır. Aslında onun tek istediği Kral’dan gelenler değil, Kral’ın içselliğidir.

Dolayısıyla, kişi Yaradan’a dua edip, Yaradan’ın ona hiçbir şey vermediğini gördüğünde mutlu olabilir çünkü onun için önemli olan Kral’ın içselliğidir, Kral’la konuşmakla ödüllendirildiği için sevinebilir. Yine de kişinin içindeki dışsal düşünceler, onun içindeki sevinci iptal etmek istemektedir çünkü onlar sadece alma kapları olarak bilinirler -Kral’dan aldığı şey, alma kaplarının içinde olduğu için, onlara şöyle der: “Mutlu oldum ve sevindim, onunla konuşma fırsatını bana verdiği için Kral’a minnettarım ve şükrediyorum. Bu benim için yeterli.”

Dahası, dışsal olanına şöyle der: “Bilin ki onu övmek ve şükretmek dışında Kral’dan hiçbir şey istemiyorum. Bununla, Kral’a bağlanırım çünkü onu överek ona ihsan etmek istiyorum. Ona verecek başka bir şeyim yok. Şimdi ben kendimin değil, “Yaradan’ın hizmetkârı” olarak kabul edildim. Bu sebeple “Ne kazandın?” demenizi duymuyorum.

“Örneğin, bütün bir sene, tüm Mitzvot’u yerine getirerek, Tora ve duayla meşgul oldun, ama halen bir ya da iki yıl önceki derecedesin. Öyleyse, neden Yaradan’ı överek şunu söylüyorsun, ‘Yaradan’la pek çok kez konuşmuş olmak benim kazancım, başka neye ihtiyacım olabilir ki? ‘Diğer bir deyişle, eğer Kral bana bir şey verseydi, onu almak için almış olurdu. Fakat şimdi elimde hiçbir şey yok, mutluyum ve Yaradan’a teşekkür ediyorum çünkü çalışmadaki niyetim sadece ihsan etmektir.”

Ancak, bu aşamada kişi gerçeği söylüyor olsa da tek amacı ihsan etmek olan gerçeğin yolunda yürüyen bu kişiye tahammül edemeyen dışsal olanlardan gelen güçlü bir dirençle karşı karşıya kalır. Bu aşamada, büyük bir savaşa girer ve onlar coşkusunu bozmak ister. Bunun tersinin doğru olduğunu, ona söylediklerinin gerçeğin yolu olduğunu ve haklı olduğunu düşünerek, kişinin kendini aldattığını düşünmesini isterler.

Bu dünyada, yalan genellikle kazanır. Bu sebeple, kişinin büyük bir güce ihtiyacı vardır, onlara şöyle der: “Ben gerçeğin yolunda yürüyorum ve şimdi eleştiri duymak istemiyorum. Eğer sözlerinizde gerçeklik varsa, eleştirme vakti geldiğine karar verirsem, şikâyetlerinizle beraber benimle gelerek bana gerçeği gösterirsiniz. Sadece o zaman sizin görüşlerinizi dinlemeye istekli olacağım.”

Dolayısıyla, kişinin Yaradan çalışmasında hazza sahip olması için tek ihtiyacı olan inançtır. Diğer bir deyişle, Yaradan’ın büyüklüğüne inandığı zaman, Kral’ın ona bir şey vermesine ihtiyaç duymaz. İsteddiği sadece yukarıda bahsedilen üçüncü anlayışta belirtildiği gibi Kral’la konuşabilmektir.

Eğer Kral'ı övmeye daha fazla özen gösterirse, büyük ilhamlar ona kendiliğinden gelir çünkü Kral'dan bir şey istememektedir. Bu durum Bina Sefira'sına benzer. Bilinir ki, sonunda Hohma, Hohma ışığını almak istemez, fakat Verenin, Hohma'ya ihsan ettiği gibi, Hohma da Verene ihsan etmek ister ve form eşitliğine gelmek ister.

Bu aşamada, Kli'den sonra, "Hasadim ışığı" olarak adlandırılan bolluk kendiliğinden gelir. Bu demektir ki, alıcı Hesed'e (lütuf/merhamet) bağlanmak ister, bundan dolayı berekete "Hasadim ışığı" (Hesed'in çoğulu) denir. Burada da benzer bir durum vardır. Kişi Kral'a ihsan etmekten başka bir şey istemediğinde ve onun ne düşündüğüne önem verdiğinde, şarkı söylemeye ve Kral'ı övmeye bağlandığında, ilham ona yukarıdan kendiliğinden gelir.

Artık Kraliçe'nin kendisi için değil ama Kraliçe için Kral'ı övüp şarkı söyleyen Musa ve İsrail konusunu anlayabiliriz. Bilinir ki, üst dünyalarla ilgili söylediğimiz her şey sadece ruhlarla, "İsrail'in kolektif ruhu" ya da "İsrail meclisi" denilen Malhut'la ilgilidir. On Sefirot Çalışması'nda (Kısım 16) açıklandığı gibi, Adam HaRișon'un ruhu, Beria, Yetzira ve Asiya dünyalarından gelir ve buradan Nefeș, Ruah, Neșama alır. Ve onların hepsi Șehina (Kutsallık) denilen Atzilut'un Malhut'undan gelir. Ve Malhut'a veren Zer Anpin'e "Kral" denir.

Malhut ruhların alıcısı olduğundan, Malhut, bolluğu İsrail halkı için alamaz çünkü onlar halen uygun değildir, ihsan etme kapları yoktur. Aksi taktirde, içlerinde "Yaradan'dan uzaklık ve ayrılık" denilen almak için almak olduğu için "ölü" denilen, Sitra Ahra'ya gider. Onlara "ölü" denmesinin sebebi budur.

Zohar'da kişinin Șehina'nın üzüntüsü yani İsrail halkı olan çocukları için bolluğu alamamasının üzüntüsü için endişelenmesi gerektiği yazar. Ona "İsrail Meclisi" denir çünkü içinde İsrail'e vermesi gereken bolluğu toplar. Dolayısıyla, İsrail halkı form eşitliğine bağlandığında, Malhut'un, "veren", ZA denilen Kral'dan, İsrail halkına verilmek üzere üst bereketi alması için yer açılır.

Buna "Kraliçe 'denilen Malhut'un, O'ndan aldığı bereket için Kral'ı övmesi denir." Benzer şekilde İsrail için Kral'dan bolluk alamadığında da buna 'Șehina'nın üzüntüsü' denir. Bolluk alabildiğinde, ona "Oğulların annesi mutlu" denir ve o Kral'ı över.

Yine de tüm acı ve neşe İsrail'in bütünüyle ilgilidir. Bu sebeple Zohar, Musa ve İsrail'in şarkı söylediğini yani Kraliçe için Kral'ı övdüğünü yazar. Bu, Musa'nın ve İsrail'in kralı övmesinin sebebinin Kraliçe olduğu anlamına gelir yani kendilerini Kral'ı övmek için hazırladılar zira Kral'ın Musa'ya ve İsrail'e verdiği onlar için değil, Malhut içindi. Diğer bir deyişle, Șehina'nın üzüntüsüne tahammül edemezler ve Malhut'un ihsan edebilmesi

için form eşitliğine bağlanırlar. “Ne mutlu Musa ve halkına, çünkü onlar Kraliçe için Kral’ı nasıl öveceklerini biliyorlar,” denmesinin sebebi budur.

Kötü Sözün Özü Nedir ve Ona Karşı Kim Durur?

Makale No. 10, Tav-Şin-Mem-Zayin, 1986-87

Zohar'da (Metzora, madde 4) şöyle yazar: "Gel ve gör, yılanın kadına söylediği kötü söz, kadını, erkeği, onları ve tüm dünyayı ölüme mahkûm etti. Kötü söz ile ilgili şöyle yazar 'Ve onların dili, keskin bir kılıçtır. 'Bu sebeple, 'Kılıca dikkat et, 'yani kötü söze. 'Öfke, kılıcın cezasını getirir" ne demektir? Yaradan'ın kılıcıdır, öğrendik ki, Yaradan kötülerini yargıladığı bir kılıca sahiptir. Bununla ilgili şöyle yazar: 'Efendi'nin kana bulanmış bir kılıcı var,' 'Ve Benim kılıcım, et yiyecek, 'içindeki Din (yargı) kısmından gelen Malhut'tur. Bu nedenle, 'Kılıca dikkat et, öfke kılıcın cezasını getirdiğinden, bilesin ki orada yargı var.'

"Din (yargı) yazar ama dilinde kılıç olan kötü söz sarf eden kişi ile ilgili şunu söylemek ister, 'Bilmelisin ki bu nedenle yargılanır', her şeyi tüketen kılıç onun için hazırdır - içindeki Din formundaki Malhut. Bununla ilgili şöyle yazar: 'Bu dışlanan cüzzamlının yasası olacak.' 'Bu 'denilen Malhut, cüzzamlıyı yargılar, çünkü o kötü söz söylemiştir, felaketler kötü söze gelir." Buraya kadar Zohar'ın sözleridir.

Bunun anlaşılması gerekiyor, zira Zohar, kılıç dilli olan yani kötü söz söyleyen kişi için, her şeyi tüketen kılıcın onun, içindeki Din formundaki Malhut için hazır olduğunu söyler. Ve bizler bunu kadına iftira eden yılanla ilgili yazılanlardan öğreniriz. Halbuki oradaki iftira, Yaradan'la ilgilidir; 'Ve onların dili keskin bir kılıçtır 'ayeti, insanla insan arasındaki kötü sözle ilgili açıklandığı gibi, bunun, ölüme sebep olacak kadar ağır olması ve insanla insan arasında olduğu kanıtlanır. Diğer bir deyişle, kişi ve dostu arasındaki kötü sözün, iftiranın kötülüğünün şiddeti ve ölçüsü, kişi ve Yaradan arasındaki kötü sözle aynıdır. Dostuna kötü söz söyleyenin, Yaradan'a kötü söz söyleyen ile benzer olması mümkün müdür?

Yaradan'a kötü söz söylendiğinde, kötü söz yüzünden kişi, O'ndan ayrılacağı için bunun ölüme neden olmasını anlayabiliriz. Bu sebeple Yaşamların Yaşamından ayrı olacağı için kişi, ölü kabul edilir. Fakat kişi ve dostu arasındaki kötü söz, neden ölüme sebep olmalı?

Zohar, ızdırabın kötü sözden geldiğini söyler. Atalarımız şöyle der (Arachin 15b): "Batıda şöyle söylenir: Üçüncünün konuşması, üçünü de öldürür: konuşanı, dinleyeni ve hakkında konuşulan kişiyi." Raşi, kişi ve dostu arasındaki bir sırrı, üçüncü kişinin açığa çıkarmasını "üçüncünün konuşması," dedikodu olarak, yorumlar. Ayrıca Kabalist Yohanan, Kabalist Yosi Ben Zimra adına şöyle der: "Kötü söz söyleyen, inancını yok sayandır." Ve Kabalist Hisda şöyle der: "Mr Ukva, 'Kim kötü söz söylerse, Yaradan şöyle der: 'O ve Ben bu dünyada yaşayamayız ' demiştir.'"

Ayrıca kötü söz yasağının ciddiyetini, kişinin inancını yok sayması noktasından ya da Mr Ukva'nın söylediği, Yaradan'ın "O ve Ben bu dünyada yaşayamayız" ifadesine göre bakmalıyız. Bu demektir ki, örneğin, eğer Ruben, Şimon'a Levi'yle ilgili olarak kötü bir şey söylerse, Ruben'in Levi'yle ilgili kötü konuşması sebebiyle Yaradan bu dünyada yaşayamaz. Oysa Ruben'in işlemiş olabileceği diğer günahlarla, Yaradan bu dünyada onunla beraber yaşayabilir. Bu nedenle, eğer bu, bu kadar ciddi bir şeyse, o zaman kötü sözü böylesine kötü yapan şeyin ne olduğunu anlamalıyız.

Bunu çalışmada açıklayacağız. 'Tora'nın Verilmesi 'makalesinde, "Dostunu kendin gibi sev" emrinin büyük önemi anlatılır. "Kabalist Akiva şöyle der: 'Bu Tora'nın en önemli kuralıdır. 'Atalarımızın bu ifadesi açıklama gerektirir. Klal (kolektif/kural) sözcüğü, bir araya getirildiklerinde yukarıdaki kolektifi oluşturan ayrıntılar toplamını belirtir. Bu nedenle, 'Dostunu kendin gibi sev, 'emriyle ilgili olarak, bunun Tora'nın büyük bir Klal'ı olduğunu söylediği zaman Tora'nın 612 emrinin geri kalanının, tüm yorumlarıyla birlikte, tek bir emrin, 'Dostunu kendin gibi sev 'emrinin içerdiği detayların toplamından ne daha fazlası ne de daha azı olmadığını anlamalıyız.

"Bu oldukça kafa karıştırıcıdır, çünkü bunun insanla insan arasındaki emirler (ıslahlar) ile ilgili olduğunu söyleyebilirsiniz ancak nasıl olur da onun yasalarının özü ve büyük çoğunluğu olan tek bir emir, insanla Tanrı arasındaki tüm emirleri içerir?

'Orada ayrıca Hilal'in (Şabat 31) karşısına çıkan, ona 'Bana tüm Tora'yı tek ayağımın üzerinde dururken öğret 'diyen, inanca dönmek isteyen bir kişiyle ilgili de yazar. Ve şöyle yanıtlar: 'Kendine yapılmasını istemediğin bir şeyi başkasına yapma ('dostunu kendin gibi sev 'cümlesinin çevirisi), gerisi yorumdur; git çalış.'"

"Önümüzde çok net bir yasa var, tüm 612 emir ve Tora'daki tüm yazılarda, 'Dostunu kendin gibi sev 'kuralına tercih edilen hiçbir şey yok ... zira özellikle 'gerisi yorum; git,

çalış' demiştir. Bunun anlamı şudur, Tora'nın geri kalanı bu tek emir, dostunu kendin gibi sev emri olmadan tamamlanamayacağının bir yorumudur.

İnanca dönmek isteyen kişi, Hilal'e kutsal dilde (İbranice) "Tek ayağım üzerinde dururken, bana bütün Tora'yı öğret" dediğinde, Hilal'in neden ona kutsal dilde cevap vermeyip, (Aramice'ye) çevirerek "Nefret ettiğin şeyi, dostuna yapma" dediğini anlamalıyız.

Ayrıca şunu anlamalıyız, Tora'da pozitif bir emir (eylemi yap emri) olan 'Dostunu kendin gibi sev' yazılmıştır ancak Hilal, olumsuz bir ifade olan 'Nefret ettiğin şeyi dostuna yapma' emrini, negatif formda (bazı eylemlerden kaçınmak için emir) kullanmıştır.

'Tora'nın (Matan Tora- Yaradan'ın ifşası) Verilmesi' makalesinde, yaratılış amacı, Yarattıklarına iyilik yapmak ve yaratılanların hiçbir eksiklik olmadan haz ve mutluluk hissetmesi olduğundan, "Dostunu kendin gibi sev" kuralının önemi ve büyüklüğü anlatılır. Dal, köküne benzemek ister kuralı vardır. Kökümüz tüm varlıkları Yaradan Yaradan olduğundan, O'nda hiçbir noksanlık ve herhangi birinden bir şey alma ihtiyacı yoktur.

Dolayısıyla, yaratılanlar birisinden bir şey aldıklarında, aldıkları kişiden utanırlar. Bu nedenle, yaratılanların Yaradan'dan haz ve mutluluk alırken utanmaması için, üst dünyalarda Tzimtzum (kısıtlama) düzeni kurulmuştur. Bu, üst bereketin bizden gizlenmesine neden olur, bu yüzden Yaradan'ın bize verdiği ışık ve ıslahlarda gizlenen iyiliği hissedemeyiz.

Bizler, önümüzde gördüğümüz maddesel hazlara inanmak, onun erdemini ve faydasını ve tüm dünyanın yani bu dünyadaki tüm yaratılanların onları elde etmek için adanmışlıkla hazların peşinden koştuğunu hissetmek için yaratıldık. Yine de onların içinde, Manevi çalışma ve ıslahları yerine getirmekle elde edebileceğimize kıyasla çok küçük bir aydınlatma, küçücük bir ışık vardır. Bununla ilgili Zohar'da, Kutsallığın Klipot'un (kabuklar/ kötü eğilimler) varlığını desteklediğini yazar. Bu demektir ki, eğer Kutsallık Klipa'ya yaşam gücü vermeseydi, var olmaları mümkün olmazdı.

Her şey sonunda ıslah olacak ve Kutsallığa girecek olmasına rağmen, Kötü eğilimlerin var olmasının bir sebebi vardır. Bu, yaratılanların ıslahı için verilmiştir, çünkü bu ikisi her ne kadar birbirine zıt olsalar da aynı konu başlığı altında iki ayrı başlık olabilir. Bununla ilgili şöyle yazılmıştır ('Zohar Kitabı'na Giriş, 'madde 25), "Bu sebeple, birbirine zıt olan iki sistem, kutsallık ve arı olmayan ABYA vardır." Dolayısıyla, Kutsallık onları nasıl ıslah edebilir?

Bu dünyada yaratılan insan için bu böyle değildir. Bir zaman meselesi olduğu için, bu iki sistem de tek bir kişinin içindedir ama bu aynı anda değildir. Ve böylece Kutsallığın kirliliği ıslah etmesinin bir yolu vardır. Bu böyledir çünkü insan, on üç yaşına kadar kirlilik sistemi içindeki alma arzusunu edinir. Daha sonra, Manevi çalışmaya bağlanarak, Kutsallığın Nefes'ini (maneviyatın ilk edinim ışığı, ilk ışık) edinmeye başlar ve o zaman varlığı, Kutsal dünyalarının sistemi tarafından devam ettirilir.

Oysa Kötü eğilimlerin, Kutsallıktan aldığı tüm bereket, kapların kırılması ve saf olmayan ABYA'yı meydana getiren bilgi ağacının günahı sebebiyle, küçük bir ışıktan başka bir şey değildir. Ve yine de bütün yaratılanların tüm güçleriyle nasıl da o küçücük ışığın arkasından koştuğuna ve hiçbirinin "Edindiklerimle yetineceğim" demediğine inanmamız, düşünmemiz ve izlememiz gerekir. Oysa insanlar bunu söylemek yerine, sahip oldukları şeylere ilaveler yapmak ister, atalarımızın dediği gibi, 'Yüz taneye sahip olan iki yüz tane ister.'

İçlerinde bütünlük olmamasının sebebi, baştan onların içinde bütünlük olmamasındandır. Fakat maneviyatta, üst ışık, manevi olan her şeyi kıyafetlendirir. Bu nedenle, kişi maneviyatın aydınlanmasını edindiğinde, bunun küçük ya da büyük bir derece olup olmadığını söyleyemez, zira maneviyatta, Kutsallığın bir parçası olan Nefes de Nefes derecesinde -Kutsallığın geri kalanı gibi bütünlüktür- onun bir parçasında bile bütünlük vardır. Bu böyledir, çünkü üst ışıktaki "büyük" veya "küçük" muhakemesi, alanın değerine bağlıdır.

Diğer bir deyişle, bu, alıcının, ışığın büyüklüğünü ve önemini edinebilme kabiliyetine bağlıdır. Ancak ışığın kendisinde bir değişiklik olmaz, şöyle yazıldığı gibi, "Ben, Efendiniz (HaVaYaH), değişmem" ('Kabala Bilgeliği'ne Giriş', madde 63'te açıklandığı gibi).

Buna göre şu soru akla gelir, "Haz ve mutluluğun çoğunluğuna sahip manevi hazlar söz konusu olduğunda, maddesel şeyler için gösterdikleri büyük çabayı sarf etmeye istekli olan insanlar görmediğimizden, neden bütün dünya maddesel hazların içinde parlayan o küçücük ışığın peşinden koşar?" Oysa maddesel hazlar, saf olmayan ABYA'nın içindedir. Üzerlerinde bir kısıtlama ve gizlilik yoktur, haz olmadan yaşamak mümkün olmadığından, bu maksatlı olarak böyledir, aksi takdirde dünya var olamazdı.

Ayrıca bu, yarattıklarına iyilik yapmak olan yaratılış amacından uzanır. Bu nedenle haz olmadan dünya var olamaz. Öyle görüyor ki, haz onlarda ifşa olmak zorundadır. Bedenin yaşamını sürdürmesinin dışında, ilaveler söz konusu olduğunda bu böyle değildir. Bunun üzerinde Manevi çalışma ve Emirler ile kıyafetlenmiş yaşam ışığını, form eşitliği denilen, ihsan etme çalışmasına kendini alıştırmadan önce göremesinler

diye kısıtlama ve gizlilik vardır. Bu böyledir çünkü Manevi çalışma ve Islahlarımız ile kıyafetlenmiş ışık ifşa olsaydı seçim için yer olmayacaktı.

Diğer bir deyişle, ışığın ifşa olduğu yerde, Manevi çalışma ve Islahları yerine getirmekle kişinin hissedeceği haz, kendisi için alma formunda olacaktı. Dolayısıyla, kişi, Yaradan'ın emri nedeniyle Manevi çalışma ve Islahları yerine getirdiğini söyleyemeyecekti. Tam tersine, onların içindeki hazzı hissettiği için Manevi çalışma ve Islahlara bağlanması gerekecekti. Kişi birtakım günahlardan haz hissederken, bu hazzın, Manevi çalışma ve Islahlardaki gerçek tatla kıyaslandığında çok küçük bir ışık olduğunu ve kötü arzuların üstesinden gelmenin ne kadar zor olduğunu, arzu ne kadar büyükse bu sınava katlanmanın o denli zor olduğunu hesaplayabilir.

Anlaşılan o ki, Manevi çalışma ve Islahlardaki hazzın büyüklüğü, sınırsızlığı açığa çıktığında, kişi "Bu Islahı Yaradan'ın arzusu olduğu için," yani O'nun Emirlerini yerine getirerek Yaradan'ı memnun etmek istiyorum diyemez. Nihayetinde, Yaradan'ın emri olmadan, Manevi çalışma ve Islahları Yaradan'a vermek istediği için değil de halen kendine sevgisi yüzünden yerine getirecekti.

Işık ve Islahlar üzerine kısıtlama ve gizlilik yerleştirilmesinin sebebi budur. Ve bütün dünyanın, Manevi çalışma ve Islahlardaki hazzı almak için enerjisi yokken maddesel hazların peşinden koşmasının sebebi budur, çünkü haz yukarıda bahsedilen sebeple onlara ifşa olmamıştır.

Öyle anlaşıyor ki, inançla ilgili olarak, Manevi Çalışma ve Islahların önemine ve genel olarak Yaradan'a, O'nun yarattıklarını gözettiğine inanmalıyız. Bu demektir ki, kişi Yaradan'ın rehberliğini ve yarattıklarına nasıl bolluk verdiğini hissetmediği için Manevi Çalışma ve Islahlarını yerine getirmediğini söyleyemez zira burada da hissetmese bile inanmak zorundadır.

Bu böyledir çünkü kişi eğer O'nun rehberliğinin iyilikseverliğini hissederse, artık orada hiçbir inanç sorunu olmayacaktır. Fakat Yaradan, neden O'na inançla hizmet edecek şekilde yarattı? Bilme halinde hizmet etseydik daha iyi olmaz mıydı?

Baal HaSulam'ın söylediği gibi cevap, kişinin Yaradan'ın, O'na inançla hizmet etmemizi istemesi gerçeğinin, O bize bilme formunda parlayamayacağı için olduğunu düşünmemesi gerektiğidir. Tam tersine, Yaradan, form eşitliği olan "Yaradan'la Dvekut (bütünleşme)" denilen inancın, amaca ulaşmamız için daha başarılı bir yol olduğunu bilir. Bununla, "utanç ekmeği" olmadan yani utanmadan iyiliği alma gücüne sahip oluruz. Bu böyledir çünkü Yaradan'dan haz ve mutluluk almak istememizin tek sebebi, Yaradan'ın bundan haz alacağını bilmemizdir ve Yaradan'a ihsan etmeyi arzuladığımızdan, O'ndan haz ve mutluluk almak isteriz.

Dolayısıyla yapmamız gereken asıl çalışmanın, dünyanın yaratılma amacını - Yarattıklarına iyilik yapmak- yerine getirmek için, kendimizi ihsan etme kaplarını edinecek şekilde nitelikli hale getirmek olduğunu görüyoruz. Bu, Kral'ın hediyesini tamamlamanın ıslahıdır, böylece hazzın alımında utanç hissedilmez. Ve içimizdeki tüm kötülük, almaya yazgılı olduğumuz iyilik adına bizden ayrılır.

Manevi Çalışma ve Islahlar, bizlere bu Kelim'i (kapları) edinmemiz için şifa olarak verilmiştir. Atalarımızın, "Yaradan der ki: 'Kötü eğilimi Ben yarattım; onun şifası için Tora'yı yarattım, 'böylece kişi içindeki tüm kendini-sevme kıvılcımlarından kurtulacak ve sadece onu Yapana ihsan etme arzusuyla ödüllendirilecektir," (Kiduşin 30) demesinin sebebi budur.

"Tora'nın Verilmesi" makalesinde (madde 13) şöyle der: "Tora'da iki kısım vardır: 1) İnsan ve Yaradan arasındaki Emirler 2) İnsan ve insan arasındaki Emirler. Her ikisi de aynı şeyi, yaratılanları O'nunla Dvekut nihai amacına getirmeyi amaçlar.

"Üstelik, her ikisinin de uygulama bakımından gerçekten de bir ve aynı olduğundan, Manevi Çalışma ve Islahlar Lişma'yı, O'nun rızası için yerine getirenler için, Tora'nın iki kısmı arasında uygulama bakımından bile pek fark yoktur. Bunun nedeni, kişi bunu başarı ile sonuçlandırmadan önce, herhangi bir ihsan etme eylemini, -bu ister başka birine ister Yaradan'a karşı olsun- anlayışının ötesinde bir boşluk olarak hissetmek zorunda kalır.

"Durum bu olduğundan, Tora'nın kişi ve dostu arasındaki ilişkiyle ilgili kısmının, kişiyi arzu edilen hedefe daha çok yaklaştırdığını düşünmek mantıklıdır. Bunun nedeni, insan ve Yaradan arasındaki Emirler çalışmasının sabit, özel olması, zahmetli olmaması, kişinin buna kolayca alışması ve alışkanlıkla yapılanların bir fayda getirmemesidir. Fakat insan ve insan arasındaki Emirler değişken, düzensizdir ve nereye dönerse dönsün kişinin etrafını sarar. Dolayısıyla, onun şifası daha belirgin ve amaca daha yakındır.

Şimdi Kabalist Akiva'nın neden "Tora'nın en büyük kuralı"nın "Dostunu kendin gibi sev" kuralı olduğunu söylediğini anlayabiliriz. Çünkü en önemli şey, "ihsan etme kabı" olarak adlandırılan Yaradan'la Dvekut'la yani form eşitliği ile ödüllendirilmektir. Bu sebeple Manevi Çalışma ve Islahların şifası verilmiştir ki böylece kendine-sevgiden çıkıp, başkalarını sevmeye gelebilelim zira birinci aşama kişi ve dostu arasındaki sevgidir ve ancak o zaman Yaradan sevgisini edinebiliriz.

Şimdi neden inancını değiştirmek isteyen kişinin Hillel'e gelip "Bir ayağımın üzerinde dururken bana bütün Tora'yı öğret" dediğini ve Hillel'in ona kutsal dilde değil de çeviri dilinde (Aramice) cevap vererek, "Nefret ettiğin şeyi, dostuna yapma" dediğini

anlayabiliriz. Hillel'in "Dostunu kendin gibi sev" pozitif Mitzva'sını (Emrini) söylemek yerine, onu negatif dile dönüştürerek "Nefret ettiğin şeyi, dostuna yapma" demesiyle ilgili anlamamız gereken daha çok şey var.

"Dostunu kendin gibi sev" Tora'nın büyük bir kuralıdır diyen Kabalist Akiva'nın sözlerinin açıklamasındaki 'Dostunu kendin gibi sev' Mitzva'sının (Emrinin) önemiyle ilgili yaptığı açıklamaya göre, özellikle bu Emrin kişiyi Yaradan sevgisine ulaştırma gücü vardır. Bu sebeple öğrenci, Hillel'e gelip ona "Tek ayağım üzerinde dururken, bana tüm Tora'yı öğret" dediğinde, Hillel ona "Dostunu kendin gibi sev" kuralını Tora'da yazıldığı gibi anlatmak istedi. Ancak, diğer taraftan da ona "Dostunu kendin gibi sev" Emrinin bile daha ağır olan "kötü söz" olarak adlandırılan ölüm kötülüğünü açıklamak istedi.

"Dostunu kendin gibi sev" Emri kişiye kendine-sevginin üstesinden gelme ve çıkma gücünü verir. Kişi, kendine-sevgiden çıkmakla Yaradan sevgisine gelebilir.

Öyle anlaşıyor ki, eğer kişi "Dostunu kendin gibi sev" Emrine bağlanmazsa, "oturup, hiçbir şey yapmama" aşamasındadır. Kendini-sevmenin otoritesinden çıkmakta gelişme göstermez ama gerilemez de. Diğer bir deyişle, başkalarına sevgi göstermemesine rağmen, kötüye de düşmez ve başkalarının nefretini uyandıracak bir şey yapmaz.

Oysa eğer dostuna kötü söz söylerse, bununla kötüye düşer. Sadece başkalarının sevgisine bağlanmamakla kalmaz, bunun tersini de yapmış olur -dostuna kötülük yaparak başkalarının nefretine sebep olacak eylemler yapar. Doğal olarak, kişi sevdiğine kötülük yapmaz çünkü bu kalpleri ayırır. Dolayısıyla, aramızdaki sevgiyi bozmamak için sevdiğimiz kişiye kötülük yapmak istemeyiz çünkü kötülük nefreti yaratır.

Dolayısıyla, kötü sözün (iftira) kötülüğünün ciddiyeti, başkalarını sevmenin Yaradan sevgisini vermesi değil, başkalarına nefretin, Yaradan nefretine getirmesidir ve dünyada bundan daha kötü bir şey yoktur. Fakat kişi diğer günahları işleyip, kendini-sevmeye batarak alma arzusunun üstesinden gelemediğinde, bu yine de onun Yaradan'dan nefret etmesine sebep olmaz. Bu sebeple geri kalan günahlarla ilgili şöyle yazılmıştır: "Ben, bozukluklarının ortasında onlarla yaşayan Efendinizim." Fakat kötü söz konusunda, bu eylemle kişi başkalarını sevmenin tam tersi olan Yaradan nefretine gelir.

Şimdi Kabalist Yosi Ben Zimra adına, Kabalist Yohanan'ın şu sözlerini anlayabiliriz: "Kim kötü söz söylerse, inancı yok sayıyor demektir." Kötü söz inancı yok sayıyor olabilir mi? Bu, kişinin Yaradan'dan nefret etmesine sebep olduğu için, kişi, iyilik

yapmak olan yaratılış amacını yok sayar. Görürüz ki başkasına iyi davranan, her seferinde ona haz ve mutluluk vermek isteyen kişi, kesinlikle karşısındakini sever. Fakat kişi kötü söz söylediğinde, bu onun Yaradan’dan nefret etmesine sebep olur. Dolayısıyla kişi iyilik yapmak olan yaratılış amacını yok saymış olur.

Şimdi Rav Hasda’nın Mr. Ukva adına söylediği şeyle ilgili sorduğumuzu da anlayabiliriz: “Kim kötü söz söyler, iftira ederse Yaradan şöyle der: ‘O ve Ben bu dünyada yaşayamayız.’” Kötü söz, Yaradan’ın bu dünyada onunla yaşayamamasına sebep olabilir mi?

Yukarıda söylediğimiz gibi, kim kötü söz söylerse Yaradan’dan nefret eder hale gelir. Maddesellikte olduğu gibi, kişi birçok insanla aynı evde yaşayabilir ve yine de onların iyi insanlar olup olmamasına kayıtsız kalabilir. Ama orada ondan nefret eden birini gördüğünde, hemen oradan kaçır çünkü nefret eden biriyle aynı odada kalamaz. Benzer şekilde, kim Yaradan nefretine gelirse, Yaradan onunla bu dünyada yaşayamaz.

Şunu sorabiliriz, “Dostundan bir şey çalan kişi, dostunun ondan nefret etmesine sebep olur çünkü ondan bir şey çalınan kişi, dostunun çaldığını anlayınca, ondan nefret edenin kendisi olduğunu görmez mi?” Ya da şöyle de söyleyebiliriz, kimin ondan çaldığını asla bilmese bile, hırsızın kendisi başkalarını sevmeye bağlanmak yerine, zıt olan bir eyleme, başkalarından nefret etmeye bağlanır ki böylece kendini-sevmeye daha çok batır. Ve yine de onlar çalmanın kötü söz, iftira kadar kötü olduğunu söylemezler. Bu demektir ki, çalmak kötü söz kadar ciddi değildir.

Cevap şu olmalıdır, hırsızlık ya da soygunla uğraşan kişi, nefret yüzünden çalmaz. Bunun sebebi kişinin parayı ya da değerli şeyleri sevmesidir, bu yüzden çalar, nefret yüzünden değil. Fakat kötü söz aynı şey değildir çünkü o nefretten çıkar.

Bu, Riş Lakiş’in söylediği gibidir (Arachin 15), “Riş Lakiş şöyle der: ‘Neden ‘Eğer yılan fısıldamadan ısırırsa, bunun dili olana bir faydası yoktur ’ diye yazılmıştır? Gelecekte, tüm hayvanlar yılan gelip şöyle diyecekler, ‘Aslan avlar ve yer; kurt avlar ve yer. Fakat sen, neyden haz alıyorsun? ‘Yılan şöyle cevap verir, ‘Dili olanın avantajı nedir?’”

Raşi şöyle yorumlar, “Bir aslan avlar ve yer, ’insanlara zarar veren herkes haz alır. Aslan avlar ve yer. Canlı olanı yer. Ve eğer kurt avlanırsa, önce öldürür sonra yer. Bu hazdır. Fakat senin insanları ısırma hazzın nedir? Yılan cevap verir, ‘Peki dili olanın avantajı nedir? Kötü söz söyleyenin nasıl bir hazzı olur? Benzer şekilde, ısırduğım zaman, hiç haz almıyorum.’”

Yukarıda söylendiği gibi, görüyoruz ki, bundan haz aldığı için insanlara zarar vermek farklıdır, örneğin zarar vermek için hiçbir arzusu olmayan aslan ve kurt, insanlardan nefret ettiği için değil sahip olduğu arzu yüzünden insanlara zarar verir, zira

insanlardan haz alır. Bu nedenle onların başkalarına zarar verme sebebi, yalnızca arzularındandır.

Fakat kötü sözle ilgili böyle değildir. Kişi bunun için bir ödül almaz ve insanların nefretine sebep olur. İnsanı sevmekten Yaradan sevgisine geline “Dostunu kendin gibi sev” kuralına göre, kişi insan nefretinden Yaradan nefretine gelir.

Benzer şekilde, şu sözleri okuruz (Berahot 17a): “Yaradan korkusu ilmin başlangıcıdır; iyi bir anlayış onları onlar yapan şeydir,’ şöyle demez, ‘yapan ‘fakat ‘Onları yapan, ‘der, onlar Lo Lişma’yı (O’nun için değil) değil Lişma’yı (O’nun için) yerine getirenlerdir. Kim Lo Lişma’da kalırsa, doğmamış olması onun için daha iyidir. Tosfot’ta şöyle sorar, ‘Eğer biri şunu söylerse, Kabalist Yehuda şöyle dedi, ‘Rav dedi ki ‘Kişi Lo Lişma’da olsa bile daima Manevi Çalışma ve Islahlarına bağlanmalıdır ve bu şekilde Lo Lişma’dan Lişma’ya gelir.’” Şöyle demeliyiz, ‘Burada sadece dostlarına sıkıntı vermek için çalışan kişiyle ilgilimiz, orası ise saygınlık için çalışan kişiyle ilgilidir.’”

Sıkıntı verme amacıyla Lo Lişma’yı yerine getirmekle, saygınlık için yani ona “Kabalist” denmesi için Lo Lişma’yı yerine getirmek arasında ayrım yapmamız gerekir dediğinde, Tosfot’un cevabını anlamalıyız. Bunu Kabalist Akiva’nın “Dostunu kendin gibi sev, Tora’nın en önemli kuralıdır” sözüne göre değerlendirmeliyiz. Bunu Kabalist Akiva “Tora’nın Verilişi” makalesinde açıklar çünkü bu Mitzva (emir) vasıtasıyla, kişi dost sevgisini edinir ve buradan daha sonra Yaradan sevgisine gelir.

Öyle anlaşıyor ki kişi kendini-sevmekten çıkmak için çabalamalıdır, o zaman kendi menfaati için değil de ihsan etmek için Manevi Çalışma ve Islahları Lişma’ya bağlanabilir. Bu ancak Manevi Çalışma ve Islahlarını yerine getirmekle yapılır. Bu nedenle kişi, kendini-sevmekten çıkmadığı sürece, Lişma’ya bağlanamaz. Kendini-sevmekle meşgul olmasına rağmen, bundan çıkmak ve daha sonra her şeyi ihsan etmek için yapacağı Yaradan sevgisine gelmek için Manevi Çalışma ve Islahlarını yerine getirmekte güç vardır.

Lişma’ya sadece saygınlık için Manevi Çalışma ve Islahlarına bağlandığı zaman ulaşmak mümkündür. Bu kişi çalışıyor ancak halen başkalarının iyiliği için çalışmıyor demektir, zira başkalarını sevme niteliğini edinmemiştir. Dolayısıyla kişinin Manevi Çalışma ve Islahlarına bağlanması, başkalarını sevme niteliğini edinmesinde yardımcı olacaktır.

Fakat kişi, başkalarını sevme eyleminin tam tersi olan başkalarını rahatsız etmek için öğrendiğinde, Manevi Çalışma ve Islahlarını başkalarından nefret ettiği ve onları mutsuz etmek istediği için yerine getirirse, iki zıtlık nasıl aynı potada olabilir? Şöyle söylenmiştir, kişi ihsan etme eylemini yerine getirdiğinde, Tora (Işık) başkalarını

sevmeyi başarmada onu destekler -niyet, ayrıcalık kazanmak olsa da Tora ihsan etme arzusunu edinmesi için de kişiye yardımcı olur. Oysa burada kişi tam tersine, başkalarının nefretine bağlanmıştır. Bu nasıl başkalarını sevmesine sebep olabilir?

Bu, hırsız ve kötü söz söyleyen kişi arasındaki ayrımla ilgili olarak söylediğimiz şeye benzer. Hırsızlar ve soyguncular parayı, altını ve diğer önemli şeyleri sever. Onların bireyin kendisiyle kişisel bir hesabı yoktur. Diğer bir deyişle, hırsızlar kişinin kendisini dikkate almaz, daha ziyade düşünceleri daha fazla parayı kolayca nereden bulacaklarına odaklanmıştır ve polisin onları hırsız ya da soyguncu olarak açığa çıkarması oldukça zorlayıcıdır. Ancak onlar insanın kendisini asla düşünmez.

Ancak kişi kötü söz söylediğinde, eylemin kendisini göz önüne almaz. Aksine tek düşüncesi arkadaşını insanların gözünde küçük düşürmektir. Burada tek düşünce duyulan nefrettir. Şu bir gerçektir ki, kişi sevdiğine kötü söz söylemez. Bu nedenle özellikle kötü söz başkalarının nefretine sebep olur ki bu Yaradan nefretine yol açar. Bu sebeple, kötü söz, gerçekten de dünyaya yıkım getiren çok ölümcül bir kötülüktür.

Şimdi kötü sözün ölçüsünü, kişinin dostuyla ilgili söylediği hangi kelime veya cümlenin kötü söz olup olmadığını açıklayacağız. Bu ölçüyü Hillel'in inancını değiştirmek isteyen kişiye verdiği cevapta buluruz, "Nefret ettiğin şeyi, dostuna yapma." Bu, dostların hakkında söylemek istediğin herhangi bir söz, senin hakkında söylenmiş olsaydı bundan nefret edip etmeyeceğini izlemek ve düşünmek anlamına gelir. Diğer bir deyişle bu sözlerden haz almıyorsan, "Dostuna yapma."

Kişi dostu hakkında bir şey söylemek istediğinde derhal şöyle düşünmelidir, "Eğer bu bana söylenmiş olsaydı, bu kelimedenden nefret eder miydim?" Hillel'in inancını değiştirmeye çalışan kişiye söylediği gibi, "Dostuna yapma." Buradan söylenmesi yasak olan kötü sözün ölçüsünü anlayabiliriz.

Yukarıda söylenenlerle, neden Hillel'in kutsal dilde (İbranice) değil de dönüşüm dilinde konuştuğunu anlayabiliriz. İnancını değiştirmek isteyen kişi, "Bir ayağımın üzerinde dururken bana tüm Tora'yı öğret." dediğinde, cevap olarak ona "Dostunu kendin gibi sev" cümlesinin dönüşmüş hali, "Nefret ettiğin şeyi, dostuna yapma" (Aramice) demiştir.

Önce bu dilin bize ima ettiği şeyi anlamalıyız. Ari şöyle demiştir (Talmud Eser Sefirot, 15. Kısım, s 1765), "Ve Efendi Tanrı derin bir uykuya sebep oldu, 'Gimatria'da çevrilmiştir (Tardema (uyku)=Targum (dönüşüm)) ve bu dönüşüm ve Ahoraim (sırt/ arka) olarak kabul edilir." Bu demektir ki, kutsal dile (İbranice) Panim (önceki), dönüşüme (Aramice) Ahoraim denir.

Panim, aydınlatan ya da bütün olan şey, Ahor (arka) aydınlatmayan ya da bütün olmayan şey demektir. Panim olarak adlandırılan kutsal dilde şöyle yazar: “Dostunu kendin gibi sev,” bunun anlamı bütünlüktür zira kişi, insan sevgisi aracılığıyla Yaradan sevgisine ulaşır, bu amacın tamamlanmasıdır çünkü kişi Dvekut’a (bütünleşme) ulaşmalıdır, şöyle yazdığı gibi “Ve O’na bağlanmak için.”

Fakat “Dostunu kendin gibi sev” cümlesinin dönüşümü olan Hillel’in inancını değiştirmek isteyen kişiye söylediği “Nefret ettiğin şeyi, dostuna yapma” ile ilgili olarak şunu söylemeliyiz ki bu olumsuzluk çağrıştıran kötü sözle ilgilidir ve bu yasaklanmıştır çünkü nefreti getirir ve buradan kişi Yaradan nefretine gelebilir. Ancak bu bütünlük olarak kabul edilmez çünkü kötü söz söylememekle, kişi başkalarını sevmeye gelmeyi başaramaz, sadece başkalarını sevmeye aracılığıyla Yaradan’la Dvekut denilen bütünlüğe ulaşabilir.

Bu sebeple kötü söz, sadece kişi başkalarını sevmeye bağlanmadığı için değil, tersini yaptığından, nefrete bağlandığından bu kadar kötüdür. Bu sebeple, çalışmanın başlangıcında genel halka öğretirken, halka ilk olarak nasıl zarar verilmeyeceği öğretilmelidir. Buna “kaçınmak” denir. Aksi halde, zarar verebilecek şeyleri yaparak, halka zarar verirsiniz.

Bu sebeple Hillel ona gelen inancını değiştirmek isteyen kişiye, “Dostunu kendin gibi sev” cümlesinin dönüşümünü söylemiştir: 1) Çünkü kötü söz, başkalarını sevmenin tam tersi olan nefrete sebep olduğundan, çok daha zararlıdır. 2) Çünkü bunu yerine getirmek daha kolaydır, “hiçbir şey yapmadan, otur.” Fakat “Dostunu sevmek,” dost sevgisini sürdürmek için harekete geçilmesi gereken, “kalk ve yap” tır.

Ancak sonrasında istisnalar vardır: kişisel olarak Yaradan’ın hizmetkârı olmayı dileyen insanlar. Bir kişiye Kabalist Akiva’nın söylediği yasa olan “Dostunu kendin gibi sev” meselesinin yukarıda belirtildiği gibi başkalarını sevmenin kişiyi Yaradan sevgisine getirebileceğinin asıl amaç olduğu söylenir: bu şekilde kişi ihsan etme kaplarına sahip olacak ve bu kapların içinde yaratılış amacı -O’nun yarattıklarına iyilik yapmak- olan haz ve mutluluğu alabilecektir.

Eğitimde bu iki metot söz konusudur:

En zarar verici olduğundan, kötü sözden kaçınma çalışmasına odaklanmak.

“Dostunu kendin gibi sev” eğitimi üzerine odaklanmak zira bu insanı başkalarını sevmeye getirecektir ve başkalarını sevmekten Yaradan sevgisine gelecektir ve o zaman Yaradan sevgisinden O’nun yarattıklarına iyilik yapmak olan yaratılış amacını edinebilir. Bunun nedeni, kişinin, başkalarını sevmekle edindiği ihsan etme kaplarına

sahip olacağından, üst bolluğu almak için uygun olan kaplara sahip olmasıdır. Ve o zaman kötü söze, iftiraya yer kalmaz.

Kötü sözle ilgili olarak Zohar, yılanın kadına söylediklerinin dünyanın ölümüne sebep olduğunu söyler. Orada her şeyi yakıp yıkan kılıcın, dilinde kılıç olan yani kötü söz söyleyen herkes için hazır olduğunu söyler ve şöyle bitirir, “Yazıldığı gibi, ızdırap kötü söze geldiğinden ‘Bu dışlanan kişinin yasasıdır.’ Öyle görünüyor ki, kişi ölümle başlar, ızdırapla sona erer, bu demektir ki, sadece ölüm değil, büyük ızdırap da gelir.

Elbette gerçek anlamıyla ilgili açıklamalar var. Fakat çalışmada ızdırabı ve ölümü bir ve aynı olarak yorumlamalıyız. Diğer bir deyişle, çalışmanın amacı, Yaşamların Yaşamına bağlanmak, Yaradan’la Dvekut’a ulaşmaktır. Böyle yaparak, yaratılış amacında var olan haz ve mutluluğu almak için uygun kaplarımız olacaktır. Kişi kötü sözle Yaradan nefretine gelir ve bundan daha büyük bir ayrılık yoktur. Kesinlikle bu şekilde Yaşamların Yaşamından ayrılır.

Dolayısıyla, Yaradan’dan haz ve mutluluk alması gereken yerde, bunun tam tersini alır. Diğer bir deyişle, haz yerine ızdırap almıştır (İbranicede “haz” ve “ızdırap” kelimeleri aynı harflere sahiptir). Bu demektir ki, kötü söz vasıtasıyla haz yerine ızdırap gelir. Yaşamların Yaşamından ayrı oldukları için “günahkâr olana yaşamlarında ö’lü’ denir.” Öyle anlaşıyor ki çalışmada ölüm ve ızdırap aynı şeydir.

Diğer bir deyişle, eğer kişi Yaşamların Yaşamına bağlanırsa, Yaradan’dan bolluk alır. Eğer bunun tersi söz konusuysa ve O’ndan ayrılmışsa, o zaman hazla dolmak yerine ızdırapla dolar.

Yukarıda söylenenlerle, onların ne söylediğini (Arachin 15) yorumlayabiliriz, “Batıda şöyle derler: Üçüncünün konuşması üçünü de öldürür: Konuşanı, dinleyeni ve hakkında konuşulanı.” Atalarımızın şu sözlerini biliyoruz, “Işık, Yaradan’a yönelmiş bir kişi ve Yaradan birdir.” Bu demektir ki Bir Bilge’nin Meyvesi kitabında (Bölüm 1, s65) açıklandığı gibi, Yaradan’a doğru olan bir kişi, Yaradan’a bağlanmak isteyen kişidir. Bunu Maneviyatın 613 Islahı (emri) aracılığıyla yerine getirir ve o zaman Yaradan’ın unvanları olan Tora ile ödüllendirilir. Ve o zaman her şey bir olur. Öyle görünüyor ki, kötü söz söyleyen, üçünün de ölümüne sebep olur: 1) söyleyen kişi 2) dinleyen kişi 3) hakkında konuşulan kişi.

Bu üç ayırım kişi ve dostu arasında yapılmalıdır.

Ancak, insan ve Yaradan arasında da kötü söz meselesi vardır, “Tora, Yaradan’a doğru olan bir kişi ve Yaradan birdir” ifadesinde belirtildiği gibi. Kişi gelip Tora’ya baktığında, Yaradan’ın bize Tora’yı yerine getirmekle ilgili vaat ettiği tüm iyi şeyleri görür. Örneğin, şöyle yazılmıştır: “Bu senin hayatın olduğu için” ve ayrıca şöyle de yazılmıştır, “Onlar

altından, has altından daha arzu edilendir, baldan ve bal peteğinden damlayanlardan daha tatlıdır.” Eğer kişi ödüllendirilmediyse ve O’nu hissetmiyorsa, bu ‘Yaradan’a iftira atmak, kötü söz söylemek ’olarak adlandırılır.

Anlaşıyor ki burada üç ayırım yapılmalıdır: 1) Kötü söz söyleyen kişi 2) Tora 3) Yaradan.

Kişi Tora’ya baktığı zaman, eğer ödüllendirilmemişse, kutsal Tora’da kıyafetlenmiş olan haz ve mutluluğu göremez ve Tora öğrenmeyi bırakır çünkü onun içinde bir manâ bulamadığını söyler. Bu şekilde, Tora’dan bahsederken, Yaradan’a kötü söz söyler, iftira atar.

Dolayısıyla kişi üç şeyi lekelemektedir: Tora, İsrail (Yaradan ’doğru olan bir kişi) ve Yaradan. “Bir” olarak birleştikleri için parladığında, yani kalpteki noktasının farkındalığını, “tüm Tora Yaradan’ın unvanlarıdır,” anlayışını edinirken, bu kişi ayrılığa neden olur.

Kişi mantık ötesinde inanmalıdır ki, Manevi Çalışmanın bize vadettikleri gerçektir ve hata sadece bizdedir- “gizli ışık” ya da “Tora’nın tatları” denilen haz ve mutluluğu almaya uygun olmamamız- Zohar’da şöyle yazılmıştır: “Tora’nın tamamı Yaradan’ın isimleridir.”

Bunu edinmek için, ihsan etme kaplarına ve ışıkla, Kli (kap) arasındaki form eşitliğine gelmeye ihtiyacımız var. İhsan etme kaplarını edinmek dost sevgisi aracılığıyla olur. Kabalist Akiva’nın söylediği gibi, “Dostunu kendin gibi sev, Tora’nın en büyük kuralıdır,” dost sevgisi ile başkalarını sevmeye ve başkalarını sevmekle Yaradan ve Tora sevgisine ulaşırız. Tora’ya “bir hediye” denir ve hediyeler sevilenlere verilir. Bunun tam tersi yukarıda söylediğimiz gibi insanlardan nefret etmeye ve Yaradan’dan nefret etmeye sebep olan kötü sözdür.

Kötü sözle ilgili atalarımızın söylediklerini şimdi anlayabiliriz, “Üçüncünün konuşması üçünü de öldürür: konuşan kişiyi, dinleyeni ve hakkında konuşulan kişiyi.” Raşi bunu, nefretten dolayı birbirlerini kışkırtmaları ve öldürmeleri olarak yorumlar. Bunun kişi ve dostu arasında geçerli olduğunu anlayabiliriz ancak bunu Yaradan ve insan arasında nasıl uyarlayacağız?

Kişi Tora’ya baktığı ve haz ve mutluluk bulamadığını, Yaradan’ın Yaradan’a doğru giden bir kişiye verdiğini söylediği haz ve mutluluğu hissetmediğini ve görmediğini söylediğinde, Yaradan’a iftira atıyor demektir. Burada üç şey vardır: konuşan kişi, dinleyen kişi, yani Tora ve hakkında konuşulan kişi, yani Yaradan. Kişi başkalarını sevmeye bağlandığında, Yaradan ve Tora sevgisini edinir, bu aşamada, Yaradan ona

yaşam verir, şöyle yazdığı gibi: “Sen yaşam kaynağı olduğun için.” Bu Dvekut (bütünleşme) tarafındandır, şöyle yazıldığı gibi “Ve sen O’na tutunan.”

Bu aşamada, kişi yaşam yasasıyla ödüllendirilir. Fakat kötü söz nedeniyle almak zorunda olduğu Yaradan’dan gelen yaşam, ondan esirgenir. Bu nedenle, 1) Tora’dan gelen yaşam-yaşamın Tora’sını hissetmesi gereken- ondan ayrılır, 2) kişinin kendisi yaşamsız hale gelir ve o ölü olarak kabul edilir ve 3) yaşam üç yerde durur. Başkalarını sevme vasıtasıyla, yaşam iki yerden akar ve kişi, o yaşamın alıcısı olur.

Purim ve Emir: O Bilmeyene Kadar

Makale No. 11, Tav-Şin-Mem-Zayin, 1986-87

Bilgelerimiz şöyle dedi (Megillah 7); “Purim’de kişi, kutsanmış Mordehay’dan lanetli Haman’ı ayırt edemeyene kadar içmek zorundadır.” Ancak kişinin bilme durumuna gelmeden önce bilmeme durumuna gelmesi imkânsızdır. Daha sonra “bilmeme” olarak adlandırılan daha yüksek bir dereceyi edinmemiz gerektiğini söylemek mümkündür. Kuşkusuz bu bilmekten daha yüksek bir derecedir zira bunu yıl boyunca değil yalnızca Purim’de yerine getirmemiz istendi, bilgilerimizin dediği gibi “Purim’de olmalıdır”, yıl boyunca değil.

Buna göre bilmenin ve bilmemenin ne anlama geldiğini anlamalıyız. Ayrıca Tora’daki Zahor (Hatırlama) bölümünü okuma emrini anlamalıyız. Magen Avraham şöyle yazmıştır (Orah Haim, Mark 685); “Bu geleneği açıklamalıyım; Tora’da, bu Şabat’ta (Cumartesi) özellikle kimlerin okuması gerektiği yazılmıştır. Bilgeler, pek çok insan sinagoga geldiği için, bunun “bu Şabat” olduğuna karar verdiler. Bu, Amalek’in hikâyesini Haman’ın hikâyesine eklemek için Purim’e yakındır.”

Bu demektir ki “Amalek’in size ne yaptığını hatırlayın”, daima geçerlidir. Ancak bunun Amalek’le ilgili hikâyeyi Haman’ın hikâyesine bağlamak için, Purim’den önce Şabat’ta okunması gerektiğine karar verdiler. Ayrıca çalışmada Purim’e “hatırlama”nın eklenmesi bize ne öğretir?

Yukarıdakilerin tümünü anlamak için öncelikle yaratılış amacını anlamalıyız. Bundan “lanetli Haman ile kutsanmış Mordehay arasında” ne olduğunu ve “lanetli Haman ile kutsanmış Mordehay arasında neyin söylenemeyeceğini” bileceğiz.

Yaratılış amacının O’nun yarattıklarına iyilik yapmak olduğu biliniyor. Yaradan’ın verdiği iyiliğin tam olması için alanlar alırken herhangi bir hoşnutsuzluk

hissetmemelidir. Zira her dal köküne benzemek ister kuralı vardır ve yaratılanların kökü, O'nun yaratılanlara verme arzusudur, yaratılanlar O'ndan aldığı zaman bu onların kökünün zıddı olduğu için utanç hissederler.

Bu nedenle almak için almak olan almanın asıl kabında, başlangıçta yaratıldığı gibi “kısıtlama ve gizlilik” denen bir ıslah vardı. Bu ıslahla yapıldı yani bu Kli’de (kap) kısıtlama yapılması yoluyla onun üzerinde halen bir kontrol vardır böylece üst bolluk, “alma arzusu” denen Kli’ye gelmez. Bu tür Kelim (kaplar), “ışık olmayan boş alan” denen durumda ve karanlıkta kalır.

“Alma” denen bu Kli üzerine, ihsan etme niyeti yerleştirilebildiği zaman yani almak için büyük bir arzu ve özlemi olmasına rağmen – zira söylendiği üzere, Yaradan vermek, “Yarattıklarına iyilik yapmak” ister – Mitzva (iyi işler) nedeniyle eğer Yaradan hatırı için aldığından emin değilse kişi, Yaradan’dan aldığı haz ve keyiften feragat etmek ister. Bunun yerine haz ve memnuniyeti yalnızca yaratılış amacı nedeniyle almak ister.

Şimdi lanetli Haman ile kutsanmış Mordehay arasındaki farkı bilebiliriz. Erdemli Mordehay’ın yolu “ihsan” denen, Yaradan’a ihsan etmek için çalışmaktır. Kişi Yaradan’a çoktan “Bana haz ve memnuniyeti vermeni istiyorum çünkü yarattıklarına haz ve memnuniyet vermek olan arzunu yerine getirmek istiyorum. Şimdi haz ve memnuniyeti almaya hazırım çünkü bunu kendine-sevgi nedeniyle değil ihsan etmek için istediğimi biliyorum” diyebileceği dereceye geldiğinde, bununla daha sonra bütünlük derecesine gelebilir.

Şimdi, kutsanmış Mordehay’dan lanetli Haman’ı ayırt edebiliriz. Erdemli Mordehay’ın çalışma yolu, yalnız “ihsan etmek” denen, Yaradan’a ihsan etmektir. Bununla daha sonra bütünlük denen dereceye gelebiliriz, bu dereceye gelince kişi Yaradan’a şöyle diyebilecektir; “Bana haz ve keyif vermeni istiyorum çünkü senin ‘yarattıkların haz ve keyif vermek ’olan arzunu yerine getirmek istiyorum çünkü bunu kendimi sevdiğim için değil ihsan etmek için istediğimi biliyorum.”

Şimdi, ihsan etme hedefi ile Kral’ın armağanının alınması bütünlük içindedir. Şöyle ki alma, Yaradan’a yardımcı olma arzusundan kaynaklandığı için orada utanç yoktur çünkü yaratılış amacının ifşa olmasıyla herkes yaratılış amacının, O'nun yarattıklarına iyilik yapmak olduğunu bilecektir.

Bilgelerimiz, “Kişi bir Mitzva (iyi iş/ıslah) yerine getirirse mutludur çünkü kendisini ve tüm dünyayı erdem tarafına mahkûm etmiştir” dediler (Kidduşin 40b). Bu nedenle kişi kendine-sevgiye dair hiçbir endişe duymadığı durumda olduğu için bunu, Yaradan’dan haz ve memnuniyeti almak istemekle insanla Tanrı arasında ve insanla insan arasındaki başkalarını sevmeyi yerine getirmek istemesi izler.

Zohar'da ('Zohar Kitabı'na Giriş, 'madde 67) şöyle yazıldığı gibidir "Ve Zion'a 'Sizler Benim halkımsınız 'demek için. ' ...Sizler Benim halkımsınız (Ami) 'ifadesini Ayin'deki Patah ile telaffuz etmeyin, Ayin'deki Hirik ile Benimle ortak olmak anlamına gelen 'Benimlesiniz (Imi)' şeklinde telaffuz edin. Ne mutlu Tora'da çaba gösterenlere!"

Orada insan ve Yaradan arasındakini konuşsa da ortağın yorumu meselesi insanla insan arasında da geçerli olabilir zira bu, daha sonra bütün dünyanın erdem tarafını alacağını ima eder. Dolayısıyla kişi, tüm dünyanın yaratılış amacında var olan haz ve memnuniyeti almasını sağlamakla insanla insan arasında iyilik yapar.

Dolayısıyla kişi, Yaradan'ın ortağı olur böylece onun aracılığıyla herkesin yaratılış amacına ulaşacağı yardım gelir. Böylece Yaradan'ın ortağı olur, şöyle yazıldığı gibi "Haz ve memnuniyeti vermeyi istemekle yaratılışı başlattım ve İsrail 'utanç ekmeği ' denen herhangi bir kusur olmadan, üst bolluğu almaya uygun Kelim'i (kaplar) yaparak amacı gerçekleştirmeye çalışıyor. Onlar, haz ve memnuniyeti aldıklarında bile Tzintzum'un (kısıtlama) sebebi bu olduğu için 'form eşitliği 'denen Dvekut'u (bütünleşme) kaybetmeyecekler."

Bu, Mordehay'ın yolunu bilmek olarak kabul edilir, bu yol tüm dünyaya kutsama getirir, yukarıda söylendiği gibi "Eğer layık olursa kendisini ve tüm dünyayı erdem tarafına mahkûm eder". Buna "kutsanmış Mordehay" denir. Diğer taraftan Haman'ın yolu, alma kaplarına yerleştirilen Tzintzum'un düzeltilmesine bakmak değildir. Aksine şöyle der; "Yaradan dünyayı yarattıklarına iyilik yapmak için yarattığından doğamızda haz ve memnuniyeti almak için bir arzu olduğunu görüyoruz. Eğer kullanmak için değilse Yaradan, o halde neden bu arzuyu yarattı? Bunun yerine içimizde bir arzu ve haz almaya özlem yarattı ve bunu kullanmamamızı ama bununla işkence çekmemizi mi söyledi?"

Öyle anlaşılıyor ki bunun tam tersidir. O'nun dünyayı yarattıklarına iyilik yapmak için yarattığı söylenir. Erdemli Mordehay'ın söylemi bu arzuyu kullanmamaktır, bu demektir ki O, dünyayı yarattıklarına kötülük yapmak için yarattı. Dolayısıyla haz ve memnuniyet alma arzusunu daha sonra haz almak için bir arzu ve özlem yaratmasa ve sonra bunu kullanmayın ama kendinize işkence edin ve hazdan uzak durun demese daha iyi olurdu.

Bu nedenle Mordehay'ın yoluyla hemfikir olmak ve zevk almak isteyen Kelim'i kullanmanın yasak olduğunu söylemek nasıl mümkün olabilir? Nihayetinde Yaradan'ın yarattığı gerçek Kli (kap) budur. Mordehay bile dünyadaki haz ve memnuniyeti alma arzusunu, Yaradan'ın yarattığını kabul ediyor. Bu nedenle Haman, Mordehay'ın yolunun gerçeğin yolu olmadığını savunuyor.

Özellikle yolunda pek çok destekçisi var. Tüm dünya, dünyadaki gerçek yolun, Haman'ın söylediği gibi olduğunu söyler. Şöyle yazıldığı gibi (Esther 3): "Kral'ın kapısındaki tüm hizmetkârlar, Kral ona emrettiği için Haman'a boyun eğdi ve diz çöktü."

Bu demektir ki Haman onların Kral emrettiği için böyle olduğunu görmelerini sağladı. Öyle ki Haman, alma arzusunu Kral yani Yaradan yarattığı için O, bizlerin almasını ve sevinç duymasını istediğini iddia etti. Ve Kral'ın tüm hizmetkârları diz çöktüler yani Haman'ın görüşüne teslim oldular çünkü Haman, Mordehay'ın kullanmayın dediği bu alma arzusunun, Yaradan onu boşuna yaratmadığı, kullanılması için yarattığı için hatalı olduğunu iddia etti. Ve Mordehay "Hayır" dedi, şöyle yazıldığı gibi "Ve Mordehay diz çökmedi ve boyun eğmedi." Bu, şu yazılanların anlamıdır "Ve Kral'ın kapısındaki hizmetkârlar, Mordehay'a şöyle dedi; 'Kral'ın emrine neden karşı geliyorsun?'"

Baal HaSulam bununla ilgili olarak Kral'ın hizmetkârlarının Mordehay'a söylediklerinin şu anlama geldiğini söylemiştir: "Haman bizlere gerçek yol bu olduğu için Mordehay'ın yolundan değil onun yolundan gittiğini söylüyor." Onların Mordehay'a "Kral'ın yani Yaradan'ın emrine neden karşı geliyorsun?" diye sormalarının anlamı budur çünkü Haman kendisine, Kral'ın yani Kralların Kralının böyle emrettiğini söylemiştir.

Bu demektir ki alma arzusu ve kendine-sevgi için özlem duymak, bütün Kralların Kralı olduğu için yaratılanlarda bu gücü yaratmıştır. Bu nedenle tüm dünya, Haman'ın görüşünü ve düşüncesini destekler.

Ayrıca Haman'ın görüşü Tora'da yazılmıştır, bilgilerimizin şu dediklerinde olduğu gibi (Hulin 139b) "Tora'daki Haman (manna -İbranicede '-den, -dan 'Haman ile aynı şekilde yazılır) nereden geliyor? Size yememenizi emrettiğim ağaçtan yediniz mi?"

Bilgi ağacından yemek, Panim Meirov kitabına girişte açıklanmıştır. Orada (madde 18), Adam HaRișon'un Sitra Ahra'dan tamamen ayrıldığı açıklanır "Ve Adam Harișon'un yapısında hiçbir şekilde boş alandan uzanan almanın Gadlut'una sahip olmadığı zaten açıklandı. Tam tersine, tümüyle ihsan etmeyle ilgili olan Kedușa'nın sisteminden uzanır." Zohar'da (Kedoșim) şöyle yazılmıştır; "Adam HaRișon, bu dünyadan hiçbir şeye sahip değildir. Bu nedenle bilgi ağacı ondan gizlenmiştir, kökü ve form eşitsizliği nedeniyle Sitra Ahra'dan ayrılan tüm Kedușa sistemi gibi." Dolayısıyla Haman, büyük bir alma arzusunu almak için almak anlamına gelir çünkü yılanın bütün tavsiyesi buydu.

Orada ayrıca yılanın şöyle dediği yazılmıştır; "Tanrı, bu ağaçtan yedi ve dünyayı yarattı. Şöyle ki O buna, 'Eylemin sonu başlangıçtaki düşüncededir' formunda baktı ve dünyayı

bu nedenle yarattı.” Yılanın, bilgi ağacından yemenin Tanrı’nın emri olduğunu iddia etmesinin anlamı budur.

Öyleyse Yaradan neden Adam HaRişon’a yememesini söyledi? Yılan bununla ilgili olarak Adem ve Havva’ya güzel bir cevap verdi. Esasen onlara bilgi ağacından yemeyi tavsiye ederek, Yaradan’ın emrini yerine getirmeyi kastetmiş oldu. Esther Kitabı’nda “Ve Kral’ın kapısındaki bütün hizmetkârlar, Haman’a diz çöktüler ve boyun eğdiler” yazan yerde de mesele budur. Bu böyledir çünkü ona Kral emretmiştir.

Bununla “lanetli Haman” ifadesinin, Haman’ın yolunun lanetlenmiş bir yol yani lanetin yolu anlamına geldiğini anlayacağız. Bu, şöyle yazıldığı gibidir (Yaratılış 3); “Ve Efendi Tanrı yılanı, ‘Bunu yaptığın için bütün hayvanlardan daha fazla lanetlisin ’dedi.’ ... O, kadına şöyle dedi, ‘Hüznünü büyük ölçüde çoğaltacağım.’ ... Ve O, adama şöyle dedi, ‘Ağaçtan yediğin için senin yüzünden yeryüzü lanetlendi.’”

Yukarıdakilere göre anlıyoruz ki insan, “bilme” derecesine ulaşmalıdır. Yani “lanetli Haman” ile “kutsanmış Mordehay” arasındaki büyük fark nedir? Bu, yaşamla ölüm arasındaki farktır zira Mordehay’ın yolu yaşam getirir ve kişi, Yaşamların Yaşamına tutunmakla ödüllendirilir ama Haman’ın yolu, zaten bilir ki dünyaya lanet getirir çünkü dünyadaki bütün ölümler “Size yememenizi emrettiğim ağaçtan yediniz mi?” sebebiyledir.

Bu, metnin “lanetli” dediği şeyle ilgilidir. Bu mesele ıslahın sonuna kadar geçerlidir, kişi, Haman’ın yoluna düşmemek için dikkatli olmalıdır. Islahın sonunda bütün alma arzusu, ihsan etmek niyeti olarak düzeltilecektir ve o zaman ölüm sonsuza kadar yok olacaktır. Zohar’ın “Islahın sonunda SAM kutsal bir melek olacaktır” ifadesinde olduğu gibi.

Şimdi “Amalek’in size ne yaptığını hatırlayın” ifadesini okuduğumuz zaman, bunun Amalek’i silmekle ilgisini anlayabiliriz. Özellikle Amalek’in bize yaptığı her şeyi, kontrolünün, ihsan etme yolunda yürümemenin, Yaşamların Yaşamına tutunmamanın, dünyada sebep olduğu ölümü bildiğimizde, o zaman onu yeryüzünden silmeye çalışırız. Aksi takdirde kişi, Amalek’in ve Haman’ın bize ne yaptığını bilme derecesini edinmeden önce, onu silmeye özlem duymaz.

Dolayısıyla özellikle kişi, kutsanmış Mordehay’dan lanetli Haman’ı bilme derecesine ulaştığında Amalek’i silmek mümkün olur. Bu nedenle “bilene kadar” derecesine ulaştığımız zaman olan Purim’den önce, bilme derecesine ulaşmak zorundayız ve ancak o zaman Amalek’i silebiliriz.

Başka bir deyişle kişi “Amalek’in hatırasını silme” yi yerine getirmek istediğinde, bu, bilme ile ödüllendirildiğinin göstergesidir. Aksi taktirde kişi Amalek’i silemez. Aksine,

halen Amalek Klipa'sına (kabuk) gömülmüştür ve "Amalek'in hatırasını silme" yi yerine getirmek istemez.

Şimdi bilgelerimizin şu söylediklerini açıklayacağız; "Purim'de kişi kutsanmış Mordehay'dan lanetli Haman'ı ayırt edemeyene kadar içmek zorundadır." Şöyle sorduk; "Yalnızca Purim'de böyle bir şey yani 'o bilmeyene kadar 'yapabileceğimiz Gadlut nedir?" Kutsal ARI der ki (On Sefirot Çalışması, bölüm 16, madde 220), "Bu nedenle gelecekte Esther Kitabı için olan dışında, bütün özel günler iptal edilecektir. Çünkü daha önce ne Şabat'ta ne de büyük bir aydınlatmanın olduğu iyi günlerde ve hatta ne de Mohin'in dışıdan ayrılmasından sonra bile böyle büyük bir mucize olamamıştı. Bu bakımdan, Purim'in geri kalan günler üzerinde, hatta Şabat ve iyi günler üzerinde bile büyük bir avantajı vardır."

Ohr Pinimi yorumunda, orada son ıslahtan önce bütün kıvılcımları ve kırık Kelim'i düzeltmenin imkânsız olduğu ama 320 kıvılcımdan yalnızca 288'inin sıralanıp, Keduşa'ya (kutsallık) getirilebileceği şeklinde yorum yapar. Ancak bu da kademeli olarak sıralanacak, bütün kıvılcımlardan sıralanmaması gereken 32 kıvılcım bırakılacaktır. Buna "taştan kalp" denir. Yalnızca 288 kıvılcımın sıralanmasıyla onlar tümüyle sıralandığında, taştan kalp kendiliğinden sıralanacak "Ve etinizden taştan kalbi uzaklaştıracağım ve size etten bir kalp vereceğim. O zaman ölüm sonsuza kadar yutulacak, bütün kötülükler iyiliklere düzeltilecek ve karanlık ışık gibi parlayacak" ifadesinde olduğu gibi.

Purim'in bu ışıkları, son ıslahın bir benzeri olduğundan, yalnızca bu mucize sayesinde aydınlattıklarından, bu nedenle Purim dışındaki bütün özel günler iptal edildi çünkü bu son ıslaha aittir.

Çalışmada Yarım Şekel Nedir-1

Makale No. 12, Tav-Şin-Mem-Zayin, 1986-87

A yet şöyle der: “İsrail’in çocuklarını saymak için sayım yaptığınızda onların her biri ruhları için Efendi’ye bir kefarete verecek, onları numaralandırdığınızda ve saydığınızda aralarında veba olmayacak. Onların vereceği şey, kutsallığın Şekli’nden yarım Şekel’dir. Zengin, ruhları için kefarete vermek üzere yarım Şekel’den daha fazla ödemeyecek ve yoksul, yarım Şekel’den daha az ödemeyecek.”

Çalışmada bunu anlamak için öncelikle bilgilerimizin ne dediğini (Nida 31b) ortaya koymalıyız. Bilgelerimiz şöyle dedi: “Bir kişinin içinde üç ortak vardır, bunlar; Yaradan, babası ve annesidir. Babası beyazı, annesi kırmızıyı eker ve Yaradan kişinin içine bir öz ve bir ruh yerleştirir.”

Bilinir ki bütün çalışmamız yalnızca Yaradan’la “form eşitliği” olarak adlandırılan Dvekut’u (bütünleşmek) edinmektir. Zira bizler kendine-sevgiden haz ve memnuniyet alma arzusu ile doğduk. Bu durum, arzusu yarattıklarına ihsan etmek olan Yaradan’ın tam tersidir. Ayrıca form eşitsizliğinin ayrılık yarattığı da biliniyor.

Yaratılanlar, hayatların hayatından ayrıldıklarında onlara Ö“lü” denir. Bu nedenle Tzimtzum (kısıtlama) ve gizlilik olarak bilinen bir düzeltme vardır. Öyle ki Yaradan’a, ödül ve cezaya inanmak için inanç üzerinde çalışmalıyız. Ancak tüm gizlilik yalnızca Tora ve Mitzvot’a (emirler) kendi menfaatimiz yerine ihsan etmek için bağlanma kabiliyetine sahip olmamız içindir.

Şayet haz, memnuniyet ve Yaradan’ın yarattıklarına iyi ve iyilik yapan olarak iyilikseverlikle davrandığına dair ilahî yönetim ifşa olsaydı yaratılanların çalışmasıyla ihsan etmek için Tora ve Mitzvot’u izlemeleri tamamen imkânsız olurdu. Bunun yerine almak için çalışmak zorunda kalırlardı; çünkü Tora ve Mitzvot’ta hissedecekleri hazzın

üstesinden gelmenin hiçbir yolu olmazdı. Ama gizlilik sağlandığında ve dünyanın var olması için Tora ve Mitzvot'taki haz ve memnuniyet ortaya çıkmadığında, yaşamlarımızda biraz canlılık olsun ve haz hissedelim diye bizlere Zohar'da geçen maddesel hazlarda kıyafetlenmiş olan haz ve ışık verildi.

Ancak inanmalıyız ki bu yalnızca "zayıf ışık "olarak adlandırılan gerçekten çok zayıf bir ışıktır ve Klipot'a (kabuklar) verilmiştir. Sebebiyse böylece var olabilsinler ve insan "ihşan etme kapları" denen diğer Kelim'i (kaplar) almakla ödüllendirilmeden önce varlığını sürdürebilsin dıyedir. Çünkü üst ışığın yalnızca bu Kelim'de görünmesi mümkündür.

Bu nedenle insanın çalışmasının başlangıcı, gördüğü ve hissettiği her şeye, bunun yalnızca insanın iyiliği için kasıtlı olarak yerleştirilmiş bir gizlilik olduğuna mantık ötesi olarak inanmaktır. Ama gerçek, kişinin gördüğü ve hissettiği gibi değildir. Bu yüzden kendisine şöyle demelidir: "Gözleri var görmezler, kulakları var duymazlar."

Bu demektir ki kişi yalnızca bu çalışma vasıtasıyla aklın ve kalbin üstesinden gelerek ihşan etme kaplarıyla ödüllendirilebilir; çünkü özellikle bu Kelim ile Yaradan'ın iyiliksever rehberliğini görebilir ve hissedebilir.

Ancak kişi kendine olan sevginin üstesinden gelmenin ve akılda ve kalpte ihşan etme derecesine gelme kabiliyetine sahip olmanın kolay olmadığını gördüğünde ne yapabilir? Bu durumda içinde kötülük olduğunu hissetmeye başladığında ve bu kötülüğün kontrolünden çıkmak istediğinde; ama onun kontrolünden çıkamayacağını, bunun kolay olmadığını, ihşan etme kaplarını edinmek için muhtemelen büyük bir çaba gerektiğini hissettiğinde çaba sarf etmeye isteklidir. Ancak bu yolun onu Kral'ın sarayına, yani Yaradan'la Dvekut ile ödüllendirilmeye götürecek olan doğru yol olduğunu açıkça anlayabilmek için yolunu ne şekilde düzenleyebileceğini bilemez. Şöyle yazdığı gibi (Deuteronomy 30): "Efendiniz olan Tanrı'nızı sevmek, O'nun sesini duymak ve O'na tutunmak için; çünkü o sizin yaşamınızdır."

Düzen, kişinin çalışmasını öncelikle iki zıt yola bölmeksidir. Yani kişinin bütünlük yolunda yürümesi gereken bir yol vardır ve kendisinin kusurlarla dolu olduğunu görse de orada halen mutluluk vardır; eksik olmadığı için mutludur. Bilgelerimizin dediği gibi: "Kim zengindir? Payına düşenle mutlu olan "(Avot 4:1). Bu, kişinin Kral'ın önemini takdir etme derecesine bağlıdır.

Şöyle ki kişi Yaradan'a tutunma arzusunun ölçüsünü, yani kendisinden vazgeçip O'nun önünde kendisini iptal etmeye değip değmeyeceğini gözden geçirir. Bu, şu alegorinin bulunduğu Matan Tora (Tora'nın Verilişi, s 129) Kitabı'nda yazıldığı gibidir: "Ruh, O'nun özünden uzanan bir aydınlatmadır. Bu aydınlatma, Yaradan'ın onun içinde alma

arzusu olarak kıyafetlenmesiyle Yaradan'dan ayrıldı; çünkü O'nun yarattıklarına haz vermek olan bu yaratılış düşüncesi her ruhta haz alma arzusu yarattı. Oysa alma arzusunun form eşitsizliği bu aydınlatmayı O'nun özünden ayırdı ve O'ndan ayrı bir parça haline getirdi."

Kişi buna ruhunun O'nun özünden geldiğine ve Yaradan'dan ayrılıp yaratılışla, yani içine yerleştirilen alma arzusu vasıtasıyla kendi başına bir otorite haline geldiğine inandığı zaman bununla ilgili şu alegoriyi verir: Ş"imdi ruh, tıpkı bedenden koparılmış ve ayrılmış bir organ gibidir. Ayrılmadan önce bu organ ve bedenin geri kalanı bir olmasına rağmen düşüncelerin ve duyguların değiş-tokuşu vardı. Bu organ bedenden koparıldığında organ ve beden iki ayrı otorite haline geldiler. Bu durumda kişi bir diğerinin düşüncesini bilemez. Bu, ruh bu dünyanın bedeninde kıyafetlendiğinde daha çok böyledir. O'nun özünden ayrılmadan önce sahip olduğu bütün bağlar kopmuştur. " Bu nedenle kişi, Yaradan'ın bizlere O'nun emirlerini izlememiz için verdiği Tora ve Mitzvot'a bağlanmasının ne kadar önemli olduğunu gördüğünde bizlere emrettiği şeyleri yerine getirerek Yaradan'la iletişimde kalma ayrıcalığına sahip olur.

Gerçi önemin eksikliği yüzünden kişi henüz bu ayrıcalığı hissetmez, zira maddesellikte de gördüğümüz üzere kişi hayatından memnun olduğu zaman bile maddesellikten gün boyunca ne kadar bir süre haz alabilir ki? Kişi haz alma konusunda kısıtlıdır. Bunun yerine kişinin yediği, içtiği, uyuduğu ve hoş şeyler gördüğü ya da iyi müzik dinlediği ya da şarkı söylediği zamanlarda olduğu gibi zevk aldığı belli zamanları vardır. Ancak tüm gün boyunca yiyemez, içemez ve dinleyemez. Tam tersine sahip olduklarıyla yetinir, maddesel hayattaki bütünlüğü hisseder ve: "Bugün tüm bu şeylerden haz alamıyorsam onlardan vazgeçerim. "demez. Bunun nedeni maddeselliğin önemidir.

Dolayısıyla kişi dikkatini Kral'ın önemine verirse Tora ve Mitzvot'u elinden geldiğince yerine getirme konusunda tam bir tatmine sahip olacaktır. Örneğin kimsenin gelip konuşmasına izin verilmeyen büyük bir kralla konuşma ayrıcalığı olsa bile bu böyledir. Aksine kralın sırdaşlarını kralla birkaç kelime konuşmasına izin verilmesi için çok fazla ikna etmek gerekir. Kişi pek çok insanın kralla yaklaşmasına izin verilmediğini gördüğünde ve hatta kralın kasabada olduğu söylendiğinde ve O'nunla konuşabilecek insanların olduğunu gördüğünde ne kadar mutlu olurdu!

Kişi dünyada Kral'ın olduğunu bilmeyen insanlar olduğunu ve dünyada yalnızca küçük bir grup insana dünyada bir Kral olduğuna inanmaya dair bir düşünce ve arzu verildiğini görür. Kral hakkında bilgilendirilenler bile O'nunla konuşmanın mümkün olduğunu bilmezler. Ama yukarıdan bu kişiye gelip Kral'la konuşabileceğine, yani inanabileceğine dair bilgi verilmiştir.

Bunu bir alegori ile anlayabiliriz. Su içmeye gelen bir kişiye şu söylenir: ‘Hadi gel ve Kral’la konuş, O’na: “Su içmeme izin verdiğiniz için teşekkür ederim. ”de ve ‘Ey Kutsal Efendimiz! ’diyerek şükranlarını sun. ”Diğer bir deyişle kişi teşekkür eder ve O’na şöyle der: “O’nun sözü ile yapılmış her şey için Sana teşekkür ederim. ”Dolayısıyla kişi, “Tüm yeryüzü O’nun ihtişamıyla doludur” şeklinde yazıldığı gibi Kral’la konuştuğuna inanırsa ve yalnızca bir an için Kral ile konuştuğuna inandığında ne kadar sevinç duyar.

Kral ile bir an bile durup konuşmanın heyecanı tam bir tatmin vermelidir ki böylece kişi gün boyunca canlılığa ve sevince sahip olsun. Kral’ı görmesek bile bizlere “Tüm yeryüzü O’nun ihtişamı ile doludur ”ve ayrıca “Sen her ağzın duasını duyarsın ”inancı verilmiştir.

Baal HaSulam “her ağzın”, en alçak insanın bile ağzı anlamına geldiğini söylemiştir. Yaradan herkesi duyar! Dolayısıyla kişinin inancına göre Yaradan’la konuşurken, yani O’na teşekkür edip etmediğinde ya da O’ndan bir şey isteyip istemediğinde Yaradan her şeyi duyar. O kişi bu yolda yürürse tüm gün mutlu olabilir; çünkü Kral’la konuşmaktan memnuniyet duyar.

Özellikle dua sırasında sözcüklerin anlamını bilmemesinin bile bir önemi yoktur. Dua etmesi ve dua kitabında yazılanları söylemesi nedeniyle kişi bilmelidir ki bu Kral’ın bakanlarının düzenlediği sıradır. Bunlar, Kral’ın sarayına girerken söylenecek sözlerdir. Bu nedenle bu duayı eden ya da şükran duyan insan olmadığı için kişinin söylediği şeyleri bilip bilmemesi fark etmez; çünkü bu Kral’la konuşmaya gelen herkes için emirdir. Onlar düzenlediler, o değil.

Aslında kişinin istediği şey dualarda ya da dile getirdiği şükürde yazmaz. Tam tersine ettiği dua kişinin kalbine yazılmış ve kazanmıştır. Öyle ki kişi dua kitabında yazılanı değil, kalbinde yazılmış olanı ister. Dolayısıyla herkes aynı dua kitabı ile dua etse de her biri kalbindeki eksikliği gidermeyi talep eder ve bunun için dua eder.

Yeni ay kutsamalarında yazıldığı gibi: “Efendi’nin kalplerimizin en iyi dileklerini yerine getireceği yaşam. ”Bu demektir ki bilgilerimizin düzenlediği yeni ay kutsamalarında ettiğimiz tüm dualardan sonra kendi duamızla, yani kalbin duasıyla bitiririz ve Yaradan’ın kalplerimizin dileklerini en hayırlısı için yerine getireceğini söyleriz.

Neden Efendi’nin kalplerimizin dileklerini en hayırlısı için yerine getireceğini söylediğimizi anlamalıyız. Neden ‘kalplerimizin dileklerini en iyisi için ’diye ekliyoruz? İnsanın kalbinin istediği ve dua ettiği şeyin kalbinden geldiğini anlıyoruz. Ama kalbin iyi şeylere özlem duyduğunu kim bilebilir? Kalp, kötü şeyler isteyebilir. Bu nedenle bizlere ‘kalplerimiz en iyisini ister ’ilavesi verilmiştir. Diğer taraftan bilgilerimiz duaları düzenlediğinde kalpleri tümüyle Yaradan’la birlikteydi. Onların duaları

kesinlikle iyi dualardır. Ama bizler öyle değiliz; bu nedenle 'en hayırlısı için 'ifadesini eklemeliyiz.

Dolayısıyla kişi Kral ile birkaç kelime etmekle ödüllendirmekten sevinç duymalıdır. Buna 'sağ çizgi', yani bütünlük olan sağın yolu denir. Bu demektir ki kişi kendi içinde hiçbir eksiklik hissetmiyordur.

Bununla bilgilerimizin şu söylediklerini yorumlayabiliriz: "Bir kişinin içinde üç ortak vardır. "Babası beyazı eker. Babasına 'erkek', yani tam, eksiksiz denir. Ama anne 'dişi', eksik olarak adlandırılır. Bu nedenle 'Babası beyazı eker', renkten gelen 'beyaz', yani lekesiz, hiçbir eksiklik olmaksızın tümüyle beyaz dediler.

Bilgelerimizin şöyle söylediği gibi (Yotze 16): "Döndüğün her dönüş yalnızca sağdan olacak. "Bu demektir ki çalışmanın başlangıcının düzeni kişinin kendi içinde hiçbir eksiklik görmediği sağda, yani bütünlükte olmalıdır. Doğal olarak o zaman Kral'ı bütünlüğü verdiği için övmek mümkün olur ve daha sonra şöyle söylenebilir: "Kutsanmış olan Kutsal'a tutunur."

Ancak kişi eksiklik hissettiğinde bilgilerimiz: "Lanetlenmiş kutsala tutunamaz, " dediler. Bu sebeple kişi böyle bir durumda ayrılır. Bu nedenle kişi bir ölçüde hayatların hayatına tutunduğunda yaşam aldığı 'bütünlük 'olarak adlandırılan sağ çizgide yürümelidir. Ancak kişi yaşadığı müddetçe eylemlerinin iyi ya da kötü olup olmadığını görebilir ve onları düzeltebilir.

Kişi ölürse, yani yaşamdan aldığı hiçbir canlılık kalmazsa eylemlerini düzeltemez; çünkü o zaman ölü kabul edilir. Kişinin tüm canlılığıyla bu dünyadayken yaşadığı hayattan kaçabilmesi, fiziksel bir ölümle ölmesi ya da en azından uyku hapı aldığında üç ay uyuması mümkün olabilir. Eğer kişi böyle bir uyku hapı görecektir ve ondan canlılık alabilecekse; ama bu arada uyumaktan başka bir şey istemiyorsa ne yapabilir? Eğer bir şey yapması gerekiyorsa uyumak için çok geçmeden vakti olacağını hatırladığında o an için bundan canlılığını alır.

Bu nedenle kişi çalışmada aklında ve kalbinde hiçbir eksiklik olmaksızın sağ çizgide, bütünlüğün çizgisinde yürümeyi birinci ilke haline getirmelidir. Baal HaSulam Ester Kitabı'nda yazılanlar hakkında şöyle demiştir: "Ve Mordehay yapılan her şeyi biliyordu, Mordehay kıyafetlerini yırttı, çuval ve kül giydi, dışarı çıktı. Çok ve acı bir şekilde ağladı ve kralın kapısına geldi; çünkü çuval bezi giyerek krala gelmek yasaktır."

Even Ezra, krallığı gözden düşürmenin yolunu yorumlar. Bununla ilgili bir yorumda Tora ve Mitzvot'a bağlandığında ya da dua ettiğinde kişinin Kral'ın kapısında duruyor olarak kabul edildiğini söyler. O zaman eğer kişi kendine bakar ve doğru yolda olup olmadığını, yani Kral'ın emirlerini çiğneyip çiğnemediğini görmek isterse bu eylemi

yoluyla Kral'ın yüceliğini kabul etmek istemeyenlerden biri olduğunu görmesiyle Kral'ı küçük düşürür. Onlar ki Kral'ın otoritesini kendi üstlerine almak istemezler. Tam tersine Kral'ın krallığını tanımadıklarını söyleme gücüne sahiptirler.

Tersine Kral'ın ihtişamı herkesin Kral'ın öneminin farkına varması ve herkesin tüm kalpleri ve tüm ruhlarıyla O'na hizmet etmek istemesidir. Onların durup Kral'ı övdüklerini ve O'nun ülkedeki bütün insanların refahını nasıl da umursadığını görmek güzeldir. "Kral'ın kapısına çul giyerek gelmek yasaktır. "ifadesinin anlamı budur ki bu kirli bir kıyafettir. Kişi, Kral'ın kapısına geldiğinde Kral'ın kapısında oturmaya uygun kıyafetler giymelidir. Aksi taktirde çuval bezi giydiğinde bu, Kral'la mutlu olmadığının, aksine oturup yaşamında kaçırdığı şeylerin yasını tuttuğunun ve akıl huzuruna sahip olmadığının göstergesidir. Dolayısıyla kişi oturur ve yas tutar ve Kral ona merhamet göstermediği ve dileklerini yerine getirmediği için Kral'ı hor görür.

Bunun yerine kişi Tora ve Mitzvot'a bağlandığında sahip olduğu şeyin çok önemli olduğuna ve daha fazlasına layık olmadığına mantık ötesi inanmalıdır. Azla yetinmeli ve O'nun verdiği küçük, yani nitelikte ve nicelikte küçük miktara rağmen maneviyatta bir anlayışa sahip olduğu için payına düşenle mutlu olmalıdır.

Kişi her şeyden, yani maneviyatta herhangi bir ölçüde sahip olabileceği anlayıştan mutlu olmalıdır. Kişi bunun ona yukarıdan verildiğine, bunun da "benim gücüm ve benim elimin gücü" olmadığına inanır. Doğal olarak "kutsanmış kutsala tutunur " olarak adlandırılan ölçüde Yaradan'a bağlanabilir.

Bilgelerimizin şu sözlerinin (Şabat 30) anlamı budur: "Şehina (Kutsallık) yalnızca Mitzva'nın (iyi iş/emir) sevinciyle var olur". Şöyle söylendiği gibi: "Ve şimdi beni bir müzisyene götürün. O çalgı çalan bir müzisyen gibiydi ve Efendi'nin eli onun üzerinde olacaktır. "Rav Yehuda dedi ki: "Yani yasanın sözleriyle..." Şöyle ki Dvekut (bütünleşme), form eşitliği olmalıdır. Dolayısıyla kişi lanetlendiğini hissettiğinde Dvekut için yer yoktur.

Rav Yehuda'nın neden 'Yani yasanın sözleriyle 'dediğini yorumlamalıyız. Bilinir ki Halaha (yasa), Cennetin Krallığı'nın kabulüyle ilgili olan Hakalah (gelin) olarak adlandırılır. Yani Cennet Krallığı'nın kabulü, mantık ötesidir ve 'Mitzva'nın sevinci ' olarak adlandırılır.

'Şehina'nın aşılınması' olarak adlandırılan daha yüksek bir derece vardır ve bu tümüyle sevinç aracılığıyla gelir. Diğer taraftan özellikle kutsal olana tutunanın kutsanmış olduğu ortaya çıkar. Ancak kişi lanetlenmiş olduğunu hissederse kutsala tutunamaz. Doğal olarak bu durumda yaşamsız kalır.

Öyle görünüyor ki: "Ey duayı duyan kutsal Efendimiz "...dediğimizde bunun anlamı duayı duyduğu için Yaradan'a teşekkür ediyor olduğumuzdur. Ama kişi eksik ise dua için yer olmayacağından 'lanetli 'durumundadır. Öyleyse kişi dua sırasında Yaradan'la Dvekut'a nasıl sahip olabilir? Dahası eğer eksikse O'na ne için teşekkür eder?

Bunun cevabı şudur: O bizi kesinlikle kurtaracağından, O'nun duaları zaten duyduğuna inanarak sevinç duyarız. Dolayısıyla kişi dua konusunda zaten sevinç içindedir; çünkü kendinden emin olduğu zaman bile Yaradan'ın ona yardım edeceğine ve derhal Dvekut'la ödüllendirilebileceğine dair mantık ötesi çalışmalıdır. Zira güvenin kendisi kişiye bütünlük verir ve kişi zaten 'kutsal 'olarak adlandırılır. Yukarıda söylendiği gibi: "Kutsal olan kutsala tutunur."

Ancak tam olarak kişi Yaradan'dan onu daha yakına getirmesini istediğinde kötü eğilim gelir ve Yaradan'ın duasını duymadığını anlamasını sağlar. Kişinin Yaradan'ın yardımına güvenmesine izin vermez ve birkaç kanıt getirerek şöyle der: "Geriye bak ve sonrasında yalnızca çıplak ve muhtaç kalmak için kaç kez dua ettiğini ve Yaradan'ın sana yardım edeceğini düşündüğünü gör! Bu sana her zaman oluyor ve her seferinde diyorsun ki: "Şimdi Yaradan beni kesinlikle duyuyor ve ben daimî olarak maneviyata bağlı kalacağım. "Sen söyle, daha sonra ne oluyor? Yine alçaklığın yerine düşüyor ve duadan öncekinden çok daha büyük bir kendine olan sevgiye batıyorsun. Bu nedenle şu an neden Yaradan'ın seni duyacağına dair bu kadar eminsin? Zaten Yaradan'a minnettardın ve 'Ey duaları duyan Kutsal Efendimiz 'diyordun?"

Kişi, beden geçmişte dualarının kabul edilmediğine dair kanıt getirdiğinde bedene nasıl cevap vermelidir? Neye dayanarak bunun böyle olmadığını, Yaradan'ın dualarını kesinlikle cevaplayacağından emin olduğuna mantık ötesi inandığını söylemek ister?

Cevap şudur: "Tüm temel, mantık ötesinde inşa edildiğinden ve insanın bu Mitzva'yı izlemesi gerektiğinden bana geçmişten dualarımın kabul edilmediğine ve bu nedenle Yaradan'a bu sefer dualarımın kabul edileceğine dair güvenmek için hiçbir sebep olmadığına yönelik getirdiğin kanıt inancımın gücünü azaltmak içindir. Ama sana özellikle şimdi mantık ötesi inandığımı ve güvendiğimi söyleyebilirim; çünkü sen yalnızca mantık dâhilinde kanıt getiriyorsun. Bana sorduğun sorular ve getirdiğin kanıtlar için çok teşekkür ederim; çünkü bana mantık ötesini inşa etmek için bir yer veriyorsun. Bu nedenle şimdi inanç Mitzva'sını ve mantık ötesi güveni izleme fırsatı nedeniyle büyük bir sevinçle devam ediyorum."

Dolayısıyla kişinin, bedenin duadan aldığı neşeyi ve Yaradan'ın duasına cevap vereceğine dair güveni azaltmak için geldiği yerden mantık ötesi inancın gücünü getirmesi gerekir. Yani kişinin şimdi mantığın olduğu yere mantık ötesini yerleştirme

fırsatı vardır. Eğer mantık kişiyi tam tersine getirmiyorsa bunun üzerinde gittiğini nasıl söyleyebilir?

Bu nedenle kişi daima yukarıdan her seferinde mantık ötesi gitmek için yeri olsun diye düşüşler verildiğini söylemelidir. Böylece beden ne olursa olsun kişi Yaradan'a teşekkür ettiğinde ve "Ey dualar duyan Kutsal Efendimiz "dediğinde dua sırasında sahip olduğu inancı ve güveni azaltamaz. Beden şöyle itiraz eder: "Yaradan'ın kendisine teşekkür ettiğin dualarına cevap vereceğini nereden biliyorsun?"

Kişinin diğerlerine cevap verdiği için Yaradan'a minnettar olduğu söylenemez. Kişi normalde diğerleri için şükrettiğinde değil, kendi başına edindiği şeyleri kutsadığında bunun için O'na teşekkür eder ve O'na: "Sen Kutsalsın "der. Genel olarak kişi dostunun kalbinde ne olduğunu nasıl bilebilir ki?

Daha ziyade kişi Yaradan'a kendisi için teşekkür eder ve bedene şöyle der: "Bana doğru argümanlarla geldiğin için teşekkür ederim, zira şimdi mantık ötesi çalışmak için bir yere sahibim. "Buna 'sağ çizgi', bütünlük 'denir ve kişinin yürümesi gereken asıl yol budur. Kişi canlılığı buradan çeker; çünkü o zaman 'kutsal 'derecesindedir. Buna 'Kutsal olan kutsala tutunur. 'denir.

Ancak kişi bütünlükte, 'sağ bacak 'denen tek bir bacak üzerinde yürüyemez. Sol bacak denen başka bir bacağa da ihtiyaç duyar. 'Sol 'demek ıslah edilmesi gereken bir eksikliğin var, bir ıslah gerekiyor demektir. Bilgelerimizin şöyle söylediği gibi (Sotah 47): "Bilgelerimiz dedi ki: 'Sol daima reddeder ve sağ yaklaştırır."

Bunu yolumuza göre yorumlamalıyız. 'Sağ', kişi 'sağ yaklaştırır' şeklinde çalıştığı, yani onu Keduşa'ya (Kutsallık) yaklaştırdığı zaman söz konusudur. Kişi maneviyata nasıl da yakın olduğuna bakar ve görür. Her kısımda küçük bir anlayış olsa bile Keduşa'ya yakın olduğunu gördüğünde mutludur ve bunun için Yaradan'a şükreder ve olumsuzluklara bakmaz.

'Sol reddeder 'derken de kişi sol bacak üzerinde yürüdüğü zaman söz konusudur. O zaman kişi yalnızca reddedilmelere, nitelikte ve nicelikte Keduşa'dan ne kadar uzaklaştırıldığına ve ne kadar reddedildiğine bakar. Bu demektir ki bu iki yol bir ucundan diğerine birbirinin tamamen zıddıdır. Bu nedenle sağ çizginin merhamet olduğu bilinirken, sağ Hesed (merhamet) olarak adlandırılır ve buna 'gün 'de denir. Şöyle yazıldığı gibi: 'O gün Efendi O'nun merhametini buyurur.'

Mesele şu ki 'sağ' da yürüyen biri sadece Yaradan'ın herkesle yaptığı merhamete ve kendisinin Yaradan'dan merhameti nasıl aldığına bakar. Yaradan'a tüm merhamet alımları için teşekkür eder ve doğal olarak her şeyin iyi olduğu bir günde yaşar; çünkü

Yaradan'ın onunla gösterdiği merhameti hissettiğinde sevinir ve Yaradan'a teşekkür edecek bir şeye sahip olur.

Ancak kişi sol bacak üzerinde de yürümek istediğinde ise sola dair öğrendiğimiz gibi sol reddeder. Bu demektir ki kişi eylemlerini, ıslah gerektiren bir şeyler olup olmadığını sorguladığında bu yalnızca reddedilmeleri, maneviyattan nasıl uzaklaştırıldığını, düşüncelerinin, sözlerinin ve eylemlerinin kendine-sevgiye gömüldüğünü görme zamanıdır. Bütün gücüyle onu kontrol eden bedenin kontrolünden çıkabileceğine dair hiçbir ihtimal görmez.

Üstelik alma koşulunda kalmaya değmeyeceğini düşünmeye başlar başlamaz beden derhal ona genellikle itaat etmek istemediği; ancak ihsan etmek için çalışmak istediği zaman söylediğinden daha güçlü argümanlarla gelir, zira beden kurnazlaşır ve daha dokunaklı, daha etkili sorular sorar.

Kişi kendisine şöyle sorar: "Nasıl olur da kutsal çalışmada daha çok çalışmaya ve daha çok çaba sarf etmeye başlamadan önce beden o kadar zeki değildi ve şimdi kutsal çalışmaya başladığımda anlıyorum ki bir insanın iyi tarafı kutsal çalışmaya bağlandığı için daha akıllı ve daha zeki olmalı?"

"Bir Mitzva (iyi iş/emir), bir Mitva'yı tetikler, "kuralına göre anladım ki beden zayıflıyor. Şöyle ki şu ana kadar son verdiği argümanlar ve tartışmak için gücü yok; çünkü Keduşa, kutsal çalışmada her zaman yaptığım iyi işler sayesinde güçlendi. Ama şimdi tam tersini görüyorum: Beden daha akıllı hale geldi, daha güçlü ve daha mantıklı argümanlar sunuyor.

Ama kişiyi en çok umutsuz kılan şey 'ihsan etmek için çalışmak' denen bu çalışmayı durdurmanın ve olağanüstü olmaya bakmadan diğer insanlar gibi olmasının yani normal duruma dönmesinin onun için daha iyi olacağının söylenmesidir. Yani niyet olmaksızın Tora ve Mitzvot'u izlemenin yeterli olacağı ve bütün enerjiyi Tora ve Mitzvot'u daha titizlikle izlemeye vermek gerektiğini söylemektir, zira bu, ihsan etmeyi hedeflemekten daha kolaydır.

Özellikle sıra dışı olmak isteyenlerle karşılaştırıldığında sıradan insanların Tora ve Mitzvot'a diğer insanlardan daha özenli bağlandıklarını ve bunun onlara ünvan verdiğini görüyorum. Biri 'erdemli' diğeri Hasid (dindar) ve bir diğeri 'Çok önemli bir kişi' olarak adlandırılıyor. Öyleyse kişi bu yolda kendi menfaati yerine neden Yaradan için yürümelidir?

Bu durumda kişi mücadeleden kaçmamak için büyük bir merhamete ihtiyaç duyar. Mantık ötesi inanç olmadıkça ve kişinin o an mantık ötesi gitmesi mümkün olsun diye

mantık hissiyatı yukarıdan verildiği için bedenın şimdi çok zeki hale geldiğini söylemedikçe bu durumdan çıkış yolu yoktur.

‘Mantık’, dışsal akıldan gelen mantıktır. Dışsallık, içinde ihsan etmenin olmadığı orijinal alma arzusudur. ‘İçsel mantık’, kökeni ihsan etmek olan ve içinde hiç alma olmayan Bina’da, içsel Kelim’de (kaplar) kıyafetlenen mantıktır. Bu nedenle dışsal akıl ihsan etme arzusunun bir gerçeklik olduğunu anlamaz. Bundan dolayı kişi ihsan etmek için bir şeyler yapmak üzere uyandığında deneyimli bir savaşçı gibi ona karşı durur ve büyük bir kurnazlıkla ona boyun eğdirmeye başlar.

Ayet, kötü eğilimin ‘yaşlı ve aptal kral ’olarak adlandırıldığını söylediği için şaşırmayın. Öyleyse neden onun zeki olduğunu söylüyoruz? Bununla ilgili farklı bir soru sormalıyız: “Manevî olan bir meleğin bir aptal olduğu nasıl söylenebilir?

Şu ayet hakkında Zohar’da yazıldığı gibi: “Çünkü O, meleklerine seni her şekilde korumayı emredecek. ”Onun meleklerinin iki melek anlamına geldiği şeklinde yorum yapar; bunlar iyi eğilim ve kötü eğilimdir. Eğer kötü eğilim ‘melek ’olarak adlandırılıyorsa nasıl aptal olabilir ki? Bizler bunu bir meleğin eylemden sonra isimlendirildiği şeklinde yorumlamalıyız. Şöyle yazıldığı gibi (Judges 13): “Ve Efendinin meleği ona şöyle dedi: ‘Neden ismini soruyorsun?’ Çünkü o eşsizdir. ”Bu demektir ki meleğin ismi, yapması için kendisine gönderilen göreve göre değişir. Dolayısıyla ismini eylem belirler.

Buna göre kötü eğilimin ‘aptal ’olarak adlandırıldığını söylemeliyiz; çünkü insanın aptalca şeyler yapmasını sağlamaya çalışır ve insanları büyük bir zekâ ile aptallaştırır. Bu nedenle kişi üstesinden gelmeye başladığında ve onu dinlemek istemediğinde kişiye haklı olduğunu daha akıllıca göstermelidir. Kişi kötü eğilimin argümanlarının üstesinden geldiğinde kötü eğilim ona çok daha akıllıca argümanlarla gelmelidir ki kişi mantık ötesi inanç olmadıkça ve mantığın anlamsız olduğunu ve mantık ötesi gittiğini söylemedikçe onu yenemesin.

Ancak kişi her seferinde yalnızca argüman üreten dışsal mantığın üstesinden gelirse kazanır. İnancı, kötü eğilimin kendine-sevgiden çıkmaya değmeyeceğine dair muhakemesi ile gelmeden önce sahip olduğundan daha yüksek bir dereceye çıkar. Kötü eğilimin mantığının her seferinde artması nedeniyle kişi eğer Keduşa’da kalmak istiyorsa kendisine daha büyük bir inanç çekmekten başka şansı yoktur. Yani her seferinde kötülüğünden kurtarılması için Yaradan’ın ona yardım etmesine daha çok muhtaç hale gelir. Bu demektir ki kişi yabancı düşüncelerin ölmesi için değil, tövbe etmeleri için dua etmelidir.

Bu özellikle yukarıdan mantık ötesi inanç formunda yardım alarak yapılır. Dolayısıyla kişi Yaradan'dan üstesinden gelmek zorunda olmasın diye düşüncelerin ölmesini istemez, tam tersine Yaradan'a olan inancına razı olmayı ister. Kötü eğilim Yaradan'ın yardımını olmadan cevap veremeyeceği haklı argümanlarla gelmeden önce kişi sahip olduğu inanç ölçüsünde mantık ötesi gitme gücü alır.

Ama hakikat yolunda yürümeyen, çalışmasının temeli bütünüyle akıl ve kalp olan kişi Yaradan'dan çalışmasını bozmasınlar diye bu düşünceleri ondan uzaklaştırmasını ister. Dolayısıyla kişi kendi derecesinde kalır ve ilerleyemez, zira ilerlemeye ihtiyaç duymaz. Bunun yerine mevcut durumunda temelli kalmak ister, beklediği tek şey budur ve yüceliğe ihtiyaç duymaz.

Kişi geri kalan insanlardan daha yüksek dereceleri istese de yani eğer bilge bir öğrenciyse neredeyse onun seviyesinde olmayan insanlar olduğunu bildiğinde elbette bu çalışmada en üstte olmak ister. Bu nedenle şu anda hissettiği seviyeden daha yüksek bir seviyeye yükselmek ister. Ancak bunların hepsi fazlalıktır, gereklilik değil. Fazlalık için dua edenin duası kalbin derinliklerinden gelmez; çünkü bilir ki durumu o kadar da kötü değildir. Kişi, ondan daha kötü durumda olan insanlar olduğunu görür ve buna yalnızca fazlalık olarak ihtiyaç duyar.

Kural şudur: "Işık olmadan Kli (kap) yoktur." Kli demek, kişinin gidermesi gereken bir eksiklik ve bir ihtiyaç var demektir. Ancak fazlalık maneviyatta bir eksiklik olarak kabul edilmez ve bu nedenle kişi olduğu yerde kalır ve hiçbir şekilde ilerleyemez.

Ancak hakikat yolunda yürümek akıl ve kalpte çalışmak isteyen kişi için bu böyle değildir. Beden ona gelip herkesin almak için çalıştığı ortak yoldan neden sapmak istediği üzerinden saldırmaya başladığında her seferinde bunun üstesinden gelir, beden ise ona daha güçlü argümanlarla gelir. Bu durumda kişi Yaradan'dan bedenin argümanlarını uzaklaştırmasını istemez, tam tersine günahkârın sunduğu tüm bu argümanlara tövbe etmesini, yani Yaradan'ın ona mantık ötesi gitme gücü vermesini ister.

Dolayısıyla kişinin Yaradan'dan ona daha fazla güç vermesini istemesi fazlalık için değildir. Basitçe Yaradan'a inanan bir Yahudi olmayı istemektedir ve bu ona Yaradan'ın yoluna ve Keduşa'yla ilgili her şeye kara çalan düşünceler getirir. Yani kişi ne zaman ihsan etmek için bir şeyler yapmak istese o hemen Yaradan'ın hizmetkârlarıyla dalga geçen günahkârın argümanlarıyla gelir. Şöyle yazıldığı gibi: "Bize değil ey Efendimiz, bize değil! Senin adına ihtişam ver uluslar neden...'

Bu nedenle kişinin her seferinde yukarıdan daha fazla güç istemesinin sebebi gerekliliktir: Ölümden kurtulmak, hayata girmek için yardım istiyordur; çünkü

“Yaşamlarında günahkârlara ö‘lü’ denir. ”Beden argümanlarıyla onu günahkârların kampına koymak istediğinden bunu kişinin Yaradan ona lüksü vereceğinden yardım istememesi, günahkâr olmasın diye sadece ruhu için yardım istemesi izler.

Öyle anlaşılıyor ki kişi ona kalbinin isteklerini uygun bir şekilde, yani kötü değil iyi olmak için yerine getirmesini Yaradan’dan isteme ihtiyacını vermesiyle günahkârın sorularından daima fayda sağlar. Böyle bir duaya ‘kalbin derinliklerinden edilen dua ’ denir. Bu yukarıdan hemen kabul edilir, zira bu dua ‘yoksulun duası’ olarak kabul edilir, Zohar’daki ayet hakkında olan: “Yoksulun duasının tüm duaları geciktirdiğini söylediği yerde ”yazıldığı gibi: “O zayıfken yoksul için bir dua ”...zira onun duası tüm diğer dualardan önce kabul edilir.

Bunun sebebi onun için bunun bir lüks olmamasıdır. Sadece yaşamak ve ölü olan biri gibi olmak istemiyordur; çünkü günahkârlara yaşamlarında ö‘lü’ denir. Bu, şu yazılanların anlamıdır, “Efendi O’nu gerçekten çağıran herkese yakındır.”

“Efendi onu arayan ve ‘Yaradan uğruna ’denen hakikatin yolunda yürümek isteyenlere yakındır. ”ifadesini yorumlamalıyız. Şöyle ki onlar kendilerine olan sevginin üstesinden gelemediklerini ve ihsan etmek için çalışmadıklarını görürler ve bedenin üstesinden gelmek için Yaradan’dan yardım isterler. Yani Yaradan’dan yalnızca tek bir şey için yardım isterler: Bu da Yaradan için bir şeyler yapabilmek, tüm kalpleriyle ‘Kutsal olan, bizleri bedenin menfaati için değil, O’nun ihtişamı için Yaradan Tanrımızdır. ’diye bilmek içindir.

Şimdi bilgilerimizin şu söylediklerini anlayabiliriz: “Bir kişinin içinde üç ortak vardır: Yaradan, babası ve annesi. Babası beyazı verir.”

‘Beyaz’, ‘sağ çizgi ’olarak adlandırılır, beyaz olarak kabul edilir, yani leke ya da kusur yoktur, yalnızca bütünlük, tamlik vardır. Ancak yukarıda söylendiği gibi bütünlük, önemin bakış açılarıdır. Yani kişi hataları olduğunu görür; ama hataları olduğunu nasıl bilir? Bu ona ‘sol çizgi ’olarak adlandırılan annesinden gelir, yani annesi ‘sol reddeder ’formundadır. Bu da Nukva (dişi), yani bir eksiklik olarak kabul edilir.

Kişi manevî durumunu sorguladığında görür ki onların hepsinin ihsan etmek için olması anlamında arzu edilen tüm niyetlere sahip değildir. Aksine nasıl da kendine olan sevgiye gömüldüğünü görür. Dahası görür ki bir insan için onun kontrolünden çıkmak mümkün değildir, yalnızca Yaradan Mısır’dan kurtuluşa olduğu gibi onu sürgünden kurtarabilir. Bununla ilgili olarak şöyle yazılmıştır: ‘Benim, Efendiniz...’ ve bilgilerimiz açıklar: “Benim, bir elçi değil. ‘Yani yalnızca Yaradan ‘Mısır toprakları’ denen kendine-sevginin köleliğinden kurtarabilir; çünkü Eretz (toprak), İbranice Ratzon (arzu)

sözcüğünden gelir. Bir başka deyişle alma arzusu yalnızca Keduşa'yı kısıtlamak, engellemek ister ve buna 'Mısır toprakları' denir.

Bu nedenle kişi bütünlük olan sağ çizgi ile başladığında kesinlikle şükretmeli ve önemde bütünlük verdiği için Kral'ı övmelidir. Şöyle yazıldığı gibi: "Bu yüzden Sana teşekkür etmeli, adını övmeli ve minnettar olmalıyız. Bize ne mutlu ne kadar da şanslıyız. Bizler akşamları yükseldiğimizde sinagogda ve okullarda mutluyuz. ('Şema Sunuları'nı okumadan önce).

Daha sonra 'eksiklik' olarak adlandırılan sol çizgiye geçeriz. Buna eksikliği işaret eden 'anne', dişi denir, yani ihsan etme arzusundan reddedilmenin gerçek ölçüsü budur. Şöyle ki kişi her seferinde eyleme ihsan etme niyetini yerleştirmek istediğini, bedenini onu geri nasıl da çevirdiğini görür ve bunun üstesinden gelemeyiz.

Bu durumda üstesinden gelmek üzere Yaradan'dan yardım istemek için duaya yer vardır. Daha sonra kişi sağ çizgiye döner ve bütünlüğe, en azından eylemlerle ilgili büyük bir ayrıcalığa sahip olduğunu söyler. Kral için yaptığı hizmet Lo Lişma (O'nun adına değil) olarak adlandırılan kendine-sevgi niyetinde olsa da bu hizmet onun için halen çok önemlidir; çünkü durum ne olursa olsun eylemlerinde Kral'a hizmet ediyordur.

Kral onun için önemli olduğundan kişi Keduşa'da sahip olduğu küçük bir anlayışla mutlu olabilir. Dolayısıyla sol çizgi aracılığıyla şimdi sağda üstesinden gelmenin bir yolunu alır ve mutlu olduğunu, Keduşa'da sahip olduğu küçük bir anlayışla minnettar olduğunu söyler. Yani sol çizgiye gelmeden önce gerçekten de bütünlüğe sahip olduğunu düşünüyordu; ama bu, eksik, tamamlanmamış bütünlüktü. Bu nedenle doğal olarak Kral'ı övecek bir şeyler vardır. Ama sol çizgi kişinin şimdi bütünlükten uzak olduğunu görmesine izin vermiştir. Dolayısıyla şu durumda mutlu değil, üzgün olmalıdır. Yine de kendisini güçlendirip şöyle der: "Kral çok önemli olduğu için maneviyatta küçük bir anlayışım olsa da bu yine de benim için önemlidir."

Öyle görünüyor ki sol çizgi kişinin daima Yaradan'ın yüceliğini ve önemini izlemesine neden olur, aksi takdirde Kral'ı övecek hiçbir şeyi olmayacaktır; çünkü maneviyatta şükran duyacak bir şeye sahip olmaktan daha önemli bir şey yoktur. Dolayısıyla sağ çizgi her seferinde sol çizginin kişinin içinde daha da büyümesine neden olur ve sol çizgi, sağ çizgiyi büyümeye zorlar. Böylelikle çizgiler büyür. Onlar belli bir ölçüye geldiklerinde iki çizginin birinin bir diğerinin zıttı olduğu netleştğinde Yaradan ruhu verir ve o zaman kişi sürgünden çıkar. Buna: "Arınmaya gelene yardım edilir" denir, Zohar'ın sözlerinde olduğu gibi ona bir ruh verilir ve kişinin Yaradan'dan aldığı yardım budur.

Şimdi yarım Şekel hakkında sorduğumuz soruyu ve çalışmada bunun neyi ima ettiğini açıklayacağız. "Başları sayarken "ifadesini değerlendirmeliyiz. Kişi Keduşa'da kuyruk değil, baş olmak istediğinde bu, yeni yıl (Roş Haşana) arifesinde şöyle söylediğimiz gibidir: "Kuyruk değil baş olabiliriz. "Kuyruk demek kişinin kendisinin hiçbir görüşü yok; ama yaptığı şeyler, yani bağımsız olmayı ve eylemlerinin amacını kendisi için anlamayı istemesi üzerinde hiçbir eleştiri olmaksızın çoğunluğu takip ediyor demektir. Elbette çalışmadan sonra ödül alırız. Ancak kişinin çalışmasının karşılığında beklediği ödül nedir? Hem beden hem de aklın dinlenmekten vazgeçmesinin ve Tora ve Mitzvot'a bağlanmasının daha iyi olduğunu, bunun için ödül alacağını ona açıklayan hocalarından duyduğu doğru mudur? Bu neden bir ödüldür? Ödüle, bu ödülle ödüllendirilmek için çaba göstermeye kesinlikle değer olduğuna dair pek çok örnek verdiler ya da daha yüksek, daha yüce bir ödül var. Ona çalışmaya yeni başlayan biri için uygun olan ödül örneklerini gösterdiler. Şayet ona, ona söylediklerinden daha yüksek bir ödül olduğu gösterilmiş olsaydı aklının küçüklüğü nedeniyle ödülün faydasını anlamazdı. Bu nedenle kişi şimdi incelemeli ve bunun gerçekten de onlardan duyduğu ödül olup olmadığını görmelidir ya da gidip çalışmasının karşılığında alması gereken ödülün gerçekten ne olduğunu sormalı mıdır?

Üstelik şimdi sarf etmesi gereken çabanın gerçekte ne olduğunu ve çaba konusunun ne olduğunu yani uygulamada Tora ve Mitzvot'u yerine getirmesinin kendi başına yeterli olup olmadığını ya da niyetin gerekip gerekmediğini de bilmek ister. "Yani ayrıca bu eylemi neden yaptığımı, bu eylemleri başkalarının yaptığını gördüğüm için yapmadığımı ve onlar insanların liderleri olduğundan onlar gibi yapmak istediğimi bilmem gerekir mi? Daha ziyade Tora ve Mitzvot'un amacını, Tora ve Mitzvot'un ne olduğuna dair dünyada bir ipucuna, Tora ve Mitzvot'u üstelendiklerinde küçük çocuklardan daha fazla hissiyata, daha fazla anlayışa sahip birinin bulunmadığını bilmenin mümkün olup olmadığını bilmek istiyorum." Şöyle ki çocuklar büyüseler, Tora'nın yüceliğinde ünlü olsalar da bu yalnızca ifşa olmuş Tora'yla ilgilidir. Yani ifşa edilmiş eylemlerin nasıl ve ne şekilde yapılması gerektiğine dair daha fazla bilgiye sahipler. Ama Tora ve Mitzvot'un asıl yüceliğine hiçbir şey eklemiyorlar.

Bu demektir ki bütün yücelik Tora ve Mitzvot'un yalnızca dışsallığındadır; ama içsel bir şeylere sahip olmaya dair dünyadaki hiç kimsede bir ipucu yoktur. Ya da belki de Tora ve Mitzvot'ta içselliğin eklendiği insanlar var. Kişi, onun içini, yani her bir Mitzva'daki özel niyetin ne olduğunu bilmek ister. Tora'daki Mitzvot'un Zohar'da '613 teminat' olarak adlandırıldığını ve onlara '613 tavsiye' dendiğini söyleyen Zohar'da yazılanları (Sulam yorumu, bölüm 1'de sunulmuştur) duymuş ve görmüştür. Aralarındaki fark her şeyde ön ve arka olmasıdır. Bir şeyin hazırlığı 'arka' ve meselenin edinimi ö'n' olarak adlandırılır.

Benzer şekilde Tora ve Mitzvot'ta 'yapacağız 've duyacağız 'vardır. Bilgelerimizin şöyle yazdığı gibi (Şabat 88): "O'nun sözlerinin sesini duymak için O'nun sözünü yerine getirenler "...Başlangıçta yaparlar ve daha sonra duyarlar. Mitzvot '613 tavsiye 'ismiyle adlandırılır ve onlar arkadır. Kişi, O'nun sözünü duymakla ödüllendirildiğinde 613 Mitzvot 'depozito 'sözcüğünden teminat haline gelir. Bu böyledir; çünkü 613 Mitzvot vardır ve her Mitzva'ya 613 organ ve ruhun, bedenin tendonlarındaki benzersiz bir organa karşılık gelen özel bir derecenin ışığı yerleştirilmiştir.

Bununla "İsrail'in çocuklarının başlarını saydığınızda "ifadesini yorumlayabiliriz. Yani kuyruk olmak için değil, baş olmak için uyandığınızda demektir. Yukarıda yazıldığı gibi İsrail'in çocukları kişi numaralarıyla, yani teminat olarak Mitzvot ile Yaşar-El'in (Yaradan'a doğru) ne olduğunu anlamak istediğinde demek ister. Bununla ilgili olarak: "Onların her biri, onları saydığınızda ruhu için bir kefarete verecek. "diye yazılmıştır. Saymak, hesaplamak kişinin Tora ve Mitzvot'un niyeti ve Tora ve Mitzvot'u izleyerek Yaradan'a yaklaşmasının ölçüsü hakkında ne kadar bildiğini saymak demektir. O zaman kişi umutsuzluğa kapılabilir ve savaştan kaçabilir. Buna 'kusur 'denir.

Bunu düzeltmek için önce İsrail'in çocukları kutsandı ve daha sonra sonunda İsrail bir kez daha kutsandı ve içlerinde hiçbir kusur yoktu. Şöyle yazıldığı gibi (Ki Tissa, madde 2): "Gel ve gör; onlar sayılan bir şeyler için yukarıda kutsama olmadığını tespit ettiler. Dolayısıyla başlangıçta kefarete alındığı zaman İsrail kutsanır. Daha sonra İsrail tekrar kutsanır."

(Ve madde 3'te) şöyle sorar: "Sayma yüzünden neden veba ortaya çıkıyor?" Şöyle cevaplar: "Çünkü sayılan şeyde kutsama yoktur. Kutsama ortadan kalktığından Sitra Ahra onun üzerindedir. "Sayılan bir şeyde neden kutsama olmadığını anlamalıyız. Yukarıda açıkladıklarımıza göre kutsal olan kutsala tutunur. Bu nedenle kişi her şeyi zaten mantığı ile anlamaya başlayıp başlamadığını, yani çalışmada zaten ilerlediğini hissedip hissetmediğini, gerçekten de Yaradan'ın onu maneviyatla ödüllendireceğine ve alçaklıkta kalmayacağına dair inanca ve güvene sahip olup olmadığını incelemek için sol çizgiye girmeye başladığında olan bu eleştiri sırasında ona görmek istediği şeyden zıt düşünceler ve hesaplamalar gelir. Yani biraz maneviyatla ödüllendirilmek için sarf ettiği çabanın değerli olup olmadığını ve hakikat yolunda yürüyüp yürümediğini düşünmeye başladığında gerçeği geri kalan insanlardan daha iyi görebilir. Kendi gerçek durumunu aslında Keduşa'dan uzak olduğunu görür ve başlangıcından şüphe etmeye başlar. Şöyle ki boşuna çaba sarf etmiştir; çünkü şimdi kendi mantığına göre boşuna zaman harcamanın bir utanç olduğunu görür.

Başka bir deyişle hakikat yolunda yürümeye başlamadan önce maneviyat hakkında daha iyi düşüncelere sahipti. O kadar da materyalist değildi, yani maddesel şeylerde

böyle iyi tatlar bulamıyordu. Ama şimdi ihsan etme çalışmasına başladığından maddesel arzu için daha fazla şehvet, arzu almıştır; çünkü onlarda daha fazla haz bulmuştur.

Dolayısıyla bu hesaplama göre başlangıçtan şüphe duyar. Yani şimdi 'ihsan etmek' denen mevcut çalışması için ve önceki çalışmasını bıraktığı için daha büyük bir pişmanlığa sahiptir. Eylemlerden memnundu ve tümüyle tamamlanmış hissediyordu; çünkü eylemin en önemli şey olduğunu ve niyeti yansıtmaya gerek olmadığını biliyordu. Şöyle söyleyen bilgilerimizden de yardım almıştı: "En önemlisi öğrenmek değil, eylemdir" ve eylemde tamdı. Doğal olarak her şeyi memnuniyetle yapmıştı; çünkü tam bir insan olduğunu hissetmişti. Yaradan onu cezalandırırsa belki de bu cezayı hak ettiğini anlardı; çünkü "Komşunu hoş görmemek, kınamak" emrinde çok çaba sarf etmemişti. Bilgelerimizin şöyle dediği gibi: "Karşı durabilecekken karşı durmayan bunun için cezalandırılır." (Şabat 54). Yalnızca bunda, bu Mitzva'da tembel olduğunu hisseder.

Daima düşündüğü şey budur. Ama şimdi ihsan etme yolunda çalışmaya başladığı için, içinde var olan kötülüğü her zamankinden daha fazla görüyordur. Dolayısıyla neden bu şekilde devam etmelidir? Bu nedenle kişi şimdi 'lanetlenmiş' durumundadır ve 'Lanetlenmiş kutsala tutunamaz.' Dolayısıyla kişi bu durumda ölü kabul edilir. Çünkü hayatların hayatından ayrılmıştır ve bu 'veba' olarak adlandırılır ve ölüm olarak kabul edilir.

Bununla sayılan bir şeyde kutsama olmamasının sebebini açıklayabiliriz ve 'Kutsama kaybolduğundan Sitra Ahra onun üzerindedir' ve zarar verebilir. Sayılan bir şey, bir kişinin maneviyatta ulaştığı kazançları saymaya başlaması olarak kabul edilir. O zaman kişi tam tersini, yalnızca kaybettiğini görür. Sitra Ahra daima kişinin mücadeleden kaçmasının daha iyi olduğuna dair kanıt getirir ve kişi her gün boşuna çaba sarf ettiği için pişman olur; çünkü bu yol ona göre değildir. Bu nedenle kişi hiçbir şeyi doğru şekilde yapamaz. Dolayısıyla 'sayma' olarak adlandırılan sol çizgide ölüm tehlikesi vardır.

Şayet kişi tek bir çizgide ise, yani ihsan etmek için çalışmayı seçmeden önce yürüdüğü yolda yürüyorsa, kişi Mitzvot'u yerine getirebildiği sürece yukarıdan niyetlerle çalışmayı talep edemeyeceği için yalnızca eylemlerin gerekli olduğunu ve niyetlerin gerekli olmadığını bildiğinde bu onun için gerçekten de bütünlüktür ve niyetler hakkında düşünmeye ihtiyaç duymaz. Ancak kişi bundan asla gerçeğe ulaşamayacaktır; çünkü gerçek şudur ki her eylem Yaradan uğruna olmalıdır.

Aynı şekilde sayma durumunda şimdiye kadar Yaradan çalışmasına harcadığı çabadan kazanıp kazanmadığını hesapladığında gerçeği görmek ister. Burada büyük bir tehlike

vardır; çünkü kişi çalışmada ilerlemediğini gördüğünde çalışmadan uzaklaşabilir ve 'başlangıcı düşünmek' denilen bir duruma gelebilir.

Bu nedenle Zohar orada bir ıslahın olduğunu söyler: "Bütün kefaretlar toplanıp sayılmadan önce onlar saymadılar. Dolayısıyla kefaretl alındığında önce İsrail kutsandı ve daha sonra İsrail yeniden kutsandı. Böylece İsrail başlangıçta ve sonunda kutsanmış oldu ve içlerinde veba yoktu."

Zohar'ın sözlerinde belirtilenlerle Yaradan'la Dvekut ile ödüllendirilmeye giden yolda yürümek istendiğinde verebileceğimiz tavsiyeyi anlayabiliriz. Bir eksik olmadan dolum olmayacağından ve eksiklik bir ihtiyaç anlamına geldiğinden ve kişinin lüks olarak değil; ama gereklilik olarak ihtiyaç duyduğu şeyi hissetmesi için ihtiyacın kalbin derinliklerinden gelmesi gerektiğinden, ışıltı olmaksızın Kli yoktur kuralına göre kişi bir eksiklik hissettiğinde 'lanetlenmiş' durumundadır ve lanetlenmiş kutsala tutunamaz. Kutsanmış durumda kişi bütünlüğe sahip olduğunu ve hiçbir şekilde eksikliği olmadığını hisseder. Aksi takdirde bütün olarak kabul edilmez. Ama eğer bütünlükteyse ve hiçbir eksiği yoksa o zaman kişinin Yaradan'ın tatmin etmesi, memnun etmesi için Kli olarak adlandırılan bir ihtiyacı yoktur.

Buna şu cevap gelir: "İsrail sayımdan önce ve sayımdan sonra kutsandı ve bu nedenle İsrail'de bir veba olmadı. "Mesele şu ki kutsama insanın çalışmaya kabulünün düzeninin sağ ile başlaması anlamına gelir. Yani kişi Yaradan'ın emirlerini izleyerek Yaradan'a verdiği hizmeti takdir etmelidir. Kişi Yaradan'ın yüceliğini takdir ettiği ölçüde Yaradan'ın emrettiği şeyleri yapmakla ödüllendirilmekten sevinç duyar.

Yüce olanı takdir etme meselesi doğamızda vardır. Nesilde yüce olan biri varsa ve insanlar onu önemli biri olarak görüyorsa, bunun büyük bir onur kabul edildiğini görüyoruz. Herkes ona hizmet etmek ister.

Ancak hizmetin tatmini dünyanın bu yüce insana atfettiği öneme ve büyüklüğe bağlıdır. Dolayısıyla kişi kendisinin Yaradan'a hizmet ettiğini hissettiğinde ve resmettiğinde kutsanmış olduğunu hisseder ve o zaman kutsal olanın kutsala tutunduğunu belirten kural gelir.

Dolayısıyla böyle bir durumda kişi kendisini dünyadaki en mutlu kişi hisseder. Bu, kişinin Yaradan'a, O'na hizmet etmesine dair küçük bir hizmet verdiği için şükretme ihtiyacı duyduğu zamandır. Dolayısıyla bu durumda kişi Yaradan'la bütünleşmiştir; çünkü içinde neşe vardır. Bilgelerimizin şöyle söylediği gibi: "Ehina (Kutsallık) yalnızca neşede mevcuttur. "Yine de kişi Yaradan'ın onu aynı zamanda gerçekten daha yakına getirmesine ihtiyaç duymak, yani niyetinin yalnızca Lişma (O'nun adına) olarak adlandırılan ihsan etmek olması için bir Kli'ye sahip değildir. Kişinin Lişma'ya ulaşmak

için bir arzuya ve ihtiyaca sahip olması gerekir. Ama bütünlük hissettiği sağ çizgide eksiklik için yer yoktur.

Bu nedenle kişi kendi aklıyla gerçekten de Yaradan'ın hizmetkârı olmak ve kendisine hizmet etmek isteyip istemediğini görmek için sayma ve hesaplama olarak kabul edilen sol çizgiye, yani yaptığı her şeyde kendi menfaati dışında başka bir düşüncesinin olmadığı yere geçmelidir. O zaman gerçeği, yani solun onu reddettiğini, Yaradan için hiçbir şey yapmadığını görür.

Kişi sağ çizgide bütünlük hissettiği ölçüde kendisini iyi hisseder, Yaradan'a hizmet ettiği için mutludur. Yaradan çalışmasından uzak bir durumda olduğunu gördüğü ölçüde kendisini kötü hisseder. Şöyle ki şimdi bu kontrolden çıkma umudunun olmadığı yerde her şey siyahtır. O zaman dua edebilir ve o zaman 'lanetlenmiş', 'ölü', 'günahkâr' denilen durumdadır; çünkü Yaradan uğruna çalışmadığını görür. Bu kusura sahip olmamak için sayılan bir şeyle ilgili olarak dünyada iyilik yapan ve günah işlemeyen bir erdemli olmadığından kişi her zaman kusurları bulur.

Kişi sağ çizgiye geçmelidir ve o zaman Yaradan çalışmasında biraz olsun anlayışa sahip olduğu için mutlu olduğunu söyleyebilmeye dair Yaradan'ın yüceliğinde ek üstesinden gelmeye ihtiyaç duyar, zira Kral'a hizmet etmek çok önemli bir şeydir. Bu nedenle küçücük bir anlayış olsa da önem açısından bunu büyük bir şey olarak kabul eder. Gerçek şu ki Keduşa'daki bu anlayışın şimdi daha küçük olması sol çizgi yüzündendir; çünkü kişi mutlak alçaklıkta olduğunu görmüştür. Bundan dolayı şimdi tam tersini, bütünlüğe sahip olduğunu söylemesi zordur. Ancak gerçek şudur: Kişi bütünlüğe sahip olduğunu söylediğinde bu yalnızca Kral'ın yüceliğinin önemi nedeniyledir. Kurala göre bir şey çok yüksek kalitede olduğunda bu yüksek kalitenin küçük bir miktarı bile düşük kalitenin büyük bir miktarından daha önemlidir.

Öyle anlaşılıyor ki kişi her seferinde mantık ötesi yoluyla sağı yükseltmelidir. Ve her zaman, Yaradan'ın yüceliğini ve önemini üstlendiğinde, bunun az bir miktarı için bile şükran duymaya değer olduğunu söylemelidir. Kişi biraz olsun, O'na hizmet etmesine izin verdiği için Kral'ı övüp, O'na şükretmelidir. Şöyle yazıldığı gibi (Her Yaşayan Varlığın Ruhunda): "Sana yeterince teşekkür etmiyoruz Efendimiz Tanrımız."

Bütünlükte çalışmanın olduğu 'kutsanmış' olarak adlandırılan sağ çizgiye dönmeye, daha sonra bir kez daha saymaya ve hesaplamaya, daha sonra da bir kez daha entelektüel hesaplamalar için yer olmayan mantık ötesine dönmeye 'saymadan önceki kutsama ve saymadan sonraki kutsama' dendiği ortaya çıkıyor. Onların içinde hiçbir kusurun olmayacağı, kişinin alçaklıkta ve umutsuzlukta kalmayacağı ve sonsuza dek mücadeleden kaçmayacağı ıslah budur. "Kutsallığın şekelinden yarım şekel" ifadesinin anlamı budur. Bu demektir ki kutsallık çalışması çalışmayı tartarak, kutsanmış olan

'sağ' olarak adlandırılan çalışmanın yarısını bir kefarete olarak Yaradan'a vererek, şimdi tamamen Yaradan için çalıştığını ve içinde hiçbir eksiklik olmadığını söyleyerek doğal olarak Yaradan'ı övebilir ve O'na teşekkür edebilir. Ayrıca kutsanmışa tutunarak kutsanmış hissedebilir. Kişinin 'lanetlenmiş' denen ve Yaradan'dan ayrılık olarak kabul edilen solun alçaklığında kalmayacağı kefarete budur.

Çalışmanın diğer yarısı soldadır. Zohar'ın dediği gibi orada sayımdan önce kutsama olmalıdır. Bu demektir ki kişi 'saymak' olarak adlandırılan sol çizgide yürümeden önce 'kutsanmış' olarak adlandırılan 'sağ' durumda olmalıdır. Bu daha sonra tekrarlanır ve doğal olarak onları saydıklarında, yani kişi onun için 613 teminat olan Mitzvot ile ödüllendirilmek istediğinde kusur olmaz. Bu şu yazılanların anlamıdır, "Zengin yarım Şekel'den daha fazla ödemeyecek ve yoksul yarım Şekel'den daha az ödemeyecek."

'Zengin' 'sağ', hiçbir eksiklik olmaksızın bütünlüğün yolunda yürüyen kişi demektir. Kişi daha ziyade sahip olduklarıyla mutludur. Bu nedenle şöyle denmiştir, "Zengin yarım şekelden daha fazla ödemeyecek." Yani kişi her zaman sağ çizgide yürümeyecek; ama 'sayma' ve 'hesaplama' denen sol çizgiye de geçmesi gerekecektir.

"Yoksul daha azını ödemeyecek." "Yoksul" demek, hiçbir şeye sahip değil demektir. Çünkü kişi çalışmasını bunun Yaradan uğruna mı kendi menfaati için mi olduğunu saymaya ve hesaplamaya başladığında bunu Yaradan uğruna yaptığını söylemek için hiçbir şeye sahip olmadığını görür. Bu nedenle yoksulun yarımından daha az ödemeyeceği söylenir. Yani kişi kutsallık ve bütünlük olan sağa geçmelidir. Ancak çalışma dengelenmelidir. Bu iki çizgi eşit olmalı ki her biri bir diğerini yükseltsin.

Bu şu yazılanların anlamıdır: "Ruhlarınız için kefarete..." Özellikle birbirinin zıttı olan bu ikisi ile kefarete gelir. Ruh dünya uluslarının İsrail'i kendilerine olan sevgi ile kontrol ettiği sürgünün kontrolünden çıkar. Bununla Keduşa'nın başı ile ödüllendirilirler ve bir kuyruk olmazlar.

Şu yazılanların anlamı budur: "Bir kişinin içinde üç ortak vardır... Babası beyazı eker." Yani 'babası', 'erkek' denen sağ taraftan eker ve erkek bütünlük olarak ve bütünlük de hiç kir olmayan beyaz olarak kabul edilir. Anneye Nukva (dişi) denir. Kırmızıyı eker. Burada ıslah etmemiz gereken tehlikenin yerini görürüz.

Daha sonra Yaradan ruhu verir, zira yukarıdaki iki çizgiden bolluğun akışını almaya uygun olan bir Kli ortaya çıkar. O zaman bunun 'Arınmaya gelen' olarak kabul edildiğini söyleyebiliriz. Bu, kişi yukarıda bahsi geçen iki çizgide yürüdükten sonra gelir ve daha sonra "Ona kutsal bir ruhla yardım edilir."

Matzot Bayramına Neden Pesah Denir?

Makale No. 13, Tav-Şin-Mem-Zayin, 1986-87

Soru şudur: Tora'da Matzot (mayasız ekmek) Bayramı'na "Pesah "(Kedushat Levi, Bo) olarak adlandırılan güne neden iyi gün diyoruz? Cevap şudur: "Ben sevdiğime ve sevdiğim bana ait. "yazıldığı içindir. Şöyle ki bizler Yaradan'ı ve Yaradan İsrail'i över. Bu nedenle Tora'da bu iyi güne "Matzot Bayramı" denir. Sanki Yaradan İsrail'i övüyor gibidir, yani İsrail ve Ben iyi günü "Pesah "olarak adlandırırız. Şöyle yazıldığı gibi: "Ve diyeceksiniz ki: 'Bu durum O, Mısırlılar'ı yakaladığı ve evlerimizi koruduğu zaman Mısır'daki İsrail çocuklarının evlerini atlayarak geçen Efendi'ye Pesah adağıdır.'"

Aynı şekilde Midian Savaşı'nda da bulduk (Sayılar 31:2-3). "Ve Efendi Musa'ya: "Midianitler'den İsrail'in çocuklarının intikamını al! "diyerek konuştu. Ve Musa: "Ordu için aranızdaki erkekleri getirin, onlar Midian'da Efendi'nin intikamını almak için Midian'a karşı gidebilirler. "diyerek halkla konuştu. Yaradan'ın Musa'ya Midian'a karşı savaşın neden İsrail'in çocuklarının intikamı olduğunu söylediğini ve Musa'nın Halkı'na, Yaradan'ın ona söylediğinin neden tam tersini söylediğini anlamalıyız. O: "Midian'a karşı savaş Efendi'nin intikamıdır. "demişti. Bunu da aynı şekilde açıklamalıyız. Yaradan İsrail'i övdü. Bu, İsrail'in çocuklarının intikamıydı ve Musa, İsrail'in önünde Yaradan'ı övdü. Bu nedenle Yaradan'ın ona söylediklerini değiştirdi.

Ancak Yaradan'ın İsrail'i övmesinin ve İsrail Halkı'nın Yaradan'ı övmesinin ne anlama geldiğini anlamalıyız. Her birinin bir diğerine saygı duyduğu etten ve kemikten insanlardan mı bahsediyoruz? Yaradan'ın saygı duyulmaya ihtiyaç duyduğunu düşünebiliyor musunuz?

Bu konuda şu alegoriyi kullandım: "Kümese giren bir adam gibi "...Bilgelerimizin ne dediğini (Şabat 113a) duyduğu için, 'Rabbi Yohanan giysilerini "Onurlarım "(kişi

ağırbaşlı kıyafetler giydiğinde ona saygı duyulması anlamında) olarak adlandırdı. Bu nedenle tavukların ona saygı duymasını istediği için güzel kıyafetler giyer. Açıkçası bunu yaparken onu gören herkes ona güler; çünkü tavuklardan nasıl bir hürmet görebilir ki?

Buna göre Yaradan'ın bizden O'na saygı duymamızı ve O'nu övmemizi istediğini nasıl söyleyebiliriz? Açıkçası Yaradan bizim alegorimize bile benzemez, zira bir insanla bir tavuk arasındaki mesafe yalnızca bir derecedir; çünkü tavuklar hayvandır ve bizler konuşan kabul ediliriz; ama bunların hepsi maddeselliktir. Ama bizimle, övgülerimizden etkilendiğini söyleyebildiğimiz ve bu nedenle Musa'nın "İsrail çocuklarının intikamını al "diyerek sözlerini değiştirdiği Yaradan arasındaki mesafe ne kadardır?

Yukarıdakileri anlamak için bilgilerimizin söylediği, "Yarattıklarına iyilik yapmak " olan yaratılış amacını hatırlamalıyız. O'nun yarattıklarına tamamlanmaları için vermek istediği fayda, yani içinde utancın olmaması için "gizlilik "denen bir düzeltme yapıldı. Buna göre kişi bütün çalışmasını halen ihsan etmek için yapamazken yalnızca eylemlerini düzelttiğinde ve kendine-sevgiden çıktığında, o ölçüde karanlıktan çıkar ve ışığa girer. Buna "karanlıktan çıkıp ışığa girmek "denir; çünkü o zaman kişinin tüm almaları sınırsız ihsan, yani Yaradan'dan haz alımının üzerinde hiçbir utanç olmaksızın, bir hediye olan O'nun amacını gerçekleştirmesine yardım ederek Yaradan'a memnuniyet vermek istediği için olacaktır.

Bununla Yaradan'ın İsrail'i neden övdüğünü anlayacağız. Şöyle ki Yaradan yarattıklarına iyilik yapmak ister, bu nedenle İsrail'i över; çünkü niyeti İsrail'e fayda sağlamaktır. Bundan dolayı almak için almak isteyen yaratılanların içinde alma arzusu yaratılmıştır. Bu, kendine-sevgiden dolayı almak istemek olarak kabul edilir, zira Yaradan'ın yaratılanlarda yarattığı alma arzusundan dolayı bu özlemin neden olduğu ihtiyacı karşılamak için bolluğu almaya can atarlar, bu yüzden alırlar. Buna "almak için "denir.

Ancak form eşitsizliği nedeniyle bundan ayrılık uzanır. Bu nedenle İsrail Halkı özlemlerine rağmen haz ve memnuniyeti almamak için Tzimtzum'u (kısıtlama) üstlenir. Yine de hazı ihsan etmek için almayı hedeflemedikçe almak istemezler. Bu demektir ki O vermeyi arzuladığı için bolluğu almak isterler. Ama kendi çıkarları için olduğunda hazdan vazgeçerler. Dolayısıyla kendi arzularından vazgeçer ve yalnızca Kral'ı övmeye, yani Kral'ın istediğini yapmaya bağlanırlar.

Bu nedenle Musa Yaradan'ın şu sözlerini değiştirdi: "İsrail'in intikamını al. "Yaradan İsrail Halkı'nın yalnızca İsrail'in menfaati için ne yapması gerektiğini söyledi; ama Musa Yaradan'ın kendisine söylediklerini değiştirdi. Ancak bu O'nun yarattıklarına

Fayda sağlama amacından sapma olarak kabul edilmez. Aksine değişimin sebebi de iyilik yapmaktır. Ayrıca bu durum İsrail'in, eylemlerini yalnızca Yaradan'a fayda sağlamaya yönlendirmedikleri sürece haz ve memnuniyetin faydasını almalarının imkânsız olması nedeniyle değildir. Bu, bütün eylemlerinin Yaradan'a övgü, yani yüceliğin korkusu, Kral'ın önemi ve büyüklüğü nedeniyle olması olarak kabul edilir.

Ancak Yaradan atlayarak geçtikten sonra Yaradan'ın övülmesine neden "Pesah " dendiğini anlamalıyız. Ayrıca şöyle yazılmıştır: ...“ve onu aceleyle yiyeceksin, bu Efendi'nin Pesah'ıdır. "RAŞİ adak için, atlayarak geçildikten sonra Pesah dendiği ve atlayarak geçmenin Yaradan'ın Mısırlılar'ın evleri arasında İsrail'in evlerini atladığı şeklinde yorum yapar. Yaradan, Mısırlılar'dan Mısırlılar'a atlayacak ve ortadaki İsrail kurtulacaktır.

Atlamanın ve üzerinden atlayarak geçmenin çalışmada ne anlama geldiğini anlamalıyız. Çalışmamızın özünün, bolluğu almaya uygun olan Kelim'i (kaplar) edindiğimiz Yaradan'la form eşitliği olan Dvekut'a (bütünleşmek) ulaşmak olduğu biliniyor. Ayrıca Kelim'imizin kapların kırılmasından geldiği biliniyor. Kapların kırılması demek; alma kaplarını almak için kullanmak istiyoruz demektir ve bu, Yaradan'dan ayrılık olarak kabul edilir. Bu üst dünyalarda ve üstelik Kelim Klipot'a (kabuklar) düştüğünde bilgi ağacının günahı yüzünden meydana geldi.

Bizler onları yükseltmeliyiz; çünkü onların Kelim'lerinden geliyoruz. Oradan gelen arzularımızla ihsan etmek için almaya çalışarak her seferinde Klipot'ta olan bu Kelim'in bir parçasını düzeltiriz ve yalnızca Yaradan'a ihsan etme hedefi ile çalışmak isteyerek onları Keduşa'ya (kutsallık) yükseltiriz.

Her seferinde ve her gün "almak için "olarak adlandırılan Klipot'un parçaları sıralanır. Onlar düzeltilir ki böylece ihsan etmek için kullanılabilirler. Düzen, bir parçanın Keduşa'ya yükseltilmesi, böylece bizlerin daha sonra bir kez daha alma safhasına düşmemiz ve ihsan etme meselesi olduğunu bile unutmamızdır. Ama daha sonra bir kez daha yükseliş alırız, içimize alma arzusunun bir parçasını alır, bunun üstesinden gelir ve ihsan etmek için çalışmak üzere onu düzeltiriz. Bu durum bizler ihsan etme ıslahını almış olan almanın belli bir ölçüsünü edinene kadar her seferinde kendisini tekrar eder. Bu ölçüde üst bolluğun girmesi için yer olur. Bu Kli (kap) kişinin tek bir Kli'de sahip olduğu bütün yükselişlerin eklenmesiyle yapılır. Şöyle yazıldığı gibi: "Kuruş kuruş büyük bir meblağda birikir "(Sotah 8).

Bununla Pesah hakkında sorduğumuzu, bilgilerimizin: "Mısırlı'dan Mısırlı'ya atlar ve ortadaki İsrail kurtulur. "demesini değerlendirebiliriz. Bu demektir ki her düşüşe "Mısırlı", yani 'her şeyi kendine-sevgi için alan "denir. "Oradaki İsrail", kişinin kendine sevginin üstesinden geldiği ve her şeyi kendi iyiliği için değil, ihsan etmek için

yaptığı zamanki yükseliştir. Bu safhaya “İsrail ”denir. Ancak daha sonra kişi bir kez daha düşer. Dolayısıyla bir kez daha Mısırlı olmaya düşer... vb. “Ve İsrail ... kurtuldu.”; kişi Mısırlılar’dan kaçtı ve İsrail haline geldi anlamına gelir.

Kişinin içeri üst bolluğu alabileceği tam bir Kli’ye sahip olması için Yaradan Mısırlı’dan Mısırlı’ya atlar, yani yalnızca her iki Mısırlı arasındaki İsrail’i hesaba katar ve onları sanki İsrail ve İsrail arasında herhangi bir kesinti yokmuş gibi büyük bir meblağda birleştirir. Mısırlılar’ın üzerinden atlamak demek; realitede sanki Mısırlılar yok anlamına gelir. Bu nedenle bütün İsraililer, Kli’yi tamamlayana dek büyük bir meblağda birleşirler.

Buna göre yazılanları; Yaradan’ın İsrail evlerinin üzerinden atlamasını ve yalnızca Mısırlılar’ı öldürmesini değerlendirmeliyiz. RAŞİ’nin yorumladığı gibi Yaradan atlayarak geçmiş, yani Mısırlı’dan Mısırlı’ya atlamış ve ortadaki İsrail kurtulmuştur. Bu demektir ki bütün Mısırlılar ölmüş ve yalnızca ortadaki, Mısırlılar’ın arasındaki İsraililer sağ kalmıştır. Kelimenin gerçek anlamıyla yükselişlerin arasındaki tüm düşüşler silinmiş ve yalnızca yükselişler kalmıştır.

Sanki onlar hiç düşmemiş gibidir, zira silinmişlerdir. Mısırlılar’ın öldürülmesinin anlamı budur. Bunun sonucu olarak şimdi tüm yükselişlerin birleşmesi ve tek bir safha haline gelmesi mümkündür.

İhsan etmek için yapılan çalışmada düzeltilen ve Mısır’daki sürgünden, “Mısır Klipası” denen kendine olan sevginin köleliğinden kurtulduklarında “Mısır’dan çıkış” olarak adlandırılan kurtuluş ışığının alımı için tam bir Kli haline gelen alma arzusunda pek çok anlayış vardır. Şöyle yazıldığı gibi: ...“ve halkını; İsrail’i onların arasından sonsuz özgürlüğe çıkardı.”

Düşüşler kalsaydı ortadaki düşüş yüzünden her iki yükseliş arasında kesintiler olurdu. Ama düşüşler kaybolduğunda yalnızca yükselişlere bakmalıyız ancak daha sonra kurtuluş ışığını almaya uygun olan Kli’den bahsedebiliriz.

Bu nedenle manevî safhasından düştüğünde, kişinin düşüşlere değil, tam tersine yükselişlere odaklanması gerektiğini öğrenmeliyiz. Bu nedenle kişi aşağı bir safhada olduğunu gördüğü zaman umutsuzluğa kapılmamalıdır. Bunun yerine mantık ötesi olarak üstesinden gelmeli ve tekrar yükselmelidir. Geçmişe bakmamalı ve: Ş“imdiye dek kendine-sevgiye odaklanmaya değmeyeceğini çoktan anladığımı düşünmüştüm. ” dememelidir, yine de kısa süre içinde bir düşüşten acı çekeceğini görür. Bu nedenle kişi şöyle sorar: “Eğer düşmeye devam etmeliysem yükselişlerin anlamı ne? Bununla ne kazanırım? ”Buna gelen cevap şudur: “İsrail’in çocukları çalışmadan iç çektiler ve haykırıışları Efendi’ye ulaştı. ”Yani aşağıdan bir uyandırılış vardı. O zaman Yaradan

Mısırlılar'ı öldürdü ve İsraililer kaldı. Büyük bir meblağda toplandılar, yani zamanında sahip oldukları yükselişler yüzünden bolluğu almak için büyük bir Kli'ye sahip oldular.

Dolayısıyla kişinin hiçbir iyi işi kaybolmaz. Bu nedenle şöyle dememeliyiz: "Eğer onları hemen kaybedeceksem yükselişler bana nasıl yardım edecek? "Bu, kişi onları bundan sonra tutacak ve düşmeyecek olsaydı doğru olurdu. Ama bununla ilgili şöyle denmiştir: "Efendi'nin dağına kim tırmanacak?"

Bir diğer anlayış şudur: "Ve O'nun yüceliğinin olduğu yere kim yükselecek?". Buna, şu yanıt gelir: "Temiz eller ve saf bir kalbe sahip olan "...yani temiz ellerle ödüllendirilen ve içinde hiç kendine-sevgi olmayan; ancak tek niyeti ihsan etmek olan kişi. "Saf bir kalp", kişinin kalbinin Yaradan'la birlikte olduğu, inancının kalbine sabitlendiği anlamına gelir. Bu insanlar aşağı derecelerde hiçbir düşüşe sahip olmazlar. Onların bütün yükselişleri ve düşüşleri ancak manevi derecelerdedir. NRNHY de Nefes ve NRNHY de Ruah olarak adlandırılan tam dereceleri edinmemiz gerektiği için yükseliş ve düşüşlerin tümü Kral'ın sarayının dışında değil, Kral'ın sarayındadır ve onlar karanlık yere ve ölümün gölgesine atılmazlar.

Ancak aynı zamanda bilmeliyiz ki hiçbir yükseliş kaybolmaz. Tam tersine "her bir kuruluş büyük bir meblağda birikir. "Bu nedenle kişi maneviyatın ona çekici geldiğini hissettiği ve mümkün olduğu kadar Yaradan'a yaklaşmayı dilediği zaman mutlu olmalıdır. Kişi yukarıdan bir uyandırılışın ona aniden gelmesinin büyük bir ayrıcalık olduğunu düşünür ve kendine-sevgiye iğrenç, yaşamaya değmez olarak bakmaya başlar, yalnızca maneviyata özlem duyar.

Yine de kişi: "Yukarıdan bir uyandırılış aldığında kutsal çalışmayı yapmaya başlayacağım. "dememesi gerektiğini bilmelidir. Tam tersine gerçek şudur ki kişi hiç arzusu olmasa da bir maneviyat olduğunu hatırlar. Çalışma için arzusu olmasa da çalışmada maneviyat olduğunu bildiği için Yaradan'a zaten müteşekkik olmalıdır.

Bu, kasabaya gelen büyük bir kralın durumuna benzer; ama bütün insanlara bundan söz edilmez. Yalnızca bir avuç insan bilgilendirilir ve seçilmiş birkaç kişi dışında hiçbirinin yanına girmesine izin verilmez. Onların da girme izni almaları için yöneticileri fazlaca ikna etmeleri gerekir. Ve bu kişiye yalnızca kralın geldiğine dair bilgi verilmiş; ancak giriş izni verilmemiştir. Bu kişi onu bilgilendirenlere nasıl minnet duyar?

Burada da aynı şekildedir. Kişi dünyada bir Kral olduğunun farkındadır; ancak henüz girmesine ve Kral'a hizmet etmesine izin verilmemiştir. Şöyle ki bir ölçüde bilir ve inanır ki dünyanın bir Yaradan'ı vardır; ancak çalışmasını terk etmesine ve Kral adına çalışmasına izin verilmemiştir. Yani maddesel bağılıklarını bırakması ve maneviyata

bağlanması için ona yukarıdan bir arzu verilmemiştir. Bu kişi bu bilgiden dolayı, yani Yaradan'a biraz olsun inancı olduğundan dolayı mutlu olmalıdır.

Kişi bu bilgiyi takdir ederse, bunun üstesinden gelemese ve Yaradan'a hizmet etmeye bağlanamasa da yine de dünyada bir Kral'ın olduğunu hatırlamanın sevinci onu alçaklıktan kaldırabilir, çalışmayı kabul edip bedenın üstesinden gelmek için bir arzu verebilir. Kişinin bu farkındalığa dikkatini vermesi ve değer vermesi durumunda bu tam olarak böyledir.

Bu, kökten uzanır. Bilgelerimizin dediğı gibi: 'Şehina (Kutsallık) yalnızca Mitzva'nın (iyi işler/emir) sevincinde mevcuttur "(Şabat 30). Bu, kişinin Mitzva'yı sergilerken duyduğu sevincin Yaradan'la Dvekut'a neden olduğu anlamına gelir. Yukarıda söylendiğı gibi: "Kutsal kutsala tutunur.", zira sevinç bütünlüğün sonucudur.

Kişi Veren'e, O'nun önemine ve yüceliğine değer verir. Hediyeıı veren önemli bir kişiye, küçük bir armağan da verse büyük bir şey olarak kabul edilir kuralı vardır. Bu nedenle Kral'ın var olduğu bilgisine değer verdiğı aşikâr olduğu için gidip Kral'la konuşmasına izin verilmese de Kral'ın kasabada olduğuna dair yukarıdan bilgilendirildiğine inanmasının farkındalığı nedeniyle saraya girmesine ve Kral'a hizmet etmesine derhal izin verilir. Kral'a değer verdiğini gördükleri için ona saygılı davranırlar, bedenın düşüncelerinin ve arzularının üstesinden gelebilme gücünü verirler.

Buna göre sevinci övebiliriz. Şöyle ki Kral'ın öneminden ilham almanın sevinci yüzünden kişiye yukarıdan, aşağıdan bir uyandırılış olarak verilmiş olan sevincin Kli'sine yerleştirilmiş bir aydınlanma verilir. Bu yukarıdan bir uyandırılışa neden olur ve kişiye izin, yani bedenın düşüncelerinin üstesinden gelme özlemi ve arzusu verilir.

Dolayısıyla Pesah, Yaradan İsrail'in evlerini atlayarak geçtikten ve İsrail'den her birini canlı bıraktıktan sonra adlandırılır. Maneviyatta yokluk olmadığı biliniyor; çünkü İsrail'deki en küçük farkındalık hayatta kalmış ve hiçbir şey yok olmamıştır. Yaradan İsrail'i kurtardığı için bu iyi gün Yaradan'ın işlerinden sonra Pesah olarak adlandırılır.

Övgü hakkında sorduğumuz şeyle ilgili olarak Yaradan'ın övölmek istediğı ve etle kemiğın övgüsünden etkilendiğı nasıl söylenebilir? Bunun iki yanıtı vardır:

1) Amaçla, O'nun arzusunun yarattıklarına iyilik yapmak olmasıyla, yani onları alırlarken İsrail Halkı'nın aldığı bütün haz ve memnuniyetle ilgili olarak, onlar Yaradan'a fayda sağlamayı, yani Yaradan'ın bundan zevk almasını amaçlarlar. Çünkü O, yaratılanların haz ve memnuniyet almasını ister ve form eşitliğini istedikleri için Tora ve Mitzvot'a bağlandıklarında, bu kendi menfaatleri için değil, yalnızca Yaradan'a ihsan

etmek istedikleri içindir. Bu, İsrail Halkı'nın Yaradan'ı övmesi olarak kabul edilir. Yaradan'ın yüceliği ve büyüklüğü nedeniyle O'nu memnun etmek isterler.

Yaradan'ın İsrail'i övmesi, yaratılışın amacı olan haz ve memnuniyeti vermek istemesi ve ayrıca haz ve memnuniyetin alımında utancın olmasını istememesi demektir. Bu nedenle onların ihsan etmek üzere çalışmalarını ister. Dolayısıyla O'nun İsrail'i övmesi, İsrail Halkı'nın kendine-sevgiden vazgeçmesi ve yalnızca ihsan etmek için çalışmak istemeleri anlamına gelir.

Bu nedenle Yaradan daima onların erdemine odaklanır, yani çalışmalarını ihsan etmek üzere yaptıklarını varsayar ki böylece bolluğu ihsan edebilsin ve utanç kusuru olmasın. Onların almak için yaptıklarından bahsetmez, bunu yeryüzünden silmek ister. "Pesah " isminin açıklamasında söylendiği gibi: "O atlayarak geçti.", yani İsrail ve İsrail arasındaki Mısırlılar'ı öldürdü, arasındaki İsrail'i korudu. Doğal olarak İsrail'in yalnızca erdemine, yani İsrail'in erdemi olan yükselişlerine, sonrasında Matzot (mayasız ekmek) pişirilmesindeki aşağıdan uyandırılışa odaklanır.

Bu nedenle Matzot Bayramı ve İsrail Halkı Tora'da yazılmıştır, zira Yaradan, Yaradan adına Matzot pişirilirken İsrail'in erdemine odaklanmış ve başka şeylere odaklanmamıştır. Bu, orada bulunan Mısırlılar'ı öldürmesi olarak adlandırılır, yani onlar sanki realitede yoklarmışçasına onları yok etmiştir. Bu sayede İsrail'in tamamı bütünlük olan büyük bir derecede birleşirler, bolluğu almak için bir Kli haline gelirler. Bu, İsrail Halkı'nın bu iyi günleri 'Pesah 'olarak adlandırması olarak kabul edilir.

Şimdi İsrail Halkı'nın bunu neden Yaradan'ın övgüsünde isimlendirdiğinin ikinci sebebini anlayabiliriz: İlk sebep O'nun arzusunun yarattıklarına iyilik yapmak olması ve onların kendine-sevgileri yüzünden almalarını istememesidir. Bu nedenle haz ve memnuniyet almak isterler; çünkü O almalarını ister. Buna "ihsan etmek için "denir ve bu, Yaradan'ın övgüsüyledir.

Yaradan'ı övmemizin diğer sebebi;

2) Yaradan'ın düşüşleri dikkate almaması ve yalnızca yükselişlere odaklanmasıdır. Bu, O'nun bütün yükselişleri hesaba kattığı ve düşüşleri yeryüzünden sildiği yerde atlayarak geçmek kabul edilir. Pesah'ın övgüsü budur ve bu, Yaradan'ın övgüsüyle konuşmak olarak kabul edilir.

Neden: "Ve aceleyle yiyeceksiniz; Efendi'nin Pesah'ı budur. " diye yazıldığını anlamalıyız. Pesah neden "acele "olarak adlandırılır? RAŞİ'nin yorumuna göre Pesah "acele "olarak adlandırılır; çünkü Yaradan atlamış, Mısırlı'dan Mısırlı'ya geçmiş ve ortadaki İsrail kurtulmuştur. Görüyoruz ki sonuna atlamak, son için henüz zamanı değilmiş gibi acele ettiği anlamına gelir. Zira kendisini aceleye getirmiştir, bu nedenle

Pesah “acele ”olarak adlandırılır. Sanki İsraililer’in arasındaki Mısırlılar henüz onların ıslah zamanı olmadığı için uyanmasınlar diye acele etmek zorundaydı. Bu nedenle O kendisini aceleye getirdi ve kurtarabildiğini kurtardı. Yani Mısırlılar değil, yalnızca İsrail ıslahı aldı. Buna “acele ”denir.

Ancak son ıslaha dair şöyle yazılmıştır (Isaiah 52:12): “Aceleyle çıkmayacak, kaçmayacaksınız; çünkü Efendi önünüzden gidecek ve İsrail’in Tanrısı arka korumanız olacak. Bakın, hizmetkârım aydınlanacak, yüce olacak, yükselecek ve fazlasıyla yüceltilecek.” ARI bunu: “İslahın sonunda olacak, SAM bile kutsal bir melek olduğu ve son ıslahtan önce sıralanması yasaklanmış ve Klipot’ta kalmış olan taştan kalp Keduşa’da sıralandığı zaman...” şeklinde yorumlamıştır.

“Çok iyi ”ifadesinin anlamı budur. “İyi”, yaşam meleğidir. “Çok”, ölüm meleğidir ve o da kutsal bir melek olacaktır. Buna: Ö“lüm sonsuza dek yutulacak ”denir. ARI’nin yorumu böyledir.

Aslında “Aceleyle çıkmayacak, kaçmayacaksınız ”ifadesini: “Kurtuluşun hızlı olduğu, Mısırlı’dan Mısırlı’ya atladığı ve ortadaki İsrail’in kurtulduğu zaman Mısır topraklarında olduğu gibi değil.” şeklinde yorumlayabiliriz, zira Mısırlılar’ı yok etmek zorundaydı ve yalnızca İsrail Halkı hayatta kaldı.

Ama son ıslahta Mısırlılar da ıslah edildiğinde aceleye gerek olmayacak; çünkü İsrail ortada Keduşa’da kalırken Mısırlı’dan Mısırlıya atlamaya gerek kalmayacaktır. Tam tersine bütün Mısırlılar Tam ve Bütün Olan’dan ıslahlarını alacaklar. Bu nedenle aceleye, yani atlamaya gerek kalmayacak; ancak Klipot’taki tüm anlayışlar ıslah edilecek. Şöyle yazıldığı gibi: “Ve etinizden taştan kalbinizi çıkaracak ve size etten bir kalp vereceğim.”

Bu nedenle kişi mutlu olmalıdır. Sevinç sayesinde içinde bulunduğu alçaklık durumundan çıkabilir. Eğer kişi: “Alçaklıkta olduğunu ve Tora ve Mitzvot’a bağlanmak için hiçbir arzusu olmadığını gördüğü zaman sevinecek ne var ki? ”diye sorarsa, her şeye rağmen dünyada bir Kral olduğunu bildiği gerçeğinden sevinç duymalıdır. Kişi tek başına bu farkındalık sayesinde kralın kasabaya gelişinin bildirildiği ve bunun kişiye yükselme gücünü verdiği yukarıdaki alegoride olduğu gibi mutlu olabilir.

Pesah, Matza ve Maror Arasındaki Bağlantı

Makale No. 14, Tav-Şin-Mem-Zayin, 1986-87

Haggadah'ta (Pesah hikâyesi) şöyle yazılmıştır: "Bu nedenle Tapınak zamanında Hillel şunu yaptı: Pesah'ı (kuzu), Matza'yı ve Maror'u (acı ot) birbirine bağladı ve 'Onlar onu Matza ve acı ot ile birlikte yiyecekler' şeklinde söyleneni yerine getirmek için onları birlikte yedi."

Bunu çalışmada anlamalıyız. Birlikte yiyeceği bu üç şey arasındaki ilişki ne anlama geliyor?

Mısır'dan çıkış zamanındaki Pesah adağının ne anlama geldiğini anlamak için Mısır'da yaşadıkları kölelikten çıktıklarında öncelikle Mısır Sürgünü'nün ne anlama geldiğini, orada neden acı çektiklerini anlamalıyız.

Maror'la ilgili olarak Haggadah'ta şöyle yazılmıştır: "Yediğimiz bu Maror ne için? Babalarımızın Mısır'daki yaşamları Mısırlılar tarafından acı hâle getirildiği için... Şöyle söylendiği gibi: 'Ve zorlu bir çalışmayla onların yaşamlarını acı hale getirdiler. ... Onların ağır işçilik yapmalarını sağladılar.'"

"Ve zorlu bir çalışmayla onların hayatlarını acı hale getirdiler" ifadesinin ne anlama geldiğini anlamalıyız. Yaradan çalışmasında bu nedir? Yaradan çalışmasının Yaradan adına çalıştığımız, Hayatların Hayatı'na tutunmakla ödüllendirildiğimiz zaman olduğu bilinmektedir. Tam olarak ihsan etmek için çalıştığımız zaman Yaradan'ın yarattıklarına iyilik yapmak için yarattığı haz ve memnuniyeti alma zamanıdır. Bu demektir ki Efendi'nin kurtarışı ihsan etme kaplarına gelir.

İhsan etme kaplarına bolluğun girmesiyle ilgili olarak şu iki anlayışa gelmeliyiz: 1) Bolluk; ihsan etme kaplarını yaratmak için gelir. 2) Işık; kişi ihsan etme kaplarına sahip olduğunda gelir.

Bu demektir ki kişi kendi menfaati için değil, onu Yapan'a memnuniyet ihsan etme yolunda yürümek istediğinde beden bütün gücüyle direnir ve kişinin hareket etmesine izin vermez. Bu, kişinin Yaradan için bir şeyler yapmak adına sahip olduğu bütün motivasyonu ve gücü alıp götürür.

Kişi gerçeği olduğu gibi gördüğünde kendine-sevgiye nasıl da battığını ve bedeninde ihsan etmek için bir şeyler yapmasına izin verecek hiçbir kıvılcımın olmadığını gördüğünde, bu durumda kişi gerçeği zaten edinmiş, yani kötülüğün farkındalığına gelmiştir. O zaman kendine yardım etmenin bir yolu yoktur. Yalnızca tek bir tavsiye vardır: Yaradan'a ona yardım etmesi için haykırmak. Şöyle yazıldığı gibi: "Ve İsrail'in çocukları çalışmadan dolayı iç çektiler, haykırdılar ve çalışmadan dolayı haykırışları Tanrı'ya yükseldi."

Şu söylenenlerin anlamı budur: "Arınmaya gelene yardım edilir." Zohar: "Ne ile?" diye sorar. Şöyle yanıtlar: "Kutsal bir ruh ile"...

Dolayısıyla "Ve onların yaşamlarını acı hale getirdiler" ifadesi, ihsan etmek için Hayatların Hayatı ile Dvekut'u (bütünleşmeyi) sağlayacak çalışmalarına izin vermediler anlamına gelir. Bunun yerine Mısır Klipa'sı (kabuk) ve Firavun İsrail'in Çocuklarını Mısırlılar'ın arzusuna karşı bir şey yapamamaları diye kendine-sevginin yönetimiyle kontrol ettiler. Bu, sürgündü. Bu sürgünden çıkmak istediler; ama çıkamadılar.

Buna göre: "Ve İsrail'in çocukları bu çalışma nedeniyle iç çektiler" ifadesinde kastedilen çalışma nedir? Bu, Yaradan çalışmasından anlamına gelir. Buna "ağır çalışma" denir, zira onlar için ihsan etmek üzere çalışmak zordu, çünkü Mısırlılar ve Mısır Kralı Firavun onlara kendi düşüncelerini ve arzularını yerleştirmişlerdi.

Başka bir deyişle Mısır Klipa'sı öncelikle kendine-sevgi olduğundan Mısırlılar İsrail Halkı'na hükmettiler. Böylece İsrail Halkı da onların "kendine-sevgi" denen yolunda yürüyecekti. İsrail'in bu düşüncelerin üstesinden gelmesi zordu. Şu yazılanların anlamı budur: "Ve İsrail'in Çocukları çalışma yüzünden iç çektiler."

Şöyle ki Onlar Mısırlılar'ın yolunda almak için yürürlerken beden onlara yakıt verdi ve onlar için Yaradan çalışmasını yapmak zor değildi. Mısırlılar'ın Yaradan'ın hizmetkârları olduğu biliniyor. Bilgelerimizin şu yazılanlar (Tanhuma, Beşalah) hakkında yazdıkları gibi: "Ve altı yüz taşıyıcı aldı: '(Ve sormalısınız) Mısır'ın neresinde çiftlik hayvanları vardı? Çünkü 'Ve Mısır'ın bütün hayvanları öldü.'"

denmiştir. Bu, Efendi'nin sözünden korkanlardandı. Şöyle yazıldığı gibi: 'Efendi'nin sözünden korkan Firavun'un hizmetkârlarından biri, hizmetkârlarını ve hayvanlarını evlere kaçırdı. "'Buradan şöyle dediler: "Efendi'nin sözünden korkan İsrail'in başarısızlığına sebep olacak.'

RAŞİ bundan şu sonucu çıkarır: "Rabbi Şimon şöyle der: 'Mısırlılar'ın arasındaki en saf olanı öldür, yılanların arasındaki en iyi olanın beynini parçala. "Dolayısıyla sahip oldukları ağır çalışma tarladaki çalışmaydı; çünkü tarla kutsal Şehina'dır (Kutsallık), Malhut'un 'tarla 'olarak adlandırıldığı bilinir.

Onlar için cennet krallığının yükünü ihsan etmek üzere üstlenmek zordu. Ancak Mısırlılar kutsal çalışmayı almak üzere yapmalarını istediler. Onların buna "Efendi'nin sözünden korkan "dendiğini düşünmelerine izin verdiler.

Ancak buradan, bu anlayıştan İsrail'in, yani Yaşar-El (Yaradan'a doğru) olanların başarısızlığı gelir. Onlar bütün çalışmalarının yalnız kendi iyilikleri için olmasını isterler ve bundan başarısızlık ortaya çıkar.

Şöyle ki Mısırlılar İsraililer'e Yaradan korkusunun dilinden konuştuklarında, bu öncelikle başarısız oldukları zamandı. Bu dilden İsrail'in tümünün başarısızlığı ortaya çıkar. Mısırlılar laiklerin dilini konuşsalar, onlara kendi düşünceleri ve istekleriyle gelselerdi, İsrail Halkı kesinlikle onların etkisinden kaçardı.

Şimdi şu yazılanları yorumlayabiliriz (Exodus): "Ve Mısırlılar İsrail BaPereh'i (ağır çalışmayla) köleleştirdi. "Bilgelerimiz bePeh Rah (yumuşak bir ağızla) dediler. Çalışmada "yumuşak ağızın "ne anlama geldiğini anlamalıyız.

Yukarıda söylendiği gibi Mısırlılar onların düşüncelerine ve arzularına hitap ettiler ve: "Yaradan'a hizmet etmeliyiz; ama yalnız almak için hizmet etmeliyiz. "dediler. Buna "yumuşak ağız "denir. Şöyle ki beden almak niyetiyle kutsal çalışmayı yapmayı daha fazla kabul eder ve ihsan etmeyi hedeflemeye gerek yoktur.

Dolayısıyla bu sözlerle İsrail'in cennet krallığının yükünü üstlenirken zorlu bir çalışmaya sahip olmasına neden oldular. Bu nedenle İsrail'deki herkes ihsan etmek için yapılan kutsal çalışmanın çok zor olduğunu söyledi.

Bu nedenle Mısırlılar onlara almak için yapılan çalışmanın daha iyi olduğuna, bu şekilde her gün iyi işlerde ilerlediklerini göreceklere dair düşünceler verdiler. Ancak İsrail formundaki çalışmada kendileri için bunun zor olduğunu gördüler. Bunun kanıtı çalışmada hiçbir ilerleme görememeleridir.

Dolayısıyla “yumuşak ağız ”kendi yollarını izlerlerse, İsrail’e bunun daha kolay bir çalışma olduğunu düşünmelerini sağladıkları anlamına gelir. Buna “yumuşak ”denir, bu da kutsal çalışmada ilerlemenin daha kolay olduğu anlamına gelir.

Bu şikâyetlerle Mısırlılar onların hayatını zorlu bir çalışmayla acı hale getirdiler; çünkü İsrail’e daima İsrail’in çalışmasının “zor bir çalışma ”olduğunu ve bunun onlar için olmadığını açıklıyorlardı.

“Homer (harç) ile ”Mısırlılar İsrail’e ihsan etmenin Humra’sını (şiddet, ağırlık) açıkladıkları, oysa Mısır’ın çalışmasında onların daima beyaz oldukları, yani çalışmada karanlık hissetmedikleri ve bedeninin çalışmayı kabul ettiği anlamına gelir. Buna “Levenim ”(tuğlalar) denir. Bu da onların her daim mükemmel olacakları anlamına gelir. Bununla İsrail için Yaradan çalışmasını gerçekten zor hale getirdiler.

Başka bir deyişle Mısırlılar’dan gelen ağır çalışma onlara her zaman ihsan etme çalışmasındaki Homer’i (şiddet, ağırlık) ve çalışmada Levanim ve Mısırlılar’ın korkusu olduğunu (beyazlık) anlatır.

İsrail’in başarısızlığı Efendi’den korkan kişiden gelir denmiştir. Bu demektir ki bundan onlara tarladaki yani üzerlerine almak istedikleri; ancak alamadıkları cennet krallığındaki zorlu çalışma uzanır.

Rabbi Şimon’un “Efendi’nin sözünden korkan ”ifadesi buradandır: “Mısırlılar’ın arasında en saf olanı öldür, yılanların arasındaki en iyisinin beynini parçala. ”Rabbi Şimon’un “Mısırlılar’ın arasındaki en saf olanı öldür. ”sözlerini yorumlamalıyız.

Şöyle ki Mısırlılar’ın saf dediği şeyi öldür, zira bilgilerimiz: “Sizi öldürmeye geleni önce siz öldürün. ”demıştır. Başka bir deyişle Mısırlılar’ın size saf dediği şey bu yolun yürümeye uygun olduğudur. Bilin ki bu sizi manevî yaşamdan öldürmek ister. Bu nedenle bu düşünceleri öldürün.

“Yılanların arasındaki en iyisinin beynini ezin ”demek; insanın içindeki kötülük olan yılan eğer bu yolun sizin için iyi olduğuna dair tavsiye verirse ve bu şekilde yılanın Havva’ya geldiğini açıkça görmenizi sağlarsa onunla tartışmayın, beynini ezin demektir. Yani açıkladığı bütün aklı, bu aklı ezin. Başka bir deyişle mantık ötesi gitmemiz gerekir.

Şimdi Matza’nın (Pesah’ın mayasız ekmeği) ne anlama geldiğini açıklayacağız. “Massah, Meriva nedeniyle ve İsrail oğullarının kavgaları, Efendi’ye ‘Yaradan aramızda mı yoksa değil mi, ’(Mısır’dan Çıkış 17:7) demeleri nedeniyle,” çalışmada Matza sözcüğü Meriva (çekişme, ihtilaf) sözcüğünden geliyor diye yorumlamalıyız.

Aramice'ye yapılan çevri Meriva hakkında şunu der: "Matza (çekişme) İsrail'in Çocukları'nın çabalamasından dolayıdır. "Dolayısıyla Matza, ç"ekişme "sözcüğünden gelir, yani İsrail'in çocukları Yaradan'la, neden ihsan etmek için çalışmayı bu kadar zor hale getirdiği ve Mısır'ın yönetiminden çıkmaya çalışmalarına rağmen neden sadece ilerlemediklerini değil, gerilediklerini gördükleri üzerinden kavga ettiler.

Başka bir deyişle çalışmadan acı tadı aldılar. Bu onların Yaradan'la kavga etmelerine neden oldu ve bu çekişme Matza olarak adlandırılır. Görüyoruz ki böyle bir şikâyet üzerinden, yani Yaradan adına çalışmaya başladıklarında daha kötü hâle geldiklerini gördüklerinde İsrail Halkı Musa'yla kavga etti. Şöyle yazıldığı gibi (Mısır'dan Çıkış 5:21): "Ve onlara dediler ki: 'Efendi sana baksın ve seni yargılasın; çünkü Firavun'un gözünde kokumuzu iğrenç hale getirdin."

Onların, Musa'ya ettikleri bu şikâyetleri Musa Yaradan'a söylemiştir; yazıldığı üzere: "Ve Musa Efendi'ye döndü ve "Ey Tanrım bu insanlara neden zarar verdin? Beni niçin gönderdin? Senin adına Firavun'la konuşmaya geldiğimden beri Firavun insanlara zarar verdi ve Sen halkını kurtarmadın. "dedi.

Onların Musa'ya yakınmalarını yorumlamalıyız. Onlar: "Göreceğiz ve hüküm vereceğiz. "dediklerinde bu, Musa ile kavga ettikleri anlamına gelir, zira Musa onlara Yaradan'a inanmalarını söylemiştir ki böylece bedeninin kontrolünden çıkabilsinler. Mısır Kral'ı Firavun bedeni kontrol eder ve Keduşa'ya (kutsallık) acı verir. Onlar akılda ve kalpte çalışmaya başlarlar ve Firavun olan bedenin onları yönetmeye başladığını görürler. Yani Yaradan çalışmasında yapmak istedikleri her şeye beden şiddetle direnir.

Onlar Musa'nın yolunda yürümeye başlamadan önce çalışmada güçlü idiler. Ama şimdi beden yaptıkları her şeyden iğrenir. Musa hakkında şu yazılanların anlamı budur: "Çünkü sen Firavun'un gözünde kokumuzu iğrenç hale getirdin. "Başka bir deyişle bedenimiz Yaradan çalışmasında ihsan etme yoluna başladığımızda bedenimiz ruhumuzdan iğrenir.

Daha sonra Musa Yaradan'a, Yaradan'ın mesajını onlara götürdüğü için Musa ile kavga eden İsrail'in şikâyetleriyle gitti. Bununla ilgili şöyle yazılmıştır: "Ve Musa Efendi'ye döndü ve 'Neden bu insanlara zarar verdin? Beni neden gönderdin? '(Şikâyetlerin ne olduğu anlamında) dedi. Şöyle dedi: 'Senin adına konuşmak için Firavun'a geldiğimden beri Firavun bu insanlara zarar verdi ve Sen halkını kurtarmadın.' "

"İsrail'in çocuklarına geldiğimden beri "demek; "Firavun "olarak adlandırılan onların bedeni demektir. "Senin adına konuşmak için "demek; herkes çalışmaya Yaradan uğruna başlayacak demektir. "Senin adına "ifadesinin anlamı budur. Bunun gerekçesi vardır, zira herkes yalnızca gerçeği ister; çünkü aptal olan ve yalanın yolunda yürümek

isteyen var mıdır? Aksine aslında herkes gerçeği ister. Birisinin her daim yalan söylediği bilindiğinde onu hiç kimsenin dinlemek istemeyeceğinde olduğu gibi...

Ama burada şunu dediler: "Musa geldiğinde ve onlara gerçeğin yolunda yürümelerini söylediğinde 'Firavun' olan beden bu çalışmaya başladığımız zaman kokumuzu neden iğrenç hale getirdi?"

Bu nedenle şimdi Musa onlara Yaradan'ın habercisi olarak gelmeden öncekinden daha da kötü hâle geldikleri için Yaradan'a karşı şikâyetleri vardı. O, onları sürgünden çıkarmak istedi. O hâlde şimdi neden sürgünde daha derine gittiklerini, Firavun'un bedenlerini zorla ve çok daha akıllıca kontrol ettiğini her seferinde farklı bir argümanla anlamalarını sağladıklarını görüyorlar? Dolayısıyla çalışmada İsrail'in durumu Musa'nın Yaradan'ın habercisi olarak onlara gelmesinden önce daha iyiydi. Ancak şimdi "Firavun" olarak kabul edilen bedenlerinin İsrail'in Çocukları'nın üzerinde tam bir kontrole sahip olduklarını görüyorlar.

Şöyle ki gerçeğin yolunda yürüdüklerini bilmekten gelen yüksek bir ruh hâline sahip olmaları gerekirken tam tersi olmuştu. "Firavun" denen bedeninin gözünde nasıl bir ruh haline sahiptiler? Bununla ilgili şöyle yazılmıştır: "Çünkü sen Firavun'un gözünde kokumuzu iğrençleştirdin." Beden onlara şunu söylüyordu: "İhsan etme çalışmasında ne gibi bir ruh hali var?"

Kokuyu iğrençleştirmek, katlanmanın imkânsız olduğu kötü bir koku anlamına gelir. Bu demektir ki bu zihniyete dayanamadılar ve birinin bu pis kokudan kaçmak istediği gibi kaçmak istediler. Yani gerçeğin yolundaki çalışmanın kişinin sonsuza dek bu zihin yapısında kalmak istemesi için gereken yüksek ruh hâlini, canlılığı getirmesi yerine burada tam tersi oldu. İhsan etme çalışmasından pis kokunun zihniyetini aldılar, yani bu zihniyetten kaçmak istediler ve buna bir an için bile dayanamadılar. Musa'ya şöyle söyledikleri gibi: "Çünkü kokumuzu iğrençleştirdin."

Musa İsrail'in yakınmalarını Yaradan'a getirdi ve O'na şunu sordu: "Beni neden gönderdin?" Yaradan Musa'yı yazıldığı üzere şöyle cevapladı: "Ve Efendi Musa'ya: 'Şimdi Firavun'a ne yapacağımı göreceksin; çünkü o güçlü bir el ile onları gönderecek' dedi. İhsan etme çalışmasını neden bu kadar zorlaştırdığının cevabı O'nun güçlü bir elin ifşa olmasını istemesidir. Şöyle yazıldığı gibi: 'Çünkü güçlü bir el ile onları gönderecek ve güçlü bir el ile onları toprağından çıkaracak.'"

Güçlü bir el hangi şekilde gereklidir? Tam olarak karşı taraf tüm gücüyle direndiği zaman gereklidir. O zaman güçlü eli kullanmak zorunda olduğumuz söylenebilir. Ancak karşı taraf zayıf ise bununla başa çıkmak için güçlü bir elin gerektiği söylenemez. Bu durum Baal HaSulam'ın verdiği alegoride olduğu gibidir. Normalde iki kişi ihtilafa

düştüğünde bazen yumruk kavgasına girerler. Kişi diğerinin üstesinden gelemeyeceğini gördüğünde ona karşı bir bıçak alır. Diğerinin onun bıçağı olduğunu gördüğünde tabancayı alır ve diğer tabancayı gördüğünde tüfek alır ve vb., ta ki diğerinin makineli tüfek alana kadar, eğer kişi bir makineli tüfeğe sahipse diğer de bir tank alır. Ancak birinin bir sopa alıp bununla vurmak istediğini, diğerinin sopayı alanla savaşmak için bir tank aldığını hiç duymadık.

Çalışmada da benzer şekildedir. Firavun eğer çok güçlü bir şekilde direnmiyorsa Firavun'a karşı güçlü bir el ile gitmemiz gerektiği söylenemez. Yaradan burada ona güçlü bir eli göstermek istediği için Firavun'un kalbini katılaştırmak zorundaydı. Şöyle yazıldığı gibi: "Çünkü işaretlerimi onun içine koyabilmek için onun ve hizmetkârlarının kalbini katılaştırdım."

Ancak neden Yaradan'ın adı bilinir olsun diye Yaradan bu işaretleri yerleştirmek istediği için Firavun'un kalbini katılaştırdığının yazıldığını anlamalıyız. Yaradan eksik midir? Başkalarının O'nun işaretleri ve göstergeleri yerleştirebileceğini bilmesine ihtiyacı var mı? Ayrıca çalışmada nesiller boyu bunu bilmemizin gerekmesinin anlamı nedir?

Baal HaSulam'ın İbrahim'in Yaradan ona vaat ettikten sonra sorduğu soruyla ilgili söylediklerine göre (Yaratılış 15:7): "Ve ona dedi ki: 'Miras bırakmak üzere sana toprak vermek için.' Şunu sordu: 'Bunu miras alacağımı nerden bileyim?' ve O Abram'a şöyle dedi: 'Emin ol ki soyun kendilerine ait olmayan topraklarda yabancı olacaklar, köleleştirilecekler ve dört yüz yıl boyunca acı çekecekler. ... Daha sonra pek çok mal varlığıyla ortaya çıkacaklar.' "

Abram'ın: "Bunu miras alacağımı nerden bileceğim?" sorusuna verdiği cevabın, yani Yaradan'ın ona verdiği cevabın ne olduğunu sordu.

Cevap şudur: "Soyunun yabancı olacağından emin ol ... ve onlar acı çekecekler. ... ve daha sonra pek çok mal varlığıyla ortaya çıkacaklar." Şunu dedi: "Metin cevabın tatmin edici olduğunu ima ediyor, zira Abram daha fazlasını sormadı. Görüyoruz ki Abram'ın yolu Yaradan'la tartışmaktı. Yaradan Abram'a: "Sodom ve Gomorra'nın feryadı gerçekten de büyük." dediği zamanki Sodom Halkı'nda olduğu gibi...

Ancak burada ona: "Emin ol ki " dediği zaman cevabından memnun kaldı.

İbrahim, oğullarına O'nun vaat ettiği mirasın büyüklüğünü gördüğü için İbrahim'in Kli (kap) olmadan ışık yoktur, yani bir eksiklik olmadan dolum yoktur kuralına göre düşündüğünü söyledi. İsrail Çocukları'nın böylesine yüksek derecelere ve üst dünyalardaki edinimlere ihtiyaç duyacağını görmedi. Bu nedenle Yaradan'a: "Bunu

miras alacağımı nereden bileceğim? ” diye sordu, zira onların Kelim’i (kaplar) ya da oğullarıma vereceğini gösterdiğin büyük bir mirasa ihtiyaçları yoktu.

Yaradan buna şöyle cevap verdi: “Onlara bu ışıklar için bir ihtiyaç vereceğim, tıpkı onlara ışıkları vereceğim gibi ”...Başka bir deyişle Yaradan onlara hem ışıkları hem de Kelim’i verecektir. Yalnızca bolluk ihsan edeceğimi düşünmeyin. Aksine onlara hem Kli olarak adlandırılan ihtiyacı hem de bolluğu veriyorum. Buna ”eksiklik ve dolum ” denir.

İsrail Halkı’nın dört yüz yıl boyunca dört Behinot’un (anlayış) tam derecesi olan Mısır’da sürgünde olmasıyla, onlara ait olmayan topraklarda sürgünde olmalarıyla yani Mısırlıların İsrail’e kendi-alımları için bir arzu, Ratzon (arzu) sözcüğünden gelen Eretz (toprak) olarak adlandırılan Keduşa’ya ait olmayan bir arzu vermeleriyle onları kendi başlarına bu yönetimden çıkamayacak hale getirdiğim ve onlara yalnız Yaradan’ın yardım edebileceğini ve Ben’den yardım istemekten başka seçenekleri olmadığını görmelerini sağladığım zaman bu arzudan kaçmak istediler; bilgilerimizin şöyle söylediği gibi, ‘Arınmaya gelene yardım edilir. ’Zohar bu yardım onlara kutsal bir ruhun verilmesidir der. Onlar Yaradan’ın yardımını ararken pek çok dua aracılığıyla her seferinde daha yüksek bir dereceyi alacaklar ve böylece Yaradan’dan istemek için bir eksikliğe sahip olacaklar.

Böylece Yaradan onları kasten üstesinden gelemeyecek hâle getirdi ki Kelim’e sahip olabilsinler.

Dolayısıyla Firavun’un kalbi üstteki ışıklara ihtiyaç duyulmasını sağlamak için katılaştırıldı. Şayet zorlu bir çalışmaya sahip olmasalardı büyük ışıklara ihtiyaç duymazlardı.

Birine karşı eliyle veya sopayla kavga edecek olan kişinin, diğerinin kendisine karşı bir tank veya top kullanmasına gerek yoktur. Bu nedenle altta olanın büyük ışıkları almaya ihtiyaç duyması maksadıyla, kişinin onları kırmak için büyük ışıkları çekmek zorunda olduğu güçlü Klipot (kabuklar) ile yüzleşmesi gerekir. Aksi taktirde kişi azla yetinecektir. Dolayısıyla Firavun’un kalbinin katılaştırılması onların büyük ışıkları çekmelerine neden oldu.

Bununla şu sorduğumuz soruları anlayacağız: Yaradan işaretlerini mucizeler ve harikalar yaratabileceğini ulusların bilmeleri için mi koydu? Yani kalbi saygı duyulmak için mi katılaştırdı? Yaradan’ın yarattıklarına karşı şikâyetleri var mı? Yani yaratılanların arzusuna karşı bir şey yapar mı? Nihayetinde tüm yaratılış amacı yarattıklarına iyilik yapmaktır. Ancak burada tam tersidir; O’nun yarattıklarının kalbini, herkes O’nun yüceliğini, gücünün sınırsız olduğunu görsün diye katılaştırdığı ortaya çıkıyor.

Şimdi bunu basitçe anlayabiliriz. Firavun ve Mısır yaratılanlardaki alma arzusunun yönetimini ifade eder. Bunun amacı, yaratılanların Yaradan'ın kendileri için hazırladığı yüksek dereceleri almaya ihtiyaç duymalarıdır. Bilgelerimiz söyle demiştir; alma arzusunun üstesinden gelerek Yaradan ile Dvekut'u uyandırırılar, bu onlara, Yaradan'ın, çocuklarını yarattıklarına hazırladığı haz ve memnuniyetle ödüllendireceğine söz verdiği ataların erdemleri yoluyla gelir. Bu nedenle kalbi katılaştırdı ki böylece onlara yardım etmesini Yaradan'dan istemeye ihtiyaç duysunlar. O'nun yardımı Zohar'ın söylediği gibi; onlara kutsal bir ruh ihsan etmesiyle gelir.

Dolayısıyla bütün bunların üstesinden gelme, yukarıdan bir nebze aydınlanma çekmeleridir. Bu sayede sonunda Kelim'e, yani Yaradan'ın atalara vaat ettiği miras için bir ihtiyaca sahip olacaklardır. Öyle görünüyor ki "Bu işaretlerimi yerleştirebilirim." ayeti Yaradan uğruna değil; ama yaratılanların faydası içindir. Bu demektir ki bedenin her seferinde daha iddialı hâle geldiği ve kişinin ihsan etmek için çalışmasına izin vermediği; ancak insanın Yaradan'la Dvekut'u özlediği yerde Firavun'un kalbini katılaştırmasıyla kişi her seferinde daha çok çaba göstermeye çalışmalıdır, yoksa onu yenemez. Daha fazla güç elde etmek için tek tavsiye Yaradan'a dua etmektir; çünkü kişiye gereken gücü yalnız O verebilir.

Yaradan'ın güçleri yukarıda şöyle söylendiği gibidir: "Yaradan'ın kişiye her seferinde verdiği manevî güce "ruh", "Tora'nın ışığı" denir. Bu demektir ki kişi her seferinde gerçekleştirmesi gereken üstesinden gelme eylemine göre "Tora'nın harflerini " alır. Buna: "Bu işaretlerimi yerleştirebilirim." denir. Bu, Tora'nın harflerinin İsrail'e ifşa olması için O'nun onların içinde bir ihtiyaç yaratması gerekir anlamına gelir. Yaradan'ın yaratılanların faydası için kalbin katılaştırmasının anlamı budur.

Buna göre yukarıda söylediklerimizden şunu anlayabiliriz: Kelim'i yapmak, yani üst bolluğu almaya uygun olan Kelim'i edinmek için üst bolluğa ihtiyacımız vardır. Bu yardım ışığın ihsan etmek üzere çalışmak isteyen Keduşa'nın Kelim'ini yapmak üzere gelmesi olarak kabul edilir; "Arınmaya gelene yardım edilir." ifadesinde olduğu gibi...

Kişi Yaradan'a ihsan etmek isteyen bu Kelim'i edindiğinde bolluk Kelim yapmak için değil, bolluk olarak gelir.

Bu açıdan kişi Yaradan için bir arzusu olduğunda Tora'nın ışığını alması için artık kalbinin katılaştırılmasına ihtiyaç duymaz, zira kurala göre kişi kendi menfaati için çalıştığında ona farklı bir düşünce gelir -buradan da "dinlenmenin hazzı" olarak adlandırılan bu hazdan kendini mahrum etmemelisin. Dolayısıyla dinlenmenin hazzı kişinin daha yüksek derecelere sahip olma ihtiyacı duymamasına neden olur. Bunun yerine azla mutludur. Bu nedenle Yaradan kalbi katılaştırılmak zorunda kaldı, yani kişinin Kelim'ini ihsan etmek için çalışacak şekilde nitelikli hâle getiremediği süreç

Yaradan için hiçbir şey yapamadığını ve halen kendine-sevginin içinde olduğunu, ödüllendirilmesiyle onların kendisine Yaradan uğruna biraz olsun çalışması konusunda memnuniyet verdiğini görmesini sağladı. Kişi Yaradan için çalıştığını hissettiği için memnundur ve daha yüksek dereceler için özlem duyamaz. Dolayısıyla Tora'nın harflerinin ifşası için yer yoktur.

Bu nedenle kişi her seferinde yukarıdan yardım alır, daha sonra derecesinden bir kez daha düşer ve Keduşa'ya girmek ister, bir kez daha yardım almalıdır. Dolu felâketinde Firavun hakkında şöyle yazılmıştır: "Ve Firavun Musa'yı gönderdi ve çağırdı: 'Efendi erdemlidir, ben ve halkım ise günahkâr. 'Sonrasında şu yazılmıştır: 'Firavun'a gel; çünkü içine işaretlerimi yerleştirebilmek için onun kalbini katılaştırdım.'" "

Düzen, kişi kendi derecesine ait olan Kelim'ini düzeltene dek devam eder ve daha sonra ışıkların gelme sırası başlar.

Ancak kişi Keduşa'nın Kelim'i ile ödüllendirildiğinde ve yalnız O'nu yapana ihsan etmek istediğinde şöyle demez: "Şimdi sana çoktan fazlaca verdiğimi ve birazcık dinlenmek istediğimi söylüyorum; çünkü kendi menfaatim için de almaya ihtiyacım var. "Bunun yerine yalnızca ihsan etme arzusuna sahip olan birinin ihsan etme kaplarını yapıyorken olduğu gibi kalbinin katılaştırılmasına gerek yoktur, zira bununla ilgisi yoktur. İhsan etme arzusu ile ödüllendirilmiş olan kişi yalnızca Yaradan'a ihsan etmek ister.

Dolayısıyla kişi yalnızca ihsan etme arzusuna sahip olduğu ve Yaradan'a memnuniyet vermek istediği zaman Yaradan'ın sahip olmadığı ve Yaradan'ın ihtiyacı olan neyi verebileceğini düşünür. Bu nedenledir ki Yaradan'ın yaratılanlar O'ndan haz ve memnuniyet almalarını için dünyayı yarattıklarına iyilik yapma niyeti ile yaratması dışında hiçbir eksikliğe sahip olmadığına karar verir. Bu nedenle buna ihtiyaç duyduğu söylenebileceğinden kişi Yaradan'dan kendisine haz ve memnuniyet vermesini ister - aşağıda olan O'ndan yaratılanlar için hazırlanmış büyük ışıkları aldığı için Yaradan'ın bundan hoşlandığını söyleyebiliriz.

Ancak şayet aşağıda olanlar "Tora'nın harfleri "olarak adlandırılan Tora'nın ışığını alamıyorsa yukarıda bir eksiklik varmış gibidir. Bilgelerimizin şu söylediklerinin (Sanhedrin 46) anlamı budur: "Kişi pişman olduğunda Şehina (Kutsallık) ne der? 'Başım ağır, kollarım ağır. 'O halde yukarıda ne zaman memnuniyet olur? Yalnızca yaratılanlar haz ve memnuniyet aldığında memnuniyet olur."

Bu nedenledir ki o zaman kalbin katılaştırılması için yer yoktur. Aksine yukarıdan verilmesi gereken kalbin katılaştırılma zamanı sadece kişi "Ben'im bu işaretlerimi yerleştirmek "için olan haz ve memnuniyet alabilsin diye ihsan etme kaplarının

yapılması içindir. Harflere Kelim dendiği için bunu harfleri ifade ettiği şeklinde yorumlamalıyız. Şöyle ki kişinin Kelim olarak adlandırılan bir eksikliğe sahip olması için kalbinin katılaştırılması gerekir. Şöyle yazıldığı gibi: “İşaretlerimi yerleştirebileceğim. ”Ancak kişi bu Kelim’e sahip olduğunda artık kalbinin katılaştırılmasına gerek yoktur.

Şimdi Pesah, Matza ve Maror (acı ot) arasındaki ilişki hakkında sorduğumuz soruyu anlayabiliriz. Hillel’in Tapınak durduğu sırada yaptığı ve bunun şu söylenenleri yerine getirmek olduğunu söylediği sırada olduğu gibi: “Onlar bunu mayasız ekmek ve acı otları yiyecekler.”

Bunun Yaradan çalışmasında ne anlama geldiğini sorduk. Yukarıdakilere göre bunu, çalışma amacının özünün Yaradan’la Dvekut’a ulaşmak olması izler. İçimize damgalanmış olan alma arzusundan dolayı içimizdeki form eşitsizliği nedeniyle yaratılanlar Yaradan’dan uzaklaştırıldı. Asıl ıslah etmemiz gereken şey budur.

Ancak soru şudur: “Form eşitliği almakla ilgili olmayıp ihsan etmekle ilgili olduğu için bunu nasıl düzelteceğiz, beden kendi doğasına sahip olduğundan nasıl doğamıza karşı gideceğiz? ”Cevap şudur: “Tora ve Mitzvot’un gücüyle” ...

Yaratılanlar ihsan etme gücünü kolayca elde etselerdi buna razı olurlardı, zira zaten veriyor olduklarını, Tora’nın harflerini ifşa etmeye ihtiyaçları olmadığını hissederdiler. “Şöyle söylendiği gibi: “Göstergelerimi yerleştirebileceğim”. Çünkü Yaradan onlara Tora’yı Yaradan’ın isimleri olarak ifşa etmek ister.

Ancak buna olan ihtiyacı nereden alacaklar? Nihayetinde alma arzularına galip geldiklerinde ve yalnızca Yaradan’a ihsan etmek istediklerinde zaten Dvekut’a sahip oldular. Başka neye ihtiyaçları var? Ayrıca bilinir ki Kli olmadan ışık ve bir eksiklik olmadan dolum yoktur. Peki, Yaradan ne yaptı? Kalbi katılaştırdı ki böylece kişi kendi başına içindeki kötülüğün üstesinden gelemesin ve Yaradan’ın yardımına ihtiyaç duysun. Şöyle söylendiği gibi: “Arınmaya gelene kutsal bir ruh ile yardım edilir.”

Ruha dair “Bir Bilgenin Meyvesi: Baal HaSulam’ın Mektupları” Kitabı’nda şöyle yazılmıştır: “Ruhun içinde beş anlayış vardır ve onlara NRNHY denir. NRNHY’da iki anlayış vardır: 1) Işıklar, 2) Kelim. Bizler Tora’nın 613 Mitzvot’unu (emirler) ve yüce bilgelerimizin yedi Mitzvot’unu izleyerek NRNHY’nın Kelim’ini ediniriz. NRNHY’nın ışıkları Tora’nın özüdür ve Tora’nın içinde kıyafetlenen ışıklar Ein Sof’tur (sonsuzluk). Dolayısıyla Tora ve ruh birdir; ama yukarıda bahsi geçen 620 Mitzvot’ta var olan Tora’nın ışıklarında kıyafetlenen Yaradan Ein Sof’tur. Bilgelerimizin şu dediklerinin anlamı budur: “Tora’nın tamamı Yaradan’ın isimleridir. ”Bu demektir ki Yaradan

bütündür ve bu 620 isim bölüm ve parçadır. Bu parçalar ışıklarını bir kerede almayan ancak her seferinde kademeli olarak alan ruhun adımlarına ve derecelerine göredir.”

Bundan görüyoruz ki Yaradan bunu insan kendi başına kötülüğün üstesinden gelemesin ve Yaradan’ın yardımına ihtiyaç duysun diye böyle yapmıştır. Ancak bir ara safha vardır ve bu kişinin çalışmada acıyı tatmasına neden olur; çünkü beden ihsan etmek için çalışmasına izin vermez. Bu da kişinin, bedeni neden bu kadar kötü yarattığı, “kendisi için alma arzusu” olarak adlandırılan kötülüğün yönetiminden çıkmakta neden tamamen aciz olduğu hakkında Yaradan ile kavga etmesine neden olur. Kişinin kendisini tamamlaması için ihtiyaç duyduğu bütün Kelim kutsamayı tutan bir Kli’ye sahip olması için tamamlandığında kişi Yaradan’ın kurtuluşunu hissetmeye başlar, yani Yaradan’ın kendisine yaklaştığını hisseder.

Bundan Matza, Maror ve Pesah adağı arasındaki ilişkiyi anlayacağız. Matza ve Maror aracılığıyla kişi Tora’nın harfleri için gerçek bir ihtiyaç edinir. Şöyle ki yalnızca Matza ve Maror aracılığıyla kişinin içinde Yaradan’ın yardımına bir ihtiyaç oluşturulur ve O’nun yardımı Bir Bilgenin Meyvesi Kitabı’nda söylendiği gibi: “Tora ve Yaradan birdir. ”olarak kabul edilen ruhlardır.

Kişi ihtiyaç duyduğunda Yaradan onu daha yakına getirir ve buna Yaradan kişinin tüm kusurlarının üzerinden atlayarak geçtiğinde ve yaratılış amacı ile ödüllendirmek için daha yakına getirdiğinde ‘Pesah adağı’ denir.

Kutsallıktaki İki Anlayış

Makale No. 15, Tav-Şin-Mem-Zayin, 1986-87

Yukarıda Keduşa (kutsallık) vardır ve aşağıda Keduşa vardır. Şöyle yazıldığı gibi: "Kutsal olacaksınız. "Bu nedenle aşağıda Keduşa vardır, yani yaratılanlar kutsal olmalıdır. Daha sonra şöyle yazılmıştır: "Çünkü Ben Efendiniz, Tanrınız kutsalım. "Bu yukarıdaki Keduşa'dır.

Aşağıda Keduşa'nın olmasının nedeni budur. O, yukarıda kutsal olduğu için aşağıdakinin de kutsal olmasını ister. Bilgelerimiz şöyle demiştir (Torat Kohanim): "Kutsal olacaksınız; iffetli, temiz olacaksınız; çünkü Ben kutsalım. "Yani: "Kendinizi kutsarsanız Ben'i kutsamışsınız sayacağım."

Bunu anlamak zor gibi görünüyor, zira sanki yukarıda Keduşa olmadığını ima ediyor. Yine de Yaradan kutsal olmak istediği için: "Kendinizi kutsarsanız Ben'i kutsamışsınız sayacağım, "diyor. Bunu anlamalıyız. Kelimenin gerçek anlamı Yaradan kutsal olduğu için yaratılanların da kutsal olmasının gerektiğini söylüyor gibi görünüyor. Şöyle yazıldığı gibi: "Kutsal olacaksınız; çünkü Ben Efendiniz, Tanrınız kutsalım."

Bilgelerimizin sözleri aşağıdakinin kutsal olması ve O'nu kutsamaları gerektiği anlamına geliyor. Yazılanlar hakkında söyledikleri gibi: "Çünkü Ben Efendiniz, Tanrınız kutsalım." Şöyle ki: "Kendinizi kutsarsanız Ben'i kutsamışsınız sayacağım. " Kutsal olmak zorunda olmamızın sebebi böylece yukarıdaki Keduşa'nın kutsal olacağıdır.

Bilgelerimiz ayrıca şöyle söylemiştir (Kedoşim Rabbah 24:9): "Kutsal olacaksınız. O, Benim gibi olabilir mi? Metin; 'Çünkü Ben kutsalım. ' diye açıklıyor. Benim kutsallığım senin kutsallığından daha yüksek. "Bunu da anlamak zor. İsrail'in Yaradan gibi olacağını hayal edebiliyor misiniz? Bu düşünülebilir mi?

Yukarıdakileri anlamak için "Kutsal olacaksınız. İffetli, temiz olacaksınız, "hakkında söylenenlerin ne anlama geldiğini anlamalıyız. Şöyle ki kişi neyden kaçınacak? Ayrıca kişinin neden kaçınması gerektiğini anlamalıyız. Metin, kişinin "Ben kutsalım "sözü nedeniyle kaçınması gerektiğini ifade ediyor gibi görünüyor.

Ama bunu da anlamalıyız. Yaradan'ın kutsal olmasını anlayabiliriz; ama Yaradan'ın kutsal olması gerçeği, neden kişinin de kutsal olması için bir nedendir? Bir kişi Yaradan'a benzeyebilir mi? Bu mümkün müdür? Eğer mümkünse bir kişinin Yaradan gibi kutsal olmak zorunda bırakılmasının ne anlama geldiğini anlamalıyız.

Ayrıca bu kişinin olması gereken asıl şeymiş gibi görünüyor. Aksi takdirde kişi arada; Keduşa ve Tuma'a arasında hiçbir şey yokmuş gibi, Keduşa'nın zıttı, Tuma'a (kirlilik) gibi görünür. Ayrıca çalışmada Tuma'a'nın ve Keduşa'nın ne olduğunu anlamalıyız.

Tüm bu meseleyi tek bir doğrultuda, yani yaratılış amacına, ne olduğuna, bozulmanın kökünün ne olduğuna ve O'nun arzusu yarattıklarına iyilik yapmak olduğundan yaratılanların Yaradan'ın onlara vermek istediği haz ve memnuniyeti alması için yaratılış amacını tümüyle gerçekleştirmek üzere düzeltmemiz gereken ıslahların ne olduğuna dönerek değerlendirmeliyiz.

İyilik yapma arzusunun alma arzusunu ve O'nun vermek istediği iyiliği almaya bir özlem yarattığı biliniyor. Bu alma arzusu "yaratılanların kökü" olarak adlandırılır. Bu arzuda, bu alma arzusunda sonrasında pek çok anlayış genişler. Şöyle ki ilk ortaya çıktığında, ifşa olduğunda ve bu anlayışı aldığında bu safhaya "Ein Sof (sonsuzluk) Dünyası" adı verilir.

Bu demektir ki bu alma arzusu üst ışığın üzerine bir engel koymaz; ama haz ve memnuniyeti bu Kli'ye (kap) alır. Bu nedenle ıslah bolluğu almak için değil, ihsan etmek için almak üzere yapıldı. Bununla hazların üzerinde hiçbir utanç hissetmeyeceklerdi.

Dolayısıyla Ein Sof Dünyası'nda yalnızca tek bir arzu vardı. Ancak sonrasında Tzimtzum (kısıtlama) ıslahı yapıldıktan sonra bir şey yalnızca ihsan etmeyi amaçlamanın mümkün olduğu ölçüde alınmalıdır. Bu arzu pek çok anlayışa bölündü. Bu böyledir; çünkü Malhut Yaradan'a atfettiğimiz Kli ile aldığında O, yokluktan varoluş, "hazları almaya özlem duymak "denen yeni bir şey yarattığı için Malhut Yaradan'ın vermek istediği her şeyi alabilirdi, zira O vermek istediği ölçüde bir alma arzusu yarattı.

Doğal olarak Malhut Yaradan'ın vermek istediği tüm bolluğu alabilirdi. Bu nedenle bu tek bir arzu olarak kabul edildi. Işığın bölünmez olduğu, ancak ışıklarda fark ettiğimiz tüm bölünmelerin alıcıların bakış açısından olduğu biliniyor. Bu nedenle alıcı Kli'de tek

bir anlayış olduğundan ve bir Kli tek bir arzu olarak ayırt edildiğinden bu tek bir ışık olarak kabul edildi.

Ancak Tzimtzum düzeltilmesinden sonra alma arzusunun üzerine ihsan etme amacını yerleştirmeliyiz. İhsan etme meselesini yaratılanlara attığımız için yaratılanların yaratması gereken Kelim kesinlikle tek bir seferde tamamlanamaz.

Bu nedenle her seferinde alma arzusunun bir parçasını almalı ve ihsan etmek için çalışarak onu düzeltmeliyiz. Bu nedenle yaratılan genel alma arzusu birkaç parçaya bölündü. Onların üzerine yerleştirilen ihsan etme niyetinin ölçüsüne göre arzu ihsan etme niyeti ile düzeltilmiş olan bu arzuya uygun olan ışığı alır.

Dolayısıyla "Kutsal olacaksınız. İffetli, temiz olacaksınız "ifadesini yorumladığımızda neyden kaçınmamız gerektiğini sorduk. Kişinin kendine-sevgiden, yani kendisi için almaktan kaçınması gerektiğini ve "Ben kutsalım "nedeniyle yalnızca ihsan etmeye bağlanması gerektiğini söylemeliyiz.

Şöyle ki bu sizlerin haz ve memnuniyeti alabilmeniz içindir. Alacağınız fayda eğer "ihsan etme arzusu "formundaysanız hiçbir utanç olmadan olacak olmamasıdır. Bu size form eşitliğini getirecektir. Bilgelerimizin şöyle söylediği gibi: "O merhametli olduğu için merhametlisiniz.". "Kutsal olacaksınız "ifadesinin anlamı budur. İhsan etme arzusu olacaksınız. "Çünkü Ben kutsalım," Çünkü Ben de yalnızca ihsan ederim. Bu nedenle Dvekut (bütünleşme) denen form eşitliğine ihtiyacımız var.

Şimdi sorduğumuz soruyu anlayabiliriz. Burada "Kutsal olacaksınız"ın sebebinin Yaradan'ın kutsal olması olduğu ima ediliyor. Bu nedenle bilgilerimizin "Çünkü Ben kutsalım "demesi, yani "Eğer kendinizi kutsarsanız Beni kutsamışsınız sayacağım "ne anlama gelir? Bu zıttı Ben'i görünüşte kutsal kılmak için kutsal olmanız gerektiği anlamına gelir. Genel olarak İsrail Halkı'nın Yaradan'ı kutsal kılması gerektiğini anlamak zordur. Bu ne anlama gelir?

Bizler her zaman "Kutsalsın Sen, Ey İsrail'i ve zamanları kutsal kılan Efendimiz", "Kutsalsın Sen, Ey İsrail'i ve anma gününü kutsal kılan Efendimiz "deriz. Ayrıca Kidduş'ta (Şabat'ın başlangıcındaki kutsama) "Çünkü bütün ulusların arasından bizleri seçtin ve bizleri kutsadın "deriz. O halde "Sanki Beni kutsamışsınız gibi "...ne anlama gelir?

Bu demektir ki Yaradan'ın bizlerin O'nun için bir şey vermemize ihtiyacı var, zira görünüşte O'nun bizim Keduşa'mıza ihtiyacı vardır ve bizlerin aracılığı olmadan bunu elde edemez. O'nun yaratılanlarının O'na bir şey vermesine ihtiyaç duyduğu söylenebilir mi?

Açıkladığımız gibi "kutsal "ihşan etmek anlamına gelir. Yaratılanların O'nun bolluğunu almak üzere Kelim'e sahip olması için form eşitliğinin olması gerekir. Şöyle ki yaratılanlar da almayı değil, yalnızca ihşan etmeyi istemelidir. Aksi taktirde Yaradan'ın onlara ihşan etmesi açık olmayacaktır.

Bu nedenle Yaradan "Kendinizi kutsarsanız", yani kendine-sevgiden kaçınırsanız ve yalnızca Keduşa denen ihşan etme çalışmasına bağlanırsanız "Beni kutsamışsınız sayacağım " demiştir. Şöyle ki ihşan etmeye bağlanarak Benim üzerinize bolluğu ihşan edebilmemi sağlarsınız.

Dolayısıyla Yaradan'ın yaratılanların kendilerini kutsayarak O'nu kutsamasına ihtiyaç duyması Yaradan'ın veren olduğunun ifşasını ifade eder. Aksi taktirde yaratılanlardan gizli kalmaya devam etmek zorunda kalacaktır. O zaman bolluğu onlara veremeyecektir; çünkü onlar bolluğu alarak kendine-sevginin, aşırıya kaçmanın Kli'sine düşecektir.

Başka bir deyişle önceden alma kaplarına maddesel haz ve memnuniyet aldılar. Ama O onlara gerçek haz olan üst bolluğu ihşan ettiğinde, ışığın Kli'yi yaptığını bildiğimizde olduğu gibi kesinlikle gerçek alıcılar olacaklardır. Şöyledir; bu haz şiddetli bir arzuya neden olur. Bilgelerimizin söylediği gibi: "Göz görür, kalp imrenir."

Şimdi Yaradan'ın yaratılanların kendilerini kutsamasına ihtiyaç duymasının yaratılanların yararı için olduğunu anlayabiliriz. Şöyle ki ihşan etmek için çalışmakla Yaradan onlara bolluğu verebilecektir ve onlar maneviyattan ayrılığı Yaradan kendine-sevgide değil, ihşan etmede kalacaktır.

"Beni kutsamışsınız sayacağım "sözlerinin anlamı budur. Başka bir deyişle bununla Benim kutsal olduğumu, tüm dünyaya haz ve memnuniyet ihşan ettiğimi herkese ifşâ edersiniz; çünkü ihşan etmek, kutsal demektir.

Şimdi bilgilerimizin "Kutsal olacaksınız. O Benim gibi olabilir mi? Metin 'Çünkü Ben kutsalım 'diye açıklar. Benim kutsallığım sizin kutsallığınızdan daha yüksek "sözleriyle ilgili sordüğümüz soruyu anlayabiliriz. Şunu sorduk: "Herhangi biri İsrail'in kutsanmasının Yaradan'ın kutsanmasıyla benzer olduğunu düşünebilir mi?"

Yukarıda söylenenlere göre Yaradan "Kutsal olacaksınız "dediği için bunu alma kaplarından uzak duracak ve yalnızca ihşan etme kaplarıyla çalışacaksınız anlamında yorumlamalıyız. "O Benim gibi olabilir mi?", yani alma kaplarını kullanmayan Yaradan gibidir, zira O kimden alacak ki? Bunun yerine Yaradan hakkında söyleyebildiğimiz her şey yalnızca O'ndan aldığımız şeydendir. Şöyle yazıldığı gibi: "Seni eylemlerinden biliriz."

Bu nedenle Yaradan “Benim gibi olmayı düşünmeyin, ”sizler ihsan etmek için ihsan etmekte kalacaksınız der. “O Benim gibi olabilir mi? ”ifadesinin anlamı budur. Başka bir deyişle Benim verdiğim ve hiçbir şey almadığım gibi sizler de ihsan etmek için ihsan etmede kalacaksınız.

Bununla ilgili şöyle dedi: “Hayır! Alıcıların, gerçek almanın safhasını edinmelisiniz. Alma kaplarını kullanmak zorundasınız. İhsan etmek için olması gereken yalnızca niyettir, zira yaratılış amacı O’nun yaratılanların haz ve memnuniyet almaları için yarattıklarına iyilik yapmaktır.” ”Benim kutsallığım sizin kutsallığınızdan daha yüksek ”diye yazılanların anlamı budur.

Dolayısıyla yukarıdaki Keduşa ve aşağıdaki Keduşa arasında ayırım yapmalıyız. Her ne kadar “Sizler kutsal olacaksınız; çünkü Ben Efendiniz, Tanrınız kutsalım ”yazılsa da bizler bunu yalnızca ihsan etmek için çalışacaksınız, tıpkı Benim veren olduğum gibi anlamında yorumladık. Bilgelerimizin şöyle yazdığı gibi: “O merhametli olduğu için sen merhametli ol.”

Yine de yukarının Keduşa’sı ile aşağının Keduşa’sı arasında bir fark vardır. Yukarının Keduşa’sı tümüyle ihsan etmektir. Orada hiçbir şekilde alma yoktur. Ama aşağının Keduşa’sı öyle değildir. Aksine bütünlük tam olarak alma kaplarını kullandığınız zamandır. Keduşa niyetin üzerindedir! Başka bir deyişle yaratılanların kutsal olmaya, yani almaya değil vermeye duydukları gereksinim öncelikle ihsan etmek için çalışacakları niyet anlamına gelir.

Ancak çalışma düzeninde Keduşa’nın Katnut’u (bebeklik/küçüklük) ve Keduşa’nın Gadlut’u (yetişkinlik/yücelik) arasında ayırım yapmalıyız. Çalışmada sıra hafiften ağıra doğru gitmektir. Bu nedenle eylemlerin ihsan etmek için ihsan etmekte olması çalışmasıyla başlamalıdır. Bu, kişinin yerine getirdiği tüm Mitzvot’un ödül ya da Tora ve Mitzvot’u yerine getirmenin karşılığında hiçbir şey almamak amacıyla olması olarak kabul edilir. Aksine kendi yararına değil, tümüyle Lişma (O’nun adına) olacaktır. Buna “ihsan etmek için ihsan etmek ”denir.

Daha sonra ihsan etmek için alma kaplarıyla çalışmaya başladığımız zaman Gadlut gelir. Bu yaratılanların “O’nun arzusu bu olduğu için haz ve memnuniyet almak istiyoruz; çünkü O dünyayı yarattıklarına haz vermek için yarattı” demeleri olarak kabul edilir. Dolayısıyla iki tür Keduşa ayırt etmeliyiz: 1) Tümüyle ihsan eden ve hiçbir şekilde almayan yukarının Keduşa’sı 2) Eylemde alan; ancak niyette ihsan eden aşağının Keduşa’sı.

Genel Halkın Çalışması ve Bireyin Çalışması Arasındaki Fark

Makale No. 16, Tav-Şin-Mem-Zayin, 1986-87

Zohar'da (Emor, Madde 58) şöyle yazılmıştır: "Gel ve gör, bir kişi doğduğunda sünnnet olana dek onun üzerine yukarıdan bir güç atanmaz. Sünnnet olduğunda onun üzerinde yukarıdan bir ruh, yani Nefeş Işığı uyanır. Kişi Tora'ya bağlanmakla ödüllendirildiğinde tamdır, her şeyde bütündür; çünkü Haya Işığı ile ödüllendirilmiştir. Ama bir hayvan doğduğunda, doğar doğmaz, sonunda sahip olacağı güce doğduğunda sahip olur. Bu nedenle şöyle yazılmıştır: "Bir öküz, bir koyun veya bir keçi doğduğu zaman"...

Bir hayvan ve bir adam arasındaki farkı ve çalışmada bunun bize neyi öğrettiğini anlamalıyız. Öncelikle çalışmada "adam"ın ne olduğunu ve "hayvan"ın ne olduğunu anlamalıyız. "Adam "nedir? Bilgelerimiz söylenenler hakkında şöyle dedi: "Meselenin sonunda hepsi Tanrı korkusu duydu ve O'nun emirlerini yerine getirdi; çünkü tam ve bütün adam budur." "Tam ve bütün olan adam budur "ne demektir? Rabbi Elazar şöyle dedi: "Tüm dünya sadece bunun için yaratıldı. "Başka bir deyişle tüm dünya yalnızca Yaradan korkusu için yaratıldı. Söylediklerinin; "Çünkü tam ve bütün olan adam budur "ifadesinin anlamı budur. Dolayısıyla "adam "Yaradan korkusu olan kişidir ve Yaradan korkusu olmayana "adam "denmez.

Bu aynı zamanda şu söylediklerini (Yevamot 61) açıklar: "Bu nedenle Rabbi Şimon Ben Yohai şöyle derdi: 'Ve sizler Benim koyunlarım, benim otlağımın koyunlarısınız. Sizler adamsınız. Size 'adam 'denir ve puta tapanlara 'adam 'denmez. "Ayrıca "adam "ifadesi ile cennet korkusu olan birine atıfta bulunduğu şeklinde değerlendirmeliyiz. (Yargı açısından önemli olmasa da...) Aksine o saf olmayandandır. Kişi sadece hayvan derecesine sahip olsa da halen çadırda kirletilir. Yine de çalışmada Zohar'ın her insanın

küçük bir dünya olduğunu söylediği gibi, bir insanın içindeki İsrail anlayışını ve Yetmiş Ulus anlayışını öğreniyoruz. Bu nedenle "ifşa olmuş bölüm "olarak adlandırılan uygulamalı Mitzvot (emirler) açısından her şeyi, yani Yahudi olmayanı ve İsrail'i ayrı ayrı öğreniyoruz, yani her şeyi ayrı bedenler olarak öğreniyoruz. Bu nedenle kural puta tapanların mezarlarının çadırda kirletilmemesidir, zira Tuma'a hakkında şöyle yazılmıştır: "Bir adam çadırda ölmelidir. Bu nedenle puta tapanlar çadırda kirletilmezler."

Dolayısıyla Yaradan korkusu olana "adam "denir ve Yaradan korkusu olmayan adam değil, "hayvan "kabul edilir. Ancak Yaradan korkusunun ölçüsünü anlamalıyız, zira bunda pek çok anlayış bulunur.

Zohar'da (Zohar Kitabı'na Giriş, Madde 190) şöyle yazar: "Korku, ikisi uygun bir kök içermeyen ve birisi korkunun kökünü içeren olmak üzere üç farkındalıkta değerlendirilir. Çocukları ölmesin; ama yaşasın diye Yaradan'dan korkan veya bedensel bir cezadan korkan veya parasal cezadan korkan bir kişi vardır. Bunun sonucu olarak kişi Yaradan'dan daima korkar. Dolayısıyla kişinin hissettiği Yaradan'dan korkusu kök olarak görülmez; çünkü kişinin kendi menfaati köktür ve korku bunun sonucudur.

Cehennem cezasından ve bu dünyanın cezasından korktuğu için Yaradan'dan korkan bir kişi vardır. Bu iki tür korku -bu dünyadaki cezanın korkusu ve bir sonraki dünyadaki cezanın korkusu- korkunun özü ve kökü değildir. Korkunun özü kişinin O yüce ve yöneten olduğu için Efendi'sinden korkması olmalıdır."

Zohar'ın sözlerine göre Yaradan korkusunun özü Yaradan'ın yüce ve yöneten olmasıdır. Bizleri O'nun Mitzvot'unu (emirler) izlemeye zorlayan da budur, zira bu ödül kazanmak için değil, kişinin kendi menfaati için çalışmamak olarak kabul edilir. Böylece kişi çalışması için bir miktar ödül alacaktır. Daha doğrusu çalışmanın kendisi ödüldür; çünkü kişi kendisine Kral'a hizmet etmek için bir düşünce ve arzu verildiğini görmesinin büyük bir ayrıcalık olduğunu hisseder ve ona yukarıdan verilen bu büyük armağanı büyük bir servet olarak görür.

Dolayısıyla "adam "bütün eylemlerinin kendi menfaati için değil, Yaradan için olduğu yolda yürüyen kişidir. Ama bu niyete sahip olmayan, ancak yalnızca eylem yapan kişi bu, muazzam bir şey olsa da niyet olmaksızın "hayvan "olarak kabul edilir. Şöyle yazdığı gibi (Atasözleri 19:2): "Ayrıca bilgisiz bir ruh iyi değildir." "Bilgisiz," "İnsana bilgi veriyorsun "olarak yazıldığı gibi "bilgi "niyet anlamına gelir demektir.

Bu kafa karıştırıcıdır, zira hakikatin yolu mantık ötesi gitmektir. O halde bizler neden mantık verilmesi için dua ediyoruz? Baal HaSulam, Keduşa (kutsallık) bilgisine Dvekut (bütünleşme), "form eşitliği "dendiğini söylemiştir. Buna göre "bilgi olmaksızın "

ifadesini “Dvekut’u olmayan bir ruh“ ”hayvan ”safhasında, kişinin ihsan etmeyi amaçlayabildiği bir safhaya gelmek için Tora ve Mitzvot’un gücüyle ödüllendirilme yolunda yürümek anlamına gelir şeklinde değerlendirmeliyiz. Bu kişi form eşitliği olmayan “bilgisiz hayvan ”olarak adlandırılır. Bu demektir ki kişinin yaptığı her şeyde kendi menfaatinden başka bir niyet yoktur. Buna “hayvan ”denir ve kişi “Size puta tapan değil, “adam ”denir. ”olarak kabul edilmez.

Şimdi sorduğumuz soruyu bir hayvanın doğması ve bir adamın doğması arasındaki farkın bizim için neyi ifade ettiğini açıklayacağız. Zohar yeni doğmuş bir hayvanın, doğduğu zaman sonunda sahip olacağıyla aynı güce sahip olmasına dair sözlerine: “Bir öküz, bir koyun veya bir keçi doğdu. ”Bir günlük öküz öküz denir ayeti ile kanıt getirir. Zira şöyle yazılmıştır: “Doğmuş bir buzağı...” Çalışmayla ilgili olarak bizlere bir insanın ve bir hayvanın gelişim sırasını bilmeyi öğretmek için gelen şey budur.

Öncelikle çalışmadan bahsettiğimiz zaman doğumun ne olduğunu bilmeliyiz. Şöyle ki hayvanı insandan ayırt etmek hakkında öğrendiğimiz kurala göre bunların hepsi aynı beden için geçerlidir. Bir insan yetmiş ulustan oluştuğu için, kişi bu nedenledir ki dünyada var olan her şeyden oluşur. Zira Zohar’ın sözlerine göre insan bütün bir dünyadır. Bu nedenle doğumun ne olduğunu bilmeliyiz.

Bir kişiden bahsettiğimiz zaman esasen akıl ve kalpten bahsettiğimiz biliniyor. Düşünceleri akla, arzuları kalbe atfederiz. Bu nedenle kişi aklında ve kalbinde hayvanla ilgili düşüncelere ve arzulara sahip olduğunda bu bir hayvanın doğumu olarak kabul edilir. Ama eğer akıl ve kalp “adam”la ilgili düşüncelere ve arzulara sahipse bu, bir adamın doğumu olarak kabul edilir. Böylece adam ve hayvan arasındaki farkı anlarız.

Ancak dışsal olarak maddesellikte bir hayvanda doğduğu günden itibaren büyük değişiklikler olduğunu görüyoruz. Bir süre sonra uzunluk, genişlik ve boyda gelişir. Ancak bir hayvanda doğduğu günden sonuna dek hiçbir fark olmadığını, aynı güce sahip olduğunu söyleyenler için asıl fark onun içselliğinde ifade bulur. Bu bize çalışma sırasını ifade eder. “Doğmuş bir hayvan ”demek, kişinin bu temelde tüm hayatı boyunca yaşayacağı bir binayı inşa etmeye başlaması demektir.

“Doğmuş bir hayvan ”demek, kişinin Tora ve Mitzvot’taki çalışmasını inşa ettiği temelin bir hayvanın safhası olması, “niyet olmadan eylem ”olarak adlandırılması demektir. Kişi tüm hayatı boyunca bu yolda devam etmek ister; çünkü bunun hakikat yolu olduğunu, Tora ve Mitzvot’u titizlikle izlemek, çalışırken Yaradan’ın emrini gözetmeyi amaçlamak için bütün enerjisini ve gücünü Yaradan’ın yolunda yürümek üzere vermek isteyenler için bunun yeterli olduğunu düşünür. Başka neye ihtiyacı vardır ki?

Öncelikle bir hayvan olarak doğan kişi doğruluğuna, onların nasıl davrandığına, yani hangi temele dayandıklarına dair İsrail'in genel halkından kanıt getirdiğini iddia eder. Kesinlikle göreceksiniz ki onlar bir hayvanın yolundan gidiyorlar. Yani Tora ve Mitzvot'u yerine getirirlerse ve bizlere verilen Mitzvot'a ek kısıtlamalar eklemeyi üstlerine alırlarsa o zaman herkes tam hisseder ve kendilerinde düzeltmeleri gereken hiçbir kusur görmezler. Onlar kanıt olarak bilgilerimizin şu sözlerini getirir (Berachot 45): "Git ve insanların ne yaptığını gör. "Yani şüpheye düştüğünde gidip genel halkın ne yaptığını gör.

Aslında haklıdır. Bir hayvan olarak doğan biri genel halka aittir ve genel halkın yaptığı gibi yapmalıdır. Bu Maimonides'in bilgilerimizin sözleri üzerine yazdığı yorumdaki gibidir: "Kişi Tora'ya Lo Lişma'da (O'nun adına değil) bile daima bağlanmalıdır, zira Lo Lişma'dan Lişma'ya (O'nun adına) gelecektir. Bu nedenle çocuklara, kadınlara ve eğitimsiz insanlara öğretilirken, onlara sadece korkudan ve ödül kazanmak için çalışmaları öğretilir. Onlar daha fazla bilgi ve bilgelik kazanana dek sırlar azar azar öğretilir ve meseleye O'nu edinene ve O'na sevgiyle hizmet edene dek kolaylıkla alıştırlırlar "(Tövbenin Kanunları, Bölüm 10).

Açıkçası sadece genel halkı takip etmek isteyenler kendileri için genel halktan kanıtlar üretiyorlar. Ama bu, Zohar'ın kişinin sonunda sahip olacağı güce doğduğu gün sahip olan kişiler için söylediği hayvan olarak doğan biri için geçerlidir. Bu nedenle: "Bir günlük buzağıya ö'küz 'denir. "denmiştir. Bu demektir ki kişi bir hayvan olarak çalışmaya başladığında Keduşa'nın bilgisine sonuna dek doğduğu günden daha fazla sahip olamayacaktır.

Ancak Maimonides'in "daha fazla bilgi kazanana ve daha çok bilgelik edinene kadar " dediği zamanki sözlerini anlamalıyız. Soru şudur: "Onların daha fazla bilgi kazandıklarını ve daha çok bilgelik edindiklerini nasıl bilebiliriz?" Üstelik daha fazla bilgi edinmek sayılan bu bilginin ölçüsü nedir? Ayrıca ö"dül almak için değil "olarak adlandırılan Lişma'nın ne anlama geldiğini onlara ifşa etmeye izin verilen daha fazla bilgelik ölçüsü nedir?

Yukarıdakiler göre "adam "doğduğunda demek, adam olması için gereken düşüncelerin ve arzuların kişinin aklına gelmesi demektir. Bir "adam "Yaradan korkusunun, yani bütün eylemlerinin Yaradan için olacağı ve diğerlerini sezemeyen bir hayvan olarak kendisi için olmayacağı yolda yürümek isteyen kişi anlamına gelir. Kişi bunun yerine özellikle ihsan etmek için çalışmak ister.

Kişi henüz bununla ödüllendirilmediyse de "doğmak "kişinin "adam "temelinde yürümeye başladığı, yani kişinin çalışmasını "adam "denen Yaradan korkusu temeli üzerine inşa etmek istediği anlamına gelir ve bir başlangıç "doğum "olarak adlandırılır.

Bu kişinin gelip bir adam olmak istediğini söylediği andır; çünkü şimdi aklında ve kalbinde “adam ” farkındalığıyla doğmuştur. Buna “daha fazla bilgi kazanana ve daha çok bilgelik edinene kadar”, yani “bilgelik ve bilgi Lo Lişma olarak adlandırılan bir hayvan olarak yaşamaya değmeyeceği kalplerinde doğana kadar ”denir. Yukarıda yazıldığı gibi: “Ayrıca bilgisiz bir ruh iyi değildir. ”O zaman kişiye “Yaradan’dan korkmak ”denen, kişinin Tora ve Mitzvot’a kendi menfaati için endişelendiğinden dolayı bağlanmadığı Lişma meselesinin ifşa edilmesine izin verilir. Ancak kişiye “adam ” anlayışı gelmeden önce Maimonides’in sözlerinde olduğu gibi ona söylenmemelidir.

Bununla Zohar’ın bize söylediğini bir hayvan olarak doğmuş biriyle, doğar doğmaz, yani çalışmasının başında daha sonra edineceği bütünlüğü, yani doğduğunda aynı akli hemen elde etmiş kişi arasındaki farkı yorumlayacağız. Bu temelle ilgilidir -kişi “kendine-fayda ” olarak adlandırılan bir hayvan olarak çalışmaya başlamıştır ve daha sonra inşa edeceği her şey kendine-sevgi temelinde olacak ve hiçbir ek almayacaktır. Dışsal olarak kişi doğduktan sonra bir hayvan olarak büyüyecektir. Ama bir hayvan içsel olarak büyüzmez. Şöyle ki akıl bakımından hayvan aynı akılla kaldığından doğduğu gün ile doğduktan birkaç yıl sonraki akli arasında bir fark yoktur.

Aynı şey çalışmasının esası ve temelini bir hayvan olduğudur; bu Lo Lişma’dır, kişi için de geçerlidir. Burada da akıl olan içsellikte bir fark yoktur. Kişi kesinlikle dışsal olarak büyüse de yani zamanla daha fazla Tora ve Mitzvot elde etse ve biriktirse de içsel olarak aynı derecede kalır. İçteki akıl ise sonuna dek hiçbir değişiklik geçirmez.

Bu nedenle Zohar: “Doğan bir adamın üzerine o sünnet olana dek yukarıdan bir güç atanmaz. Kişi sünnet olduğunda ABYA’nın dört dünyasındaki bu dört derece ile ödüllendirildiği için Haya Işığı’nı edinmekle ödüllendirilene dek Nefes Işığı’nı alır ” der.

Dolayısıyla genel halka ait olan bir çalışma vardır, bu Lo Lişma’dır ve bu kişiye “hayvan ”denir. Bu tür insanlar hiçbir şekilde anlamayacağı için Lişma’da çalışmamız gerektiğini söylememeliyiz, zira onlar bir hayvan olarak doğmuştur ve başka türlüünü anlayamazlar. Bu nedenle onlara yalnızca Lo Lişma öğretilmelidir.

Yukarıdakilere göre bilgilerimizin “Raba dedi ki: ‘Kişi daima kalbinin arzu ettiği yerde Tora öğrenmelidir ’ ” sözlerini yorumlayabiliriz. Raşi “kalbinin arzu ettiği yerde ” ifadesinin öğretmeninin yalnızca ondan istediği Masechet’i (Mişna/Talmud’daki bölüm) öğretmesi gerektiği anlamına geldiği şeklinde yorumlar; çünkü eğer ona farklı bir Masechet öğretirse kalbi arzusuyla birlikte olduğu için olmayacaktır.

Bu böyledir; çünkü kişi bir hayvan olarak doğarsa, yani aklı ve kalbi tümüyle Lo Lişma'ya dayanarak genel halka göre gitmeleri gerektiğini anlarsa kişinin ihsan etmek için çalışmamız gerektiğini görmesini sağlamak imkânsızdır. Raşi'nin yorumladığı gibidir: "Eğer ona farklı bir Masechet öğretirse olmayacaktır; çünkü kalbi arzusuyla birlikte. "Bu nedenle kişi neden "Yaradan'dan korkmak "olarak adlandırılan -ki bu ihsan etmek içindir- bir "adam "olmadığına dair birçok bahane uyduracaktır. Bu tıpkı Maimonides'in yazdığı gibidir: ' "Kişi 'Tora'nın Mitzvot'unu içinde yazan kutsamaları almak için veya bir sonraki dünyanın yaşamı ile ödüllendirilmek için yerine getiriyorum. 'dememelidir. Yalnızca eğitimsiz insanlar, kadınlar ve çocuklar Yaradan'a bu şekilde hizmet ederler; çünkü onlara daha fazla bilgi edinene ve O'na sevgiyle hizmet edene dek korkudan çalışmaları öğretilmiştir"

"Onlar daha fazla bilgi edinene dek "ifadesinin kişinin adam farkındalığında doğana, yani gerçek çalışmayı, ihsan etmek için yapılan çalışmayı yapması için gereken düşünce ve arzular aklına gelene dek anlamına geldiğini açıkladık. Bu tıpkı Maimonides'in yazdığı gibidir: Yaradan'a yalnızca ihsan etmek için hizmet etmeliyiz. Şöyle ifade ettiği gibi: "Gerçek bu olduğu için gerçeği yapar;" çünkü 'gerçek', Lişma kendi menfaati için değil demektir. Bu gerçeğin, bunu anlamayacakları için genel halka ifşa edilmemesi gerektiğini söyler, Raşi'nin şöyle yorumladığı gibidir, "çünkü onun kalbi arzusuyla birlikte, "bu nedenle başka türlüünü anlayamaz.

Ancak kişi bir adam olarak doğduğunda bir adam olmanın düşünce ve arzuları aklında ve yüreğinde ortaya çıktığında henüz doğduğu, yani bu çalışmaya yeni başladığı için henüz yürüyemese de hakikatin yolunda yürümesi gerektiğini anlar. Kişi bunu başarması gerektiğini, yani her şeyi ihsan etmek için yapması gerektiğini anlasa da doğduğunda hiçbir şeyi yoktur. Zohar'ın şu sözlerinde olduğu gibi: 'Kişi doğduğunda sünnet olana dek onun üzerine yukarıdan bir güç atanmaz."

Bu demektir ki kişi "doğum yapmak "olarak adlandırılan ihsan etme çizgisinde yürümeye başladığında her zaman zıt değeri görür. Başka bir deyişle bütün çabasından sonra hiçbir ilerleme kaydetmemiştir. Aksine daima gerilediğini görür.

Bu sıra, yani kişinin hissettiği gizlilik safhası kendisini sünnet edene dek devam eder. Daha sonra Haya, Neşama, Ruah ve Nefes denen dört dereceyi edinene dek ilerler. Genel halk ile birey arasındaki fark budur, maddesellikteki adam ve hayvan arasındaki farkta olduğu gibi...

Putperestlere Tora'yı Öğretmekteki Katı Yasağın Anlamı

Makale No. 17, Tav-Şin-Mem-Zayin, 1986-87

Bilgelerimiz şöyle dedi (Hagigah 13) 'Rav Ami dedi ki; 'Tora'nın sözleri, putperestlere verilmek için değildir, şöyle yazıldığı gibi, 'O, hiçbir ulusla böyle yapmadı ve talimatlarını onlara bilinir kılmadı. 'Sanhedrin de (59), Rabbi Yohanan şöyle der, 'Tora'ya bağlanan bir putperest ölmelidir, şöyle yazıldığı gibi, 'Musa bize bir yasa, bir miras bıraktı'. Bu miras, bizim içindir, onlar için değil'.

Gemara sorar, 'Rabbi Meir şöyle derdi, 'Nasıl yani? Nihayetinde, Tora'ya bağlanan bir putperest bile, yüce bir rahiptir, şöyle yazıldığı gibi, 'Bir adam onları yaparsa, onlar sayesinde yaşar'. 'Rahipler', 'Levililer 'ya da 'İsrail 'değil, 'adam 'demıştır. Bu, Tora'ya bağlanan bir putperest bile, yüce bir rahiptir anlamına gelir.

Bunu çalışmada anlamalıyız, çalışmadaki kurala göre, Tora'nın tamamı, kişinin içindedir. Zohar, her bireyin, kendi içinde ve kendi başına küçük bir dünya olduğunu söyler. Bu demektir ki kişi içinde dünyanın 70 ulusunu barındırır. Öyleyse, kişinin içindeki 'İsrail 've 'putperestler 'nedir?

Rabbi Meir'in sözleriyle ilgili diğer bir soru, şu ayetten kanıt getirmesidir, 'Bir adam onları yaparsa, onlar sayesinde yaşar'. Sonuçta Rabbi Şimon, 'Adam, İsrail demektir ' der ve kanıt olarak şu ayeti getirir, 'Dünyanın uluslarına değil, size, 'adam 'denir'. Dolayısıyla Rabbi Meir, nasıl olur da putperestliğe atıfta bulunan 'adam 'sözcüğünden kanıt getirir? Tosfot, Sanhedrin'de 'adam 've 'bu adam 'arasındaki farkı açıklamak ister.

RAŞİ, 'Adam, İsrail anlamına gelir 'diyen Rabbi Şimon'la ilgili yanlış anlamalar olmaması gerektiği şeklinde değerlendirme yapar. Bu çok basittir, Rabbi Şimon'a ters düşmez. Adam, özellikle İsrail anlamına gelir. Ayrıca Rabbi Yohanan'ın, "Tora'ya bağlanan putperest ölmelidir" demesi ve Rabbi Meir'e kişinin İsrail'den sıradan biri gibi görünmediği, yüce bir rahip olarak görüldüğünü söylemesindeki, Rabbi Yohanan ve Rabbi Meir arasındaki büyük farkı anlamalıyız. Acaba o, İsrail'in sıradan bir kişisinden daha yüce olabilir mi?

Zohar der ki; (Aharei, s 103, ve Sulam Yorumu, madde 289), 'Rabbi Elazar, Rabbi Şimon'a, babasına sordu. Şöyle yazılmıştır, "O, hiçbir ulusla böyle yapmadı". Ancak, "O, sözlerini Yakup'a bildirir," diye yazılmasını sormalıyız, neden "O'nun İsrail'e emirleri ve talimatnameleri" diyor?

Bu, çift anlamlıdır! Ve Tora, gizli, yüksek ve değerli olduğundan, O'nun mutlak adı, tüm Tora'da gizlidir ve ifşa olmuştur, yani içinde O'nun adı gizlidir ve değişmez.

Bundan dolayı, İsrail iki derecededir: gizli ve ifşa olmuş. Üçünün birbiriyle bağlantılı dereceler olduğunu öğrendik: 1) Yaradan 2) Tora, 3) İsrail. Bu yüzden şöyle yazılmıştır, "O, sözlerini Yakup'a, O'nun emirlerini ve talimatnamelerini İsrail'e bildirir". Bunlar iki derecedir; biri ifşa olmuştur, Yakup'un derecesidir ve biri gizlenmiştir, İsrail'in derecesidir.

Metin bununla ne kastediyor? Şöyle cevaplar, "Sünnet olmuş ve kutsal isimde kayıtlı olan herkes, Tora'daki ifşa olmuş şeylere verilir." "O sözlerini Yakup'a bildirir" diye yazılmasının anlamı budur.

Ancak, "O'nun İsrail'e emirleri ve talimatnameleri", yüksek bir derecededir. Dolayısıyla "O'nun İsrail'e emirleri ve talimatnameleri", Tora'nın sırlarıdır. Tora'nın yasaları ve Tora'nın sırları, tam olarak yüksek bir derecede olanlar hariç, açıklanmamalıdır ve İsrail de öyle olduğundan, yani Tora'yı yalnızca yüksek derecede olan bir kişiye ifşa ettiklerinden, putperest uluslar için de bu böyledir.

Madde 303'te şöyle yazılmıştır, "Gelin ve görün ki, Tora da çocuklara verilen ilk şey alfabedir. Bu, dünyadaki insanların anlayışlarında, istek ve kavrayışa gelemeyeceği bir şeydir". Yukarıda söyleneni anlamak için, ilk olarak çalışmada İsrail'in ve putperestin ne olduğunu bilmeliyiz.

Bilgelerimiz, 'İçinizde yabancı bir Tanrı olmayacak ve de yabancı bir Tanrı'nın önünde eğilmeyeceksiniz 'ayeti (Şabat 105b) hakkında şöyle dediler, "Adamın bedenindeki yabancı Tanrı nedir? Kötü eğilimdir. Bu, bir putperest 'kötü eğilim' olarak adlandırılır" demektir. Dolayısıyla, tek bir bedenden söz ettiğimizde de bu, 'yabancı bir Tanrı' ya da

'bilinmeyen bir Tanrı' olarak adlandırılan putperestlik, tamamen adamın içinde yer alıyor demektir. Buna göre, kişinin, kendi içindeki kötü eğilim olan putperestlik ve iyi eğilim olan İsrail muhakemesinin farkında olmalıyız.

Diğer yandan, kendini mutlu etme eğiliminde olan ve yaşamdan haz alan bu eğilime, neden 'kötü' dendiğini anlamalıyız. Nihayetinde, kişiye şunu söyler, "Eğer beni dinlersen hayattan zevk alırsın". Dolayısıyla neden bu 'kötü eğilim 'ya da 'bilinmeyen Tanrı' olarak adlandırılıyor? Ayrıca, putperestlikle kötü eğilim arasındaki bağlantı nedir? Ve buna neden 'Tanrısallık 'denir ve putperestliğe hizmet eder gibi övülür ve boyun eğilir?

Dünyada iki kral olduğu bilinir: 1) Tüm Kralların Kral'ı 2) Yaşlı ve aptal kral, yani kötü eğilim. Buna 'iki otorite 'de denir: 1) Yaradan'ın otoritesi 2) Adamın otoritesi.

Bilgelerimiz, kişi doğduğu zaman, doğrudan kötü eğilim ile doğar demiştir, şöyle yazıldığı gibi, 'Günah kapıda bekler'. Bu, Zohar'da, kişi rahimden çıkar çıkmaz, kötü eğilim ona gelir anlamına gelir. Çalışmada, kişinin doğduğu günden itibaren, kalbi ve ruhuyla, hemen içindeki kötü eğilim için çalışmasını ve hizmet etmesini yorumlamalıyız.

Ancak, kötü eğilimin, 'Zohar Kitabı'na Giriş'te açıklandığı gibi, içimizdeki yegâne alma arzusu olduğu bilinir. Ve kişi doğar doğmaz, tek amacı alma arzusuna hizmet etmektir. Bu, kişinin bütün duyularının, yaşlı ve aptal krala nasıl hizmet edeceğine odaklandığı anlamına gelir. Ayrıca, kişi onun önünde boyun eğer, boyun eğmenin anlamı, kendi mantığını ve aklını onun önünde boyun eğdirmesidir.

Bu demektir ki, kişi bazen Kralların Kral'ına hizmet etmesi gerektiğini duyar. Zaman zaman akıl ve kalp, doğma nedenimizin alma arzusuna hizmet etmek olmadığını çözer ve yine de bu görüşe boyun eğer ve şöyle der, 'Mantığım, bana bütün hayatım boyunca, alma arzumla uğraşıp ona hizmet etmenin değerli olmadığını, ama Yaradan'a hizmet etmenin değerli olduğunu gösterse de ben mantık ötesi gideceğim. Başka bir deyişle, beden ona şöyle der, "Yaradan'a hizmet etmelisin diyen kitaplardan ve yazarlardan aldığın her şeyi bırak. Daha ziyade, o zaman ki gibi şimdi de alma arzusuna karşı gelme ve ona tüm kalbin ve ruhunla hizmet et".

Bunu, mantığa boyun eğdirmeye, 'boyun eğmek 'dendiğinden, kişinin alma arzusunun önünde boyun eğmesi izler. Bu kişinin, Keduşa'ya (Kutsallık) yabancı olan, bilinmeyen bir Tanrı'ya hizmet etmesi olarak kabul edilir. Keduşa'ya yabancı olduğundan da 'yabancı bir Tanrı 'olarak adlandırılır.

O zaman ona hizmet eden kişiye, 'yabancı' ya da 'putperest 'denir ve bu, kişinin bedenindeki bilinmeyen Tanrı'dır. Başka bir deyişle, bilinmeyen Tanrı, kişinin kendi

bedeninin dışındaki bir şeye hizmet ettiği, dışarıdaki bir şey değildir. Kişinin, gerçekte putperestlik yaptığını kabul ettiği bir düşüncesi vardır. Daha doğrusu, kişinin bedeninin içindeki 'alma arzusu' olarak adlandırılan, kişinin kendi bedeni için hizmet etmesi ve çalışması, puta tapma olarak kabul edilir ve bu kişiye 'yabancı' ya da 'putperest' denir'.

Bu böyledir, çünkü Kadoş (kutsal) Yaradan anlamına geldiğinden, kişinin Keduşa'yla (kutsallık) hiçbir bağlantısı yoktur, şöyle yazıldığı gibi, 'Ben, Efendiniz kutsal olduğum için, siz de kutsal olacaksınız'. Bu, 'kaçınmalısınız' demektir (Makale 16, Tav-Şin-Mem-Zayin'de söylendiği gibi). Yaradan verici olduğundan, Onunla 'form eşitliği' denen Dvekut'a (bütünleşmeye), sahip olmak için, kişi de veren olmalıdır ve buna Keduşa (Kutsallık) denir.

Dolayısıyla, alma arzusuna hizmet eden ve onun için çalışan biri, bir nesne yaratır, bu da O'nun Tanrı'sı demektir. Kişi, tüm kalbi ve ruhu ile yalnız ona hizmet etmek ister, yaptığı her şeyde, hatta ihsan etme eyleminde bile alma arzusunun bundan sağlayacağı fayda hariç ihsan etme eylemini dikkate almaz, odağını, bundan başka bir yöne çevirmez, sadece hizmet edilmesi gereken inancına sarılır, sunulması gerekenin tamamı budur.

Zihni, buna hizmet etmeye değer olmadığına kanaat getirirse de doğduğu günden beri hizmet ettiği Tanrı'sına ihanet etme gücü yoktur. Bu nedenle, buna 'inanç' denir, zira kişi alma arzusuna, mantık ötesi hizmet eder ve dünyada, kişiyi bağlandığı bu yapışmadan ayırabilecek ve koparabilecek hiçbir sebep yoktur. Buna, 'Yahudi olmayan' veya 'yabancı' denir.

İsrail, yabancı bir Tanrı'nın tam tersi yani Yaşar El (Yaradan'a doğru) demektir. Bu, kişinin tek niyetinin, her şeyin Yaradan'a doğru olması olduğu anlamına gelir. Başka bir ifadeyle, kişinin tek düşüncesi ve arzusu Yaradan'la doğrudan Dvekut'a gelmektir ve alma arzusunun sözünü dinlemek istemez. Kişi, alma arzusuna, 'kötü eğilim' adının verilmesinin uygun olduğunu çünkü onun sadece zarar verdiğini söyler.

Başka bir deyişle, kişi alma arzusunun isteklerini ne kadar yerine getirirse, Yaradan'ın hizmetkârı olmak için çalışmasında, ona o kadar az engel olacaktır. Yani kişi, onun kendisinden talep ettiğini verdiğinden sürekli emin olur ve ona verir, çünkü bunu yaparak, kendisini rahatsız etmeyi keseceğini düşünür. Ancak o zaman tam olarak tersini görür; bu alıcı, gerçekte, kişinin ihtiyaçlarını karşılamasıyla daha da güçlenir, hatta daha kötü hale gelir.

Ve şimdi kişi, bilgilerimizin 'Kötü olana iyilik yapmayın' (Bereşit Rabbah 25:8) yani kötü birine iyilik yapmayın dedikleri zaman, ne kadar da haklı olduklarını görür. Her

şeyi, tek bir insanın içinde öğrenen bizler için de aynıdır. Bunun anlamı, kötü eğilim olan, alma arzusuna iyilik yapmanın yasak olmasıdır, zira kişinin ona yaptığı herhangi bir iyilikten dolayı, daha sonra kişiye zarar vermek için daha da güç kazanacaktır ve buna, 'İyiliğin, kötülükle dönmesi 'denir. Onlar bir havuzdaki iki damla gibidirler; yani kişi ona hizmet ettiği sürece, kişiye zarar verme gücü olur.

Ancak, kişi alıcının sebep olduğu kötülüğün ne olduğunu daima hatırlamalıdır. Bu yüzden kişi, her zaman yaratılışın amacını hatırlamalıdır -yarattıklarına iyilik yapmak- ve Yaradan'ın ebedi haz ve memnuniyeti verebileceğine inanmalıdır. Bu konuyla ilgili şöyle yazılmıştır (Malahi 3:10), 'Ve bunun içinde Beni sına, 'der ev sahiplerinin Efendisi, 'Sizin için Cennet'in pencerelerini açmaz ve sizin için dolup taşana kadar, bolluğu akıtmazsam'.

Kişinin, Yaradan'ın vermek istediği haz ve memnuniyeti hissetmemesinin sebebi, verici olan Yaradan'la alıcı arasındaki form eşitsizliğidir. Bu, haz ve memnuniyeti almada utanca neden olur. Utanç ekmeğinden kaçınmak için, Tzimtzum (kısıtlama) adı verilen bir ıslah vardır; onu Yapana memnuniyet bahşetmek için olmadıkça almamak için. Buna, 'form eşitliği 'denir, bilgilerimizin dediği gibi, 'O merhametli olduğu için, sen merhametlisin'.

Bu, Yaradan'ın veren olduğu ve O'nda hiçbir şekilde alma olmadığı anlamına gelir; zira O, kimden alacak ki. İnsan da kendisi için çalışmak istememe derecesine ulaşmak için çaba göstermeli ve bütün düşüncelerini ve arzularını, onu Yapana memnun etmekte tutmalıdır ve o zaman kişi, Yaradan'ın, yaratılanlara vermek istediği haz ve memnuniyetin genel adı olan, üst bolluğu almak için uygun Kelim'i (kaplar) edinir.

Genel olarak bolluk, NRNHYY olarak adlandırılan beş muhakemeye ayrılır. Bazen onlara NRN denir. Ayrıca üst bolluk basitçe Neşama (ruh) olarak adlandırılabilir ve Neşama'nın alıcısına Guf (beden) denir, ama bunlar sabit isimler değildirler, içeriğe ve duruma bağlıdır.

Bu sebeple, yukarıda bahsi geçen haz ve memnuniyetin alınmasını engelleyen kimdir? Yalnızca alma arzusunu. Engel olur ve 'almak için almak 'olarak adlandırılan otoritesinden çıkmamıza izin vermez. Bu muhakeme, Tzimtzum'un gerçekleştiği yerdedir; alma kaplarını düzeltmek içindir ve böylece bunlar vericiye benzer olduklarında, ihsan etmek için olurlar.

Ve burada form eşitliğine, 'Dvekut '(bütünleşme) adı verilir. O zaman, Yaradan'la Dvekut sayesinde kişi, canlı kabul edilir, zira Yaşamların Yaşamına bağlıdır. Ve kişi içindeki alıcı yüzünden Yaşamların Yaşamından ayrılır. Bu yüzden bilgilerimiz, "Günahkârlara, yaşamlarında ö'lü' denir" demişlerdir.

Dolayısıyla bize yaşam verilmesini kimin engellediği açıktır: Bu, yalnızca içimizdeki alıcıdır ve bunu yukarıda bahsi geçen hesaplama aracılığıyla belirlemeliyiz. Öyle anlaşıyor ki çektiğimiz bütün sıkıntıların ve ızdırabın sebebi budur. Açıkça, adı, lakabı olan, 'kötü eğilim' buna uyuyor, zira bütün sorunlarımızın sebebi odur.

Yaşamak isteyen hasta birini hayal edelim. Hayatını kurtarabilecek yalnızca tek bir tedavi var, hayatla ödüllendirilecek aksi takdirde ölmesi gerekecek ve bu ilacı almasını engelleyen tek bir kişi var. Açıkça bu kişi 'kötü bir adam' olarak adlandırılır. Bu, bizim için de geçelidir. Kişi, yalnızca ihsan etme arzusuyla manevi yaşamla ödüllendirilmenin mümkün olduğunu, orada gerçek haz ve memnuniyetin olduğunu ve bu alma arzusunun bizi almaktan alıkoyduğunu öğrendiğinde, ona nasıl bakar? Tabi ki, onu ölüm meleği olarak görmeliyiz. Yani, bize yaşam verilmemesine o neden olur!

Kişi bunu yani alıcımızın, içimizdeki kötülük olduğunu fark etmeye başladığında, 'İsrail' olmak ister, yani kişinin bedenindeki kötü eğilim olan puta tapmayı istemez; tüm bu zaman boyunca puta taptığı için tövbe etmek ve Yaradan'ın hizmetkârı olmak ister. Bu durumda, kişi kötü eğilimin egemenliğinden çıkmak istediğinde ne yapmalıdır?

Buna göre, bilgilerimizin verdiği cevap (Kiduşin 30b) şudur, "Böylece Yaradan, İsrail'e 'Oğullarım, kötü eğilimi Ben yarattım ve Tora'yı bunun için şifa olarak yarattım' der". Şayet Tora'ya bağlanırsanız, onun eline verilmeyeceksiniz, şöyle yazdığı gibi 'İyilik yaparsanız'. Ve Tora'ya bağlanmazsanız onun eline verileceksiniz, şöyle yazıldığı gibi, 'Günah kapıda bekler'. Başka bir deyişle, yalnızca Tora'ya bağlanmanın, kötü eğilimin egemenliğinden çıkıp Keduşa'ya girme gücü vardır.

Bu nedenle, Tora'ya bağlanan kişi -çalışmadan söz ederken- çalışmanın amacı, yani Tora'ya bağlanmasına neden olan sebep, kişiye açık ve net olmalıdır. Bu böyledir, çünkü Tora'da iki zıtlık vardır, bilgilerimizin şu sözlerinde olduğu gibi (Yoma 72b), "Rabbi Yehoşua Ben Levi dedi ki; Neden 'Bu, Musa'nın koyduğu yasadır' diye yazılmıştır?". Şayet kişi ödüllendirilirdiyse, kişiye bu yaşam iksiri olur. Eğer, ödüllendirilmediyse, bu ölüm iksiri olur. Bu sebeple, kişi Tora'ya bağlandığında, Tora'nın onu ölümüne götürmediğini görmelidir.

Ancak ödüllendirilmek ve ödüllendirilmemek arasında nasıl böyle bir mesafe olduğunu anlamak zordur, kişi Tora'ya bağlanmakla ödüllendirilmediyse, bunun kişiye ölüm iksiri olacağını söylüyorlar. Kişinin ödüllendirilmemesi yeterli olmaz mıydı? Neden kişi Tora'ya hiç bağlanmayan birinden bile daha kötüdür? Şöyle ki, Tora'ya bağlanmamış biri ölüm iksirine sahip olmuyor ve Tora'ya bağlanan, çalışmasının karşılığında ölümü ediniyor. Böyle bir şey olabilir mi?

Bu soru, On Sefirot Çalışmasına Giriş'te (s 20, madde 39) sorulmuştur: "Ancak, bu kutsal çalışmanın nasıl ve ne şekilde kişi için ölüm iksiri olduğunu anlamak için, bu sözler açıklama gerektiriyor. Kişinin çalışması ve çabası boşuna olduğu gibi bu çalışma ve uğraştan bir fayda da sağlamaz, hatta Tora ve çalışmanın kendisi, kişi için bir ölüm iksiri haline gelir. Bu gerçekten de kafa karıştırıcıdır."

On Sefirot Çalışmasına Giriş'te (Madde 101) şöyle yazılmıştır: "Yaradan kendisini Tora'da gizlediğinden, yüzün gizliliği sırasında, kişinin tecrübe ettiği acı ve işkencelerden dolayı, birkaç günahı ve az sayıda Tora ve Mitzvot'u yerine getirmiş kişiyle, yoğun olarak Tora'ya bağlanan ve iyi işler yapan kişi aynı değildir. Birincisi Yaradan'a hak vermeye, ızdırapları ve günahları kendisinin Tora'da kıt oluşu nedeniyle ona geldiğini düşünmeye uygun niteliktedir. Ancak diğeri için Yaradan'a hak vermek çok daha zordur".

Bizim durumumuz da böyledir. O hedefi kişinin gözlerinin önüne yerleştirdiği, yani yukarıdaki yarattıklarını sevindirmek istediği zaman, kişi utançtan kaçınmak için, ihsan etme kaplarını edinmek zorundadır. Ve bizler yabancı bir Tanrı olarak kabul edilen alma arzusuyla doğduğumuz ve onun bizi köleleştiren hükmünden çıkmadığımız için şunları söyleyen bilgilerimize inanırız, Yaradan dedi ki; "Kötü eğilimi yarattım; Tora'yı da şifa olarak yarattım".

Bu, kişinin Tora'ya bağlanmasının sebebidir ve o zaman Tora ona yaşam verir. Başka bir deyişle, Tora sayesinde kişi kötü eğilimin egemenliğinden çıkar ve Yaradan'ın hizmetkârı olur, yani kişinin niyeti yalnızca onu Yapanı memnun etmek olur ve Yaradan'la Dvekut ile ödüllendirilir, yani kişi o zaman Yaşamların yaşamına bağlanır. Gerçekten de yalnızca bu durumda, kişi bu hedefle çalıştığında, Tora onun için yaşam iksiri kabul edilir, zira Tora vasıtasıyla yaşamla ödüllendirilir.

Ve henüz bu amaç için Tora'ya bağlanmadıysa, çalıştığı Tora vasıtasıyla alma arzusu daha da güçlenecek ve kişinin onu kontrol altında tutması için daha fazla güç gerekecektir. Bunun nedeni, alma arzusunun, kişinin, Tanrı'ya şükür ki diğer insanlar gibi olmadığını anlamasına izin vermesidir. O, iyi işleri ve Tora'yı edinmiş biridir ve kesinlikle Yaradan ona, sıradan insanlara davrandığı gibi davranmıyordur. Oysa Yaradan onu, kim olduğuna göre tanır.

Ve kişi gizlilikte çalışırsa, Yaradan'a karşı şikâyetleri olacağından emindir, zira bir şeylerden dolayı acı çekerse, Yaradan'a der ki, 'Tora için ödül bu mudur? 'Bu nedenle, Yaradan'a karşı daima 'Kutsallıktan şüphe eden 'olarak adlandırılan şikâyetleri vardır. Bununla, Yaşamların Yaşamından ayrılır.

Bu, Yaradan'ın önünde iptal edilmeye özlem duymaları ve yaptıkları her şeyi yalnızca Yaradan'a hizmet etmek için almaları gerektiği anlamına gelir, alma arzusu için çalışanlar ise Yaradan'ın onlara hizmet etmesini ister: Alma arzusunun ihtiyaç duyduğu her şeyi, Yaradan karşılamalıdır. Bundan çıkan şudur ki, onlar, Tora'ya bağlanarak yaşamla ödüllenenmek isteyenlere zıt çalışmaktadırlar.

Bundan dolayı, Rabbi Ami'nin neden 'Tora, putperestlere verilmemelidir' dediğiyle ilgili sorduğumuz soruyu anlayabiliriz. Eğer bu, çalışmanın içinde yani kişinin kendisindeyse ve kişi putperestlik koşulundaysa, öğrenmesinin yasaklanmasının sebebi, bunun anlamsız olmasıdır. Bu böyledir, çünkü çalışmada, Tora'yı kötü eğilimin egemenliğinden çıkmak için çalışmamız gerektiğini öğrendik. Ama kişi kötü eğilimin köleliğinden çıkmak, özgür olmak istemiyorsa, Tora'ya neden ihtiyacı olsun ki? Dolayısıyla kişiye Tora verilecek olsaydı, bu anlamsız olurdu. Ona öğretecek kişi için bu boşuna çaba harcamaktır.

Ancak Rabbi Yohanan, Rabbi Ami'ye ekler ve der ki, 'Bu yalnızca anlamsız değildir, ancak bir putperest Tora'ya bağlanırsa bu ona zarar verir'. Kişi, ruhunu tehlikeye atar, çünkü putperestler için yani kötü eğilimin egemenliğinden çıkma amacı olmadan Tora çalışan ama onun altında kalmak ve ona seve seve hizmet etmek isteyenler için bu 'puta tapmak' olarak adlandırılır.

Bununla ilgili şöyle yazılmıştır, "Adamın bedenindeki bilinmeyen Tanrı." Böylece kişi, kendisi için ölüm iksiri alır. Bu nedenle Rabbi Yohanan dedi ki; 'Tora'ya bağlanan bir putperest ölmelidir.' Bu, kişinin ruhunu tehlikeye attığı, çünkü Tora'nın onun için bir ölüm iksiri olacağı anlamına gelir. Ancak Rabbi Meir şöyle söylerdi, "Tora'ya bağlanan bir putperestin ölmesi gereken yer neresi? Daha ziyade kişi yüce bir rahip gibidir, şöyle söylendiği gibi, 'Bir adam onları yaparsa, onlarla yaşayacaktır'".

Ve bununla ilgili sorduk, A) Kişinin neden yüce bir rahip gibi olduğunu söylüyor? Sıradan bir rahip, yüksek dereceden değil midir? Bu, kişinin ölmesi gerektiğini söyleyen Rabbi Yohanan'ın sözlerinden çok uzaktır. Öyleyse, kişinin yüce bir rahip gibi olduğu bu abartının sebebi nedir? B) Yorumcular, Rabbi Meir'in getirdiği delilin, 'adam' demesinin, Rabbi Şimon'un 'adam' sözcüğünün aslında İsrail anlamına geldiğini ve putperest olmadığını söylemek isterler.

Rabbi Meir'in "Tora'ya bağlanan bir putperest" sözlerini yukarıda açıkladıklarıma atıfta bulunarak yorumlamalıyız. Rabbi Meir'in niyeti, kişinin, bir putperest olduğunu, doğduğu günden o ana kadar putlara, yabancı bir Tanrı'ya yani kişinin bedeninin içinde olan kötü eğilime hizmet ettiğini fark etmesidir. Kişi nasıl da köleleştirildiğini ve onun kontrolü altında olduğunu ve onun sözüne karşı gelecek gücü olmadığını görür. Her ne kadar akıllı ve mantığıyla sık sık ona hizmet etmeye değer olmadığını, tam tersine kötü

eğilimin, Keduşa'ya (kutsallık) hizmet etmesi gerektiğini anlasa da yine de mantığını bastırır ve ona hizmet etmeye değer olduğunu idrak etmiş gibi hizmet eder.

Kişi bunun farkına vardığında, bu dünyada ona yardım edebilecek hiçbir güç olmadığını görür, kayıp olduğunu, sonsuza kadar yaşamdan ve kendini "Yaşamlarında günahkârlara ö'lü' denir," koşulundan kurtarmaktan kopmuş olduğunu görür. Bu durumda kişi bilgilerimizin sözlerine inanmaya başlar. Dediler ki, 'Yaradan'ın İsrail'e söylediği budur: "Oğullarım, kötü eğilimi yarattım ve Tora'yı da şifa olarak yarattım. Eğer Tora'ya bağlanırsanız, onun eline verilmeyeceksiniz".

Bu, Rabbi Meir'in yüce rahip gibi dediği şey, bu tür bir putperestle ilgilidir ve delil olarak şu yazılanları getirir, 'Eğer bir adam onları yaparsa, onlar sayesinde yaşar'. Kişi, eğer 'onlar sayesinde yaşamak 'için Tora'ya bağlanırsa, Tora'ya bağlanma sebebi, yaşamla ödüllendirilmek ve günahkâr, yani bedenindeki yabancı Tanrı olan putperest gibi olmamaksa ve yegâne amacı yaşamla ödüllendirilmekse, 'Eğer bir adam onları yaparsa, onlar sayesinde yaşar 'ayeti onunla ilgilidir diye yorumlar.

Bu böyledir, çünkü kişi Tora'ya bağlanırsa, yüce bir rahip gibi olacaktır. Ve sadece bir rahip değil, rahip olacaktır yani 'rahip 'olarak adlandırılan Hesed (merhamet) niteliğini edinecek, ihsan etme kaplarıyla ve ayrıca Gadlut (büyüklük/yetişkinlik) ile ödüllendirilecektir. Bu nedenle, onun yüce bir rahip olduğunu söyler.

Buna göre, Rabbi Meir'in neden 'hatta bir putperest bile 'dediğini sorgulamalıyız. Açıkladığımız gibi, tam tersidir, zira böyle bir putperest, yüce bir rahip olmaya layıktır. 'Hatta 'sözcüğünün, kişinin gerçekten de bir putperest olduğunu gördüğü böyle düşük bir seviyeye gelse bile, şimdiye kadar yaşamında hiçbir şey kazanmadığını, yalnızca kendi kötü eğilimine hizmet ettiğini gördüğü anlamına geldiğini açıklayabilir ve söyleyebiliriz. Başka bir deyişle, kişinin bütün düşünceleri ve arzuları yalnızca alma arzusunun lehinde olmuştur. Kişi, gerçeğin yoluna dokunmamıştır bile, yani Yaradan'a mantık ötesi inanma becerisi yoktur, yalnız alma arzusu mantığının görmesine izin verdiğini görür, özellikle bunun için çalışmak, Tora ve Mitzvot'a bağlanmak için ona enerji verir. Böyle bir kişiye Rabbi Meir gelir ve şöyle der, 'Bu düşüklükten, alçaklıktan pişman olmayın, üzüntü duymayın'. Bunun yerine, böylesine düşük bir koşula geldiğinde bile Yaradan'ın yine de sana, bu süre boyunca hükmü altında olduğun sürgünden çıkman için yardım edebileceğine inanmalısın. Öyleyse gerekçe tam tersidir: söylediğinin anlamı, 'Hatta dünya kabul etse bile, 'demektir.

Ancak gerçekte sadece şimdi Tora için bir gereksinim vardır. Sadece şimdi gerçek bir Kelim'e (kaplar), Yaradan'ın size yardım etmesi için gerçek bir ihtiyaca sahipsiniz, zira hakikat noktasına geldiniz, bilgilerimizin söylediği gibi, 'Kişinin eğilimi her gün onu

yener. Yaradan için değilse, kişi ona galip gelemeyiz'. Kişi, şimdi gerçeği, Yaradan'ın yardımına gerçekten ihtiyacı olduğunu görür.

Şimdi, yukarıda bahsi geçen, bu yüzden Zohar'ın, çalışmada üç muhakemeye gelmeliyiz sözlerini anlayabiliriz: 1) putperestler 2) Yakup 3) İsrail. Aralarındaki fark, putperestlere Tora'yı gerçek kelime anlamıyla bile çalışmalarının yasaklanmasıdır. Ve bunu şu yazılandan öğreniriz, 'Hiçbir ulusla böyle yapmadı'. Genel olarak, özellikle ifşa olmuş meselelerde, kelime anlamını öğretmek için izin verilmiştir. Şu ayetten sonuca varır, 'O'nun kelimelerini Yakup'a bildirir, 'ki bu aşağı bir derecedir. Kişi üst bir seviyedeysen ona Tora'nın sırlarını öğretme izni verilir. Şu ayetten sonuca varır, "O'nun İsrail'e hükümleri ve talimatları".

Zohar, Yitro'da (madde 265) şöyle yazılmıştır: 'Böylece Yakup'un evine, onların derecelerine uygun düşen yere söyleyeceksin. 'Ve İsrail'in çocuklarına anlat', çünkü Yakup ve İsrail iki derecedir. Yakup VAK derecesi ve İsrail GAR derecesidir. Ancak, İsrail'e 'her şeyin bütünlüğü' denir, bu, Hohma (bilgelik) göstermek ve Hohma'nın ruhunda konuşmak anlamına gelir'.

Ve Zohar, Yitro'da (madde 260) şöyle yazılmıştır: "Böylece Yakup'un evine, yani dişilere, söyleyeceksin,"; "Ve İsrail'in çocuklarına, yani erkeklere, söyle." Ayrıca Zohar, Yitro'da (madde 261): 'Böylece Yakup'un evine söyleyeceksin', Din (yargı) tarafından bir söylem anlamındadır. 'Ve İsrail'in çocuklarına söyle', 'Ve onlara antlaşmasını anlatacak' demesi gibidir. Anlatmak, İsrail çocukları için Rahamim'dir (merhamet), yani Rahamim'in tarafından gelen erkeklerdir. Bu yüzden onlarla ilgili 'anlatmak' diyor.

Zohar'ın Aharei kısmında yer alan, Yakup ve İsrail'in iki derece olduğunu söyleyen, sözlerindeki farkı anlamalıyız: 1) Yakup, Tora'nın kelime anlamı üzerinde çalışan aşağı derecedir 2) İsrail, Tora'nın sırlarını inceleyen üst derecedir.

Zohar, Yitro'da (madde 260) şöyle yazılmıştır: 'Yakup dişiler, İsrail erkeklerdir'. Şöyle der (madde 261), 'Yakup, Din'in tarafındandır. Bu yüzden 'söyle' diye yazar ve İsrail Rahamim'dir, çünkü anlatmak Rahamim'dir. Şöyle der (madde 265), 'Yakup, VAK ve İsrail, GAR kabul edilir. Bu sebeple şöyle yazılmıştır; 'Ve İsrail'in çocuklarına anlat', Hohma'yı göster ve Hohma'nın ruhunda konuş anlamına gelir, zira anlatmak Hohma'yı işaret eder.

Öncelikle, Zohar'ın Yakup muhakemesiyle ilgili yorumunu açıklayacağız. Şöyle der, 1) VAK 2) dişiler 3) din 4) ifşa olmuş derece, düşük derece, hazır bilgi.

Kişinin hedefe ulaşması için başlaması gereken çalışmanın sırası şudur; Yaradan çalışmasındaki seviyesini ve ulaşması gereken hedefi bilmek. Başka bir deyişle, kişinin ulaşması gereken bütünlük nedir?

Birinci aşama, kişinin 'putperest' olarak adlandırılan bir puta tapan olduğunu bildiği aşamadır. Bu, kişinin bedeninde var olan kötü eğilimdir. Buna, 'bilinmeyen bir Tanrı' ya da 'yabancı bir Tanrı' denir. Bu kişinin durumunu, gerçekte nerede olduğunu, puta tapma aşamasında olduğunu netleştirmesi içindir.

Ancak, kişi gerçeği görmek için büyük bir gayret göstermelidir, çünkü Tora ve çalışma olmaksızın gerçeğe ulaşmak imkânsızdır, bilgilerimizin söylediği gibi, 'Kişi, Lo Lişma'dan (O'nun adına değil), Lişma'ya (O'nun adına) gelir'. Lo Lişma safhasında, Tora ve çalışmayı uygularken, etrafındaki insanlara bakması insanın doğasındadır. Ve kendisi gibi, Yaradan çalışması için zaman ayıran başka insan olmadığını görür.

Bu safhada kişi kendini diğerlerinden üstün hisseder ki bu hedefi yani Lişma'ya ulaşmanın asıl şey olduğunu unutmasına sebep olur. Bunun nedeni ise, dışarıdaki insanların kişinin kendini bütün hissetmesine sebep olmasıdır ve bu bütünlük, ana hedeften -Lişma'ya ulaşmaktan- mahrum olduğunu hissedememesinin nedenidir.

Kişiyi özellikle Yaradan'ın hizmetkârı olduğu için saygı duyulursa böyle olur. Aslında, kişiyi onurlandıran bütün insanlar, kendi görüşlerini ona aşarlar, böylece kişi kendisiyle ilgili olarak onların düşündüklerine, hiçbir hatası olmayan son derece erdemli bir adam olduğuna inanır. Dolayısıyla kişinin kendisi hakkında puta tapma safhasında olduğunu, henüz sünnet olmadığını söylemesi nasıl mümkün olur? Öyle görünüyor ki, kişinin kitlelere tutunması, yani onların, kişinin Tora ve çalışmasına Dvekut'u, kişiye bütünlük getirir. Çalışmada, buna 'dışsal olanlara tutunma' denir.

Ve onlara tutunarak ne kaybeder? Cevap şudur, bu tutunma kendi gerçek safhasını, halen puta tapma safhasında olduğunu görememesinin sebebidir ve bu kötülüğün egemenliğinden nasıl çıkacağıyla tavsiye aramaktadır.

Kişinin ikinci aşaması, kendisini sünnet ettiği aşamadır. 'Sünnet', kişinin sünnet derisini kesip atması anlamına gelir. Sünnet derisi, 'Fırtınalı Rüzgâr', 'Büyük Bulut' ve 'Yanan Alev' olarak adlandırılan üç arı olmayan Klipot'tur (kabuklar) ve alma arzusu, bunlardan gelir.

Ancak, sünnet derisinin kesilip çıkarılması, kişinin kendi gücüyle olmaz. Baal HaSulam, bununla ilgili olarak, sünnet derisinin kesilip çıkarılabilmesi için kişiye Yaradan'ın yardım etmesi gerektiğini söyler. Bununla ilgili şöyle yazılmıştır 'Ve onunla bir antlaşma yaptı'. 'Onunla', Yaradan'ın ona yardım ettiği anlamına gelir. Ancak, kişi başlamak zorundadır.

Yine de kişinin kendi kendisini sünnet edemeyeceğini, bitiremeyeceğini söylüyorsak, öyleyse kişi neden başlasın? Öyle görünüyor ki kişinin çalışması boşunadır. Ancak, Kli (kap) olmadan ışığın olmadığı ve Kli'ye 'eksiklik 'dendiği, eksiklik olmadan dolumun olmayacağı biliniyor.

Bu nedenle, kişinin başlamasının gerekliliği, eksikliği işaret eder. Bu, kişinin dolumla başlaması gerektiği anlamına gelmez. Tam tersine, 'başlamak 'dediğimizde, bu ihtiyaç ve eksiklik vermekle ilgilidir. Daha sonra, Yaradan gelir ve eksiklik için bir doyum verir. Buna, Yaradan kişiye yardım etti, 'Ve onunla bir anlaşma yaptı' denir.

Bu, ayrıca sağ çizgi olarak kabul edilir, On Sefirot'un Çalışması'nda açıklandığı gibi, 'Baba, beyazı verir 'ifadesinin anlamıdır. Bu, üst ışık yani Aba (baba) olarak adlandırılan Ohr Hohma (Hohma Işığı) parladığında, gerçeği, sünnet derisinin -alma arzusunun- kötü bir şey olduğunu görmenin mümkün olduğu anlamına gelir. Sadece o zaman, kişi kendine-sevgisini atması gerektiğini fark eder. Bu, kişinin Yaradan'dan aldığı yardımdır, kişi böylece kötülüğün farkındalığına gelir.

Başka bir deyişle, kişi alıcının kullanmaya değer olmadığı kararına varmadan önce, ihsan etme kaplarını kullanamaz, zira biri diğeriyle çelişir. Bu sebeple, kişi kendini sünnet etmelidir ve ancak o zaman ihsan etme arzusunu üstlenebilir.

'Sünnet 'denen sünnet derisinin çıkarılması, yukarıdan gelen yardımla olur. Başka bir deyişle, kişi form eşitsizliğinden dolayı hiçbir şey alamadığı kendi alçaklığını, tam olarak üst ışık yansıdığı zaman görür. Dünyalarda bu 'Baba beyazı verir 'olarak adlandırılır.

Ve kişi kötülüğün farkındalığına geldikten sonra, ikinci ıslah gelir; ihsan etmek için çalışmaya başlar. Ama bu da yukarıdan yardım gerektirir. Buna, 'Annesi, kırmızıyı verir 'denir. On Sefirot'un Çalışmasında, bu ihsan etme arzusuyla ilgilidir şeklinde yorumlanır. Dolayısıyla, hem alma arzusunu iptal etme gücü, hem de ihsan etme eylemlerini gerçekleştirme gücü yukarıdaki tarafından verilir. Başka bir deyişle, yardım yukarıdan gelir.

Bu, şu soruyu getirir, 'Aşağıda olan ne verir?'. Zira aşağıdakinin başlatması gerektiği söylendi. Aşağıdaki neyle başlatacaktır ki böylece Yaradan gerekli yardımı ona versin?

Söylendiği gibi, aşağıda olanın Yaradan'a verebileceği tek şey, Yaradan'ın dolduracağı bir yere sahip olmak için eksikliklerdir. Başka bir deyişle, Yaradan'ın hizmetkârı olmak isteyen ve putperest olmak istemeyen biri, kendi aşağılığını hissetmeye gelmelidir. Kişi bunu hissettiği ölçüde, kendini-sevmeye çok fazla gömüldüğü, aslında bir hayvan gibi olduğu ve bir insanın muhakemesiyle hiçbir bağlantısı olmadığı için acı içinde kademeli olarak şekillenir.

Yine de bazen kişi kendi aşağılığını görebildiği ve kendini-sevmeye gömülmüş olmasını umursamadığı bir koşula gelir ve gerçekten de Yaradan'ın kişiyi bundan kurtarmasına ihtiyaç duyduğu noktaya kadar böyle bir alçaklıkta olduğunu hissetmez.

Bu durumda, kişi kendine şöyle söylemelidir; 'Bir hayvan gibi olmaktan, yalnızca hayvansal şeyler yapmaktan ilham almıyorum ve bu durumda tek kaygım, Yaradan'ın maddesel hazzardan daha fazla zevk almama izin vermesini istemektir, aksi takdirde hiçbir arzu hissetmem. 'Bu durumda kişi kendine, bilinçsiz bir safhada olduğunu söylemelidir. Ve kişi Yaradan'ın ona yardım etmesi için dua edemezse, yalnızca tek bir çözüm vardır: Kusuru hissettiğine inandığı, alçaklık içinde olan ve henüz kurtarılmamış olsalar da Yaradan'ın onları sorunlardan ferahlığa, karanlıktan aydınlığa çıkarmasını - Yaradan'ın onları daha yakına getirmesiyle- isteyen insanlarla bağ kurmak.

Daha sonra, kişi şöyle demelidir, "Tabi ki henüz onlar 'bu sürgünden kurtulmak için ihtiyaç' olarak adlandırılan eksikliğin Kli'sini tamamlamadılar. Ancak, muhtemelen gerçek ihtiyaç hissetme yolunun çoğunu geçtiler". Böylece onlar sayesinde, onların duygularını da alabilir yani alçaklıkta olmanın acısını da hissedebilir. Ancak, kişi topluma bağlı değilse, toplumun etkisini alması imkânsızdır yani kişi onları takdir etmez. Bunu yaptığı ölçüde, onlardan bu etkiyi herhangi bir çalışma olmadan sadece topluma bağlı kalmakla alabilir.

Bunu, ikinci safhada, sünnet olduğunda ve iki muhakemeden -1) Alma kaplarının iptal edilmesi, kötülüğün ortadan kaldırılması, 2) İhsan etme kaplarının edinimi – geçtiğinde, kişinin şimdi VAK derecesini edindiği düşünülür. Bu yarım derece kabul edilir, zira tamamlanmış derecenin anlamı, kişinin alma kaplarını, ihsan etmek için de kullanabilmesidir.

Ve kişi sadece ihsan etmek için, ihsan etme kaplarını edindiğinden sünnet olduktan sonra bu sadece VAK'ın derecesi olarak kabul edilir. Buna, "Yakup'un derecesi" denir. Ayrıca bu, "O'nun gücü bir dişi kadar zayıf," ifadesinde olduğu gibi 'dişi 'olarak da adlandırılır, bunun anlamı şudur; kişi üstesinden gelemez ve onları ihsan etmeye, yani yalnız ihsan etme kaplarına yönlendiremez.

Ve bu dereceye de 'Din 'denir. Bu, alma kapları üzerinde halen Midat haDin (yargı niteliği) var anlamına gelir, bunları kullanmak yasaklanmıştır, çünkü kişi bunları ihsan etmek için yönlendiremez. Buna saklı olan başka bir derecenin de olduğunun bilinmesi için, 'ifşa olmuş bir derece 'denir. Buna, yüksek bir derecenin de olduğunun bilinmesi için, 'düşük bir derece 'denir. şunu anlamamız gerekiyor, daha yüksek bir dereceye ulaşmak anlamında halen yapılacak daha pek çok iş vardır.

Bu derece 'kelimesi kelimesine 'olarak da adlandırılır, o andan itibaren kişi kendini sünnet etmiş, 'basit bir Yahudi 'olmuştur. Şöyle ki, sünnet olmadan önce bir putperestti. Şimdi sadece 'Yahudi 'olarak algılanır.

Ayrıca şimdi bu kişi, 'Yakup 'olarak adlandırılır, şöyle yazıldığı gibi, 'Böylece Yakup'un evine söyleyeceksin', 'söylemek', yumuşak bir konuşma anlamına gelir, zira Yakup'un derecesi, sadece saf Kelim olan ihsan etme kaplarıyla çalışmak olarak görülür. Bu yüzden orada yumuşak konuşma olan 'söylemek 'vardır.

Bu, 'İsrail 'muhakemesinde böyle değildir. Zohar, İsrail'i, 1) GAR derecesi, her şeyin bütünlüğü, 2) erkekler, 3) Rahamim, 4) yüksek ve gizli bir derece, Tora'nın sırları olarak yorumluyor

Bunları birer birer açıklayacağız:

1) GAR derecesi. Her bir derece Roş ve Guf'a (baş ve beden) ayrılan on Sefirot içerdiğinden, Roş'a GAR yani Keter-Hohma-Bina ve Guf'a ZAT denir. Bunlar bir derecenin iki yarısıdır. Bu yüzden VAK düşük derece ve GAR yüksek derece olarak kabul edilir. Bilinir ki VAK derecesinden bahsedildiğinde bu 'yarım derece 'olarak adlandırılır. Bu GAR'ın yokluğunun işaretidir. Bundan dolayı 'GAR derecesi 'demek tamamlanmış bir derece demektir, zira kural, iki derece bir aradayken, yüksek olan dereceden bahsedilmesidir ve bu derece, düşük dereceyi de kapsar. Bu yüzden Zohar, her şeyin mükemmelliği, 'İsrail 'der.

2) Erkeklerin derecesi. Her derece iki tür Kelim içerir: İhsan etme kapları olan Zach (saf/iyi) ve alma kapları olan Av (kalın). Yalnızca ihsan etme niyeti onlara yerleştirilmişse onları kullanmak mümkün olur. Ve ihsan etmek doğaya aykırı olduğundan, büyük bir güçle doğaya karşı büyük bir çaba gerektirir. Ve kişi yalnızca ince Kelim'le bunun üstesinden gelebildiğinde, buna 'dişi 'denir, bununla kişinin gücünün bir dişi kadar zayıf olduğu ima edilir. Ama kişi alma kaplarının da üstesinden gelebildiğinde, ona, 'adam', 'erkek', 'güçlü' denir. Ve İsrail, GAR, her şeyin mükemmelliği olarak kabul edildiğinden alma kaplarının kullanımı, 'erkekler 'olarak kabul edilir.

3) Rahamim derecesi. Alma kaplarının üzerinde Tzimtzum (kısıtlama) ve Din (yargı) olduğundan ve ihsan etme dışında kişinin bunları kullanması yasak olduğundan, kişi alma kaplarıyla ihsan etmeye yönleneemediğinde, onların üzerine Din gelir ve onları kullanmak yasaktır. Dişiye 'Din 'denmesinin sebebi budur.

Ama adam, kişinin ihsan etmek için alma kaplarının üstesinden geldiği ve bunlardan Din'i kaldırdığı anlamına gelir. Kişi, kapları ihsan etmek için kullanır ve buna, 'Rahamim '(merhamet) denir. Önceki Din'in, Rahamim niteliği ile hafifletildiği, şimdi

kişinin ihsan etmek derecesini aldığı düşünülür. Bu yüzden erkek, 'Rahamim 'olarak adlandırılır.

Bu, erkeklerin, din değil, Rahamim olarak adlandırıldığı anlamına gelir, Zohar'da yazdığı gibi (madde 261): 'Böylece Yakup'un evine söyleyeceksin 'ifadesindeki 'söylemek 'Din tarafından ve 'İsrail'in çocuklarına anlat 'ifadesindeki 'anlatmak ' Rahamim tarafından demektir.

RAŞİ, 'Böylece Yakup'un evine söyleyeceksin 'ayetini yorumlar: 'Mekhilta ismi kadınlardır, yumuşak bir sesle onlara anlat ve 'İsrail'in çocuklarına anlat', erkeklerdir, kelimeler, tendonlar kadar serttir'.

'Kadınlara, yumuşak bir sesle 'ifadesini yorumlamalıyız. Yukarıda dişilerin, üstesinden gelme gücüne sahip olmadıklarından yalnızca ince Kelim'in üstesinden gelebileceklerinden bahsedilmişti. Buna, 'yumuşak 'denir, yani o yumuşaktır ve ihsan etme kaplarının üstesinden gelmek o kadar da zor değildir. ('zor 've 'sert 'kelimeleri İbranicede aynı kelimelerdir) ama alma kaplarının üstesinden gelmek zordur. Bu nedenle, erkeklere -erkekler safhasında olan, üstesinden gelme gücüne sahip olanlara- alma kaplarının kastedildiği tendonlar kadar sert olan şeylerde çalışma verildi. Ama Zohar, neden erkeklerin Rahamim olduğunu yazar? Daha doğrusu, şöyle der, 'tendonlar kadar sert 've sert, Din demektir, Rahamim değil. Bu nedenle, bir yandan erkeklerin, tendonlar kadar sert anlamına geldiğini söylüyor, bir yandan da onların Rahamim olduğunu söylüyor.

Erkeklerin üstesinden gelmenin çok zor olduğu, alma kaplarının da üstesinden gelme gücüne sahip olmalarını yorumlamalıyız. Onların üzerinde olan Midat haDin (yargı niteliği) olarak adlandırılan alma kaplarının üstesinden gelirken, orada Din değil Rahamim vardır ama alma kaplarının üstesinden gelme gücü olmayan dişilerle, orada onların üzerinde Midat haDin vardır ve onları kullanmak bize yasaktır.

4) Yüksek ve gizlenmiş derece, "Tora'nın sırları" olarak kabul edilir. 'Gizli', kişi kendisini sünnet etmiş ve gerçekte ödüllendirilmiş anlamına gelir, yani basit bir Yahudi olmakla ödüllendirilmiştir. Şöyle ki, kişi Yaradan'a hizmet ettiği, putperestlik yapmadığı bir safhaya gelmiştir, Hohma ışığı, alma kaplarının üzerinde ifşa olmuştur ve halen kişiden gizlidir.

Ama bu Kelim'de en yüksek muhakeme ile ödüllendirilen, erkek olan ve alma kaplarının da üstesinden gelme gücüne sahip kişiye, 'Tora'nın sırları' olarak adlandırılan Hohma ışığı görünür. Bu yüzden, Zohar (madde 265) şöyle der; 'Ve İsrail'in çocuklarına anlat', yani Hohma'yı göster ve Hohma'nın ruhundan konuş, zira 'anlatmak', Hohma'yı ima eder, şöyle yazıldığı gibi, 'Ve onlara antlaşmasını anlatacak'.

Dolayısıyla, Tora'nın puta tapanlara öğretilmesinin yasak olduğunu söylemek çalışmada şöyle yorumlanmalıdır, 'Tora'yı puta tapanlara öğretmek imkânsızdır'. Baal HaSulam'ın dediği gibi, çalışma meselelerinden konuşulduğunda, 'yasak 'yazan yerlerde bu 'yapılamaz 'anlamına gelir. Ancak kişi sünnet olduktan sonra, iki derece vardır -üst ve alt- yani sözlü (hazır bilgi) ve gizli olan.

Tora'nın Edinilmesine Hazırlık Nedir?

Makale No. 18, Tav-Şin-Mem-Zayin, 1986-87

Şöyle yazar: “Ve Tanrı Sina Dağı’nın tepesine indi.” Halk ile ilgili ise: “Ve onlar da Ş dağın eteklerinde duruyorlardı”.

Yaradan’ın “inmesi”nin bir alçalma, küçülme anlamına geldiğini bilmeliyiz. Neticede bu, Tora verildiği zaman gerçekleşmiştir. Öyleyse bunun haz dolu bir zaman olması gerekirken neden Yaradan için bir iniş olarak kabul edilmelidir?

Bilgelerimiz “onlar duruyor,” hakkında bunun, şunu gösterdiğini söylemişlerdir, “O, Dağı onların üzerine bir kubbe olmaya zorladı” ve “Eğer Tora’yı edinirseniz ne mutlu size, ama eğer edinmezseniz burası size mezar olacak,” dedi. (Şabat 88). O, Tosfot’ta onlara şunu sormuştur, duymadan önce yapmış olmalarına rağmen, neden, “Dağı onların üzerine kubbe olmaya zorladı”? Bu soruya birçok cevap mevcuttur; ama çalışmada, dağı onların üzerine bir kubbe olmaya zorlamasının ne demek olduğunu anlamamız gerekmektedir.

Yukarıdakileri anlamak için bir Kli (kap) olmaksızın ışığın olmayacağı kuralını hatırlamalıyız. Yani eksiklik olmadan doldurma olmaz. Bir şeye özlem duymadan ondan haz almak mümkün değildir. Bir şeye olan özleme, eksiklik anlamını taşıyan “hazırlık” denir. Bir şeye olan ihtiyaç özlemi belirler ve hazzın seviyesi özlemin seviyesine karşılık gelir.

Bu nedenle Tora’nın verilmesinden önce Tora’nın edinilmesi için bir hazırlık olması gerekiyordu. Aksi hâlde Tora’dan haz alınamazdı. Yani Tora’yı edinmek için bir eksiklik oluşturmaları gerekiyordu ve bu eksiklik yukarıda bahsedilen özlemdir. Özlemin seviyesi

ile Tora'dan alınabilen hazzın ölçüsü paraleldir. Bununla birlikte Tora'nın edinilmesine olan ihtiyacın gerçekten ne olduğunu bilmeliyiz.

Bilgelerimiz: “Yaradan kötü eğilimi ve onun için de bir şifa yaratmıştır.” der (Baba Batra 16). RAŞİ günah düşüncelerinin önünü keserek “Tora’yı onun için bir şifa olarak yarattı” diye yorumlar. Söylediğimiz gibi: “Bu zalimle karşılaşırsan onu yatağa çek” (Kiduşin 30). Kiduşin’de: “Yaradan İsrail’e şöyle dedi: ‘Kötü eğilimi ben yarattım ve onun için Tora’nın tadını yarattım. Eğer Tora ile meşgul olursanız onun ellerine düşmezsiniz.’, yani söylediklerimiz gibi: ‘Eğer becerebilerseniz.’. ‘Ama eğer Tora ile meşgul olmazsanız onun ellerine düşeceksiniz.’, yani söylediklerimiz gibi: ‘Günah kapıda çömeliyor.’ ”

Buna göre Tora'nın kötü eğilimin yönetiminden meydana gelen bir ıslah olduğunu görüyoruz. Bu ona verdiği direktifleriyle birlikte kötü eğilimi olduğunu hisseden bir kişi için ona nasıl mutlu olacağını ve hayattan keyif alacağını söyleyerek ona zarar vermeyi amaçladığı anlamına gelir. Yani “Yaradan ile Dvekut (bütünleşmek)” olarak adlandırılan gerçek iyiliğe ulaşmaktan kişiyi alıkoyar. Bu yüzden bir kişi bu eğilimin iyi değil, kötü olduğunu söyler.

Ancak bunu söylemek bir kişi için oldukça zordur. Yani kötü eğilim kişinin hayattaki hazzının, yaptığı şeylerden aldığı zevkin, tüm eylemlerinin yalnızca kendi iyiliği, menfaati için olduğunu anlamasını sağlar. O, kişiye verdiği tüm direktiflerin yalnızca tek bir şey için olduğu kuralını bilmesi gerektiğini ona hatırlatır: Sadece kendi yararı için... Bazen başkaları için bir şeyler yapması gerektiğini söyler. Kişiye bir başkasının lehine çalışmasını söylemesinin iyi bir nedeni vardır. Bu eylemin kendisine fayda sağlayacağı daha önceden hesaplanmıştır. Bu nedenle kendi iyiliği dışında başka bir amacı olmadığına kişiyi inandırdığında kişi ona nasıl kötü bir eğilim diyebilir?

Bu nedenle bir insanın bir kişinin dünyada içindeki alıcıdan ki Kral Süleyman buna “düşman” derdi, daha büyük bir düşmanı olmadığı gerçeğini bileceği ölçüde alma arzusunun kötü olduğunu hissetmeye gelmek için çok fazla çalışması gerekmektedir. “Düşmanınız açsa ona ekmek verin.” diye yazıldığı gibi... Kişinin kötü olduğunu ve alıcının yoluna tamamıyla zıt olan doğru yolda yürümeyi başaramadığını saptaması kesin olarak çok zordur. Çünkü gerçeğin yolu alıcı sadece almak istemesine rağmen, sadece ihsan etmektir. Burası birinin bir şeyi “iyi” ya da “kötü” olarak adlandırması gereken yerdir.

Bilgelerimiz şöyle söyledi: “Rabbi Hanina Bar Papa dedi ki: ‘Hamilelik için görevlendirilmiş meleğe Laila (İbranice: Gece) denir. Bir damla alır ve onu Yaradan’ın huzuruna götürüp şöyle der: ‘Dünyanın efendisi bu damla ne olacak? Kudretli biri mi, yoksa zayıf karakterli mi? Bilge biri mi, yoksa aptal mı; zengin mi, fakir mi?’, ancak ‘kötü ya da erdemli ’demez. Bunun yerine bu, insanın tercihine bırakılmıştır.” ’

Bu seçimin bir kişideki alıcıyı belirlemek, karar vermek ve onu isimlendirmek anlamına geldiği ya da kişinin faydasına çalıştığı ve bir dakikalığına bile başkalarının yararına doğru kaymadığı için onun gerçekten iyi bir eğilim olduğu yorumunu yapmalıyız. Bu nedenle onu dinlemeye değer. Çünkü sadece kişinin kendi iyiliğini, mutluluğunu önemser. Bu yüzden ona güvenilmeli ve onun yönünü sağa ya da sola kaydırmamalı. Tüm emirleri yerine getirilmeli ve o hiç saptırılmamalıdır.

Bunun tam tersi bir görüş de mevcuttur. Onu dinleyerek ve kendini sevmekle meşgul olarak Yaradan ile form eşitliğinden uzaklaştığımız için onun kötü olduğunu ifade eder. Bu durumda kararın niteliği bir kişinin üzerinedir ki bu da O'nun yarattıklarına iyi davranmanın ışığında yapılan Tzimtzum'un (kısıtlama) ıslahı ile yapılır. Bu nedenle öz sevginin olduğu yerde ifşa edilemez ve bu nedenle bir kişi öz sevginin kendisi için kötü ve zarar verici olduğuna ilk ve son olarak karar vermelidir.

Ancak soru şu ki; kişi alıcının o günden itibaren onu dinlemeyeceği kadar kötü olduğunu söylemeye karar verme gücünü nereden alabilir?

Gerçek şu ki bu nedenle, ona kendisi için almanın insanın gerçek kötülüğü ve düşmanı olduğu gerçeğini göstermesi için Yaradan'ın yardımına ihtiyacı vardır. Bir kişi bunu hissetmeye geldiğinde günah işlemekten muaf olur. Sonra bütün gizlilikler ve cezalandırmalar onun için kalkar; çünkü bunun ölüm meleği olduğunu bildiği zaman kesinlikle ölümden kaçacaktır. Bu, yaratılışın amacındaki haz ve zevkin ifşa edilebileceği zamandır. O zaman kişi "İyi ve İyilik Yapan "olarak bilinen Yaradan'a ulaşır.

Buna göre yazılanı yorumlamalıyız: "Ve Tanrı içinden şöyle dedi: 'İnsanlar yüzünden yeryüzünü bir daha lanetlemeyeceğim. Çünkü insan yüreğindeki eğilimler çocukluğundan beri kötüdür.'" (Yaratılış 8:21) Nahmanides "yüreğinden" ifadesini "O zaman durumu peygambere ifşa etmemiş olması" olarak yorumlar. Ezra bile "Sonradan sırrı Nuh'a ifşa etmiştir" diyerek ekleme yapar.

Bu âyeti anlamak zordur. Yaradan "insanın yüreğindeki eğilimin çocukluğundan beri kötü" olduğunu ancak şimdi mi görmüştü ve bunun öncesinde bilmiyor muydu?

Çalışmada bir insanın gerçeği elde etme arzusunu uyandırmaya uğraştığı tüm bu çalışmadan sonra Yaradan'ın şimdi ifşa ettiği yorumunu yapmalıyız. Yani neden doğduğunu, hangi amaca ulaşması gerektiğini bilmesi için Yaradan ona alıcı olan, çocukluğundan beri kötü olan kalbindeki eğilimi ifşa etmiştir. Eğilimin kötüleştiğini şimdi görmüş olması söz konusu değildir. Aksine o, çocukluğundan beri kötüdür. Başka bir deyişle bazen eğilimini dinlerdi ve artık bunun kendisinin düşmanı olduğunu ve eğilimin ona tavsiye ettiği her şeyin kendi zararına olduğunu bildiğini söyler.

Ancak daha sonra eğilimin değeri tekrar artar ve yine kişi onu dinler. Tüm kalbiyle onun için çalışır. “Kustuğunu geri yiyen bir köpek” gibi olduğunu hisseder. Yani eğilimin ona verdiği tüm yiyecekler insan için değil, hayvanlar için uygun olduğundan onu dinlemenin kendisine uygun olmadığını zaten saptamıştır. Fakat birdenbire hayvan yiyeceklerine geri döner ve daha önce aldığı karar ve görüşlerin hepsini unutup verir.

Daha sonra pişman olduğunda “kötü” olarak nitelenen eğilimin gerçekten de kötü olduğunu görmesini sağlayacak olanın sadece Yaradan olduğunu görür. Yaradan bu bilgiyi ona bir kez verdiğinde tekrar yoldan sapmaz; ama Yaradan’dan onu saptırmaya çalışan bu eğilimin her zaman üstesinden gelme gücünü ona vermesini ister. Böylece onun üstesinden gelme gücüne sahip olur.

Bu durumda Yaradan’ın ona hem Kli (kap) hem de ışığı vermesi gerekir. Yani hem eğilimin kötü olduğunun hem de onun egemenliğinden çıkmanın bir gereklilik olduğunun farkındalığı... Bunun için gereken ıslah Tora’dır. “Kötü eğilimi ben yarattım, Tora’yı bir şifa olarak yarattım.” diye yazıldığı gibi... Buna göre Yaradan kişiye hem Tora’ya olan ihtiyacı hem de Tora’yı vermiştir. Bu: “ona hem ışığı hem de Kli’yi veren Yaradan” olarak bilinir.

Üstteki “Tanrı içinden söyledi” âyetini yukarıdakilere göre yorumlamalıyız. Yorumcular konuyu peygambere ifşa etmemenin “içinden” demek olduğu yorumunu yapmışlardır. Daha sonra sırrını ifşa eder. Sır nedir? İnsanın yüreğindeki eğilimlerin çocukluğundan beri kötü olmasıdır.

Dolayısıyla düzen kişinin kalbindeki eğilimin niteliğinin “kötü” olduğunu öncelikle kendisinin görmesi, buna karar vermesi ve saptaması gerektirir. Daha sonra kişi sözüne geri dönemeyeceğini kesin olarak tespit edemediğini görür ve eğilimin iyi bir şey olduğunu, dinlemeye değer olduğunu, vs. söyler. O zaman Yaradan’ın “içinden” söylemesi insanın yüreğindeki eğilimin çocukluğundan beri kötü olduğu, fakat seçimle ilgilenen bir kişiye Yaradan’ın yine de kötü olduğu için “kötü” olarak adlandırılan eğilim sırrını ifşa etmemesiyle ilişkilendirilir. Bu, insanın seçimi için yer vermek ve onun kötü olduğunu belirlemek için yapılır.

Ancak daha sonra kişi onun tamamen kötü olduğunu söyleyemediğini ve sürekli pişmanlık duyduğunu gördüğünde: “Bana yardım et!” diye Yaradan’a feryat ettiği bir koşula gelir. Bu, “Daha sonra O, sırrını Nuh’a ifşa etti” diyen Ezra’nın söyledikleriyle aynı anlamdadır. Yani Nuh’a “Yaradan’a hizmet etmek” denir. Yaradan bir kişiye eğiliminin çocukluğundan beri kötü olduğunu ifşa ettiğinde, “kötü eğilimin kötü olduğu, yeni bir şey değildir, ama sana daha önce söylemedim. Mademki şimdi İnsanın eğiliminin kötü olduğu sırrını sana söylüyorum, artık onu dinlemeyeceğinden emin

olabilirsin; çünkü bunu sana kendim ifşa ettim. Bu yüzden artık lanetlemeyeceğim.”
çünkü artık daha fazla cezaya gerek olmayacak, her şey güzel olacak, söylendiği gibi:
“Artık tüm yaratılışa daha önce yaptığım gibi darbe indirmeyeceğim”.

Bu, Yaradan’ın bir insanın kalbindeki eğilimin kötü olduğunu ifşa edişinden önce bazı iniş ve çıkışların olması gerektiği anlamını taşır. Yani işin başlangıcında canlılığınız vardı, fakat doğru yolda yürümeleri için tüm yaşayanlara darbe vurulması gerekti, yani sizden çalışmadaki canlılığınızı aldım ve siz oradan aşağıda bir yere indiniz. Çünkü kötü eğilim olan kötülüğünüz vardır. Sonra “Kötü eğilimi ben yarattım, şifa olarak Tora’yı yarattım.” olabilir. Ama kişi bu kötü eğilime sahip olmadan önce Tora’ya bir ihtiyaç hisseder. Bu nedenle ancak Yaradan’ın, insanın kalbindeki eğilimin kötü olduğu sırrını ifşa etmesinden sonra Tora’nın verilmesi mümkün olabilir; çünkü Kelim (Kaplara) olmadan ışık da olmaz. Yalnızca ihtiyacın olduğu yerde ihtiyaçları karşılamak mümkündür.

Ancak Yaradan’ın insanın kalbindeki eğilimin kötü olduğunu ifşa etmesi aynı zamanda “ışık” olarak adlandırılır. Anlamı dolmak, doldurmaktır. Eksiklik olmadan doldurma da olmaz. Bu nedenle bir kişi ona ihtiyaç hissetmeden önce Yaradan’ın ona kötüyü ifşa etmesiyle ödüllendirilemez, çünkü gereksiz yere eylem yapma tarzının insana ait olmadığına dair bir kural vardır. Bu daha çok gereksiz yere hiçbir şey yapmayan Yaradan’ın özelliğidir.

Buna göre bir kişi Yaradan’ın yukarıda bahsedilen sırrı ona ifşa etmesi için gereken ihtiyacı nereden edinebilir? Bunun için kişinin çalışmaya başlaması ve alma arzusunun kötü olduğunu, onun hükmünden çıkması gerektiğini bilmelidir. Tora’da ve dua olarak yaptığı her şey ya da Mitzvot (emirler/iyi işler) ile meşgul olduğu zaman tüm bu eylemleri yapmanın onu kötülüğün ifşasına getirdiğini anlar. Kötü olduğunu ve ihsan etme eylemlerinde bulunmak istediğini hissettiğinde canlılık kazanmaya başlar. Bulunduğu seviyeden düştüğünde canlılığını kaybeder.

Onu bulunduğu seviyeden düşüren Yaradan’ın kendisidir; çünkü içindeki gerçek kötülüğü hâlâ görmemiştir. Ancak her düştüğünde bu düşüşler vasıtasıyla alma arzusunun kötü olduğunu ve bundan sonra kullanılmaması gerektiğini Yaradan’ın ona kesin olarak ifşa etmesini ister.

Yaradan’ın ona gönderdiği düşüşler “Artık tüm yaratılışı vurmayacağım” ifadesinde olduğu gibi Tora’da kişiden canlılığını almak ve onu Keduşa’nın (kutsallık) canlılığından mahrum bırakmaktır; çünkü insan Yaradan’ın ona kötülüğü kalıcı olarak idrak etmesine yardımcı olması için bu ihtiyaçla tamamlanmıştır. Böylece kötünün sesini dinlemek için bir kez daha özlem duymayacaktır. Bu böyledir; çünkü insan Yaradan’ın kendisine yardım etmesi için ihtiyaç duyma noktasına gelmiştir. Bunun

nedeni onun artık kötü eğilime düşkün olmamasının, onu dinlemek istememesinin, sonsuz bir şekilde yoldan sapmasının imkânsız olduğunu şimdi görmesidir. Bu, Yaradan'ın onun içindeki eğilimin kötü olduğunu anlaması için yardım etmesine şimdi ihtiyaç duymasının sebebidir. Yaradan'ın yaratılanlar için meydana getirdiği haz ve zevke erişememesinin nedeni de budur.

Bu nedenle bir kişi birçok kez düşer; çünkü bunun yardımıyla Yaradan'ın yüreğindeki eğilimin kötü olduğunu hissetmesi amacıyla ona yardım etmesine özlem duyması için içinde bir arzu oluşur.

Şimdi ne sorduğumuzu anlayabiliriz: Tora'nın edinilmesine hazırlık nedir? Cevap: Kötü Eğilim'dir. Bir kişi Yaradan kendisini bu konuda bilgilendirdikten sonra içinde kötülük olduğunu bildiğinde insanın içinde yeni bir ihtiyaç doğar: Bunu yenme ihtiyacı... Yine de bu yalnızca Tora vasıtasıyla olabilir. Bilgelerimizin dediği gibi: "Kötü eğilimi ben yarattım, Tora'yı bir şifa olarak yarattım". Bu, Tora'nın edinilmesi için hazırlıktır. Yani Tora'ya olan ihtiyaç "Tora'nın edinilmesi için hazırlık" olarak adlandırılır.

Bununla "Ve Tanrı Sina Dağı'nın tepesine indi" kelimelerinin anlamıyla ilgili sorduğumuz şeyleri anlayacağız. "Dağın tepesi" nedir? Yaradan'ın indiği nasıl söylenebilir? Maneviyatta ismin eyleme göre olduğu bilinir. Manoah ve ona: "Neden adımı istiyorsun?" diyen melek ile ilgili yazıldığı gibi... Daha ziyade o, eyleme göredir.

Örneğin şifa veren bir melek, Melek Rafael (Yaradan'ın Şifası) olarak adlandırılacaktır. Aynı şekilde Yaradan birine şifa yolladığında Yaradan'a "Hasta iyileştiren" denir. Yukarıdakilere göre insanın yüreğindeki eğilimin kötü olduğunu ona ifşa eden Yaradan, insanın doğuştan içinde bulunduğu düşüş koşulunu ona ifşa eden Yaradan olarak kabul edilir. "Çocukluğundan beri kötü", yani doğduğu günden beri... İnsanın alçak konumunu ona gösterme eyleminden sonra Yaradan için "Ve Tanrı Sina Dağı'na indi." denir.

Burada iki farklı anlatım biçimine rastlıyoruz: 1) Yaradan ile ilgili... Örneği: "Ve Tanrı Sina Dağı'nın tepesine indi." 2) İnsanlarla ilgili... Örneği: "Ve onlar dağın eteklerinde durdular."

"Dağ"ın ne anlama geldiğini bilmeliyiz. Har (dağ) kelimesi insanın akli demek olan Hirhurim (düşünceler) kelimesinden gelir. Akılda olan her şey "gizli" olarak kabul edilir. Daha sonra eylem olarak gerçeğe dönüşür. Buna göre "Ve Tanrı Sina Dağı'nın tepesine indi" ifadesini insanın düşüncesi ve akli olarak yorumlayabiliriz. Yani Yaradan insanın kalbindeki eğilimin çocukluğundan beri kötü olduğunu tüm insanlara bildirdi. Yaradan onları gizlilikle bilgilendirdikten sonra, yani dağın tepesinde gizli olan, eylem olarak gerçeğe dönüştü.

Bu nedenle insanlar gerçekten hissetmeye, herkes şimdi Tora'ya ihtiyaç duymaya başlamıştır. "Kötü eğilimi ben yarattım, Tora'nın tadını yarattım". Aslında seçim hakkı olmaksızın Tora'yı kabul etmek zorunda kaldıklarını hissetmişlerdi; çünkü eğer Tora'yı edinirlerse haz ve zevk alabileceklerini, eğer edinmezlerse oranın onlara mezar olacağını görmüşlerdi. Başka bir deyişle; eğer şu anki durumumuzda kalırsak hayatlarımız hayat değil, bize birer mezar olacaktır.

Buna göre "Ve Tanrı dağın tepesine indi" ifadesini, Yaradan onları dağda, akıllarında, kötü olanın insanın kalbi olduğu konusunda bir kez bilgilendirdiğinde ve bu bir kez onların akıllarına, düşüncelerine yerleştirildiğinde hemen çalışmaya başlamıştır. "Ve onlar dağın eteklerinde durdular". Başka bir deyişle dağdaki iniş onların üzerinde çalışmış ve onlar dağın eteklerinde durmuşlardır. Yani yukarıda bahsedilen inişler onları yönetmiştir.

"Dağı onların üzerine bir kubbe olmaya zorladı" ifadesi iniş ve dağda aldıkları bilgi anlamını taşır. Yani kendileriyle ilgili düşünce ile şimdi Tora'yı edinmek zorunda olacaklar; çünkü bu dağ, yani bu iniş onların Tora'yı edinmeye ihtiyaç duymalarını sağlamıştır. Böylelikle kalplerindeki kötülüğün üstesinden gelebilirler.

"Onların üzerine ... zorladı" ifadesinin anlamı şimdi Tora'yı edinmek zorunda olmaları ve başka bir seçeneklerinin olmamasıdır. Yani aldıkları bilgi düşünce ve akıllarındadır. Düşüş koşulundadırlar; çünkü kalplerinde kötülük vardır. Kubbe gibidir, yani zorlayıcıdır ve başka seçenekleri yoktur. Bu, onları eteğinde kontrol eden dağ olarak kabul edilir.

Buna göre bunun Purim'deki mucize açısından ne anlama geldiğini sormamız gerekir. Bilgelerimiz şöyle der: "Yerine getirildi ve alındı" mı?

Şimdiye kadar zorla, bundan böyle isteyerek (Şabat 88). "Raba: 'Yine de nesil bunu Ahasuerus günlerinde almıştır 'dedi. 'Yahudiler yerine getirdiler ve alındılar 'diye yazılır. " 'RAŞİ bunun onlar için gerçekleştirilen sevgi mucizesi için olduğu yorumunu yapmıştır.

Bunu "On Sefirot'un Çalışılmasına Giriş" (s. 41)'de yazıldığı gibi açıklamalıyız: "Kişinin Tora ve Mitzvot'ta hissettiği hazdan kaynaklanan koşullu sevgi vardır ve kişi bunları yerine getirir. Ancak "koşulsuz sevgi" olarak adlandırılan, mucizeden kaynaklanan daha üst bir seviye vardır ve hiçbir şey olmaksızın Tora ve Mitzvot'u yerine getirmeyi üstlenirler."

Yaradan Çalışmasında İfşa Edilenler ve Gizlenenler Nelerdir?

Makale No. 19, Tav-Şin-Mem-Zayin, 1986-87

Yazı şöyle der (Micah 6:8): “Ey insanlar, O iyi olanı size bildirdi. Adil davranmanızdan, merhameti sevmenizden ve alçakgönüllülükle yolunda yürümenizden başka, Tanrınız Efendiniz sizden ne istedi?” Bu âyette önümüzde ifşa olan iki şey görürüz: 1) “Adil davranmanız”, O’nun adil davrandığını gördüğümüz kısım. 2) “Merhameti sevmeniz”, O’nun merhameti sevdiğini gördüğümüz yer. Bunu nasıl biliyoruz? O’nun merhamet ettiğini görüyoruz. O’nu gerçekten sevmeli, yoksa merhamet etmezdi. Ve burada söylenilen bir şey gizlenmiştir, yazıldığı gibi: “...ve alçakgönüllülükle yolunda yürümeniz”.

Alçakgönüllülükle yürümenin anlamını bilmemiz gerekmektedir. Kelimesi kelimesine şu şekilde yorumlanmıştır: Yukarıda belirtilen iki şey; adil davranmak ve merhameti sevmek gizlilik içinde olmalıdır, bundan dolayı da kimse O’nun sevaplarını göremeyecektir. Fakat bunun çalışmadaki anlamı nedir?

Mitzvot’un (emirler/iyi işler) eylemlerinin ve Mitzvot’un niyetinin olduğu bilinmektedir. Eylemlerde herkes eşittir, büyük erdemli biriyle sıradan bir kişi arasında hiçbir fark yoktur; çünkü Mitzvot’un uygulanması hakkında şöyle söylenmiştir: “Eklemeyin ve çıkarmayın”. Erdemli kimselerin biri kapının sağ tarafında diğeri sol tarafında olan iki Mezuza’sı (içinde Tora’dan metinler bulunan, kapının sağ pervazına yerleştirilmiş kutu) olduğunu söylemiyoruz. Daha ziyade büyük ve küçük arasındaki fark sadece niyettedir.

Niyette iki muhakeme de yapmalıyız: 1) Şimdi Yaradan’ın Mitzvot’unu uyguladığını amaçlamak. 2) Yaradan’ın Mitzvot’una uymasını sağlayan sebebi amaçlamak.

Ancak bu bağlamda birkaç muhakeme yapmalıyız: 1) Yaradan'ın Mitzvot'una buna göre uyuyor, etrafındaki kişiler ona saygı duyacak, vb. Ardından onu Yaradan'ın Mitzvot'unu tutmaya zorlayanın Yaradan değil, insanlar olduğu gelir. Yani eğer etrafında insanlar olmasaydı Yaradan'ın Mitzvot'una uymazdı.

Bu muhakemede de bunu yapmasının nedeninin baskı olup olmadığını fark etmeliyiz. Yani Şabat'ı kutsal saymayan bir kişi dindar bir kişi için çalışabilir. Kural şudur: Onu Şabat'ı kutsal sayması için zorlayabilirse, kural onu zorlaması gerektirir. Örneğin eğer Şabat'a uymazsa onu işten kovacaktır.

Patronunun Mitzvot'una uyduğu, yani işverenin emirlerini yerine getirdiği ve Yaradan ile bağlantısının olmadığı ortaya çıkar. Ancak Yasa açısından bunun da Mitzvot'a uyduğu kabul edilir. Aksi hâlde neden Mitzvot'a uyması için onu zorlaması gereksin?

Bu çalışanın sadece zorlamadan dolayı çalışıyor olduğu sonucu çıkar. Söylediğimiz gibi (Makale No. 19, Tav-Şin-Mem-Vav) Maimonides demiştir ki (Hilchot De'ot, Bölüm 6): “Yukarıda bahsedilen konularda eğer kişi gizlice eski haline geri dönmediyse herkesin önünde utanır. Tövbe edene kadar aşağılanır ve ona lanet edilir”. Mitzvot'a uyuyor; çünkü halk onu zorluyor.

İnsanların onu zorlama nedeniyle ilgili olarak Mitzva'yı yerine getirmekten hoşlanıp hoşlanmadığını fark etmeliyiz. Kendisine saygı duyulduğu için Mitzvot'u yerine getirdiğinde Mitzvot'a uymaktan hoşlanır. Fakat eğer baskı ve zorlama nedeniyle Tora ve Mitzvot'a uyuyorsa her daim o sürgünden çıkmayı çok özler. Böylece Tora ve Mitzvot'tan muzdarip olmaz ki bu da onun için “kendi isteğiyle geçecek ”ve onu Tora ve Mitzvot'a uymaya zorlayan insanlar tarafından “öldürülmeyecek” gibidir.

Bu nedenle Tora ve Mitzvot'a memnuniyetle uyabilen insanların saygısı nedeniyle uyar. Ancak zorlamayla uyan biri mutluluk içinde olamaz. Bunun yerine oturur ve bu sürgünden çıkmak için bir fırsat bekler. Çünkü Yaradan'ın Mitzvot'una uymuyor. Çünkü Yaradan'ın söylediklerine uymak istiyor; ama uymalıdır. Çünkü dışarıdaki insanlar onu takip ediyor ve Mitzvot'a uymanın verdiği azaptan daha büyük bir azap çekemez. Bu nedenle bu tarz, ilkinden daha kötüdür.

Tora ve Mitzvot'a saygı duymayı amaçlamada iki muhakeme vardır: 1) Korku ve zorlamadan, 2) Sevğiden... Kişi mutluyken, Tora ve Mitzvot'a uyuyorken...

Ayrıca Tora ve Mitzvot'a uymasına sebep olan başka bir muhakeme de vardır. Buna “alçakgönüllülükle yürümek” denir. Bu, eylemlere işaret eder. Her şeyi yapar, kimse onun sevaplarını görmez veya duymaz ve her şeyi gizlilikle yapar. Niyet açısından bu kesinlikle her yaşayan canlının gözlerinden gizlenmiştir.

Ancak niyette yapılması gereken iki muhakeme vardır: 1) Tora ve Mitzvot'a uyuyor ve hiç kimse onun çalışmalarını bilmediğinden burada insanlardan kaynaklanan hiçbir şey yoktur. Bunun yerine O'nu dinlediği için Yaradan'ın verdiği ödül, onu Tora ve Mitzvot'a uymaya zorlayan sebeptir.

Bu usul Yaradan'a ve de ödül ve cezaya inanmak olarak kabul edilir. Bu yüzden ödül ve ceza onu Tora ve Mitzvot ile meşgul olmaya zorlayan nedendir. Bu usulü "Lişma (O'nun için çalışmak)" olarak adlandırabiliriz, yani insanların ona saygı duymaları için değil, Yaradan için...

Bu tamamen temiz bir çalışmadır, bütünüyle Yaradan içindir: 1) Eylemler açısından kişi, insanlar onu ödüllendireceği için sevaplarını kimsenin görmesini istemez. 2) Niyet açısından kişinin Tora ve Mitzvot'taki bu çalışma için kendisine bir şey ödemelerine ihtiyacı yoktur. Bunun yerine o, çalışmasının ödülünü Yaradan'ın vermesini ister.

Bununla birlikte insanların kişiyi zorladığı daha önceki iki usulden daha önemli olmasına rağmen alçakgönüllülükle yürüme usulü hâlâ eksiktir. O iki usul: 1) İlki korkudan ve baskıdandır, 2) İkincisi sevgidendir.

Ancak burada sebep yalnızca Yaradan'ın onu zorlamasıdır. Yine de çalışması karşılığında ödül istediği için, bunun yüzünden, form eşitsizliğinden dolayı Yaradan'dan ayrılır. Bu nedenle kişinin çalışması hâlâ eksiktir.

Tamamlanmış çalışma kişinin gizlilik içinde çalışması, niyetinin yalnızca Yaradan'ın onu Tora ve Mitzvot ile meşgul olmaya zorlaması olması ve diğer insanların onun çalışmasını etkilememesi anlamına gelir. Aynı zamanda kişi ödül almak için çalışmaz, sadece Yaradan için çalışır. Bu, Yaradan'a bağlı kalmak olarak kabul edilir, "O merhametli ise sen de merhametlisin" de olduğu gibi...

Bu, tüm çalışmalarının ihsan etmek için olduğu, Kral'a hizmet etme ayrıcalığından büyük memnuniyet duyduğu anlamına gelmektedir. Bundan haz ve zevk alır ve ona başka bir şey verilmesine gerek yoktur. Bunun yerine mutlak bir sadelikle Tora ve Mitzvot'a uyduğunda ve herhangi bir niyeti amaçlamadığında Kral'a önemli bir hizmette bulunabiliyormuş gibi rahatlar.

Bu, kralın bakanı olup ne zaman onun yardımına ihtiyacı olsa krala tavsiyelerde bulunan kişi ile kralın temizlikçisi olarak çalışan kişi arasındaki fark gibidir. Kral'ın bakanının Kral'ın temizlikçisinden gerçekten hem maaş hem de saygınlık bakımından çok farkı vardır.

Ders şudur: "Tora'nın sırları ona ifşa edilir ve o kendisini Kral ile avunur," koşulu ile ödüllendirildiğinde krala hizmet eden birisi ile Tora ile ilgili bir idraki, anlayışı

olmaksızın Tora ve Mitzvot'a uyan sıradan birisi arasında kesinlikle bir fark vardır. Daha ziyade kişi Kral'ın Mitzvot'una uymada kendisine bir ayrıcalık tanındığı için mutludur. Bunu dünyadaki herhangi bir hazdan daha çok sever, çünkü bu dünyanın hazları ona etten kemikten olan bedene hizmet ediyormuş gibi görünür. Ancak en basit çalışma olan mutlak sadelikle meşgul olduğunda Kral'ın evindeki temizlikçi gibi şunu söyler: "Günün sonunda kimi memnun etmek isterim? Kral'ı...". Kişi kendi kendisine hizmet etmek istemez ki buna "kendisi için alma arzusu" denir. Ancak onun niyeti Yaradan'ın onun çalışmasından memnun olmasıdır.

Bir kişinin haz alması gerekir, çünkü haz olmaksızın kişi çalışamaz. Yaradan yarattığı doğa nedeniyle O'nun yarattıklarına iyilik yapma arzusu olan yaratılış düşüncesine göre bir haz alma arzusu ve özlemi içimize damgalanmıştır.

Ancak haz alabileceğimiz şeyler açısından büyük farklılıklar söz konusudur. Yani haz "ışık" olarak adlandırılır ve Kli (kap) olmaksızın ışık yoktur. Bir kişinin almak istediği haz bir Kli içine konur. Bu, şehvet gibi bedensel hazlarla kıyafetlenmiş hazlar olduğu anlamına gelir. Yine de şehvet açısından da yapmamız gereken birkaç muhakeme vardır. Onda da benzer şekilde saygınlık söz konusudur ve bir kişi bilgi edinerek de haz duyabilir. Her insan genellikle "şehvet", "saygı" ve "bilgi" olarak adlandırılan Kelim'den (kaplar) haz alabilir.

Ancak Yaradan'a hizmet eden dördüncü bir seviye vardır. Baal HaSulam "Zohar Kitabı'na Giriş" te CBHK (cansız, bitkisel, hayvansal ve konuşan) olarak adlandırılan dört seviye olduğundan bahseder: 1) "Cansız", "şehvet" olarak adlandırılır, 2) "Bitkisel", "saygınlık" olarak adlandırılır, 3) "Hayvansal", "bilgi" olarak adlandırılır ve 4) "Konuşan", "Yaradan'a hizmet" olarak adlandırılır.

Bir kişi haz almak zorundadır. Kıyafetinde farklılık olması dışında bir kişi zevk ve haz alabilir. Bu noktada birini diğerinden ayırt etmeliyiz. Bu nedenle insanın hakikat yolundaki çalışmalarının başlangıcının "Tanrınız ile alçakgönüllülükle yürüme" seviyesine ulaşmak olduğu sonucu çıkar.

Yani onun çalışması onun Tora ve Mitzvot'u ile herhangi bir temas kurmadığı noktada gizlilik içindedir, çünkü o insanlardan gizlenmektedir. Ancak burada olması gereken başka bir şey vardır: "Tanrınız ile alçakgönüllülükle yürüyün". "İle", Dvekut (bütünleşme)'de anlamına gelir. Onun çalışması Tanrı ile ayrı değil, O'nunla Dvekut'ta olmalıdır. Bu böyledir, çünkü özellikle ödül almak için değil, tamamıyla ihsan etmek için çalıştığında "Yaradan'la Dvekut" olarak adlandırılan form eşitliği vardır. Ancak eğer onun niyeti çalışması için Yaradan'dan ödül almaksa bu durumda o alıcı, Yaradan da verici olarak kabul edilir. Burada Yaradan ile Dvekut yoktur, Yaradan ile form zıtlığında olduğu için ayrılık vardır.

Bununla sorduğumuz ‘ ”Tanrınız ile alçakgönüllülükle yürüyün. ’ne anlama gelir?’ sorusunu anlayacağız. Bunun kelime anlamı, burada Lişma olarak adlandırılan çalışmanın olduğudur. Rabbi Meir’in söylediği gibi: “Tora Lişma’yı (O’nun adına) öğrenen kişi bundan sonra birçok şeyle ödüllendirilir ve Tora’nın sırları ona ifşa edilir. Ve o, çağlayan bir ırmak gibi olur.”

Bu nedenle genel halkın çalışması ile bir bireyin çalışmasını birbirinden ayırmak durumundayız.

Genel halkın çalışması Tora’yı bir uygulama olarak öğrenen İsrail’in tamamına işaret eder. Başka bir deyişle gerçekte böyledir. Dünyada yetmiş millet vardır. İyi niteliklere sahip iyi insanlar ve tam zıttı; kötü olanlar var, genel olarak dünyada birçok insan var. Çalışmanın sırası önemli olan eyleme göredir. Niyeti Lişma yapmak için onu akıllarında tutmaları imkânsızdır. Bu nedenle onlara “Lo Lişma’dan (O’nun adına değil) Lişma’ya geliriz.” denir.

Ayrıca çalışmalarının gizlilik içinde olması gerekmez. Bunun yerine emir her birinin dostuna ne kadar sevabı olduğunu, Tora’ya ve çalışmaya ne kadar zaman ayırdığını söylemesidir. Bu kasıtlı olarak böyledir ve bunun iki faydası vardır: 1) Bu, anlatan kişiye fayda sağlar, çünkü birinin kendisini kıskandığını gördüğünde bu onu çalışma konusunda motive eder. Yani başkaları için çalışma gücüne sahiptir, çünkü çalışmasından dolayı dostunun ona saygı duyacağını düşünür. Bu ona çalışma için yakıt verir.

Sebepe şu ki çaba sarf eden herhangi birinin bunun için ödüllendirilmesi gereklidir. Ödül para ya da saygı şeklinde olabilir. Yani bazen onun insanlar kendisine saygı duysun diye yaptığı eylemdir. Bu zaten bir ödül olarak nitelendirilir, tıpkı para gibi... Yani bazı insanlar saygınlık için çalışır ve saygınlık tam olarak onun eylemlerini gören insanların var olduğu yere özgüdür.

Ancak, verenin bakış açısına göre, para ve saygınlık arasında bir fark vardır. Birinin para için çalıştığı yerde kişi parayı kimin verdiğini umursamaz. Veren sıradan bir kişi olabilir; ancak eğer saygın bir insandan daha yüksek bir ücret öderse, parasal ödemedi, çalışmanın değerini belirleyen şey, verenin kişiliği değildir, bu çalışma için verilen paranın tutarıdır.

Saygınlık için çalışan kişiler için bu böyle değildir. Burada kesin olarak belirleyen kişi verendir. Eğer veren saygın bir insan ise saygınlık için çalışmak o kadar da zor değildir. Ancak bu, kişinin halk tarafından önemli bir kişilik olarak sayılma seviyesine bağlıdır.

Bu nedenle ödül almak için Yaradan’a hizmet etmek zordur ve kişi karşılık bekler. Krala hizmet etmek bir kişi için yeterli değildir, çünkü Yaradan’ın büyüklüğüne olan inançtan

yoksundur. Çünkü aksi takdirde bir kişi halk tarafından büyük bir kişilik olarak kabul edildiğinde, küçük birinin büyük olanın önünde iptal olması doğaldır.

Bu nedenle bir kişi artık Yaradan'ın yüceliğini hissedemediğinde Lo Lişma'da çalışmalıdır. Bu nedenle bir kişi insanların ona saygı duyması için Tora ve Mitzvot ile meşgul olur. Ancak bu sadece Yaradan'ın hizmetçilerine saygı gösteren bir çevrede böyledir. Biri laik insanların arasında olduğu zaman saygı duymalarından ziyade onların aşağılamalarına maruz kalmamak için kesinlikle gizlilik içinde çalışır.

Ancak bir kişi genel halk aşamasını bir kez geçtiğinde eğer kişi uyanırsa ve genel halktan çıkmak isterse, yani toplum tarafından köleleştirilmekten, genel halkın Yaradan'ın çalışması olarak belirlediği şeyden çıkmak isterse yerine getirmesi gereken şey budur.

Fakat bu genel halk tarafından kabul edilmeyendir ve kişi genel halkın çalışmasının en son safha olmadığını hisseder. Her bireyin kolektifi içerdiği, özel olarak bireylerle ilgili olan çalışma konusunun olduğuna dair içsel bir dürtüye sahiptir. Sonra Lişma ona ifşa olmaya başlar. Maimonides'in dediği gibi (Hilhot Teşuva'nın sonu): "Daha fazla bilgi edinene ve daha çok bilgelik kazanana kadar bu sır onlara azar azar gösterilir. O'na ulaşana, O'nu tanıyana ve O'na sevgiyle hizmet edene kadar sakince bu duruma alışırlar".

Yukarıdakilerin tamamını eylemin bütünlüğü ve niyetin bütünlüğünü olduğu izler. Bir kişi genel halka ait olan bir eylemin bütünlüğünü koruduğunda niyetin bütünlüğü ile ilgili çalışmaya başlar. Kişi onu Tora ve Mitzvot'u izlemeye zorlayan bir nedeni Yaradan olmasına gayret eder, zira Yaradan'a ihsan etmek istemektedir, çünkü Yaradan'ın yüceliğine ve önemine inanmaktadır.

Bu nedenle eğer Kral'a hizmet etmeyi başarırsa bunu büyük bir erdem olarak görür. Bu çalışmaya "gizli çalışma" denir. Burada çalışma öncelikle hiç kimseye ifşa edilmemiş niyetin üzerinedir. Yani dünyadaki tek bir kişi dostunu Tora ve Mitzvot'ta çalışmaya zorlayan sebebi bilemez.

Ancak Lo Lişma adı verilen genel halkın çalışmasında bu, pratik kısım olan ifşa edilmiş çalışmadır. Bu onların bütünlüğünün eylemde olduğu anlamına gelir. Bununla birlikte, onlara, niyet üzerine, niyeti bütün yapmak yani Lişma üzerine, çalışma verilmemiştir. Bunun yerine Maimonides'İN söylediği gibi onlara Tora ve Mitzvot Lo Lişma ile meşgul olmaları öğretilmiştir.

Zohar'da şöyle yazılmıştır (Nasso, Madde 50): ' "Gizli şeyler Tanrımıza aittir", akılda ve kalpte olan korku ve sevgidir. Bunlar Yud-Hey'dir. 'İfşa olmuş şeyler bize ve çocuklarımıza aittir', yani Guf (Beden) ve Roş'un (Kafa) dışsallığında olan Tora ve

Mitzva (Mitzvot'un tekili). Bu, Vav-Hey'dir. Konunun anlamı bir kişinin Yaradan'ı sevdiğini ya da O'ndan korktuğunu kimsenin bilmemesidir. Çünkü bu, sadece o ve Yaratıcısı arasında ifşa olan bir şeydir.“

Ama eğer kişi Tora ve uygulamalı Mitzvot ile meşgul olursa, ki bu herkese ifşa olmuştur, zira burada bunu Yaradan kişinin açıkça Tora ile meşgul olması, gözlerinin ona bakması, kulaklarının onu işitmesi için yapmıştır. Yaradan ayrıca insanda eller, bacaklar ve Mitzvot'u yerine getirecek bir beden yaratmıştır.

HaVaYaH isminin AK ve ABYA olarak adlandırılan beş dünyayı içerdiği bilinmektedir. Yud'un ucu AK'dan oluşur. Galgalta, AB, SAG, MA ve BON olarak adlandırılan beş Partzufim'i içerirler. Bunlar beş Sefirot içerir: Keter, Hohma, Bina, ZA ve Malhut. Bu, her Behina'nın (idrak) HaVaYaH ismindeki bir harfe dahil edildiği anlamına gelir.

Zohar âyet hakkkında şöyle söyler: “Bu sonsuza dek Benim adımdır ve tüm nesillerde hatırlanmamdır”, Yud-Hey ile “Benim adım” (İbranice'de) Gematria'da 365'tir, 365 olumsuz işaret eder (belli eylemlerin yapılmamasına dair emirler). Vav-Hey ile “Hatırlanmam”, Gematria'da 248'dir, olumlu Mitzvot'a işaret eder (belli eylemlerin yapılmasına dair emirler).

Baal HaSulam olumsuzların neden Hohma ve Bina'yı işaret eden Yud-Hey'de belirtildiğini ve kesinlikle Yaradan'a hizmet edecek şeyler olan olumlu Mitzvot'un neden daha düşük bir seviyede olup yalnızca Vav-Hey'de belirtildiğini açıklamıştır. Bunun Tikkun (ıslah) dünyasında kapların başka bir şekilde kırılmasını önlemek için olduğunu, çünkü kırılmanın sebebinin küçük kaplardaki büyük ışıklar olduğunu söylemiştir.

Bu nedenle “VAK ışıkları” olarak adlandırılan, sadece küçük ışıkların parlayacağı bir ıslah yapılmıştır. Ve “GAR ışıkları”nı uzatmak yasak olduğundan, GAR Hohma ve Bina olan Yud-Hey olarak adlandırıldığından VAK ışıklarının uzatılması yine de gereklidir. Bu nedenle VAK ışıkları Vav-Hey isminde işaret edilir. Bu yüzden olumlu Mitzvot VAK olan Vav-Hey'dedir; ancak uzatılması yasak olan GAR ışıkları “olumsuz Mitzvot” olarak adlandırılır, yani uzatılması yasaktır.

Buna göre Yud-Hey'e olan korku ve sevgiyi ile Vav-Hey'e olan Tora ve Mitzva'yı kapsayan HaVaYaH'ın anlamını açıklayabiliriz. Bunları birer birer açıklayacağız.

1) Korku. Kişinin yaratıcısına çok az memnuniyet getirecek diye korkması gerektiği anlamına gelir. “Zohar Kitabı'na Giriş” (Madde 201)'te yazıldığı gibi: “Hem ilk korku hem de ikinci korku onun kendi faydası için değildir, yalnızca yaratıcısına getirdiği memnuniyeti azaltacağı korkusudur”.

Korku ilk Mitzva'dır, çünkü kişi korkuyla ödüllendirilmeden önce sapkınlığa girmeyeceğine tam bir inançla gerçekten inanması imkânsızdır. "Zohar Kitabı'na Giriş" (Madde 138)'de şöyle yazılmıştır: "Yaratılmışların ifşa edilen kötülüğü Yaradan'dan alamaması bir yasadır, çünkü bu, yaratılmışların O'nu kötülük yapan olarak algılaması için Yaradan'ın ihtişamındaki bir kusurdur. Bu nedenle kişi kendini kötü hissettiğinde Yaradan'ın rehberliğini reddedişi ile aynı ölçüde ona uzanır ve üstün Operatör ondan gizlenir".

Yine de bir kişi ihsan etmek için üzerine düşen tüm çalışmaları yaptığında o zaman Kelim zevk ve haz almaya uygundur. O zaman ona inanç vardır, çünkü bu koşulda iyi ve iyilik yapan olarak Yaradan'a ulaşır. Sulam (Merdiven) Tefsiri'nde yazıldığı gibi: "Dolayısıyla hâlâ O'nun lütfunu tamamen almaya layık olmamamız şaşırtıcı değildir. Bu nedenle O'nun iyi ve kötü yönlendirmesi bizim için reçete edilmiştir." Bu, kalıcı bir inançla ödüllendirilebileceğimiz inancın köküdür.

2) Sevgi. Korku aracılığıyla zevk ve haz ile ödüllendirildiği için sevgi açığa çıkar. Sevgide de "On Sefirot'un Çalışılmasına Giriş"te yazıldığı gibi koşullu ve koşulsuz sevgi arasında ayırım yapmalıyız,

3) Tora. Bu korkudan uzanır, çünkü tam olarak korku aracılığıyla ihsan etme arzusu elde edebiliriz. Bilgelerimizin söylediği gibi: "Onun içindeki ışık kişiyi ıslah eder". Bu nedenle özellikle Tora aracılığıyla Yaradan'ına memnuniyet verememe korkusuna ve telaşına gelebiliriz.

Bu yüzden Tora korkunun ifşası aracılığıylaadır. Yani kişi bilgi uğruna değil, hakikat yolunda gerçek anlamda Tora'yı öğreniyorsa Tora'daki niyeti korkuya ulaşmaktır. Bu nedenle çalışmanın sırası aşağıdan yukarıya doğrudur. HaVaYaH'ın Vav'ı olan Tora ilk sırada gelir, çünkü onun sayesinde kişi daha sonra korkuya ulaşır.

Bununla birlikte Tora'yı cennetin korkusuna ulaşmak için değil, farklı bir amaç için öğrenmek Tora olarak değil, bilgi olarak kabul edilir. Bilgelerimizin söylediği gibi (Midraş Rabbah, Eicha Rabatti 2:17): "Eğer bir kişi size: 'Milletlerde bilgelik var. 'derse ona inanınız, 'Milletlerde Tora var. 'derse inanmayınız", çünkü Tora cennetin korkusuna ulaşmak için öğrenenlere aittir.

4) Mitzva. Bu HaVaYaH'ın Hey'idir ve HaVaYaH'ın ilk Hey'i olan sevgiden uzanır. Bu nedenle Mitzvot Kral'ın emirlerini yerine getirmenin hazzı ve sevgisiyle yerine getirilmelidir. Burada da aşağıdan yukarıya doğru öğreniriz, yani Kral'ın Mitzvot'unu sevgiyle yerine getirmek için çabalayan bir kişi ile Yaradan'ın İsrail'e olan sevgisini ifşa ettiği yer olan yukarıda bir uyanışa sebep olan aşağıdan bir uyanışla... Yazıldığı gibi: "Bizi sevdin ve bizi istedin".

Tora vasıtasıyla korku açığa çıkar ve Mitzva vasıtasıyla sevgi açığa çıkar. Bu, bir kişinin çalışmaya sırayla aşağıdan yukarı doğru başlaması gerektiği anlamına gelir: 1) HaVaYaH'ın ilk Hey'i olan ilk Mitzva, 2) Sonra HaVaYaH'ın Vav'ı olan Tora, 3) Sonra da HaVaYaH'ın ilk Hey'i olan sevgi, 4) Ve sonra HaVaYaH'ın Yud'u olan korku.

Fakat yukarıdan gelen ihsan etme sırasında ilk olarak korku açığa çıkar, sonra sevgi, sonra kişi sevgiye ulaşır ve sonra Tora'ya ulaşır, sonra da Mitzva'ya ulaşır.

Ancak ruhların HaVaYaH ismine dahil edilmesi konusu özellikle son Hey'dedir. Kutsal ARİ'nin söylediği gibi Adam HaRișon'un ruhu BYA'nın içselliğindendir ve BYA "Atzilut'un tamamının son Hey'i" olarak adlandırılan Atzilut'un Malhut'undan meydana gelmiştir. Bu nedenle Malhut, içinde tüm ruhları barındırdığından "İsrail Birliği" olarak adlandırılır.

Ve bu nedenle kişinin çalışması Malhut'a aittir. Yani Tora ve Mitzvot'a uyarak Yaradan ve O'nun Şehina'sının (Kutsallık) birleşmesine neden olurlar. Çünkü Malhut "üstteki bolluk için bir alma kabı" olarak adlandırılır ve Yaradan "veren" olarak adlandırılır. Bu nedenle burada "form eşitliği" olarak adlandırılan birleşme yoktur. Ancak burada, yani aşağıdaki ihsan etme eylemleri ile meşgul olduğumuzda her biri kişinin ruhunun kökünde form eşitliğine neden olur ve buna "birleşme", "verici olan Yaradan gibi " denir.

Zohar'da (Nasso, Madde 29) yazıldığı gibi: "Hey harfi nesnelerin onaylanmasıdır". Konunun anlamı "Nesneleri yanınıza alın ve Yaradan'a dönün" dür. Kuşkusuz bir kişi günah işlediğinde Hey'in Vav'dan uzaklaşmasına sebep olur, çünkü Vav olan Ben Yud-Hey, Yud-Hey-Vav'ı içerir ve Hey harfinden ayrılır. Bu nedenle Tapınak yıkılmıştır ve İsrail oradan azledilip milletler arasında sürgün edilmiştir. Ve bu nedenle tövbe eden biri Hey'in Vav harfine dönmesine neden olur ve kefareti buna bağlıdır.

İnsanın Özel Mülkiyeti Nedir?

Makale No. 20, Tav-Şin-Mem-Zayin, 1986-87

Zohar (Korah, madde 4), 'Ve Kârun aldı, 'ayetini yorumlar. 'Alınan nedir? 'diye sorar. Şöyle cevaplar: 'Kendisi için kötü bir tavsiye aldı. Kendisinin olmayanın peşine düşen kişiden o kaçır. Dahası kişi sahip olduklarını bile kaybeder. Kârun, onun olmayanın peşine düştü; kendisinin olanı kaybetti ve başka bir şey kazanmadı.'

Çalışma açısından, bir kişiye ait olduğunu söyleyebileceğimiz şeyin ne olduğunu, onun olduğunu söyleyebileceğimiz ve onun olmadığını söylemek istediğimiz şeyin ne olduğunu anlamalıyız. Zohar, Kârun'la ilgili olarak kendisinin olmayanı kovaladığını ve elinde olanı da kaybettiğini söyler. Bu sözcükler çalışmada bize ne söyler ki böylece kişi kendisini Kârun'un cezasından nasıl koruyacağını bilsin?

Yaratılıştaki temel yeniliğinin alma arzusu olduğu biliniyor; şöyle yazıldığı gibi (On Sefirot Çalışması, bölüm 1, Histaklut Pnimit), 'Onun arzusu yarattıklarına iyilik yapmaktır, bu Yaradan ve yaratılan varlıklar arasındaki bağıdır. O, bir eksiklik yani bir arzu, haz ve memnuniyeti almak için bir özlem yarattı. Aksi takdirde bir şeyden haz almak imkânsızdır.'

Yaratılışın öncesinden bahsetmenin yasak olduğu biliniyor. Bunun yerine bahsettiğimiz her şey, 'Seni eylemlerinden biliriz 'yoluyladır. Bu demektir ki, bizler yaratılanlarda var olandan bahsediyoruz. Yine de Yaradan neden böyle bir realite yarattı? Bunu farklı bir şekilde yapabiliirdi! Bundan bahsetmemiz yasaktır.

Bizler yaratılıştaki doğayı, onun için özlem duymadıkça, bir şeyden haz almanın imkânsız olduğunu görüyoruz. Üstelik bir şeye özlem duymak, özlem duyduğumuz şeyden alabileceğimiz hazzın miktarını belirler.

Bu nedenle 'haz ve memnuniyet alma arzusu' olarak adlandırılan bu Kli'yi (kap), Yaradan'ın yarattığı Kli'ye atfederiz. Bizlerin bu Kli'yi iptal etme ya da alma arzusunu bozma iznimiz ya da kabiliyetimiz yoktur. Bu Kli ortaya çıkıp Yaradan'ın ona vermek istediği bolluğu aldığı anda, Kli, kökün veren olduğunu ve Kli'nin alan olduğunu, burada form eşitliğinin olmadığını hissetti. Bu nedenle Kli kökü gibi verici olmayı arzuladı. Alma niteliğinin üzerine Kli'nin alan ve Dağıtan'ın veren olduğu yolunda bir Tzimtzum (kısıtlama) getirdi. Bunun yerine ihsan etmek için alabileceği ölçünün dışında hiçbir şey almayacağını söyledi.

Bizler yalnızca ihsan etmek içinse alan, bu Kli'yi yaratılışa atfederiz, zira bu Yaradan'ın yarattığı eylemin tam tersidir. Yaradan, aşağıda olanı almak için yarattı, çünkü 'Yarattıklarına iyilik yapmak arzusu' olarak adlandırılan yaratılışın amacı budur; böylece yaratılanlar haz alacaktır. Ama aşağıdakiler tam tersini yaptı: Yaradan'ın haz almasını istediler. Bu onun göstergesidir; kendisini, kendi hazzını dikkate almaz ve her eylemde bunu yapması gerekir gerekmediğini hesaplar.

Başka bir deyişle eğer Yaradan'a memnuniyet veriyorsa bunu yapacaktır. Ama eğer Yaradan'a memnuniyet vereceğini görmüyorsa, eyleme geçmekten sakınır. Bu demektir ki, herhangi bir eylemden önce yaptığı tüm hesaplamalar, Yaradan'a haz verme kabiliyetine göre yapılır.

'İhsan etmek için' denilen bu Kli'ye yayılan bolluk, 'çizginin ışığı' olarak adlandırılır. Bu ışığın çizgiye ve alıcının form eşitliği olan ihsan etmeyi amaçlama ölçüsüne göre aydınlattığı anlamına gelir. Bu, Dvekut'u (bütünleşme) istediği için kendi hazzı olarak kabul edilmez. Bundan dolayı birçok dünyanın, Partzufim'in ve Sefirot'un alıcılar yüzünden yaratıldığı ortaya çıkar.

Bu demektir ki ışık, 'almak için alma arzusu, 'Malhut denen Yaradan'ın Kli'sini aydınlatıyorken, bu Kli, yaratılış düşüncesinde olan haz ve memnuniyeti alma kabiliyetine sahip olmuştur; çünkü kesinlikle O, Kli'nin boyutunu, vermek istediği haz ve memnuniyetin ölçüsünde yaratmıştır. Bu nedenle Kli bütün ışıkları aldı ve orada tek, basit bir ışık vardı, Hayat Ağacı kitabında şöyle yazıldığı gibi, 'Tzimtzum'dan önce üstteki basit ışık tüm realiteyi dolduruyordu.'

Başka bir deyişle 'alma arzusu' denen Malhut, O'nun vermek istediği tüm bolluğu aldı, zira bu Kli, Dağıtan'dan geldi. Bu nedenle O, bu Kli'yi vermek istediği şeyi alabilsin diye kesinlikle tam ve bütün yaptı. Ama daha sonra Malhut, Yaradan'ın Kli'si ile almak istemediğini, bizzat kendisinin yaptığı kendi Kli'sine sahip olduğunu söyledi. Ancak yaratılan varlık olan aşağıdaki, Yaradan gibi derhal bir Kli yapamaz, aşağıda olan daha ziyade yapması gereken şeyle sınırlıdır. Bundan dolayı bu Kli, ihsan etmeyi amaçlama kabiliyetine göre yavaş yavaş yapılır.

Birçok derece bundan ortaya çıkar, yani ışık, aşağıda olanın Kelim'inin (kaplar) kabiliyetine göre parlar. Hayat Ağacı'nın söylediğine benzer şekilde ışığın yavaş yavaş genişlediğine dair yorum yapar (On Sefirot Çalışması, Bölüm 1). Şöyle sorar: 'Maneviyatta nasıl 'yavaş yavaş' denebilir, zira orada zaman yoktur ve 'yavaş yavaş' zaman anlamına gelir? 'Ohr Pnimi'de (Baal HaSulam'ın ARİ'nin metnine yorumu) yavaş yavaş ifadesinin, ışığın bir kerede genişlemediği ancak aşağıda olanların ihsan etmek için alabildiği ölçünün derecesinde genişlediği anlamına geldiğini açıklar. Bu, 'yavaş yavaş' olarak kabul edilir.

Dolayısıyla bizler iki Kelim'e sahibiz: 1) Yaradan'a attettiğimiz Kli. Bu Kli'ye 'almak için alma arzusu' denir. Bu Kli tam ve bütün olarak ortaya çıktı, çünkü Yaradan'ın bakış açısından onun bütünlüğü vardır. 2) Yaratılışa attettiğimiz Kli yani ihsan etme arzusu. Bu Kli yavaş yavaş inşa edilir, çünkü aşağıda olanlar bu Kli'yi bir kerede yapamazlar.

Bilmeliyiz ki tüm çalışmamız tek bir nokta üzerine dayanmaktadır yani yerine getirmemizin emredildiği Tora ve Mitzvot (emirler/iyi işler), yapmamız gereken Kli'yi edinmek içindir. Bu Kli'yi ancak Tora ve Mitzvot aracılığıyla yapabiliriz, Rabbi Hananiah Ben Akashia'nın söylediği gibi, 'Yaradan İsrail'i arındırmak istedi, bu nedenle onlara bolca Tora ve Mitzvot verdi, şöyle söylendiği gibi, 'Efendi kendi erdemliliğini arzuladı; Tora'yı arttıracak ve yüceltecek. 'Ayrıca 'Kabala Bilgeliği'ne Önsöz' makalesinde şöyle yazılmıştır, 'Ve bilinir ki arınma Hizdakhut (arınmış olmak) sözcüğünden gelir. Bilgelerimizin söylediği gibi, Mitzvot yalnızca İsrail'in arınması için verilmiştir.

Dolayısıyla yalnızca 'ihsan etme kabı' denen bu Kli'yi yapmalıyız. Başka hiçbir eksikliğimiz yok. Şöyle yazıldığı gibi, 'Ve yaptığın her şeyde seni kutsayacağım. 'Yani 'yapmak' Kli'yi ifade eder. Eğer bu Kli'yi yaparsak Yaradan onu 'Yarattıklarına iyilik yapma arzusu' denen kutsama ile dolduracaktır.

İhsan etme kabı, bizim için hem akıl hem de kalpte hazırlanmıştır, zira Yaradan almak için bize bir Kli vermiştir. Bu nedenle her şeyi akılla anlamak için bir özlemimiz var, zira bu arzu bize bilgi edinme özlemi verdi. Bu Tora ve Mitzvot'u anlamak istememize sebep oldu. Ancak aynı zamanda İlahi Yönetimi anlamak için bir özlemimiz var, yani insan Yaradan'ın kendisine iyiliğe ve iyilik yapmaya rehberlik edecek şekilde nasıl davrandığını düşünür.

Burada mantık ötesi inanmamız gerekir. Anlama ve öğrenme arzusu bedene yerleştirildiğinden, açıktır ki Yaradan'ın yollarını anlama arzusu kişinin içinde uyandı. Ancak bu anlama ve öğrenme arzusu İlahi Yönetim'le ilgili değil, Tora'yla ilgili olarak söylenmiştir. Başka bir deyişle bu arzu ile, bu güç ile her şeyi İlahi Yönetim'le ilgili olarak değil de yalnızca Tora'yla ilgili olarak anlamalıyız.

Baal HaSulam bir zamanlar kutsamada söylediğimiz şeyi açıklamıştı, ‘Adamı kim şekillendirdi ve içinde delikler, çukurlar yarattı? Tahtının önünde onlardan birinin açılması ya da bloke olması durumunda ortaya çıkar ve bilinir ki Senin önünde var olmak ve durmak imkânsız olacaktır.’ ‘Delikler ’ve ‘boşluklar ’arasındaki farkın, deliğin bloke edilmesi ama bir boşluğun boşluk olarak kalması gerektiğini söyledi.

Yorum: ‘Yasa ’ve ‘adalet ’vardır. ‘Yasa ’demek, konuyu mantık ötesi bir yasa olarak kabul etmemiz gerekir demektir. Bu inançtır ve inancın kabulü, mantık ötesi olmalıdır. Dolayısıyla bilgi ve anlayış eksikliği ve bir şeyin akli, onu bilgi olmaksızın boşluk olarak tutar. Kişi her seferinde bu boşluğu doldurmamaya dikkat etmelidir.

‘Kim yarattı, ’kutsamasında diyoruz ki ‘bunlardan biri bloke olursa, var olmak imkânsız olacaktır. ’Ancak, bir boşluk yani bilgi eksikliğinin yeri doldurulmamalıdır. Aksine daima mantık ötesi gitmeliyiz. Buna ihsan etmek için ‘akıl ’denir.

Tora olan adalet söz konusu olduğunda, bu böyle değildir. Burası kişinin özellikle Tora’yı anlamak için elinden geleni yapmaya çalışması gereken yerdir. Tora’ya ‘Yaradan’ın isimleri ’denir ve bize anlamak ve edinmek düşer. Ve burada Tora’da ‘boşluk ’olarak adlandırılan eksiklik bloke edilmeli yani orada eksiklik olmamalıdır ve ne kadar çok olursa o kadar iyidir.

Bu nedenle deriz ki, ‘Bunlardan biri açıksa ... var olmak imkânsız olacaktır.’ Şöyle ki ‘bunlardan biri açıksa ’demek, delik açık olacak, orada bir delik ve Tora’yı anlamakta bir eksiklik olacak demektir. Böyle bir durumda kişinin varlığı ya da yapılanması yoktur; onun yerine Tora’nın ışığı kişiyi ıslah ettiğinden kişi derhal bu eksikliği Tora’nın ışığıyla doldurmayı görmelidir. Bu üst bolluğu almaya uygun olan Kli’dir. Daha sonra ‘Zohar Kitabı’na Giriş’te yazıldığı gibi ‘613 teminat ’olarak adlandırılan Tora’da kıyafetlenen ışık kişiye gelir.

Ancak normalde tam tersidir. Şöyle ki, mantık ötesi olarak kabul ettiğimiz cennet krallığının yükünü, Yaradan’ın insanlar üzerindeki İlâhi Yönetimini, herkes özellikle burada mantık dahilinde anlamak ister. Ama Tora’yla ilgili olarak burada mantık ötesi gitmeyi kabul ederler ve anlamaya yeterince özen göstermezler.

Zohar’da (Hukat, madde 2) şöyle yazılmıştır: ‘Bu Tora’nın yasasıdır. ’Ayrıca şöyle yazılmıştır, ‘Bu Tora’dır, ’ve ‘yasa ’yazılmamıştır. ‘Bu Tora’dır, ’her şeyin tek bir birliktelik içinde olduğunu, Malhut olan İsrail meclisini, ZA olan Yaradan’a dahil ettiğini göstermektir; böylece hepsi ayrılık olmaksızın bir olacaktır. ‘Bu, ’genel ve özel birlikte yani erkek ve kadın birlikte demektir, zira Vav erkek, genel olan yani ZA’dır. ‘Bu, ’Nukva (dişi) yani belirli bir Malhut’tur. Ama Vav’ın (İbranice’deki) eki olmadan

'bu, 'Tora'nın yasasıdır. Elbette o 'yasa 'denilen Malhut'tur ve 'Tora 'denilen ZA'dan gelir. O Tora'nın tek hükmü, Tora'nın buyruğu olan Malhut'tur.

Malhut'a 'Tora'nın hükmü,' 'Tora'nın buyruğu,ö' 'zel, 'Nukva ve 'İsrail meclisi ' denirken, ZA'nın 'Tora,' 'genel,' 'erkek 've Vav olarak adlandırılmasının ne anlama geldiğini anlamalıyız.

Yukarıdakilere göre Yaradan'a ZA dendiği şeklinde yorum yapabiliriz, ARİ'nin dediği gibi, dünyanın rehberliği, ZA ve Malhut formundadır, ZA'ya 'genel 'denir, yani her şey ondan uzanır. Ancak ondan alan kişi daima parçalar alır. Şöyle ki, parçalarda her seferinde genelin bir parçası görünür. Bu açıdan Malhut, 'İsrail meclisi 'olarak adlandırılır, ZA denen İsrail'in parçaları onun içinde toplanır. Bu, Malhut'un ZA'dan bolluk alıcısı olmasıyla ilgilidir.

Ancak başka bir yorum daha vardır. Malhut, bütün ruhları içerdiğinden ona 'İsrail meclisi 'denir. Bu açıdan Malhut'un bolluğu ZA'dan aldığı ve İsrail'in ruhlarına ihsan ettiği şeklinde değerlendirmeliyiz. Ancak ZA'nın ihsan etmesi ile 'Tora'nın yargısı' ya da 'yasa 'olan 'Tora'nın hükmü' olarak adlandırılan Malhut'un ihsan etmesi arasındaki farkı anlamalıyız.

Malhut'a 'inanç' dendiği, yani cennetin krallığının mantık ötesi bir yasa olarak kabul edilmesi gerektiği bilinmelidir, çünkü Tora'nın hükmü mantık ötesi inancı kabul etmektir. Onun varlığının 'akıl 'olarak kabul edilmesinin anlamı budur. Ayrıca 'kalp'te mantık ötesi de olmalı ve bedenın bizlere ne yapmamız gerektiği ve ne yapmamamız gerektiğiyle ilgili açıkladığı şeyleri düşünmemeli. Bunun yerine her şey mantık ötesi olmalıdır.

Ama Tora 'genel 'kabul edilir yani her şey ondan uzanır. Bu demektir ki, O'nun yarattıklarına, haz ve memnuniyet olan iyiliği yapmak, O'nun ihsanına dahildir ve mantık ötesini kendi üstüne alma gücü de verene dahildir. Şöyledir; 'Yaradan 'olarak adlandırılan ZA, bu gücü aşağıdaki kendi mantığının üstesinden gelsin ve mantık ötesi gitsin diye vermelidir.

Bu güce 'ışık 'denir ve tüm ışıklar üsttekinden gelir. Yalnızca Kli aşağıdakiyle ilgilidir. Kli, eksiklik demektir ve eksiklik aşağıda olanlarla ilgilidir. Şöyle ki, aşağıda olan bu gücün kendisinde eksik olduğunu yani mantık ötesi gitmek istediğini ama gidemediğini hissederse, bu 'Kli 'olarak adlandırılır. Bununla ilgili 'Kli olmadan ışık yoktur 'denilmiştir, bilindiği gibi 'Bir eksiklik olmadan dolum yoktur.'

Bu bağlamda ZA'yı 'genel 'ismi ile adlandırırız, zira o her şeyi içerir. Yani o, hem mantık ötesi inancı hem de 'Yaradan'ın isimleri 'denen Tora'yı verir. 'Yaradan'ın genel adı İyilik Yapan İyi iken Yaradan'ın isimlerinin Tora aracılığıyla ifşa olan haz ve

memnuniyeti ifade ettiğini zaten söylemiştik. Tora'da, Tora'daki her bir harfin içinde nasıl özel bir ışığın ortaya çıktığı açıklanır. Bu anlayışa 'Tora, İsrail ve Yaradan birdir ' denir.

Buna göre anlıyoruz ki ZA'yı 'Tora'nın adı ile adlandırdığında bu Yaradan'ın isimleriyle ilgilidir. Buna, eklenecek ya da çıkaracak hiçbir şeyin olmadığı 'Yazılı Tora 'denir, zira 'Yaradan 'denen vericide hiçbir şekilde edinim yoktur.

Bu nedenle eklenecek ya da çıkarılacak hiçbir şey yoktur, daha ziyade vericide olan her şey alıcıda ifşa olur. Yani vericide var olan, alıcıda tezahür eder.

Yine de vericide olan her şey alıcıda ifşa olmaz. Bunun yerine her seferinde alıcıda başka bir ayrıntı ifşa olur. Bu nedenle alan Kli olan Malhut, ö'zel 'olarak adlandırılır. Bu yüzden Malhut'a 'oral'ın anlamının ifşa olduğu 'Sözel Tora 'denir, çünkü ZA olarak adlandırılan Tora'da yazılı olanı ifşa eder.

Ancak Malhut'a 'Tora'nın yargısı' denir, bu demektir ki Malhut'ta ortaya çıkan Tora'nın her bir anlayışı, ifşa edilmesine izin verilenle ilgili yargılara göredir, zira Malhut'a 'alıcı' denir ve alma kabının üzerinde ihsan etmeyi amaçlamanın mümkün olduğu ölçünün dışında almanın yasak olduğuna dair bir yargı vardır, bu nedenle Malhut'ta yükselişler ve düşüşler vardır.

Ona inançla ilgili olarak 'yasa 'denir, o bilgi olmaksızın yasadır. Kendimize inancın neden bir yasa olması gerektiğini sorarsak, cevap şu olur; O'nun buyruğu budur, O'na mantık ötesi hizmet etmeliyiz ve bu nedenle bu bir yasadır.

Bu açıdan Malhut'a 'Tora'nın buyruğu 'denir, yani Tora çalışmanın düzeninin mantık ötesi çalışma üzerinde olacağını buyurdu. Raşhi'nin şu ayetle ilgili söylediği gibi, 'Bu Tora'nın yasasıdır': Ş"eytan ve dünya ulusları, İsrail'in 'Bu Mitzva (emir) nedir ve bunun amacı nedir? 'demesine sebep oldular. Bu nedenle bununla ilgili olarak 'yasa ' denmiştir. 'Benim önümdeki buyruk budur 've bundan şüphe etmeye izniniz yok."

Bu yüzden bununla ilgili olarak Yaradan'ın O'na neden mantık ötesi hizmet etmemizi istediğini bile sormamalıyız. Şöyle ki, bu soruda da bunun mantık ötesi olduğu cevabı gelir, zira sağduyu çalışmamız mantık dahilinde ise yani beden Yaradan'ın yaratılanlara rehberliğinin yollarını anladığını, kâfirler ve laik insanların Keduşa'dan uzaklaşmaları için yer olmadığını dikte eder. Bununla ilgili şöyle denmiştir (Isaiah 55): "Efendi der ki, 'Çünkü Benim düşüncelerim senin düşüncelerin değil ve senin yolun Benim yolum değil."

Bu nedenle Zohar Vav (İbranice) ile 've bu 'diye yazar. Bu her şeyin tek bir birlik içinde ve Malhut olan İsrail meclisinin ZA olan Yaradan'a dahil olduğunu göstermek içindir.

Bizler bunu birliğin form eşitliği olduğu şeklinde değerlendirmeliyiz. Bu yüzden aşağıda olanlar Tora ve Mitzvot'a ihsan etme amacıyla bağlandıklarında, bu şekilde onların her biri Malhut olan ruhunun kökünde, 'erkek 'yani verici olan ZA gibi ihsan etmek için olmasına sebep olurlar.

Bu demektir ki, Malhut olan İsrail meclisinin, ZA olan Yaradan'a dahil edilmesiyle, ZA, verici olan geneldeki her şey, Nukva'yı alan Malhut'ta ortaya çıkar. Bu birlik aracılığıyla, her seferinde Malhut'ta yeni bir detay oluşur. Bu nedenle Malhut'a 'özel ' denir.

Yukarıdakilere göre sorduğumuz soruyu, özel mülkiyetin ne olduğunu, hangisinin tek başına bireye ait olduğunu anlamalıyız. Açıkladıklarımıza göre, kişi kendi dünyasında yalnızca 'ihsan etme kapları' olarak adlandırılan kendi yaptığı Kelim'e sahiptir. Kişiyeye ait olan budur. Ama alma Kelim'ine giren, insanla ilgili değildir, çünkü bu Kli'yi Yaradan yaratmıştır.

Bu yüzden bu kaplara giren hiçbir şey insana ait değildir ve bir insanın sahip olduğu tek şey, ihsan etme kaplarına yerleştirdiğidir. Bu nedenle Kârun, kendisinin olmayan bir Kelim'i yani alma kaplarını almak istediğinde, ihsan etme arzusundan aldığı Kelim'ini de kaybetti.

Yaradan Çalışmasında Kirli Eller Nedir?

Makale No. 21, Tav-Şin-Mem-Zayin, 1986-87

Zohar, Balak'ta (madde 43), 'Toplantı çadırına geldiklerinde, suda yıkanacaklar ve ölmeyecekler, 'ayetiyle ilgili şöyle der: 'Bu ayetten şunu öğreniyoruz 'Bununla ilgili endişe duymayan ve kirli ellerle Kral'ın önüne çıkan kişi ölmelidir. Sebebi nedir? Çünkü insanın elleri, onun (Hassid Rabbi Şmaya) her pisliğin ve kirin Sitra Ahra'ya gittiğini söylediği dünyanın en tepesindedir, çünkü Sitra Ahra bu pisliği ve kiri besler. Bu nedenle Hassid Rabbi Şmaya, kirli ellerle kutsayan ölmelidir, demiştir."

Yaradan'ı kutsayan, iyi bir şeyler yapan kişinin eğer elleri kirliyse, ölmesinin gerektiğine dair yasağın neden bu kadar ölümcül olduğunu anlamalıyız. Bu olabilir mi? Yani eğer kişi Yaradan'ı kutsamasaydı, ölmek zorunda kalmayacaktı. Ama Yaradan'ı kutsarsa ama elleri kirliyse bunun için ölümü hak eder. Ayrıca insanın ellerinin dünyanın en tepesinde olduğunu neden söylediğini de anlamalıyız. Yaradan çalışmasında bu bize neyi ifade eder?

Yaradan çalışmasındaki amacımızın, form eşitliği olan Yaradan ile Dvekut'a ulaşmak olduğu biliniyor; bilgilerimizin şöyle söylediği gibi, 'O merhametli olduğu için sen merhametlisin. 'Tüm yapmamız gereken budur.

Başka bir deyişle, Tora ve Mitzvot'a (emirler) harcadığımız tüm emeğin ödülü, Dvekut'un Kelim'i (kaplar) olan ihsan etme kaplarıyla ödüllendirilmek olmalıdır. Bunun ötesinde her şeyi Yaradan verir.

Yaradan açısından yaratılış amacının yarattıklarına iyilik yapmak yani yaratılanların haz ve memnuniyet almaları olduğu biliniyor. Ancak aşağıdakiler aldığı zaman haz ve memnuniyetin tamamlanması ve böylece utanç duymamaları, bunu yapmaları için bir

yargı vardı. Herhangi bir hazzı almak için almak yasaklanmıştı, aksine ihsan etmek için almalıydılar.

İnsan doğası gereği almak için alma arzusuyla doğduğundan ve insanın doğasına karşı gelmesinin zor olduğu bilindiğinden, ihsan etme yolunda çalışmaya başlamak istediğimizde ve alma kaplarına bir şey almaktan kaçınıp, 'ihsan etmek için almak' denilen ihsan etme kaplarına almak istediğimizde, bu çalışmamıza ve emek sarf etmemize neden olur.

Dolayısıyla Kelim'in üst bolluğu almaya hazır olması için, ışıkla form eşitliğinde olmaları gerekir. Eğer form eşitliğinde değillerse, yerleştirilmiş olan Tzimtzum (kısıtlama) nedeniyle bir yargı vardır, zira Kli (kap) boş bir alanda kalmalıdır. Bu nedenle bütün çabamız, Ohr Hozer (Yansıyan Işık) denen temiz Kelim'i temin etmektir. Bu demektir ki, Yaradan'ın yarattıklarına ihsan etmek istediği gibi, yaratılanlar da Yaradan'a ihsan etmek ister.

Başka bir deyişle Ohr Yaşar (direkt ışık) vardır, yani aşağıdakilere Yaradan'dan gelen bolluk Yaşar (direkt) olarak adlandırılır, yani yaratılışın O'nun yarattıklarına iyilik yapmak olan niyeti bununla ilgilidir. Buna Ohr Yaşar denir. Ancak Ein Sof'un (sonsuzluk) Malhut'u, Ohr Yaşar'ı aldığı anda, 'form eşitliği' denen Dvekut'u arzular. Bu nedenle Malhut, sahip olduğu Ohr Hozer'den daha fazla Ohr Yaşar almaz. Başka bir deyişle ne kadar bolluk alacağı, Yaradan'a ihsan etmeyi ne kadar amaçlayabildiğine bakılarak ölçülür, buna 'Yaradan'a dönen ışık' denir.

Bilinir ki Tora ve Mitzvot çalışmamızın karşılığında almayı umduğumuz asıl ödül, yalnızca Ohr Hozer'i almaktır; Panim Meirov uMasbirot Kitabı'na Önsöz'de (madde 3) şöyle söylendiği gibi:

'Bilin ki Malhut'un Kli'sindeki Masah (perde), Behina Dalet'e genişlememek için üst ışıktaki Masah'ta var olan tutma gücüyle karanlığın köküdür. Bu aynı zamanda ödül almak için sarf edilen çabanın da köküdür; çünkü çaba, arzu edilmeyen bir eylemdir, tıpkı işçilerin yalnızca dinlendiklerinde hoşnut oldukları gibi. Ancak kişi, maaşını mülk sahibi ödediğinden, mülk sahibinin arzusunun önünde kendi arzusunu iptal eder. Bu dünyada, dalların alt dünyalara yayıldığı üst dünyada kökü olmayan bir şey ya da bir işleyiş olmadığını bilmelisiniz. Dolayısıyla Masah'taki tutma kuvveti, emeğin seviyesine eşittir ve mülk sahibinin işçilere verdiği maaş, Zivug de Hakaa aracılığıyla ortaya çıkan Ohr Hozer'den kök alır. Böylece Masah aracılığıyla Ohr Hozer için bir kök yapılır ve bundaki tüm fayda, yukarıda bahsi geçen tutma nedeniyle ona gelir.'

Bu nedenle kişinin ödül almak için çaba sarf etmesi gerektiğini görüyoruz. Umut ettiğimiz ödül nedir? Ödül, ihsan etme kaplarını edinmektir. Yani Masah'ın kökü olan

emek aracılığıyla, kendimizi alma arzumuzdan yani kendi menfaatimiz için almaktan alıkoyduğumuzda, bu alıkoyma karşılığında ne isteriz? Yaradan'ın bize Yaradan'ı memnun etmek isteyeceğimiz bir arzu vermesini isteriz.

Bu demektir ki, arzumuzu Yaradan'a verir ve onu kullanmak istemeyiz. Bunun karşılığında O bize O'nun arzusunu verecektir. Şöyle ki, Yaradan'ın arzusu, yaratılanlara ihsan etmek olduğu için bize O'na memnuniyet ihsan etme arzusu verecek ve bu bizim ödülümüz olacaktır. Başka bir deyişle, O'ndan doğuştan sahip olduğumuz 'almak için almak' olarak adlandırılan Kelim'i değiştirmesini isteriz. Sahip olduğumuz şeyden vazgeçer ve karşılığında ihsan etme kaplarını alırız.

Bilgelerimizin şöyle söylediği gibi (Avot, Bölüm 2,4), 'O'nun arzusu önünde kendi arzunu iptal et ki O da başkalarının arzusunu senin arzun önünde iptal etsin. 'Bu demektir ki, kişi daha önce kendi alma arzusunu iptal etmelidir, bu daha önce sözünü ettiğimiz Masah'ın, emeğin köküdür ve ihsan etme arzusunun önünde alma arzusunu alıkoyan şeydir; çünkü ihsan etme arzusuna 'Yaradan'ın arzusu' denir ve Yaradan'ın faydası önünde kendi menfaati için olan arzuyu iptal eder.

Ancak insanın kendi doğasına karşı koyabilecek gücü yoktur. Bilgelerimiz bununla ilgili şöyle demiştir: 'Arınmaya gelene yardım edilir, 'böylece başkalarının arzusunu iptal edebilir. Başka bir deyişle, bedende uyanan ve ihsan etme arzusuna bağlanma kabiliyetine direnen bütün arzuları iptal edebilir -bunu Yaradan yapar. Diğer bir deyişle iptal etme kabiliyetini kişiye Yaradan verir. Şöyle söylenmiştir: 'Böylece O, senin arzunun önünde başkalarının arzusunu iptal edecektir': Siz ihsan etme arzusuna bağlanmak istersiniz ama yapamazsınız; ödülünüz, Yaradan'dan yardım almak olacaktır.

Bunun anlamı şudur; Yaradan'ın, Keduşa'nın (kutsallık) değil başkalarının arzusunu yani alma arzusunu iptal etmesi için, kişi öncelikle bu çalışmaya başlamalıdır; daha sonra Yaradan bunun için gereken yardımı verir. Bu bilinen sebeple, ışık olmadan Kli (kap) yoktur kuralı yüzünden böyledir. 'Yani aşağıdan bir arzu olmaksızın yukarıdan bir şey gelmez, zira arzu, buna olan ihtiyaç olarak adlandırılır.

Bilgelerimizin 'Arzunu iptal et' demesinin sebebi budur, yani 'O'nun arzusu önünde, 'Yaradan'ın arzusu önünde alma arzusunu iptal et, çünkü Yaradan'ın arzusu ihsan etmektir. O zaman başladığınızda, alma arzusunu iptal etmek için sarf ettiğiniz çabaya göre, bu ölçüde Yaradan'dan size yardım etmesini isteme ihtiyacı oluşur ve ancak o zaman tam bir arzu alır ve O'nun yardımına ihtiyaç duyarsınız.

'Arzunu iptal et, 'kişinin 'O'nun arzusu önünde 'yani Yaradan'ın arzusu olan ihsan etme arzusunun önünde, alma arzusunu iptal etmesi gerektiği anlamına gelir. 'Böylece

O başkalarının arzusunu, senin arzunun önünde iptal edecektir, 'demek, ihsan etme arzusuna ve ihsan etmek için bir arzuya sahip olduğunuzda ama alma arzusunu iptal edemediğinizde, yukarıdan yardım gelir, yani Keduşa'nın olmayan, alma arzusuyla ilgili olan 'başkalarının arzusunu iptal eder 'demektir. 'O'nun arzusu önünde 'demek, şimdi arzunuzun, çalışmanın ihsan etmek üzere olması için Keduşa'da olması demektir. O zaman kişi, bu gücü yani başkalarının arzusunun yönetiminden çıkma gücünü yani ihsan etmek değil yalnızca almak olan Sitra Ahra'dan (diğer taraf) çıkma gücünü alır ve o zaman kişi ihsan etme kaplarını kullanır.

Yukarıdakilere göre Zohar'ın 'İnsanın elleri dünyanın en tepesindedir, 'sözleriyle ilgili sorduğumuz soruyu yorumlayabiliriz. Çalışmada bu ne anlama gelir? Eller, insanın alma kaplarını ima eder. Bu şu ayetten gelir: 'El alır.' Şöyle söylendiği gibi (Ketubot 83a): 'Elim ondan uzaklaştı, 'yani kişi kendisini tarla üzerindeki mülkiyetinden uzaklaştırdı.

"(Eller) dünyanın en tepesinde"dir demek, dünyanın var oluşu, insanın alma kapları olan ellere bağlı demektir. Başka bir deyişle, O'nun yarattıklarına iyilik yapmak olan yaratılış amacı, insanın elleri tarafından alınmalıdır. Diğer bir deyişle eğer insanın alma kapları olan eller iyiye yani temizse ve Yaradan'la form eşitliğindeyse yani ihsan etmek içinlerse, bu şartlar altında üst bolluk aşağıdakine genişler. Ancak eğer eller yani alma kapları temiz değilse, aşağıdakine gelen üst bolluğun durması zaruridir, zira alma kapları Keduşa'ya ait olmayıp, yalnızca Klipot'a (kabuk) aittir.

Bilinir ki, tüm alt dallar üst kökleri izler. Bu nedenle maddesellikte de kişi birkaç Kli'ye bir şeyler yerleştirmek istediğinde, Kli'yi temizler ve suyla yıkar. Kli çok kirli ise Kli'yi temizlemek için deterjan kullanır. Aksi taktirde içine yerleştireceği yemeği, içeceği ya da kıyafeti ziyan eder.

Eğer kişi pahalı kıyafetler yerleştirecekse, bavulu bile temizler, bütün bunlar şeyleri ya da yiyecekleri ziyan etmekten sakınmak içindir. Şayet doğru sırayı takip etmez ve nesneleri ya da yiyeceği kirli Kelim'e (kaplar) yerleştirirse, her şey dışsal olanlara gider. Bu demektir ki, kişi her şeyi ellerine alır ve onları dışsal olanlara verir, yani yiyeceği ya da nesneyi dışarı atar ve evinde saklamaz.

Çalışmada da benzer şekildedir: Eğer kişinin elleri kirliyse ve bolluğu alıp dışsal olanlara aktarabildiği noktaya kadar ziyan edebiliyorsa, yani Kelim'i, Keduşa'nın formuyla zıtlık içinde bir form olan kendisi için alma arzusu ile kirlenmişse, bolluk Klipot'a gider. Bu böyledir, çünkü ihsan etme kaplarında, Keduşa'nın Kelim'inde olması gereken bolluğu, Klipot'a yerleştirir, böylece Klipot daha da güçlenir.

Şimdi neden 'Her pislik ve her kir Sitra Ahra'ya çıkar, çünkü Sitra Ahra bu pislik ve leke ile beslenir, 'dediğini anlayacağız. Açıkladığımız üzere pislik ve kir, kişinin kendi

menfaati için alma kaplarıdır. Kişinin niyeti, Yaradan'ın faydası için olmadığında, bu gerçekten de Sitra Ahra yani Keduşa'ya ait olmayan 'diğer taraf'tır. Keduşa'ya 'ihşan etme 'denir, şöyle söylendiği gibi, 'Kutsal olacaksınız, çünkü Ben kutsalım. 'Bu demektir ki, Yaradan'ın verdiği benzer şekilde, yaratılanlar da yalnızca vermeye bağlanmalıdır.

Dolayısıyla eğer kişi ihşan etmek için değil de almak için çalışırsa, Sitra Ahra'yı besler, çünkü onlar ihşan etmekle değil yalnızca almakla ilgilidir. 'Her pislik ve her kir Sitra Ahra'ya gider, 'ayetin anlamı budur, Sitra Ahra, yalnızca alma kapları aracılığıyla varlığını sürdürür.

On Sefirot Çalışması'nda (Bölüm 11, Ohr Pinimi) şöyle söylediği gibi: 'Hafta içinde bile Melahim (krallar) ve Klipot, besinlerini ince bir ışık olarak Atzilut'tan alır. Bu Hasadim ışığının daima Hohma'nın aydınlatmasından ayrılmasına ve beslenmeleri için Klipot'a düşmesine ve onlar için gerekli olandan daha fazlasına neden olan aşağıdakilerin kötülüğü yoluyla olur.'

Ayrıca orada şöyle yazılmıştır: 'Yine de yalnızca Şabat gününde olabilen Sitra Ahra'nın tüm tutunuşu, kişi özel alandan genel olana taşındığında Hasadim ışıklarının Atzilut'tan BYA'nın yerine yayılmasına neden olduğundan, onlar Hohma aydınlatması olmaksızın yayılmalıdırlar. Bu nedenle ölürlere ve sonuç olarak 'Onu kutsal saymayan ölüme konur, 'meselesi vardır. Onlar ışıkların Atzilut'un alanından çıkmasına, Hohma aydınlatmasından ayrılmasına neden olduklarından cezaları ölmektir. 'Onu kutsal saymayan ölüme konur, 'ifadesinin anlamı budur.

Buna göre görüyoruz ki, kötülük aracılığıyla Keduşa'nın Klipot'a yayılmasına neden olurlar ve bütün günahlar yalnızca alma arzusundan gelir. Bununla Hasadim ışıklarında ölüme sebep olurlar. Bu nedenle çalışma açısından ceza, ölümdür; şöyle söylediği gibi, 'Onu kutsal saymayan ölüme konur.' 'Kirli ellerle kutsayan, 'denmesinin sebebi budur; onun alma kapları, ihşan etmek üzere çalışmak için kirlidir, ama alma arzusuyla kirli olan ö'lmelidir, 'zira Hasadim ışığında ölüme neden olmuştur.

Bundan dolayı kişi Yaradan'ı kutsadığında yani kutsamayı genişletmek istediğinde ama elleri almak için almak arzusuyla kirli olduğunda ve çekmek istediği bolluk, ö'lü' denilen Klipot'a gittiğinde, o zaman kişi "Günahkârlara yaşamlarında ö'lü' denir, " durumundadır. Başka bir deyişle kişi, 'onların yaşamları' denilen yaşamı genişletmek istemesine rağmen, halen 'günahkâr 'durumundadır. Yani Yaradan için değil, kendi menfaati için çalışmak ister ve bu Keduşa'dan ayrılmaktır. Ayrıca günahkârlara ö'lü' denir, çünkü onlar bolluğun Klipot'a gitmesine sebep olurlar; şu ayetle ilgili söylediği gibi: 'Onu kutsal saymayan ölüme konur.'

O halde kişi hakikatin yolunda yürümek, ihsan etmek üzere Tora ve Mitzvot'u yerine getirmek istediğinde ne yapmalıdır? Bunun için tavsiye, kişinin her eylemden önce, yapmak üzere olduğu eylem için umduğu ödülü belirlemesidir. O zaman kendisine şunu söylemelidir, 'Yaradan'a hizmet etmek istediğim ve yapamadığım için, içimdeki alma arzusu izin vermediği için, bundan dolayı yapmak üzere olduğum eylemler aracılığıyla Yaradan bana Yaradan'a memnuniyet getirmek için gerçek bir arzu verecektir ve şunu söyleyen bilgilerimize inanıyorum: 'Yaradan İsrail'i arındırmak istedi, bundan dolayı onlara bolca Tora ve Mitzvot verdi.'

Kişinin Yaradan'dan İsteddiği Hediye Nedir?

Makale No. 22, Tav-Şin-Mem-Zayin, 1986-87

Zohar'da (Pinhas, madde 180) şöyle yazılmıştır: "Tanrım, hizmetkârını kurtar, 'diye yazılmıştır.' "Hizmetkârının ruhunu sevindir.' 'Gücünü hizmetkârına ver. 'Bu övgüde Davud üç kez hizmetkâr olmuştur; Mişna'nın yazarlarının, insanın duada hizmetkâr olması gerektiğine dair belirledikleri üç kez buna karşılık gelir. İlk kutsamalarda kişi öğretmenini kutsayan bir hizmetkâr olmalıdır. Ortadakilerde, öğretmeninden hediye isteyen bir hizmetkârdır. Son kutsamalarda ise ondan aldığı hediye için öğretmenine teşekkür edip uzaklaşan bir hizmetkârdır.

İnsanın duasını neden sadaka ya da başka bir şeyle değil de öğretmeninden hediye alan bir hizmetkârla karşılaştırdıklarını anlamalıyız. Çalışmada bu bize ne öğretir?

Bilinir ki, Yaradan'dan iki şey bizlere doğrudan gelir: 1) Işık 2) Işığın alan Kli (kap).

1) Yaratılış amacının, Onun yarattıklarına iyilik yapmak arzusu olduğunu öğrendik. Dolayısıyla Yaradan, dünyada henüz uyanışı alacak varlıklar olmadığı için aşağıda olandan bir uyanış olmadan bile yarattıklarına iyilik yapmak ister. Bu aşağıdakinin herhangi bir katılımı olmaksızın Yaradan'dan gelen ışık olarak kabul edilir.

2) Yaradan, 'haz ve memnuniyeti alma arzusu ve özlemi 'olarak adlandırılan bir Kli-yokluktan varoluş- yarattı. Bu demektir ki, gördüğümüz şey, 'Seni eylemlerinden biliriz 'ifadesinde olduğu gibidir, yani bizler yaratılışın doğasında var olduğunu gördüğümüz şeyden bahsediyoruz. Görüyoruz ki, her ne olursa olsun, onun için bir özlem olmadıkça herhangi bir şeyden haz almak imkânsızdır. Bu nedenle 'alma arzusu ' denen bu Kli'yi Yaradan ışığın perspektifinden, alma arzusunun, özlemin tam formunu

edininceye dek, dört Behinot (anlayış) yani dört aşama geçirdiğini öğrendik. Bu Kli, ışık Kli'yi yarattıktan sonra Onun vermek istediği haz ve memnuniyeti alır.

Yukarıda bahsi geçen iki şey, ışık ve Kli, Yaradan'la ilgilidir. Bu açıdan tam bir mükemmellik olduğunu ve buna eklenecek hiçbir şey olmadığını öğreniyoruz.

Ancak daha sonra Yaradan'a değil de yaratılanlara atfedilen yeni bir şey doğdu. Başka bir deyişle verme konusunu verici olan Yaradan'a atfederiz, çünkü Onun arzusu yarattıklarına iyilik yapmak, yarattıklarına bolluk vermek ve onlardan hiçbir şey almamaktır. Yine de daha sonra On Sefirot Çalışması'nda (bölüm 1) yazıldığı üzere yeni bir şey, Malhut de Ein Sof denen, 'arzu noktasındaki süs' olarak adlandırılan süsü, Dvekut denen form eşitliğine sahip olmayı çok isteyen ilk alıcı yaratıldı. Bu nedenle Tzimtzum (kısıtlama) yapıldı, yani 'alma arzusu' olarak adlandırılan Kli'deki alma arzusunu azalttı, bundan dolayı ışık ayrıldı.

Malhut, 'ihsan etme arzusu' denen bir Kli yani ışığa duyduğu özlemin seviyesine göre haz ve memnuniyet almak için değil de ihsan etme arzusunun seviyesine göre haz ve memnuniyet almak için bir Kli icat etti. Bu demektir ki Malhut bolluğun yüzde kaçını ihsan etmek amacıyla alabileceğini hesapladı. Almak için alacağı kısımda eğer alacaksa almayacaktı.

Dolayısıyla aşağıda olanın verdiği bu Kli'yi, aşağıda olana atfederiz, zira üsttekinin, aşağıda olanın haz alabilmesi için yaptığı Kelim, yalnızca alma arzusudur. Bu Kli, asla iptal edilmez, çünkü Yaradan'ın yarattığı şey, daima var olmalıdır.

Ancak aşağıda olan Yaradan'ın Kli'sine ekleyebilir, şöyle yazıldığı gibi, 'Tanrı'nın yapmak için yarattığı. 'Bu demektir ki, Tanrı 'haz alma arzusu' denen Kli'yi yarattı ve insan buna 'ihsan etme niyeti' denen ıslahı eklemelidir; yukarıda Malhut de Ein Sof'un arzu noktasında kendisini süslediğinin söylendiği gibi. Bunun anlamı, onun süslemesinin, alma arzusuna ihsan etme niyetini yerleştirmesidir.

Orası, Malhut de Ein Sof, yalnızca köktür. Ondan, aşağıda olanlara, 'Üsttekindeki arzu aşağıda olanda bağlayıcı bir yasa haline gelir' kuralını izleyerek, alması yasak olanları uzattı. Bu anlayışı, Keduşa'nın (kutsallık) zıttı olan Sitra Ahra (diğer taraf) doğana dek uzattı. Keduşa'da yalnızca ihsan etme arzusu vardır, ki bu Dvekut'tur. Ancak almak için almak isteyenler, Hayatların Hayatından uzaklaştırılır ve ayrılırlar. Bu nedenle Zohar'da şöyle dediler: "Günahkârlara yaşamlarında ö'lü' denir 've ayet, günahkârlar hakkında 'Ulusların lütfu günahdır' ve 'Onlar yaptıkları her şeyi kendileri için yaparlar' der."

Bundan dolayı Yaradan, yaratılanlara şu iki şeyi doğrudan vermiştir: 1) Haz ve memnuniyet 2) Hazzı özlemek için bir arzu.

Ancak 'utanç' olarak adlandırılan hoşnutsuzluk, dolaylı olarak Yaradan'dan uzanır. Şöyle ki, Yaradan aşağıda olanın acı çekmesini değil, haz almasını ister, yani üstteki, Veren, aşağıda olandan haz almanın üzerinde utanç hissetmemesini ister.

Bu nedenle Tzimtzum ıslahı yapıldı. Tzimtzum'dan dolayı bolluk, yaratılan bu Kli üzerine ihsan etme niyetinin ıslahı yerleştirilmedikçe Yaradan'ın yarattığı Kelim'e (kaplar) gelemmez. Eğer kişi bu Kli'ye sahip değilse, ıstık olmaksızın karanlıkta kalır ve İyilik Yapan İyi adı ondan gizlenir, çünkü 'form eşitliği' adı verilen bolluğun alımı için doğru Kelim'e sahip değildir.

Dolayısıyla Tzimtzum yapıldıktan sonraki tüm yenilik, yalnızca ihsan etme amacının kayıp olması ama Tzimtzum'dan önceki iki anlayışın değişmemiş olmasıdır. Diğer bir deyişle Onun arzusunun iyilik yapmak olduğı ilk Behina'da (anlayış) değişiklik yoktur ve Tzimtzum'dan sonra O, halen haz ve memnuniyeti vermek ister. Alma arzusu olan ikinci Behina'da da değişiklik yoktur. Öğrendiğimiz gibi, maneviyatta hiçbir değişiklik yoktur, yalnızca eklemeler vardır. Dolayısıyla Tzimtzum'dan sonra, alma arzusuna, ihsan etme niyetini eklemediğimiz sürece üst bolluğu almak imkânsızdır. Tora ve Mitzvot'taki (emirler) tüm çalışmamız budur; ihsan etme kaplarıyla ödüllendirilmek.

Bilgelerimiz bununla ilgili şöyle demiştir (Kidushin 30): 'Kötü eğilimi yarattım; Tora'nın şifasını yarattım. 'Alma arzusuna, Yaradan'dan uzaklaşmamıza neden olduğı için 'kötü eğilim' dendiğı biliniyor, zira bu Yaradan'la form eşitsizliğidir. Yaradan ihsan etmeyi amaçlar, oysa kötü eğilim yalnızca almak ister. Bu nedenle yaratılış düşüncesindeki tüm haz ve memnuniyet ondan gizlidir.

Peki bu Kelim'i nasıl edinebiliriz, zira doğamıza zıttır?

Cevap şudur; Tora ve Mitzvot bize bu yüzden verildi. Bu Kelim'i onlar vasıtasıyla edinebiliriz. Öyleyse neden herkes Tora ve Mitzvot vasıtasıyla ihsan etme kapları ile ödüllendirilmiyor? Bunun sebebi, Kli olmadan ışığın olmamasıdır.

Dolayısıyla eğer kişi, tüm ihtiyacımızın bu Kelim olduğunu kesin olarak bilmezse, halen gerçek Kelim'e sahip değildir. Başka bir deyişle kişi bu Kelim için gerçek bir ihtiyaca sahip değildir. Dolayısıyla kişinin bu Kelim'i edinmesine yardım eden ıstık, Tora ve Mitzvot'tadır, ancak kişi bu Kelim'in verilmesi için gerçek bir ihtiyaca sahip değildir.

Eğer biraz daha derinlere bakar ve Tora ve Mitzvot'u izleyenleri, ihsan etme kaplarının kendilerine verilmesini ve karşılığında alma arzusunu vermeyi isteyip istemediklerini iyice incelersek, işçilerin büyük çoğunluğu bunu geçtiklerini söyleyecektir. Bunun yerine Tora ve Mitzvot'u almak için yerine getirmek isterler. Dolayısıyla ihsan etme kaplarına ihtiyaç duymazlar. Bu nedenle çaba sarf ettikleri Tora ve Mitzvot'un, onlara ihtiyaç duymadıkları bir ödölü vermesi gerektiğini nasıl söyleyebilirler? Tam tersine

onlar 'kendine-sevgi 'denen alma kaplarını kaybetmekten korkarlar. Bu tıpkı Maimonides'in şöyle söylediği gibidir (Hilchot Teshuva'nın sonunda), 'Kişi Lo Lişma'da (O'nun adına değil) bile Tora'ya daima bağlanmalıdır, zira Lo Lişma'dan Lişma'ya (O'nun adına) gelecektir. Bundan dolayı küçüklere, kadınlara ve cahil insanlara öğretirken, korkudan ve ödül almak için çalışmaları öğretilir. Bilgi edinene ve daha fazla bilgelik kazanana dek bu sır onlara azar azar öğretilir ve O'nu edinene ve O'na sevgiyle hizmet edene dek konuya sakın bir şekilde alıştırlırlar.'

Bu nedenle kişi ihsan etme kaplarını edinmeye özlem duymalıdır. Alma arzusunun onunla hemfikir olmadığını görse yani alma arzusu, Yaradan'ın bu Kelim'i vermesi için dua etmesine izin vermese de kişi Yaradan'a bunun için, bu Kelim'de var olan gerekliliği anlamak üzere bir arzu vermesi için dua etmelidir. Kişi Yaradan'dan özellikle alma kaplarında kalmak isteyen bedeninin arzusunun üstesinden gelme gücüne sahip olabilmeyi ister. Dahası bu şeyden bir arzunun ortaya çıkabileceğini, daha sonra ihsan etme kaplarını istemeye geleceğini gördüğünde, bunu derhal hisseder ve hemen direnmeye başlar.

Ancak kişi ihsan etmek için çalışmadığını görmeye kolayca gelmez. Bunun yerine o an ihsan etme arzusuna halen sahip olmadığını ama her ne zaman ihsan etmek için çalışmak isterse seçimin kendi elinde olduğunu, yani ihsan etmek için çalışabileceğini düşünür. Bu farkındalık kişiyi sakinleştirir ki böylece ihsan etme çalışmasına bağlanamadığı gerçeğinden etkilenmesin, zira her ne zaman seçerse bunu yapabilecektir. Bu nedenle bununla ilgili endişe duymaz.

Ancak gerçek şudur ki, insanın doğasına aykırı olduğu için bu insanın gücü dahilinde değildir. Bilgelerimiz bununla ilgili şöyle demiştir: 'İnsanın eğilimi onu her gün yener. Yaradan yardım etmezse kişi bunun üstesinden gelemez. 'Bununla birlikte yardım almak için kişi Onun yardımına ihtiyaç duyduğunu görmeli ve çaba göstermelidir. Bu nedenle 'Arınmaya gelene 'denmiştir, ancak o zaman Yaradan yardım eder.

Şunu sorduk: 'Çalışmaya neden insan başlamalıdır ve Yaradan daha sonra yardım eder? 'Yaradan kişiye neden anında güç vermez yani kişi yardım istemezse, Yaradan çalışmasına başlar başlamaz Yaradan ona neden yardım etmez? Kli olmadan ışık olmaz kuralına göre, kişi başlamalıdır. Kişi yapamadığını gördüğünde Yaradan'ın yardımına ihtiyaç duyar. Bu nedenle özellikle çalışmaya başladığında ve yapamadığını gördüğünde, bu durumda Yaradan'ın ona 'ihsan etme arzusu 'denen bu gücü vermesi için bir Kli alır.

Bununla birlikte normalde kişi ihsan etme çalışmasına başladığında ve onun için zor olduğunu gördüğünde, kendi bakış açısına göre, Yaradan'ın kendisine yardım etmesini zaten defalarca istediğini ancak hiçbir yardım almadığını görür. Kişi mücadeleden

kaçar ve bu çalışmanın kendisi için olmadığını söyler. Gerçekten de tam da burada, bunun yalnız kendisi için zor olduğuna ve sadece Yaradan'ın yardım edebileceğine karar verdiğinde, kişi Yaradan'ın ona yardım edeceğine inanmalıdır.

Ancak bu halen Kli'yi yani Onun yardımına olan ihtiyacı tamamlamaz. Kişi her seferinde yardım istemelidir; Onun yardımını hissetmese de Yaradan'ın yardım ettiğine, ancak gerçek ihtiyacın ifşa olduğunu görmeye halen ihtiyaç duymadığına mantık ötesi inanmalıdır.

Yukarıdakilere göre, 'Çünkü Efendi'nin yolları düzdür. Erdemli yürür ve günahkâr başarısız olur, 'yorumlamalıyız. Bu demektir ki, tam da bu noktada kişi, bedenindeki tek bir organın bile bununla hemfikir olmadığını gördüğünden, ihsan etme kaplarını edinmenin insanın gücü dahilinde olmadığı kararına geldiğinde, o an hakikat noktasına ulaşır. Kişi, o anda Yaradan'ın yardım etmesi için içten dua etmelidir. Hiç şüphe yoktur ki kişi, insanın bu Kli'yi yani bir ihtiyacı vermesi için oturup bekleyen Yaradan'dan yardım alacaktır. Tam da burada kişi bu durumdan kaçır ve tam da burası kişiye yardımın geldiği yerdir. Yine de kişi mücadeleden kaçır ve bu nedenle ona 'suçlu ' denir.

Oysa erdemli umutsuzluğa kapılmaz, çünkü özellikle şimdi ihsan etme kaplarıyla ödüllendirilir. Dolayısıyla 'erdemlinin yürüdüğü' yani derecesinde bir yükseliş aldığı yerde, tam olarak aynı yerde 'günahkâr başarısız olur, 've tam da yardım alması gereken bu yerde, düşer ve mücadeleden kaçır.

Yukarıdakilerin tümünü şu izler; insan Yaradan'dan bahşetmesini, yani alma kaplarını ona hediye etmesini isteyecektir, tıpkı "alma kalpları," denen Kli'yi ona verdiği gibi. Başka bir deyişle bir taraftan Yaradan'ın Kli'yi ve ışığı yani hem arzuyu hem de hazzın yanı sıra haz almak için özlem verdiğini söylüyoruz. Yaratılanlara sadece ihsan etme arzusu olan Kli'ye eklemeyi atfediyoruz; şöyle yazıldığı gibi, 'Yaradan'ın yapmak için yarattığı.' 'Yarattığı,' 'yaratılmış' denen 'yaratılış' olarak adlandırılan, yokluktan var olan bir şey olan alma arzusunu ifade eder. İnsan ihsan etme niyetini bunun üzerine yerleştirmelidir; bu, bunun gerçekten de Yaradan'a değil, yaratılanlara ait olduğu anlamına gelir.

Ancak gerçek şudur ki, 'ekleme 'denen bu Kli'yi bile Yaradan vermelidir. Bunun yaratılanlarla ilgili olduğunu söylediğimizde bu, insanın Yaradan'dan 'ihsan etme niyeti 'denen bu Kli'yi kendisine vermesini istemesi gerektiği anlamına gelir. Yani aşağıda olanın sahip olmak için çaba göstermesi gereken şey, yalnızca bir eksiklik, kişinin ihsan etme arzusunun eksikliğidir.

Ancak alma arzusuna dair aşığda olanın uyanışı vardır, denemez, çünkü alma arzusu dünyada henüz yoksa, kim haz almayı istemek için bir arzu verilmesini ister ki? Kişinin doğmadan önce bir şeyler istediğini söylemek imkânsızdır. Bu nedenle alma arzusunun tümüyle Yaradan'a ait olduğunu söylüyoruz.

Ancak daha sonra, haz alma arzusu doğduktan sonra, kişinin bu alma arzusunun, eklemeler olmaksızın, doğası gereği kötü olduğunu hissettiği zaman gelir, çünkü kişi bu arzuyla gerçek hazları alamaz, ancak Yaradan'ın iptal olmasınlar diye Klipot'a (kabuklar) verdiği 'ince bir ışık 'olarak alabilir. Kişi bu farkındalığa geldiği zaman, ihsan etme niyetine sahip olma ihtiyacı duyar. Buna ihtiyaç duymadan önce bu Kli 'kişiye verilmez; şöyle söylendiği gibi, Kli olmadan ışık yoktur 've Kli'ye 'ihtiyaç' ve 'eksiklik ' denir. Bu eksiklik, buna ihtiyaç duymadıkça ve sahip olamamaktan dolayı eziyet ve acı çekmedikçe bu kadar belirgin değildir.

Olağan eksiklik, kişinin bir şeye sahip olmadığını görmesi ve ona ihtiyaç duyduğunu anlamasıdır. Ancak kişi onsuz yaşayabileceğini bilirse, onunla ilgili halen gerçek bir eksikliğe sahip olduğu söylenemez. Gerçek bir eksiklik demek, kişinin eksikliğini hissettiği şey olmaksızın yaşamaya devam edemeyeceğini anlaması demektir. Buna 'gerçek bir eksiklik 'denir.

Çalışmada da benzer şekildedir. Kişi pek çok kez bilir, anlar ve hisseder ki, ihsan etme arzusundan yoksundur. Yaradan'dan 'alma arzusu 'denen bedenın üstesinden gelebilme kabiliyeti vermesini ister ve bilir ki bunu Yaradan'dan zaten birkaç kez istemiş ama Yaradan onu dinlemek istememiştir. Yaradan'dan hala bu gücü almadığını görmek canını sıkır ve bir kez daha Yaradan'dan istediği şeyi vermesini isteyecek gücü yoktur, zira Yaradan'ın onu dinlemediğini görür. Bundan dolayı kişi artık Yaradan'a dua edemez.

Ama aslında halen kişinin Yaradan'ın yardımı için gerçek bir ihtiyaca sahip olmadığını söylemeliyiz. Kişinin ihsan etmeyi amaçlayamadığını gördüğü ihtiyaç, halen gerçek bir ihtiyaç olarak görülmez. Aksine gerçek bir ihtiyaç demek, kişinin ihtiyacı olan şeye sahip olmazsa, dünyada var olamayacağını görmesi demektir. Bu, gerçek bir ihtiyaç olarak kabul edilir.

Bu nedenle kişi ihsan etme arzusunu edinmediği müddetçe Keduşa'dan ayrı olacağını ve 'Yaradan'la Dvekut 'denen maneviyatı edinmek için hiç umudunun olmadığını, ancak sürekli olarak kendine-sevgiye batmış olacağını ve Keduşa'ya girme şansının olmadığını ve Klipot'ta kalacağını fark eder ve bu ona acı verir ve der ki: 'Bu durumda yaşamaktansa ölmek daha iyi, 'buna 'gerçek bir ihtiyaç' denir. O zaman kişi Yaradan'ın ona ihsan etme kaplarını vermesi için dua ettiğinde, buna 'gerçek bir ihtiyaç' denir ve

aşağıda olana atfedebileceğimiz yegâne şey yani eksiklik, ihsan etme kaplarının eksikliği budur. Buna Kli yani ihtiyaç denir.

Bunun için dolum yani ihsan etme arzusu Yaradan'a aittir. Diğer bir deyişle Yaradan alma arzusu olan ilk Kli'yi verdiği gibi, 'ihsan etme arzusu 'denen Kli'yi de verir. 'Alma arzusu 'olarak adlandırılan ilk Kli ile 'ihsan etme arzusu 'denen Kli arasındaki tek fark, ilk Kli'nin aşağıdakinin bir uyanışı olmamasıdır, zira doğmadan önce kim ister ki? Ancak daha sonra alma arzusu doğduğu zaman kişi alma arzusunun onda neye sebep olduğunu hissetmeye başlar. İhsan etme kaplarına duyduğu ihtiyacı anlama ölçüsünde kişi ihtiyacı hissetmek için uyanır ve yaratılanlara attettiğimiz ihsan etme kapları için ihtiyaç duyduğu tek şey budur.

Buna göre söylediğimiz ve istediğimiz şeyi, 'Bana bedava bir armağanın hazinesini ver ' ifadesini anlayabiliriz. Bu kafa karıştırıcıdır, zira bizler Yaradan'a ödül almak için, daha azı bedava bir armağan istemek için hizmet etmemeliyiz. O halde neden 'Bana bedava bir armağanın hazinesini ver ' diyor? (Mezmurları söylemeden önceki duada, olabilir mi lütfen?)

Anlamı şudur: 'Bize bedava bir armağan ver, bana ver. 'Yani tıpkı bize alma arzusunun Kli'sini verdiğin gibi, ihsan etme kabı armağanını ver. Senden istiyoruz, zira bizler ihsan etme kabına ihtiyaç duyuyoruz. Peki ihsan etme kapları nedir? Bedavaya, hiçbir ödül olmadan çalışabilmektir, bizim çalışmamız daha ziyade sadece ihsan etmek içindir. Şöyledir; 'alma arzusu 'denen ilk Kli'de kişi yalnızca ödül için çalışabilir ve bu Kli 'yeni bir Kli, 'O yaratmadan önce var olmayan yeni bir yaratılış olarak adlandırılır.

Şimdi bize yeni bir Kli yani hazinenden bir arzu ver. Bu nedir? İhsan etme arzusudur. Bu aynı zamanda O alma arzusunu yaratmadan önceydi, çünkü ihsan etme arzusu, alma arzusunun sebebidir. İhsan etme arzusuna 'varlıktan var oluş' denir ve alma arzusuna ise 'yokluktan var oluş' denir, zira bilinir ki Yaradan'da alma arzusu yoktur, çünkü O kimden alacak ki? Bu nedenle 'bedava bir armağanın hazinesini 'yani Senin hazinenden isteriz. İhsan etme arzun olduğu için bu arzuyu bedavaya ver. Onu bize ver ki, biz de ödül almadan, bedavaya çalışabilelim.

Bununla sordüğümüz soruyu, Yaradan'dan bize bedava bir armağan vermesini nasıl isteyebileceğimizi anlayacağız. Bu demektir ki, Yaradan'ın bizlere O'na bedava hizmet etme kabiliyetini vermesini istiyoruz. Diğer bir deyişle kişinin aldığı alma kabına, 'bedava bir armağan 'denir.

O halde kişinin Yaradan'dan ona vermesini istemesi gereken armağan nedir? Şöyle sorduk; Kişi nasıl olur da armağan isteyebilir? Zira sadaka isteyebileceğiniz biliniyor ama ya armağan? Kim armağan ister? Normalde sevdiğimiz kişilere armağan veririz.

Cevap şudur ki, Yaradan'ı sevmek istediğinden ve alma arzusu engel olduğundan, kişi ihsan etme kapları denen bu armağanı ister; burada, Yaradan'dan aldığı bu armağan aracılığıyla, kendine-sevgiyle değil, Yaradan sevgisi ile ödüllendirilecektir. Bu nedenle buna 'armağan 'denir ve kişinin istemesi gereken şey budur.

Sorduğumuz soruların anlamı budur; Kişi, Yaradan'dan ne istemelidir, neyi istemesine izin verilir ve Tora ve Mitzvot'taki çalışmamız neye dayanır, onları yerine getirerek bu talep için bir ihtiyaç alacağımız ve 'onlar bizim hayatımız ve günlerimizin uzunluğudur 'ifadesini anlayacağımız yer neresidir? Bu ihtiyaç, Hayatların Hayatına bağlanabileceğimiz 'form eşitliği 'olarak adlandırılan Yaradan'la Dvekut'tan yoksun olmamızdır. Eğer Dvekut ile ödüllendirilmez ve kendine-sevgide kalırsak Hayatların Hayatından ayrı olacağız, ki onlar arasındaki ayrılık nedeniyle bunun anlamı şudur: 'Günahkârlara yaşamlarında ö'lü' denir.'

Armağan için talebe dair asıl mesele, konuya duyulan ihtiyaçtır. Tora ve Mitzvot vasıtasıyla bir ihtiyaç alırız ve bu ihtiyaç vasıtasıyla bu armağanı istemek için yer olur; bize 'Yaradan'a ihsan etme arzusu 'olarak adlandırılan Kli'yi verdiği kabul edilir.

Bununla ilgili şöyle yazılmıştır (Hagigah 7): 'Ben bedava olduğum gibi sen de bedavasın. 'Diğer bir deyişle kişi ihsan etmek için çalışmaya çaba göstermeli ve hiçbir ödül istememelidir. Gemara bunu farklı yorumlasa da orada da bunun Dvekut olarak adlandırıldığı ima edilir.

Yukarıdakiler göre yiyecekler için kutsamada ne söylediğimizi yorumlayabiliriz; dünyevi meselelerin konuşulmasının yasak olduğu Şabat'ta bile, Yaradan'dan şunu isteriz: 'Et ve kan armağanına ihtiyaç duyar hale getirme. 'Böyle bir dua, hafta içi günler için izin istediğimizde uygundur ancak Şabat'ta değil.

Şabat'taki 'et ve kan armağanına ihtiyaç' duymama talebinin, et ve kanın kullanıldığı et ve kanın Kelim'i, yani alma kapları anlamına geldiği şeklinde değerlendirmeliyiz. Onlar Yaradan'dan kendi Kelim'lerini kullanmaya ihtiyaç duymamaları ama ihsan etme kapları olan Yaradan'ın Kelim'ini kullanmaya ihtiyaç duymaları için yardım isterler ve Yaradan'dan bu Kelim'i de isteriz, çünkü onlar ücreti olmayan bir armağanın Kelim'idirler.

Anlaşmazlıktan Sonra Gelen Barış Hiç Anlaşmazlık Olmamasından Çok Daha Önemlidir

Makale No. 23, Tav-Şin-Mem-Zayin, 1986-87

Rabbi Şimon Ben Halafta, Masehot Okatzin’de, barışa dair şunları söylemiştir: “Yaradan İsrail için barıştan başka kutsamayı tutacak bir Kli (kap) bulamadı; şöyle söylendiği gibi: ‘Efendimiz halkına güç verecek; Efendimiz halkını barışla kutsayacak.’ ” Ayet (Isaiah 57) der ki, “Efendimiz, ‘Barış, barış, uzaklara ve yakınlara ’der ve onu iyileştirir.”

‘Yaradan İsrail için barıştan başka kutsamayı tutacak bir Kli (kap) bulamadı’ dediğinde sözlerini anlamalıyız. ‘Kutsama ’ve ‘barış’ der. Bu, kutsamanın asıl şey olduğu ve barışın kutsamayı sadece tuttuğu anlamına gelir. Ayrıca neden ‘İsrail için kutsamayı tutacak bir Kli ’dediğini anlamalıyız. Bu, dünya ulusları için barışın iyi bir şey olmadığını ima eder. Barışa sahip olmanın iyi olmadığı bir yerin olduğu söylenebilir mi?

Ayrıca ‘Barış, barış, uzaklara ve yakınlara ’sözlerinin ne anlama geldiği anlamayız. Bu Yaradan’ın uzaktakilere barış verdiği anlamına gelir. Kuşkusuz, O, Yaradan’a yakın olanlara barış verir, ama ‘uzaklara ve yakınlara ’dediğinde bu ne anlama gelir?

Bunu çalışmada anlamak için daha önce pek çok kez tartıştığımız yaratılış amacı ve yaratılışın ıslahı meselesini anlamalıyız. Yaratılış amacı, insanın haz ve memnuniyetle ödüllendirilmesidir, zira O, yaratılanları bu yüzden yaratmıştır. Dolayısıyla kişi

bununla ödüllendirilmedikçe, hedeften uzak olduğu için bütünlüğe ulaşmamış biri olarak kabul edilir. Bu nedenledir ki, kişi ona ulaşmak için yaratıldığı amaçla yani haz ve memnuniyetle ödüllendirilmek için çaba göstermelidir.

Ancak kişi, amaca ulaşmak için Tora ve Mitzvot'a (emirler) bağlanmadan önce, yaratılışın ıslahına bağlanmalı, yani zevk alabileceği haz ve memnuniyeti nasıl alacağını bilmelidir. Eğer kişi ıslahın sırasını bilmezse, bolluğu ziyan eder. Bu nedenle, yaratılış amacına bağlanmadan önce, Yaradan'ın kendisine vereceği hediyezi ziyan etmemek üzere, nasıl düzeltmesi gerektiğini bilmek için ıslahların sırasını öğrenmeye çalışmalıdır.

Bütün ıslahların Malhut'la ilgili olduğu biliniyor, şöyle yazıldığı gibi, 'Dünyayı Şadai krallığı (Malhut) ile ıslah etmek için bütün bedenin Senin adını çağırması gerekir.' Malhut'un düzeltilmesi gerekir ne anlama gelir? Onun arzusu yarattıklarına iyilik yapmak olduğu için, 'haz ve memnuniyeti alma arzusu' adı verilen yokluktan varoluşu yaratmıştır. Bu Malhut, birkaç Behinot'un (anlayış) üzerine alma arzusu ile yayılır.

Maneviyatta form eşitsizliğinin dereceyi ikiye ayırdığına dair bir kural vardır. Bu nedenle, bu Malhut, arzu noktasında bir süslemeye özlem duyup, 'O merhametli olduğu için sen merhametlisin' ifadesinde olduğu gibi, Yaradan'la form eşitliğini istediği zaman, bundan dolayı Yaradan'ın veren olması gibi veren olmak istedi.

Tzimtzum (kısıtlama) denen bu ıslahtan sonra, ihsan etmeyi amaçlamak mümkün olmadıkça almanın yasak olduğuna dair bir yargı vardı. Bu yargı, Keduşa'nın (kutsallık) tam tersi olan Klipot'un (kabuklar) genişlediği kök haline geldi. Keduşa'ya 'ihsan etmek' denir; şöyle yazıldığı gibi, 'Kutsal olacaksınız' yani almak için almaktan uzak duracaklar ifadesinde olduğu gibi, 'Uzak duracaksınız.' Bunun yerine niyet, Yaradan'ın yarattıklarına ihsan ettiği gibi sadece Yaradan'a ihsan etmek olmalıdır.

'Çünkü Ben kutsalım' diye yazılmıştır. Yani Yaradan'ın verdiği gibi, İsrail de Yaradan'a vermelidir. Bunun tam tersi yani ihsan etmenin tam tersinin, Keduşa'nın tam tersi olduğu düşünülür ve bu Tuma'a (kirlilik), Sitra Ahra (diğer taraf) ya da Klipot'tur (Klipot'un tekili). Bu nedenle daha sonra alma arzusu, almak için almak isteyen Klipot haline geldi.

'Zohar Kitabı'na Giriş'te (madde 10) şöyle yazılmıştır:

'Aslında ilk olarak Tuma'a ve Klipot'un varlığının ne anlama geldiğini anlamalıyız. Bilin ki, yaratılışa göre -yaratılış düşüncesindeki bütün doyumunu almaya uygun olmaları için- ruhların özü olduğunu belirlediğimiz bu büyük alma arzusu, ruhların içinde bu formda kalmaz. Eğer içlerinde kaldıysa sonsuza dek O'ndan ayrı kalmak zorunda kalırlardı.

'Yaradan, tüm dünyaları, ruhların Kli'sinde yatan bu ayrılığı düzeltmek için yarattı ve onları iki sisteme ayırdı. Bunlar Keduşa'nın dört ABYA dünyası ve onlara zıt Tuma'a'nın dört ABYA dünyasıdır. O, Keduşa'nın ABYA sistemine ihsan etme arzusunu yerleştirdi, kendi için alma arzusunu onlardan çıkardı ve Tuma'a'nın ABYA dünyaları sistemine yerleştirdi.

'Şimdi hangi ıslahları yapmamız -ihsan etme niyetine sahip olabilmek için alma kaplarını düzeltmemiz- gerektiğini görebiliriz. Orada şöyle söylediği gibi (madde 10): 'Ve dünyalar bu madde dünyasının realitesine, bir beden, bir ruh, bir bozulma sürecinin ve bir ıslah sürecinin olduğu yere indirildi. Çünkü kendisi için alma arzusu olan beden, Tuma'a dünyalarının sisteminden geçerek, yaratılış düşüncesindeki kökünden uzanır, şöyle yazıldığı gibi, 'insan, vahşi bir eşeğin sıpası olarak doğar' (Job 11:12).

'Kişi ilk on üç yıl bu otoritenin altında kalır ve bu bozulma sürecidir. Kişi on üç yaşından itibaren, onu Yapan'a memnuniyet ihsan etmek için Mitzvot'a bağlanarak içine damgalanmış olan kendisi için alma arzusunu arındırmaya ve yavaşça onu ihsan etmeye dönüştürmeye başlar. Böylece Keduşa'nın derecelerini, onlar kişiye kendisi için alma arzusunu, hiçbir şekilde kendi menfaati için olmaksızın, almanın tümüyle, onu Yapan'a memnuniyet ihsan etme formuna dönüştürmesine yardım edene dek, Ein Sof'taki yaratılış düşüncesinden (Sonsuzluk) biriktirir'.

Şimdi Tora ve Mitzvot'taki tüm çalışmamızın, Ein Sof dünyasında Ohr Yaşar'daki (Direkt Işık) kökünden sonra, 'kendisi için almak' denilen Malhut'u düzeltmek olduğunu görebiliriz. Çalışmanın sırası bundan kök alır.

Ayrıca yeni başlayanların ve ilerlemiş olanların çalışmalarının bir düzeni vardır. Maimonides'in şöyle yazdığı gibi, 'Küçük olanlara, kadınlara ve cahillere öğretilirken daha fazla bilgi elde edene ve bilgelik edinene dek, onlara ödül almak üzere çalışmaları öğretilir, 'Lişma (O'nun adına) yani ödül almamak üzere çalışmak onlara daha sonra öğretilir.

Bundan görüyoruz ki bir genel halkın çalışma düzeni bir de bireyin çalışma düzeni vardır ve bu çalışma düzeni genel halk için değildir. Bu, bahsettiğimiz kurala göre, genel halkın çalışması olan tek bir çizgi vardır. Tek bir çizgide yukarısının ve aşağısının olduğu yani çok daha yüksek önemin ve çok daha az önemin olduğu açıklandı. Kişi Tora ve Mitzvot'a bağlandığında her daim tek bir çizgide yürümelidir, yani sadece bir niyeti olmalıdır -Yaradan'ın Musa aracılığıyla bizlere emrettiği Tora ve Mitzvot'u bu dünyada ve gelecek dünyada ödüllendirilmemiz karşılığında yerine getirmek.

Tek bir çizgi olarak kabul edilen bu yolda, kişinin her zaman kazandığını görüyoruz, çünkü her yaptığı eylem, eylem perspektifinden bütün olup, buna eklenecek hiçbir şey yoktur; şöyle yazıldığı gibi, 'Ekleme ve çıkarma. 'Dolayısıyla bu kişi hiç kazanamaz durumda değildir. Ancak Tora ve Mitzvot'a saatlerce çalıştığı zamanlarda kazanır, daha az çalıştığında ise daha az kazanır.

Dolayısıyla tek bir çizgi demek kişi, Yaradan'ın yolunda tek bir yolda yürüyor demektir. Ama Tora ve Mitzvot'a bağlanmayan kişinin hiç çizgisi yoktur. Yani bu kişinin çalışmada yolu yoktur. Bunun yerine kişi, Yaradan'ın yolunda yürüyüp Tora ve Mitzvot'u izlediğinde, tek bir çizgide yürüyor olarak kabul edilir. Bu böyle adlandırılır, zira kişi, yalnızca eylemde çalışıyor, yerine getirmesi gerekeni bütün detaylarıyla yerine getiriyordur.

Ama bireysel olarak çalışan, kişisel olarak 'Efendi Tanrınızdır 'ile ödüllendirilmek isteyenler, niyet üzerinde, onları Tora ve Mitzvot'u izlemek zorunda bırakan sebep, yani Tora ve Mitzvot'u neden izledikleri üzerinde çalışmalıdırlar; zira sebepsiz eylem yoktur. Bu nedenle kişi, çalışmayı 'bir öküzün yükü çektiği ve bir eşeğin yükü yüklendiği gibi 'kendi üzerine almasının ve Tora ve Mitzvot'a bağlanmasının asıl sebebini çözmelidir.

Ancak kişi, Tora ve Mitzvot'a bağlanmasına neden olan sebebe baktığında, eylemlere yönelik olan bu eleştiri, onun için sol çizgi olarak kabul edilir ve o an gerçekleştirdiği eylemler, tek bir çizgiden ortaya çıkar ve ona yeni bir isim verilir: sağ çizgi. Başka bir deyişle kişi tek bir çizgiden daha fazlasına sahip olmadığında, sağ çizgisi olduğu söylenemez, zira yalnızca tek bir çizgisi vardır. Ancak başka bir çizgisi olduğunda birine 'sağ' ve diğerine 'sol 'dendiği söylenebilir.

Ancak uygulamada, çalışmaya neden 'sağ çizgi 'dediğimizi ve niyet üzerindeki çalışmaya neden 'sol çizgi 'dediğimizi anlamalıyız. Kural şudur; ıslah gerektirmeyen şeylere 'sağ' ve ıslah gerektiren şeylere 'sol 'denir. Bilgelerimizin şöyle söylediği gibi (Minchot 37): "Gemara, 'Sola yerleştirmek, nereden? (El Tefillin'i yerleştirmenin sağ el üzerine değil de sol el üzerine olduğunu nasıl bilebiliriz?) 'diye sorar". Rav Aşi şunu dedi, 'elinizden künt bir Hey ile yazılır 've Raşhi bunu şöyle yorumlar; künt bir Hey ile yazmak, dişi yani solda anlamına gelir, şöyle söylendiği gibi, 'bir dişi gibi güçsüz". Bu nedenle zayıf bir taraf, zayıf bir yol ya da zayıf bir yer hakkında öğrendiğimiz her yerde, ona 'sol 'deriz. Diğer bir deyişle kendi başına zayıf olan, ıslah gerektiren her şeye 'sol 'denir.

Dolayısıyla eylemler söz konusu olduğunda, orada eklenecek hiçbir şey yoktur. Örneğin, 'Bugün Tefillin'i sol ele koyacağım ve yarın Tefillin'i sağ ele de koyacağım 'ya

da 'Bugün kapının sağ tarafına bir Mezuzah yerleştirdim ve yarın kapının sol tarafına da bir Mezuzah yerleştirmeye çalışacağım 'demeyiz.

Tam tersine bilindiği üzere uygulamalı Mitzvot söz konusu olduğunda şöyle söylenmiştir, 'Ekleme ve çıkarma. 'Bu nedenle yalnızca eylemleri izleyen ve tek niyeti, eylemin doğru olması olanların ve de niyeti yani çalışmaları için hangi ödülü istediklerini göz önünde bulundurmamayanların, Tora ve Mitzvot'u yerine getirdikleri ve çalıştıkları için, onları izlemek zorunda bırakan bazı sebepler olmalıdır. Cezalandırılma korkusu veya sevgiden dolayı veya bu dünyada ve bir sonraki dünyada haz almak gibi pek çok sebep olduğundan, sebeplerin yani gerçek nedenlerin incelemesine girmezler. Asıl sebep, Yaradan'ın, onların Yaradan'ın ne istediğini edinmek için çalışmalarını istemesidir.

Yaradan'ın, çalışmamızı istediği, söylenir, bunun nedeni nedir? İlk olarak şunu anlamalıyız, Yaradan'ın eksikliğinin ne olduğunu söyleyebilmeliyiz ve böylece O, yaptığımız çalışmadan, O'nun ihtiyacı olan şeyi vermiş olmamızdan, zevk alacaktır.

Bunun için tek bir cevap vardır: Yaratılış amacına bakarsak, O'nun neye ihtiyacı olduğunu bileceğiz. Yaratılış amacı, O'nun yarattıklarına iyilik yapmaktır yani O, yarattıklarını onlara bolluk vermek için yaratmıştır ve haz ve memnuniyet alabilecekleri Kelim, haz alma arzusudur; bilindiği üzere, özlemini çekmediğimiz bir şeyden zevk alamayız.

Bu nedenle her yaratılarda haz için özlem vardır. Ancak utanç duymamak için alma arzusuna, onun ihsan etmek üzere olması için bir düzeltme eklenmelidir. Bu ıslah, almak için olmadığından, yani yaratılanlar ihsan etme niyetine sahip olmadan önce, almak istemediklerinden bu ıslahı yaratılanlara atfederiz.

Ancak O'nun verdiği her şeyi Yaradan'a atfederiz. Yaradan, yaratılanlar hazları aldığı anda bunun utanç kusuru olmadan gerçekleşmesi için üstte olanın, aşağıda olanın yaptığı Tzimtzum'u kabul ettiğini ve hem fikir olduğunu söyleriz-bolluğun aşağıda olana Malhut de Ein Sof'un yaptığı ıslaha göre olmadığı sürece verilmemesi için.

Dolayısıyla ıslahı öncelikle aşağıda olana atfederiz, ancak görünürde üstteki, aşağıda olanın görüşünü kabul etmiştir. Bu sebeple aşağıda olanın yaptığı herhangi bir sınırlama ya da kısıtlama olduğunda maneviyatın alınması imkânsızdır. Daha doğrusu üstte olan, aşağıdakinin ihsan etmek için ne alabileceğine göre ihsan eder. Bu nedenle dünyaların inmesinden sonra, Klipot dünyada tezahür ettikten sonra insan yaratıldığında, kişi kendisi için alma Kelim'ine almak ister ve Keduşa'nın Malhut'unun yaptığı ıslahla hiçbir bağlantısı yoktur.

Bundan dolayı üstte olan, aşağıya, aşağıda olanlar üzerlerine yalnızca ihsan etme kaplarını almadan önce bolluğu ihsan edemez; yukarıda söylendiği gibi, üstteki daha sonra oluşacak olan 'alıcıların kökü' olarak adlandırılan Ein Sof'un Malhut'unun gerçekleştirdiği Tzimtzum'u kabul etmiştir.

Bu nedenle üstteki, aşağıdakinin Yaradan'a vereceği ihsan etme kaplarını bekler ki böylece bunu tam bir haz ve memnuniyetle verebilme kabiliyetine sahip olsun, yani bolluğu almanın üzerinde hiçbir utanç olmasın.

Ancak kişi kendi doğasına aykırı olduğunda, ihsan etme kaplarını nasıl alabilir? Kişi kendisi için alma arzusuyla doğmuştur, çünkü Klipot sistemi oluştuktan sonra genişlemiştir. Bu nedenle Yaradan bolluğu verebilsin diye kişinin ihsan etme kaplarına sahip olması için bizlere Tora ve Mitzvot'u vermiştir. Bilgelerimizin şöyle söylediği gibi, "Yaradan, İsrail'i arındırmak istedi, bu nedenle de onlara çokça Tora ve Mitzvot verdi, şöyle söylendiği gibi, 'Efendi O'nun erdemliliğini arzuladı; Tora'yı ve ihtişamını arttıracak.'"

Dolayısıyla kişiyi Tora ve Mitzvot'u yerine getirmeye zorlayan asıl sebep, kendisini Tora ve Mitzvot aracılığıyla, kendisi için almak olan Aviut'undan (kalınlık) çıkmakla ödüllendirecek olması ve ihsan etme kaplarını alacak olmasıdır. Bunlar, Yaradan'ın beklediği Kelim'dir, çünkü kişi Keduşa'dan haz ve memnuniyeti özellikle ihsan etme kaplarına alabilir.

Bu sebeptendir ki, hakikat yolunda yürümek isteyen kişi, Tora'daki, duadaki ve iyi işlerdeki her eyleminden önce Tora ve Mitzvot'a bağlanmasının gerçek bir nedeni olduğunu görmelidir. Yani Tora ve Mitzvot ona çalışma ve edinmek için elinden geleni yapma amacını vermelidir.

Ancak Mitzvot'u yerine getirme çalışması varken, öyle ya da böyle iyi işler yapmak yani orada bir seçenek olması için bilmeliyiz ki, niyetteki seçim çalışması çok daha zordur, zira niyet insanın çalışmasıdır; "Size 'insan' denir, dünya uluslarına değil" ifadesinde olduğu gibi. 'İnsan' ifadesini ihsan eden kişi, Gematria'daki MA, 'erkek' yani veren olarak yorumladık. Ama hayvan 'dişi'dir ve Gematria'da hayvan BON'dur ki bu da alandır.

Dolayısıyla kişi eylemde ve niyeti dikkate almıyorken, Tora ve Mitzvot'u hayvansal nedenlerle yerine getirir. Yani çalışması için beklediği, ödül almaktır, ona insan denmez hayvan denir, Zohar'ın ayet hakkında şöyle söylediği gibi, 'Ulusların lütfu bir günahtır; yaptıkları tüm iyilikleri kendileri için yaparlar.'

Bu demektir ki, çalışma açısından, bu çalışma, insanın 'dünya ulusları' olarak kabul edilene ödül kazanması olarak kabul edilir. Eylemde dahi Tora ve Mitzvot'a bağlanmak

zor olsa da bu kişinin kendi menfaati için olan Lo Lişma (O'nun adına değil) olarak kabul edilir. Ancak biliyoruz ki bu ilk derecedir, buradan başlamalıyız ve tıpkı Maimonides'in söylediği gibi başka bir yol yok.

Bu halihazırda, bir 'insan' olarak kabul edilir, bir 'hayvan' değil. Bizler, onların 'dünya ulusları' olduklarını söylediğimizde bu yine de insandaki 'dünya ulusları, 'insandaki hayvandır. Diğer taraftan eylemle bile hiçbir bağlantısı olmayanlara 'eşeğe benzeyen ulus' denir.

Bu nedenle bilmeliyiz ki, Lo Lişma derecesi çok önemli bir derecedir ve bizlerin Tora ve Mitzvot Lo Lişma'yı takdir edecek aklımız yok. Baal HaSulam, 'Kişi önemli bir çalışma olan Lişma çalışmasını takdir edebildiği kadar bilmelidir ki, Lo Lişma, kişinin Lişma'ya atfettiği önemden çok daha önemlidir, zira Tora ve Mitzvot'u Lişma'da yerine getirmek gerekse de kişi Lo Lişma'da bile Tora ve Mitzvot'u yerine getirmenin önemini uygun bir şekilde değerlendiremez' demiştir.

Dolayısıyla her ne kadar Tora ve Mitzvot'u yerine getirmenin asıl sebebi, Yaradan, yaratılanların yalnızca hazzı hissedip bolluğu almada utanç hissetmelerini istemediği için ihsan etme kaplarıyla, Yaradan'ın özellikle üst bolluğu verme kabiliyetine sahip olduğu Kelim'le ödüllendirilmek olsa da O, böylelikle ihsan etme kaplarıyla ödüllendirmek niyetiyle Tora ve Mitzvot'taki çalışmamızı bekler.

Ancak çalışmanın başlangıcı özellikle eylemdedir. O zaman çalışmamızın karşılığında hangi ödülü alacağımıza dair düşünmeye ve incelemeye pek ihtiyaç duymayız. Bunun yerine Tora ve Mitzvot'u yalnızca Yaradan'ın emirlerini izlemek için yerine getiririz. Buna 'genel halk için tatmin edici çalışma' denir. Yani hiçbir şekilde niyet hakkında düşünmezler ancak tüm düşünceleri Tora ve Mitzvot'u eylemde yerine getirmekle ilgilidir.

Tabi ki burada seçim ve Lo Lişma'da bile Tora ve Mitzvot'u izlemenin imkânsız olduğu kötü eğilimin savaşı meselesi vardır. Aslında kişinin ödülü gerçekten de büyüktür, Baal Ha Sulam'ın şöyle söylediği gibi, 'Yaradan'ın gözünde Lo Lişma çok önemlidir; zira eylemde dahi Tora ve Mitzvot'u yerine getirmek büyük bir çaba gerektirir ve kişi Yaradan'ın emrettiği şeyleri yerine getirebilmek için maddesel şeylerden vazgeçmelidir. Yine de gerçek çalışma, kişi Lişma'nın niyetini incelemek istediği yani ödül almadan çalışmak istediği zaman başlar.'

Tora ve Mitzvot'u izlemenin asıl sebebi olan niyet çalışmasında, iyi ve kötü arasındaki gerçek ayrım başlar. Kişi, Yaradan, Veren 'İyilik Yapan İyi' olarak adlandırıldığından Yaradan için çalışmak istediğinde 'kötü' olarak adlandırılan beden gelir ve kişiye engel

olur. Kendisi için almaya 'kötü' denir, çünkü üzerinde karanlıkta kalması gereken ve hiçbir ışığı almaya uygun olmayan yargı ve kısıtlama vardır.

İnsan doğası gereği alma arzusuyla doğduğu ve doğasına karşı çalışması gerektiğinden burada gerçek anlaşmazlık yatar. Öyle ki, kişi alma arzusunu yenemez, boyun eğdiremez ve kendi menfaati için değil de Yaradan için çalışamaz.

Burada onların 'birbirini inkâr eden iki şey' olarak adlandırıldığını söyleyebiliriz. Alma arzusu, ihsan etme arzusunun tamamen tersidir ve daha sonra üçüncü taraf gelir ve aralarında karar verir, yani Yaradan gelip aralarında barış yapar. Başka bir deyişle Yaradan kişiye bir hediye: ihsan etme arzusu verir. O zaman Yaradan'ın bunu vermesi karşısında, evvelki alıcı, insanın iyiliğinin altına girer ve kötülük teslim olur.

Diğer bir deyişle, bedende iki gücün, iki tür arzunun olduğunu öğreniriz. Ancak kişide ihsan etme arzusu, yalnızca niyet üzerinde çalışmaya başlamak istediği zaman çalışmaya başlar. Ama genel halkın çalışmasında bir arzu ve bedende ihsan etme amaçlı bir ihtiyaç olduğu ve bununla ilgili olarak alma arzusunun direndiğini söylemek henüz açık değildir, zira halihazırda direnecek hiç kimse yoktur.

Aksine kişi özellikle ihsan etmek için çalışmaya ve ihsan etme çalışmasını isteyip istemediğini düşünmeye başladığında, bu ona bağlıdır, yani yalnızca onun arzusuna bağlıdır. Ama çalışmaya başladığında, her istediğini yapabilen bir mülk sahibi olmadığını ancak onunla ilgili başka bir görüşe sahip olduğunu yani alma arzusunun itiraz ettiğini görür.

Bu durumda en zor çalışmayı hissederiz. Bu, kişinin Mitzvot eylemine yerleştirme ihtiyacı duyduğu seçim çalışmasından bile daha zordur, zira kişi, Yaradan adına gerçekten temiz bir çalışma yapmak istiyordur; ihsan etmek için olan Keduşa çalışmasını yapmak istediğinin söylendiği gibi.

O zaman iyilik ve kötülük arasında gerçek anlaşmazlık başlar. Eylem açısından, kendisi için hiçbir şey almama ancak her şeyin Yaradan için olacağı yolda yürümek istemesi, bedene halen açık değildir. Her şeyin alıcı için olacağını düşünür.

İnsanın içinde iki güç olduğundan, alma arzusu kişiye doğar doğmaz gelir; Zohar'da (Vayeshev, madde 3-4) şöyle yazıldığı gibi: 'Yaşlı ve aptal kral. Kral, insanın dünyasında 'kral' ve 'kural koyucu' olarak adlandırılan kötü eğilimdir. Yaşlı ve aptaldır, zira kişi dünyaya geldiği ilk günden itibaren onunla birliktedir. Bu nedenle yaşlı ve aptal bir kraldır.'

Orada (madde 8) ayrıca şöyle yazar: 'Bu nedenle kötü eğilim kendisini doğduğu günden itibaren insana bağlar ki kişi ona inansın. Daha sonra iyi eğilim geldiğinde insan ona inanamayacak ve onun sözleri külfetli görünecektir.'

Ayrıca orada (madde 9) şu yazar: 'Kötü eğilim ilk olarak geldiğinden ve savunmasını onun önünde yaptığından, daha sonra iyi eğilim geldiğinde onunla olmak insan için kötü olacak ve sanki dünyadaki tüm yükleri sırtına yüklenmiş gibi başını kaldıramayacaktır.'

Dolayısıyla görüyoruz ki, insanın içinde iki güç vardır, ama kötü güç, kişinin kendi yararına olması gerektiği eğilimine dair argümanlarıyla geldiği için daha güçlüdür. Bundan dolayı onun yönetimi, kontrolü daha güçlüdür zira iyi eğilimden önce gelir. Buna, 'kavgada birincisi haklıdır' denir, orada (madde 10) şöyle yazıldığı gibi: 'Bu nedenle meslektaş gelmeden önce davacının sözlerini kabul eden herhangi bir yargıç, inanmak üzere başka bir tanrıyı kendi üzerine almış biri gibidir.'

Ayrıca şöyle yazılmıştır (madde 11): 'Ancak Efendisinden korkan bir erdemli, kötü eğilime inanmamak ve ona katılmamak için bu dünyada ne kadar kötülüğe dayanır, acı çeker? Ama bütün bunlardan kişiyi Yaradan kurtarır, şöyle yazıldığı gibi, 'Pek çoğu erdemlinin hastalığıdır, ama Efendimiz onu bütün bunlardan kurtarır. 'Nitekim pek çok hastalıktan acı çeken kişi, Yaradan onu istediği için erdemlidir. Bu böyledir, çünkü çektiği dertler, kişiyi kötü eğilimden uzaklaştırır. Bu nedenle Yaradan bu kişiyi ister ve bütün bunlardan onu kurtarır.'

Zohar'ın sözlerine göre Yaradan bir kişiyi ne zaman kurtarır? Kişi sadece birçok kötülüğün acısını çektiği zaman. Sonrasında Yaradan gelir ve onu kurtarır. Bu kafa karıştırıcı. Kişi neden pek çok sorunun acısını çekmelidir ve Yaradan ancak sonrasında ona yardım eder? Yaradan, kişi birçok kötülüğün acısını çekmeden önce erdemliyi kurtarıp kurtarmamayı neden umursamalıdır?

Cevap şudur; bilinir ki Kli olmadan ışık olmaz ve Kli'ye 'ihtiyaç' denir. Eğer kişiye ihtiyaç duymadığı bir şey verilirse onu tutamaz ve kaybeder. Bu nedenle kişi, doğasına karşı olan ihsan etme niyeti üzerinde çalışmaya başladığında, beden buna direnir, çünkü bu niteliğinin tam tersidir.

İşte o zaman anlaşmazlık iki varlık arasındadır. Alıcı kişiye ilk olarak geldiğinden ve 'Kavgada birinci haklıdır' olduğundan, onun kontrolü çok güçlüdür. Kişi kendi alıcısını yenmek için çaba sarf ettiği ancak bunu yapamadığı ölçüde kendini kötü hisseder. Her seferinde üstesinden gelir ve kazandığını ve alıcının teslim olduğunu düşünür, çünkü kayıpları görebilir. Alıcı, Yaradan'a yönelmesine izin vermeyerek sorunlara neden oluyordur ve kişi o an gerçeği görür ve ansızın bir kez daha onun ağına düşer.

Kişi Keduşa'dan ne zaman ayrılıp aşağılık bir duruma düştüğünü bile hissedemez. Ancak bir süre sonra bütün alçaklığıyla kendisi için alanın alanında olduğunu fark eder. Nihayetinde kişi şaşkına dönmüştür, böyle bir şey nasıl olabilir?

Yani her şeyin kademeli olarak bozulduğu biliniyor. Ama burada kişi görür ki, o an dünyanın en tepesinde olduğunu hissettiğinde, birden çukurun dibinde olduğunu, aralarında bir durak olmadığını görüyor. Düşüşün ortasında değil ama yerde yattığında fark eder. Yalnızca o zaman bilincini tekrar kazanır ve yerde olduğunu görür. Üstelik düşüş ve düştüğünün idraki arasında sabit bir mesafe yoktur.

Bunun neden böyle olduğunu anlamalıyız. Öyle görünüyor ki çalışmanın sırası böyledir. Mesele şu ki, yükseliş ve düşüşler aracılığıyla kişinin içinde Yaradan'ın kurtarışı için büyük bir ihtiyaç şekillenir. Bu şu ayetin anlamıdır, 'Birçoğu erdemlinin ızdırabıdır. 'Yani erdemli olmayı dileyen kişi ve erdemlinin, Yesod niteliği olduğu ve Yesod'un 'veren 'anlamına geldiği biliniyor, yani ihsan etmek için çalışmak isteyen kişi, 'erdemli olmayı istiyor 'olarak kabul edilir. Kişi birçok ızdırabın yani birçok düşüşün acısını çeker ve her bir düşüş, alıcının kontrolünde olduğu için acı ve kedere neden olur.

Hissettiği pek çok kötülüğe göre Yaradan'ın yardım etmesi ve onu kurtarması için kişinin içinde, Kli olarak adlandırılan bir ihtiyaç şekillenir, zira görür ki bu yönetimden çıkmanın başka bir yolu yoktur ve yalnızca Yaradan ona yardım edebilir. Dolayısıyla çektiği bu acılar, bu kötülük kişiye Yaradan'ın bu eksikliğe dolum vermesi için Kli denen bir ihtiyaç verir.

Ancak Yaradan, ihsan etme çalışmasındaki acizliğinden acı çekmeden önce ıslah eden bir aydınlatma verirse, kişi bunu takdir etmez, çünkü buna ihtiyacı yoktur. İhsan etme arzusunun verilmesini istemesine rağmen derhal pişman olur, çünkü kalbine buna olan ihtiyaç işlenmemiştir.

Kişi dua eder etmez Yaradan'ın neden yardım etmediğinin cevabı budur; özellikle Yaradan'a birkaç kez dua ettiği ve Yaradan duasını duymadığı zaman kişi Yaradan'a kızar. Bazen kişiye şikayetleri olduğu düşüncesi gelir ve 'Eğer Yaradan'dan kendi menfaatim için bana yardım etmesini isteseydim, Yaradan'ın beni duymasına halen layık olmadığımı anlayabilirdim. Ama Onun, Tanrı'nın yararı için çalışmak istediğim için bana yardım etmesini istediğimde, neden bana yardım etmek istemiyor 'der. Bu nedenle de kişi çalışmadan kaçır.

Şimdi sorduğumuz soruyu açıklayacağız. Bunun sebebi, anlaşmazlık olan yerin, anlaşmazlık olmayan bir yerden, daha önemli olmasıdır; gerçi daha sonra birisi bu meseleye dahil olur ve aralarına barış getirir. Herhangi bir anlaşmazlık olmasaydı kesinlikle daha iyi olacağını ve barış yapmak zorunda kalmayacaklarını söyleyebiliriz.

Ancak, çalışma sırasında bunun tam tersini görürüz. Bilgelerimiz şöyle demiştir (Berachot 5): “Kişi daima kötü eğilimin üzerine iyi eğilimi öfkeliendirmelidir, şöyle söylendiği gibi, ‘Öfkeli ol ama günah işleme.’” Raşi ‘iyi eğilimi öfkeliendir’ ifadesinin, kişinin kötü eğilimle savaşıması gerektiği anlamına geldiği şeklinde yorum yapar.

Bu demektir ki, orada barış olmasına ve kötü eğilimin kişinin Tora ve Mitzvot’a bağlanmasını engellememesine rağmen yine de kişi onunla savaşmalıdır. Ayrıca şunu sormalıyız, şayet kişinin Tora ve Mitzvot’a bağlanmasını engellemiyorsa, bu neden ‘kötü eğilim’ olarak adlandırılıyor? Dahası onu kızdırmamız gerekiyor. Eğer kötü eğilim kişiye zarar vermiyorsa onu neden kızdırmalıyız?

Çalışmada basitçe kişinin Tora ve Mitzvot’a tüm detaylarıyla bağlanmak için yetiştirilmeye alışık olduğu ve eylemlere ekleyecek hiçbir şeyi olmadığını yorumlamalıyız. Ancak yaratılışın ıslahı sırasına göre kişi ihsan etmek için çalışmak üzere kendisi için alanı düzeltmelidir. Bu nedenle kişi, niyetle ilgili düşünmeye başladığında yani Mitzvot’u yerine getirmeye başlamadan önce kendisi için hangi sebeple Mitzvot’u yerine getireceğini düzenlemeye başladığında doğru niyete gelir; Tora ve Mitzvot insanları arındırmak için verilmiştir. Böylece o andan itibaren Tora ve Mitzvot’un değeri, faziletiyle bu onu kızdıracığı için kendi alıcısına hiçbir şey vermeyeceğini umar.

Kişi bedene çalışmasını ve Tora ve Mitzvot’u izlemesini ve de çalışması için ödülünün, şu ana kadarkinin aksine, tüm düşüncelerinin yalnızca alıcıyı nasıl memnun edeceğiyle ilgili olduğunda ona hiçbir şey vermemek olacağını söyler. Şimdi alıcıya şöyle der: ‘Senden Tora ve Mitzvot’a yeni bir amaçla bağlanmanı istiyorum, yani sana hiçbir şey vermeyeceğim.’

Bu öfkeye neden olmaz mıydı? Kötü eğilim haklıdır. Böyle bir şeyi kim duymuş? Bir kişiye ‘Benim için çalışmanı istiyorum ve çalışmanın karşılığında ödülü başka birine vereceğim’ demek küstahlıktır. Üstelik çalışmanın karşılığında hak ettiğin ödülü, senden nefret eden birine vereceğim.

Bilgelerimiz bununla ilgili şöyle demiştir: ‘Kişi daima kötü eğilime karşı iyi eğilimi öfkeliendirmelidir. ‘Bu, Zohar’da Yaradan’ın bedenlerden nefret ettiğinin yazıldığı gibidir (Vayeshev, madde 28). Ama yine de kişinin kötü eğilimi kızdırması mantıklı değildir. Sonuçta ona zarar vermedi, öyleyse öfke neden?

Kral Süleyman kötü eğilime ‘düşman’ dedi, şöyle yazıldığı gibi, ‘Düşmanınız açsa onu ekmekle besleyin. ‘Bunun bize ne öğrettiğini anlamalıyız. Normalde birinin ondan nefret eden, kötü bir komşusu olduğunda, bir düşman ve kötü biri için komşularına zarar vermek normaldir. Ancak bazen kişi biriyle karşılaşır ve ona ‘Nerede

yaşıyorsun? 'diye sorar. Ona şunu söyler, 'Evde falan ve sadece iki komşuyuz. ' 'Komşunuzla nasıl anlaşıyorsunuz? Çünkü onun çok kötü bir adam olduğunu duydum 'diye sorar. Şöyle cevaplar, 'Bunu bilmiyorum çünkü bana hiç zarar vermedi. ' Ona 'Bu nasıl olur? 'der ve daha fazlasını sorar: 'Ona nasıl davranıyorsun?' Şunu söyler: 'Her gün evden ayrılmadan önce ona neye ihtiyacı olduğunu sorarım. Bana söylemese bile onun neye ihtiyacı olduğunu anlarım. Benzer şekilde başka şeyler söz konusu olduğunda o benden istemeden önce ben onun dileğini derhal yerine getiririm. 'Ona şöyle cevap verir; 'Şimdi onun gerçekten de çok kötü bir adam olduğunu anlıyorum ama sana zarar vermesi için hiçbir sebep yok, çünkü senin ona verdiği hizmeti kaybedebileceğinden korkuyor. Ona hizmet etmemeyi dene, onun kötülüğünü göreceksin, aslında senden nefret ediyor, ama ona verdiği hizmeti kaybetmek istemiyor.'

Ders şudur ki, Tora ve Mitzvo'ta ya da maddesel meselelerde yaptığımız her şey alıcı adına olduğunda, o kötülüğünü ifşa etmez. Ona sadece 'Şimdiye kadar senin için çalışıyordum; bundan sonra Yaradan'a ihsan etmek için çalışmak istiyorum ve senin de Tuma'a için değil Keduşa için çalışmanı istiyorum 'dediğimizde, bu sözleri duyduğu an derhal öfkelenir.

Diğer bir deyişle öfke, Yaradan için çalışmak isteyen bir kişinin akıbetidir. Ancak kişi Yaradan için çalışmak istediğini yalnızca dudak hizmeti olarak söylese, bu kötü eğilimi kızdırmaz, çünkü kişi konuştuğunda ve ne dediğini bile bilmediğinde, bunu neden umursasın ki? Başka bir deyişle kişi, 'Yaradan adına 'ifadesinin ne anlama geldiğini bile bilmez.

Dolayısıyla RAŞİ'nin söyledikleri, onunla savaşmak anlamına gelir. RAŞİ'nin kişinin neden onunla savaşması gerektiği yorumunu eklediğini anlamalıyız. Cevap şudur, 'Öfkelenmek 'demek onunla savaşmak demektir. Başka bir deyişle kişi ona hizmet etmemeli, ona başkaldırmalı ve şöyle demelidir: 'Şimdiye kadar bütün gücümle sana hizmet ediyordum. Şimdi ise artık sana hiçbir şey vermeyeceğim. Tam tersine seni köle yapmak istiyorum ki böylece Yaradan için çalışabil.'

Bununla kişi, kötü eğilimin iyi eğilimle öfkelenildiğini görecektir. Eğer savaş açarsanız ve kötü eğilimin size kızgın olduğunu görmezseniz, bu sizin 'Yaradan'ın faydası için ' ifadesinin ne anlama geldiğini bile bilmediğinizin işaretidir. Aksine sizler yalnızca kitaplarda her şeyi Yaradan adına yapmamız gerektiğinin yazıldığını duydunuz. Bunu istediğinizi de söylüyorsunuz ama gerçekte bunun neyle ilgili olduğuna dair hiçbir fikriniz yok.

Dolayısıyla kötülük aslında içimizdedir ama biz onu görmeyiz. Yalnızca anlaşmazlık aracılığıyla görünür olur. Bundan dolayı kişi onunla barış halindeyse yaratılış amacına

asla ulaşamayacağı için umutsuzdur, zira kişi ihsan etme kaplarına sahip olamayacak, yalnızca alma kaplarına sahip olacak ve bu Kelim, form eşitsizliği nedeniyle üst bolluğu alamayacaktır.

Kişi kötülüğün neye sebep olduğunu hissetmeden önce kötülüğün gücünü, ondan kaçması gerektiğini bilmez. Bu nedenle özellikle onunla yaptığı savaş aracılığıyla daimî yükseliş ve düşüşlere sahip olur ve düşüşlerden hissettiği acı hissi, kötülükten nefret etmesini sağlar.

'Siz Efendi'yi sevenler kötülükten nefret edin. O ki kendisini takip edenlerin ruhlarını korur, günahkârın ellerinden onu kurtarır, 'ifadesinin anlamı budur. Yaradan'ı sevmek isteyen yani yaşamındaki tüm amacı tek bir arzuya, Yaradan'a memnuniyet getirebilmeye sahip olmak olan kişi, öncelikle kötülükten nefret etmelidir. 'Kötü eğilim' denen alıcı, onu Yaradan adına çalışmaktan alıkoyduğundan, bu, kişinin 'kişisel çıkar' denen kötülüğünden nefret etmesine sebep olur.

Bu nedenle kişi özellikle Yaradan adına çalışmak için uğraştığında ve bunun engel olduğunu gördüğünde, bu, her seferinde kötülüğüne yönelik nefret ölçüsüne neden olur, çünkü bir kez bir başkasına kötülük yapan biri ona her gün zarar veren biri gibi değildir. Dolayısıyla nefret, kişinin ondan çektiği acının miktarıyla ölçülür. Bu nedenle şöyle denmiştir: "İnsanın kötü eğilimi onu her gün yener ve onu öldürmenin yollarını arar. Eğer Yaradan yardım etmeseydi kişi bunun üstesinden gelemezdi, şöyle söylendiği gibi, 'Efendimiz onun ellerine bırakmayacak'" (Kiduşin 30).

Yukarıdakilere göre her geçen gün insanın eğiliminin neden büyümesi gerektiğini, Yaradan'ın ona daha sonra yardım edeceğini ve Yaradan'ın neden en son yardım ettiğini anlayabiliriz. Bu çalışmaya neden ihtiyacımız var, her gün aynı şey? Kişi her geçen gün ilerlemesi gerektiğini anlar, zira düzen şudur ki, kişi bir şeyi elde etmek istediğinde her gün, bazen daha az, bazense daha fazla ilerler. Ancak burada kişi tam tersini görür. Sadece ilerlemiyor ama sürekli gerilediğini görüyordur.

Ancak gerçek, Baal HaSulam'ın dediği gibi şudur ki, hakikatin yolunda yürümek isteyen kişi her geçen gün gerçeğe yaklaşır. Yani her gün kişi gerçeğin daha fazlasını, kendisi için alma arzusunun kötü olduğunu görür. Şöyle ki, alıcı, Yaradan'ın faydasına çalışmaktan kişiyi uzaklaştırmakla sorunlara neden oluyordur. Her gün kişi, Yaradan'ın, onun Yaradan adına çalışmasına izin vermemesi nedeniyle yeni sorunlarla ve ızdıraplarla acı çektiğinde, kötü eğilimden aldığı ızdıraplar, kişinin kötü eğilimden nefret etmesine sebep olur.

Şu yazılanların anlamı budur 'Siz Efendiyi sevenler, kötülükten nefret edin. 'Yani Yaradan'ı sevenler öncelikle kötülükten nefret etmelidir. Bu kişiye ona eziyet eden

kötülükten gelir. Kişinin ondan nefret etmesinin sebebi budur. O zaman kişi, kendine-sevginin kontrolü altında kalacağı ve ondan asla kurtulamayacağı konusunda büyük bir korkuya kapılır.

İşte o zaman, Yaradan'ın kişiye yardım edeceğine dair sözü gelir, şöyle yazıldığı gibi, 'Efendi onu, kötülüğün ellerine bırakmayacak. 'Ancak kişi, henüz bu ona acı vermediğinden, Yaradan için hiçbir şey yapamamanın acısını ve sorununu hissetmemesine neden olduğundan, alıcının ellerine kalacağından korkmadığını gördüğü için sonsuza dek kötülüğün ellerine kalabileceğine dair korkuya kapılmazsa, bu, kişinin halen bir ihtiyaca sahip olmadığı anlamına gelir. O halde Yaradan ona nasıl yardım edebilir? Bir şey gerekli değilse kişi ona değer vermez. Bundan dolayı eğer Yaradan yardım ederse kişi onu derhal kaybedecektir, zira Yaradan'ın yardımı, bilgilerimizin söylediklerini yazan Zohar'da yazıldığı gibidir: 'Arınmaya gelene yardım edilir. 'Ne ile? ' diye sorar ve şöyle cevaplar: 'Kutsal bir ruh ile.'

Kişi bunu edindiğinde ancak buna ihtiyaç duymadığında üst bolluğa değer vermesi imkânsızdır. Onu kaybedecek ve Klipot onu kişiden alacaktır, çünkü kişi Keduşa'nın önemini, dışsal olanlardan, Keduşa'nın dışında olanlardan uzak tutması gerektiğini anlamayacaktır.

Ancak burada bir soru doğar: Kişi kötüyü yani 'kötü' denilen alma arzusunu ne zaman hisseder? Düşüş sırasında, kişi maddesel dünyaya düştüğünde çalışma hakkında bile düşünmek istemez, çünkü tamamen bu dünyanın şehvetine gömülmüştür. Bu durumda alan efendinin kölesidir ve onu tüm kalbiyle seviyordur. Peki, 'alıcıya 'kötü' dendiğini nasıl hissedebilir? Eğer kendisi için almaya 'kötü' dendiğini hissedebilseydi, ona tüm kalbiyle hizmet etmezdi. O halde kötülük zamanı yani kendisi için almaya 'kötü' dendiğini hissettiği zaman ne zamandır?

Baal HaSulam çalışanların, hakikatin yolunda yürümek isteyenlerin arasındaki günahın aslında yükseliş sırasında olduğunu söylemiştir. Bu, kişinin Yaradan çalışmasına dair inceleme yapabildiği zamandır. Düşüş sırasında, o zaman kişi bir adam değil bir hayvan olduğundan konuşacak hiç kimse yoktur, zira tek endişesi hayvansal endişelerdir. Bu nedenle kişi, yükseliş sırasında çalışmasının doğru sırada olduğunu garanti etmezse, dışarı atılır ve cehenneme düşer, zira yükseliş sırasında davranması gerektiği gibi davranmamış ve buna dikkat etmemiştir.

Bu nedenle kişi, yükseliş sırasında düşüş sırasında ne kaybettiğini ne edinmesi ve Keduşa'nın basamaklarında yükselmesi gerektiğini ve şimdi sahip olduğu bütünlükten neden daha büyük bir bütünlüğe yükselmediğini hesaplamalıdır. Ayrıca kişi gerçekten de mevcut durumda en üst seviyede olup olmadığını ve şu anda içinde olduğu durumdan daha yüksek bir derece olup olmadığını görmelidir. Ayrıca yükseliş

durumunda olduğunu hissettiği zaman hissettiği önemi ve değeri ve bundan sonra ne yapması gerektiğini hesaplamalıdır: Kişi, Tora'nın sırlarıyla ödüllendirildiyse, onunla ödüllendirilmiş olmayı bile ummaz mı? vb. Kişi yalnızca yükseliş sırasında bütün bunlar hakkında düşünebilir.

Dolayısıyla yalnızca yükseliş sırasında, alma arzusunun kölesi olmakla ne kazandığını ne kaybettiğini, kazanamadığını, yalnızca kaybettiğini hesapladığında, yaptığı bu hesaplama eğiliminin ona ne kadar zarar verdiğini hissetmesini sağlar.

Kişi, her bir yükselişte, düşüşte ne kaçırdığını hesaplamalıdır. Böylece bu eğilimin pek çok zarara sebep olduğunu görür. Kişinin kalbinin Yaradan'ın yardımına ihtiyaç duyması için, ona pek çok sıkıntı gelir ve kişi bundan acı duyar, 'Çoğu, erdemlinin ızdırabıdır 'ayeti hakkında açıklanan Zohar'ın sözlerinde olduğu gibi erdemli bu eğilimden pek çok sıkıntı çeker.

Açıkladıklarımıza göre, 'Çoğu, erdemlinin ızdırabıdır, 'ayetini yorumlamalıyız. Şöyle ki, erdemli pek çok ızdıraptan acı çektikten sonra, 'erdemli 'yani erdemli olmak isteyen gelecekte sonra adlandırıldığından Yaradan için çalışmak isteyen kişi pek çok ızdırap birikene dek acı çeker. Bu nedenle şöyle yazılmıştır: 'hepsinden, 'yani kişi birçok sıkıntı yaşadığında Yaradan onu kurtaracaktır, zira o zaman kişi, Kli olmadan ışık olmadığından, Yaradan'ın yardımı için gerçek bir ihtiyaca sahip olur ve Yaradan'ın kurtarışını nasıl takdir edeceğini bilir.

Şimdi sordüğümüz şu soruyu, neden 'Yaradan İsrail için barıştan başka kutsamayı barındıracak bir Kli (kap) bulamadı' dediğini açıklayacağız. Sanki barış yalnızca İsrail içinmiş gibi görünüyor, oysa dünya ulusları için barış iyi değildir. Bu olabilir mi? Kim için barış iyi değildir? Yani günahkârlar için anlaşmazlığın barıştan daha iyi olduğunu ima ediyor. Böyle bir şey nasıl olabilir?

Yukarıda açıkladıklarımıza göre, 'günahkâr 'demek, insan bedenindeki kötülük demektir. Bu günahkârların ıslah geçirmesi gerekir; öğrendiğimiz gibi, alma arzusunun Keduşa'ya hizmet edecek şekilde düzeltilmesi gerekir. 'Ve Efendiniz Tanrınızı bütün kalbinizle ve her iki eğiliminizle seveceksiniz 'ifadesinin anlamı budur. Ancak bu eğilim nasıl böylesine bir ıslahtan geçebilir? Bu özellikle iyi eğilimle anlaşmazlık vasıtasıyla olabilir, yukarıda söylendiği gibi, iyi eğilim onu öfkeliendirmeli yani onunla savaşmalıdır.

Bu savaşlar vasıtasıyla kişinin içindeki kötülük ortaya çıkar. Yani kişi kötü eğilimin sebep olduğu sıkıntıları hisseder ve o zaman kendisi için almaya 'kötü eğilim 'dendiği kararına varır. Eğer kendisi için almak ona zarar vermezse kişi onun için bütün kalbiyle çalışır ve bütün endişesi ve düşüncesi yalnızca alıcının menfaati için olur.

Keduşa'ya karşı pek çok şey yapan bu alıcı, çoğul formda yani 'günahkârlar' olarak adlandırılır. Bu günahkârlar için barış iyi değildir aksine onlar için anlaşmazlık iyidir, çünkü anlaşmazlık yoluyla düzeltileceklerdir; şöyle yazıldığı gibi (Isaiah 57): "Barış yok 'der Tanrım, 'günahkârlar için."

Şimdi günahların erdemler haline gelmesinin ne anlama geldiğini ve böyle bir şeyin nasıl mantıklı olabileceğini yorumlayabiliriz. Yani eğer kötü eğilim, bir kez daha kişiyi cehenneme inmeye zorlayan sürekli düşüşlere sebep oluyorsa, kişinin Keduşa'dan tamamen ayrıldığı yerde, bu tür bir konu ve eylem hiç erdem olabilir mi?

Yukarıdakilere göre bu eğilimin kişiye zarar vermeye devam ettiği erdemlilerin günahlar yüzünden acı çektiği birçok kötülük yoluyla, kişi Yaradan'ın yardımına ihtiyaç duyar, yoksa mahvolacaktır. 'Hepsinden' demek, birçok kötülük biriktiğinde, kişi kalpten dua ettiği bir noktaya gelir ve Yaradan o zaman yardım eder demektir.

Şöyle yazılmıştır (Mezmurlar 85): 'Efendimiz Tanrımızın ne diyeceğine kulak vereceğim, çünkü O halkına ve takipçilerine barış hakkında konuşacak ve onların tekrar budalalığa dönmelerine izin vermeyecek. 'Peki 'Efendimiz Tanrımız konuşacak, çünkü O halkına barış hakkında konuşacak ... ve onların tekrar budalalığa dönmelerine izin vermeyecek 'yani kişi tekrar günah işlemeyecek koşuluna kim sebep olur? Bu özellikle kişinin içindeki günahkârın, günahlara sebep olduğu bu kötülükler ve sıkıntılardır ve kişi zaten mümkün olan en düşük alçaklığa ulaşmıştır, şöyle yazıldığı gibi, 'Çoğu erdemlilerin ızdıraplarıdır.'

Zohar'da erdemli pek çok ızdırap yüzünden acı çektiğinde, çektiği bu ızdırapların onu kötü eğilimden uzaklaştırdığı yazılmıştır. Bu nedenle Yaradan o kişiyi arzu eder ve bunların hepsinden onu kurtarır. Başka bir deyişle çekilen ızdıraplarla kişi bu eğilimin yani kendisi için almanın kötü olduğunun farkına varır.

Dolayısıyla bu eğilim yüzünden çektiği acı, onun için çalışmak istemesin diye kişiyi ondan uzaklaştırır ve o zaman onun kontrolünden çıkmasına yardım etmesi için Yaradan'a haykırma ihtiyacı duyar. Öyleyse Yaradan neden özellikle bu kişiyi ister? Çünkü kişinin bir ihtiyacı ve Yaradan'ın ona yardım edeceği bir Kli'si vardır; şöyle söylendiği gibi, 'Kli olmadan ışık yoktur.'

Öyle görünüyor ki, kötü eğilimin özellikle kişiye verdiği günahlar, Kli'ye neden olmuştur. Yaradan bu Kli'ye barış verebilir ve buna 'günahların erdemlere dönüşmesi' denir; zira kişinin Yaradan'dan duymak ile ödüllendirildiği barışın tamamı, bu günahlar sayesinde. Bu nedenle erdem haline gelirler.

Şimdi bilgilerimizin 'Yaradan İsrail için barıştan başka kutsayacak bir Kli bulamadı' sözleriyle ilgili sorduğumuz soruyu anlayabiliriz. Şunu sorduk: 'Kutsama nedir ve barış

nedir? 'Bunu, 'Kli olmadan ışık yoktur, realitedeki hiçbir şey bir sebep olmaksızın var olamaz 'kuralına göre anlamalıyız. Eğer bunun bir sebebi yoksa, mesele iptal edilmelidir. Bu nedenle bilgilerimiz kutsamayı tutacak Kli'nin yalnızca barış olduğunu söylemişlerdir. Aksi takdirde kutsama ayrılmalıdır. Diğer bir deyişle kutsama ışık ve barış Kli'dir; şöyle yazıldığı gibi, 'İsrail için kutsamayı tutan bir Kli.'

Ancak kutsamanın özellikle barış yoluyla olabileceği, aksi taktirde ayrılmak zorunda kalacağı barıştaki erdemin ne olduğunu anlamalıyız. Işığa 'kutsama 'dendiği biliniyor. Kişi O'nun ışığı ile ödüllendirildiğinde, artık hiçbir şeyin eksikliğini hissetmez. Bunun yerine tamamen bütünlüktedir, çünkü eğer bir şeylerin eksikliğini duyuyorsa o kişinin bütün olduğunu söylemek imkânsızdır.

Şöyle yazıldığı gibidir: 'Efendi İbrahim'i her şey ile kutsadı.' 'Her şey ile 'nedir? 'Her şey 'ifadesinin, İbrahim'in hiçbir şeyden yoksun olmadığı anlamına geldiğini söylemeliyiz. Aksi taktirde eksiklik varsa bu bir kutsama olarak kabul edilmez. Bu ışığın kişide kalması ve ondan ayrılmaması için ziyan olmadan kalabileceği bir Kli'ye ihtiyaç duyar. Aksi halde örneğin bir içeceğin Kli'de kaldığını görürsek, bu içeceği Kli'den çıkarırız.

Ders şudur; maneviyatta ışık, veren olduğundan, bolluğun Kli'de olması için Kli'nin de ihsan etme amacının olması gerekir. Aksi halde ışık ziyan olacaktır.

Bu demektir ki, dışsal olan yani Klipot ışıktan haz almak istediğinden, bu şarabın ziyan olması olarak kabul edilir. Bu nedenle bu şarap, artık insanın tüketmesi için uygun değildir, "Size 'adam 'denir, dünya uluslarına değil "ifadesinde olduğu gibi. Bu nedenle Kli şarabı ziyan etmeden önce şarap alınmalıdır.

Benzer şekilde Kli bolluğu lekelemeden önce bolluk alınmalı ve ışık ayrılmalıdır. Bilgelerimizin şöyle söylediği gibi, 'Kişi, bir budalanın ruhu ona girmedikçe günah işlemez '(Sotah 3). İnsanlar bununla ilgili şunu sorar; O halde bilgeliğin ruhu neden bir kişiden ayrılır? Eğer ayrılmasaydı kişi günah işlemezdi.

Baal HaSulam 'Göz görür, kalp imrenir'in bilindiğini açıklamıştır. Bu demektir ki, kişi bir şeyler gördüğünde, görmek onun imrenmesine neden olur. Kişi görmekle ilgili hiçbir şey yapamaz, zira bu ona bağlı değildir. Ayrıca birinin imrenmesi için mutlaka gözleriyle görmesi gerekmez, hayal etmesi bile yeterlidir. Yani kişiye bir düşünce gelebilir ve bu düşünce imrenmesine neden olur.

Bu nedenle eğer kişi, imrenmek zaten günah olduğundan imrenmek istemezse, görmeye tövbe etmelidir, o zaman imrenmeyecektir. Aksi taktirde imrenmek zorunda kalacaktır ve imrenmek zaten bir günahtır.

Bu yüzden kişinin Keduşa'yı lekelememesi için bir ıslah yapılmıştır. Kişi gördükten hemen sonra derhal tövbe etmezse, Hohma ışığı ondan ayrılır ve yerine bir budalanın ruhu girer. O zaman kusur o kadar da ölümcül olmaz. Bu nedenle bilgilerimizin bizlere insan adına yukarıdan hangi ıslahın yapıldığını, bilgelik ruhunun kişiden ayrıldığını söylediği yerde Hohma'nın (bilgelik) ruhu ondan ayrılır.

Şimdi yukarıdan verilen kutsamayı tutabilecek ve böylece kişiden tekrar alınmasına gerek kalmayacak bir Kli'ye neden ihtiyacımız olduğunu anlayabiliriz. Bu, kişiden bilgeliğin ruhunun Keduşa'yı lekelemesin diye alınmasıdır. Benzer şekilde eğer bir kişi yukarıdan bolluğu almak için bir kutsama ile ödüllendirildiyse ve eğer kişi uygun değilse, yani bolluğun kıyafetleneceği Kli uygun değilse ve bolluğu şarap gibi ziyan ederse o zaman yukarıdan kutsamanın geri alınmasına dair bir ıslah vardır.

Rabbi Şimon Ben Halafta gelir ve bununla ilgili şöyle der: 'Yaradan İsrail'i kutsamak için barıştan başka bir Kli bulamadı. 'Bizlere kutsamanın nasıl devam edebileceği ve asla durmayacağına yani barışa dair tavsiye verir. Peki 'barış' nedir? Bunu, şu ayete göre yorumlamalıyız: 'Efendimiz Tanrımızın ne konuştuğuna kulak vereceğim, çünkü O halkına barıştan söz eder ... ve onların tekrar budalalığa dönmesine izin vermez.'

Yukarıda insanın içinde bir anlaşmazlık olması gerektiğini açıkladık, şöyle yazıldığı gibi, 'Kişi daima kötü eğilimin üzerine iyi eğilimi öfkeliendirmelidir. 'RAŞİ bunu, kişinin onunla savaşması gerektiği şeklinde yorumlar. Özellikle bu savaş aracılığıyla kişinin içindeki kötülük ortaya çıkar, insanın içinde pek çok kötülük olduğunu ifşa eder, Zohar'ın şu sözlerinde olduğu gibi, 'Çoğu erdemlinin hastalığıdır ama Efendi kişiyi bunların hepsinden kurtarır.'

Bu kötülük kişinin içinde ortaya çıktığında, onlar 'Yaradan'ın yardımı için bir Kli ' denen bir ihtiyaç yaratır; şöyle yazıldığı gibi, 'Arınmaya gelene yardım edilir. Ne ile? ' Zohar, 'Kutsal bir ruh ile 'der. Başka bir deyişle, kişi 'ruh 'denen üst ışıkla ödüllendirilir ve bu onu ıslah eder.

Şimdi 'çünkü O halkına barıştan bahseder ... ve onların budalalığa tekrar dönmesine izin vermez 'ifadesindeki barışın ne olduğunu anlayacağız. Yaradan kötülüğü yenmesi için yardım olarak bir ruh vererek kişiye yardım ettiğinde, buna 'barış' denir. Başka bir deyişle bu, kötülüğün, iyiliğin altında teslim olduğu zamandır ve o zaman Keduşa'ya hizmet eder, şöyle dediği gibi, 'Ve Efendiniz Tanrınızı tüm kalbinizle, her iki eğiliminizle birlikte seveceksiniz. 'Yani kötü eğilim de Yaradan'ın bir aşığı haline gelir yani şimdi Yaradan'a memnuniyet ihsan etmek için çalışabilir.

Tekrar budalalığa dönmesin diye insanın içinde yaratılan bu barış, bu Kli ışığın durmasını engeller. Kli'nin bolluğu lekelediğini söylediğimizde bu, eğer kendisi için

alma arzusu Kli'de uyanırsa olabilir. O zaman bolluk Klipot'a uzanır. Bu nedenle bolluk ayrılmalıdır. Ancak Yaradan 'Barış, böylece kişi budalalığa tekrar dönmeyecek' dediğinde, bu kutsamayı tutan Kli'dir.

Bununla şu sorduğumuzu anlayacağız: "Yaradan 'Uzak olanlara barış, 'derse kesinlikle şunu söyler, Yakın olanlara barış. "Peki 'Yakın olanlara barış' dediğinde bunun bizim için anlamı nedir? Yaradan ne zaman 'Barış' (İbranicede aynı zamanda merhaba ya da hoşça kal anlamına gelir) der? Uzak olan biri olduğunda, anlaşmazlık aracılığıyla kötülük ifşa olduğunda ve kendisi için alanın Yaradan'dan uzaklaştığı bariz olduğunda, buna 'uzak 'denir.

Hiç şüphe yok ki bu konu birisi Yaradan'a özellikle yakın olmak istediğinde geçerlidir. Kişi, Onunla savaşı ve kişiye 'yakın 'denir. Özellikle ikisi aracılığıyla yani kişi uzakla ve yakınla, her ikisiyle de barış yapabildiğinde, o zaman Yaradan, 'Barış' (ya da merhaba) der. Bu nedenle şöyle yazılmıştır: 'Barış, barış, uzağa ve yakına.'

Çalışmada Asılsız Nefret Nedir?

Makale No. 24, Tav-Şin-Mem-Zayin, 1986-87

Bilgelerimiz şöyle dedi (Yoma 9b): 'Tora, Mitzvot (emirler) ve sadakaya bağlandıklarında İkinci Tapınak neden yıkıldı? Çünkü asılsız nefret vardı. 'Asılsız nefretin önemini, bilgilerimizin orada Tora, Mitzvot ve sadaka olmasına rağmen dedikleri noktaya kadar anlamalıyız. Orada asılsız nefret olduğu için, tapınağı yıkmaktan korumakta acizdi. Ayrıca orada üç şeyin hepsi birden varsa, neden tapınağın yıkılması gerektiğini anlamalıyız. Yani orada temelsiz nefret varsa, tapınağı ayakta tutacak daha fazla yer yok mudur ki yıkılması gerekir?

Bu nedenle asılsız nefret ve Tapınak arasındaki bağlantıyı anlamalıyız. Ayrıca bu asılsız nefret içindir demek, ne demektir anlamalıyız. Nitekim orada asılsız olmayan bir nefret olsaydı, yasak bu kadar ağır olmazdı ve Tapınak kalmış olabilirdi.

Tora'da şöyle yazılmıştır (Leviticus 19:17): 'Kalbinizde erkek kardeşinizden nefret etmeyeceksiniz. 'RAŞBAM'ın orada yaptığı şu yorum gibi: 'Eğer size zarar verirse. 'Eğer size zarar verse bile, bu kişiden nefret etmeniz yasaktır, nedensiz yere nefret etmeniz ise daha da çok yasaktır. Ancak bu yasağın yalnızca tek bir biçimidir. Eğer hiçbir şeyin üzerinde bu yasak olmasaydı, Tapınağın var olma hakkı olmaz ve yıkılmak zorunda kalırdı. Yani orada nefret olsaydı ama nefret asılsız olmasaydı Tapınak yıkılmazdı. Tapınağın yıkılmasının bütün sebebi, yalnızca asılsız nefret yüzündendir. Bu nedenle asılsız nefret ve Tapınak arasındaki bağlantıyı anlamalıyız.

Mezmurlardan önce söylediğimiz 'Olsun lütfen 'duasında şöyle yazılmıştır: 'Kral Davud'un erdemi koruyacak ki Sen bizler Sana tam bir tövbe ile dönene ve bedava bir hediyenin hazinesini verene dek sabırlı ol.'

Tam bir tövbe istemekle arasındaki bağlantıyı anlamalıyız, yani hiçbir şeyin eksikliğini hissetmiyoruz, hiçbir şey istemiyoruz ve hemen ardından 'bedava hediye'nin hazinesini bize ver 'diyoruz. Bu, tam bir tövbenin dışında başka bir şeyler daha istiyoruz anlamına gelir. Bu ayrıca aslında çalışmamız için bir ödül istediğimiz, ancak kötülük ve suçla dolu olduğumuz için, Senden günahlarımızı telafi etmeni isteyeceğiz ve tövbe etmek istiyoruz anlamına gelir. Bu nedenle bir ödülü hak etmiyoruz. Bu nedenle ödül istemiyoruz; peki neden 'bedava hediye'nin hazinesini bize ver 'diyoruz?

Bunu anlamalıyız. Nihayetinde ödül kazanmak için değil, Yaradan'ın faydası için çalışmalıyız. Buna rağmen O'ndan bizlere vermesini istiyoruz. 'Bizi ödüllendir ' diyemeyiz, zira bunu hak etmiyoruz, çünkü bizler günahkârları. Bu nedenle bedava bir hediye istiyoruz. Buna göre O'ndan bize bedavaya vermesini istemeye nasıl izin veriliyor? Sonuçta kendimiz için hiçbir şeye ihtiyacımız yok, yalnızca Yaradan'ın faydası için istemeliyiz. O halde O'ndan neden 'bedava hediye'nin hazinesini 'istiyoruz? Oradan kendimiz için almamıza izin var mı?

Ancak öğrendik ki, çalışmamızın özü, Yaradan 'kendisi için alma arzusu 'adı verilen haz ve memnuniyeti alma Kli'sini (kap) yarattığından, özlem duymadan hiçbir şeyden haz alamamamızdır zira bizim doğamız budur. Bu nedenle haz alan asıl Kli'ye, 'haz alma arzusu 'denir.

Ancak daha sonra 'form eşitliği 'denilen kendisi için alma arzusunun değil, ihsan etmeyi amaçlayabildiği ölçüde alma arzusunun kullanıldığı bir ıslah yapıldı. Başka bir deyişle Yaradan, 'haz alma arzusu 'denilen dünyayı yarattı ve bu arzusunun, 'yokluktan var oluş' olarak yaratıldığı kabul edilir, zira O'nun içinde var olan ihsan etme arzusu, yeni bir şey yaratmıştır.

Utanc olmaması için, bizleri alma arzusuyla yaratmadan önce, O'nun sahip olduğu ihsan etme arzusunun kendimiz için icat etmemiz gerekir. Ama ihsan etme arzusu doğamıza zıt olduğundan, O'ndan, bize alma arzusunun verdiği gibi şimdi de sahip olduğu ihsan etme arzusunun vermesini isteriz. Çünkü bizlerin içindeki alma arzusunun O yaratmıştır, bizlerin doğamıza karşı koyacak gücümüz olmadığı için ancak bu doğayı bize veren Yaradan ikinci bir doğa verebilir. Yani yalnızca O, bizlerin ihsan etme kaplarını kullanmamızı sağlayabilir.

Bununla Yaradan'dan 'bedava hediye'nin hazinesini bize ver 'dediğimizde, bu, bu dünyayı Yaradan Yaradan'ın arzusu bedava bir hediyedir anlamına gelir; zira O kimden alacak ki? Ayrıca 'ücretsiz hediye 'denen bu hazineyi bize vermesini isteriz, yani bizlerin de ödül almamak için 'olarak adlandırılan kutsal çalışmayı bedavaya yapma gücümüz olacaktır.

Böylece istemek ve 'Sana dönene, önüne tam bir tövbe ile gelene dek bize karşı sabırlı ol, 'demek arasındaki ilişkiyle ilgili sorduğumuz soruyu anlayacağız. Ancak o zaman O'ndan bedava hediyeinin hazinesini bizlere vermesini isteriz. Tövbe ile başlarız ki bu eksiğimiz olan tek şeydir ve derhal şöyle deriz: 'Bize ver. 'Tövbe, kökümüze dönmek istiyoruz demektir, bununla ilgili şöyle yazıldığı gibi, "Tövbe, 'Hey'in Vav'a dönmesi ' demektir. "Bu demektir ki, Malhut denen ve alma arzusu olan Hey, 'ihسان eden 'denen Vav'a dönecektir.

Bu, her şeyi ihسان etmek için yapmayı istemekle her birimizin Malhut olan ruhunun kökünün tümüyle ihسان etmek için olmasını sağlarız anlamına gelir. Dolayısıyla istediğimiz bu tövbe, yalnızca ihسان etmek için çalışmak istememizdir ve hemen 'Ver! ' deriz, yani şunu isteriz: 'bedava hediyeinin hazinesini bana ver.'

Yukarıda açıkladıklarımıza göre, 'bedava bir hediyeinin hazinesi, 'tövbe ile yani hangi tövbeyi aradığımızla ilgili açıklama demektir. Hemen açıkladığımız şey budur. Yani Senden 'bedava bir hediyeinin hazinesi 'denen ihسان etme arzusunu bizlere vermeni istiyoruz. Şöyle ki, Senin dünyayı yarattığın 'Onun arzusu yarattıklarına iyilik yapmaktır 'denen bu arzu, karşılığında hiçbir şey olmadan, bedavadır; dünyanın yaratılışının 'bağış yoluyla 'yapıldığının bilindiği gibi. Bize bu arzuyu ver.

Dolayısıyla 'bedava bir hediyeinin hazinesi'nin verilmesini istemek, hangi tövbeyi istediğimizi açıklar, Zohar'da şöyle yazıldığı gibi: 'tövbe demek, Hey'in Vav'a dönmesi demektir.' Şimdi orada Tora, Mitzvot ve sadaka olmasına rağmen, İkinci Tapınağın yıkılmasına dair bilgilerimizin söyledikleriyle ilgili sorduğumuz soruyu anlayabiliriz. Orada asılsız nefret olduğu için yine de var olamazdı ve Tora, Mitzvot ve sadaka, Tapınağı yıkılmaktan koruma gücüne sahip değildi.

'Bedava bir hediye'nin, Keduşa'nın (kutsallık) olabileceği Kelim'e ihtiyacımız olması anlamına geldiğini açıkladık. Aksi taktirde Keduşa'nın, ışıık ve Kli arasında form eşitliği olmadığı için ayrılması gerekir. Keduşa, ihسان etmek demektir. Eğer Kli almak için çalışırsa, ışıık ayrılmak zorunda kalır. Bu nedenle 'bedava bir hediyeinin hazinesini bize ver 'deriz.

İkinci Tapınakta asılsız nefret olduğu için yani 'bedava 'olmasından, bedavaya, hiçbir ödöl olmadan, tam tersine ödöl almamak üzere çalışmaktan nefret ettikleri için, Tora, Mitzvot ve sadakaya bağlanmalarına rağmen, ihسان etmeyi amaçlamadıklarından, aralarındaki formun zıtlığı nedeniyle Keduşa'nın oraya yerleşmesi için hiç yer yoktu. Bu nedenle Tapınak yıkılmak zorunda kaldı.

Çalışmanın düzeni, bizi bedavaya çalışmaya getirsin diye Tora, Mitzvot ve sadakaya ihtiyaç duymamızdır. Yani onlar yalnızca amaca, Yaradan'la Dvekut'a, form eşitliğine

ulaşmak için araçtırlar; şöyle yazıldığı gibi: 'Ve O'na tutunmak için 've bilgelerimiz şöyle dedi: 'O merhametli olduğu için sen merhametlisin.'

Bu koşulda 613 Mitzvot, Dvekut'a ulaşma araçlarıdır ve Zohar onlara '613 tavsiye 'der. Şöyle yazıldığı gibi ('Zohar Kitabı'na Giriş,' 'Sulam'ın Aynaları, 'madde 1): Zohar, Tora'daki Mitzvot'u, Pekudin (teminat) adıyla adlandırır. Ancak onlara 613 Eitin (tavsiye) de denir. Aralarındaki fark her şeyde Panim (ön) ve Achor (arka) olmasıdır. Bir şeye hazırlık Achor olarak adlandırılır ve onun edinimine Panim denir. Tora ve Mitzvot 'Onun sözlerini yerine getirenler 'olarak izlendiğinde, duymakla ödüllendirilmeden önce Mitzvot'a '613 tavsiye 'denir ve Achor kabul edilirler. Onun sözünü duymakla ödüllendirildiğimizde 613 Mitzvot, 'teminat 'sözcüğünden gelen Pekudin haline gelir, zira 613 Mitzvot vardır ve her bir Mitzva'ya, özel bir derecenin ışığı yerleştirilmiştir.

Yukarıda söylenenler bize hazırlık sırasındaki çalışmanın düzeninin, Tora ve Mitzvot'u izlememiz gerektiği olduğunu açıklar. Bu 'form eşitliği 'denen Dvekut'a ulaşabilmemiz için bir tavsiyedir. Ancak daha sonra üst ışığı alabilen Kelim'e sahip olduklarında, 613 Mitzvot teminatlar haline gelir ve özüne göre her bir Mitzva için tasarlanan bütün ışıklarla ödüllendirilirler.

Orada asılsız nefret olduğu için, bedava, ödül olmadan çalışmaktan nefret ettiklerinde yani ödül almak için olmayan çalışmaya ihtiyaçları olmadığı, tam tersine Tora, Mitzvot ve sadaka, tamamen ödül almak için olduğundan, bu çalışma ö'düllendirilmezse, onun için ölüm iksirine dönüşür 'olarak adlandırılır. Bu nedenle İkinci Tapınak sırasında Tora, Mitzvot ve sadakayı yerine getirmek, Tapınağın yıkılmasını engelleyemezdi, çünkü Keduşa'yı korumak için ihsan etme kapları gerekir. Onlara sahip olmadıkları için Tapınak yıkıldı.

Dolayısıyla insan, Yaradan'ın kendisine verdiği 'kendisi için alma arzusu 'denen Kli'den doğar ve bütün çalışma ve kâr alıcıya aittir ve insanın elde ettiği şeyler üzerinde hiç kimsenin bir iddiası yoktur. Diğer bir deyişle hem insan hem de onun sahip oldukları, kendisi için alana aittir.

Şöyle söylediği gibi ('Zohar Kitabı'na Giriş, 'madde 11): 'Kendisi için alma arzusu olan beden, yaratılış düşüncesindeki kökünden uzanır, Tuma'a dünyalarının sisteminden geçer ve ilk on üç yıl bu sistemin kölesi olarak kalır.'

Bu nedenle aslında her şey alıcıya aittir. O halde on üç yıl sonra ona nasıl 'Şu ana kadar her şey sana ait olmasına rağmen, bundan sonra sen ve gördüğün tüm mülkün Yaradan'ın otoritesine devredilmesi gerektiğini ve senin için hiçbir şey olmadığını bil.

Başka bir deyişle şimdiye kadar Yahudi değildin, ama şimdi Yahudi olmayanlara ait olan her şey götürülüp, İsrail'in otoritesine aktarılıyor 'denir?

Ama 'İsrail'in otoritesi 'nedir? Yaşar-El (Yaradan'a doğru) olarak adlandırılan Yaradan'ın otoritesidir. Bu demektir ki, İsrail'in sahip olduğu her şey, tek bir otoriteye girer. Dolayısıyla alıcının otoritesinde olan her şey, birlikte 'dünya ulusları' denen her bir detay, şimdi gereklidir, zira onlara ait olan her şeyden, şimdi onlara kendisi için alanın sahip olduğu her şeyden vazgeçmesi ve onları İsrail'in otoritesine devretmesi gerektiği söylenir.

Peki 'İsrail'in otoritesi 'nedir? Yukarıda söylendiği gibi, Yaradan İsrail'in otoritesidir, çünkü onların kendilerinin hiçbir otoritesi yoktur, aksine onların hepsi Yaradan'ın önünde iptal olmak isterler.

Şimdi RAŞİ'nin Bereşit (başlangıçta) sözcüğüne yaptığı yorumdaki sözlerini yorumlayabiliriz: "Rabbi İsaac dedi ki, 'Tora'nın, İsrail'e emredilen ilk Mitzva olan 'Bu ay size...' ile başlaması gerekirdi. Bereşit ile başlamasının sebebi nedir? Çünkü 'Onun çalışmalarının gücünü, ulusların mirasını onlara vermek için halkına bilinir kıldı.' Dolayısıyla eğer putperestler onlara 'Siz soyguncusunuz, çünkü yedi ulusu fethettiniz,' derse şöyle cevap verirlerdi:

'Yeryüzünün tamamı Yaradan'a aittir.

O yarattı ve uygun gördüğü şeyi verdi.

Kendi isteği ile onlara verdi ve

Kendi isteği ile onlardan aldı ve bize verdi.'"

Bu bize çalışmada ne öğretir anlamalıyız. Açıkladığımız gibi, bunu basitçe anlayabiliriz. Yaradan dünyayı yarattıklarına iyilik yapma amacı ile kendisi için alanın haz alması için yaratmıştır. Yaradan'la 'form eşitliği' denen Dvekut'a sahip olmak için, alıcının kendisi için çalışmaması, 'ihسان etmek için' olarak adlandırılan Yaradan adına çalışması için bir düzeltme yapıldı.

Bilinir ki, ihسان etmek için koşulu 'İsrail, 'almak için koşulu 'dünyanın ulusları' olarak adlandırılır. Keduşa'nın HGT NHYM denen yedi niteliği olduğundan, Klipot'un da 'yedi ulus' denen yedi kötü niteliği vardır. Her şey onların otoritesinden alınmalı ve İsrail'e aktarılmalıdır, yani yedi niteliğin sahibi, yedi Klipot'a karşılık gelen, yedi ulus olan dünya ulusları değil, İsrail olmalıdır.

Şöyle söylendiği gibi (Giriş'te): 'İnsan on üç yaşına kadar Klipot'un otoritesi altındadır. Daha sonra Klipot'tan çıkmalıdır; bu süreç 'puta tapmak' olarak adlandırılır ve kişi

'İsrail 'olarak adlandırılan Keduşa'ya girmelidir. O zaman Klipot şu argümanla gelir: 'Ama Yaradan bizi yani kendimiz için alma arzusunu yarattı ve seni bizim kontrolümüz altına o yerleştirdi. O halde neden on üç yıl sonra bizim kontrolümüzden çıkmak istiyorsun? Üstelik bizi yönetmek istiyorsun! 'Bu bedenin, kişi 'kendisi için alma ' denilen putperest olmak koşulundan çıkmak ve İsrail olmak, her şeyi Yaradan'a ihsan etmek için yapmak istediği zaman kişiye karşı şikayetidir.

Şöyle yazılmıştır: 'Siz soyguncusunuz, çünkü yedi ulusu fethettiniz.' Şöyle yanıtlarlar: 'Tüm yeryüzü Yaradan'a aittir, 'yani dünyanın sahibi O'dur. Şöyle ki, yarattıklarına iyilik yapmak için dünyayı Yaradan Yaradan, ilk önce O'ndan haz ve memnuniyet alması için kendisi için alanı yarattı. Daha sonra yaratılanların haz ve memnuniyeti almada hiçbir kusur hissetmemesi için bir yargı getirdi ve ışık kendisi için alandan ayrıldı. Bunun yerine ışık ihsan etmek için alana verildi ve kendisi için alan ışık olmaksızın karanlıkta kaldı.

Daha sonra, ruhların yaratılması üzerine ve Tikkun (ıslah) dünyasındaki, iki sistem buradan uzanır: Keduşa'nın (kutsallığın) ABYA'sı ve Tuma'a'nın (kirlilik) ABYA'sı ve insan ortaya çıkar ve doğar. On üç yıl kişi Tuma'a'nın ABYA'sının otoritesi altındadır. Daha sonra Tora ve Mitzvot'un gücü sayesinde onların kontrolünden çıkar ve kendisiyle birlikte her şeyi Keduşa tarafına götürür.

Ulusların şikayetinin, 'Siz soyguncusunuz, çünkü yedi ulusu fethettiniz, 'demelerinin anlamı budur. Bu demektir ki, kişinin içindeki dünya ulusları ona şöyle şikâyet ediyor: 'Neden yaygara koparıyorsun? Kendisi için alma arzusunu Yaradan'ın yarattığını görebilirsin ve O, alma arzusunun dünyadan haz almasını ister. Neden tam tersini yapmak, yani kendisi için almaktan bütün hazzı alıp 'ihsan etmek için 'denen 'İsrail'e vermek istiyorsun? Başka bir deyişle sen hırsız olmak istiyorsun ve Yaradan'ın bunu kabul ettiğini söylüyorsun. Bu mümkün mü?

Şöyle yazıldığı üzere, buna gelen cevap şudur: 'Çalınmış su tatlıdır '(Atasözleri 9). Çalma yoluyla, her şey 'puta tapan 'olarak adlandırılan kendisi için alandan, yedi ulustan alındığında hafifletilecektir (tatlandırılacak). 'Tatlı' demek, özellikle Klipot'tan parça alan ve onları Keduşa'ya yükselten İsrail aracılığıyla bu onların ıslahı olacaktır. Yalnızca çalma yoluyla sahip olduklarının onlardan alındığını düşündüklerinde ıslahı kabul edeceklerdir.

Bu böyledir, çünkü onların Kelim'inde yani putperestlikte ki bu yedi ulustur, almak isterler. Ve alırlar, ama Yaradan'ın vermek istediğine kıyasla, bu çok minik bir ışıktır. Bununla ilgili şöyle yazılmıştır. 'Yarattıklarına iyilik yapmak, çok ince bir ışıkla değil cömert, boldur. Bu onlara yalnızca yaratılış düşüncesinde tasarlanan tüm ışığı gerçekten alana kadar devam etmeleri için verildi. Islahın sonunda Zohar şunu der:

'Ölüm meleği kutsal bir melek olacak. 'Ayrıca şunu der: 'SAM kutsal bir melek olmaya mahkûmdur.'

Dolayısıyla özellikle çalma yoluyla dünya ulusları, 'Siz soyguncusunuz, 'dediklerinde, her seferinde onların bir parçaları Keduşa'ya aktarıldığında hafifletme alırlar. Bununla ıslahı alırlar. 'Çalınan su tatlıdır, 'ifadesinin anlamı budur.

Çalışmada bu ayet bize ne der? Bilmeliyiz ki, Sitra Ahra'dan (diğer taraf) ve almak olan Klipot'tan sahip olduklarını alabildiğimiz ölçüde kötülüğu hafifletiriz ve o tam ıslah alır. Klipot'a düşen bütün anlayışlar Keduşaya girdiğinde o zaman ıslahın sonu olacak ve her şey tamamlanacaktır.

Çalışmada Başın Ağırlığı Nedir?

Makale No. 25, Tav-Şin-Mem-Zayin, 1986-87

Bilgelerimiz şöyle dediler (Berahot 30b): 'Kişi başın ağırlığı olmadan dua etmez.' RAŞİ, başın ağırlığı, boyun eğmek demektir şeklinde değerlendirir. Bilgelerimiz de orada 'Kişi üzüntüden ve başın hafifliğinden dua etmez 'dediler. RAŞİ, başın hafifliğinin, başın ağırlığının tam tersi anlamına geldiği şeklinde yorum yapmıştır.

'Yalnızca başın ağırlığından 'dediğinde, bunun başın ağırlığı mı yoksa kişinin dua etmemesi gerektiği anlamına geldiğini anlamalıyız. Ancak daha sonra şöyle yazılmıştır: 'Kişi dua etmez ve bu başın hafifliğinden değildir. 'Bu demektir ki, kişi, başın hafifliği olmadığı zaman dua edebilir ve başın ağırlığını beklemesine gerek yoktur.

Daha doğrusu bu, kişi başın hafifliğine sahip değilse, o zaman başın ağırlığına sahiptir, anlamına gelir. Ayrıca tam tersine, başın ağırlığı yoksa, o zaman kişinin başı zaten hafiftir. Yani, başın ağırlığı ve başın hafifliği arasında ortada hiçbir şey yoktur. Bu nedenle ifadeler arasında herhangi bir çelişki de yoktur. Bununla birlikte başın ağırlığı ve başın hafifliği arasında hiçbir şey olmamasının nasıl mümkün olduğunu anlamalıyız.

Esas olarak bilgilerimizin söylediği koşullara göre '...olmadıkça, kişi dua etmez, ' dedikleri duanın ne olduğunu anlamalıyız. Başka bir deyişle dua nedir? Orada bu koşullar olmalıdır, aksi takdirde dua etmek imkânsızdır.

Bilgelerimiz şöyle demiştir (Taanit 2): 'Efendiniz olan Tanrınızı sevmek ve O'na bütün kalbinizle hizmet etmek için. 'Kalpteki çalışma nedir? Duadır.

Tora'daki Mitzvot'un (emirler) geri kalanından daha çok bir duaya, neden 'kalpteki çalışma 'dendiğini anlamalıyız. Tora çalışması dua kadar yüce değil midir?

Ayrıca neden özellikle duaya 'kalpteki çalışma 'dendiğini de anlamalıyız. Duanın yalnızca kalbe ait olup, Tora'ya ait olmadığını söyleyemeyiz, zira Tora da kalbe aittir. Rabbi Eben Ezra'nın şöyle söylediği gibi (Panim Masbirot kitabına girişte sunulmuştur): 'Bilin ki, Tora yalnızca kalbin adamlarına verilmiştir.'

Bu nedenle şunları anlamalıyız: 1) 'Bir 'dua'nın neden Mitzvot'un geri kalanından daha çok bir çalışma olarak kabul edildiğini anlamalıyız. 2) Neden özellikle duaya, 'akıldaki çalışma 'değil de 'kalpteki çalışma 'denir. Kalpteki çalışma olan duaya dair bilgilerimiz şöyle demiştir: 'Başın ağırlığı olmadan kişi dua etmez. 'Bu demektir ki, özellikle bu sayede kişinin duası usulüne uygun olur. Bu nedenle 'başın ağırlığı'nın ne olduğunu anlamalıyız.

Yukarıdakileri anlamak için, yaratılış amacıyla ilgili olanı tekrarlamalıyız. Bu net olmasına rağmen amacı hatırlamak için tekrar etmeliyiz, bu da amacı iskalamanın garantisidir. Yaratılış amacıyla ilgili olarak, sadece şu iki konudan bahsetmeliyiz: a) Veren, Yaradan b) Yaratılanlar, bolluğun alıcıları.

'O'nun yarattıklarına iyilik yapmak arzusu 'olan yaratılış amacı, yaratılanları O'nun vermek istediği şeyi yani onlara vermek istediği hazzı almaları için yaratmasıdır. İyilik yapmanın anlamı budur, zira kişinin haz almadan iyi bir şey aldığı söylenemez. Başka bir deyişle kişi eğer haz almıyorsa, bu neden iyi olarak kabul edilir?

Oysa kişinin yalnızca özlem duyduğu şeyden haz aldığını görüyoruz. O bu nedenle yarattıklarında haz almaya özlem duyma arzusu yarattı. Buna 'kişinin kendi menfaati için alma arzusu 'denir. Üst dünyalarda kişinin kendi menfaati için alma arzusuna, Malhut ve ayrıca Aviut (kalınlık) denir. Kendisi için alma arzusu, yetkisiz kılındığında, ıslah olmadan bu Kli'yi (kap) kullanmak yasaklanmıştır.

Ancak Yaradan'la aralarındaki form eşitsizliği nedeniyle, doğduğu zamanki ilk kökündeki yani yaratılışında ortaya çıktığı gibi kullanmamak için alma arzusunun üzerine bir ıslah yerleştirildi, çünkü Yaradan verendir ve yaratılanlar alacaktır.

Form eşitliğine gelmek yani alanın da veren olarak kabul edilmesi için aksi taktirde form eşitliği olmayacağından, yaratılanların haz ve memnuniyet alımlarında 'utanç' denen hoşnutsuzluğu hissetmeleri sağlandı. Yaratılanları bu utançtan kurtarmak için 'ihvan etmek için almak 'denen bir ıslah yapıldı. Bu demektir ki, kişi, özlem 'denen Kli'siyle almasına rağmen, yani onu almaya özlem duymadığı sürece, bu yararın tadını çıkarması imkânsızdır; ancak ıslah, eylemin üzerine bir niyet konulmasının gerekmesidir. Yani kişi alma arzusu tam güçte olmasına rağmen, onu yapana memnuniyet ihvan etmeyi amaçlayamazsa, özlemine rağmen bu hazdan vazgeçtiğini görmelidir.

Kişinin ondan vazgeçmesinin sebebi, Yaradan'la 'form eşitliği 'denen Dvekut'u istediği için olmalıdır; bilgelerimizin şöyle söylediği gibi: 'O merhametli olduğu için sen merhametlisin. 'Bu ıslahtan bizlere Tzimtzum (kısıtlama) ve gizlilik uzanır. Yani aşağıdakiler bu amaca sahip olmadan ve en büyük hazlardan bile vazgeçmeden önce, Yaradan'a ihsan etmeye yönelemezlerse, dünyada karanlık olur.

Diğer bir deyişle Yaradan yarattıklarından gizlidir ve O'nu hissetmezler. Yine de mantık ötesi olarak O'nun yarattıklarıyla bir bağı olduğuna ve onları haz ve memnuniyet vermek için yarattığına inanmalıyız. Gözümüze görünür olan şeyler söz konusu olduğunda bu böyle değildir. İhsan etmeyi amaçlamadan önce, bizler karanlığın yönetimi altına giriyoruz ve manevi olan hiçbir şey aydınlatmıyor. O zaman O'nun yarattıklarına iyilik yapmak olan yaratılış amacı, ifşa olmuyor, çünkü o zaman dünyada yalnızca ızdırap ve acı görüyorlar ve İyilik Yapan İyi'nin rehberliğini görmüyorlar. Yine de yarattıklarına iyilik yapmak olan yaratılış amacının mutlak gerçek olduğuna ve bunu görmememizin sebebinin, 'Tzimtzum ve yüzün gizliliği 'denen bir ıslah yüzünden olduğuna inanmalıyız.

Şöyle söylediği gibi (Kabala Bilgeliğine Önsöz, madde 10): Bu nedenle bedende kıyafetlenen yaşam ışığı olan bu ruhun, yokluktan varoluşa uzandığını görürsünüz. ABYA'nın dört dünyasını geçerken, Guf (beden) denen ona tayin edilmiş Kli'ye gelene kadar, O'nun yüzünün ışığından giderek uzaklaşır. İçindeki ışık çok azalmışsa, kaynağı tespit edilemeyecek hale gelir ...'

Bu bizlerin inanç üzerinde çalışmamıza neden olur, çünkü artık ruhumuzun Yaradan'dan geldiği anlaşılamaz. Bunun yerine Yaradan'a, bütün yaratılanlara yol gösterenin O olduğuna inanmak için özel bir çalışmaya ihtiyacımız vardır. Dolayısıyla ihsan etme çalışmasında hissettiğimiz bütün ağırlık, 'alma arzusu 'denen doğamız nedeniyle, ödül olmadan çalışmanın bizler için zor olmasından kaynaklanmaz. Aksine burada tamamıyla farklı bir mesele vardır, zira Baal HaSulam'ın söylediği kurala göre, doğamızda, altta olanın, onun için en önemli olan üsttekinin önünde kendini iptal etmek istemesi özelliği vardır. Sıradan bir insan, önemli bir insana hizmet etmekten haz alır, bilgelerimizin şöyle söylediği gibi (Kiduşin 7): 'Önemli biriyle verir ve şöyle der, 'Böylelikle kutsandın. 'Kişinin ona vereni mutlu etmek için alması, tam ihsan etme ve ona vermek olarak kabul edilir.

Bunun sebebi, doğası gereği bir kişinin önemli bir kişiye vermekten ve ihsan etmekten hoşlanmasıdır. Bu soruyu getirir: 'İhsan etmek için Tora ve Mitzvot'u izlemek, bizler için neden zor? 'Cevap şudur; utanç ekmegi ıslahı nedeniyle, 'Tzimtzum, gizlilik ve karanlık 'denen bir ıslah yapılmıştır. Böylece yaratılanlar kendisi için almanın

kontrolünde oldukları sürece köklerinden çok uzaklaşmışlar ve kaynakları tespit edilemez olmuştur.

Bunun yerine bizlere mantık ötesi çalışma verilmiştir. Manevi olan herhangi bir şeyi hissetmememize ve görmememize rağmen, her şeyi mantık ötesi yapmalıyız. Bu da ihsan etme çalışmasında ağırlığa neden olur. Bu nedenle çalışmada hakikat yolunda yürümek istediğimizde, Yaradan'dan bizlere inancın gücünü vermesini istemeliyiz.

Şöyle yazılmıştır (Rabbi Elimeleh'in 'Duadan önce dua 'duasında): 'Kalplerimize sonsuza dek ve durmaksızın inancını yerleştir. 'Bu demektir ki, Kralların Kralı'na hizmet ettiğimizi hissetmemiz için Yaradan bize inancın gücünü verecek ve bedenimiz kesinlikle 'bir meşalenin önündeki mum gibi 'iptal edilecektir.

Ancak bizler, bizler için neyin iyi, neyin kötü olduğunu söyleyen liderimiz, rehberimiz olan yaratılıştan gelen bir akıl ve mantıkla doğduğumuzdan, bu nedenle mantık dahilinde anlamadığımız herhangi bir şeyin bizim için iyi olmadığını söyler.

Dolayısıyla bize mantık ötesi inanç çalışması verildiğinde, mantığımız gelir ve bu yolda yürümememiz gerektiğini söyler. Bunun yerine şunu iddia eder: 'Yaradan bize akli sebepsiz yere mi verdi? O her şeyi bizim iyiliğimiz için yarattı, 'yani haz alalım diye. Şu ayeti de kanıt olarak getirir: 'Kişi kendi aklına göre övmelidir.'

Ansızın kişi gelir ve bedene şunu söyler: 'Şu ana kadar rehberim olduğun ve asla mantığa karşı hiçbir şey yapmadığım, yani senin emirlerini yerine getirdiğim doğru. Ama bundan sonra bana yapmamı söylediğin herhangi bir şeyi, seni dinlemeyeceğimi, yalnızca kitaplardan ve yazarlardan duyduğuma göre hareket edeceğimi bil. Cennet krallığının yükünü mantık ötesi olarak üstleniyorum ve yüce bir krala yakışır bir şekilde Yaradan'a hizmet etmek istiyorum. Şu andan itibaren bütün bunlarla ilgilenmek istemiyorum, ancak bütün düşüncelerim yalnızca Senin, Yaradan'ın iyiliği için olacaktır.'

Dolayısıyla hakikate ulaşabilmek için kişinin tek eksiği, mantık ötesi inançtır. Beden buna tüm gücüyle direnir ve bundan Yaradan çalışmasındaki ilerlemenin eksikliği uzanır. Buna 'başın ağırlığı' denir, çünkü 'baş, 'insanın mantığı anlamına gelir. Eğer bir insan mantığının ona söylediğini dinlerse, buna 'başın hafif olması' denir, yani bu, mantığın tahammül etmesinin kolay olduğu bir şeydir, çünkü kişi mantığının ona dikte ettiği şeyi yapıyordur.

Ancak kişi mantık ötesi gitmek isterse, buna 'başın ağırlığı' denir, yani kişi mantığa karşı gelmek istediğinde, 'baş' denen mantık için buna tahammül etmek zordur ve bunu bir yük ve ağırlık olarak kabul eder. Buna 'başın ağırlığı' denir.

Böylece şu yazılanları yorumlayabiliriz: 'Kişi başın ağırlığı olmadan dua etmez. 'Diğer bir deyişle bilgilerimiz kişinin nasıl dua etmesi gerektiğine dair tavsiye verir. Bize şunu söylerler: 'Yalnızca başın ağırlığı ile. 'Bu demektir ki, kişi duadan önce neye ihtiyaç duyduğunu görmelidir ve bu eksiklik üzerine Yaradan'ın onun eksikliğini gidermesi için dua etmelidir.

Bu nedenle kişi öncelikle kendini 'başın ağırlığı' denen mantık ötesi inanç içinde yürümeyi kendi üstüne alıp alamadığına dair kontrol etmelidir. Ancak o zaman Yaradan'ın, kendi kalbinde inancı tesis etmesi için dua edecektir, çünkü eğer mantık ötesi inanç varsa, o zaman küçük olanın büyük olanın önünde iptal edildiğinin söylendiği gibi kişi her şeye sahiptir.

RAŞİ'nin söylediği şeyin, başın ağırlığının, boyun eğmek anlamına gelmesinin anlamı budur. Boyun eğmek nedir? Kişinin büyük olanın önünde boyun eğmesi ve büyük olanın görüşüne kulak vermesidir. Bu demektir ki, eğer küçük bir çocuk, bir yetişkine bir şeyler söyler ve yetişkin olan, çocuğun söylediğinin mantıklı olduğunu görürse, yetişkin olan kesinlikle onu dinleyecektir. Yine de bu demek değildir ki yetişkin, küçük olanın önünde boyun eğdi.

O halde boyun eğmek nedir? Eğer kişi ne yapması gerektiğine dair, büyük olanın tavsiyesini arar, büyük olan ona 'Bunu ve şunu yap, 'der, kişi bunun hiçte mantıklı olmadığını görür ve büyük olanın söylediğini dinleyip dinlememesi gerektiğini birilerine sorarsa, o kişi bunun mantıklı olmadığını ve onu dinlememesi gerektiğini söyler, yine de kişi kendini bastırır, yani büyük olanın mantığına zıt olan kendi mantığına ve genelin mantığına boyun eğdirir ve onu dinlerse, büyük olanı mantık ötesi olarak dinlediği zaman buna 'boyun eğmek 'denir.

Bunu yapmak çok zordur ve buna 'Yapmak için çok zor bir şey 'denir. Ayrıca Musa hakkında 'Ben ağır ağızlı ve ağır dilliyim 'de denir. Musa'ya 'inançlı çoban 'denir, zira Musa 'inanç' olarak adlandırılır ve inançta ağız ya da dil yoktur, çünkü ağız ve dil, kişi, Musa mantık ötesi inanç iken, meseleyi akıl ve mantıkla açıklıyor demektir.

Bundan RAŞİ'nin başın hafifliğinin, başın ağırlığının tam tersi olduğuyla ilgili yaptığı yorumu ve neden doğrudan yorumlamayıp başın ağırlığının tam tersidir, dediğini anlayabiliriz. Bu böyledir, çünkü başın ağırlığını, bunun mantık ötesi inançla ilgili olduğunu daha net bir şekilde değerlendirmek ister. Bu nedenle başın hafifliğinin, mantık ötesi inancın tam tersi olduğunu söyler.

Başka bir deyişle bize aralarında hiçbir şey olmadığını, ya 'başın ağırlığı' denen mantık ötesi inancın ya da 'başın hafifliği 'denen mantık dahilindenin olduğunu açıklar, zira

kişinin bu eylemleri yapması için akılda ve mantıkta kıyafetlenen bir şeyi, başın kabul etmesi kolaydır, bunlar da dışsal aklın anladığı bir temel üzerine inşa edilmiştir.

Ama kişiye akla ve mantığa karşıt olan şeyleri yapması söylenirse, bu başın ağırlığıdır. Yani bu, akıl için katlanılması ağır bir yükür. Bu nedenle kişiye cennet krallığının yükünü 'bir öküzün yükü çektiğı ve bir eşeğin yükü yüklendiğı 'gibi üstlenmesi söylendiğinde, kişi buna itiraz eder.

Yukarıdakilere göre Mişna'nın neden 'Kişi başın ağırlığı olmadan dua etmez 'dediğini anlayabiliriz. Bu demektir ki, eğer kişi başın ağırlığı yoksa dua etmemelidir. Gemara şöyle der: 'Kişi başın hafifliğinden dua etmez.'

Merak ediyorduk; çünkü burada kişide başın hafifliği yoksa, başın ağırlığı olmasa bile zaten dua edebileceğı anlamına geliyor. Bu demektir ki, aralarında hiçbir şey yok. Yukarıdakilere göre aralarında gerçekten de hiçbir şey yok. Aksine kişi ya 'başın ağırlığı' denen mantık ötesi inanca sahiptir ya da 'başın hafifliği 'denen mantık dahilindeki inanca sahiptir, zira aklın, kişiyi bu eylemleri yapmaya, aklın zorunlu kılıp kılmadığını anlaması ve hemfikir olması kolaydır.

Ancak aralarında hiçbir şey yoktur. Bu nedenle Yaradan'a dua etmek isteyen kişinin, kesinlikle inancı olmalıdır, yoksa duaya gelemaz. Ancak, a) Kişi, RAŞI'nin kişinin boyun eğmediğı şeklinde yorum yaptığı üzere ya 'Başın hafifliği 'denen mantık dahilindeki inanç temelinde dua eder, b) ya da boyun eğdiğinde başın ağırlığı ile dua eder. Yani kişi kendi mantığına boyun eğdirir ve ona bakmaz, o sanki değersizdir ve bütün temeli, mantık ötesi inanç üzerine inşa edilmiştir.

şimdi sorduğumuz soruyu, duaya neden 'çalışma 'dendiğini anlayabiliriz. Dahası buna 'kalpteki çalışma 'denir. 'Çalışma'nın kişinin, bedenini yapmaktan hoşlanmadığı bir şeyleri yapması gerektiğı anlamına geldiğı biliniyor. Buna 'çalışma 'denir. Bu nedenle kişi ödöl olmadan çalışamaz. Ama kişi çalışmaktan hoşlanırsa, bu çaba olarak kabul edilmez.

Bu demektir ki, kişinin yaptığı aynı eylem, bunu yapmaktan hoşlanmayan kişi için, 'emek 'olarak kabul edilir ve yaptığı şeyden hoşlanan bir başkası içinse emek ya da çalışma olarak kabul edilmez. Bu nedenle doğal olarak kişinin bunun karşılığında herhangi bir ödöl almasına gerek yoktur. Çünkü kişi haz olmadan hiçbir şey yapamaz. Peki, kişi hoşlanmadığı bir şeyleri yaptığında bunu neden yapar?

Cevap şudur; kişi şu an yaptığı çalışmadan sonraki bir zamanda fayda sağlamayı umar, yani çalışması için ödöl alacak ve bundan hoşlanacaktır. Peki kişi haz olmadan bir şey yaptığında, çalışma gücünü nereden alır? Kişinin ödölle baktığını ve bunun çalışma için ona yakıt verdiğini söylemeliyiz.

Örneğin Lubaviç'in manevi liderinin havaalanına indiğini ve bir bavulu olduğunu varsayın. Bavulunu, işi bavulu taksiye götürmek olan bir taşıyıcıya verir. Taşıyıcı daha sonra çalışması karşılığında ödeme talep eder. Bu böyledir, çünkü rabbinin öneminin farkına varmaz. Oysa rabbi bavulunu takipçilerinden birine verseydi ve çalışması karşılığında ona ödeme yapmak isteseydi, takipçisi almak istemeyecekti, zira rabbiye hizmet etmenin bir servet olduğunu düşündüğünden, çalışırken zaten zevk almıştır.

Açıkladığımız üzere dua, başın ağırlığı ile olmalıdır, kişi mantık ötesi inanca sahip olmadığını düşündüğünde yani mantığı onu ihsan etmek için çalışmaya zorunlu kılmadığında, kişi yine de birincil hedefinin Yaradan'la Dvekut'la (bütünleşme) ödüllendirilmek olması gerektiğini anlar. Mantık, buna itiraz ettiğinden kişi mantığına karşı gelmek zorundadır ve bu çok zor bir çalışmadır.

Kişi Yaradan'dan bütün organlarının itiraz edeceği bir şeyleri ona vermesini istediği için, Yaradan'a ettiği her bir dua, özel bir çalışmadır. Bu nedenle duaya 'kalpteki çalışma 'denir, yani kişi ona tam tersini söyleyen aklına ve zihnine karşı gitmek ister.

Bu nedenle buna 'beyindeki çalışma 'denmez, zira beyin çalışması demek, kişi bir şeyleri akli ve mantığı ile anlamaya çaba gösteriyor demektir. Ama burada kişi, Yaradan'a bilme koşulunda hizmet etmemiz gerektiğini mantığı ile anlamak istemez. Tam tersine Yaradan'a özellikle mantık ötesi inanç ile hizmet etmek ister. Bu nedenle duaya 'kalpteki çalışma 'denir.

Buna göre dua bir eksiklik olduğu için 'Kişi dua etmez 'ifadesini yorumlamalıyız. Kişi bir şeyin eksikliğini hissettiğinde ama kendi başına dileğini elde edemediğinde başkalarından ona yardım etmesini ister. Bu nedenle kişi yardım etmesi için Yaradan'a dua etmeye geldiğinde, öncelikle gerçekten neye ihtiyacı olduğunu görmelidir, yani istediği şey ona verilirse, hiçbir eksiklik duymayan tam ve bütün bir kişi olacaktır.

Bu özellikle inançla ilgilidir, çünkü kişi mantık ötesi inançla kalıcı olarak ödüllendirildiğinde her şeyle ödüllendirilir. Bu nedenle şöyle demişlerdir: 'Kişi başın ağırlığının eksikliği olmadan dua etmez, 'yani Yaradan'ın ona inancın ışığını vermesini istemez.

Hafif Bir Emir Nedir?

Makale No. 26, Tav-Şin-Mem-Zayin, 1986-87

Şöyle yazılmıştır: 'Ve bu gelip geçecek, çünkü dinliyorsunuz, Efendiniz olan Tanrınız atalarınıza vaat ettiği anlaşmayı sizinle koruyacak, sizi sevecek ve kutsayacak. 'RAŞİ, 'Ve bu gelip geçecek, çünkü dinliyorsunuz 'ifadesini, eğer kişinin topuklarıyla çiğnediği Mitzvot (emirler) hafifse (kolay/önemsiz), 'duyacaksınız 'anlamına geldiği şekilde değerlendirir. 'Tanrı koruyacak 'demek, sözünü sizinle tutacak demektir; şu ana kadarki sözler onun sözleridir.

Neden kişinin topuklarıyla çiğnediği Mitzvot hafifse, duyacaksınız, yani Yaradan atalarınıza söz verdiği şeyi verebilir, yazdığını anlamalıyız. Ama hafif Mitzvot'u izlemezlerse, Yaradan bize vaat ettiği şeyi veremeyecek mi?

Bunun, hafif Mitzvot'un bile izlenmesi gerektiği anlamına geldiğini söyleyemeyiz. Basitçe demeliydi ki, 613 Mitzvot'un tek bir Mitzva'sı bile eksikse, atalarınıza vaat ettiği şeyi alamayacaksınız. Halbuki 'hafif Mitzva 'ifadesi, onlar hafif Mitzvot olduklarından, Yaradan haz ve memnuniyeti veremeyecek anlamına gelir.

Bu nedenle neden özellikle hafif Mitzvot'un, güya onların yaratılanlara haz ve memnuniyetin verilmesinin engellenmesinin sebebi olduğunu anlamalıyız.

Bilgelerimiz şöyle dedi (Avot, bölüm 2): 'Çok önemli olanlara dikkat ettiğiniz gibi, hafif Mitzva'ya da dikkat edin, çünkü Mitzvot'un ödülünün ne olduğunu bilmiyorsunuz. ' Ayrıca 'hafif Mitzva'nın ve 'çok önemli Mitzva'nın ne olduğunu, hafif Mitzva'ya da çok önemli olan Mitzva'ya dikkat ettiğimiz kadar dikkat etme nedenini anlamalıyız. Burada Mitzvot için ödülün ne olduğunu bilmediğimiz için, hafif Mitzva'ya, çok önemli olan Mitzva kadar dikkat etmemiz gerektiğini ima ediyor. Peki Mitzvot'un ödülünü bilseydik, uyarıda ayırım yapılmasına izin verilir miydi? Bunu söyleyebilir miyiz?

Yukarıdakileri anlamak için öncelikle yerine getirmemiz için bize verilen 613 Mitzvot'un ne anlama geldiğini ve onların kimin faydası için verildiğini bilmeliyiz. Bilgelerimiz şöyle dedi (Avot, Bölüm 1): 'Rabbi Hananiah Ben Akashia dedi ki, 'Yaradan İsrail'i arındırmak istedi, bu nedenle onlara birçok Tora ve Mitzvot verdi.'

'Kabala Bilgeliğine Önsöz 'adlı makalede (madde 1), İsrail'i temizlemek ifadesinin, 'erdem 've arınma 'sözcüklerinden geldiğini açıklar. Bu demektir ki, Tora ve Mitzvot sayesinde Hizdakhut'a (temizlenme/arınma) ulaşabiliriz. Orada temizlenmek için neye ihtiyacımız olduğunu açıklar. Der ki, bizler doğamız gereği, maneviyatta form eşitsizliği uzaklığa ve ayrılığa sebep olduğundan, bizi Yaradan'dan ayıran, kendi menfaatimiz için alma arzusuyla doğduğumuzdan, 'ihsan etme gücü' olarak adlandırılan form eşitliğine sahip olmak doğamıza zıttır. Bu yüzden ihsan etmek için çalışmak zordur. Bu nedenle Yaradan bize Tora ve Mitzvot vermiştir ki böylece üstesinden gelme gücü alabilelim ve ihsan etmek için çalışabilelim.

Buna göre 'Yaradan İsrail'i arındırmak istedi, 'ifadesini, temizlenmekle O'nun vermek istediği haz ve memnuniyeti almaya uygun hale geleceğimiz ancak bolluk için uygun Kelim'e (kaplar) sahip olmadığımız anlamına geldiği şeklinde yorumlamalıyız. Dolayısıyla Tora ve Mitzvot bizlere kendimizi arındıracağımız ve haz ve memnuniyeti alabileceğimiz bir nitelik olarak verilmiştir.

Dolayısıyla Tora ve Mitzvot'u izlemek bizim yararımızdır. Şöyle ki, böylece haz ve memnuniyeti alabileceğiz. Peki kişi ne zaman haz ve memnuniyeti alabilir? Özellikle ödül olmadan çalışabildiği zaman. Yani özellikle kendi menfaatiyle ilgilenmediği ve yaptığı her şey yalnızca Yaradan adına olduğunda, kişi zaten form eşitliğine sahip olduğundan, iyiliği almaya uygundur. O zaman kişinin bu bolluğun ziyan olmadığı Kelim'e sahip olduğu düşünülür. Bu kendine-sevgiden arınmış ve ihsan etme arzusu ile düzeltilmiş Kelim olarak kabul edilir. Bu nedenle onların O'nun ihsan etme arzusu yüzünden gelen bollukla eşitliği vardır ve böyle bir Kelim'de bolluk olabilir.

Görünen o ki, bu, kişi haz ve memnuniyeti almak, dünyadan zevk almak ister ve mutlu bir yaşam sürmek ve daha sonra haz ve memnuniyeti almak için ihsan etme kaplarını edinmelidir anlamına gelir. Buna göre kişi daha sonrasında almak için ihsan eder demeliyiz. Bu Lo Lişma (O'nun adına değil) olarak adlandırılan almak için ihsan etmeye benzer.

Cevap şudur; kişinin gerçekten de Yaradan'a tutunmaya özlem duyması yani organlarına almak istediği tüm hazzın hakikat yolunda olacağını hissetmeye gelmesi gerekir. Hakikat, kişinin bütün kalbiyle 'Kutsanmış olan Tanrımızdır ki O bizi O'nun ihtişamı için yarattı, 'diyebileceği bir koşula gelmesidir.

Bu demektir ki, kişi Yaradan'a, kendisini Yaradan'ın ihtişamı yani dünyada Yaradan'ın ihtişamını arttırmak yani dünyadaki herkesin Onun yüceliğini görmesi için yarattığı için şükreder.

Bununla ilgili olarak şöyle yazılmıştır (Midraş Rabbah, Bereşit): 'Yaradan insanı yaratmak istediğinde melekler geldi ve O'na dediler ki: 'Onu hatırlamanız gereken insan ve ona bakmanız gereken insanın oğlu da nedir? Bu zahmet neden? 'Bu neye benziyor? Bollukla dolu bir kulesi olan bir kral ama hiç konuğu yok. Kral bu bolluktan ne zevk alır? Ona derhal şöyle dediler: 'Sizi memnun eden şeyi yapın.'

Yaradan ile melekler arasındaki tartışmanın bize ne öğrettiğini anlamalıyız. Yaradan insanı yaratmak için sanki onların rızasını almak zorundaydı. Meleklerle tartışmanın, bize insanın yaratılış amacını yani insanın hangi amaçla yaratıldığını öğretmek için geldiği şeklinde yorumlamalıyız. Yaradan onlara şunu dedi: 'Sorunuz nedir, hatırlamanız gereken insan kimdir?'

Yani melekler O'na, 'İnsan, yaratılışınızı memnun etmek amacıyla dünyayı yaratmanızdan ve böylece içine damgalanan haz ve memnuniyet alma arzusundan ne alabilir? Sizinle hiçbir Dvekut ya da bağı olmadan form eşitsizliğinde olacak. O halde haz ve memnuniyeti nasıl alabilecek? 'diye sordular. Buna Yaradan'ın 'İnsan sizin düşündüğünüz gibi almak için değıl, ihsan etmek için çalışmalıdır 'cevabı gelir.

Ancak onlar şöyle diyecektir: 'Ama Kral kuleyi bolluk içinde yarattı ve eğer konuğu olmazsa ne zevk alır? 'Bu alegori üzerinden, insan haz ve memnuniyeti alacaktır, yani kendi menfaatinden vazgeçip, hiçbir şey almak istemeyecektir. Aksine ihsan etmek için ihsan etmek isteyecektir. Ama Kral bollukla dolu bir kuleyi yaratmaktan hiç zevk almayacağı için onlar haz ve memnuniyet almak isterler.

Böylece sorduğumuz soruyu, insanın ihsan etme kaplarını, haz ve memnuniyet alabilmek için edinmeye çalıştığı anlamına geldiğini anlayacağız. Görünüşe göre kişi, sanki 'Lo Lişma 'denen almak için ihsan ediyormuş gibidir.

Cevap şudur; bir kişi Lişma (O'nun adına) derecesini elde ettikten sonra, yani Lişma ile ödüllendirildiği için artık haz ve memnuniyeti almaya ihtiyaç duymadığı zaman, Yaradan'ın meleklerle verdiğı cevapla ilgili alegori gelir. Bollukla dolu bir kulesi olan bir kral ama hiç konuğu yok. O halde kral bollukla dolu bir kule yaratmaktan nasıl zevk alır?

Bu niyetle kişi haz ve memnuniyeti almaya gelir. Buna 'ihsan etmek için haz ve memnuniyeti almak 'denir. Yaradan'ın zevk alması, kuleyi bollukla doldurması ve böylece konukları olabilmesi için kişi haz ve memnuniyet alan konuklar arasında olmaya çalışır, zira bu Yaradan'ı memnun edecektir.

Buna 'Kutsal olan Tanrımızdır, O ki bizleri ihtişamı için yaratmıştır, 'demeliyiz. Yani O'ndan haz ve memnuniyet aldığımız gerçeği, herkese onların yaratılış amacını almalarıyla, Yaradan'ın ihtişamını anlatabileceğimiz niyet ile, bu da O'nun yarattıklarına iyilik yapma arzusudur. Buna 'O'nun Tanrısallığının yarattıklarına ifşası' denir ve kişi bu nedenle haz ve memnuniyet almak ister.

Dolayısıyla aşağıda olanın çalışması için ödül alma niyeti yoktur. Bunun yerine Yaradan'dan tek istediği, Yaradan'a memnuniyet verebilmek için yardım istemektir. Başka bir deyişle beden, kendi menfaati için hiçbir şey yapmamalı yalnızca Yaradan'ı memnun etmek için bir şeyler yapmalıdır, bakış açısına itiraz ettiğinden, kişi bunda ısrar eder ve kendi bedenini yenmek için Yaradan'dan yardım ister ki böylece kendine-sevginin üstesinden gelebilme gücü olsun.

Yukarıdakilere göre, bilgilerimizin, 'Hafif bir Mitzva'ya da çok önemli bir Mitzva kadar dikkat edin, çünkü Mitzvot'un ödülünü bilmiyorsunuz 'sözlerini yorumlamalıyız. Bunun ödüle baktığımız anlamına geldiğini söylemiştik, çünkü onlar ödülü bilmediğimizi ve bu nedenle de hafif bir Mitzva'ya çok önemli bir Mitzva kadar dikkat etmemiz gerektiğini söylediler. Ama daha sonra 'Yüce olana ödül almadan hizmet eden köleler olun. 'Peki Mitzvot'un ödülünü bilmiyorsunuz, ne anlama gelir?

Yaratılanların amacının Yaradan'la Dvekut olmasını, yani her şeyi Yaradan'a memnuniyet getirmek için yapmayı yorumlamalıyız. Bu nedenle dediler ki bilmiyorsunuz, yani ödül olmadan çalıştığınız için Mitzvot'un ödülünü bilmek istemiyorsunuz. O halde hafif bir Mitzva ile çok önemli olan Mitzva arasındaki fark nedir? Ne olursa olsun, ödül için çalışmak istemiyorsunuz, bedavaya çalışma istiyorsunuz.

Ancak kişi gerçekten de ihsan etmek için çalışıp çalışmadığını nasıl bilebilir? Bunun için bilgilerimiz bizlere bunun ayırımına varabileceğimiz bir yer verdi. Eğer hafif bir Mitzva'ya, çok önemli bir Mitzva kadar dikkat edebilirsek ve kendimize ödül olmadan çalıştığımızı ve bütün çalışmamızın Yaradan'a ihsan etmek için olduğunu söylersek, o zaman en küçük şeye bile sanki çok önemli bir şeymiş gibi dikkat ederiz.

Diyelim ki örneğin kişi sinagogun içinde konuştuğunda bunun bir suç olmadığını kesin olarak biliyor, çünkü birçok suç işlediğini herkesin görebildiği halka açık bir yerde bir saat içinde kesinlikle günah işlemezdi. Ama aslında sinagogun içinde ayin sırasında konuşmak suçtur, ancak kişi bunu böyle görmez. Böyle biri topuklarıyla çiğneyen biri olarak kabul edilir çünkü kişi bunun dikkat etmesi gereken büyük bir suç olduğunu hissetmez.

İnsan yine de hesap yaparsa: 'Bunun küçük ya da büyük bir suç olup olmamasını umursamıyorum, 'der, yani ödül için çalışıyor olsaydım o zaman hafif bir Mitzva ile çok önemli olan Mitzva arasında ayırım yapardım. Ancak ben ödül olmadan, yalnızca Kral'a hizmet etmek için çalışıyorum. O halde hafif bir Mitzva'yı mı yoksa önemli olan bir Mitzva'yı mı izlediğimi neden umursamalıyım? Tam tersine kendimle ilgili olarak yalnızca Yaradan için çalıştığımı bilmek için, hafif bir Mitzva'ya da çok önemli bir Mitzva kadar dikkat etmek isterim. Böylece ödülü mü yoksa Kral'a hizmeti mi umursayıp umursamadığımı bilebilirim. Eğer kişi önemli olanla olduğu gibi hafif bir Mitzva ile de aynı çabayı sarf edebilirse, eylemlerinin tam olarak iyi olduğundan emin olabilir.

Ancak hafif bir Mitzva'da önemli bir Mitzva kadar çaba sarf edemediğini görürse, bu, niyetinin yalnızca ödül olduğunun ve Yaradan'ı memnun etmek istemesine dair olmadığına göstergesidir. Aksine hepsi yalnızca kendi menfaati içindir.

Ayin sırasında sinagogda konuşan bir kişi hakkında yaptığım alegori, bu hafif ya da önemli bir Mitzva'dır anlamına gelmez. Bunu yalnızca bir örnek olarak kullandım, çünkü bu geleneği önemsememek yaygındır. Ancak hafif veya önemli bir Mitzva, kişisel bir şeydir ve neyin hafif neyin, önemli olduğunu herkes kendi için belirler.

Yukarıdakilere göre sorduğumuz, Yaradan'ın vaat ettiği sözü atalarına veremeyeceğini ima eden soruyu anlamalıyız, şöyle yazıldığı gibi: 'Efendiniz olan Tanrınız atalarınıza vaat ettiği anlaşmayı sizlerle tutacak, sizleri sevecek ve kutsayacak,' çünkü onlar insanın topuklarıyla çiğnediği hafif Mitzvot'a itaat edecekler.

Cevap şudur; O'nun atalarımıza vaat ettiği haz ve memnuniyeti alabilmek için, bu ışık bunun için uygun olan Kelim'e (kaplar) yani ihsan etme kaplarına sahip olmalıdır. Bu nedenle eğer ihsan etme kaplarımız varsa, O haz ve memnuniyeti bizlere verebilecektir. Ancak yaratılanlar yalnızca kendileri için alma kaplarına sahip iseler, form eşitsizliği nedeniyle Yaradan'ın ışığının olabileceği bir yer yoktur.

Şu yazılanların anlamı budur: 'Ve dinlediğiniz için gelip geçecek. 'Yani kişinin topuklarıyla çiğnediği hafif Mitzvot'u sanki onlar en önemlilermiş gibi duyacaksınız. Ancak bu yalnızca kişi ödülü dikkate almadığında olabilir ve bu nedenle de bunun hafif mi, yoksa önemli mi olduğunu umursamaz, zira kişi öğretmenine ödül almak için değil, yalnızca ihsan etmek için hizmet ediyordur. Bu nedenle Kral'a memnuniyet verdiği sürece Kral için ne yaptığını umursamaz. Dolayısıyla özellikle hafif Mitzvot söz konusu olduğunda, kişinin Yaradan adına çalıştığı açıktır.

Buna göre topuk koşulunun anlamı, özellikle kişi topuklarıyla çiğnediği Mitzvot'u dinlerse O'nun haz ve memnuniyet verecek olması değildir. Aksine bunun anlamı,

Yaradan'ın bize Tora ve Mitzvot'un izlenmesine dair bir işaret vermesidir; bizler dedik ki, Tora ve Mitzvot'un erdemiyle, bununla bolluğu alabileceğimiz ihsan etme kaplarını edinebileceğiz. Metin gelir ve bize şunu öğretir; eğer kişinin topuklarıyla çiğnediği hafif Mitzvot'u izlersek, bu ihsan etme kaplarını edinme yolunda yürüdüğümüzün bir göstergesidir.

Mitzvot arasında seçim yapanlar söz konusu olduğunda bu böyle değildir. Kişi neyi seçiyor? Nerden daha fazla alacağını; seçtiği şey budur. Bu kişinin Tora ve Mitzvot'u izlemekle niyetinin, ihsan etme kaplarıyla ödüllendirilmek olmadığının göstergesidir. Aksine Tora ve Mitzvot Lo Lişma'ya bağlanmıştır ama ödül almak adına. Bu nedenle kişi daha büyük bir ödülün olduğu her Mitzva'yı inceler.

Örneğin bilgilerimizin şunu dediklerini görüyoruz: 'Sünnet mükemmeldir, çünkü Tora'daki bütün Mitzvot'a denktir '(Nedarim 32), 'İyi işler sadakadan daha yücedir ' (Sukkah 49) ve bilgilerimizden daha birçok örnek vardır.

Dolayısıyla kişi, 'Ben bunu Yaradan'ı memnun etmek için yapmak istiyorum ' dediğinde ve ödülü hiç dikkate almadığında, işte burası Yaradan'ın bütün kutsamaları verebildiği yerdir, zira burası 'ihsan etme kapları' denen yerdir.

Soru şu ki, 'bahsettiğin yer 'demesi gerekirdi. Ancak bu demektir ki, eğer Yaradan bu yerin, kişi bu yeri Yaradan'a verdiği ve kendi otoritesini iptal ettiği için O'nun olduğunu söylerse, bu yüzden Yaradan 'bahseder, 'yani kişinin 'Burası Yaradan'ın yeridir ' dediğini söyler.

Çalışmada ‘Kutsama’ ve ‘Lanet’ Nedir?

Makale No. 27, Tav-Şin-Mem-Zayin, 1986-87

Şöyle yazılmıştır: ‘Bak bugün sizin önünüze kutsamayı ve laneti koyuyorum. Kutsama, bugün size emrettiğim Efendiniz olan Tanrınızın emirlerini duymanızdır; eğer duymazsanız lanettir.’

Burada şunları anlamalıyız: 1) Neden ‘Bak’ şeklinde tekil form (İbranicedeki) ile başlıyor ve daha sonra ö’nünüze’ şeklinde çoğul formda (İbranicedeki) konuşuyor? 2) Neden ‘bugün ’ diye yazılmıştır? 3) ‘Bir kutsama ve lanet.’ Şöyle yazılmıştır: ‘İyilik ve kötülük yukarıdakinin ağzından gelmez ’(Ağıtlar 3). Peki, neden ‘Bugün önünüze bir kutsama ve lanet koyuyorum ’ diye yazılmıştır? 4) Maddesel dünyada kutsamanın olduğu ve kutsamanın olmadığı bir yer görüyoruz ama orada lanetleme de yok ve lanetlemenin olduğu bir yer var. Dolayısıyla kutsama ile lanet arasında bir orta var. Ama burada diyor ki, ‘Bugün önünüze bir kutsama ve bir lanet koyuyorum, ’yani aralarında hiçbir şey yok ya kutsama ya lanet.

Tora’nın yorumcuları bu soruları sorar. Yukarıdakilerin tümünü anlamak için, şimdiye kadar söylediklerimizi tekrar etmeliyiz. Bu dünyadayken ne yapmamız gerektiğini bilmek için neyi bilmemiz gerektiğini incelemeliyiz.

Şu iki amacın farkında olmamız gerektiği biliniyor: 1) Öğrendiğimiz gibi, yarattıklarına ihsan etmek olan Yaradan’ın amacı 2) Yaradan’a iyilik yapmak olan yaratılışın amacı.

Bilmeliyiz ki, Yaradan’ın amacı tamamen iyiliktir. Onun dünyayı iyilikseverlikle yönettiğine inanmalıyız, ancak Yaradan’a iyilik yapmak olan amacımız, bizden çok uzaktır. Bizim amacımız, Yaradan’ın amacının tam zıttı olduğundan ve Yaradan’ın amacının yerine gelmesi gerektiğinden, yani yaratılanların Yaradan’ın istediği gibi haz ve memnuniyet almaları gerektiğinden, Onun haz almamız için içimize yerleştirdiği

arzu ve özlem sabittir, değişmez ve iptal edilemez. Bu demektir ki, kişi eğer hayattan zevk almıyorsa, bu dünyada var olamaz. Neden hoşlandığının bir önemi yoktur, ancak haz olmadan yaşaması imkânsızdır.

Bu nedenle Yaradan'a iyilik yapmak ve doğuştan Yaradan'ın bize verdiği kendi alma arzumuzu kullanmamak olan amacımız üzerinde çalışmaya başladığımız zaman, doğamıza karşı gitme gücümüz olmaz. Bu yüzden ihsan etme çalışmasına başladığımızda, doğamızı iptal edebileceğimizi düşünürüz, ancak sonunda bunu yapamadığımızı fark ederiz.

Kişinin duadan başka sahip olduğu bir tavsiye yoktur. Bilgelerimizin dediği gibi 'Arınmaya gelene yardım edilir. 'Kişi yaratılanların Yaradan'la form eşitliğine gelmesi amacına yalnızca yukarıdan gelen yardımla ulaşır. Yani Yaradan'ın yarattıklarına iyilik yapmak istemesi gibi yaratılanlar da Yaradan'a ihsan etmeyi istemelidir; bu da 'Yaradan'a iyilik yapmak 'olarak adlandırılır.

Çalışma düzeni şöyle olmalıdır; bizler Yaradan'ın önemine ve yüceliğine mantık ötesi olarak inanmalıyız. Kral'ın yüceliğini hissettiğimizde doğal olarak Kral'ın önünde iptal oluruz. Bunun üzerine çaba sarf etmemize gerek yoktur, zira Yaradan'ın küçük olana doğal olarak daha yüce olanın önünde iptal olma gücü verdiğini görürüz, çünkü daha küçük olan daha yüce olana hizmet ettiğinde bunda haz hisseder. Dolayısıyla daha yüce olana hizmet ederken hissettiği bu haz, yaratılanların 'haz alma arzusu 'denen doğasına zıttır, zira daha yüce olan için çalışırken haz alır.

Ünlü bir ADMOR'un (seçkin bir rabbi) gelip onu havaalanında pek çok insanın karşılamasıyla ilgili alegoriden bilinmektedir. Rabbi, bavulunu taksiye götürmesi için birine verir. Eğer bavulu taşıması için rabbinin yüceliğini fark etmeyen bir hamala verseydi ona ödeme yapmak zorunda kalırdı. Bazen hamal ücret konusunda bile tartışabilir ve rabbinin verdiğinden daha fazla para isteyebilir. Ancak rabbi bavulunu takipçilerinden birine verse ve ona ödeme yapmak isteseydi, takipçisi bunu kabul etmezdi, zira kişi hazzı hissetmediği müddetçe hiçbir şey yapamaz kuralı vardır. Bunu yaparken haz olmadan çalışmaya 'emek 'denir. Yani kişi eğer çabası için ona ödeme yapılacağını bilmeseydi bunu yapmazdı.

Kişi yüce olana hizmet ediyorsa yüce olana hizmet ettiğinde haz olmasının doğal olduğu ortaya çıkıyor. Dolayısıyla bu onun ödülü olduğundan bir ödüle ihtiyaç duymaz. Yani hizmet ederken 'haz 'denen ödülü alır. İhsan etmek üzere çalışabilmemiz için tek ihtiyacımız olan şey, Onun yüceliğinin farkındalığıdır ve o zaman beden doğal olarak O'nun önünde iptal olur.

Ancak yaratılış amacı için Onun ışığında bir gizlilik vardır ki böylece alma arzusu ihsan etmek için çalışabilsin. Bu amaçla, Yaradan'ın yüceliğine inanmamız için ve her defasında Onun yüceliğini tasvir etmek için bizlere inanç çalışması verilmiştir ki böylece ihsan etmek üzere çalışabilelim ve karşılığında hiçbir şey almayalım.

Dolayısıyla kişi Yaradan'dan üzerindeki gizliliği kaldırmasını ister. Bu şu soruyu getirir: 'Kişi, utanç ıslah edilmiş olsun diye bu bizim faydamız için verildiğinden üzerindeki gizliliğin kaldırılması için Yaradan'a nasıl dua edebilir? Bu durumda gizliliğin bizden alınması için nasıl dua edebiliriz?

Cevap şudur; gizlilik, insan kendi menfaati için alma arzusuyla doğduğu için yerleştirilmiştir ve Kral'ın sarayında olmaktan daha büyük bir haz yoktur. Yine de haz alındığında bu bizim menfaatimiz için olacaktır ve buna 'form eşitsizliği' denir.

Bu nedenle bir gizlilik vardır, yani kişi ihsan etmek için alabilsin diye ihsan etme kaplarıyla ödüllendirilmeden önce yalnızca Tzimtzum'u (kısıtlama) ve yüzün gizliliğini hisseder. Bu nedenle kişi ihsan etme kaplarıyla ödüllendirilmese ve bütün çalışması hala ihsan etmek için ihsan edebilmek olsa ve kendi menfaati için hiçbir şey almak istemese de bunu yapamaz, çünkü beden kendini sevmenin kölesidir.

Bu yüzden kişi Yaradan'dan kendisinden gizliliğin kaldırılmasını ister. Bunu Onun ışığının tadını çıkarabilsin diye istemez. Aksine Yaradan'a ihsan edebilsin diye kendisinden gizliliğin kaldırılmasını ister. Dolayısıyla Yaradan'dan kendisine vermesini istediği niyet, yalnızca ihsan etme yeteneğidir.

Kişinin niyeti kendi menfaati için haz almak üzere Yaradan'ın onun gözlerini açması ve yüzün ifşasını ona vermesi değildir. Buna 'form eşitsizliği' denir. Tam tersine kişi Yaradan'dan zıddını, form eşitliğine sahip olmayı yani 'form eşitliği' olarak adlandırılan Yaradan'a ihsan etme gücüne sahip olmayı ister.

Kişi ihsan etme kaplarıyla ödüllendirildiği ve Yaradan'a ihsan etmek üzere eylem yapabildiğinde alma kaplarıyla çalışma zamanı gelir. Yani Yaradan'a şöyle der: 'Şimdi haz almak istiyorum, çünkü Senin arzun yarattıklarına iyilik yapmak. Bu nedenle Senin arzunu ki bu bizlere vermek istemendir, yerine getirmek istiyorum.

Bu, Midraş Rabbah, Bereşit'i yorumladığımız gibi Yaradan'ın insanın yaratılmasından dolayı şikâyet eden meleklerle verdiği cevapla ilgilidir. Şöyle demişti: 'Bu neye benzer? Bolluk dolu bir kulesi olan bir Kral ama hiç konuğu yok. Bu nedenle kişi, yukarıda söylendiği üzere (Makale No. 26, Tav-Şin-Mem-Zayin) Kral'ı hoşnut etmek için Yaradan'dan haz ve memnuniyet almak ister.

Böylece 'Bugün sizin önünüze bir kutsama ve bir lanet yerleştiriyorum 'ayeti hakkındaki üçüncü soruyu açıklayabiliriz. Şöyle yazılmıştır: 'İyilik ve kötülük üstte olanın ağzından gelmez. 'Ama öğrendiklerimize göre, yaratılışın amacı, Onun yarattıklarına iyilik yapmaktır. Dolayısıyla bu amaçta iyilik ve kötülük yoktur; tümüyle iyiliktir. Öyleyse iyilik ve kötülüğün bu iki anlayışı nereden gelir?

Bu yargının kökü olan Tzimtzum noktasından uzanır. Işığı alma kaplarına alan Malhut de Ein Sof, ışıktaki olduğu gibi form eşitliğini arzular. Bu nedenle Tzimtzum'u gerçekleştirir, artık bu Kli (kap) ile almak istemez. Dolayısıyla Malhut ışık ve karanlık arasındaki bütün sınırları yapar ve bu nedenle bizler Tzimtzum'u aşağıda olana atfederiz.

Şöyle yazılmıştır (Panim Mesbirot yorumunda): 'Dağıtandan gelen hiçbir güç bir sınır olarak ifşa olmaz. Onlara gelen bu ışığa Ohr Pnimi (içsel ışık) denir. Ancak noktanın kendisi nedeniyle bu sınırlı bir aydınlatmadır.'

Diğer bir deyişle yalnızca ihsan etmek için almanın üzerindeki sınır, 'kendisi için alma kapı' denen ve Malhut olarak kabul edilen noktanın kendisidir. O hem iyilik yapar; ihsan etmek için alır, hem de kötülük yapar; almak için alır. Üstte olan arzu aşağıda olan için bağlayıcı bir yasa haline geldiğinden almak için almak isteyen bir kişi kötülüğün hissiyatına ve Hayatların Hayatı'ndan ayrılma hissiyatına sahip olur.

Dolayısıyla kötülüğün ve iyiliğin sebebi aşağı olan tarafından yaratılır. Yani aşağıda olan iyilik ve kötülüğün realitesini yaratmıştır. Yukarıda bahsedildiği üzere, Malhut'un form eşitliğini arzulamasından, dünyadaki iyilik ve kötülük buradan uzanır. Bu demektir ki, eğer aşağıda olanlar Tzimtzum'un yolunu takip eder ve yalnızca ihsan etmek için çalışmak isterlerse, haz ve memnuniyet alırlar. Ama bu çizgiyi takip etmezler ve her şeyi tam olarak ihsan etmek için incelemelerse ışığa değil, karanlığa sahip olurlar.

Dolayısıyla üstteki yani üsttekinden oluşan bolluk tümüyle iyidir. Orada kötülük için hiç yer yoktur, şöyle yazıldığı gibi (Yaşam Ağacı Kitabı'nın başında): 'Tzimtzum'dan önce O ve O'nun adı birdi. 'Yani 'O 'denen ışık ve 'Onun adı' denen Kli arasında mesafe sorunu yoktu. Sadece Tzimtzum'dan sonra alma arzusu formda farklılaştı.

Böylece 'kutsama ve lanet 'yazılan, aralarında ortanın olmadığı anlamına gelen dördüncü soruyu da anlayacağız. Maddesellikte görüyoruz ki, kutsamanın olduğu bir yer ya da lanetin olduğu bir yer vardır. Ancak ne kutsamanın ne de lanetin olmadığı bir yer de vardır. Çoğunlukla ticaret yapan ya da bir şehre yaşamak için giden bir kişi özellikle kutsamanın yeri olmasına dair ısrar etmez, zira normalde lanetin olduğu bir yer değilse, o yer kişinin yaşayabileceği bir yer olarak kabul edilir. Ancak burada 'Sizin

önünüze bir kutsama ve bir lanet yerleştiriyorum 'ayeti, aralarında hiçbir şeyin olmadığı anlamına gelir.

Cevap şudur ki, 'Hayat 'denen iyilik yapan iyi, eğer bize ihsan etme kaplarını verirse 'Hayatların Hayatına 'bağlanmak mümkün olur. Dolayısıyla kişi sadece bu yolda 'kutsama 'denen haz ve memnuniyetle ödüllendirilebilir. Ancak eğer kişi yalnızca alma kaplarına sahipse Hayatların Hayatından ayrılmak zorunda kalır ve haz ve memnuniyet alacağı hiçbir Kelim'i olmaz. Sonuç olarak kişi karanlıktadır ve hiçbir ışığı ya da manevi yaşamı yoktur ve de bundan daha kötü bir lanet yoktur.

Ama maddesel dünyada kutsama ve lanet arasında bir orta olduğunu görüyoruz, zira çalışmanın düzeni, kişi Yaradan çalışmasına başlamak, Yaradan adına çalışmak istediğinde, aradaki ile başlamalıdır. Yani kişi lanetten çıkmak ve kutsamaya girmek ister.

Ancak doğası gereği kişi 'lanet 'koşulunda olduğundan yani doğuştan insanın alma arzusunun üzerinde Tzimtzum ve gizlilik olduğundan yaşam ışığı orada parlamaz ve kişi oradan çıkmak ister. Bu nedenle aralarında Lo Lişma (Onun adına değil) denen bir şey olmalıdır. Bu demektir ki, kişinin yaptığı şeyler ihsan etme eylemleridir -insan ve Tanrı arasında ve insan ve insan arasında. Ancak henüz ihsan etme niyeti yoktur.

Lo Lişma'dan Lişma'ya (Onun adına) geldiğimizden buna, bir lanetin ve bir kutsamanın arasındaki 'orta 'denir. Kutsama ile ödüllendirilmek için eksik olan tek şey, ihsan etme niyeti olduğundan ve dünyaya 'eylem dünyası' yani 'çalışma yeri 'dendiğinden çalışma düzenine göre bir orta vardır.

Ancak amaç açısından iki şey değil yalnızca tek bir şey vardır. Bu demektir ki, kişi ya 'kutsama 'denilen amaçla ödüllendirilir ya da amaçla ödüllendirilmez. Sonuç olarak kişi ölüm demek olan lanetin içinde kalır; şöyle yazıldığı gibi, "Yaşamlarında günahkârlara ö'lü' denir. "Bu nedenle burada bir orta yoktur ya bir lanet ya da kişinin Yaradan'la Dvekut (bütünleşme) ile ödüllendirildiği bir kutsama vardır.

Yukarıdakilere göre sorduğumuz ilk soruyu, neden 'bak' şeklinde tekil form ile başlayıp daha sonra çoğul formda ö'nünüzde 'dediğini anlayabiliriz. Çünkü burada, bir verici ki bu Yaradan'dır ve bir alıcı meselesi ki bu İsrail halkıdır vardır. Yaradan açısından hiçbir derecenin olmadığı bütün değişikliklerin yalnızca alıcılarda olduğu biliniyor; şöyle yazıldığı gibi, 'Ben Efendiniz değişmem.'

Bu nedenle veren açısından konuştuğumuzda O der ki, 'Önünüze tek bir şey yerleştiriyorum, 'zira veren açısından yarattıklarına iyilik yapmanın ışığı, 'tek bir basit ışık 'ismiyle adlandırılır. O bu nedenle tüm kolektifle konuşur ve şöyle der: 'Önünüze tek bir şey yerleştiriyorum. 'Ancak alan açısından konuştuğumuzda alıcılarda birçok

derece vardır, bilgilerimizin şöyle dediği gibi, 'Yüzleri farklı olduğu gibi görüşleri de farklıdır '(Berachot 58).

Bu nedenle O, alıcılara konuşurken tekil formda 'Bak 'dedi, zira her bireyin kendine özgü bir görüşü vardır. Tekil formdaki 'bak 'ifadesinin nedeni budur ki bu her birey kendisi için görmeli ve dostunun görüşüne güvenmemelidir anlamına gelir. ARI'nin yazdığı gibi, kişi dostunun düzelttiğini düzeltemez; herkesin kendi ıslahı vardır.

Bu yüzden 'Bak 'sözcüğü, benzersiz bir görüşü alan alıcıları ifade eder. Veren açısından konuşulduğunda ise O herkese aynı şeyi verir. Bu nedenledir ki, tüm kolektife 'Sizin önünüze yerleştiriyorum 'sözleriyle konuşur.

Şimdi sordüğümüz soruyu, 'Sizin önünüze yerleştirdiğim 'derken bunun bizim için ne ifade ettiğini anlayacağız. Bu, kutsama ve lanet meselesinin her gün geçerli olduğu, her gün için özel ıslahlar olduğu anlamına gelir, ARI'nin şöyle dediği gibi (ARI'nin yazıları, Niyetler Kapısı kitabı, 'Şabat Niyetleri'nin başlangıcında): 'Dahası, hafta içi günlerde bir gündeki dua ve bir sonraki gündeki dua arasında büyük bir fark vardır. Tek bir dua yoktur, zira dünyanın yaratıldığı günden dünyanın sonuna kadar hiçbir şekilde birbirine benzer olmayacaktır. 'Bu nedenle, bu her gün için geçerli olduğundan 'bugün 'der.

Çalışmada Ekleme Yapmamak ve Çıkarmamak Nedir?

Makale No. 28, Tav-Şin-Mem-Zayin, 1986-87

Şöyle yazılmıştır (Tesniye 4:2): 'Efendiniz olan Tanrınızın emirlerini yerine getirmek için size emrettiğim sözlere ne ekleyecek ne de çıkaracaksınız.'

Yorumcular sorar; Tora'nın 'eklemeyin' demesi gerektiğini, hatta eklemeyi düşünmemeniz gerekir demesini anlayabiliriz, zira eklemenin iyi olduğu söylenebilir, çünkü bu cennetin ihtişamını arttıracaktır. Yine de 'ondan çıkarmayın' sözleri, hangi amaçla gelip azaltmamalısınız der? Basit; eğer Yaradan bizlere Tora ve Mitzvot'u verdiyse, onları kesinlikle izlemeli ve Yaradan'ın Mitzvot'unu ihlal etmemeliyiz.

Kelimenin tam anlamıyla birçok cevap var. Ama bu bize çalışmada ne öğretir? Ayrıca gerçekten de eklememizin neden yasak olduğunu anlamalıyız. Mitzvot'a eklemenin iyi olması mantıklıdır, zira özellikle çalışmada düzen, kişinin her seferinde ekleme yapmasıdır.

Çalışmanın düzeninde, bir önceki makalede açıklandığı üzere tek bir çizgi meselesi, 'sağ' ve 'sol' denen iki çizgi ve orta çizgi olduğu biliniyor. Gerektiğinde burada tekrarlayacağız.

Ayrıca bir kural olduğunu yani herkes için, tüm İsrail için geçerli bir kural olduğunu ve İsrail'de bireyler olduğunu da bilmeliyiz. Şöyle ki, genel halk gibi olamayan yani Tora ve Mitzvot'la ilgili olarak genel halk gibi davranamayan insanlar vardır. Bunun yerine onlar genel halkın çalışmasını, Tora ve Mitzvot çalışması aracılığıyla ne elde etmek

istediklerini ve arzularının onları tatmin etmediğini anlar ve hissederler. Bunun yerine onların genel halktan başka arzuları ve hedefleri vardır.

Yine de Tora ve Mitzvot'a dair, 'Tek bir yasanız (Tora) vardır 'denmiştir (Numaralar 15:29), tam erdemli ile sıradan bir insan arasında fark yoktur. Ancak bu eylemler için geçerlidir, yani Yaradan'ın Musa aracılığıyla emrettiği emirleri yerine getirmeyi hedeflemelidirler; buna 'Mitzvot çalışmasının niyeti 'denir ve bunda herkes eşittir.

Ancak niyetle ilgili olarak yani kişinin Tora ve Mitzvot'u izlerken neye niyet ettiği, başka şeylerden vazgeçip, zamanını ve bütün enerjisini Tora ve Mitzvot'u izlemeye adanmış olduğunda, çalışmasının karşılığında ne istediğiyle ilgili olarak zaten genelde Lo Lişma (Onun adına değil) ve kişinin niyetinin Lişma (Onun adına) olduğu anlayışlar vardır. Birey için Lo Lişma'da ve Lişma'da birçok anlayış vardır.

Lo Lişma ile ilgili olarak kural şudur; herkes Lo Lişma'da başlar. Daha sonra Lo Lişma'dan çıkan ve Lişma derecesine gelen bireyler vardır. İşte o zaman çizgilerle ayırt edilmelidirler. Yani Lo Lişma ile hemfikir oldukları müddetçe onlarda bir ıslah meselesi vardır. Onların çalışmanın gerçek yolunu göremedikleri düşünülür. Bunun yerine gerçeğin yolunda yürüdüklerini hissetmelidirler. Aksi takdirde Tora ve Mitzvot'u yerine getiremeyeceklerdir, zira doğal olarak kişi çalışmasından yararlanmaya ihtiyaç duyar. Eğer Lo Lişma gerçek değilse, gerçek olan şey, Lo Lişma'nın çok önemli olmasıdır. Ancak onlar Lo Lişma'yı düşünmeyecekleri için, onların Lişma çalıştıklarını düşündükleri bir ıslah vardır ki böylece eylemlerine değer versinler, zira kişi bir yalandan nasıl faydalanabilir?

Baal HaSulam Lişma'nın çok önemli olduğunu tasavvur ettiği ölçüde Lo Lişma'nın Lişma'yı takdir ettiğinden bile daha önemli olduğuna ve Lişma'nın öneminin insanın kavrama yeteneğinin çok ötesinde olduğuna kişinin inanması gerektiğine inanmamız gerektiğini söylemiştir.

Genel halkın çalışmasında sadece tek bir çizgi yani eylem vardır. Bu tek yoldur. Yani kişi yaptığı her eylemde ilerlediğini ve birçok kuruşun büyük bir meblağda biriktiğini bilmelidir. Bununla ilgili yaptığımız şu alegoride olduğu gibi; kişi bir başkasından kiraladığı fabrikadan kira alır. Her yıl belli bir miktar alır ki böylece her geçen yıl servetinin arttığından emin olsun.

Genel halkın çalışması da aynı şekildedir. Örneğin eğer kişi yirmi yaşına ulaşırsa yedi yıllık Tora ve Mitzvot servetine sahiptir. Kırk yaşına ulaşmışsa yirmi yedi yıllık servete sahip olduğunu bilir ve bu böyle devam eder. Dolayısıyla endişelenecek bir şey yoktur çünkü ödülü güvence altındadır. Böyledir zira Lo Lişma için de bir ödül alınmıştır.

Ancak buna 'tek çizgi 'ya da 'tek yol 'denir ve burada çalışmanın yolunda çelişkiler yoktur.

Ancak kişi genel halkın yolundan ayrılmak ve Lişma çalışmasına girmek istediğinde şu iki çizginin farkına varmak gerekir: 1) 'bütünlük 'denilen, hiçbir eksikliğin olmadığı 'sağ'. Bu iki yolun biriyle olabilir. Sağda olmanın ilk yolu kişinin 'Her şey İlâhi Takdir'de ve insanın kendisi için seçimi yoktur, ' diye düşünmesi ve söylemesidir. Durum buysa kişi kendisi Yaradan'dan Tora ve Mitzvot'u biraz olsun kavraması için bir düşünce ve arzu almışken, dünyada emirlerini yerine getirmeleri için Yaradan'ın bir düşünce ve arzu vermediği kaç insan olduğunu hesaplar ve görür. Nitelikte ve nicelikte çok daha yüksek derecelere ödüllendirilmiş insanlar olduğunu görse de geriye baktığında maneviyata dair hiçbir anlayışa sahip olmayan insanlar olduğunu görür. Bunun yerine onların tüm yaşamları maddesel arzularla ne bulabilecekleriyle ilgilidir. Onlar ki, herhangi bir hayvandan daha fazlasını hissetmezler ve de herhangi bir amacı, dünyanın bir amaçla yaratıldığını düşünmezler. Bunun yerine çocukken sahip oldukları istekleri yerine getirebilmeye razıdırlar. Eğer bu istekleri yerine getirebilirlerse kendilerini mutlu sayarlar.

Yine de kişi Yaradan'ın kendisine bir hayvan gibi yaşamaması ve insan olduğunu bilmesi için akıl ve mantık verdiğini, insan olmanın hayvan olmaktan çok daha yüksek bir seviye olduğunu yani Yaradan'la bağa, emirlerini yerine getirme kabiliyetine sahip olduğunu görür. Hem dua kutsamasında hem de hazzın kutsamasında Yaradan'la konuştuğuna inanır. Maneviyata dair sahip olduğu bu çok küçük kavrayış için Ona dua eder, mutlulukla yürür ve yaşama sevinci hisseder. Yaşamda hiçbir manevi nosyon olmaksızın amaçları sadece çocuklarınkine benzeyen diğer insanlar gibi olmadığını hisseder. Buna 'sağ' denir, zira kişi kendisini hiçbir eksikliği olmayan bütün bir insan olarak hisseder.

Sağda bulunan ikinci tutum, Baal HaSulam'ın söylediği gibi, kişinin mantık ötesi sanki tam bir inançla ödüllendirildiğine inanmasıdır. Böylece kişi kendisine organlarında Yaradan'ın bütün dünyayı iyi ve iyilik yapan olarak yönettiğine yani bütün dünyanın O'ndan yalnızca fayda sağladığına ve kendisinin de onlardan biri olduğunu tasvir etmelidir. O zaman kişi, sanki bollukla dolu bir dünyası varmış gibi mantık ötesi gittiği zaman ne kadar da mutlu hissetmeli ve haz ve memnuniyeti elde etmekle ödüllendirdiği için Yaradan'a şükretmeli ve Onu övmelidir. Buna da 'sağ' denir.

Bu sağ çizgi, kişiye yalnızca burada kendisine fayda sağladığı için Yaradan'a şükredebileceği bir yere sahip olduğunu, sadece bu şekilde hiçbir eksikliği olmadığından bütün ve kutsanmış olarak kabul edildiğini verir. O zaman Yaradan'a tutunabilir, zira 'kutsal kutsanmışa tutunur.'

Bundan kişi canlılık alabilir, çünkü kişi olumsuzlukta yaşayamaz. Dolayısıyla kişi sağ çizgi sayesinde Yaradan çalışmasında canlılık alır, çünkü kişiye yalnızca bütünlük sevinç verir ve yaşam sevinç olmadan yaşam sayılmaz.

Sağ çizgide başka bir erdem vardır. Kişi Yaradan kendisini daha yakına getirdiği için teşekkür ederek, maneviyatta küçük bir kavrayışa sahip olmasına rağmen, küçük bir şey için bile minnettarsa, gözünde Yaradan'a hizmet etme amacının her seferinde daha fazla önem kazanmasına neden olur. Şehina (Kutsallık) sürgünde olduğu için ya da yazıldığı gibi 'Şehina toz içinde 'olduğundan yani manevi çalışma önemsiz olduğu yalnızca maddesel şeyler önemli olduğundan kişi onları takdir eder ve insan toplumdan etkilenir. Dolayısıyla onun için de maddesellik maneviyattan daha önemli olur. Sağ çizgide yürümekle yani maneviyatta sahip olduğu her bir idrak için Yaradan'a teşekkür etmek, kişinin içinde maneviyatın önemini artırır.

Baal HaSulam demiştir ki, yukarının kişinin manevi olan her şeyi nasıl takdir ettiğini ve bunun kanıtının kişinin her şey için müteşekkik olması olduğunu görmesi, yukarıdan kişiye bir miktar aydınlanma verilmesine neden olur, zira kişinin bunu nasıl koruyacağını bileceği açıktır. Bilgelerimizin şöyle söylediği gibi 'Kim aptaldır? Ona verileni kaybeden. 'Kural şudur; önemli olmayan hiçbir şey kaybolmaktan korunamaz. Bu nedenle eğer kişi nasıl koruyacağını bilmezse yukarıdan bir aydınlanma verilmez. Onlar bu kişinin Keduşa'daki (kutsallık) her küçük şey için minnettar olduğunu gördüğünde kişi kendisine verileni kesinlikle koruyacaktır. Dolayısıyla kişinin kendisine Keduşa'ya (kutsallık) biraz olsun yaklaşması için akıl ve mantık verilmesi için Yaradan'ı övme ve teşekkür etme çabası, ona yukarıdan bir miktar aydınlanma verilmesine neden olur.

Ancak kişi sol çizgide de yürümelidir. Sağ ve sol, 'birbirini inkâr eden iki çizgi 'olarak kabul edilir. Sol çizgi 'düzeltilmesi gereken bir şey 'olarak adlandırılır. Sol çizgi, kişinin maneviyattaki gerçek durumunu, gerçekten de ihsan etme arzusunda olup olmadığını, kendisini kandırıp kandırmadığını veya tümüyle ilgisi olup olmadığını görmesi gerektiğinde eleştiri gerektirir.

En önemli şeyin Yaradan'la Dvekut'a ulaşmak olduğu biliniyor. Bu da tam tersini değil yalnızca form eşitliğini sağlayan şeyleri düşünmek anlamına gelir. Yani eğer kişi çalışmasında halihazırda amaca ulaşmaya doğru ilerleyip ilerlemediği ya da tam tersine gerileyip gerilemediğini ve eylemlerinin tam olması için ne yapması gerektiğini düşünmesi gerekiyorsa çalışma düzenini eleştirir. Başka bir deyişle çalışmadaki gücünü, üstesinden gelme gücü olup olmadığını ve eğer gücü yoksa ne yapması gerektiğini görmelidir.

O zaman kişi kendi durumundan onu yalnızca Yaradan'ın kurtarabileceğini görür, böylece kendine-sevgiden çıkabilir ve yalnızca Yaradan adına çalışabilir. Bu demektir ki, ona yalnızca Yaradan'ın kendisi yardım edebilir; şöyle yazıldığı gibi, 'Ben sizleri Mısır topraklarından, kölelik evinden çıkaran Efendiniz olan Tanrınızım. 'Bu, İsrail halkının, kendisi için almak demek olan Mısır anlayışında köle oldukları ve Mısırlıların köleleri oldukları ve Mısırlılar yani kendine-sevgi her şeyi aldığı için Keduşa'da hiçbir mülkiyetleri olmadığı anlamına gelir.

Buna "Günahkârlara yaşamlarında ö'lü' denir "denir, çünkü 'yoksul ölü kadar önemlidir, 'zira Sitra Ahra (diğer taraf) onların sahip oldukları her şeyi almıştır. Kralların Kralı onlara görünene ve onları kurtarana dek Keduşa alanına hiçbir şey girmez. Bu konu her zaman geçerlidir, yani kişi sürgünde olduğunda ve sürgünden onu kurtarması için Yaradan'a dua ettiğinde Yaradan onu kurtarır.

'Arınmaya gelene yardım edilir 'ifadesinin anlamı budur. Ancak kişi tek başına sürgünden ve kendine-sevginin köleliğinden çıkamaz. Dolayısıyla sol çizgi kişinin kendisini sürgünden çıkarması için Yaradan'a dua etmesi gereken yerdir. Aksi taktirde sol çizgi olmadan kişi asla kendine-sevginin içinde olduğunu bilemez, çünkü sağ çizgideyken herhangi bir kusur görmek imkânsızdır, bu yüzden de düzeltilecek hiçbir şey yoktur.

Artık duadaki, ilahilerdeki, şarkı söylemekteki ve övgüdeki sırayı ve duanın ve talebin ne demek olduğunu anlayabiliriz. Bilgelerimiz şöyle demiştir (Berahot 32): 'Kişi Yaradan'a daima övgü oluşturmali ve daha sonra dua etmelidir.'

Kişi Yaradan'dan bir şeyler isterse, öncelikle Yaradan'ı övmelidir; soru şudur: 'neden bunu yapmalıdır? 'Et ve kandan bir iyilik istediğimizde öncelikle kişinin, ona önemli olduğunu düşündüğünü göstermesi gerektiğinin söylenebileceğini anlayabiliriz. Kişi sanki ona rüşvet veriyor, haz veriyor ve daha sonra bir iyilik yapmasını istiyor gibidir; sanki veren, alan onu övmenin memnuniyeti verene, vermekle bir iyilik yapıyormuşçasına alana bir iyilik yapacaktır. Ancak Yaradan söz konusu olduğunda böyle bir şey söylenebilir mi?

Sağ ve sola, iki çizgiye ihtiyaç duymakla ilgili açıkladığımız gibi kişi kutsal çalışmaya gelmek istediğinde, önce bunun neyle ilgili olduğunu yani kime hizmet etmek istediğini bilmesi gerektiğini anlamalıyız. Şöyle ki, kişi öncelikle kendisini bir köle olarak kabul etmesini istediği Kral'ın yüceliğini ve önemini takdir etmelidir, 'köleler yüce olana ödöl almak için hizmet etmez 'ifadesinde olduğu gibi. Ödöl almadan Kral'a hizmet etme arzusunu ona veren kimdir? Sadece Kral'ın yüceliği ve önemi kişiye ödöl olmadan çalışmayı istemesi için yakıt verir.

Bu nedenle düzen şudur; kişi sağ çizgide yürümekle başlamalıdır ve o zaman bütün çalışması, Kral'ın önemini hayal etmek ve maneviyatta yer alma arzusu ve düşüncesini kendisine verdiği için Ona teşekkür etmektir. Bu herhangi bir şey olabilir, ona küçük bir şey verilse bile maneviyatta biraz olsun anlayışa sahip olduğu için kişi bunu yüce ve önemli bir şey sayar; Baal HaSulam adına şöyle yazıldığı gibi, 'sağ' demek 'sağa dön' demektir.

Bu demektir ki, kişi mantık ötesi inanmalı ve çoktan Yaradan'a inançla ödüllendirildiğini, organlarında hissettiğini, Yaradan'ın tüm dünyayı iyilik yapan iyi olarak yönettiği gördüğünü ve hissettiğini hayal etmelidir. Mantık dahilinde baktığında tam tersini görse de yine de mantık ötesi çalışmalı ve bu durum ona, bunun gerçekten böyle olduğunu, Yaradan'ın dünyayı iyilik yapan iyi olarak yönettiğini organlarında zaten hissedebiliyormuş gibi görünmelidir.

Burada kişi amacın önemini edinir ve buradan yaşam yani Yaradan'a yakın olmanın sevincini türetir. O zaman kişi Yaradan'ın iyi ve iyilik yapan olduğunu söyleyebilir ve Yaradan'a 'Bütün ulusların arasından Sen bizi seçtin, bizi sevdin ve bizi istedin' diyebilecek güce sahip olduğunu hissedebilir, zira Yaradan'a teşekkür etmek için bir sebebi vardır. Kişi maneviyatın önemini hissettiği ölçüde Yaradan'a övgü oluşturur.

Kişi 'Kişi daima Yaradan övgüsünü oluşturmalıdır' denen maneviyatın önemini hissetmeye başladığında, bu sol çizgiye geçmesi gereken zaman demektir. Kişi, Kral'ın önemini mantık dahilinde gerçekten ne kadar hissettiğini, yalnızca Yaradan adına çalışmaya gönüllü olup olmadığının kritiğini yapmalıdır.

Mantık dahilinde kendisinin bomboş ve muhtaç olduğunu gördüğünde, maneviyatın önemini yalnızca mantık ötesi gördüğü bu durum, bu hesaplama, onun içinde mutlak alçaklıkta olmanın eksiklik ve acısını yaratabilir. Ancak o zaman eksik olduğu şey için yürekten dua edebilir.

Ama sağ çizgisi yoksa, Yaradan'a kendisine yardım etmesi için dua etmesine rağmen, sanki Kraldan bir iyilik yapmasını, onu kurtarmasını ve ona merhamet göstermesini istiyormuş gibidir. Kral merhametli olduğu için kendisine biraz ekmek almak üzere Ondan para ister. Ama kişi ölüme mahkûm edilmiş olanların arasında hapisanede olduğunu ve artık Kral'dan hayatını kurtarmasını yani onu affetmesini isteme şansına sahip olduğunu ve Kral'ın onu affedip ona mutluluk dolu bir hayat yaşaması için bir şans vereceğini bilmez. Yaradan'dan kendisine merhamet etmesini, ona ekmek vermesini ister ve buna razıdır, çünkü o kadar çok uzun zamandır hapsedilmiştir ki her şeyi, mutlu bir yaşam sürebileceği bir dünya olduğunu unutmuştur.

Önce Yaradan'a övgü oluşturma ve daha sonra dua etmenin faydası budur. Bunun nedeni kişi maneviyatın önemini bildiğinde, 'onlar bizim yaşamımız ve yaşamımızın uzunluğudur' olduğunda, bundan dolayı dua ettiğinde, neye ihtiyacı olduğunu ve Yaradan'ın ona ne için merhamet göstermesini ve hayat vermesini istemesi gerektiğini bilir. Bu böyledir çünkü kişi sağ çizgideyken, maddesel hayatın "günahkârlara yaşamlarında ö'lü" denir 'olduğunu' hisseder.

Bu şekilde sorduğumuz soruyu, kişinin neden Yaradan övgüsünü oluşturma ve daha sonra dua etmesi gerektiğini anlayacağız. Bu önce yatıştırma ve övmemize gereken et ve kan için uygundur ki bu vereni ve vermeyi, yalvaran kişinin, verenin iyi niteliklere sahip olduğunu ona söylediği gibi merhametli yapar. O halde dua etmeden önce neden Yaradan övgüsünü oluşturmamız gerekir?

Yukarıdakilere göre bu basittir. Bu kişinin neyin eksik olduğunu bilmesi içindir, çünkü o zaman kişi, Yaradan'dan ne için yardım isteyeceğini bilecektir. Bu, bir kişinin çok hasta olduğu ve bir doktor grubunun onu muayene etmeye ve hastalığını teşhis etmeye geldiğine dair bir zamanlar anlattığım alegoriye benziyor. Hasta, doktorlara parmağındaki küçük yarayı gösterir ve onlara acı içinde olduğunu söyler, ama doktorlar o yaraya bakmak istemezler. Onlara şöyle sorar: 'Size söylediğim şeye neden bakmıyorsunuz ve neden hiç kimse ona bakmak istemiyor?' Şöyle yanıtlarlar: 'Yaşamla ölüm arasında ölümcül bir tehlikesin ve sen son derece önemsiz bir şeye bakmamızı mı istiyorsun?'

Ancak kişi sağ çizgide yürümeye başladığında, neyin eksik olduğunu fark etmeye başlar. Yani daha sonra sol çizgiye geçtiğinde sağdan bir örneği vardır. Bununla birlikte bu da bir kere de edinilmez, sürekli çalışmayla edinilir; her gün için duada yazıldığı gibi, önce Yaradan'a övgü oluşturma ve sonra dua etmeliyiz.

Yine de iki çizgi dengede olmalıdır yani birisi diğerinden daha büyük olmamalıdır. Bunun yerine kişi daima maddesel alegoride olduğu gibi, iki ayak, sağ ve sol bacak üzerinde yürümelidir. Bir bacakla diğer baktan daha çok yürümek gerekir denemez ve tek bir bacakla yürümek tümüyle imkânsızdır. Bu nedenle hakikatin yolunda yürümek ve Yaradan'la Dvekut'u elde etmek isteyenler, hem sağ hem de solda yürümelidirler ve bir bacak üzerinde diğerinden daha çok yürümemelidirler.

Artık sorduğumuz soruyu, 'Ona ekleme yapma ve ondan çıkarma' ifadesinin ne anlama geldiğini değerlendirmeliyiz. Şunu sorduk: Çalışmaya eklemememiz, çalışmayla nasıl ilgilidir? Diğer taraftan bu kafa karıştırıcıdır: 'Tora bize 'ekleme' dediği zaman, 'ekleme' denebilir. Ama 'çıkarma' emri neden? 613 Mitzvot'tan çıkarmaya izin verildiğini nasıl düşünebiliriz, ancak Tora'nın bize çıkarmanın yasak olduğunu söylemesi gerekmez mi?

Çalışmanın düzenine göre, bunu iki çizgi açısından yorumlamalıyız. Bu sağ çizgiye eklemenin yasak olduğu anlamına gelir. Bunun yerine hakikatin yolunda yürümek isteyen bir kişi, zamanın belli bir kısmını sağ yola ayırmalı, daha sonra sol çizgide yürümelidir. Bu bağlamda ekleme yapmama emri, bir yola diğerinden daha fazla ekleme yapma ne de çizgilerden çıkarma şeklinde gelir. Yani kişi şunu söylememelidir: 'Bugün sağ çizgide yürümek istiyorum 'ya da tam tersine 'Bugün sol çizgide yürümek istiyorum. 'Bu 'Ekleme yapma ya da çıkarma 'emrinin gelmesiyle ilgilidir. Aksine bilgelerimiz şöyle söylemiştir: 'Kişi daima Yaradan'a övgü oluşturmali ve daha sonra dua etmelidir.'

Sağ yola 'bütünlük 'denir. O zaman kişi Yaradan'a çok minnettar olabilir. Daha sonra sol çizgiye geçmelidir. Sol çizgi, kişinin kendi gerçek durumunu, ona mantık dahilinde görüldüğü şekliyle görme zamanıdır. O zaman kişinin dua etmek için yeri olur, zira dua tam olarak eksikliğin yeriyle ilgilidir ve eksiklik ne kadar büyükse, dua o kadar içten olur.

Şu yazılanların anlamı budur: 'Sana derinlerden sesleniyorum Ey Efendimiz. 'Bu nedenle iki çizgi, 'üçüncü bir yazı gelip aralarında karar verene dek 'eşit olmalıdır. O zaman iki çizgideki çalışma sonrasında kişi Yaradan'la Dvekut'la ödüllendirilir. Buna 'üçüncü yazı' denir. Yani iki çizgi, insanın çalışmasıyla ilgilidir, ancak orta çizgi Yaradan'la ilgilidir. Bu demektir ki, iki çizgide yürümekle, bu iki çizgiden, Yaradan'ın kutsamasını yerleştirebileceği bir yer yapılıır. Buna 'üçüncü yazı gelip aralarında karar verene dek 'denir.

Artık Zohar'ın şu söylediklerini (Pinhas, madde 321) yorumlayabiliriz: 'Onların bacakları dosdoğru, düz bir bacaktır. 'Mişna'nın yazarları dua eden kişinin, duasında, yönetici melekler gibi bacağını düzeltmesi gerektiğini söylemişlerdir ki bacağı dosdoğru, düz olsun.'

Eğer kişinin bacakları doğru değilse, duasının neden kabul edilemeyeceğini anlamalıyız. Bu demektir ki, kişinin bacakları bir şeyi ifade ediyor. Bu nedenle kişi dua ettiğinde eksik hissediyor ve eksikliğini gidermesi, bacaklarının düz olması için Yaradan'a geliyor.

Yukarıdakilere göre kişinin 'bacaklarının 'ne anlama geldiğini anlayabiliriz. 'Sağ bacak, 'sağ çizgi ya da sağ yoldur. Burası Yaradan'ı övme ve şükretmenin yeridir. Sol bacak sol çizgiye, sol yola işaret eder ve her iki çizgi, biri diğerinden daha büyük olmayacak şekilde, her ikisi de düz, dosdoğru olmadan önce dua kabul edilmez.

“Ödül Kedere Göredir” Nedir?

Makale No. 29, Tav-Şin-Mem-Zayin, 1986-87

Bilgelerimiz şöyle yazmıştır (Avot, Bölüm 5): “Ben Ha Ha der ki, ‘Ödül kedere göredir.’” Bu koşulu anlamalıyız. ‘Ödüle göre çalışma’ ifadesinden ne anlayabiliriz?

Şöyle yazılmıştır (‘Kutsayan herkes’ şarkısında): “Kişinin çalışmasına göre, O’nun ödülü pek çoktur.” Bu nedenle “Ödül kedere göredir” nedir anlamalıyız. Bunun yerine “ödül kişinin çalışmasına göredir” demeliydi; o halde “ödül kedere göredir” nedir?

Bu, Zohar’da bulduğumuz şu ifadeye benzer (Ki Tetze, madde 54): “Aynı şekilde kurtuluş da olacak. Eğer ödüllendirilirlerse merhametle çıkacaklar; şöyle yazıldığı gibi, ‘Acısı gelmeden önce bir erkek dünyaya getirdi’ ve merhametle göründüler. Merhamet önce gelmezse, acıyla görünecekler. Kederin ve yargının, merhameti genişletmek için önce gelmesi daha iyidir. Bu nedenle Mişna’nın yazarları şunu belirledi: ‘Ödül, kedere göredir.’”

Zohar’ın sözleri açıklama gerektirir: 1) Merhametin genişlemesi için, “Merhametin genişlemesi için kederin ve yargının önce gelmesi daha iyidir” şeklinde yazıldığı gibi neden kederin ve yargının önce gelmesi gerekiyor? 2) “Ödül, kedere göredir” dediler yani “ödül kedere göredir.” Ama bilgilerimiz şöyle demiştir (Avot, bölüm 1): “Yüce olana ödül almak için hizmet eden köleler olmayın ’derdi.’” Öyleyse ödül için çalışmaya neden izin verilir, zira “ödül kedere göredir” dediler? Ödül için çalışmamız yasak değil midir?

Bunu anlamak için öncelikle neye “keder”, neye “emek” ve neye “yargı” dediklerini anlamalıyız. “Ödül kedere göredir” ifadesinde atıfta bulundukları ödül nedir? Bilinir ki Kli (kap) olmadan ışık yoktur. Yani bir eksikliğin olmadığı yeri dolduramayız. Aksine

eksikliğin olduğu yerde dolum gerektiği söylenebilir. Bu nedenle Yaradan “haz için arzu ve özlem” denen bir eksiklik yaratmıştır.

Buna “yaratılış” olarak adlandırılan Malhut de Ein Sof denir. Ona ışık ve haz vermek için, bunun ‘karanlığın yaratıcısı’ olarak adlandırıldığı biliniyor. Buna Ein Sof dendiğini öğrendik çünkü haz için, özlemdeki eksikliği gidermek için “alma arzusu” denen bu anlayış durmadı. Yani “Bu Kli’yi kullanmak istemiyorum” demedi. Bunun yerine haz ve memnuniyeti aldı.

Bolluğu alan bu Kli daha sonra dedi ki, “Bir alıcı olmak istemiyorum. Tam tersine tıpkı Yaradan gibi yani bir veren de olmak istiyorum.” Ama bu nasıl olabilir? Yani eğer maneviyattan bahsediyorsak ve o Yaradan’la Dvekut’a özlem duyuyorsa, nasıl olur da “almak istemiyorum” der? Bu Yaradan’ın niyetiyle çelişir zira Onun arzusu yarattıklarına iyilik yapmaktır. Malhut nasıl “Yaradan’ın niyetinin gerçekleşmesini istemiyorum” diyebilir? Zira aşağıdaki Onun vermek istediğini almadıkça Yaradan’ın arzusu gerçekleşemez. Eğer aşağıda olan almazsa Yaradan’ın niyeti asla gerçekleşmeyecektir.

Cevap şudur; Malhut şöyle dedi: “Almak istiyorum, vermek isteyen Yaradan’ın arzusuna karşı gelmek istemiyorum; şöyle yazıldığı gibi ‘Onun arzusu yarattıklarına iyilik yapmaktır. ‘Ancak özlemimi yatıştırmak için almak istemiyorum. Büyük bir eksiklik hissetmeme ve arzumu üst bollukla tatmin etmek istememe rağmen yine de bu nedenle almak istemiyorum. Bunun yerine O bu niyetle yani içimdeki alma arzusu yüzünden alacaktır. Bundan vaz geçmek yani bolluğun olmadığı boş bir yer bırakmak istiyorum. Dağıtan aşağıda olanın haz ve memnuniyet almasını istediği için alacağım. Başka bir deyişle Yaradan vermek istediği için alacağım çünkü O’nun hazzı vermesindedir. Bu nedenle alacağım. ”Buna “ihسان etme niyetiyle almak” denir, zira böylece “arzusu iyilik yapmaktır” denen, arzusunun gerçekleşeceği Yaradan’a ihسان ederim.

Kabala’nın sözlerinde bu üst bolluğun üzerine bir Masah (perde) yerleştirmek ve bu bolluğu ihسان etmek için hangi oranda alabileceğini görmek için, hesaplayana kadar almamak kabul edilir. Bunu alır. Eğer geriye kalanı alırsa, bu almak için almak olur ve bu boş yani bolluk olmadan kalacaktır.

“Üstte olanın arzusu, alttaki için zorunlu bir yasa haline gelir” kuralına göre bunu Malhut’un “almak için almak istemiyorum” demesi izler ki buna Tzimtzum (kısıtlama) denir ve bu, o ve aşağıdaki için almak üzere almanın üzerinde bir yasağa neden olur. Eğer almak istersek Yaradan’dan ayrılmış oluruz zira O, ihسان edendir ve alan, form eşitsizliğindedir ve “maneviyatta form eşitsizliği ayrılığa neden olur.” Buradan, “Hayatların Hayatından” ayrı olan ve “ölü” denen Klipot’un yeri yapılmıştır.

Daha sonra bundan iki sistem oluştu: Keduşa (kutsallık) ve Klipa (Klipot'un tekili). Bununla ilgili şöyle yazılmıştır ('Zohar Kitabı'na Giriş, 'madde 10): "Ve O, bütün dünyaları, ruhların Kli'si üzerine yerleştirilmiş bu ayrılığı onarmak için yarattı ve onları iki sisteme ayırdı. Bunlar Keduşa'nın dört ABYA dünyası ve onların tam tersi olan Tuma'a'nın dört ABYA dünyasıdır. Keduşa'nın ABYA sistemine ihsan etme arzusunu damgaladı, onlardan kendileri için alma arzusunu kaldırdı ve alma arzusunu Tuma'a'nın ABYA dünyasına yerleştirdi. Dünyalar bu maddesel dünya realitesine, bir beden, bir ruhun ve bir bozulma ve ıslah sürecinin olduğu bir yere aşamalı olarak indirildi. Kendisi için almak demek olan beden, Tuma'a dünyalar sistemi aracılığıyla yaratılış düşüncesindeki kökünden uzanır ve on üç yıl köle olarak kalır; bu bozulma sürecidir. Kişi on üç yıldan sonra Mitzvot'a bağlanarak, içine damgalanmış olan kendisi için alma arzusunu arındırmaya başlar ve onu yavaşça ihsan etmek için çalışmaya çevirir. Böylece kişi, yaratılış düşüncesindeki kökünden kutsal bir ruh uzatır. Bu, Keduşa dünyalarının sistemini geçer ve bedende kıyafetlenir. Bu ıslah sürecidir."

On üç yıl bir insanın Klipot'un kontrolünde olduğunu söylediği yukarıdaki düzen, kişinin bütün ihtiyaçlarını tamamıyla karşıladığı zamandır. Bozulma sürecinin bu yolunda yürümeyen hiç kimse yoktur, zira bu yol doğaldır. Yani kişinin yaptığı hiçbir şey kendisi için alma arzusunu lekelemez.

Ancak on üç yıl sonra, kişi Tuma'a'nın hükmünden çıkma amacı ile Tora ve Mitzvot çalışmaya başladığında ve tam tersine çalışmak istediğinde yani yerine getirdiği Tora ve Mitzvot'un gücü ile alma arzusunu iptal etme gücüne sahip olmak istediğinde, çalışma ağır hale gelir, zira doğasına karşıdır. (Ben, Michael Laitman, hocam Rabaş'tan, Baal HaSulam'ın konuyu gizlemek için on üç rakamından bahsettiğini duydum.)

İnsan, kendisi için alma arzusunun içine doğar. Birdenbire bedene gider ve şöyle der: "Dinle, şimdiye kadar düşüncede, söylemde ve eylemde kendi menfaatin için çalıştın. şimdiden sonra yalnızca Yaradan adına çalışmanı yani yaptığın her şeyi seni Yapan'a memnuniyet ihsan etme niyetiyle yapmanı istiyorum."

Beden, bu sözleri duyduğunda hem akılda hem de kalpte bütün gücüyle direnir. Kişinin galip gelmesine göre, o ölçüde kişi, bedeninin Zohar'ın yorumladığı gibi (Shlach, madde 59), İsrail toprakları hakkında konuşan ajanların iddiaları gibi, her tür argümanla direncini ifşa eder. şöyle yazar: "Ve onlar Negev'e gittiler." Bu demektir ki, insanlar onun içinde, Negev'de (çöl/kuruluk) yani boş bir kalple yükseldiler, sanki boşuna çalışıyormuş gibi, kurulukla ve içinde hiçbir ödöl olmadığını düşünerek. Kişi görür ki, dünyanın serveti onun için kaybolmuştur ve her şeyin kaybolduğunu düşünür.

Ayrıca şöyle yazılmıştır (madde 63): "Ve toprakları gezmekten döndüler. 'Yani kötü tarafa döndüler ve hakikat yolundan şunu söyleyerek döndüler: "Bundan ne elde

edeceğiz? Bugüne dek dünyada iyilik görmedik. Tora'da emek verdik ama ev boş. Ulusların en alçakları arasında oturduk, o dünya ile kim ödüllendirilecek? Ona kim girecek? Bu kadar emek sarf etmeseydik daha iyi olurdu. O üst dünya iyi ama onunla kim ödüllendirilebilir?"

Yukarıdakilere göre görüyoruz ki, ajanların şikayetleri yalnızca çabadan sonra, halihazırda ihsan etme çalışmasına başladıklarında gelir; Zohar'da yazıldığı gibi, dediler ki, "Bugüne dek bu dünyada iyilik görmedik. Tora'ya emek verdik." Ayrıca "bu kadar emek sarf etmeseydik daha iyi olurdu" dediler. Yani "İsrail toprakları" olarak adlandırılan ihsan etme çalışmasına gelmek için muazzam çaba sarf etmişlerdir. Eretz (toprak), Ratzon (arzu) ve Ysrael (İsrail) Yaşar-El (Yaradan'a doğru) olarak adlandırılır yani onlar her şeyin, kontrolü kendisi için alma arzusunda olan Klipot'a değil, Tanrı'ya, doğrudan Yaradan'a olmasını isterler.

Yine de ajanlar "O dünya iyi ama kim onunla ödüllendirilebilir ki?" dediler. Görüyoruz ki, kişinin içindeki kötülük, ihsan etmek için çalışmak olan hakikatin yoluna girmekle müdahale ediyor. Daha önce ortaya çıkmıyor aksine her şey "bir diğerinin zıttı" yoluyla ilerler. İhsan etmek için üstesinden gelmenin ölçüsünde, "almak için" artar.

Bu nedenle kişi gerilediğini ve ilerlemediğini düşünür. Ama aslında ilerliyordur, bunu ihsan etme çalışmasına ne kadar çaba sarf ederse, alma arzusuna o oranda çekim aldığı gerçeğinden görebilir.

Yani ihsan etme yolunda yürümeye başlamadan önce, kendine-sevgi için bu denli bir çekim hissetmiyordu. Ancak ihsan etme çalışmasına başladıktan sonra görür ki içinde ihsan etme arzusunun daha güçlü ve alma arzusunun daha zayıf olması gereken yerde, "ihsan etmek için' çalışmaktan ne kazandım?" diye sorar. Alma arzusu güçlenmiştir yani ihsan etme arzusu azalırken, alma arzusu derecede yükselmiş ve çok daha önemli olmuştur. Başka bir deyişle ihsan etme kaplarını edinme çalışmasına başladıktan sonra, ihsan etme arzusu kişinin içinde çok daha düşük bir derecededir.

Dolayısıyla yalnızca ihsan etme çalışmasına başladığında ajanların argümanları gelir. Kişi, ihsan etme çalışmasına başlamadan önce ve çalışması genel halk gibi iken, Tora öğrendiğini ve Mitzvot'a bağlandığını biliyordu ve Tora ve Mitzvot çalışmasına bağlanıyorken hiçbir üzüntüsü yoktu. Ancak ihsan etme çalışmasına başladığında, çalışma sırasında bile acı ve ızdırap hisseder.

Gerçekten de o zaman kişi aklına gelen ajanların argümanlarıyla ilgili olarak görür ki söyledikleri her şeyde haklılar. Bu, kişinin başlangıçtan şüphe etmesine neden olur. Yani ihsan etme çalışmasına girmesine izin veren kişiye kızıktır. Her şeyin iyi olduğu bir dünyada yaşıyor ve "bu dünyada mutlu ve gelecek dünyada mutlu" hissediyordu.

Ama artık bedeninden gelen ajanların şu argümanını duyuyor: “Boşuna çaba sarf ettik, üst dünya ile kim ödüllendirilecek?”

Dolayısıyla kendini muhtaç hisseder çünkü artık gerçeği, onu kötülüğün kontrol ettiğini ve ona itaatsizlik yapma ve bu arzuya, kendisi için alma arzusunun görüşüne karşı koyma izninin olmadığını görür. Aslında Keduşa’dan tamamen ayrıldığını ve “Yaşamlarında günahkârlara ö’lü’ denir” koşulunda olduğu gibi, ölülerin arasında olduğunu hisseder, zira onlar, Hayatların Hayatından ayrıdır. Şimdi bunu gerçekten de hissedebilir.

Diğer taraftan kişi, ihsan etme çalışmasına başlamadan önce kendisine, Yaradan’ın hizmetkârları grubuna ait olduğunu ve Yaradan’ın yolunda yürümeyen insanları gördüğü zaman, çalışmaya koyduğu bütün enerjinin ona acı ve üzüntü getirdiğini söylerdi. Ama kendisiyle ilgili olarak hâlihazırda “Yaradan’ın hizmetkârı” olarak kabul edildiğinden az çok emindi.

Ancak şimdi, yukarıda belirtilen şekilde yürüme tavsiyesi nedeniyle başına gelenleri görür: bu dünyaya sahip olmadığı için yalnızca keder ve acı. Yani bu dünyada Yaradan’la iyi olmadığını görür yani Yaradan adına çalışmaktan hoşlanacağını ve kendi menfaatinde tatmin bulamadığını hisseder. Kendine haz vermekten çıkamasa da onda da tatmin bulamaz.

Şimdi gelecek dünyada nasıl umut eder ve kendisine gelecek dünyada ödüllendirileceğini söyler. Böylece artık “Yaradan için çalışmanın ödülünü hak ediyorum” diyebilmek için gerçeği, Yaradan adına çalışma niyetinin olmadığını görür.

Buna göre görüyoruz ki kişi tam olarak ihsan etme yolunda yürümeye başladığında, acı ve keder durumuna gelir ve Yaradan’a hizmet etmekte var olan emeği hisseder. Yani kişi, Yaradan adına çalışmak istediğinde zahmet çekmeye başlar. Sadece o zaman ajanların argümanları gelir. Onların üstesinden gelmek çok zordur ve pek çok kişi mücadeleden kaçır ve ajanların argümanlarına teslim olur.

Ancak gitmek istemeyen, tam tersine “gidecek yerimiz yok” diyenler, her zaman onların üstesinden gelememekten dolayı acı çekerler. Onlar, yükseliş ve düşüş durumlarındadırlar ve her üstesinden geldiklerinde görürler ki form eşitliği olan, Yaradan’la Dvekut ile ödüllendirilmek istedikleri hedeften uzaktırlar.

Kişinin katlanmak zorunda olduğu kederin ölçüsü, gerçekte Yaradan’ın insanı yarattığı doğa bu olduğu ve yalnızca Yaradan’ın kendisi bunu değiştirebileceği için, kendisi için almanın kontrolünden kendi başına çıkamadığı içindir. Başka bir deyişle Yaradan, yaratılanlara alma arzusunu verdiği gibi, daha sonra onlara ihsan etme arzusunu verebilir.

Ancak “Kli olmadan ışık yoktur, eksiklik olmadan dolum yoktur” kuralı gereği, kişinin öncelikle bir eksiklik edinmesi gerekir. Yani kişi, “ihsan etme arzusu” denen bu Kli’den yoksun olduğunu hissetmelidir ve hissetmekle ilgili olarak, eğer kişi, “ihsan etme arzusu” denen Kli’ye sahip olmadığı için ne kaybettiğini bilmiyorsa, bir eksiklik hissetmesi imkânsızdır. Bu nedenle kişi, ihsan etme arzusuna sahip olmamasına neyin sebep olduğuna dair iç gözlem yapmalıdır.

Kayıp ölçüsünde kişi acı ve ızdırap hisseder. Gerçek bir eksikliğe sahip olduğunda yani Yaradan adına çalışabilme gücüne sahip olmadığı için, Yaradan’a kalbinin derinliklerinden dua edebileceği zaman, işte o zaman, bu Kli’ye yani gerçek bir eksikliğe sahip olduğu an, duasının cevaplandığı andır ve yukarıdan yardım alır. Bilgelerimizin şöyle söylediği gibi, “Arınmaya gelene yardım edilir.”

Bununla sorduğumuz, “Ödül, kedere göredir ’ne anlama gelir?” sorusunu anlayacağız. Bu demektir ki kişinin eksikliğine göre yani kötülüğün -kötülük kişinin kötü olarak hissettiği şeydir yani kişi alma kaplarının neden olduğu kötülüğün ne olduğunu görür-kontrolünden çıkamamaktan dolayı hissettiği kederin ölçüsünde, gerçek acıyı hisseder. Bu, kişiye Yaradan’ın ona yardım etmesi ihtiyacını verir ve ödülü yani sahip olduğu kederin ödülünü alır. “Kedere göre” sözünün anlamı budur, kederin tam ölçüsü yani eksikliğin anlaşılması ödüldür. Ondan sonra ödülün geldiği zaman gelir çünkü “Kli olmadan ışık yoktur.”

Şimdi bilgilerimizin “Ödül almak için yüce olana hizmet eden köleler gibi olmayın” sözlerine göre, sorduğumuz soruyu anlayabiliriz. Başka bir deyişle ödül almak için çalışmak yasaktır çünkü ödül almak, insan ödül almak isterken, bizi Veren’den, Yaradan’dan ayırır.

Cevap şudur; kişinin emeği karşılığında istediği ödül, alma kaplarının üstesinden gelebilmek ve ihsan etmek için çalışabilmektir. Böyle bir ödül, kişiye Hayatların Hayatı ile Dveku’tu getirecektir. Yani kişinin umduğu ödül, alma kaplarına gelen, böylece kişiyi ayıran ödül olmadan çalışabilme gücünün ona verilmesidir. Aksine ödül ihsan etme kaplarına gelir, bununla kişi, Yaradan’a yakınlaşır.

Böylece Şabat şarkılarında söylediğimiz şarkıyla, “Kişinin çalışmasına göre ödülü pek çoktur” ile ilgili sorduğumuz soruyu da anlayacağız. Şunları anlamalıyız: 1) Ödül için çalışmaya izin veriliyor mu? Eğer veriliyorsa, neden “ödülü pek çoktur” diyor? 2) “Kişinin çalışmasına göre ödülü pek çoktur.” Yenilik nedir? Her şeyde, kişi daha fazla çalışırsa daha fazla ödül alır. O halde “ödülü pek çoktur” nedir? Eğer “Bu denli büyük bir çaba göstermemesine rağmen ödülü pek çoktur, yine de büyük bir ödül alır” deseydi bunu anlardım.

Yukarıdakilere göre “çalışma” sözcüğünü, kişinin ortaya koyduğu verime, çıktıya göre ödüllendirildiği maddesel çalışmayla ilgili olmadığı şeklinde yorumlamalıyız. Çıktı, işçinin yaptığı şeyle ilgili olarak olumludur ve ödül, çıktının ölçüsüne göredir.

Ancak burada, “kişinin çalışmasına göre” demek, çalışmasında olumlu hiçbir şey görmeksizin kişinin çaba ve emeğine göre demektir. Tam tersine kişi her seferinde çalışmasında daha fazla olumsuzluk görür. Yani kişi her seferinde Yaradan adına çalışmak istemediğini görür. Peki kişi ilerleme görmemesine rağmen, “Çalışmasına göre ödülü pek çoktur” diyebilmek için nasıl olur da ödül isteyebilir? Tam tersine her seferinde geriliyordur yine de mücadeleden kaçmaz ya da çalışmada aylaklık etmez. Bunun yerine sanki ilerliyormuş gibi çalışır. Dolayısıyla “çalışmasına göre” demek, her seferinde üstesinden gelmesinin ölçüsüne ve bu çalışmaya koyduğu keder ve çabaya göre demektir. Bu, kişinin gerçek bir Kli ve Yaradan’ın yardımı için bir ihtiyacı edinmesine sebep olur.

Dolayısıyla maddeselliğin aksine, çıktıya göre yani kişinin çalışmada yaptığına bakmasıyla ödüllendirildiği yer, burada tam tersidir.

Ayrıca burada ödül almaya neden izin verilir? Çünkü kişinin istediği ödül, onu Yaradan’dan ayıran bir ödül değildir. Aksine kişi, verilmesini beklediği tüm ödülün, Yaradan’a ihsan etme kabiliyeti olmasını umar ve bu ödül sayesinde O’na tutunur.

“Merhameti genişletmek için kederi ve yargıyı öncelemek iyidir” şeklinde yazılanların anlamı budur. Eğer merhamet istiyorsak neden kedere ve yargıya ihtiyacımız olduğunu sorduk. Bunun nedeni kederin Kli ve ihtiyaç olmasıdır çünkü Kli olmadan ışık yoktur. Peki, “ışık” nedir? Merhamettir, bilgilerimizin şöyle söylediği gibi, “O merhametli olduğu için merhametlisin.” Ona verilmesi gereken de budur.

Çalışmada Otorite Savaşı Nedir?-1

Makale No. 30, Tav-Şin-Mem-Zayin, 1986-87

RAŞİ, Otorite Savaşı'ndan bahseden 'Düşmanlarınıza karşı savaşa gittiğiniz zaman 'Rayetini yorumlar. Sonrasında şöyle yazılmıştır: 'Ve Efendiniz, Tanrınız onları sizin ellerinize teslim eder ve siz onları esir alırsınız. Esirlerin arasında güzel bir kadın görür, onu arzular ve onu kendinize bir eş olarak alırsınız ve o başını tıraş eder ve tırnaklarını yapar.'

Bütün bunların gelip bize çalışmada ne öğrettiğini anlamalıyız. Tora sonsuzluk olduğundan bizler aşağıdakileri anlamalıyız: 1) Otorite Savaşı nedir? 2) 'Ve Efendiniz, Tanrınız onları sizin ellerinize teslim eder 'dediğinde bu ne anlama gelir? Açıkçası, her Yahudi her savaşın yalnızca Yaradan'ın yardımı ile kazanılabileceğine inanır. 3) Çalışmada güzel bir kadın ne anlama gelir? 4) Islahların anlamı nedir, çalışmada 'o başını tıraş edecek ve tırnaklarını yapacak 'ifadesi ne ifade eder?

Yukarıdakilerin tümünü çalışmada anlamak için öncelikle çalışmanın ne olduğunu bilmeliyiz. Yani Yaradan yolunda yürürken hangi muhakemeye 'çalışma 'dendiğini ve bu çalışmanın karşılığında hangi ödülü almayı umduğumuzu bilmeliyiz. Kökümüz dinlenme durumunda olduğu için, hiç kimsenin ödül olmadan çalışamayacağı biliniyor. Bizler yalnızca karşılığında bir ödül olduğunda çaba gösterebiliriz, bu da çabayı takiben edindiğimiz hazdır.

Haz olmadan yaşayamayacağımız aynı zamanda kökümüz hazzın kaynağı olduğu için, hazza ihtiyaç duymamızı sağlayan şey budur. Ancak haz olmadan yaşamaktan aciz olmamızın başka bir sebebi vardır. Yaradan, O'nun arzusu yarattıklarına iyilik yapmak olduğu için yaratılanları yaratmış, yaratılanların içine haz ve memnuniyeti alma arzusu ve özlemi damgalamıştır.

Bu nedenle emek kökümüzde olmadığından, kökümüzde olmayan bir şeyleri yapmak istediğimizde bunu yapmak bizim için zordur. Yine de çalışmayı yaparız, çünkü haz olmadan yaşamak imkânsızdır. Bu yüzden dinlemekten vazgeçer ve böylece haz ve memnuniyeti edinmek için çaba sarf ederiz.

Dolayısıyla emek, içinde haz ve memnuniyetin olmadığı bir şeydir. O halde madem içinde haz yok, onu neden yapıyoruz? Cevap şudur; çalışma sayesinde, bunun karşılığında ödül alacağız ve bu ödüle 'haz ve memnuniyet' denir. Maddesellikte yaptığımız şeyin bu olduğunu görüyoruz. Ama maneviyatta 'çalışma' denen, hoşlanmadığımız çalışma nedir? Maneviyatta haz ve memnuniyet elde edebileceğimiz ödül nedir?

Işıқта şu iki muhakemenin olduğu biliniyor:

'Yaratılış amacı' denen ışık. Bu, kişinin alması gereken, Yaradan'ın yaratılanlara vermek istediği ve bu nedenle yaratılanlarda hazzı almak için bir arzu ve özlem yarattığı haz ve memnuniyettir. Ancak ışığa O'nun işlerinin mükemmelliğini getirmek için, O Tzimtzum (kısıtlama) ve gizliliği yaratmıştır ki böylece haz almanın üzerindeki veren ve alan arasındaki form eşitsizliği nedeniyle gelen 'utanç ekmeği' meselesi ıslah edilsin.

Yaratılışın ıslahının ışığı. Başka bir deyişle aşağıda olanın ışıkları ihsan etmek üzere alması için ıslah ki böylece 'Yaradan'la Dvekut (bütünleşme) 'denen form eşitliği olacaktır. O zaman utanç iptal edilecektir.

Dolayısıyla 'Hasadim (merhamet) ışığı' denen bu ışık, kişinin Yaradan'la Hesed (merhamet) yapma yani Yaradan'a ihsan etme arzusundan sonra adlandırılır. Diğer taraftan yaratılış amacının ışığı 'Hohma (bilgelik) ışığı' ya da 'yaşam ışığı' olarak adlandırılır. Yaradan'ın yarattıklarına iyilik yapmak istediği ışık budur.

Bu nedenle 'kendisi için alma arzusu' denen bu Kli'yi kullanmanın yasak olduğu bir yargı olduğundan, Yaradan yaratılanların içinde bu arzuyu yaratmış olmasına rağmen, yine de utanç endirekt olarak alıcıların üzerine dökülür. Kişi bunu düzeltmek için doğuştan ona gelen bu Kli'yi iptal etmelidir. Doğasına aykırı olduğu için buna 'çalışma' denir, çünkü doğamız gereği haz almalıyız ve ondan vazgeçmemeliyiz. Kişi haz almadığında bu çalışmadır, zira bu doğasına aykırıdır. Peki kişi neden bu çalışmayı yapar? Çünkü 'form eşitliği' denen Yaradan'la Dvekut'u ister.

Ancak bu çalışmada kişi hazdan vazgeçtiği ve almadığında yine de eşitliğe gelmez. Yani hiçbir hazzı istememekle form eşitliği derecesine ulaşmış kabul edilmez, çünkü Yaradan'ın ihsan ettiği gibi insan da form eşitliği derecesine ulaşmak isterse, o da bir veren olmalıdır, yani tıpkı Yaradan'ın ihsan ettiği gibi başkalarına ihsan etmeyi istemelidir.

İhsan etmede başkalarının sevgisine bağlanmakla eğer kişi ihsan etme eylemlerinden ve karşılığında hiçbir ödül almamaktan haz elde etmiyorsa, henüz form eşitliğine ulaşmadığını da söylemeliyiz. Bu böyledir, çünkü Yaradan, Onun arzusu yaratılanlara iyilik yapmak olduğu için yaratılanlara vermekten hoşlanır; bilgilerimizin şöyle söylediği gibi (Zohar, VaYera, madde 399): “Rabbi Yehuda dedi ki, ‘Yaradan’da dünyanın yaratıldığı günde olduğu kadar sevinç hiç olmamıştı.”

Bu nedenle eğer kişi ihsan etmeye bağlanır ama hiç haz elde etmezse, kesinlikle sevinç duymaz. Sevinç, kişinin bir şeylerden hoşlanmasının sonucudur; bu ona sevinç getirir. Bu yüzden kişi ihsan etmeye bağlanmaya kalkar ama ihsan etmeye bağlanmaktan hiç haz elde etmezse, o zaman halen form eşitliğinden yoksundur, çünkü Yaradan ihsan ederken haz elde eder, oysa insan haz elde etmez. Bu nedenle kişi Dvekut’la ödüllendirilmek istediğinde şu üç koşulu yerine getirmelidir: 1) alma arzusunu kendi menfaati için kullanmamak 2) ihsan etme eylemlerine bağlanmak 3) ihsan ederken zevk almak.

Ancak kişinin zorlama yoluyla her şeyi Yaradan’a vermekten nasıl hoşlanabileceğini anlamalıyız. Bedenin yalnızca Yaradan için çalışmayı kabul etmese de herhangi bir şey yapmadan önce yapacağı eylemden Yaradan’ın hoşlanıp hoşlanmayacağını hesaplayacağı söylenebilir, zira bu doğasına aykırıdır ve bunu zorunlu olarak yaptığını anlayabilirsek de kişi kendisini Yaradan’ı memnun eden şeyleri yapmak için zorlar ve kendisine eziyet eder.

Oysa zorunlu olarak yapılan şeylerde haz yoktur. Örneğin kişi ameliyata girmek için hastaneye giderse, hastaneye kendi başına gitse, onu kimse zorlamasa ve cerraha bir sürü para ödese de bunu kesinlikle arzusuna karşı yapar. Ancak bu da zorlama kabul edilir, çünkü bundan hoşlanmaz. Halbuki acı çekmesine ve tehlike korkusuna rağmen ameliyata girerek hayatını kurtarabileceğini bilir. Yine de sağlıklı olsaydı ve operasyona ihtiyaç duymasaydı çok daha memnun olurdu.

Dolayısıyla kişi hoşnut olmadığı bir eylemi gerçekleştirmesine rağmen, hayatını kurtaracağını bilmek, bu farkındalık onu memnun eder ve operasyona girer. Bu nedenle kişinin eylemin kendisinden hoşlanmamasına, tam tersine bundan acı çekmesine rağmen eylemi gerçekleştirdiğini ancak hayatını kurtarmanın ödülünü göz önünde bulundurduğundan hoşlanmadığı şeyleri yapma gücüne sahip olduğunu buraya not etmeliyiz.

Maddesellikte de aynı şekildedir. Kişi dinlenmeyi tercih edeceği için çalışmaktan hoşlanmasa da çalışır ve emek sarf eder. Oysa ödülü dikkate aldığında kendi isteğiyle çalışmak için gücü olur ve ‘Bu çalışmayı bırakıyorum ve hiçbir şey yapmadan bana ödeme yapılmasını istiyorum ’demediği için bu zorunlu bir çalışma olarak kabul

edilmez. Bunun yerine utanç yüzünden ona ödeme yapılması şartıyla çalışmayı kabul eder. Diğer taraftan operasyon geçirmek için hastaneye giden bir hasta bunu yapmak zorunda kalmasaydı, çok daha mutlu olur.

Böylelikle insanın maddesellikteki çalışmasını üç şekilde ayırt etmemiz gerektiğini görüyoruz:

Kişinin çalışmaktan hoşlandığı zaman ödül almak için yaptığı çalışma. Başka bir deyişle, 'Çalışmayı bırakıyorum ve yalnızca ödemeyi istiyorum 'demez, çünkü utanç ekmeğini yemekten utanır.

Kişi çalışmaktan hoşlanmasa da ödül almak için çalışır. Diğer bir deyişle çalışmayı yapmak zorunda olmasaydı çok daha mutlu olurdu; operasyon geçirmek üzere hastaneye gitmeyi kabul eden adam alegorisinde olduğu gibi. Kişi bu çalışmayı gönüllü olarak yapsa ve onu hiç kimse zorlamasa da bunu ödül ya da ceza yüzünden yapar. Yani hayatını kurtarabilir ya da ölümden kaçınabilir oysa bunu yapmaktan kaçınırsa, ölümle cezalandırılacaktır.

Başkalarının iyiliği için çalışır. Yani hiçbir ödül istemez, sadece başkalarının iyiliğini ister. Bu sanki kişinin bir yerde çalışması ve maaşını hayır kurumuna bağışlaması gibidir. Bu şu soruyu getirir: 'Kişi böyle bir çalışma yani ödül olmadan çalışmak için yakıtı nereden alır? 'Bunun basit nedeni onur meselesidir. Kişi başkalarının yararı için çalışanlara saygı duyan bir çevrededir ve bu kişiye çalışmak için güç verir.

'Barış' makalesinde bununla ilgili şöyle der: 'Ancak başkalarına ihsan etme çalışması sadece toplumun yararına dayalı olduğunda bu çürük bir temeldir, zira bireyi toplum için çaba sarf etmek zorunda bırakan kim ve nedir?

Saygı kazanmak için toplum yararına çalışmak herkese uygun değildir. Bu zaten arzunun ikinci derecesidir ve insanın derecelerinde 'cansız, bitkisel, hayvan ve konuşan 'olarak adlandırılan dört anlayışın olduğu bilinmektedir.

'Zohar Kitabına Önsöz 'makalesinde (madde 20) şöyle yazar: 'Bu nedenle kişinin yaşamının devamlılığını sağlamak için gereken ölçü olan birinci kategoride ve yaşamın devamlılığını sağlayan ölçüyü aşan fiziksel arzular olan ikinci kategoride kişi kendisinden daha aşağıda olan şeylerle beslenir: cansız, bitkisel ve hayvansal. Ancak üçüncü kategoride kişi güç ve saygı gibi insan arzularını alır ve kendi türüyle, kendi eşitiyle beslenir. Dördüncü kategoride, bilgide, kişi kendinden daha yüksek olan bir kategori tarafından, manevi olan gerçek bilgelik ve zekâdan alır ve beslenir.'

Bu nedenle kişi herhangi bir ödül olmadan çalışamaz. Saygı için bile her insan çalışamaz ancak onlar sıradan insanlardan daha yüksek bir derece olarak kabul edilirler. Yine de

kişi bazen kıskançlık yüzünden başkaları için çalışabilir. Yani kişi onurdan vazgeçmesine yani çalışamamasına ve çaba sarf edememesine rağmen, başkalarının yararına çalışmayarak saygı kazanmayacaktır. Ancak kıskançlık yüzünden kişi saygı için çalışanları, onlara saygı duyulduğunu ve ona hiç kimsenin bakmadığını gördüğünde, bu işkence, başkasına saygı duyulması ona acı verir. Bu acılar nedeniyle onun da başkalarının yararı için çalışması mümkün olur.

Ancak maneviyatta yani Tora ve Mitzvot'u izleme çalışmasına başlarken pek çok şey karmaşıktır. Bunun temel sebebi maneviyattaki inanç meselesidir. Yani kişi ödül ve cezaya inanmalıdır. Kişinin inandığı yerde beden hemfikir değildir, zira kendisi için alma arzusu, meseledeki kârı anladığı ve gördüğü zaman haz alır. Ancak ona inanması gerektiği söylendiğinde çalışma ağırlaşmaya başlar. Bu şu kuralı izler, 'Şüphe kesinlikten önce gelmez. 'Yani kişi emeği, kesinlikle dinlenmekten vazgeçmesi gerektiğini görür ancak ödülünden şüphelidir.

Bu nedenle kişi öncelikle mantık ötesi inancı kendi üzerine alması ve ödül ve cezaya inanması gerektiğinden Lo Lişma'yı da (O'nun adına değil) yapmak zordur. Genel olarak cennet krallığındaki inancı kendi üzerine aldığı anda detayları düşünme zamanı gelir. Yani kısmi inanç ve tam inanç arasında ayırım yapılmalıdır, 'On Sefirot Çalışmasına Giriş'te (madde 14) söylediği gibi, 'Bu dostuna güvenen ve ona ödünç para veren kişi gibidir. Kişi dostuna bir lira için güvenebilir ve hiçbir korku işareti olmadan bütün mal varlığıyla güvenebilir. Son inanç 'tam inanç' ve önceki formu 'tamamlanmamış, eksik inanç' kabul edilir. Daha doğrusu bu az ya da çok kısmi inançtır.'

Bunda ödül inanca dayandığı için manevi çalışma ve maddesel çalışma arasında bir fark vardır. Yahudiliğin temeli inanç olduğundan birçok anlayışımız vardır: 1) Kişi kısmi inanca sahiptir ve buna ek olarak biraz bilgi ekler yani ödül bilgisidir. Bu, kişi Lo Lişma'yı para ya da saygı kazanmak için çalışırken olabilir. Kişinin paraya ya da saygıya inanması gerekmez. Aksine para ya da saygı kazanıp kazanamayacağını ya da utançtan kaçınıp kaçınamayacağını görür. Yani utançtan gerçekten de acı çektiğinde ya da gerçek şu ki ona onur ya da para verildiğinde bu kişinin çalışmasına ve çaba sarf etmesine neden olur. Bu nedenle bunda inanç meselesi yoktur.

Dolayısıyla Lo Lişma'da da yapılacak iki muhakeme vardır:

Kişi operasyon geçirecek olan adam alegorisinde olduğu gibi yaptığı işi sevmez. Başka bir deyişle zorlama nedeniyle çalışan kişi işini sevmez. Çalışmak zorunda olmasaydı daha mutlu olurdu. Ancak bu ceza yüzünden çalışan ve Tora ve Mitzvot'u (emirler) izleyenler için geçerlidir. Yani eğer kişinin patronu dindar ise ve Tora ve Mitzvot'u

izlemezse kendisini kovacağını ve yedek akçe olmadan kalacağını söylerse, o zaman kişinin Tora ve Mitzvot'u izleme gerekçesi ceza korkusu olur. Bunun sonucu olarak kişi Tora ve Mitzvot'u izlemekten kurtulabileceği günü bekler.

Bu utanç nedeniyle yerine getiren kişiye benzer. Yani kişinin her gece (Gemara'nın) günlük sayfasını öğrendiğini varsayalım ve Tora'yı öğrenme emri nedeniyle inancının zayıf olduğu bir durumdadır ve günlük sayfadaki derse gelme arzusu yoktur. Ancak onu küçümseyebilecek ve saygı duymayacak olan dostlarından utandığı için Tora çalışmaya gelir. Dolayısıyla bu çalışmadan hoşlanmaz ve eğer çaba sarf etmesini gerektiren sebep bu olmasaydı daha mutlu olacaktır.

Kişinin ödül, saygı ya da para vb. kazanmak için öğrendiği Lo Lişma; bu çalışma kişiyi memnun eder. Yani 'Keşke çalışmak zorunda olmasaydım 'demez. Bunu diyemez, çünkü kazandıklarını kaybetmek istemez.

Ancak Lişma (O'nun adına) denen bir anlayış vardır, yani kişi insanlar onu çalışmaya zorladığı için değil, inanç yüzünden çalışır. Daha doğrusu kişinin Tora ve Mitzvot'u izlemesinin sebebi, Yaradan'a olan inançtır. Buna insanlar için değil, 'Yaradan için çalışmak 'denir. Bu çok önemli bir derecedir. Kişi bazen çalışmayı insanlar yüzünden düşünmediğinden emin olmak ister. Bu yüzden her şeyi gizlilik içinde yapar ve dünyadaki hiç kimse çalışmasının ölçüsünü ya da Yaradan'a hizmet etmekte ne kadar çaba harcadığını bilmez, yalnızca Yaradan bilir.

Ancak tümüyle Yaradan için olan bu derecede halen 'bütünlük içinde çalışmak 'olarak kabul edilmez, zira çalışmanın bütünlüğü, 'form eşitliği 'olarak adlandırılan Yaradan'la Dvekut'a ulaşmaktır; bilgilerimizin şöyle söylediği gibi, 'O merhametli olduğu için merhametlisin. 'Yani kişi ödül almak için çalışmamalıdır. Bunun yerine kendi otoritesini tamamen iptal etmek ve dünyada yalnızca bir otorite, tek bir otorite olmasını, dünyada yalnızca Yaradan'ın otoritesinin olmasını ve kendi otoritesinin iptal edilmesini ister.

Dolayısıyla insanın sahip olduğu eğilimin savaşı birkaç şekilde yapılır:

1) Mitzva (emir) savaşı-kötü eğilimin kişinin Mitzvot'u yerine getirmesini bozmaması için kişi kötü eğilimi kontrol etmenin üzerine kötü eğilimle savaş halinde olduğu zaman ya da günah işlemek için kötü eğilimin üstesinden gelme gücüne sahip olmasıyla

ilgili savaş. Buna 'Mitzva Savaşı' denir, burada kişinin bütün savaşı Tora ve Mitzvot'un izlenmesiyle ilgilidir.

2) Otorite Savaşı-kişinin kötü eğilimle savaşı otorite üzerinden sürdürdüğü zaman. Yani kötü eğilim iki otorite olduğunu ileri sürer: a) Yaradan'ın otoritesi b) İnsanın otoritesi. Kötü eğilimin iddiası, bunun yaratılışın amacı olması yani yaratılanların Yaradan'dan haz ve memnuniyet almasıdır. Dolayısıyla yaratılanların otoritesi kalmalıdır. O halde yaratılanların otoritesini neden iptal etmek istiyorsun? Diğer taraftan insan tam tersini söyler.

Otorite Savaşı'ndaki bu çalışmada, insanın bedeninin otoritesini ele geçirme ve onu Yaradan'ın otoritesine aktarma gücü yoktur. Bununla ilgili şöyle söylenmiştir, 'Arınmaya gelene yardım edilir. 'Otoritenin iptal edilmesi, bedeninin iddia ettiği gibi doğamıza aykırı olduğundan, Yaradan dünyayı yarattıklarına iyilik yapmak için yaratmıştır. Bu nedenle insanın içine her şeyi kendi otoritesine almayı damgalamıştır.

Şöyle yazılmıştır: 'Düşmanlarınıza karşı savaşa gittiğinizde, Efendiniz olan Tanrınız onları sizin ellerinize verir. 'Ayetin bize ne anlatmaya geldiğini sorduk, zira bilinir ki İsrail halkının fethetmeye geldiği bütün savaşlar yalnızca Yaradan'ın yardımudur. Yukarıdakilere göre ayet bize Otorite Savaşı'nı kazanamayacağımızı bilmemiz gerektiğini öğretmek için geliyor. Bilmeliyiz ki bunu bilmek, bizi umutsuzluktan kurtarır, zira kişi Keduşa'ya (kutsallık) girmek için bu otoriteyi fethetmek için çaba gösterdiğinde tam tersini görür; kendi gözünde otorite savaşına başladığı zamankinden daha kötü hale gelmiştir. Başka bir deyişle Mitzva Savaşı'na bağlanırken çalışmada ilerlediğini, çünkü her gün emirleri ve iyi işleri fethettiğini görüyordu. Ancak Otorite Savaşı söz konusu olduğunda gerilediğini düşünür.

Ayet bize özellikle şu an bu savaşı kazanamayacağınızın farkına vardığınızı, mücadeleden kaçmadığınızı anlatıyor. Aksine o an kişinin kalbinin derinliklerinden dua edebildiği andır çünkü görür ki kendi başına bir şey yapamaz.

Dolayısıyla kişi o ana kadar yaptığı çalışma sayesinde, Yaradan'ın kurtarışı için bir ihtiyaç elde etmiştir. Şu an 'ihtiyaç' denen bir Kli'ye (kap) sahip olduğu için şimdi ışığın gelme ve bu Kli'de kıyafetlenme zamanıdır; şöyle yazdığı gibi, 've Efendiniz olan Tanrınız onları sizin ellerinize verir,' çünkü Otorite Savaşı'nda zaferi yalnızca Yaradan size verebilir.

Sonuç olarak bu bilgi o kadar önemlidir ki kişinin buna inanması zordur ve umutsuzluğa düşer. Ancak kişi buna, özellikle şu anın Yaradan'ın yardım edeceği an olduğuna inanırsa mücadeleden kesinlikle kaçmayacak, hakikatin yolunda yürüyecek, bu otoriteyi fethetmekle ödüllendirilecek ve bu otoriteyi Klipot'tan (kabuklar) alacaktır.

Yukarıdakilere göre bilgilerimizin şu söylediklerini yorumlamalıyız (Sanhedrin 97), ‘Şu üçü kaçınılmaz olarak gelir: Mesih, bulgu ve akrep.’ ‘Kaçınılmaz olarak ’demek, kişi kendi gözünde umutsuzluğa düşmeye devam ediyor ve bununla ilgili düşünmeyi çoktan bıraktı demektir. Yani pek çok kez otoriteyi Klipot’tan alıp Keduşa’ya verme çalışmasının yani Otorite Savaşı’nın onun için olmadığını düşünmüş, çünkü bunun için uygun olmadığını görmüştür.

Bunun sebebi basittir. Kişi zaten muazzam bir çaba göstermiş ve kendi bakış açısına göre ilerlediğini değil, gerilediğini görmüştür. Her seferinde mantık ötesi olarak üstesinden gelmiş yine de ona hiçbir şey yardım etmemiştir. Bu nedenle kişinin gördüklerini dikkate almaması gerektiğini bilmesi gerektiği, ulusların arasında oturmanın sürgününden, bu yetmiş ulusa köle olmanın otoritesinden onu Mesih’in kurtaracağını ve her şeyi ‘dünyanın yetmiş ulusu ’denen Klipot’un otoritesinden alacağı söylenmiştir. Bu Keduşa’nın HGT NHYM denen yedi niteliğine karşılık gelir ve her Sefira, ondan ibaret olduğu için onlar yetmişir.

Onların karşısında yedi Klipot vardır ve her biri ondan oluşur bu nedenle onlar yetmiş ulustur. ‘İsrail ’onların kontrolü altındadır ve Mesih bizi kurtaracaktır. Ayrıca genel halkın içinde bulunan her şeyin bireyde bulunduğunu öğrendik. Bu bedenle her birey bireysel kurtuluş ile ödüllendirilmelidir.

Yukarıdakilere göre orada şu söylediklerini yorumlamalıyız: ‘Davud’un oğlu ceplerindeki kuruşların tamamı tükenene kadar gelmez.’ Çalışmada ‘Ceplerindeki kuruşların tamamının tükenmesi ’ne demek anlamalıyız. Para onunla ihtiyacımız olan iyi şeyleri aldığımız bir şeydir. Para emeğin yerine geçer. Yani kişi çalışır ve emek sarf eder ve karşılığında ihtiyacı olan şeyleri aldığı parayı kazanır.

Buna göre kişi yapabildiği her şeyi yaptığı ve sarf edebileceğini düşündüğü tüm emeği sarf ettiğinde çoktan yapmıştır ve buna ekleyecek daha fazla emek yoktur, buna ‘Davud’un oğlu gelmez ’denir, yani kurtuluş -O, otoriteyi Klipot’tan kurtarıp Keduşa’nın otoritesine aldığı- kişi gösterebileceği bütün çabayı göstermeden ve daha fazla emek sarf etmeden önce gerçekleştiremeyecektir.

Daha sonra ona yukarıdan merhamet edildiği ve Keduşa’ya kabul edildiği zaman gelir, buna kurtuluşa atıfta bulunan Davud’un oğlu denir. O zaman ‘ve Efendiniz olan Tanrınız onları sizin ellerinize verir ’ayeti gerçek olur, yani o zaman yukarıdan yardım gelir. ‘Ve onları esir alırsınız ’sözleri, kişinin Sitra Ahra’nın (diğer taraf) kontrolü altında olan bedeninin otoritesini fethettiği ve insanın hükümdar olduğu anlamına gelir.

Şimdi sorduğumuz üçüncü soruyu, çalışmada güzel bir kadının ne olduğunu açıklayacağız. Şöyle yazılmıştır: ‘Ve esirlerin arasında güzel bir kadın görürsünüz ve

onu arzularsınız ve onu kendinize eş olarak alırsınız. Şöyle yazılmıştır (Avot, bölüm 6): “Rabbi Meir der ki, ‘Tora Lişma’ya bağlanan herkes pek çok şeyle ödüllendirilir ve ona Tora’nın sırları ifşa edilir. ‘Tora’ya ‘kadın ’dendiği biliniyor; şöyle yazıldığı gibi (Kiduşin 30b), ‘Ona bir zanaat öğretmek. Bu nereden? Hezekiah şunu dedi, ‘Eğer o gerçek bir kadınsa, hayatını sevdiği kadınla yaşa. Bir kadınla evlendirmesi gerektiğinden ona bir zanaat öğretmelidir. Ona öğretmesi gereken Tora ise, ona bir zanaat öğretmelidir.” Bu nedenle kadını Tora olarak yorumladılar.

Ruhlar Rachel olarak kabul edilen Malhut’tan gelir ki bu ifşa olmuş dünyadır. Bu demektir ki onun içinde Hohma ifşa olmuştur ve ona ‘güzel ’denir; şöyle yazıldığı gibi (Yaratılış 29:17), ‘Ve Rachel iyi görünüyordu ve iyi bir görünüme sahipti.’

Baal HaSulam ‘güzel ’yazan yerde Hohma (bilgelik) ‘güzellik ’olarak adlandırıldığı için bunun Hohma’yı ima ettiğini söyledi; ‘güzel gözlerin’ şeklinde yazıldığı gibi çünkü gözlere Hohma denir; şöyle yazıldığı gibi, topluluğun bilgeleri olan ‘topluluğun gözleri. ‘Bu demektir ki Tora’ya ‘iyi görünümlü kadın ’denir ve ifşa olmuş formdaki Malhut’tan uzanan ruhlar da ‘iyi görünümlü kadın ’olarak adlandırılır.

Bununla ‘Ve sen esirlerin arasında güzel bir kadın görürsün ’ifadesinin Klipot’un ellerindeki bu otoriteyi ‘Yaradan sana verdiği zaman ’anlamına geldiği şeklinde yorumlayabiliriz. Sonra Tora’ya bağlandığında bu tümüyle Lişma olacak ve doğal olarak Tora’nın sırlarıyla ödüllendirileceksin. Yani Tora İsrail’in ruhudur, Zohar’da ‘Tora, Yaradan ve İsrail birdir’ şeklinde yazıldığı gibi. Ve sen esirlerin arasında Tora’nın ruhunu görürsün ve onu arzu edersin, yani o zaman Masahim (perdeler) çalışması başlar.

Yani bu kişinin maneviyatı alma arzusuyla çalışmaya başladığı zamandır, çünkü bilinir ki selefenden daha yüksek olan her derece çalışmanın ihsan etmek üzere almak için yeniden başlamasını gerektirir. Bu nedenle kişi halen Lişma’yı öğrenmekle ödüllendirilmiş olmasına rağmen sahip olduğu dereceden daha yüksek bir dereceyi aldığında, bunu, “alma arzusu,” denen iştahı nedeniyle almaması için yeni ıslahlar gerekir. Bunun yerine kişi Kabala’da Masahim denen ıslahları gerçekleştirmelidir. Masah’ta (perde) beş Behinot’un (anlayış, muhakeme) olduğunu öğrendiğimiz üzere ‘Kabala Bilgeliği’ne Önsöz ’(madde 17) makalesinde yazıldığı gibi ‘Ve bu ıslahlar dedi Tora ve başını tıraş etti ve tırnakları yaptı.’

Şimdi sorduğumuz dördüncü soruyu, ‘ve başını tıraş etti ve tırnaklarını yaptı’ ifadesinin çalışmada ne olduğunu değerlendireceğiz. Bilinir ki ‘saç,’ ‘yargı’ olarak adlandırılır, Zohar’da şöyle yazıldığı gibi (Nasso, madde 78), “Rabbi Yehuda dedi ki, ‘Bir kadının ortaya çıkan saç, başka bir saçın yani saça tutunan ve onu lekeleyen Sitra Ahra’nın güçlerinin ifşa olmasına neden olur. Bu nedenle evinin duvarları bile kadının

saçının tek bir telini görmemelidir, dışarıda ise daha azını. Git ve kadının saçının yukarıda ve aşağıda kaç kusura sebep olduğunu gör.”

Ama saç neden yukarıyı ve aşağıyı lekeler? Saçın maneviyatta ne anlama geldiğini anlamalıyız. Öğrendik ki, ‘Başlangıçta O dünyayı yargı niteliği ile yarattı. Dünyanın var olmadığını gördü, bunu merhamet niteliği ile birleştirdi.’ ‘Yargı’nın alma kapları anlamına geldiği biliniyor, çünkü üzerlerinde, üzerlerine ihsan etme niyeti yerleştirilmedikçe kullanılmamaları gerektiğine dair bir yargı vardır. Oysa bir uçtan diğerine gitmek yani kendisi için alma arzusundan her şeyi ihsan etmek için yapmaya gitmek zordur. Bu nedenle ‘O bunu merhamet niteliği ile birleştirdi’ ki bu ihsan etmektir, Bina’dır. Böylece Tora ve Mitzvot’un gücü sayesinde onu ihsan etmeye yönlendirmek mümkün olacaktır.

‘Kabala Bilgeliğine Önsöz’de şöyle yazıldığı gibi (madde 58): O dünyanın var olamayacağını gördü. ‘Yani bu şekilde bu Behina Dalet’ten (dördüncü safha) yaratılması gereken insanın çalışmasını ihsan etmeye ayarlayabilmesi ve onunla dünyanın arzulan ıslahının niteliğinde var olması imkânsız olacaktır. Bu nedenle O, önce merhamet niteliğini aldı ve onu yargı niteliği ile birleştirdi. Bu birleşme aracılığıyla ihsan etme kıvılcımları yargı niteliği olan Behina Dalet’e dahil oldu ve Behina Dalet’ten çıkan insan bedeninin, onu Yapana memnuniyet ihsan etmek için iyi işler yapması mümkün kılındı. Böylece dünya, dünyanın yaratılışından arzu edilen ıslaha ulaşacaktır.

Yukarıdakilere göre saçın ne anlama geldiğini anlayabiliriz. Saç alma kaplarıdır, yargı niteliğinden gelir ve henüz saç olarak kabul edilmediği ıslahtan önceki dünyalara aittir. Ancak orada bu Kelim ışıkları aldı ve alma kaplarının kırılmasına neden oldu. Bu nedenle artık bu Kelim’in kullanılmaması için bir ıslah yapıldı. Bu nedenle bu Kelim’le ışıklar ıslah dünyasına geldiğinde ışıklar ayrıldı ve bu Kelim se’ara (fırtına) sözcüğünden gelen Se’arot (saç) adını aldı, zira bu Kelim daha önce sahip olduğu ışıklardan yoksundu.

On Sefirot Çalışmasında şöyle der (Kısım 12, Yanıt No. 112): ‘Onlara ‘Çünkü O beni bir saç ile hırpalar’ yani fırtına ile hırpalar ayetinden gelen Se’arot denir. Onlara içlerindeki yargı gücünden dolayı böyle denir, zira onlar Tzimtzum Alef’in (İlk kısıtlama) Malhut’undan gelirler. Başka bir deyişle Tzimtzum Alef’in Malhut’una ‘yargı niteliği’ denir ve ıslah dünyasında kullanılmaz.

Bununla güzel bir kadının ıslahlarına dair şu yazılanları yorumlamalıyız, ‘Ve başını tıraş edecek’ yani ışık Gadlut’ta (yetişkinlik/yücelik) aydınlattığında ‘yargı niteliği’ denen alma kaplarını kullanmayacak. Bu ‘Ve başını yani Se’arot’u tıraş edecek’ olarak adlandırılır ki bunlar yargı niteliğinden gelen Kelim’dir ama daha küçük bir derece olan

merhamet niteliği ile düzeltilmiş Kelim'i kullanır. Bu nedenle onun için Neşama (ruh) denilen Tora'nın sırlarını ihsan etmeyi amaçlamak daha kolay olacaktır.

Ancak eğer kişi onu olduğu gibi alırsa Neşama'nın ışığının hazzını alacaktır, çünkü 'onu arzularsın 've bu ihsan etme niteliği yüzünden değildir, çünkü kişinin yargı niteliğinin Kelim'ini hedefleme ve ihsan etmek için ışıkları alma gücüne sahip değildir. Bilgelerimizin şöyle dediği gibi, 'Yaradan dünyanın var olamayacağını gördü, durdu ve onu merhamet niteliğiyle birleştirdi.'

Bu şekilde 'Ve tırnaklarını yaptı' dediği ikinci ıslahı yorumlayabiliriz. Unkelus çevirisi 'tırnaklarını yaptı' ifadesinin, tırnaklarını uzattığı anlamına geldiği şeklinde değerlendirir. Yonatan Ben Uziel 've tırnaklarını yaptı' ifadesini tırnaklarını uzattı anlamına geldiği şeklinde yorumlar. Çalışmada bu onun Gadlut'unu (yetişkinlik/yücelik) parmakların etinden değil tırnaklardan alacağı anlamına gelir.

Parmakların ne anlama geldiğini anlamak için Zohar'da yazılanları bilmeliyiz (Bereşit, madde 129, makale, 'Işık Aydınlatmaları; Ateşin Aydınlatmaları'): İnsanın parmakları derecelerdeki gizliliklerdir ve üst sırlardır. Onların içinde Panim (ön) ve Ahoraim (arka) vardır. 'Bununla şunları söyleyen bilgilerimizin sözlerini anlayacağız: 'Yaradan erdemlileri affetmeye mahkûmdur. Eden Bahçesinde onların arasında oturur ve her biri parmağıyla işaret eder, 'Bakın bu bizim Tanrımız,' çünkü parmaklar Mohin de Hohma'dır ve Mohin de Hohma, görmek ve gözlerin ışığıdır. Bu nedenle parmakların Ahoraim'i onların dışsallığı iken ki bu tırnakları ifade eder, onlar 'parmağıyla işaret ederler 'dediler. Bu nedenle Şabat'ın sonunda kişinin tırnaklarına bakmasına izin verilir, çünkü o zaman onlar hafta içi günleri yönetmek için aynı kandilden ve aynı ateşten aydınlatırlar. 'Ve benim sırtımı göreceksin ama yüzüm sana görünmeyecek ' sözlerinin anlamı budur. Yani kişi 'ateşin aydınlatmalarının yaratıcısını, Şabat'ın sonunu, kutsarken onlar 've yüzüm sana görünmeyecek 'denilen içsel Panim olarak kabul edildiklerinden parmaklarının içine bakmamalıdır.'

Dolayısıyla çalışmada tırnaklar, 'ateşin aydınlatmaları' olarak adlandırılan ışığı ifade eden Hohma denen 'görmek 'olarak, ancak Gadlut olan Panim olarak değil de sadece Katnut (küçüklük/çocukluk) olan 'tırnaklar 'denen Ahoraim olarak alınabileceği anlamına gelir. Yasak daha büyük ışıkların olduğu, tutkunun daha fazla olduğu daha yüce derecelerdir çünkü haz daha fazladır ve üstesinden gelmek daha zordur.

Şöyle yazılmıştır, 'Ve onu istedin. 'Böylece kişi 'kendini-sevmek 'denen bedenin otoritesini fethettikten sonra Neşama'yı edinir ve istediği tek şey, Yaradan'a memnuniyet ihsan etmektir yine de her şeyi ihsan etmek üzere yapabilme kabiliyetine sahip olmak için, bolluğun alımındaki derecelerin ayrımı vardır.

Genel olarak şu dört derecenin olduğu biliniyor: 1) Almak için almak: Bu insanın doğuştan gelen doğuşası gereği olarak kabul edilir. Kendisine faydası olmayan bir şey yapmanın nasıl mümkün olduğunu anlayamaz. 2) İhsan etmek, ancak ödöl alması şartıyla. Buna Lo Lişma denir. 3) İhsan etmek için ihsan etmek, buna Lişma (O'nun adına) denir. 4) Kişi haz alabilir ve niyeti ihsan etmektir.

Dolayısıyla Otorite Savaşı'nın fethinden sonra bu Lişma olan üçüncü derece olarak kabul edilir. Rabbi Meir'in şöyle şöylediği gibi, 'Tora Lişma öğrenen pek çok şeyle ödölendirilir ve Tora'nın sırları ona ifşa edilir. 'O zaman kişi dördüncü dereceye, 'güzel bir kadın ve sen onu arzularsın 'denen Neşama'nın ışığının hazzını almaya ulaşmalıdır. Tora'nın sırları alma kaplarında kıyafetlenir ve Lişma ihsan etme kaplarındadır, zira bu ışık hazzın alımının Kelim'inde kıyafetlenir, almanın değil vermenin Kelim'i olan ihsan etme kaplarında kıyafetlenmez. O zaman kişinin ihsan etmek için alma yeteneğine sahip olduğu ışlahların sırası başlar.

'Ve esirlerin arasında görürsün 'sözünün anlamı budur, çünkü 'görmek 'Neşama ışığının ifşasını ifade eder. Targum'un yorumladığı gibi 've tırnaklarını yaptı' sözü tırnaklarını büyüttüğu anlamına gelir. Bu demektir ki Gadlut'u Zohar'ın sözlerinde olduğu gibi 'tırnaklar 'olarak kabul edilen Katnut adı verilen Ahoraim formunda olacaktır.

Artık bilgilerimizin şu söylediklerini anlayabiliriz (Berachot 63), 'Tora'nın sözleri yalnızca kendini ölüme atan birinde olabilir. 'Soru şudur; kişi eğer kendini ölüme atarsa, Tora ve Mitzvot'u yerine getiren kimdir? Zira 'Ölüler özgürdür 'diye yazılmıştır. Bilgelerimiz 'Kişi öldüğünde Mitzvot'tan kurtulur 'demıştir (Kudüs Talmud, Kilaim 9:3). 'Kendini ölüme atmak 'ifadesini, kişinin otoriteyi iptal etmesi anlamına geldiği şeklinde değerlendirmeliyiz. Kişi bunun kendisi için olduğunu şöylediğinde bu otoriteyi iptal etmeli ve onu Yaradan'ın otoritesine aktarmalıdır, yani dünyada başka bir otorite olmadığını, her şeyin Yaradan'a ait olduğunu söylemelidir. Buna 'otoritenin iptali 'denir.

Bu Tora'nın kişinin içinde olduğu andır. Yani Tora'nın, eğer Tora'yı tutarsa, kişiye vaat ettiği her şey, tüm bunlar kişi ihsan etme yeteneğine sahip olana kadar, kişide olamaz ve bu sadece kişi 'kendini-sevmek 'denen kendi otoritesini iptal ettiğinde gerçekleşebilir. O zaman kişi Yaradan'ın hizmetkârı olur, yani 'Bir hizmetkâr satın alan onun öğretmeni satın alır 'olarak kabul edilir. Bu demektir ki bu kölenin Tora'nın vaat ettiği haz ve memnuniyeti yerleştireceği otoritesi yoktur. Bunun yerine kişi her şeyi yani aldığı bütün haz ve memnuniyeti Yaradan'ın otoritesine koyar ve kişinin dünyada başka bir otoritesi yoktur. Buna 'Tora yalnızca kendisini ölüme atan kişide bulunur ' denir.

Ancak 'mülk sahiplerinin görüşü Tora'nın görüşünün tam tersidir 've kişi almaya değer olarak gördüğü her şeyin, kendi adına yani her şeyin sahibi olduğu kendi otoritesinde olmasını ister. Yani kişi Yaradan'ın otoritesinden uzaklaşıp onu kendi otoritesine koymak ister. Bundan Otorite Savaşı'nın ne anlama geldiğini anlayacağız.

Çalışmada Antlaşma Yapmak Nedir?

Makale No. 31, Tav-Şin-Mem-Zayin, 1986-87

Şöyle yazılmıştır: 'Efendin olan Tanrı'nın bugün seninle yaptığı, Efendin olan Tanrı'nla girebileceğin antlaşmaya. 'Raşi 'antlaşmaya girebileceğin 'ifadesini 'geçerken 'olarak yorumlar. Bu nedenle bir antlaşma yapanlar: buradan bir bölüm ve buradan bir bölüm ve aralarından geçerler. Metin orada şunları da söyler: 'Ve bu antlaşmayı sadece seninle yapmıyorum, bugün burada Efendimiz Tanrı'mızın önünde bizimle duranlarla ve bugün burada bizimle olmayanlarla.'

Şunları anlamalıyız: 1) Çalışmada antlaşma yapmak ne demektir? Yani bir antlaşma yapmak bize ne verir ki böylece çalışmada ıslah yapalım? 2) Raşi neden antlaşmayı yapanların buradan bir ayırma yapacağı yorumunu yapar? Çalışmada bu bizim için ne anlama gelir? 3) 'Bugün bizimle burada duranlar...ve bugün burada bizimle olmayanlar' çalışmada bizim için ne ifade eder? Çalışmadaki iki zaman nedir?

Baal HaSulam 'Bir antlaşma yapmanın erdemi nedir? ' demiştir. Bu gereksiz görünüyor, zira aralarında neden bir antlaşma yapıyorlar? Eğer birbirlerini sevmeleri gerektiğini düşünürlerse o zaman birbirlerini sevdiklerinden yaptıkları bir antlaşma bize ne ekler? Bazen her birinin bir diğerinin kendisine uygun davranmadığını gördükleri bir koşula gelebileceklerini ve bu nedenle de diğerinden nefret etmesi gerektiğini söylemiştir.

Kişi onunla antlaşma yaptığında niyet onun kendisine uygun davranmadığını gördüğünde bile mantık ötesi gitmesi ve şöyle söylemesidir: 'Onunla bir antlaşma yaptığım için antlaşmamı bozmayacağım.'

Dolayısıyla antlaşma şimdiki zaman için değil gelecek içindir. Aralarındaki sevgi soğuyabilir, bu nedenle bir antlaşma yaparlar ki böylece gelecek şimdiki gibi olsun.

Tora ve Mitzvot'taki (Manevi Çalışma ve Islahlardaki) çalışma öncelikle Lişma'ya (O'nun adına) giden yolda yürümeye başladığındadır. Yani kişi çalışmaya başladığında Lo Lişma'da (O'nun adına değil) başlar; bilgilerimizin şöyle söylediği gibi: 'Kişi daima Tora Lişma'ya bağlanmalıdır ve Lo Lişma'dan Lişma'ya geliriz.'

Bu nedenle kişinin çalışmasının başlangıcı coşkuyla idi çünkü Tora ve Mitzvot'u (Manevi Çalışma ve Islahları) izlemekle yaşamdaki mutluluğu elde edeceğini görmüştü. Aksi taktirde başlamazdı. Bu yüzden çalışmasının başlangıcında halen Lo Lişma çalışırken yani çalışma sonrasında sürekli alacağı ödüle bakarken çalışma gücüne sahiptir.

Maddesellikte olduğu gibi kişi çalışması için ödüllendirileceği bir yerde çalışmaya alışkındır. Aksi taktirde eğer kendi menfaati için değilse bedavaya çalışamaz. Kişi yalnızca bu çalışmadan kendine fayda sağlayacağını gördüğünde coşkuyla ve gönüllü olarak çalışma gücüne sahiptir, zira çalışmaya değil ödüle bakar.

Eğer kişi burada bu işverenden, iki katını ödeyecekleri işine gelmeden önce önceki işvereni için çalışmaktan alacağının iki katını alacağını anlarsa çalışma sorun olmaz. Bu demektir ki maaşa göre çalışma daha kolay ve daha küçük hale gelir.

Buna göre çalışmada antlaşma yapmanın, kişinin çalışmayı Lo Lişma'da bile olsa üstlendiğinde Yaradan'la kişi istese de istemese de bir antlaşma yapması gerektiği anlamına geldiği şeklinde değerlendirmeliyiz.

Yine de coşkunun neye bağlı olduğunu anlamalıyız. Coşku yalnızca ödüle bağlıdır. Yani büyük bir ödül varsa çalışma arzusu durmaz. Ama ödül şüpheli olduğunda çalışma arzusu kaybolur ve kişi dinlenmeye döner. Yani kişi o zaman dinlenmede daha fazla hoşluk hisseder.

Öyle ki, 'Çalışmayı bırakıyorum, isteyen herkes bu çalışmayı yapabilir, çünkü bu benim için değil 'der. Ama antlaşma yapmak kişi, Lo Lişma'da bile olsa çalışmaya başladığı zamandır. Kişi onu Yaradan çalışmasına gelmeye zorlayacak olan çalışmayı istediğinden, şimdi antlaşma yapmalı ve 'Düşüş zamanı gelse bile 'yani kişinin çalışma için hiç arzusu olmadığında 'Buna rağmen arzumu dikkate almamayı, bir arzum varmış gibi çalışmayı üstleniyorum 'demelidir. Buna 'antlaşma yapmak 'denir.

Ancak kişinin düşüş durumuna gelme nedenini anlamalıyız. Maddesellikte görüyoruz ki, kişi ödül almak için çalıştığında orada yükselişler ve düşüşler var mıdır? Öyleyse neden Yaradan çalışmasında yükselişler ve düşüşler olduğunu görüyoruz?

Bu meseleyi iki şekilde anlamalıyız:

Lo Lişma koşulunda kişi ödül almak için çalıştığında bile ödülün yalnızca inanç yoluyla olduğunu anlayabiliriz, zira 'Mitzva (emir) için ödül bu dünyada değildir. 'Bu demektir ki Emirlerin ödülü bu dünyada verilmez, ancak kişi ödülü bir sonraki dünyada alacaktır; şöyle yazıldığı gibi, 'Onları bugün yapmak ve onların ödülünü yarın yani bir sonraki dünyada almak.'

Zira ödülün temeli inanca bağlıdır; şöyle yazıldığı gibi (Avot, bölüm 2), 'Mülk sahibinin çalışman için ödeme yapacağına güvenebilirsin ve bil ki erdemlinin ödülü gelecekte verilir.' İnançla ilgili olarak yükselişlerin ve düşüşlerin olduğu bilinmektedir, zira tüm inanç meselesi mantık ötesi inanmaktır.

Bu demektir ki, kişi inancın mantıkla çeliştiği yerde bazen mantık ötesi gidebilir. Örneğin inancın yüzde yirmisi mantığa aykırıdır ve kişi yüzde yirminin üstesinden gelebilir. Ancak bazen bir değişiklik olduğunu görür, zira şimdi inanç yüzde otuzla çelişir ve bu bir ölçüde kişi bağışık değildir ve üstesinden gelip inançla gidecek gücü yoktur. Bu nedenle o zaman kişi inancın onun için aydınlattığı kendi durumundan inmelidir.

Bu kişide üstesinden gelme gücüyle tutarlı olmadığında inişlere ve yükselişlere neden olur. Maddesel bir ödül söz konusu olduğunda bu böyle değildir. İnanç ödül için geçerli değildir. Bu nedenle maddesellikte kişinin maddesel çalışmada düşüşe sahip olduğu söylenemez, zira ödül bu dünyadadır ve kişinin inanca ihtiyacı yoktur.

Kişi Lişma koşulunda çalışması karşılığında hiçbir şeye ihtiyaç duymaz. Düşüşlerin nedeni de kişinin bütün çalışmasını inanca dayandırmasıdır. Ancak bir fark vardır: Bu ödülle ilgili değil, mülk sahibiyle ilgilidir. Yani mülk sahibine inandığı ölçüde, O'na hizmet etmeye degecek kadar önemlidir, yani çalışması için ona ödeme yapacak olan Yaradan'a hizmet etmek büyük bir ayrıcalıktır.

Bu demektir ki, çalışmanın ödülü, Yaradan'ın yüceliğine olan inancın ölçüsü ile tutarlıdır. Yaratılışın doğası gereği insan önemli bir kişiye hizmet etmekten büyük bir haz alır, şu ünlü alegoride olduğu gibi; önemli bir hoca gelir ve birilerinin onun bavulunu taksiye kadar taşımasını isterse, hamal bunun için kesinlikle para alacaktır. Ama hoca bavulu bir öğrencisine verecek olsaydı öğrencisi bu iş için kesinlikle hiçbir şey almayacaktı, zira hocasına verdiği hizmet onun ödülüdür ve daha fazlasına ihtiyacı yoktur.

Buna göre 'Mülk sahibine güvenebilirsin, 'inanç ölçüsünde, kişinin Yaradan'ın yüceliğine inandığı ölçüde anlamına gelir; bu ölçüde Yaradan'ın yüceliğinde sahip olduğu inancın miktarıyla ölçülen ödülün ölçüsüdür.

Öyle görünüyor ki, kişi Yaradan'ın gerçekten yüce olduğuna inandığında, ödülü gerçekten büyük olur. Eğer Yaradan'a inancı o kadar da büyük değilse, ödülü de o kadar büyük olmaz. Dolayısıyla kişi ister Lişma ister Lo Lişma çalışsın, tüm temeli yalnızca inançtır.

Ancak fark şudur: Lo Lişma'daki inanç ödülle ilgilidir; Lişma'daki inanç, kime hizmet ettiğimizle ilgilidir. Başka bir deyişle, hazzın ölçüsü Yaradan'ın yüceliğine bağlıdır; bilgilerimizin şöyle söylediği gibi (Avot, Bölüm 2): "Rabbi Elazar der ki, 'Kimin önünde çaba gösterdiğini ve çalışmanın sahibinin kim olduğunu, çalışman için ödülü sana kimin ödeyeceğini bil."

Yukarıda söylendiği gibi çalışmanın sahibinin yüceliğine inanmalıyız, çünkü bu, çalışma için O'nun ödülü ödemesine bağlıdır. Yani ödülün ölçüsü çalışmanın sahibinin, Yaradan'ın yüceliğine bağlıdır. Diğer bir deyişle şehrin en yücesine hizmet etmekle, ülkenin en yücesine ya da dünyanın en yücesine hizmet etmenin hazzında bir fark vardır. Bu ödüle bağlıdır, yani Kral'ın yüceliğine göredir.

Temel, inanç olduğundan, kişi kalıcı inançla ödüllendirilmediği sürece yükselişlerin ve düşüşlerin olması gerektiğinden, burada yükselişler ve düşüşler vardır. Dolayısıyla aralarındaki sevginin soğuduğu bir zaman olabilir. Bu nedenle şimdi çalışmasının başında kişi bir anlaşma yapmak üzere cennet krallığının yükünü kendi üstüne alır, böylece beden Yaradan'ın hizmetkârı olmayı kabul etsin ya da etmesin, kişi bir şeyi değiştirmemeyi üstlenir. Bunun yerine 'Bir kez konuştum ve değişmeyeceğim. 'Bunun yerine çalışmanın başında antlaşmayı yaparken üstlendiğim gibi mantık ötesi gideceğim, diyecektir.

Böylelikle Raşi'nin yorumladığını, 'geçerken 'antlaşmaya girebileceğin 'ifadesini anlayacağız. Bu nedenle antlaşmayı yapanların yapacağı şey: buradan bir bölüm ve buradan bir bölüm ve aralarından geçerler. 'Buna göre antlaşmayı yapmakla onların bazen buradan bir bölüm yani bunu ayıran bir bölümün ve buradan bir bölüm, yani diğerinin de ayırıcı bir bölmeye sahip olduğu bir zamanın geleceğini ima ettikleri şeklinde yorumlamalıyız.

Başka bir deyişle, her ikisi de aralarındaki sevgiyi durduran bir bölmeye sahip iseler şimdi birbirlerinden ayrılmamayı üstlenirler. Bunun yerine kendilerine yaptıkları antlaşmayı hatırlatacaklar ve bu, antlaşmayı bozmamayı mümkün hale getirecektir. Aralarından geçecekler, yani aralarında yapılmış olan ayrılığı aşacaklar.

Bu çalışmada demektir ki, kişi Yaradan'la bir antlaşma yapmalıdır. Şimdi kişi çalışmaya başladığında Yaradan sevgisine sahiptir, aksi taktirde cennet krallığının yükünü kim üstlenirdi ki? O halde kişi şimdi Yaradan'la sonsuza dek sürecek bir antlaşma yapmalıdır. Yani kişi içinde Yaradan sevgisinin soğuduğunu hissettiği bir zaman olsa bile, Yaradan'la yaptığı antlaşmayı hatırlayacaktır.

Ancak çalışmada Yaradan ve kişi arasında antlaşma yapma meselesinde sevginin yalnızca insan ve Yaradan arasında soğuyabileceğini hatırlamalıyız. Ama Yaradan'da sevginin soğuyacağı nasıl söylenebilir? Yani antlaşma her ikisi içinde geçerli olduğundan, bu antlaşma yapmakla ilgili olarak ikisi arasında düşüş olabileceği anlamına gelir. Ancak Yaradan'daki değişikliklerden ya da bir düşüşten nasıl söz edebiliriz?

Baal HaSulam hem insanda hem de Yaradan'da 'Suda olduğu gibi yüz yüzü yansıtır bu yüzden insanın kalbi de insanı yansıtır 'meselesi olduğunu söylemiştir. Şu yazılanları (Mısır'dan çıkış 33:13) yorumlamıştır: 'Ve şimdi eğer Senin gözlerinde bir iyilik bulursam, Seni bilebileceğim şekilde Senin yolunu bilmeme izin ver ki böylece Senin gözlerinde iyiliği bulabileyim.' 'Eğer Senin gözlerinde iyiliği bulabilirsem 'dediği zaman Musa'nın nasıl bildiğini sordu. Çünkü önceden "Seni isimle tanırım ve ayrıca Benim gözlerimde iyiliği buldun 'dedin "yazılmıştır diye yanıtladı. Bununla 'Suda olduğu gibi yüz yüzü yansıtır, bu nedenle insanın kalbi insanı yansıtır '(Atasözü 27) kuralını takiben, Musa Yaradan'ın onu desteklediğini bildi zira Musa Yaradan'ı tercih etti.

Yukarıdakilere göre bir kişinin içindeki sevginin soğuduğunu ve düşüş durumunda olduğunu hissettiğini, yani şimdi Yaradan'a çalışmanın başında olduğu kadar sevgisi olmadığını, bunun kişinin Yaradan'ın da kendisini sevmediğini hissetmesine sebep olduğunu ve dualarını, Yaradan'dan istediği şeyleri duymadığını söylediğimizi yorumlamalıyız. Bu kişinin daha büyük düşüşüne bile neden olur, çünkü kişi 'Çünkü Sen her ağzın duasını duyarsın 'diye yazılanlardan şüphe etmeye başlar. O zaman Yaradan'ın yaratılanlarla hiçbir bağının olmadığını düşünür, bu da kişide her seferinde inancının zayıflamasında olduğu gibi büyük düşüşlerine neden olur.

Dolayısıyla Yaradan'da hiçbir değişiklik olmamasına rağmen kişi 'Suda olduğu gibi yüz yüzü yansıtır 'olduğundan bu şekilde hisseder. Bu, maneviyatta öğrendiğimiz bütün değişiklikler alıcılara göredir kuralını izler.

Artık sordüğümüz soruyu, çalışmada 'Efendinin önünde bugün bizimle burada duranlar 'ifadesinin ne anlama geldiğini anlayabiliriz. Antlaşma yapmak, kişinin Yaradan'ın önünde bugün, yükselişte olduğu zaman durup durmadığıdır. Ancak kişi Efendimiz Tanrımızın önünde 'bugün burada bizimle olmayanlar 'denen düşüş zamanı

geldiğinde, Efendimiz Tanrımızın önünde durduğunu hissetmediği zaman bile bunu üstlenir, bunu yine de mantık ötesi olarak üstlenir, antlaşmayı yaptığını hatırlamaktan başka hiçbir şeyi önemsemez ve bu sarsılmayacak, değişmeyecektir.

Tav-Shin-Mem-Het

(1987 - 1988)

Yaşamın İki Anlayışa Ayrılmasının Nedeni

Makale 1, Tav-Şin-Mem-Het, 1987-88

Bilgelerimiz şöyle dediler (Berahot 18): 'Yaşayanlar öleceklerini bilirler. O erdemliler ki, onlara ölümlerinde 'yaşayan 'denir. RAŞİ şöyle yorumlar: 'O erdemliler öleceklerini nasıl bilirler? Onlar ölüm gününe dikkat ederler ve günahattan kaçınırlar. ' 'Ve ölümler hiçbir şey bilmezler. O günahkârlara yaşamlarında ö'lü' denir. 'RAŞİ şöyle yorumlar: 'Günahkârlar hiçbir şey bilmezler. 'yani 'Onlar bilmiyormuş gibi yaparlar ve günah işlerler.'

Dolayısıyla ö'lüm 'denilen bir yaşam vardır. Başka bir deyişle günahkârlara yaşamlarında ö'lü' denir. Ayrıca 'yaşam 'denilen bir ölüm vardır, bu da erdemliler arasındadır.

Yani yaşamda iki anlayış vardır: 1) Günahkârların yaşamı 2) Erdemlilerin yaşamı

Erdemlilerin yaşamına ne dendiği yazılmamıştır. Daha ziyade yazılan şey, erdemlilerin ölümünün 'yaşam 'olarak adlandırılmasıdır. Eğer erdemlilerin ölümüne 'yaşam ' deniyorsa, o zaman erdemlilerin yaşamının kesinlikle daha yüksek bir derece olduğunu söylemeliyiz.

RAŞİ'nin yorumuna göre, öyle görünüyor ki, onların ölümünde yani onlar ölü olarak görüldüklerine baktıkları zaman, günah işlemiyorlar. Peki bu yaşamla nasıl ilişkilidir? Günah işlemeyen birinin zaten yaşamı var mıdır? Ayrıca RAŞİ günahkârlara yaşamlarında ö'lü' denildiğine dair bir yorum yapmıştır. Neden? Çünkü günahkârlar

hiçbir şey bilmezler, yani bilmiyormuş gibi yaparlar. Bunu, onların ölüm günü hakkında bir şey bilmedikleri şeklinde değerlendirmeliyiz.

Bunu da anlamalıyız. Ölüm gününü hatırlamayan kişi günah işlemeli midir? Nihayetinde bilgilerimiz şöyle demiştir (Berahot 5): 'Kişi daima iyi eğilimi kötü eğilim üzerinden kızdırmalı, rahatsız etmelidir. Eğer onu yenerse, iyidir. Eğer yenemezse, kişi Şema okumaları yapmalıdır. 'Bu demektir ki, eğer kişi ölüm gününü hatırlamıyor olsa bile günah işlemek zorunda değildir. Peki RAŞİ'nin yaptığı, onlar ölüm günü hakkında bir şey bilmiyormuş gibi yaparlar, bu nedenle de günah işlerler, yorumu ne anlama geliyor? Bu, günah işlemek istemeyen birinin daima ölüm gününü hatırlaması gerektiği anlamına mı geliyor?

Yukarıdakilerin tümünü anlamak için önümüzde duran her şeyi yani daha sonra yapılacak olan yaratılışın ıslahı meselesinin yanı sıra yaratılış amacını da hatırlamalıyız. Kli (kap) olmadan ışık yoktur kuralını da anlamalıyız. Yaratılış amacının, Onun yarattıklarına iyilik yapmak olduğu biliniyor. Bu demektir ki, bir eksiklik olmadan dolum olamaz. Bu nedenle Yaradan yokluktan varoluş, bir eksiklik ve haz almaya özlem yarattı. Buna 'haz alma arzusu 'denir.

'Alma arzusu 'denen bu Kli'nin üzerinde daha sonra Tzimtzum (kısıtlama) denen bir düzeltme yapıldı. Bu demektir ki, bolluğun alımından dolayı, veren ve alan arasında bir eşitlik yoktur ve Kli, Dvekut (bütünleşme) denen form eşitliğine özlem duyar. Bu nedenle de kendi alma arzusunun içine almak istemez. Bunun yerine bu anlayışta bir Tzimtzum vardır ve yalnızca ihsan etmeye niyet edebildiği yerde alacaktır. Bu yaratılışın ıslahıdır ki böylece yaratılanlar Yaradan'dan haz aldıklarında tatsızlık hissetmezler.

Artık yaratılış amacının, yaratılanlara haz ve memnuniyet vermek ve yaratılışın ıslahının yaratılanların hazzı almalarında rahatsızlık hissetmemeleri için olduğunu anlıyoruz. Kli'ye 'eksiklik 'denir ve 'ışık' 'dolum 'olarak adlandırılır. Dolayısıyla yaşamın kıyafetlendiği Kli'ye 'arzu 've onun içinde kıyafetlenen yaşama 'ışık 'denir.

Bundan iki çeşit Kelim'e (kaplar) sahip olduğumuzu öğreniyoruz: 1) Yaratılışın ıslahı olmaksızın 'almak için almak 'denen Kli 2) Yaratılışın ıslahı ile 'ihsan etmek için almak 'denen Kli.

Yukarıdakilere göre 'ışık 'yaşam olarak adlandırılır. Dolayısıyla alma arzusunun Kelim'inde kıyafetlenen Yaradan'dan form eşitsizliği aldığımız, Hayatların Hayatından ayrılmamıza neden olan bir yaşamımız var. Bu nedenle bu yaşama, orada gerçekleşen ayrılık nedeniyle ö'lüm 'denir.

Ayrıca 'ih̡san etmek için almak 'denen yaratılışın ıslahının olduğu Kelim'de kıyafetlenen 'ışık 'adı verilen bir yaşam vardır. Bununla amaç ih̡san etmek olduğundan, onlar 'alıcılar 'olarak adlandırılmalarına rağmen, haz alırken bile Dvekut'da kalırlar. Sonuç olarak kişinin aldığı ışığa yani yaşama 'hayat 'denir, zira ışık Hayatların Hayatına bağlı kalır.

Böylelikle şu söylenenleri yorumlayabiliriz: "Yaşamlarında günahkârlara ö'lü' denir, " zira onlar aldıkları her şeyi ayrılığa neden olan alma kaplarına alırlar. Bu nedenle 'yaşamlarında günahkârlara ö'lü' denir 'denmiştir. Bu "yaşamlarında erdemliler 'yaşayanlar 'olarak adlandırılır "ifadesinin nedenini de açıklar, zira onlar Kli'nin dolumunu yani ışık ve hazzı ih̡san etme kaplarına alırlar; böylece alan haline gelmelerine rağmen Hayatların Hayatına tutunurlar.

Ancak buna göre bilgilerimizin "yaşamlarında erdemlilere 'yaşayan 'denir "sözlerini nasıl yorumlayabiliriz? Mesele şu ki, çalışma düzenine Lo Lişma'da (O'nun adına değil) başlarız ve Lo Lişma'dan Lişma'ya (O'nun adına) geliriz. Bu nedenle kişi çalışmaya başladığında niyet kendi iyiliği içindir; buna ö'dül ve ceza 'denir. Daha sonra kişi ödüllendirilir ve yukarıdan ona bir uyandırılma ile her şeyi Yaradan'ın iyiliği için yapmak demek olan hakikatin yolunda yürümesi gerektiği gösterilir.

Kişiye yukarıdan kendi iyiliği için değil de "Yaradan'ın iyiliği için" in ne demek olduğu gösterildiğinde, beden çalışmadan kaçar ve artık çalışmak istemez. O zaman kişi düşüş durumunda olduğunu düşünür.

Yani kişi çalışmaya başladığında yükseliş durumundadır, yani daha saftır ve o kadar da maddileşmemiştir. Bu yüzden beden çalışmasına karşı gelmez. Ama şimdi beden maddeleşmiştir ve bu nedenle de çalışmak istemez. Diyor ki, 'Bu çalışma benim için değil çünkü yalnızca ilerlemeyi bıraktığımı değil, gerilediğimi de görüyorum. Bu nedenle çalışma zaman ve çaba kaybı. Manevi hayatı edinemeyeceğimden, en azından maneviyatı düşünmeyen ama yalnızca maddeselliği düşünen dünyanın geri kalanı gibi maddesel hayatı edineceğim.'

'Onlar gibi olacağım ve en azından bu dünyada yapabileceğim şeylerden zevk almaya çalışacağım. Aksi taktirde her iki şekilde de ellerim boş kalacak. 'O zaman şöyle der, "Bilgelerimizin söylediklerini yapacağım (Yoma 72): 'Raba Bilgelere dedi ki, 'Size yalvarıyorum, çift cehennemi miras almayın! "RAşİ 'çifte cehennem 'ifadesini, Tora'da bu dünyada çaba göstermek ve emek sarf etmek olarak yorumlar. 'Ve bunu yerine getirmeyecek ve ölümünün üzerine cehennemi miras alacaksın ve yaşamında dünyanda zevk almayacaksın.'

Bununla kişi ölüm 'denilen düşüş durumuna geldiğinde yani ölümün tadını hissettiğinde, eğer ihsan etme yolunu izlerse, yani yaptığı her şey yalnızca Yaradan'a memnuniyet vermek için olur ve kendisi için hiçbir şey istemezse, buna 'Yaradan'a adanmışlıkla hizmet etmek 'denir. Bu kişiye ölüm gibi hissettirir.

Aslında bu sorduğumuz soruyu gündeme getirir, 'Bir Mitzva'nın (iyi işler/emirler) bir Mitzva'yı tetiklediği 'bilinmektedir. Peki kişi Tora ve Mitzvot'a (Mitzva'nın çoğulu) bağlanmışken yaşamın tadını hissettiği bir koşuldan neden yalnızca Tora ve Mitzvot'u Yaradan adına izleyeceğini söylemeye başladığı, bunda yaşamın değil ölümün tadını hissettiği bir koşula gelir? Bir Mitzva'nın bir Mitzva'yı tetiklediği kuralının olduğu yerde şöyle yazılmıştır (Avot, Bölüm 4, 2): "Ben Azai der ki, 'Hafif bir Mitzva'ya koşun ve günden günde kaçın, çünkü bir Mitzva bir Mitzva'yı ve bir günah bir günahı tetikler, zira bir Mitzva'nın ödülü bir Mitzva'dır ve bir günahın ödülü bir günahıdır."

Mesele şudur ki, kişi Lo Lişma'da çalışmaya başladığında, çalışmaya kendisini bütün kalbiyle adadığında ve her şeyi ciddiyetle üstlendiğinde, bu nedenle yukarıdan kendi menfaati için değil de ihsan etmek için çalışmanın olduğuna dair bir bilgi bahşedilir. Kişinin organlarında bu bilgiyi hissetmekle ödüllendirilmesinin sebebi, bir Mitzva'nın bir Mitzva'yı tetiklemesindendir, çünkü herhangi biri kişinin bütün çalışmasının kendi menfaati için değil, Yaradan'ın iyiliği için olmasının ne olduğuna dair bir hissiyatla ödüllendirilmez. Bu, özellikle bütün gücüyle Lo Lişma'da çalışanlarla ilgilidir. Bununla Lişma'yı hissetmeye gelirler ve beden bununla kesinlikle hemfikir olmaz.

Ancak şimdi kişi görür ki, ihsan etme çalışmasında bedenin alacağı bir şey yoktur; bu kişi bir ikilemde kalır: Şimdi 'günah 'denilen düşüş durumunda olduğunu söyleyebilir. O zaman umutsuzluğa kapılır ve en önemli şeyin ihsan etmek olduğunu artık gördüğünü ama ihsan etmek için çalışmadığını söyler. Bu nedenle mücadelen kaçmalı ve en azından maddesel hayattan zevk almaya dönmelidir ya da bu çalışmaya başladığında bütün eylemlerin Lo Lişma amacıyla olduğunu söyleyebilir. O zaman çalışma, alma arzusuna karşı değildi bu yüzden beden itiraz etmiyordu. Ama şimdi 'Yaradan adına çalışmak 'denilen Lişma'nın varlığını bilmekle ödüllendirildiğine göre, doğasına karşıt olduğundan beden kesinlikle buna itiraz etmelidir. Öyleyse Yaradan adına nasıl çalışabiliriz? Cevap şudur; küçük olanın büyük olana hiçbir ödül olmadan hizmet edebilmesi doğaldır, zira ona hizmet etmekten büyük sevinç duyar.

Bu şu soruyu gündeme getirir; beden neden Yaradan adına çalışmayı kabul etmez? Cevap şudur; beden Yaradan'ın yüceliğine inanmaz, çünkü inanmaya ihtiyaç duyulan yerde beden itiraz eder zira inanç önemsiz bir şeydir. Bu demektir ki, Onun yüceliği mantık dahilinde ifşa olmadığında ancak inanmamız gerektiğinde, kişi bunu 'düşük 've 'aşağı' görür. Beden bu çalışmaya dayanamaz.

Bu nedenle Yaradan'ın, Onun yüceliği ifşa olmasın diye gizliliği ve Tzimtzum'u (kısıtlama) neden yarattığını sormalıyız. Daha doğrusu kişi Yaradan'ın yüceliğini hissetmek isterse buna ancak inanç ile ulaşabilir. Cevap biliniyor. Kişi henüz alma arzusundan temizlenmediğinde, her şeyi yani Yaradan'ın bütün ifşalarını kendine sevgi Kelim'ine alacaktır. Bu onu maneviyattan ayıracak ve 'Efendisini tanımak ve Ona karşı isyan etmeyi amaçlamak 'gibi olacaktır.

Eğer kişi erdemli ise bilgilerimizin dediği gibi "Erdemli onu yapanı haklı çıkarır." yani düşünüş zamanının mevcut hissiyatının, Yaradan'ın kendisine hizmet etmekten onu reddettiği için değil, tam tersine bunun kendisi için büyük bir ıslah olduğunu söyler. Yani şimdi ona Yaradan'ın yüceliğine mantık ötesi olarak inanması için bir yer ve ayrıca Yaradan'dan yüceliğini kendisi için aydınlatmasını isteme ihtiyacı verilmiştir.

Kişi bu ifşadaki haz nedeniyle Yaradan'ın yüceliğini hissetmek istemez. Onun niyeti kendi alma kaplarını memnun etmek değildir. Tam tersine içindeki alma arzusunun tamamını iptal etmek istediğinden ve beden teslim olmak istemediğinden, Yaradan'dan onun için aydınlatmasını ve gizliliği kaldırmasını ister ki böylece Yaradan'ın önünde kendisi için alma arzusu iptal edilsin.

Bununla Ben Azai'nin dediği şeyi, 'hafif bir Mitzva'ya koşun 'ifadesini anlayacağız. Yani kişi bir ikilemde kalır: Kişi düşünüşün, bir arzu ve çalışmada herhangi bir canlılık olmaksızın hoşnutsuzluğun tadını hissettiği ama her şeyi zorlamayla yaptığı koşuldaki çalışma için özleme sahip olduğu önceki derecesinden düşünüşünün ona yukarıdan geldiğini söyleyebilir. Çünkü onlar kişinin hakikatin yolunda yani mantık ötesi inanç ile yürümesini ister, bu da kişinin mantık ötesi gittiğinde kendisine önemsiz gelmesi nedeniyle hafife aldığı hafif bir Mitzva'dır.

Ya da kişi tam tersini söyleyebilir: Bu, 'Bir Mitzva bir Mitzva'yı tetikler. 'yüzünden değil, sadece diğer insanlardan daha kötü niteliklere sahip, daha kaba bir insan olmasındandır. Bu nedenle günah işliyordur ve kutsallık çalışmasına layık değildir. Bunun yerine 'Bir günah bir günahı tetikler.' Şu anda Tora ve Mitzvot'da bildiğim şeyler zorunlu olduğundan ve kutsal çalışmaya dair hiçbir sevgim olmadığından başka bir günah işleyecek ve zorlamanın yolundan ayrılacağım. İyi ruh hali içinde olduğumda Tora ve Mitzvot'a bağlanacağım. Bu arada maddesel hayatıma döneceğim ve en azından Raba'nın sözlerinde olduğu gibi bu dünyanın tadını çıkaracağım.

Bu nedenle kişi bir ikilemle yüzleştğinde Ben Azai 'Hafif bir Mitzva'ya koş' der, yani koş ve hafif bir Mitzva seç. Bu demektir ki, bu koşul hafif bir Mitzva olarak kabul edilir ve hakikate giden yolda yürümeniz için size yukarıdan verilmiştir. Bunun sebebi 'Bir Mitzva'nın bir Mitzva'yı tetiklemesidir. 'Lo Lişma'ya başladığınız ve niyetiniz kendinizi tüm kalbinizle Tora ve Mitzvot'a adanmak olduğu için, bu nedenle 'Bir Mitzva bir

Mitzva'yı tetikler. 'Bu yüzden size Lişma meselesinin bilgisi yukarıdan verildi ve bunu hissetmeye başladınız. Bu kişinin Yaradan'ın onu daha yakına getirmesine ihtiyaç duyduğu zamandır, zira o zaman bilgelerimizin söylediklerini, 'İnsanın eğilimi onu her gün yener 'koşulunu görür. Yaradan'ın yardımı olmasaydı kişi bunun üstesinden gelemezdi.

'...ve günden kaçır. 'Yani şu an içinde olduğu durumun bir günah olduğunu söylemekten kaçır. Bunun yerine bir Mitzva'nın bir Mitzva'yı tetiklediğini ve bunun bir günah olamayacağını söyler. Eğer böyle demezseniz ama tam tersine bunun bir günah olduğunu söylerseniz o zaman bilin ki, 'bir günah bir günahı tetikler. 'Böylece başka bir günah işlemeye zorlanacaksınız yani maddesel hayata dönecek ve başladığınız çalışmayı terk edeceksiniz, çünkü en azından bu dünyadan haz almak isteyeceksiniz, 'Ölümünüzün üzerine cehennemi miras almayacaksınız ve yaşamınızda kendi hayatınızdan haz almayacaksınız 'diyen Raba'nın sözlerinde olduğu gibi.

Yukarıdakilere göre 'Yaşayanlar öleceklerini bilecek; yaşamlarında o erdemlilere 'yaşayan 'denir' şeklinde yazıldığını söyleyen RAŞİ'nin yorumuyla ilgili sorduğumuz soruyu anlayabiliriz. Onlar öleceklerini nasıl bilir? Ölüm gününü dikkate alırlar ve ölümler hiçbir şey bilmiyorken günden kaçınırlar. O günahkârlara yaşamlarında ö'lü' denir. Der ki, onlar bilmiyormuş gibi yaparlar ve günah işlerler.

RAŞİ'ye göre, ölüm gününü dikkate almayan birinin zaten günahkâr olduğu anlaşılıyor. Şunları sorduk: 1) Erdemlilere yaşamlarında öleceklerini bildikleri ve günah işlemedikleri için 'yaşayan 'denir, yorumuyla ilgili. Dolayısıyla günah işlemeyen birinin zaten hayatı vardır. Günah işlemeyen biri ile yaşam arasındaki bağlantı nedir? 2) Erdemlilerle ilgili 'Yaşayanlar öleceklerini bilecek 'diyen RAŞİ'nin sözlerinden öyle anlaşılıyor ki, onlar ölüm gününe dikkat etmiş ve günden kaçınmışlardır. Onun sözlerinden anlaşılıyor ki, onlar ölüm gününe dikkat ettikleri için günah işlemezler, aksi takdirde onlar da günah işlerlerdi. Ancak bilgelerimiz günahı engelleyen ölüm gününün şart olmadığını söylediler (Berahot 5); bilgelerimizin şöyle söylediği gibi, 'Kişi daima iyi eğilimi kötü eğilim üzerinden kızdırmalıdır. Yenerse iyi ama yenemezse kişi Tora'ya bağlanmalıdır. Bağlanamazsa Şema okumaları yapmalıdır. Yapamazsa buna ölüm gününde değinmelidir.'

Bu nedenle birinin günah işlemesini engelleyen ölüm gününün şart olmadığını görüyoruz. Buna göre anlamalıyız ve bu yüzden söyledikleriyle ilgili net olmalıyız ki, 'ölüm günü' yani bu, kişinin düşüş durumuna geldiği, Tora'da, duada hiç tat hissetmediği zamandır. Kişinin Tora ve Mitzvo'ta yaptığı her şey zorunludur ve gerçekten de kişinin hiçbir canlılığı yoktur, bu gerçekten de ölüm gibi hissettirir.

Kişi kendisine şunu sormalıdır: 'Önceki durumumdan düşmemin sebebi nedir? Yani ihsan etme çalışmasına başlamadan önce mutluydum ve Yaradan'ın işçisi olacağımdan emindim. Bu beni her zaman çaba göstermeye davet etti ve herhangi bir zayıflık ya da aylaklık bilmezdim. Tam tersine her şey için daima uyanıktım. Ama ihsan etme yolunda çalışmaya başlar başlamaz çalışmadaki tüm canlılığı yitirdim ve her şeyi tembelce yapıyorum. Çalışmada ölüm tadı hissediyorum. Bilgelerimiz bir Mitzva'nın bir Mitzva'yı tetiklediğini söylediler ama şimdi ben tam tersini görüyorum.

Gerçekten de kişi o an hissettiği ölüm haline dikkat etmelidir. Bu nedenle 'yaşayanlar öleceklerini bilirler; onlar ölüm gününe dikkat eder ve günahattan kaçınırlar 'der. 'Ölüm gününe dikkat etmek 'ifadesinin anlamı şudur ki, 'Bir Mitzva bir Mitzva'yı tetikler ' kuralına göre şimdi gün olmalıydı. Yani kişi Lişma çalışmaya başladığında, şimdi hakikat yolunda yürüdüğünden daha canlı olmalıydı. O halde neden şimdi karanlık olan ve yaşam olmayan ama gece kabul edilen ölümü hissediyor?

Ancak erdemli olan kişi onu yapanı haklı çıkarır ve der ki, 'Şüphesiz, Yaradan'ın şimdi bana verdiği bu düşüş, benim iyiliğim içindir. Yani Yaradan şimdi kişinin kendisi için değil, yalnızca Yaradan için çalıştığında bunun ne anlama geldiğini bilmeme izin verdi. Beden, bu doğasına aykırı olduğu için buna elbette direnir. Diğer taraftan kişi Lişma çalışmasına başlamadan önce ve kendi çıkarının hizmetkârı iken, bu nedenle beden buna direnmiyordu.

Dolayısıyla bu ona bildirildiğinin bir işaretidir ki böylece kişi beden direndiği için doğru yolda yürüdüğünü bilecektir. Aksi taktirde bedeni direnmezdi. Bu nedenle şimdi kişi Kli denilen bir ihtiyaca sahiptir, Yaradan ona yardım edecektir, şöyle yazıldığı gibi, 'Arınmaya gelene yardım edilir. 'Bu böyledir, çünkü doğasına karşı gelmek için Yaradan'ın yardımını alır, çünkü doğal olan her şeyi kişi yapabilir. Ancak doğaya aykırı olan, 'yukarıdan bir mucize 'olarak adlandırılır yani kişinin doğasına karşı gidebilmesi için ona yalnızca yukarıdan güç verilebilir.

Bu nedenle ö'lüm gününü anlamaya dikkat etmek 'demek, hissettiği bu ölümün bir gece değil gerçekten de bir gün olması demektir. 'Ölüm günü' demek, burada bunun 'yaşam 'denilen 'gün 'olduğunu veya bunun ö'lüm 'olduğunu söylemek adına, seçim için yer var demektir. Bu bana doğduğum amaca ulaşmak için dürüstçe ve kapsamlı bir şekilde emek sarf ettiğimde geldi. Lo Lişma'ya başladığım ve Lo Lişma doğama zıt olmadığı için beden direnmedi.

Ama şimdi yukarıdan Lişma yolunda yürümekle ödüllendirildim. Bu nedenle beden direniyor ve doğaya aykırı olduğu için çalışmaya enerji vermek istemiyor. Bu yüzden şimdi ölüm tadı alıyorum. Bu nedenle şimdi ö'lüm 'değil, 'gün 'olduğunu söylersem, bu koşuldan şu anda gittiğim yolda başarılı olacağıma dair güven alırım.

Ölümü hissettiğim bu durumun, düştüğümü gördüğüm için, 'düşüş' denilen günah koşulunda olduğum ve bundan dolayı çalışmada yapacak başka bir şeyim olmadığı için olduğunu, bu yüzden de bunun zaman kaybı olduğunu söylemekten kaçınıyorum. Bunun yerine bu koşulun bir düşüş olmadığını, derecelerde bir yükseliş olduğunu, hakikat yoluna çıktığımı söylerim.

'Günahtan kaçınmak' sözü, onların bu durumun bir günah olduğunu ve doğal olarak bir günahın bir günahı tetiklediğini yani tüm mücadeleden ayrılmanın benim için daha iyi olduğunu söylemekten kaçınmaları anlamına gelir. Bunun yerine bir Mitzva bir Mitzva'yı tetiklediğinden derecelerde yükseldiğimi söylerim.

Sonuç olarak 'Bir Mitzva bir Mitzva'yı tetikler' ifadesini geçmiş ve gelecekle ilgili olarak değerlendirebiliriz. Yani eğer kişi, bu durumun bir Mitzva olduğunu söylerse, o zaman bir Mitzva bir Mitzva'yı tetikler yani artık kişi kutsallığın derecelerinde yükselmekle, hedefe ulaşmakla ödüllendirileceğine dair inanca ve güvene sahip olur.

Bununla neden 'Yaşam için bizi hatırla, Ey yaşamı arzu eden Kral, Senin, yaşayan Tanrı'nın iyiliği için bizi yaşam kitabına yaz, 'dediğimizi anlayacağız. 'Senin, yaşayan Tanrı'nın iyiliği için 'dediğimizdeki sonu anlamalıyız. İki tür yaşamın olduğunu görebiliyoruz: 1) Günahkârın yaşamı 2) Erdemlinin yaşamı. Günahkârın yaşamı, 'Yaradan'dan ayrılık 'denen alma kaplarındadır. Erdemlinin yaşamı Yaradan'la Dvekut (bütünleşme) olan ihsan etme kaplarındadır. Bu nedenle 'Yaşam için bizi hatırla' dediğimizdeki yaşam hangisidir? 'Senin iyiliğin için' demek, ihsan etmek için demektir. Yani bizler ihsan etme kaplarındaki yaşamı istiyoruz.

Teşuva'nın (Tövbe) Ölçüsü Nedir?

Makale No. 2, Tav-Şin-Mem-Het, 1987-88

Şöyle yazılmıştır (Hosea 14): 'Geri dön Ey İsrail, Efendin olan Tanrı'na. 'Bu, Teşuva'nın (tövbe) derecesinin, 'Efendin olan Tanrı'na 'olduğu anlamına gelir. Ancak 'Efendin olan Tanrı'na 'ifadesinin ne anlama geldiğini anlamalıyız, çünkü bu yere kadar, tövbe etmemiz gerektiğini ima eder ve kişi o yere ulaştığında, geldiği yere geri döndüğü için tövbe etmeye artık ihtiyaç duymaz. Kişinin bir yerden uzaklaşmasının ve Teşuva (Teşuva 'geri dönmek 'demektir) denen geldiği yere geri dönmesi gerektiğinin ne anlama geldiğini anlamalıyız. Buna göre kişinin gittiği ve geri dönmesi gereken yer nedir?

Kabalistlerin insanın ruhunun yukarıdaki Tanrı'nın bir parçası olduğunu yazdıkları biliniyor; şöyle yazıldığı gibi ('Zohar Kitabı'na Giriş, 'madde 2): "Araştırma No. 3: 'Bu, Kabalistlerin söyledikleriyle ilgilidir, insanın ruhu, yukarıdaki Tanrı'nın bir parçasıdır, öyle ki, O ve ruh arasında bir fark yoktur, sadece O "bütün"dür, ruh ise "parça"dır."

Ayrıca şöyle yazılmıştır ('Zohar Kitabı'na Giriş, 'madde 9): 'Maneviyatta keşfediyorsunuz ki, form eşitsizliği, maddesel şeyleri ayıran bir balta gibi hareket ediyor. Bundan, Yaradan'ın hazzını alma arzusu ruhlara damgalandığından, ruhların edindiği form eşitsizliğinin, onları Yaradan'ın özünden ayırdığını öğreniyoruz. Bu form eşitsizliği yüzünden, ruhlar Yaradan'dan ayrıldılar ve yaratılan oldular. 'Ayrıca şöyle yazılmıştır ('Zohar Kitabı'na Giriş, 'madde 11): 'Ve dünyalar bu maddesel dünyanın realitesine, bir beden, bir ruhun, bir bozulma ve ıslah sürecinin olduğu bir yere aşamalı olarak indirildiler.' Şöyle yazılmıştır ('Zohar Kitabı'na Giriş, 'madde 12): 'Tora ve Mitzvot (emirler/ iyi işler) sayesinde, sonunda alma arzusunun formunu ihsan etme arzusunun formuna çevirirler. O zaman yaratılış düşüncesinde bulunan bütün iyiliği

alabilirler. Bununla birlikte Onunla güçlü bir Dvekut'la (bütünleşme) ödüllendirilirler, çünkü Tora ve Mitzvot'taki çalışmalar sayesinde onları yapanla form eşitliği ile ödüllendirilirler; bu da ıslahın sonu olarak kabul edilir.'

Dolayısıyla bu dünyada yapmamız gereken tek şey, yaratılış düşüncesinde var olan haz ve memnuniyeti alabilmek için kendimizi düzeltmemiz ve nitelikli hale getirmemizdir. Bu nedenle Yaradan'ın tam tersi olan alma arzusu ile yaratılmak vasıtasıyla, kişinin bu yerden ayrıldığı düşünülür. Hangi yerden? Kökten; zira ruh yukarıdaki Tanrı'nın bir parçasıdır. Yaradan'dan form eşitsizliği yüzünden ayrılmış ve bir bedende kıyafetlenmek için bu dünyaya inmiştir.

Yukarıda bahsedildiği üzere bu dünyada bir bozulma süreci ve bir ıslah süreci vardır. Tora ve Mitzvot'un şifası sayesinde bozulanlar düzeltilecektir. Bozulma yalnızca alma arzusunun kişiyi Yaradan'dan ayırması olduğundan, kişi 'form eşitliği' olarak adlandırılan ihsan etme niyetinin niteliğini elde etmek için Tora ve Mitzvot'a bağlanır bağlanmaz, bu bozulmayı düzeltir.

Bununla sorduğumuz şu soruyu anlayabiliriz: 'Kişiye Teşuva denen yerine geri dönmesinin gerektiğinin söylendiği, insanın ortaya çıktığı bu yer nedir? 'Ruh yukarıdaki Tanrı'nın bir parçası olduğundan ve Yaradan'dan bütün değil sadece bir parça haline gelmekle ayrıldığından, tüm bunların form eşitsizliği yüzünden olduğu şeklinde değerlendirmeliyiz. Bu nedenle kişi bunu Tora ve Mitzvot'un gücü sayesinde, her şeyi ihsan etmek için yapma kabiliyetinin düzeltmeye geleceği niyeti ile düzelttiğinde, doğal olarak bütüne tekrar bağlanacaktır. Buna 'Yaradan ile Dvekut' denir ve bu Teşuva'ya ulaşana kadar kişinin ne kadar çalışması gerektiğini bilmesi gereken ölçüdür.

Buna cevap gelir, 'Geri dön Ey İsrail, Efendin olan Tanrına.' 'Tanrın 'tekil formda söylenmiştir. Yani insanın içinde var olan alma arzusu, onu iki otoriteye böler ve kişi Yaradan'dan uzak hale gelir. Kişi kendisini düzelttiğinde ve her şeyi ihsan etmek üzere yaptığında, bu şekilde Dvekut'a ulaşır. Sonuç olarak form eşitsizliği insanı bölmüş ve onu kaynağından uzaklaştırmıştır. Bu, kişinin yerinden uzaklaşması ve şimdi yerine tekrar geri dönmesi olarak kabul edilir. Buna Yaradan'ı yaratılanlardan ayıran hiçbir şeyin olmadığı tekil formda 'Tanrın' denir.

Bu, kişi yaratılıştan önce olduğu gibi yerine döndüğünde, ruh bütüne dâhil olduğunda Teşuva olarak adlandırılır. Sonrasında alma arzusu vasıtasıyla bütünden ayrılmış ve artık tekil, bireysel otorite yaratılmıştır ve buna 'Teşuva' (geri dönmek) denir. 'Geri dön Ey İsrail, 'ifadesinin anlamı budur. Kişi hangi ölçüde geri dönmelidir? Peygamber bize der ki, O 'senin Tanrın, 'tekil otorite olana kadar 'Efendine.'

Yukarıdakilere göre yazılanların bize Teşuva'nın ne olduğunu göstermek istediğini görüyoruz. Şöyle ki, genel halka Tora ve Mitzvot Lo Lişma'da (Onun adına değil) bağlanmaları öğretilir. Orada genel halkta kişi eylem için tövbe etmeye ihtiyaç duyar. Yani kişi Tora ve Mitzvot'u bütün detayı ve özellikleri ile izlemeye özen gösterirse, bu şekilde kişi Tora ve Mitzvot'u izleme görevini yerine getirmediğine mantık ötesi olarak inanmalı ve her zaman araştırmalıdır -belki de iftara atıyor ya da boş konuşuyordur.

Şöyledir; eğer kişi bütünlüğü edinmek istiyorsa, her zaman yaptığı çalışmayı incelemekle meşgul olur. Ama normalde kişi kendi hatalarını görmez. Ayrıca bilgilerimizin 'çok ama çok alçakgönüllü ol 'dediği gibi alçakgönüllülük ile aynıdır. Bunda da kişi kendisine diğerlerinden daha kötü olduğunu söyleyebileceği hatalar arar, zira kişi alçakgönüllü olmalıdır ve yalan söylemek kesinlikle yasaklanmıştır. Bu nedenle her zaman endişe duyar ve kendisinde kusur bulmakla ilgili düşünür ki böylece diğerlerinden çok daha kötü olduğunu söyleyebilsin.

Şüphesiz kişinin bu durumda tövbe etmesi çok zordur. Gösterdiği bütün çabadan sonra tek söyleyebileceği, yanlış dua etmiş olabileceği ya da belki de iftara attığı ve fark etmediğidir. Yani kişi içinde işleyebileceği günahlar için tövbe edebileceği bir yer bulur.

Ayrıca alçakgönüllülükle ilgili olarak der ki, 'Belki de ben diğerlerinden çok daha kötüyüm. 'Kişinin tüm Teşuva'sının olası bir günah üzerine olduğu ortaya çıkıyor. Yani kişi mantık ötesi olarak bütünlükten muhtemelen yoksun olduğuna inanmalıdır. Ama bütün bunlar genel halka ait olan bir kişi için geçerlidir.

Ancak amacı form eşitliği olan Yaradan ile Dvekut'la ödüllendirilmek olan bireylere ait insanlar, bütün eylemlerinin Yaradan adına olmasını isterler. Burada tümüyle farklı bir düzen başlar. Onların Tora ve Mitzvot'taki kıstasları mutlaka eylem değildir. Tam tersine onlar niyetin de Yaradan için olmasını isterler. Yani Yaradan'ın emirlerini yalnızca eylemde yerine getirmeye razı olmazlar. Tora ve Mitzvot'u, çevre Tora ve Mitzvot'u izlemek için onları yerine getirdiği için değil, Yaradan bize yerine getirmemizi emrettiği için yerine getirirler. Yani çevre onlara saygı duyacağı ya da saygı duymayacağı için izlemezler ve onları Tora ve Mitzvot'u izlemeye zorlayan şey de budur.

Tam tersine onlar, her şeyi 'Efendin olan Tanrın ile 'gizlilik içinde yaparlar. Çevreden saygı vb. şeyleri talep etmezler onlar Tora ve Mitzvot'u daha ziyade ödül almama niyeti ile yalnızca Yaradan'ın hatırı için yerine getirmek isterler. Bedenin bu çalışmayı kabul etmediğini görürler. Ancak onlar hakikate ulaşmak istediklerinden, onlara her zaman çalışmalarının değerine göre yukarıdan hakikat, alma arzusunun Yaradan'ın formuna ne kadar zıt olduğu gösterilir. Yine de her seferinde yalnızca Yaradan için çalışmak istediklerinden, çok daha güçlü bir şekilde üstesinden gelirler.

Bu kişi maneviyatta bir değeri olduğunu görmez. Kişi kendisinin Yaradan'ın Tora ve Mitzvot'a bağlanmış diğer hizmetkârlarının geri kalanından daha fazla maddileştiğini görür. Bunun sebebi ise yukarıda söylendiği üzere, hakikate ulaşmak için, kişinin daha fazla çaba göstermesidir. Ondan sonra ona yukarıdan kötülüğün gerçek durumu gösterilir. O zaman görür ki, kendisine yardım etmekten acizdir ve Yaradan'ın ona içindeki kötülüğün kontrolünden çıkmasına yardım edeceği Kli (kap) denilen bir ihtiyacı vardır.

Dolayısıyla 'Geri dön Ey İsrail, Efendin olan Tanrıya, 'ifadesi kişinin kendisini kandırmaması ve 'Ben kendimde hiçbir günah görmüyorum 'dememesi ve tövbe etmesi gereken günahları olduğundan şüphe duyabilmesi için söylenmiştir. Bu nedenle ayet 'Geri dön Ey İsrail 'der.

Şu soruyu sormalısınız: 'Kesin olarak tövbe etmem gerektiğini bilebilmem için Teşuva'nın ölçüsü nedir? 'Ayet bu bağlamda bize der ki, 'Geri dön Ey İsrail Efendin olan Tanrıya. 'Yani eğer kişi halen iki otoritesi olduğunu görürse yani Yaradan'ın, 'kendisi için alma arzusu 'denen insanın otoritesine haz ve memnuniyet vermesini isterse, o zaman kesin olarak bilir ki, Yaradan'dan ayrılmış, bütünden ayrı bir parça haline gelmiştir. Kişi kaynağına ve köküne yani 'Efendin olan Tanrıya 'olarak adlandırılan yerine geri dönmek için elinden gelen her şeyi yapmalıdır.

Bu demektir ki, yalnızca tek bir otorite vardır -Yaradan'ın otoritesi- şöyle söylendiği gibi 'O gün Efendi ve Onun adı bir olacak 'yani tek bir otorite olacak.

Yaradan'ın Adının 'Hakikat' Olması Ne Demektir?

Makale No. 3, Tav-Şin-Mem-Het, 1987-88

Zohar, Haazinu'da (madde 210) şöyle yazılmıştır: "Kral'a çağrılan ve O'nu uygun bir şekilde nasıl çağıracağını bilen kişi mutludur. Eğer kişi çağırır ve kimi çağırdığını bilmezse, Yaradan ondan uzaklaşır; şöyle yazıldığı gibi, 'Efendi O'nu çağırın herkese yakındır. 'Kime yakındır? 'Onu hakikaten çağırın herkese 'diye yineler. Ama O'nu yalandan çağırın biri var mıdır? Rabbi Aba, 'Evet, onu çağırın ancak kimi çağırdığını bilmeyen 'demiştir. Bunu nasıl biliriz? Çünkü 'O'nu hakikaten çağırın herkese 'diye yazılmıştır. 'Hakikaten 'ne demektir? Bu, her şeyin bütünlüğü olan Kral'ın yüzüğünün mührü iledir."

Zohar'ın bu soruya verdiği cevabı anlamak çok zordur. Onu yalandan çağırın biri var mıdır? Buna şu cevap gelir: 'Rabbi Aba, 'Evet, onu çağırın ancak kimi çağırdığını bilmeyen 'demiştir. Bu çok kafa karıştırıcı. Onu nasıl çağıracağını bilmeyen kişi, neden yalan söylüyor olarak kabul ediliyor? Yanıldığını söyleyebiliriz ama yalan söylediğini değil! Ayrıca yoruma getirdiği kanıt, 'hakikat'in her şeyin bütünlüğü olan Kral'ın yüzüğü ile olduğunu söyler. Bunun, kimi çağırdığımızı bilmemiz gerektiğinin ya da buna 'yalan 'denildiğinin kanıtı nedir?

Yukarıdakileri anlamak için ki bu gereklidir, çünkü Zohar'ın 'Yaradan dua eden ama kimi çağırdığını bilmeyen kişiden uzaklaşır. 'sözlerine göre bunu anlayabilir miyiz? Ama kişi kimi çağırdığını nasıl bilebilir? Şüphesiz herkes Yaradan'ı çağırır. Aksi taktirde kişi kime dua eder? Öyleyse 'kimi çağırdığı' ne anlama gelir? Anlaması bile çok daha zor olan şey, neden 've kimi çağırdığını bilmez 'dediğidir. Sonuçta kişinin kimi çağırdığını bilmesinin değil, inanmasının gerektiğini öğrendik.

Öncelikle yaratılış amacı ve yaratılışın ıslahı konusunu saptamalıyız; o zaman insanın neyi düzeltmesi gerektiğini biliriz. Yaratılış amacının aşağıda olanların haz ve

memnuniyet almaları olduğu ve bu nedenle de Yaradan'ın onların içinde haz alma arzusu yarattığı, aksi taktirde dünyada var olamayacakları biliniyor. Bu arzu, onları haz almak için ellerinden gelen her şeyi yapmaya zorlar ve böylece dünyada var olabilirler.

Bununla birlikte girişlerde yazıldığı üzere, hazzın alınmasının üzerinde, bu alma arzusunun içinde utanç doğar -dürüst olmayan bir şekilde alır. Bunu düzeltmek için manevi hazzın bizden gizli olduğu ve sadece kendisi için alma arzusunun ayrıldığı ölçüde, manevi hazzın ifşa olduğu Tzimtzum (kısıtlama) ve gizlilik vardır. Eğer bir yerde alma arzusu varsa, bolluk oradan derhal ayrılır ve her ikisi aynı yerde olamaz.

Buna göre yaratılanların yaratıldığı amaca yani utanç ekmeği olmadan, bütün haz ve memnuniyeti almaya ulaşabilmeleri için ıslahlar yapıldığındaki yaratılışın ıslahını anlayabiliriz. Çalışmanın düzenini, yani Yaradan'dan haz aldığında utancın ondan uzaklaştırılması için kişinin ne yapması gerektiğini, kişi ihsan etme niyeti ile almak demek olan bu Kli'yi (kap) edinmeden önce, o zaman utanç olmadığından, form zıtlığı nedeniyle kişinin hoşnutsuzluk hissetmeyeceğini öğrendik.

Bu demektir ki, aşağıda olanın alma arzusu olmadığı ve bu alma arzusu ışık ve bollukla ilgili olarak hiçbir form eşitliği yapmadığı sürece, Tzimtzum ve gizlilik halen onun üzerindedir. Bu üst bolluğun ifşa olmadığı ve kişinin baktığı Keduşa'nın (kutsallık) herhangi bir şeyini ışık olarak değil, karanlık olarak gördüğü anlamına gelir.

Ancak bu sadece Keduşa'ya gerçekten yaklaşmak isteyen insanlar için geçerlidir. Bu düzen, yukarıdan gereksiz yere zaman kaybetmelerini istemedikleri için onlar için geçerlidir, zira onlar kutsal çalışmayı saflıkta yani ihsan etmek için elde etmeye uygundurlar. Bu insanlar eğer ihsan etmeyi amaçlamazlarsa, ışıgı değil karanlığı görürler.

Diğer taraftan genel halka ait olan insanlarda, onlar için saran olarak parlayan genel ışık meselesi vardır. Onlar bundan memnundurlar ve düzeltmeleri gereken eksikliklerini hissetmezler. Bu ışık, Lo Lişma'da (Onun adına değil) aydınlatır.

Ancak kişi genel halktan ayrılmak ve Yaradan'ın işçisi olmak istediğinde, mantık ötesi inancın temelini inşa eder. Kişi et ve kanın hediyesini almak istemediğinde, açıkladığımız üzere bazen kişinin inancı Tora ve Mitzvot'a bağlanmak için yeterli olmadığından ancak bütün dostlarının Tora ve Mitzvot'a bağlandığı bir çevrede olduğu için dostlarından hediye alır. Sanki onlar arzularının bir kısmını ona veriyorlar ve kişinin arzusunun parçalarının hediyelerini alması onun da Tora ve Mitzvot'a bağlanmasını sağlıyor. Dolayısıyla kişinin izlediği Tora ve Mitzvot, et ve kanın hediyesi temelinde inşa edilir ve Yaradan'a dayanmaz. Başka bir deyişle kişinin sahip olduğu

Yaradan'a olan inancın gücü, onu Tora ve Mitzvot'a bağlanmaya zorlamak için yeterli değildir. Aksine onu Tora ve Mitzvot'u izlemeye iten sebep, et ve kanın hediyesidir.

Artık yiyecekler için kutsamada söylediklerimizi yorumlayabiliriz: 'Efendimiz olan Tanrımız, bizleri ne et ve kanın hediyesine ne de onların borç vermesine muhtaç etme ama yalnızca Senin dopdolu ve açık eline ki böylece asla utanmayalım ya da rezil olmayalım. 'Kişi Yaradan'ı kutsadığında ve kendisine yiyecek verdiği için O'na teşekkür ettiğinde, yiyecekler için kutsama sırasında dikkat etmeli, var olduğu dünyadaki yiyeceklerle teşekkür etmelidir. Eğer yiyeceği olmasaydı açlık çekerdi ve şimdi Yaradan ona yiyecek temin etmiştir ve bunun için, kişinin Yaradan'ın ona verdiğini hissettiği iyilik için Yaradan'a teşekkür eder.

Kişi maddesel besinlerden, Yaradan'dan aldığı manevi besinler olan manevi besinler üzerine düşünmelidir. Kişi bilmelidir ki, bedensel gıda olmaksızın maddesellikte yaşayamaz. Maneviyatta da aynı şekildedir, buna 'Yahudi'nin hayatı' denir. Bunun pek çok adı vardır. Bazıları 'Tora'nın yaşamı' ya da 'Keduşa'nın (kutsallık) yaşamı' der ve bazıları da manevi yaşamı 'Yaradan'a bağlı yaşam' adıyla adlandırır yani kişi ona her şeyi Yaradan'ın verdiğini söyler.

Bazen Yaradan kişinin O'ndan bir şey istemesini ister ve daha sonra ona istediğini verir. Bunun sebebi, Yaradan'ın, yaratılanların O'ndan iyilik istemelerine özlem duyması ve sonra onlara et ve kanda olduğu gibi vermesi değildir. Tam tersine bilgilerimizin şu söylediklerini yorumlamalıyız (Yevamot 64): 'Yaradan erdemlinin duasını özler.'

Bunun sebebi Kli olmadan ışığın olmamasıdır. Bu nedenle Yaradan ihtiyaçları ya da arzuları olmadığında onlara veremez. Dolayısıyla 'erdemlinin duasına özlem duymak,' onların bir ihtiyaca ve bolluk için bir Kli'ye sahip olmalarına özlem duymaktır, zira erdemlinin arzusu ve ihtiyacı Yaradan'a ihsan etmektir, bu Kli ve ihtiyaç bolluğu tutabilir ve bolluk kapların kırılmasında olduğu gibi dışarıda olanlara gitmez. Aksine O günahkârların duasına özlem duymaz, zira onların Kli'si ve ihtiyacı O bolluğu Klipot'a (kabuklar) gideceği için veremediği için hiçbir şey kazanamaz ve Yaradan'ın tek kazancı O'nun ihsan ettiğindedir.

Buna göre kişinin istediği hayatın Yaradan'la bağ kurmak olduğunu söylemeliyiz; kişi ister dua ile O'ndan kendisine bir şey vermesini istediğinde, ister Yaradan'ın kendisine verdiği şeyler için teşekkür ettiğinde, nihayetinde o zaman Yaradan'la konuşuyordur. Eğer kişi Yaradan'la sohbet ettiği gerçeğini takdir eder ve o zaman hiçbir şeyden yoksun olmadığı için yaşam uzatırsa, Yaradan'la konuşmanın bağı ona hayat verir. Yani eğer dikkatini verebilir ve herkesin saygı duyduğu etten ve kandan bir kralla konuşabildiğini imgelerse, sahip olduğu her şeyi kralla konuşmak için vermesi kişinin doğasında vardır. Bu kişi herhangi biriyle konuşmayan Kralların Kral'ı ile konuştuğuna

dair inancını güçlendirebilirse, o zaman dediğimiz gibi bunda şu üç anlayışa gelmemiz gerekir:

Kişi bu ülkenin bir kralı olduğunu bilmez.

Bir kral olduğunu bilse bile kralın şehre geldiğini bilmez.

Kralın şehre geldiğini bilse bile tüm dünyanın saygı duyduğu ve dünyadaki bütün kralların ve bakanların konuşmaya can attığı kralının önemini bilmez. Kral'la konuşma iznine sahip olduğu için şanslı iken başka neye ihtiyacı vardır ki? Yani Yaradan'ın kendisine istediği şeyi vermesine ihtiyaç duymaz, çünkü sadece kralla konuşma ayrıcalığı yeterlidir ve bu ona hayat verir. Kral'dan bir şey istemesinin sebebi, kralın ona istediğini verecek olması değildir, zira sanki dileği gerçekleşmiş gibi duanın kendisi onun için yeterlidir.

Benzer şekilde kişi Yaradan'a kendisine verdikleri için teşekkür ettiğinde, Kral'la şimdi konuşma ve Ona teşekkür etme fırsatına sahip olması gerçeğinin dışında, hediyeinin boyutuna aldırılmaz- bunların hepsi O'nun önemidir. Bu demektir ki, kişi Yaradan'ın ona verdiği ya da vermesini istediği verme koşulunu dikkate almıyor. Aksine tek önem verdiği şey, artık Kral'la konuştuğuna inanmasıdır.

Böyle bir durumda, kişi sahip olduklarına değer vermediğinde, alma kaplarına girene önem vermediğinde ancak ihsan etme kaplarına girenin önemini ölçtüğünde, buna 'manevi yaşam 'denir, zira bütün düşünceleri kendi menfaati için değil, Yaradan'la Dvekut ile ödüllendirilmekle ilgilidir.

Bu insanlarda yükseliş ve düşüş meselesi olduğu söylenir. Bazen Yaradan'la Dvekut'un önemini hissederler ve bazen de Tzimtzum ve gizlilik vardır ve içinde bulundukları durumda, manevi canlılık olmaksızın ölümün tadını hissederler.

Şimdi Yaradan'ın adının 'hakikat ' olmasıyla ve bu nedenle de O'nu yalandan çağıran kişiden O'nun uzaklaşmasıyla ilgili sorduğumuz soruyu açıklayacağız. Rabbi Aba yalandan ifadesini kimi çağırdığını bilmeyen bir kişi olarak yorumlamıştır. Şöyle sorduk: 'Bilmeyen bir kişiye neden 'yalancı' denir?'

Hakikatin ne demek olduğunu anlamak için, buraya Dikna'nın on üç ıslahının yedinci ıslahının açıklandığı yerdeki yazılanları getireceğiz (On Sefirot Çalışması, bölüm 13): 'Bu nedenle bu Tikun'a (ıslah) O'nunla ilgili olarak 've hakikat 'denir, zira aşağıdaki bu iki kutsal elmayı ifşa ederek O'nun aşağıda olanlar üzerindeki İlahi Takdiri'nin hakikati

ifşa edilir. Bu nedenle O'nun İlahi Takdiri'nin açığa çıkmasına 've hakikat 'denir, çünkü bu O'nun arzusunun gerçeğidir ve dünyalarda bulunan bütün gizlilikler, yalnızca O'nun İlahi Takdiri'ndeki hakikati açığa çıkarmak için gelir, bu da O'nun yarattıklarına iyilik yapmaktır.'

Dolayısıyla Yaradan'ın adının 'hakikat 'olmasıyla ilgili yazılanlar, yaratılış amacının O'nun yarattıklarına iyilik yapmak olduğu gerçeğinin belli olduğu anlamına gelir. Bu nedenle Rabbi Aba, "hakikat 'demek, her şeyin bütünlüğü olan Kral'ın yüzüğünün mührü demektir "der. Bunun, hakikatin her şeyin bütünlüğü olmasının bize ne ifade ettiğini anlamalıyız.

Öğrendiğimiz gibi yaratılışın tamamlanması, yaratılanların, Yaradan'ın arzusunun yaratılanların haz ve memnuniyeti alması olan yaratılış amacına ulaşmalarıdır. Her şeyin bütünlüğü, onların Yaradan'dan haz ve memnuniyet aldıklarında, 'form eşitliği ' denilen Dvekut'tan ayrılmayacak olmalarıdır. Bu özellikle onlar haz ve memnuniyeti aldıklarında ve niyetleri ihsan etmek için olduğunda olabilir. Buna 'her şeyin bütünlüğü' denir.

Bu nedenle kişi Yaradan'dan onun dileğini yerine getirmesini istediğinde, O'nu çağırdığında Yaradan'ın adını bilmelidir. Aksi takdirde bu hakikat olarak değil, yalan olarak kabul edilir ve Yaradan ondan uzaklaşır.

Şunu sorduk: 'Eğer kişi O'nun adını bilmiyorsa, bu neden yalan sayılıyor ve Yaradan ondan uzaklaşıyor? 'Cevap şudur ki, kişi Yaradan'a dua etmeye geldiğinde Yaradan'ın adının 'hakikat 'olduğuna inanmalıdır. Yani Yaradan hakikat niteliğinin, Yaradan'ın yarattıklarına iyilik yapmak istemesinin açık olmasını ister. Eğer kişi Yaradan'ı çağırır ama Yaradan'ın adının 'hakikat 'olduğuna, yaratılanların haz ve memnuniyet almalarını istediğine inanmazsa, O'nun yarattıklarına iyilik yapmak demek olan yaratılış amacına inanmadığı sonucu çıkar. Dolayısıyla yalandan çağırır. Yani kişi birinden kendisine, o adamın iyilik yapabileceğine inanmıyorken iyilik yapmasını ister.

Bu nedenle kişi kendisine iyilik yapması için O'nu çağırdığında, yalandan çağırır, çünkü Yaradan'ın iyi olduğuna ve iyilik yaptığına inanmaz. Bu yüzden Yaradan O'nu yalandan çağıran kişiden uzaklaşır.

Maddesellikte de görüyoruz ki, biri bir başkasından iyilik isterse ve diğeri onun iyilik yapabileceğine inanmadığını bilir ama sebepsiz yere ondan isterse, şüphesiz o kişi uzaklaşacak ve kendisine onun ne söyleyeceğini bile duymak istemeyecektir.

Benzer şekilde Yaradan, kişinin yalandan konuştuğunu, O'nu 'hakikat 'olan, Yaradan'ın yarattıklarına gerçekten iyilik yaptığı kendi adıyla çağırmadığını bilir. Doğal olarak Yaradan ondan uzaklaşır.

Bu nedenle kişi kendisine yardım etmesi için Yaradan'a geldiğinde, o kişi kendisini Yaradan'a yaklaştırması, bağlanması için Yaradan'a dua etmeye gelirse, düzen şudur ki, kişi duadan önce kime yani Yaradan'ın hangi adına dua ettiğini incelemelidir.

Yani Yaradan'ın pek çok adı vardır. Yaradan'ın adları, O'ndan tezahür eden işleyişten sonra verilir. Bilgelerimizin söylediği gibi, her melek işleyişten sonra isimlendirilir.

Bu nedenle her şeyden önce kişi Yaradan'ın adının İyilik Yapan İyi olduğuna ve yaratılış amacının yarattıklarına iyilik yapmak olduğuna ve O'nun adının 'hakikat' olduğuna inanmalıdır. İslahın sonunda O'nun gerçek adı, maddesel insanların arasında olduğu gibi O'nun acı çekmemizdeki niyetinin intikam olmadığı ifşa olacaktır.

Kişi bu inanca sahip olduğunda ve Yaradan'dan kendisini yakına getirmesini istediğinde yani yukarıdan kendisine bütün eylemlerinin ihsan etmek için olduğu niteliğin derecesine ulaşması için güç vermesini istediğinde ki bu Yaradan'ın istediği şeydir – Şehina (Kutsallık) toz içinde olduğunda, O'nun ihtişamı açığa çıkacaktır, şu an olduğu gibi değil- ve kişi O'nun ihtişamının dünyada ifşa olması için dua ettiğinde, bu, kişi Yaradan'ın adını biliyor ve O'nu yalandan değil gerçekten çağırıyor olarak kabul edilir.

Çalışmada Yardım ve Bağışlanma İçin Dua Nedir?

Makale No. 4, Tav-Şin-Mem-Het, 1987-88

Bilgelerimiz şöyle demiştir (Kiduşin 30b): 'İnsanın eğilimi onu her gün yener ve onu öldürmeye çalışır. Yaradan'ın yardımı olmasaydı, kişi bunun üstesinden gelemezdi. Bu demektir ki, kişi ancak Yaradan ona yardım ettiğinde bunun üstesinden gelebilir. Öyleyse soru şudur: 'Bilgelerimiz Yaradan'ın yardımı olmadan kişinin üstesinden gelemeyeceğini söylediğine göre, kişi neden Yaradan'dan günahları için bağışlanma istemelidir? 'Dolayısıyla eğer kişi günah işlerse bu onun hatası değildir, zira Yaradan yardım etmediyse ne yapabilir ki?

Bunu anlamak için öncelikle günahların kökenini anlamalıyız. Yani günahların tümüne sebep olan kaynak ve sebep nedir? Cevap basit olmasına ve bütün günahların sebebinin kötü eğilim olduğunun herkes tarafından bilinmesine rağmen, yaratılanları günah işlemeye sevk eden kötü eğilimin kaynağını ve kökenini bilmeliyiz. Başka bir deyişle Yaradan neden yaratılanların dünyada günah işlemesini ister? Yaratılanların özellikle Manevi Çalışma ve Emirlerle bağlanmasını isteyen iyi eğilimin ne olduğunu da bilmeliyiz.

Öğrendiğimiz gibi, yaratılış amacı, Onun yarattıklarına iyilik yapmaktır. Bu nedenle Yaradan haz ve memnuniyeti almak isteyen yani bir arzuya sahip olan ve haz için özlem duyan ya da yaşamının anlamı olmadığını hisseden varlıklar yaratmıştır. Onlar haz almalıdır yoksa işkence çekerler. Yaratılanlara damgalanmış olan bu alma arzusu, yaratılanları günah işlemeye sevk eden bütün kötü eğilimin köküdür.

Ancak anlamalıyız ki, eğer yaratılanlardaki bu alma arzusunu Yaradan yarattıysa ve yaratılanlara 'yaratılanlar 'denmesinin nedeni, yaratılanlara O yaratmadan önce var olmayan yeni bir şey olan 'yokluktan var oluş' dendiğinin yazıldığı gibi bu ise o halde bu neden kötü eğilimin köküdür?

Bunun cevabı On Sefirot Çalışması'nda bulunmaktadır. Her dal köküne benzemek istediği için bu alma arzusu, almak için olan kendi formunda kalsaydı, Yaradan'ın zıttı olan bu arzu haz almanın üzerinde tatsızlık hissederd. Bu nedenle bunun üzerinde kısıtlama denen bir ıslah vardır. Bu demektir ki, 'kendisi için almak 'denen bu kaba ışık almayacak ama özellikle ihsan etme arzusuna sahip olduğunda bolluğu alacaktır.

Bu demektir ki, kişinin kendisi için almak istediği her şey yasaklanmıştır çünkü üsttekinin arzusu aşağıdaki için bağlayıcı bir yasa haline gelir, yani aşağıda olan onu yapana memnuniyet ihsan etme niyetiyle değil de kendisi için alırsa bir yasak koyar.

Dolayısıyla bütün günahlar kendi menfaati için almak isteyen kişiden uzanır. Şöyle yazıldığı gibi, 'Kötü eğilimi Ben yarattım; şifa olarak da Tora'yı yarattım. 'Dolayısıyla yerine getirmemiz için verilen Manevi Çalışma ve Emirler, kalplerimizin her şeyi ihsan etmek için yapmayı hedefleyebilme niyetine bizleri getirme amacı taşırlar. Buna Kutsallık denir. Bundan uzanan, kendi menfaati için almak isteyen Klipa (kabuk) ve Sitra Ahra (diğer taraf) Kutsallığın zıttıdır.

Bu nedenle kendi menfaati için alma arzusuna yeni bir isimle 'kötü eğilim 'diyoruz, zira kendi dileğini yerine getirmek ve kendisi için zevk almayı istemek bizleri Manevi Çalışma ve Emirleri izlemekten alıkoyar. Manevi Çalışma ve Emirleri Lo Lişma'da (Onun adına değil) bile izlemekle Lişma'ya (Onun adına) geliriz. Bundan dolayı kötü eğilim Lo Lişma'da bile bizleri Manevi Çalışma ve Emirleri izlemekten alıkoyar, zira Lo Lişma'dan Lişma'ya geliriz. Bu yüzden sadece 'gelebileceği 'konusundaki şüphe zaten bozar.

Lişma kişinin her şeyi Yaradan hatırına yapması ve kendi menfaati için yapmaması demektir. Dolayısıyla kişi Manevi Çalışma ve Islahlarına bağlandığında kötü eğilim dünyadan yok olacak kadar kaybolur. Başka bir deyişle kişi Manevi Çalışma ve Emirlerini izleyerek onu öldürür. Bilgelerimizin şöyle söylediği gibi (Berahot 61b), "Galilee'den Tania Rav Yosi der ki, 'Erdemlileri, onları kötü eğilim yargılar, 'kalbim içimde katledildi' şeklinde söylendiği gibi. "Raşi yorumlar; "Kalbim içimde katledildi ' kötü eğilimdir. Sanki içimde ölmüş gibidir, yani kişi onu zorlayabilir."

Buna göre kötü eğilim yaptığı, kişinin Manevi Çalışma ve Islahlarına bağlanmasını engelleyen her şeyi adil bir şekilde yapar, zira kişi onu Manevi Çalışma ve Islahları aracılığıyla öldürmek istiyordur. Bu nedenle alma arzusuna, kişiye zarar verdiği için 'kötülük 'denir, çünkü kötü eğilim kişinin Yaradan'la 'yaşam 'denilen bütünleşmeye ulaşmasına engel olur; şöyle yazıldığı gibi, 'Ve Efendiniz olan Tanrı'nıza tutunan sizler, bugün her biriniz hayattasınız.'

Kişi kendisi için alma arzusunun, yaşayanların dünyasına ulaşmasını engellediğini ve kişinin karanlığın ve ölümün dünyasında kalmasını istediğini fark ettiğinde, dünyada kişinin yaşama ulaşmasını engellemekten daha kötü bir şey var mıdır? O zaman kişi kendisi için alma arzusuna 'kötü eğilim' adını verir. Bu demektir ki, kişi onun neden olduğu sorunları hissettiğinde ona 'kötülük' adını koyar. Kişi kendisi için alma arzusunun onun haz ve memnuniyete ulaşmasını engellediğini hissetmeye başlamadan önce, kendisi için alma arzusuna 'kötü eğilim' adını vermez.

Bundan kendisi için alma arzusunun kişinin Manevi Çalışma ve Emirlerine bağlanmasını engellediğinde haklı olduğunu görüyoruz, zira kendisi için alma arzusu, kişinin onu öldürmek istediğini görür; bilgilerimizin 'Kalbim içimde katledildi' ayeti hakkındaki sözlerinde olduğu gibi, Manevi Çalışma ve Emirleri izleyen erdemlilerin içinde kötü eğilim sanki ölmüş gibidir. Bilgelerimizin şöyle dediği gibi, 'Kötü eğilimi Ben yarattım; şifa olarak da Tora'yı yarattım.'

Dolayısıyla yaratılanlara damgalanmış olan bu alma arzusu, bütün günahların köküdür. Yaratılanların Yaradan'ın emirlerini izlemelerine izin vermez, çünkü görür ki, onu dünyadan çıkarmak istiyorlar. 'Kabala Bilgeliğine Önsöz' makalesinde (madde 1) yazıldığı gibi, "Rabbi Hanania Ben Akashia der ki, 'Yaradan İsrail'i arındırmak istedi; bu yüzden onlara bol miktarda Manevi Çalışma ve Emirler verdi. "Orada Manevi Çalışma ve Emirleri izlemekle onların kendileri için alma arzusundan arınmakla ödüllendirildiklerini açıklar. Bu nedenle alma arzusunun bizlerin Manevi Çalışma ve Emirleri izlemesini engelleyen şey olduğunu ve bütün günahların kökü ve sebebi olduğunu çok iyi anlıyoruz.

Bu nedenledir ki, ihsan etme yolunda çalışmak isteyenler için kötü eğilime karşı savaş çok daha zordur, zira bu insanlar kendileri için alma arzusunu gerçekten öldürmek ve ölüme atmak isterler. Yani mülk sahiplerinin tam tersi olan Tora'nın yolunda yürümek isterler. Mülk sahiplerinin görüşü, kendi iyilikleri için olmadıkça hiçbir şey yapmama yönündedir. Bu yüzden Manevi Çalışma ve Emirlerine bağladıklarında tek niyetleri, böylece kendi menfaatleri için ödül kazanmaktır.

Yani onlar kendi alma arzularının içinde kalacaklardır. Manevi Çalışma ve Emirlerine bağlanmaya başlamadan önce, yalnızca maddesel şeylere bağlanırken bu dünyada ödül istemişlerdir, çünkü mülk sahibi için çalışan, mülk sahibinin ona maaşını ödemesini ister. Ama şimdi Yaradan'ın bizlere emrettiği Manevi Çalışma ve Emirleri izlemeye başlamışlardır ve Yaradan'ın ödülleri onlara ödemesini isterler. Sonuç olarak bu tümüyle kişisel kazanç yoluyla. Ancak daha sonra Manevi Çalışma ve Emirleri izlemeye başladıklarında, bu alma arzuları için sonraki dünyada ödül alma niyetiyle.

Bu yüzden kötü eğilim olarak adlandırılan 'alma arzusu' onlara o kadar da direnmez, zira alma arzusu onlara Lo Lişma'dan Lişma'ya geldiğimiz için yalnızca şüphe üzerinden itiraz eder. Yani kişi kendisi için ödül almak üzere Manevi Çalışma ve Emirlerine bağlanmaya başlar, ancak bununla daha sonra Lişma'ya yani kendi menfaati için değil de Yaradan'ın hatırı için çalışmaya gelebilir.

Diğer taraftan kötü eğilim, başından beri ödül almak için çalışmak istemeyen yani kendi menfaati için çalışmak istemeyen kişiye yolun her adımında direnir. Kötü eğilim 'Seni öldürmek isteyen kişiyi önce sen öldür' koşulunu sürdürmek ister. Dolayısıyla onların çalışması ödül almak için çalışanlardan çok daha zordur, zira başından beri kötü eğilimi öldürmek üzere bir çare olarak Manevi Çalışma ve Emirleri izlemek istediklerini söylerler; 'Kalbim içimde katledildi' şeklinde söylendiği gibi.

Artık bilgilerimizin şu söylediklerine göre sorduğumuz soruyu anlayabiliriz: 'İnsanın eğilimi onu her gün yener. Yaradan'ın yardımı olmasaydı kişi bunun üstesinden gelemezdi. 'O halde şayet kişi Yaradan'dan gerekli yardımı almadıysa, bu neden insanın hatası olur? Buna göre kişi neden Yaradan'dan bağışlanmayı ister? Cevap basittir. Bunun nedeni yardım istememesidir. Bilgelerimiz 'Arınmaya gelene yardım edilir' demiştir. Dolayısıyla kişi yardım istedikten sonra Yaradan'dan yardım gelir.

Bu nedenledir ki, insanın günahı Yaradan'dan yardım istememesidir. Yardım istemiş olsaydı kesinlikle Yaradan'dan yardım alırdı. Ancak eğer kişi yardım istediğini ama Yaradan'ın kendisine yardım etmediğini söylerse, buna kişinin Yaradan'ın her ağzın duasını duyduğuna inanması gerektiği cevabı gelir; şöyle yazıldığı gibi, 'Çünkü Sen her ağzın duasını duyarsın. 'Eğer kişi gerçekten inanırsa duası tamamlanmış olur ve kişi tüm kalbiyle Yaradan'ın kendisine yardım edeceğini özlediğinde, Yaradan tam bir dua duyar.

Ancak kişinin duası sürekli dudaklarında değilse, bu demektir ki, kişinin Yaradan'ın ona yardım edeceğine ve Yaradan'ın Ondan isteyen herkesi duyduğuna, küçük ya da büyük olanların Onun önünde eşit olduğuna yani Onun herkese cevap verdiğine dair inancı yoktur. Dolayısıyla dua eksiktir. Bu nedenle de kişi Yaradan'dan gerekli yardımı istemediği için günahları için bağışlanma istemelidir.

Gerçek anlamda başka cevaplar olsa da çalışmada kişi alma yoluyla değil de ihsan etme yolunda yürümek istediğinde, günah esas olarak kişinin Yaradan'dan kötülüğün üstesinden gelmek için yardım istememiş olmasıdır. Bunun için de bağışlanmayı ister ve buradan itibaren yardım isteyecektir.

Çalışmada “İsrail Sürgündeyken Şehina Onlarla Beraberdır” Nedir?

Madde No 5, Tav-Şin-Mem-Het, 1987-88

Megilla’da yazılmıştır (s. 29): “Tania Rabbi Şimon Ben Yohay der ki: ‘Gelin ve İsrail’in Yaratıcısı’nın ne kadar düşkün olduğunu görün; onlar nereye sürgün edilirse Şehina [Kutsallık] da onlarla beraberdir, söylendiği üzere, ‘Ve Tanrınız Efendiniz esaretinizden döndü. ‘Yaradan’ın sürgünlerden onlarla birlikte döndüğünü göstererek ‘geri döndü’ dedi, ‘geri dönecek ’demedi.’”

Çalışmada şunları anlamalıyız: 1) Şehina da sürgünde ise bu bize çalışmada ne verir? Yani Şehina’nın sürgünde olmasının faydası nedir, yazıldığı üzere, “İsrail Yaradan tarafından sevilir”, şu bakımdan ki Şehina da sürgündedir? Bu nedenle, çalışmamızda bize ne kattığını anlamalıyız. Başka bir ifadeyle, Şehina’nın da sürgünde olmasında bulduğumuz düzeltme nedir?

2) Bilgelerimizin “Sürgünde olması Şehina’nın üzüntüsüdür.” demesi ne anlama gelir? Bilgelerimiz ayrıca, “Kişi Şehina’nın üzüldüğüne üzülmeli.” demişlerdir. Yukarıda üzüntü olduğu, Yaradan’dan Şehina’yı tozdan yükseltmesini istememiz gerektiği, yani Yaradan’dan onu tozdan kaldırmasını istememiz gerektiği nasıl söylenebilir?

3) Çalışmada, Şehina’nın toz içinde olduğunu, kendi başına çıkamayacağını, Yaradan’ın onu yükseltmesine ihtiyacı olduğunu anlamak ne demektir?

4) Yaradan’ın onu yükseltmesi için, bunun için dua etmeliyiz. Sanki duamız olmadan Yaradan onu toz topraktan kaldıramaz.

Tüm bunları anlamak için önce hangi anlayışa Yaradan dediğimizi ve hangi anlayışa Şehina dediğimizi anlamamız gerekir. Baal HaSulam, Zohar’da şu yazar hakkında bir yorum yaptı: “O Şohen’dir [erkek formdaki sakin] ve o Şehina’dır [sakinin oturduğu

yer].” Üst dünyalarda yaptığımız birçok muhakemenin yalnızca alıcıların bakış açısından olduğunu bilmeliyiz. Ancak Yaradan’ın bakış açısından “Ben Efendiniz değişmem.” diye yazılıdır. Bu nedenle, tüm dünyalar iki anlayış yoluyla ayırt edilir: 1) Yaradan, ki o Şohen’dir. Ona “ışık”, “ihşan eden”, “veren” ve “canlandıran” denir. 2) Yaradan’ın açığa çıktığı yer, yani form eşitliğine sahip olan Kli’nin [kap] değerine göre O’nu hissettiğimiz ve edindiğimiz yer. Bu düzeltme, Tzimtzum’dan [kısıtlama] sonra ortaya çıkmıştır. Buna göre, Şohen’in ortaya çıktığı yere Şehina dendiğini söylemiştir. Böylece, onlar iki şey değil, ışık ve Kli’dir. Işığa Şohen denir ve ışığın kıyafetlendiği Kli’ye Şehina denir.

Onun sözlerine göre, önümüzdeki tüm çalışmayı yaratılışın ıslahı ile ilgili olarak, sadece Kelim’in [kapların] düzeltilmesi olarak yorumlamalıyız, yani nasıl Kelim O’nun yarattıklarına vermek istediği üst bolluğu almaya uygun olacak ve bolluk dışsal olanlara gitmeyecek. Bizim tek işimiz bu, başka bir şey değil.

Bundan şu sonuç çıkar; Şohen ifşa olmak ister, yani haz ve keyif yaratılanlara ifşa olacaktır. Yayıp dağıtana sadece ihşan etme ve vermeyi atfediyoruz, çünkü yaratılışın amacı budur.

Ancak aşağıdakilerin bakış açısından, keyif ve hazzın ortaya çıkması gereken Kli için, kökle form eşitliğini, yani kök gibi veren olmayı arzu ettiğinden, almak için almak istemediğini söyledi ve bunun üzerine bir Tzimtzum yerleştirdi.

Kli, sadece ihşan etmeyi hedefleyebildiği zaman haz ve keyif alacaktır. Bu, ruhların kökleri olarak kabul edilen üst dünyalarda yapılmıştır, yani ruhlar da sadece “ihşan etmek için” denilen koşullar altında bolluğu alacaklardır. Bu, aşağıda olanların bolluğu almaya uygun hale gelene kadar hazzın ve keyfin açığa çıkamadığı bir gecikmeye neden olur.

Bu nedenle, alttakiler eğer Şohen’e açığa çıkması için gereken yeri vermezlerse Şohen’in vereceği hediyeği hedefleme gücüne sahip olmadıklarından, alım, ihşan etmek için olmayacaktır. Buna, “Şehina’nın kederi” denir. Şöyle ki, O’nun arzusu yarattıklarına iyilik yapmaktır, ancak Yaradan dilediği gibi zevk ve hazzı onlara veremez.

Buna göre, Şehina’nın kederi, yaratılanlar almaya uygun yeri veremediği için Yaradan’ın haz ve zevki açığa çıkaramamaktan esef ettiği anlamına gelir çünkü onlara haz ve zevki verirse, hepsi Sitra Ahra’ya [diğer taraf] gidecektir. Bu nedenle, O’nun dilediği gibi zevki veremeyeceği sonucu çıkar.

Bununla, kişinin Şehina’nın kederi için üzülmesi gerektiğini anlıyoruz. Şöyle sorduk: Neden Yaradan onu tozdan kaldırmıyor, bunun yerine aşağıdakilerden eylemlerinin -

yani yaptıklarının- sadece “Şehina’yı tozdan kaldırma” niyetiyle olmasını hedeflemelerini istiyor?

Cevap, Yaradan’ın verdiği her şeyin haz ve zevk olduğudur, çünkü O’nun amacı yarattıklarına iyilik yapmaktır. Ama Şehina’yı tozdan kaldırmak, yani Yaradan’ın, bolluk Sitra Ahra’ya gitmeden bolluğu verebilmesi, yalnızca aşağıda olanlar kendi çıkarları için değil, yalnızca ihsan etmek için almak istediklerinde olabilir.

Yine de bu, Yaradan’ın değil, insanın çalışmasıyla ilgilidir. Yaradan’a ait olan vermektir, vermemek ise Yaradan’a değil, yaratılanlara aittir. Başka bir deyişle, yaratılanlar ihsan etmek için olmadıkça kendileri için almak istemezler. Bilgelerimizin dediği gibi, “Cennet korkusu dışında her şey cennetin elindedir.”

Baal HaSulam, her şeyi Yaradan’ın verdiğini açıkladı. Her şeyin anlamı şudur, verilen her iyiliği Yaradan verir ve “cennet korkusu” yani kişinin kendisi için almaması, insanın yapması gereken tek şeydir. Bu nedenle, Yaradan’ın haz ve keyfi verebilmesi için kendisini ıslah etmek insana düşer.

Öyleyse soru şudur: İnsanın çalışmasının Yaradan’a faydası nedir? Yaradan’ın neye ihtiyacı var ki Yaradan uğruna çalışmalıyız? Yaradan insanın çalışmasından ne elde eder? Bunun tek bir şey olduğunu söyleyebiliriz: Dünyanın yaratılışı sırasında vermek istediği haz ve keyfi verebileceği, yani yarattıklarına iyilik yapabileceği bir yer.

Bu nedenle, “Şehina’nın kederi” dediğimizde Yaradan’ın onlara haz ve keyfi ifşa edemeyeceğini kastediyoruz. O’nun yaratılan varlıklara iyilik yapamamasından dolayı üzüntüsü olduğu ortaya çıkıyor. Buna “Şehina’nın kederi” denir, bu O’nun Kelim’e verememesinin üzüntüsüdür, Kelim’e Şohen’in bulunduğu Şehina denildiğini söylediğimiz gibi.

Tüm eylemlerimizi Şehina’nın kederine hedeflememizin nedeni, “kendi menfaatimiz için değil, ihsan etmek için” denilen form eşitliğine ulaşmamız gerektiğidir. Kural, insanın amaçsızca çalışamayacağıdır. Bu nedenle kişi, çabasından ne istediğini, yani hayatta ne elde etmek istediğini önünde görmelidir, böylece onu elde ederse dünyanın en mutlu adamı olacağını bilir.

Bu nedenle ona kendisi için alma arzusunu değil, Yaradan’ın arzusunu tatmin etmekten daha büyük veya daha önemli hiçbir şeyin olmadığı söylenir. O zaman kişi Kral’ın sarayındaki eksikliğin ne olduğunu, doldurabileceği eksikliği bilmelidir. Yani neyin Yaradan’ın üzüntü duymasına neden olduğu, neyi özlediği ve kendisine verilirse mutlu olacağı söylenebilir?

Buna şu cevap gelir, kişi Şehina'nın kederine üzülmelidir, yani anlaşılan Yaradan yaratılanlara haz ve keyif veremediği için üzgündür, Midraş'taki alegorideki gibi: Bu, bolca doldurulmuş kulesi olup hiç misafiri olmayan bir krala benzer.

Midraş'ın alegorisini anlamak için şöyle bir alegori kullanabiliriz: Bir kişi oğlu için düğün yapar ve beş yüz misafir için yemek hazırlar, ama nedense kimse gelmemiştir ve Huppa [düğün töreni] için zar zor bir Minyan [on kişi] olabilmişlerdir. Bu insan ne büyük bir üzüntü duyar, beş yüz kişilik yiyecek hazırladı, ama onlar gelmediler.

İşte bu nedenle, bir kişinin Yaradan'a memnuniyet vermekle ödüllendirilmek için çalışması gerekir -O'ndan zevk ve hazzını alarak. Bu dereceye ulaşan kişi dünyadaki en mutlu kişidir.

Ama eğer kişi kendisini memnun etmek istediğinden dolayı Yaradan'ın alma kaplarına bolluk vermesi için Tora ve Mitzvot'u [Manevi Çalışma ve Emirleri] yerine getirirse o kişi bolluktan uzaktır, çünkü üst bolluk ancak ihsan etme kaplarına gelebilir. Dolayısıyla, Tora ve Mitzvot'u gözlemlemesinin nedeni, bununla, alegoride olduğu gibi, Yaradan'ı memnun etmek isteyenler arasında olacağı için olmalıdır.

Yine de, insan kendisi için alma Kli'si ile doğduğuna göre, doğasını nasıl değiştirebilir ve kendisiyle hiçbir şekilde ilgilenmediğini söyleyebilir ve ona acı veren ve üzdüğü tek şey şudur: Şehina'nın kederi, bu, O'nun arzusunu yerine getiremediği için yukarıda var olan keder anlamına gelir.

Bu şöyledir, O iyilik yapmayı arzular ama bu faydalandırmayı gerçekleştiremez çünkü yaratılanlar onu almaya uygun Kelim'e sahip değildir ve kişi Tora ve Mitzvot'u yerine getirerek uygun Kelim'i yapabilir, bilgilerimizin söylediği üzere, "Kötü eğilimi yarattım; şifa olarak Tora'yı yarattım," bu yüzden, Tora ve Mitzvot'u yerine getirmek için tüm gücüyle çalışır, böylece Tora ve Mitzvot'u gözlemleyerek kendini sevmekten çıkacak ve ihsan etme kaplarıyla ödüllendirilecektir. Böylece, haz ve zevki aldığı Yaradan'a memnuniyet getirebilecektir.

Bununla ikinci soruyu anlayacağız: Yukarıda keder ve eksiklik olduğu nasıl söylenebilir? Cevap, yaratılan varlıklara bolluk vermek istemesine rağmen, yaratılanların form eşitsizliği nedeniyle alamamasıdır. O'nun Şohen'in ifşa olması gereken yere verememesine, ki bu yere Şehina denir, "Şehina'nın kederi" denir, yani Şohen'in olabileceği bir yer olamadığına dair bir üzüntüdür, çünkü Şehina'ya ışığın açığa çıktığı Kli denir.

Buna göre sorduğumuz üçüncü soruyu anlayabiliriz: Çalışmada, Şehina'nın toz toprağa koyulması ve Yaradan'ın onu tozdan, sanki O kendisi yapamamış gibi, yalnızca yaratılanların kaldırmasına ihtiyacı olması ne anlama gelir?

Bunu şöyle açıklamalıyız, Şohen'in ortaya çıkarılabileceği yer, ihsan etme niyeti olan bir Kli olduğu zamandır ve kendileri için alma arzusuyla doğan yaratılanlar arasında, bu ihsan etme yerine "toz tadında" denir; çünkü bu doğalarına aykırıdır, ihsan etme niyetiyle her çalışmak istediklerinde toz tadı hissederler, zira ihsan etmek doğaya aykırıdır. Bu nedenle, yaratılanların haz ve zevk almaya uygun hale gelmesi için bu yeri düzeltebilecek davranış ve eylemlerde bulunmaları gerekir.

Bu nedenle, Kelim'in düzeltilmesinden bahsederken, aşağıdakinin alabilmek için kendisini gerektiği kastedilir. Ve kurala göre, herkes iyi olduğunu ve yapması gerekeni yapabileceğini görmelidir. Dolayısıyla, verenin ne yapması gerektiği, verenle, alıcının ne yapması gerektiği alanla ilgilidir. Yani, alıcı uygun Kelim'e sahip olmaya çalışmalıdır, şöyle ki, Klipot (kötü eğilim) onun alacağını ondan almayacaktır. Başka bir deyişle, alıcı alırken ihsan etme amacına sahip olmaya çalışmalıdır, aksi takdirde üst ışık form eşitsizliği nedeniyle bu Kelim'e ulaşamayacaktır. Bu nedenle, bahşedileni yukarıdan alabilmek için alttaki ihsan etme niteliğini yükseltmelidir.

Şu sorduğumuzu artık anlayabiliriz: Bilgelerimizin, "İsrail sürgün edildiğinde, Şehina onlarla birliktedir," sözlerinin yararı nedir? Bilgelerimiz şöyle söylediler: "İsrail'e eziyet edildiğinde, onlar teslim olur ve dua ederler. Ama dünya milletleri onları tekmeler ve Yaradan'ın adını anmazlar." (Tanhuma, Nitzavim 1)

Bunu çalışmada açıklamalıyız. Çalışmada, acı çekmek, kişinin düşüş haline geldiği ve Tora ve Mitzvot'ta hiçbir tat veya canlılığa sahip olmadığı ve tüm dünya ona karardığı ve hiç huzur bulamadığı zamandır.

Kişi geçmişe bakmaya başlar, yani aşağılık bir duruma gelmesinin nedeni nedir ve bu inişe atfedilecek hiçbir şey bulamaz. Dahası, onun için şunu anlaması zordur; nasıl oldu da, ihsan etme çalışmasına başlamadan önce her şeyin iyi olduğu bir dünyada olduğunu hissetti ve bilgelerimizin "Çok, çok alçakgönüllü olun" sözlerini yerine getirmek onun için büyük bir işti.

Ama şimdi dünyanın en kötüsü olduğunu görür. Tüm dünyanın yaşadığını ve Tora ve Mitzvot'la uğraşmaktan zevk aldığını görür ve dua ettiklerinde söyledikleri her sözün yukarıda bir izlenim bıraktığını hissediyorlar. Ve yukarıda bir izlenim bıraktığına inandıkları için, bu aşağıda bir izlenim bırakıyor. Yani, dua ederek ya da Tora öğrenerek bugün büyük bir iş başardığını her biri kalbinde hisseder ve hepsi her gün aynı şekilde devam eder.

Ancak o kendisini dünyanın en kötüsü olarak görür çünkü bütün dünya onun üzerine kararmıştır. Şöyle ki, dünyaya parlayan güneş onun için parlamaz ve dünyada var olmaya hakkı olduğunu görmez.

O sırada kişi bir ikilemle karşı karşıyadır: İsrail olarak kabul edildiğini söyleyebilir. Yaradan'a, her şeyin O'nun ilahi takdirinde olduğuna inanır. Yani şu an içinde bulunduğu durumu, ona bu inişi gönderen Yaradan'dır. Bir alçaklık durumunda olmanın acısı O'ndan geliyor, yani Yaradan kesinlikle onun derecede yükselmesini ve tüm çalışmasının kendi iyiliği için olduğu bir durumda kalmamasını istemiştir, çünkü bununla Yaradan ile Dvekut'tan [bütünleşme] ayrılır.

Bunun yerine, Yaradan onun gerçek durumunu, Yaradan'ın yararına çalışmaktan ne kadar uzak olduğunu görmesini ister. Bu nedenle Yaradan, Lo Lişma'da [O'nun uğruna değil] duyduğu tadı ondan almıştır, bu onu cansız bırakır. Bu demektir ki Yaradan onunla ilgileniyor ve onu Keduşa'ya kabul etmek istiyor.

Bu nedenle şimdi Yaradan'a yardım etmesi için dua etmelidir, zira şimdi O'nun yardımına ihtiyacı vardır. Aksi halde tamamen kaybolacağını görür. Bu, bir Kli ve Yaradan'ın yardımına ihtiyaç edinmiş olarak kabul edilir çünkü artık yaşamı olmadığı için Yaradan'dan tamamen ayrı olduğunu görür, zira Yaradan'a tutunan birinin hayatı vardır, "Çünkü sendedir hayatın kaynağı." diye yazıldığı üzere.

Şimdi kesinlikle kalbinin derinliklerinden dua edebilir zira gerçek dua kalbin derininden gelir. Bu yüzden gerçek halini ona gösterdiği için Yaradan'a şükretmelidir. Artık kendisine gereken yardımı vermesi için Yaradan'a ihtiyacı olduğunu görür, bilgilerimizin dediği gibi, "Arınmaya gelene yardım edilir." Ve Zohar sorar, "Ne ile yardım edilir?" ve cevap verir, "Kutsal bir ruh ile."

Bu nedenle, Yaradan şimdi ona kutsal bir ruh edinmesi için bir fırsat vermiştir. Bu durumda hissettiği ızdırap ve düşüş haline sevinmelidir. Bu nedenle, düşüş değil aksine yükseliş durumunda olduğunu söylemelidir.

Bununla bilgilerimizin "Eziyet ve acı İsrail'e geldiğinde, teslim olur ve dua ederler." diye söylediklerini yorumlayabiliriz. Bunun anlamı şudur; düşüş durumuna geldiklerinde gerçek hallerini, alçaklıkta olduklarını görürler. Bu, teslim oldukları anlamına gelir çünkü hallerini görürler- Hayatların Hayatından ayrılmışlardır, zira Yaradan ile Dvekut'u olan yaşar. Aksi takdirde, sadece ızdırap hisseder. Bu nedenle onun için açıktır ki şimdi kalbin derinliklerinden dua etmenin zamanıdır. "Teslim olur ve dua ederler." sözlerinin anlamı budur.

Ancak bunun tersi de söylenebilirdi- bunun "İsrail" e değil "dünya milletleri"ne ait bir argüman olduğu. Yani, bu hali ona Yaradan'ın gönderdiğine inanmaz- bir düşüş durumunda olduğunu görmesi ve artık Manevi Çalışma ve Emirlerden bir tat almadığını hissetmesi, ızdırap ve genellikle hayatın anlamının olmadığı bir halde ve

“başlangıç üstüne kafa yorar” durumunda olması, yani kendini ihsan etme yoluna koyduğuna pişman olur.

Yani, ihsan etme çalışmasına başlamadan önce Tora ve dua ile meşgul olmaktan ve Emirler’e uymaktan zevk aldığını söyler. O zaman herhangi bir hesaplama yapması gerekmediğini biliyordu ve tek endişesi miktarı artırmak, yani dua ve Tora’ya daha fazla zaman ayırmaktı. Çalışmanın niteliğine gelince, uğruna kutsal çalışmayı yaptığı amaç hakkında düşünmeye ve ona dikkat etmeye ihtiyacı yoktu. Genel halka güvenmişti çünkü o sırada, onu Tora ve Mitzvot’la meşgul olmaya zorlayan neden hakkında düşünmek gerektiği aklının ucundan bile geçmemiştir. Bu nedenle her zaman tam bir bütünlük içinde hissetmişti.

Ama artık Tora ve Mitzvot’u yerine getirmek ve Yaradan için- kendisi için almak için değil, ihsan etmek için- meşgul olmak istemesinin nedeni üzerinde düşünmeye başladığı için çalışma onun için daha zor hale gelmiştir ve kötü eğilimini yenmesi daha zordur.

Hakikatin yolunda yürümek istediği yerde kötü eğilimin teslim olması ve zayıflamasının mantıklı olduğunu söyler. Fakat şimdi tam tersidir: İhsan etmek için yapmak istediği Keduşada’ki her şeyde kötü eğilim ona üstün gelir ve kişinin üstesinden gelmesi zordur. “Adalet nerede?” diye sorar. Tüm o sürekli üstesinden gelmek zorunda olma çalışmasından düşer.

O zaman ajanların argümanına gelir ve “Bu çalışmadan bıktım.” der ve mücadeleden kaçır. İlerlemiş olması gereken yerde gerilediğini ileri sürer. Bu nedenle “başlangıç üstüne kafa yorar” ve niyetler üzerinde çalışmayı gerektiren ve eylemlerin yeterli olmadığı, “Niyetsiz çoktansa niyetle azıcık daha iyidir.” diye yazıldığı üzere önemli olanın niyet olduğu bu yola bir tekme atar. Bu işin ona göre olmadığını söyler.

Şimdi bilgilerimizin “Ancak dünya milletleri,” ızdırap onlara geldiği zaman “...onlara tekme atarlar ve Yaradan’ın adını anmazlar” diye söylediklerini yorumlayabiliriz. Bunun anlamı şudur: Iızdırap kişiye geldiği zaman, yani Tora ve çalışmada bir tat ve canlılık hissetmediği için düşüş sırasında ızdırap çektiğinde ve ızdırap o kadar yoğundur ki tüm dünya onlar yüzünden kararır ve seferden kaçmak dışında bir çözüm bulamaz, bu, “onları tekmelerler” denir.

Bu kaçışın tek bir sebepten geldiğini bilmeliyiz, “Fakat dünya milletleri onları tekmeler ve Yaradan’ın adından bahsetmezler.” diye yazıldığı gibi. Yani, düşüş durumunda, kişi acı çekiyorken onlar “Yaradan’ın adından bahsetmezler.”: Koşulunu, ne kadar Yaradan uğruna çalışabildiğini tam bir netlikle bilebilsin diye ve O’nun yardımı olmadan kendisi

için almanın kontrolünden çıkmanın imkânsız olduğunu hissetmesi için ona bu düşünce durumunu Yaradan'ın gönderdiğini söylemez.

Artık bilgilerimizin “İnsanın eğilimi onu her gün yener ve eğer Yaradan yardım etmese, onun üstesinden gelemezdi.” diye söylediklerine inanması gerekmez çünkü artık yukarıdan yardıma ihtiyacı olduğunu görür. O halde şimdi kalbin derinliklerinden dua edebileceği zamandır çünkü gerçek bir dua özellikle kalbin derinliklerindendir. Yani, tüm kalbiyle dua eder çünkü kalp anlar ki yukarıdan yardım olmadan o kaybolur.

Bir Bilgenin Meyveleri kitabında Baal HaSulam duanın kalbin derinliklerinden olması gerektiği meselesini yorumlar: “İnsanın dünyasında, kendi gücünden umutsuzluğa düştüğü andan daha mutlu bir durum yoktur. Yani, zaten çalıştı ve yapabileceğini hayal edebileceği her şeyi yaptı, ancak hiçbir çare bulamadı. İşte o zaman, kendi çalışmasının kendisine yardım etmeyeceğini kesin olarak bildiğinden, O'nun yardımı için tüm kalbiyle dua etmeye uygundur. Kendi gücü olduğunu hissettiği sürece duası tam olmayacaktır çünkü önce kötü eğilim akın eder ve ona, ‘Önce elinden geleni yapmalısın, sonra Yaradan’a layık olacaksın. ’der.”

“Önce kötü eğilim akın eder ve ona, ‘Önce elinden geleni yapmalısın, sonra Yaradan’a layık olacaksın. ’der.” sözlerini yorumlamalıyız. Görünüşte, erdemli bir adam gibi konuşuyor. Onunla konuşan neden kötü eğilim olarak görülüyor? Cevap: Kötü eğilim ona iyi şeyler söylüyor ama bu güzel sözlerle kastettiği, Yaradan’a dua etmesine gerek olmadığı, Yaradan’dan istemek için hala zamanı olduğudur. Bu nedenle kişi elinden gelen her şeyi yaptığında kötü eğilim Yaradan’a dua etmek için hala zamanı olduğunu savunarak artık ona gelemez çünkü o zaman kişi kötü eğilime hemen cevap verir: “Yapmadığım bir şey kalmadı, daha fazla yapabileceğim hiçbir şey yok, bu hiçbir şey fayda vermedi.” Bu nedenle, şimdi Yaradan’a dua etmek için en iyi zamandır.

Ancak, kişi elinden geleni yaptığında ve kötü eğilimin, yapacak daha çok işi olduğu için dua etmek için hala zamanı olduğunu söylemek gibi kişiye söyleyecek daha fazla söz kalmadığında, kişi zaten elinden gelen her şeyi yapmış olduğu için, o zaman kötü eğilimin daha fazla zehir ve ölüm iksiri ile, daha kötü başka sözleri vardır.

Bunlar, “Yaradan’ın adını anmamalarıdır.” Başka bir deyişle, düşünce sırasında hissettiği ızdırap halini kendisine Yaradan’ın gönderdiğini söylemez. Bunun yerine, düşüşte ne yapar? “Ama dünya milletleri” düşünce süresinde, acı çektiklerinde, “onları tekmelerler” diye yazar. Yani, savaşı bırakıp ihsan etme çalışmasından kaçarlar.

Şimdi, sormuş olduğumuz “İsrail sürgündeyken Kutsallık onlarla birlikte dir. ’in anlamı nedir?” sorusunu anlayabiliriz. Rabbi Şimon Ben Yohay’ın dediği gibi, “Nereye sürgün

edilirlerse edilsinler, Şehina (Yaradan) onlarla birlikte dir.” Çalışmada bunun, bununla ilgili olarak “İsrail Yaradan tarafından ne kadar da seviliyor.” demesinin faydası nedir?

Şöyle yorumlamalıyız: Bir kişi sürgünde olduğunu hissettiğinde, yani çalışmada sürgünün tadını hissettiği ve sürgünden kaçmak istediğinde bunun anlamı, her nereye sürgün edilirlerse edilsinler Şehina’nın onlarla olduğuna kişinin inanması gerektiğidir. Yani, Şehina sürgünün tadını ona hissettirdi. “Onlarla”, Şehina’nın onlara bağlı olduğu ve Şehina’dan ayrılmadıkları anlamına gelir, bu nedenle bunun bir düşüş olduğunu söylememeliler. Tam tersine, şimdi Şehina onu Keduşa’nın [kutsallık] derecelerine tırmanması için itiyor ve bir düşüş giysisinde kendisini kıyafetlendiriyor.

Bir kişi bunun böyle olduğunu bildiğinde ve buna inandığında bu, savaştan kaçmaması veya her zaman iniş ve çıkış durumlarında olduğunu ve bu koşulların bir sonu olmadığını görüp umutsuzluğa düştüğü için ihsan etme işinin kendisine göre olmadığını söylememesi için onu cesaretlendirecektir.

Ama inanç yolunda yürür ve bilgemizin sözlerine inanırsa, o zaman aksini söylemelidir. İnsanların geri kalanının çalışma düzeni uygunsa, yani kendilerini bütün hissediyorlar ve Tanrı’ya şükür, Mitzvot’a uyduklarını, dua edip Tora öğrendiklerini görüyorlar ve başka neye ihtiyaçları var ki, bu demektir ki yolun her adımında yukarıdan özel muamele görmüyorlar veya çalışmalarının uygun olup olmadığı söylenmiyor.

Bu, okulda öğrenen insanlara benzer. Okulda yüz kişi olduğunu ve bir kasabanın bir öğretmene ihtiyacı olduğunu varsayın. Kasaba halkı, okulun müdürüne kendilerine bir öğretmen göndermesi için bir istek gönderir. Daha sonra müdür, öğrencilerden hangisinin orada öğretmen olabileceğini test edecek bir ekip seçer. Okuldaki yüz öğrenci arasından en iyileri seçiliyor. Beş öğrencinin seçildiğini ve test edildiğini farz edin. Test, cevaplanması gereken sorular içeriyor. Ancak, tüm soruları cevaplamaları gerekmez. Aksine, yüzde doksanını cevaplarırsa zaten halkın güzide elitleri arasında olmaya layık görülüyorlar. Ama bazıları yüzde doksandan daha azını cevaplıyor. Okuldaki öğrencilerden Tora ve bilgelikle imtihan edilenlerin sıradan insanlar olduğu, imtihan edilmeyen yüzde doksan dokuzun Tora ve bilgelik konusunda iyi olduğu ve daha yüce oldukları için test edilmeleri gerekmediği söylenebilir mi?

Aynı şekilde çalışma sırasında da bir kural vardır. Örneğin, Yaradan’ın çalışanlarının yüzde doksan dokuzunun iyi olup olmadıklarını görmek için test edilmediğini varsayalım. Yani durumları, Tora ve çalışmalarında iyi olup olmadıkları onlara gösterilmiyor. Eğer test edilmiyorlarsa kesinlikle herkes onun iyi olduğunu düşünür.

Ama diyelim ki bütünlüğe ulaşıp Kral'ın sarayına kabul edilebilecek yüzde beş test ediliyor. Neyi ıslah edeceklerini bilmeleri için Tora ve Mitzvot'taki gerçek halleri yukarıdan gösterilir. Islahlara "inanç", "dua" ve "emek" denir.

Bu, Baal HaSulam'ın "Ve 'Sana yalvarırım, lütfen bana görkemini göster...' dedi. Ve Efendi, 'İşte, burası Benim yanımda bir yer. 'dedi." ayeti hakkında söylediklerine benzer. Bilgemiz, "Benim yanımda', 'inanç', 'dua 've 'emek 'için [İbranice'de] bir kısaltmadır. Bu ıslahlar sayesinde gerçek bütünlüğe ulaşmak mümkündür." demiştir.

Buna göre Tora ve Mitzvot'ta gerçek yolun ne olduğunu görebiliriz. Yol, "Çünkü sendedir hayatın kaynağı." diye yazıldığı gibi, sayesinde yaşamla ödüllendirildiğimiz "form eşitliği" denen Yaradan ile Dvekut'a ulaşmaktır. Ayrıca, iniş ve çıkışlar becerebilecek olanlara verilir, kralın sarayına girmeye daha muktedir olanlara.

Buna göre "Yaradan'ın da İsrail gibi sürgünden döneceğini bilmek bize çalışmada ne ekler?" diye sorduğumuzu açıklamalıyız, bilgilerimizin "Ve Tanrı'n Efendin senin tutsaklığından döndü." ayetiyle ilgili "dönecek 'denmedi, daha ziyade 'döndü', Yaradan onlarla sürgünlerden geri döndü anlamında." dedikleri gibi.

Ancak, öncelikle Yaradan ile ilgili olarak "sürgün"den nasıl bahsedebileceğimizi anlamalıyız. Sürgün, O'nun bulunduğu yerden ayrılıp yabancı yerlere gitmek ve başka krallar tarafından yönetilmek zorunda kalması anlamına gelir. Ayrıca emri altında bulunduğu her hükümdarın her isteğini yapmaktan ve her isteğine itaat etmekten başka çaresi yoktur. Yine de, "Bütün dünya O'nun görkemiyle dolu" diye yazılana inanmalıyız. Öyleyse, Yaradan ile ilgili olarak sürgünden nasıl bahsedebiliriz?

Kime yönelik olarak Yaradan'ın sürgünde olduğunu söylediğimizi de anlamalıyız. O'nun kendisiyle ilgili olarak söyleyemeyiz çünkü O'nun düşüncelerini bilmiyoruz, Zohar'da yazıldığı gibi: "O'nda hiçbir algı ve düşünce yoktur." Daha ziyade Yaradan'la alakalı tüm söylediklerimiz "Seni yaptıklarından biliriz." de olduğu gibidir. Bu nedenle İsrail'e ilişkin olarak Yaradan sürgünde demeliyiz. Diğer bir deyişle İsrail halkı Yaradan'ın milletlerin arasında sürgünde olduğunu görür. Dolayısıyla İsrail halkına O'nun sürgündeymiş gibi görüldüğünün nasıl ifade edildiğini anlamalıyız. Ayrıca sürgünün ne olduğunu da anlamalıyız ve ondan sonra sürgünde olanın sürgün tadı hissettiğini anlayabileceğiz.

Sürgünle alakalı iki kavrayış bulduğumuzu da bilmeliyiz: 1) İsrail halkı kutsal topraktayken ve bir Tapınağı varken. Nebukadnezar geldi, Tapınağı yıktı ve İsrail'i topraktan sürdü, yazıldığı gibi: "Başkent Susa'da Yahudi bir adam vardı, adı Mordehay'dı, Kudüs'ten sürülmüştü." (Ester 2). O halde sürgün, mutluluk ve sükûnet dolu bir yerden, gidip acı çekmek ve dolaşmak için sürgün edildikleri ve huzurlu

olmadıkları anlamına gelir. 2) Mısır'daki sürgünde, huzur dolu bir yerden sürgün edilmediklerini, bulundukları yerde sürgünde olduklarını hissetmeye başladıklarını anlıyoruz. Mısır Kralı Firavun'un kölesi olduklarını, yani Mısır Kralı'nın kendilerinden istediklerine, onlardan talep ettiği her şeyde onun isteğine uymak zorunda olduklarını, özgür seçimleri olmadığını, gördüler.

O halde Yaradan'ın Kendi yerinden sürgün edilmiş olması ne anlama gelir? Sonuçta, "Bütün dünya O'nun görkemiyle dolu." diye yazılmıştır, öyleyse Yaradan'ın Kendi yerinden başka bir yere sürgün edildiğini nasıl söyleyebiliriz? Sürgünün ikinci yorumuna göre, Mısır'daki sürgün gibi, Mısır Kralı Firavun İsrailoğullarına hükmettiğinde bunda sürgünü hissettiler. Fakat Yaradan'la ilgili olarak sürgünden nasıl bahsedebiliriz, çünkü O'nu yöneten biri mi var ki Yaradan'ın sürgünde olduğunu söyleyebilelim?

Elbette, Yaradan ile ilgili olarak sürgünden bahsettiğimizde bu sadece yaratılanların bakış açılarıdır. Yani sürgün ve kefaret meselesi mahlûkatın idrakine göre vardır. Bazen Yaradan'ı, sarayında Serafim ve hayvanlar ve O'nun etrafında duran kutsallık çarkları ile yaşayan büyük bir Kral olarak algılarlar ve bazen de O'nu, sarayından sürgün edilmiş, başka bir kralın egemenliği altında tutsak edilmiş bir Kral olarak algılarlar. Buna Kral'ın sürgünde olması denir.

Buna göre, İsrail (Yaradan'a doğru olan bir grup adam ya da bir adam) halkı İsrail topraklarından çıktı ve Tapınak yıkıldı, diye yorumlamalıyız. Çalışmada bunu şöyle yorumlamalıyız: İsrail halkı dışarı çıktı ve Tora ve Mitzvot'un lezzetini hissetmedi ve "Tapınak" denilen Kutsallığı hissetmek için bir yer olan kalpleri harap oldu.

"Yaşlı ve aptal bir kral" olarak adlandırılan diğer kral, kalplerini fethetti ve tüm Kutsallık Kapılarını oradan çıkarttı. Bu, kalplerindeki tüm Kutsallık düşüncelerini çıkardığı ve yerine Efendi'nin sarayına bir put yerleştirdiği anlamına gelir. Yani, daha önce Kutsallığın olduğu yerden, tüm Kutsal düşüncelerini çıkardı, ki burası Kutsallığın Yaradan uğruna olan düşünceler anlamına geldiği yerdir. Ancak onların kalplerini fethedip kalplerine sadece kendi çıkarlarına yönelik düşünceleri yerleştirdi. Bu, aptal yaşlı bir kralın Tapınağı fethetmesi ve İsrail'i içeriden sürgün etmesi olarak kabul edilir. Yani İsrail niteliği artık bedenlerinde yok.

Bu, şöyle yazıldığı gibidir: "Tanrım, milletler senin mirasına girdiler; Kutsallığının Tapınağını kirlettiler, Kudüs'ü harabeye çevirdiler." (Mezmurlar 79, "Asaf için bir Mezmur"). Yani, İsrail'in niteliği onların kalplerinden ayrıldı ve onların yerine Yahudi olmayanlar geldi.

Buna göre bu, Yaradan'ın onlarla birlikte sürgün edildiği anlamına gelir. Yani İsrail yüzünden sarayından ayrıldı, bu onların böyle hissettikleri anlamına gelir yani Yaradan, onların İsrail topraklarından sürgün edilmeden önce hissettikleri gibi öneme sahip değildir.

Yaradan'ın onlarla sürgünde olmasının yararı nedir? Bunu, Baal Hasulam'ın bilgelerimizin “Kişi, içine bir ahmaklık ruhu girmedikçe günah işlemez.’ İnsanlar bunun hakkında sorarlar: ‘Neden bir ahmaklık ruhu girdi? Ki böylece günah işleyecekti.’” sözleriyle ilgili söylediğinden anlayabiliriz. “Göz görür ve kalp imrenir.” kuralı olduğu için, eğer kişi kötü bir şey görürse görüşte ya da düşüncede olsun, ona imrenmeye ulaşmalıdır, demiştir. Dolayısıyla gözleriyle buna engel olamasa da hem düşünceler hem de bakışlar hazırlıksız geldiği için, bu yine de günah sayılmaz ama bundan “imrenmek” denen bir günaha gireriz.

Kişi gördüğüne hemen tövbe ederse, imrenmeye gelmez ve günah işlemez. Ancak kişi gördüğünden hemen tövbe etmezse, “imrenmek” denen günaha girmelidir.

Yukarıda bir ıslah yapıldı, insanın Kralın görkemini lekelememesi için, O, ondan bilgelik ruhunu çıkardı ve ona aptallık ruhunu yerleştirdi. Dolayısıyla aşağının mahkemesinde bile bir aptalın aklı başında bir insanla aynı şekilde cezalandırılmadığını görüyoruz. Buradan şu sonuç çıkar ki burada Yahudi olmayanlar kalbine girdiğinde ve Tora ve Mitzvot'ta hayatın tadını hissetmediğinde ona göre Yaradan'ın da sürgünde olduğu kabul edilir. Bu durumda, inişten acı çekmeden önce sahip olduğu Yaradan'a olan inancına sahip değildir. Bu nedenle, leke o kadar büyük değil.

Ve İsrail halkı sürgündeyken Yaradan'ın onlarla sürgünde olmasının başka bir anlamı daha vardır. Milletler onları yönettiğinde, Yaradan da sürgündedir. Bu nedenle, öz-sevgi için değil, sadece Yaradan için dua etmeye dikkat etmemiz gerektiği için Yaradan'ın sürgünden çıkmasını talep ederiz. Dolayısıyla kişi, Yaradan'dan halkını sürgünden çıkarmasını istediğinde, Yaradan için değil, yaratılanlar için ister.

Bu nedenle Yaradan'ın da sürgünde olduğuna inandığımızda Yaradan uğruna isteriz. Yani, cennetin ihtişamı için dua ederiz. Ayinde söylendiği gibidir: “Bize merhamet et, ey Efendimiz, neden uluslar ‘Onların Tanrısı nerede? ’demeli. Senin aşkına, bize merhamet et ve erteleme.’” Bu demektir ki Yaradan'ın da sürgünden mustarip olduğunu bilmek, kendisi için değil, Yaradan için dua edecekleri bir yer verir.

Ancak, O'nun sürgünde olduğunu ve görünüşte, Yahudi olmayanların İsrail'i kontrol ettikleri gibi O'nu kontrol ettiğini nasıl söyleyebiliriz? Cevap şudur: Yaratılışın amacı, O'nun yarattıklarına iyilik yapmak olduğundan ve yaratılanların alması gereken iyilik üzerine, ihsan etmeyi amaçlayacakları bir ıslah olduğu için, İsrail milletler arasında

sürgündeyken- öz-sevginin yönetimi altına yerleştirildiklerinde- Tora ve Mitzvot'ta kıyafetlenen zevk ve hazzı alamazlar.

Bu nedenle Keduşa'da var olan yaşamın tadını hissedemezler. Ve dünya milletleri arasında sürgün onların üzerinde olduğu için, alacakları her şey yüzün gizliliğinin tadına sahip olacaktır. Fakat Yaradan dünyanın varlığını arzuladığı için, kendini Keduşa'dan olmayan kıyafetlerde kıyafetlendirmelidir. Yani, dünyaya canlılığı, maddeselliğin kıyafetlerinde ihsan eder, yani dünyaya hazzı ve yaşamı ancak maddesel şeylerde bahşeder.

Bu, dünyanın yalnızca "kıskançlık", "şehvet" ve "onur" adı verilen kıyafetlerde zevk ve haz alabileceği anlamına gelir. Yani, dünyayı Klipot'un [kabuklar/pullar] elbiseleriyle, onları Yaradan'dan ayıran elbiselerle ayakta tutar ve aydınlatır çünkü bu hazlar öz-sevginin Kaplarında kıyafetlenmiş olarak gelir.

Buradan şu sonuç çıkar ki Yaradan onların sürgünde olmalarından dolayı acı çeker, yani onlar dünya uluslarının yönetimi altına koyulduklarında, Yaradan kendisini oğullarından gizlemelidir ki böylece onlara Tora ve Mitzvot'ta sürgün tadını ve tüm hayatı alma kaplarında bulmalarını verenin O olduğunu bilmesinler. Yani bu, alma kaplarında hazlara sahip olma ve Tora ve Mitzvot'taki tadı hissedememe ıslahını, onların Keduşa'yı lekelememesi ve her şeyin Klipot'a gitmesini engellemek için Yaradan yaptı. Yani, kendileri için almada daha fazla tat hissederek Keduşa'dan daha fazla uzaklaşmasınlar diye, zira haz nerede daha büyükse, onları Keduşa'dan ayıran alma kaplarına daha da çok girerler.

Yaradan'ın sürgünde olduğunu, sanki sürgündeymiş gibi kendisini gizlemek zorunda olduğunu bilmekle kişi, dünyada Klipot'un olmadığını, her şeyi yalnızca Yaradan'dan istemesi gerektiğini ve başka hiçbir güç olmadığını bilir.

Çalışmada Bir Tarla ve Tarla Adamı Arasındaki Fark Nedir?

Makale No. 6, Tav-Şin-Mem-Het, 1987-88

Zohar'da (Toldot) şöyle yazılmıştır: "Ve İshak, Esav'ı sevdi, çünkü onun ağzında Zoyun vardı. 'Burada 'yetenekli bir avcı, bir tarla adamı' yazdı ve orada 'Yiğit bir avcıydı' yazılıdır. Nasıl ki orada, bu, insanların zihinlerini avlamak ve onları Yaradan'a isyan etmeleri için yanıltmak demekse, burada da 'tarla adamı', insanları soymak ve öldürmek için demektir. O bir tarla adamıdır, çünkü mirası yerleşim olan bir yerde değil, ıssız bir yerde, çölde, tarladadır. Bu nedenle kendisine bir 'tarla adamı' denir."

İshak hakkında 'tarla' yazıldığını görürüz "Ve İshak tarlada dolaşmak için çıktı." yazıldığı gibi (Yaratılış 24:63'da). Ayrıca Yakup hakkında şöyle yazılmıştır: "Ve O 'İşte, oğlumun kokusu Efendi'nin kutsadığı tarlanın kokusu gibidir. 'dedi."

Tarlalar arasındaki farkı anlamalıyız, Bir "tarla adamı" olarak adlandırılan Esav hakkında, Zohar'ın "insanları soymak ve öldürmek için" olarak yorumladığının söylenildiği yerde, İshak hakkında, iyi bir şey olan 'tarlada dolaşmak için' yazılıdır, bilgelerimizin İshak'ın ikinci duasını "Ve İshak tarlada dolaşmak için dışarı çıktı" ayeti nedeniyle kurduğunu söylediği gibi. Aynı zamanda, İshak'ın, "Oğlumun kokusu Efendi'nin kutsadığı tarlanın kokusu gibidir" demesinin, neden Yakup hakkında yazıldığını da anlamalıyız. Bu nedenle, "bir tarla adamı", "tarlada dolaşmak" ve "tarla kokusu" arasındaki farkları anlamalıyız.

Malhut'un bir "tarla" olarak adlandırıldığı bilinmektedir. Malhut, Tzimtzum [kısıtlama] nedeniyle birçok değişikliğe sahip olduğundan birçok adı vardır, bunlardan biri, bir "tarla" dır. Malhut'tan bahsettiğimizde, kural, alma arzusunu kendisi için kullandığı Or

Yaşar'ın [Direkt Işık] Malhut'undan bahsetmemizdir. Bu bakımdan onda hiçbir değişiklik yoktur, Yaradan'ın, yaratıklara vermek istediği zevk ve hazzı almak için, alma arzusunu yarattığı gibidir. Bu, içindeki Or Yaşar'a istinaden Malhut olarak adlandırılır.

Bu nedenle, bu Malhut'a Ein Sof [sonsuzluk/sonsuz] denir, çünkü Malhut yukarıdaki ışığı durdurmamıştır, yani "Yeter!" "Almak için almak" denilen benliğimle almak istemiyorum dememiştir. Kendiyle alırken hiçbir değişiklik yoktur, bu yüzden ona "Her şey bir ışıktı." adı verilir.

Ancak, daha sonra, Malhut arzu noktasında "süsleme" adı verilen form eşitliği istemiştir. Yani almak için değil, ihsan etmek için almak istedi. Bu bağlamda, Malhut'a "tarla" adını verebiliriz yani tarlanın sürülmesi gerekir ve çiftçilik, aşağıdakini ters çevirmek ve yukarıya yerleştirmek anlamına gelir ve yukarıda olanı aşağıya yerleştiririz.

Benzer şekilde, burada, bir "tarla" olarak adlandırılan Malhut'ta, alma arzusu için, almak önemlidir ve ihsan etme konuları daha düşük öneme sahipken, almak "üstün önem" olarak kabul edilir. Kutsallıkta, toprağı sürmemiz gereken çiftçilik meselesi vardır yani üstte olan alma arzusunu altta ve ihsan etme arzusunu üstte olacak şekilde çevirmeliyiz. Özellikle bununla, yemesi iyi olan mahsuller verebiliriz. Aksi takdirde, "Çok ürün öküzün gücüyle gelir." (Süleyman'ın Özdeyişleri 14:4) şeklinde yazıldığı gibi Kutsallığın yemeğini yiyebilmemizin hiçbir yolu yoktur. Yani öküzün gücü çok ürün verir.

"Öküz"ün anlamı bilgilerimizin dediği gibidir zira cennetin Malhut'u [krallığı], yüke bir öküz ve ağırlığa bir eşek gibi olmalıdır." Baal HaSulam, eğer kabul ederse, arzusunu dikkate almaksızın, "yüke bir öküz"ün tarlayı sürmek için boyunduruğu öküzün üzerine koyduğu gibi, kişinin inanç yükünün yüklenmesi gerektiği anlamına geldiğini söyledi. Daha ziyade, boyunduruğu onun arzusuna karşı koyarız. Aynı şekilde, insan cennetin krallığının yükünü kendi üzerine almalıdır, çünkü bir öküz bilmek anlamına gelir, "Öküz efendisini bilir." yazıldığı gibi. Bu nedenle bilgiye ihtiyacı olan birine inanç, yük olarak kabul edilir.

Bu yüzden buradan bir tarlanın; kendi için almaya ilişkin olarak, sürmeyi gerektiren, alma kabını çevirmek için tarlanın ıslahı olan, düşük öneme sahip olan ihsan etme kapları onları yüksek öneme sahip olacak şekilde yükseltirken, yüksek öneme sahip olan ve onu düşük öneme sahip hale getiren Malhut olduğu sonucu çıkar.

Alma arzusunun akılda ve kalpte olduğu ve her ikisinin de ıslah gerektirdiği bilinmektedir. Akılda, ıslah mantık üzerindeki inançtır. Kalpte ıslah, kişinin aldığı her

hazzın ihsan etmek için olacak olmasıdır. Ve daha doğrusu, kişinin yaptığı her eylem ihsan etmek için olacaktır; aksi takdirde kişi tek bir hamle yapmayacaktır.

Buna göre, Esav hakkında neden bir “tarla adamı” yazıldığını yani bir “tarla” safhasındayken ve cennetin krallığının yükünü, bir öküzün yükte olduğu gibi üstlenmesi gerektiğini yorumlayabiliriz, kişi tamamlandığını ve herhangi bir ıslaha ihtiyacı olmadığını düşünür. Buna “Çünkü onun ağzında oyun vardı.” denir. Bu, Zohar’da (yukarıda) yazıldığı gibidir “Ve Esav dua etmek için tarlada olduğunu söyledi ve İshak’ı ağzıyla avladı ve aldattı.”

Çalışmada “Ağzında oyun vardı.” ifadesini ağzıyla kalbinin aynı olmadığı şeklinde yorumlamalıyız. Ağzı dışsallıktır, yani kişi eylemlerde erdemlidir, çünkü eylemlere eklenecek bir şey yoktur, ancak kalbinde, yani niyette, eylemde olduğu gibi değildir. İnsanlara görünür olan eylem, Mitzvot’u [emirleri/iyi işleri] uygulayarak, O’nun arzusunu yerine getirerek, O’nu memnun etmek adına emirlerini yerine getirmek istediğidir. Ama kalbinde Yaradan’ın menfaatini değil, sadece kendi menfaatini düşünür. Dolayısıyla ağzı ve kalbi bir değildir.

Bu nedenle, eylemde Esav, tamamlanmış bir kişi gibi tam görünüyordu. Bu, “Esav bir tarla adamıydı”nın anlamıdır, yani tarlada yapacak başka işi yoktu zira tarla işi, alma kaplarını tersine çevirmekle ilgili olan çiftçilikle başlar. Bu onun için değildir çünkü her şeyi “ağzı” denilen dışsallıkta tutması onun için yeterlidir yani ağzı ve kalbi bir değildir. Bu nedenle, Esav’a “tarla adamı” denir, yani bir tarla, kendisi için alıyor anlamına gelir ve bunda, kişi tamdır ve ekleyecek daha fazla bir şeyi yoktur.

İshak ve Yakup için durum böyle değildir. Onlara göre, tarlanın işi tarlada çalışmak ve dua etmektir, İshak hakkında, dua olan “Ve İshak tarlada dolaşmak için dışarı çıktı” yazıldığı gibi. Bu bilgelerimizin, İshak, Kutsallığı tozdan kaldırmak için dua ettiğinde ikinci duasını gereği gibi yerine getirdiğini söylediği gibidir yani akıl ve kalpte cennetin krallığında olması gereken ihsan etme kabı, ihsan etmek için olacaktır.

Ancak, bir tarla adamı olan Esav, ihsan etmek için çalışmak amacıyla hiçbir şeyi ıslah etmedi. Aksine, onunla, her şey sadece kendi iyiliği içindi. Bu nedenle Zohar, “insanları soymak ve öldürmek için” bir ‘tarla adamı’ olarak yorumladı. Zohar aynı zamanda onun mirası yerleşim olan bir yerde değil, ıssız bir yerde, çölde, tarlada olduğundan “bir tarla adamı” olarak yorumlar. Bu yüzden ona “bir tarla adamı” denir.

Kişi sadece kendisi için çalıştığında, o safha insanın içindeki, adam yönünü yani “Size ‘adam’ denir ve dünya milletlerine ‘adam’ denmez.” yönünü çalmak olarak kabul edilir. Kendi çıkarı için çalıştığında, bu yönü kişinin elinden alınır.

Daha da kötüsü, günah başka günaha neden olduğu için, kişi kendisi için olduğunda bu, adamı öldürür. Zohar'ın "Ve onları öldürmek için" sözlerinin anlamı budur. Bununla ilgili, "Çünkü onun mirası yerleşim olan bir yerde değil.", burada "yerleşim olan bir yer" insanların yaşadığı yerdir, "Size 'insanlar 'denir" de olduğu gibi "ama ıssız bir yerde", kapların kırılmasının yerinde, kendisi için alma arzusu orada ifşa edildiğinden, dünya ıssızlaştı.

Bununla birlikte, Yakup hakkında şöyle yazılmıştır: "Ve O 'İşte, oğlumun kokusu Efendi'nin kutsadığı tarlanın kokusu gibidir. "dedi, zira Yakup akşam duasını gereğince yerine getirmiştir "Ve bir yere geldi." yazıldığı gibi, bu onun akşam duasını gereğince yerine getirdiği anlamına gelir. Yakup hakkında aynı zamanda şöyle yazılmıştır: "Ve işte, tarlada bir kuyu ve yanında üç koyun sürüsü yatıyor." Zohar şu yorumu yapar (VaYetze, Madde 92), "Ve o baktı ve tarlada bir kuyu gördü. 'Biri diğerinin karşısında, Nukva olan yukarının kuyusunu gördü yani aşağının kuyusu yukarının kuyunun karşısına yönlendirilmiştir."

Yakup aşağıdaki kuyuyu kurduğunda niyetinin kendi kuyusu olduğunu, yani tarla olduğunu, onu yukarıdaki gibi kurduğunu yorumlamalıyız. Yani, yukarıda olduğu gibi, Kutsallığın Malhut'u bir Masah'tır [perde], yani kendisi için alma arzusunda, Or Hozer'i [Yansıyan Işık] yükselten bir Masah vardır, almak istediği her şey, ihsan etmek istediği içindir. Aynı şekilde, tüm eylemlerinin ihsan etmek için olması adına kendisini inşa etmiştir.

Bu nedenle, Yakup İshak'a geldiğinde, Yakup tüm bütünlüğün görüldüğü orta çizgi olduğundan, bu nedenle İshak'ın şöyle dediği yazılmıştır: "Ve O 'İşte, oğlumun kokusu Efendi'nin kutsadığı tarlanın kokusu gibidir." dedi. 'Yani "tarla" olarak adlandırılan cennetin krallığı, orta çizginin ıslahını aldığı anda, buna "Efendi'nin kutsadığı bir alan" denir, yani burada Yaradan'ın yaratılanlar için hazırladığı zevk ve haz belirir. Bu, bir" tarla adamı", "tarlada dolaşmak" ve "tarla kokusu gibi" arasındaki farktır.

Damadın Suçlarının Bağışlanmasının Önemi Nedir?

Makale No. 7, Tav-Şin-Mem-Het, 1987-88

Bilgelerimiz şöyle söylemiştir: “Üç kişinin günahları bağışlanmıştır: Din değiştiren, büyüklüğe erişen ve bir kadınla evlenen.”

Bundan, ona Mahalat denmesinin nedeninin, günahlarının – Nimhalu – affedilmiş olduğunu öğreniyoruz. Aksine, VaYişlah bölümünde ona İsmail’in kızı Bosmat denir.” (RASHİ, VaYişlah’ta sunulmuştur.)

Bu ayet açıklama gerektiriyor. Bilgelerimiz bize, damadın düğün gününde günahlarının bağışlanmasının, İsmail’in kızı Bosmat’ı alan Esav’dan geldiğini söyler. Toldot bölümünde yazıldığı üzere, “Esav İsmail’e gitti ve İsmail’in kızı Mahalat’ı aldı.”, bu, düğün gününde damadın günahlarının affedildiğinin bir kanıtıdır.

Bunu takiben, bütün tüm bu temeli, kötü İsmail’in kızını alan kötü Esav’dan öğreniyoruz. Bunu anlamak zordur. Sonuçta, kötü olan nedir?

Dünyada günah diye bir şey yoktur diyen biridir ve o kalbinin arzuladığı her şeyi yapabilir çünkü kötü biri hiçbir şeye inanmaz. Bu nedenle kötü olan biri, asla günah işlemediğini söyler. Dolayısıyla günahlarının bağışlanmasına neden ihtiyaç duysun?

Kişiyi istemediği bir şey verilir mi? Sonuçta, Kli [kap] olmadan ışıık, eksiklik olmadan da doyum olmaz.

Affedilmeyi hak etmesinin gerçek sebebinin ne olduğunu anlamak daha da zordur.

Onun ayrıcalığı nedir? Suçlarının affedilmesini hak etmesinin nedeni bir eş alması mı? Konunun önemini şu an kavrayamasak bile daha sonra anladığımızda, günahlarını/kötülüğünü ortadan kaldırması noktasında büyük bir iş başaran kişinin, bunun için büyük bir ödülü hak etmesinin mantıklı olduğunu düşünürüz. Bir eş alarak yaptığı o büyük şey neydi?

Ayrıca, bir ilahi söylemenin ne harika bir şey olduğunu görüyoruz. Orada, diz çökmenin yanı sıra on üç nitelik meselesi var. Fakat eğer sinagogda damat varsa ilahi söylemiyoruz. “Yedi kutsama”nın yedi gününün tamamında bir eş almanın önemini anlamalıyız. Bu, bir duayı iptal etmek gibi, çok önemli bir güce sahiptir, çünkü şimdi “gelin” olarak adlandırılan bir kadın aldı.

Bununla ilgili kelimenin gerçek anlamıyla birçok açıklama var fakat biz bunu çalışmada yorumlamalıyız. Bize ne öğretmeye geliyor?

Kötü Esav, kişinin, dünyadaki tüm yaratılmışların, Dünya’nın yaratılış nedeni olan haz ve mutluluğa ulaşmasını engelleyen -ki kötünün anlamı budur- kötü şeyin, kişinin kendi içinde Esav – Assiya kelimesinden [yapıyor] – olduğunun farkına varmasıdır.

Kişinin kötülüğü, kötü olan şeyin kişinin kendisi için alma arzusu olduğu açık bilgisi ile tamamlandı. O zaman “kötülükten yüz çevir” emri gelir, yani kişi alma arzusunun “kötü” olduğunu bilmeden önce ondan yüz çevirmek ve onu dinlememek imkânsızdır.

Daha sonra “ve iyilik yap” meselesi başlar. “İyilik yap.” cennetin krallığının yükünü üstlenmek anlamına gelir. Ancak kişi “Yaradan’dan korkan kadın” sıfatıyla ödüllendirilmiş olmaz. Aksine, kişi bunu yukarıdan almalıdır, şöyle yazıldığı gibi, “Arınmaya gelene yardım edilir.” Zohar, kişiye bir ruh verildiğini ve kişinin aldığı yardımın bu olduğunu söyler. Bu ruh, arınmaya geldiğinde Yaradan’ın kendisini işitmesiyle doğmuştur. Bu ruha “kız evlat” denir ve kişi Esav denen kendi kötülüğünün farkına vardığında, ettiği duaları işiten Yaradan’dan doğmuştur.

“Ve Esav gitti İsmail’in kızı Mahalat’ı aldı.” diye yazılanların anlamı budur. “Gitti” daha yüksek bir dereceye, Esav denilen kötülüğünün farkına vardığında, Yişma-El’e anlamına gelir. [İsmail, “Efendi duyacak.” anlamında.] Zohar’da yazıldığı üzere, O’na ettiği duaları duyması ve ona bir ruh vermesi için Yaradan’a yakardığı zamanlar, “iyilik yapmak” formunda çalıştığı zamanlardır. “Mahalat’ı aldı”nın anlamı budur, yani günahları bağışlandı ve ettiği duaları duyan Yaradan tarafından bir kız evlat ile ödüllendirildi. Buna “Yişma-El’in kızı” denir.

Bu belirli bir sırayı takip eder: 1-) Kendisi için alma arzusunun kendisine zarar verdiğini anladığı kadar, gerçeği görme çabası. Ancak o zaman bunun Esav olduğunu belirleyebilir, kesin ve net bir şekilde bunu bir kez daha kullanmamaya karar verebilir.

Daha sonra günahları bağışlanarak bir kadın almakla ödüllendirilir. Ancak o zaman bununla ödüllendirilmek mümkündür.

Bir kadının, yani ona yukarıdan verilen ruhun anlamını, “On Sefirot Çalışmasına Giriş” (Madde 53-55) bölümünde açıklananlara göre anlayabiliriz:

“O zaman Yaradan ona yardım eder ve kişi açık Takdire ulaşır.” Bu Yaradan’ın ifşası yani yüzünün açığa çıkması anlamına gelir. Sonra tam bir tövbe ile ödüllendirilir, yani açıkça bir edinim vasıtası ile doğal olarak çekilmişçesine, tüm kalbi, ruhu ve tüm gücüyle bir kez daha Yaradan’a bağlanır. Doğal olarak bu açık edinimi alan kişi, bir daha günah işlemeyeceğinden, insanın kendi etini kesmeyeceğinden ve kendisine korkunç bir acı çektirmeyeceğinden emin olduğu kadar emindir.

Ayrıca kişi bir Mitzva’yı [emir/iyilik/sevap] eline geldiği anda, yerine getirmeyi ihmal etmeyeceğinden, eline geçen hiçbir dünyevi hazzı veya büyük bir kazancı ihmal etmeyeceğinden emin olduğu kadar emindir. Bu tövbe, günahlarının bağışlanması olarak kabul edilir.

Tüm Mitzvot’un [emir/iyilik/sevap] dallar ve kökten uzanması kuralına göre – yani maddesel dünyadaki her Mitzva’nın maneviyatta bir kökünün olması – bedensellikte de bir erkek bir kadını aldığında günahları affedilir, bu da maneviyata işaret eder.

Artık bilgilerimizin “Gelinin önünde nasıl dans edilir?” cümlesini yorumlayabiliriz.

“Damadın önünde nasıl dans edilir?” dememişlerdir. Tersine, düğün yemeği ile ilgili olarak şöyle söylemişlerdir: “Damadın yemeğini yiyip de onu memnun etmeyen, beş sesle günah işler: neşenin sesi ve mutluluğun sesi, damadın sesi ve gelinin sesi, ‘Teşekkür/Şükür’ diyenlerin sesi.” Gelini sevindirelim demediler, gelin yemeği var değil sadece damat yemeği var dediler.

Yakup’un düğününde yemeği Laban’ın yaptığını görüyoruz, şöyle yazıldığı gibi: “Ve Laban oranın bütün adamlarını topladı ve bir şölen yaptı.” bu, yemeğin gelin tarafından geldiği, yemeği damat olan Yakup’un değil, gelinin babasının yaptığı anlamına gelir.

Baal HaSulam’ın açıklaması doğrultusunda, (“damat” Tora ve “gelin” inanç anlamına gelir) sorduğumuz şeyi yorumlamalıyız. Kişi kalıcı bir inanç edinene dek inişler ve çıkışlar yaşar, kişi bir alma kabı olarak doğduğundan ve o kap, zihnin meşgul olmaya değer olduğunu söylediği yani kendisi için alma arzusuna fayda sağlayacak şeylerle meşgul olmak ister. Aksi halde çalışamaz.

Ayrıca inanç mantık üstü olduğundan, yani akıl buna dayanamayacağından, burada inişler ve çıkışlar söz konusudur. Buna “dans” denir, çünkü dans ederken bacaklarımızı tekrar tekrar yukarı aşağı hareket ettiririz. Raglaim [bacaklar] Meraglim kelimesinden

gelir, yani, kişi cennetin krallığının yükünü üstlendiğinde ve O'na, yalnızca Lişma'ya [O'nun hatırı için] hizmet ettiğinde kişinin aklı hemen gelir ve ona aceleci olmaması gerektiğini, önce ödöl almak için değil Yaradan'a hizmet etmek için değer olup olmadığına bakması gerektiğini söyler.

Dolayısıyla bacakları kaldırırken, yani aklımızın ve mantığımızın üzerine çıktığımızda, bacaklarımızı yerden/maddesellikten/dünyadan kaldırmak, üzerine çıkmak olarak kabul edilir. Ancak kişi her zaman mantık üstüne çıkamaz, aklın üstesinden gelemmez ve bu da ayağını bir kez daha yere basmak olarak kabul edilir. "Gelinin önünde nasıl dans edilir?" demesinin anlamı budur. (Ketubot 16b). "Gelinin önünde" çıkış sırasında Panim [yüz/ön] anlamına gelir. Gelin hakkında ne söylemeli? İnançta bulduğu erdem nedir? Yani onda, inancın yükünü bu yüzden üzerine aldı diyebileceğimiz ne gördü ki?

Beit şammay [şammay Evi] şöyle der "Bir gelin, olduğu gibi" yani onun önemini hissettiği ölçüde, inancı üzerine kendi alır. Yani, onda herhangi bir değer/erdem bulması gerekmez. Ona hiç önem vermiyor olsa bile, bize inanmamız söylenilen şeyi üstlenir – sahip olduğumuz tek erdem de budur – Yaradan'ın isteği olduğuna inandığımız bu işi üstlenebilirsek, herhangi bir erdem aramaya gerek duymayız, yalnızca inanır, inanır ve "öküzün yükü, eşeğin yükü" gibi zorla üstleniriz.

Beit Hillel [Hilel Evi], "Doğru ve dindar bir gelin" der. Bunu, kişinin gördüğü şey hakkında konuşması gerektiği şeklinde yorumlamalıyız, "Gözleri var, görmezler".

Ve duyduklarını göz önünde bulundurarak şöyle demelidir: "Kulakları var duymazlar". Yani, görmek yalnızca gözlerle olmak zorunda değildir, zihinde görmek diye bir şey vardır. Yani aklı ona inanç ile çelişen açıklamalar yapar – kişi de çoğunlukla aklının duymasını istediği şeyi, yani Yaradan çalışmasının kendisi için uygun olmadığını duyar. Kişi tüm bunların üstesinden gelebilmeli ve şöyle demelidir; "Gözleri var, görmezler." Yani aklın ona söylediği ve görmesini sağladığı şey, gerçek değildir.

Buna, "Gözleri var görmezler." gerçeği, "Kulakları var duymazlar." gerçeği, denir.

Bu nedenle düşünceleri, yani kendisi için alma arzusunun ona söylediği şey, gerçek değildir. Bunun yerine, onun gerçekten de güzel ve dindar bir gelin olduğunu fakat kendisinin şu anda gerçeği görmeye uygun/yeterli olmadığını söylemelidir.

Ancak gerçek şu ki, alma arzusunun Kelim'inde (kaplarında) alabileceği tüm haz, ihsan etme kaplarında kıyafetlenen ışığa kıyasla zayıf bir ışıktır. Buna "doğru/adil gelin" denir. Ancak kişi her zaman aklının ve mantığının üzerine çıkamaz, onları yenemez.

İşte bu nedenle, bilgilerimizin "Gelinin önünde nasıl dans edilir" dediği inançla yapılan danslar meselesi vardır. Yani, Panim, "Kişinin bilgeliği yüzünü aydınlatır." ile ilgili

olduğuna göre gelinin Panim'ine [yüzü/ön] ne diyebiliriz? Bu nedenle, "inanç" denilen gelinde var olan övgünün ne olduğunu söylemelidir. Beit Şammai ve Beit Hillel arasındaki fark budur, başka bir deyişle; "Olduğu gibi bir gelin." veya "Doğru ve dindar bir gelin."

Bu damat için geçerli değildir. Yaradan'a "Tora" denir ve Tora bir hediye olarak kabul edilir. Orada dans yoktur çünkü kişi bir hediye aldığında bunun bir iniş olduğu söylenemez, yani kişi hediye almak istemiyor demektir. Yalnızca emek harcadığı ve kişinin mantığının üstesinden gelmek zorunda olduğu durumlardır, kişinin bazen bunun üstesinden gelebildiği, bazen de başaramadığı söylenebilir. Aksine, hediye alırken, hediyeye ihtiyacının olmadığı nasıl söylenebilir? Bu nedenle "Damadın önünde nasıl dans edilir?" değil, "Gelinin önünde nasıl dans edilir?" denmiştir.

Aksine yemek ile alakalı, "Damat yemeğini yiyen" yazılmıştır, "Gelin yemeğini yiyen" yazılmaz. Damadın Tora, Tora'nın da bir hediye olarak kabul edilmesinin nedeni, bilgilerimizin söylediği üzere "Matanah'tan [armağan] Nahaliel'e" (Iruvin 54)" şöyle yazılmıştır; "Neden, Çölden Matanah'a, Matanah'tan Nahaliel'e, Nahaliel'den Bamot'a ve Bamot'tan vadiye şeklinde yazılmıştır?" Ona dedi ki: Kişi kendisini, herkesin üzerinde yürüdüğü bu çöle benzetirse, kendisine Tora hediye edilmiştir.

Ve bu kendisine hediye olarak verildiği için, Tanrı'yı miras alır, şöyle söylendiği gibi, "Matanah'tan Nahaliel'e [Tanrı'nın nehirlerine]"

Bilinir ki Yaradan'ın, daha aşağıda bulunanlara ifşa ettikleri doğrultusunda, birçok ismi vardır. Bu, O'nun aşağıdakilere ne kadar ihsan ettiğine bağlıdır. Yani, aşağıda olanların erdemlerine/faziletlerine göre, onlara bolluk verir. Alıcılarda birçok anlayış bulunduğundan, "Yüzleri birbirine benzemediği gibi, görüşleri de birbirine benzemez." diye yazıldığı üzere ve çalışmada öğrendiğimiz gibi, kişinin kendisi de değişen birçok koşuldan geçer, bu nedenle Yaradan'ın bolluğu birçok farklı anlayışa dönüşür, fakat Yaradan'ın adı yoktur, çünkü "O'nda hiçbir düşünce veya algı yoktur." Aksine, "Seni yaptıklarından tanıyoruz/biliyoruz." diye yazıldığı gibidir. Yani, O'nun ihsan ettiği bolluğa göre, O'nu adlandırıyoruz.

Bu nedenle, Tora'ya istinaden Yaradan'a "damat" denir. İnanç ihsan ettiğinde, "gelin" denilir. O'nun yarattıklarına iyilik yapma isteği olan yaratılış amacına gelince, tüm dünyanın haz alması, yani "O'nun iyilik yapma arzusu" denilen şekilde haz almasıdır, bu Klipot'u [kabukları] da ayakta tutuyor demektir, aksi takdirde dünyada var olamazlardı. Bu, Zohar'da, onların zayıf bir ışığı var dendiği gibidir. Ancak ışık orada, Tora ve Mitzvot'ta, "Bütün Tora – genel adı İyilik Yapan İyi olan – Yaradan'ın isimleridir." ile kıyafetlenmiştir.

Yukarıdakilere göre, Yaradan “damat” olarak adlandırılır, çünkü O, Verendir ve alttakilere ihsan eder. Yaratılanların, O’nun kendilerine verdiği hazdan memnuniyet duymaları, şöyle yazıldığı gibi, tüm dünyanın haz aldığı şey O’ndan gelir, tüm bu hazlara “yemek” denir. Bundan, tüm dünyanın Kralın yemeğinin tadını çıkardığı sonucu çıkar.

Ancak, aşağıdakilerin bakış açılarında bir fark vardır. Bazıları vardır ki, bunun Kral’dan gelen bir yemek olduğuna inanırlar. Ve yemeğin “Kral” olarak adlandırılan Yaradan’dan geldiğine inanmayan laik insanlar var. Veren olması nedeni ile O’na “damat” denir. Bu bilgilerimizin; “Damadın yemeğini yiyip de onu memnun etmeyen, beş sesle günah işler.” şeklinde söylediği gibidir. Yani yemeğin damadın yemeği olduğuna inansalar ve verdiği hazlar için ona teşekkür etseler dahi, bundan da daha yüksek bir seviye vardır, yani haz almakla Kral’a memnuniyet vermeleri gerekir.

Yukarıdakilere istinaden, Yaradan’a “damat” dendiğine göre, Yaradan’ı memnun etmekten nasıl bahsedebiliriz? Sevincin, neşenin bir şeyin sonucu olarak ortaya çıktığı bilinir. Kişi, uzun süredir özlemini duyduğu bir şeyi elde ettiğinde veya yeni bir şey aldığında, bu kişide neşe uyandırır. Ancak Yaradan’da, elde ettiğinde O’na neşe verecek dediğimiz, neyin eksik olduğunu söyleyebiliriz?

Zohar şöyle der (VaYera, Madde 399); “Yaradan’ın önünde, O’nun kaderinde olan, gelecekte, erdemli/doğru kişilerle yaşayacağı sevinç gibi başka hiçbir sevinç yoktu.”

Bu ayeti de anlamalıyız. Yaradan’ın haz aldığı nasıl söylenebilir? Öğrendiğimiz gibi, yaratılışın amacı, O’nun yarattıklarına iyilik yapmasıdır. Aşağıdakiler, O’nun kendileri için hazırladığı haz ve mutluluğu aldıklarında, O bundan memnuniyet duyar, bolluk ve bereket dolu bir kuleye sahip fakat misafiri olmayan kralla ilgili benzetmede anlatıldığı gibi.

Bu nedenle, O’nun Tora, bir hediye, Nahaliel [Tanrı’nın nehirleri] olarak kabul edilmesinden dolayı yemeği, bir damat olarak Yaradan’a atfediyoruz/bağlıyoruz.

Yaratılanlar, “yemek” denilen haz ve mutluluğu aldıklarında, her şeyi, kendileri için değil ihsan etmek için almalıdırlar. Bilgelerimizin “Damadın yemeğini yiyip de onu memnun etmeyen” sözlerinin anlamı budur, fakat her kim kendisi için alır, “beş sesle suç/günah işler.” Beş ses, yaratılanlara ifşa edilmesi gereken derecenin tamlığını/bütünlüğünü ifade eder. Yani, O’nun yarattıklarına iyilik yapma arzusu beş anlayışta ortaya çıkar, Nefeş, Ruah, Neşama, Haya ve Yehida denilen “ruhun beş parçası” olarak adlandırılır.

Bu nedenle bilgilerimiz, “Damadın yemeğini yiyip de onu memnun etmeyen” demişlerdir, yani yemekten haz almaktaki niyeti Yaradan’ı memnun etmek değildir.

Yaratılışın amacına tamamın ıslahında ulaşıldığı için, bunun yerine kendi yararına, kendisi için aldığında o zaman beş sese neden olur, bu açığa çıkarılması gereken NRNHY anlamına gelir, ondan uzaklaşmak için, çünkü kendisi için alma kaplarında bir Tzimtzum [kısıtlama] vardı. Böylece ışık o yere uzanmaz, o yer ihsan edebilmek için düzeltme gerektirir. Ancak buna itibar etmez ve dolayısıyla bolluk ve bereketin aşağılara ulaşmamasına sebep olur.

Bu nedenle bilgelerimiz, dünyada aldığımız her hazzın Kralın yemeği olduğuna inanmak için kendimizi çok çalışma ve emekle hazırlamamız gerektiği konusunda bizi uyarıyor.

Dünyada aldığımız her hazzın Kralın yemeği olduğuna inanın. Ancak buna inanmalıyız. Ve bundan dolayı, bilgelerimiz her bir haz için farklı bir kutsama oluşturmuşlardır; dua için bir kutsama, Tora için ve ayrıca dünyevi hazlar için bir kutsama.

Kralın yemeğinden aldığımız her hazzı kendi iyiliğimiz için değil, ihsan etmek için almaya çalışmalıyız.

Diğer yandan, Yaradan aşağıdakilere bir “gelin” olarak ihsan ettiğinde ki bu inançtır, bu hala bir yemek olarak kabul edilmez, daha ziyade orada inişler ve çıkışlar vardır.

Bu nedenle orada danslar vardır.

Dua Eden Kişi Sözlerini Düzgün Şekilde Açıklamalı Ne Demektir?

Makale No. 8, Tav-Şin-Mem-Het, 1987-88

Zohar (VaYişlah [Ve Yakup Gönderildi], Madde 70), dua eden kişinin, sözlerini, “Beni kurtar, Sana dua ediyorum.” diyen Yakup hakkında yazılanlar aracılığıyla, düzgün bir şekilde açıklaması gerektiğine dair kanıt getirir. Şöyle yazılıdır; “Sana yalvarırım, kardeşimin elinden, Esav’ın elinden beni kurtar, çünkü gelip bana ve çocuklu annelere saldırmasından korkuyorum.” Bu, duasını eden kişinin sözlerini doğru bir şekilde açıklaması gerektiğini ima eder. ‘Beni kurtar, sana dua ediyorum.’ demiştir. Kurtuluştan daha fazlasına ihtiyaç duymadığı için yeterli olması gerekmiş gibi görünüyor. Hatta Yaradan’a, ‘Beni Laban’dan çoktan kurtardığını mı söylemelisin?’ dedi. Bu yüzden açıkladı, ‘...kardeşimin elinden. ‘Ve diğer akrabalara da kardeş denir dersiniz, Laban’ın Yakup’a dediği gibi; ‘Kardeşim olman sebebiyle bana boşuna mı hizmet edeceksin?’, bu nedenle, “Esav’ın elinden” diye açıklamıştır. Sebebi nedir? Bu nedenle konuyu doğru bir şekilde açıklamamız gerekir. Şöyle söylerseniz; ‘Neden kurtuluşa ihtiyacım var?’, çünkü gelip bana saldırmasından korkuyorum. Tüm bunlar, yukarıdaki meseleyi, belirsiz kalmasın diye açıklamak içindir.

Bunu anlamak çok zordur. Kişi Yaradan’a dua ederken, insanın tüm düşüncelerini bilen Yaradan’a, sözlerimizi doğru seçmeye çalışmalı mıyız veya kişinin neye ihtiyacı olduğunu bilmiyor olabilir mi? Bunun yerine, konuyu insana göre yorumlamalıyız. Yani kişinin kendisi neye ihtiyacı olduğunu bilmeli ve her bir eksikliği ayrı ayrı incelemelidir. Kişi genel olarak iyi olmadığını ve Yaradan’ın kendisine yardım etmesini istediğini söylememelidir. Bunun nedeni, şöyle bir kuralın olmasıdır: “Kli [kap] olmadan ışık, eksiklik olmadan dolum olmaz. Bu nedenle, kendisi için ihtiyaç duyduğu

her şeyi ayarlamak, insanın görevidir. Yani, Laban'dan kurtuluş, Esav'dan kurtuluş vb. gibi değildir.

Bunu, Baal HaSulam'ın Laban ilgili yazılanlar hakkında söylediği gibi anlayabiliriz, Yakup'a şöyle demiştir, "Laban Yakup'a cevap verdi, "Kızlar benim kızlarım, çocuklar benim çocuklarım, sürüler benim sürülerim ve tüm bu gördüklerin benim." Esav ile ilgili olarak, Yakup'la konuştuğunda, Esav'ın tam tersini söylediği yazılmıştır: "Ve dedi ki, 'Bu tanıştığım arkadaşın/ortağın nedir? 'Ve şöyle söyledi 'Efendimin gözünde lütuf bulmak için. 'Ve Esav şöyle dedi: 'Benim çok var kardeşim; senin olan senin olsun. "Ve Yakup, o halde hediyesi elimden al." dedi.

Bazen kötü eğilimin erdemli olan Laban gibi giyindiğini ve beyaz bir elbise ile yürüdüğünü söylemiştir. Bazen Esav gibi giyinir, insanın yapabileceği her şeyi zaten yaptığını ve eklenecek başka hiçbir şey olmadığını söyleyerek, kişinin içine kibir ruhunu yerleştirir. Çalışmadan önce ona şöyle der: "Lişma [Onun hatırı için] işine hiç girmemelisin, çünkü bu çok zor ve bu iş sana uygun değil. Aksine, sen, yaptığın her şey benim içindir ve hiçbir şeyi Yaradan uğruna, Yaradan için yapmayı hedefleyemezsin." Bu iddialarla, kötü eğilim, kişiyi Tora ve Mitzvot'u [emirleri/iyi işleri] hakikatte yapmaktan alıkoyabilir. Bu çalışmadan öncedir ve Laban'ın "Kızlar benim kızlarımdır." demesinin anlamı budur.

Çalışmadan sonra Yakup gelir ve ona şöyle der: "Şimdi haklı olduğunu görüyorum, yani tüm düşüncelerim sadece senin içindi," yani Lo Lişma [Onun hatırı için değil] anlamına gelir. "Şimdi Yaradan'dan tövbe etmeyi istemeliyim, böylece Yaradan için çalışacak güce sahip olacağım." Kötü eğilim Esav gibi (Assiya [yapma/eylem] kelimesinden) giyinir ve gelir, şöyle söyler: "Gerçekten her şeyi Yaradan için yaptın ve sen büyük bir erdemlisin ve arkadaşların gibi değilsin." Sonra, Yakup ona "O zaman hediyesi elimden al" dedi, yani "Bende çok var", yani şimdiye kadar yaptığım tüm işler senin içindi. Fakat Esav ona, "Senin olan senin olsun." dedi, yani benim için çalışmadın anlamına gelir.

Buna göre, neden "Dua ederken sözlerini düzgün şekilde açıklamalıdır." yorumunu yapmamız gerektiğini açıklamalıyız. Bu, kişinin yaptığı işin sırasını kendisinin incelemesi gerektiği anlamına gelir, böylece ne için dua edeceğini açıkça bilecektir çünkü bazen insan ihtiyacı olanın tam tersi için dua eder. Dua, insanın içindeki bir eksikliğin açığa çıkmasıdır çünkü eksikliğe Kli [kap] denir ve Kli olmadan ışık olmaz. Bu nedenle, kişi Yaradan'ın dolduracağı bir Kli'ye sahip olmak için dua etmelidir. Eğer bir Kli yoksa Yaradan'ın eksikliği doldurmasından söz etmek mümkün değildir.

Bu, Ayın Başında yaptığımız duaya benzer: "Yaradan kalbimizin dileklerini hoşnutlukla kabul etsin." "Dilekler" Kelim'dir [Kli'nin çoğulu]. Kelim varsa, Yaradan

Kelim'i doldurabilir. Bu ayın kutsanması duasında, "Yaradan kalbimizin dileklerini hoşnutlukla kabul etsin." duasında ne söylediğimizi anlamalıyız. "Hoşnutlukla" kelimesini eklememiz ne anlama geliyor? Kişi hoşnutsuzlukla olanı ister mi?

Bunu Zohar'ın şu sözlerinden anlayabiliriz; "Dua eden kişi, sözlerini düzgün bir şekilde açıklamalıdır.", şöyle yazıldığı gibi; "Beni kardeşimin elinden kurtar."

Laban'a da "kardeşim" denmiştir, yazıldığı üzere Laban Yakup'a dedi ki, "Çünkü sen benim kardeşimsin." Bu nedenle, "Esav'ın elinden" açıklamasını yapmıştır.

Baal HaSulam'ın açıklamasına göre, kötü eğilime bazen Laban, bazen de Esav denmiştir. Bu isimler arasındaki fark, gerçekten öncesi ve sonrası ile ilgilidir. Gerçek öncesinde Laban, gerçekten sonra ise adı Esav'dır. Bunu şöyle yorumlamalıyız, kişi iyilik yapmak istediği zaman Yaradan'dan kendisine yardım etmesi için dua ettiği, fakat üstesinden gelme gücüne sahip olmadığını hissettiğinde, Yaradan'ın kendisini Esav'dan kurtarması için dua etmemelidir, yani her şeyi nasıl Yaradan için yapmadığını ve yaptığı işin ne kadar değersiz olduğunu düşünmelidir. Yaradan'dan kendisini şöyle söyleyen Esav'ın, "Çalışman gerçekten değerli ve yukarıda çok saygı görüyor ve niyetin benim için çalışmak değil." sözlerinden kurtarmasını istemelidir, yani şimdi Esav olarak kabul edilen kötü eğilim için anlamındadır.

Bunun yerine, Yaradan'ın, her şeyi Yaradan için yapmadığını hissetmesine yardım etmesini ister ve gerçeği görecektir – yani çalışmasının değersiz olduğunu.

Sonuç olarak, eğer çalışmasının gerçekten değersiz olduğunu hissediyorsa, Yaradan'dan böyle bir yardım alarak ne elde edebilir? Kişi kesinlikle en ufak iyi bir şey bile yapmayı başaramaz çünkü kayıp bir amaç için çalışamaz. Daha doğrusu kişi çalışması karşılığında, yaptığı işten bir fayda görmelidir.

Zohar'ın söylediği, "...sözlerini düzgün bir şekilde açıklamalıdır." cümlesinin anlamı budur. Çünkü kişi, eksikliğin ne olduğunu bilmelidir ki Tora ve Mitzvot'u gözlemleyebilsin. Bu nedenle duası; "Laban'ın elinden beni kurtar, sana yalvarırım." olmalıdır, Laban'ın, onun görmesini sağlayacaklarından demektir, yani "Gördüğün her şey benimdir." Laban, yaptığı her şeyin kendi iyiliği için, kötü eğilimi uğruna olduğunu ve yaptığı çalışmanın değersiz olduğunu iddia eder.

O zaman Yaradan'dan kendisine bu hissi vermesi için dua eder, böylece Yaradan'ın, onun yaptığı tüm eylemlerden duyduğu memnuniyeti görecektir, maneviyatta en ufak şeyin bile çok önemli olduğunu ve bizim bunun önemini takdir edemediğimizi görecektir. Ancak o zaman çalışacak güce sahip olur çünkü artık bir amaç için çalışıyordur yani çalışmasıyla tüm dünya için harika bir şey yapacaktır. Bilgelerimizin şöyle söylediği gibi (Kiduşin, s. 40), "Rabbi Şimon'un oğlu Rabbi Elazar diyor ki, Dünya

kendi çoğunluğu, birey de kendi çoğunluğu tarafından yargılandığından, eğer kişi bir Mitzva [emir/iyilik] yaparsa ne mutlu ona, çünkü o kendisini ve tüm dünyayı erdemliler tarafına mahkûm etmiştir.”

Kişi bu duyguya sahip olduğunda, kesinlikle çalışması için enerji alır. Fakat “Beni Esav’ın elinden kurtar” dediği takdirde bu kendi zararına olur. Kli olmadan ışık olmayacağı için, kişi dua ederken “sözlerini düzgün bir şekilde açıklamalıdır.”

“Düzgün” nedir? Duası kabul için uygun olmalı çünkü bu onun yararınadır demektir.

Ancak, gerçeğin ardından, kişi sol çizgiye geçiş yapmalıdır. Yani çalışmasının gerçekten eksiksiz ve tam olup olmadığını inceleyip görmeli ve düzeltmesi gereken daha fazla şey olup olmadığını kontrol etmelidir ki böylece yaptığı Tora ve Mitzvot aracılığıyla Yaradan ile Dvekut’u [bütünleşmeyi] başarabilir. O sırada kötü eğilim Esav gibi giyinir ve kişiye şöyle der: “Kimsenin gösterebileceği bir kusurun yok, çünkü yaptığın her şey sadece Yaradan içindir.” Buna Esav denir, Assiya [eylem/yapma] kelimesinden gelir. Yani çalışmasına “tam çalışma” denir ve buna daha fazla eklenecek bir şey yoktur. O zamanda dua gelir, “Beni kardeşim Esav’ın elinden kurtar, çünkü gerçekten neyi düzeltmem gerektiğini inceleme ve görme gücüne sahip olmak istiyorum.”

Eğer, gerçeğin ardından, şöyle dua ederse, yaptığı her şeyin Yaradan için değil, kötü eğilimin otoritesi olan kendi iyiliği için olduğunu söyleyen “Laban’ın iddialarından beni kurtar.”, o zaman Esav tarafından kontrol ediliyor, yani her şeyi Yaradan uğruna yapıyordur. Bu durumda, Esav, düzelterek hiçbir şeyi olmadığını ve her şeyi Yaradan için yaptığını iddia ettiğinden, her zaman kusurlarıyla kalırdı. Gerçeği asla göremeyecekti.

Bu nedenle Zohar, sözlerini düzgün bir şekilde açıklaması gerektiğini söyler. Yani kişi doğru yardımın girebileceği yeri, doğru Kli’yi edinmelidir çünkü “Kli olmadan ışık yoktur.” Bununla ne sorduğumuzu anlayabiliriz, “Yaradan’ın kalbimizin dileklerini olumlu/hoşnutlukla karşılaması gerektiğini söylememiz ne anlama geliyor?” İnsan Yaradan’dan kötü bir şey ister mi? Daha doğrusu, her dua kendi yerinde olmalıdır.

Çalışmada Erdemlinin İzdirap Çekmesi Ne Demektir?

Makale No. 9, Tav-Şin-Mem-Het, 1987-88

Zohar (VaYeshev, Madde 11), “Erdemlinin ıstırapı çoktur.” ayetini şöyle yorumlar: ‘Erdemlinin ıstırapı çoktur ve Yaradan onu hepsinden kurtaracaktır.’ Şöyle yazılmamıştır, ‘Erdemlilere ızdırıp çoktur...’ daha ziyade ‘Erdemlinin ıstırapı çoktur...’ bu da birçok ızdıraptan geçen kişinin, Yaradan onu istediği için erdemli olduğunu gösterir.

Ve bu nedenle Yaradan o kişiyi ister ve onu hepsinden kurtarır.

Şu sözleri iyi anlamalıyız: 1) Erdemlilerin neden ızdırıp çekmesi gerekir?

Eğer daha sonra “Yaradan onu kurtaracak.” ise, yani eğer daha sonra Yaradan onu kurtarmak zorundaysa, o halde erdemlinin ızdırıp çekmesinin anlamı nedir?

Amaçsız bir iş gibi görünüyor.

Bilinir ki, gerçeğin yolunda yürümek isteyenler için çalışmanın emrettiği Lişma -O’nun hatırı içindir, yani kendileri için değil ihsan etmek için, kötülerden değil, doğru olmayı istemeleridir, çalışmada buna “almak için almak” denir. Yani, alma niyetiyle yaptıkları ihsan etme eylemleri bile Zohar’da yazılanlara göre kötü olarak kabul edilir ‘Ve milletlerin merhameti bir günahdır. ’ayeti hakkında söylediği gibi, yaptıkları her iyiliği kendileri için yaparlar. Bu, yaptıkları tüm iyiliklerde niyetleri kendi menfaatleridir ve bu onların günahıdır demektir.

Aksine, Yaradan’a hizmet etmek isteyenler, kendi iyilikleri/menfaatleri için değil, yalnızca Yaradan için çalışmalıdır. Bu nedenle, yaratılmışların doğası yalnızca kendi

iyiliği/menfaati içindir, bilindiği üzere, O'nun yarattıklarına iyilik yapma arzusu, bu amaç için bir eksiklik yaratmıştır, yani haz alma arzusunu, haz almaya duyulan özlemi çünkü insan arzu/özlem duymadan hiçbir şeyden zevk alamaz. Üstelik hazzın boyutu, özlemin ölçüsüne bağlıdır.

Bu nedenle, kişiye kendi menfaatinden vazgeçmesi ve Yaradan için çalışması gerektiği söylendiğinde, ancak bu sayede Yaradan ile birleşmeyi başarabilir ki bu insanın amacıdır ve tövbe olarak kabul edilir. Alma arzusu, form eşitsizliği nedeniyle kişiyi Yaradan'dan ayırır çünkü Yaradan verendir ve yarattıkları O'ndan, onlara ne verirse onu alırlar, bu nedenle kişi tek arzusunun ihsan etmek olduğu bir dereceye geldiğinde, buna "form eşitliği" denir. Bu, yaratılanın köküne dönmesi, yani Yaradan ile birleşme olarak kabul edilir. O zaman kişi artık kendi menfaati için değil, Yaradan uğruna çalıştığından "doğru/erdemli" mertebesine ulaşır.

Bu nedenle, kişi beden uğruna çalışmak istemediğinde, beden onun çalışmasına direnir ve ihsan etmek için olan hiçbir şeyi yapmasına izin vermez. Kişi ihsan etme niyetini unutup almak için çalışmaya başladığında, tekrar çalışmaya devam edebilir. Yine de kurala göre, Lo Lişma'dan [Onun hatırı için değil] Lişma'ya [Onun hatırı için] geliriz, kişiye, ihsan etmek için çalışmamız gerektiği için yukarıdan bir uyanış gelir. Sonra hemen bedenin ihsan etme işine devam etmesine izin vermeyen direnciyle karşılaşır ve bedenin ona verdiği sıkıntıları hissetmeye başlar.

Bedenini bir dereceye kadar tekrar tekrar yener fakat sonra bir kez daha çalışmasında bulunduğu koşuldan aşağı seviyeye iner ve içindeki kötülüğü hisseder. Bunu takiben, erdemli olmak isteyen kişi, sürekli olarak bedenin kendisinde neden olduğu sıkıntıları hisseder. Yani, kişi ne zaman ihsan etmek için bir şey yapmak istese, kötü olan gelir ve ona "Bu çalışma senin için nedir?" diye sorar. Fakat bir kimse kendisi için çalıştığında, kötünün gelip "Bu çalışma senin için nedir?" diye sorması yersizdir çünkü o "kendisi için alma arzusu" denilen kötü olanın uğruna çalışıyordur. Bu soru (kötü olandan) özellikle kişi Yaradan için çalışmak istediğinde gelir.

Şimdi, özellikle erdemlilerin neden birçok ızdırap çektiğini anlıyoruz. Çünkü kişinin eğilimi onu her gün yener. Bu demektir ki kötü eğilim kişinin "gün" adı verilen bir ışığa sahip olduğunu, yani onun doğru yolda olduğunu gördüğünde onu hemen yener ve şikâyetleriyle onu başarısızlığa uğratmak ister ve ona şöyle söyler: "İhsan etmek için çalışmak istemekle ne elde edeceksin?". Ve bu her gün aynı şekilde tekrarlanarak devam eder.

Bu, bilgilerimizin şöyle söylediği gibidir (Kidushin 40), "Kişi her zaman kendini yarı suçlu, yarı masum olarak görmelidir." Kişi eğer bir Emiri (iyilik/sevap) gerçekleştirirse mutludur, çünkü kendini erdemlilik tarafına mahkûm etmiştir. Yine de "Kişi kendini

her zaman yarı suçlu, yarı masum olarak görmelidir. Eğer bir Emiri gerçekleştirirse ne mutlu, çünkü kendini erdemlilik tarafına mahkûm etmiştir,” o halde zaten erdemlilik tarafına mahkûm olduğu halde nasıl tekrar “yarı” denilebilir, neden “her zaman” diyorlar?

Söylenildiği üzere, “Kişinin eğilimi onu her gün yener.” Kötü eğilim, kişi için artık “gün” olduğunu gördüğü anda, onu hemen alt eder. Yaptığı iyiliğin ölçüsüne göre, kötülük anında ona galip gelir ve sonra kişi bir kez daha “yarı suçlu, yarı masum” olur.

“Onu her gün yener.” denmesinin anlamı budur. Yani, her yeni gün yeni bir üstesinden gelmedir. “Kişinin eğilimi onu her gün yener.” cümlesini, içindeki kötülüğün artması şeklinde yorumlamalıyız, “kötülüğün sürekli arttığı bir çığ” gibi. Bu nedenle “Biri diğerine zıttır.” Kişi üstesinden gelerek bir iyilikte bulunur bulunmaz, kötü eğilim onu yener.

Bundan, erdemlilerin pek çok ızdırap çektiği sonucu çıkar. Yani her gün kişinin içindeki kötülük çoğalır ve yaptığı iyiliklere göre, kötülük kişinin içinde ifşa olur. Bilgelerimizin söylediği üzere “Dostundan daha yüce olan kişi, eğilimi dostundan daha büyük olandır.”

“Ondan (dostundan) daha...” sözlerinin bizim için ne anlama geldiğini anlamalıyız. Daha önce açıkladığımız gibi, “Ondan (dostundan) daha...” yani eğiliminin arttığı gerçeği, o bir hayvan değil insan olabilmek için çalıştığından, kişinin büyümesinin, gelişiminin bir sonucu olarak gelir. Bundan, eğilim büyüdü, şöyle yazılmıştır: “Kişi her zaman yarı suçlu, yarı masum olmalı.” kötülüğü yenebilmek için.

Kötülüğü bir seferde yenmek imkânsızdır. Dolayısıyla kötülük kişiye yavaş yavaş görünür. Kişi, her iyi bir şey yaptığında, biraz daha fazla kötülüğün ifşa olması için yer açılır. Bu, kişi içindeki tüm kötülükleri düzeltene kadar kendini tekrar eder. Erdemlinin birçok ızdırap çekmesi bu nedenledir. Şunu sorabiliriz: Neden tüm kötülükler kişide aynı anda ortaya çıkmaz? Yanıtı; çünkü kişi içindeki tüm kötülüğün üstesinden gelemeydi. Kişi ancak içindeki kötü iyiden fazla olmadığında, her ikisi eşit olduğunda, Manevi Çalışma ve Emirlerin gücüyle bunun üstesinden gelebilir. Bu nedenle kötülük kişinin içinde yavaş yavaş ortaya çıkar, yani iyiyi elde ettiği, edindiği ölçüde, ona yukarıdan bazı kötülükler ifşa edilir, ta ki zamanla insanın içindeki tüm kötülükler düzeltilinceye kadar.

Bu, inceleme sırasından doğru uzanır, yazıldığı üzere, yalnızca, 32 yolun her birinde en üst dokuzda bulunan 288 kıvılcımın ayıklanmasına izin verilmiştir, fakat her bir yolda bulunan Malhut’un incelenmesi yasaklanmıştır. Buna “taştan/taşlaşmış kalp” denir “Ve taştan kalbini etinden çıkaracağım.” örneğinde yazıldığı gibi, çünkü altı bin yıl boyunca

bu kötülüğü düzeltmek imkânsızdır. Altı bin yıl sonra, 288 kıvılcım ayıklandığında, tüm kötülük ayıklanacak, Zohar'da yazıldığı gibi, "Ölüm meleği kutsal bir melek olacak" ve buna "Ölüm sonsuza dek yutulacak." denir.

Bu şekilde, kişi içindeki kötülüğü, yani alma kaplarını ihsan etmek için çalışsınlar diye ıslah ettiğinde, onu bir kerede düzeltmek imkânsızdır. Aksine, kişinin içindeki, bizi Yaradan'dan ayıran kötülüğün kaynağı olan alma kabı, birçok parçaya bölünür. Bu yukarıdan bir düzeltmedir. Birçok parçaya bölündüğünden, her ne zaman bir parçayı kutsallığa düzeltsek, hemen bir başka parça gelir, daha önce düzeltmemiz gerekenden daha büyük bir parça. Çalışmaya alıştığından kişiye, düzeltmesi için, her seferinde içindeki kötülükten daha büyük bir parça verilir.

Bu, ağırlık kaldırma egzersizi yapan bir kişinin durumuna benzer. Her gün ona kaldırması için daha fazla ağırlık verilir. Aynı şekilde, çalışmada, yükseltmemiz için bize her gün daha büyük bir parça kötülük verilir. Bu da kendimizi çalışmada ilerlemiyor, hatta geriliyormuşuz gibi görmemize neden olur. Yani her geçen gün çalışmanın üstesinden gelinmesinin daha da zorlaştığını görürüz. Ancak bunun nedeni, her gün bize düzeltmemiz için daha büyük bir parça verilmesidir.

"Yaradan onu hepsinden kurtaracak." Şöyle sorduk, eğer Yaradan bizi kötünden kurtaracaksa, neden bize kötülüğü veriyor, sebepsiz yere acı çekmemiz için mi?

Yani, kişi eğer bunların üstesinden kendi başına gelebilseydi tüm bunların kişiye ıslah etmesi/düzeltilmesi için verildiğini anlayabilirdik. Fakat eğer kişiyi kurtaracak olan Yaradan ise, o zaman ona birçok ızdırap vermenin ne anlamı var?

Daha önce sormuştuk, kişi neden kendi başına bunun üstesinden gelemez ve onu yalnızca Yaradan kurtarabilir? Ve bize üstesinden gelme seçeneği sunuluyor da üstesinden gelebilmek gücü neden verilmiyor? Baal HaSulam'ın söylediğine göre, bu kasıtlı olarak böyledir, böylece kişi Yaradan'dan yardım ister ve Yaradan'ın yardımı, kişiye daha yüksek bir ruh vermek olacaktır, yani bu kişinin daha yüksek bir derece almaya ihtiyaç duyması için böyledir.

Kişinin, ruhunun NRNH'yi elde etmesi gerekir ve ihtiyaç olmadan, yani bir kap (arzu) olmadan dolum almak imkânsızdır, bu nedenle, kişinin çalışmaya başlaması için kasten böyle yapılmıştır. Üstesinden gelemediğini gördüğünde kişi umutsuzluğa kapılmamalı, bunun yerine Yaradan'a dua etmelidir, Zohar'ın söylediği gibi, "Arınmaya gelene yardım edilir. Ve neyle? Kutsal bir ruhla."

Buna göre, burada iki şey vardır: 1) Kişi, Yaradan'ın kendisine yardım etmesine ihtiyaç duyabilmesi için ihsan etmede çalışmaya başlamalıdır, çünkü eğer kendi başına üstesinden gelebilseydi, Yaradan'ın yardımına ihtiyacı olmazdı. Bu, kişinin bir Kaba

sahip olmaması olarak kabul edilir ve Kap olmadan ışık yoktur. 2) İnsana kendi başına bunun üstesinden gelme yeteneği verilmemiştir. Bu nedenle başlaması gerekir fakat sonlandıramaz.

Bununla, şu sorduğumuzu anlıyoruz, erdemliler neden birçok acı çekmeyi hak ediyor? Bunun nedeni, erdemlinin ızdıraplar nedeniyle duyduğu acı, onun Yaradan ile bütünlüğe ulaşmasını engeller ve bu da onun bir Kaba sahip olmasına neden olur.

Ve kişinin üstesinden gelemeyeceği kadar çok ıstırabının olması ve Yaradan “onu hepsinden kurtarır” ve kişi onları tek başına yenemez, bütün bunlar kasıtlıdır, çünkü Yaradan kişiye, eğer ihtiyacı yoksa daha yüksek bir derece veremez. Bu nedenle Yaradan ona kurtuluş olarak ruhunun parçalarını verir, şöyle yazıldığı gibi “Ve Yaradan onu hepsinden kurtarır.”

Bu nedenle iki şey gereklidir: 1) Erdemlinin birçok ıstırabı olmalıdır, bu ızdıraplar onun Kabıdır. 2) Daha sonra Yaradan ona kurtuluş olarak ruhun parçalarını verir.

Ancak normalde, insanlar istekte bulunduklarında, Yaradan’dan kendilerini kötülükten kurtarmasını ve zaten kötü olarak kabul edilmiş bir parçanın üzerine, kendileri için bir ruh vermesini istemeye başlarlar. Peki, Yaradan neden kişinin belli oranda bir kötülüğü ortaya çıkarmasını, ifşa etmesini istiyor ve ancak o zaman kendisine yardım ediyor?

Bu, insanlara bu şekilde görünür. Ancak burada iki saptama yapmalıyız: 1) Gerçekten de Yaradan, kişiye içindeki kötülüğü göstererek ona yardım eder, böylece o doğruyu bilecektir. 2) Bu, yalnızca ihsan etme yolunda yürüyebilecek olanlara ifşa edilir. Kötülük onlara bu nedenle gösterilir, böylece onu düzeltebilme becerisine sahip olabilirler. Fakat ihsan etme çalışmasıyla bir bağlantısı olmayan insanlara, kötülük sadece genel olarak ifşa edilir.

Bu, aynı bu dünyada yaptıklarımıza benzer. Bir kişi tedavisi olmayan bir hastalığa yakalandığında kendisine hastalığının ne olduğu söylenmez. Bunun yerine farklı hastalıkları olduğu söylenir, ancak ölümcül bir hastalığı olduğu gerçeği onunla paylaşılmaz. Bunun nedeni oldukça basittir: Kişiye içindeki kötülükler anlatılsa ve onları düzeltemezse ne olur? Bu nedenle maneviyatta kişiye kötülük, çalışabilme kabiliyeti ölçüsünde çok yavaş gösterilir.

Buna göre, kişi eğer bir Kaba sahip olacak ölçüde kötülüğün ifşasına sahip değilse ve bir ruh edinmek/ihtiva etmek için uygun bir ihtiyaç içinde değilse, yarım Kaba bir ruh yerleştirmek imkânsız olacaktır. Bu ana rahmindeki embriyo gibidir, bilgilerimizin söylediği gibi, “İnsanda üç ortak vardır: Yaradan, babası ve annesi. Baba beyazı; anne kırmızıyı ve Yaradan ruhu verir.”

Açıkça bilinir ki, anne ve baba üzerine düşeni yapsa dahi, yine de yarım bir fetüs doğabilir. Yani, üzerlerine düşeni yapmalarına rağmen embriyo kafasız, sadece bir vücut olarak doğabilir veya tam tersi vücudu olmadan dünyaya gelebilir. Yaradan'dan üzerine düşeni yapmasını istiyor muyuz, yani bir embriyonun yarısına ruh vermesini ve o şekilde dünyaya gelmesini istiyor muyuz? Elbette kimse bu kadar aptal değil.

Bu, Yaradan çalışmasında da böyledir. Kişi çalışmaya başladığında önce beyazla başlar. Babasına ve annesine "ebeveyn" denir. Kişinin dünyaya gelmesinin nedeni onlardır. Babaya "bütünlük" anlamına gelen "erkek" denir ve hiçbir eksiklik bulunmadığından buna "beyaz" denir. Yani, kişi kendi payına düşenden memnundur, Yaradan çalışması ile kurduğu en ufak herhangi bir temas için, Yaradan çalışması ile ödüllendirildiği ve kendisine Yaradan ile temasa geçme düşüncesi ve arzusu verdiği için Yaradan'a şükreder. Bilgelerimizin söylediği gibi, "Yürür ama yapmaz, yürümenin mükâfatı onun elindedir."

Daha sonra, "annenin kırmızısı" olarak adlandırılan sol çizgiye geçer. Anne kadın olarak kabul edilir, bir eksiklik, ihsan etme amacı olup olmadığını görmek için onun yaptığı iyilikleri eleştirir. O zaman gerçeği görür, ondan ne kadar uzak olduğu gerçeğini. Bu, kişiye onu yakınlştırması için Yaradan'a dua etme ihtiyacını verir, böylece Yaradan'la bütünlük ile ödüllendirilir. O zaman kişi beklentiye girer, çünkü zaten iki çizgisi vardır, bir ihtiyacı ve bir Kabı olduğunu hisseder, o halde başka daha neye ihtiyacı vardır? Yalnızca Yaradan'ın Kendi üzerine düşeni yapmasına, yani ona ruh vermesine.

Ancak, henüz tamamlanmadığından dolayı babanın beyazı ve annenin kırmızısı hala buna layık olmadığından ve örneğin yarım bir bebek dünyaya getirmeleri ihtimali varken, Yaradan elbette kendi üzerine düşeni yapamaz, ruhu veremez. Bu nedenle Yaradan sağ ve sol çizgilerin tamamlanmasını bekler, böylece eksiksiz bir şey yaratmak mümkün olacaktır.

Bu nedenle kişi Yaradan'ın yardım etmek istemediğini söylememelidir. Aksine Yaradan, ruhun parlamasına yetecek tam bir ölçü olana kadar, her eylemi bir araya getirir. Bir Bilgenin Meyveleri kitabında (Cilt 1, s. 196) bu konu ile ilgili şöyle yazılmıştır: "Sakın dinlenmeyin ve O ifşa olana ve Kudüs'e yeryüzünde kutsallık verene dek, O'na rahat vermeyin." Bu nedenle durmaksızın, yorulmadan dua ederiz ve O bize cevap vermediği zamanlarda bile zayıf düşmeyiz. Dualarımızı duyduğuna ancak inanç ödülünü almaya uygun Kaplara sahip olduğumuz zamanı beklediğine inanırız.

Sonuç olarak, kişi her gün dua etmesine rağmen Yaradan'dan yardım almadığını söylememelidir. Bunun yerine, Yaradan'ın, kişinin ettiği her duayı alıp, o ana kadar

ettiği diğer dualara eklediğine ve kişi O'ndan ruhu almaya uygun bir hale gelene kadar beklediğine inanmalıdır.

Ayrıca, Yaradan'dan kötülüğün üstesinden gelmek için yukarıdan yardım ve güç vermesini istemek için dua ile ilgili iki ayırım yapmalıyız: 1) Kişi Yaradan'dan ihsan etme kaplarını Kutsallığa kabul etmesini, yani onları ihsan etme niyetiyle kullanma yeteneğine sahip olabilmeyi ister. 2) Yaradan'ın kendisine, alma kaplarının üstesinden gelebilmesi için güç vermesini ister. Bu, alma kaplarını ihsan etmeye yöneltebilmesi olarak kabul edilir.

Bununla bilgilerimizin şu sözlerini yorumlamalıyız (Raşi, VaYeşev'de sunulmuştur), "Bunun hakkında da açıklama yapmalıyız 've [Yakup] oturdu', Yakup huzur/barış içinde oturmak istedi; Yusuf'un öfkesi üzerine sıçradı. Erdemliler huzur/barış içinde oturmak isterler. Yaradan dedi ki, 'Erdemliler için öteki dünyada onlar için hazırlanmış olana sahip olmaları yeterli değildir; onlar bu dünyada da barış/huzur içinde oturmak isterler.'"

Söylediklerini anlamak zor görünüyor, Yaradan dedi ki, 'Erdemliler için öteki dünyada onlar için hazırlanmış olana sahip olmaları yeterli değildir; onlar bu dünyada da barış/huzur içinde oturmak isterler.' Açık bir ifade vardır Mişna (Avot, Bölüm 6:4): "Tora'nın yolu budur: Tora'ya emek vermek. Bunu yaparsan, bu dünyada ve öteki dünyada ne mutlu sana." Bu, bu dünyada da barış olması gerektiği anlamına gelir.

Bunu çalışmada yorumlamalıyız. Bina'ya ihsan etme kabı anlamına gelen "öteki dünya" dendiği bilinir, çünkü her şey iki anlayıştan oluşur: 1) ne aldığı 2) ne verdiği. Bunlara, vermek ve almak olan "Malhut niteliği" ve "Bina niteliği" denir.

Kişi çalışmaya başladığında önce en iyisini ayırmaya başlar. Alma kaplarının içine yerleştirilen Kapları ayırmaya ve ortaya çıkarmaya başlarız, yani tüm kapları – hem alma hem de ihsan etme kaplarını – yani kapların kırılması esnasında, alıcı olan Klipot'a (kabuklar/kötü eğilim) düşen kapları. Kabala terminolojisinde bunlara Kelim de Panim [yüzün ön damarları/damarları] ve Kelim de Ahorayim [arka damarlar/damarlar] adı verilir.

Bu nedenle erdemliler kendileri için alma kaplarını ihsan etme niyetine sahip olmak için ıslah ettiklerinde, buna "Tora Lişma'yı [O'nun için/O'nun hatırına]" öğrenmek denir, buna "öteki dünyada onlar için hazırlanmış olan" denilir. Erdemliler buna razı olmaz, onlar "bu dünyada huzur/barış içinde oturmak" isterler, yani alma kapları, yani Kelim de Ahorayim, "Malhut'un Kapları" olarak adlandırılır, çünkü Malhut'a "bu dünya" denir, o da kutsallığa girecektir, yani ihsan etmek için çalışacaklar demektir.

“Yakup huzur içinde oturmak istedi; Yusuf’un öfkesi üzerine sıçradı.” sözlerinin anlamı budur. Yusuf’a NHY denilir, bunlar Kelim de Ahorayim’dir, alma kapları olan Hohma’nın ifşa yeri, “bu dünya” olarak kabul edilir. Yani öfkesi, kutsallığa girebilmeleri için onları hâlâ düzeltmemiş olması sebebiyledir. Bu nedenle “Erdemliler için yeterli değildir.” denmektedir.

Çalışmada, "Öğrenim Yerine Gidenlerin Dört Niteliği" Nedir?

Makale No. 10, Tav-Şin-Mem-Het, 1987-88

Bilgelerimiz (Avot, Bölüm 5:17) şöyle söylemiştir: "Öğrenim yerine gidenler arasında dört nitelik vardır: Giden fakat yapmayan kişinin elinde, gitmenin ödülü vardır. Yapan ama gitmeyen kişi yapmanın mükâfatını elinde tutar. Giden ve yapan kişi Hasid'dir (takipçi). Kişi hem gitmiyor hem de yapmıyorsa, kötüdür."

Şunları anlamalıyız: 1) Giden ve yapan kişi ile alakalı neden elinde hem gitmenin hem de yapmanın ödülünü tutuyor demiyor da kişi Hasid'dir diyor? 2) Şöyle söylüyor: "Öğrenim Yerine Gidenlerin Dört Niteliği" ve hem gitmeyip hem de yapmayan, Öğrenim yerine gidenlerin özelliklerinden biri olarak sayılıyor. Fakat kişi hiçbir şey yapmıyor, öyleyse neden onu niteliklerden biri olarak görüyor?

Öncelikle, gitmenin ödülünü ve yapmanın ödülünü anlamamız gerekir. Ödül için çalışmanın yasak olduğu bilinmektedir, bilgilerimizin söylediği gibi, "Rav'a [yüce olana] hizmet edin, ödül almak için değil." Ancak, burada yazılanları anlamalıyız (Avot 2:1), "Ödülü karşılığı bir Mitzva'nın [emir/iyilik] kaybını ödülü karşısında hesaplayın." Bu nedenle, ödül için çalışmamız gerekiyor, şöyle yazıldığı gibi, "Eğer çok Tora öğrendiysen, sana büyük bir ödül verilmiştir ve mülk sahibinin çalışmanın bedelini ödeyeceğine güvenebilirsin."

Tüm dünyanın ödül almak için çalıştığını görüyoruz. Ancak bu, çabanın karşılığında ödül mutlaka para olacak anlamına gelmez. Bilakis, kişinin emeğinin karşılığı olarak aldığı, ihtiyacı olan ve onu mutlu edecek her şey mükâfat sayılır. Bu nedenle, kişinin para için çalışıp emek verebileceğini, ama saygı için de para ödeyebileceğini görüyoruz. Bazen kişi hayatı için parasını ve saygınlığını verir. Başka bir deyişle, ödül, kişinin

ihtiyaç duyduğu şeydir, şöyle yazıldığı gibi “Kişi, hayatı için, sahip olduğu her şeyi verecektir.”

Öyleyse, Tora (Manevi Çalışma) ve Mitzvot'u [Mitzva'nın çoğulu] yerine getirmenin karşılığında alabileceğimiz ödül nedir? Ödül Yaradan ile Dvekut'tur [bütünleşmek], şöyle yazıldığı gibi, “Tanrınız Efendiniz sizden ne istiyor? O'na tutunmanızı.” “Zohar'ın Tamamlanması İçin Bir Konuşma” makalesinde şöyle yazılmıştır: “Bilindiği üzere, Tora ve Mitzvot çalışmasında, istenilen amaç, yazıldığı gibi, ‘Yaradan’a bağlanmak ve O'na tutunmaktır.’”

Dvekut tövbe, pişmanlık demektir. Kişi, doğuştan gelen, form eşitsizliğinden dolayı “ayrılık” olarak adlandırılan, kendisi için alma arzusuyla yaratıldığından, bu nedenle kişi, O'ndan uzaklaşır. Dvekut adı verilen form eşitliğini sağlayabilmek için, ihsan etme değil ama kendisi için alma arzusu olan doğasıyla mücadele edebilmek için büyük çaba sarf etmesi gerekir. Ayrıca kişinin çok fazla elde ettiği ihsan etme ölçüsü, “tüm kalbinle, tüm ruhunla ve tüm gücünle” dir. Kişi kendi başına form eşitliğini sağlayamayacağını görene kadar kendisine hiçbir mevcudiyet bırakmamalıdır.

Bunun yerine, kişinin yapması gereken yalnızca “arınmaya gelen” olmaktır. Başka bir deyişle, kişi bir Kap hazırlamalı ve Yaradan'ın kendisine yardım etmesine ihtiyaç duymalıdır. Bilindiği üzere Kap yoksa ışık yoktur. Buradan çıkan sonuç şudur, kişinin emeğinin ölçüsü, kendi içinde inşa etmesi gereken eksiklik sonucu ortaya çıkan, “tövbe” adı verilen, form eşitliğinden yoksun olduğudur. Tövbe etmek için büyük istek duyar fakat bunu kendi başına başaramaz.

Yani, kişi ne için dua eder ve karşılığını görebilmek için ne uğrunda emek harcar? Yalnızca tövbeye yönelik arzu, özlem için çünkü tövbeyi elde etmek için sarf ettiği çaba, yavaş yavaş kişide bir eksiklik ve ihtiyaç geliştirir, böylece kişi Yaradan'ın yardımına ihtiyaç duyduğunu görebilir. İşte o zaman “Arınmaya gelene yardım edilir” sözü gerçek olur. Zohar'da şöyle sorulmuştur, “Ona neyle yardım edilir?”, “Kutsal bir ruhla” diye yanıt verilir. O zaman, “İnsanın ruhu ona öğretecek.” örneğindeki gibi bir ruhla ödüllendirilir.

Bununla ne sorduğumuzu anlayacağız, “Yaradan'dan ödül almak için emek vermeye ve çalışmaya izin verilmiş midir? Çünkü şöyle söylenmiştir ‘Ödül almamak için Rav'a [yüce olana] hizmet eden köleler gibi olun.’” Ancak, ödül almanın neden yasak olduğunu anlamalıyız. Böyledir, çünkü kişi form eşitliğini sağlamak için çalışmak zorundadır. Eğer kişi çalışmasının karşılığında bir ödül almayı isterse, o zaman kendisi için alma arzusunun yönetimi altındadır. Bu, form eşitliğinin tam tersidir ve kişinin karşılığında ödül almak için çalışması bu nedenle yasaklanmıştır.

Fakat çalışan, emek veren ve çalışmasının karşılığını vermesi için Yaradan'a dua eden kişi, hangi ödülü hedefliyor? Yaradan'dan istediği tek ödül, tüm düşünce ve eylemlerini, kendi yararına değil, yalnızca Yaradan'a ihsan etmeye yönelik yapabilme gücüdür. Böylece, istediği bu ödül, ayrıldığı Yaradan ile Dvekut'a döndüğünde, kişiyi "tövbe" denilen form eşitliğine getirir.

Bu, Bir Bilge'nin Meyveleri (Bölüm 1, s. 116) kitabında söylenenlere benzer: "Ruhun göklerdeki Tanrı'nın bir parçası olduğu bilinmektedir. Bedene girmeden önce köküne bir dal gibi bağlıdır." Şöyle yazıldığı gibi, "Ruhun bedene girdiğinde maksadı, beden ile kıyafetli bir haldeyken köküne dönmek ve O'na bağlanmakla mükâfatlandırılmaktır."

Dolayısıyla kişinin yaptığı işin mükâfatını almaya çalışması gerektiğini ve mükâfatının da tövbe olduğunu görüyoruz. Yani kişinin Manevi Çalışma ve Emirleri çalışırken, çalışması için ödül beklentisi olmamasını hedeflemeli demiyoruz. Tam tersine kişinin önünde her zaman net bir hedef olmalıdır, Zohar'da şöyle yazılmıştır, "Kişinin duası yeterince açık ve net olmalıdır." Başka bir deyişle, kişi neye ihtiyacı olduğunu bilmeli, bunu çaba ve dua ile elde etmeye çalışmalıdır.

Ancak duanın kalbin derinliklerinden gelmesi gerektiği bilinmektedir. Yani, kişi, Yaradan ile form eşitliği içinde O'na bağlanmak olan tövbeye, tek başına ulaşamayacağını açıkça bilmelidir. Bu farkındalık kişiye, ancak yapabileceği her şeyi yaptığı zaman gelir. İşte o zaman kişi artık bunun kendi elinde olmadığını kesin olarak biliyor denilebilir ve ona yalnızca Yaradan yardım edebilir.

Şimdi öğrenim yerine gidenlerin dört özelliği hakkında bilgilerimizin söylediklerine dair sorduklarımızı açıklayalım: 1) "Gidip de yapmayanın elinde gitmenin ödülü vardır." Çalışmada bu, "ihsan etme yolu" olarak adlandırılan Yaradan ile Dvekut'a ulaşma yolunda ilerlediği anlamına gelir. Ancak, hiçbir şeyi ihsan etmek amacıyla yapmadığını görür. O, "gitmenin ödülünü elinde tutuyordur", yani hakikat yolunda yürümek istemesi zaten bir mükâfat olarak kabul edilir. Diğer bir deyişle, Manevi Çalışma ve Emirleri ile meşgul olan başkaları bu arzuya sahip değilken, kendisini hakikat yolunda yürüme arzusuyla ödüllendirdiği için kişi Yaradan'a teşekkür etmelidir. Manevi Çalışma ve Emirleri ile çalışırken niyetlerini düşünmeden sadece çalışmakla yetinirler, genel halkta olduğu gibi.

2) "Yapıp da gitmeyen elinde yapmanın ödülü vardır." Bu, gözlemleyebildiği her şeyde, her ayrıntıda ve anlaşılmazlıkta Manevi Çalışma ve Emirleri ile meşgul olduğu anlamına gelir. Ancak kişi, Yaradan ile doğrudan Dvekut'a giden yolda yürümez. Bunun yerine, niyeti olmadan yaptıklarına razı olur. "Yapmanın ödülü elindedir." Gitmiyor olsa bile kişinin memnun olması gereken ödül, Yaradan'ın ona Manevi Çalışma ve Emirlerini gözlemleme arzusu ve özlemi vermesi olmalıdır. O, bu arzuyu

Yaradan'dan almasına rağmen, Yaradan'ın bu arzuyu ve özlemi vermediği diğer insanlarla karşılaştırıldığında, kendisinde herhangi bir erdem görmez. Her şeyin özel bir ilahi yoluyla gerçekleştiğine inanır.

Bu nedenle, diğer insanların bu ayrıcalıktan yoksun olmalarından ötürü Manevi Çalışma ve Emirleri çalışmasında yer alabildiği için Yaradan'a çok şükreder. Bu, Yaradan'a şükretmesi, "yapmanın ödülü kişinin elinde" olarak kabul edilir. Bu derece hem genel halk hem de bireyler için geçerlidir. Yani, bireysel yolda ilerleyenlerin de "gidenler" arasında olmak istemedikleri zamanlar olur, bu nedenle "yapmaktan" mutlu olmaları gerekir.

3) "Giden ve yapan Hasid'dir. "İlk iki anlayışta kişinin elinde bir ödül olduğu yazılırken, neden burada, üçüncü anlayışta elinde mükâfat olduğu değil, kişinin Hasid olduğu yazılıdır diye sormuştuk?

"Gidiyor ama yapmıyor" ya da "yapıyor ama gitmiyor" olsun, kişinin yine de kendi yetkisine sahip olduğunu bilmeliyiz. Yani hala, "tövbe" olarak adlandırılan, kendi otoritesini sıfırlamak ve Yaradan'a bağlanmakla ödüllendirilmemiştir. Bilgelerimiz, "Tora, ancak onun için kendini öldüründe vardır" demiştir. Kişinin yalnızca kendi otoritesini iptal ettiği zaman tek bir otoriteye, Yaradan'ın otoritesine sahip olduğunu, kişinin kendisinin ise gerçekte görünür bile olmadığını yorumlamıştık.

Dolayısıyla "gitme ve yapma" durumunda, kişinin bir eli olmadığından, elinde ödül olduğu söylenemez. Yani, kişinin alabilenin olduğunu söyleyebileceğimiz bir öz-otoritesi yoktur. Yani kişi, "Benim olan senin, senin olan da senin" dediği bir koşulda olduğundan Hasid denmiştir. İşveren için çalışan bir işçi benzeri, yalnızca iki merci arasında ödül söz konusu olabilir. İşveren çalışana yaptığı işin karşılığını öder.

Ancak babasının yanında çalışan bir oğul babası tarafından destekleniyorsa, yani bağımsızlığı yok ve hala babasının evinde yaşıyorsa, babasından maaş almaz.

Ancak oğlu bağımsız olmak istediğini, daha fazla babasına bağımlı olmak istemediğini düşünmeye başladığında, babası da ona çalışması karşılığında maaş vermeye başlar. Aynı şey burada, kişi gitmekle ve her şeyi Yaradan için yapmakla ödüllendirildiğinde, çalışmada da geçerlidir. O zaman, kendi üzerinde bir otoritesi yoktur, aksine Yaradan'ın önünde kendini iptal eder. Buna "Dvekut ve form eşitliği" adı verilir ve buna "tövbe" denir. O zaman satın alacak bir eli, yani kendi otoritesi olmadığı için elinde mükâfat olduğu söylenemez. Bu nedenle "elinde bir ödül" olduğunu söylemek yerine, onun bir Hasid olarak kabul edildiğini söylediler.

Şimdi, O “öğrenim yerine gidenlerin dört niteliği” derken, sorduğumuz şeyi açıklayacağız, bunlardan biri de “ne giden ne de gitmeyen”. Eğer yaptığı bir şey yoksa neden öğrenim yerine gidenlerin dört özelliğinden biri sayılıyor?

Kişi, form eşitliği adı verilen Yaradan ile Dvekut’a ulaşma yolunda çalışmak istediğinde, bedeninin her şeye itiraz ettiği bilinir. Kişi, en kötü alçaklığa geldiğini hissettiği bir koşula gelebilir, yani “gitmediğini” görüyor, yani ihsan etmede ilerlemiyordur ve ayrıca “yapmıyor” da yani iyi işler yapamıyor ve yaptığı her şey çok büyük çaba gerektiriyordur.

Yani şimdi, ihsan etme yolunda ilk çalışmaya başladığı zamandan daha da kötü olduğunu görüyordur. Önceleri iyi işler yaparken, özellikle dua ederken çok mutlu oluyordu. Fakat şimdi öyle alçak bir koşula gelmiştir ki, dua etmesi çok zordur. Yani, ihsan etmek için çalışmaya başlamadan önce sevinçle yaptığı her şeyi şimdi aşağılık olarak görüyordur.

Şimdi, “Tozdaki Kutsallık” ne anlama gelir bunu hissediyordur yani tüm kutsal şeylerin toz biçiminde olduğunu, yani toz tadı olduğunu hisseder. Yaptığı en küçük şey bile dayanılmaz derecede zordur çünkü değerini kaybetmiştir. Böylece, çalışmada gerilediğini görür, yani ne gidiyor ne de yapıyordu. Bilgelerimiz bunun hakkında onun kötü olduğunu söylemişlerdir.

Ancak soru şu ki, hakikat yolunda yürümek istediği için gösterdiği onca çabadan sonra neden bu duruma geldi? Baal HaSulam’ın söylediğine göre, duaya cevap verme zamanı yani kişinin Kral’ın sarayına girme izni alması ve böylece onu Kendisine yakınlaştırması ve Yaradan ile birlikte Dvekut ile ödüllendirilmesi, özellikle tam da kişinin kaybolduğunu ve bir şey yapamayacak kadar güçsüz olduğunu gördüğü/hissettiği zamandır. Kişi ancak o zaman gerçek bir dua eder, çünkü kötü olduğunu görür. Yani, Kutsallığa sahip olmadığını görür.

Bu nedenle kişi düşüşe geçtiğinde korkmamalı ve yolculuktan/çalışmadan kaçmamalıdır. Aksine, bu kalpten bir dua etme zamanıdır.

Bu konuda bilgilerimizin şu sözlerini yorumlamalıyız (Hülin 7b), “İsrail kutsaldır. Kimileri istiyor ve sahip değil.” Raşi, kimilerinin sahip olduğu şeylerle başkalarını memnun etmek istediği ancak bunu yapamadığı şeklinde yorumluyor ve ondan, haz almak istemiyorum. “Kimilerinde var ve istemiyorlar.” Raşi, kişinin bunu yapabilecek yeteneğe sahip olduğu ancak başkalarını memnun etmek istemediği şeklinde yorumlar.” Rabbi Pinhas, Rabbi’ye öyle söyledi.”

Soru şu: Sahip olup da başkasına vermek istemeyen neden kutsal kabul edilir? Tosfot'ta şöyle açıklanmıştır: "Sahip olan fakat istemeyen, buna rağmen 'kutsal' olarak adlandırılır, çünkü utançtan arkadaşını evinde yemeğe davet eder."

Eserde "İsrail kutsaldır" yorumunu yapmalıyız. İhsan etmek için çalışmak isteyen ama sahip olamayan var. Eylemlerini incelediğinde kendini sevmeye batmış olduğunu ve ihsan etmek için hiçbir şey yapamayacağını görür. Gerçeğin yolunda yürüdüğü için "kutsal" olarak adlandırılır. Gerilediğini görse dahi, yine de hakikat yoluna sınıksı sarılır. Sonunda gerçeğe dokunacaktır, yani Yaradan ile gerçekten Dvekut'tadır.

Çünkü en önemlileri "arzu" denilen Kaplardır ve kişi Dvekut'a ulaşmak istediği için ödüllendirilecektir.

Baal HaSulam'ın yazılanlar hakkında şöyle söylediği gibi, "Bilgelere bilgelik verecek." Şöyle sordu; "Aptallara bilgelik verir. 'demeliydi. Oysa bilgelik isteyen, bilgedir. O zaman ihsan edeceği bir Kabı vardır. Fakat aptalların hiçbir şekilde bilgelik için bir arzusu yoktur, yazıldığı gibi, 'aptalın anlamak için bir arzusu yoktur.'"

Keduşa'nın yolunda yürümek isteyen kutsal denir. "Kutsal", yazıldığı üzere, "Kutsal olacaksın", bu da kendileri için almaktan ayrılmış oldukları anlamına gelir.

Bu nedenle, o kutsaldır. "İsrail kutsaldır; isteyen ama sahip olamayan var" sözlerinin anlamı budur. Bir de sahip olan ama istemeyenler var. Bu, kişinin Emirleri ve iyi eylemleri olduğu, ancak "ihsan etmeye" giden yolda yürümek istemediği anlamına gelir. Bunun yerine, Lo Lişma'ya [O'nun için değil] razı olur. Hareket iyi olduğu ve eylemlere ekleyecek hiçbir şeyi olmadığı için ona da "kutsal" denir.

Lişma'dan Önceki İki Muhakeme Nedir?

Makale No. 11, Tav-Şin-Mem-Het, 1987-88

Zohar, Mısır'dan Çıkış, "Bunlar Yakup'la Mısır'a gelen İsrail oğullarının adlarıdır; her biri kendi ev halkıyla geldi." ayeti hakkında sorar. Neden İsrail'le başlar ve Yakup'la biter? Orada üst derecelerle ilgili olarak açıklar. Kişi Lişma'yla [O'nun için] ödüllendirilmeden önce, hazırlık döneminde de iki derecenin anlamını anlamalıyız: "İsrail" bütünlük anlamına gelir çünkü İsrail Li-Roş'tur [bana bir Roş'tur (baş)] ve Yakup daha küçük bir derecedir.

Sıra, kişinin Yaradan çalışmasına Lo Lişma'da [O'nun hatırı için değil] başlamasıdır. O zaman yaptığı çalışma pratiktedir, yani niyetsizdir- ki niyet, ihsan etmek olmalıdır. Bu nedenle, uygulamada kişi iyi bir ilerleme kaydettiğini görür ve her gün Tora ve Mitzvot [emirler/iyi işler] varlıkları artar. Kişi, derecede yükseldiğini, yani her seferinde daha fazla biriktiğini gördüğü için, yükseliş halinde olduğunu hisseder.

O durumda herkes için parlayan Saran Işık'tan, yani tüm İsrail için parlayan ışıktan canlılık alır, (10 Sefirot'un Çalışılması, 1. Bölümde) Saran Işık'ın alma kapları için bile parladığı açıklandığı gibi. Tersine, İç Işık özellikle ihsan etme kaplarına parlar, çünkü Behina Dalet [4. Aşama] üzerinde olan, içine ışığı almamak için olan ilk kısıtlama, ışığın Kli'den [kap] ayrılmasına neden oldu çünkü ışık iç kısımda parlıyordu.

Saran Işık ile ilgili olarak, Panim Masbirot'ta şöyle açıklanır: "Dördüncüsü, Saran Işık'ın kendisidir, çünkü şimdi Eyn Sof [sonsuzluk], bu yerden uzaktaki yerinden aydınlık ihsan eder. Şöyle ki, Behina Dalet'in arzu noktası küçüldüğü ve alma arzusu içermediği için, alma kabını kaybeder ve daha önce olduğu gibi Eyn Sof ışığını içine alamaz ve orta

nokta ışıktan uzaklaşır. Bu nedenle buna “Bu yerin Eyn Sof’tan uzaklaştırılması” diyoruz.

Bu, Kli’nin hala ihsan etmek için almaya uygun olmadığı yerlerde bile Eyn Sof’un ışığının saran olarak parladığı anlamına gelir. Daha ziyade buna “kısıtlanmış aydınlatma” denir. Tersine, orada açıklandığı gibi, İç Işık bol ihsan etme sağlar.

Bu nedenle, Lo Lişma halinde, kişi İsrail olarak kabul edildiğini hisseder. Fakat ihsan etme çalışmasına başlamak, yani İç Işığı alacak Kelim’e sahip olmak, kendini sevmekten çıkmak istediğinde, o zaman Mısır sürgününe girer. Yani kişi o zaman form eşitliğinde Yaradan ile Dvekut’tan [bütünleşmek] ne kadar uzak olduğunu görür. Bunun yerine ister akılda ister kalpte olsun, Mısır’ın Klipa’sı [kabuk] yönetir.

Bu haliyle İsrail olmaktan çok uzak olduğunu görür. Bunun yerine, bir Katnut [küçüklük/bebeklik] durumu olan Yakup halindedir, Akev [topuk] ve Sof [son] kelimelerinden gelir. Başka bir deyişle, her gün Yaradan’dan daha da uzaklaştığını ve Keduşa’da [kutsallık] hiç kavrayışı olmadığını görerek, tam bir alçaklık içindedir.

Buna “Mısır sürgünü” denir. Firavun’un bir kişiye gelip, “Efendi kim ki, O’nun sesine itaat edeyim?” diye sormasının anlamı budur. Yani, her seferinde Firavun’un düşünceleri gelir ve ona bu soruyu sorar ve kişinin tek bir çaresi vardır; Yaradan’a inancı saklayan bir gizlenme olan bu düşüncelerden çıkmasına yardım etmesi için Yaradan’a haykırmak. Mitzraim [Mısır], “Efendi kim ki, sesine itaat edeyim?” diye sorduğunda buna Metzar-Mi [dar/sıkıntı-kim] de denir. Bu, Metzar-Yam’dır [dar-deniz].

Bu durumda, her zaman şüphe içindedir. Metzar-Koh [dar/sıkıntı-Yaradan] anlamına gelen “Mısır’a gelenler” kelimelerinin anlamı budur. “Yakup’la”, onların Akev [topuk], Sof [son] ve cennetin krallığını üzerlerine almak zorunda kaldıkları zaman Koh’ta [Yaradan] hissettikleri Keduşa’nın [kutsallık] son derecesine vardıkları anlamına gelir. “Akıl” ve “kalp” olarak kabul edilen “kim” ve “ne”, yani “Efendi kim ki sesine kulak vereyim,” ve “Senin için bu çalışma da ne?”, sorularıyla kendilerini yöneten Mısır Kralı Firavun’un soruları nedeniyle bunu yapamadıkları için pişman oldular.

“Dar yerden Koh’u [Efendi] çağırdım” sözlerinin anlamı budur. Dua, Mısırlılardan sıkıntı çektikleri içindir, yazıldığı gibi “Ve sıkıntı içinde Efendi’ye yakardılar; O, onları dertlerinden kurtaracaktır.” Tzar’ın [dar/ızdırıp verici] Hasadim’de [merhametler] dar anlamına geldiği bilinmektedir. Yani, ihsan etmekle meşgul olamadılar. Başka bir deyişle, ihsan etmek için -Koh denilen- cennetin krallığını üzerlerine almak istediklerinde darlık [ayrıca dertler], Hesed’de [merhamet] hiçbir şey yapamadıklarını, hissettiler.

İhsan etmek ile almak için çalışmak arasındaki fark büyüktür. Alma kaplarını kullanmak istediğimizde “alma kapları” denilen ışık kıvılcımlarının en başından Klipot’a [kabuklar] yerleştirilmiş olmasından, ki böylece dünya var olacaktı, haz ve zevk alabiliriz. Bu nedenle, bir kişi alma kaplarını kullanmak istediğinde bir yeri vardır ve oradan “zayıf ışık” denilen hazlar yayılıp dünyada parlar ve ki dünya böylece var olur.

Ancak bir kişi alma kaplarını kullanmak istemediğinde ama ihsan etme kaplarını edinmemişse rahatsız bir durumdadır. Hala zevk ve haz çekecek bir yeri yok. Bu nedenle, ihsan etme içinde çalışmak ve ihsan etme kaplarından haz ve zevk almak istediğinde henüz ihsan etme kaplarına sahip olmadığı için sürgünü hissettiğinde haykırır: “Dar yerden Koh’u [Efendi] çağırdım; bana geniş bir açılımla cevap ver, Koh.” “Geniş”, Hasadim’de geniş anlamına gelir, Yaradan ona Hasadim niteliğiyle yardım ettiğinde, yani ona ihsan etme kapları verdiğinde.

Bu, Mısır’daki sürgünden çıkmak ve kurtuluşa girmek olarak kabul edilir, çünkü o şimdi ihsan etmek için çalışabilir çünkü “form eşitliği” olarak adlandırılan ihsan etme kaplarına sahip olduğu için Yaradan’ın büyüklüğünün önemini zaten hisseder. Bu böyledir çünkü Yaradan ona ihsan etme kaplarının genişlemesini verdiğinde, soru ve hakimiyetleriyle Mısır Klipa’sının kontrolünün gücüyle sahip olduğu Tzimtzum [kısıtlama] ve gizlilik ondan kaldırılır. Şimdi ise cennetin krallığını eskisi gibi “dar” bir şey olarak değil, “geniş” olarak alır. “Bana geniş bir alanda cevap ver Koh.”un anlamı budur. O sırada Lişma çalışmakla ödüllendirildiği kabul edilir.

Bundan, Lişma’ya ulaşmadan önce bile çalışmada iki muhakeme yapmamız gerektiği sonucu çıkar. İlki İsrail’dir, Li-Roş’ta [bana bir baş] olduğu gibi, bütünlüğe sahip olduğunu hissettiğinde. Bu, genel halkın çalışması için geçerlidir, ki o zaman kişi uzaktan parlayan genel çevreyi alır. Yani, bir kişi Yaradan’dan hala uzak olduğunda bile, yani hala kendisi için alma arzusuna dalmış olsa bile, bu Lo Lişma’da bile kişinin çalışmasına karışan hazlar vardır. Bunlar, kendisine saygı duyan ve onu onurlandıran, vb., diğer insanlardan aldığı hazlardır. Onun Yaradan için çalıştığını bildikleri için insanlardan bu hazları alır. Burada genellikle “kıskançlık”, “şehvet” ve “onur” olarak adlandırılan bedensel hazlara verilen “zayıf ışık” hazzını alır. Bu nedenle kendilerini bütün olarak, İsrail olarak hissederler.

İkinci muhakeme, Lişma çalışmasına girmeye başladığı zamandır. O sırada Mısır’daki sürgüne inmeye başlar ve beden kişiye ihanet etmeye başlar ve mantık içinde cevaplanamayacak her türlü soruyu sorarak, mantık üstünde ise insan her zaman üstesinden gelemeyen, bu işi yapmasına izin vermez. O zaman inişleri ve çıkışları hissetmeye başlar çünkü her defasında kendisine kendisi için değil ihsan etmek için çalışmanın ne olduğu yukardan gösterilir. Her insan bunu anlarsa da, yukarıdan

geldiğinde, kendisine anlayış verildiğinde, bunu hissetmeye başlar. Bu, “harç ve tuğlalar” ile çalışmanın başladığı zamandır, sürgünün esaretinin zorluklarını hissettikleri zamandır.

Yukarıdakine göre “Ve Mısır kralı öldü”yü açıklamalıyız. Bu, “Mısır Kralı’nın Klipa’sı” olarak adlandırılan, kendileri için çalışmakla ilgilidir. Onun için çalışmayı bıraktılar, yani “Mısır kralının kontrolü” olarak adlandırılan kendileri için çalışmanın ölüm olarak kabul edildiğini hissettiler. Bunun yerine, Yaradan için çalışmayı üstlendiler, ama o zaman da Mısır kralı onları yönettiği için çalışma güçleri yoktu.

Şöyle ki kendileri için çalışmazlar, yine de Yaradan için çalışamazlar. “Ve İsrail oğulları çalışmadan dolayı iç çekti ve feryat etti ve feryatları Yaradan’a yükseldi.” ayetinin anlamı budur. Yani “...ve feryat ettiler.”in anlamı nedir? Bu, “çalışmadan Tanrı’ya” ile ilgili “çığlıkları yükseldi” demektir. Yani işlerini kendi rızaları için değil de Allah rızası için yapmak isteyip de yapamamaları onların feryadıydı.

Kli olmadan ışık olmadığı bilinmektedir. Yani bilindiği üzere maneviyatta zorlama olmadığı için birine zorla bir şey verilmesi mümkün değildir. Bu nedenle, bir kişi kendini sevmekten çıkıp sadece Yaradan için çalışmamaktan dolayı acı çektiğinde Yaradan’a yardım etmesi ve ona istediğini vermesi için yakarır. Yaradan’dan şunu vermesini ister: Yaradan’ın otoritesi önünde kendi otoritesini iptal etme yeteneği, çünkü dünyada sadece tekil otoritenin, yani Yaradan’ın otoritesinin olmasını ister; bu onun tek kurtuluşudur. O zaman bir Kli’si ve Yaradan’ın yardımına ihtiyacı vardır.

“Ve Tanrı onların inlemelerini işitti.” sözlerinin anlamı budur. Yani, bir Kli’ye, Yaradan rızası için çalışma kabiliyetine sahip olma arzusu ve ihtiyacına, sahip olduklarında “Tanrı onların inlemelerini duydu.” zamanı gelir, yani kurtuluş o zaman başlar- onları Mısır’ın belalarından kurtarır.

Ancak iki çizgide yani sağ çizgide de yürümemiz gerektiği bilinmektedir. Bu, kişinin eksiklerini görmesine izin verdiği için Yaradan’a teşekkür etmesi gerektiği anlamına gelir. Başka bir deyişle, onun ıstırapı Yaradan sevgisinden uzak kalmaktan kaynaklanır, bunlar onun dertleri ve ızdıraplarıdır, diğer insanlar ise, Yaradan onlara bu ıstırapı vermez, onların dert ve ızdırapları kendini sevmekle ilgili olan bedensel ihtiyaçlarını tatmin edememekten kaynaklanır, yani onlar hayvan gibidirler ve kendileri için almaktan başka hiçbir şey hakkında hiçbir fikirleri yoktur. Bunun için Yaradan’a sevinç ve şükür içindeydiler.

Ancak, bu zor bir iştir, çünkü sol çizgi sağ çizgiyi iptal eder. Bu nedenle, onu yeniden inşa etmek için her zaman yeni bir çalışma vardır. “Harçla ve tuğlalarla sıkı çalışarak hayatlarını acılaştırdılar.” sözlerinin anlamı budur. Çalışmaları Homer’leydi [harç] yani

sol çizgide, durumlarının ciddiyetini, Yaradan sevgisinden ne kadar uzak olduklarını gördükleri zaman. Daha sonra, sağ çizgideki iş, sevinç içinde olmaktır, çünkü Yaradan onlara içinde bulundukları durumla ilgili gerçeği göstermiştir. Buna Levenim [tuğlalar] denir.

Yaradan Yolunda Tora ve Çalışma Nedir?

Makale No: 12, Tav-Şin-Mem-Het, 1987-88

Bilgelerimiz şöyle dedi (Avot, Bölüm 2, 2), “Rabbi Yehuda Hanasi’nin oğlu Raban Gamliel der ki, ‘Tora’yı çalışmayla öğrenmek iyidir, çünkü her ikisinde de çaba sarf etmek günahları hafifletir ve kendisiyle çalışma yapılmayan bir Tora, eninde sonunda iptal edilir ve günaha yol açar.’” Bu ayeti kelimesi kelimesine anlamak çok kafa karıştırıcıdır. Öğrenmenin yanı sıra, çalışmadan Tora öğrenen biri olabilir mi, Tora, Tora olmaktan çıkabilir mi? Dahası, emek olmaksızın Tora günaha yol açar!

Bir önceki ayeti anlamak da zordur. Neden her ikisinde de özellikle çaba harcamak günahı azaltır? Ne de olsa bilgilerimiz (Kidusin 30), “Kötü eğilimi ben yarattım, onun için Tora’yı bir baharat olarak yarattım” dedi. Kötü eğilimi ortadan kaldırmak için Tora’nın da emek gerektirdiğini söylemedi.

Bunu çalışmada yorumlamalıyız. Bilinir ki, Bilgi Ağacı’nın günahından sonra, “Çünkü sen topraksın ve toprağa döneceksin.” yazıldığı gibi (Yaratılış 3:19), kötülüğün ve günahın, esasen, özü toprak olan insanın yaratıldığı doğa olduğu bilinmektedir.

Toz, Malhut’tur (On Sefirot’un Çalışması, Bölüm 16, Madde 43, Ohr Pinimi’de yazıldığı gibi); bu kişinin kendi iyiliği için alma arzusudur. Bu arzunun üzerinde, bu yerin ışıktan yoksun bir yer haline geldiği anlamına gelen bir Tzimtzum [kısıtlama] ve gizleme vardı. Bu Tzimtzum, utanç ekmeğine sahip olmamak içindi. Daha doğrusu, form eşitliği ölçüsünde gizlilik kaldırılır ve onun yerine bir üst ışık gelir.

Bu nedenle Maimonides, kadınlara, çocuklara ve eğitimsiz insanlara öğretmeye başladıklarında, onların Lo Lişma’yı [O’nun uğruna değil] öğrenmeye alışık olduklarını söyler. İlim ve daha fazla bilgelik kazandıklarında, onlara o sır, yani Lişma [O’nun uğruna] öğretilir. Bu böyledir çünkü bizler, kendimiz için alma arzusuyla

doğduğumuzdan, Lişma doğamızla çelişir. Bu nedenle, Tora ve Mitzvot [emirler] ile başlamanın tek yolu, Lo Lişma'dadır. Ancak, Lo Lişma aracılığıyla, "Onunla meşgul olarak, içindeki ışık onları ıslah eder." yazıldığı gibi (Midraş Rabba, Ptiha deEicha), Lişma'ya geliriz.

Bu nedenle, buradan, yapmamız gereken işin tamamının, ihsan etmeyi amaçlayacak şekilde alma arzumuzu tersine çevirmek olduğu sonucu çıkar. Ancak bu çalışma çok zordur ve "iş" olarak da adlandırılır. Yani, normal olarak, küçük olan büyüğünün önünde kendini iptal eder ve küçüğün büyüğüne hizmet etmesinde büyük bir haz vardır. Buna göre, her bir kimse, Yaradan'a memnuniyet getirmek için Yaradan'a hizmet etme arzusuna sahip olmalıdır. Ancak bu işi sürdürmek de zordur ve buna "Tora'yı çalışmayla öğrenmek iyidir." denir.

Bu, Tzimtzum ve alma arzusu üzerindeki gizlenme nedeniyle böyledir. Bu nedenle, ışık bu yerde parlamaz daha ziyade burada, kişinin kendisi için alma kaplarında, daha çok karanlık ve gizlenme vardır. Bu nedenle, mantık ötesi inançla her şeyi üzerine almak kişiye düşer. Ancak bu da zordur çünkü alma arzumuz mantığa aykırı şeyler yapmaya alışık değildir. Kendisi için alma arzusunun kontrolünden çıkabilmek için bilgilerimiz şöyle dedi: "Yaradan dedi ki, 'Kötü eğilimi ben yarattım; Tora'yı da bir baharat olarak yarattım.'", yani bu "...içindeki ışık onu ıslah eder." anlamındadır.

Bir Bilge'nin Meyvesi kitabında "İçindeki ışık onu ıslah eder." ile ilgili olarak şöyle yazılmıştır: "Tora'daki sözlerin çoğu çalışma amaçlıdır. Bu, Tora'nın pratik kısmı değil de sadece çalışmayı ilgilendiren yani Yaratılış eyleminden öncesi vb.dir, tabi ki, efsaneler ve yorumlar hakkında uzun uzadıya konuşmasının nedenini bağdaştırır.

Yine de bunlar, ışıkların muhafaza edildiği yerler olduğu için, kişinin bedeni temizlenmiş, kötü eğilimi boyun eğmiş olacak ve kişi Tora'ya, ödül ve cezaya inanmaya gelecektir.

Açıktır ki, kişi, Tora'nın, Yaradan'ın atalarımıza ifşası ilgili sözleri üzerinde kafa yorduğunda ve üzerinde tefekkür ettiğinde, bu sözler, sorgulayan kimseyi, pratik meseleleri incelerken olduğundan daha fazla aydınlatır. Onlar eylemler açısından daha önemli olsalar da ışık açısından Yaradan'ın atalarımıza ifşası daha önemlidir. ... Kabala ilminin tamamı Yaradan'ın ifşasından bahsettiği için, doğal olarak, onun vazifesi için daha iyi bir öğretim yoktur. Kabalistlerin amaçladığı şey budur—onu, meşgul olmaya uygun olacak şekilde düzenlemek."

Sonuç olarak, bizler kötü eğilimi bastırmak, yani Yaradan'la Dvekut'a [bütünleşmek] ulaşmak için Tora ile meşgul oluyoruz ki böylece tüm eylemlerimiz sadece ihsan etmek için olacaktır. Yani, kendi başımıza doğaya asla karşı gelemeyeceğiz zira edinmemiz

gereken akıl ve kalp yardımı ihtiyaç duyar ve yardım, Tora aracılığıyla. Bilgelerimizin dediği gibi, “Kötü eğilimi ben yarattım; Tora’yı baharat olarak yarattım. Onunla meşgul olarak, içindeki ışık onları ıslah eder.”

Ancak -kişi Tora’yla uğraşırken, “ışık” denilen Tora’nın mükâfatını almak için öğrenmeyi amaçlarsa- Tora’dan ışık çekmenin faydalı olduğu söylendi. O zaman Tora’yı öğrenmek onun için iyidir. Ancak kişi Tora çalışmanın amacından uzaklaştığında, Tora ihsan etme kaplarını yapma işini tamamlamasına ve alma kaplarını kişinin kendi iyiliği için kullanmamasına yardımcı olmaz. Aksi halde, Tora’sı ondan kaybolur gider. Yani, Tora’nın gücü ve kötü eğilimi bastırması gereken iptal edilir. “Çalışması olmayan her Tora” sözünün anlamı budur, yani kişi, Tora için, onun alma kaplarını ihsan etmek için çalışmasına çevirme işini yapmasını amaçlamadığı zaman, “sonunda iptal edilir,” yani o kuvvet iptal edilir.

Ancak, Tora’nın neden günaha yol açtığını anlamalıyız. Tora’nın iptal edilmesi yeterli değil mi, aynı zamanda günaha da mı neden oluyor? Bu olabilir mi? Bu Soru “On Sefirot Çalışmasına Giriş”te sunulmaktadır (Madde 39): “Tora’nın nasıl ve ne aracılığıyla kişi için bir ölüm iksiri haline geldiğini anlamak amacıyla açıklamaya ihtiyacımız var. Kişi sadece boş yere çabalamakla kalmaz... Aynı zamanda Tora ve çalışmanın kendisi, onun için bir ölüm iksiri haline gelir.”

Orada (“On Sefirot’un Çalışması”, Madde 101) der ki, “Yaradan’ın Kendini Tora’da gizlediği yazılıdır. Yüzün gizliliği sırasında yaşanan azap ve acılara gelince, az günahı olan, biraz Tora ve Mitzvot uygulayan biri, Tora ve iyi işler ile kapsamlı olarak meşgul biri gibi değildir. Bunun nedeni, birincisinin, Yaradıcısını, erdemin tarafına mahkûm etmeye oldukça nitelikli olmasıdır. ... Öteki için ise, Yaradan’ını erdemin tarafına mahkûm etmek çok zordur, çünkü onun görüşüne göre, kişi bu kadar ağır cezaları hak etmez.”

Buna göre, onun neden “Çalışması olmayan her Tora, sonunda iptal olur ve günaha sebep olur.” dediğini anlayabiliriz. Bu böyledir çünkü kişi bir yandan Tora ve Mitzvot ile meşgul olduğunu görür, öyleyse Yaradan neden ona hak ettiğini düşündüğü gibi davranmıyordu? Dolayısıyla burada iki şey var: 1) Sonunda iptal edilir. 2) Günaha neden olur.

Bu nedenle, çalışmadan önce kişi, Tora öğrenme Mitzva’sını [emirini] hangi amaçla yerine getirmek istediğini incelemelidir. Yani, Mitzvot’u yapmanın kurallarına nasıl uyulacağını bilmek için, Tora’nın kendisi için mi Tora ile meşgul olur, yoksa Tora’yı öğrenmenin kendisi tüm niyeti midir ve Mitzvot’u yapmanın kurallarını bilmek onun için tamamen farklı bir konu mudur? Yani bu kişinin iki nedenden dolayı Tora öğrendiği anlamına gelir.

Ancak Tora öğrenmek için Tora öğrenirken bile, kişi hangi niyetle öğrendiğini ayırt etmelidir. “Ve gece gündüz O’nu düşüneceksiniz.” diye yazıldığı gibi, Yaradan’ın emirlerini yerine getirmek için mi yoksa bilgelerimizin, “Kötü eğilimi ben yarattım; Tora’yı baharat olarak yarattım.” dediği gibi, içindeki kötülüğü iptal etmek için onun ışığına ihtiyaç duyduğundan Tora’nın ışığını almak için mi? Kişinin, bilgelerimizin “İçindeki ışık onu ıslah eder.” dediği gibi, baharatı elde etmek için Tora öğrendiği ortaya çıkar.

Elbette, Tora öğrenmeden önce, kişi Tora’yı öğrenmesinin nedenini incelemelidir, çünkü herhangi bir eylemin, o eylemi yapmasına neden olan bir amacı olması gerekir. Bilgelerimizin dediği gibi, “Amaçsız dua, ruhsuz beden gibidir.” Bu nedenle Tora öğrenmeye gelmeden önce kişi, niyet hazırlamalıdır.

Orada, “On Sefirot Çalışmasına Giriş”te (Madde 17) şöyle der: “Bu nedenle, çalışmadan önce, öğrenci, Yaradan’a ve O’nun ödül ve cezadaki rehberliğine olan inancını güçlendirmeye ant içmelidir... Böylece içindeki ışıktan faydalanmakla mükâfatlandırılacak, inancı da, bu ışıktaki çare ile güçlenip büyüyecektir. Bu nedenle, inançla ödüllendirilmediğini bilen birinin bile, Tora’nın uygulanmasıyla hala umudu vardır. Çünkü bir kişi, kalbini ve zihnini onun aracılığıyla Yaradan’a inanca adarsa, bundan daha büyük bir Mitzva yoktur. ...Üstelik bundan başka nasihat yoktur.”

Bu nedenle, buradan, bir kişinin öğrenmeye başlamadan önce büyük bir çaba göstermesi gerektiği sonucu çıkar ki öğrenimi, meyve ve iyi sonuçlar versin, yani öğrenme ona Tora’nın ışığını getirecek ve bu sayede onu ıslah etmek mümkün olacaktır. Sonra Tora aracılığıyla, kişi bilge bir öğrenci olur.

“Bilge bir öğrenci” nedir? Baal HaSulam, bunun bilgeden öğrenen bir öğrenci olduğunu söyledi. Yani Yaradan “bilge” olarak adlandırılır ve O’ndan öğrenen kişiye “bilgenin öğrencisi” denir. Kişi Yaradan’dan ne öğrenmelidir? O, bir kişinin Yaradan’dan sadece bir şey öğrenmesi gerektiğini söyledi. Yaradan’ın sadece ihsan etmek istediği bilinir. Aynı şekilde, insan da O’ndan verici olmayı öğrenmelidir. Buna “bilge bir öğrenci” denir.

Yukarıdakilere göre, bilgelerimizin söylediklerini yorumlamalıyız (Nedarim 81), “Neden onların aralarından hiçbir bilge öğrenci çıkmıyor? Rabina, ‘Önce Tora’yı kutsamadıkları içindir. ’der.” Bu sözleri çalışmada anlamalıyız, yani hepsi bir beden için geçerlidir. Bu nedenle, “Neden aralarından bilge öğrenciler çıkmıyor?” sorusunu yorumlamalıyız.

“Baba” ve “oğula” “neden” ve “sonuç” denildiği bilinmektedir. Yani, birinci safha, ikinci safhaya neden olur. Buna göre kişi Tora öğrendiğinde buna “bilge bir öğrenci” denir.

Ayrıca “içindeki ışığın onu ıslah ettiğini” öğrendik. “İslah olmak” ne anlama gelir? Bilgelerimizin dediği gibi, Yaradan şöyle demiştir: “Kötü eğilimi ben yarattım; Ben Tora’yı kötü eğilimleri iptal eden bir baharat olarak yarattım.” Kötülük iptal edildiğinde ve kötü, kendisi için alma arzusu olduğunda, kişi, Baal HaSulam’ın yorumuna göre, bilge bir öğrenci olur.

Bu sebeple “Neden bilge öğrenciler yok” sorusunun cevabı, birinci safha olan “onların aralarından çıkmıyor mu?” Yani onlardan, ikinci safha ortaya çıkmaz, yani tüm eylemlerinin ihsan etmek için olmasıyla ödüllendirilmek için, kişi bir bilgenin öğrencisi olmalıdır.

Ancak bir kural vardır, “İçindeki ışık onu ıslah eder.” ve bizler, bilge öğrencinin, bilge öğrenciler olan oğullar ortaya çıkarma yeteneğine sahip olduğunu görmeyiz. Buna ilk olarak onların Tora’yı kutsamadıkları cevabı gelir.

Yine de bu cevabı anlamak da zordur. Çalışmaya gelen herkesin, ilk olarak, öğrenmeden önce Tora’nın kutsamasını söylediğini görüyoruz. O halde, bilge öğrencilere baba olamamalarının sebebinin, önce Tora’yı kutsamamaları olduğunu nasıl yorumlayabilirler?

“Önce Tora’yı kutsamadılar.” sözlerini yorumlamalıyız. Yüklü bir satın alım yapacak olan bir kişinin, alacağı maldan büyük kazançlar elde edeceğini gördüğümüz için, arkadaşları bu faaliyette ona şans dilerler. Yani, kişi çok para kazanacaktır.

Burada, çalışmada da işte böyledir. Kişi Tora öğrenmeye geldiğinde, gözünün önünde bir amaç, yani çalışacak nedeni olmalıdır. Açıktır ki, bu Tora çalışmasından yararlanmak içindir zira fayda olmadan çalışmak imkansızdır. Dolayısıyla kişi, Tora’dan elde etmesi gereken amacın, yani faydanın, “onu ıslah eden” “içindeki ışık” olduğunu bilmelidir.

Tek bir bedenden bahsettiğimiz çalışmada, kişi, öğrenimindeki başarı ve şimdi öğreneceği Tora’dan daha fazla ışık edinmesiyle kendisini kutsamalıdır. Aksi takdirde, eğer Tora’yı öğrenmeden önce kutsamazsa, “oğullar” olarak adlandırılan öğrenmeden elde etmesi gereken hedefi hatırlamaz. Oğullar çalışmanın sonucudur, söylendiği gibi, Tora sebeptir, babadır ve kişinin Tora’dan çıkardığı ışık, oğuldur.

Buna göre, öğrenmeden önce, herkes çalışmanın amacını, yani Tora’yı neden uyguladığını dikkatle düşünmelidir. Elbette, kişi ödüksüz bir çaba göstermemelidir ve kesinlikle, kişi Tora öğrendiğinde, “Çalışmanızın karşılığını ödemesi için ev sahibinize güvenebilirsiniz.” (Avot, Bölüm 2, 21) inancına sahiptir. Ama o hangi ödülü hedefliyordur? Ödülü her zaman önünde tutmaya özen göstermelidir, yani Yaradan’ın ödülünü ödeyeceğine olan güven ve inancına sahip olmalıdır.

Almayı umduğu ödül, ona çalışması için enerji vermelidir. Yani ödül, çalışmasının dayandığı yakıttır. Açıkçası ödül ne kadar büyükse, çalışmak için o kadar fazla enerji vardır. Ancak ödül o kadar önemli değilse, bu ödül, ona özveriyle çalışma gücü veremez, yani Tora'nın çok önemli olduğunu görmesini sağlayamaz, şöyle yazıldığı gibi, "Çünkü onlar bizim yaşamlarımız ve günlerimizin uzunluğudur." Elbette, eğer bir kişi bu şekilde hissediyorsa yani bunun, gerçekten yaşamın Tora'sı olduğunu hissediyorsa, her insan, hislerine göre, yaşamı edinmek için tüm hayatını verirdi.

Ancak Tora'daki canlılığı hissetmek, bedenini Tora'daki yaşamı hissedebilmesi için hazırlamak adına büyük bir hazırlık gerektirir. Bu nedenle bilgilerimiz Lo Lişma'da başlamamız gerektiğini söylediler ve kişi hala Lo Lişma'dayken edindiği Tora'nın ışığı sayesinde, içindeki ışık onu ıslah ettiği için, bu onu Lişma'ya getirecektir. O zaman, Tora'daki yaşamı zaten edindiğinden, "Yaşamın Tora'sı [yasa]" olarak adlandırılan Tora uğruna olanı yani Lişma'yı öğrenebilecektir zira Tora'daki ışık, bir kişiye Tora'daki hayatı hissedebilecek nitelik kazandırmış olacaktır.

"On Sefirot Çalışmasına Giriş"te (Madde 38), "Neden Tora ve Mitzvot'a tam bağlılık Tora Lişma olarak görülüyor?" diye sorar. Bu başlığı, Tora Lişma'yı, tam ve arzu edilen çalışmanın başlığının neden Lişma olduğunu anlamalıyız. Kelimenin tam anlamıyla, Tora ve Mitzvot ile uğraşan kişi, kalbini yaratıcısına memnuniyet getirmeye yönelmelidir, kendi faydasına değil. Bu, Yaradan için, Tora Lişma [O'nun uğruna] ve Tora Lo Lişmo [O'nun uğruna değil] olarak adlandırılmalı ve tanımlanmalıydı. Ne de olsa metin, kişinin yaratıcısına memnuniyet getirmesi anlamına gelen Tora Lişma'nın hala yeterli olmadığını kanıtlar. Bunun yerine, bağlılığın Lişma'ya olmasına [O'nun hatırı için], yani Tora'nın hatırı için olmasına da ihtiyaç duyarız zira Tora'nın adının 'Yaşamın Tora'sı [yasa] 'olduğu bilinmektedir, şöyle söylenildiği gibi 'Çünkü onlar, onları bulanlar için hayattır." (Süleyman'ın Özdeyişleri 4:22). 'Sizin için boş bir şey değil, çünkü o sizin hayatınız. '(Tesniye 32:47) denildiği gibi.

Bu nedenle, Tora Lişma'nın anlamı, Tora ve Mitzvot'a bağlılığın kişiye yaşam ve uzun ömür getirmesidir, çünkü o zaman Tora, adı gibidir.

Yukarıdakilere göre, bir kişi yaratıcısına memnuniyet ihsan etme derecesine ulaştığında, bu, Tora ve Mitzvot'la O'nun uğruna meşgul olmak olarak kabul edildiğinden, o zaman, ikinci bir derecenin başladığını ima eder, yani Tora'nın adı "Yaşamın Tora'sı" olduğundan, Tora'nın uğruna kişi Tora ve Mitzvot'la meşgul olduğunda.

Bir kişinin, Tora Lismo [O'nun hatırı için] olarak adlandırılan, her şeyi Yaradan için yapma derecesine ulaşması için, Tora'nın ışığına ihtiyacı vardır çünkü bu ışık onu ıslah eder. Yani, kişi kendini sevmekten çıkıp her şeyi O'nun rızası için yapabilecektir. Kişiye

ancak bu ışık yardım edebilir, Bilgelerimizin: “Kötü eğilimi ben yarattım; Tora’yı baharat olarak yarattım.” dediği gibi. Yani, kişi bir kez Tora’nın ışığıyla ödüllendirildiğinde, “Yaşamın Tora’sı” olarak adlandırılan Tora’nın kendisiyle ödüllendirilebilir.

Buna göre, bilgilerimizin söylediklerini yorumlamalıyız: “Biri size, ‘Yahudi olmayanlarda bilgelik vardır. ’derse, inanın. ‘Yahudi olmayanlarda Tora var. ’buna inanmayın.” (Eicha Rabbah 2, 17). Kişi Tora’yı öğrendiğinde, onda iki şeyi ayırt etmelidir: 1) ‘Tora’nın kıyafeti ’olarak adlandırılan onda bulunan bilgelik ve akıl 2) Tora’nın kıyafetini giyen kimse.

Zohar’ın, tüm Tora’nın Yaradan’ın adları olduğuna, yani Yaradan’ın Tora’nın kıyafetine büründüğüne dair sözlerine inanmalıyız. Dolayısıyla Tora’da iki şeyi ayırt etmeliyiz: 1) Kıyafet 2) onu giyen. Bu, Bir Bilge’nin Meyvesi kitabında yazıldığı gibidir: “Ancak, Yaradan, yukarıdaki 620 Mitzvot’ta bulunan Tora’nın ışığıyla kıyafetlenmiş, Eyn Sof’un ışığıdır. ...Onların ‘Bütün Tora Yaradan’ın adlarıdır ’sözlerinin anlamı budur. Yani Yaradan bütündür ve 620 isim parçalar ve öğelerdir.”

Buradan, Yaradan’a inancı olan birinin, Tora’yı verenin Tora’da kıyafetlendiğine inanabileceği sonucu çıkar. Tersine, Yaradan’a inancı olmayan bir inançsız (Yahudi olmayan), Tora’yı verene inanmadığına göre Tora’yı nasıl öğrenebilir? O sadece Tora’nın kıyafetinden öğrenebilir, onu giyenden ise inancı olmadığı için öğrenemez.

Dış kıyafet “Tora” değil “bilgelik” olarak adlandırılır, çünkü Tora özellikle, kişi Tora’yı verene bağlı olduğundadır. Bununla bilgilerimizin ne dediğini anlarız, “Biri size, ‘Yahudi olmayanlarda bilgelik vardır ’dese, inanın.” Bu böyledir, çünkü onlar, Tora’yı verenle herhangi bir bağ olmaksızın, Tora’yı anca “bilgelik” denilen giysiyi giyenle birlikte öğrenebilirler. Fakat “Biri size, Yahudi olmayanlarda Tora vardır” derse, inanmayın”, çünkü onların Tora’yı verenle hiçbir bağlantıları yoktur.

Çalışmamızın özü, “O’na yapışmak” yazıldığı gibi, Yaradan ile Dvekut’u [bütünleşmeyi] başarmak olduğundan, buradan Tora’nın O’na bağlanmanın aracı olduğu sonucu çıkar. Yani Tora öğrenirken, onda kıyafetlenene bağlanmakla ödüllendirilmeyi hedeflemeliyiz. Bu, Yaradan’ın giyindiği Tora olan kıyafet aracılığıyla yapılır.

Yukarıda bahsi geçen “Yahudi olmayanlarda bilgelik vardır, inanın, Yahudi olmayanlarda Tora vardır, inanmayın” ayetinde, bunu çalışmada tefsir ettiğimizde, bilmeliyiz ki, “Yahudi olmayanlar” ve “İsraililer” aynı bedendir. Yani, bir kişi inançla ödüllendirilmeden önce hala “inançsız – Yahudi olmayan” olarak kabul edilir. Ancak inançla ödüllendirildikten sonra kendisine “İsrail” denilir.

Ancak bir kişi tam inanca kavuşmak isterse, henüz tam inançla ödüllendirilmemiş olmasına rağmen, o kişi zaten İsraili sayılır. Baal HaSulam'ın "Bilgeye bilgelik verilsin." hakkında söylediğı gibi. O "Aptallara bilgelik verilsin." demesi gerekmez miydi, diye sordu.

Bilgelik arayan kişiye zaten "bilge" denildiğini, çünkü herhangi bir kişinin amacına göre, yani elde etmeyi umduğı şeye göre yargılandığını, kişinin bundan sonra adlandırıldığını söyledi. Buna göre, tam inanca ulaşmak isteyenlerin hepsinin zaten "İsraili" olarak adlandırıldığını yorumlamalıyız.

Bu sebeple, bir kimse eğer çalışmasının başında çalışmaya geldiğı zaman, başkasına değıl onda kıyafetlenene, Tora'da kıyafetlenen ve Tora'nın ışığını verene yapışmayı isteyerek, Tora'nın içindeki ışık ile ulaşabileceğı tam bir inanca ulaşma arzusuna sahip değılse, buradan kişinin Yaradan'ın kıyafeti olan Tora'yı öğrendiğı sonucu çıkar. Bunun sayesinde kişi tam inanca ulaşmak, onda kıyafetlenene, Tora'yı vericisine yapışmak ister.

Burada üç muhakemenin birleşmesi vardır: 1) Yaradan'ın kıyafeti olan Tora, 2) Tora'da kıyafetlenen Yaradan ve 3) Yukarıdaki niyetle Tora öğrenen kişi olan İsrail.

Buna "birleşme", "Tora, Yaradan ve İsrail birdir." denir. Her ne kadar Zohar, "inanç" adı verilen bir "el Tefillini" ve "Tora" adı verilen bir "baş Tefillin" ile ödüllendirildikleri söylenen, "Yaradan'ın adları" ile ödüllendirilmiş olanlarla konuşsa da yine de Tora'ya ve inanca ulaşma yolunda yürüyenler de bu birleşmeden bir kuşatma edinirler.

şimdi ne yazıldığını anlayabiliriz, "Yahudi olmayanlarda bilgelik vardır, inanın." Yani, bir kişi Tora'yı çalışarak Yaradan'a inançla ödüllendirilmeyi amaçlamıyorsa, Tora ile hiçbir bağılantısı yoktur, çünkü Tora, kıyafet ve beraberinde onda kıyafetlenen anlamına gelir, yani açıkça Tora, Tora'nın vericisi ile birlikte dir.

Kişi halen Tora'yı vereni hissetmese de yine de çalışmanın amacı Tora'yı vereni hissetmektir. Kişi, Tora'yı verene ulaşma hedefini önüne koymazsa, o, Yahudi olmayan, yani inanca ihtiyacı olmayan biri olarak kabul edilir. Yani, kişi inanca ulaşmak için nasihat arama ihtiyacında olmalıdır. Bu yüzden hala bir "İsraili" değıl, inançsız biri- Yahudi olmayan- olarak kabul edilir. Dolayısıyla, bilgelik konusunda, bilgeliğe sahip olduğına inan, yani onda kıyafetlenene ihtiyaç duymadan sadece kıyafete sahip olduğına. "Yahudi olmayanlarda Tora vardır, inanmayın." sözünün anlamı budur zira kişinin Tora'ya hiçbir bağı yoktur.

Ancak inanmak ya da inanmamak da iki bedene işaret etmez. Aksine, inanmak ya da inanmamak kişinin kendisini ifade eder. Kişi kendisinde Tora'nın bulunup bulunmadığına dikkat etmelidir. İnsan emek verdiğıne ve çaba gösterdiğıne göre, niyet

kesinlikle Tora ile ödüllendirilmek içindir. Kişi, tam inanca ulaşma amacına sahip olmasa bile, Tora ile ödüllendirilebileceğini düşünür. Bilgelerimiz bu konuda, bir kişi tam bir inanç olmadan Tora ile ödüllendirilmenin imkânsız olduğunu bilmeli, dediler.

Bu nedenle, çalışmadan önce, kişi Tora'yı öğrenmede hangi amaçla çaba gösterdiğine dikkat etmeli ve iç gözlem yapmalıdır. Yani Tora öğrenerek, kişi ne elde etmek ister? Elbette bir insan çaba sarf ediyorsa, bir şeylerin eksikliğindendir. Çabasıyla, ihtiyacı olduğunu düşündüğü şey ona verilecek ve emeğin karşılığı olarak eksikliği giderilecektir. Bir kişi "Çalıştım ve buldum." yazılana inanmalıdır.

Bu nedenle, insan bazen kendisinde eksik olanın Tora'nın bilgisi olduğunu anlar. Dolayısıyla onun tüm düşünceleri, Tora bilgisi ile ödüllendirilmeye yöneliktir. Bu Yaradan'ın giysisidir ve kişi, tek ihtiyacı olanın Tora'nın dış kıyafeti olduğunu hisseder. Buna "bilgelik" denir.

Ancak Tora, kişinin, Tora'yı giyene, onda kıyafetlenene ihtiyacı olduğu anlamına gelir. Yani, hala Yaradan'a tam bir inancı yoktur ve kişi kalbinde kötülük olduğunu hisseder ve her şeyin Yaradan uğruna olması için akıl ve kalp ile ödüllendirilmek ister.

Bilgelerimiz, "Yaradan dedi ki, 'Kötü eğilimi ben yarattım; Tora'yı bir baharat olarak yarattım, çünkü içindeki ışık onu ıslah eder.'" dediği için, buradan kişinin, Tora'ya, Yaradan'a tam inançla ödüllendirileceği bir araç olarak ihtiyacı olduğu sonucu çıkar. Daha sonra, Tora aracılığıyla, kıyafetle birlikte kıyafetlenen ile ödüllendirileceğinden, "Yaşamın Tora'sı" adı verilen Tora ile ödüllendirilecektir.

Yani "Tora" denen giysiyle, onu giyen "Yaradan" ile birlikte ödüllendirilecektir. Bu Zohar'ın "Tora, Yaradan ve İsrail birdir." dediği gibidir.

Yazılanların anlamı budur (Midrash Rabbah, Truma, Bölüm 33), "Ve Benim için bir katkı alsınlar." 'Sizin bir malınız var ki, onu satan onunla birlikte satılır.' Yaradan İsrail'e, "Sana Tora'mı [yasamı] sattım." dedi. Bu, sanki ben onunla satılmışım gibidir, 'Ve Benim için bir katkı alsınlar. 'denildiği gibi. Yukarıdakilere göre Midraş'ın "Bu, sanki ben onunla satılmışım gibidir" sözlerini yorumlamalıyız. Tora, "Tora ve İsrail ve Yaradan birdir" olarak kabul edilir, çünkü Tora, Yaradan'ın kıyafetidir ve Tora aracılığıyla insan, "Tora'ya yapışmak" olarak adlandırılan onu kıyafetlenenle ödüllendirilmelidir, buradan iki şeyle ödüllendirilmemiz gerektiği sonucu çıkar: Tora ve Yaradan. "Bu, sanki ben onunla satılmışım gibidir." sözlerinin anlamı budur.

Bu nedenle burada üç şeyin bütünlüğü vardır: 1) İsrail, 2) Yaradan ve 3) Tora. Bu, bir Bilgenin Meyvesi (Cilt 1) kitabında yazıldığı gibidir: "Bir kişi, Yaradan'ın kıyafetlendiği Tora'ya ihtiyaç duymaya gelmek için ne yapabilir? Bilgelerimizin dediği gibidir,

“Yaradan İsrail’e dedi ki, ‘Sana Tora’mı sattım. Bu, sanki ben onunla satılmışım gibidir. ”Bu, onu satanın onunla birlikte satıldığı bir mala sahip olmanın anlamıdır.”

Bu, Yaradan’ın, bir kişi Tora’yı aldığı anda, görünüşe göre Yaradan’ı da beraberinde götürmesini istediği anlamına gelir. Ancak kişi buna ihtiyacı olduğunu hissetmez. İlk olarak, bir kişi, çoğunluktan sonra alır. Ve kadınlara, çocuklara ve genel halka öğretmeye başlanıldığından beri, Maimonides, Lo Lişma’da başlamanız gerektiğini söyler ve normalde, herkes başlangıçtan sonra alır yani onlara Tora’ya neden ihtiyacımız olduğu için verilen nedenler, Lo Lişma’nın nedenleridir ve “Kötü eğilimi ben yarattım; Tora’yı baharat olarak yarattım.” yüzünden değildir. Doğal olarak, dünyanın çoğunluğu “Yaradan ile Dvekut” adlı bir ödül olduğunu bile anlamaz.

Bu nedenle çoğunluğun görüşü, bir kişiyi kontrol eder – ki kişinin gerçek niyete ulaşabilmesi için Tora çalışmasına gerek yoktur. Yani, Tora aracılığıyla kendi yararını değil ihsan etmeyi hedefleyebilecektir, bu da ona Dvekut’u, Yaradan’a yapışmayı getirecektir. Bunun için, yani yaratılanlar Dvekut’a ulaşınlar diye onları ıslah etmek için, dünyaların çokluğu, Partzufimler ve ruhlar yapılmıştır.

Bunların hepsi, “alma arzusu” denilen yaratılışı düzeltmek içindir. Alma yoluyla, yaratılış Yaradan’dan uzaklaşmıştır ve yapılan bu ıslahlarla her şeyi düzeltmek mümkün olacaktır ki böylece her şey ihsan etmek için çalışsın. Tüm alma kapları ihsan etmek için çalıştığında, bu ıslahın sonu olacaktır.

Kutsal ARI’nin dediği gibi (On Sefirot’un Çalışması, Bölüm 1) buna “O’nun işlerinin mükemmelliği” denir, “O’nun eylemlerinin mükemmelliğine, dünyaların yaratılışının sebebi olan adlarına ve sıfatlarına ışığı getirmek için dünyaları yaratmak ve oluşanları ortaya çıkarmak O’nun basit iradesinde ortaya çıkınca, Eyn Sof Kendisini kısıtladı ve orada oluşanların olabileceği bir yer vardı.” Orada (On Sefirot’un Çalışması, Bölüm 1), Or Pinimi’de şu şekilde yorumlar: “Bundan yola çıkarak, Tzimtzum’un [kısıtlamanın] tam nedeni, yalnızca ihsan etmek için olan yeni alma biçimine duyulan, dünyaların yaratılışıyla ifşa olma kaderinde olan özlem.”

Buna göre, dünyaların ve ruhların yaratılışının öncelikle tek bir niyetle olduğunu görürüz – her şeyi ıslah edebilmek için ki böylece, Dvekut, form eşitliği olarak adlandırılan ihsan etmek için çalışsın. Yaradan Tora hakkında şöyle dedi: “Kötü eğilimi ben yarattım; Tora’yı baharat olarak yarattım.” Yani, insan Tora’yı bir baharat olarak aldığı anda, Zohar’da yazıldığı gibi, kötü eğilim ihsan etmek amacıyla çalışmak üzere ıslah edilecektir “Ölüm meleği, kutsal bir melek olmaya mahkumdur.”

Kişi tüm bunları göremez çünkü “İsrail’in tamamı” denen çoğunluğun peşinden koşar. Herkesin aldığı eğitimin başlangıcının Lo Lişma’da olduğu, yani Tora ve Mitzvot’la

meşguliyetin, Kelim’de kişisel yararın ödülünü almak için olduğu ve Lişma’nın bir kişiye ifşa edilmesinin, Maimonides’in sözlerinde belirtildiği gibi, kişinin Tora ve Mitzvot’u uygulamaya girişi üzerine yasak olduğu söylenmiştir.

Bu, bir kişinin, Tora’yı, sadece kuralları, Mitzvot’a nasıl uyacağını için bilmesi için öğrenmesi gerektiğini akıyla anlamasına neden olur, atalarımızın dediği gibi, “Eğitimsiz bir kişi bir Hasid değildir.” Pratik Mitzvot’la ilgili olmayan Tora’yı da öğrenmelerine rağmen, Tora’nın bu kısmını öğrenmek, “Gece gündüz onun üzerinde düşüneceksiniz.” diye yazıldığı gibi, Tora öğrenme emri nedeniyledir. Yani, kişi bu bir Mitzva olduğu için öğrenir, tıpkı Mitzvot’un geri kalanı gibi.

Ancak, bilgelerimizin, “Sizin bir malınız var ki, onu satan onunla birlikte satılır.” dedikleri ile ilgili olarak Yaradan İsrail’e, “Sana Tora’mı [yasamı] sattım” dediğinde, bu, sanki ben onunla satılmışım gibidir. Buna, kişinin bir bağlantısı yoktur, zira Yaradan’ın Tora’da kıyafetlendiğine inanırsa, bu ona ne verecektir? Tora’yı alan kişi, Yaradan’ın Tora’da kıyafetlendiğini ve onda kıyafetlenen Yaradan ile Dvekut’la ödüllendirmesi gerektiğini bilmeli mi?

Kişinin tüm çalışmaları Lo Lişma niyetiyledir ve tek umduğu Tora ve Mitzvot’u kişisel çıkar niyetiyle uygulamaktır. Doğal olarak, Tora’da kıyafetlenen ile hiçbir bağlantısı yoktur, aksine tek bir şeye razı olur: Ödül ve cezaya inandığı ölçüde Tora ve Mitzvot’u uygulama çalışmasına bağlıdır çünkü kişi ödülünden başka bir şeye bakmaz. Fakat yaptığı Tora ve Mitzvot’un özü onu ilgilendirmez.

Tersine, eğer bir kişi sadece Krala hizmet etmek istediği için Tora ve Mitzvot’u herhangi bir ödül olmadan çalışmak ve yerine getirmek istiyorsa, o zaman Kralın büyüklüğünü bilmesi gerekir, çünkü çalışmasının ölçüsü, Kralın büyüklüğüne inancının ölçüsüne bağlıdır zira yalnızca Kralın büyüklüğü ve önemi ona çalışma için yakıt sağlar.

Bu, Zohar’da “Kocası kapılarda bilinir.” ayeti hakkında yazıldığı gibidir. Bu, her biri kalbinin varsaydığına göredir, anlamına gelir. Bununla bize, bir kişinin kalbinde Yaradan’ın büyüklüğünü ve önemini kabul ettiği ölçüde, kendisini Kral’a hizmet etmeye adanmış olduğunu söyler.

Bu nedenle, sadece ihsan etmek için çalışmak isteyen bu tür insanlar ve onları Tora ve Mitzvot’la uğraşmaya zorlayan tüm sebep, Yaradan’ın önemi ve büyüklüğüdür, Zohar’da şöyle yazıldığı gibi “ Korkunun özü çalışmak içindir çünkü O yücedir ve hüküm sürer”, bu insanlar Yaradan’ın Tora’da kıyafetlenmiş olduğuna ve Yaradan’ın İsrail’e “Sana Tora’mı sattım, bu, sanki ben onunla satılmışım gibidir.” dediğine inandıkları zaman, Tora’yı öğrendiklerinde, Tora’dan kişiyi ıslah eden ışığı çıkarmak

isterler. Bu, bilgilerimizin “arınmaya gelene” Tora aracılığıyla ‘yardım edilir ’dediğinin anlamıdır, çünkü Yaradan Tora ile kıyafetlenmiştir.

Buna göre, (Şemayı okumadan önce “Sonsuz Sevgi”) “Bizi Tora’nda Aydınlat.” dediğimiz şeyi yorumlamalıyız. “Bizi Aydınlat” sözü, karanlık ve gizlenmiş bir yer için söylenmeli gibi görünüyor fakat Tora ile ilgili olarak “Senin Tora’nı anlayalım.” demeliydi, peki “Aydınlatmak” nedir?

Yukarıdakilere göre, Tora’da, Yaradan’ın kıyafetlendiği Tora’nın kıyafetini ayırt etmemiz gerektiğini ve bu elbiseyi giyen değil, sadece elbiseyi gördüğümüz için bunun bizden gizlendiğini yorumlamalıyız, bu nedenle Yaradan’dan bizi aydınlatmasını isteriz, böylece Tora’da kıyafetlenmiş olan Yaradan’ı görmek ve hissetmekle ödüllendirilebiliriz. “Bizi aydınlat”ın anlamı budur ki Senin, Tora’da kıyafetlenmiş olduğunu görebilelim.

Zohar’da “Beni arayan beni bulur” ayeti hakkında söylenenleri de anlamalıyız. Bununla ilgili sordular, “Yaradan’ı nerede bulursun?” O’nu ancak Tora’da bulursun dediler. Ayrıca, “Şüphesiz Sen gizlenen bir Tanrısın” ayeti hakkında da dediler ki; Yaradan Kendini kutsal Tora’da gizler.

“On Sefirot Çalışmasına Giriş”te (Madde 41) bilgilerimizin “Sizin bir malınız var ki, onu satan onunla birlikte satılır.” dedikleri ile ilgili olarak yazılmıştır. Bu demektir ki Yaradan, Tora’da kıyafetlenmiştir, ancak kişinin, Yaradan Tora öğrenenler buna layık olmadığı sürece Tora’da Kendini sakladığından, O’nu arayıp bulması gerekir. Fakat emek ve dua aracılığıyla, O’nu bulurlar.

Bununla ilgili “Çaba sarf ettim ve buldum.” denildi. Soru şu ki, Tora’da çaba sarf etmek ve bulmak arasındaki bağlantı nedir? Çaba yoluyla Yaradan’ı, O’nun Tora’da nasıl kıyafetlendiğini buluruz. Bu demektir ki, bir kişinin “Ben çokça Tora öğrendim ama Yaradan’ı bulamıyorum, O’nun Torada nasıl kıyafetlendiğini.” dememesi gerekir. Bunun yerine, O’nu aramalıyız ve umutsuzluğa kapılmamalıyız, ama “Beni arayan beni bulur.” yazana inanmalıyız, çünkü gizlilik, kişinin ihsan etme kaplarına sahip olmadan O’na ulaşamayacağına dair bir ıslaktır ve buna “form eşitliği” ve “Yaradan ile Dvekut” denir.

Buna göre, bilgilerimizin ne söylediğini yorumlamalıyız (Nedarim 81) “Fakirlerin oğullarına dikkat edin, çünkü onlardan Tora çıkacaktır.” Tora onlardan çıkacağı için.

“Onun kovaşından su akacaktır.” denildiği gibi. Bunun, Tora’nın, özellikle, fakirlerin oğullarından ortaya çıkacağı, zenginlerin oğullarından çıkmayacağı anlamına geldiği görünüyor. Bunu söyleyebilir miyiz?

Çalışmada “fakiri”, atalarımızın “Kişi ancak bilgide fakirdir” dediği gibi (Nedarim 41) yorumlamalıyız. Bu nedenle bir kişi Tora öğrenip Tora’ya ulaşmak istediğindedir, yani bir “Bizi Tora’nda Aydınlat” safhasına, yani Tora’da kıyafetlenen Yaradan’a bağlanmak istediğindedir zira “Senin Tora’n”, onda kıyafetlenen Yaradan’a atıfta bulunur. Yine de kişi Tora’da Yaradan’ı bulmak için ne kadar çaba sarf eder ve çalışırsa çalışsın, O’nu bulamadığını görür. “Beni arayan Beni bulur” diye yazıldığı halde bilgide fakir olduğunu görür. Yine de, “Babanın Tanrı’sını bil ve O’na kulluk et” ve “Bilgisiz bir ruh iyi değildir” yazılını tutmak ister ama ondan uzaktır, çünkü kişi her seferinde O’nu Tora’da bulmanın kesinlikle imkânsız olduğunu görür. Buna “bilgide fakir” denir.

O zaman, kişi Yaradan’ı Tora’da bulmanın kendisi için söylenmediğini anlar zira O’nu zaten Tora’da aradığını ama hiçbir şey bulamadığını düşünür ve mücadeleden kaçmak ister.

İşte bu yüzden bilgilerimiz geldi ve şöyle dedi: “Fakirlerin oğullarına dikkat edin çünkü onlardan Tora çıkacaktır.”

Bunun nedeni, “Eksiksiz dolgu, Katnutsuz [küçüklük/bebeklik] Gadlut [büyüklük/yetişkinlik] yoktur” kuralına göre oluşudur. Bu, bir kişiye bir şey vermek istiyorsak, ancak veren, alana ondan istediği anda verilmesinden korkarsa anlamına gelir, alan muhtemelen verileni takdir edemeyecek ve muhtemelen onu kaybedecektir ya da başkaları o şeyi ondan alabilir.

Veren, işin önemini bildiği için alanın onu bozmasını istemez. Bu sebeple istediğini hemen vermez. Bunun yerine alıcının kendisinden defalarca talep etmesini ister. Böylece talep yoluyla alıcıda konuya yönelik bir ihtiyaç oluşur. Aksi takdirde, alıcı talep etmeyi bırakmak zorunda kalırdı.

Kişi talep etmekten vazgeçmediğinde, bu, ancak her seferinde konunun zorunluluğunu anlaması gerektiğinde olabilir. Yani, eğer ondan tekrar talep etmek isterse -ki veren ona verecektir- kişi gerçekten o şeye ihtiyacı olup olmadığını düşünmelidir, çünkü ancak o zaman, hali hazırda isteyip de talebine hiçbir cevap almadığında, tekrar isteme gücüne sahip olur.

Bu böyledir, çünkü insan, talepleriyle ilgilenmeyen birinden isteyemez. Ancak, istediği şey zaruri olduğu ve bütün hayatı buna bağlı olduğu için, meselenin zarureti onu rahat bırakmaz ve tekrar tekrar talep etmek için mantık ötesine geçer. Gidecek başka yeri yoktur zira bunun hayatı olduğunu anlar ve onsuz, hayatının anlamsız olduğunu, çünkü başka şeyler için yaşamaya değmediğini hissetmeye başladığını söyler.

Buradan, hayatında hiçbir tatmini olmadığı için kişinin başka seçeneği olmadığı sonucu çıkar. Yani insanın rızısız yaşayamayacağı gibi bir kaide olduğundan, Yaradan,

yaratılanları “Yarattıklarına iyilik yapma arzusu” denilen, haz alsınlar niyetiyle yarattığından ve üç şey bir insana rızık verebileceğinden- bedeni tatmin edecek şekilde sürdürmek için ve buna “kıskançlık”, “şehvet” ve “onur” denir- bu onu tatmin etmez, bu nedenle bir kişi maneviyatı aramalıdır. Eğer kişi bir Yahudi ise, Dvekut aracılığıyla Yaradan ve O’nun yasası ile rızık alabileceğine, bedeni beslemek için temin edebileceğine ve tüm kalbiyle, “Dünya olsun” diyen O kutsaldır! ”diyebileceğine inanır zira Yaradan ile birlikte Dvekut ile ödüllendirilirse bundan haz alır “Ve Tanrınız Efendi’ye tutunan sizler, bugün her biriniz hayattasınız.”, yazıldığı gibi, çünkü o zaman kişi, gerçek hayatla ödüllendirilecektir.

Bu ona, Yaradan’dan kendisini yakınlaştırmasını ve Tora’da gözlerini açmasını istemekten umutsuzluğa kapılmama gücü verir. “On Sefirot Çalışmasına Giriş”te (Madde 83) yazılmıştır, “Yüzün ifşasının ilk derecesi, bir kişiye ancak kurtuluşu aracılığıyla gelir, o zaman kişi, harika bir edinimle Tora’da gözlerinin açılmasıyla ödüllendirilir ve hiç bitmeyen bir nehir gibi olur.”

Bununla birlikte, bu, kişinin Yaradan’ın bir duayı duyduğuna ve İlâhi takdiri haklı çıkarabileceğine ne ölçüde inandığına bağlıdır ve kişi, istediğini alamamasının, Yaradan onun dualarına dikkat etmediğinden olmadığını düşündüğünü söyler. Fakat inanır ki, Yaradan durur ve onun duaları için bekler ve onları “Kuruş kuruş büyük bir miktara katılır.” örneğinde olduğu gibi toplar.

Başka bir deyişle, kıymetini bilmeyen birine önemli bir şey verirsiniz ve onun kıymetini bilenler varsa, o şeyin ya çalınarak ya da kaybedilerek o insanlara geçeceği bilindiğindendir çünkü kişi onu nasıl tutacağını bilemez ve onun değerini bilenler de vardır ki, onu çalacak ya da bulup sahibine geri vermeyeceklerdir.

Keduşa’nın [kutsallığın] karşısında, maneviyatın değerini bilen Sitra Ahra’nın [diğer taraf] olduğu bilinmektedir. Bu sebeple onların yetkisine girmemesi için koruma olması gerekir. Bu yüzden Yaradan kişiye istediğini vermez, durur ve bekler. Kişi her seferinde Yaradan’dan kendisine yardım etmesini ve Tora’da gözlerini açmasını istemek için mantık ötesinde bir inançla galip gelerek, inanç üzerinde çalışmanın, Yaradan ile birlikte Dvekut olan amacın önemiyle ödüllendirilmenin en iyi yolu olduğunu söyleyen bilgelere olan inanca inanır. Yaradan, onun Kral’ın hediyesini nasıl koruyacağını zaten bildiği zaman, ona kesinlikle yardım edecek ve Yaradan’ın gözlerini açması olan duasını yerine getirecektir ve kişi, Tora’da gözlerinin açılmasıyla mükâfatlandırılacak ve Yaradan ona mutlaka verecektir.

“Fakirlerin oğullarına dikkat edin.” sözünün anlamı budur. Yani Tora’da gözlerin açılmasıyla ve “İçindeki ışık onu ıslah eder.” ile mükâfatlandırılmadığı, kişinin bilgi

bakımından fakir olduğunu hissettiği safhayı küçümsemeyin zira “Onlardan, Tora çıkacaktır.”

Yani kişi bilgide fakir olduğunu ve her seferinde üstesinden gelmesi gerektiğini hissederek, bu düşüşlerin kendisine Yaradan’dan geldiğine inanmalıdır ve bununla kapları ve Yaradan’ın dışsal olanlardan armağanını takdir etme ihtiyacını alacaktır yani her şey, Klipot’a [kabuklar] ait Kelim [kaplar] olan alma kaplarına düşmeyecektir. Yaradan’ın bir duayı ve Yaradan’a ettiği her bir duayı duyduğuna olan inançla üstesinden gelerek, kişi meselenin değerini anlayana kadar, Yaradan, bunu büyük miktara ekler.

Bilge’nin Meyvesi kitabında yazılanların anlamı budur: “Bu nedenle, bu Klipa’ya [Klipot’un tekili] Firavun denir, İbranice’de Peh Ra harfleriyle, [kötü ağız]. Mısır’daki sürgünde, kontrol Peh Ra’nın elindeydi ve onlar, kendi kötü yollarına geri döndüler. Bu nedenle, üst dokuzdan bir miktar aydınlanma ile ödüllendirilseler bile, bu Gu’fta [beden] yutulamamıştır çünkü Keduşa’nın Peh’inin [ağzının] zıddı olan Peh Ra, açıkça boynun arkasıdır. Roş’tan [baştan] inen bolluğu durdurmuştur ve İsrail’e inmeye başlayan tüm bolluğu emmiştir.”

Bu nedenle, buradan, Tora’da birkaç muhakeme yapmamız gerektiği sonucu çıkar: 1) Tora’yı, kuralları bilmek, Tora’nın Mitzvot’unu nasıl uygulayacağını bilmek için öğrenen biri 2) Tora’yı, Tora’nın öğrenmenin Mitzva’sını uygulamak için öğrenen biri, “Bu Tora kitabı ağzınızdan kımıldamayacak ve onu gece gündüz düşüneceksiniz.” yazıldığı gibidir (Yeşu 1). RASHI, “Onu düşün”ü “Onun içine bakmak” olarak yorumlar, Tora’daki her düşünce kalptedir “Kalbimin tefekkürü Senin önündedir” dediği gibi. 3) Kişi, Tora’nın ışığıyla ödüllendirilmek için Tora’yı öğrenir, şöyle yazıldığı gibi, “Kötü eğilimi ben yarattım; Tora’yı bir baharat olarak yarattım çünkü içindeki ışık onu ıslah eder.”

Bununla, kişi inançla ve Yaradan’a bağlı olmakla ödüllendirilecektir ve sonra Yaradan’a tam bir inançla inandığı için “İsrail” olacaktır. 4) Kişi, bir kez inançla ödüllendirildiğinde, “Yaradan’ın adlarında olduğu gibi, Tora” ile ödüllendirilir. Zohar’da buna “Tora, İsrail ve Yaradan birdir.” denir. O zaman kişi, O’nun yarattıklarına iyilik yapmak olan yaradılışın amacıyla ödüllendirilir, yaratılanlar Yaradan’ın onlara vermek istediğini aldıkları zaman.

Ve RAŞİ’nin, “Gece gündüz onu düşüneceksin.” ayeti hakkında yorumladığı şeyle ilgili olarak, “içine bak” der. Tora’daki her düşünce kalptedir.” Düşüncenin kalpte olduğunu söyleyerek ne demek istediğini anlamalıyız, çünkü Tora’yı öğrendiğimizde bu kalpte değil zihindedir, öyleyse neden bize, “Tora’daki her düşünce kalptedir.” der?

Bunun, özellikle, kişinin Mitzvot'u nasıl uygulayabileceğini bilmek için öğrendiği kurallarla ilgili olan Tora'ya ait olmadığını yorumlamalıyız. Bunun yerine, Tora'nın, az önce bahsedilen son iki anlayışı da içerdiğini söylemek ister: 1)kişinin, Tora'nın ışığını almak için öğrendiği 2) daha sonra "Yaradan'ın adları" olarak adlandırılan Tora ile ödüllendirildiği.

Bu ikisi özellikle kalbe aittir, Rabbi Abraham ibn Ezra'nın dediği gibi ("Panim Masbirot kitabına Giriş", Madde 10), "Bilin ki Tora'da yazılı olan veya kabul edilmiş olan, ataların belirlediği tüm Mitzvalar, çoğunluğu eylemde veya sözde olmakla beraber, bunların hepsi kalbin ıslahı içindir. Bunun nedeni, Efendi'nin tüm kalpleri istemesi ve her düşüncenin eğilimini anlamasıdır. 'Kalpleri dosdoğru olanlara 've tam tersine, 'günah düşünceleriyle dolu bir kalp 'diye yazılmıştır. Bilin ki, Tora sadece kalbin adamlarına verilmiştir."

Raşi'nin sözlerini Rabbi Abraham ibn Ezra'nın dediği gibi yorumlamalıyız. Buna göre, son ikisi bireyin çalışmasıyla ilgiliyken, ilk ikisinin genel halkla ilgili olduğu yukarıdaki dört muhakemeye dikkat etmeliyiz. Maimonides'in dediği gibi, "Çocuklara, kadınlara ve eğitimsiz insanlara öğretirken, onlara sadece korkudan ve ödül almak için çalışmaları öğretilir. İlim ve daha fazla bilgelik kazanıncaya kadar, o sır onlara azar azar öğretilir ve O'nu edinip ve O'na sevgiyle hizmet edinceye kadar sakinlikle buna alıştırlırlar."

Maimonides'in sözlerinden, halkın çalışmalarının başlangıcının Lo Lişma'da ve ödül almak için olduğunu görüyoruz. Bu nedenle, onlar Mitzvot'a nasıl uyulacağının kurallarını bilmek için Tora'yı öğrenmelidirler. Bu ilk muhakemedir. Ayrıca, Tora'yı öğrenmesi, orada yazılanları akıl ile bilmek içindir ki, kişi Tora öğrenme Mitzvası sayesinde ödüllendirilecektir. Bu ikinci anlayıştır. Bu ikisi, Rabbi Abraham ibn Ezra'nın sözleriyle söylendiği gibi, kalbin çalışmasına ait değildir.

Ama son iki muhakeme zaten kalbe aittir, çünkü onlar Lişma'ya aittir. Kişi Lişma'nın yolunda yürümek istediğinde, kişiye gösterilir, Maimonides'in dediği gibi "Size daha önce, 'Lo Lişma'yı öğrenmeniz gerekir ancak ödül almak için. 'diyerek söylediğimiz şeyin nedeni, bir kişinin doğası gereği Yaradan uğruna değil sadece kendi iyiliği için çalışabilmesiydi. Bu nedenle, şimdi size gerçek çalışmanın Lişma olduğunu bilmeniz gerektiğini söylüyoruz. Ama bunu nasıl başarabilirsiniz? Tavsiye şudur: "Lo Lisma'dan Lisma'ya geliriz çünkü içindeki ışık onu ıslah eder."

Soru şudur ki, iyi olmak için ıslah etmemiz gereken kötülük nedir? Bize, bunun Yaradan adına hiçbir şey yapamamamız olduğu söylendi. Sadece Tora'nın ışığı kalbi ıslah edecektir çünkü kalbe "arzu" denir ve doğası gereği, bu sadece bir alma arzusudur. Ama bir insan doğaya nasıl karşı çıkabilir?

Bu nedenle Yaradan, “Kötü eğilimi ben yarattım; Tora’yı baharat olarak yarattım.” dedi. Buradan, kişinin Tora’yı idrak için, anlamak için öğrenmediği ancak Tora’da kıyafetlenmiş Yaradan ile Dvekut’u elde etsin diye anlamak amacıyla öğreniyor olduğu sonucu çıkar ve bu kalbe aittir. Alacağı ışık onu ıslah eder, yani kendi iyiliği için alma arzusu, Yaradan’ın iyiliği için çalışmasını sağlayan gücü, yukarıdan alabilir.

Sonuç olarak, kişi bireyin çalışmasına ait olan Lişma çalışmasına başlamak istediğinde, kişiye, öğrenmesinin başlangıcında, ilk düşündüğü gibi, Lo Lişma’yı öğrenmenin yolun sonu olmadığı gösterilir. Bunun yerine, Lo Lişma’yı öğrenmek, onu Lişma öğrenmeye getirmeyi amaçlamalıdır. Bu nedenle, kişi bir kez Tora’nın ışığını alarak ihsan etme amacına ulaşma niyetini öğrendiğinde, Tora çalışmasında “Yaşamın Tora’sı” adı verilen dördüncü muhakemeye gelir.

Şöyle yazılmıştır (Avot, Bölüm 6), “Rabbi Meir der ki, ‘Tora’yla uğraşan herkes Lişma’yla ödüllendirilir ve Tora’nın sırları ona ifşa edilir.’” Bu, daha sonra kişinin Yaradan’ın adları olan “Tora” ile ödüllendirildiği anlamına gelir.” Bu, Zohar’ın “Tora, İsrail ve Yaradan birdir.” dediği şeydir.

Buna göre Tora’da kalbe ait iki muhakeme yapmalıyız: 1) Tora’nın ışığı, kalbe inancı yerleştirmeye aittir “İçindeki ışık onu ıslah eder” sözünün anlamı budur. 2) Kalbe ait olan Tora, “Ve bilgelik ruhuyla doldurduğum tüm bilge kalplilerle konuşacaksınız.” yazıldığı gibidir (Çıkış 28:2), Zohar’ın sözleriyle buna şöyle denir: “Yukarıdakinin yollarını ve yukarıdakinin emirlerini bilmeyen, O’na nasıl hizmet edecek?”

Bir Bilgenin Meyvesi kitabında bununla ilgili olarak şöyle yazılmıştır: “Bu nedenle, üsttekinin yolunu, “O’na nasıl hizmet edecek?” olduğunun ve Tora’nın sırları olan emirlerini bilmeyen biri için, üsttekinin emrini arzulama hedefine tutunmanız en iyisidir.

Dolayısıyla “Tora ve çalışma”nın anlamı, kişinin Tora’nın kendisine Tora’nın ışığını getirmesi için Tora’yı öğrenmesidir. Bununla, o, ihsan etmek için çalışmak amacıyla alma kaplarını tersine çevirebilecek ve bu Kelimlerle, “Tora Lişma Öğrenme” olarak adlandırılan Yaradan’la Dvekut ile ödüllendirilecektir.

Bununla bilgilerimizin söylediklerini yorumlayabiliriz (Kidusin 40), “İyi bir düşünce, Yaradan onu bir eyleme ekler.” Kişi eyleme geçmek için Tora öğrendiğinde, yani ihsan etme kapları yapma eylemi olduğunda, kalbindeki kötülük nedeniyle bunu kendi başına yapamadığından, Yaradan kişinin büyük bir özlem duyduğunu gördüğünde, bu eylemde, Yaradan ona Tora’nın ışığını verir ve bu ışık onu ıslah eder. “Yaradan onu bir eyleme ekler.”in anlamı budur. Yani, şimdi eylemi O yapar. Ona Tora’nın ışığını vererek bir eylem meydana gelir.

Buna göre, gerçekte, insandan iyi bir düşünceden başka bir şey çıkmadığını görürüz. Yani, kişi ihsan etme kaplarının iyi bir şey olduğunu düşündü. Fakat gerçekte, bu Kelimlerle ödüllendirilmek adına, insan için işi kim yaptı? Sadece Yaradan – ona Tora’nın ışığını vererek, giyinen, Tora’da kıyafetlenen.

Bu yüzden şöyle yazılmıştır, “Bir insanın sahip olduğu iyi bir düşünce, Yaradan onu yapar ki burada da bir eylem olsun.” Bilgelerimizin dediği gibi, “Arınmaya gelene yardım edilir.” Görünüşe göre insana düşen,” iyi düşünce” denilen arınmaya gelmekten başka bir şey yoktur. Daha sonra Yaradan ona yardımı, bir eyleme ekleyerek verir.

Yukarıdakilerin ışığında, yazılanları yorumlamalıyız: “Ve benim bilgelik ruhuyla doldurduğum tüm bilge kalplilerle konuşacaksınız.” Bilgelik akla ait olduğuna göre, bilge kalplilerle ne alakası var diye sorduk. Mesele şu ki, Tora’da Lişma ile ilgili iki muhakeme yapmalıyız: 1) Kli, 2) ışık.

İşığı almaya uygun olan Kli, ışıkla eşdeğer olmalıdır, çünkü Tzimtzum ve gizleme bunun üzerindeydi. Yaratılanların kökü olan Malhut de Ein Sof’un “form eşitliği” olarak adlandırılan Dvekut’u arzuladığını ve tüm ıslahların, sadece alma kaplarını ıslah etmek için, bu ıslahı gerçekleştirmekle ilgili olduğunu öğrendik ki, böylece ihsan etmek için çalışsınlar.

Bu nedenle, alma arzusuyla doğan ve onu ihsan etmek için çalışmak üzere ıslah etmek isteyen bir kişinin, bu doğaya aykırı olduğu için, tek bir nasihatı vardır: Sadece Tora’nın ışığı, onu ihsan etmek için çalışmaya tersine çevirebilir “Kötü eğilimi ben yarattım; Tora’yı bir baharat olarak yarattım.” yazıldığı gibi ve içindeki ışık kalbi ıslah eder. “Kötülüğün” kişinin kendisi için almak olduğu ve “iyi” ise kişinin kalbi sadece ihsan etmekle ilgili olduğunda ve almakla ilgili olmadığına olduğu söylenir.

Bu nedenle, muhakkak kuralları ve Mitzvot’a nasıl uyulacağını geleneklerini bilmek için değil, kalbi ıslah etmek için Tora öğrenmekte olan başka, yüce role sahip olanlara, “bilge-kalpli” denir zira her şey eyleminden sonra adlandırılır.

Bu yüzden, bu niyetle öğrendikleri Tora’ya “bilge akıllı” değil “bilge kalpli” denir, kalbi ıslah etmek amacıyla Tora’ya ihtiyaç duyduklarından dolayı.

“Bilgelik ruhuyla doldurduklaım.” olarak yazılanları bu şekilde yorumlamalıyız. İşığa uygun Kelim’e sahip olduklarında, yukarıdan gelen ışık nasıl ihsan etmek için olacaksa, Kli de ihsan etmeyi hedeflemelidir, çünkü Tora’nın ışığı sayesinde elde ettikleri bu Kli’ye hali hazırda sahip olduklarından onlara “bilge kalpli” denir, Tora’yı kalbi ıslah etmek için öğrendiklerinden dolayı. Yani, onların uygun Kelimleri vardır bu yüzden “Yaşamın Torası” olarak adlandırılan Tora’yı almaları gerekir.

Işıkla ilgili olan “bilgelik ruhuyla doldurduğum” sözlerinin anlamı budur. Yani, ışık da kalbe gider, çünkü onlar “ihsan etme kapları” olarak adlandırılan yeni Kelim’i edindiklerinde ve Yaradan’a memnuniyet ihsan etmek istediklerinde, Kral’ın evinde tek bir şeyin eksik olduğunu görürler. Bilgelerimizin (Midraş Rabbah, Yaratılış), “Yaradan, Adam HaRishon’u yaratmaya geldiğinde, meleklerle söyledi ve melekler ona (Adam HaRishon’a) iftira attı. Bu nasıl bir şeydir? Kuleleri bollukla dolu ama misafiri olmayan bir kral gibi. İşinden ne haz alır?” Dediğine göre.

Bu nedenle, bir kişi yalnızca Yaradan’a memnuniyet getirmek istediğinde, Kral’a bir şeyler vermekten haz almak isteyen, O’nu memnun etmek isteyen kalbi, Kralın haz alabileceği bir tek şeyi bulur- ki onlar da O’nun yarattıklarına vermek istediği haz ve zevki O’ndan alacaklardır. Bolca dolu bir kule olduğuna ve kişi, Yaradan’ın misafiri olmak istediğine göre, kuleye gelmeli ve O’ndan haz almalıdır, çünkü bu Kral’ın hazzıdır. Bundan, bir kişinin “yaşamın Tora’sı” olarak almak istediği Tora ışığının, insanın kalbi için olduğu sonucu çıkar böylece kişi, Kral’ı memnun edecek bir şeye sahip olacaktır.

“Ve bilgelik ruhuyla doldurduğum tüm bilge kalplilerle konuşacaksınız.” sözlerinin anlamı budur. Yani, bilgelik ruhu kişiyi doldurdu. Kimi? Bilge kalpli. Bu ışıkla ilgilidir, çünkü ışık bilge kalplilere gelir. Kalbe “arzu” denir ve bu yolla Yaradan’ı memnun etmek için yaşamın Tora’sını almak ister, tıpkı bir kulesi bollukla dolu olan ama misafiri olmayan kral alegorisinde olduğu gibi.

Yukarıdakilere göre, atalarımızın söylediklerini yorumlamalıyız (Berachot 58a), “O şöyle derdi: ‘İyi bir misafir, ne der? Ev sahibi benim için ne zahmet çekti ve tüm zahmetleri sadece benim içindi.’”

Sadece bir ev sahibinin olduğu yerde, bir misafir olunabileceği bilinmektedir. Bu nedenle, kişi Yaradan’a, O’nun dünyanın efendisi olduğuna inandığında ve bir misafir olduğunu hissettiğinde, yine de O’na bağlanmak istediğinde, atalarımızın şu ayet hakkında söylediği gibidir, “Ve O’na yapışın “O’nun niteliklerine sımsıkı yapışın, O merhametlidir bu yüzden siz de merhametlisiniz”, buna “iyi misafir” denir.

“İyi”nin anlamı, “Yüreğim iyi bir şeyle dolup taşar; Derim ki, çalışmam Kral içindir,” diye yazıldığı gibidir (Mezmurlar 85). Bu, tüm eylemlerinin yalnızca Kral için, yani Yaradan için olacağı anlamına gelir. Buna “iyi bir şey” denir. Bütün eylemleri ihsan etmek için olduğunda, o zaman kişi “bilge kalpli” kabul edilir ve Yaradan’ın adları olan, O’nun yaratıklara vermek istediği haz ve zevkin bulunduğu “yaşamın Tora’sı” safhasına gelir. O zaman kişi, bollukla dolu bir kulesi olan ama misafiri olmayan kral alegorisinde olduğu gibi “Ev sahibi yaptığı her şeyi sadece benim için yaptı.” hiç de kendisi için değil der.

Şimdi Tora'nın ifşa ettiği sır anlamına gelen "Tora'nın sırlarını" yorumlayabiliriz.

Ancak bir kişi Tora'nın ışıyla ödüllendirilmek amacıyla Tora'yı öğrendiğinde, ışı kendisini ıslah ettiğinden, bu Tora ışı, ona daha önce bilmediği yeni bir şeyi ifşa eder. Yani, kişi şimdi daha önce düşündüklerinin tam tersini bilir. Tora'nın ışıyla ödüllendirilmeden önce, insan için önemli olanın öncelikle alma kapları olduğunu bilirdi çünkü alma kaplarıyla, kişi, bu dünyada yaşamın hazlarını alabilir. Tersine, ihsan etme eylemleriyle yalnızca başkalarına iyilik yapabilir ki onlar da onun yardımı aracılığıyla dünyadan haz alacaklardır.

Ancak, bu yalnızca Mitzva'nın amacı içindir, çünkü kişi kendi ihtiyaçlarını karşılayamayan başkaları için üzülr ve onlara yardım eder. Elbette menfaat sağladığı bu insanların, nankörlük etmemesini ve kendisine saygı duymasını bekler.

Fakat şimdi, kendisini ıslah eden Tora'nın ışı ile mükâfatlandırılarak, ona yeni bir şey ifşa edilmiştir: Alım kaplarını kullanmakla, kişi kendisi için hayatını hazzını ve zevkini kaybeder. İhsan etme kaplarını başkaları için kullanırsa, kendisi için gerçek haz ve zevki alacaktır. Yalnızca ihsan etme kapları aracılığıyla kendisi için haz ve zevk edindiğine göre, alma kaplarıyla haz ve zevki kaybeder. Bu sır ona Tora'nın ışı sayesinde açıklanmıştır.

Bununla bilgilerimizin söylediklerini yorumlayabiliriz (Pesachim 50a), "Karşıt bir dünya gördüm, yukarıda olanlar aşağıda ve aşağıda olanlar yukarıda." Kişiye yeni bir şeyin ifşa edildiğini yorumlamalıyız: Yalanın dünyasında "yukarıdakiler" olarak kabul edilenler, "yukarıdakiler" denilen önemli bir şey olan alma kapları, hakikat dünyasında, yani kişi Tora'nın ışı ile ödüllendirildiği zaman "hakikat ile ödüllendirilir" olarak kabul edilir, o zaman aşağıdakileri yukarıda görürüz.

Yalanın dünyasında, ihsan etme kapları daha düşük öneme sahip olarak kabul edilir ve alçaltılmıştır. Bazen, bir kişi onlarla çalışmak zorunda kaldığında, kendisi için alma arzusunun onlardan ne kazandığını görmediğinden, onlarda alçaklığın tadına varır. Ama orada, hakikat dünyasında, onlar üstün bir öneme sahiptirler, çünkü ancak onlar aracılığıyla herhangi bir haz ve zevk elde etmek mümkündür. Bu nedenle, buradan alttakilerin daha önemli olduğu sonucu çıkar.

"Üstekiler aşağıda" kelimelerinin anlamı budur. Alma kapları sahtelikler dünyasında takdir edilir, zira yalnızca alma kaplarını kendimiz için kullanırız çünkü onlar aracılığıyla haz alabileceğimizi düşünürüz. Fakat hakikat dünyasında, kişi Tora'nın ışı ile ödüllendirildiğinde, ifşa olan yeni bir şey görürüz – alma kapları bize sadece yaşamda kayıplara neden olur. Zevk ve haz almamıza müdahale ederler. Buradan,

üsttekilerin daha düşük öneme sahip olduğu sonucu çıkar. Tora'nın, insana hakikati açıkladığı için, "Tora'nın sırları" denilen sırrı budur.

2)Tora, kişi Tora'nın ışıyla ihsan edilen kapları edinmeden önce yalnızca Yaradan'ın kıyafetlendiği Tora'nın giysisine ulaştığı için "Tora'nın sırları" adının verildiğini ifşa eder. Şimdi giyen, Tora'da kıyafetlenen de kişiye ifşa edilmiş olur. Bu Tora, Yaradan'ın adları olan "Yaşamın Tora'sı" olarak adlandırılır. Buna "Tora ve İsrail ve Yaradan birdir." denir.

Bununla, çalışmada 'Tora ve çalışma nedir? ' diye sorduğumuz şeyi anlayacağız. Cevap, kişinin "Tanrı'nın yapması için yarattığı" denilen çalışmayı yapabilmesi için Tora öğrenmesidir. Yani yaratılanlar, alma arzusunu ihsan etme arzusuna dönüştürme çalışmasını yapmalı, bu sayede form eşitliği olan Dvekut'a sahip olacaklar ve aynı zamanda yaratılış amacı olan haz ve zevki alabilecekler.

Çalışmada “Halkın Çobanı Bütün Halktır” Nedir?

Makale No. 13, Tav-Şin-Mem-Het, 1987-88

Zohar’da (Beşalaç, Madde 68) şöyle yazılmıştır: “Ve Musa halka şöyle söyledi: Korkmayın; Bekleyin ve Efendi’nin kurtuluşunu görün.” Rabbi Şimon, “Musa gibi bir çoban onların arasında yürüdüğü için ne mutlu İsrail’e” demiştir. ‘Ve eski günleri hatırladı, Musa O’nun halkıdır’ diye yazılmıştır. ‘Ve eski günleri hatırladı’ Yaradan’dır. Musa O’nun halkıdır, çünkü Musa tüm İsrail’e denkti. Bundan, halkın çobanının aslında bütün halk/insanlar olduğunu öğreniyoruz. Eğer o ödüllendirilirse, tüm insanlar doğru/erdemlidir; eğer ödüllendirilmezse, tüm insanlar onun yüzünden cezalandırılır ve ödüllendirilmezler.”

Bunu çalışmada anlamalıyız, her şeyi tek bir bedende öğrendiğimiz yerde, yani bu hem Musa hem de İsrail aynı bedende demektir. Ayrıca, ödüllendirilmezse bunun nedenini de anlamalıyız, yani halkın çobanıdır, onun yüzünden cezalandırılırlar. Çoban doğru/erdemli olursa, insanların/halkın da doğru/erdemli olduğunu öğrendik. Ama neden insanlar onun yüzünden cezalandırılsın? Çobanın suçu için suçlanacak ne yaptılar?

Zohar’ın Musa’yı “sadık çoban” olarak adlandırdığı biliniyor. Baal HaSulam, onun İsrail halkını inançla beslediği şeklinde yorumlamıştır. Kişinin Tora ve Mitzvot’u (Manevi Çalışma ve Islahları) tam olarak yerine getirebilmesi için inanç dışında herhangi bir güçten yoksun olmadığını söylemiştir. Kişi sahip olduğu inanç ölçüsünde, yalnızca o ölçüde çaba gösterebilir.

“On Sefirot Çalışmasına Giriş”te (Madde 14) şöyle der: “Bir keresinde bilgelerimizin sözlerini yorumlamıştım, “Tora’sı işi/ticareti olan kişi.” Kişinin inancının ölçüsü, Tora’yı pratikte uygulamasından apaçık bellidir çünkü Umanuto [usta olduğu iş, mesleği]

kelimesinin harfleri, [İbranicede] Emunato [inancı] kelimesinin harfleriyle aynıdır. Bu, tıpkı arkadaşına güvenip ona borç veren bir kişiye benzer. Bir pound için ona güvenebilir fakat iki pound istediği takdirde ona borç vermeyi reddedecektir. Kişi arkadaşına, sahip olduğu tüm mal varlığıyla ilgili en ufak bir korku belirtisi göstermeden güven de duyabilir. Bu son inanç ‘tam inanç’ olarak kabul edilir, önceki formlar ise ‘tamamlanmamış inanç’ olarak kabul edilir. Aksine o, kısmî bir inançtır.” Böylece kişinin inanç dışında başka hiçbir güce sahip olmadığını görürüz, kişiye çalışma gücünü veren de budur.

Bununla Rabbi Şimon’un şu sözlerini yorumlayabiliriz: “Musa gibi bir çoban onların arasında yürüdüğü için ne mutlu İsrail’e.” Bu, İsrail halkının içlerinde, “Musa, sadık çoban” adı verilen, inanç olduğu anlamına gelir. Böylece, inançları olduğu için, Tora ve Mitzvot’u (Manevi Çalışma ve Emirleri) çalışma gücüne sahip olurlar. Diğer bir deyişle, her insanın içinde “Sadık Çoban Musa” denilen Yaradan’a inanç vardır. O zaman bütün insanlar, yani insanın tüm organları, “organ” denilen düşünce ve arzuları, doğru/erdemlidir ve buna “halk” denir.

“‘Ve eski günleri hatırladı’ Yaradan’dır yazılanın anlamı budur. ‘Musa O’nun halkıdır’, çünkü Musa tüm İsrail’e denkti.” Buradan öğreniyoruz ki, “halkın çobanı gerçekten de tüm/bütün halktır.” çünkü kişinin içindeki inanç, insanın bütünüdür. Yani, kişi “inanç” denilen Musa niteliğine sahipse, o zaman tüm insanlar doğru/erdemlidir. Bu nedenle, “Eğer o ödüllendirilirse, tüm halk doğru/erdemlidir” denmiştir, ödüllendirilmek, kişinin çobanının Musa adı verilen inanç olduğu anlamındadır.

“Eğer kişi ödüllendirilmezse, tüm insanlar mükâfat/ödül görmez ve onun yüzünden cezalandırılır” denmiştir. Bilinir ki eğer bir doğru/erdemli varsa tüm nesli korur, erdemli olan yoksa nesli kurtaracak kimse yoktur diyebiliriz. Peki, eğer kişi ödüllendirilmezse neden tüm nesil onun yüzünden cezalandırılır? Bu, neden tüm neslin suçudur?

Baal HaSulam’ın söylediği kurala göre, Yaradan çalışmasındaki tüm ağırlık yalnızca inanç eksikliğidir, çünkü kişi tam bir inançla ödüllendirildiğinde, Yaradan’ın önünde, bir meşalenin önündeki bir mum gibi iptal olmayı arzular. Doğal olarak bütün organları, yani tüm düşünce ve arzuları, inancın kişiyi yapmaya mecbur ettiği şeyi takip eder ve onu yaparlar. Bu nedenle eğer kişi ödüllendirilirse, doğru/erdemli olanın düşünce ve arzuları Yaradan’a olan inançtan kaynaklandığından, tüm organları doğru/erdemli denmiştir.

Bu nedenle, oldukça açıktır ki halkın çobanı ödüllendirilmezse, yani kişinin arınması gereken inancı, sahip olduğu kısmi inanç tam inanç olmadığı takdirde, yazıldığı üzere (“On Sefirot Çalışmasına Giriş,” Madde 14), “İnsanların tümü ödüllendirilmez.” Bu,

kişinin tüm organlar inancı tam olmayanlara yaraşır işler yapıyor demektir. “Onun yüzünden cezalandırılıyorlar”, yani inanç sahibi olanlara yakışmayan düşünce ve arzulara sahip olmaları onların suçu değildir.

Yani, eğer çobanları tam bir inanç sahibi olsaydı, organlar onu dinler ve erdemlilerin düşünce ve arzularına sahip olurlardı. Bu nedenle, tam bir inanca sahip olmadığından onun yüzünden acı çekerler. Bu tür düşünceler, bu nedenle, bu çobandan doğar.

Dolayısıyla kişi gerçeğin yolunda yürümek istediğinde, diğerlerinden daha kötü niteliklere, diğerlerinden daha az akla sahip olduğunu söyleyemez. Yani daha zayıf bir karaktere sahip olduğu veya yeteneksiz olduğu için kendini bu çalışmadan muaf tutamaz. Aksine çalışmadaki tek zorluk inanç eksikliğidir. Bu nedenle kişi tüm çalışmalarını ve tüm eylemlerini Yaradan’a inanmak/inanç için yapmalıdır, çünkü ancak bu her şeyi verebilir/verecektir.

Bu nedenle kişi Tora (Maneviyat) çalışırken, Mitzvot’la (Islahlar) meşgul olduğunda veya dua ettiğinde, düşüncelerini tüm iyi eylemleri için ödül istemeye yani Yaradan’ın ona tam bir inanç vermesini istemeye odaklamalıdır. Bu, Rabbi Elimeleh’in (“Duadan Önce Bir Dua”) duasında yazıldığı gibidir: “Ve İnancını kalplerimizde ebediyen sabit kıl ve İnancını düşmeyecek bir kazık gibi kalplerimize sapla.” “Halkın çobanı aslında bütün halktır.” denmesinin anlamı budur.

Tam bir inanca erişmek için “Arınmaya gelene yardım edilir.” denmiştir. Bunun nedeni, inancın Yaradan’ın yardımını gerektirmesi ve “Kli [kap] olmadan ışık olmaz.” kuralı olmasıdır, yani bir ihtiyacın olmadığı, bir eksikliğin yani bir Kli’nin bulunmadığı yerde dolum olması imkânsızdır, söylendiği gibi, “Kli olmadan ışık olmaz.”

İnanç ihtiyacını hissetmeye gelebilmek için kişi önce inanç yoluyla ne gibi yararlar elde edebileceğini hayal etmeli, yalnızca kısmî bir inanca sahip olduğunda ise neleri kaybedeceğini düşünmelidir. İlk olarak, yaratılışın amacını, yani Yaradan’ın yaratılışı hangi amaçla yarattığını kendisine anlatmalıdır. Daha sonra, yaratılışın amacının yarattıklarına iyilik yapmak olduğunu söyleyen bilgilerimize inanmalıdır.

Kişi, yaratılışı kendi gözleriyle incelemeye başlayınca, yani yaratılanların/yaratılmışların O’ndan iyi ve iyilik yapanın hangi formunu aldıklarını gördüğünde, karşıt görüş kişiye görünür. Bütün dünyanın azap çektiğini görür ve O’nun merhametinin iyi ve iyilik yapan şeklinde olduğunu hissettiğini veya gördüğünü söyleyebilecek bir kişi bile bulmak zordur.

Bu koşuldayken, yani karanlık bir dünya görürken ve Yaradan’ın dünyaya iyi ve iyilik yapan olarak davrandığına mantık ötesi inanmak istediğinde, bu noktada durur ve her türlü yabancı düşünce aklına gelir. O zaman, Yaradan iyi ve iyilik yapandır diyerek

mantık ötesi gidip bunun üstesinden gelmelidir. O zaman Yaradan'ın kendisine, mantığının ötesinde ilerleyebilmesi ve Yaradan'ı haklı çıkarabilmesi için inancın gücünü vermesine ihtiyaç duyar.

O zaman tozdaki Şehina'nın [Kutsallık] anlamını anlayabilir, çünkü o zaman nerede kendi menfaati için değil de Yaradan için bir şeyler yapması gerektiğini görür, beden derhal sorar, "Bu çalışma senin ne işine yarıyor?" ve ona çalışması için güç vermek istemez. Buna "Tozdaki Şehina" denir, yani Şehina uğruna yapmak istediği şeyin tadı ona toz gibi gelir ve düşüncelerinin ve arzularının üstesinden gelmekten acizdir.

O zaman kişi çalışma gücüne sahip olmak için tek eksiğinin, Yaradan'ın vereceği inanç gücü olduğunu anlar. Yukarıda (Rabbi Elimeleh'in duasında) belirtildiği gibi "Ve İnancını sonsuza dek kalplerimizde sabitle." diye dua etmeliyiz. Bu durumda, "Yaradan ona yardım etmezse, kişi üstesinden gelemez." idrakine gelir.

Artık bilgilerimizin şu sözlerini yorumlayabiliriz (Berahot 6b), "Cennet korkusu olanın sözleri işitilir." söylendiği üzere "Sonunda her şey duyuldu, Yaradan'dan korkun." Bunu kelimenin tam anlamıyla anlamak zordur. Ne de olsa birçok peygamber, erdemli ve yüce insan vardı, öyleyse neden onların sözleri işitilmedi de İsrail kendi halinde kaldı ve öğüt verenleri dinlemedi? Kelimenin tam anlamıyla, bunun muhtemelen birçok açıklaması vardır.

Ancak bu ayeti, Tora'nın tamamını tek beden olarak öğrendiğimiz çalışmada yorumlamalıyız. Bedeninin, yani tüm organların, yani tüm düşünce, arzu ve hareketlerinin tamamen arınmış/kutsal olmasını isteyen biri, bunun için, yani bedenin kişinin tüm isteklerine/taleplerine uyması için tavsiye edilen "cennet korkusu" denilen tam bir inancı elde etmektir.

Zohar'da ("Zohar Kitabının Tanıtımı", Madde 191) söylendiği gibi, inancın pek çok derecesi vardır, en önemlisi olan korku, kişinin Efendisinden korkmasıdır, çünkü O büyük ve hâkimdir, bütün âlemlerin özü ve köküdür ve O'nun yanında her şey bir hiçtir." Bu sözleri yorumlamak bize Yaradan'dan korkmanın üç hali olduğunu öğretir, bunlardan sadece biri gerçek korku olarak kabul edilir: 1) Oğullarının yaşaması için Yaradan'dan korkar ve O'nun emirlerini yerine getirir ve bedensel cezalardan veya malına verilen cezadan korunur. Bu, dünyevi cezaların korkusudur. 2) Kişi, cehennem azabından korkar.

Bu ikisi gerçek korku değildir, çünkü kişi bu korkuları Yaradan emri ile değil, kendi yararını gözettiği için sürdürür. Buradan, kökün, kişisel çıkar/menfaat olduğu sonucu çıkar, korku, kişisel çıkar/menfaatten kaynaklanan bir daldır.

3) En önemli olan korku, Yaradan'dan korkması anlamına gelir çünkü O büyüktür ve her şeye hâkimdir. O büyüktür, çünkü O, tüm dünyaların kaynağı olan köktür.

Buradan, korku ya da cennetle ilgili en önemli noktanın Yaradan'ın büyüklüğüne inanmak olduğu sonucu çıkar çünkü Yaradan'ın büyüklüğü ve önemi, kişinin kişisel menfaati yerine kendisini Manevi Çalışma ve Islahlarına uymaya adanmasının nedenidir. Şöyle söylediği gibi “Ve kişi kalbini ve arzularını ‘korku ’denilen yere yerleştirecek. Kralın menfaatine ve buyruğuna uygun olduğu için Yaradan korkusuna isteyerek ve şevkle sarılacak.”

Kişi böyle bir inançla ödüllendirildiğinde, yani Yaradan'ın büyüklüğünü kalbinde hissettiğinde, bedeni ve tüm organları yani arzuları, düşünceleri ve eylemleri tıpkı meşalenin önündeki bir mum gibi Kral'ın önünde iptal olacaktır.

Dost Sevgisi İhtiyacı

Makale No. 14, Tav-Şin-Mem-Het, 1987-88

Burada pek çok erdem vardır:

1) Kişiyi kendini sevmeden çıkarıp başkalarını sevmeye getirir. Kabalist Akiva'nın söylediği gibidir: "Dostunu kendin gibi sev, maneviyatın en büyük kuralıdır," sadece bununla kişi Yaradan sevgisine gelir.

Ancak, bilmeliyiz ki, başkalarını sevmek ya da başkaları yararına çalışmak dünyevi olanların anladığının tersine yaratılış amacı değildir. Dünya birisinin bir başkasına iyilik yapması için yaratılmamıştır. Tersine, dünya herkesin kendisi için haz alması için yaratılmıştır. Başkalarının yararına çalışmak zorundayız demek yaratılışın amacı değil, sadece yaratılışın ıslahıdır. Islah öyle olmalıdır ki orada utanç meselesi olmamalı, yaratılanların tam hazzı ve mutluluğu utanç olmadan kendileri için almalarının tek yolu olan ihsan etme başarılmalıdır.

Bu bağlamda, Zohar'ın ayetle ilgili söylediğini anlamalıyız: "Fakat günah herkes için yüz karasıdır, tüm yaptıkları iyi şeyleri kendileri için yaparlar."

"Tüm iyi şeyler" demek, niyetlerine bağlı olarak yaptıkları tüm saygınlık eylemleri, "onlar için" denilen kendileri içindir. Bu demektir ki, dünyayı yarattıklarına iyilik yapma amacıyla Yaradan Yaradan'ın "dostunu kendin gibi sev" emrini yerine getirerek değil, kendi anlayışlarına göre hareket ediyorlar. Manevi prensipler (emirler) sadece insanların ıslahı için verilmiştir, bu şekilde haz ve mutluluk almada onlara yardım edecek Yaradan'a bağlamayı ve O'nunla Dveku'ta kalmayı başarabilirler.

2) Dostlar tek bir birim olarak birleşerek, çalışmalarının amacının –Lişma'yı (O'nun adı için)- değerini arttırma gücü edinirler. Aynı zamanda, bu kuralla Maimonides'in söylediği gibi, "Kadınlar, çocuklar ve sıradan insanlara korkunun dışında çalışmaları ve bilgi, bilgeliğe kadar ödül beklememeleri öğretilmiştir. Bu sır onlara azar azar öğretilir."

“Bilgelik edinene kadar” Lişma’da çalışmaları gerektiğini onlara söylediğimizde, kitlelerin içinde büyük çoğunluk doğal olarak Lo Lişma’da kaldığı ve azınlık çoğunluğun önünde iptal olduğu için, dostlar Lişma’ya giden yolda yürümek istediklerinde, kolektifin önünde iptal olmaktan kaçınmak için birleşirler ve her biri kendini diğerlerine adar. Amaçları başkalarını sevmek vasıtasıyla Yaradan sevgisine gelmektir. Şöyle yazdığı gibi: “Ve sen Tanrı’nı tüm kalbinle ve ruhunla seveceksin.”

Öyle görünüyor ki, küçük bile olsa kolektif olduklarında, onlar çoğunluk olarak kabul edilir ve bu çoğunluk, kolektifin çoğunluğuna kölelik etmez. Dolayısıyla, onlar Yaradan sevgisine ulaşmak için dost sevgisiyle çalışabilirler.

Dostunu kendin gibi sev emri tüm insanoğluna atfedilse de tüm insanoğlu başkalarını sevmeye eylemiyle Yaradan sevgisine giden yolda yürümez. İnsanlar birlik olduğunda birbirlerinin fikirlerini benimsediklerinden, Lişma (O’nun rızası için yapmak) meselesi –manevi çalışma ve Islahların esas amacı- kişinin kalbinde bu çalışma henüz sabitleşmemişse bile, çalışmayı yerine getirerek Lişma’yı başarırlar. Dolayısıyla, kişi başkalarıyla bağ kurduğunda, diğerlerinin fikri onun Lişma fikrini uyandırır. Bu sebeple, “Dostunu kendin gibi sev” meselesini sadece Yaradan sevgisine ulaşma aracı olarak gören ve tüm amacı kendini-sevme değil fakat Yaradan için çalışmak olan insanlara bağlanmak ve onlara hizmet etmek iyidir.

Bu, her birinin tek amacı Yaradan sevgisini edinmek olan özel bir grubun içindeki dost sevgisinin faydasıdır. Fakat manevi çalışmayla ilgilenmelerine rağmen sıradan insanlara bağlanıldığında, onlar Lo Lişma (O’nun rızası için değil) dediğimiz alma arzusıyla yetiştirildiklerinden, Yaradan’a ihsan etme amacı yolunda değillerdir. Bu nedenle, eğer onlarla birlik olurlarsa, onların fikirlerini benimserler ve sonrasında Lişma’yı başarma yolunda yürümenin iyi olmayacağını düşünürler, çünkü Lişma doğamıza zıttır ve bu nedenle Lo Lişma’dan çok daha zordur. Bu yüzden, kişi fazla bilgisi olmayan ve Yaradan’ın çalışmasının özünün kendileri için değil, Yaradan için olması gerektiğini henüz anlamamış olan insanlarla bağ kurmamaya dikkât etmelidir.

Fakat “dostunu kendin gibi sev,” kuralı tüm insanlara aittir. Yine de bize önceden kiminle bağ kuracağımız bilgisi verilmiştir. Bunun sebebi kişinin kendini sevmeden çıkmayla ödüllendirilmeden önce, çalışmanın zor olduğunu hissetmesidir. Çünkü beden buna direnir ve eğer bir fikrin altında birleşmiş, çalışmayı değil amacı hesaba katan bir grup insanın olduğu bir çevrenin içinde olursa, o zaman amacı içinde zayıflamaz.

Fakat eğer her zaman dostlarıyla beraber değilse, kişinin ihsan etme amacına tutunması çok zordur. Daha önce çalışmanın ve ihsan etme çalışması yolunda yürümenin daha iyi

olacağını idrak etmiş aklının zayıf düşmemesi için cennetin merhametine ihtiyacı vardır.

Sonra birden kişi dostlarıyla birlik olmasına rağmen, farklı düşünür ve kalabalıkları izlemenin daha iyi olacağı düşüncesine kapılır. Bu bizim yukarıda söylediğimiz gibidir: Küçük bir grubun kolektifiyle bağ kurmadığında, derhâl kitlelerin kolektifiyle çevrelenir ve onların maneviyat ve ıslahları tüm detaylarıyla yerine getirmenin yeterli olduğu düşüncesini ve Kral'ın emirlerini Musa ve onu izleyen atalarımız aracılığıyla yerine getirmeyi amaçlayan görüşünü benimser. Bunun için ödül alacağımızı düşünür ve bize şunu söyleyen atalarımıza inanırız, "Çalışmanın karşılığı için sana ödeme yapan ev sahibine güven." Neden bundan daha fazlasını düşünsün ki? Söyledikleri gibi, "Onu yerine getirmemiz bizim için yeterlidir."

Tıpkı Akaşiah'ın oğlu Kabalist Hananiah'ın söylediği gibi, "Yaradan insanları ödüllendirmeyi arzuladı, bu nedenle onlara çokça manevi çalışma ve ıslahları verdi." Bu demektir ki, bize verilen tüm manevi çalışma ve ıslahlar için büyük ödül alabiliriz.

Dolayısıyla, şimdi kişi kendi faydası için değil, Yaradan için çalışması gerektiğini ve kendini sevmeden çıkınca, Yaradan ile Dvekut'la ödüllendirileceğini anladığında, topluma karışmış olduğu hâlden daha akıllı hâle gelir. Kendini sevmeden çıkmanın zorluğunu görmesine rağmen, bunun gerçek yol olduğunu yani Lişma çalışmasına gelmek zorunda olduğunu idrak eder.

Fakat böyle bir toplumdan uzak olduğunda, derhâl çoğunluğun fikrine düşer. Diğer bir deyişle, halkın çoğunluğu henüz Lişma çalışmasının gerekliliğine, Maimonides'in söylediğine gelmemiştir, "Bilgelik kazanana kadar, onlar için sır olarak kalacak."

Kişi Lişma'nın yolunda yürüyen bir topluma girdiğinde, şu soru ortaya çıkar: "Bu kişi böyle bir yerde nasıl sonuca ulaşır?" Şuna inanmalıyız ki, bu üstten gelir.

Buna göre, neden sonrasında toplumla bağlarını kopardığını anlamalıyız. Baal HaSulam'ın dediği gibi kişi Lişma yolunda yürümeye başladığında, sonradan belli bir sebepten dolayı çalışmasında ihmalkâr olur ve kolektifin sıradan yoluna sapar, o zaman şöyle sormalıyız, "Neden ona üstten başka bir uyandırılma verilmedi?"

Bununla ilgili bize bir alegori verir. Bu durum nehirde yüzen bir insanın durumuna benzer. Nehrin yarı yolunda zayıf düştüğünde, yanında onunla beraber yüzen kişi onu iter böylece yeniden yüzmeye devam eder. Onu kurtarmaya çalışan kişi onu biraz iter fakat eğer onun işbirliği içinde olmadığını görürse, onu bırakır ve uzaklaşır. Ama onu ittirdiği zaman kendi başına tekrar yüzmeye başladığını görürse, tehlike uzaklaşana kadar her seferinde onu itmeye devam eder. Eğer bunda yer almazsa, onu bırakır.

Çalışmada da bu böyledir. Kişi üstten bir uyandırılma alır ve böylece Yaradan'a memnuniyet vermeyi bilerek çalışan insanların olduğu yere gelir. Kişiye birkaç uyandırılma verilir fakat buna ulaşmak için çaba sarf etmezse, kendisi için bahaneler bulur ve mücadeleden kaçır. Bu toplumdan uzaklaşınca kendini erdemli görür. Kendini haklı çıkararak, gerçekten erdemli olduğunu zanneder.

Dolayısıyla, kişi topluma tutunmalıdır. Ve elbette onlar birleşmiş olduklarından kolektif olarak kabul edilirler. Ancak, onlarınki büyük bir kolektif, toplum küçük bir kolektiftir. Dahası bir kolektif diğer kolektifin önünde iptal olmaz.

3) Dostlarla birleşmede özel bir güç vardır. Aralarındaki birlik sebebiyle düşünceler ve fikirler birinden birine geçtiğinden, her biri bir diğerinin gücüyle kaynaşır ve bununla gruptaki herkes tüm grubun gücüne sahip olur. Bu sebeple, her insan bireysel olsa da tüm grubun gücüne sahiptir.

Çalışmada “Boş bir Mekânda Kutsama Yoktur” Ne Demektir?

Makale No. 15, Tav-Şin-Mem-Het, 1987-88

Zohar’da (Truma, Madde 525) yazılıdır: “Bu masa, üstünde yiyecek olması ve ondan yiyecek çıkarmak için Tapınak’ta duruyor. Bundan dolayı bir an bile boş olmamalıdır. Diğer masa, Sitra Ahra’nın [öteki taraf], boşluk masasıdır, çünkü kötü ve eksikliğin olduğu bir yerde yukarıda kutsama yoktur. Bu, Yaradan’ın önündeki masadır. İnsanın Yaradan’ın önünde üzerinde kutsama yaptığı masa da boş olmamalıdır, çünkü boş bir mekânda kutsama yoktur.”

Boş bir mekânda neden kutsama olamayacağını ve yalnızca bu şekilde Yaradan ona kutsama verebileceği için kutsama almak isteyen kişinin bir şeye sahip olmaya çalışması gerektiğinin kutsal çalışmada ne anlama geldiğini anlamalıyız.

Bilgelerimiz, “Lanetli, kutsanmış olana tutunmaz.” dediler. Bu nedenle İbrahim kölesi Eliezer’in kızını almak istemedi. Dolayısıyla kişi Yaradan’a O’ndan istediğini vermesi için dua ettiği zaman ve içten, tüm kalbiyle, bir dua ettiğinde, kişi kesinlikle eksiklik içinde olduğunu hisseder. Tüm dünyadan daha eksik olduğunu hisseder. Aksi takdirde eğer kendisi kadar eksik olan başka insanlar varsa, “paylaşılan dert – yarı teselli” kuralına göre artık buna canı gönülden bir dua denmez.

Dolayısıyla, eksikliği artık tam değildir çünkü bu sadece yarım eksikliktir, çünkü eksikliğini çektiği şeyin yarısı diğerleri tarafından tamamlanmaktadır. Bu nedenle, doyumu almak için sadece yarım Kli’ye [kap] sahiptir – diğerlerinin sahip olmadıkları için ona veremeyeceği kısma. Dolayısıyla doyum almak için yarım ihtiyaçtan fazlasına sahip değildir.

Bu nedenle kişinin Yaradan'dan dileğini yerine getirmesini istediği dua, kalbin derinliklerinden olmalıdır. Bu, kalbe “arzu” denildiği için, eğer arzu kalbin derinliklerinden gelmezse, doyumu almak için gerçek ihtiyacı olmadığından, duasının bu nedenle kabul edilmediği anlamına gelir.

Bu nedenle kişi kendini dünyanın en kötüsü olarak görmeli ve o zaman “paylaşılan dert – yarı teselli” meselesi onunla ilgili olmaz, çünkü o herkesten daha kötüdür. Bilindiği üzere yaşamdaki tatmin özellikle başkalarının sahip olduğundan yoksun olduğu zamanla alakalıdır. Başkalarından daha fazla kazanıyor olabilir ve hatta çevresinden daha önemli şeylere sahip olabilir, ancak yine de bundan tatmin olmayabilir.

Kadınlar bunu daha çok hissederler. Bir şeyden yoksunsa, arkadaşlarından çok daha fazlasına sahip olsa bile, kendini eksik hissediyorsa, bir kadın, “Ölmeyi tercih ederim” diyebilir ve arkadaşlarından daha fazla şeye sahip olmak onu rahatlatmaz. Eksiklik yüreğine dokunursa, kendisini tüm dünyadan daha mutsuz hissettiğini söyler.

Şöyle ki kişi gerçek bir eksiklik hissettiğinde başkalarının da buna sahip olmaması onu rahatlatmaz. Arzusunu tatmin edememek acısını belirler ve kişiyi intihar etmeye bile götürebilir. Ancak bu, gerçek bir eksikliktir.

Burada çalışmada, maneviyat için arzu açısından kendisine benzer biri olduğunu görürse, “paylaşılan dert – yarı teselli” yoluyla tatmin olabilir. Bu nedenle çaresizliğe düşebilir, çünkü o zaman, eksikliğini çektiğini anladığı bu şeyi elde etmenin imkânsız olduğunu söyleyerek durumu kabul eder. Zira çalışmaya başladıktan ve başarısız olduğu birkaç denemeden sonra, derhal bunun zor olduğuna ve kendisine göre olmadığına karar verir. Ve derhal karar vermesinin nedeni, eksikliğin yarısı için “paylaşılan dert – yarı teselli” şeklinde doyum aldığından, o şeye olan arzusunun zayıflamış olmasıdır.

Bu, bir şey kaybeden ve onu arayan birine benzer. Nesneyi aramak için ne kadar zaman ayırması gerektiğine dair bir kural vardır: Bu, nesnenin değerine bağlıdır. Nesne çok değerliyse, onu aramak için çok zaman ayıracaktır. Az değerliyse, az zaman ayıracaktır.

İşte çalışmada da aynı şekilde. İhsan etmek için çalışmak onun için çok önemliyse, hemen pes etmez, ısrar eder ve buna ulaşmanın yollarını arar. Bu, Lişma'yı [Onun uğruna] elde etme niyetiyle Tora ve Mitzvot [emirler] ile meşgul olmayan, İbn Meymun'un [Maimonides] Lişma çalışmanın gerekliliğinin sırrının herkese açıklanmaması gerektiğini söylediği gibi Tora ve Mitzvot'u yerine getirmeye razı olan başka insanların olduğunu görürse, böyle değildir ve onlar Tora ve Mitzvot'u yetiştirilirken öğrendikleri gibi yerine getirmekten mutludurlar ve başka yollar aramazlar ve onları memnun eden budur.

Tora ve Mitzvot'ta gerçek niyeti aramaları gerektiğine dair bir miktar uyanış alsalar bile, bu arzusun onlar için o kadar önemli olmamasının nedeni budur. Bu nedenle ihsan etme yolunda yürümenin yolunu birkaç kez aradılar ve onu kolayca bulamadıkları ve gerçek bir eksiklikleri olmadığı için Lişma yolunda yürümeye başladılar ve sonra onu terk edip kitleleri takip ederler.

Bununla birlikte, İbn Meymun'un [Maimonides] "Bilgi ve çok bilgelik kazanana kadar, onlara bu sır azar azar öğretilir." sözlerini anlamalıyız. Bu sırrın onlara öğretildiğini söylediğinde bunun ne anlama geldiğini anlamalıyız. Lişma çalışmaları gerektiği söylendiğinde onlara hangi sır bildirilir? "Ve Tanrın Efendi'ni tüm kalbinle ve tüm ruhunla ve tüm gücünle seveceksin." diye yazıldığı üzere Yaradan'a hizmet etmemiz gerektiğini kim bilmez ki?

Bunu günde dört defa söyleriz: Şema de Korbanot, Şema de Yotzer Ohr, Şema de Arvit, ve Şema al Hamita [Şema metni gün içerisinde dört defa okunur] okumalarında. Çocuklar bile Şema okurlar. Yani herkes Yaradan için çalışmamız gerektiğini bilir, öyleyse onlara bildirilen, "bilgi ve çok bilgelik kazanmadan" önce ifşa edilmesine gerek olmayan sır nedir?

"Bilgi kazanmanın" ölçüsünü de anlamalıyız. Önceden öyle değilken şimdi artık onlara Lişma'nın sırrını ifşa etmenin mümkün olduğunu anlamak için bilgilerini nasıl ölçersin? Ve ayrıca, "ve çok bilgelik kazanmak" ne anlama geliyor? "Bilgelik" ne ve "çok bilgelik" ne, anlamalıyız.

Bilgelik ve bilginin, çalışmanın başlangıcında Lo Lişma'da [Onun uğruna değil] öğretildikleri zaman öğretmenlerden aldıkları şey olduğunu yorumlamalıyız. Yani Yaradan'a ve bilgelere inanarak mükafatlandırılacaklar ve inanmazlarsa cezalandırılacaklar. Bundan da anlaşılıyor ki Tora ve Miztvot'u yerine getirerek ve Yaradan'ı "tüm kalbinizle" severek O'nun bizi ödüllendireceğini ve ödülün O'nun bize emrettiği her şeyi yerine getirdiğimiz için ödül alacak olmamız olduğunu anlarlar. Başka bir ifadeyle, haz alınca utanmamak için bize uymamız için emirler vermiştir ve emeğin karşılığını bize öder. Bu şekilde, bedavaya bir şey almayacaklar, aksine O'nun için çalışma çabası için bir ödeme alacaklar. Böylece utanç meselesi olmayacak.

Artık "bilgi" ve "bilgeliğin" ne olduğunu anlayabiliriz. Bu, öğrenimlerinin başında, kendini sevme Kelim'inde [kaplar] kabul edilen ödülün daha fazlasını anlayamadıkları zaman, aldıklarıdır. Yani, kendisi için alma arzusunun bundan ne kazanacağını görmedikleri için kendi yararına olmayan bir şeyi yapmaya değer olduğunu anlayacak bilgelige ve bilgiye hala sahip değillerdi. Ancak, bilgelige sahip olacakları için Tora ve Mitzvot'a uymaya değer olduğunu anlamışlardı. Ödül alacaklarına inanıyorlardı, ki bu kazandıkları bilgelik ve bilgidir – kişisel çıkar için Tora ve Mitzvot'a uymaya değer.

Bundan anlaşılıyor ki “çok bilgelik”, yeni bir şeyi, anlayacak bilgiyi alarak anlayabildikleri anlamına geliyor. Buna “bilgi ve çok bilgelik kazanana kadar” denir. Başka bir deyişle, şimdi kendileri için değil, Yaradan için çalışmaya değer olduğunu görüyorlar. Ama bundan önce, kişisel çıkar için çalışmamanın mümkün olduğunu anlayacak bilgelige veya bilgiye sahip değillerdi.

Öğrenimin başında Lişma sırrını ifşa etme yasağının bunun yasaklandığı anlamına gelmediği, bunu anlayamayacakları için bunun imkânsız olduğu anlamına geldiği ortaya çıkıyor. Bu nedenle, çalışmalarına geçecek bir neden verilmelidir.

Dolayısıyla “bilgi ve çok bilgelik kazandıklarında” daha önce duymaları yasak olan sırrı duyabilirler. Yani, onlara asıl çalışmanın ihsan etme çalışması olduğu söylenmişse de, bu onlar için bir sır olarak kalacaktı çünkü onu hiçbir şekilde anlayamayacaklardı.

Daha ziyade, “bilgi kazandıktan sonra, bu sır onlara azar azar öğretilir.” “Azar azar”, kişinin kendi yararına değil, Yaradan uğruna çalışmanın değerli olduğunu anlamaya başladıkları anlamına gelir. Bu nedenle, “bilgi kazanana kadar” sözünü ev sahiplerinin görüşünün tam tersi olan Tora’nın görüşüne ilişkin olarak yorumlamalıyız. Ev sahiplerinin görüşü, tüm karın kendi alanında olması için çalışmaktır. Yani, yaptığı tüm işlerin maliki olmak, yani her şeyi kendi çıkarına yapmak ister.

Tora’nın görüşü bunun tersidir, bilgelerimizin “Tora, yalnızca kendisini onun uğruna ölüme mahkûm edende mevcuttur.” dedikleri gibi. Bunun anlamı şudur diye yorumladık: Benliğini, yani kendisi için alma arzusunu, öldürmeli ve O’na tutunmalıdır, ki bunu bilgelerimiz “O’nun niteliklerine tutun; O merhametli olduğu gibi, sen de merhametli ol.” diye yorumladılar. Diğer bir deyişle, kişi kendini sevme arzusunu iptal etme seviyesine ulaşmalıdır ve onun tek amacı Yaradan’ı sevmektir. Yani, yaptığı her şey sadece ihsan etmek amacıyla olmalıdır.

“Bilgi ve çok bilgelik kazanana kadar” diye yazılanın anlamı budur; ihsan etme çalışmasının sırrını zaten duyabildikleri zaman ve kendileri için değil, Yaradan için çalışmak istediklerinden dolayı bu çalışmanın gerçek çalışma olduğunu anlayabildikleri zamana kadar.

Şimdi sorduğumuzu açıklayacağız: “Bilgi ve çok bilgelik kazanana kadar” dediği üzere, onların zaten çok bilgelige sahip olduklarını nasıl bileceğiz? Baal HaSulam’ın dediği gibi, bu bilgi ve bilgelik onlara yukarıdan gelir, yukarıdan uyanış olarak.

Yine de bunu nasıl biliyoruz? Cevap şu ki, bu insanlar yukarıdan bir uyanış aldıkları için barış içinde yaşayamazlar, ancak ihsan etme çalışmasını başarmaya doğru onlara rehberlik edebilecek birisini bir yerden bir yere araştırırlar. İlerlemek için bir yol araması ve her günkü çalışmasından hiç tatmin olmaması, onun bilgi ve yukarıdan

uyaniş aldığının işaretidir. O kişi, kendisine Yaradan uğruna çalışma gerekliliği meselesi olduğu söylendiğinde, bu sırrı anlayabilecektir çünkü zaten “bilgi kazanana kadar” idrakine sahiptir. Dolayısıyla, anlayacak bilgiye sahip olduğu için, artık bir sır değildir, çünkü sır, bildiğimiz sürece değil aksine, bilmediğimiz sürecedir.

Ancak İbn Meymun [Maimonides] “Ve onlara bu sır azar azar öğretilir.” der. Çalışmanın özünün ihsan etmek için ile uğraşmak olduğunu bir defada anlayamayacağımızı yorumlamalıyız. Daha ziyade, bu anlayışta iniş çıkışlar vardır çünkü bu çalışma doğaya aykırıdır. Bu nedenle, kişi Lişma çalışmamız gerektiğini anladığında, beden onu yener ve Yaradan uğruna değil, kendi iyiliğimiz için çalışmamız gerektiğini savunur. Bu “azar azar”ın anlamıdır. Yani, ilk ve son olarak bilmesi gereken bu farkındalık bir defada değil, birer birer gelir.

İhsan etmek için çalışmakla ödüllendirilme amacını kişi tek başına başaramaz. Aksine bu Yaradan’ın yardımını gerektirir. Bilgelerimiz bunun hakkında, “Arınmaya gelene yardım edilir” dediler. Bu, kendini alma kaplarından arındırmak ve ihsan etmede çalışmak isteyen Yaradan’dan yardım aldığı anlamına gelir. Bununla birlikte, Yaradan’dan yardım isteyen duası canı gönülden olmalıdır. Diğer bir ifadeyle, Yaradan uğruna bir şey yapamıyor ve yalnızca kendisi için yapabiliyor olması, nedeniyle hissettiği eksiklik kalbin tüm arzusudur ve bunun dışında Yaradan’ın kendisine yardım etmesine hiç ihtiyacı yoktur, çünkü şöyle hisseder: Yaradan uğruna çalışmıyor ve sadece kendisi için çalışabiliyorsa, ona göre buna “hayat” denmez.

Böyle bir hisle, dünyanın en kötü ve en aşağılık insanı olduğunu hisseder. Dünyada çok Tora ve çok sayıda sevaba sahip oldukları için saygı duyulan insanlar olduğunu gördüğü halde, Lişma çalıştıklarını görmemesine rağmen, yine de kendilerinde hiçbir eksiklik hissetmezler. Bu nedenle, Yaradan’a Lişma’ya ulaşmasına yardım etmesi gerektiğini söyleyebilir, çünkü o dünyanın en kötüsüdür.

Durumunun en kötüsü olduğunu ve tüm dünyadan daha fazla acı çektiğini hissetmesi gerekmesinin nedeni, aksi takdirde Yaradan’ın doldurabileceği tam bir Kli’ye sahip olmayacak olmasıdır. Buna “kalbin derininden” denir. Yaradan tam olduğuna göre, O insana Kli’sinin içinde verdiği zaman, o Kli’nin de tam olması gerekir, yani başka bir arzu ile herhangi bir karışım olmaksızın tam bir arzu.

Bu nedenle, kişi Lişma ile meşgul olmayan, yine de bu kadar kötü bir durumda olduklarını hissetmeyen başkalarının olduğunu gördüğünde ve “paylaşılan dert – yarı teselli” (olduğundan), eksikliğin yarısını onlar doldurarak tamamlarlar. O zaman, Yaradan’ın sadece yarım eksiklik için yardım etmesine ihtiyacı yoktur. Buradan anlaşılıyor ki o sadece yarım Kli’ye sahiptir, ama Yaradan doyumu sadece tam bir Kli’de verir, yani tam bir eksiklik üzerine.

Bu nedenle kendisinden daha az hayatı olan insanlar olduğunu ve ihsan etme çalışmasına bu kadar ihtiyaçları olmamasına rağmen yaşayabildiklerini görünce ve her halükârda onlardan daha kötü değildir, bu nedenle onun eksikliği diğerleri tarafından doldurulmaktadır. Ama onlardan daha kötü olduğunu görürse, bunda kendisini kandıramaz ve Yaradan için bir şeyler yaptığını söyleyemez, sadece o zaman başkalarından yardım alamayacağı ortaya çıkar. Bu nedenle, gerçek bir eksikliği olduğunu hisseder, yani ihsan etmek için çalışmamaktan herkesten daha fazla acı çeker.

Yukarıdakine göre, bilgelerimizin “Ödül almak için büyüğüne hizmet eden köleler gibi olmayın.” (Avot, Bölüm 1) sözlerini yorumlamalıyız. Dileklerini bahşetmesi için Yaradan’a dua etmeye geldiğinde, arzunun ödül almak için, yani yarı doyum – sonuçta durumunun dünyanın en kötüsü olduğunu hissetmediği için “paylaşılan dert – yarı teselli” de olduğu gibi, eksikliğin yarısı zaten diğerleri tarafından doldurulduğundan O’na eksikliğin sadece yarısını tatmin etmesi için dua ediyor olman – olmaması gerektiği diye yorumlamalıyız.

Fakat durumunun tüm dünyadan daha kötü olduğunu gördüğünde halktan herhangi bir doyum almaz. Doğal olarak, Yaradan’ın dileğini yerine getirmesi için dua ettiğinde, eksikliği olan tam bir Kli’ye sahiptir. Başkalarından bir ödül aldığı zaman bu böyle değildir, zira Pras [ödül] “Şafakta Paras [ikiye böl] ve alacakaranlıkta Paras” ayetinden gelir.

Boş bir yerde neden kutsama yoktur, diye sorduğumuz soruyu artık yorumlayabiliriz. Bu, lanetli olanın kutsallığa tutunmaması yüzündendir. Bu nedenle, Zohar’ın sözlerinde olduğu gibi, kutsama lanetli bir yere gelemeyeceği için duası için doyum alamaz.

Açıkladığımıza göre, dünyanın en kötü insanı olduğunu ve içindeki kötülükten onun gibi acı çeken başka kimsenin olmadığını hissetmedikçe dua, gerçek bir dua olarak adlandırılmaz. Öyle anlaşıyor ki kişiye “lanetli” denir ve “kutsanmış, lanetli olana tutunmadığı” için eksikliği için nasıl doyum alabilir?

Cevap, “lanetli”nin Keduşa’nın [kutsiyet/kutsallık] zıttı olarak görülmesidir. Keduşa bir kutsama ve hayattır ve bir eksiklikte, içinde biraz yaşama sahip olabilecek hiçbir şey yoktur, çünkü fakirin kendisinden canlılık alacağı bir şey yoktur, bilgelerimizin söylediği üzere, “Yoksullar ölü olarak kabul edilir.” Bu nedenle Zohar’da, kişinin Yaradan’ın önünde üzerinde kutsama yaptığı bir masanın da boş olmaması gerektiğini söylediler zira boş bir yerde kutsama yoktur.

Bununla birlikte, kişi (kendisinin) gerçekten hissettiği gibi – Yaradan uğruna hiçbir şey yapamamasının gerçekten bir kötülük ve alçaklık hali olduğunu, kendisinden daha kötüsünün olamadığını derinlemesine düşündüğünde, bu durumda soru şu: Ondaki liyakat nedir ki başkaları ödüllendirilmemişken, -ama aksine bütün olduklarını düşünüyorlarken-, o gerçeği görmekle ödüllendirildi?

Onlar da henüz gerçek bir bütünlükleri olmadığını hissetmelerine rağmen, nicelikte biraz daha eklemeleri gerekmesi dışında, Tora ve çalışmaya sahip oldukları için, yine de genel halkın üzerinde durduklarını hissediyorlar. Ama nitelikte eklenecek daha çok şey olduğunu anlamalarına rağmen, o kadar da kötü değildir; daha kötü insanlar vardır. Her zaman eklenecek daha çok şey olduğuna inanırlar, ancak sahip olduklarına ekleme yapmadan da yapabilirler.

Öyleyse, neden o insan gerçekten hiçbir şeyinin olmadığını hissediyor? Lişma çalışmamız gerektiği ve onun bundan hala uzak olduğu sırrını ona kim ifşa etti? Bu nedenle acı çeker ve fakir olduğunu, hiçbir şeyinin olmadığını hisseder ve çoğu zaman ölmesinin daha iyi olacağını düşünür.

Diğerlerinden daha iyi olmadığını görür, ama gerçeği görmekle ödüllendirilmesinin sebebi nedir? Bunu bilmenin kendisine kendi güçlerinden değil, yukarıdan gelmiş olması gerektiğini söyler. Dolayısıyla, şimdi Yaradan'ın ona karşı diğerleriyle olduğundan daha düşünceli olduğunu görür. Bundan şu sonuç çıkıyor: Burada, O'nun ona gerçeği yukarıdan ifşa etmesiyle ilgili olarak, ki bu İbn Meymun'un [Maimonides] onlar bilgi ve çok bilgelik kazanana kadar bu sır bildirilmez diye söylediğidir, şimdi kişi görür ki yukarıdan, Lişma çalışmanın gerekliliğinin sırrı kendisine ifşa edilmiştir.

Bilgelerimizin “Arınmaya gelene yardım edilir.” dediği üzere, şimdi Yaradan'ın kendisini yakınlaştırması ve ona yardım etmesi için dua eder. Yani, zaten bir şeyi var ve artık boş bir masaya sahip olarak kabul edilmez, çünkü arınmaya geldiği gerçeğinin, yani Lişma çalışmasına ihtiyaç hissettiğini bilmesinin, kendisine kutsanma denir, yani kişi gerçeği bilmekle ödüllendirilmiştir.

Bununla ilgili olarak, bunu bilmekle ilgili olarak, kişi Yaradan'a teşekkür etmelidir. Buna “kutsama” denir. Bunun üzerinde yukarıdan bir kutsanma olabilir, çünkü bu boş bir şey değildir – kişi ihsan etme yolunda yürümemiz gerektiğini bilmekle ödüllendirilmiştir. Bu demektir ki ihsan etme yolunda çalışmak istemesini lüks olarak, çalışmaya ek olarak, hissetmez. Aksine, bunu çalışmanın nüvesi olarak hisseder. Yani, insanın çalışmasının özü, bize İsrail'i arındırmak için Tora ve Mitzvot verilmiş olmasıdır. Bu arındırmada herhangi bir ilerleme görmez. Aksine, her seferinde ihsan etme çalışmasından ne kadar uzakta olduğunu görür ve şimdi kendini sevmeye daha çok batmış olduğunu görür.

O nedenle anlaşılıyor ki şimdi duasında yukarıdan aldığı bir hayat var ve bunun için Yaradan’a teşekkür etmeli. Buna onun zaten bir kutsaması var denir ve üst kutsamanın üzerinde olabileceği bir şey vardır. Buna artık boş bir şey denmez. Bununla ilgili olarak, “Efendi’ye sevinçle hizmet et” denilebilir.

Bu şu soruyu gündeme getiriyor: Yüreğinin derinliklerinden dua etmesi gerekiyorken nasıl sevinçli olabilir? Bu, onun hiçbir şeyi olmadığı anlamına geliyor, o halde nasıl memnun olabilir? Cevap, Yaradan’a dua etmesinin onu Yaradan uğruna çalışmaya yaklaştıracığına ve insanın çalışmasının özünün bu olduğuna ve bunu yukarıdan aldığına inanmasıdır. Bu farkındalık, eksiğinin ne olduğu ve ne için dua etmesi gerektiği gerçeğini anlamakla ödüllendirilmekten sevinç içinde olmayı mümkün kılabilir.

Şimdi görüyoruz ki insan bugünden, şimdi sahip olduğundan yaşam almalı. Buna, kişinin Yaradan’ın önünde üzerinde kutsama yaptığı masa boş değil denir, Zohar’da belirtildiği gibi. Yani, kendisinden yaşam alacağı bir şeyi vardır, “hayat ve kutsama” diye yazıldığı üzere. Ve talep ettiği şey gelecekte almak ve gelecekte keyif almak istemesidir. Yani kişi şimdi zevk alabildiği şeyden canlılık alır ve buna o şimdide yaşıyor denir.

Diğer bir deyişle, bugünden beslendiğini ne zaman söyleyebiliriz? Yaradan’ın ona gerçeğin bilgisini vermiş olduğunu nasıl takdir edeceğini bilirse. O zaman Yaradan’ın gerçekten de ona karşı düşünceli olduğunu ve hakikat yolunda yürüdüğünü görmek için ona gözkulak olduğunu görür. Buna inanabiliyorsa o zaman besini vardır, hayatı olduğu gerçeğinden besliyor kendini. Ve kişi bunun için Yaradan’a duyduğu minnettarlığa göre inancının ölçüsünü görebilir. Bu, Yaradan’ın kendisine gösterdiği eksiklikten dolayı Yaradan’a teşekkür edemiyorsa, bunun Yaradan’ın onu kişisel İlahi Takdir ile gözettiğine olan inanç eksikliğinden kaynaklandığı anlamına gelir.

Şunu sorabilirsiniz: Eğer memnun olabiliyor ve Yaradan’ın kendisine kişisel İlahi Takdir şeklinde rehberlik ettiğine inanıyorsa, Yaradan’a neden dua etsin? Dahası, eksikliğinden dolayı Yaradan’a teşekkür ediyorsa, nasıl olur da kalbin derinliklerinden dua edip Yaradan’dan uzak olmaktan dolayı acı çektiğini söyleyebilir? Biri diğeriyle çelişiyor. Eğer şimdide sevinci varsa ve bundan canlılık alıyorsa, geleceğe dair ne istemeli, Yaradan’ın dileklerini yerine getirmesini mi?

Cevap şudur: Kişinin mutlu olmasının, çalışmamızın özü olan ihsan etme yolunda henüz başlamamış bile olduğu gerçeğini bilmeye gelmesinden kaynaklandığını söyleriz. Bu nedenle uzak olması ona acı veriyor. Ve eğer Yaradan’a olan uzaklığından acı çekmiyor ve hala kendini sevmeye batmışsa, bu ne tür bir gerçek ki Yaradan’a bize gerçeği – kuyunun dibinde, Klipot’un [kabuklar/pullar] ve Sitra Ahra’nın [öteki taraf]

yerinde, olduğumuzu – ifşa ettiği için teşekkür edebilelim. Bu bilgiyle Yaradan onu ölümden kurtarır.

Yaradan’dan ayrı kalmayı kabul eder ve bundan haz alırsa, o zaman hala “sır” koşulundadır, çünkü Lo Lişma’ya “ölüm iksiri” denir, neticede bu koşulda kalmak istemektedir. Bundan anlaşılan o ki Yaradan’a verdiği minnettarlık bile gerçek değildir zira Hayatların Hayatı’ndan ayrı olduğu ve Lo Lişma’da kalmak istedikleri için günahkarlara hayatlarında “ölü” dendiği sırrını bilmez.

Aksine, tam da gelecek için, Yaradan onu kendini-sevmenin yönetiminden çıkarmasını istediği ölçüde, şimdi Yaradan ona çalışmanın özünün Lişma olduğunu söylemiştir ve kişi bundan acı çeker ve Yaradan’ın kendisine bir an önce yardım etmesini ister ve o zaman denebilir ki Yaradan ona gerçeği ifşa ettiği için mutludur. Dolayısıyla bu iki zıtlığı bir arada anlamalıyız: Birisi şimdidedir, kötülüğün farkındalığına gelmiştir ve bu durumdan kaçmalıdır ve eksikliğin tatmini gelecektedir.

Bundan çıkan sonuç şu ki başlangıçtaki kutsanma gerçeğe gelmiş olduğu içindir ve şimdide bundan keyif almalıdır. Buna “Efendi’ye sevinçle hizmet et” denir. Daha sonra, yani gelecekte bir kutsanma vardır; doyumu alacaktır, Yaradan ona yardım edecektir, bilgilerimizin “Arınmaya gelene yardım edilir.” dediği üzere. Kişi dua etmeye geldiğinde lanetli değil, kutsanmış durumda olmalıdır, bu demektir.

Buna göre, bilgilerimizin “Kişi her zaman Yaradan’ı övmeli ve sonra dua etmeli” (Berakhot 32) sözlerini yorumlamalıyız. Diğer bir deyişle duadan önce kendisinin boş bir Kli olmadığını, Yaradan’dan gerçeğin – kendi yararımıza değil, Yaradan uğruna çalışmamız gerektiği – farkındalığını almakta kutsama olduğunu görmeli. Ne için dua edeceğini bildirdiği için Yaradan’a teşekkür eder.

“Yaradan’a övgüde bulun.” diye yazılıdır. Ne övgüde bulunmalı? Cevap şu ki Yaradan, eksikliğinin ne olduğu gerçeğini ona ifşa ettiği ve böylece genel halkın düşündüğü gibi iyi olduğuna dair kendisini kandırmayacağı için. Bunun yerine, Yaradan ona önemli bir şeyden yoksun olduğunu ve onun için dua ederse, yani gerçekten neyden yoksun olduğunu bilmek için büyük ihtiyacı bilirse, şimdi anladığı üzere, o zaman Yaradan’ın doldurabileceği tam bir Kli’ye sahiptir, çünkü şimdi tüm kalbiyle dua ediyor. Buna “tam bir Kli” denir.

Kişinin aslında Yaradan uğruna her şeyi yapabilmek dışında hiçbir şeye ihtiyacı olmadığını bilmesi gerekir çünkü ancak o zaman haz ve keyfi alabilecektir çünkü Yaradan dünyayı sadece bu amaçla yarattı – yarattıklarına iyilik yapmak için.

Yukarıdakine göre Zohar’ın şu sözlerini yorumlayabiliriz: “Öteki masa, Sitra Ahra’nın, boşluk masasıdır.” Zohar’ın “Yaradan’ın önünde kişinin üzerinde kutsama

yaptığı masa boş olmamalı çünkü boş bir mekânda kutsama yoktur.” diye adlandırdığı Keduşa masasıyla alakalı olarak açıkladığımız üzere, bu böyledir çünkü lanetli, kutsanmış olana tutunmaz. Masa, üzerinde Yaradan’ın kutsamasını aldığımız yerdir. Bundan dolayı Keduşa, Yaradan’ın kendisine ne istemesi gerektiğinin bilgisini verdiğine inandığı anlamına gelir.

Hastalığın nedenini bildiğimiz zaman bu büyük bir kutsamadır. Sitra Ahra’yla bu böyle değildir. Yani, kişi Yaradan’dan dileklerini bahşetmesini ve kendisine bir kutsama göndermesini istediğinde, ama Yaradan’ın dua etmek için kendisine yer açtığına inanmadığında, bu Sitra Ahra’dır, Keduşa’ya benzemez.

Keduşa'nın (Kutsallığın) İnşa Edildiği Temel Nedir?

Makale No. 16, Tav-Şin-Mem-Het, 1987-88

Dünyevi bir bina inşa edilirken binayı inşa etmek isteyen kişinin, önce bir temel kazdığını ve binayı bu temelin üzerine kurduğunu görüyoruz. Temel kazarken tek katlı bir bina inşa etmek ile çok katlı bir bina inşa etmek arasında bir fark olduğunu anlamalıyız. Dolayısıyla temelin zemine kazılması, binanın yüksekliğine göre olmalıdır. Temel, bir seferde kazılmaz. Tam tersine, her gün daha derin olacak şekilde inşa edilir ve daha sonra, üzerine yüksek bir bina inşa edilebilir.

Aynı şey, maneviyatta da geçerlidir. Kişi, tek katlı bir bina inşa etmek isterse temeli çok derin kazmasına gerek yoktur. Biraz kazar ve Tora ve Mitzvot'u (emirler/iyi işler) yerine getirerek, binasını inşa edebilir. Maneviyattaki kazı nedir? O bir eksiklik, kalp, "arzu" olduğundan kalbe bir eksiklik kazıldığında kalbe, Malhut, "yeryüzü" ya da "toprak" denir.

Maddesellikte olduğu gibi, toprağa bir eksiklik kazarsınız. Diğer bir deyişle bina inşa etmeden önce, önce toprağı kazmalı yani kazılacak yerde ne varsa çıkarmalıyız. İnşa etmek istediğimiz yer boşaldığında, inşa etmeye başlarız. Eğer yer toprakla doluysa bina çökeceği için, onun üzerine inşa edemeyiz.

Benzer şekilde, maneviyatta da toprağı yani kalbi kazmalıyız ve kalpteki tozu oradan çıkarmalıyız ve o zaman kalp, hiç kalıntı kalmadan boşalmış olur. Sonra, inşa etme zamanı gelir. Öyle görünüyor ki kalp maddesel şeylerle dolu olduğunda, o toprağın üzerine herhangi bir bina inşa etmek imkânsızdır, zira bir şey, eğer ona ihtiyaç yoksa var olamayacağı için tüm bina çöker.

Tersine, kişi ihtiyaç ve özlem duyduğu şeyin eksikliğini hissettiği noktada, onu elde ettiğinde o şey, var olma hakkına sahip olur çünkü kişinin ona ihtiyacı vardır. Ve o

zaman, kişi bilir -önemin ölçüsü, ihtiyacın ölçüsüne bağıdır ve kişi, binayı düşmanlarının onu yıkmaması için nasıl koruyacağını bilir.

Burada, temel kazma meselesi başlar yani kazının derinliğı, kişinin inşa etmeyi planladığı binanın yüksekliğıne bağıdır. Bazen kişi, zemin seviyesinde bir binadan hoşnut olduğunu söyler. Başka bir deyişle kişi, bununla zemin seviyesinde yani topraktan uzak olmayan bir yapı inşa etmek için, Tora ve Mitzvot'u yerine getirmek ister.

Bu, kişi, alma kapları olarak kabul edilen maddesellikte yani bu ödölde kalmayı arzuluyor demektir. Yaşamak için bir bina inşa ettiğinde bunun ödölü, içinde yaşayacağı binadır. Bu nedenle bilinir ki kişi, sadece ödöl için yaşamak ister, ödöl ise çalışmasının karşılığında aldığı haz ve mutluluk olduğundan ve insan sadece haz ve mutluluk almak için yaşamak istediğinden, bu onun yaşamıdır.

Tora ve Mitzvot'u çalışma sırası, Lo Lişma (O'nun adına değil) ile başlar, Zohar'da yazdığı gibi: "Bazıları Tora ve Mitzvot'u bu dünyada ödüllendirilmek için yerine getirir ve bazıları ise bir sonraki dünyaya sahip olmak için çalışır." Ancak onun ödölü, dünyasal dediğimiz, sadece alma kaplarının içinde alacağı ödöldür. Bu tutuma, "dünya insanları" denir yani onlar "alma arzusu" olarak adlandırılan dünyadan, ayrılmak istemezler.

Bu, Maimonides'in (Hilhot Teşuva (Ceza Yasası), bölüm 10) söylediğı gibidir, "Küçüklere, kadınlara ve dünya insanlarına (eğitimsiz insanlara) öğretilirken, onlara, sadece korkudan ve ödüllendirilecekleri için çalışmaları öğretilir."

Diğer taraftan Baal HaSulam'ın söylediğıne göre, bilge bir öğrenci olmak, Bilge'nin niteliklerini öğrenmek demektir ve Yaradan'a, "Bilge" denir. Dolayısıyla ihsan etme yolunda yürüyenler, bilgeden öğreniyor olarak kabul edilir. Bu nedenle ona, "bilge bir öğrenci" denir.

Öyle anlaşılıyor ki, Tora ve Mitzvot'a "kendi yararı için bu dünyanın ya da gelecek dünyanın ödölü" denilen binayla ödüllendirilmek için bağlanan insanlar, "dünya insanı" olarak tanımlanırlar. Onların, sadece zemin-katı inşa etmek istedikleri düşünülür. Bu nedenle derin bir temel kazmalarına yani derin olması için, her gün kazmalarına gerek yoktur. Bunun yerine, bir kez kazarlar ve bu, onlar için yeterlidir.

Diğer bir deyişle kişi, ödüllendirilmek üzere Tora ve Mitzvot'u yerine getirmek için bir ihtiyacı ve arzusu olduğunu, bu eksikliği anladığı zaman zaten bu nedenle ödölün inşasını elde etmek için çalışabilir. Bu böyledir çünkü kişi, kendini-sevmekten çıkmayı arzu etmediğı sürece beden, Tora ve Mitzvot'a direnmez. Dolayısıyla her gün kazmaya ihtiyaç duymaz yani Tora ve Mitzvot'a bağlanmak için, bir arzu ve eksiklik aramasına

gerek kalmaz çünkü beden, kendi faydası için çalışmanın değerli olduğunu anladığı için, kişinin bu gereksinimine direnmez.

Bu nedenle çok derin kazmasına gerek yoktur. Daha ziyade Tora ve Mitzvot'a bağlanmanın iyi olduğunu anlama ihtiyacı, çalışmada onu motive etmek için yeterlidir. Öyle anlaşıyor ki, bir kez yaptığı kazı, daima onunla kalır ve çalışmaya devam edebilir. Bu nedenle kazının derin olmasına gerek yoktur.

Ancak, eğer çok-katlı bir bina inşa etmeyi yani NRNHİY içeren bir Neşama (ruh) ile ödüllendirilmeyi arzularsa ve eğer niyeti, özellikle ihsan etmek yani tüm düşünceleri ve arzuları, kendisi için değil de sadece Yaradan'a memnuniyet vermek için olursa ödüllendirilebilir. Bu durumda, eğer böyle bir bina inşa etmek için bir temel oluşturmak istediğinde, bu temelin kazılması yani buna duyulan ihtiyaç, tek bir seferde oluşmaz.

Bu böyledir, çünkü kişi kendisiyle çalıştıktan ve bedeninin ihsan etmenin değerli olduğunu anlamasına izin verdikten sonra, bu kazı ona kolay gelmez. Kazı sırasında, içine delik açması çok zor olan kayalara çarpar. Bir kayaya küçük bir delik açmak bile çok zordur.

Diğer bir deyişle kişi, anlamayı arzuladığında -büyük bir arzusu olduğu ve ihsan etmek için hiçbir şey yapamadığını gördüğü ve istediği şeyi yani onu ıslah edecek olan Tora'nın ışığını vermesi için, Yaradan'a yakarmayı dilediğinde- kazının tam ortasında, büyük bir kaya bulur.

Dolayısıyla içinde, neden kendisi için değil de Yaradan için çalışması gerektiğini bilmeyi arzulayan bir düşünce uyanır. Her şeyden önce, bilinir ki "Yaşamın ve dostlarının yaşamında, önce kendi yaşamın gelir." Ve bu algıya verecek cevabı yoktur. Bu nedenle kazıyı durdurur çünkü kaya, içine delik açılmayacak kadar serttir.

Bu sebeple, kayayı kırması için değerli bir alete ihtiyacı vardır. Bu alete, mantık ötesi inanç denir ve yalnızca bu alet, "dışsal sebep" denilen kayayı kırabilir yani bu sebep, Keduşa'nın (kutsallık) dışındadır çünkü o sadece, meyveyi koruyan bir kabuk gibi, Keduşa'ya hizmet eder.

Bu nedenle sadece mantık ötesi inanç ile taşı kırmak mümkündür ve burada kişi, sürekli olarak mantık ötesi gitmeyi başaramadığı için, inişler ve çıkışlar meselesi vardır. Şöyle ki tüm kazışı ve bazı eksiklikler buluşu, Yaradan'dan, gene bir kaya parçası ile tıkanmış olan ihsan etme yolunda yürümesi için, ona güç vermesini istemek üzere kendinde bir yetersizlik hissetmesi içindir.

Sonuç olarak, kişi bir kez daha kazmak zorundadır. Toprağı her kazmaya başladığında, kazının tam ortasında yine bir taş bulur. Bir kez daha mantık dahilinde sorular sormaya

başlar. Ve tekrar üstesinden gelir ve mantık ötesi inanca tutunur. Bir kez daha bir eksiklik yeri bulur ve Yaradan'a, onu çalışmasına yaklaştırması yani çalışmayı kendisi için değil, Yaradan için yapması için, yakarmaya başlar.

Tüm inşaat, mantık ötesi inşa edildiğinden kazı tekrar mühürlenir, yani ihtiyacı tekrar kaybolur ve isteyecek bir şeyi yani Yaradan'ın onu daha yakına getirmesine ihtiyacı kalmaz. Bu nedenle tekrar kazmaya yani bir eksiklik bulmak için çalışmaya başlamalıdır ki böylece Yaradan'a, binasını inşa etmesini istemek için bir dayanağı olsun.

Bu kazıda, toprağı kazarken bulduğumuz şey, toz ve taştır. Toza, "kalp" yani insanın kendisi için alma arzusu denir. Bu, yine de çok kötü değildir çünkü kişi, büyük bir çabayla kalbinden tozu atabilir. Fakat kazının ortasında, taş parçaları bulup mantığı sorular sormaya başladığında, o zaman mantık ötesi gücü bulabilmesi için, cennetin merhametine ihtiyaç duyar.

Dolayısıyla temel atmada büyük bir çaba vardır çünkü kazı bir günde bitmez. Daha ziyade, kazmaya başladıktan hemen sonra, taşlar ortaya çıkar ve aklına düşer yani yabancı düşüncelere kapılır. Öyle ki mantık ötesi gittiğinde, uzun süre bunu sürdüremez, başka bir düşünüşle acı çeker ve yeniden başlamak zorundadır. Ancak, kişi şuna inanmalıdır ki hiçbir çaba boşa gitmez. Tersine, her şey kalıcıdır ve çalışma sırasında, şimdiye kadar yaptıklarını göremediği bir ıslah söz konusudur.

Dolayısıyla kişinin her gün temeli kazdığında, toprağın derinlerine doğru kazdığı ve dün yaptığı çalışmaya geri dönmediği düşünülür. Fakat gelişim derinleşmektedir ve kazının derinliğinin ölçüsü, ihsan etme arzusu için Yaradan'ın yardımına gerçek bir ihtiyaç duymaya başlamasıyla ölçülür.

"Her bir kuruş, büyük meblağda birikir." Son olarak, tüm bu kazı sonucunda, öyle bir derinliğe ulaşır ki onun üzerine bina inşa etmek mümkün olur ve Neşama'nın NRNHY'ı ile ödüllendirilmeye layık hale gelir.

Keduşa'nın (kutsallık) inşasını, iki şekilde anlarız: 1) Kli (kap) 2) Işık.

Bir kap (Kli) demek, Yaradan, kişiye bir arzu ve O'na ihsan etme özlemi veriyor demektir.

"Işık" demek, kişi, Dvekut (bütünleşmek) denilen ihsan etme arzusuna sahip olduğunda, NRNHY ile ödüllendirilene kadar, Neşama derecesi alıyor demektir. "On Sefirot Çalışmasına Giriş" (madde 133) kitabında şöyle yazılmıştır: "Bu, eksiksiz bir erdemlinin çalışması dâhilindedir ki yüzün gizliliği sırasında yapılan seçime, Tanrı'yı edinme kapısı bir kez açıldıktan sonra kesinlikle başvurulmaz. Onun yerine, O'nun

çalışmasının yani yüzün ifşasının birinci derecesinden başlanır. Bu durumda, kişi birçok derecede ilerlemeye başlar, şöyle yazdığı gibi: 'Erdemli olan, bir güçten diğerine gider.' Bu çalışma, Yaradan'ı edinme arzusunda onları nitelikli kılar, O'nun yaratılış düşüncesi idrak edilir: Yarattıklarına memnuniyet vermek."

Şimdi görebiliriz ki Yaradan'la Dvekut ile ödüllendirilmenin yani ihsan etmeyi isteme derecesini elde etmenin, bir derecesi vardır. Bundan sonra, ışığın ifşasındaki dereceler olan NRNHY denilen ışıkla ödüllendirilme düzeni vardır.

Daha önce söylediklerimize göre, şu yazılanları (Yaratılış 26:15) yorumlayabiliriz, "İbrahim'in babasının zamanında, babasının hizmetkârlarının açmış olduğu tüm kuyuları Filistinliler mühürledi... Ve İshak oturdu ve İbrahim'in babasının günlerinde kazılan ve Filistinlilerin hepsinin mühürlediği su kuyularını yeniden kazdı. İshak'ın hizmetkârları kazdı... Ve Gerar'ın çobanları, İshak'ın çobanlarıyla tartışarak şöyle dedi, 'Su bizim!'... Ve tekrar başka bir kuyu açtılar ve onunla ilgili de tartıştılar... ve o, başka bir kuyu kazdı ve onunla ilgili tartışmadılar ve onu, Rehovot olarak adlandırdı, çünkü 'Sonunda, Efendi bizim için bir yer açtı ve o topraklarda verimli olacağız.' Ve oradan, Beerşeba'ya yükseldi."

Yaptıkları kazı, bir eksiklik ve Yaradan'ın onları kurtarması için bir ihtiyaç bulmak içindi; bunlar, Kli yani Yaradan'a onlara ihsan etme arzusu vermesini istemek içindi. Ve gördüler ki bunu yapamıyorlar çünkü beden, doğası gereği sadece alma arzusuyla doğduğundan buna direniyor.

Ancak, bunda da iki şeyin farkına varmalıyız: 1) Yaradan'a, alma arzusunun üstesinden gelme ve ihsan etmek için çalışmak üzere, güç vermesi için dua ettiği ve Yaradan'ın, bu gücü vermesini dilediğinde 2) Bazen kişi, ihsan etme arzusu vermesi için Yaradan'a yakaramaz çünkü beden, duaya da direnir. Beden, belki Yaradan ona yardım eder ve o, alma arzusunu kaybeder diye korkar. Bu durumda kişi, Yaradan'a, bedeninin üstesinden gelme gücü vermesi için dua etmelidir, böylece alma arzusunun üstesinden gelmesi ve ihsan etmek için çalışmasında yardım etmesi için, Yaradan'a dua etme gücüne sahip olacaktır.

Öyle görünüyor ki o, dua ediyor ve isteği nedir? Dua edebilmek. Buna, "dua için dua" denir. Bu, Yaradan'ın ona, Kli ile ilgili olarak yani ihtiyacı olan şeyin, ihsan etme gücü olduğunu anlamasına yardım etmesi gerekir, demektir. Görünen o ki Yaradan, ona yardım eder ve kişinin ihtiyacı olan tek şeyin, akılda ve kalpte, ihsan etme arzusuna sahip olmak olduğunu anlamayı isteme arzusunu verir.

Sonrasında, buna ihtiyaç hissettiği ve ihsan etmek için çalışmayı arzuladığı ama bunu yapamadığı zaman, Yaradan ona, ihsan etmek için çalışabilmesi için, ışık yani Kli'nin

ıslahı için gelen ışığı verir. Ve ışığın, eylemden sonra adlandırıldığı bilindiğinden bu ışığa, Kli denir.

Kli denilen ışık, ona arzu verdiğinden bu, Yaradan ona ihsan etme kabı veriyor demektir. Buna “temel” denir ve böyle bir temelin üzerine çok-katlı bir bina inşa etmek mümkündür. Diğer bir deyişle kişi, bir kez ihsan etme kabı olan temeli edindiğinde, ruhunun içinde NRNHY’nin tam seviyesiyle ödüllendirilmeye başlar.

Ancak, çalışmada Filistinlilerin, İbrahim’in babası zamanında kuyuları mühürlemesi ile ilgili kısmı yorumlamalıyız. İbrahim, Hesed (merhamet/fazilet) niteliğidir. İbrahim’in hizmetkârları, Hesed niteliğinin yolunu takip edenler yani Hesed denilen ihsan etme yolunda yürümeyi dileyenlerdir. Onlar, bu eksikliği kendileri için yani ihsan etme kapları ihtiyacı için kazarlar. Fakat eksiklik bulmak için daha fazla kazdıkça, eksiklikleri mühürlenir ve daima yeniden çalışmak, sürekli olarak kazmak zorunda kalırlar.

Şimdi Gerar’ın çobanlarıyla İshak’ın çobanları arasındaki ihtilafı yorumlayabiliriz, şöyle yazıldığı gibi: “Ve İshak’ın hizmetkârları kazdı...ve Gerar’ın çobanları, İshak’ın çobanlarıyla tartıştı... Böylece o kuyuya, Oşek adını verdi çünkü onlar, onunla savaşıyordu (Hitaşku). Ve başka bir kuyu kazdılar ve onunla ilgili olarak da tartıştılar ve ona Sitnah (İbranice, düşmanlık, nefret) adını verdi. Ve başka bir kuyu kazdı ve onunla ilgili tartışmadılar ve ona Rehovot adını verdi...Ve oradan, Beerşeba’ya yükseldi.”

“...’nın çobanları” sözünün maneviyattaki anlamını ve “Gerar’ın çobanları” ile “İshak’ın çobanları” arasındaki farkı ve aynı zamanda, ilk iki kuyuyla ilgili tartışma olurken üçüncü kuyuda bunun neden olmadığını anlamalıyız, şöyle yazdığı gibi: “Ve onlar bunun üzerinde tartışmadılar.”

Bilinir ki kişi, karşılık olmadan yaşayamaz. “Karşılık”, kişiyi yaşamda tutan ve “bunun için yaşamaya değer” dediği şey olarak kabul edilir. Elbette, insanın karşılık almasının birçok derecesi vardır. Bazıları azla yetinir yani kişi hayvanların razı olduğu kadar yiyeceğe sahipse şöyle der: “Bu benim için yeterli ve böyle bir karşılık için yaşamaya değer.” Başkalarının karşılığına kıyasla o, azla yetiniyor kabul edilir.

Bazıları ise küçük çocuklara yetecek kadar yiyeceğe sahip olmaya razı olduğunu söyler. Bu, hayvansal olana bir ilavedir zira onların ilgi alanları, saklambaç ve oyuncaklarla oynamaktır. Bununla yetinir ve şöyle derler: “Bize zevk veren şeyin, gerçek olması gerekmez. Bu, yalan bile olsa bundan yine de karşılığımızı alabiliriz.” Oysa gerçek şeyleri, tamamen anlamsız buluruz.

Bir alegori olarak, şimdiye dek pek çok kez anne-babasının, oynaması için oyuncak bebek satın aldığı, küçük kız çocuklarını gördüğümüzü defalarca söyledim. Bazen anne,

mutfakta yemek hazırlarken evdeki bir yaşındaki bebek, ağlamaya başlar. Anne, küçük kızına şöyle der: “Git ve bebekle oyna. Bu, benim de bebeğin de hoşuna gider, böylece akşam yemeğini hazırlayabilirim.”

Fakat realitede, küçük kızın gitmeyeceğini görürüz. Eğer kıza şunu sorsaydık: “Neden bebekle oynamak istemiyorsun? Sadece, bebeklerinle oynuyor, onları öpüyorsun, neden onun yerine gerçek bebekle oynamıyorsun? Gördüğün gibi, annen bunun tersini yapıyor, o, asla kendi bebeği yerine oyuncak bebeği öpmez.” Muhtemelen küçük kız, şöyle cevap verirdi: “Annem, yaşamdan haz almak istemiyor, bu yüzden oyuncak bebekle oynayamaz. Fakat ben, yaşamdan halen zevk alıyorum, bu yüzden gerçek bir bebekle oynayamam.”

Benzer şekilde, çalışmada da kişi, çalışmadaki gerçeklikten zevk alamaz. Tersine, insan özellikle yalandan etkilenir ve bundan haz ve canlılık alır. Eğer ona şöyle denseseydi: “Gerçek olmayan şeylerden zevk almak, senin için uygun değil,” şöyle cevap verirdi: “Dünyadan yine de haz almak istiyorum, bu nedenle Tora ve Mitzvot’a bağlanmamda çok azına razıyım.”

Genellikle, genel halkta, kutsal çalışmayı izleyen ve Tora ve Mitzvot’u yerine getiren her insan, Tora ve Mitzvot’a adanması gereken zamanın ölçüsünü kendisi seçer. Herkes hem niteliksel hem de sayısal açıdan kendisi için uygun olduğunu düşündüğü bir ölçüyü benimser ve azla yetinmeyi kabullenir. Kişi, muazzam servete sahip zenginlerin arasında olmak zorunda değildir. Bunun yerine herkes, Tora ve Mitzvot’taki ölçüsünü kendi iyi nedeni ile anlar.

Bu, Zohar’ın şu ayetle ilgili söylediği şeydir, “Onun kocası, kapılarda tanınır,” her biri, kalbinde ölçtüğüne göre. Bu, kişinin kalbinde ölçtüğü Yaradan’ın büyüklüğüne göre, zamanının ne kadarını Tora ve Mitzvot’a ayıracağını ve eğer Tora ve Mitzvot’u yerine getirmek, onun için zor ise ne kadar uğraşması gerektiğini bilir, demektir.

Ancak, genel halkın almak istediği karşılıkla yetinmeyen, seçilmiş birkaç insan vardır. Ari’ye göre, onların hissettiği tatminsizlik, ruhun kökü meselesiyle ilgilidir. Onların, genel halktan daha fazla ilerlemeye ihtiyaçları vardır ve bilirler ki asıl çalışma, varlıklarını, hayvanlara ya da küçük olanlara verilen yemekle değil, insan yemeğinde devam ettirmek için olmalıdır. Tıpkı, Maimonides’in söylediği gibi: “Küçüklere öğretirken, ödül için çalışmaları öğretilir ve onlara, Lişma (O’nun adına) meselesi anlatılmaz.”

Ancak burada kişi, kendi menfaati için değil de Yaradan’a ihsan etme yolunda gitmek istediğinde, asıl çaba başlar ve beden buna direnir. O zaman kişi, şunu görmesini sağlamak isteyen düşüncelerle dolar; “Sen, istisna olmak zorunda değilsin. Diğerleri, bu

dünyadaki ve gelecek dünyadaki çabaları karşılığında ödül kabul ederken, bu senin için de yeterli olmalı. Öyleyse, özellikle ihsan etme arzusu için, neden bu kadar ses çıkarıyorsun? Bunun zor olduğunu görmüyor musun? Eğer zor olmasaydı, diğerleri de ihsan etmede çalışırlardı.” Bu iddialar, bu düşünceler, yapılan kazıyı yani eksiklikler bulma ve ihsan etme arzusunu elde etme ihtiyacını mühürler.

Şimdi, “Gerar’ın çobanları” ve “İshak’ın çobanları” meselesinin ne olduğunu ve aralarındaki ihtilafı yorumlayabiliriz. “Çoban” demek, temin eden, bakan kimse demektir. “Gerar’ın çobanları” demek, onların aldığı karşılık, kalabalıkları izlemekte demektir. Diğer bir deyişle onlara, Lişma denilen gerçeğe yani ihsan etmeye ulaşma arzusu duyan azınlığın çalışması gibi bir çalışma ihtiyacı içinde olmadıklarına dair düşünceler gelir. Onun yerine, Tora ve Mitzvot’u, bu dünyada ve gelecek dünyada ödül almak için yerine getirmekle yetinirler. Bu demektir ki burada da kişi, Tora ve Mitzvot’u yerine getirerek, azla yetinmenin yolunu izler.

“İshak’ın çobanları” demek, İshak’ın varlığını sürdüren şey demektir. Bu, İshak’ın ihsan etme niteliğini sürdürmek olarak kabul edilir. Yaradan’a ihsan edebildiği sürece bu, onun karşılığıdır ve bununla yaşamını sürdürür.

Eksiklik bulmak için yapılacak herhangi bir kazının ve ihsan etme yoluna bağlanma ihtiyacının değersiz olduğunu söyleyen Gerar’ın çobanlarıyla arasında geçen tartışmanın sebebi buydu. Onlar, “Kitlelerin yolunu izlemeliyiz, istisna olmaya gerek yok,” diyerek, bu ihtiyacı mühürlediler.

İshak’ın çobanları ise kazdılar ve ihsan etme amacıyla bir şeyler yapamamaktan kaynaklanan acıyı ve eksikliği bulma ihtiyacını aradılar. Bu demektir ki en önemli şeyin, ihsan etme çalışması olduğunu anlayıp, bu eksiklikten acı ve üzüntü duymadılar. Bu nedenle kazmaya devam ettiler ve acıyı nasıl hissedecekleriyle ilgili tavsiye aradılar, fakat Gerar’ın çobanları geldi ve buldukları eksiklikleri engelledi. Diğer bir deyişle onlar, bunun çok da kötü bir şey olmadığına dair şu anlayışı desteklediler; azı kabullendiğimizden, kitleleri izleyebiliriz.

İhsan etme çalışması içinde olmadıklarından ve eksiklik bulmak için büyük çaba harcadıklarından bu durum, İshak’ın çobanlarının üzülmeye sebep oldu. Ve onlar, zaten kalplerinin en derinlerinden dua edebiliyorlardı ve kutsama, şükran yerine sahiptiler yani onlara, Yaradan çalışmasındaki en önemli şey olan, eksikliğin yerini gösterdiği için Yaradan’a şükrettiler. Diğer bir deyişle eğer onlar, Yaradan’ın faydasına olan eylemleri amaçlamazlarsa Yaradan’ın değil, kendilerinin hizmetkârları kabul edilirler. Ve Gerar’ın çobanları, aniden gelir ve onları, kitleleri izlemeleri için çeker. Bununla İshak’ın çobanlarının tüm kuyularını mühürlemiş olurlar, kuyuların kazılması sırasında, aralarında yaşadıkları tartışma meselesi budur.

Şimdi, sorduğumuz şu soruyu açıklayacağız: Gerar'ın çobanları, neden ilk iki kuyu için tartıştı da üçüncüsü üzerine tartışmadı? Bilinir ki çalışma sırası, üç çizgidedir, birbirine zıt olan sağ ve sol ve sonra orta çizgi gelir ve bununla barış sağlanır.

Dediğimiz gibi, kitlelerin tek bir çizgiye ait olduğu da bilinmektedir. Dolayısıyla kitleler, sadece tek çizgiye sahip olduğundan karşısında, ona karşı çıkacak, karşıt düşünceler öne sürecektir kimse yoktur. Bu nedenle yükseliş ve düşüş meseleleri, onlarla ilgili değildir. Fakat sağ çizginin karşısında, zıttı olan sol çizginin bulunması nedeniyle daima inişler ve çıkışlar meselesi vardır.

Bilinir ki sağ çizgi, gerçeğin çizgisidir. Bununla birlikte tek bir çizgi, o kadar da gerçek değildir. Yine, bilinir ki gerçeklikten uzak olan bir şeyi, yerine getirmek kolaydır. Bu nedenle tek çizgiyle gitmesi öğretilen kitlelerin yolu demek, eylemden daha fazlası olduğunu anlamaya ve bilmeye, henüz ulaşamamışlar demektir. Daha ziyade, 613 Mitzvot'u yerine getirdiklerinde, Yaradan bize emrettiği için bunu yerine getirdiklerini, bununla ödül alacaklarını ve tam bir erdemli olduklarını düşünürler.

Böyle çalışanlar arasındaki tek fark, sayısalıdır yani her birinin, Tora ve Mitzvot'a bağlanmak için harcadığı zamandır. Dolayısıyla gerçeğe yakın olmadıkları ve Lo Lişma'da kaldıkları için, bu aşamalarda "kitlelerin karşılığı" denilen iniş ve çıkışları yaşamazlar çünkü ödüle ve cezaya inandıklarından inançları ölçüsünde bedenleri, çalışmaya, Tora ve Mitzvot'u yerine getirmeye hemfikir olur ve gelecek olan ödülü, alma kaplarında almayı beklediklerinden, bu durum "kendisi için alma" denilen bedenle ters düşmez. Bu nedenle onlar, büyük bir gayretle çalışır.

Ayrıca, pek çok düşüşle karşılaşmamalarının başka bir sebebi daha vardır: Çalışmada, başarılı olurlar. Diğer bir deyişle görürler ki her geçen gün, Tora ve Mitzvot çalışmasında ilerliyorlar. Yaptığımız işte başarılı olduğumuzu gördüğümüzde, doğamız gereği teşvik oluruz. Tüm bunlar, tek çizgi olarak kabul edilir.

Kişi, ihsan etme çalışmasına başladığında yani çalışmasının karşılığında almayı umduğu ödül, Yaradan'la Dvekut'u (bütünleşme) edinmek olduğunda ve niyeti, Tora ve Mitzvot'u yerine getirerek kendi için değil, sadece Yaradan'a ihsan etmek için çalışmak olduğunda, bu böyle değildir. Ve kişi, ihsan etme kaplarıyla ödüllendirilmek için çalıştığı sürece, bir santim bile ilerleyemez. Tersine, görür ki çalışmada başarılı olamıyor. O halde, bu çalışmaya devam edebilmek için, nereden hayatiyet bulacak?

Islah, gerçeği, halen kendini-sevmeye batmış ve Yaradan'dan uzak olduğunu bilmektir. Fakat o zaman kişi, kendine şöyle demelidir: "Çalışmada, hiçbir gelişme göremesem de Tora ve Mitzvot'ta bir şeyler yapabilme ayrıcalığına sahibim."

O zaman kişi, mantık ötesi inanmalıdır ki O'nun yüceliğini henüz hissetmese de Tora ve Mitzvot'ta küçük şeyler yapmak, biraz olsun anlayışa sahip olmak -zorlamayla bile olsa- onu mutlu etmektedir. Ve bunun için, Yaradan'a minnettardır. Yaradan'a duyduğu bu minnettarlığın, gerçek olduğu kabul edilir.

Diğer bir deyişle gerçeği, Yaradan'dan uzak olduğunu bilmektedir ama yine de tüm kalbiyle yapmasa da Tora ve Mitzvot'ta bir şeyler yapabilme gücü olduğu için mutludur. Fakat onun için önemli olan, Yaradan'ın yüceliğini henüz hissetmese de O'na hizmet etmektir. Bununla beraber Yaradan'a, O'nun için bir şeyler yapmasına izin verdiği için müteşekkirdir.

Ve bu gerçektir. Yaradan'ın hizmetkârı olarak kabul edildiğini düşünerek, kendini aldatmaz çünkü yaptığı her şeyi baskıyla ve isteksizce yaptığı gerçeğini bilir.

Oysa kendilerini, Tora ve Mitzvot'a bağlanmak ile ödüllendirdiği için Yaradan'a şükran duyan, tek çizgide yürüyenler için, iki engel vardır: 1) Kişi kendini, Yaradan'ın hizmetkârı olarak kabul eder ama kendisi için çalıştığından, bu doğru değildir. 2) Kişinin gözünde, önemli olan Yaradan değildir yani Yaradan için çalışmak, değerli değildir. Aksine, çalışmaya verdiği önem, bu çabası karşılığında alacağı ödülün ne kadar olacağıyla ilgilidir. Diğer bir deyişle ödeme yapanla değil, ödemeyle, ödülle -hatırı sayılır bir ödeme alıp almayacağıyla- ilgilenir.

Fakat sağ çizgide gidenler, çalışmayı verenle, O'nun, onlar için ne kadar önemli olduğuyla ilgilenirler. Onların arzusu, kendileri için çalışmayı verenin, daima önemli olmasıdır ve onların ödülü budur. Bu, sürekli olarak, Yaradan'ın yüceliğini görme özlemi içinde olmaları olarak kabul edilir.

Öyle anlaşılıyor ki, çalışmaları için alacakları ödülün peşinde değiller. Tersine, O'nun emirlerini yerine getirdiklerinde, daima emri vereni görmeyi isterler, emri Veren, onların gözünde her seferinde daha önemli bir hale gelir ve bu, Tora ve Mitzvot'ta gösterdikleri çabanın ödülüdür. Bu sebeple, Tora ve Mitzvot'ta küçük bir kavrayışın, önemli bir şey olduğunu söyleyip, mutlu olur ve yaşam gücü alırlar.

Şimdi, bu üç kazı meselesi, tüm çalışmayı içerdiğinden ilk kazıdaki tartışmayı açıklayabiliriz. Diğer bir deyişle sağ çizgiye ait olan pek çok kazı, sol çizgiye ait olan pek çok kazı ve orta çizgiye ait olan pek çok kazı vardır. Bunun sebebi, tüm kazıların bir seferde yapılmamasıdır. Daha ziyade tüm çizgiler, tam olarak edinilene kadar, her çizgide yapılacak pek çok kazı vardır.

Kazdıkları ilk kuyuyla ilgili olarak, şöyle yazılmıştır "Ve kuyuya, Oşek adını verdi çünkü onlar, ondan hoşnuttu (Hitaşku)." Oşek'i açıklamalıyız. Bu demektir ki sağ çizgiye ait olan ilk kuyuyla, bu kazılarda onlar, Tora ve Mitzvot'a bağlandılar.

Bu böyledir çünkü sol çizgiye, “eksiklik” denilirken, sağ çizgiye, “bütünlük” denir. Sağ demek “bütünlük” demektir yani onlar sağ çizgide, yukarıda bahsedilen sebeple Tora ve Mitzvot’a coşkuyla bağlanma gücüne sahiptirler: Tora ve Mitzvot’ta hangi anlayışı alırlarsa alsınlar, inanırlar ki bu onlara üstten gelir yani onlara arzuyu ve az da olsa Tora ve Mitzvot’a bağlanma özlemini, Yaradan veriyordur. Bu nedenle İshak’ın çobanları şöyle der: “Hangi anlayışa sahip olursak olalım, bu bizim için önemlidir ve bunun için Yaradan’a şükrederiz.”

Buna karşılık, Gerar’ın çobanları, kitlelerin söylemini izler: “Bizler, Tora ve Mitzvot’u kendi gücümüzle yerine getiriyoruz ve bu sebeple Yaradan’dan, bu çalışmamızın karşılığını ödemesini talep ediyoruz.” Ve bununla İshak’ın hizmetkârlarının kazdığı kuyuyu mühürlemiş olurlar, oysa İshak’ın hizmetkârları şöyle demektedir: “Biz, buradan yaşam gücü alabiliriz çünkü küçük bir şey bile bizim için önemlidir yani Yaradan bize, Yaradan çalışması için arzu ve tutku verdi. Fakat görüyoruz ki Yaradan, onlara bu arzuyu vermediği için, çalışmada bir şeyler yapma arzusu ve özlemi olmayan insanlar var.”

Bu yüzden, İshak’ın hizmetkârları, bu kuyudan yaşam alır. Gerar’ın çobanları gelir ve buradan yaşam gücü alamazlar diye, kuyuyu mühürler. Onlara, şöyle derler: “Bu değersiz çalışmadaki ısrarınız, anlamsız. Bunun için hiçbir ödül alamayacaksınız çünkü bu tamamıyla önemsiz, zira insanların çoğu, bunu değersiz kabul eder.”

Bu nedenle “Oşek” dedikleri ilk kuyuda, şöyle söylediler: “Bu, üzerine titrediğiniz, bu küçük çalışmanın sevinciyle ilgili bir tartışma değil. Her şeyden önce, bakacak bir şey yok, sizin dediğiniz gibi bu sadece çok küçük bir çalışma. Ve sizin odağınız Veren’de, anlamadığımız şey, bu.”

Sonrasında, İshak’ın hizmetkârlarının çobanları, içinde oldukları durumu, kendini-sevmeye batmış olduklarını eleştirmek için, sol çizgide çalışmaya döndüler. Gördüler ki kendi başlarına Yaradan için çalışmıyorlar; bu nedenle acı ve eksiklik bulmak için, kalplerinin derinliklerini kazdılar. Diğer bir deyişle, ihsan etme yolundan ayrı olmanın acısını, nasıl hissedebileceklerine dair tavsiye aradılar. Ve onlar, acı çektiklerinde Mısır’dan çıkışta olduğu gibi, kesinlikle Yaradan’dan yardım aldılar, şöyle yazıldığı gibi: “Ve İsrail’in çocukları, çalışma yüzünden iç çekti... ve Yaradan, onların iniltisini duydu.”

Böylece, kalplerinin derinliklerini kazıdıklarında, bir kuyu yani dua edebilecekleri bir yer buldular. “Ve bununla ilgili de tartıştılar ve buna, Sitnah (düşmanlık) adını verdiler.” Bu demektir ki Gerar’ın çobanları, arzularını yerine getirmesi için, Yaradan’a dua etmelerine yani kendileri için değil, Yaradan için çalışabilmeleri adına, alma

kaplarının üstesinden gelme gücünü, Yaradan'dan istemelerine izin vermeyerek, onların iftiracıları oldular.

Öyle anlaşıyor ki, tartışma sonucunda onların sol çizgide yaptıkları kazıyı mühürlediler ki böylece Yaradan, daha iyisi için, onların arzularını yerine getirsin. “İyi” demek, ihsan etmek için demektir, şöyle yazıldığı gibi; “Kalbim, iyi bir şeyle coşuyor, ‘Eylemlerim, Kral içindir ’diyorum.” “Eylemlerim, Kral için” demek, yaptıkları her şey Kral için olacak, niyetleri, Kral’a ihsan etmek olacak, demektir.

Ve Gerar’ın çobanları, dua edemesinler diye onlara kara çaldı çünkü onlar, şöyle diyen çoğunluğu izliyordu; “Eylem, en önemli şey ve onu, Lişma niyetiyle yapmak bizim işimiz değil. Bu daha ziyade, kalbi temiz ve doğuştan yetenekli olanlar için. Ve ihsan etme çalışması, bizim için değil.” Böylece, dua ihtiyacını mühürlediler. Ve bu nedenle ikinci kuyuya, Satan (aynı zamanda iftira atan demektir) kelimesinden gelen, Sitnah dediler.

Bu çizgide de ikinci kuyuyu, tek seferde yapamadılar. Daha ziyade her çizgide, birçok kazı yaptılar. Ancak, hepsi birden yani tüm kazılar, üç kuyu adı altında toplanır.

Fakat sonrasında, iki çizgideki çalışma sürecini tamamladıklarında, orta çizgiyle ödüllendirildiler. Daha önceki makalede söylediğimiz gibi, sağ çizgiye “onun babası”, sol çizgiye “onun annesi”, orta çizgiye “Yaradan” denir, şöyle yazdığı gibi: “Üçü, insanda barınır -babası, annesi ve Yaradan”

“Babası, beyazı verir.” Bu demektir ki burada bir eksiklik yok. Daha ziyade, her şey beyazdır yani kişi, maneviyatta sahip olduğu küçük bir anlayıştan, payına düşenden memnundur.

“Annesi, kırmızıyı verir.” Bu demektir ki kişi, iyi bir durumda değil, daha ziyade eksikliklerle dolu ve bu nedenle dua edecek yeri var.

Sonrasında, “Yaradan, ruh verir.” Yaradan, ona yardım ettiğinde, ona ruh verdiğinde, Satan’ın artık yeri yoktur yani kötülük yapamaz. “Ve o, başka bir kuyu kazdı ve bununla ilgili tartışmadılar, ‘Sonunda Efendimiz, bizim için bir yer açtı...’ diyerek, ona, Rehovot adını verdi. Ve oradan, Beerşeba’ya yükseldi,” sözlerinin anlamı budur.

Şöyle sorduk; “Gerar’ın çobanlarının, üçüncü kuyuyla ilgili tartışmalarının sebebi nedir?” Keduşa’da (kutsallık) bir eksiklik olduğunda, orada Sitra Ahra için yer açılır. Bu nedenle kişi, sağ çizgide giderken, kendini-sevmeye batmış olduğunu ve tüm eylemlerinin, Yaradan için olmadığını gördüğünde, fakat Yaradan’ın hizmetkârı olmayı dilediğinde ve aynı zamanda kendine de hizmet ettiğinde, içinde olduğu aşağılık

duruma rağmen Lo Lişma'da bile olsa Yaradan çalışmasıyla temasa geçtiği için, Yaradan'a şükreder.

Ve mantık ötesi inanır ki Yaradan ona, çalışmaya bağlanması için küçük bir arzu ve düşünce verdi. Ve mantık dahilinde, bunun önemli olduğu hissiyle ödüllendirilmemiş olsa bile Yaradan'ın önemine ve yüceliğine, mümkün olduğunca mantık ötesi inandığında, halen küçük şeyleri yapma ayrıcalığına sahiptir. Yaradan'a şükreder ve O'nu över, tıpkı yaptıkları çalışmanın, gerçekten bütünlük içinde olduğunu ve tek ihtiyaçlarının, buna sayısal ilave yapmak olduğunu hisseden, tek çizgideki insanlar gibi Yaradan'a şükretmeyi arzular.

Ancak onlar niteliksel olarak, alçakgönüllülük üzerine çalışmak zorunda kalacak kadar, tam bir bütünlük içinde olduklarını hissederler, tıpkı atalarımızın söylediği gibi: "Çok ama çok alçakgönüllü ol." İçlerinde biraz bayağılık bulmakla ilgili çok çaba harcarlar, yaptıkları çalışmanın hepsi budur çünkü sadece tek çizgide olduklarını bilirler. Bu, çoğunluğun çalışmasıdır.

Oysa sağ çizgiyi zayıflatan, bir sol çizgi olduğunu bilen, sağ çizgiden gitmek isteyen kişi, maneviyattaki küçük bir çalışmanın, kendisinin hissettiği gibi eksik olsa bile önemli olduğuna mantık ötesi inanması için, büyük çaba harcaması gerekir. Ayrıca, Yaradan'a şükretmeli ve mutlu olmalıdır, şimdi, yaşamaya değer bir yaşama sahip olduğunu hissetmelidir.

Bu demektir ki Yaradan'ın yüceliğinin sonu olmadığına ve Kral'a hizmet etmenin önemli olduğuna mantık ötesi inanmaya, "sağ çizgi" denir. Bu, pek çok çalışma gerektirir ve kişi, sağ çizgideki çalışmanın önemli olduğunu hissetmelidir. Sağ çizgi çalışmasına gelmeden önce, tek çizgide çalışırken hissettiği canlılığın aynısına sahip olmak ya da en azından, bundan daha azına razı olmamak için, çaba göstermelidir.

Ancak sağ çizgide, pek çok çalışma vardır ve bu, tek çizgide çalışmak kadar kolay değildir. Bu böyledir çünkü orada yaptıklarının önemli ve yüce olduğunu biliyordu, bu yüzden çalışmak onun için kolaydı. Fakat sağ çizgide, tüm kalbiyle çalışmadığından eylemlerinin kendi içinde ve kendi başına değersiz olduğunu görür. Bu nedenle yüce şeyler yaptığını ve Yaradan'ın onu, çalışmasının karşılığında ödüllendireceğini, kesinlikle söyleyemez.

Ancak, tek çizgide beden direnç göstermez, bu nedenle kişi, engeller olmadan kolayca çalışabilir. Fakat sağ çizgide, yapacak çok işi vardır çünkü kişi, beden için değil, Yaradan için çalışmak ister, bu nedenle beden, doğal olarak direnir ve o, sürekli olarak bedenle mücadele etmek zorunda kalır. Bu yüzden kişi, her zaman onunla çalışmak ve onu yenmek zorundadır.

Ayrıca, başka bir mesele daha vardır. Eğer kişi, sürekli olarak sağ çizgide yürümek isterse ve buna gücü varsa, sürekli olarak Yaradan'ı yüceltmeli ve Yaradan'ın önemini ve yüceliğini nasıl elde edeceğiyle ilgili tavsiye aramak için, büyük çaba sarf etmelidir. Eğer, yaptığı eylemleri takdir eder yani "yaptığım eylemler, yukarısı için önemli," derse, bu, kesinlikle yalan olacaktır çünkü Yaradan sevgisi yerine kendini-sevme, yaptığı her şeye karıştığı için eylemleri, Lişma'da değildir.

Oysa kişi, tek çizgide yerine getirdiği eylemleri takdir eder, çünkü tek çizgideyken niyetten, niyetin ihsan etme niyeti olup olmadığından değil, sadece eylemden bahseder. Orada çalışmanın düzeni, eylemlerle ilgili titiz olmamaktır. Fakat sağ çizgi denilen, ihsan etme amacıyla çalışmaya başladığında, eylemlerinin doğru olduğunu, yaptığı çalışmayla mutlu olduğunu söyleyemez.

Ancak kişi, Yaradan'ı, yapabildiği kadar mantık ötesi yüceltirse Yaradan'ın yüceliğine olan inancını, asla fazlaca vurgulamayacaktır, zira Yaradan'ın, bir insanın O'nu yüceltebileceğinden çok daha yüce olduğunu söylemeliyiz. Dolayısıyla Yaradan'ın önemli olduğunu söylemek, gerçeği açığa çıkarır ve böylece kişi, gerçeğin yolunda yürür.

Ve o zaman kişi, maddesellikte olduğu gibi şöyle der: "Önemli bir insanla ilgili olarak, kişi ona, çok az hizmet etse bile bunun, onu mutlu ettiğini ve yüksek moral verdiğini görürüz." Bu demektir ki önemli olan, eylem yani verdiği hizmet değil, kime hizmet ettiğidir. Bu nedenle kişi sağ çizgide yürüdüğünde, bu, gerçeğin çizgisidir.

Ancak sağ çizgi, gerçeğin çizgisi olduğundan, dünyanın ıslahına götüren gerçeğin yolunda yürümeye izin vermeyen Sitra Ahra tarafında, büyük bir direnç söz konusudur. Bu böyledir çünkü Klipot'un (kabuklar) inşası, bozukluk ve yozlaşma dünyasından gelir. Bu nedenle dünyadaki yıkıma ve bozukluğa ait her şey, kendi eylemlerini yerine getirme gücüne sahiptir. Bunu, tıpkı küçük kız çocuğu alegorisinde olduğu gibi, kırıp, bozan ama ıslah getiren şeylerle uğraşmayan, küçük çocuklarda açıkça görürüz.

Üst dünyalarda meydana gelen kırılma yüzünden, bu böyledir. Bu nedenle maddesel dallar da aynı yolu takip eder. Bu nedenle bozukluk ve yıkımla çalışmada enerji vardır, fakat ıslahla ilgili olarak, maddesel dallarda, dünyanın ıslahını getiren şeyler üzerinde çalışmak zordur, çünkü yukarıdaki ıslah, tamamlanmamıştır.

Bu nedenle sağ çizgide yürümek çok zordur. Diğer bir deyişle kişi, sağ çizgide yürürken tek çizgi yolundaki insanların nasıl çabaladığını görüp, en az bunun kadar yüksek bir morale ve enerjiye sahip olmak zorundadır.

Ve kişi, sağ çizgiyi takdir etmek istediğinde, Gerar'ın çobanları gelir ve onunla tartışır. Şunu anlamasını sağlarlar; “Bu, yanlış bir yol. Böyle küçük bir çalışma için, Yaradan’a nasıl şükredeceksin? Yaradan’a, değersiz bir şey için şükrediyorsun. Diğer taraftan, tek çizgide yürüyenler, yaptıkları şeyin önemli olduğunu bilirler ve bunun için Yaradan’a şükrederler. Peki, ya önemsiz şeyler için? Her şeyden önce, sen kendin, eylemlerinin değersiz olduğunu söylüyorsun çünkü onlar, kalpten gelmiyor çünkü sen, Yaradan için çalışmadığını söylüyorsun. Bu nedenle senin minnettarlığın, dalkavukluk yapmak gibi ve sen, bir yalandan nasıl yüksek moral ve neşe elde edeceksin?”

Gerar'ın çobanları, onu, sadece önemli şeyler için Yaradan’a şükreden, çoğunluğun görüşüne sürükler (Gorerim). Ve “bir yalanın içinde yürürken” sözü, doğrudur.

Bu Klipa (kabuk), büyük bir Klipa'dır ve kişinin mutlu olmasına ve gerçekten yaşam gücü almasına izin vermez. Onun yerine kişiyi, üzüntü ve depresyona getirmek ister. Bazen onu, hayatın anlamsız geldiği bir noktaya getirir ve bu durumda kişiye neşe veren tek şey, uykudur çünkü uyurken, yaşamda çaresizlik ve anlamsızlık hali içinde olmadığı için, mutludur.

Bu durum, ameliyat olması gereken bir insanın durumuna benzer. “Anestezi uzmanı” olarak adlandırılan, özel bir hekim vardır. Bu, kişinin görmek istediği hekimdir, böylece en az üç ay boyunca, nasıl uyuyabileceğiyle ilgili bir ipucu verebilir. Bu Klipa, Keduşa'yı tamamen bozar çünkü kişi için, Yaradan'ın iyiliksever olduğunu söyleyebilmek, imkânsızdır. Kişi, bu aşamayı düşüş olarak tanımlar, fakat akla şu soru gelir; “Kişi, nereye düşmektedir?”

Cevap şudur ki kişi, cehenneme düşmektedir. Eğer kişi, bu aşamada güçlü olursa şöyle der (bir Hanuka şarkısında): “Efendim, ruhumu cehennemden Sen çıkardın.” Dolayısıyla Gerar'ın çobanları kişiye geldiğinde ve onu, çoğunluğun alanına sürüklemek istediğinde yani eylemin değersiz ve küçük olduğunu bildikleri için, küçük şeyler yapan insanı dikkate almadıklarında, kişinin yapması gereken budur.

“Öyleyse iki zıt şeyi, nasıl yaparsın? Bir taraftan, eylem sırasında orada, kişinin derecesine göre pek çok yabancı düşünce olduğundan yaptığının farkında olarak, böyle bir eylemi yaptığında, bunun, yanlışlarla dolu bir eylem olduğunu kabul edersin.”

Örneğin; onlar, kutsama yapar ve şöyle derler: “... Emirleriyle bizi kutsamış olan.” Fakat kutsama sırasında, emrin yerine getirilmesi sırasında hiçbir şey hissetmediklerini bilirler ve bunun için Yaradan'a şükrederler. Bu nedenle kişi der ki, kutsama ve minnettarlık duyması, önemli bir şey yaptığı için değildir.

Ve sonrasında, şunu söyleyebilirsin, önemli olmasa bile kişi, bir Mitzva'yı (iyi eylem/ emir/ ıslah) yerine getirerek, ödüllendirilmiş olmaktan haz ve yaşam gücü almalıdır ve

seni ödüllendirdiği için, Yaradan'a şükretmek için şöyle dersin: "Bizi seçen." Dahası şöyle dersin: "Sonsuz bir sevgi, Senin halkın, İsrail'in evi, Tora ve Mitzvot sevgisi."

Bu, şu soruyu getirir: "Yerine getirdiğin Mitzva'da, hiçbir şey göremiyorsan, neden Yaradan'ın, sevdiği için bize iyi şeyler verdiğini söylüyorsun? Sana, sevgi için verdiğini söylediğin bu Mitzva'nın amacı nedir? Bizler, çoğunluk olarak diyoruz ki O, bize Tora ve Mitzvot verdi çünkü O, bizi seviyor. Bu tıpkı, Akaşiah'ın oğlu, Kabalist Haaniah'ın söylediği gibidir, 'Yaradan, İsrail'i ödüllendirmek istedi, bu nedenle onlara, çokça Tora ve Mitzvot verdi.'"

Bu nedenle O, bizi bu dünya ve gelecek dünyayla utanç hissetmeden -bilinir ki kişi utanç ekmeğini yediğinde, utanç duyar- ödüllendirmek istediğinden, karşılığında büyük bir ödül alacağımız, pek çok Tora ve Mitzvot verdi. Dahası, biliyoruz ki küçük ve eksik eylemlerle bu, utanç ekmeği olur.

Dolayısıyla kişi, sağ çizgide yürüdüğü ve küçük şeyler yapmaktan dolayı mutluluk ve yaşam gücü almak istediği zaman, O'nun için bir şeyler yapmakla ödüllendirildiği için, Yaradan'a şükreder ve mantık ötesi inanır ki Kral "Yüce, Güçlü ve Müthiş Tanrı" denilen, büyük bir Kral'dır.

Kişinin Kral'a, az da olsa hizmet etmesine izin verilse ve bu önemli olmayıp, birçok yanlışla dolu olsa bile Kral'la küçük bir temasta olduğu sürece, Kral'ın önemine göre, yaptığı şeyin, kişinin gözünde önemli hale geldiği söylenir. Bu böyledir çünkü ödülün peşinde değildir.

Düzen şudur, eğer birisi, birisine bir şey verip, karşılığında ödül isterse o zaman düzen, o şey için talep edilen ödülün, buna değip değmediğine bakılmasıdır. Fakat sağ çizgide yürüyenlerin, hiçbir ödül beklentisi yoktur. Onun yerine Kral için yaptıkları şeyler, onların ödülü olur. Bu nedenle Kral'a az da olsa hizmet ettiklerine mantık ötesi inanırlar ve bu onlara, Kral'a az da olsa hizmet etmekle ödüllendirildikleri için canlılık, neşe ve yüksek bir ruh hali verir.

Yaradan'ın, çok önemli olduğunu ve bizlerin, O'nun yüceliğini takdir etme gücüne sahip olmadığımıza dair, her iki söylem de doğru olduğundan eylemin perspektifinden, onların yaptıklarından daha küçük ve daha önemli bir eylem olamaz. Öyle anlaşıyor ki bu, her bakımdan doğrudur ve her şey, mantık ötesi inanç üzerine kurulmuştur. Baal HaSulam şöyle der: "Mantık ötesi inşa edilen her şey, Keduşa'ya girer ve içsellik olarak kabul edilir, mantık dahilinde olduğu zaman ise dışsallık olarak kabul edilir."

Dolayısıyla sağ çizgi, gerçeğin üzerine inşa edildiğinden Gerar'ın çobanları, derhal uyanır ve kişiyi, çoğunluğun fikrine sürüklemek ister. O zaman bu Klipa, kişiye saldırmaya başlar ve çoğunluğun görüşünü, söyledikleri şeyin doğru olduğunu

anlamasını sağlar. O zaman kişi, bu Klipa'ya inanmaya başlar, o ise onu öldürmek ve Keduşa'nın tüm canlılığını ondan çıkarıp, cehenneme atmak ister. Bu Klipa, ikiyüzlülük kıyafetiyle kıyafetlenir ve anlattığı her şeyi, sadece yalanın yolunda kendini kandırmayasın diye, anlattığını söyler.

Bu nedenle Gerar'ın çobanlarının düşünceleri, insanı hemen öldüren, Keduşa'nın yaşam ruhundan mahrum eden, bir zehre daldırılmış sivri uçlu bir ok gibi aklına geldiğinde, kişinin yapabileceği tek şey, tetikte olmaktır.

Bu Klipa, kişiye gelir ve kendi düşüncelerini, fikirlerini ona aşılar ve kişinin, Yaradan'ın hizmetkârı olmaması için gelmezler. Tam tersine, kişinin şunu anlamasını sağlarlar; "Şimdi açıkça, gerçeğin çalışmasının, Yaradan için olduğunu anladığından, biliyorsun ki sen kendin, Yaradan'ı amaçlayamıyorsun, bu nedenle duan, tıpkı öğrendiğin Tora gibi, kesinlikle değersiz. Boşa çaba harcıyorsun. Dolayısıyla senin yapmak zorunda olduğun amaç için çalışman daha iyidir. Hepsi Lişma olan, ıvır zıvır şeyler yapmak, çalışmak ya da dua etmek yerine bu, daha iyidir."

Ve kişi, onun otoritesi altında olduğundan, Lişma için bir şey yapma gücü yoktur. Bu nedenle Klipa, onu öldürür. "Senin için, çalışmanın amacı hakkında düşünmek ve eylemde değil düşüncede yer almak, daha iyidir. Bu nedenle senin için, her şeyi Lişma'da yapman gereken, niyet çalışmasına bağlanmak daha iyidir.

Ve kişi, onun otoritesi altında olduğundan, Lişma'da bir şey yapma gücüne kesinlikle sahip değildir, bu şekilde, Klipa, onu öldürür. "Bu nedenle dua ettiğinde duanın ve senin Tora'nın, bir anlamı olmadığı için, eğer dua sırasında, birisiyle konuşmak istersen kendinin üzerine çıkmak zorunda değilsin. Bu nedenle çalışmadığın zaman, eğer konuşacak birisi varsa ya da dua sırasında konuşacak birisi varsa konuşmaktan kaçınmaya çalışmak boşunadır, zira hiçbir şekilde, bir şey kaybetmiyorsun, çünkü hem duan hem Tora'n değersiz.

"Bu böyledir çünkü duada görürsün ki dile getirdiğin sözlerle bir bağın yok. Ve Tora'da, çalışmanın ortasında durmakla ne kaybedersin? Sen kendin, diyorsun ki en önemli şey, Yaradan'a yönelmek. O halde, Gemara'nın birkaç sayfasını ya da Tora'nın diğer sözlerini bildiğinde, ne kazanacaksın?

"Benzer şekilde, eylemlerde, neden eylemlerle ilgili bu kadar dikkatli olmak zorundasın? Sana, yasaklanmış şeyleri yemelisin demiyorum; aksine, bu yolda izlemek istediğin geleneklerin güçlüğünden bahsediyorum. Her şeyden önce, biliyorsun ki en önemli şey, Yaradan'ı amaçlamak. Bu nedenle bu eylemleri bırak ve yapmak zorunda olduklarını yap. Gelenekleri güçlükle yerine getirmek, sana göre değil. Aksine, bu eylemler, gerçek çalışmanın ne olduğunu düşünmeyen ve bilmeyen, sıradan insanlar

içindir. Dolayısıyla senin için en iyisi, Yaradan'a nasıl ihsan edileceğine dair düşünceyle ilgili, düşünmektir."

Ve kişi, Gerar'ın çobanları denilen, bu Klipa'ya itaat ettiğinde, onların, sadece gerçeğin çalışmasının yararına konuştuklarına inanır ve dua ve Tora'nın çalışma düzenini ihmal etmeye ve bu Klipa'nın sesini dinlemeye başlar. Ve o an, artık kişinin bir yaşamı olmadığı ve Keduşa'dan yaşam almasını sağlayacak bir eylemi olmadığından, Yaradan için bir şeyler yapmayı düşünmeye başladığında, beden ona güler ve ona, Yaradan çalışmasının karanlık tasvirini gösterir.

Bu şekilde kişi, yaşamsız kalır ve mantık ötesi olarak Yaradan'ın, iyi ve iyiliksever olduğunu söyleme gücünü kaybeder. Sapkınlığın egemenliğine girer ve maneviyatı düşünecek gücü yoktur. Daha sonra, dünyanın, onun için karardığı bir aşamaya gelir. Yazılanların, Gerar'ın çobanlarının, İshak'ın çobanlarıyla tartışmasının anlamı budur. Diğer bir deyişle onlar, İshak'ın hizmetkârlarını kendi otoritelerine çekip, öldürene ve yaşam güçlerini alana dek, kendi fikirleriyle doldururlar.

Diğer bir deyişle sahip oldukları en küçük inancı bile emip, onları, boş ve çıplak bırakırlar. Buna, onların gerçeğin yolunu takip etmelerine izin vermeyen, "sağın Klipa'sı" denir. Bu nedenle eylemleri eksik olsa bile mantık ötesi inanırlar ki Yaradan, çok önemlidir ve bu nedenle Kral için yapılan küçük bir hizmet bile büyük bir şey olarak görülür.

Ve bu küçük eylemler, gerçek, mantık ötesi olarak Yaradan'ın yüce ve önemli bir Kral olmasının doğru olduğuna dair inançları doğru olduğundan, öyle anlaşıyor ki gerçeğin niteliğine bağlı kalırlar. Ve gerçek, kendi içinde ve kendi başına büyük bir şey olduğundan, biraz da olsa Efendi'lerinin arzusunu yerine getirdikleri için mutludurlar.

Bu nedenle sağ çizgide yürümeye başladığımızda, bu Klipa'ya dikkat etmeliyiz. Ancak kişi, sağın Klipa'sının üstesinden gelmekte güçlüyse sol çizgideki çalışma başlayabilir. Bu, kendi üzerindeki eleştirilerini Klipa'nın değil, kendisinin uyandırdığı anlamına gelir.

Bu yüzden, kişi, sağ çizgide yaşam gücü olmadığına, sağ çizgide yürümemelidir. Daha ziyade, sağın çalışmasından dolayı neşe ve yaşamla dolu olduğunda, onun için, sol çizgiye bağlanma yani kendi durumunun bayağılığını ve neden henüz Kral'ın sarayına onu kabul eden Yaradan'la ödüllendirilmediğini, anlama zamanı gelmiştir.

Baal HaSulam, şu yazılanlarla (Mezmurlar 57) ilgili şöyle söylemiştir: "Uyan görkemim... Şafağı uyandıracağım." Atalarımız şöyle der: "Şafağı ben uyandıracağım, şafak beni uyandıramaz." Şöyle der: 'Asıl anlamı, Kral Davut'un Shahr'ı (şafak) - Shahr (siyah) kelimesinden gelir, ona gelen karanlık- kabul etmediğini ve karanlıktan

uyanacağını söylemesidir. Daha ziyade ‘Şafağı uyandırırım’ yani iyi hissettiğinde, kendisi karanlığı uyandırır.”

Klipa, kişiye gelip, erdemlinin kılıfında kıyafetlenirken ve görünüşte, çalışmada kişinin kendisini aldatmamasını değil Yaradan için çalışmasını isterken, kişinin, eylemlerinin iyi olmadığına ve yaptığı her şeyin değersiz olduğuna dair eleştirileri, kabul etmemesine dair sözlerini yorumlamalıyız.

Fakat böyle düşünceler geldiği ve onları, kişi uyandırmadığı zaman, onların Keduşa tarafından gelmediğini bilmelidir. Daha ziyade, Gerar’ın Klipa’sı görür ki kişi, küçük şeylerden yaşam gücü alıyor, azla yetiniyor ve Yaradan’ın yüceliğinde, bir limit olmadığına mantık ötesi inandığını ve Yaradan’ın, O’na hizmet etme düşüncesi ve küçük bir arzu vererek de olsa ödüllendirmesinin, büyük bir ayrıcalık olarak kabul edildiğini ve dünyada, bu ayrıcalığa sahip olmayan pek çok insan olduğunu gördüğünü söylüyordur. Dolayısıyla minnettardır, şükreder ve Kral’a müteşekkirdir. Mutludur ve bu durumdan yüksek ruh hali edinir.

O zaman, yukarıda bahsi geçen Klipa gelir, onu öldürmek ister ve kişinin içindeki tüm Keduşa havasını çeker. Yaradan’ı övmesine izin vermez ve onu cehenneme atıp, sahip olduğu inancı alır. Ondan sonra kişi, ölü olarak kabul edilir çünkü Keduşa’nın yaşamına sahip değildir.

Peki, bunun sebebi kimdir? Sahte bir görünümle kişiye gelen ve Keduşa adına konuştuğunu söyleyen, Klipa’dır. Buna, “Şafak beni uyandıramaz,” denir yani kişi, Klipa’dan karanlık ve siyahlık almak istememiştir.

Daha ziyade, “Şafağı ben uyandırırım” ifadesi, “Ne zaman istersem şafağı uyandırırım,” anlamına gelir. Diğer bir deyişle ben kendim, içimde karanlığı ve siyahlığı uyandırdım yani halen kendini-sevmeye batmış durumdayım ve henüz Yaradan sevgisine sahip değilim. Halen, Tora’nın görkeminden mahrumum ve her şeyi, Tora’nın ışığını edinmek için yapmanın değerli olduğunu bilmekte, Tora’nın yanı sıra Yaradan’ın, bize emrettiği Mitzvot’u yerine getirmenin önemini takdir etmenin, önemine sahip değilim.

Birkaç Mitzva’yı yerine getirme ve bunları ihsan etme niyetiyle yapmak zorunda olduğunda, bedendeki direnç, tüm gücüyle derhal uyanır. Bir şeyler yapmak için büyük çaba harcar ve her seferinde inişler ve çıkışlarla karşılaşır. O zaman, dua için bir yeri olur. Bu böyledir çünkü kişi kendisini, doğru zamanda yani hemen dua edebileceğini ve siyahın, ona üzüntü ve depresyon getirmeyeceğini, karanlık için dua etme kabiliyetine sahip olmadığını hissettiği zaman, uyandırır.

Kişi, kendisi için bunun Klipa tarafından gelip gelmediğini görmelidir. Bunun işareti şudur; Keduşa'dan gelen bir şey, daima "kutsallığı düşürmek değil, yükseltmek" formunda gelir. Diğer bir deyişle kişi daima Yaradan'a, onu, bulunduğu yerden daha yükseğe çıkarması için yakarır. Fakat Klipa tarafından karanlık geldiğinde, kişi, Yaradan'dan, kendisini bulunduğu aşamadan yükseltmesini isteyemez.

"Aksine, onlar düşürür," yani onu, cehenneme düşürürler ve kişi, sahip olduğu inancın küçük bir kısmını kaybeder ve görünüşte yaşam ruhu olmayan, bir ölü gibi olur. O zaman, tek yaşam gücü uyuyabilir olması yani kaçması ve depresyon aşamasını unutmastır.

Yukarıda söylenenlere göre, Zohar'ın sözlerini yorumlamalıyız, "Dua ve ayin olmaksızın, elleri kaldırmak yasaktır." Atalarımızın ellerin boşuna kaldırılmasını yasaklamasının, yalnızca boşlukta, hiçlikte yasak olduğu için kişi dua edebiliyor ve bir talepte bulunabiliyorsa yasak olmamasının, ne anlama geldiğini anlamalıyız.

Yukarıda söylenenleri şöyle yorumlamalıyız; "eller", "Eğer bir el ... edinirse," sözlerinden gelir. Bu demektir ki eğer kişi, Yaradan'ın çalışmasından ne aldığını görmek için ellerini kaldırırsa, eğer manevi çalışması, cennet korkusu ve iyi eylemleri varsa, Yaradan'ın iyiliksever olduğuna inanıyorsa, eğer hazırsa ve üstesinden gelme gücüne sahipse, daha sonra Tora ve Mitzvot çalışmasıyla elde edeceğini düşündüğü şeylere sahip olmadığını görürse, çaresizliğe düşmez. Tersine, Yaradan'a ona yardım etmesi için, dua etme gücüne sahip olur.

Ve kendine de şunu söyleme gücünü edinir; "Ellerimde iyi bir şey olmadığını görüyorum çünkü Yaradan, şimdi gerçeği, gerçekten de boş bir kap olduğumu ve içimde ne Tora ne cennet korkusu ne de iyi işler olmadığını görmeme izin verdi. Daha ziyade, yaptığım her şey, kendi menfaatim için ve şimdi bir kabım (Kli) ve Yaradan'ın dileğimi yerine getirmesi için kalbimin derinliklerinden gelen, gerçek bir ihtiyacım var zira ihtiyacım olan yardım, O'nun bana, aksesuarı, lüksü değil gerekliliği vermesidir.

Bu zamana kadar, zorunluluklar için değil, gereğinden fazlası için, Yaradan'ın yardımına ihtiyacım olduğunu düşündüm çünkü biliyordum ki ben, maneviyata tutunmayan diğer insanlar gibi değilim, fakat şimdi, mantık dahilinde görüyorum ki durumum diğer insanlardan daha kötü, çünkü hiçbir şeye sahip olmadığını hissediyorum. Bu nedenle durumumdan dolayı acı çekiyorum. Fakat kitleler için bu, o kadar da kötü değil çünkü onlar, benim hissettiğimi hissetmiyor. Dolayısıyla düşündüğüm şey bu iken ve aklımın anlamamı sağladığı şey bu iken -diğerlerinin durumunun bu olması- onların da hiçbir şeye sahip olmadığı gerçeğinden hoşnut değilim."

Öyle ki kişi, dostunun kalbindeki ne olduğunu bilmediğinden, belki de onların durumu iyidir. Fakat kişi dostunun durumunu, gözlerinin gördüğüne göre belirler ve bu şekilde nasıl davranacağını anlar. Örneği; eğer dostu, gizlenmiş bir erdemli ise onun, çok fazla inancına sadık olmadığını düşünebilir.

Peki, bu gizlenmiş erdemlikten ne öğrenebilir? Sadece, ciddiyetsizliği. Bu nedenle kişi çoğunluğa baktığında, çoğunluğun gerçek derecesi önemli değildir. Önemli olan, kişinin çoğunlukla ilgili ne düşündüğüdür. Dolayısıyla bu sırada kişi, kendi durumunun diğerlerinden daha kötü olduğunu görür; bu nedenle Yaradan'ın, ona yardım etmesi gerektiğini söyler çünkü o, çoğunluktan daha çok acı çekiyordur.

Öyle anlaşılıyor ki, kişi ellerini kaldırdığında, ellerinde ne olduğunu görüp, dua edebildiğini kabullenirse o zaman, yaptığı hesapların Keduşa tarafından geldiğini bilir. Ve o zaman, sağ çizgiden sol çizgiye geçmesine izin verilir. Aksi takdirde, kalbinde dua etme gücü olduğunu bilmiyorsa o andan itibaren, "Gerar'ın çobanları" denilen Klipa'yla yüzleşeceği için, sol çizgiye geçmemelidir.

Zohar'da (Vayikra, madde 401) şöyle yazılmıştır: "Kabalist Yehuda başladı ve şöyle söyledi: 'Ya da günahını ona bilinir kıl. 'O, sorar; 'Kimin adına? Kim bilinmesini sağladı?' Şöyle söylemeliydi: 'Ya da günahını bil.' 'Günahını ona bilinir kıl 'ne demek? Şöyle cevap verir; Yaradan, İsrail meclisine, insanın işlediği günahın, ona bilinir kılınmasını emretti."

Zohar'da (Vayikra, madde 404) şöyle yazar: "Burada da Yaradan şöyle der: 'İşlediği günahını ona bilinir kıl. 'Gece, Tora'ya bağlanmak için kalkan kişiye, Tora, kendi günahını bilinir kılar. Ve bunu, Din (yargı) yoluyla değil daha ziyade, yumuşak sözlerle oğluna konuşan bir anne gibi yapar ve kişi, Efendisi önünde tövbe eder."

Şunu anlamalıyız, neden, özellikle Yaradan, günah işlediği zaman kişiyi uyardığında, o, günahının farkına varmış olarak kabul edilirken, dostu, günah işlediğini ve halen tövbe etmediğini görüp, kişiyi uyardığında, kişi, günahını biliyor olarak kabul edilmez? Ve özellikle Yaradan, günah işlemesiyle ilgili onu uyardığında, günah işlediğini ve bunun tövbe vakti olduğunu bilmesiyle, Yaradan onu uyarmadığında, günahı dolaylı tövbe etme vaktinin henüz gelmediğini bilmesinin sebebi nedir?

Zohar'ın şu söylediğini anlamalıyız, Tora'ya bağlanmak için gece kalkan kişiyi, Tora uyarır, oysa tüm gün çalışan kişiye, Tora günah işlediğini bildirmez. Fakat gece çalıştığında, gündüz çalışmasa bile Tora, günahını ona bildirir. Bu nedenle gündüzün üzerine gece çalışmanın avantajını ve aynı zamanda Tora'nın, ona günahını bildirmesiyle ilgili olarak, "Din (yargı) yoluyla değil daha ziyade, yumuşak sözlerle oğluna konuşan bir anne gibi" yazılmasının nedenini anlamalıyız.

Raşı, “Ya da günahını ona bilinir kıl.” ayetini şöyle yorumlar: “Kişi, günah işlediğinde, buna izin verildiğini düşünür. Akabinde, bunun yasaklanmış olduğu bildirilir.” Bunu, çalışmada anlamalıyız. Bu günah nedir? Bilinir ki bayağı, aşağı olanlara verilen tüm çalışma, “Tanrı’nın yapması için yarattıkları” formundadır.

Yaratılışın, ‘alma arzusu ’ve ‘haz almaya özlem duyan ’olarak adlandırılan, O’nun, yokluktan yaratmasından sonra adlandırıldığı bilinmektedir. Dvekut (bütünleşme) adı verilen, form eşitliği nedeniyle başka bir kap (Kli) yapılmalıdır ki böylece hazzın ışığını alabilelim. Diğer bir deyişle bunun üzerine ihsan etme amacını eklemeliyiz, aksi halde bolluğu almamız yasaktır.

Eğer istesek bile, bu bize verilmez. Ancak, eğer almak için almak istersek çalışmada buna, “günah” denir. Bu böyledir çünkü bu arzu vasıtasıyla kişi, Yaradan’dan daha da uzaklaşır ve “köke geri dönmek” yani Verene geri dönmek denilen, tövbeye gelebilmesi zorlaşır.

Form eşitsizliği, kişiyi kökünden ayırdığından kişi, ihsan etmekle ilgili olan köküne dönmelidir. Dolayısıyla kişi, ihsan etme niyeti olmadan hareket ettiğinde yani niyeti sadece kendisi için almak olduğunda, kesinlikle kökünden uzaktır ve onun günahı, budur.

Fakat çalışmaya başladığımızda, çalışmada düzen, Lo Lişma ile başlamamızdır. Bu nedenle o zaman farklı bir anlayışta oluruz, bu da çalışma düzeninde kişiye gözüken, sadece iki şey olduğu anlamına gelir: 1) Yap, 248 olumlu Mitzvot (belirli eylemlerin yerine getirilme emirleri) 2) Yapma, 365 olumsuz Mitzvot (belirli eylemlerden kaçınma emirleri).

Diğer bir deyişle bir Mitzva (iyi iş), bir de günah vardır. Sonrasında kişi, Yaradan’a ve O’nun yasalarına inandığında, neyin günah, neyin günah olmadığını çok iyi bilir. Yasaklı olduğunu bilmediği için, bazı eylemleri unutabilir ya da yanlış yapabilir, bu durumda dostu, günah işlediğine dair onu uyarabilir. Dolayısıyla kişi kendisi bilmese de dostu görüp, ona söyler ve o zaman işlediği günah nedeniyle tövbe edebilir.

Fakat gerçeğin yolunun çalışmasından konuştuğumuzda ki bu, ihsan etme niyetidir ve tek niyettir, dostu, kişinin kalbindekini bilmediğinden niyet, dostundan gizlidir. Bu sebeple dostu, kişi günah işlediğinde, ihsan etme niyetinde olmadığı için, onu uyaramaz

Şimdi sorduğumuz soruları yorumlayabiliriz, bu, günah işlediğinde onu uyarmak olanın, özellikle Yaradan olmasını işaret eder çünkü dostu, niyetini göremediğinden ona, günah işlediğini söyleyemez. Dolayısıyla kişi, Tora ve Mitzvot’a bağlandığında sadece Yaradan, onun niyetini bilir.

Ancak, Zohar'ın, Yaradan, günah işlediğinde onu uyarır, şeklindeki açıklamasında, gerçekten de çok derin bir mesele vardır. Kişi, yerine getirmesi gereken olumlu ve olumsuz eylemlerin neler olduğunu Tora'da gördüğü ve neyin günah, neyin günah olmadığını zaten bildiği için, çalışmaların başında bu böyledir. Bu, Maimonides'in söylediği gibidir; "Kadınlara ve küçük çocuklara öğretilirken, onlara, ödül almak için çalışmaları öğretilir." Ancak, daha sonrasında 'Çok fazla bilgi edindiklerinde 'Lişma'da yani ihsan etme niyetinde çalışmaları gerektiği söylenir.

Buna göre kişi şunu anlayamaz, gerçeğin yolundaki çalışmasında, eğer ihsan etmeye niyeti yoksa bu bir günah sayılır, zira çoğunluk, halen Lo Lişma'dadır ve kişi, Lişma'da yürümek istemektedir. Örneğin; eğer ihsan etme amacı yoksa bu günah olarak kabul edilir, fakat kişi, kendisinde bunu hissedemez. Bu durum, Şabat'ın kutsallığını bozmak veya yasak yiyeceği yemek gibi, Tora'da yasaklanmış bir eylemi gerçekleştiren kişinin durumuna benzer yani ihsan etme niyeti olmadan bazı Mitzvaları yerine getirdiğinde, kabir günahı işlediği zamankine benzer hislere sahip olur.

Bu şu soruyu getirir; "Eğer ihsan etme niyetiyle hareket etmediğinde, bu günah olarak kabul edilirse kişinin, tövbe etmesi yani tekrar günah işlemeyeceğini Yaradan'a yakarması için, onu kim uyaracak? Diğer bir deyişle burada, şunu anlamalıyız; a) ihsan etme niyeti olmadığı için, bu bir günahtır b) bir daha günah işlememek için, tövbe etme arzusuna sahip olması gereklidir, atalarımızın dediği gibi; "Tövbe, geçmiş için pişmanlık ve gelecek için kabullenmedir."

Kişinin, bunun günah olduğunu hissetmesi meselesi -bunun genel bir günah olduğunu ve bütün bunların, insanın içinde var olan kötülük olduğunu hissetmesi- sadece, Yaradan'ın anlamamızı sağlayacağı bir şeydir. Tora ve Mitzvot, bizlere "kendisi için alma" denilen, bu kötülüğü ıslah etmek için verilmiştir ve insanın, yaratılanları Yaradan'dan ayıran şeyin, bu kötülük olduğunu anlama gücü yoktur.

Ve Zohar'ın ayetle ilgili söylediği şey budur, "Ya da işlediği günahı ona bilinir kıl." Diğer bir deyişle 'işlediği günahı ona bilinir kıl 'demek, işlediği günahı ona, Yaradan bilinir kılar, demektir çünkü kişinin bunu kabullenmesi ve gerçeğin yolundaki çalışmasında, kendi menfaati için çalıştığında, bunun günah olarak kabul edildiğini söylemesi zordur.

Sadece Yaradan ona, bu farkındalığı verdiğinde bunun günah olduğunu hisseder. Örneğin; kişi bir başkasını öldürürse elbette kabir günahı işlediğini hisseder, mesela eğer kişinin, bir şoförü varsa ve o şoför, arabayla birisine çarpıp, onu öldürdüyse ve bu gece olduysa ve bunu kimse bilmiyorsa. Bir insan öldürdüğünü ve günah işlediğini sadece şoför değil, aynı zamanda onunla beraber yolculuk eden, araç sahibi de hisseder.

Maneviyatta, Yaradan kişiyi, günah işlediği ve her gün adam niteliğini öldürdüğüne dair uyarır, yalnızca Yaradan böyle bir his verebilir. Ancak, kişinin kendisi bunu bilemez ve anlayamaz.

Şimdi Raşi'nin şu ayetle ilgili açıklamasını anlayabiliriz; "Ya da günahını ona bilinir kıl." Bu onun sözleridir: "Günah işlediğinde, buna izin verildiğini düşünür. Sonrasında, bunun yasak olduğunu öğrenir."

Çalışmada, onun bu sözlerini anlamak için, "Günah işlediği zaman" ifadesini, "almak için Tora ve Mitzvot'a bağlandığında" olarak yorumlamalıyız. Bunun yasaklanmış olduğunu henüz bilmez. Daha ziyade, Tora ve Mitzvot'u, sadece eylemde yerine getiriyorsa buna izin verildiğini düşünür. Ancak, bunun sonrasında bir yasaklama ve amacının ödül almak olduğu, ona bilinir kılınır. Fakat yasaklama olduğunu, alma kaplarının yasaklanmış olduğunu, ona bildiren kimdir? Zohar, onu uyaranın, Yaradan olduğunu çünkü Yaradan'ın yardımı olmadan, bunu hissetmenin mümkün olmadığını belirtir.

Öyle anlaşılıyor ki, Yaradan'ın, yarattıklarına vermek istediğini almamızı ve Dvekut'la ödüllendirilmemizi engelleyen en önemli şey olan, kötülük ve günah, alma arzusudur. Öğrendiğimiz gibi, Neşama ışığı, kişinin ihsan etme kaplarını kıyafetlendiren NRNHY denilen, beş ayrıma, anlayışa ayrılır.

Bu nedenle insanın, kötülük ve karanlık hislerine sahip olması, "alma arzusu" denilen zarar-verenden gelir ve bunun bir günah olduğu uyarısını, sadece Yaradan yapar. Kişi, Yaradan çalışmasına başladığı zaman bile alma arzusunu kullanmaya alışkın olduğu için, bu böyledir.

Atalarımızın şöyle dediği gibi: "Kişi, daima Lo Lişma'da çalışmalıdır." Böylece kişi, atalarımızdan çalışma iznini alır, zira bununla Lişma'ya gelecektir. Dolayısıyla Lo Lişma'da çalışmamıza atalarımız izin verdiğinden, kişiye, bunun günah olduğunu söylemek zordur çünkü Lo Lişma'da çalışmalarına izin verildiğini söylerler. Bu nedenle bunun gerçekten de en büyük günah olduğuna inanmak için bir sebep yoktur çünkü bu, Yaradan'la Dvekut'a erişmeyi engelleyen şeydir.

Yukarıda söylenenler ışığında, Tora'ya bağlanmak için gece kalkan kişiye, Tora günahını bildirir, diye yazan Zohar'ın sözleriyle ilgili sorduğumuz soruyu yorumlayabiliriz. Neden onlar özellikle gece çalışmalı ve neden kişiye günahını bildiren, özellikle Tora olmalıdır, diye sorduk.

Bunun cevabı şudur; kişi, özellikle Tora sayesinde kendisi için almanın 'günah' olduğu hissiyatına gelebilir yani kendisi için almaya 'günah' denir. Fakat eğitimsiz insanlar, bunu bilemez, Maimonides'in dediği gibi Lişma konusu kadınlara, küçük çocuklara ya

da eğitimsiz insanlara ifşa edilmez. Ve “ifşa edilmez” bunu anlayamazlar demektir. Ancak, özellikle Tora vasıtasıyla Tora, kişiyi öyle bir hisse getirir ki kendisi için alma arzusunun günah olduğunu görmesini sağlar.

Fakat neden özellikle gece çalışılan Tora’nın, günahla ilgili olarak kişiyi uyarma gücü vardır? Diğer bir deyişle Tora’ya bağlanmak için gece kalkan kişiye, Tora günahlarını bilir kılar, yazıldığı üzere, gündüzün üzerine gecenin avantajı nedir ki özellikle gece, işaret edilir? Bunu anlamak için öncelikle çalışmada “gündüz” ve “gece” ifadelerinin, ne anlama geldiğini anlamalıyız.

“Gece”, atalarımızın şu ayette (Pesachim 2b) dediği gibidir; “Katil, şafakta kalkar... gece ise hırsız gibidir.” “Bu, ışığın gündüz olduğu anlamına mı geliyor? Anlamı şudur: Eğer mesele, onun can almaya geldiği kadar, senin için net ise o, bir katildir. Ama şüphe içindeysen tıpkı gece gibi, onu, hırsız olarak kabul etmelisin.” Dolayısıyla atalarımızın gündüz ve geceyi, “emin olmak” ve “şüphede olmak” için kullandığını görüyoruz.

Çalışmada “gündüz” ifadesini, Tora ve Mitzvot’a bağlandığında, kişinin, çabası karşılığında ödül alacağından emin olması şeklinde değerlendirebiliriz. Öyleyse kişi memnundur ve Yaradan’ın ona yardım etmesi için, duaya yeri yoktur zira kişi, neyin eksikliğini hisseder ki? Bununla birlikte, ‘Daha fazlasını yapmalıyım’ demesi mümkündür ama muhtemelen bazı nedenlerden dolayı ya da sağlık sorunları yüzünden, yeteri kadar vakti olmadığı özüne sığır. Ancak, ödül alacağına inandığı için, bütün olarak iyi hisseder. Bu dünyadaki ve gelecek dünyadaki ödüle ve cezaya inanır ve buna, “Tora’yı gündüz vakti çalışmak” denir.

“Tora’yı gece çalışmak”, kişi şüphe içinde demektir zira şüpheye “gece” denir. Bu, kişi, gerçeğin yolunda yürümeyi yani ihsan etmeyi arzuladığında gerçekleşir. Öyle ki Tora ve Mitzvot’u, bu dünyada ve gelecek dünyada ödül almak niyetiyle çalışan, çoğunluğun çalışma şeklinden farklı bir nitelik seviyesinde çalışmak ister. Tora ve Mitzvot’a ödül alma amacı olmadan bağlanmak ister. Fakat beden, bu yola karşı çıkar. Bu nedenle kişiye sürekli olarak yabancı düşünceler gelir ve çalışmasında ona, sürekli şüphe getirir.

Peki, bu şüpheler nelerdir? Kişi, bazen ihsan etme yolunda yürümesi gerektiğini düşünür ama beden, ona direnir. O zaman kişiye, çoğunluğun belki de haklı olduğuna dair düşünceler gelir yani ihsan etme şeklinde çalışmak zorunda olmadığını düşünür çünkü bedenle mücadele etmek zordur. Dolayısıyla çoğunluk kesinlikle daha iyi görüldüğünden ve bu dünyada, daha önemli bir yere sahip olduklarından, çoğunluğun görüşünü izlemek daha iyidir. Ve onlar, yalnızca eylemlerin, ihsan etme amacıyla değil de Yaradan için olmasını amaçlayan yolda yürümeyi seçmiştir. Bu demektir ki Yaradan, O’nun emirlerini yerine getirmemizi emrettiği için Tora ve Mitzvot’a bağlanırlar, para ya da onur için yani Tora ve Mitzvot’a bağlanarak saygı göreceklelerinden ya da ‘Rabbi ’

olarak anılacaklarından değil. Tersine, Tora ve Mitzvot'a, Yaradan emrettiği ve karşılığında ödül alacakları için bağlanırlar. Bu, en iyi yol olmalı.

Ve bu, kendi-sevmeye ters düşmediğinden bu yolda yürümek o kadar da zor değildir. Fakat ihsan etme yolunda kişi, daima şüpheye düşer çünkü bu yol, çoğunluk tarafından benimsenmemiştir ve beden, doğal olarak sadece almakla ilgili olan Klipot'un görüşüne doğru meyil eder. Bu nedenle kişi, sürekli olarak bu düşüncelerle çatışarak çalışır.

Kişi, bedenin üstesinden gelse ve anlamasını sağlasa bile "Fakat görüyorsun ki, doğası gereği kişi, yüce olana ödül olmadan, saf ihsan etme amacıyla hizmet etmek ister," dese bile beden, ona karşı gelir ve gerçek bir tartışma yaşanır: "Maddesellikte görüyorsun ki sen "önemlisin" ve herkes sana saygı duyuyor. Dolayısıyla çoğunluk seni önemli olarak takdir ettiği için, onlardan etkilenirsin. Bu nedenle orada, ihsan etmede çalışmak değerlidir. Fakat burada, gizlilik içinde sin çünkü Yaradan'ın yüceliği ve önemi, ifşa olmadı ve sen böyle olduğuna, Yaradan'ın önemli olduğuna ve ödül almadan hizmet etmeye değer olduğuna inanmak istiyorsun."

Bu nedenle o anda kişi, bedene karşı zayıf düşer ve söylenecek tek şey, mantık ötesi gittiği olduğundan ona, cevap veremez. Öyle anlaşılıyor ki, kişi aklıyla bedenin bu argümanına galip gelemmez ve işte o zaman mücadeleden kaçmaması için ihtiyacı olan tek şey, cennetin merhameti olur.

Kişi, bedenin şikayetleri yüzünden şüphe içinde olduğunda, buna, "gece" denir. Ve o zaman Tora, kişiye, başlangıçtan beri var olan ve derine kök salmış olan günahını, ifşa eder, zira Yaradan'a olan inançtan yoksun olduğunu görür. Diğer bir deyişle Yaradan'ın yüce olduğuna, yönettiğine ve ona hizmet etmenin, vermenin değerli olduğuna ve O'nun, ondan memnuniyet aldığına inanamaz.

Başka bir deyişle kişi için, yüce bir krala hizmet etmede memnuniyet yoktur. Zohar'ın ('Zohar Kitabı'na Giriş, 'madde 195) söylediği gibi; "Korku yani kişinin Yaradan'dan korkması, en önemli şeydir çünkü O, tüm dünyaların yayıldığı köktür ve O'nun yüceliği, O'nun eylemlerinde açığa çıktığından O, yücedir ve her şeyi yönetir."

Tora olmadan, kişi neyin eksikliğinde olduğunu bilemez çünkü yokluk, varlıktan önce gelir, kuralı gereği, yokluğu hissetmek imkânsızdır yani kişi, dünyada iyi şeylerin olduğunu ve onlara sahip olmadığını hissetmedikçe, bir şeyin eksikliğinde olduğunu hissetmesi imkânsızdır. Ancak bundan sonra, yokluktan bahsedebiliriz. Diğer bir deyişle şunu diyebiliriz ki kişi, yokluğu hissettiğinde, bu eksikliği doldurmaya çabalamalıdır.

İlk yokluğu kim yarattı? Ein Sof (sonsuzluk) dünyasında, Yaradan yarattı. Öğrendik ki, O birdir ve O'nun adı birdir. Işık ayrılıp, geride eksiklik bıraktığı zaman meydana gelen

ilk yokluk, Tzimtzum'dur (kısıtlama). Çizginin ışığı, yeni bir şey-yokluk-yaratmış olan, Yaradan tarafından yaratılmış olan eksikliği, doldurmalıdır.

Dolayısıyla kişi Tora çalıştığı zaman, Tora vasıtasıyla bir Yaradan ve bir yönetici olduğu hissine gelir çünkü Tora'yı çalışarak, onu ıslah eden Tora'nın ışığını alır. O zaman, Tora vasıtasıyla Tora'nın bir vereni olduğunu hissetmeye başlar ve O'na hizmet etmenin, büyük bir ayrıcalık olduğunu anlamaya başlar.

Bununla ilgili olarak bedenle konuşmaya başladığında, Yaradan'a hizmet etmenin değerli olduğuna dair, hissetmeye başladığı küçük hissiyatı, yukarıdan "içindeki ışık" formunda almasına şiddetle karşı koyan bedenin, direnciyle karşılaşır. Diğer bir deyişle kişi, bedeni ıslah etmek için yeterli Tora'nın ışığını, tek seferde almaz. Daha ziyade azar azar gelir. Bu sebeple inişler ve çıkışlar vardır ve her yükselişte, ihsan etme yolunda yürümesi gerektiğini anlamaya başlar, bedenin doğası derhal buna direnir.

Ancak, bu Yaradan'dan kasıtlı olarak gelir. Bunun sebebi şudur; "Kli (kap) olmadan ışık yoktur." Yukarıdan gelene "yukarıdan uyandırılış" denir. Başka bir deyişle gereksinim ve doyum, birlikte gelir. O zaman kişinin, Yaradan'a hizmet etmenin değerli olduğu arzusunu uyandırmak için bir sebebi yoktur. Bu nedenle yukarıdan gelen his ayrıldığında, aşamalı olarak kişinin kalbinde, ihsan etmede çalışmak için bir ihtiyaç oluşur ve bu, Yaradan'a güç vermesi için yakarmaya başladığı zamandır. Bu aşamaya, "ışık ve Kli" denir.

Ayrıca, kişinin aşağıdan bir uyanışa ihtiyacı olmasının, başka bir sebebi daha vardır: Üst güç, aşağıda olan tarafta, bir hazırlık olmadan ona verdiğinde, alıcı, bunun önemini hissetmez. İnsanın herhangi bir şeyden haz alma arzusu, konunun önemine bağlıdır kuralına göre, üst güç, bir şey hissetmesine izin vermeden önce, kişinin bir şey istediği söylenemez.

Daha ziyade kişi, Yaradan çalışmasına doğru bazı uyanışlar deneyimledikten sonra, inanmalıdır ki kişinin, Yaradan çalışmasına bağlanma ihtiyacının sebebi, Yaradan'ın hiçbir aracı olmadan ona, bu düşünceleri göndermesidir. Diğer bir deyişle çalışmaya bağlanmasını kimse ona söylemediğinde, kişi, kesinlikle bunun ona üstten geldiğini söyler.

Ancak, bazı insanlar gelip, anlamasını sağlasalar, Yaradan'a hizmet etmenin değerli olduğunu açıklasalar ve o, bunun farkına varsa bile yine de Yaradan çalışmasının erdemini, ona, şunun ya da bunun gösterdiğini söylememelidir. Tam tersine, o insan, kişiyi uyandırması için Yaradan'ın gönderdiği habercidir. Bu nedenle kişi, bazen Yaradan'ın kendisine haberciler olmadan bu arzuyu verdiğini, bazen de bu arzunun Yaradan'dan bir elçi vasıtasıyla geldiğini söylemelidir.

Ve bu arzu ona, kendisinin bir hazırlığı olmadan geldiğinden meselenin önemini takdir edemez. Bu nedenle kişi çok fazla etkilenmez ve bundan hoşlanmaz çünkü değerini bilmez. Bu tıpkı, dostuna bir hediye gönderen ve dostunun onu nasıl takdir edeceğini bilmeyen bir insanın durumuna benzer.

Diyelim ki, hediye alıcısı, hediye 100 dolar değerinde olduğunu düşünsün, oysa hediye veren, ona 10.000 dolar ödemiştir. Ayrıca, veren bilir ki alıcı, hediye değerini sadece kendi anlayışına göre takdir ediyor. Bu nedenle anlıyoruz ki hediye veren, alıcının hediye değerini anlamasını sağlamak için, tavsiyeye ve taktiğe ihtiyaç duyar ki böylece alıcı, verenin tam istediği şekilde, hediyeden haz alabilsin.

Çalışmada “gündüz” ve “gece” denilen, inişler ve çıkışların sebebi budur. “Gece” sırasında, Tora çalıştığında kişi kendini-sevmekten çıkamadığından Yaradan’dan ne kadar uzak olduğunu görür ve Tora ona, önem hissini verir. Kişi yükselişteyken onu, Yaradan’ın yakınlaştırdığını söylemelidir yani Yaradan, kendisini ondan saklamıyordur ve bu nedenle Yaradan’la Dvekut’a sahip olmanın değerli olduğunu hisseder.

Direkt Işığın dört safhasının açıklandığı, ‘On Sefirot Çalışması’ kitabında öğrendiğimiz gibi, “Direkt Işığın Hohma’sı ve Direkt Işığın Malhut’u arasındaki fark nedir? Eğer Sefirot Hohma’da ve Malhut’ta aynı ışık varsa o zaman, neden birine Hohma denirken, diğerine Malhut deniyor?”

Cevap şudur ki, Hohma Sefira’sında, aşağıda olanın tarafında henüz bir hazırlık yoktur zira aşağıda olan halen mevcut değildir yani kendisini, aşağıda olan bir şeye ihtiyaç duyan ve üsttekenden almak zorunda olan olarak görmüyordur ki bunun eksikliğini gidersin. Dolayısıyla üst gücün, aşağıda olana haz verme arzusu olduğu kadar, aşağıda olanın, üst güçten bereket alma hazzı yoktur.

Üst gücün arzusu, yarattıklarına iyilik yapmak yani aşağıda olanın haz almasıdır. Fakat aşağıda olanın hazırlık eksikliği sebebiyle -aşağıda olan doğduğunda bereketle beraber doğduğundan- kendini bu eksiklikle kuşatmak yani bereket almaya özlem duymak için zaman yoktur.

Fakat Malhut, bereket, üzerindeki Sefirot’tan ayrıldıktan sonra gelir. Bu nedenle zaten hazırlığı yani Hohma Sefira’sında parlayan ışığa ihtiyacı vardır. O halde sadece Malhut, aşağıda olanın haz almasını isteyen, verenin bereketinden haz alabilir.

Yukarıda söylenenlerden verenin hediyesiyle ilgili olarak iki şeyi fark ederiz: 1) Kişi ne istediğini yani neye ihtiyacı olduğunu bilmelidir 2) Bu eksikliğin doldurulmasını istemelidir yani hediye almak için gereken tüm hazırlıkları yapmalıdır.

Öyleyse, kişi Yaradan çalışmasını bilmediğinde, Yaradan çalışması için ihtiyaç duymaya nasıl gelecek yani böyle bir şey olduğunu nereden bilecek? Diğer bir deyişle onunla ilgili bir şey bilmiyorsa, bu arzu içinde nasıl uyanacak?

Cevap şudur, Hohma Sefira'sıyla ilgili olarak öğrendiğimiz gibi, "iyilik yapma arzusu" denilen Yaradan, ışığı ve Kli'yi beraber yarattı ve kişiye maneviyat hissi yukarıdan gelir. Kişi ışıqla beraber ışık için arzuyu da eş zamanlı olarak alır. İster uyanış direkt olarak Yaradan'dan gelsin ister kişinin anlaması için Yaradan'ın gönderdiği aracı vasıtasıyla gelsin, bu böyledir. Ancak kişiye her şey, aşağıda olan tarafta herhangi bir hazırlık olmadan, uyandırma aracılığıyla gelir. Daha önce belirttiğimiz gibi, aşağıda olan için Yaradan çalışmasında gerçek hazzı almak, hazırlık eksikliği sebebiyle imkânsızdır.

Daha önce Malhut Sefira'sıyla ilgili olarak Hohma Sefira'sındaki bereket için özlem duyduğunu, aşağıda olan tarafında hazırlık olduğunda, verenin vermek istediği hazzı alacağını söyledik. Benzer şekilde, çalışmada kişi uyanış sebebiyle bir düşüş yaşar ve daha önce sahip olduğu şeyi istemeye başlar. Daha sonra aşağıda olan bereketi almaya hazırlanabilir.

Yine de gerçek Dvekut için -gerçekten alabilmek ve bunu Yaradan'ın arzu ettiği kadar önemli görmek- arzu ve özlem duymak bir anda gerçekleşmez. Bu nedenle pek çok iniş ve çıkış vardır. Ancak üst olan tarafta ilk uyanış olmadan, aşağıda olanın ne olduğunu bilmediği bir şeyi istemesi asla mümkün olmaz.

Şimdi Tora'nın, kişiye günahını Din (yargı) yoluyla değil de bir annenin oğluna yumuşak sözlerle bildirdiği gibi bildirmesinin anlamıyla ilgili sorduğumuz soruyu açıklayacağız. Ayrıca yargı ve 'yumuşak sözler 'nedir?

Gerar'ın çobanları ve İshak'ın çobanları arasındaki tartışmayla ilgili olarak açıkladığımız gibi, bir şeyi tedarik edene "çoban" denir. İshak'ın çobanları şöyle söylüyordu, "Biz yanlıştan değil, sadece gerçekten yaşam gücü alırız." Bu nedenle sağ çizgide çalışmayı istediklerinde, şöyle söylediler, "Gerçek niyetle yapılmadıkları için yerine getirdiğimiz eylemler değersiz olsa bile, biz aza razıyız.

"Yine de eğer kime ihsan etmeyi arzuladığımızı dikkate alırsak -büyük ve yöneten bir Kral'a- herhangi bir çalışma bizim için yeterli olur ve bizler bunu büyük bir ayrıcalık olarak kabul ederiz. Dolayısıyla Kral'a hizmet etmememize izin verildiği sürece, bu hizmet küçük bile olsa, O'na şükreder ve O'nu överiz."

Buna İshak'ın adanmışlığıyla Yaradan'a hizmet etmek isteyen "İshak'ın çobanları" denir ancak beden bununla hemfikir değildir. Fakat İshak gibi hizmet etmeleri gerektiğini bildiklerinde, bununla yetinirler ve bunun için Yaradan'ı kutsarlar.

Ve Gerar'ın çobanlarının Klipa'sı geldiğinde, onların Yaradan'la mutlu olduğunu görüp hemen İshak'ın çobanlarıyla tartışmaya başlar ve şöyle derler, "Neden Yaradan'la mutlusunuz? Siz kendiniz de yaptığınız hizmetin bir Kral'a hizmet ederken olması gerektiği gibi olmadığını söylüyorsunuz. Bu yol, her şeyi tam olarak yapmaktır."

"Öyleyse" derler, "Bu neşe niçin? Çoğunluğu izleyen bizler, sevinç duyacak bir şeye sahibiz zira Yaradan'ın bize emrettiği eylemleri yapmaya razı olduğumuzu söylüyoruz. Ve karşılığında inanıyoruz ki Tora ve Mitzvot'u yerine getirdiğimiz için ödül alacağız ve bundan mutluyuz. Fakat en önemli şeyin Lişma olduğunu söyleyen sizler, kendiniz, ihsan etmek için çalışmadığınızı, hiçbir şey yapmadığınızı görebilirsiniz. Şimdiye kadar ne kadar çaba gösterdiğinizi ve bir adım bile ilerleyemediğinizi kendiniz gördünüz. Neden boş yere çalışıyorsunuz? Siz Yaradan'a yaklaşmaya layık değilsiniz çünkü kendini sevmeye çok batmışsınız, öyleyse vaktinizi boşa harcıyorsunuz."

O halde bu Klipa ne yapmaktadır? Kişiye yargı niteliğini getirip, onu öldürmektedir. Bu, Klipa'nın günahı yargı niteliği ile bildirmesi olarak kabul edilir ve o zaman kişinin umutsuzluğa kapılmaktan başka yapabileceği bir şey yoktur ve mücadeleden kaçır. Klipa kişiden sahip olduğu inancı alır ve onu manevi yaşamdan yoksun bırakır. Ayrıca çalışmaya gelmeden önce olduğu gibi, maddesel doyum da alamaz. Bu nedenle melankolik ve üzgün olur ve tüm bunlar Klipa ona erdemli kılığında gelip sadece onun iyiliği düşünüyormuş gibi yaptığı içindir.

Klipa kişiye günahını Din şeklinde bildirir diye yazılmasının anlamı budur. Fakat gece Tora'ya bağlanmak için kalkan kişiye, Tora, günahını oğluna yumuşak sözler söyleyen bir anne gibi bildirir ve o Efendisi önünde tövbe eder.

"Yumuşak sözler" ne demek anlamalıyız. Makalenin sonunda gelir ve şöyle der: "Efendisinin önünde tövbe eder." Diğer bir deyişle Klipa, günahını ona bildirir ama bunu yargı niteliği ile hareket eden Gerar'ın Klipa'sı -burada tövbe etmek ve ihsan etme amacı için çalışmak imkânsızdır ve bu nedenle Klipa onu uzaklaştırır- gibi Yaradan çalışmasından onu ayırmak istediği için yapmaz.

Daha ziyade, kişiye 'annesinin oğluna 'bildirdiği gibi bildirir ve tövbe edemeyeceğini ve ihsan etmek için çalışamayacağını düşünmemesi gerektiğini yumuşak sözlerle anlamasını sağlar. 'Yumuşak sözlerle 'demek, düşündüğünüz kadar zor değil demektir, zira Yaradan, bunun zor olduğunu hissettiği zaman kişiye yardım etmek ister.

Ancak, bunu Yaradan'ın kendisinin zorlaştırdığını anlamalıyız, şöyle yazdığı gibi: "Kalbini katılaştırdığımızdan, Firavun'a gel... ki işaretlerimi gösterebileyim." Diğer bir deyişle Tora, kişinin ihsan etme yolunda yürümesinin zor olduğunu hissetmesi gerçeğinin, beceriksiz, yetersiz olduğu için değil, fakat "Onun kalbini katılaştırdım"

sebebiyle olduğunu anlamasını sağlar. Peki neden? “Ki böylece işaretlerimi gösterebileyim.”

Baal HaSulam bunu şöyle yorumlar, Tora’nın harflerine ihtiyaç duyulması için bu böyledir; bu nedenle Yaradan kalbini katılaştırmıştır ki bununla kişi Tora’ya muhtaç olsun. Aksi takdirde, Tora’ya ihtiyaç duymaz. Fakat kişi ihsan etme yolunda gitmek istediği ve Tora onu kendisi için almanın günah olduğuyla ilgili, ki bu gerçek kötü eğilimdir, uyardığı için ihsan etme yolunda yürümeyi arzulayan kişiyle ilgili şöyle yazılmıştır (Mezmurlar): “Ne mutlu kötülerin tavsiyesiyle yürümeyenlere ne de günahkârların yolunda durmayanlara.”

“Kötülerin tavsiyesiyle yürümeyenler” ifadesini yani ihsan etme yolunu izlemenin değerli olmadığını kişinin anlamasını sağlayan Gerar’ın çobanlarını -kişinin kendilerinin peşinden gelmesini isteyenleri- değerlendirmeliyiz. Bunun yerine onlar şöyle diyen İshak’ın çobanlarını duymak isterler, “Ödül alma yolunda yürümeye “günah” denir. Ve bunun günah olduğunu anladıklarında, hemen Yaradan’a onları bu koşuldan çıkarması için yakarırlar ve şu yazılanını yerine getirmek isterler, “Ne de günahkârların yolunda durmayanlara.”

Diğer bir deyişle günahkâr aşamasında kalmak istemezler ve Yaradan’dan onlara Tora’nın ışığını vermesi için yardım isterler çünkü “içindeki ışık onu ıslah eder,” aynı zamanda Yaradan’a hizmet etmek ve Yaradan’ın gerçek bir hizmetkârı olmak isterler.

Zohar kişinin Tora’nın yollarını bilmesi gerektiğini söyler zira “Üst gücün emirlerini bilmeyen, O’na nasıl hizmet edecek?” Öyle anlaşıyor ki, kişi kendi başına alma arzusundan çıkamadığını ve Yaradan’ın yardımına ihtiyacı olduğunu hissettiğinde, kişinin içinde Yaradan’ın yardımına olan ihtiyaç uyanır.

O’nun yardımı Tora vasıtasıyla gelir ki içinde iki şey vardır: 1) “İçindeki ışık ıslah eder,” yani kişi, ihsan etme kaplarını edinir 2) İhsan etme kapları olduğu ve Yaradan’a ihsan etmek istediği zaman, Yaradan’ın neyi O’na vermesine ihtiyaç duyduğunu bilmediğinde, Tora ona yardım eder. Zohar’da buna “Üst gücün emirlerini bilmeyen, O’na nasıl hizmet eder?” denir.

Ve burada a) Kişiyi çalışmadan uzaklaştırma amacındaki yargı niteliği vasıtasıyla, bir günahkâr olduğuyla ilgili onu uyaran, Klipa ile b) Oğlunu yumuşak sözlerle uyaran bir anne gibi kişiyi günahıyla ilgili uyaran, Tora arasındaki farkı anlamalıyız.

Tora bizi kişinin günahını Tora vasıtasıyla yukarıda bahsi geçen iki şekilde ıslah edebileceğiyle ilgili olarak uyarır: 1) ıslah eden içindeki ışık aracılığıyla 2) Tora’nın ve Mitzvot’un tatları ile ödüllendirilmekle çünkü “Üst gücün emirlerini bilmeyen, O’na nasıl hizmet eder?”

Bu yüzden Zohar şu sonuca varır “Ve Efendisinin önünde tövbe eder.” Ama Klipa günahıyla ilgili onu uyardığında, kişi tövbe edemez. Onun yerine çaresizliğe düşer ve Yaradan çalışmasından tamamen ayrılır.

Öyle anlaşıyor ki, kişi sağ çizgide yürüdüğünde, Gerar’ın çobanlarının Klipa’sının düşüncelerine kulak vermemelidir, tıpkı atalarımızın Davut’un söylediğiyle ilgili söylediği gibi, “Şafak beni uyandırmaz.” Ancak akabinde kişi “Ben şafağı uyandırırım” denen .sol çizgiye dönmelidir.

Bu demektir ki, kişi şafağı uyandırır. Bu, kişi karanlığı uyandırma arzusunun özel bir hazırlığı içinde demektir. Yani Klipa onu hatalı olduğuyla ilgili olarak uyandırdığında, karanlığın düşüncelerini değil, sol çizgiyi çağırılmaktadır. Öyle görünüyor ki, kişi solu çağırır, eylemlerini nasıl ıslah edeceğini- form eşitliğinden uzaklığını ve acı ve ızdırap ölçüsünü görmek- inceleyip, durumunun bayağılığını hisseder. Görür ki bazen Yaradan’la Dvekut’tan uzak olduğuna aldırıyor. Bu içinde bulunduğu sürgünden onu çıkarması için Yaradan’a yakardığı zamandır.

Burada da iki şeyin farkına varmalıyız:

1) Kişi, sürgünde olduğunu hissetmez. Diğer bir deyişle kendini-sevmekten kaçma arzusu yoktur. Aksine, Zohar’ın Hav, Hav (“ver-ver”, aynı zamanda köpek havlama sesi) dediği aşamadır, şu sözlerle atıfta bulunarak “Sülüğün köpek gibi havlayan iki kızı var.” Şöyle yorumlar, “Bize bu dünyanın ve gelecek dünyanın zenginliğini Hav (ver).”

Bu demektir ki onlar Tora ve Mitzvot’u, her şeyi kendileri için almak amacıyla yerine getirirler. Bu, sürgünü hissetmemeleri olarak kabul edilir, bu nedenle sürgünden kurtulmak istemezler.

Kişi, tüm bunları sol çizgiye girdiği zaman hisseder. Fakat sağ çizgide yürüdüğünde çalışmasının tam olup olmadığını incelemeyebilir. Onun yerine tutunduğu şey için Yaradan’a şükreder.

Bu koşula “gizlilik içinde gizlilik” denir, şöyle yazıldığı gibi (Deuteronomy 31:18), “Ve kesinlikle o gün Yüzümü saklayacağım.” Bunu şöyle yorumlamalıyız, kişi gizlilik içindeyken sürgünde olduğunu hissetmez. Peki, sürgün nedir? Şöyle yazıldığı gibi: “Günahlarımız yüzünden topraklarımızdan sürüldük ve uzak diyarlara gönderildik.”

Şöyle yazılmıştır: “Günahlarımız yüzünden.” Günah, kendisi için almakla ilgilidir. Bu bizi “topraklarımızdan” ayıran şeydir. Bilinir ki, “arzu” ve “toprak”, Malhut (krallık) yani cennet krallığı olarak adlandırılır. Cennet krallığı demek kişi cennete yani

Yaradan'a kölelik yapmayı üzerine alır demektir, şöyle yazıldığı gibi, "Gözlerini yukarıya kaldır ve bak: tüm bunları kim yarattı?"

"Topraklarımızdan sürüldük" yani "cennet krallığı" denilen topraklarımızdan, hizmet etmekten ve cennetin görkemi için çabalamaktan sürüldük; bu arzudan sürüldük, denmesinin anlamı budur. Peki, hangi arzuyu edindik? "Almak için almak" denilen "dünyanın ulusları" arzusunu edindik.

Şöyle yazılmıştır: "(Biz), topraklarımızdan uzaklara gönderildik." Adamah (toprak) kelimesi, form eşitliği olan Adameh la Elyon (En Yüce gibi olacağım) kelimesinden gelir. Kendi alma arzumuzu bağlı olduğumuzdan, üst güçle form eşitliğinden, topraklarımızdan uzak düştük. Kişi sürgünü hissetmediğinde, gizlilik altında olduğunu bilmediğinde, "gizlilik" denilen sürgün ondan gizlidir. Bu nedenle gizlilik içinde gizlilik denilen koşuldadır.

Ancak, gizlilik içinde gizlilik aynı zamanda belli bir ifşanın ölçüsü anlamına da gelir. Gerçekte gizlilik içinde gizlilik vardır fakat şunu sormalıyız, "Gizlilik içinde olduğunun farkındalığı nereden gelir?" Bu farkındalığın ya direkt olarak ya da bir aracı vasıtasıyla Yaradan'dan geldiğini söylemeliyiz.

Bu bağlamda şu ayeti yorumlamalıyız, "Işığın yapıcısı ve karanlığın yaratıcısı." Bu karanlık, kişinin gizlilik içinde olduğu hissini ifade eder, kişi, Yaradan'ın ondan gizli olduğunu hissetmez ve O'nun nerede olduğunu arama arzusu yoktur ki böylece orada O'nun önünde teslim olsun ve O'na hizmet etmenin büyük ödülünü alsın.

Aynı zamanda Tora'nın Yaradan'ın kıyafetlenmesi olduğu konusundaki gizliliği de hissetmez ya da bundan pişman olmaz. Onun yerine, tamamen farklı bir dünyadadır yani bir Yaradan olduğu ve Yaradan'ın yarattıklarına haz ve mutluluk vermek istemesi gerçeği onu pek ilgilendirmez. "Gizlilik içinde gizlilik" denilen bu hisse, "karanlık" denir ve bu karanlığı Yaradan yaratır ve ona verir.

Fakat kişinin kendindeki negatifiği genellikle göremediğini görüyoruz. Dindar olsun ya da olmasın her zaman iyi olduğunu düşünür. Şöyle yazdığı gibi: "Rüşvet görenleri körleştirir." Kişi kendine yakın olduğundan, gerçeği asla göremez. Bu nedenle iyi olmadığını gören kişi, üstten uyarıldığını söylemelidir.

2) Tek gizlilik içindedir. Diğer bir deyişle gizlilik altında olduğunu hisseder. Bu demektir ki, Yaradan'dan uzak olmak yani Yaradan'ın ondan gizli olması ona acı verir ve Yaradan'ı O'nun önünde kendini iptal etmek isteyecek kadar hissetmez. Yine de uzak olması ona acı verir. Bu aşamada Dvekut ve form eşitliği" denilen O'na yaklaşabilmesini sağlaması için Yaradan'ın kendisine yardım etmesinden başka bir yol yoktur.

“Sol çizgi” denilen yaptığı tüm bu çalışma belli bir zamanda olmalıdır. Öyle ki özellikle o gün sağ çizgide yürüdükten sonra olmalıdır, küçük bile olsa O’na hizmet etmesini sağladığı için Yaradan’a şükreder ve bundan mutlu olur. Yukarıda söylediğimiz gibi, bu gerçeğin yoludur.

Sonrasında, uzun değil kısa bir süre için sol çizgiye geçebilir. Öyle ki, Tora ve duaya bağlanırken sol çizgiye gitmemeye, özellikle sağda kalmaya dikkat etmelidir çünkü buna “kutsanmış olan, kutsanmışa tutunur” denir.

Bu kişinin, bir üst dereceyle ödüllendirildiği zamandır, şöyle yazıldığı gibi, “Kutsallık sadece neşede mevcuttur.” Fakat kişi, eleştirme zamanı olan sol çizgide olduğunda, orası sadece yanlışlarını gördüğü yerdir. Fakat sol çalışması ona dua etme ihtiyacı vermelidir. Dua özellikle bir eksikliğin olduğu yerle ilgilidir ve bu yere “lanetli” denir. Fakat sonra “Lanetli olanlar kutsanmışa bağlanamaz.” Bu sebeple, üst dereceye yükselmek mümkün değildir. Tersine sağ çizgi yükseliş yeridir çünkü o zaman kişi, bütünlük durumundadır.

Tanrısal bir Ruh ile Hayvansal bir Ruh Arasındaki Temel Fark

Makale No. 17, Tav-Şin-Mem-Het, 1987-88

Zohar'da (Tazria, Madde 1) şöyle yazılmıştır: "Rabbi Elazar, 'Geceler boyu yatağımda, ruhumun sevdiği O'nu aradım. ' diye başladı. O sorar: 'Yatağımda ' diyor. 'Yatağımın içinde ' demeliydi. Ancak, İsrail meclisi Yaradan'ın önünde konuştu ve O'na sürgün hakkında sordu çünkü çocuklarıyla birlikte diğer ulusların arasında oturuyor ve toz içinde yatıyor. Ve başka bir diyarda, saf olmayan bir yerde yattığı için, 'Yatağımda soruyorum çünkü sürgünde yatıyorum. ' dedi ve sürgüne 'geceler ' denir. Bu yüzden, 'Ruhumun sevdiği O'nu aradım', beni ondan kurtarması için.'"

Neden "Gece yatağımda" nın sürgüne atıfta bulunduğunu söylediğini anlamalıyız. Sürgün üç şekilde anlaşılabilir: 1) "Çocuklarıyla birlikte diğer milletler arasında oturuyor." Bu çoğul formdadır, "ulusların arasında." 2) "Tozda yatıyor." 3) "Çünkü başka bir diyarda, saf olmayan bir yerde yatıyor." ki bu tekil formdadır.

Ayrıca, çalışmada "çocuklarıyla birlikte İsrail meclisi" nin ne olduğunu ve sürgünde yatmalarını ve onun toz toprakta yatmasını anlamalıyız.

İsrail meclisinin tüm ruhların kökü olan Malhut olarak adlandırıldığı bilinir çünkü Malhut içinde tüm ruhları barındırır. Genel olarak, dünyadaki tüm ıslahların Malhut'tan sonra adlandırıldığını öğreniyoruz çünkü Malhut, tüm dünyalara verilen tüm ışıkları alan genel Kli'dir [kap].

Baal HaSulam bilmemiz gereken bir kural söyledi: 1) Genel olarak, dünyalarda var olan tüm ışıklar, Eyn Sof ışığı olarak kabul edilir. 2) Dünyalarda ve Sefirot'ta algıladığımız

genel alıcı Malhut'tur. 3) Tüm çokluklar yalnızca alıcıların bakış açılarındanır. 4) Yaptığımız her bir muhakeme Malhut'un aldığı ışıklardan etkilendiği ölçüdedir.

Yani, Malhut'un Or Hozer'i [Yansıyan Işık] yükselttiği Masah'ın [perdenin] gücüne göre, kendisine bahşedilen ışığı hisseder. Masahim'de [Masah'ın çoğulu] birçok anlayış olduğu için, öğrendiğimiz gibi, ışıktaki da birçok anlayış vardır.

Pek çok anlayışa neden olan bir Masah ve Or Hozer'e olan ihtiyacı anlamak için, On Sefirot'un Çalışılması, Kısım 1'de söylenenleri hatırlamalıyız. Orada, Yaradan ile yaratılanlar arasındaki bağlantıdan bahsetmeye başladığımızı ve bu bağlantıya "Onun yarattıklarına iyilik yapma arzusu" dendiğini söylüyor. Bu nedenle mevcudiyeti yokluktan yaratmıştır ve bu "mevcudiyete" "kendisi için alma arzusu" denir. Bu, o arzu yaratılmadan önce var olmayan yeni bir şeydir. Dolayısıyla, Malhut adı verilen bu arzu o ışığı dereceleri ayırt etmeden tek bir anlayış olarak aldı, çünkü Yaradan öyle bir haz ve zevk alma arzusu yarattı ki bu, tam olarak O'nun vermek istediği ölçüde bir alma arzusuydu.

Bu nedenle, Hayat Ağacı kitabının başında, Tzimtzum'dan [kısıtlama] önce üst ışığın tüm realiteyi doldurduğu ve ta ki Eyn Sof'un Malhut'u ışığı aldıktan sonraya kadar hiçbir başlangıç veya son olmadığı yazılmıştır. Ve ihsan etme arzusu olan üsttekinin gücü ışığa dahil edildiğinden, Malhut bir kez ışığı aldığı anda form eşitliği istedi, aldığı ışık gibi olmak. Bu nedenle, kendini almak için almaktan alıkoydu ve artık ihsan etmeyi amaçlayabileceği kadarından daha fazla bolluk almayacaktır.

Bu Kli'yi alıcıya atfettiğimiz ve bu, alma arzusuyla yaratılan Malhut'un doğasına aykırı olduğu için ve şimdi doğasına aykırı bir şey yapması gerektiğinden, böyle bir Kli'yi yapmak bir anda olmaz. Yani Malhut, Tzimtzum'dan önce sahip olduğu tüm ışığı ve onu ihsan etmek için alamaz.

Bu nedenle, almanın genel kabı olan Malhut'ta yapabildiği Masahim ölçüsünde birçok kavrayışı ayırt ederiz. Yani, Yaradan'ın bakış açısından O'nun niyeti sonsuz ihsan etmektir, yani alma arzusunun ölçüsüne göre. Ancak, yalnızca ihsan etmek için almak isteyen alttakinin bakış açısından, "Malhut'un ıslahları" olarak adlandırılan tüm çoklukları alırız.

Genellikle, ruhların tek babası olan Atzilut'un Malhut'undan söz ederiz. Dünyaların ardı ardına basamaklandırılması ile Atzilut'un Malhut'u ortaya çıktı ve yarattığı ruhlar onu düzeltir. Yani, ondan gelen ruhların her biri, onun içindeki ihsan etmek için alma arzusunun düzeltilmiş bir parçası olmak için Malhut'taki kendi ruhunun kökünde ıslah yapar. Ve bu ölçüde, Malhut alttakilere ihsan eder.

Yani, alttakinin yukarıda Malhut'ta neden olduğu form eşitliği ne kadarsa, o ölçüde onda ıslaha sebep olan alttakine bahşedilir, böylece alan ve Veren arasında zaten bir form eşitliği olduğu için üstündekinden alabilir. Buna "Yaradan ve O'nun Şehina'sının [Kutsallık] birleşmesi" denir. Yani birleşmeye "form eşitliği" denir. Alıcı ihsan etme amacıyla ıslah olduğunda bu amaç alıcının veren olarak kabul edilmesini sağlar çünkü her şey niyeti takip eder.

Yukarıda da belirtildiği gibi yaratılışın amacı, yarattıklarına iyilik yapmak, yani ruhların haz ve memnuniyet almasıdır. Bu nedenle, form eşitliği alttakilerde ihsan etme niyetini elde etmek olan çalışma olacağını zorunlu kıldığı için ve yaratılanlar almak için çalışma doğasıyla yaratıldıkları için, ki bu Keduşa'ya [kutsallık] aykırıdır çünkü Yaradan'dan gelen tüm haz ışığı, O'nun ihsan etmeyi arzu etmesindendir ve onu alan alttaki kişi ise bunun tam tersidir, o halde soru şudur: Her yaşam ve haz Yaradan'dan geldiğine ve form eşitsizliği onları Yaradan'dan ayırdığına göre, yaratılanlar ihsan etme kaplarını edinip böylece form eşitliğine gelmeden önce var olabilmeleri için nereden yaşam alacaklar? Böylece, onlara kim canlılık ve haz verecekti, çünkü bu olmadan, "iyilik yapmak" olan amacın yasası nedeniyle var olmak imkansızdır ve eğer yaratılanların haz ve memnuniyeti yoksa dünyada var olamazlar.

Daha ziyade, Keduşa Klipot'a [kabuklar] güç verir, böylece onlar iptal edilmez. Bu nedenle, bir kişi Keduşa'nın ışığını alabilmek için ihsan etme kapları ile ödüllendirilmeden önce bile Klipot tarafından, Keduşa'nın Klipot'a iptal olmasınlar diye sağladığıyla beslenir. Bu, "Zohar Kitabı'na Giriş'te" (Madde,10-11) yazıldığı gibidir: "Ruhların Kli'sinde bulunan bu ayrılığı gidermek için tüm dünyaları yarattı ve onları iki sisteme ayırdı, 'Yaradan onların birini diğerine karşıt kıldı. 'dizesinde olduğu gibi. Bunlar, Keduşa'nın dört ABYA dünyası ve onların karşısında Tuma'a'nın [kirlilik/saf olmama] dört ABYA dünyasıdır. O, ihsan etme arzusunu Keduşa'nın ABYA sistemine damgaladı, kendileri için alma arzusunu onlardan çıkardı ve onu Tuma'a'nın ABYA dünyalarının sistemine yerleştirdi. Bu nedenle, Yaradan'dan ve tüm Keduşa dünyalarından ayrıldılar. Dünyalar, bir beden ve bir ruhun ve bir bozulma zamanının ve bir ıslah zamanının olduğu bu maddesel dünyanın gerçekliğine katlanarak döküldü. Çünkü kişinin kendisi için alma arzusu olan beden, Tuma'a dünyalarının sistemi aracılığıyla yaratılış düşüncesindeki kökünden uzanır."

Buna göre, Guf [beden] onlardan uzandığı ve onlardan canlılık aldığı için Klipot'un bizim için gerekli olduğunu görüyoruz. Ancak daha sonra, Tora ve Mitzvot'un [emirler/iyi işler] gücüyle, Yaradan'ına memnuniyet vermek için ile ilgilendiğinde o (beden), kendisine damgalanmış olan alma arzusunu arındırmaya başlar ve gittikçe onu tersine, ihsan etmek için çalışmaya döndürür. Bununla, yaratılış düşüncesindeki

kökünden bir Keduşa ruhu uzatır ve orada (Madde 11’de) yazıldığı gibi, Keduşa dünyalarının sisteminden geçer ve bedende kıyafetlenir.

Bu nedenle, var olabilmeleri için Keduşa Klipa’ya [kabuk] canlılık vermelidir. Hayat Ağacı (Panim Masbirot) kitabında yazıldığı gibidir: “Bu Klipot [kabuklar] içinde – tütünün 11 işareti olan – bazı küçük Keduşa kıvılcımlarına sahip olmak gerekir.” Yazılanın anlamı budur, yani Keduşa’nın kıvılcımları olmadan hiçbir şey var olamaz.

Bu nedenle insanda iki ruh ayırt ederiz: 1) Hayvansal bir ruh, 2) Bir Keduşa ruhu.

Hazsız yaşamak mümkün olmadığından, hayvansal ruh bedeni ayakta tutan ve varlığını sürdüründür. Haz, yukarıdan gelen ışıktır ve “Kli olmadan ışık olmaz.” Bu nedenle, haz bir Kli’nin içinde kıyafetlenmek zorundadır ve bir kişinin sadece haz istediği, hiçbir kıyafetlenme olmadan haz istediği söylenemez. Aksine, bir Kli’de kıyafetlenmiş (haz) olmalıdır. Genellikle haz ışığının kıyafetlendiği giysilere “kıskançlık”, “şehvet” ve “onur” adı verilir.

Genel olarak, üç giysi vardır, ancak her giyside birçok anlayış vardır. Örneğin, “şehvet” te yemeyi, içmeyi, vb. ayırt etmeliyiz. Aynı şekilde, yemede olduğu kadar içmede de birçok idrak vardır.

Diğer bir deyişle, her kıyafetlenmede tadı farklı olan farklı bir haz hissederiz. Dolayısıyla ekmek yemenin tadı pasta yemenin tadına benzemez, vesaire. Haz ışığı bir olsa da, haz ışığının içinde kıyafetlendiği giysiler farkı yaratır.

Bütün bunlara “hayvansal ruh” denir. Bu demektir ki “hayvan” var ve “insan” var, bilgelerimizin dediği gibi: “Size ‘insan ’denir ve dünya uluslarına ‘insan ’denmez.” “Hayvan” ın, kişinin Yaradan çalışmasıyla hiçbir ilişkisi olmadığı anlamına geldiğini anlamalıyız. Bu nedenle bedenın yaşamasını sağlayan “hayvansal ruh” un Yaradan’a inanca ihtiyacı yoktur. Yaradan’dan uzanmayan hiçbir şeyin olmadığına, yani Keduşa’nın Klipot’u idame ettirdiğine inanmamız gerekmesine rağmen, inancı olmayanlar bile “hayvan” olarak adlandırılan bedeni idame ettiren haz ışığını alabilirler. Ancak bedenın “hayvan” olarak adlandırılması, haz ışığının Yaradan’dan geldiğini hissetmediği anlamına gelir. Yaradan’ın bunu bilerek yaptığına inanmalıyız – kendilerine O’nun hayat verdiğini bilmeyeceklerdi – çünkü bu, insanın ıslahı içindir. Aksi takdirde insan, “Efendisini bilen ve ona isyan etme niyetinde olan” olarak kabul edilirdi.

Tersine, “Tanrısal ruh” sahip olduğu inanç ölçüsünde, içinde Tanrısal ruhun yayılmasıdır, yani yaşamasını sağlayan Tanrısal bir ruha sahip olduğu hissi, inancı ölçüsünde içinde yayılır. Kişide inancın ölçüsü, ihsan etmek için yaptığı işin ölçüsüne

göre olabilir, bir kişinin ihsan etme kaplarına sahip olmadan inancı elde edemeyeceğini söylediği Sulam'da [Zohar'a yorum] (Zohar Kitabı'nın Girişi) açıklandığı üzere.

Şuna inanmalıyız ki, gördüğümüz üzere, bedenın varlığını sürdüren hayvansal ruh, bu giysilerle kıyafetlendiği ölçüde, hayvansal ruhun bu giysilerle kıyafetlendiği lezzeti hissederiz. Hayvansal ruh bir tane olmasına rağmen, giydiği giysiler yoluyla her giysinin ayrı bir tat verdiğini görüyoruz. Elbette giyen kişinin, giysilerde kıyafetlenenin, giysilerine göre değiştiğini söylemeliyiz.

Aynı şekilde, Tanrısal bir ruhun da Tora ve Mitzvot adı verilen kendi giysilerinde kıyafetlendiğine inanmalıyız. Işıktaki herhangi bir değişiklik olmadığını söylesek de giysiler farklı lezzetlere yolaçar, dolayısıyla Tora ve Mitzvot'ta kıyafetlenen ışığın tadını birbirine benzer olarak hissedemeyiz.

Çünkü her Mitzva'da [emir/iyi iş] farklı bir ışıkla kıyafetlenir, değişiklikler giysilerden kaynaklandığı için her Mitzva'da, farklı bir ışığın, yani farklı bir lezzetin, depolanması anlamına gelen, Zohar'ın "613 depozito" dediği 613 Mitzvot'un anlamı budur.

Bu, Sulam'da (Mar'ot HaSulam, Kısım 1) yazılana benzer, "O'nun sözünün sesini duymakla" ödüllendirildiğimizde 613 Mitzvot, Pikadon [depozito] çalışmasından, Pekudin olur çünkü 613 Mitzvot vardır ve her Mitzva'da, ruhun ve bedenın 613 organında ve tendonunda belirli bir organa karşılık gelen benzersiz bir derecenin ışığı depolanır. Bundan, kişinin Mitzva'yı yaparak, ruhunda ve bedenindeki karşılık gelen organına, o organa ve tendona ait ışığın derecesini genişlettiği sonucu çıkar. Bu, Mitzvot'un Panim'i [yüz/ön taraf] olarak kabul edilir.

Işık bir olmasına rağmen, ışıktaki herhangi bir değişiklik olmadığı için, yine de "Kli olmadan ışık olmaz", yani giysiler olmadan. Bundan, giysilerin ışıktaki lezzetleri değiştirdiği sonucu çıkar. Birçok anlayış bundan uzanır hem bedensel hazlarda hem de ruhsal hazlarda.

Bununla birlikte, maneviyatta yaptığımız birincil muhakemelerin Masahim olduğunu bilmeliyiz. Maneviyatta, sahip olduğu Or Hozer'e [Yansıyan Işık] göre değerlendirilen ihsan etmeyi hedefleyebildiğimiz ölçüde, kişi üst bolluğu giyinir. Çalışmamızın sırasına göre, "kişi ihsan etme niyetinde olduğu ölçüde" denir, o ölçüde ışık kendisine görünür.

Şimdi, toz toprakta yatan İsrail meclisi hakkında sorduklarımızı açıklamaya döneceğiz. Zohar sürgünü "geceler" adıyla, "ulusların arasında oturan" adıyla, "öteki, saf olmayan toprak" adıyla ve "toz" adıyla çağırır. Yukarıdakilere göre, ruhların doğdukları yer olan Malhut'u düzeltmek zorunda olmaları meselesi şudur: Doğası gereği, Yaradan Malhut'u haz ve memnuniyet alma arzusu ve özlemiyle yarattığından, zira yaratılışın

amacı buydu, ancak yaratılışın ıslahı nedeniyle, utanmamak için, ihsan etmek için çalışmak üzere ıslah edilmelidir. Bu düzeltmeyi ruhlar yapmalıdır.

Yani, “O’nun yarattıklarına iyilik yapma arzusu” nun ruhlara atıfta bulunduğunu öğreniyoruz, yani ruhlar haz ve memnuniyet alacaktır ve üst dünyalar hakkında öğrendiğimiz her şey sadece bir hazırlıktır. Şöyle ki, üst dünyalarda öğrendiğimiz çeşitli değişiklikler, kısıtlamalar ve arınma, Yaradan’ın ruhların ortaya çıkmalarını istediği şekilde – haz ve memnuniyeti almaya hazır – ortaya çıkmaları için yapılan hazırlıklardan başka bir şey değildir. Bu nedenle, Malhut’un ruhları meydana getirdiğini söylediğimizde bu, bolluğun kendilerinde kalabileceği koşullar altında ruhların bolluğu ondan almaları gerektiği anlamına gelir, yani ihsan etmek için alacaklardır. Bu, sanki ruhların Malhut’a “Bize kendimizin uyandırdığı Kelim’imizde haz ve memnuniyet ver ki yaptığımız her şey sadece ihsan etmek için olsun.” dediği anlamına gelir.

Şimdi “Malhut çocukları ile sürgünde” sözlerinin, kendisi ile haz ve memnuniyet alabileceğimiz ve (bolluğun) ayrılmayacağı Kelim olan ihsan etme arzusuyla ilgili olduğunu anlayabiliriz. Aksi takdirde, kişinin kendisi için alma arzusu araya girerse, bolluk ayrılmalıdır çünkü ihsan etme arzusunun Kelim’i “insan” olarak adlandırılır, bilgilerimizin “Size ‘insan ’denir ve dünya uluslarına ‘insan ’denmez.” dediği gibi, ki burada “insan” ihsan etmek, “hayvan” almak demektir ve “insan” erkek ve “kadın” almak anlamına gelir.

Zohar’da yazıldığı gibi, dünyadaki her insanın bizatihi küçük bir dünya olarak kabul edildiği bilinmektedir. Yani her insan yetmiş milletten oluşur. Bu, “Yaradan onların birini diğerine karşıt kıldı.” anlamına gelir. Keduşa’nın HGT NHYM adı verilen yedi niteliği vardır ve her biri on Sefirot’tan oluşur. Bu nedenle, Keduşa’nın yedi niteliğine bazen “yetmiş yüz” denir. Onların karşısında yetmiş Tuma’a [kirlilik] milleti vardır ve her şey insanın içindedir.

Bu demektir ki “kalpteki nokta” olarak kabul edilen içindeki “insan” karanlıkta, içindeki yetmiş milletin egemenliği altındadır. Onlar, içindeki İsrail’i köleleştirir, böylece “insan” olan ihsan etme ile meşgul olamaz, daha çok hayvansal ruh yönetir. O halde, “İsrail” niteliği “diğer milletler” in arasında sürgündedir, yani “dünya milletleri” olarak adlandırılan kendine-alma, “İsrail” i kontrol eder.

Bu, Şehina’nın diğer milletler arasında çocuklarıyla oturması olarak kabul edilir, “İsrail sürgündeyken Şehina onlarla birliktedir.” de olduğu gibi. Bundan, çocuklarıyla birlikte sürgünde olduğu sonucu çıkar. Genel olarak, Malhut’a Şehina denir ve onun çocukları her birinin içindeki İsrail’in her niteliğidir. “Sürgünde olmak”, dünya milletlerinin kontrolünden çıkamayacaklarını hissedenleri ifade eder. Sürgündekilerin çektiği acının

ölçüsü, sürgünden, diğer ulusların yönetiminden çıkma isteğinin ölçüsüyle değerlendirilir.

Ancak bazen kişi “Ve milletlere karıştılar ve onların eylemlerinden öğrendiler.” diye yazılan duruma gelir. Yani kendileriyle milletler arasında bir fark hissetmezler. Yani, milletlerin ona hükmetmesi haricinde başka türlü yapmak istediğini söylemez. Aksine, kendisi bütün milletler gibi davranmak ister. O kişi sürgünde değildir. Yani sürgün için bir Kelim’i yoktur, çünkü Kelim’i sürgünde olan kişi ihsan etmek için çalışmak istiyor, ancak beden ona direniyor, demektir. O zaman denilebilir ki bedenindeki yetmiş ulus içindeki İsrail’i kontrol ediyor.

O zaman, ihsan etme kaplarının bedeninin kontrolü altında olduğunu söyleyebilir ve kendisini sürgünden kurtarması için Yaradan’a yakardığında ne istediğini net bir şekilde bilir. Bu, Zohar’da yazıldığı gibidir, kişi dua ederken görmeli, yani nasıl açıkça dua edileceğini bilmelidir.

“Yaradan insanın kalbinde olanı bilmiyor mu?” diye sorduk. Öyleyse, Zohar neden kişinin Yaradan ile açık bir biçimde konuşması gerektiğini söylüyor? Cevap, Yaradan’dan istediğinin kişinin kendisine net olması gerektiğidir, çünkü Kli olmadan ışık olmaz ve dolayısıyla sürgün olmadan kurtuluş olmaz.

Bununla sürgünün, Şehina’nın ruhlarla sürgünde olması anlamına geldiğini yorumlamalıyız. Malhut’un ruhlar için haz ve memnuniyet alabilmesi için, ihsan etme arzusu olan form eşitliğinde olmaları gerekir. Ancak bu arzu, “milletlerin toprağı” veya “saf olmayan toprak” olarak adlandırılan Klipot’un yönetimi altına yerleştirilmiştir. Kişi ihsan etmek için çalışmak istediğinde ihsan etme çalışmasında toz tadı hisseder. Sadece kendisi için almak için ile uğraştığı zaman yemeğin tadını hisseder.

Bu “Ve ömrünün bütün günlerinde toz yiyeceksin.” sözlerini nasıl yorumladığımıza benzer, bilgilerimizin dediği gibi: “Yılan, onun tek yiyeceği tozdur.” Kişi, ezeli yılanın günahını düzeltmediği sürece, yediği her şey, yani bir kişinin Tora ve Mitzvot’ta hissettiği tüm lezzetler toz tadındadır. Bununla birlikte, kişi “ezeli yılan” olarak adlandırılan kendine-alma günahını düzeltmekle ödüllendirildiğinde Tora ve Mitzvot’un lezzetini hissetmeye başlar, “altından daha güzel ve baldan daha tatlı.” diye yazıldığı gibi.

“Şehina toz içinde yatıyor.” sözlerinin anlamı budur. Bu, ihsan etmek için çalışmak, yani cennetin krallığının yükünü üstlenmek isteyen herkesin, ezeli yılanın günahı nedeniyle tozun tadını hissettiği anlamına gelir, Baal HaSulam’ın bilgilerimizin söyledikleri hakkında söylediği gibi, “Yılan Havva’yı elde etti ve içine pislik döktü.”

Bunun, yılanın Malhut'a Zu-Ma [bu-ne] döktüğü, yani cennetin krallığını lekelediği anlamına geldiğini söyledi. Cennetin krallığını üzerine almak isteyen birine yılan gelir ve "bu" "ne" diye sorar, yani "Cennetin krallığı uğruna çalışmak istemekten ne elde edeceksin?" O yılan kötü eğilimdir. Yani, cennetin krallığı aracılığıyla, yaratılışın amacı olan haz ve memnuniyeti alacağımıza mantık ötesi inanmalıyız ve bu iyi şeyi alamamamızın tek nedeni, "kendisi için alma arzusu" adı verilen o yilandır.

Yazılanların, yani sürgünü üç şekilde anladığımızın anlamı budur: 1) "Diğer milletler arasında oturuyor." Her birinin kalpteki noktasının, her birinde var olan yetmiş ulus arasında sürgünde oturduğunu kastediyor. 2) "Tozda yatıyor", yani toz tadı hissediyorlar. 3) Genelde, "ezeli yılan" olarak adlandırılan "kirli, başka bir ülkede yatıyor", "İsrail toprağı" olarak adlandırılan, ihsan etme arzusu yerinde giydirilmiş olması gerekiyorken. Yani, tüm eylemleri Yaşar-El [direkt Yaradan'a] olmak yerine, başka bir ülkede, kirli bir topraktır. Doğal olarak, yaratılanlar ile Yaradan arasındaki form eşitsizliğinden dolayı yaratılanlara haz ve memnuniyet veremez.

Zohar'ın sürgüne atıfta bulunarak yorumladığı "Yatağımda" sözlerinin anlamı budur. Sürgünden acı çeken ve kendileri için alma arzusundan kaçmak isteyenleri ifade eder. Kaçmak isterler ama dünya ulusları kendilerini kontrol etmektedir ve kontrollerinden çıkamazlar. Onlarla ilgili "Ruhumun sevdiğini arıyorum, beni ondan çıkarması için," yani Kli ve "arzu" adı verilen bir "aşağıdan uyanış" zaten olduğundan, Yaradan sürgünden çıkmak için güç verecektir. O zaman, kurtuluş ışığının dünya uluslarının kontrolünü ortadan kaldırdığı yerde ışığın yayılması mümkündür.

Artık hayvansal bir ruh ile Tanrısal bir ruh arasındaki farkı anlayabiliriz. Yani, gerçekte, her ikisi de Yaradan'dan gelir, çünkü dünyada Yaradan'ın verdiğiinden başka hayat yoktur. Ancak fark, Yaradan'ın insana hayvansal ruhu vermesi ve kişinin, yaşam sağlayan ruhun Yaradan'dan geldiğini bilmesi gerekmemesidir. Bunun yerine, doğanın habercileri aracılığıyla geldiğini düşünür. Bu, "dünya milletleri üzerinde, bakanlara yönetim verdi." demektir. Yani onun Yaradan'dan geldiğine inanmaları gerekmez. Tersine, İsrail halkını yalnız O yönetir, yani insandaki İsrail niteliği inanır ki o Yaradan'dan gelir, dünyada başka bir kuvvet yoktur, bütün işleri yalnız O yapar ve yapacaktır.

Çalışmada Kişi Ne Zaman “Yaradan'ın Hizmetkârı” Olarak Kabul Edilir?

Makale No. 18, Tav-Şin-Mem-Het, 1987-88

Zohar (Tazria, Madde 10) “Bir kadın döllenip, bir erkek çocuğu doğurursa ayeti hakkında sorar: “Rav Aha “Ve bir erkek çocuğu doğurur.” dedi. Dölediğinden dolayı, doğurur da mı? Ne de olsa, bu hamilelik gerektirir. Bu ayette, ‘Kadın hamile kalırsa bir erkek çocuk doğurur. ’demeliydi. ‘Döllenirse, doğurur. ’nedir? Rav Yosi dedi ki, “Döllenme ve gebe kalma gününden, doğum gününe kadar, bir kadının ağzında dölünden, onun erkek olup olmayacağından başka söz yoktur. Bu yüzden ‘Bir kadın döllenip bir erkek çocuğu doğurursa ’diye yazılmıştır.”

Kadının, “Döllenme ve gebe kalma gününden, doğum gününe kadar kadının ağzında dölünden, onun erkek olup olmayacağından başka söz yoktur” demesinin ne anlama geldiğini anlamalıyız ve ayette “bir kadın döllenirse” denmesinin nedeni budur. Bunu bilmek bize ne verir?

Elbette, kelimesi kelimesine cevaplar vardır. Ama biz çalışmada, bir kadının, döllenir döllenmez çocuğunun erkek olup olmayacağından endişe duymasının ne kadar önemli olduğunu anlatacağız. İlk olarak, çalışmada döllenmenin ne olduğunu bilmemiz gerekiyor. Maddesellikte, toprağa bir tohum ektiğimizde, tohumun toprakta çürüdüğünü ve ardından insanları besleyen mahsul verdiğini görürüz. Yani, ekim bize yiyecek getirir. Bir kişi tohum ekmezse, kesinlikle biçmez, “Gözyaşlarıyla ekenler şarkıyla biçerler.” yazıldığı gibi.

Yaradan'ın çalışmasında ekme nedir? İnsanda iki kuvvet olduğunu yorumlamalıyız: 1) insanın başkalarına ihsan etmek istediği şey olan ihsan etme kuvveti ve 2) alma kuvveti, yani başkalarından almayı ve kendisi için haz almayı istemek. Kişi hangi kuvveti iptal etmek isterse buna "ekme" denir. Bu kuvveti toprağa yerleştirir, tıpkı çürümeleri için tohumları toprağa koyarken olduğu gibi. Sonra, onlar yeryüzünde yok edilirler ve daha sonra dünyaya yiyecek, besin ve yaşam için mahsul verirler.

Aynı şekilde, çalışmada, bir kişi kendisi için alma arzusunu iptal etmek istediğinde, bu, onu toprağa yerleştirmek, onu "yeryüzünün tozu gibi" iptal etmek istemek olarak kabul edilir ve öyle ki, ihsan etme arzusu ondan büyüyecektir. Bir "kadın"a "kendisi için alma arzusu" denir. Onu dünyadan kaldırmak ve kökünden sökmek istediğinde, ihsan etme arzusu ondan doğar, bu da dünyaya besin, yaşam ve barış verir çünkü ihsan etme arzusunun kabı aracılığıyla, buna "form eşitliği" denir, Yaradan'ın yaratılanlara bahşetmek istediği haz ve zevki alırız. Bu yazıldığı gibidir "Bir kadın döllense ve bir erkek çocuğu doğurursa..." Yani, alma kaplarını gömerek, ondan bir erkek olarak kabul edilen ihsan etme arzusu ortaya çıkar.

Ancak, erkek, bir kişi eker ekmez doğmaz. Aksine, dokuz aylık hamilelik vardır. Çalışmada bunlara "yükselişler ve düşüşler" denir. Bazen sağanak bir yağmur yağar ve tüm tohumları topraktan alır. Çalışmada buna, Mi [kim] ve Ma [ne] olan "kötü su"yun gelişi denir ve Mi ve Ma birlikte, tüm tohumları dışarı çıkaran Mayim [su] olarak adlandırılır.

Yani, kişi kendisi için alma arzusunu birkaç kez yere attıktan sonra, "kim" ve "ne" düşünceleri, "Sesine itaat etmem gereken Efendi kim?" ve "Bu çalışma senin için nedir?" diye soran kötülerin argümanı "ne"dir diyen, Firavun'un argümanının "kim" olduğu yerdedir.

Bu düşünceler, hali hazırda toprağa yerleştirilmiş tohumları, tamamen alçaklık ve yozlaşma içinde yerden alır ve bir kez daha, bizler alma kapları olan bu kapları kullanmak isteriz. Ve bir kez daha, kendimizi manevi olanı sağlayacak bollukla donatacak bir şeye sahip olmayı umut edemeyiz, bolluğu alacak kaplarımız da yoktur çünkü Kli olmadan ışık olmaz.

Ancak daha sonra kişiye yukarıdan bir başka uyanış gelir ve kişi yine içindeki "kendisi için alma arzusu" denilen "kadını" döllemeye başlar. Bir kez daha onu toprağa gömer ve bir kez daha kötü bir rüzgâr ya da bir yağmur seli vb. gelir. Bu, birçok yükseliş ve düşüşe neden olur ve bu, "Gözyaşları içinde ekenler" olarak yazılan şey olarak kabul edilir. Onlar ağlıyor olarak kabul edilirler zira onlara, her zaman Yaradan'ın çalışmasına girmeye başladıkları seviyedelermiş gibi gelir.

Buradan, bir kez daha döllemek üzere olduklarında, her seferinde aynı yerden başladıklarını ve bir adım bile ileri gitmediklerini gördükleri için onların gözyaşlarına boğuldukları sonucu çıkar. Tam tersine, geriye gidiyor olduklarını görürler. Bu nedenle, tüm ekmeleri gözyaşları içindedir.

Yaradan'ın bunu neden birçok yükseliş ve düşüş olacak şekilde yaptığından, yani bundan kimin kazançlı çıkacağından zaten bahsetmiştik. Cevap, bunun insanın yararına olmasıdır çünkü Kap olmadan ışık olmaz, yani eksiklik olmadan dolum olmaz. Ve Yaradan insanın yukarıdan yardıma ihtiyaç duymasını istediğinden, yardım aracılığıyla ona yukarıdan aydınlanma bahsettiğinden, bu kişinin her seferinde ek Kutsallık alması kabul edilir. Böylece, çalışmanın sonunda, her seferinde daha büyük bir eksikliğe geldikten sonra, kişi yukarıdan kutsal bir ruh alır. Bununla kişi sürekli olarak Kutsallık'ta olmakla ödüllendirilir, Zohar'ın "Arınmaya gelene yardım edilir." dediği gibi, ne ile? Zohar, "kutsal bir ruhla" der ve tüm bunlar kişiye yükselişler ve düşüşler yoluyla gelmiştir.

Bununla, neden özellikle "Gözyaşları içinde ekenler, şarkıyla biçerler." anlayacağız. Bu gözyaşları içinde ektikleri için böyledir yani kişi her seferinde sanki şimdiye kadar hiçbir şey yapmamış gibi yeniden ekmeye başlaması gerektiğini görür. Zamanın ilerlediğini ve kendisinin geri gittiğini, bunun ona üzüntü ve acı verdiğini görür. Bu sayede, kişi Yaradan'ın yardımına sürekli daha muhtaç hale gelir.

Bu demektir ki, her seferinde, yukarıdan bir mucize olmadan kendini sevmekten çıkmakta, doğuştan, ne kadar aciz olduğunu görür. Tüm bu ızdıraptan, onda gerçek bir ihtiyaç ve özlem yaratılır, yani şimdi "Efendi bir ev inşa etmedikçe, onu inşa edenler boşuna çalıştılar." (Mezmurlar 127) yazılanları görür. Sadece Yaradan yardım edebilir.

Sonuç olarak, bir kişi, özellikle "Gözyaşları içinde ekenler..." aracılığıyla Yaradan'ın kurtuluşuna olan ihtiyacı elde edebilir, çünkü o zaman "şarkıyla biçerler" gerçekleşir. Ekmek, kabı yapmak, biçmek ise ışığın alınması anlamına gelir. Yani ışık kaba gelir. Bu, eksiklik doldurulunca buna "biçmek" dendiği anlamına gelir.

Buna göre, Zohar'ın "Döllenme ve gebe kalma gününden doğum gününe kadar, bir kadının ağzında dölünden, onun erkek olup olmayacağından başka söz yoktur." sözlerini yorumlamalıyız. Bu bize çalışmada ne öğretmek için gelir diye sorduk. Kişi kutsal çalışmaya, onu saf kılmak için başladığında bu, kişi kendisi için değil Yaradan için çalışıyor demektir, bu kişiye "önce bir kadın döllenir" denir.

Bu, çalışmanın başlangıcının, kişinin "kadın" olarak adlandırılan Nukva'nın [dişi] niteliğini toprağa gömmek istemesi olduğu anlamına gelir. Birinin toprağa tohum ektiği gibi, kişi o arzuyu toprağa eker. Bununla, yaratılan varlıkları sürdürmek için yiyecek

büyür. Aynı şekilde, kendisi için alma arzusunu toprağa ektiğinde, bu şekilde çürüyecektir, yani öyle ki alma arzusunun kullanımı, ihsan etme niyeti olmadan iptal edilecektir ve kişi onu sadece ihsan etme amacıyla kullanabilmesi şartıyla kullanacaktır, ardından “bir erkek çocuk doğurur.” Yani kişi, kendisi için değil Yaradan için çalışma gücüne sahip olduğu anlamına gelen “erkek” niteliği ile ödüllendirilir.

Ancak, bu, hemen, bizler tohumu toprağa eker ekmez büyümez. Aksine, maddesellikte, bazen tüm alanı sular altında bırakan sağanak yağışlar olur ve tüm tohumlar daha toprakta çürümeden önce dışarı çıkar. Çalışmada da böyledir: Kişi, tohumu toprağa ektiği anda erkek niteliğini büyütme ister yani öyle ki, hemen ihsan etme arzusuyla mükafatlandırılacaktır.

Ancak düzen, doğaya bir kerede karşı çıkmanın mümkün olmaması olduğundan, insan kendisi için alma arzusuyla doğduğu için, bunun sonucu olarak, her zaman üstesinden gelme meselesi vardır yani her seferinde kişi, düşüş safhasının üstesinden gelmeye başlar. Yani, dünyanın rüzgârları gelip tohumları topraktan çıkardığında (“dünyanın rüzgârları”, “ihsan etme arzusu” olarak adlandırılan Kutsallığın ruhuna yabancı olan düşüncelerdir) kişi üstesinden gelmeli ve kendisi için alma arzusunu bir kez daha toprağa ekmelidir.

Ve her seferinde, kişi kendi kendine, “Şimdi kesinlikle bir erkek çocuğum olacak” der. Yani, “Adama” [yer/toprak/yeryüzü] Adam la Elyon [En Yüce gibi olacağım] sözlerinden gelir, yani erkek niteliği olan form eşitliği anlamında. Alma arzusu olan dişi, “En yüce gibi olacağım”da iptal edilecektir. Zohar’ın şu söylediklerini yorumlamalıyız, “Döllenme ve gebe kalma gününden doğum gününe kadar, bir kadının ağzında dölünden, erkek olup olmayacağından başka söz yoktur.” Yani, bir kişi her üstesinden geldiğinde, şimdi erkek niteliğiyle ödüllendirileceğinden emin olmalıdır.

Buradan, her ekimde niyetin sadece bir erkek olması olduğu sonucu çıkar. Aksi halde, niyeti erkek olması değilse, bu bir şey ekmek sayılmaz. “Rüzgârı gözleyen ekmeyecek.” (Vaiz 11:4) yazılı olanın anlamı budur. Sporno bunu şöyle yorumlar, “Rüzgârı gözleyen ekmeyecek ‘Bazen tohum, onu dağıtan fırtınalı rüzgârda kaybolursa da yine de bundan endişe duyduğumuz için onu ekmekten kaçınmamalıyız.’”

Onun sözlerini çalışmada yorumlamalıyız. Kişi, düşüşlerinin çok olduğunu görür ve birçok kez galip gelmiştir ve ekmiştir, rüzgâra, yani “dünyanın rüzgarları” denilen onları dağıtan yabancı düşüncelere bakmaz. Ve söylediği gibi, kişi fırtınalı rüzgâra bakmamalıdır çünkü o, Ari’nin dediği gibi; arzusu, kendi arzusuna aykırı olduğu için, alma arzusunu toprağa yerleştiren tüm tohumları dağıtmak olan Asiya dünyasının zıddındaki en sert Klipa’dır [kabuk]. Bu nedenle yazı, tohumları dağıtmak isteyen bu

rüzgâra bakmamamız fakat üstesinden gelip, ekmekten kaçmamamız gerektiğini ve Yaradan'a inanmamız gerektiğini söyler ki "Efendi'nin kurtuluşu göz açıp kapayıncaya kadardır."

Baal HaSulam, "Rüzgârı gözleyen ekmeyecek." ifadesini, kişinin "Ben hiçbir şey yapamam ve Yaradan'ın bana yukarıdan ruhu göndermesini bekliyorum ve o zaman çalışma gücüne sahip olacağım. Bu arada oturup beklerim." dememesi gerektiği anlamına geldiğini yorumladı.

Yazı, bununla ilgili olarak "Ve babası meseleyi tuttu." ayetinden "rüzgârı gözler" der yani oturup bekleyen asla ekmeyecek. Tersine, kişi "aşağıdan bir uyanış" yapmalıdır ve bununla "yukarıdan bir uyanış" gelir. Bilgelerimizin dediği gibi, "Arınmaya gelene yardım edilir." Ancak, kişi başlamalıdır.

Şimdi yazılanları yorumlayabiliriz (Malaki 2), "Dinlemezseniz ve Adımı onurlandırmayı yürekten almazsanız, laneti üzerinize gönderirim. Menilerinizi baskılayacağım ve yüzlerinize pislik bulaştıracacağım." Hatta Ezra bunu şöyle yorumlar "Meniyi baskılayacağım ki büyümesin, zira Benim sofram boştur." Metzudat Davut, bunu "Seni uyarıyorum. Senin yüzünden meniyi baskılayacağım ki büyümesin. Ve yüzlerinize pislik bulaştıracacağım. Yüzlerinize gübre bulaştıracacağım." Yineler ve yorumlar: "Yaratıklardaki en tiksindirici şey olan Bana kurban ettiğiniz hayvanların gübresini, Benim Adımı aşağıladığınız gibi, ben de sizi aşağılamak için bulaştıracacağım."

Bunu, çalışmada, toprağa çürüsün ve toprakta yok olsun diye bir tohum ektiğimiz zaman diye yorumlamalıyız ki bu, "En yüce gibi olacağım." olarak kabul edilir, yani böylece bu ekimden bir erkek büyür. Ama ekmenin ortasında, kişi her şeyi O'nun adını yüceltmek için yapmaktan, "Adıma onurlandır." durumundan pişmanlık duyar. Daha ziyade, kişi eker ekmez, "dünyanın rüzgarlarından" alır ve kişiye, "Peki ya kendi şanın?" diye sorarlar.

Yani, ihsan etme arzusu doğuracak olan bu toprağa ekme çalışmasından kişi kendisi için ne alacaktır? Bundan, bir kişinin kendi görkemi önünde cennetin görkemini küçük düşürmesiyle, cennetin görkemi önünde kendi görkemini iptal etmeye değmeyeceğini söylemesiyle, bu yüzden Yaradan şöyle dediği sonucu çıkar: "Lanetimi üzerinize göndereceğim, bu ihsan etme kapları aracılığıyla alamamanız için tohumun büyümeyeceği lanetidir çünkü "dünyanın rüzgârlarından" düşünceleri alır almaz hemen onların doğru olduğunu söylersiniz ve cennetin ihtişamı için çalışmaya değmez dersiniz."

Hatta Ezra'nın, "Meniyi baskılayacağım ki büyümesin, zira Benim sofram boştur." demesinin anlamı budur. Bu, onların Tora ve Mitzvot [emirler/iyi işler] ile meşgul

oldukları, ancak niyetlerinin Yaradan uğruna olmadığı anlamına gelir. Buradan, Yaradan'ın masasının boş olduğu ve Tora ve Mitzvot'ta yaptığınız her şeyin insanın sofrası için, kişinin kendi iyiliği için olduğu sonucu çıkar. Bu nedenle, Kli'siz ışıık olmayacağından, size "ihşan etme arzusu" denilen "eril" niteliğini vermeme ihtiyacınız veya Kli'niz yoktur.

Ancak soru şudur ki, eğer bir kişi gücünün yüzde yüzünü Yaradan için çalışmaya adanmak istemiyorsa ve sadece küçük bir kısmı Yaradan için çalışmanın değerli olduğunu anlıyorsa ve o küçük kısımda, Yaradan, "erkek" olarak adlandırılan hiçbir ihşan etme kabının ondan büyümeyeceği bir lanet yerleştirir, bir kişi ihşan etme kaplarıyla daha nasıl ödüllendirilebilir?

Bunu Yaradan'ın yaptığı her şeyin ıslah amaçlı olduğu kuralına göre yorumlamalıyız. Yani, tohum büyütmemeye laneti de yaratılanların yararınadır. Bu, "O, ölümler diyarını indirir, O kaldırır." ayetini tefsir ettiğimiz gibi tefsir edilmelidir. Yani, kişi gerektiğinde, rüzgârın gelip tohumları dağıttığını görerek, rüzgâra karşı dayanma gücü vermesi için Yaradan'a dua etmesi gerektiğini anlar.

Yani, Yaradan ona dünyanın Kralına hizmet eden bir yaşam edinmenin önemini hissettirmelidir, çünkü her seferinde üstesinden gelip ektiğinde, rüzgâr onu hemen dağıtır ve yerden kaldırır. Bununla Tora ve çalışmayla uğraşırken, ihşan etme amacını düşünürken kişi gübrenin tadını hisseder.

Metzudat Davut'un yorumladığı gibi, "Yüzlerinize gübre bulaştıracam." Benim Adımı aşağıladığınız gibi, ben de sizi aşağılamak için bulaştıracam." Yani Tora ve Mitzvot'la uğraşırken dikkat etmediğinizde ve bunların Benim adım için olması gerektiğini düşünmediğinizde ve yaptığınız hatayı hissetmediğinizde size gübrenin tadını hissettireceğim, bu yüzden Lo Lişma'da bile [O'nun hatırı için değil] hiçbir şey yapacak gücünüz olmayacak, çünkü Lo Lişma ile meşgul olduğunuzda bile gübrenin tadını hissedeceksiniz. Bu, Lo Lişma'da hiçbir canlılığa sahip olmayacağınız için ihşan etme kaplarına ihtiyaç duymanıza neden olacaktır.

Bu lanet, kişinin kendisi için alma arzusunun toprakta iptal edilmesi için alma kaplarını toprağa ekmeye başladığında ortaya çıkar. Ama ihşan etme konusuna ihtiyacınız olduğu kadar dikkat etmiyorsunuz ve bu ekimleri, bunun bizim hayatımızdaki en kilit mesele olduğunun farkında olmadan yapıyorsunuz zira aksi halde bütünlüğe ulaşmak imkansızdır. Daha ziyade, bunu ciddiyetle yapmıyorsunuz. Bu nedenle, "Göndereceğim" der, yani Yaradan'ın Kendisi bu düşünceleri göndermiştir ve ekimleri dağıtmıştır ki böylece siz hakikat yolunda yürüyeceksiniz, böylece onlar ihşan etme kaplarına olan ihtiyacı anlayacaklar.

Şimdi anlıyoruz ki, bir kişi tüm düşüşlerinin, eğer hakikat yolunda yürümek istediği sırada meydana gelirlse, kişi bunların hepsinin Yaradan'dan geldiğine inanmalıdır. Yani, tüm düşüşleri onun iyiliği içindir, aksi halde, kişi elindekiyle yetineceği ve bunun bir bütünlük olduğunu düşüneceği için mevcut safhasında kalacak ve hiçbir zaman gerçeğe ulaşamayacaktır. Bu nedenle kişi arınmaya geldiğinde, özellikle o zaman düşüşleri vardır, bu yüzden, kendi anlayışına göre, Katnut'unda [küçüklük/bebeklik] kalmaz.

Buna göre, Zohar'da "Çünkü Efendi'nin nasibi O'nun halkıdır" ayeti hakkında yazılanları yorumlamalıyız. Yaradan yetmiş ulusu onları yöneten hizmetkarlara verdi ve İsrail halkını yönetmek için kendisine aldı. Yani Yaradan İsrail'in hükümdarıdır ki bu, O'nun vekillerin yönetimine verdiği diğer milletlerde böyle değildir.

Fakat görünüşe göre dünya milletlerine hükmetmemesi ne anlama gelir? Bu, onların aşağılıklarından dolayı Yaradan'ın onlara hükmetmesi zor olduğu için mi böyledir? Yani, onlara hükmetmek O'nun gücünün altında mı ki, onları yönetmesine yardım edecek birine ihtiyacı vardı? Ancak bizler "Bütün eylemleri yalnız O yapar ve yapacaktır." sözüne inanmalıyız.

Çalışmada bunun tek bir kişi için geçerli olduğunu yorumlamalıyız. Kişi, genellikle "kendisi için alma arzusu" olarak kabul edilen yetmiş ulusun yönetimi altına girdiğinde, meydana gelen kısıtlama nedeniyle Yaradan'dan ayrılır. Yani, yalnızca Yaradan'ın "tüm eylemleri yaptığı ve yapacağı" inancına sahip değildir. Sonuç olarak, bir kişi onlar canlılıklarını Kutsallıktan almaya henüz hazır değilken, Yaradan'ın yaratılanlar için hazırladığı şeyler aracılığıyla dünyadan canlılık alır, bu insanlar Yaradan'ın "İşini bıraktığını" zira onlara yönelmenin, "O'nun gücünün altında" olduğunu söylerler.

Bu, "Zohar Kitabına Giriş"te (Madde 4) yazıldığı gibidir: "Yaradan'ın tüm realiteyi yaratıp sonra da yalnız bıraktığını söyleyerek, Tora ve Mitzvot'un yükünü omuzlarına alanlar olduğunu biliyorum ki yaratılanların değersizliğinden dolayı, yüce Yaradan'ın, onların alçak küçük yollarına göz kulak olması yakışmaz."

Sonuç olarak, bir kişi her şeyin Yaradan'dan geldiğine inanmadan önce, tüm dünyanın, doğada yetmiş nitelik olan yetmiş vekilin veya "rüzgarların geri kalanının" liderliğine verildiğini söyler, ancak onlar Yaradan'ın onu denetlediğine inanmazlar. Bu, O'nun dünyanın yönetimini yetmiş vekile devrettiği anlamına gelir. Aksine, "İsrail" olan ve Yaradan'a inanan biri, dünyanın liderinin yalnızca Yaradan olduğunu söyler ki "Bütün eylemleri O yapar ve yapacaktır."

Şimdi sorduğumuz şeyi anlayabiliriz, Kişi ne zaman "Yaradan'ın işçisi" sayılır? Özellikle Yaradan için çalışabileceği zaman mı, yoksa çalışmanın daha başlangıcında

mi? Baal HaSulam'ın "bilgeye bilgelik verecek" ayeti hakkında açıkladığına göre, soru şudur ki, bilgiler zaten bilgeliğe sahip olduklarına göre, "aptallara bilgelik verecektir" demesi gerekirdi. "Bilge"nin bilgeliği arzulayan kişi anlamına geldiğini, bilge olmayanın ise bilgelik arzusu olmadığını açıkladı, şöyle yazıldığı gibi, "Aptalın zekâ için arzusu yoktur."

Çalışmada "Yaradan'ın bir işçisi", Yaradan için çalışmak isteyen kişi olarak yorumlanmalıdır. Başarılı olamasa da, bu gerçek bir duayı gerektirdiğinden Yaradan'ın ona yardım edecektir, eğer sağ çizgide yürümeye başlarsa yani bu kişinin zaten sağ çizgiye direnen bir "sola" sahip olduğu anlamına gelir, o zaman Yaradan'ın yolunun düzeni başlar. Bu nedenle, amacı tüm çalışmalarının Yaradan için olduğu bir safhaya gelmek olduğundan, kişi zaten "Yaradan'ın bir işçisi" olarak kabul edilir.

Ve yol boyunca birçok düşüş ve yükseliş olmasına rağmen, her şey planı takip eder, yani düşüşler de çalışmanın bir parçasıdır, çünkü bununla Yaradan'ın kurtuluşunun ihtiyacını elde ederiz. Düşüşler yoluyla, kişi kendi başına bir şey yapmanın imkânsız olduğu, fakat yalnızca Yaradan'ın yardım edebileceği kararına gelir. Bu edinime, kişi özellikle düşüşler yoluyla ulaşır.

Bu, Bir Bilgenin Meyvesi (Bölüm 1, s. 301) kitabında yazıldığı gibidir: "İnsanın dünyasında, kendi gücüyle umutsuzluğa kapıldığı zamandan daha mutlu bir safha yoktur. Yani, zaten çabalamış ve hayal edebileceği her şeyi yapmıştır fakat hiçbir çare bulamamıştır.

İşte o zaman, kişi O'nun yardımını için tüm kalbiyle dua etmeye uygun olur, çünkü kendi çalışmasının kendisine yardım etmeyeceğini kesin olarak bilir. Kendine ait biraz güç hissettiği sürece, duası tam olmayacaktır. Bunun hakkında, 'Efendi yücedir ve alçaktaki görecektir' denildi. Bir kişi, her türlü işte çabalayıp hüsrana uğradıktan sonra, insanların en aşağısı olduğunu ve bedeninde hiçbir hayır olmadığını bilerek, gerçek bir alçaklığa düşer. O zaman duası bütündür, çünkü o zaman tüm İsrail'in tamamı çalışmadan umutsuzluk safhasına gelmiştir. Kişi, delinmiş bir kovaya pompalayan biri gibidir. Bütün gün pompalar ama susuzluğunu giderecek bir damla suyu yoktur. İsrail Oğulları da Mısır'da öyleydiler: İnşa ettikleri her şey hemen yerin dibine battı. Aynı şekilde, O'nun sevgisi ile ödüllendirilmeyen kişi için, bir gün önce ruhunu arındırma çalışmasında yaptığı her şey, ertesi gün tamamen yanmış gibidir. Ve her gün sanki hayatı boyunca hiçbir şey yapmamış gibi yeniden başlamak zorundadır. Yukarıdakilerden, küçük veya büyük, her şeyin sadece dua ile elde edildiği sonucu çıkar."

Bu nedenle, düşüşler aynı zamanda ıslah olarak kabul edilir, çünkü tüm çalışmaları sadece ihsan etmek için olduğunda, bir kişi onlar aracılığıyla gerçek "Yaradan'ın işçisi"

olabilir. Bu nedenle kişi ihsan etmek için çalışmaya varan yola başlar başlamaz, yol boyunca üstesinden gelmesi zor birçok başarısızlık olmasına rağmen, hali hazırda “Yaradan’ın bir işçisi” olarak kabul edilir zira tüm düşüncelerinin, yalnızca kendisi için alma arzusunu bu dünyanın zenginliğiyle ve sonraki dünyanın zenginliğiyle tatmin etmekle ilgili olacağı kendisi için değil Yaradan için çalışmak ister, Zohar’da köpek gibi uluduklarının yazılı olduğu gibi, “Bize bu dünyanın zenginliğini ve bize ahiretin zenginliğini ver.”

Bu nedenle, insan her zaman üstesinden gelmeli ve sadece Yaradan’ın yardım edebileceğine inanmalıdır.

Çalışmada, Gümüş, Altın, İsrail, Kalan Diğer Milletler Nedir?

Makale No. 19, Tav-Şin-Mem-Het, 1987-88

Zohar'da (Jethro, Madde 40) şöyle yazılmıştır: “Ve Jethro duydu. 'O başladı ve dedi ki, 'Bu nedenle, ulusların arasında Sana şükredeceğim, ey Efendimiz ve Adına ilahi söyleyeceğim. 'Kral Davut, Yaradan'ın görkeminin yücelikte yükselmediğini, Yaradan'ın görkeminin dünyada yüceltilmediğini, O'nun görkeminin yalnızca diğer milletler arasında olduğunu görünce bunu söyledi. Ve eğer, 'Fakat Yaradan dünyada yalnızca İsrail sayesinde yüceltilmiyor mu? 'derseniz. Bu, gerçekten de öyledir, çünkü İsrail parlayacak olan mumun temelidir. Ama diğer uluslar gelip Yaradan'ın yüceliğine boyun eğerek O'na şükrettiklerinde, mumun temeli tek bir bağda O'nun tüm eserlerini tamamlar ve güçlendirir ve tüm yukarıyı ve aşağıyı yalnız Yaradan yönetir.”

Neden böyle dediğini anlamalıyız, “Gerçekten de öyle, çünkü Yaradan dünyada yalnızca İsrail sayesinde yüceltiliyor, çünkü İsrail parlayan mumun temelidir. Fakat diğer milletler gelip O'na şükrettiklerinde, mumun temeli tamamlanır.” Ancak, milletler gelip Yaradan'a şükrederlerse, mumun temeli nasıl tamamlanır? Bundan, İsrail halkının, ulusların şükranlarından güç ve yardım aldığı anlaşılıyor, sanki İsrail halkının Yaradan'a olan inancı o kadar eksik ki, Yaradan'ın büyüklüğü konusunda uluslardan yardım almaları gerekiyormuş gibi, şöyle yazıldığı gibi, milletler mumun temeline katkıda bulunur. Bunu anlamak çok zordur. Dünya milletlerinden inanç için yardım almaya izin verilmiş midir? Ne de olsa inancın temeli mantık üstü olmalıdır, o halde bir insan mantığının üstüne çıkma gücüne sahip olacak gücü nasıl elde edebilir? Bunun, ışığı onu ıslah eden Tora vasıtasıyla olduğunu öğreniyoruz.

Ayrıca, Rav Elimeleh'in ("Duadan Önce Bir Dua") duasında yazıldığı üzere, bize O'na olan inancın gücünü vermesi için Yaradan'a dua etmeliyiz, "İnancını düşmeyecek bir kazık gibi kalplerimize yerleştirmen seni memnun etsin." Buradan, inancın yukarıdakinden alınması gerektiği sonucu çıkar. Hatta burada, milletler gelip Yaradan'a şükrederlerse, "mumun temeli" olarak adlandırılan inancın temelini tamamladığını ima eder.

Yukarıda söylenenleri açıklayabilmek için, hepsinin tek bir kişiye ait olması kuralına göre, İsrail'in ve diğer milletlerin çalışmada ne anlama geldiğini hatırlamalıyız. İsrail, eylemleri yalnızca ihsan etmek olanlar olan "ihsan etme" olarak adlandırılır. Buna "insanın iyi eğilimi" denir. "Ulusların geri kalanı ise, "insanın kötü eğilimi" olarak adlandırılan, insanın alma kaplarıdır.

Bilgelerimizin söylediklerini açıkladığımız gibi, "Tanrın Efendi'ni bütün yüreğinle sev', her iki eğiliminle de: iyi eğilim ve kötü eğilim ile." Bunun, iyi eğilim olan ihsan etme eğilimi ve alma kapları olan kötü eğilim anlamına geldiğini yorumladık. Aynı şekilde, burada Zohar'ın söylediklerini de yorumlamalıyız: "Gerçekten de öyle, çünkü İsrail parlayan mumun temelidir." Bu, kişinin çalışmasının üzerine inşa edildiği temelin, "ihsan etme kapları" adı verilen ve "İsrail" olarak adlandırılan iyi eğilim olduğu anlamına gelir.

Ancak, bu yarım derece olarak kabul edilir. Bu derece, iyi kaplar olduğundan üstün bir öneme sahip oldukları kabul edilir. Bu, İsrail'e "ihsan etme eylemleri" dendiğinden Yaradan'ın kişinin tüm eylemlerini kontrol etmesi olarak kabul edilmez, yani bu demektir ki kişi ihsan etme eylemleriyle Yaradan'a ihsan etmeyi hedefleyebilir. Bu nedenle Yaradan'ın onu yalnızca ihsan etme kapları ile kontrol ettiği kabul edilir.

Ancak, Sitra Ahra [diğer taraf/kötü eğilim] ve kabuklar alma kaplarını kontrol eder. Yani kişi onları Yaradan için çalışmaya yönlendiremez. Bu kaplara, "ulusların geri kalanı", "aşağı/aşağıda" denir çünkü alma kapları daha düşük öneme sahiptir.

Yukarıda anlatılanlara göre şu yazılanları yorumlayabiliriz; diğer milletler gelip, Yaradan'ın ihtişamına boyun eğerek O'na şükrettiklerinde, mumun temeli tamamlanır. Şöyle sorduk, "mumun temeli tamamlanır?" şeklinde yazıldığı üzere, İsrail halkının diğer uluslardan güç aldığı nasıl söylenebilir? Bunun, kişinin alma kaplarının gelip ihsan etmek için her şeyi yapmamız gerektiğini kabul ettiği zaman olduğu anlamına geldiği şeklinde yorumlamalıyız. "Yaradan'ın yüceliğine boyun eğip O'na şükredin" sözlerinin anlamı budur.

Ortaya çıkıyor ki önceleri yalnızca İsrail Yaradan'a ihsan edebilirdi, çünkü İsrail Yaradan'ın görkemini ve kendilerini Yaradan'a köleleştirmeleri gerektiğini anladı.

Fakat diğ er milletler gelip O'na Ő krettikleri ve kendilerini Yaradan'ın y celiğı önünde iptal ettikleri zaman, yani alma kaplarıyla bile Yaradan için çalışmaya değıer çünkü onlar bunun üstesinden gelme ve ihsan etmek için çalışma gücüne sahiptirler. Daha sonra mumun temeli tamamlanır çünkü mum "cennetin krallığı" olarak adlandırılır.

Yani, birincil temel İsrail'dir çünkü işin başlangıcı "İsrail" denilen ihsan etme kaplarındadır. Daha sonra mumun temeli tamamlanır yani, "ulusların geri kalanı" olarak adlandırılan alma kapları da "mum" ve "krallık" olarak adlandırılan Kutsallığın yönetimine girer.

"Mum'un temeli tamamlanır ve O'nun tüm çabasına karşı güçlenir." Bu, alma eylemlerinin de Kutsallığa girdiğı anlamına gelir. "Tek bir bağıda", İhsan etme kapları olan Galgalta Eynaim'den öğrendiğimiz gibi, alma kapları olan AHP'nin Kelim'i ile birleşirler ve bir derece olurlar. Buna Gadlut [büyüklük/yetişkinlik] denir.

Kaplara atıfta bulunarak "ve yalnızca Yaradan yönetir" yazılmasının anlamı budur; yani eskiden, yalnızca İsrail'i kontrol ettiğinde olduğı gibi değıil. "Yukarıyı ve aşağıyı Yaradan yönetir." sözlerinin anlamı budur. Yani "O kontrol eder." demek, hem daha yüksek görülen ihsan kaplarının hem de daha düşük görülen alma kaplarının O'nun yetkisine girmiş olması anlamına gelir. Her şeyi Yaradan yönetir.

şöyle yorumlamalıyız, o zaman kişi gerçek bütünlük alır, alabilmek için artık almaya uygun Kaplara sahiptir – hem Katnut [küçüklük/bebeklik] olarak adlandırılan Hasadim hem de Gadlut olarak adlandırılan Hohma.

"Yukarıyı ve aşağıyı yalnızca Yaradan yönetir." sözlerinin anlamı budur. Bu nedenle Davut bunun hakkında şöyle söyledi: "Uluslarda sana Ő krederim ey Efendimiz ve senin adın için ilahiler söyleyeceğim." Yaradan'ın yönetimi, Yaradan'ın otoritesi altına girmiş alma kapları olan uluslara da yayıldıığında, her şeyde bütünlük olur.

Ancak, kişinin içindeki diğ er milletler de Keduşa'ya girebilsinler diye, bütünlüğü ulaşabilmek için Katnut'ta Tikkun Kavim [ izgiler], Gadlut'ta Tikkun Kavim ve VAK'ta Tikkun Kavim adında bir süreç vardır. Bunlar aynı adı taşıyan    tutumdur, ancak aralarında bir fark vardır.

Zohar Kitabı (Jethro, Madde 499) şöyle der: "Benimle gümüşten tanrılar ya da altından tanrılar yapmayacaksın. 'Rabbi Yosi, 'Nedeni nedir? 'dedi, çünkü şöyle yazılmıştır, 'Gümüş benim, altın benimdir. 'Gümüş benim, altın benim olmasına rağımen, Benimle yapmayacaksın, yani Ben."

Çalışmada Yaradan, "Gümüş benim ve altın benim" dediğinde bunun ne anlama geldiğini anlamalıyız, bu nedenle, "Beni yapmayacaksın." Ayrıca neden "Gümüş benim,

altın benim olmasına rağmen” yine de “Beni yapmayacaksın” dediğini de anlamalıyız: Söylediği “olmasına rağmen” ne anlama geliyor?

Çalışmanın sırası iki şekildedir: 1) Kişi Yaradan ile Dvekut’u [bütünleşmeyi] arzular. Buna Kisufin [özlem/özlem] denir ve “sağ çizgi” olarak kabul edilir, şöyle yazıldığı gibi, “Ruhum Efendi’nin avlularını arzuluyor ve özlüyor; kalbim ve bedenim yaşayan Tanrı’ya şarkılar söyleyecek.” (Mezmurlar 84). Bu, kişi sağ çizgide yürüdüğünde “kalbim ve bedenim şarkılar söyleyecek.” anlamına gelir.

Yaradan’ı hatırladığı anda, tüm gün dünyevi ve manevi konularda başka şeylerle meşgul olmuş fakat Yaradan sevgisini hatırlamamış olsa bile Yaradan sevgisini hatırladığı anda, beden Yaradan’ı sevmek istemese bile yine de Yaradan sevgisine dair düşüncelerin kendisine geldiği bu anlara özlem duyar. Ve her birini gözetken, dünyanın bir Yaratıcısı olduğunu hatırlamaktan dolayı sevinç duyar.

Dolayısıyla bir yandan beden bu özlemlere nasıl karşı çıktığını görüyor. Yani, O’na bağlanmak isteyen birinden beden zevk almaz. Yine de “Kalbim ve bedenim yaşayan Tanrı’ya şarkı söyleyecek.” Yani, bu özlemler için, Yaradan’ı kavrayabildiği için Yaradan’a teşekkür eder. Yani, beden ona direnirken Yaradan’a bağlanmak istemesini de büyük bir ayrıcalık olarak görür, çünkü artık kendi içinde “şu ve bu onları yargılar” koşulunu görüyordur.

Ama Yaradan sevgisi konusunu hatırlamadan önce, Yaradan’ın sevgisinden tamamen uzaklaşmıştı. “Yaradan sevgisi” diye bir konu olduğunu tamamen unutmuş ve kafası başka şeylerle meşgul olmuştu. Öncelikle, sağ çizgide yürürken Yaradan sevgisini hatırlamanın tesadüf olmadığına inanmalıdır. Aksine, kişiye doğru yönelen Yaradan’dır ve bir Yaratıcı olduğunu ve O’nunla bağ kurması gerektiğini kişinin zihnine yerleştirmiştir.

Yani, bu düşünce kişiye öyle durup dururken gelmemiştir, aksine, Yaradan ona dönmüş ve ona tüm Yaradan çalışmasını hatırlatmıştır. Ancak bu sadece kısa bir süre için geçerlidir. Yani bu düşünce uzun süre zihninde kalmaz, çünkü kişi bunun için yeterli/uygun olmadığı sürece, bu düşünce kısa ömürlüdür.

Şöyle yazıldığı gibidir, “İşte bakın, bu kötüler kısa ömürlü ve öfke dolu.” Baal Ha Sulam şöyle yorumlamıştır; kötüler “yukarıdan gelen ışıık” denilen bir “gün” elde ettiklerinde, hala kötü oldukları için, yani kendileri için almaktan çıkmadıkları için, ışıık onlardan ayrılır. Buna “kısa ömürlü” denir. Bu nedenle öfke doludurlar. Işıık neden onlardan ayrıldı diye kızgınlar çünkü ışıık özlüyorlar.

Yine de, kişi doğru olduğunda ve Tanrı’yı haklı çıkardığında, şöyle der: “Yaradan’ın uyanışı benden alması benim iyiliğim içindir.” ve Yaradan’ın kendisine gönderdiği

küçük uyanışın ayrıcalığına sahip olduğu için O'nu över ve şükreder. Bunun için sevinir. Yaradan'a şükretme durumuna "sağ" denir çünkü Yaradan'a özlem duymaktadır ve "gün"ün tadına ne kadar vardığına aldırış etmeksizin, bir an için bile olsa O'na bağlanmasına izin verdiği için bütün gün O'na şükreder. Çalışması ya da sadece merhamet arzu ettiğinde merhametin niteliği, sağda olduğunda buna "gümüş tanrıları" denir.

2) Sol çizgi "altın tanrıları" olarak adlandırılır. Baal HaSulam, Zahav'ın [altın] sağ çizginin tersi olan Ze Hav [bunu ver] anlamına geldiğini yorumladı, hiçbir şey istemediği, Yaradan'a özlem duyduğu ve kendini O'nun önünde iptal etmek istediğinde, insanın kendisi hiçbir şey istemez ve elindekiyle mutlu olur, sanki kendisine büyük servet verilmiş gibi.

Fakat sol çizgide "Bunu istiyorum ve bunu istemiyorum" der. Kârlılığı hesaplar. Sanki parmağıyla işaret ediyor ve özellikle yaptığı eleştirilerle, istediğini söylüyor. Şöyle yazıldığı gibi (Eyub 37:22), "Altın kuzeyden gelir." Tzafon [kuzey], eylemlerinin görüş ve incelemeleri olan Matzpunei Halev'i [kalbin gizli niyetini] işaret eder, yani bu dünyada verdiği uğraş karşılığında ne istiyor ne mükâfat bekliyor. Düzeltmeler özellikle sol çizgiyle ilgilidir.

Başka bir deyişle, kişi çalışmadaki detayları incelemeye başladığı zaman, yani ne için ve kim için çalıştığını incelediğinde, Yaradan'a hizmet etmekteki gerçek emeği hissetmeye başlar. Kişi kendisi için neyin iyi neyin kötü olduğunu zaten bildiğini düşünür, başına gelenin bu olduğunu- çalışmasının sol çizginin yolunda olacağını düşünür. Buna "altın tanrıları" denir. "Sol çizgi" adı verilen bu düşünceleri ona Yaradan vermiş olsa da Yaradan, "Benimle gümüşten tanrılar ve altından tanrılar yapmayacaksın." demiştir.

Bununla, "Nedeni nedir?" diye soran Rabbi Yosi'nin sözlerini yorumlamalıyız. Bunun nedeni, "Gümüş benim, altın benim." diye yazılmış olmasıdır. Her ne kadar Gümüş ve altın benim olsa da Benimle yapmayacaksın, yani Ben. Şöyle yorumlamalıyız; size "gümüş tanrılar" denilen sağ çizgiyi vermiş olmama rağmen ve size sol çizgiyi de ben verdim ve hissettiğiniz tüm düşünceleri ben gönderdim, yine de Beni yapmayın, yani bu, asıl çalışma özellikle orta çizgidedir demektir. Yaradan'ın "Gümüş benim ve altın benim" dediği şey şu anlama gelir: "Benim", yani sana vermiş olmama rağmen, bu son değil, fakat o her ikisini de kapsadığından, orta çizgide yürümelisin.

Peki, bütün bu yollarda yürüyebilecek gücü nereden alıyoruz? Bununla ilgili şöyle söylenmiştir: "Kötü eğilimi ben yarattım; Tora'yı da şifa olarak yarattım" şöyle yorumladık; her şey Tora'da bulunur. Yani, Tora öğrenirken, Tora çalışmasından ödül talep etmeliyiz, bunu iki genel yolla anlıyoruz: 1) Mükâfatımız, "İçindeki ışık onu ıslah eder" de olduğu gibidir, yani ihsan etme kaplarıyla ödüllendirilecek, çünkü yukarıdan

yardım almadan kendini sevmekten çıkmak imkânsızdır. 2) Tora ile ödüllendirilmek, Zohar Kitabında yazıldığı gibi, “Yukarıdakinin emirlerini bilmeyen, O’na nasıl hizmet edecek?”

Bu, kişinin Tora çalışmasındaki çabasıyla istemesi gereken ödüldür. Açıkçası, Kabala çalışması Tora’nın ışığını ortaya çıkarma konusunda daha yeteneklidir. Bir Bilgenin Meyveleri (Cilt 2, s. 160) kitabında yazıldığı gibidir: “Kabala ilminin tamamı Yaradan’ın ifşasından söz ettiğinden, bu görev için daha başarılı bir öğreti yok.”

Başka bir deyişle, kişi Tora ışığını almak amacıyla Tora çalıştığında, şunu anlamalıyız ki, Kabala bilgeliği aynı zamanda Tanrısallık konusundan bahsettiğinden, oysa Tora’nın geri kalan bölümlerinde Tora, bedensel konularda kıyafetlenmiştir, bu nedenle oradan Tora’nın ışığını çıkarmak daha zordur. Çünkü “Bütün Tora Yaradan’ın isimleridir.” olmasına rağmen, Tora’da kıyafetlenmiş olana, yani Yaradan’a odaklanmak zordur.

Spinka’nın ADMOR’u tarafından, Joseph’in Sözleri kitabının girişinde, ayeti yorumlayan (Proverbs 25) Tsanz Hahamından ADMOR adına şöyle yazılmıştır; “Yaradan’ın ihtişamı bir meseleyi gizlemek, kralların ihtişamı bir meseleyi incelemek/tetkik etmektir.”

Soru şudur: Yaradan’ın ihtişamı ile kralların ihtişamı arasındaki fark nedir? Yani her ikisi de kesinlikle maneviyata işaret etmektedir, peki öyleyse bu iki derece arasındaki fark nedir?

Şöyle yorumlamıştır, kişi kaç adet dünya ve Sefirot olduğunu bilmek için Kabala ilmini öğrenmek isterse, yani Yaradan’ın ihtişamını, O’nun yüceliğinin ölçüsünü bilmek isterse, konuyu gizler. Ancak, bilgeliği Yaradan’ı nasıl taçlandıracağını bilmek ve O’na niyetle hizmet etmek ve 248 organını kutsamak ve onları, Yaradan’ın ihtişamı olan Keduşa [kutsallık/kutsallık] için bir savaş arabası yapmak isterse —O’nu nasıl taçlandıracağını ve hizmet edeceğini— konuyu inceler. Kabala ilminin çalışılmasının, kişiye kendini kutsallaştırma/arındırma ve Yaradan’ın savaş arabası olma gücü veren, özel bir çare olduğunu görüyoruz.

Bilgelerimiz şöyle yazmıştır (Avot de Rabbi Natan, Bölüm 29,7), “Haham Ishak Ben Pinhas der ki, ‘Bilgisi olup bildiğini uygulamayan kimse bilgeliğin tadını alamaz. Uygulayan fakat öğrenmeyen, günah korkusunun tadını alamaz.’ Orada “günah korkusunun tadını alamaz” diye yorumlamıştır. Tüm sözler ve yorumlar, kişiye günah korkusu getiren öğütler, kurallar ve alegorilerle doludur. Ayrıca, zamanın kurallarına bağlı olan bilge öğrenciler ki onların kalpleri kibirlidir ve bilge olduklarına inanırlar ve Tanrı onlara gururu yasaklamıştır. Kötü eğilim onları kovalar, çünkü (kötü eğilimin)

taahhüdü akıllı öğrencilere daha fazladır. Şöyle yazıldığı gibi (Sukkah 52), “Dostundan daha büyük/yüce olan kişinin, eğilimi o’ndan daha büyüktür.”

Tora’nın tamamının Yaradan’ın isimleri olduğu bilinmesine rağmen, kuralların neden günah korkusuna yol açmadığını ve neden yorumların kurallara tercih edildiğini anlamalıyız. Kurallara neden “bilgelik” denildiğini de anlamalıyız yani bize ne ifade ediyorlar ki bu kurallara “bilgelik” diyoruz.

Yoruma Drush denir. Yazı şöyle diyor (Jeremiah 30:17), “Çünkü sana Ziyon dediler, kimse onu talep etmiyor.” RADAK şöyle yorumluyor dünya milletleri seni çağırdı ve Ziyon’un kimsenin İsrail’e dönmek istemediği bir şehir olduğunu söyledi. Bilgelerimiz şöyle söylemiştir “Ziyon, kimse onu talep etmiyor, yani ona gereksinim duyulması gerektiği anlamındadır.”

Malhut’un Ziyon olarak adlandırıldığı bilinmektedir. “Talep”, “talep etmek ve istemek” anlamına gelir. Yani kişi yalnızca ihtiyacı olanı talep eder ve sonra ihtiyacını karşılamayı ister. Tora ve Mitzvot [emirler] ile meşgul olmaya başladığımızda, Lo Lişma’da [O’nun için değil] başlarız, bilgilerimizin söylediği üzere, “Kişi her zaman Tora ve Mitzvot ile Lo Lişma’da meşgul olmalı ve Lo Lişma’dan [O’nun hatırına] Lişma’ya geliyoruz.” Bu nedenle, kişi kendini Lo Lişma’yı çalışmaya alıştırdığında, Lişma’yı çalışmaması konusunda bir eksiklik hissetmez. Durumunda bir eksiklik hissetmediği için düzeltme ihtiyacı da duymaz. Bu, kişinin içinde ihsan etme arzusu uyandığında—kendi menfaatimiz için değil, Yaradan için çalışmamız gerektiğinde—çalışmada toz tadı hissetmesine neden olur. İnsanın, Şehina’yı [Kutsallığı] tozdan kaldırmak için Tora ve Mitzvot’ta çalışması gerektiğini söylediğinde Zohar’ın bahsettiği şey budur.

Başka bir deyişle, çalışmada, Şehina uğruna çalışması gerektiğinde kişi toz tadı alır çünkü yalnızca kendi iyiliği için çalışmaya alışmıştır. Tora ile meşgul olduğunda, Tora kişiyi yeniden yapılandırır ve böylece çalışmasında hayatın tadını hisseder çünkü ihsan etme amacından Hayatların Hayatı ile Dvekut’u edinir.

Ancak kişi mutlaka Yaradan’dan cennetin krallığını yükseltmesini, yani onu önemli hale getirmesini istemelidir. Alttakiler ondan bolluğu almaya uygun olmadığı için, alttakilere ihsan etmesi gereken, “İsrail topluluğu” denen Malhut’un [krallığın], tüm ruhların toplamının, alttakilere vereceğini göstermemek için kendini gizlemelidir.

Bu İsrail’in çıkarları adına böyledir. Aksi takdirde, yüceliğini ortaya koyarsa, herkes almak için ondan alacaktır. Bu nedenle kendini gizlemek zorundadır ve ondan ortaya çıkan tek şey toz tadıdır.

Ancak ondan aldığımız toz tadı bile insanın yararınadır. Yani, kişi bilmelidir ki bu, ihsan etmek için cennetin krallığının yükünü üstlenirken, onun içinde bulduğu toz tadının nedenini araştırmasını sağlayacaktır.

Tora bize, Yaradan'ın yolunu izlersek, yani bu tüm eylemlerimizin ihsan etme niyetiyle olması anlamına gelir, hayatın tadını hissedeceğimizi vadetmiştir, şöyle yazıldığı gibi, "Tadın ve görün, Efendi iyidir." Peki, tozun tadını neden hissederiz? Bununla gerçekten hakikat yolunda yürüyüp yürümediğimizi görüyoruz. Toz tadı hissetmemiz gerçeği çalışmamıza tanıklık ediyor. Bunun, hala ihsan etme kaplarına sahip olmamamız nedeniyle böyle olduğunu bilmeliyiz.

Bu nedenle Şehina toz içinde olmalıdır ve Yaradan'dan bize saf bir ruh vermesini, öz sevgiyi kalbimizden çıkarmasını ve onu tozdan kaldırmasını istemeliyiz. Bununla, Keduşa'nın güzelliğini görmekle ödüllendirileceğiz ve kişi, Şehina'nın sürgünü ve Şehina'nın üzüntüsü için Yaradan'a dua etmelidir olarak yazılanı anlayabileceğiz.

Şehina'nın neden üzüntü içinde olduğunu ve Yaradan'ın onu tozdan kaldırmadığını anlamalıyız. Bunun yerine, Yaradan'dan onu yükseltmesini istemeliyiz ve bizim duamız olmadan onu yükseltmeyecektir, şöyle yazıldığı gibi (Yiyecek için Kutsama), "Merhametli Olan bizim için Davut'un düşmüş tapınağını inşa edecek." Yani, O'nun bizim talep etmemize ihtiyacı var. Bunun nedeni nedir?

Anlatılanlara göre, Malhut tozda ve karanlıktayken gizliliğin, alttakilerin ihsan etmek için çalışabilmesi için gerekli olduğunu anlayacağız. Şehina'nın üzüntüsü, ruhlara vermek istediği haz ve mutluluğu gizlemesi gerektiğidir, ancak bunu yapamaz çünkü bu onların zararına olacaktır, çünkü kendi alma kaplarında onlara verdiği bolluk nedeniyle, bolluk Klipot'a gideceği için Keduşa'dan daha da uzak olacaklar. Bundan, yukarıdakilerde kederin/üzüntünün, alttakilere ihsan edememesi anlamına geldiği sonucu çıkar. Buna "Şehina'nın üzüntüsü" denir.

Bu nedenle, kendimiz için alma kaplarını yenme gücü vermesi için Yaradan'a dua ederiz ve ancak o zaman ihsan etmek için çalışabiliriz. O zaman Şehina, vermek istediğini alma yeteneğine sahip olmamızla, içindeki yüceliği ve ihtişamı gösterebilecektir. Bir kural vardır: "İnek, buzağının yemek istediğinden daha fazlasını yedirmek ister." Bu nedenle, her şey alana bağlıdır.

Kişi, çalışmasının karşılığında bir şey almayı amaçlamaksızın Tora ve Mitzvot çalıştığında, ışık onu ıslah eder fakat aksine yorumlara aldırmandan kuralları öğrendiğinde, yani idrak etmeye, "Ziyon, kimse onu talep etmiyor". Şehina'yı tozdan kaldırmak için herhangi bir talebi ve isteği olmadığında, RADAK'ın söylediği gibidir, "Çünkü Ziyon öyle bir şehir ki, kimse İsrail'e dönmeyi talep etmez." RADAK'ın

sözlerini yorumlamalıyız, Selihot'ta (["bağışlanma dileyen", önemli/kutsal günlere giden dönemde okunan dualar]) yazıldığı üzere, "Tanrı'yı hatırlayacağım ve her kentin sapasağlam ayakta durduğunu, ancak Tanrı'nın kentinin yeraltı dünyasının dibine indirildiğini gördüğümde ağlayacağım."

Bu, Tanrı kentinin "Ziyon" olarak adlandırıldığı anlamına gelir. Tora ve Mitzvot çalışanlar, Ziyon şehrinin İsrail'e iade edildiğini görecektir ve talep edecek kimse yoktur, yani bu Şehina adı verilen cennetin krallığının tüm İsrail'e ve her birinde var olan bireysel İsrail'e geri döneceği anlamına gelir.

Bununla, bilgilerimizin şu sözlerini yorumlamalıyız: "Çalışmayı uygulayan fakat ilim bilgisi olmayan, öğrenmemiş olan günah korkusunun tadını alamaz." Bunun nedeni, günah korkusunun, kişinin ihsan etmeyi hedefleyemeyeceğinden, kendisi için almakta kalmaktan korkması anlamına gelmesidir, Sulam'da ("Zohar Kitabı'na Giriş") yazıldığı gibi.

Bilmeliyiz ki, kişi ihsan etmek için çalışmama korkusuna sahip olamaz. Aksine, kişinin talebi Ziyon içindir, yani kişi "Şehina'yı topraktan kaldırmak" için çalışır, yeraltı dünyasının dibine indirilmeyi değil Tanrı'nın şehrini ister. Bu, özellikle ihsan etmek için çalışmayı istemekle olabilir, yoksa Malhut önemini saklamalı ki bolluk Klipot'a gitmesin.

Bunu tam olarak günden korkması takip eder, çünkü onun için günah kişinin ihsan etmek için çalışmaması demektir. Almayı günah olarak görür çünkü tek engel budur. Bu, Şehina'nın açığa çıkmış yüzünde değil, daha çok gizlenmiş yüzünde olmasına neden oluyor. Buna "Şehina'nın üzüntüsü" denir yani onlar için sakladığı haz ve mutluluğu yaratılanlara verememektedir. Bundan şu sonuç çıkar, kişi Şehina'nın üzüntüsüne yakınlık, sempati duyarsa bu, o, kendini sevmeye batmış olmak ile nelere sebep olduğunu yansıtmış demektir. Yani, kişi alma kaplarına dair ve onun tarafından kabul edilebilecek hazzardan tat almak istediği ölçüde, bu canlılığa "Klipot'un canlılığı" denir, Zohar'ın, onları sürdürmek için Klipot'a verilen "ince bir ışık" diye adlandırdığı canlılık anlamına gelir.

Bu canlılığı, özellikle ihsan etme kaplarına aktarılmış olan ve hala Keduşa'nın ışığını alamayan herkese verirler. Bu, dünyada Yaradan'dan başka hiçbir canlılık olmadığına inanmamız gerektiği anlamına gelir. Yani, alma kaplarında alınan canlılık bile Klipot tarafından alınmış olarak kabul edilir. Bu, Yaradan'ın Kendisi'nin değil, verenlerin Klipot olduğu anlamına gelir, çünkü ihsan etme kaplarını edinmeden önce sürekli bir inanç içinde olmak imkânsızdır, burada açıklandığı gibi ("Zohar Kitabına Giriş.")

Aldıkları canlılığın, O'nun, dünya milletleri üzerinde hâkimiyeti bakanlara vermesi ve onları Kendisi'nin yönetmemesi olarak kabul edilen, Klipot aracılığıyla olduğu sonucu çıkar. Yorumladığımız üzere çalışmada bu, yalnızca kısmi inancı olan kişilerin, yukarıdaki bakanların – bakanlar veya doğa veya diğer ruhlar olsun – dünyadaki yaşamı etkilediğini söyleyen “dünya milletleri” olarak kabul edildiği anlamına gelir ve yalnızca Yaradan'ın yönettiğini söyleyemezler.

Buradan Klipot'a verildikleri sonucu çıkar, yani öyle diyorlar, fakat bu Şehina'nın üzüntüsü olarak kabul edilir, çünkü kendini yaratılmışlardan gizlemek zorundadır. Bu, çocuğundan kendini gizlemek zorunda olan bir annenin alegorisine benzer. Çocuğunu, annenin çocuğuna uyguladığı tedavi ile uzaktan yakından ilgisi olmayan bir tedavi uygulayan bir merkeze, engelli çocuklar için bir kuruma teslim eder. Sonuç olarak, çocuk acı çeker, anne de, gerçek bir anne-oğul gibi çocuğunu büyütememekten ve ona ihtiyacı olan her şeyi verememekten dolayı acı çekmektedir. Onun çektiği bu ızdırap “Şehina'nın üzüntüsü” olarak adlandırılır.

O, Tora ve Mitzvot'taki çalışmayı bize Şehina'yı tozdan kaldırmak için çalışalım ve böylece çocuğuna bakamamanın üzüntüsünü çekmesin diye verdi çünkü onu özleyen bir annesinin olduğunu bilmemek çocuğun yararınadır.

Diğer bir deyişle, Tora ve Mitzvot yoluyla Şehina'nın üzüntüsünden dolayı, bu amaçla, Şehina'nın onlara ifşa olamamasının nedeninin alma arzusunun form eşitsizliği olduğu anlamına gelecektir ve Tora'nın ışığı kişiyi ıslah ettiği için ıslah olmak isteriz, bu, bize tarafından korku bahşedilen Tora ve Mitzvot aracılığıyla, ihsan etme kaplarıyla ödüllendirilmek anlamına gelir.

Korku yoluyla, inançla ödüllendiriliriz. O zaman İsrail'i kimin yönettiğini, yalnızca O'nun yönettiğini bilmekle ödüllendiriliriz. Bu, Yaradan'ın kendisinin yönetici olduğunu bildiği anlamına gelir, ancak aşağıdakiler inançla ödüllendirilmeden önce bunu hissetmezler, “Zohar Kitabının Girişinde” (Madde 138) yazıldığı gibi, “Bütün işleri/eylemleri O tek başına yapsa ve yapacak olsa bile, yine de kendini iyi ve kötü hissedenlere gizli kalır.”

Bu nedenle, kişi Yaradan'dan kendisine ihsan etme kaplarını vermesini istemelidir, böylece insanlara gizli kalmak zorunda olmak Şehina için üzüntü olmaz. Söylendiği gibi, bu insanın yararınadır. Ancak, bu yalnızca, Sitra Ahra'nın [diğer taraf] otoritesinde daha derine gitmesin diye kişinin yararınadır, ancak kişi bundan amacına ulaşamaz çünkü yaratılışın amacı yaratılmışların haz ve mutluluk almasıdır. Dolayısıyla, yaratılanlar haz ve mutluluğu almaya lâyık olmadıkları müddetçe bu Şehina'nın üzüntüsü olarak kabul edilir, çünkü yaratılanların kendisinden alacaklarını onlara veremez.

Artık bilgilerimizin, “Çalışmayı uygulayan fakat ilim bilgisi olmayan, öğrenmemiş olan, günah korkusunun tadını alamaz.” sözlerini yorumlayabiliriz. “Öğrenmenin” yorumu şurada yazıldığı gibidir; “Ziyon, kimse onu talep etmiyor” yani Yaradan’dan Ziyon şehrini İsrail halkına geri getirmesini isteyen ve talep eden hiç kimse yoktur. O zaman kişi onun düşüşünün nedenini anlamaya başlar, şöyle yazıldığı gibi “O düştü ve bir daha kalkmayacak, İsrail’in bakiri.”, çünkü bize kendimizi sevdiğimiz için gelir.

Sebebi bildiğimizde günahın ne olduğunu anlamaya başlarız, böylece neyi düzelteceğimizi bilebiliriz. İşte o zaman tüm günahın aslında kendimizi sevmeye batmış olmamız olduğunu hissetmeye başlarız. Dolayısıyla, ancak bununla günah korkusuna gelebiliriz, yani günahın ne olduğunu bilerek, çünkü bu nedenden dolayı haz ve mutluluk alamadığımız için acı çekiyoruz.

Yukarıda anlatılanlara istinaden şu yazılanları yorumlamalıyız; ‘Bilgisi olup, bildiğini uygulamayan kimse bilgeliğin tadını alamaz. ‘Bilinir ki Kli [kap] olmadan ışık olmaz. Genel olarak ışık, Yaradan’ın yaratılmışlara verme arzusu olarak kabul edilir. Buna “O’nun, yarattıklarına iyilik yapma arzusu” adı verilir. Bu isim, Hohma [bilgelik] adı verilen ışığı içerir. Ancak “yaratılışın ıslahının ışığı” adı verilen ikinci bir ışık daha vardır. Buna “Hasadim [merhamet] ışığı” denir. Bu, Yaradan’ın yarattıklarına iki ışık vermesi gerektiği anlamına gelir.

Bilinen kurala göre, Ein Sof [sonsuzluk] dünyasından söz etmiyor, Tzimtzum Alef’ten [birinci kısıtlamadan] sonra konuşmaya başlıyoruz yani, alma kaplarını kullanmanın yasak olduğuna dair bir karar alındıktan sonra bolluğu almaya uygun, ayrılığa sebep olmayacak yeni Kelim [kaplar] inşa etmeliyiz. Buna, yaratılışın ıslahından gelen Kelim olan “ihسان etme kapları” dendiği bilinmektedir.

Yani, bir kez alma kapları olan, tüm yaratılmışların özü olan yaratılışa sahip olduğumuzda, yani kişinin kendisi için alma arzusu, bu Kli’ye iki ışık çekebiliriz: 1) Tora’daki ışık vasıtası ile çekilebilen yaratılışın ıslahının ışığı, bilgilerimizin söylediği gibi, “İçindeki ışık onu ıslah eder.” Bununla “ihسان etme arzusu” denilen Kli’yi elde ederiz. Bu, korkuya sahip olmak/korkmak olarak kabul edilir, yani kişi zaten yapmalı mı ya da yapmamalı mı diye her şeyi düşünüyordur. İhسان etmeyi hedefleyemeyeceğini gördüğü takdirde, ona dokunmamaya özen gösterir.

Yaratılışın, Yaratılanların haz ve mutluluk alması olan doğasına aykırı olduğu için kişi bu Kli’yi yapamaz. Ve yaratılanların kendileri için alamadıkları şey daha sonra Tzimtzum Aleph’ten gelir. Ancak bu, Malhut de Ein Sof’un form eşitliğine özlem duymasından sonrası ile ilgilidir. İşte o zaman Masah’ın [perdenin] yapıldığını öğrendik. O Masah vasıtasıyla, almak istemediği zaman reddedebilmenin gücüyle, Ohr Hozer [Yansıyan Işık] adında yeni bir Kli [kap] doğdu.

Ohr Hozer iki güçten doğar: 1) kendisi için alan olmak istemeyen, “tutucu güç” olarak adlandırılan Masah 2) aşağıdakilerin bolluğu alması için vermek isteyen ışıık.

Bu ikisinden, Ohr Hozer doğar. Aşağıdakilerin, Yukarıda olana ihsan etmeyi istemekten büyük haz aldığını anlamalıyız. İşte o zaman aşağıda olan, aşağıda olanların Yukarıya ne vermesi gerektiğini, Yukarının neden memnuniyet duyacağını hissetmeye başlar, alttakilerin verebileceği, O’nda eksik olan şey nedir ki? İşte o zaman, Yukarının tüm memnuniyetinin, amacını gerçekleştirebilmesi için O’na yardım eden aşağıdakinde olduğunu fark eder, yani, aşağıda bulunan Yukarıdakine arzusunu tatmin etme fırsatı verir. Ve Yukarıdakinin arzusu, yarattıklarına iyilik yapmak olduğundan, aşağıda olanların haz ve mutluluk alması için, aşağıdaki, Yukarıdakinden haz ve mutluluk almaya gelir, çünkü bu O’nun isteğidir, On Sefirot Çalışması’nda (Bölüm 4, Histaklut Pnimit) uzun uzun yazıldığı gibi.

Bu nedenle, bir kez Yukarıdan Kelim’i aldığında, yani öğrenme yoluyla kendisine gelen ihsan etme kaplarını aldığında, işte o zaman elde ettiği yeni Kelim’e ışıık alma zamanıdır.

2) Bu, Yukarıdan bolluk çekmek için ikinci anlayıştır (idrak). Buna yaratılışın amacı olan Hohma [bilgelik] denir, yaratılanların haz ve mutluluk alabilmeleri için. Bu ışıığa “bilgelik ışıık” denir ve öğrenmenin kuralları olarak kabul edilir, şöyle yazıldığı gibi; ‘Bilgisi olup, bildiğini uygulamayan kimse bilgeliğin tadını alamaz.’

Halahot [kurallar/uygulamalar] ile bilgelik arasındaki bağlantıyı anlamalıyız. Malhut’a Halaha [kural/uygulama] dendiği bilinmektedir, bu, Kalah [gelin] kelimesinden gelir. Ayrıca, bilgelik ışıığını alacak olan Kli, Malhut’tur, ihsan etme kaplarına Bina denir. Bina’nın ışıığına, Hasadim’in ışıığı olan “yaratılışın ıslahının ışıığı” dendiği bilinmektedir. Buna istinaden, ‘bilgi sahibi olan ’ihsan etme kaplarıyla ödüllendirilmiş demektir, ‘günah korkusuna sahiptir ’yani kişinin korkusu, ihsan etme gücüne sahip olamayabileceğindendir yani bu Bina adı verilen ihsan etme kaplarını zaten elde etmiş demektir.

O zaman kişi Halahot [uygulamalar] yapmaya çalışmalı, bu, Hohma ışıığı için alma kabı olarak kabul edilen, Malhut olan Kalah’ı [gelin] elde etmek için çaba sarf etmek anlamına gelir. Sulam’da [Merdiven Tefsiri] (“Zohar Kitabının Girişi”, Madde 203) yazıldığı gibidir: “Korku, O’na olan inancın kapısı olduğu için, Tora’daki tüm Mitzvotları içeren bir Mitzva’dır [emirdir]. Ve kişinin korkusunun uyanışına bağlı olarak, Yaradan’a olan inanç kişidedir/kişinin içindedir. Ancak hem birinci hem de ikinci korku, kişinin kendi menfaati için değildir, Yaratıcısına memnuniyet getirmekte geri kalmaktan korkar.

Böylece, ilk önce korku ile daha sonra inancın ışığı ile ödüllendirilmemiz gerektiğini görüyoruz, çünkü tam inanç, Hasadim'in ışığının Hohma'nın aydınlığında parladığı zamandır, buna Halaha [uygulama] denir, "Uygulaması olan herkes (öğrendiğini uygulayan anlamında), bilgeliğin tadını alır." ve yorumu -günah korkusunun tadı- şeklindedir.

Ancak, kişi ne yapabilir, eğer korkusu olduğunu hissettiği zamanlarda bile, yani Yaradan'a ihsan etmek istiyordur, derece, derece yükseleceğini ve en yüksek seviyeye çıkacağını düşünür fakat çok geçmeden geçmişe bakması gerektiğini gösteren düşüncelere kapılır, yani bir şeyle ödüllendirildiğini düşündüğü zamanlar zaten olmuştur. Ve o günden sonra hiçbir düşüş olmayacağından ve artık kötülüğünün üstesinden gelememenin acısını çekmeyeceğinden emindi fakat artık kişi çalışmadan haz aldığından, bu devam edecektir.

Fakat sonrasında ne oldu? Derecesinden, bu dünyaya yani memnuniyet/hoşnutluk dolu bir yaşama sahip olmadığı için ızdırap duyduğu bir duruma geri düştü. Bunun yerine ne hoşnutluk ve memnuniyet içindedir ne de bir sonraki dünyaya sahiptir yani ne de kutsal çalışmayı yapma arzusu vardır. Bu nedenle, şimdi önceki derecelerinden biraz daha yüksekte olduğundan ve kutsal çalışmayı memnuniyetle yapmak istediğinden, düşünceleri onu sadece düşüncelerle bozar, dikkatini dağıtırsa kişi ne yapabilir?

Kişiye göre, onlara verilecek herhangi bir cevap yoktur. Bu nedenle sanki şimdi kişi bir düşüş halindeymişçesine, hiçbir şey yapamaz. O halde, kişiye şimdi yukarıdan yardım verilmiş olmasının ve Yaradan'ın onu çağırdığına ve onu yakınlaştırmak istediğine inanmasının ne faydası vardır? Ancak düşüncelerin öne sürdüğü iddialar kişiye şöyle söyler; "Kendin gör, her seferinde başına bu geliyor." Yukarıda olduğunu her düşündüğünde, derinlere düşersin. "Peki, bu defa aynı olmayacağından emin olmanı sağlayan şey ne?"

Yine de bize yol gösteren bilgilerimizin yolunu izlemeliyiz (Sotah 48b), "Sepetinde ekmeği olup 'Yarın ne yiyeceğim?' diyen kimse, inancı az olanlar arasındadır. Metzudat David'deki (Zachariah 4) Rabbi Elazar gibidir, "Küçüklük gününden [Katnut] kim nefret etti? 'Erdemlilerin gelecekteki sofralarını hor görmelerine kim neden oldu? İçlerindeki küçüklük – yani Yaradan'a inanmamaları."

Ne dediğini anlamalıyız; "Erdemlilerin, Yaradan'a inanmadıkları için, gelecekteki sofralarını hor görmelerine kim neden oldu? Bu, onların küçüklüğüdür. Ayrıca Yaradan'a inanmadılarsa, neden erdemli kabul ediliyorlar?"

Onları inançsız oldukları halde "erdemli" olarak nitelendiren yazıları yorumlamalıyız. Kişi yukarıdan bir uyanış aldıktan sonra, en önemli şeyin ihsan etmek için çalışmak

olduğunu ve kendisi için çalışmaya hiç değmediğini hissetmeye başlar. Böylece kişi artık erdemli olduğunu hisseder ve Yaradan'a, kendisini O'na yaklaştırdığı ve gizliliği ortadan kaldırdığı için teşekkür etmelidir.

Bu nedenle şimdi O'nun önünde kendini iptal etmek istiyordur. Şimdi kendisi için almanın "kötü" olarak adlandırıldığını ve onu kullanan kişiye "günahkâr" denildiğini anlıyor ve hissediyordur, işte o zaman kişiye "erdemli" denir, şöyle yazıldığı gibi "Sepetinde ekmeği olup 'Yarın ne yiyeceğim?' diyen kimse, inancı az olanlar arasındadır."

Bu, kişinin artık inancının olduğu ve en önemli şeyin Yaradan'a bağlı olmak olduğuna ve bir an bile kendini düşünmeye değmediğine inandığı anlamına gelir. Bu nedenle, Yaradan'a yaklaşmakla ödüllendirildiği için sevinmelidir. Ancak hemen kişiye, şu an sahip olduğu inancın küçük olduğu, yani yarın devam edemeyecek olduğu düşüncesi gelir. Bunun yerine, yakında bu inancın kendisini terk edeceğini ve bir kez daha sadece kendi çıkarlarını düşünen kötülerin kontrolüne geçeceğini düşünüyordur. Bunu, sorduğu; "Yarın ne yiyeceğim?" sorusu takip eder.

"Yarın" bir sonraki gün anlamına gelmez diye bir kural vardır. Aksine, "yarın", "bir süre sonra" anlamına gelir. Başka bir deyişle, "şimdi", "bugün" olarak adlandırılır ve geleceğe "yarın" denir. Yani kişinin şimdi, şu anda içinde bulunduğu ana "şimdi" ve "bugün", bir sonraki ana ise "yarın" denir. Bu, kişinin, kendisini yakınlaştırdığı için Yaradan'ı övememesine neden olur.

Bu "yarın ne yiyeceğim" düşüncesi kişiyi Yaradan'dan uzaklaştırır çünkü bu durumun sonsuza dek kalacağına inanmıyordur. Bundan, kişi artık erdemli mertebesinde olmasına rağmen, bunun kalıcı olacağına inanmadığı için, az inancılı olanlar arasında kabul edilir. Yani kişinin inancı vardır fakat kısa süreliğine yanında olur ve sonra inancı gider. Buna "az inanç" denir.

Şimdi Rabbi Elazar'ın sözlerini yorumlayabiliriz, "Neden, 'Küçüklük gününden [Katnut] kim nefret etti?' diye yazılmıştır. Erdemlilerin gelecekteki sofralarını hor görmelerine kim sebep oldu?" "Erdemlilerin ... sebep oldu" sözleri, yükseliş halinde olan ve yalnızca Yaradan'a bağlanmaya özlem duyan insanları ifade eder. O zaman, gelecekteki sofralarını hor gören erdemliler vardır. Yani o masayı, yemek için hazırlanmış o sofrayı gelecekte hor görürler, yani şöyle söylerler; "Şimdiden sonra", yani şu anda içinde bulunduğu durumdan sonra, bu sofraya düzeldiğinde, "sonrasında", yani daha sonra gelecek olan zamanda, "küçümsenecek" demektir. Yani, sonrasında masa Sitra Ahra'nın [diğer taraf] kontrolü altında olacaktır yani bu, kişinin bir kez daha kendisi için alma arzusunun kontrolüne gireceği anlamına gelir.

Yazılanların anlamı budur, “Küçüklük gününü hor gören.” İçlerinde bulunan küçüklük, Yaradan’ın kalıcı bir yakınlaşma durumu verebileceğine inanmamış olmalarıdır. Kişi, Yaradan’ın hediyesinde herhangi bir eksiklik uyandırmamalı ve Yaradan’ın kalıcı bir şey veremeyeceğinin kendisi için açık olduğunu söylememeli ve geçmişten kanıtlar getirmemelidir ve daha önce birkaç kez iyi koşullarda bulunduğunu, daha sonra bunun hemen kendisinden ayrıldığını söylememelidir çünkü mevcut durumun/koşulun sonsuza dek süreceğine dair bir kanıt yoktur. Burada inanç meselesi devreye girer, yani kişinin mantık ötesinde inanması ve aklın emrettiğini dikkate almaması gerekir, bunun yerine, bilgilerimizin belirlediği yolun bizim gitmemiz gereken yol olduğuna inanmalı, akla/mantığa bakmamalıdır çünkü inançla gitmenin harika bir Segula olduğuna inanmalıyız [erdem/tedavi/çare].

İhsan Etme Çalışmasında Ödül Nedir?

Makale No. 20, Tav-Şin-Mem-Het, 1987-88

Bilgelerimiz, “Eğer çok Tora öğrendiysen, sana büyük bir ödül verilir ve ev sahibine çalışman için sana ödeme yapacağına güvenebilirsin.” demişlerdir (Avot, Bölüm 2:21). Bu nedenle ödül için çalışmamız gerektiğini görüyoruz. Dahası, Yaradan’ın ödülümüzü ödeyeceğine inanmamız gereken özel bir emir vardır. Ama orada, Bölüm 1’de, tam tersini söylediler: “Ödül almak için Rav’a [büyük olana] hizmet eden köleler gibi olmayın. Aksine, ödül almak için değil şeklinde Rav’a hizmet eden köleler gibi olun. ’derdi.”

Her dalın köküne benzemek istediği bilinmektedir. Bizim kökümüz, ki bu Yaradan’dır, tam bir istirahatte olduğundan, insanın dinlenme halini geliştirmediği sürece canlılar tek bir hareket yapamazlar. Aksi takdirde, kişi dinlenmeyi seçer, On Sefirot’un Çalışması’nda (Kısım 1, Histaklut Pnimit, Madde 19) yazıldığı gibi: “Her dalın doğasının, köküne eşit olduğu bilinir. Dolayısıyla kökteki her davranış dal tarafından da arzu edilir, sevilir ve imrenilir ve kökte olmayan her şeyde dal da kendini onlardan uzaklaştırır. ... Örneğin, dinlenmeyi severiz ve hareketten şiddetle nefret ederiz, öyle ki, istirahat etmek için değilse tek bir hareket yapmayız.”

Diğer bir deyişle, bu hareketin dinlenmemizi iyileştireceğini bilmeden tek bir hareket yapmıyoruz. Yani, aldığımız bu iyileştirilmiş istirahate “ödül” denir. Bu demektir ki hareket, dinlenmekten daha çok zevk almamıza neden oluyorsa, hareket edebiliriz. Aksi halde hareketsiz kalırız.

Ödül konusunda Tora’da açık bir ifade vardır: “Kanunlarıma uyar, emirlerimi tutar ve onları yaparsanız, yağmurlarınızı zamanında veririm ve toprak ürününü verir.” Peki, bilgilerimiz neden “ödül almak için değil” denilen ödülsüz çalışmamız gerektiğini söylediler? Bu, Tora’da yazılanların tam tersidir. Ayrıca, akidelerden biri de ödül ve

cezaya inanmaktır. Peki, bilgilerimiz, bir kişinin ödül almak için değil şeklinde çalışması gerektiğini nasıl söyledi?

Bilgelerimizin neden “Ödül almak için değil şeklinde Rav’a hizmet eden köleler gibi olun.” dediğini anlamalıyız. Bu, yaratılışın amacı ile çelişiyor gibi görünüyor, çünkü yaratılışın amacı, yarattıklarına iyilik yapmaktır ve bu nedenle Yaradan, yaratılanları haz ve memnunluk alma arzusu ve özlemi anlamına gelen alma kapları ile yaratmıştır.

O halde neden haz ve memnuniyeti arzulamaktan vazgeçip sadece Yaradan’a ihsan etmeye çalışmalıyız, haz özlemimizi tatmin etmeyip, zira O bizi böyle bir tabiatta yarattı? Ayrıca sonradan bize nasıl diyebilirler ki, “Hayır, bizi zevkleri almak için bir mahiyette yaratmış olmasına rağmen, yine de “kendimiz için alma arzusu” denen bu Kelim’i [kapları] kullanmak şu an için yasaktır.”

Cevap şudur ki, yukarıda da söylendiği gibi her dal köküne benzemek istediğinden ve Yaradan da veren olduğundan, kişinin kendisi için alması gereken yerde utanç meselesi vardır. Utancı düzeltmek için “ihsan etmek için almak” denilen bir ıslah vardı. Bu nedenle, kişinin kendisi için almanın yasak olduğunun söylenmesi, zevk almak yasak olduğu için değildir. Daha ziyade bu bir düzeltmedir: Kişi haz aldığı anda, hazzı alırken verenle form eşitsizliğinde olduğu için hazzı alırken nahoşluk hisseder.

Ancak, hazzı üsttekini memnun etmek istediği için alırsa, bununla form eşitliğini alır. O zaman, hazzı aldığı anda iki şeye sahip olur: 1) Hazzı aldıktan sonra Yaradan’dan uzaklaşmaz. 2) Hazzı alınca herhangi bir eksiklik hissetmez.

Kendisi için alma yasağının Yaradan’a ihsan edilmesi veya O’nun sevilmesi gerektiği için değil, yaratılmış varlıkların iyiliği için olduğu anlaşılıyor. Her şey sadece, O’ndan haz alan yaratılmışlar içindir ve hazda tamlık olsun diyedir.

Dünyanın düzeltilmesi ile ilgili olarak iki sistem yapıldı: 1) ABYA de Keduşa [Kutsallık], burada sadece ihsan etmek için alma düzeni vardır, 2) ABYA de Tuma’a [kirlilik], almak için almanın olduğu yer.

Dolayısıyla kişi eylemlerini ihsan etmek için düzeltmeden önce ABYA de Tuma’a’dan çektikleriyle beslenir. Şimdi sorduğumuzu anlayabiliriz, yani şunu: Ödüle ve cezaya inanmamız gerekir, ancak bize ödül almak için değil şeklinde, yani hiçbir karşılık beklemeden çalışmamız söyleniyor. Cevap, Yaradan’ın vermek istediğidir, çünkü amacı buydu – yarattıklarına iyilik yapmak. Ancak bir düzeltme vardı: “O’nun eylemlerinin mükemmelliğini ortaya çıkarmak için”, yani ödül almak için değil şeklinde çalışacağız. Sadece bu ıslahta, ödül almamak için ’de, bu, doğamıza aykırı olduğu için büyük çaba göstermeli ve çok çalışmalıyız. Yalnızca Tora ve Mitzvot’un [emirlerin/iyi

işlerin] Segula'sı [gücü/liyakati] aracılığıyla, "ihсан etme kapları" olarak adlandırılan bu Kelim ile ödüllendirilebiliriz.

Bizim mükâfatımız, mükâfat ve cezaya inanmamızdır. Yani, eğer Tora ve Mitzvot'u yerine getirirsek ihسان etme kapları ile ödüllendirileceğiz. Tora ve Mitzvot'u yerine getirmezsek Keduşa'da hiçbir şey yapamayan alma kaplarında kalacağız. Öyleyse, Yaradan'ın onlara vermek istediğı haz ve memnunluğu almak nasıl mümkün olacak?

Bu nedenle, ihسان etme yolunda yürümeye başlar başlamaz, beden direnmeye başlar ve "Arınmaya gelene yardım edilir" diyen bilgilerimize inanmalıyız ve bilgilerimizin şu söylediğine de inanmalıyız: Yaradan, "Kötü eğilimi ben yarattım; baharatı olarak da Tora'yı yarattım," çünkü Tora aracılığıyla, "içindeki ışıık onu düzeltir." Tora ve Mitzvot'taki çalışmalarımızın karşılığında Yaradan'ın bize bu ödülü vereceğine inanmalıyız. Böylece onların ödöl ve cezaya inanmamız gerektiğini söyledikleri ile öte yandan "Rav'a ödöl almak için değil şeklinde hizmet eden köleler" gibi olmamız gerektiğini söyledikleri arasında bir ilişki olmayacaktır.

Cevap, mükafat almak için değil şeklinde çalışmamız gerektiğı ve bu bizim tabiatımıza aykırı olduğı ve bu ıslahta kendimizi düzeltmeyeceğimiz için, "İnsanın eğilimi onu her gün yener. Yaradan'ın yardımı olmasaydı, üstesinden gelemezdi." Bu nedenle, yalnızca Yaradan ona ihسان etme kapları vererek ona yardım edebilir. Yaradan'ın vermesi için insanın dua etmesi gereken ödöl budur, çünkü kendi başına ihسان etme kaplarını elde edemez.

Dahası, kişi Yaradan'ın bize bu gücü vereceğine inanmalıdır, çünkü kişi birçok kez ihسان etme kaplarını elde etmek için çabalar ve didir, ancak insanın anlayamadığı ıslah perspektifinden, bazen kişi bu ihسان etme işine başlar ama tersini görür – gerilemektedir. Yani, şimdi ihسان etme işine başladığı için, daha materyalist hale gelmiştir, yani kendisi için alma arzusu onun içinde daha güçlü bir şekilde çalışmaktadır.

Kişi umutsuzluğa kapılıp ihسان etme arzusuyla ödüllendirilme şansının hiç olmadığını gördüğünü söyleyene kadar, içindeki alma arzusunun her seferinde daha güçlü bir şekilde çalıştığını görür. Bu noktada, "Boşuna çalıştım. Yani, Tora ve Mitzvot'taki emeğim sayesinde ödüllendirileceğimi ve her zaman umduğum şeyi – Yaradan'a memnuniyet getirmek ve kendine-sevgiden çıkmakla ödüllendirilmek – almanın benim için bir hediye olacağını düşünmüştüm. Ama şimdi bunun benim için olmadığını görüyorum, çünkü diğer insanlardan daha materyalistim. Çalışmamın başında, kendini-sevmeye bu kadar dalmış olmadığımı düşünmüştüm, bu yüzden ihسان etme niyetine ulaşma çalışmasının öğrendiğimiz herhangi bir meslek kadar uzun süreceğini düşünmüştüm. Bir meslek öğrenmek kolay değildir ve zanaat ne olursa olsun–

marangozluk veya çilingirlik, hatta tıp ve benzeri –kişi öğrendiği mesleği edinene kadar çok şey öğrenmeyi gerektirir. Hepsi zaman gerektirir. Bazı meslekleri öğrenmek için üç yıl veya beş yıl gerekir, ancak süre dolana kadar beklemek için sabır vardır. Orada insan çalışabiliyor çünkü her geçen gün ilerlediğini görüyor, dolayısıyla üç beş yılın sonunda diplomasını alıp mesleğinde iş bulabileceği bir zamanın geleceğini anlıyor.”

Fakat ihsan etme çalışmasında, her gün gerilediğini görür. Bir veya iki yıl geçebilir ve bir parça bile kıpırdamadığını görür. O sırada ümitsizliğe kapılır ve asla ihsan etmek için çalışma diploması alamayacağını söyler. Doğal olarak, Tora’yı alamayacaktır, çünkü oraya sadece kendilerine verilen Tora’yı bozmayacak olan sadık insanlar kabul edilir. Lişma [O’nun uğruna] çalışıyor diploması alamayacağını gördüğü için, Tora’nın sırlarıyla asla ödüllendirilmeyecektir, bilgilerimizin dediği gibi, “Tora Lişma’yı öğrenen kişiye Tora’nın sırları gösterilir.”

Bu nedenle seferden kaçmak ister. Bilgelerimiz bu durum hakkında, bir kişinin kendini güçlendirmesi ve “Emeklerinin karşılığını sana ödemesi için ev sahibine güvenebilirsin,” olduğuna inanması gerektiğini söyledi. Yani, eğer bir kişi mükafat almak, ihsan etme gücünün kendisine verilmesi için, Tora ve Mitzvot’ta çaba sarf ediyorsa, durmuş ilerlemesine dikkat etmemelidir. İhsan etme kaplarıyla ödüllendirilmek için çaba harcarsa, Yaradan’ın ona kesinlikle vereceğine inanmalıdır. O halde, çalışmamız için istediğimiz ödül şudur: Ödülsüz çalışabilmek, ama “O büyük ve hükmeden” olduğu için.

Buna göre, (Mezmurlar’dan önce, “Lütfen rica ederim,” duasında) yazılanları yorumlamalıyız: “Bana bedava bir hediye hazinesi ver.” Yani, sadece bir ödül değil, aynı zamanda bize bedava bir hediye hazinesinden de vermeni istiyoruz niyetiyle dua eder ve mezmurlar okuruz. Anlamalıyız, çünkü kişinin Ö’dül almak için değil ’için her şeyi yapması gerektiği biliniyor.

Ancak, şöyle yorumlamalıyız: Bize bedava bir hediye hazinesinden bolluk vermeni istiyoruz çünkü oradan bolluk alırsak, boşuna çalışabiliriz, ödül almak için değil şeklinde. Benzer şekilde, birinin şifaya ihtiyacı olduğunda Yaradan’dan şifa hazinesinden şifa göndermesini isteriz. Ya da, birinin güce ihtiyacı varsa, güç hazinesinden güç gönderilmesini ister.

Bu nedenle, herhangi bir karşılık almadan ücretsiz olarak çalışabilmesi için yukarıdan güç almak isteyen kişi, Yaradan’dan kendisine “bedava bir hediye hazinesinden” güç vermesini ister, yani güç verilmesi ki bu onun için büyük bir armağandır, yani bir şeyleri bedavaya yapabilmek. Bunu bir hediye olarak kabul eder, yazıldığı gibi, “Ben bir hiç uğrunaysam, sen de hiç uğrunasın.”

Şimdi yazılanları yorumlayabiliriz (Mezmurlar 121), “Gözlerimi dağlara kaldıracam; yardımım nereden gelecek? Yardımım, gökleri ve yeri Yaradan Efendi’dendir.” Davud’un “Yardımım nereden gelecek?” sorusunu ve daha sonra, “Yardımım Efendi’dendir” buluşunu anlamalıyız. Ama her inanan Yahudi, insanın Yaradan’dan başka yardım alabileceği bir yer olmadığını söylüyor, peki yenilik nedir?

Yukarıdakini, bize şunu söylemeye geldi diye yorumlamalıyız: Haz ve memnuniyet almak için ihsan etme kapları dışında hiçbir şeyimiz eksik değil, çünkü o zaman Yaradan ile form eşitliğine sahip olacağız, “O nasıl merhametliyse, sen de merhametlisin.” de olduğu gibi. O zaman haz ve memnuniyeti almaya uygun olacağız.

Bu nedenle şu bilinen kurala göre yorumlamalıyız: “Yaratılış” adıyla tanımladığımız tüm yaratılış, yokluktan varlık olarak yaratılmış olan sadece kendisi için alma arzusudur. Yani Yaradan ile ilgili olarak, O veren ve ihsan edendir demeliyiz. Oysa almak, Yaradan’ın hiçlikten yarattığı yeni bir şeydir. Yani, “hiçlik” demek orada almanın olmadığı anlamına gelir. Bu yüzden “yokluktan” diye yazılmıştır, yani Yaradan’da var olan şudur ki O sadece ihsan eder. Eğer bir insan “hiçlik” denilen o duruma gelebilirse, o zaman “benim yardımım gelecektir”. O anda kişi haz ve memnuniyeti almaya hazırdır.

“Yardımım, gökleri ve yeri Yaradan Efendi’dendir.” sözlerinin anlamı budur. Burada o, almanın tersi olan, daha çok ihsan etme anlamına gelen “hiçlik” in anlamını yorumlar. “Gökleri ve yeri Yaradan” sözlerinin anlamı budur. O, göğü ve yeri yarattı, yani bahşedip göğü ve yeri meydana getirdi demektir. Kişi, “ihsan etme gücü” olarak adlandırılan “yokluk” durumuna ulaştığında, haz ve memnunluğu almaya uygun hale gelecektir, çünkü Yaradan’ın bakış açısından – alttakinin alabilmesi için – Kelim dışında hiçbir şey eksik değildir.

“Yardımım nereden gelecek?” sözünün anlamı budur. Yaradan’ın yaratılanlara vermek istediği bu haz ve memnunluğu alabilmek için büyük bir şeyin eksik olduğunu düşünmemek gerektiği yazılmıştır. Yani, bir kimse, yaratılış gayesini tamamlamak için çaba sarf ettiği halde, henüz dokuz yaşındayken bulunduğu seviyeden daha yukarıya çıkmadığını gördüğünde ve Yaradan çalışmasını dokuz yaşındayken anladığı gibi anlıyorsa bunun sebebini incelediğinde “Yeteneksiz doğmuş olmalıyım ve üstesinden gelmekten acizim. Daha yetenekli olsaydım daha asil olurum ve bütünlüğe ulaşırdım.” der.

Bundan şu sonuç çıkar ki pek çok şeyinin eksik olduğunu düşünüyor. Fakat gerçekte insan, “ihsan etme kapları” olarak adlandırılan form eşitliğinden başka hiçbir şeyden yoksun değildir, şöyle yazıldığı gibi, “O merhametli olduğu gibi, sen de merhametlisin”, çünkü ihsan etme “yokluk” olarak kabul edilir.

“Yardımlım nereden gelecek?” derken bize anlatmak istediğı budur, tek eksiğimizin bu olduğı, herhangi bir yetenek ya da asalet değıl. Aksine, “Yardımlım Efendi’dendir”, çünkü Yaradan insanlara ihsan etmek için göğü ve yeri yarattı. Yaradan’ın elde etmeme yardım etmesine ihtiyacım olan şey bu, çünkü Kli [kap] bu. Kişi, “ihsan etme kabı” olarak adlandırılan bu Kli’ye sahip olduktan sonra, ışıık kendiliğinden gelecektir, çünkü yaratılışın amacı buydu – yarattıklarına iyilik yapmak.

Çalışmada Tora Karanlıktan Verildi Ne Demektir?

Makale No. 21, Tav-Şin-Mem-Het, 1987-88

Midraş'ta (VaYikra, Bölüm 6) şöyle yazılmıştır: "Bilgelerimiz der ki, 'Dünya milletleri (dünyevi arzularım), Tora'yı (Işık) almadılar çünkü o karanlıktan verildi. Onlar hakkında, 'çünkü dünyayı karanlık kaplayacak. 'diyor (İşaya 60:2). Fakat İsrail (Yaradan'a doğru olan bir kişi), Tora'yı karanlıktan verildiği için aldı, şöyle yazıldığı gibi (Tesniye 5), 'Karanlığın içinden sesi işittiğiniz üzere. 'Onlar hakkında şöyle der (İşaya 60): 'Efendi üzerinize parlayacak ve O'nun görkemi üzerinizde görülecek.'"

Tora'nın neden karanlıktan verildiğini ve dünya milletlerinin neden onu karanlıktan almak istemediklerini anlamalıyız. Sanki Yaradan, Tora'yı dünya milletleri (dünyevi arzularım) almasın diye karanlıktan kasten vermiş gibidir. Ayrıca İsrail'in (Yaradan'a doğru olan bir kişinin) Tora'yı (Işığı) neden karanlıktan aldığını da anlamalıyız.

Öncelikle, çalışmada karanlığın ne olduğunu bilmemiz gerekiyor. Mesele şu ki, yaratılışın gayesi "O'nun yarattıklarına iyilik yapmak" olduğu için bir insan hayatından memnun olduğunda dünyanın o kişi için parladığı kabul edilir, yani dünyadan zevk alır. Ama hayatta doyum bulamazsa, "Dünya üzerime karardı." der.

Çalışmada ihsan etme kaplarına "İsrail", alma kaplarına ise "dünya milletleri" dediğimiz bilinmektedir. Bu nedenle, kişi Yaradan'a yaklaşmak, yani ihsan etme kaplarını kullanmak istediğinde ancak beden alma kaplarından uzandığı için bununla aynı fikirde olmadığı için yapamadığında o zaman kişi dünyanın üzerine karardığını hisseder çünkü eğer ihsan etme kaplarını elde edemezse "yarattıklarına iyilik yapmanın" ışığı olan üst ışıkla asla ödüllendirilmeyeceğini anlar.

Buradan, kendi başına ihsan etme kaplarını elde edememekten duyduğu karanlığın, bu Kelim'i (kapları) elde etmesi için birinin kendisine yardım etmesi ihtiyacını doğurduğu sonucu çıkar. "Kli [kap] olmadan ışık olmaz, eksiklik olmadan doyum olmaz." kuralına göre, artık Tora ışığı için bir ihtiyaç almıştır. Bilgelerimizin dediği gibi, "Kötü eğilimi ben yarattım; baharatı olarak da Tora'yı yarattım."

Böylece Tora, özellikle eksik olana verilir ve bu eksikliğe "karanlık" denir. "Tora karanlıktan verildi" sözünün anlamı budur. Yani, ihsan etme kapları olmadığı için yaşamında karanlık hisseden kişi, Tora'yı almaya uygundur, böylece Tora aracılığıyla içindeki ışık onu düzeltecek ve ihsan etme kaplarını elde edecektir. Onlar vasıtasıyla o, haz ve mutluluğu almaya layık olacaktır, çünkü bu ikisi Tora'ya dahildir: 1) Kli – ihsan etmek istemesi. 2) Sonra haz ve mutluluğu ihsan etme kaplarına alır.

Tersine, karanlıktan verildiği için dünya milletleri Tora'yı almadılar. Çalışmada "dünya milletleri", bedeninin Tora'yı isteyen, ama ihsan etme kapları olmadığından karanlık hissettikleri için değil, yetmiş millettten oluştuğu anlamına gelir. Aksine, onların tek arzuları alma kaplarıdır ve bu kontrolden çıkma arzuları yoktur. Tora'yı, kendilerine daha fazla ışık katması, yani maddi meselelerden aldıklarından daha fazla haz için isterler. Yani, onlar da sonraki dünyayı isterler, Zohar'da yazıldığı gibi, "Onlar köpekler gibi Hav, Hav [ver, ver] diye uluyorlar, bize bu dünyanın zenginliğini ver ve bize sonraki dünyanın zenginliğini ver." Yani bu dünyanın zenginliği onlara yetmiyor, ahiret zenginliğini de istiyorlar.

Bundan, Tora'nın özellikle alma arzularının kendilerini kontrol ettiğini hissedenlere verildiği sonucu çıkar. O yerde hiçbir ışık parlamasın diye üzerinde Tzimtzum [kısıtlama] ve gizlenmenin olduğu alma kaplarının kontrolü olan karanlıktan kendilerini kurtarması için Tora'ya ihtiyaçları olduğunu karanlıktan haykırırlar.

Bu nedenle Tora karanlıktan geldiği için Tora iki şey yaptı: 1) "İçindeki ışık onu ıslah eder." Daha sonra, Tzimtzum ve gizlilik onun alma kaplarından ayrılır çünkü alma kaplarına sahip olduğu yerde, şimdi ihsan etme kaplarıyla ödüllendirilmiştir. "Ve Efendimiz senin üzerine parlayacak." sözlerinin anlamı budur. Yani, Yaradan'ın ihsan etmek istediği gibi, insan da ihsan etme arzusuyla ödüllendirilecektir. 2) İhsan etme kaplarıyla ödüllendirildikten, yani "Tora Lişma öğrenmek" olarak adlandırılan Lişma'yı [O'nun hatırına] çalışma yeteneği verildikten sonra kendisine Tora'nın sırları gösterilir, Rabbi Meir'in dediği gibi (Mişna'da, Avot). Bu "Ve O'nun görkemi üzerinizde görülecek." sözlerinin anlamıdır, yani Tanrısallığın açığa çıkması olan Yaradan'ın görkemi. "Üzerinizde görülecek" çünkü o zaman kişi "Tora ve İsrail ve Yaradan birdir." ile ödüllendirilir.

Ancak, alma kapları olan karanlıktan çıkmak için Tora'ya ihtiyaç duymayıp daha çok "Ver, ver" denildiği gibi sonraki dünyanın zenginliklerini bu dünyanın zenginliğine katmak için Tora'ya ihtiyaç duyan dünya milletleri, "dünya milletleri" durumunda olan bu insanlar, kendileri için alma kaplarını "ışık" olarak gördükleri için kendilerini karanlıktan çıkartması için Tora'ya ihtiyaçları olmadığını söylüyorlar. Aksine, Tora'nın ışığının alıcıya girmesini istiyorlar.

Onlar hakkında "Çünkü dünyayı karanlık kaplayacak." deniyor. Yani, Tora'nın ışığıyla ödüllendirilmeyecekler çünkü "Tora ışığı karanlıktan verildi". Başka bir deyişle, karanlıkta olduğunu hisseden kişi, karanlıklarını aydınlatmak için Tora'ya ihtiyaç duyan "İsrail" olarak kabul edilir. "Efendimiz üzerinize parlayacak." ve "O'nun görkemi üzerinizde görülecek." ile ödüllendirilirler.

Artık bilgilerimizin ne dediğini anlayabiliriz (Avot, Bölüm 1:17), "Önemli olan öğrenmek değil, çalışmaktır." Ayrıca Kiduşin'de (s. 40) şöyle dediler: "Onlara şu soru soruldu: 'Çok öğrenme mi, çok çalışma mı?' Rabbi Tarfon, 'Çok çalışma' yanıtını verdi. Rabbi Akiva, 'Çok öğrenme' diye yanıtladı. Hepsi şöyle yanıtladı: 'Çok öğrenme çünkü öğrenme çalışmaya yol açar.'" Kelimesi kelimesine alırsak birçok yorumu olacağı için onların sözlerini çalışmada anlamalıyız.

Çalışmada, yani kendimiz için almamak ve ihsan etmek için çalışmaya ulaşmak istediğimizde elbette 613 Mitzvot'a [emirleri/iyi işleri] fiilen riayet etmeliyiz. Tora öğrenen ama 613 Mitzvot'u fiilen yapmak istemeyen kişi, dışsal öğretileri öğrenme şekli gibi, bilgi öğreniyor. Bilgelerimizin dediği gibi (Eicha Rabbah 2:17): "Biri sana, 'Milletlerde bilgi var' derse, inan. 'Milletlerde Tora var', inanma." Bu, bir kişinin Tora öğrenebileceği anlamına gelir, ancak Mitzvot'a riayet etmeyen bir putperest ise, ki onu bir putperest yapan budur, o zaman öğrendiği Tora'ya "Tora" değil "bilgi" denir.

Bu nedenle, ihsan etmek için çalışmak isteyen kişi, eylemde çalışmaya başlamalı ve sonra niyetle başlamalı, yani ihsan etme niyetini onun üzerine yerleştirmeli. Ancak ihsan etme niyetine nasıl ulaşabiliriz ki, "gönlü kişinin kendisiyle olmasa da" bir insanın baskı altında çalışabileceği biliniyor. Yani, bir kişi kendi iradesi dışında çalışmaya zorlanabilir. Arzusunun üstesinden gelebilir ve iradesine karşı bir şeyler yapabilir. Ancak kalbi, yani arzuyu ve özlemi değiştirmek, bir insan bunu yapamaz.

Dolayısıyla insan, yalnızca kendisi için alma doğasıyla yaratıldığına göre, ihsan etmeyi nasıl amaçlayabilir? zira bu onun doğasına aykırı! Kişi nasıl, yalnızca almak olan doğasına ve arzusuna aykırı çalışabilir? Kalbini ihsan etme niyetiyle yöneltmeye kendini zorlayabilir mi?

Dahası, Tora'nın İsrail'i temizlemek için verildiğini de bilmeliyiz. Yani O'nun bize yapmamız için verdiği bütün eylemler, sadece bu ihsan etme niyetini elde etmek içindir. O halde, kalbe ve arzuya zorlama olamayacağına göre yukarıdakileri nasıl yapabiliriz?

Baal HaSulam, "Tanrı'nın yapması için yarattığı" diye yorumladı. "Tanrı'nın yarattığı", insanın "yapması" gereken şeyin bununla ilgili olduğu anlamına gelir, O'nun yarattığı üstünde "yapmalı". "Tanrı'nın yarattığı" nı, yaratılışın alma arzusuna atıfla "yokluktan varoluş" olarak adlandırılması anlamında yorumlamalıyız. "Yapmak", üzerine ihsan etme niyetini yerleştirmesi gereken yaratılanlarla ilgilidir. Bu demektir ki, yaratılanların yapması gereken sadece ihsan etmeyi amaçlayabilmektir. Buna "Tanrı'nın yapması için yarattığı" denir. Bu yapma, yaratılanlara aittir.

Buna göre, yukarıdaki "Çok öğrenme ya da çalışma" sözlerinin aşağıdakilerin yapması gereken işle ilgili olmadığını yorumlamalıyız çünkü açıkçası, çalışma olmadan hiçbir şey yoktur çünkü önce 613 Mitzvot'a eylemde riayet etmeliyiz. Aksine, Tora'nın kendisi hakkında, Tora'nın Talmud [öğrenme] olarak adlandırıldığını yorumlamalıyız. Böylece, "Çok öğrenme mi, çok çalışma mı?" sorusu Tora'nın iki açıdan konuştuğu anlamına gelir: 1) Kurallar açısından, yani Mitzvot'a hangi şekilde uymamız gerektiği. Mitzvot'un ölçüsü meselesi var. Örneğin Tzitzit'i [dört köşeli püsküllü iç çamaşırı] ele alın. Tallit [dua şalı] ve Tzitzit'in gerekli boyutuna ve aynı şekilde Mitzvot'un geri kalanına ilişkin Halakha'nın [Yahudi yasası] kurallarını öğrenmeliyiz. Buna Tora'nın "ifşa olan" kısmı denir çünkü bu Mitzvot görünürdür ve bir kişinin orada hata yaptığını söyleyemezsiniz çünkü görünür olanı, eğer kişi dikkat ederse, bu Mitzvot'u doğru bir şekilde yerine getirebilir. Bu yüzden "ifşa olan" denir. 2) Tora'nın, eylemlerde uyduğumuz kurallardan ve yasalardan değil de bilgilerimizin masallarından ve efsanelerinden bahseden ve 613 Mitzvot'la (Emirle) hiçbir bağlantısı olmayan kısmı. Soru şu ki, Tora'nın hangi kısmı daha büyüktür, yani bir kişi için daha önemlidir ve hangi kısmına daha fazla dikkat etmeli?

"Öğrenme", Tora'nın çalışma olmadan sadece öğrenme kısmını ifade eder çünkü pratik kısımdan, nasıl yerine getirileceğinden, bahsetmiyoruz. Buna, çalışmadan Tora anlamına gelen "öğrenme" denir.

Rav Tarfon, çalışmanın daha büyük olduğunu söylüyor. Yani, Tora'nın Mitzvot'u (Emirleri) yerine getirmekten söz eden kısmı, ki bu – Mitzvot için geçerli olan kurallar – bilinmesi gereken esas şeydir. Rav Akiva öğrenmenin büyük olduğunu söyledi ve herkes cevap verdi ve Rav Akiva'nın dediği gibi "Çok öğrenme" dedi. Sebebi ne? Çünkü öğrenme çalışmaya yol açar.

"Öğrenmek çalışmaya yol açar" dediklerini yorumlamalıyız. Bu, işin başlangıcının, Mitzvot'un (Emirlerin) yerine getirilmesinden bahseden, Tora'nın açılan kısmında

olduğu doğru olsa da, Tora ve Mitzvot insanları öncelikle temizlemek için verildiğinden, bu sadece başlangıçtır. Bu, (“Kabala Bilgeliğine Önsöz” adlı makalede) yazıldığı gibi, “temizlemenin”, kendisi için alma arzusunun kontrolünden çıkmak ve sadece ihsan etmek için çalışmak anlamına geldiği anlamına gelir. Buna “Tanrı’nın yapmak için yarattığı” denir. “Kendisi için almak” denilen yaratılış üstünde yapılan bu çalışma – onun üzerine ihsan etme niyetini yerleştirmek – Yaradan’ın onlara vermek istediği haz ve mutluluğu alabilmek için alttakilerin yapması gereken asıl şeydir.

Bir kişinin kendi iyiliği için değil, yalnızca Yaradan için çalışması gerektiği anlamına gelen bir “çalışma” durumuna ulaşmak için kişi yine de 613 Mitzvot’taki (Emirdeki) açığa çıkan kısmın üstesinden gelebilir, 613 Mitzvot’u (Emiri) yerine getirmeye kendini zorlayarak. Ancak gizlenmiş kısımda, ki bu niyettir ve kalbe verilen bir şeydir, burada insan kendini zorlayamaz. Yani kalp çalışmak ve başkalarını sevmek istemezse insan acizdir.

Bu durumda, kişi Yaradan için çalışmak istediğinde ve beden aynı fikirde olmadığında kendi başına Yaradan için çalışamayacağını anlar. O halde, ihsan etme işine başlamadan önce bilmediği yeni bir şey öğrenmiştir: Tamamen kötüdür çünkü Yaradan için çalışmak istemez. İhsan etme işine başlamadan önce de hala Yaradan için çalışmadığını biliyordu ama o zaman sadece ihmal ve tembellikten dolayı her şeyi Yaradan için yapmadığını, fakat seçtiği anda her şeyi Yaradan için yapmayı başaracağını düşünüyordu.

Bu nedenle, şimdi öyle yapmadığından endişe duymuyordu. Zamanı olmadığından olduğunu söyleyebilirdi ama Yaradan için her şeyi yapmanın gücü dahilinde olduğundan emindir. Bir insanın yapabileceği her şey onu endişelendirmez diye bir kural vardır çünkü bunu her zaman yapabilir. Buna sahip olmamayı sadece başkalarının görüşüne bağlar.

Ama şimdi ihsan etme işine başlamış ve büyük çabalar göstermişken, buna rağmen ilerlemediğini ve daha da kötüsü, tüm bu uğraşlardan sonra umutsuzluğa düştüğünü gördüğünde şimdi içindeki kötülüğün o kadar büyük olduğunu görmektedir ki ihsan etme işinin kendisi için tasarlanmadığına karar verir. Bu farkındalığa “kötü” denir. Yani, bedeninin boyun eğmez olduğunu ve Yaradan için çalışmaya dönüştürülemeyeceğini artık hiç şüpheye yer bırakmayacak şekilde biliyor. Onu sadece açığa çıkan şeyleri yapmaya, eylemde ve iyi işler yapmaya ikna edebilir. Yine de kalbi kendisiyle değildir. Bu nedenle, Yaradan’a karşı gerçekten kötü olan, Yaradan için değil, sadece kendisi için çalışmak isteyen kötü bir eğilime sahip olduğunu yalnızca şimdi belirleyebilir.

Kişi bu duruma geldiğinde, kötü bir eğilimi olduğunu gördüğünde, bilgilerimizin dediğine inanmalıdır: “Kötü eğilimi ben yarattım; şifası olarak da Tora’yı yarattım” çünkü “içindeki ışık onu ıslah eder”. Yani, kötü eğilimin tutsağı olarak, Yaradan için değil, kendisi için çalışmak zorunda iken, şimdi Tora’nın ışığı ile ıslah olmuştur ve Yaradan için çalışabilir. Buna “iyi işler” denir, yani kendi iyiliği için değil, sadece Yaradan’a ihsan etmek.

Buna göre, Tora’nın ışığı olmadan ihsan etmenin imkânsız olduğunu görüyoruz. Bundan şu sonuç çıkıyor: Tora’nın bir kişinin öğrendiği, kurallardan ve kanunlardan bahsetmeyen kısmına “çalışma” denir, “çok çalışma” diye yazıldığı gibi, yani Tora’nın Mitzvot’u (Emirlerini) yapmayı tartışan kısmı.

Ve bu, “çok öğrenmenin” anlamıdır, yani Tora’nın masallardan, efsanelerden ve bilgilerimizin yorumlarından vb. bahseden kısmı, Tora’nın Mitzvot’un yapılmasıyla ilgili olmayan kısmı. Buna “öğrenme” denir. Hepsi hemen “Çok öğrenme” dediler, “çünkü öğrenmek çalışmaya yol açar.” Burada “çalışma”, ifşa edilen olarak kabul edilen çalışma üzerindeki niyeti ifade eder. Kalbini Yaradan için çalışmaya yöneltebilecektir ve buna “çalışma” denir, “Tanrı’nın yapmak için yarattığı” diye yazıldığı gibi. Yapmak kalbe atıfta bulunur, böylece insan çalışacak güce sahip olur, böylece kalp Yaradan için çalışmak ister.

Çalışmada Erdemlinin Faziletleri ve Kötülükleri Nelerdir?

Makale No. 22, Tav-Şin-Mem-Het, 1987-88

Zohar'da (BaHar, Madde 67) şöyle yazılmıştır: “Tam erdemli – tüm erdemleri yukarıda ve kötülükleri aşağıdadır. Tam kötü – onun kötülükleri yukarıda ve erdemleri aşağıdadır. Yani, tam erdemli – tüm erdemleri onun için yukarıda, sonraki dünya için tutulur ve onlardan bu dünyada hiçbir şey almaz. Kötülükleri, yani kötülüklerinin cezaları bu dünyada aşağıdadır. Tam kötü – kötülükleri yukarıdadır, yani bu dünyadan gittikten sonra cehennemde kendisinden intikam alınır. Ve yaptığı erdemleri aşağıdadır, yani ona bu dünyada ödülü verilir. Arası – her ikisi de onu yargılar, yani hem ödülü hem de cezası bu dünyada aşağıdadır.”

Çalışmada “tam erdemli”, “tam kötü” ve “arası”nın anlamlarının yanı sıra insanın çalışmasında “bu dünya” ve “sonraki dünya”nın ne olduğunu ve “yukarıda” ve “aşağıda”nın da anlamlarını anlamamız gerekir.

Yaratılışın amacının O'nun yarattıklarına iyilik yapmak olduğu, yani yaratılanların haz ve zevk alması olduğu bilinmektedir. Bu nedenle, istisnasız tüm dünyanın, yaratılışın amacı bu olduğu için, sadece haz ve zevk almak için çabaladığını görüyoruz. Bununla birlikte, form eşitliğine sahip olmak için, yaptığımız her şeyin kendi iyiliğimiz için değil, Yaratıcı'ya hoşnutluk vermek amacıyla olması gerektiğine dair bir düzeltme yapıldı.

Bu, doğaya aykırıyken insan kendi iyiliği için olmayan bir şeyi nasıl yapabilir? Cevap, bir kişi Yaratıcı'nın büyüklüğüne inandığında o ölçüde Yaratıcı'nın kişinin çalışmasından hoşnut olması için bir şeyler yapabileceğidir. Doğada, küçük olan büyüğe hizmet ettiğinde bundan zevk alır ve herhangi bir ödüle ihtiyaç duymaz. Sadece

ona hizmet etme ayrıcalığı ona canlılık verir ve dünyanın en mutlu insanı gibi hissetmesini sağlar.

Bu nedenle, bir kişi tek amacının Yaratıcı'ya ihsan etmek olduğu bu dereceye ulaştığında ona "erdemli" denir. Yani, Yaratıcı'ya bahsedebildiğinde hayattaki tek umudu budur ve kendisine hayatta başka bir şey verilmesine ihtiyaç duymaz. Kral'a hizmet etmesine izin verilmediğini görürse bir kötülük yapmış olduğunu ve bunun için Kral'ın sarayından bir çöp, atıklar yerine atılmakla cezalandırıldığını söyler.

Yani, kendini tatmin etmekten elde ettiği zevklere atılır, ki bunların bilgelerimizin "Size 'insan' denir, dünya milletlerine değil." dediği gibi insan seviyesi olan konuşan için değil, "hayvan" için uygun olduğunu söylerdi. Ama şimdi öyle bir durumda ki sadece kendi yararına olandan zevk alabiliyor. O zaman, bazı kötülükler nedeniyle cezalandırılmış olması gerektiğini, dikkatli olmadığını ve bu nedenle cezalandırıldığını söyler. Bu, "tam erdemli"nin derecesidir.

Tersine, tam kötünün hazları, yalnızca kendi çıkarı için olan alma kaplarında alınabilen hazlardır. Eğer bu işten hiçbir çıkarın doğmayacağını, aksine her şeyin herhangi bir ödül olmadan ihsan etmeye doğru gideceğini görürse bundan zevk alamaz. Sonra bazı kötülükler yapmış olması gerektiğini ve bu yüzden alma kaplarında hiçbir şey alamadığını söyler ve alma kaplarına neden zevk veremediğini araştırır ve inceler.

Sonuç olarak, alma arzusunun hiçbir şey almayacağını düşündüğünde çok endişelenir. Şu anda içinde bulunduğu durum hakkında, bunun gerçekten cehennem olduğunu, kötülüklerinden dolayı yukarıda cezalandırılıyor olduğunu ve bu nedenle kendisi için alma arzusunun hiçbir şeyden zevk alamadığını, yani artık beslenecek hiçbir şeyi olmadığını söyler.

"Arası – her ikisi de onu yargılar." Bir kez erdemlilerle aynı fikirde olur ve bir kez de tam kötülerin doğru olduğunu söyler.

Bununla Zohar'ın "Tam erdemli – tüm erdemleri onun için yukarıda tutulur." sözlerini yorumlayabiliriz. Erdemleri "yukarıda, sonraki dünyada" olarak görür, yani yukarıya ait olan şeyleri, yani yukarıya, üstün öneme sahip Yaradan'a, ihsan etmek için yapabilir. Bunu "sonraki dünya" olarak görür ve sonraki dünyaya da "ödül" denir.

Bu dünyada onlardan hiçbir şey almaz. Bu dünyaya "alma" denir. Bir kişinin alma kaplarında aldığı, Malhut olarak kabul edilen "bu dünya" olarak adlandırılırken, sonraki dünyaya ihsan etme kabı olan Bina denir. Bu nedenle Bina "yukarı", "sonraki dünya", Malhut ise "bu dünya" olarak adlandırılır. Bu nedenle, erdemli kişi alma kaplarında kendisi için herhangi bir şey almak istemez, sadece ihsan etmek için almak ister.

“Tam kötü – kötülükleri yukarıdadır.” der. Bu, önemde “yukarıda” olarak kabul edilen Tora ve Mitzvot [emirler/iyilikler] ile meşgul olduğunda kendisinin kötü olduğunu gördüğü anlamına gelir, yani Yaratıcı’ya bahsetmek için çalışmak istemeyip kendisine zevk vermek istemektedir ve bu yüzden yukarının meseleleriyle ilgilenir. Yani, yukarı doğru vermesi gerekirken, aşağının, yani alma arzusunun bu işten kazanç elde etmeyeceğini gördüğünde kötü, bu durum hakkında şöyle der: “Neden kendim için alma arzusuna bir şey veremiyorum? Bunun nedeni kötülükler olmalı; işte bu yüzden alma arzusu zevk alamıyor.”

“Bu dünyadan göçtükten sonra kendisinden cehennemde intikam alındığını” söyler. “Onun bu dünyadan göçmesi” şu anlama gelir: Artık yaşamdan yoksun olan “alma kapları” olarak adlandırılan bu dünyadan artık canlılık almadığını söyler. Buna “bu dünyadan göçmek” denir. “Cehennemde kendisinden intikam alındı”nın anlamı budur. Artık alma arzusuna zevk verecek hiçbir şeyi olmadığını hissettiğine göre, bunun bir ceza olduğunu ve cehennemde cezalandırıldığını söylüyor. Bu yüzden hayatı yoktur.

“Yukarıda tam kötü”nün anlamı budur. Yukarıya doğru ihsan etmeye ve aşağıda almaya girişmesi gerektiği ölçüde, bu bir ceza olarak kabul edilir. Buna, artık bir hayatı olmadığı için öldüğünü hissediyor denir.

“Ve yaptığı erdemler aşağıdadır, yani ona bu dünyada ödülü verilir.” “Bu dünya”, alma arzusunun zevk aldığı şeydir. Bunun hakkında şöyle der: “Alma kaplarında haz ve zevk alabilmem, erdemlere sahip olduğum anlamına gelmeli ve bu yüzden bana haz veriliyor.” Bu, “onun erdemleri aşağıdadır”ın anlamıdır, yani daha düşük öneme sahip olduğu kabul edilen alma kaplarında.

Buna göre, “tam erdemli”nin anlamı, niyetinin onu Yapana sadece memnuniyet vermek olmasıdır. “Tam kötü”, hiç ihsan etmek istemeyip sadece almak istiyor demektir. Yine de her ikisi de aynı kişi için geçerlidir, yani Tora ve Mitzvot’ta çalıştığında ve Lişma [Onun iyiliği için] çalışmaya başlamak istediğinde. O zaman, çalışma ve üstesinden gelme vasıtasıyla, tam kötü olduğunu ve kendi otoritesini iptal etmek istemediğini ve kendini, kendini nasıl memnun edebileceğini düşünmemek ve tüm endişelerinin ihsan etmekle ilgili olmasını istemediğini anlar. O zaman bunun zor olduğunu görür.

O kişi gerçeği görebilir- sadece Yaratıcı’nın iyiliği için çalışma gerçeğinden uzaktır. O zaman gerçekten kötü olduğuna karar verir çünkü o zaman bedeninin ne istediğini görür ve Yaratıcı’nın bir işçisi olamayacağını, daha çok kendi kendisinin işçisi olduğunu görür.

Tersine, ihsan etme işine başlamayanlar, tamamen kötü olduklarını asla göremezler. Bunun yerine, bazen görürler ki erdemlik derecesine ulaşmamışlardır, ancak tamamen

kötü olduklarını görmek, böyle bir şey yoktur çünkü kişi ihsan etme çalışmasına başlamadan önce gerçeği görmek imkansızdır.

Bu dünyaya “alma kapları” ve sonraki dünyaya “ihsan etme kapları” denir. Aynı şekilde, “aşağı” alma kaplarına ve “yukarı” da ihsan etme kaplarına demektir, yani alttakinin yukarıya vermek istemesidir.

“Arası – her ikisi de onu yargılar”, yani aynı anda değil, iki ayrı zamanda. Yani, bir kez “erdemli” derecesini çoktan elde ettiğini düşünür ve bir kez “tam kötü” olduğunu görür. O halde, erdemli şöyle der: “Bütün erdemlerim yukarıda benim için tutulur ve kötülüklerim bu dünyada aşağıdadır.” Bu, hazları alma kaplarındayken, bunu bir ceza olarak gördüğü anlamına gelir.

Bununla Zohar’ın sözlerini yorumlayabiliriz (Truma, Madde 522): “Kişinin sofrası temiz olmalı ki böylece beden kendisi temiz olmadığı sürece yemeğini yemeye yaklaşmayacaktır. Bu nedenle, kişi önce kendini arındırmalı çünkü kendisi için hazırladığı bu yiyecek, Yaradan bunu ister, böylece Sitra Ahra’nın (öteki taraf/kötü eğilim) kustuğu o dışkı sofrasına yaklaşmayacaktır. Kişi bir kez yemek yiyip zevk aldıktan sonra Klipot’a [kabuklar/kötü eğilim] bir pay vermelidir. Ve bu nedir? Bu, ihtiyacı olan, o tarafa verilmesi gereken son su, ellerin pislighidir. İnsan ona bu kısmı vermek zorunda olduğu için kutsamaya hiç gerek yoktur.”

“Bu nedenle, saf sofranın yemeğini yemeden önce, kişi önce kendini temizlemeli” dediği, çalışmada “temizlik” nedir anlamalıyız. Şu dediğini de anlamalıyız: “Kişi yedikten ve zevk aldıktan sonra Klipot’a (kabuklara) bir pay vermelidir. Peki nedir bu? Son su, ellerin pislighi... Çünkü insan ona bu kısmı vermeye mecburdur.” Neden yemeklerden önce Klipot’a bir şey vermeyin dediğini ve yemeklerden sonra Klipot’a bir şey vermemiz gerektiğini ve hatta verilmesinin zorunlu olduğunu ancak kutsamaya gerek olmadığını söylediğini anlamalıyız.

Yaratılışın amacının O’nun yarattıklarına iyilik yapmak olduğu bilinmektedir. Ancak utanç olmaması için, aldığımız tüm zevkleri kendi iyiliğimiz için değil, ihsan etmek için olmaya yönlendirmemiz gereken bir düzeltme yapıldı. Klipot’a “kendi iyiliği için almak istemek” denir. Tüm alma kapları ihsan etmek için çalışacak şekilde düzeltildiğinde buna “ıslahın sonu” adı verilecektir. Yani, ihsan etmek için çalışmak üzere düzeltilecek hiçbir şey olmayacak çünkü tüm alma kapları “kendi iyiliği için değil, Yaratıcıya bahşetmek için” diye adlandırılan kutsallığın otoritesine girmiş olacaktır.

Dolayısıyla, bir kişinin – haz alırken – ihsan etme niyetinde olması için, ki bu sofrada oturmak olarak kabul edilir, “Bu, Efendi’nin huzurundaki sofradır” demesi gerekir. “Sofra”, insanın zevk aldığı yerdir. “Sofra”, kişinin rızkının yeri anlamına gelir. Buna

“sofra” denir, bilgelerimizin dediği gibi: “babasının sofrasına güvenen, başkalarının sofrasına güvenen [başkalarına muhtaç].” Ayrıca, yemek için kutsama sırasında, “Rahman Olan, O bize bu evde ve üzerinde yediğimiz bu sofrada çok lütuf gönderecek.” diyoruz.

“Bu ev” ve “bu sofranın” ne olduğunu anlamalıyız. “Sofra”, kişinin rızkını aldığı yerdir. İşte bu yüzden “Rahman Olan, O bize çok lütuf gönderecek” diyoruz, yani Yaratıcı’dan aldığımız rızık, kendisi için almak olan kıskançlıkla olmayacak. Yani, Yaratıcı’dan, bedene sağladığı rızkın, bilgelerimizin “Başkalarının sahip olduklarını kıskanır.” dediği gibi “kıskançlık” olarak adlandırılan bedenın alma kaplarına girmemesini ister.

Aksine bu, sadece Hesed [merhamet] etmek istediği zaman, Hasadim [merhamet] olan “genişleme” olarak adlandırılan, ihsan etme kapları olan “çok lütuf” şeklinde olmalıdır. Kendisi için rızık bundan olmalıdır ve (rızık) “almak ve ihsan etmemek” olarak adlandırılan kıskançlıkla olmayacak çünkü kendileri için alanlardan, dünyaya rızık verilemez. Yani, Matan Tora [Tora’nın Verilmesi] kitabında yazdığı gibi, tüm dünya bolluk içinde çalışsaydı dünya maddesellikte bile idame ettirilirdi. “Bu sofrada” dediğinin anlamı budur.

“Bu evde çok lütuf” kelimeleriyle ilgili olarak, ev Hohma anlamına gelir, şöyle yazıldığı gibi: “Adamın görkemi evde yaşadığı için”, “bilgelikle [Hohma] bir ev inşa edilecek.” diye yazıldığı gibi. Bu, Zohar’da yazılanın anlamıdır: “Üç şey adamın zihnini genişletir: güzel bir kadın, güzel bir ev ve güzel Kelim [kaplar/araçlar]. Güzel bir kadın onun ruhudur; Güzel Kelim onun organlarıdır ve ev onun kalbidir.” Yani, ev adamın kalbi olarak kabul edilir ve adamın kalbi bir Tapınak olmalıdır, yazıldığı gibi: “Ve bana bir Tapınak yapınlar ve ben onların içinde yaşayacağım.”

Bu, kişinin iki şey üzerinde çalışması gerektiği anlamına gelir: 1) Hesed olan, yaratılışın ıslahına “çok lütuf” denir. Genişlemeye Hesed denir, kıskançlığın tersi. Buna “Efendinin sofrası” denir ve bilgelerimizin “İçindeki ışık onu ıslah eder.” dedikleri gibi Tora aracılığıyla edinilir. 2) Daha sonra “Hohma ışığı [bilgelik]” veya “yaşam ışığı” olarak adlandırılan yaratılış amacının çalışması gelir. Bu ışığa “Tora ve Yaratıcı birdir” olarak kabul edilen “Tora’nın bilgeliği” denir. Genel olarak, bu Tora’ya “Yaratıcının isimleri” denir.

Bu, bir kişi form eşitliğine göre ihsan etme kapları olan Hesed Kelim’ini aldıktan sonra gelir. Bu, bilgelerimizin söylediği gibidir: “Rabbi Meir, ‘Tora Lişma’yı [Onun yararına] öğrenen kişi ’der”, yani sadece Yaratıcısını hoşnut etmek demek olan ihsan etme kaplarına sahip olan kişi, Yaratıcı’nın adları olan “Tora’nın sırları ona gösterilir”.

Artık Yaradan çalışmasında temizliğin anlamını yorumlayabiliriz. Diyor ki, “Bu nedenle, saf masada yemek yemeden önce kendini temizlemeli.” Bu, her şey kir tarafından bozulacağından, önemli şeyleri kirli kaplara yerleştirmenin imkânsız olduğu anlamına gelir. Yaradan çalışmasında da böyledir: Kişi kendisi için değil de tam da Yaratıcı için çalıştığında, yani Yaratıcı’ya ihsan etmek istediğinde, bolluk bu Kelim’e girebilir çünkü ışık ve kap arasında denklik vardır.

Tersine, Kli, tamamen ihsan etme ile ilgili olan ışığa kıyasla “kirli” olarak kabul edilen kendisi için almak ile karışırsa buna göre, bir kişi Yaratıcı’dan zevk ve haz olan rızık almaya gelmeden önce kendini kendine-almaktan temizlemelidir. O zaman, haz olan bolluk kendisi için almak olarak kabul edilen Klipot’a gitmez. Aksine, hazzı alırken Yaratıcı’ya fayda sağlamayı hedefleyebildiği için bolluk Kutsallığa gidecektir. Buna “yemeği saf sofrada yemek” denir.

Yemekten sonra ise tam tersi. Sitra Ahra’ya [diğer tarafa] bir pay vermelidir. Bu, burada hala, Sitra Ahra’ya ait olan, kir olduğunu söylediği anlamına gelir ve hala kendimi düzeltmem gerekir.

Çalışmaya Lo Lişma'da Başlamak Ne Demektir?

Makale No. 23, Tav-Şin-Mem-Het, 1987-88

Pesahim'de (s 50) şöyle yazılmıştır: “Kabalist Yehuda şöyle dedi: “Rav, ‘Kişi Lo Lişma'da (O'nun adına değil) olsa bile daima Tora'ya bağlanmalıdır, zira Lo Lişma'dan, Lişma'ya (O'nun adına) gelir,” dedi.”

Maimonides (Hilhot Teşuva, bölüm 10:5): “Atalarımız şöyle dedi: ‘Kişi Lo Lişma'da olsa bile daima Tora'ya bağlanmalıdır, zira Lo Lişma'dan, Lişma'ya gelir, 'dedi. Dolayısıyla küçüklere, kadınlara ve eğitimsiz insanlara öğretirken, onlara korkudan ve ödül almaları için çalışmalarını öğretilir. Bilgilerini arttırdıktan ve çokça bilgelik kazandıktan sonra bu sır, onlara azar azar öğretilir ve O'nu edinene, O'nu bilene ve O'na sevgiyle hizmet edene dek bu meseleye kolaylıkla alıştırlırlar.”

Ve Pesahim (s 50) Tosfot'ta şöyle yazılmıştır, “Berahot'un ikinci bölümünde şöyle yazar: ‘Tora'ya Lo Lişma'da bağlananlar, doğmasalardı daha iyi olurdu.” Ve Kabalist Yehuda şöyle der: “Bu böbürlenmek ve aşağı görmek amacıyla çalışanlar içindir.” Berahot, Tosfot'ta şöyle açıklar, “Sormalıyız, çünkü bu yalnızca dostlarını küçümseyen ve saygı görsün diye çalışan kişiyle ilgilidir.”

Yukarıda söylenenlerden, Yaradan çalışmasında genel olarak iki anlayışa gelmemiz gerektiğini görebiliriz: 1) Lişma, 2) Lo Lişma. Lişma'nın ve Lo Lişma'nın ne olduğunu tam olarak bilmeliyiz.

Lo Lişma'da, beş anlayışa gelmemiz gerektiğini görüyoruz:

1) Maimonides'in söylediği gibi kişi, Tora'ya bağlanır çünkü Yaradan bize bunu emreder ve Yaradan'ın emirlerini yerine getirmek istediği için Tora ve Mitzvot'a bağlanır. Fakat, Yaradan'ın emirlerini yerine getirmesinin sebebine dikkat etmeliyiz.

Maimonides şunu sormamız gerektiğini söyler, “Ödül ve ceza yüzünden”, diğer bir deyişle kişi, eğer Yaradan’ın emirlerini yerine getirirse, Yaradan onu uzun ve zenginlik içinde bir yaşam ve gelecek dünyaya sahip olmakla ödüllendirecektir. Eğer yerine getirmezse, Yaradan’ın emirlerini yerine getirmek istemediği için cezalandırılacaktır.

Ancak, ödül ve cezada iki anlayışa gelmeliyiz: a) Maimonides’in söylediği gibi b) Tora ve Mitzvot’a bağlanma hazzında ödül ve ceza olması. Bu meseleler dahi çalışmaya yeni başlayanlara, küçüklere ve kadınlara ifşa edilemez.

2) Lo Lişma’daki ikinci anlayış, Tosfot’un söylediği gibi Tora’nın saygı görmek için çalışılmasıdır. Bu anlayış, Maimonides’in bahsettiği ilk anlayıştan daha kötüdür çünkü kişi burada ödülünü Yaradan’dan talep etmez ve bu sebeple çalışmaz. Daha ziyade, insanların ona saygı göstermesini ister -servetle ya da onurla- ve Tora ve Mitzvot’a bağlanmasının sebebi budur. Kişinin, Yaradan emrettiği için değil de insanlar onu zorladıkları, yoksa onu ödüllendirmeyecekleri için Tora ve Mitzvot’u yerine getiriyor olduğunu söyleyebiliriz ve bu, Yaradan, Tora ve Mitzvot’un yerine getirilmesini emrettiği için değildir. Ancak, bu da Lişma’yı getiren, Lo Lişma kategorisine girer.

Tosfot’un söylediği üçüncü anlayış şudur, “Dostlarını küçük düşürmek amacıyla Tora çalışan kişi.” Bu, Lo Lişma’nın önceki anlayışından daha kötüdür. Bununla ilgili şöyle denir: “Tora’ya, Lo Lişma’da bağlanan kişi doğmamış olsa daha iyi olurdu.”

Lişma’nın ne olduğunu ve Lo Lişma’daki beş anlayışı aşağıdan yukarıya doğru açıklamaya başlayalım.

Küçük düşürmek amacıyla Lo Lişma’da olmak en kötüsüdür. Bu, o kadar açıktır ki atalarımız bu yolda yürüyen kişi için doğmamış olsa daha iyi olurdu demiştir. Neden “küçük düşürmek” için çalışmanın, “saygı görmek amacıyla” çalışmaktan daha kötü olduğunu anlamalıyız. Ne de olsa Yaradan için değil, yaratılanlar için çalışmaktadır, benzer olarak “küçük düşürmek için” olan, Yaradan için değildir.

Aralarındaki farkı açıklamalıyız. Bilinir ki bize “dostunu kendin gibi sev” emri verildi. Kabalist Akiva, bununla ilgili olarak bunun Tora’nın en büyük kuralı olduğunu söylemiştir. Matan Tora (“Tora’nın Verilişi”) makalesinde şöyle yazılmıştır: bu, kendini-sevmekten çıkıp başkalarını sevmeye gelmenin yoludur ki bu şekilde Yaradan sevgisine gelinir. Bu demektir ki kendini-sevmekten çıkmadan önce, Lişma’da çalışmak imkansızdır.

Bu nedenle başkalarını sevmekle ilgili iki anlayışa gelmeliyiz: 1) Kişinin başkalarına sevgisi olduğu zaman 2) Kişinin başkalarına sevgisi olmadığı zaman. Fakat başkalarından nefret denilen, üçüncü bir anlayış daha vardır. Diğer bir deyişle, kişi bazı şeyleri başkalarını incitmek için yapar. Buna “dostunun kötü durumundan gurur duyan

kişi" denir. Diğer bir deyişle, kişi, dostunun mutsuz olmasından ve acı çekmesinden hoşlanır ve bundan haz alır. Bu kişi, insan nefretine bağlanmış kişi olarak kabul edilir.

Böylelikle, saygı görmek için çalışan kişiyle küçük görmek için çalışan kişi arasında ayırım yapabiliriz. Amaç, Lişma'ya ulaşmaktır ve Lişma'ya nasıl ulaşacağımız - başkalarını sevmeye vasıtasıyla- tavsiyesi bize verilmiştir. Dolayısıyla, saygı görmek için çalışan kişi, dost sevgisine bağlanmamış olsa bile, ona saygı duyanlar, onu mutlu ettiğinden ve bu nedenle ona saygı duyduklarından, kişi, insanların nefretini amaçlayarak hareket etmez. Dolayısıyla, Tora ve Mitzvot ona saf bir ruh getirdiğinden, Tora ve Mitzvot'a bağlanarak, Lişma'ya ulaşma şansı vardır ki böylece derecelerde yükselip, başkalarını sevmeye ve Yaradan sevgisine gelebilir.

Bu nedenle, bununla ilgili şöyle demişlerdir: "Kişi, Lo Lişma'dan Lişma'ya gelir." Fakat, onu başkalarından nefret etmeye getirecek bir eylemde, küçük düşürmek için çalışan kişi, yine de dostunun kötü durumuyla onurlandırılmak ister ve asla Yaradan sevgisine gelemes zira eylemi, kendine-sevgisinden çıkmasını engeller. Bu şekilde kendini-sevmekten çıkıp, Yaradan sevgisine nasıl gelebilir?

Dahası, Lo Lişma'da gelinecek bir anlayış daha vardır: 19. makalede, 1986/87 yazıldığı üzere, zorlamayla. Örneğin, kişi dindar bir kişi için çalışıyor ve ondan iyi bir ücret alıyor, işveren ona şöyle diyordur, "Senin Tora ve Mitzvot'u yerine getirmeni istiyorum. Aksi takdirde, benim için çalışmanı istemiyorum."

Kişi, eve gelir ve karısına, işverenin onu kovmak istediğini söyler. Karısı şöyle der: "Dindar bir işverenin olduğu için, Tora ve Mitzvot'u yerine getirmenin ne anlamı var? Biz buna inanmıyoruz. Vicdanımızı para için satacak mıyız?" Fakat o, karısına şöyle der: "Pek çok işe girdim ve bugünlerde yeni bir iş bulmak çok zor, bu yüzden eğer işverenin koşulunu kabul etmezsek, aç kalırız."

"Dolayısıyla" der koca, "Vicdanımız için kendimizi kurban etmemeliyiz, ancak Tora ve Mitzvot'a inanmıyor olduğumuz gerçeğini biliyoruz. Bu bakımdan Tora ve Mitzvot'u, Yaradan emrettiği için değil, fabrikanın sahibi talimat verdiği için yerine getirecek, bu yüzden Tora ve Mitzvot'u izleyeceğiz. İşverene inanmak zorunda değiliz. Peki, Tora ve Mitzvot'u izlersek? Eylem, vicdanımızı lekelemez ya da aniden bizi inançlı kılmaz. Bu eylemleri yerine getirirken bile Yaradan'a inanmayanlar olarak kalabiliriz."

Görünüşte, kişi laiklerin geri kalan kısmı gibi kendi görüşünde kalacağını açıkça söylediğinde, Tora ve Mitzvot'un ne tür bir önemi olabilir? Bu tür eylemlerin aklımızdaki değeri nedir?

Ancak, Halakha (dini yasa) açısından, kişi istemediğini söylese de onu zorlamalıyız. Bu demektir ki bununla kişi, Yaradan'ın emirlerini yerine getirir fakat buna Lo Lişma denir.

Tıpkı Maimonides'in yazdığı gibi (Hilchot De'ot, bölüm 6): "Ancak kutsallık meselelerinde kişi gizlice tövbe etmezse, toplum içinde utanır ve ıslah olana kadar lanetlenir ve aşağılanır."

Bu demektir ki, bu şekilde bile Lo Lişma olarak adlandırılır zira kişi, Lo Lişma'dan, atalarımızın 'doğmamış olsa daha iyi olurdu 'dediği, küçük düşürmek için çalışan kişiden daha çok Lişma'ya gelir. Ve burada kişinin, Tora ve Mitzvot Lo Lişma'yı yerine getirmekle başkalarını sevmeye karşı bir şey yapmadığını yorumlamalıyız. Aksine bu, başkalarını hoşnut eder. Öyle ki kişinin şimdi Tora ve Mitzvot'u yerine getirdiğini gören işveren, sebebe değil eyleme bakar. Dolayısıyla bundan hoşnut olur. Fakat, dostlarını küçük düşürmek için çalışan kişi, yapması gerekenin tam tersine hareket eder.

Bu şekilde, dostlarını küçük görmek için çalışan kişi, ki bu en kötüsüdür, başkalarının zorlamasıyla çalışan kişi -bu Lo Lişma'dır ve küçük düşürmek için çalışan kişinin üzerindedir- arasındaki farkı açıkladık. Ve bunu söylemek zor olsa da zorla değil gönüllü olarak Tora ve Mitzvot'u yerine getirir ancak arzusu, küçük düşürmektir ki bu bir eylem değil yalnızca düşüncedir. Peki kişi kendi özgür iradesiyle hareket etmiyorsa, Tora ve Mitzvot'u toplumun baskısıyla, zorlamayla yerine getiren kişi, küçük düşürmek için çalışan kişiden neden daha iyidir?

Belki de her şeye rağmen demeliyiz ki, yaptığı eylemler vasıtasıyla, zorla da olsa, eylemin kendisinin onu iyi düşünceye ve amaca getirme gücü vardır, atalarımızın şu ayetle ilgili dediği gibi, "Efendi'nin önünde, kendi arzusuyla ona sunacağız." "Ona sunacağız" demeleri (Arachin 20a), buna zorlanmış olduğunu ima eder ve bunun, onun arzusu dışında olduğu söylenebilir. Talmud bunun, kendi arzusu olduğunu söyler. Ne kadar zorlandı? "İstiyorum" diyene kadar. Bu sebeple şunu söyleyebiliriz, o, dostlarını küçük düşürmek için çalışandan daha önemlidir.

Ancak şunu sormalıyız, "Günün sonunda, eylemi tam olarak yerine getirir ama bununla başkalarının bilmediğini ama kendisinin bildiğini göstermekten onur, saygı kazanacağını düşünür. Lo Lişma'dan, atalarımızın doğmamış olsa daha iyi olurdu dediği noktadan, Lişma denilen hedefe ulaşması neden bu kadar zor?"

Şunu söyleyebiliriz, küçük düşürmek amacıyla çalışan kişi, ilme tamamen dalmış olmalıdır ve kendini Tora'da, muhtemelen bütün bir insan olarak görür. Eğer öyleyse, Lişma meselesini asla düşünmez çünkü Tora'ya bu kadar zaman ve nitelik harcamamış olan dostlarından daha fazla daldığını görür. Ve kendisini, Tora'da anlaşılması gereken doğru anlamı bilmek için dostlarından daha fazla çaba harcadığını ve diğerleri gibi yüzeysel çalışmadığını, beynini zorladığını gözlemler. Dolayısıyla, kendini nasıl eksik görebilir? Bu kişi, Lişma'ya ulaşması gerektiğini bilmek için, kötü eğilimin ifşasına asla

gelemez. Bu sebeple, kaderine terk edilmiştir. O yüzden, onunla ilgili şöyle dediler: “Hiç doğmamış olsa daha iyi olurdu.”

Lo Lişma’daki en önemli şey, kişiyi Lişma’ya getirmesidir. Maimonides’in dediği gibi, “Ödül almak ve cezalandırılmamak için.” Tosfot’un bahsettiği Lo Lişma, insanların onu görmesi ve takdir etmesi için bazı şeyleri yerine getirmektir. Bu nedenle, kişi, insanların emirlerini yerine getiriyor, onlar için çalışıyordur ve karşılığında, sanki insanlar ona ödülünü verecekmiş gibi görünür.

Oysa ödül ve ceza niyetiyle çalışan kişi, Yaradan’dan, Tora ve Mitzvot’taki emeği karşılığında ona ödül vermesini istemek haricinde, Yaradan için çalışır. İnsanlardan ödül almak istemez çünkü onların ödeme yapması için çalışmamaktadır. Daha ziyade Tora ve Mitzvot’u, Yaradan bize onları yerine getirmemiz için verdiği için çalışır. Ve böylece, Tora ve Mitzvot’taki emeği için ödülünü alacaktır.

Dolayısıyla bu, Tosfot’un bahsettiği, saygı görmek için çalışılmasından kesinlikle daha yüksek bir derecedir. Bu böyledir çünkü orada, insanların ona saygı duyması için çalışıyor, ancak ödül ve cezada çalışmasının karşılığında ödül istemesinin dışında, Lişma denilen, Yaradan için çalışır ama bu yine de “gerçek Lişma” olarak kabul edilmez.

Ancak, Maimonides’in söylediği gibi, ödül ve ceza farklı formlarda olduklarından, Lo Lişma’da olarak adlandırılan başka bir anlayışı da göz önünde bulundurmalıyız. Normalde ödül ve cezayı maddesel kıyafetlerle kıyafetlenmiş olarak anlarız, örneğin yemek, içmek gibi. Zohar, maddesel arzulardan haz alma yeteneğimizin, sadece kırılmış dünyadan inen çok küçük bir ışık olduğunu, kutsal ışıkların, Klipot’un (kabuklar) içinde kırılması olduğunu ve bunun, onların içindeki tek haz olduğunu söyler. Tüm dünya, bu hazların peşinden koşar. Işığın çoğu, Tora ve Mitzvot içinde kıyafetlenir denildiğinde, kişinin istediği ödül ve cezadır.

Tora ve Mitzvot’un yerine getirilmesiyle ilgili olarak, birisiyle konuşurken daima dikkatli olmalıyız, önce o kişi için hangi sebebin uygun olduğunu düşünmeliyiz. Herkesin, Tora ve Mitzvot’u izlemeye değer görmesini sağlayan bir sebebi, onu ilgilendiren bir şey vardır, zira karşılığında bu büyük çaba ve çalışmaya değecek bir şey alır. Ve onun için değerli olan şeyi elde etmek için, her şeyi vermeye hazırdır.

Bu sebeple, kişiye, istediğinin karşılığında, vermeye hazır olduğu şeyin önemli olduğunu daima söylemeliyiz. Aksi takdirde, kârlılığını görmesini sağlayacak nedeni vermeden, ona söylenenleri duymayacaktır. İnsan, sahip olduklarıyla yetinir ve bundan, yolunu değiştirmesi için yeterli enerjiyi verecek kadar önemli olan bir şeyi kazanmadıkça ve alıştığından farklı şekilde çalışmaya başlamadıkça, alışkanlıklarını değiştirmesi zordur.

Bu nedenle, Lo Lişma'da beş anlayış vardır: 1. zorlamayla çalışan kişi 2. dostlarını küçük düşürmek için çalışan kişi 3. Tosfot'un sözlerinde belirtildiği gibi, saygı görmek için çalışan kişi 4. Maimonides'in sözlerinde olduğu gibi, ödül ve ceza için çalışan kişi 5. Herkesin anladığı, maddesel olmayan şeylerden ödül ve ceza alan kişi. Ancak kişi, manevi hazların ödül ve cezasını almak ister, "Zohar Kitabı'na Giriş" (madde 30) kitabında yazdığı gibi: "Bu, bölünmedeki son derecedir, kişinin, tutkuyla maddesel aşka düşmesi gibi arzu nesnesi, gözünün önünde tüm gün ve gece kalıncaya kadar, Yaradan'ı tutkuyla sevmeye gelmesidir, şairin dediği gibi, 'O'nu hatırladığım zaman, uyumama izin vermez.'"

Fakat, Lo Lişma'daki beşinci anlayışla ilgili olarak, herkes bunu anlayamayacağı için, kişinin Lo Lişma'da başlamasını, yani maddesel hazlardan daha fazlasını alacağı, Tora ve Mitzvot'ta kıyafetlenen ışıktaki hazza inanmasını bekleyemeyiz. Eğer, Tora ve Mitzvot'ta kıyafetlenen hazzın ışığı hemen açığa çıkmış olsaydı, buna "açık İlahî Takdir" denirdi. Bu aşamada, kişinin Lişma'da çalışabilmesi imkânsız olurdu çünkü Tora ve Mitzvot'ta hissedeceği haz, onu her şeyi yapmaya zorlardı ve bu, Yaradan izlemesini emrettiği için böyle olmazdı.

"On Sefirot Çalışmasına Giriş" (madde 43) kitabında dediği gibi, "Eğer, örneğin Yaradan, yarattıklarına, İlahî Takdir'i açmış olsaydı, yasak bir yiyeceği yiyen derhal ölürken, emirleri yerine getiren kişi, maddesel dünyadakine benzer muhteşem hazlar keşfederdi. Peki, sonra hangi budala, hayatını kaybedeceğini bile bile yasaklanmış yiyecekten tatmayı düşünürdü? Ayrıca, tıpkı kişi eline geçen maddesel hazlardan vazgeçip, onlardan uzaklaşmadığı, çabucak onları aldığı gibi, hangi budala, bir emri en kısa zamanda yerine getirmeden bırakırdı ki?

Öyle anlaşılıyor ki, Tora ve Mitzvot'ta kıyafetlenen büyük hazlar, büyük ışıklar olduğundan, seçim yapma olasılığı yoktur. Bu sebeple, bu hazlar gizlenmiştir. Oysa tersine, maddesellikte her bir eylemde, biraz olsun haz olduğunu gördüğümüz herhangi bir yere özlem duymamızı sağlayan haz ifşa edilmiştir. Beden, bunun yasaklı ya da izin verilmiş olup olmadığıyla ilgilenmez. Bu nedenle, seçim ve ödül-ceza meselesi vardır.

Öyle görünüyor ki, Tora ve Mitzvot'un yükünü almasıyla ilgili olarak birisiyle konuşurken, kişi, hangi tip Lo Lişma'yı ona söyleyeceğini düşünmelidir zira yukarıda söylediğimiz gibi, herkesin karakterine uygun olan Lo Lişma verilmelidir ki, kişi, bu Lo Lişma'nın, Tora ve Mitzvot'u üzerine almaya değdiğini görsün. Örneğin, ilk anlayış (zorlama yoluyla), herkes için uygundur. Diğer bir deyişle, eğer birisi, başka birisini zorlayabiliyorsa, zorlamada diğerinin bunu anlayıp anlamaması fark yaratmaz. Her durumda, buna "zorlama" denir yani kişi haklı olduğunu yüzde yüz bilse bile, bunu

yerine getirir çünkü başka seçeneği yoktur. Buna “zorlama” denir. Fakat, Lo Lişma’nın diğer formlarında, herkes farklı karakterde olduğundan, kabul edilebilir olanı anlatmak önemlidir.

Lo Lişma’nın diğer üç formunu -1) küçük düşürmek için 2) saygı görmek için 3) maddesel ödül ve ceza almak için- anlayabiliriz. Ancak, herkesin farklı bir doğası olduğundan, hangi tip Lo Lişma’nın ona söyleneceğine, yani kişinin, hangi Lo Lişma’yı çaba göstermeye değer gördüğüne dikkat edilmelidir.

Fakat, beşinci tip Lo Lişma’da, Yaradan sevgisine özlem duyar çünkü kişi, Tora ve Mitzvot’taki hazzı hisseder, bizler bunu anlayamayız çünkü bu, hislerle ilgilidir. Kişi, bunu tatmaya başlamadan önce onunla konuşmanın bir anlamı yoktur. Bu nedenle, buna “Lo Lişma’nın son formu” denir yani sonrasında kişi, Lişma derecesine girer.

Ancak, şunu anlamalıyız ki kişi, yukarıda söylenen ölçüde, Tora ve Mitzvot’a özlem duyduğu bir dereceye, “Ben, O’nu hatırladığımda, uyumama izin vermez,” dediğimiz dereceye ulaştığında, bu, neden halen Lo Lişma olarak kabul edilir? Çünkü aslında, Tora ve Mitzvot’taki haz, kişiyi Tora ve Mitzvot’u yerine getirmeye zorluyordur. Lişma ise O, yüce ve hükmeden olduğu için, Yaradan’ın yüceliği, kişinin Tora ve Mitzvot’u yerine getirmesine neden olur demektir. Dolayısıyla, kişiyi Tora ve Mitzvot’u yerine getirmeye zorlayan sebep haz değil, Yaradan’dır.

“Zohar Kitabı’na Giriş”te (Madde 32) tarif edilen, Lişma anlayışı şudur, “Tora ve Mitzvot Lişma’daki çalışma, ödül almak için değil ihsan etmek içindir ve kişi, NRNH denilen, ruhunun beş parçasını almaya layık hale gelir.”

Ancak, insanın, yetmiş ulusu içinde barındıran, küçük bir dünya olduğu kuralına göre kişi, İsrail’i de içinde barındırır. Dolayısıyla, Lo Lişma’da beş anlayış olduğundan, herkese uygun bir Lo Lişma anlayışı olduğundan bahsettik, fakat şunu da söylemeliyiz ki tüm bu Lo Lişma türleri, insanın içindedir ve birer birer açığa çıkar. Bazen kişide, Lo Lişma “küçük düşürmek için” harekete geçer. Bazen kişi, saygı görmek için Lo Lişma’da çalışır ve bazen de zorlamayla Lo Lişma’yı kullanır, Maimonides’in söylediği gibi, “Toplum içinde utanır, gözden düşer ve ıslah olana kadar lanetlenir.”

Diğer bir deyişle, dostları ona “Neden bizimle sinagogdaki Tora derslerine gelmiyorsun?” dememesine rağmen, içlerinden onu küçümstediklerinden, kişi, dostlarının kendisini küçümsememesi için, sinagogda duaya ya da Tora çalışmaya gelir. Fakat herkesin, onu aşağı, değersiz gördüğünden emindir. Bu nedenle, hissettiği bu aşağılanma, onu, sinagoga, dua ettikleri yere getirir. Öyle anlaşıyor ki Maimonides’in dediği gibi, onu zorlayan Lo Lişma’nın sebebi, baskıdır.

Bu Lo Lişma'yı, etkili bir Lo Lişma olarak kullanmak kolaydır çünkü bağlandığı acı - aşığılanmak- ona, sahip olduğu engellerin üstesinden gelme enerjisini verir. Dolayısıyla kişi, en düşük seviyede olduğu zaman, üzerinde utancın Lo Lişma'sı işler. Bu, utanç yüzünden zorlama olarak kabul edilir, yani utanç -acı çekmek- onu, bedeninin hemfikir olmadığı şeyleri yapmaya zorlar.

Ve bazen kişi kendini, Maimonides'in dediği gibi ödül ve cezanın Lo Lişma'sıyla güçlendirir. Ve bazen de kişi, Tora ve Mitzvot'u yerine getirmediği zaman, anlam eksikliği içinde olacağından, çalışmada anlam bulmaktan ödül ve ceza alır ve bu, Lo Lişma'nın sonudur.

Çalışmadaki hazzın, ödül ve cezası: Kişi, Tora ve Mitzvot'a bağlandığında, haz hisseder. Eğer, Tora ve Mitzvot'u yerine getirmezse, acı çeker. Bu, tıpkı yemeğin tadını alan ve yemekten haz almak istediği için, sürekli yemek yiyen bir insanın durumuna benzer. Öyle görünüyor ki kişinin yemeğe gitme sebebi, yemeğin hazzıdır.

Çalışmada “Gizli Şeyler Efendi’ye Aittir, İfşa Olan Şeyler Bize Aittir” Nedir?

Makale No. 24, Tav-Şin-Mem-Het, 1987-88

“ Bu Tora’nın [yasanın], tüm sözlerini yerine getirmek için gizli şeyler Efendi Tanrımız’a aittir ve ifşa olan şeyler sonsuza dek bize ve çocuklarımıza aittir” diye yazılmıştır (Tesniye 29:28). Bunu bilmenin bize ne verdiğini anlamalıyız. İnsanın gizli olanı bilebileceğini düşünen var mı? Ve eğer gizli olanı bilebiliyorsak, Yaradan onu neden bizden sakladı? Ve gizlenen şeylerin neler olduğunu da anlamalıyız. Bu, araştırmamız gereken, fakat daha ziyade Efendi Tanrımıza ait olan ne anlama gelir?

“Mumları yükselttiğinizde” ayeti hakkında yazılıdır, Raşi, “Yükselttiğinizde’, alev yükseldiği anlamına gelir, yani alev kendiliğinden yükselene kadar yakmalıyız.” şeklinde yorumlamaktadır. “Alev kendiliğinden yükselene kadar yakmamız...” gerektiğinin bize ne ima ettiğini anlamalıyız. Elbette mum tam olarak yanmıyorsa, ancak kişi onu yaktığı sürece yanıyorsa, kendiliğinden yanana kadar kesinlikle beklememiz gerekir. O halde, “alev kendiliğinden yükselene kadar” demekte ne yenilik vardır?

Menora’nın yapımıyla ilgili olarak şöyle yazılmıştır: “Bu Menora [lamba] yapımı, dövülmüş bir altın işiydi.” Raşi, “dövülmüş” kelimesini şöyle yorumlar: “Bir Talent¹¹ [parça] altındı. Parçalarını düzgün bir şekilde yaymak için çekiçle vurur ve makasla keserdi. Birbirine bağlı ayrı parçalar tarafından yapılmadı. Aynı şekilde, Menora’yı da O yaptı.” Raşi, “Yaradan tarafından kendiliğinden yapıldı.” şeklinde yorumlar.

Şunu anlamalıyız: Menora kendiliğinden yapılmışsa neden çekiçle vurup makasla kesmek zorunda kaldılar? Elbette Menora'yı Yaradan yapsaydı, bir Talent altın almak yeterli olurdu ve kendiliğinden yapılırdı. Neden vurmaya bir ihtiyaç vardı?

İnsan doğasının sadece kendi yararına almayı istemek olduğu bilinmektedir. Kişi, kendisine bir fayda sağlayacağını görmedikçe hiçbir şey yapamaz. Zohar'da bununla ilgili şöyle yazılmıştır: "Asalağın iki kızı vardır: Hav, Hav" (Özdeyişler 30:15). Zohar şu yorumu yapar: "Asalağın köpek gibi uluyan iki kızı vardır: Hav, Hav [İbranice: ver, ver]. Bize bu dünyanın zenginliğini ver ve bize ahiretin zenginliğini ver." Başka bir deyişle, bir kişi gördüğü, biraz haz alabileceği her şey hakkında "Hav, Hav" diye bağırır, bu da "Ver, ver, bunu kalbim ve ruhumla kabul ediyorum." anlamına gelir.

Bize Yaradan'ı sevme emri verildi, şöyle yazıldığı gibi "Ve Efendi Tanrını bütün yüreğinle, bütün ruhunla ve bütün gücünle seveceksin." Ama bu bizim doğamıza aykırıysa, buna nasıl riayet edilebilir? Bilgelerimiz "Ve onların kafalarına Seir'den dank etti." ayeti hakkında, "O, Tora'yı, alsınlar diye Esav'ın çocuklarına açtı ama onlar istemediler." dedi. "Paran Dağı'ndan göründü", oraya yürüdü ve İsmail'in oğullarına kabul etmeleri için açtı." Lakin bunu istemediler, yani hepsi "İçinde ne yazıyor?" diye sordu. Esav bunu istemedi, çünkü "Cinayet işlemeyeceksin." yazıyordu ve Esav hakkında "Kılıcınla yaşayacaksın" yazılıdır. İsmail'in çocuklarıyla da böyledir: Ne yazıyor? "Zina yapma." Onlar bunu istemediler. Fakat İsrail halkına gelince, onlar "Yapacağız ve duyacağız" dediler.

Şunu anlamalıyız, İsrail halkındaki kötü eğilim, kötü niteliklerden vazgeçmeyi kabul ediyor mu? Eğer öyleyse, "Yapacağız ve duyacağız" demeleri ne anlama geliyor? İsrail halkının kötülüklerinin Tora'ya itiraz ettiğini yani Tora'nın emirlerini yerine getirmek istemediklerini gördüklerinde, zorla da olsa, kötülüğümüz aynı fikirde olmamasına rağmen, "Onun iradesine karşı yapacağız." demelerini yorumlamalıyız.

Ancak, bir başkasına zorla bir şey verenin faziletini anlamalıyız. Ona sevgisinden verdiğini söyleyebilir miyiz? Kişi onu sevmediği için, vermenin sebebi bu değildir. Sevgi, birbirlerine iyi şeyler vererek edinilir. O halde hediye alan kişinin vereni sevmesi doğaldır. Yine de vermek, verene alan kişiyi sevdirmez, o halde kötüler aynı fikirde olmadığı halde İsrail'in "İradesine karşı yapacağız" demesinin sebebi nedir? Ve ayrıca bu "Ve Efendi Tanrınızı seveceksiniz."i nasıl yerine getirecek?

Bilgelerimiz, İsrail, "Yapacağız ve duyacağız." dediğinde, Yaradan'ın, "Çocuklarıma bu sırrı, elçi meleklerin kullandığı aracı kim ifşa etti." dediğini söyledi. "Güçte kudretli, sözünü yerine getiren ve ardından O'nun sözünün sesini duyan..." denildiği gibi. "Bu, "yapmanın", "güçte kudretli" olarak kabul edildiği anlamına gelir yani kendi için alma doğasına sahip olan beden aynı fikirde olmadığı halde üstesinden gelme. Daha

sonra, yaparak üstesinden gelme yoluyla kötü eğilim istemese de ardından “O’nun sözünün sesini duymakla” mükâfatlandırılır. “Duyuyorum”un anlamı “düşünüyorum”dur, bilgilerimizin “Duymadım, düşünmem anlamına gelir” (Iruvin 102) dediği gibi.

Buna göre kelimesi kelimesine anlamı, “yapacağız” demekle zorla üstesinden gelmekte, ardından “duyacağız” ile mükâfatlandırılacağımız olduğudur. Yani mesele makul ve kabul edilebilir olacaktır. Bu, meseleyi makul ve kabul edilebilir bulduğumuzda, kesinlikle her şeyi sevgi ve sevinçle yapabileceğimiz ve o zaman her şeyin gönüllü olacağı ve zorunlu olmayacağı anlamına gelir.

Yukarıda söylenenlere göre, “Yapacağız ve duyacağız” demenin sırrını anlamamız gereken yerde “Bu sırrı kim ifşa etti?” diye sorduğu “Çocuklarıma bu sırrı kim ifşa etti” sözlerini yorumlayabiliriz.

Ancak, çalışmada neyin “sır” olduğunu anlamalıyız. Bir “sır” ifşa edilmediği anlamına gelir ancak bunun burada olduğuna inanmalıyız. Yani burada bizim bilmek istediğimiz ve bilmemiz gereken bir konu vardır ve bilmemiz gerekmiyorsa bunu “sır” olarak görmeyiz.

Bu, iki kişinin birbiriyle fısıldaştığını gören birine benzer. Açıkça, onun duymasını istemiyorlardır. Ama onun hakkında konuşmuyorlarsa, kişi ne dediklerini bilmek istemez. Bu durumda, söyledikleri, kişinin bilmek istediği bir sır sayılmaz. Söylense bile, kişi yine de duymak istemezdi zira her insan kendisini ilgilendiren kendi işine bakar. Ama kişi eğer onun hakkında konuştuklarını düşünseydi, bu onun bilmesini istemedikleri bir sır olduğundan, ne dediklerini bilmek isterdi.

Maddesellikte geçerli olan emirlerin aynısı çalışmada da geçerlidir. Örneğin bir kişi Tora öğrendiğinde. Kişi kuralları öğrenirken, Tora’nın gizlilikte, onun bilmediği şeyleri konuşmadığı söylenebilir. Aksine, Tora ona Mitzvot’a [emirler/iyi işler] uymanın kurallarını söyler. Ancak kişi Tora’daki hikâyeleri, hatta bilgilerimizin efsanelerini öğrendiğinde, Tora’nın kendisinden bahsettiğine inanıyor ancak öğrendiği Tora ile kendisi arasındaki bağlantıyı bilmiyorsa ve orada yazılanın ne olduğunu bilmek istiyorsa, bu onun artık bir sır öğrendiği olarak kabul edilir.

Yani bir şeyin sır sayılabilmesi için iki şey gerekir: 1) Kişi kendisinden söz edildiğine inanmalıdır. 2) Tora’nın kendisi hakkında ne söylediğini, yani Tora’nın ona ait olandan ne konuştuğunu bilmek istemelidir. Ancak bu şekilde, bu çalışmada bir sır olarak kabul edilir.

Şimdi Yaradan'ın "Çocuklarıma bu sırrı kim ifşa etti?" dediğini anlayabiliriz. Bu, zorla çalışarak, "Beni Duymak" ile ödüllendirileceklerine ve daha önce zorunlu olanın gönüllü hale geleceğine inanmanın sırrını "Çocuklarıma ifşa eden Kim" anlamına gelir.

Sonuç olarak "Yapmaya" "inanç" denir. Yani, yaptıklarının ardından duyma ile mükâfatlandırılacaklarına inanarak, zorlama sırasında da duyma ile ödüllendirilebileceklerinden, işi sevinç ve sevgi ile yapacakları kesindi.

Bu, dünya milletlerinde böyle değildir. Çalışmada, onlar adamın "İsrail" in niteliğine ait olmayan parçalarıdır. Aksine, neyi başarabileceklerini anladıkları için, onlar her şeyi dışsal zihinle yapmak isterler. Aklın yapmaya değer gördüğü şey için çalışmaya isteklidirler fakat mantık üzerinde inancı ilgilendiren şey için değil.

Başka bir deyişle, bir kişinin alma arzusunu tek başına hükümsüz kılamayacağını akıllarıyla görürler. Bunun yerine, Yaradan bize bu ihsan etmek için çalışma işini veriyse, O, bunu yapmanın mümkün olduğunu biliyor olmalıdır, fakat biz küçücük aklımızla böyle bir şeyin nasıl olabileceğini ki bunun gerçekten cennetten gelen bir mucize olduğunu, anlamayız. Ancak Yaradan kesinlikle bu dereceye ulaşabileceğimizi biliyordu.

Onlar böyle şeylerin nasıl olduğunu bilmezler; inanamazlar. Buna "dünya ulusları" denir. Ancak "İsrail", üstesinden gelebilecekleri ve mantık ötesi inandıkları anlamına gelir. Dolayısıyla İsrail niteliğine mensup olanlar, ihsan etmenin insanlar için bir sır olduğuna inanırlar, yani ihsan etme kuvvetine nasıl ulaşacaklarını bilmezler ama inanırlar.

Tersine, bir insandaki dünya ulusları, bunun bizim için olmadığını ve zor olduğunu söyler. Dolayısıyla, mantık ötesi inanç yolunda yürümemiz gerektiğini gördüğümüzde, onlar bununla ilgilenmezler ve bunun kendilerine zor olduğunu söyleyerek mücadeleden kaçarlar.

Bu nedenle insandaki "dünya ulusları" Tora'yı almak istemediler, çünkü öğrendiğimiz gibi, Tora'yı almak "Bir adam çadırda ölmeli mi?" olarak kabul edilir. Bilgelerimiz, "Tora ancak onun için kendini öldüründe vardır." dediler. Bu, kişinin kendi çıkarlarından vazgeçmesi ve tüm endişelerini yalnızca Yaradan'ın yararına olacak şekilde inşa etmesi gerektiği anlamına gelir. Beden, kendi çıkarını iptal etmeyi ve zorlama yolu ile yürümeyi ve "Yapacağız" ile "Duyacağız"a ulaşacağımıza inanmayı kabul etmez, bu inanç, kendi için alanın akli için kabul edilemez. Dünya ulusları ile İsrail arasındaki bütün fark budur.

Şimdi ne sorduğumuzu anlayabiliriz, "Alev kendiliğinden yükselene kadar yakmalıyız." demeleri ne ima eder? Mesele şu ki, yakma bir eylemi, gerçekleştirmesi

gereken insana aittir. Kişi eylemi ne ölçüde gerçekleştirmelidir? Zorlamada, “alev kendi kendine yükselene kadar”.

“Kendi kendine”, alttakinin çalışması olmadan anlamına gelir. Buna “zorlama yoluyla” denir. Ancak, kişi Yaradan’ın ona iştımayı vermesiyle ödüllendirilir. Doğal olarak, o zaman insan her şeyi seve seve, sevgiyle ve isteyerek yapar, yapma zorunluluğu olduğu ve Yaradan’a ihsan etmek istediğinde bedenini direndiği zaman yaptığı gibi değil.

Ancak şimdi bu, her iki eğiliminizle de “Ve Efendi Tanrınızı bütün kalbinizle seveceksiniz.” yoluyla. Yani, kötü eğilim de Yaradan’ı sever, çünkü Yaradan’ın önünde bir meşalenin önündeki mum gibi iptal edilmiştir. Bu, bir kişinin gücüyle değil “alev kendiliğinden yükselene kadar” bir şeyler yapmak için “yakması”nın anlamıdır. Böylece, “kendiliğinden” Yaradan’ın gücüyle anlamına gelir.

Aynı şekilde, bilgelerimizin menoranın yapımı hakkında söyledikleri hususunda sorduklarımızı şu şekilde yorumlamalıyız: Bu Menora [lamba] yapımı, dövülmüş bir altın işiydi. Bir Talent [parça] altındı. Parçalarını düzgün bir şekilde yaymak için çekiçle vurur ve makasla keserdi. Birbirine bağlı ayrı parçalar tarafından yapılmadı. Kelimesi kelimesine bir tefsirle “O menorah’ı böyle yaptı: kendiliğinden, Yaradan tarafından yapıldı” dedikleri için, şöyle sorduk, eğer Yaradan ‘kendiliğinden’ denilen menorahı yaptıysa, neden onlar çekiçle vurmak zorunda kaldılar? Neden insan da bir şeyler yapmak zorunda?

Ancak bir kişi, “Yapacağız ve duyacağız” demelidir. Yani, bir kişi zorlamayla başlamalı ve duymakla ödüllendirileceğine inanmalıdır. Kli [kap] olmadan ışık olmayacağından, Yaradan bir kişiye, Yaradan’ın onu doldurmasına ihtiyaç duymadıkça bir dolum vermez. Bu nedenle, kişi başlamalı ve bunun zor olduğunu görmeli, ardından Yaradan’a kendisine yardım etmesi için dua etmelidir. O sırada kişi, her şeyin insanın yardımı olmadan kendiliğinden yapıldığını görür. Dolayısıyla, her şeyi Yaradan yaparsa, kişi menora yapımında ne yapar?

Cevap: İnsanın çalışması gereklidir, çünkü çalışma olmadan Yaradan’ın her şeyi yaptığı bilgisine sahip olmazdık. Bunun yerine, Yaradan’ın yardımı olmadan kendi başımıza da bütünlüğe ulaşabileceğimizi söyler ve “Gücüm ve elimin kudreti bana başarıyı getirdi.” derdik. Tersine, bir kişi çalışıp çabaladıktan ve elinden gelen her şeyi yaptıktan sonra, yine de bir parça bile kıpırdıyamamıştır, Yaradan’ın ona bu gücü -ihsan etmek için çalışabilme gücünü- bir hediye olarak verdiğini söylemelidir. Bu, Yaradan’ın insana Kendisine hizmet etmesi için izin verdiği anlamına gelir. Bu izne, Yaradan’a ihsan ederken ona haz vermiş olması denir.

Bununla, “Bir talent [parça] altındı.” sözlerini anlayacağız. Bedene “altın talent” denir, Zohar’da yazıldığı gibi, “Asalağın köpek gibi uluyan iki kızı vardır: Hav, Hav [İbranice: ver, ver]. Bize bu dünyanın zenginliğini ver ve bize ahiretin zenginliğini ver.” “Ze-Hav [İbranice: bu ‘altını’ ver]’ın bir talenti (parçası) çekiçe dövülüyordu.”

Açıklama: Bedenin zorlayarak yaptığı her iş, çekiçe vurmak, makasla kesmek olarak kabul edilir. Yani, bir kişinin yaptığı her zorlama, sanki kendisi için alma arzusunun bir parçası olan Ze-Hav’ın [Bunu ver] bir parçasını kesmiş olması gibidir. “Organlarını düzgün bir şekilde yaymak” diye yazılanların anlamı, organlardan kendisi için alma arzusunu soymak ve ihsan etmek için çalışmak üzere düzeltmektir. Buna “organlarını düzgün bir şekilde yaymak” denir.

Ancak, öyle değildi. Yani bütün bir organ olarak yapılmamıştı, bir organ bir niteliğe karşı, bütünlükte ve ardından başka tam nitelik olarak. Aksine, herkes için ihsan etme amacıyla olan tek bir bütünlük yapıldı, o zaman tüm organlar bir tam bir niteliğe bağlandı. Ancak öyle değil, tam aksineydi: Kişinin ıslah etmek istediği her organın yerinde iyi değil, kötü çıktı. Bu nedenle, alıcısında ihsan etmek için çalışmaya istekli tek bir organın olmadığını gören bir safhaya gelinceye kadar kişinin kusurlu birçok organı vardı.

O zaman, kişi hepsinin dövülmüş bir Ze-Hav [altın] işi olduğunu gördü. Yani altını, yani alıcıyı, ihsan etmek için çalışmaya çevirmenin zor olduğunu gördü. O zaman Kli tamamlandı, yani alttakinin kısmına düşen eylem. Kişi onun üzerinde galip gelemeyeceğini görür, şöyle yazıldığı gibi “ve İsrail Oğulları çalışmadan iç çektiler ve feryatları çalışmadan Tanrı’ya yükseldi.” Ardından Yaradan’ın yardımını gelir “Aynı şekilde menorayı yaptı.” yazıldığı gibi ve RASHI, “Yaradan tarafından, kendiliğinden yapıldı.” şeklinde yorumladı.

Peki, menorayı kim yaptı? Yaradan’ın Kendisi. Ama öyleyse, İsrail’in çalışması ne içindir?

Cevap, “O’nun yarattığı doğayı yalnızca Yaradan’ın değiştirebileceği ihtiyacını ortaya çıkarmak için – ki yaratılanların kendileri için bir alma arzusuna sahip olmaları gerekir. Aksi takdirde, kişi alıcıyı vericiye kendisinin çevirebileceğini düşünür.”

Ancak, yaratılanlar gerçeği bilmiyorlarsa alma kaplarını ihsan etmeye çevirme işini kendilerinin yapabileceğini düşünürlerse, Yaradan’ın neden umursaması gerektiğini anlamalıyız. Ya da soruyu farklı bir şekilde sorabiliriz: Yaradan, alma kaplarını ihsan etmeye kendi başına çevirebilmesi için insana neden güç vermedi?

Baal HaSulam cevabının, bunun bir ıslah oluşu olduğunu söyledi. Aksi takdirde, bir kişi kendi düşük derecesinde kalırdı. Yani, kişinin Tora’nın ışığına ihtiyacı olmazdı fakat

Yaradan onlara Tora'yı vermek istedi. Bu nedenle, ihsan etme kaplarını kendi başlarına elde edemedikleri için Yaradan'dan kendilerine yardım etmesini isteyeceklerdir. Yaradan'ın onlara vereceği yardım, özellikle Tora aracılığıyla, çünkü "içindeki ışık onu ıslah eder".

Bunun sonucu olarak, bir insanın Tora'yı alması gerekir, çünkü reform yapıldıktan ve ihsan etme kaplarını aldıktan sonraki ikinci aşama – ki bu 1. Aşamadır – Tora'yı "Yaradan'ın isimleri" olarak almasıdır. Bu niteliğe, "Yaradan'ın isimlerinde" kıyafetlenmiş "Yarattıklarına iyilik yapma arzusu" ve "Tora, İsrail ve Yaradan birdir." denir.

Şimdi yazılanları yorumlayabiliriz, "Bu Tora'nın [yasanın] tüm sözlerini yerine getirmek için gizli şeyler Efendi Tanrımız'a aittir ve ifşa olan şeyler sonsuza dek bize ve çocuklarımıza aittir." Bu bize ne öğretmeye gelir, diye sorduk. Cevap şudur ki, kişi ihsan etme çalışmasına başladığında, ihsan etme kaplarını edinmeye doğru ilerlemediğini, aksine tam tersini görür. İşte o zaman insan kendi kötü safhasını, kendini sevmeye ne kadar dalmış olduğunu görmeye başlar zira kurala göre kişi giysisinin kirden arınmasını ne kadar çok isterse, kiri o kadar çok görür.

Bir kural vardır: "İnsana bağlı olmayan her şeyi, kişi kayıtsızlıkla yapacaktır." Demek ki insan bir şeye dikkat etmediğinde orada neyin eksik olduğunu görmez. Bu nedenle ihsan etmek için çalışmaya başladığında ve ihsan etmek için çalışmaya ne kadar istekli olduğuna dikkat ettiğinde, ihsan etmekten ne kadar uzak olduğunu ve ödülsüz hiçbir şey yapamayacağını görür.

Bu nedenle, kişi ihsan etme işinde hiçbir ilerleme kaydetmediğini, aksine her zaman öz-sevgiden çıkamayacağını gördüğünde ne yapabilir? Yani, çalışmanın başlangıcında, yalnızca ihsan etme yolunda yürümeye karar verirse, hemen başarabileceğini düşünmüştü. Yani, kendisinin ev sahibi olduğunu düşünüyordu zira ona ne yapacağını kim söyleyecekti? Yapmak istediği şeylerde dışarıdan insanların müdahaleleri olabileceğini söyleyebilirsiniz. Ancak burada, yalnızca ihsan etme niyeti olan ihsan etme çalışmasında, yani ihsan etmeyi amaçlamak istiyorsa 613 Emir'den fazlasını uygulaması gerekmez. Bu nedenle o da, herkes gibi genel halk gibi yüzeysel olarak meşguldür ve farklı değildir, bu nedenle genel halkın onun yoluna karşı çıktığı söylenebilir, çünkü komşunun kalbinde ne olduğunu kim bilebilir? Böylece, kişi kısa bir çalışma süresinden sonra ihsan etme işine başlayacağını düşünmüştür.

Ancak birdenbire, her gün daha çok çalıştıkça ve ihsan etme kapları edinmek istedikçe, bunların kendisinden daha çok uzaklaştığını görür ve öz-sevgiden tamamen çıkamaz hale gelir.

Ayet bunu bize bildirir: “Gizli şeyler Efendi Tanrımıza aittir.” Yani ihsan etme amacı ki buna “gizli kısım” denir, çünkü kişi komşusunun düşüncelerini bilmez, kişi bunu bilmelidir ki gerçekte, bu bizim elimizde değildir. Aksine, “niyet” adı verilen gizli kısım “Efendi Tanrımıza” aittir. O bize bu gücü vermelidir ve bizler O’na yardım etmekte aciziz. Yine de, bu ihsan etme işine girmeye başlayarak ve içimizdeki öz-sevgiden çıkamayacağımızı görerek O’na yardım edebiliriz. Bununla O’na yardım ederiz, sadece O’nun bize yardım ettiğini bilerek. Başlamasaydık, daha fazla devam edemezdik. İşte Islah budur – her şeyi yalnız O’nun yaptığını bilmek.

Kendimizi sevmekten kendi başımıza çıkabilseydik, tam tersi olurdu. Yani öyle zannederdik fakat “Bütün eylemleri yalnız O yapar, yapıyor ve yapacaktır.” bilincinden yoksun kalırdık. Ancak öz-sevgiden çıkamayacağımızı kendimiz gördüğümüzde, O’nun bize bu gücü verdiğine inanmamız gerekmez zira bunu açıkça görürüz.

Sonuç olarak metin bize, “gizli kısım” olarak adlandırılan öz-sevgiden kurtulamayacağımız ve çıkamayacağımız gerçeğinden korkmamamızı söyler. Bu, Yaradan’ın elindedir “Gizli şeyler Efendi Tanrımız’a aittir ve ifşa olan şeyler sonsuza dek bize ve çocuklarımıza aittir.” yazıldığı gibi.

Yani, “ifşa olan”, eylemin zorlama yoluyla yapabileceğimiz kısmı anlamına gelir. Bu yüzden ayet bize bunun bizim için zor olduğunu gördüğümüz gerçeğinin doğru olduğunu söyler. Ancak bu, yani niyet, bize yapmamız için değil, sadece çalışma için verildi. Yine de kendi başımıza yapamayacağımızı görmekle, bu, Yaradan’ın bize bu Kabı verme ihtiyacı anlamına gelen “dua” olarak adlandırılır.

Şimdi bilgilerimizin söylediklerini yorumlayabiliriz (Minchot 29), “Yaradan ona Parmağıyla gösterene kadar menora yapmak Musa için zordu, ‘Bu menoranın işidir.’ yazıldığı gibi.” Bunu çalışmada yorumlamalıyız: “Menora’nın işi” Yaradan’ın ışığının parlayacağı anlamına gelir. Yine de bu, ihsan etme kaplarını gerektirir. İhsan etme kaplarını nereden alacaklar? Doğaya aykırı olduğu için bu zordur. Ama Yaradan ona parmağıyla gösterdi ve ona “İş bu” dedi. Yani, “İşi sen yapacaksın, niyetini ben vereceğim.” Bu, “Sen ifşa olanı yapacaksın, ben de gizli olanı vereceğim.” şeklinde yorumlanır. “Aynı şekilde; O Menora’yı yaptı.” sözünün anlamı budur, yani kendi başına.

⌚ Yaklaşık 28,2 kg ağırlığa eşit antik bir ölçü birimi.

Çalışmada, Şabat Arifesinde Hazırlık Nedir?

Madde No. 25, Tav-Şin-Mem-Het, 1987-88

Bilgelerimiz şöyle söylediler: “Gelecekte, Yaradan bir Tora kitabı getirir ve onu bağrına yerleştirir. Onunla meşgul olmuş olanlara ‘Gelin, ödülünüzü alın. ’der. Derhal, puta tapanlar toplanır ve gelirler. Yaradan onlara ‘Neyle meşgul oldunuz? ’der. Yaradan onlara şöyle der: ‘Yaptığınız her şeyi kendiniz için yaptınız. ’O’na ‘Dünyanın efendisi, bize işin başında ver, biz de yapalım. ’derler. Yaradan onlara der ki: ‘Aptallar, Şabat arifesinde çalışan, Şabat’ta yer. Şabat arifesinde çalışmadıysa, Şabat’ta nereden yiyecek?’” (Masehet Avoda Zara, s. 2)

Kelimenin tam anlamıyla birçok açıklama vardır. Ama çalışmada, bundan Şabat’ta yiyeceğe sahip olacağı Şabat arifesindeki iş nedir? Şabat’a Tsedaka [sadaka/hayırseverlik/doğruluk] değil, “hediye” denildiğini görüyoruz, bilgilerimizin şöyle dediği gibi: “Ben Efendin sizi kutsadığımı bilin diye. Yaradan Musa’ya şöyle dedi: ‘Musa, hazinemde iyi bir hediyem var; adı Şabat’tır. Onu İsrail’e vermek istiyorum; git onlara söyle.’” (Beitza 16).

Gemara buradan delil getirir, şöyle ki arkadaşına hediye verenin ona haber vermesi gerekir. Burada anlaşılması gereken iki şey vardır: 1) Hediye verirken haber vermemizin nedeni nedir, oysa Tsedaka ile ilgili olarak bunun tam tersini, Tsedaka’nın gizlilik içinde olması gerektiğini öğreniyoruz, “Gizli bir şekilde vermek öfkeye boyun eğdirir.” diye yazıldığı gibi. 2) Şabat’a neden “hediye” denir, oysa inanç, bir hediye olarak değil “Ve o, Efendimize inandı ve O’nu doğruluk olarak kabul etti,” diye yazıldığı gibi Tsedaka [doğruluk/hayırseverlik] olarak adlandırılır.

Çalışmada, hediye nedir ve Tsedaka nedir anlamalıyız. Normalde, kişi Tsedaka’yı bilgilerimizin “Kişi besin ile kontrol edilmez.” (Baba Batra 9) dediği gibi, sevgiden değil,

acıdığı için verir. Bu böyledir çünkü Tsedaka sevgiden -ki o zaman Tsedaka'yı gerçekten vermemiz gerekip gerekmediğini kontrol etmeliyiz, -verilmez. Tsedaka'da acıma, verilip verilmeyeceğini belirler.

Yiyeceği – yani kendini idame ettirecek hiçbir şeyi – olmadığını söyleyen biri acıma uyandırdığı için, orada dediler ki dürüst bir insan mı yoksa dolandırıcı mı olduğunu görmek için “Besin ile kontrol etmeyiz”. Bu, onun orada söylediğidir, “Rav Yehuda diyor ki, ‘Kıyafetleri kontrol ediyoruz ve besinleri kontrol etmiyoruz.’” RAŞİ “kıyafetler” i “Çıplak geldi ve ‘Beni örtün ’dedi” şeklinde yorumluyor. Daha sonra, dolandırıcı olup olmadığını görmek için incelenir çünkü kişi kıyafetsiz yaşayabildiği ancak yiyeceksiz yaşayamadığı için kıyafet herhangi bir acıma uyandırmaz.

Tersine, hediye özellikle sevdiklerimize verdiğimiz bir şeydir. Hediyein değeri, o kişiye olan sevginin ölçüsü ve o kişinin önemi ile ölçülür. Normalde sevgisini diğerine göstermek isteyen, bunu hediye vererek ifade eder. Hediyein değerine göre sevginin ölçüsü belli olur.

Ancak, hediyein başka bir değeri daha vardır. Gönderen önemli bir kişiye, sevgi hediyeye göre ölçülemez çünkü önemli bir kişiden küçük bir hediye bile değerlidir. Veren önemli bir kişi olduğunda hediye, verenin önemi ve büyüklüğü ile ölçülür.

Şimdi Tsedaka ile hediye arasındaki farkı anlayabiliriz. Bir hediye olduğunda, arkadaşına, öğretmenine, ebeveynlerine veya çocuklarına olan sevgisini göstermek istediğinde eğer veren ona hediye verdiğini bildirmezse alıcı, verenin ona olan sevgisini nasıl öğrenecek? Bu hediye vermeyi anlamsız kılar, boşuna olurdu.

Ancak, hediyeyle ilgili başka bir şart daha vardır. Verdiği şey bir gereklilik değil aksesuar olmalıdır. Genelde, “Bu zavallı adama Şabat için hediye ekmek ve balık gönderdim.” demeyiz. Ayrıca “Damada Tsedaka olarak altın saat gönderdim.” de demeyiz. Aksine, hediye özellikle bir aksesuardır ve Tsedaka bir aksesuar değil, bir gerekliliktir.

Ama ona aksesuarlar gönderdiğinde, ki bunlara ihtiyacı yoktur, neden göndermiştir? Bu, ona sevgisini göstermek içindir. O halde, gönderdiğini haber vermezse, hediyein ne anlamı var? Bu nedenle bilgilerimiz, “Arkadaşına hediye veren, ona haber vermelidir.” demişlerdir.

Hediyeyi kendisine gönderdiğini ona bildirmek zorunda değildir, aynı zamanda hediyein değerini de bildirmek zorunda değildir çünkü aralarında ortaya çıkan sevginin ölçüsü hediyein değerine göredir, zira kabul eden, hediyeden ne kadar etkilenirse o ölçüde minnettarlık duyar ve bu sayede aralarında sevgi bağı oluşur.

Ancak Tsedaka'da sevgi meselesi yoktur çünkü Tsedaka sadece vereni ilgilendirir ve verenin alanla hiçbir bağlantısı yoktur. Orada, tam tersidir: Eğer alan, verene teşekkür ederse o zaman veren artık Tsedaka vermiyor, aksine Lo Lişma [O'nun hatırı için değil] olan Tsedaka'ya tutunmak ve ondan minnettarlık kabul etmek için bir yer vardır. Bu nedenle, belli ki, Tsedaka gizlenmelidir, yani sadece Tsedaka'nın amacına yönelik olmalıdır ve fakirler karşılığında ona bir miktar zevk versin diye değil.

Tsedaka'nın Mitzva'sında [emir/iyi işler] olduğu gibi gizlilik içinde vermekle ilgili olarak iki davranış biçimini ayırt etmeliyiz: 1) Birincisi basittir – Tsedaka'yı alan, verenin kimliğini bilmez. 2) Veren de kime verdiğini bilmez. Bu, gizlice vermektir hem veren hem de alan açısından.

Artık çalışmada hediye ve Tsedaka'nın anlamını anlayabiliriz. İnanç, mantığın üzerine çıkmak demektir. Bu görmemek olarak kabul edilir ve “gizlilik içinde” olarak adlandırılır. İnanca Tsedaka da denir çünkü Tsedaka veren kişi, fakirin karşılığında kendisine bir şey vermesini istemez. Hiçbir şeyi olmayan, bu yüzden fakir olan bir kimse, Tsedaka'yı verene hiçbir şey veremez ama Tsedaka için ona minnettarlık ile karşılık verebilir. “Gizlilik içinde olan Tsedaka gerçek Tsedaka'dır.” demelerinin nedeni budur, zira fakir olan, kime teşekkür edeceğini bilmez.

Bu nedenle, “Yaradan'a inanç” olarak adlandırılan cennetin krallığını üzerine alan kişi bunu, gizlilik içinde vermek olarak yapmaya çalışmalıdır, böylece kişi aklıyla bilmeyecektir ki bu kimin için çalıştığını bilmemek olarak kabul edilir, aksine mantık üzerinde çalışmaktadır. Ancak burada mesele tam tersidir çünkü fakir adam Tsedaka'yı aldığında alan, ona Tsedaka'yı kimin verdiğini bilmez ama veren bilir.

Bununla birlikte, verenin de kime verdiğini bilmediği başka bir yol daha vardır. Tersine, Tsedaka denilen inanç, şöyle yazıldığı gibidir: “Ve Efendimize inandı ve O'na Tsedaka [doğruluk] olarak düşündü” (Yaratılış 15:6). Bu tam tersine, Zohar'da Malhut'a “kocasının ona verdiğinden başka kendine ait bir şeyi olmadığı için fakir ve yetersiz” denir diye yazıldığı gibi Malhut, “fakir ve yetersiz” olarak adlandırılır.

Bundan, Yaradan'a Tsedaka veren kişinin, ki buna “inanç” denir, kime verdiğini bilmediği sonucu çıkar. Ancak Yaradan, verenin kim olduğunu, yani Tsedaka'yı kimden aldığını bilir. Yani, fakir bilir ve veren, yani kişi, kime verdiğini bilmez. Buna “cennetin krallığı” denir ve bu konuda şöyle söylenmiştir: “Efendimize inandı ve bunu O'na Tsedaka olarak düşündü.” Başka bir deyişle, inanç, gizlilik içinde vermek olan Tsedaka olarak olmalıdır. Aksi takdirde, inanç olarak değil, bilmek, yani akılda bilmek olarak kabul edilir.

Şimdi yorumlayıcıların “Ve Efendimize inandı ve bunu O’na Tsedaka olarak kabul etti.” sözleri hakkında sorduklarını yorumlamalıyız. Soru şu ki, kimin kime düşündüğünü bilmiyoruz. Öğrendiğimiz kurala göre, “Bütün amelleri yalnız O yapar ve yapacaktır.” Dolayısıyla soru şudur: Bir insan kendi seçimiyle ne yapar? Her şeyi Yaradan yapıyorsa seçim için, ki bu, insanın çalışmasıdır, nerede yer var?

Baal HaSulam, Baal Shem Tov adına, her şey insanın seçimine bağlı olduğu için olaydan önce kişinin “Ben kendim için değilsem, kim benim için?” demesi gerektiğini söyledi. Ama işin sonunda, “Her şey Yaradan’ın rehberliğinde.” demeli ve “Gücüm ve elimin kudreti beni başarıya ulaştırdı.” dememelidir. Aksine, üstesinden gelemese bile, yine de yapacaktı çünkü bunu yapan Yaradan’dı. Bu, İlahi Takdir’e inancı olan kişi olarak kabul edilir.

Bu nedenle, Tsedaka denilen Yaradan’a inançta iki muhakeme yapmalıyız: 1) Kişi üstesinden gelip cennetin krallığının yükünü üzerine alır ve mantık üzerinde inanarak Yaradan’a Tsedaka yapar. Buna “gizlilik içinde vermek” denir. Bu, Tsedaka kendisine verildiğinde fakirden ödül istenmediği için Tsedaka olarak da adlandırılır. Fakir ona kimin verdiğini bilmez, o nedenle fakirlere Tsedaka veren, herhangi bir ödül bekleyebilir denemez çünkü veren kime verdiğini bilmez. Burada, inanç durumunda, bir kimse cennetin yükünü “ödül almak için değil” şeklinde üzerine aldığı anda bu, fakir bir adam gibidir. Buna göre bu, İbrahim’in Efendimize inandığında O’na Tsedaka verdiği anlamına gelir.

2) Yaradan’ın İbrahim’e bir Tsedaka yaptığını not etmeliyiz. Yani, üstesinden gelme çalışmasından sonra, bir kişi Yaradan “tüm işleri yapar ve yapacaktır” demelidir. Bundan, Yaradan’ın İbrahim’e Tsedaka denilen mantık üstünde üstesinden gelme gücü verdiği sonucu çıkar. Bu Tsedaka, İbrahim’in Tsedaka’yı verecek güce sahip olması için, Yaradan’ın Tsedaka’yı İbrahim’e vermesi olarak kabul edilir.

“Kimin kime düşündüğünü bilmiyoruz.” sözleri, başlangıçta İbrahim’in inanarak Tsedaka’yı Yaradan’a verdiğini düşündüğü anlamına gelir. Olaydan sonra, Tsedaka yoluyla inanabilmesi için Yaradan’ın inanç gücünü vermeyi düşündüğünü söyledi. Yaradan ona güç vermeyi düşündü; bu nedenle, inanacak gücü vardı.

Bununla inancın neden Tsedaka olarak adlandırıldığını ve Tsedaka’ya her ikisinin de adının verildiğini anlayacağız. Bundan, çalışmada “hediye” nin Tora anlamına geldiği sonucu çıkar. Matana [hediye] olarak adlandırılır, “Matana’dan Nahaliel’e” diye yazıldığı gibi. Ayrıca, Şabat’a “hediye” denir, Yaradan’ın “Hazinemde iyi bir hediyem var; adı Şabat’tır; git onlara söyle.” dediği söylendiği gibi.

Neden Tora'ya "hediye", Şabat'a da "hediye" dendiğini anlamalıyız. Yaratılışın amacının O'nun yarattıklarına iyilik yapmak olduğu bilinmektedir. Dvekut [bütünleşmek] amacıyla bir Tzimtzum [kısıtlama] yapıldı, bu yüzden haz ve memnuniyet sadece ışıkla denkliği olan kapları, yani ihsan etmek için çalışan kapları aydınlatır. Bu mesele form eşitliği olması gerektiği için yapıldı. Bu olmadan, alıcı verenden uzaklaşır, ta ki form eşitsizliği nedeniyle bu dünyaya düşen yaratıklar kökten uzaklaşıp artık kökenlerini bilmeyene kadar. Yani, yaratılanlar Yaradan'dan geldiklerine inanmalılar ama nereden geldiklerini bilmiyorlar.

Bu, "Kabala Bilgeliğine Önsöz" makalesinde yazıldığı gibidir: "Böylece, bedene bürünmüş yaşam ışığı olan bu Nefeş'in [ruh] O'nun özünden, varoluştan var olmaya, uzandığını görürsünüz. Dört ABYA dünyasını katederken, Guf [beden] olarak adlandırılan belirlenmiş Kli'sine [kap] gelene kadar O'nun yüzünün ışığından giderek uzaklaşır. Böylelikle Kli arzu edilen formunu tamamlamıştır. Ve içindeki ışık, kökeni tespit edilemeyecek kadar azalmış olsa bile, onu Yapan'ı memnun etmek için Tora ve Mitzvot'la [emirler/iyi işler] meşgul olmak yoluyla kişi, Guf denen Kli'sini bolluğu almaya layık olana kadar temizler." (Madde 10).

Böylece, ihsan etmek için Tora ve Mitzvot'u yerine getirerek "Yarattıklarına iyilik yapma arzusu" olarak adlandırılan ışığı alabilecek bir yerin bulunduğu ihsan etme Kelim'ini [kaplar] alırlar. Buna "hediye" denir. Yani inanç, bedendeki düşünceleri yenerek ve Yaradan'a inanarak veren bir kişi olarak kabul edilir. Bu nedenle kişinin verdiği kabul edilir ve bu yüzden inanca Tsedaka denilir. Ama hediye, kişinin Yaradan'ın kendisine verdiğini almasıdır. Tsedaka tam tersidir; kişi Yaradan'a Tsedaka verir ve Yaradan alıcıdır.

Yukarıda açıkladığımız gibi, hediye "aksesuar" denir. Yani, kişi hediye olmadan da yaşayabilir. Ancak "fakirler için Tsedaka" tam olarak gereklilik anlamına gelir çünkü yiyecek olmadan yaşamak imkansızdır. Bu nedenle, inanç olmadan Yahudi olmak mümkün olmadığından, inancın "gereklilik" olarak görüldüğü sonucu çıkar. Bununla birlikte, Tora'sız Yahudi olmak mümkündür, ancak "eğitimsiz" olarak kabul edirsiniz, yani "Yarattıklarına iyilik yapma arzusu" denilen haz ve memnuniyetin kıyafetlendirildiği yer olan "Yaradan'ın isimleri" olarak adlandırılan Tora ile ödüllendirilmemiş biri olarak.

Ayrıca, "İlimsiz ruh da iyi değildir." diye yazılmıştır. Bilgelerimiz, "Tora'dan başka iyilik yoktur." dediler ve yazıldığı gibi, "Çünkü sana iyi bir ders, Tora'mı [yasa], verdim; onu terk etme." (Berahot 5a) Bununla birlikte, o zaten "İsrail" olarak kabul edilir.

Şimdi Tora'ya neden "hediye" dendiğini anlayabiliriz. Yaradan Veren'dir, "Sana iyi bir ders verdim, Tora'm [yasa]; onu terk etme." diye yazıldığı gibi. Ayrıca bu, aksesuar

olarak kabul edilir, yani Tora olmadan da Yahudi olmak mümkündür, kişi Tsedaka olan inançla ödüllendirildiği sürece, zira inanç olmadan Yahudi olmak imkansızdır. Bu nedenle inanca Tsedaka denir ve Tora, hediye Veren olarak Yaradan kabul edilir.

Ayrıca, Şabat'a da "hediye" denir, bilgilerimizin "Şabat sonraki dünyanın bir temessülüdür." dedikleri gibi (Zohar, Bereşit) ve ayrıca "Şabat İsrail'e Keduşa [kutsallık], zevk ve dinlenme için verildi, keder için değil" dedikleri gibi (Midraş Tanhuma, Bölüm 18:1).

Şimdi, "Şabat arifesindeki hazırlık nedir?" diye sormuş olduğumuzu anlayabiliriz. Normalde, sadece Tsedaka istenir ve kişi yiyeceği kontrol etmez, aksine elini uzatan herkese verilir. Bu konuda, inancın cennet krallığının yükünü üstlenmek olarak adlandırıldığını, elini uzatan herkese verildiğini açıkladık. (Kapanış duasında) Yazıldığı gibidir: "Sen günahkârlara el uzatırsın ve Senin sağın geri dönenleri karşılamak için uzatılır." Bunun nedeni, gereklilikle ilgili olarak bilgilerimizin "İsrail'den bir ruhu ayakta tutan kişi, sanki bütün bir dünyayı ayakta tutmuş gibidir." demiş olmalarıdır (Sanhedrin 37).

Hediyede bu böyle değildir. Genellikle, insanlar hediye istemezler. Bunun yerine, birini sevdiğimizde ve sevgiyi ifade etmek istediğimizde onu sevdiğimiz diğeri tarafından bilinir, bu yüzden ona hediyeler göndeririz. Ayrıca, hediyein değeri sevginin ölçüsünü yansıtır, yani hediyein değeri sevginin ölçüsü kadardır.

Bu nedenle, bir kişi arkadaşının kendisine hediyeler göndermesini istediğinde arkadaşının seveceği şeyleri yapmak için çaba göstermeli, böylece arkadaşını onu sevecektir. Sevgi işini yapar ve bu sayede arkadaşından hediyeler alır. Ancak, hediye istemek, kabul görmez

Bununla, "Çalışmada, Şabat arifesindeki sorun nedir?" diye sorduğumuzu anlayacağız. Bu, kişinin cennetin krallığını üstlenmesidir. Ancak Tsedaka adı verilen cennetin krallığı için, bir kişi Yaradan'dan istemeli çünkü bir Tzimtzum ve gizlenme yapıldı, o nedenle Yaradan'ı mantık dahilinde hissetmiyoruz, mantık üzerinde inancı kabul etmeliyiz. Ve aklın emretmediğini beden de kabul etmediği için, insan kendine-sevgi içinde sürgündedir ve bu sürgünden nasıl çıkacağını anlayamaz.

Buna "Mısır'daki sürgün" denir. Bu konuda şöyle denildi: "Sizi Mısır topraklarından çıkaran Ben Tanrı'nız Efendiniz." Sadece Yaradan'ın kendisi doğamızı değiştirebilir ve bizi kendine-sevgiden Yaradan sevgisine getirir ve ancak o zaman şunu gözetebiliriz: "Ve sen Tanrının Efendi'ni seveceksin."

Kişinin yaptığı bu talebe, kendisine inanç gücünün verilmesi, Tsedaka denir. Bu, şöyle dua ettiğimiz gibidir: ("Bugün Bizi Güçlendir" den sonra Roş Aşana'nın Musaf'ında [ek

dua] söylediğimiz “Bugün olduğu gibi...” diye duada yazılan) “Bize emrettiği üzere, tüm bu Mitzva’yı Tanrımız Efendimizin huzurunda gözetip yapacağımız için Tzedaka alacağımız söylendi.”

Ayrıca, Baal HaSulam “Bir Mitzva” ya da “Bu Mitzva” hakkında, bunun inanç Mitzva’sına ilişkin olduğunu söyledi. Bu nedenle, bunun anlamı şudur, Yaradan’a, eğer tüm bu Mitzva’yı yapacak güce sahipsek, eğer Yaradan bize, “eylem” denilen, mantık ötesinde inanç gücünü verirse, bunun Tzedaka olacağını söylüyoruz, zira aklımızın üstünde olduğu için buna “eylem” denir.

Bundan şu sonuç çıkar: Şabat’ta yiyeceğe sahip olmak için Şabat arifesinde çabalayıp yapması gereken işin anlamı, dünyada alışlagelmiş olan ve bilinen şey, insanın sadece kendisine haz ve memnuniyet veren şeyleri elde etmek için uğraştığıdır. Örneğin devletin belirlediği gün ve saatlere göre çalışması gerekenden fazla mesai yapan ya da iki işte çalışanlar olduğunu görüyoruz. Her biri çalışma saatlerine ve becerilerine göre bir maaş alır. Yine de bazıları diğerlerinden daha fazla çalışıyor. Açıkçası, bununla istediği bir şeyi elde etmek istiyor ve ona çalışması için enerji veren bu ödüdür.

Yani, beklediği ödül ne kadarsa çalışma enerjisi de o kadardır. Bilgelerimiz bunun iş ve yemek gibi olduğunu söyledi. Yemek ödül olarak kabul edilir. Bu nedenle, yemeğin malzemelerini hazırlama zamanı olan “Şabat arifesinde çalışmayan” ve yemeğin malzemelerini hazırlamayan, “Neyden yiyecek?” dediler, zira malzemeler kesinlikle emek ve zahmettir.

Bu nedenle, Şabat bir hediye olduğundan, bir “yemek” denir ve yemek veren kişinin sadece sevdiklerini davet etmesi adetten olduğundan, “yemeğin malzemeleri” yemeğe davet edilmek için yapılan hazırlıklar anlamına gelecektir. Bu böyledir, çünkü Yaradan’ın bakış açısından, kişi Yaradan’a yemekle ilgili herhangi bir yardımda bulunmaz. Bunun yerine, bir kişinin yemeği hazırlamak için yapabileceği şey, kendisini davet ettirmektir. Bunu sadece bir şekilde yapabilir: Yaradan’ın seveceği iyi işler yaparak, böylece Yaradan onu sevecektir.

“Halkı İsrail’i seçen, sevgiyle.” dediğimiz gibi. Bu, Yaradan’ın halkını, İsrail’i seçtiği anlamına gelir. Ama asıl soru, İsrail nedir? İnancı üstlenmektir. Buna “İsrail” denir ve tüm hazırlık İsrail olmak için verilen emektir.

Çalışmada Yasa ve Yargı Arasındaki Fark Nedir?

Makale No. 26, Tav-Şin-Mem-Het, 1987-88

“Yasa”nın akıl olmadan, mantık üstü anlamına geldiği bilinmektedir. Yani, bunun neden bu şekilde yapıldığını veya neden bu şekilde -Tora’nın bizden talep ettiği şekilde- yapılması gerektiğini yanıtlamanın makul bir yolu yoktur.

Örneğin, bilgilerimiz şöyle dedi (Minchot 29b), “Rav Yehuda dedi ki, ‘Rav ‘Musa cennete gittiğinde, Yaradan’ı otururken ve harflere taşlar bağlarken buldu ’dedi. O’na dedi ki: ‘Dünyanın Efendisi, seni kim tutuyor? ’Raşi, “taşların” bir Tora kitabındaki etiketler [işaretler] gibi olduğunu yorumlar. ‘Seni kim tutuyor? ’yazdıklarına etiketler eklemen gerekir anlamına gelir.

Ona, “Birkaç nesil sonra Akiva Ben Yosef adında bir adam olacak.” dedi. Her bir nokta üzerinde sayısız yasayı tefsir edecek. Dedi ki: ‘Dünyanın efendisi, sende böyle bir insan var da, yine de Tora’yı benim aracılığımla mı veriyorsun? ’O cevap verdi, ‘Sessiz ol! Benim düşüncem böyleydi. ’O’na dedi ki: ‘Dünyanın efendisi, bana Tora’sını [yagasını] gösterebilirsin, bana ödülünü göster. ’O etinin bir mezbahada tartıldığını gördü. (Raşi, buranın kasapların eti tarttığı yer olduğu, Berahot, s 61’de söylendiği gibi, onun etinin demir taraklarla tarandığı şeklinde yorumlar.)

O’na şöyle dedi: ‘Dünyanın efendisi, bu Tora’dır ve bu da bunun ödülü müdür? ’O cevapladı, ‘Sessiz ol! Benim düşüncem buydu.’

Musa’nın mantık üstünü iki şekilde görüyoruz: 1) Yaradan’ın Musa’ya vermiş olduğu mantık üstü, “Musa, kendi payına düşen hediyeden, kesinlikle Efendi’nin tek kurtuluşu olan, kendisi aracılığıyla gelecek Tora armağanından memnun olacaktır.” yazıldığı gibi. Bir kişi neden böyle büyük bir hediye hak ettiğini bilmez. Yani Musa, bunun kendi

eylemlerine göre olmadığını görmüştür. Ona göre Tora, Rabbi Akiva aracılığıyla verilmiş olmalıydı, onun aracılığıyla değil. 2) Zıt yönde mantık üstü: Musa, “Bu Tora’dır ve bu da bunun ödülü müdür?” diye sordu. Bu bir ceza gibi görünür. Mantık ötesi, o bunun Musa’nın düşündüğü gibi bir ceza değil bir ödül olduğunu söylemek zorundadır. Buna aklın erişemeyeceği “mantık üstü yasa” denir.

Buradan, Bir kişi cennetin krallığının yükünü üzerine aldığı anda, bedenini şunu sorduğu sonucu çıkar: “Bundan ne alacaksın?” Bunun iki yanıtı olmalıdır: 1) Lo Lişma [Onun adına değil]. Yani bir kişi kendi için, bedeninin mantığı dâhilinde, amacının değerli olduğunu anlayacağı bir cevap uydurmalıdır. Buna Lo Lişma ve “mantık dâhilinde” denir. Açıkladığımız gibi (Essay No. 23, Tav-Shin-Mem-Het), Lo Lişma’da beş tutumun farkına varmalıyız ve bir kişi Lo Lişma’yı, içinde bulunduğu safhada çözmelidir ki böylece beden bunu anlar zira Lo Lişma nedeniyle çalışmaya değerdir çünkü beden artık buna değdiğini anlar. Bu şekilde kişinin çalışma için yakıtı olacak ve her zaman çalışacak bir yeri olacaktır.

Bununla birlikte, kişi aynı zamanda çalışmaya başlamalı ve Lişma’ya [O’nun adına] ulaşmak için taktikler aramalıdır, çünkü kişi Lişma’nın ne olduğunu bilmez. Bunun kelime anlamı “Yaradan uğruna çalışmak” tır ve Yaradan uğruna çalışmanın ne olduğunu kim bilir? Yine de bir kişi bunu başarmak için “Yaradan uğruna” çalışmaya başlamadan önce, “Yaradan uğruna”nın ne anlama geldiğini bilemez, çünkü çalışmada önemli olan duygudur, akıl değil.

Bu nedenle, Lişma’ya ulaşmak isteyen herhangi bir kişi, iş gününün yani Lo Lişma’sının bir parçası olarak zaman ayırmalı ve Lişma üzerinde çalışmaya başlamalıdır. Ardından, bedenini, neden Yaradan uğruna çalışması gerektiğini anlamaması anlamına gelen “mantık üstü” nün anlamını kavrayacaktır. O zaman, bir kişinin mantık ötesi inanması gerektiğinin ne anlama geldiğini de anlamaya başlar. Tersine, Lo Lişma’da, beden Tora ve Mitzvot’u yerine getirmeye değer olduğunu anladığı için Yaradan’a inanmak o kadar zor değildir, Lo Lişma’nın beş tutumu olduğu yazıldığı gibi (Essay No. 23, Tav-Shin-Mem-Het) ve beden Tora ve Mitzvot’u [emirleri/iyi işleri] yerine getirmeye değer bir şey bulduğunda, bu “mantık içinde çalışmak” olarak kabul edilir. Beden, manevi çalışmanın değerli olduğunu ve dünyevi arzular içinde olmaktan daha fazlasını kazanacağını, yani beden, Tora ve Mitzvot’u (Manevi Çalışma ve Emirleri) yerine getirmeyen birinden daha fazla zevk alacağını mantık içinde anladığı için Lo Lişma’ya “mantık içinde” denir, bu, buna duyulan ihtiyacın mantıklı olduğu anlamına gelir.

Bu nedenle, Lişma’ya ulaşmak isteyen (Yaradan rızası için ihsan etmeye ulaşmak isteyen) herhangi bir kişi, iş gününün yani Lo Lişma’sının bir parçası olarak zaman ayırmalı ve Lişma üzerinde çalışmaya başlamalıdır. Ardından, bedenini neden Yaradan

uğruna çalışması gerektiğini anlamaması anlamına gelen “mantık üstü”nün manasını kavrayacaktır. O zaman, kişi, birinin kişinin mantık ötesi inanması gerektiğinin de ne anlama geldiğini anlamaya başlar. Tersine, Lo Lişma’da, beden Tora ve Mitzvot’u yerine getirmeye değer olduğunu anladığı için Yaradan’a inanmak o kadar zor değildir, Lo Lişma’nın beş tutumu olduğu yazıldığı gibi (Essay No. 23, Tav-Shin-Mem-Het) ve beden Tora ve Mitzvot’u [emirleri/iyi işleri] yerine getirmeye değer bir şey bulduğunda, bu “mantık içinde çalışmak” olarak kabul edilir. Beden, manevi çalışmanın değerli olduğunu ve dünyevi arzular içinde olmaktan daha fazlasını kazanacağını, yani beden, Tora ve Mitzvot’u (Manevi Çalışma ve Emirleri) yerine getirmeyen birinden daha fazla zevk alacağını mantık içinde anladığı için Lo Lişma’ya “mantık içinde” denir, bu, buna duyulan ihtiyacın mantıklı olduğu anlamına gelir.

Ama eğer Tora’ya ayırdığı zamanın bir kısmını alır ve Lo Lişma temelinde, örneğin günde yarım saat çalışırsa ve kendi menfaati için değil Yaradan uğruna çalışmaya değer olup olmadığını düşünmeye başlarsa, daha sonra beden, Firavunun sorusunu sormaya başlar: “Sesine itaat etmem gereken Efendi kim?”

Sormalıyız, Nasıl oluyor da o Lişma çalışmayı düşünmeye başlamadan önce, kişi Yaradan’a olan inancıyla yetiniyordu ve beden bu soruları sormuyordu, şimdi sadece ihsan etme yolunda yürümeyi düşündüğü için beden böyle sorular sormaya başlar. Cevap şudur; bir kişi bir işveren için çalıştığında, işverenin kim olduğunu ve işverenin ödediği maaşın ne olduğunu göz önünde bulundurmamız gerektiğini görürüz. Bununla birlikte kişi, işvereni tanımak istese de bunun bir önemi yoktur. Yani işvereni hiç görmese fakat mükâfatından emin olsa da çalışmayı kabul eder. Üstelik işvereni asla göremeyeceği söylense bile, bu yine de fark etmeyecektir. Aksine, önemli olan maaştır. Çalışmanın değerli olup olmadığını bu belirler.

Ama bir kişiye, “Burada onun için çalışacak insanlara ihtiyacı olan önemli bir kişi var. Ancak iş için herhangi bir ücret ödemiyor.” denilirse, bu durumda kişinin, kimin için çalışması gerektiğini görmesi gerekir. Yani kişi onun, karşılığında hiçbir ödül almadan çalışmaya geçecek gerçekten önemli bir insan olup olmadığını bilmek ister. Ancak kendisine saygı duyan insanlar varsa ve onun da onurlandırılacağını görürse, yani önemli bir kişiye hizmet ettiği için, önemli kişiyi tanıyan kişilerin yaptığı işe saygı duyacağını görürse, önemli kişinin kendisini, onun büyüklüğünü ve önemini kavraması adına insanların söylediklerinin doğru olup olmadığını asla göremeyecek olsa da çalışabilir.

Bu, aynı zamanda, bu onurun, önemli kişinin kendisine saygı duymasından değil fakat önemli bir kişiye hizmet ettiği için insanların ona saygı duymasından haz alması yüzünden oluşudur. Buradan, kişinin kendisine saygı duyan insanları görmesinin

yeterli olduğu sonucu çıkar ve bu nedenle işvereni görmeye çok fazla ihtiyacı yoktur. Bilakis maaşını, kendisine saygısı ile ödeyenleri tanımakla yetinir. Yani “saygı” denilen mükâfatını ödeyenleri görmesi yeterlidir.

Diğer taraftan kişi, o önemli kişiye saygı duyan kimsenin olmadığı bir yerdeyse, yani kişi insanların ona verdiği hizmete göre, onu az önemli biri olarak takdir ettiklerini görür ve sadece bir avuç insan onu önemli biri olarak takdir eder fakat bu insanlar, ona çok az saygı duyanların gözünde önemli değildir. Bu durumda insan bir ikilemle karşı karşıya kalır: Saygın insanlar arasında takdir edilmeyenleri dinlemeli mi?

Yani, kamuoyunda etkisi olan kişiler, o kişinin öneminden dolayı ancak bir dereceye kadar takdir edilmesi gerektiğini, basitçe mantık ötesinde, yani makul görüldüğünden daha fazla hayranlık duyulmaması gerektiğini söyler. Ancak insan, kamuoyunda etkisi olan kişilerin çoğunlukta ve en değerli olduğunu görür ve onları dinlerse, yani onların takdirine göre ona hizmet ederse, bu insanlar ona saygı duyacaktır.

Ya da kamuoyunda etkisi olmayanlara biraz itaat etmelidir ya da hatta daha da kötüsü kendisinin önemli bir insan olduğunu ve fedakârca hizmet etmeye değer olduğunu söyleyen bu aşağılık insanlarla bağ kurduğunu açıkça söylemenin bir utanç olduğuna. Kural, çoğunluğun bireye görüşleri ile hükmetmesi olduğu için, bir kişi ihsan etmek ve herhangi bir karşılık almamak için çalışmaya başladığında, her seferinde çoğunluğun görüşü uyanır – belki de çalışmaya ve ona kalbi ve ruhu ile hizmet etmeye değmez.

Bu nedenle her seferinde Firavunun sorusu uyanır:

“Sesine itaat etmem gereken Efendi kim?”

Buradan, “Kim” sorusunun ortaya çıkmasının nedeninin, kötülerin sorusu olan “ne” sorusu olduğu sonucu çıkar. Bunun hakkında şöyle yazılmıştır: “Bir Kötü, ne der? ‘Bu çalışma senin için nedir?’” Yani, bir kişi, Lo Lişma çalışmakla yetindiklerini çünkü Lişma’nın mantık ötesi gidebilen insanlar için olduğunu ve bizlerin, yani İsrail’in çoğunluğunun Tora ve Mitzvot’u kendimize fayda sağlamak amacıyla uygulayabilmekle yetindiğimizi ve her şeyi Yaradan’a fayda sağlamak amacıyla yapmanın bizi ilgilendirmediğini söyleyen genel halka karşı gelmek istediğindedir.

Yine de kişi ihsan etmek ve hiç almamak için çalışmak ister. O sırada beden, “Efendi kimdir?” diye sorar. Yani, O’nun için çalışmaya değer olacak kadar önemli olduğundan emin misin? Başka bir deyişle, saygı için çalışmak, yani saygı görmek için çalışmak burada geçerli değildir çünkü ihsan etmek için çalıştığından genel halk onu takdir etmez. Aksine, onu küçük düşürürler ve hakkında onun bir aptal olduğunu söylerler.

Bu nedenle, kişi Yaradan'ın önemini kendisi belirlemelidir. İnsanın düşünüş ve yükselişlerinin başladığı yer burasıdır. Bu ikisi “-kim” ve “ne” – bir araya gelir ve ona sorularını sorar ve bir kişi daima bunların üstesinden gelemeyiz.

Sonuç olarak, bir kişinin sorular sormaya başlamasının ana nedeni, görünüşe göre kutsal işi yapmaya hazır olduğu ve mantık ötesi inançla gitmesinin zor olması dışında kendi içinde hiçbir alçaklık olmadığı için soruyor olmasıdır, bu nedenle “kim” sorusunu sorar. Ama gerçekte sorular, insanın kendini sevmesine dalmış olduğu ve öz sevgisinin üstesinden gelemeydiği için, insanın alçaklığından kaynaklanır.

Hatalı olduğunu, kendisi hakkında bir görüşü olmadığını fakat kalbinin peşinden gittiğini söylemesinin zor olması insan doğasıdır, bilgilerimizin “Kötü, kalbinin elindedir.” dediğı gibi “Ve Haman kalbinden söyledi.” yazıldığı gibi.

Bu nedenle kişinin, Yaradan'ı bilseydi mutlaka Yaradan'a hizmet ederdi demesi daha doğru olur. Fakat akıl, mantık ötesi inanç meselesinin tamamını anlamadığı için, “Sesine itaat etmem gereken Efendi kim?” diye tartışır.

Ama gerçekte, onun alma arzusu, yalnızca bunun doğru olup olmadığını anlamak istediğini ve “Sesine itaat etmem gereken Efendi kim?” sorusuna bir yanıt istediğini iddia eder. Yani bedene kendimiz için değil, Yaradan için çalışmamız gerektiğini söylediğimizde, “Efendi kimdir” sorusunu sormasının nedeni budur.

Ama Lo Lişma niyetiyle çalıştığında, Lo Lişma çalışması mantıklı olduğu için “Efendi kimdir” sorusunu sormasına gerek yoktu. Dolayısıyla inancın kabulü de onun için mantık dâhilindedir. Yani hem akıl hem de kalp mantığın üzerine inşa edilmiştir ve her ikisinin de, akıl ve kalple ödüllendirilmek için Yaradan'ın yardımına ihtiyacı vardır.

Buradan “Yasa”nın, bunun mantık üstü olduğu anlamına geldiğı ve niyetin inançla ilgili olduğu, mantık ötesi inançla kişinin Israil haline geldiğı sonucu çıkar. Diğer taraftan, kişi mantık ötesinde bir inançla ödüllendirilmeden önce, yalnızca “toz” denilen “kutsal cansız” olarak kabul edilir. Yani hala, edindiğı tozun tadını maneviyatta tatmaktadır.

Buna “Tozdaki Şehina [Kutsallık]” denir. Kişi mantık üstü kabul etmediğı sürece bu böyledir. Bu yukarıda söylediğimiz gibidir ki, Yaradan'dan bize mantığın üzerine çıkma ve aklımızın kölesi olmama gücü vermesini istemeliyiz.

Diğer taraftan, Tora, özellikle mantık dâhilinde olan “yargı” olarak adlandırılır. Başka bir deyişle, kişi Tora'nın “Yaradan'ın isimleri” olarak adlandırıldığını anlamalıdır. Ancak, “İsrail” ile ödüllendirilmeden “mantık içinde” denilen Tora'ya ulaşmak mümkün değildir, yazıldığı gibi (Hagigah 13a), “Rabbi Ami dedi ki, ‘Bir kişi Tora'nın

sözlerini putperestlere iletmez,⁴ O hiçbir ulusa böyle yapmadı ve onlar, hükümleri bilmiyorlar. 'denildiği gibi.

Bundan iki şey görürüz: 1) Tora'ya "yargı" denir "ve onlar hükümleri bilmiyorlar." yazıldığı gibi, 2) Putperestlere Tora anlamına gelen yargıları öğretmek yasaktır.

Soru şudur: Puta tapan biri Tora öğrenmek istiyorsa, ona öğretmesi neden yasaktır? Bunun tam tersi olması mantıklıdır: Öğrenerek Yaradan'ın kutsanması olacaktır. Yani putperest bile Tora'nın önemini kabul edecektir, öyleyse yasak neden?

Bunu çalışmada yorumlamalıyız. Demek ki putperestlerle İsrail aynı kişidedir. Bir kişi "mantık üstü inanç" olarak adlandırılan yasa ile ödüllendirilmeden önce, "Mantık dâhilinde" kabul edilen "Yaradan'ın isimleri" olarak Tora'yı edinen kişiye hala "İsrail" denmez.

Çalışmada Baal HaSulam'ın söylediği bir kural vardır ki, "yasak" yazıldığı yerde bu, "imkânsız" anlamına gelir. Bu, Tora'nın özellikle İsrail'e verilmesinin anlamıdır, çünkü İsrail, Yaşar-El'in [Yaradan'a doğru] niteliğidir, bu da onun tüm eylemlerinin Yaradan'ın uğruna olduğu anlamına gelir.

Buna Dvekut [bütünleşmek], "form eşitliği" denir. Kişi bu yasa ile ödüllendirildiğinde, Tora denilen yargı ile ödüllendirilebileceği zaman gelir. Tora'nın sadece İsrail'e verilmesinin anlamı budur.

Bu nedenle, "yargı"nın, Tora olarak kabul edilen ilk dokuz Sefirot olduğu sonucu çıkar. Bu mantık dâhilinde alınır. Bilgelerimizin dediği gibi (Baba Metzia 59b), "Rabbi Yehoşua ayağa kalktı ve 'O cennette değil 'dedi. Rabbi Yirmiah, 'Çünkü Tora zaten Sina Dağı'nda verildi. 'dedi."

Bununla tarlanın kenarları gibi olan Payotları¹¹ anlayacağız. Ari'nin yazdığı gibi (On Sefirot'un Çalışması, Kısım 13), "Malhut de Galgalta'ya Pe'ah [köşe-payot] denir. Bu, 'Tarlanızın kenarlarını biçmeyeceksiniz. 'sözlerinden bilinir. Onları fakirler ve yabancılar için bırakın. 'Malhut onların sonuncusudur, hasattan sonra kalan tarla kenarı gibi. Aynı şekilde, tarlanın hasadı gibi olan başın kıllarını tıraş ettikten sonra, saçın Malhut'u olan payot bırakmalıdır. Pe'ah [payot] sonsuza kadar Malhut'tur."

Buna göre Ari'nin sözlerinde tarlanın hasadını saçın tıraş edilmesine benzettiğini görüyoruz. Bir kişi kendisi için Malhut'u ima eden Pe'ah almamalıdır. Aksine hem tarlada hem de saçında, Pe'ah, Malhut'u ima ederek tutulmalıdır.

Bunun anlamı, bir kişinin hiçbir fikri olmadığında, Malhut'un, mantığın üzerindeki inanç olarak görülmesidir. Bu, bir kişinin kendi mantığına alma izninin olmadığıdır.

fakat bunu Yaradan'a bırakması gerektiğinin üstü kapalı söylenmesidir. Yani insanın eli oraya ulaşmaz ve "el ulaşırsa" ifadesinden "el" "edinmek" demektir.

Buna "yasa" denir. Tersine, üst dokuza ait olan Tora, özellikle insanla ilgili olan "yargı" olarak kabul edilir. Yani Tora'da "O cennette değil" denildiği gibi, kişi bunu mantık içinde edinmelidir.

Bu, tarlanın, Pe'a'sı hariç, adama ait olan Tora olarak kabul edilen "üst dokuz" olarak adlandırıldığı anlamına gelir. Ancak tarlanın Pe'a'sı ve başın Pe'a'sı Malhut'u ima eder ve yalnızca Yaradan'a aittir, yani insan aklının üstündedir. Buna "Tamamen Yaradan içindir ve insanın eli oraya hiç ulaşmaz." denir.

Tora ise tam tersidir. Onu mantık dâhilinde kabul etmek, özellikle insanlara mahsustur. Bu, Tora ve Mitzva [emir/iyilik] arasındaki farktır. Mitzva ile ilgili olarak, Mitzvot'un nedenleri bize verilmedi. Bunun yerine, Mitzvot'u herhangi bir açıklaması olmaksızın, bir anayasa olarak kabul ederiz.

Ama bilgilerimizin dediğine göre Tora, adını insandan almıştır. Yani Tora insana aittir. Soru şudur ki, bir zamanlar "O Efendi'nin Tora'sını ister." yazılıdır ve başka bir zaman, "Tora'sını gece gündüz tefekkür edecek." yazılır. Şöyle yorumlarlar, önce ona "Efendi'nin Tora'sı" denir ve kişi bir kez öğrenip içselleştirdikten sonra "onun Tora'sı" olarak adlandırılır. Bu nedenle Raba, "Tora onun değildir zira yazılmıştır ve Tora'sını gece gündüz tefekkür edecektir." demiştir (Kidushin 32b).

Tora'nın insandan sonra adlandırıldığını görürüz. Yani mantık içinde gelmelidir. Buna inanç olan "yasa"nın zıttı "yargı" denir. Ancak Sadaka [doğruluk/hayırseverlik] olarak kabul edilen ve Tora olarak kabul edilmeyen bu inanç çalışması, "Efendiye sevinçle hizmet edin" şeklinde yazıldığı gibi sevinçle olmalıdır.

Başka bir deyişle, cennetin krallığını üstlenen bir kişi sevinçle olmalıdır. İnsanın doğasına, mantığa karşı gelmenin zor olduğuna ki bunun yerine anlamak ve ne istediğini bilmek istemesine bakmamalıdır. Ve insan mantık ötesi inancı kabul etme çalışmasını hemen üstlenemeyeceğinden -ki bu ona sevinç verecektir- beden aynı fikirde olmasa bile, bu çalışmaya zorla başlamalıyız. Bu, "cennetin krallığının yükünü, öküz ağırlığı, eşeğin yükü yüklendiği gibi üzerine almak" zorunda olan bir kişi olarak kabul edilir.

Ancak, kişi, cennetin krallığını üstlenerek sevinç derecesine ulaşması gerektiğini bilmelidir. Şema İsrail'i [Duy, ey İsrail] okuduktan sonra söylediğimiz gibi "Ve Efendi'yi seveceksiniz." Bu demektir ki, bir kişi zorlayarak başlasa da bir sevinç durumuna gelmelidir ve o zaman kendini, yüke dayanamadığı için her zaman yükü atmak isteyen

“yüke bir öküz gibi” hissetmeyecektir. Diğer taraftan, kişi bununla ilgili sevinçli olduğu zaman, onun bunu bir yük olarak gördüğü söylenemez.

Artık “üzerine yük yüklenmemiş kırmızı inek”in anlamını yorumlayabiliriz. Kırmızı bir ineğe “yasa” denildiğinden dolayı, yani Malhut, “üzerine hiçbir yük yüklenmemiş” yazıldığı için.

Bir “yük”, kişinin hâlâ memnuniyet içinde olmadığı ve hâlâ “Ve Efendi Tanrını tüm kalbinle ve tüm ruhunla seveceksin.” i uygulayamadığı anlamına gelir.

⌚ Payot: Ortodoks Yahudi mezheplerinde erkeklerin bıraktığı, genellikle uzun ve kıvrımlı olan favori.

Çalışmada, “Yaradan Gururu Tolere Etmez” Nedir?

Makale No. 27, Tav-Şin-Mem-Het, 1987-88

Bilgelerimiz şöyle dedi (Sotah 5), “İçinde ahmaklık olan bir kişi için, Yaradan dedi ki, ‘O ve ben dünyada yaşayamayız.’, ‘Kim gizlice komşusuna iftira ederse, onu yok ederim; Gözleri kibirli, yüreği kaba olana, yapamam. ’denildiği gibi. Bunu yapamam değil “onunla yapamam” şeklinde okuyun. Metzudat David, “Kibirli gözler ’gurur anlamına gelir ve ‘kaba bir kalp ’her şeye göz koyan ve can atan kişi anlamına gelir.”

Yaradan’ın diğer günahlar hakkında neden dünyada onunla yaşayamayacağını söylemediğini ve gurura geldiğinde, onunla yaşayamayacağını anlamalıyız. Ayrıca, orada ne dediğini anlamalıyız, “Rabbi Yohanan, Rabbi Şimon Bar Yohai adına dedi ki, ‘Kendisinde kabalık bulunan bir kişi, putperest gibidir. ’Ve Haham Yohanan’ın kendisi dedi ki, ‘o sanki bir kâfir olmuş gibidir.’”

Bu nedenle, gururun neden bu kadar ciddi olduğunu anlamalıyız. Ayrıca, “Efendi yücedir ve alçak olan görecektir.” diye yazılanı da anlamalıyız, bu da kişinin, Yaradan’ın büyüklüğünü ve kendi alçaklığını görmesi gerektiği anlamına gelir. Anlayabiliriz ki, bir kişi Yaradan’ın büyüklüğünü edinmeye çalışmalıdır zira insanın çalışmasının amacı “O büyüktür ve hükmeder.” olduğundan olmalıdır. Bu nedenle, kişi Yaradan’ı takdir ettiği ölçüde çalışması kalbi ve ruhu ile olabilir. Fakat hangi amaçla kendi alçaklığını görmeye çalışması gerekir? Bu, çalışmada ona ne katacaktır?

İlk olarak, yaratılışın amacını, yani doğduğumuz amacın ne olduğunu bilmeliyiz ki böylece ulaşmamız gereken, tamamlamamız gereken hedefin ne olduğunu bilebiliriz ve bu hedefe ulaşmadan önce, bizler eksikizdir. Yaratılışın amacının “O’nun yarattıklarına

iyilik yapma arzusu" olduğunu öğrendik. Bunun sonucu olarak, yaratılanlar dünyada kendilerini mutlu hissedecekleri bir safhaya gelmeden önce, huzur ve sükûnet bulamadıkları için eksik olarak kabul edilirler.

Yine de, soru şudur ki; Yaradan yaratılanları, onlara zevk ve haz vermek için yarattığına ve bundan dolayı da yaratılanlarda zevk ve haz alma arzusu ve özlemi yarattığına göre, buradan Veren bir verme arzusu ve alıcıların alma arzusu olduğu sonucu çıkar. Öyleyse, onları bütünlüğe hemen ulaştırmaktan kim alıkoyuyor? Ancak, bize Manevi Çalışma ve Emirlerde zevk ve haz alabileceğimiz çalışma verildi. Aksi takdirde, Yaradan'ın vermek istediği tüm iyi şeylerden mahrum kalırız.

Kişi Manevi Çalışma ve Emirleri ile meşgul olduktan sonra bile, bilgilerimizin dediği gibi (VaYikra Rabbah 2:1), "Bin kişi İncil'e girer, onların yüz tanesi Mişna'ya çıkar, on tanesi Talmud'a ve bir tanesi öğretiyi." Bu nedenle, buradan yalnızca binde birinin öğretiyi ödüllendirilebileceği sonucu çıkar ve "öğreti" bütünlük anlamına gelir. Aksi takdirde, kişi "öğretiye ve öğretimi başaramayan bir öğrenci" olarak kabul edilir (Avoda Zarah 19b). Bu, "ahlaksız bir yargıç" olarak kabul edilir. Bilgelerimiz bunun hakkında şunları söyledi (Sanhedrin 7b): "Rish Lakish, 'Her kim kötü bir yargıç olarak konumlandırılırsa, İsrail'de Aşera [putperestlik için kullanılan ağaç] diken biri gibidir.' dedi."

Zevk ve hazla ödüllendirilmenin o kadar kolay olmadığını görüyoruz. Dolayısıyla soru şudur: Engelleyen kim? Burada, Verici veya alıcı tarafında herhangi bir engel yokmuş gibi görünür. Açık ki, yaratılanları Yaradan Yaradan, onlara haz alma arzusu vermiştir. Haz almak için can atan bu arzu iptal edilemez. Öyleyse, onu ancak emek yoluyla alabilmemizin sebebi nedir?

Cevap, Dvekut [bütünleşmek] adı verilen form eşitliğine sahip olmaktır ve bu sebeple, utanç sorununu önlemek için bir yenilik yapılmıştır. Kişinin kendisi için alma arzusu olan Yaradan'ın yaratılanlarda yarattığı Kaplar, yukarıda belirtilen nedenle diskalifiye edilir. Bunun yerine, bir kişi alma kaplarını ıslah etmek için çalışmalıdır ki böylece onlar, ihsan etmek için çalışsınlar. Bu tek önlemdir.

Yani, Yaradan'ın bakış açısından hiçbir değişiklik olmadı. Ancak yaratılışın ıslahı açısından, bu, kişinin bereketi almaya uygun Kapları yokmuş gibi kabul edilir. Bu husus üst dünyalarda belirlenmiştir ve buna Tzimtzum [kısıtlama] denir. Bu, aşağıdakilere yerleştirilir ki böylece onlar ihsan etme kapları ile ödüllendirilmeden zevk ve haz alamazlar. Buradan, zevk ve haz almaktan bizi alıkoyan şeyin kendimiz için alma arzusu olduğu sonucu çıkar.

Bu, iki otorite olduğu anlamına gelir: 1) Yaradan, 2) Yaradan'ın otoritesinden kendi otoritelerini çıkarması gereken yaratılanlar.

Buradan iki konudan söz etmemiz gerektiği sonucu çıkar: Yaradan ve yaratılan. Aralarındaki fark, Yaradan'ın veren ve yaratılanın alıcı olmasıdır. Bu, Yaradan'dan çıkan bolluğun, alıcının otoritesine girmek için görünüşte Yaradan'dan ayrılması gerektiği anlamına gelir ve bu ayrılık olarak kabul edilir. Yine de Tzimtzum ve gizlilik öncelikliydi ki üst ışık Yaradan'dan ayrılmasın.

Aksine, öğrendiğimiz gibi, Tzimtzum, Malhut'un "kendi otoritesini iptal etmek" olarak adlandırılan köke bağlı kalmak ve "tekil otorite" olarak adlandırılan Yaradan'a yapışmak istemesi yüzündendi. Bu, alıcının otoritesinin iptal edileceği ve yalnızca Yaradan'ın otoritesinin kalacağı anlamına gelir.

Bizi iyiyi almaktan alıkoyan şeyin yalnızca kendi otoritemiz olduğunu görüyoruz; "kendimiz için alma arzusu" adı verilen otoritemizi iptal etmek istemiyoruz. Yani, bir kişinin almak istediği her şey yalnızca kendi otoritesi içinedir, şöyle yazıldığı gibi, "Bir kişi sahip olduğu her şeyi, ruhu için verecektir." Kişi sadece ruhunu korumak, yani varlığını hissetmek için her şeyi vermeye isteklidir, aksi yönde değil.

Yani bir kişiye, "Sana her istediğini ve ruhunun arzuladığı her şeyi vereceğim, ama önce, sen ruhunu bana ver" denilir. Ardından kişi, "Kendi otoritesine değilse kime veriyorsun?" diye sorar, yani alma arzusuna anlamındadır, yani kişi kendi otoritesine sahip olacak ve her şeyi kendi otoritesine alacaktır ki aksi halde kişi çalışamaz. Bu, Yaradan'ın yaratılanlara, yarattıklarına iyilik yapma niyeti olan amaca uygun, haz alma arzusunu damgalamış olduğu doğadan kaynaklanmaktadır.

Bilgelerimiz şöyle dedi (Masehet Berahot 17), "Rabbi Alexandry dua ettikten sonra dedi ki, 'Dünyanın Efendisi, dileğimizin Senin iradeni yerine getirmek olduğu sana ifşa olur ve bilinir ve bundan kim alıkoyar? Hamurdaki maya ve Malhut'ların köleleştirilmesi.'" Raşı, "hamurdaki mayanın", bizi ekşi yapan kalplerimizdeki kötü eğilim olduğunu yorumlar.

"Dua ettikten sonra dedi" yazıldığı gibi, "bu dua ettikten sonrayı" anlamalıyız. Yani duadan sonra başka bir dua etti. Ne için dua etti? Öyle ki daha önce etmiş olduğu duanın üzerine başka bir dua etmesi gerekir. Dua etmeden önce, kişiye hala neyi eksik olduğunun belirgin olmadığını yorumlamalıyız. Ancak dua ettikten sonra, kendisine gerçek eksikliğin ne olduğu yukarıdan gösterilir. Yani bir kişinin, ihtiyacı olduğunu düşündüğü şey için ettiği dua, yalnızca bir Segula (şifa) olup, bu dua aracılığıyla Yaradan ona neye ihtiyacı olduğunu ve ne isteyeceğini bilmesi için yukarıdan bir yanıt gönderir.

Bu, şöyle yazıldığı gibidir (Roş Aşana'da Musaf [ek] duasında), "Senin önünde, Senin Halkın İsrail evi için dua ve ayin aramak adına ayaklanan İsrail evi Senin halkının elçilerinin ağızlarıyla ol. Onlara ne söyleyeceklerini öğret ne konuşacaklarını anlamalarını sağla; soracaklarına cevap ver." Dua ettiğimizde özel bir dua olduğunu görürüz ki Yaradan bize neye ihtiyacımız olduğunu ve bunun için kalplerin derinliklerinden dua etmemizi anlamamız için bilgi gönderecektir.

Çalışmada insana "bütün bir dünya" denildiği bilinmektedir. Böylece bir kimse dua ettiğinde, o safhaya "halkın elçisi" denir, çünkü o, bir parçası olduğu İsrail'in tamamı için dua eder. Bu nedenle kişinin dua etmesi gereken özel bir dua, insanın neyde eksik olduğu gerçeği bilmesi için yukarıdan Yaradan'ın kendisine yardım olarak vereceği bir dua vardır ve bunun için Yaradan'ın yardımını isteyin.

Bununla, Rabbi Alexandry'nin sözlerini yorumlayabiliriz ki o, duadan sonra asıl duayı ederdi, zevk ve hazzı Yaradan'ın istediği şekilde almamıza izin vermeyen engelleyicimiz konusunda Yaradan'ın kendisine yardım etmesini istediğini söyleyerek. Bu engelleyiciye "hamurdaki maya ve Malhut'ların köleliği" denir, yani Yaradan'ın otoritesinden ayrılan ve kendi için alma arzusunun kökü olarak kabul edilen ve bir kişi kontrol eden ve onun kendi otoritesinden çıkmasını istemeyen Malhut'tan gelen, kişinin otoritesi olan kendisi için alma arzusu.

Keduşa'nın [kutsallık] Malhut'u şu anlama gelir (On Sefirot'un Çalışması, 2. Kısım, "Cevaplar", "Cevap No. 39"), "Son anlayışa Malhut denir, çünkü ondan iddialı bir yönetim ve tam kontrol genişler, 'Malhut'un [krallık] korkusu 'gibi." Öğrendiğimiz gibi, Malhut'a "alma arzusu" denir. O zevk ve hazzı aldı ve ardından bir Tzimtzum yaptı, "ihvan etmek için" denilen bir ıslah olmadan almamak için. Bu kontrol altında, Keduşa'nın tüm Partzufimleri ortaya çıktı.

Buradan, kendi otoritelerini iptal edip ihvan etmeyi hedefleyebilenler dışındaki alma kaplarına, Keduşa'nın hiç dökülmemesi için, onun sadece kontrolü veren bu Malhut'ta olduğu sonucu çıkar. Sonuç olarak, tüm eylemler sadece Yaradan içindir ve kişi, kendisi için yaşamaya değmeyeceğini söyler. Bununla kişi dünyada tek bir otorite yapar.

Sonuç olarak, bir miktar hazzı devam ettirdiğinde, hazzı almadaki niyeti onun kendi yetkisine girmesi değil, Yaradan'ın yetkisine girmesidir. Yani, aldığı haz Yaradan içindir, kendisi için değil. Dolayısıyla burada tek bir otorite vardır. Buna "tekil otorite" denir. Gerçekten neye ihtiyacı olduğunu bilmek için bu farkındalık, duadan sonra, gerçekten neye ihtiyacı olduğunun bildirilmesi için dua ettikten sonra gelir. O zaman kişi dürüst bir dua eder ki, Malhut yani kendisi için alma arzusu olarak adlandırılan-Kutsallığın zıddı olan Malhut'ların köleleştirilmesi bir kişinin ulaşması gereken hedefe ulaşmasına tek engeldir.

Fakat neden bunun için dua etmemiz gerekir ve bir kişi kendi başına alma kaplarının üstesinden gelemez? Bilgelerimiz bunun hakkında şöyle dediler: “İnsanın eğilimi onu her gün yener. Yaradan’ın yardımını olmasaydı, kişi üstesinden gelemezdi.” Malhut’un kontrolünden çıkmak insanın gücü dahilinde değildir, çünkü insan bu doğada doğmuştur ve sadece Yaradan’ın Kendisi insanı bu kontrolden kurtarabilir.

Buna “Mısır’dan çıkış” denir, sadece Yaradan’ın Kendisinin İsrail halkını Mısır’dan kurtardığı yer, “Ve Efendi bizi Mısır’dan güçlü bir elle çıkardı, bir melek tarafından değil, bir Seraf [melek türü] tarafından değil, bir elçi tarafından değil, Yaradan’ın Kendisi tarafından.” yazıldığı gibi (Pesah hikayesinde). Bu demektir ki Yaradan, insanı kendisi için almayı isteyen bir doğayla yarattığından, ikinci bir doğayı yani ihsan etme arzusunu insana yalnızca O verebilir.

Buna göre, dünyaların basamaklanmasından sonra doğduğu için, Nekudim dünyasında meydana gelen kapların kırılması nedeniyle kabuklar çıktığında, insanda üç muhakeme yapmamız gerektiğini görürüz. Bu yüzden çalışmada, adamın kendisini buluruz. 1) Tora ve Mitzvot ile hiçbir bağlantısı olmayan kişiler. Bunlara “Bir eşeğe benzeyen bir ulus” denir. Onlar hayvanca tutkuların ötesinde hiçbir fikri olmayan basit eşeklerdir. 2) Tora ve Mitzvot’u yerine getirenler, ancak Lo Lişma’da [O’nun hatırı için değil]. Bunlara “dünya ulusları” denir, Zohar’da “Ulusların merhameti bir günahdır, yaptıkları her iyiliği kendileri için yaparlar” ayeti hakkında yazıldığı gibi. Bu, onların her şeyi sadece kendi çıkarları için yaptıkları anlamına gelir. Yani, “ihsan etme eylemleri” olarak adlandırılan tüm iyilikler, onların kendi yararınadır. Buna dışı olan “hayvanlar” denir. Tersine “adam”; “erkek” olarak adlandırılır, çünkü veren olan ZA’in, Âdem [adam] olarak adlandırıldığı bilinmektedir. Gematria’da Adam MA adıdır, oysa alıcı olan Malhut’a, Gematria’da Behema [hayvan] olan, “alıcı” olarak adlandırılan BON denir.

“On Sefirot Çalışmasına Giriş”te yazdığı gibi (Madde 31): “Bütün etler samandır, hepsi saman yiyen hayvanlar gibidir ve tüm merhametleri tarlanın tomurcuğu gibidir. Yaptıkları her merhameti kendileri için yaparlar, Tora’da çabaladıkları zaman bile, yaptıkları her merhameti kendileri için yaparlar.” Zohar’ın sözlerinden, Tora’yı ihsan etmek için değil, kendi çıkarları için yapanların “saman yiyen hayvanlar” yazıldığı gibi, hayvan olduklarını görüyoruz. Buna “insanın içindeki hayvan” diyebiliriz zira onlar Tora ve Mitzvot’la zaten meşgullerdir, ancak bu Lo Lişma’dır.

3) Bu, “insandaki adam”dır, yani Yaradan’ın rızası için, kendi çıkarları için değil Yaradan korkusundan dolayı çalışanlar anlamına gelir. Yukarıda belirtildiği gibi, bir erkek olan “adam” olarak adlandırılırlar, Gematria’daki Âdem [adam] MA, yani ZA olan, verendir. Bu, “Rabbi Şimon Bar Yohay der ki, ‘Putlara tapanların mezarları, ‘Ve

sen, sen benim sürümsün, otağımın sürüsü’ denildiği gibi bir çadırda kirletilmez. Sana “adam” denir ve putperestlere “adam” denmez.” yazıldığı gibidir. (Yevamot 61a)

Ancak, özellikle İsrail’in “adam” olarak adlandırdığı “adam”ın niteliğinin ne olduğunu anlamalıyız. Bunu, bilgelerimizin (Berakot 6b) “Sonunda, işittiği her şey, Tanrı’dan korktur.” ayeti hakkında söylediklerini açıkladığımız gibi yorumlamalıyız. Gemara, “Çünkü insanın bütünü budur? Nedir?” diye sorar. Rabbi Elazar, “Bütün dünya sadece bunun için yaratılmıştır.” dedi.

Bu, “Tanrı’dan korkun”un “insanın bütünü” olduğu anlamına gelir. Başka bir deyişle, “insan”, Rabbi Elazar’ın dediği gibi, tüm dünya sadece bunun için, cennet korkusu için yaratıldığından, ‘adam ’Yaradan’dan korkan kişidir. Ancak, “Çünkü insanın bütünü budur.” derken, “Bütün dünya sadece bunun için yaratılmıştır.” dediğini anlamalıyız.

Bilgelerimiz (Iruvin 13) şöyle dedi: “İnsanın yaratılmaması, yaratılmasından daha iyidir. Ama şimdi yaratıldığına göre, kişi eylemlerine bakmalıdır.” Yaradan’ın insanı görünüşte gereksiz yere yarattığının yani Yaradan onu yaratmasaydı daha iyi olacağının nasıl söylenebileceğini anlamalıyız. Yaradan insanı yaratmaya geldiğinde, O’nun, zamanın sonunu göremediğini ve yine de onu yarattığı söylenebilir mi? Eğer öyleyse, “İnsanın yaratılmasındansa yaratılmaması daha hayırlıdır.” nasıl denebilir? Ayrıca verdikleri “Şimdi yaratıldığına göre, kişi eylemlerine bakmalıdır.” nasihati nedir?

Baal HaSulam’ın yorumlarına göre, “insan için daha iyidir”i, “insan için”i onun için anlamına gelecek şekilde yorumlamalıyız. Yani, bir kimse sadece kendi menfaati için çalışmak isterse, yaratılmış olmaması, yaratılmış olmasından daha iyidir. Bu, bilgelerimizin dediği gibidir (Berachot 17a), “Lo Lisma’da çalışan herhangi biri, yaratılmasaydı daha iyidir.”

Ancak, Lo Lisma’da neden yaratılmamışsa daha iyi olduğunu anlamalıyız. Sebep, yaratılanların Yaradan’dan haz ve zevk aldıkları yerde bile form eşitsizliği ve ayrılık nedeniyle gerçekleşen ıslahtır. Bu nedenle, ihsan etme kaplarında olmadıkça haz ve zevk almanın imkânsız olduğuna dair bir ıslah vardı. Yani, özellikle, kişi yalnızca ihsan etmek için çalıştığında, O’nun yarattıklarına iyilik yapmak olan düşüncesi gerçekleşir, yalnızca Yaradan’ın yararını düşündüğü zaman.

Bu demektir ki, insanın tüm düşünceleri Yaradan’a nasıl hoşnutluk getireceğine dair olduğunda, haz ve zevki alarak Yaradan’ına hoşnutluk getireceğini hissetmeye başlar, bu yaratılışın amacı olduğundan ve bu yüzden, şimdi kişi haz ve zevk almak ister. Ve bu sayede yaratılış amacı gerçekleşecektir.

Tersine, eğer Lo Lişma'yı kendi iyiliği için çalışıyorsa, "kendisi için almak" denilen bu Kli'de bir Tzimtzum ve gizleme vardı. Doğal olarak, insanın yaratıldığı amaca kişi asla ulaşamayacaktır. Bu nedenle, bir kişi Lişma çalışmazsa, o zaman boşuna, yani anlamsız yaratılmıştır. Bu nedenle bilgilerimiz, "Lo Lişma'yı öğrenen kişi için, yaratılmış olmasındansa, yaratılmaması daha iyidir" demiştir. Bu, bilgilerimizin "Yaratılmış olmaktansa, yaratılmaması daha iyidir." sözünün anlamıdır, yani bir kişi kendisi için çalışıyorsa, yaratılmaması daha iyidir.

Bununla sorduğumuz şeyi yorumlamalıyız: "Yaradan'ın işi hakkında, eylemi yapmasaydı -yani insanın yaradılışını- yapmasından daha iyi olurdu, denebilir mi? Yaradan'ın işine iftira atma iznimiz var mı? Ayrıca, "Şimdi yaratıldığına göre, kişi eylemlerine bakmalıdır." ne demektir?

Gerçekten de bilgilerimiz gözlerimizi açmaya gelirler ki böylece ne yapmamız gerektiğini, yani Manevi Çalışma ve Emirlerdeki çalışmanın bize verilme amacını görebilelim. Bu nedenle bizim önce, insanın yaratıldığı ve kendi alma arzusu adına, Yaradan'ın doğamıza yerleştirdiği, kendimiz için anlamında, haz almayı arzuladığı unsurunu görmemizi sağlarlar, bu yaratılmasaydı daha iyi olurdu. Bununla birlikte, Yaradan insanı yapmak için yarattı ve "yapmak", ihsan etme amacını alma arzusunun üzerine yerleştirmemiz gereken kapların ıslahını ifade eder. Bu sayede insan, haz ve zevki elde edebilecektir. "Şimdi o yaratıldı." sözünün anlamı budur. Bu nedenle, kişi ne yapmalıdır? "Eylemlerine baksın" ve yaptığı her şeyin ihsan etmek için olduğunu görsün.

Bununla, Yaradan'ın neden gururlu biriyle aynı mekânda yaşayamayacağını sorduğumuzu anlayacağız. Bilinmektedir ki, form eşitliği birini diğerine bağlar, form farklılığı da birbirinden ayırır. Dolayısıyla form eşitliği olmayan, O'ndan ayrı düşer. Dolayısıyla gururlu olan, kendi otoritesini ve varlığını iptal edemeyecek demektir. Yaratılan "yokluktan varoluş", kişinin kendi otoritesidir ve Yaradan'ın tüm haz ve zevki onun otoritesine vermesi arzusudur. Buna "kendisi için alma arzusu" denir.

Sonuç olarak, gururlu olan herkes için, Yaradan der ki, "Bilin ki bu ayrılığa ve uzaklığa neden olur. Buradan şu sonuç çıkar, o ve Ben dünyada yaşayamayız. Neden? Çünkü ayrılık ve uzaklık vardır." Bu nedenle onlar aynı dünyada olamazlar.

Bu yüzden Rabbi Şimon Bar Yohai, içinde kabalık bulunan herhangi bir kişinin putperestmiş gibi olduğunu söyler. Yani kişi Yaradan için çalışmalıdır, yine de kendisi için çalışır. Buna "putperestlik" denir.

Rabbi Yohanan, kişinin sanki bir kafir olmuş gibi olduğunu söyler. Yani, kişi O'nun yarattıklarına iyilik yapması olan yaratılışın amacını inkâr etmiş gibidir. Kabalığı olan

biri, form eşitliği olan Dvekut'a (bütünleşmeye) asla ulaşamaz. Eğer kişi ihsan etme kaplarına sahip değilse, zevk ve hazzı asla alamaz. Bundan, O'nun yarattıklarına iyilik yapmak olan yaratılışın amacını inkâr ettiği sonucu çıkar çünkü ihsan etme kapları olmadan insan karanlıktadır. Bu nedenle, insana, kendini alçaltmasını, otoritesini iptal etmesini ve her şeyi Yaradan'a vermesini öğütlerler.

Bununla şu soruyu anlayacağız: Neden kendi alçaklığımızı bilmemiz gerekiyor, Yaradan'ın büyüklüğünü bilmek neden yeterli değil ve kendi alçaklığımızı bilmek bize ne veriyor? Cevap, alçaklığımızın, Yaradan'ın önünde kendimizi iptal etmeye güçsüz olduğumuz anlamına gelmesidir. Bu nedenle, kötülüğün farkındalığına erişmeden önce, Yaradan'dan bize yardım etmesini istememize gerek yoktur çünkü kendimizin bilgi ve anlayışa sahip olduğunu düşünürüz ve ne anlarız, yapacak gücümüz olduğunu. Ruhumuzu ve hayattaki amacımızı durdurabilecek hiçbir güçten korkmayız ve Yaradan'ın önemli olduğunu aklımızla anlarsak, hemen zeki insanlara yakışanı yaparız.

Sonunda, küçük bir tutku ortaya çıktığında, onun önünde teslim olduğumuzu görürüz. Özellikle kendimizi Yaradan'ın yararına adanmış çalışması ortaya çıktığında ve beden bununla ne kazanacağını göremediğinde, kişi ne kadar zayıf bir kalbe sahip olduğunu hemen görür ve hemen mücadeleden kaçmak ister. Bu nedenle, kişi kendi alçaklığını gördüğünde, bu ona cennetin merhameti için, yardım edilmesi için ihtiyacı verir. 1) mücadeleden kaçmamak ve en azından Yaradan'a dua etme becerisine sahip olmak 2) ki o zaman bedenin kontrolünden çıkması için Yaradan ona gerçekten yardım edecektir.

Sonuç olarak, bir kişi gururlu olduğunda ve Yaradan'ın önündeki otoritesini iptal etme arzusunda olmadığı ve kendisinde alçaklık olmadığını söyler, daha ziyade ne isterse onu yaparsa, bundan ona tüm kötü nitelikler gelir. Yukarıdan gelen haz ışığı, dünyayı ayakta tutmak için ince bir ışık gibi aydınlatır. Bilindiği gibi, bu, kıskançlık, şehvet ve onur olmak üzere üç nitelikte kıyafetlenir ve her üç nitelik de gurur niteliğine dahildir.

Fakat görünüşte, şehvet ve gurur arasındaki bağlantı nedir? Sonuçta, şehvet hayvansal bir niteliktir, peki gurur burada nasıl bağlantılıdır? Mesele şu ki, gurur mutlaka insan ve insan arasında değildir. Her şeyden önce, insan ile Tanrı arasındadır. Bu nedenle, kişi Yaradan'a ilişkin ilgili gururlu olduğunda ve kendi otoritesini iptal etmek istemediğinde, bu, kendisi için alma arzusunun kontrolünün nedenidir. Ancak bir kişi, tekil otoritenin önünde kendi otoritesini iptal ettiğinde, sonsuz yaşamla ödüllendirilir.

“O’nun Rehberliği Gizli ve Açıktır” Nedir?

Makale No. 28, Tav-Şin-Mem-Het, 1987-88

Midraş Rabba, Ruth (Bölüm 2:11) sorar: “Bir ayet der ki: ‘Zira Efendimiz, halkını terk etmeyecek ve mirasını bırakmayacaktır. ’ve başka bir ayet şöyle der: ‘Zira Efendimiz, büyük ismi uğruna halkını terk etmeyecektir. ’Rabbi Şumuel bar Nahmani, ‘Bazen halkın ve mirasın hatırına yapar, bazen de yüce adı uğruna yapar. ’dedi. Rabbi İbi dedi ki: ‘İsrail layık olduğu zaman, halkı ve mirası için. İsrail layık olmadığı zaman, büyük ismi için. ’Ve bilgelerimiz dedi ki: ‘İsrail toprağında, halkı ve mirası uğruna. Yabancı ülkelerde, büyük isminin hatırına, ‘Benim hatırım için, benim hatırım için yapacağım. ’diye söylendiği gibi.”

“O’nun büyük adı”nın ve “O’nun halkı ve mirası”nın ne demek olduğunu anlamalıyız. Ayrıca, O’nun büyük adına atfedilen “yabancı ülkeler” ile “O’nun halkı ve mirasının iyiliği için” olan “İsrail toprağı” arasındaki farkı da anlamalıyız.

Bize O’nun rehberliğine, yani dünyayı İyi ve İyilik Yapan olarak yönettiğine inanmamız söyleniyor. İnanmalıyız ki yaratılışın amacı, O’nun yarattıklarına iyilik yapmak istemesidir. İlahi Takdir’in bize hissetmemiz için gönderdiklerinden acı çeksek de inanmalıyız. Yine de, Yaradan’ın bize emrettiği Mitzvot’a [emirler/iyi işler] uymadığımız için çektiğimiz cezaların, emirlerine karşı gelindiğinde onurları zedelendiği için cezalandıran etten kemikten varlıklarda olduğu gibi intikamdan kaynaklanmadığına inanmalıyız. Bunun yerine, burada bir ıslah meselesi vardır.

Yani, bir kişinin Yaradan’ın emirlerine uymadığı için çektiği eziyetler, Tora ve Mitzvot’un insanın iyiliği için verilmiş olmasından kaynaklanmaktadır. Onlar aracılığıyla, Yaradan’ın yaratılanlar için hazırladığı haz ve mutluluğu alabilen Kelim’i [kapları] alacaktır. Bu nedenle, bir kişi Tora ve Mitzvot’u yerine getirmediğinde o

Kelim'den yoksundur. Bu nedenle, Yaradan, Tora ve Mitzvot'u üzerine alması için ona ızdırıp gönderir. Bu, Baal HaSulam'ın 'Günahın ceza ve cezanın da ıslah olduğuna inanmalıyız. 'dediği gibidir. Bu, yaygın görüşün tam tersidir.

Bu, Nahmanides'in söylediği gibidir (On Sefirot'un Çalışılması, Bölüm 1, Histaklut Pnimit, Madde 1'de sunulan): "Nahmanides, 'Tek, Eşi Benzeri Olmayan ve Bir' kelimelerinde ifade edildiği üzere, O'nun eşsizliği konusunu bize zaten açıklamıştı. 'Tek', 'Eşsiz', ve 'Bir' arasında fark vardır: Tek bir kuvvetle eylem yapmak için birleştirdiğinde O'na 'Bir' denir. O, eylemini yapmak için böldüğünde, O'nun her bir parçasına 'Eşsiz' denir. O, tek bir eşitlik içinde olduğu zaman, O'nun adı 'Tek' tir. Yorum: Tek bir kuvvetle eyleme geçmek için birleştirmek, O'nun tek oluşuna uygun olduğu üzere, O ihsan etmek için çalıştığından, O'nun operasyonları değişmez. O, eylemini yapmak için böldüğünde, yani operasyonları değişiklik gösterdiğinde, o zaman O iyilik ve kötülük yapıyor gibi görünür, O'na 'Eşsiz' denir çünkü tüm farklı operasyonlarının tek bir sonucu vardır: iyilik yapmak. O'nun her bir eylemde eşsiz olduğunu ve O'nun çeşitli eylemleriyle değişmediğini anlıyoruz. O, tek bir eşitlik içinde olduğu zaman O'na 'Tek' denir. 'Tek', O'nun özüne işaret eder." Ayrıca orada o şöyle yazıyor: "'Tek' tek bir eşitliğe işaret eder. 'Eşsiz', tüm bu çoklukların O'nda, O'nun özü gibi tek olduğunu ima eder. 'Bir', O'nun birçok eylem gerçekleştirmesine rağmen, tüm bunları tek bir gücün gerçekleştirdiğini ve hepsinin geri dönüp 'Eşsiz' formunda birleştiğini göstermektedir."

Tüm Rehberliğin ıslahlar şeklinde olduğunu görüyoruz. Bunu anlamak zor olsa da "sözlü Tora [kanun]" olarak adlandırılan bilgelere inancı üstlenmeliyiz. Yani, bize ne yapmamız ve neye inanmamız gerektiği hakkında söylediklerine inanmalıyız ve onların görüşlerini körü körüne ve eleştirmeden takip etmeliyiz çünkü mantığımız O'nun İlahi Takdir'inin yollarını anlayamaz. Bu nedenle, her şey mantık üstü inanç içinde olmalıdır ve özellikle bu şekilde daha sonra haz ve mutlulukla ödüllendiriliriz, zira hangi yoldan ve nasıl gideceğimizi bizim için belirlemiş olan bilgelerin yolundan gidiyoruz, aklımızın anladığı yoldan değil.

Özellikle mantık ötesi yoluyla, daha sonra, Yaradan'ın dünyayı iyi ve iyilik yapan olarak yönettiğini organlarda hissetmekle ödüllendiriliriz. O zaman inanmak zorunda değiliz çünkü bunu zaten hissedebiliyoruz ve sonra dünyanın yaratılmasının O'nun yarattıklarına iyilik yapmak niyetiyle olduğuna kendimiz tanıklık ederiz.

Yaradan'ın dünyayı Teva [doğa] olarak adlandırılan Elokim [Tanrı] olarak yönettiğine inanmalıyız. Yazıldığı gibi, "doğa"nın Gematria'sı "Tanrı"dır, bu da yargı niteliğidir.

Tanrı yargı niteliğidir ve HaVaYaH [Efendi] ise merhamet niteliğidir. Bu nedenle, dünyanın geneli ki onlar Yaradan'a inanmazlar, der ki dünyanın rehberliği doğanın

niteliğini takip eder, doğa dünyanın rehberliğini belirler. Ancak, doğanın Tanrı olduğunu söylemezler, aksine, bunun herhangi bir lideri olmadan doğa olduğunu söylerler. Görüyoruz ki Yaradan'ın yargı niteliğiyle yarattığı bu doğanın yargıda merhameti yoktur, çünkü doğanın aklı yoktur ki emirlerini takip edemeyecek kadar zayıf olduğumuz için bizi bu kadar sert bir şekilde cezalandırmasın diye merhamet istesin.

Buna cevap şudur: "Yargıda merhamet yoktur." Örneğin, birisi arkadaşını suya atarsa ve su onu boğmak isterse, suya der ki, "Arkadaşımın beni senin alanına atması benim suçum mu? Bu yüzden, senden bana merhamet etmeni istiyorum, lütfen, çünkü çok çocuklu büyük bir ailem var ve onlara bakacak kimse yok. Bu yüzden lütfen alanına girdiğim için beni affet." Cevap: Doğanın ki bu Tanrı'dır [ve O] yargı niteliğidir, yasalarını çiğneyenlere "Yargıda merhamet yoktur." Bu, "Yargı dağı deecek [adalet ne pahasına olursa olsun yapılmalıdır.]" diye yazıldığı gibidir. Sadece doğanın Tanrı olduğuna, yani doğanın bir lideri olduğuna inanlar, dua yoluyla doğada değişime neden olabilirler, çünkü doğanın bir sahibi vardır ve bu nedenle O, doğayı değiştirebilir.

Yazılmıştır (Taanit 25a) ki Rabbi Hanina Ben Dosa Şabat arifesinde kızının üzgün olduğunu gördüğünde ona şöyle dedi: "Kızım, neden üzgünsün? 'O [Babasına] dedi ki: 'Yağ kavanozunu sirke kavanozuyla takas ettim ve sirkeyi mumun içine yerleştirdim. Kandil sönecek ve Şabat'ta karanlık olacak. '[Babası] cevap verdi: 'Yağa, 'Yan! ' demiş olan, sirkeye 'Yan! ' diyecektir.'"

Doğanın bir sahibi olduğuna inanan birinin doğayı değiştirebileceğini görüyoruz. Bu nedenle, doğayı Tanrı olarak gören o erdemlilerin, yani Yaradan doğanın sahibidir, duasıyla Yaradan doğayı onlar sayesinde değiştirir. Bu yüzden doğayı değiştirmemize yardım etmesi için Yaradan'a dua ediyoruz, yani doğa söz konusu olduğunda, tüm doktorlar o kişiden vazgeçmiş olsa da ve tıp ona iyileşme şansı vermese bile, Yaradan yine de doğayı iyileştirebilir ve değiştirebilir.

"Boynuna keskin bir kılıç dayansa bile, kendini merhametten mahrum etmemeli." diye yazılıdır (Berahot 10). Doğanın perspektifinden kesinlikle öleceğine dair bir yargı olmasına rağmen bir Yahudi, doğanın bir lideri olduğuna ve O'nun HaVaYaH olarak adlandırılan merhamete sahip olduğuna inanır. Bu nedenle, "Kendini merhametten mahrum etmemeli." dediler. "HaVaYaH Elokim'dir." [Efendi Tanrı'dır] sözlerinin anlamı budur.

Tersine, doğanın sahibi olmadığını ve ona liderlik eden kimsenin olmadığını söyleyenlerin yargıda merhametleri yoktur. Bu nedenle, doğaya hiçbir şikâyetleri yoktur, çünkü kızacak kimse yoktur çünkü konuşabileceğiniz veya merhamet isteyebileceğiniz bir aklı yoktur.

Bu eski bir geleneğe benzer: Trafiği düzene sokmanın bir yolu olarak yol işaretlerinin icadından önce polis memurları ayakta durur ve trafiği düzene sokardı. O dönemde pek çok kişi, işlerini doğru yapmadıkları ve araba hattına dikkat etmedikleri için memurlara karşı öfkeli ve şikayetçiydi. Bazen, bir kişi memura yaklaşır ve bir iyilik isterdi çünkü evde hastası vardır, vb. veya özel bir muamele isterdi ve memur kendi kararına göre hareket ederdi. O zamanlar herkes memurların düzgün çalışmadığını düşünüyordu. Birçok insan mutluydu ve birçoğu değildi.

Ama bugün, trafiğin akışını sağlayan cansız, akılsız hale geldi. Böylece artık herkes yol işaretinin (trafik ışığının) hükmünü kabul ediyor ve kimse ona kızmıyor ya da ondan iyilik istemiyor. Örneğin, bazen ambulans hastaneye acilen yetiştirilmesi gereken ölüm kalım durumunda bir hasta taşır. Kişi kendisini geçirmesi için yol işaretiyle, ki bu “yaratılışın işleyişini düzene sokan” doğaya benzer, konuşmaz çünkü bu doğaya benzer ve doğa yargıdır ve yargıda merhamet yoktur.

Buna göre, Yaradan’ın fiziksel dünyanın var olmasını ve türlerin devam etmesini, insan dünyanın varoluş düzenini bozamasın diye nesillerin art arda devam etmesini istediğini, bu nedenle dünyayı “doğa” olarak yarattığını anlayabiliriz. Düzenli rehberlik olarak ifşa olmadığından ve herkes dünyanın sahibi olmadığını ve insanın her istediğini yapabileceğini zannettiğinden, dünyaya gözkulak olan bir ev sahibi olduğunu bilmedikleri zaman, her biri istediğini yapar ve dünyayı bozabilir. O ne yaptı? Ödül ve cezayı ifşa etti. Yani, O’nun yaptığı doğanın kanunlarını çiğnemek isteyen herkes derhal cezalandırılacaktır. Ve eğer doğanın kanunlarına uyarlarsa çalışmalarından dolayı ödüllendirileceklerdir. Buna “açık ödül ve ceza” denir.

Bu nedenle, fiziksel dünyada, “form eşitliği” adı verilen ıslah nedeniyle kişinin kendisi için alması yasaktır. Daha ziyade, yazıldığı gibi (Avot, Bölüm 2:17), “Tüm eylemleriniz cennet uğruna olacaktır.” En büyük haz, kişinin Kral’ın sarayında durduğunu ve Kral ile konuştuğunu hissettiği zaman olduğundan ve herhangi bir haz alımı kişinin kendi iyiliği için değil, Yaradan’ın hatırı için olması gerektiğinden, bu demektir ki kişi – hazzı alırken –Yaradan yaratılanların zevk almasını istediği için alma niyetinde olmalıdır. Yoksa kendisi için, hazdan vazgeçerdi.

Haz ne kadar büyük olursa, ondan vazgeçmenin o kadar zor olduğu bilinmektedir. Bu nedenle Yaradan ifşa olsaydı ve onlar O’na inanmak zorunda kalmasalardı insanın “ihsan etmek için” niyetinde olması imkânsız olurdu, zira kişinin şunu demesi tamamen olanaksızdır: Eğer Yaradan bizi yakınında istemeseydi ve O’nunla nasıl konuşacağımızı hissetmemizi istemeseydi, bu buluşmanın hazzından vazgeçerdik.

Bu nedenle bir gizleme yapıldı ki böylece seçim için yer olsun. Yani, inanmalıyız ki “Tüm Dünya O’nun görkemiyle doludur.” Bir kişi ihsan etme kapları ile

ödüllendirilmeden önce, “Zohar Kitabı’na Giriş” te söylendiği üzere kalıcı inanca sahip olamaz. Bu nedenle, maneviyat üzerinde bir Tzimtzum [kısıtlama] ve gizleme vardır. Ve dünyada yozlaşma olmaması için ödül ve ceza açıktır.

Tersine, eğer maneviyatta ödül ve ceza açık olsaydı Yaradan uğruna Tora ve Mitzvot’u yerine getirmeye gerek kalmazdı. Bunun yerine, Tora ve Mitzvot’u yerine getirmeyi zorunlu kılan neden Lo Lişma’da [O’nun iyiliği için değil] kalırdı. Yani, “açık İlahi Takdir” olarak adlandırılan ifşa olmuş ödül ve cezanın olduğu yerde, Yaradan bize öyle yapmamızı emrettiği için Tora ve Mitzvot’u yerine getirmeye gerek yoktur ve biz ödül ve ceza nedeniyle yapmak değil, O’nun iradesini yerine getirmek isteriz.

“O yüce ve hükmeden” olduğu için Tora ve Mitzvot’u yerine getirmemiz gerektiğinden, O’nun isteğini yapabilir ve emirlerini yerine getirebilirsek, bu büyük bir ayrıcalıktır. Ama ödül ve ceza ifşa olmuş olsaydı, bize ödül veya cezayı kimin verdiği bizim için fark etmezdi. Öyle anlaşılıyor ki, eğer öyle olsaydı insanın Yaradan’a Dvekut’u [bütünleşmeyi] başarma konusunda hiçbir seçimi olmazdı, çünkü buna ihtiyacı olmazdı zira ödül ve ceza insanı kurallara uyması için eğitirdi. Ödül ve ceza insanın iki bacağı gibidir: Onlar sayesinde yürür ve bacaklarının onu götürdüğü hedefe doğru ilerler çünkü acı çektiğini hissettiği bir yerden, ki bu bir cezadır, kaçıp haz ve zevk alabileceğini hissettiği bir yere koşar.

Doğal olarak, o zaman dünyanın sahibinin kim olduğunu bilmesine gerek yoktur, çünkü dünyanın bir liderinin olduğunu bilmek ona ne katar; sadece haz ve acı incelemeleri ile ilgilenirdi. Kişi nerede daha fazla zevk alabiliyorsa ona dalar ve hayattaki tüm hesaplamaları sadece bu konularla ilgilidir. Bu nedenle Yaradan kendini Tora’da gizlemiştir, yani Tora ile meşgul olarak O’nu bulabilir, çünkü aksi halde O gizlidir.

Öyle anlaşılıyor ki maneviyatla hiçbir bağlantısı olmayan ve O’nun kendilerinden gizli olduğu tüm dünyaya açık İlahi Takdir ile liderlik etmek zorundadır, yani ödül ve ceza ifşa olacaktır. Doğal olarak, yaratılışın işleyişini bozmayacaklar çünkü Yaradan dünyayı doğada yarattı ve burada ev sahibi olmadığını, sadece – görünüşte cansız olan – doğanın dünyanın lideri olduğunu söylüyorlar.

Ve korkacak bir ev sahibi olmadığında her biri istediğini yapar ve yaratılışı bozabilirler. (Ama Yaradan) (tüm dünyayı) açık İlahi Takdir’le yönettiği için doğal olarak doğanın şart koştuğu her koşulu yerine getireceklerdir, yoksa doğa onları cezalandırır. Öyle anlaşılıyor ki, O gizli olabilir ve herkes O’nun isteğini yapar çünkü O, dünyayı “Tanrı”, “yargı niteliği” denilen doğa ile düzenlemiştir. Buradan O’nun gizli olduğu ve ödül ve cezanın açık olduğu sonucu çıkar.

Bu, O'nun aşağıdakilere ifşa olmak istediği maneviyatta böyle değildir. O zaman, İlahi Takdir örtülüdür, yani ödül ve ceza açık değildir. Bunun yerine, kişi ödül ve ceza olduğuna inanmalıdır. Ödül ve ceza neden gizlidir? Çünkü O'nu aramalarını ister, yani ödül değil, "yüce ve hükmeden" niteliği onları Tora ve Mitzvot'la uğraşmaya mecbur bırakacaktır, böylece her şey Lişma [O'nun iyiliği için] olacak, yani Yaradan Tora ve Mitzvot'la uğraşmanın nedenidir, çünkü bu O'nun iradesidir.

Tersine, Mitzvot'u yerine getirirken ödül ve ceza hissederek, buna Lo Lişma denir, şöyle yazıldığı gibi: "O'nun emirleri için can atın." (Mezmurlar 112:1). Şöyle yorumladılar: O'nun emirleri ve O'nun emirlerinin ödülü değil, daha ziyade Yaradan yapmamızı emrettiği için ve kişi Yaradan'a memnuniyet getirmek istediği için yerine getirmek ve bu nedenle kişi O'nun emirlerini yerine getirir. RADAK'ın orada söylediği gibi: "O'nun emirleri için can atın.", pozitif Mitzvot'tur [belirli eylemlere yönelik emirler.] Onları isteyerek, kendisine onları yapmasını emreden Yaradan'ın sevgisinden dolayı yapar. Bu nedenle, "can atın" der, yani kişi Mitzva'yı kovalar [Mitzvot'un tekili] ve onu tüm gücüyle, bedeniyle ve zenginliğiyle yapmaya çalışır.

Buna göre, Yaradan'ın Kendisinin bir kişiye Dvekut formunda ifşa olmasını istediğimiz yerde, ödül ve ceza gizli rehberliktedir. Aksi takdirde, O'nunla bağlantı kurmaya ihtiyacı olmazdı. Bunun yerine, Tora ve Mitzvot'u kendi çıkarları için yerine getirirler ve bundan yaşamlarında doyum elde ederlerdi. Fakat bir liderin olup olmadığını bilmek istemelerinin imkânsız olduğu yerde, yani dünya sadece maddesel şeyler tarafından yönetiliyorsa, Yaradan orada gizlidir çünkü dünyanın bir sahibi ve lideri olup olmadığını bilmelerine gerek yoktur. Bunun yerine, sanki cansızmış gibi, liderin doğa olduğunu söylerler.

Peki Yaradan doğanın düzenini bozmamak için ne yaptı? Doğaya bir ıslah yerleştirdi ve bu ıslaha "açık ödül ve ceza" denir. Bu, Yaradan'ın yarattığı doğayı bozmayacaklarına dair sıkı bir korumadır.

Bu nedenle, Yaradan'ın gizli kaldığı yerde, ödül ve cezanın ifşa olduğunu söylemeliyiz. Ve Yaradan'ın aşağıdakiler arasında hissedilmesi gereken yerde, ödül ve ceza aşağıdakilerden gizlenmelidir.

Sorduğumuzu artık yorumlayabiliriz: "Çünkü Efendi halkını terk etmeyecektir." ayeti hakkında, "iki nedenden dolayı: 1) halkının ve mirasının uğruna, 2) O'nun yüce adı uğruna" demeleri ne anlama geliyor?

"Aralarındaki fark nedir?" diye sorduk. Bilgelerimiz "Benim uğruma, benim uğruma yapacağım." ayetini açıkladılar (Masehet Sanhedrin 98): "Rabbi Alexandri dedi ki: 'Rabbi Yehoşua Ben Levi Rami şöyle demiştir: 'Zamanında 'diye yazılmıştır ve

'Hızlandıracağım ' diye yazılmıştır. Eğer ödüllendirilirlerse, hızlandıracağım. Eğer ödüllendirilmezlerse, zamanında.'". "Hızlandıracağım" ın anlamını yorumlamalıyız. Yaratılanların, O'nun yarattıklarına iyilik yapmak olan yaratılış amacı ile ödüllendirilmeye gelmeleri gerektiğini öğreniyoruz ve tüm işimiz kendimizi ihsan etme kaplarıyla ıslah etmektir çünkü sadece bu Kelim'de üst ışıklar kıyafetlenebilir ve böylece ışık ve Kli arasında form eşitliği olur. Bu, utanç ekmeğine sahip olmamak için Tzimtzum'un ıslahıdır. Bundan şu sonuç çıkar ki, bunu düzeltmek insanın elindedir.

Buna, O'nun yarattıklarına iyilik yapmak olan "amaca ulaşmayı hızlandırmak" denir. Bunu sadece otoritemizi iptal ederek yapabiliriz ve ancak o zaman her şeyi ihsan etmek için almak mümkün olur. Bu nedenle, Yaradan bolluğu verdiği zaman "halkına ve mirasına" verir. Yani, her şey O'nun olarak kabul edilir ve aşağıdakinin kendi otoritesi yoktur çünkü kendi otoritesini iptal etmiştir. Bu nedenle, "O terk etmeyecektir." aksine "halkına ve mirasına" ihsan eder.

Fakat eğer "ödüllendirilmezlerse", yani otoritelerini iptal etmek istemiyorlarsa ve bolluğu almaya layık değillerse buna "zamanında" denir. O durumda Yaradan "O'nun yüce adı uğruna" çalışır ve Yaradan'ın adı, İyilik Yapan İyi'dir. Bu nedenle, onlara ihsan eder çünkü O İyi ve İyilik Yapan'dır, ve bu "O'nun yüce adı" olarak adlandırılır.

"Büyük bilgelerimiz, 'İsrail toprağında, O'nun halkı ve mirası uğruna. Yabancı ülkelerde, O'nun yüce ismi uğruna. 'derler." diye yazılanın anlamı budur. Çalışmada "İsrail toprağı" ile "O'nun halkı ve mirası" arasındaki ilişki nedir? Çalışmada "İsrail toprağı", kişi tüm eylemlerinin Yaşar-El [doğrudan Yaradan'a] olmasıyla ödüllendirildiği ve kendi iyiliği için hiçbir şey yapmadığı zamandır. Demek ki "Efendi terk etmeyecek." Aksine, ihsan etme kaplarına sahip oldukları için onlara haz ve mutluluk verir. Bu sebeple onlara "O'nun halkı ve mirası" denir, kendilerine ait bir otoriteleri olmadığı için.

Tersine, yabancı ülkelerde, onlar hala İsrail toprağında değilken, eylemleri hala Yaradan'ın iyiliği için, yani Yaşar-el olmadığına, bu ancak, amacı O'nun yarattıklarına iyilik yapma arzusu olan, "yukarıdaki açısından" olarak kabul edilen, yukarıdan bir uyanış iledir. Buna "zamanında" denir ve "O'nun yüce adı uğruna" olarak adlandırılır, ki orada O'nun yüce adı Yaradan'ın adıdır, bu da İyilik Yapan İyi'dir. Ayrıca, "yüce", Hesed [merhamet] anlamına gelir, yani O'nun tarzı ihsan etmektir. Bu nedenle, sadece yukarıdan uyanış perspektifinden "Efendi terk etmeyecektir." zira aşağıdakilerin perspektifinden, onlar hala Yaradan'ın onlara haz ve mutluluk bahşetmesine layık değiller.

Bu nedenle, buradan çıkan sonuç şudur ki, kişi çalışmada yaşadığı tüm düşüşlerde, görmediği halde ödül ve cezaya inanmalıdır. Düşüşteyken bile Yaradan'ın kendisini

terk etmeyeceğine inanmalıdır. Yaradan onu çalışmadan çıkardığında bu bir cezadır, zira çalışmada hiçbir tat hissetmemesi, sadece, Yaradan onu dışarı attığındandır, yani kişi artık Yaradan'ın bir işçisi olmak istemediğini düşünmemeli, aksine onu istemeyen Yaradan'dır. Bunun bir ceza olduğuna inanmalı ama aynı zamanda bunun intikamdan kaynaklanmadığına, bunun yükselmek ve arzulanan hedefe ulaşmakla ödüllendirilmesini sağlayacak ıslahlar olduğuna inanmalıdır.

Tanrı'ya Hizmet Edeni O'na Hizmet Etmeyenden Nasıl Ayırabiliriz?

Makale No. 29, Tav-Şin-Mem-Het, 1987-88

Bilgelerimiz [Masehet] Ketubot'ta şöyle yazar: "Hiya Bar Ashi, Rav'ın 'Meyve vermek, İsrail ülkesindeki tüm verimsiz ağaçların kaderidir', çünkü Ağaç meyvesini verdi, incir ağacı ve asma güç verdi.'" dediğini söyledi.

MAHARSHA bunu, "Doğası gereği meyve vermeye uygun olmayan verimsiz bir ağaç olmasına rağmen, yine de meyve verecektir." şeklinde yorumlamaktadır. Bunun bize çalışmada ne öğrettiğini anlamalıyız.

Sulam [Zohar üzerine Baal HaSulam yorumu], onun "Harflerle İlgili Deneme" ("Zohar Kitabının Girişi", Madde 23) üzerine yorumunda şöyle yazar: "Tanrı'nın onları birbirine zıt yarattığı bilinmektedir. Dört ABYA da Keduşa (kutsallık) dünyası olduğu için, onlara zıt dört ABYA da Tuma'a (safsızlık) dünyası vardır. Bu nedenle, Asiya dünyasında Tanrı'ya hizmet eden ile O'na hizmet etmeyen arasında hiçbir ayrım yoktur. Buna göre, iyiyi kötüden nasıl ayırt edebiliriz? Ancak, çok önemli bir inceleme vardır ki o da başka bir tanrının verimsiz olduğu ve meyve vermediğidir. Bu nedenle, onda başarısız olan ve ABYA da Tuma'a yolunda yürüyenlerin kaynakları kurur ve onlar manevi meyvelerin nimetlerinden mahrum kalırlar. Böylece tamamen kapanana kadar solarlar. Bunun tersi ise kutsallığa bağlı olanlardır.

Onların çalışmaları kutsanmıştır: 'Akan suların kenarına dikilmiş, meyvesini mevsiminde veren ve yaprağı solmayan bir ağaç gibi ve yaptığı her şeyde işi yolunda gider. Bu, Asiya dünyasında, onun kutsallıkta mı yoksa tam tersi mi olduğunu bilmek için tek incelemedir.

Maneviyatta “meyvelerin” anlamını anlamalıyız. “Meyveler” kelimesi, “Büyük bir anlaşıma yaptım ama henüz meyve vermedi.” demeye benzer şekilde “kârlar” anlamında kullanılır. Bu kişinin bundan hâlâ kâr etmediği anlamına gelir. Çalışma konularında, bir kişinin Tora ve Mitzvot’un [emirlerin/iyi işlerin] yükünü üstlenmeye başladığında, cennet korkusu ve Mitzvot’un önemi, özellikle Tora’nın önemi hakkında sahip olduğu anlayışını yorumlamalıyız. Kişi yirmi ya da otuz yaşındayken Yaradan’ın çalışması yani cennet korkusunun, Tora ve Mitzvot’taki hissin ne olduğu hakkında fazla bir şey bilmez.

Kişi, Tora ve Mitzvot’ta birkaç yıllık meşguliyet sahibi olduğunu görse de, Tora ve Mitzvot’la meşgul olmaya zorunlu hale geldiğinden beri sahip olduğu anlayışta hiç ilerleme kaydetmemiştir. Yani, büyüdükçe, muhtemelen Yaradan çalışmasına ilk başladığı zamandan farklı niyetlere sahip olacağını düşünürdü. Ancak aynı niyette kalmıştır ve kendisi hakkında söylenen genel görüşe katılmaktadır, zira onlar kişinin Tora ve Mitzvot’u tüm detayları ve incelikleri ile uyguladığını gördüklerinde, ona saygı duyarlar ve onu yüceltirler, çalışmalarından dolayı onurlandırırılar.

Bu nedenle, kişi “Bütün dünya sana erdemli olduğunu söyler.” safhasındadır. Bu nedenle “Yaradan’ın hizmetkârı” denen bütünlüğe hiçbir zaman ulaşamaz. O, “kendisinin hizmetçisi” olarak kalır. Yani yaptığı tüm işler kendi yararınadır. Buna “O’na hizmet etmeme” denir. Bunun yerine, Yaradan için değil, kendisi için çalışır.

Çalışma konularında, “O’na hizmet etmeme” safhasına gelmeden önce Yaradan’ın hizmetkârı olmak imkânsızdır, çünkü bunlar iki derecedir ve kişinin daha düşük seviyede olmadan, daha yüksek bir seviyeye çıkması imkânsızdır. Bilakis, kişi önce “O’na hizmet etmeme” derecesine girer. Yani insan, kendi menfaati için çalıştığı müddetçe buna “O’na hizmet etmeme” denildiğini hissetmelidir.

Ayrıca, “O’na hizmet etmeme”, kişinin çalışmada “O’na hizmet etmeme” olarak adlandırılan Lo Lişma [O’nun uğruna değil] safhasında olduğunu gördüğü anlamına gelmez. Bunun için mazereti ne olursa olsun, safhayı kabul eder, zira sebepler durumu değiştirmez. Dolayısıyla kişi o halde kalmayı kabul ederse, bu hala “O’na kulluk etmeme” safhasında olmamak olarak kabul edilir.

Kişi, “O’na kulluk etmemek” safhasında olduğunu görünce hem kitaplardan hem de yazarlardan tavsiyeler arar. Bu kontrolden çıkamayacak kadar alçak ve kendini sevmeye dalmış olması ona acı verir ve sonsuza kadar böyle kalacağından korkar. İşte buna “O’na hizmet etmeme” safhasında olmak denir.

Ancak şunu sormalıyız, bir kişi “Ona kulluk etmeme” durumunda olduğunu gördüğü safhaya ne ad vermelidir? Yani kişi, kendini sevmeye battığı ve içinde -hiç hayal

etmediği- tüm hayvani şehvetlerin uyandığı bir safhaya, “O’na kulluk etmeme” safhasına geldiğindedir. Bu tür düşünceler ve arzular uyanır ki kutsallık ile ödüllendirilmek için çabaladığı, yatırım yaptığı çalışmaya göre, bunun için kutsallık ile ödüllendirilmemiş olmasına rağmen, en azından kendisini canavarca şehvetlerden kurtulmuş olarak görmeliydi.

Aksi takdirde, kişi sorar, Bilgelerimiz, “Ödül, acıyla eşleşir” dedi, yani kişi gösterdiği emeğin mükâfatını alır. Yine de şimdi bu çabayı gösterdiğini görür fakat ne ödül almıştır? Daha da kötüleşmeyi. İhsan etme çalışmasına başlamadan önce, Yaradan’ın hizmetkârı olduğunu biliyordu. O zaman bile daha yüksek dereceler olduğunu, yani Lişma’yı [O’nun uğruna] çalışanlar olduğunu bilmesine rağmen, Lişma çalışmasının seçilmiş bir azınlığa yönelik olduğunu biliyordu. O zaman, seçilmiş birkaç kişi arasında sayılmamasına rağmen, çevresinin geri kalanı gibi Yaradan’ın bir hizmetkârı olarak görüldüğünden emindi. Ama şimdi Yaradan adına çalışmak istediği için geriye gidiyor. Yani, eskisinden daha kötü olduğunu hissediyor. Bu şu soruyu gündeme getirir, bilgilerimizin “Ödül acıyla eşleşir” dediği neredir?

Gerçek şu ki, Baal HaSulam’ın dediği gibi, kişi birazcık kutsallık ile ödüllendirilmek için çok çaba harcadığından, bununla gerçeğin niteliğini elde etmekle ödüllendirildi. Yani, kendi gerçek safhasının- içindeki kötülüğün, yani kendisi için alma arzusunun nasıl bu kadar dünyevi ve Yaradan’dan uzak olduğunun – farkındalığıyla yukarıdan ödüllendirildi. Bu demektir ki, çalışmaya başlamadan önce, durumunun alçaklığını hiçbir şekilde anlayamadı.

Aksine, daha önceki makalelerde söylediğimiz gibi, Zohar, “eğer günahı kendisine bildirilirse” ayetini, Yaradan’ın ona günah işlediğini söylediği ya da Tora’nın kişiye günah işlediğini bildirdiği şeklinde yorumlar. Çünkü kişi, kendisine daha yakın ve peşin hükümlü olduğu için kendi içindeki kötülüğü göremez ve yazılmıştır ki, “Rüşvet akıllıların gözlerini kör eder,” ve körler göremez. Bu sebeple insan, içindeki kötülüğü tek başına göremez. Bunun yerine, Zohar’ın sözleriyle, Tora veya Yaradan’ın bildirmesi kabul edilen, yukarıdan kişiye bildirilir. Her ikisi de bize bir hususla açıklanır, yani kötülüğün farkındalığı yukarıdan bilgi olduğu için, kişinin kendisinden değil yukarıdan gelir.

Bununla insanların sorduklarını yorumlayabiliriz: Bir taraftan atalarımız (Nida 30b), “O yeminlidir, ‘Erdemli ol ve kötü olma, bütün dünya sana erdemli olduğunu söylese bile kendi gözlerinde kötü ol.’” dediler.

Şöyle sorarlar; Fakat Mişna (Avot, Bölüm 2), “Kendi gözünde kötü olma.” diyor, o halde nasıl oluyor da onlar “Kendi gözünde kötü ol.” diyorlar?

Bunun birçok cevabı vardır. Yukarıda söylenenlere göre, kötülüğün farkındalığı yukarıdan gelir ve bir kişi Yaradan adına çalışmaya gelmek için Tora ve Mitzvot'ta çaba göstermedikçe kötülüğün farkına varamaz. O zaman ona yukarıdan kötülük gösterilir ve ancak o zaman kişi kötü olduğunu görebilir. Doğal olarak, böyle bir safhada, kendisine kötü olduğu yukarıdan gösterildiğinde, eylemleriyle yargılansa da kişi dünyaya erdemli görünür zira kimse yukarıdan bir başkasına ne gösterildiğini bilemez.

Bununla ilgili şöyle söylenmiştir “Bütün dünya sana erdemli olduğunu söylese de” onlar seni, yani niyetlerini bilmediklerinden, sen yine de doğruyu bilmelisin. Bu nedenle, “Kendi gözlerinde kötü ol.” dediler. “Kendi gözünde”, dünyanın sizin dışsallığınıza baktığı gibi anlamına gelmez. Aksine, “kendi gözünde” senden başka kimsenin göremediği niyetin formu anlamına gelir. Buna “kendi gözünde” denir. O zaman, “Kendi gözünde kötü ol” yazıldığı gibi, kötü olduğunuzu göreceksiniz.

Ancak, yukarıda belirtildiği gibi, bir kişi, hakikate ulaşmak için Tora ve Mitzvot'ta büyük çaba sarf edene kadar, kişi kötü olduğu gerçeğini göremez. Ancak o zaman, “O'na kulluk etmeme” safhasında olduğu yukarıdan gösterilir. Fakat kişi kendi başına, yukarıdan yardım almadan kötü olduğunu göremez. “Kendi gözünde kötü olma” yazılı olanın anlamı budur. Bu, kendi bakış açısından, bir kişinin kötü olamayacağı anlamına gelir. Aksine, bu yukarıdan yardım gerektirir.

Bu nedenle kişi, maneviyattaki safhasını, nerede olduğunu, yani “Yaradan'ın hizmetkârları” olarak adlandırılanlardan mı yoksa “ona kulluk etmeyen” olarak adlandırılanlar arasında mı olduğu hakkındaki gerçeği Yaradan'dan kendisine bildirmesini istemelidir. Ama kişi, kendi başına bilemez. İşte bu nedenle, “Kendi gözlerinde kötü olma.” dediler.

Şimdi sorduğumuz şeyi açıklayacağız, Kişi gerçekten “O'na kulluk etmeme” safhasında olduğunu görüyorsa, yani çalışmada hiç ilerlemiyor geriliyorsa ve herhangi bir ödül olmadan, çalışması boşunaysa, içinde bulunduğu safhayı nasıl adlandırmalı? Kişi, bilgelerimizin “Ödül, acıyla eşleşir.” dediğine inanmalıdır, fakat o, bu ihsan etme işine en başta başlamamasının daha iyi olacağını açıkça görür. Çalışmada sadece alçaldığını, yükselmediğini görür. Buna göre, “O'na kulluk etmeme” safhasının “düşüş” olarak adlandırılması gerekirdi.

Ancak, “O'na kulluk etmeme” olarak kabul edilen daha aşağı bir dereceye ulaşmadan daha yüksek bir dereceye ulaşmanın imkânsız olduğunu söylediğimize göre, bu durum bir “düşüş hali” olarak değil, aksine bir “yükseliş hali” olarak kabul edilir zira yol böyledir: Alt derece, üst derecenin gerekçesi ve nedenidir. Dolayısıyla bu düşüş, düşüş halinde olduğunu hissettiğinde daha yüksek bir dereceye çıkmasına neden olur.

Yani, “Ödül, acıyla eşleşir.” Başka bir deyişle, “O’na kulluk etmeme” safasında olmanın ıstırabı ölçüsünde, bu, o halden çıkmak ve “Yaradan’a hizmet etmek” denilen daha yüksek bir dereceye yükselmek için kişinin tavsiye ve nasihat aramasına neden olur. Bu nedenle bu safhaya “bir yükseliş zamanı” ve “hedefe doğru ilerleme safhası” denir. Her halükârda “O’na kulluk etmeme” zamanda bile düşüşler ve yükselişler olur ve bu düşüşler de yükseliş olarak kabul edilir.

Açıklama: Bir düşüş, kişinin içindeki kötülüğün safhasını -neye gelebileceğini, yani insanı ne kadar alçaltabileceğini- görmesine neden olur. Yani, bir yükseliş sırasında, bir kişi manevi çalışma ve dua için tutkuya sahip olduğunda ve şimdi Yaradan’ın hizmetkârları arasında olduğunu düşündüğünde ve artık iyi bir tat hissettiği için kötü eğiliminden kurtulması adına Yaradan’a ihtiyacı kalmadığında, çalışmada düşüşte olduğu zamanlara bakar ve kendinden utanır. Düşüşlerini hatırlaması ona çok acı verir.

Fakat aniden “çatıdan derin çukura” düşer. Yani, hali hazırda cennette olduğunu düşünme safhasından, hali hazırda derin bir çukurda olduğunu görmeye başlar. Üstelik çukura nasıl ve ne sebeple düştüğünü de hatırlamaz. Çukura düştüğünde, orada bilinçsizdir, yani çukura nasıl düştüğünü hissetmez. Ancak bir süre sonra toparlanır ve çukurda olduğunu hissetmeye başlar. İyileşme süresi, bilinci yerine gelene ve içinde bulunduğu alçaklığı görene kadar bir dakika, bir saat, bir gün, iki gün veya bir ay sürebilir.

Daha sonra, bir kez daha yukarıdan çalışma için bir arzu ve özlem verilir. Bir kez daha yükseliş safhasındadır ve bu, düşüşün tadını çıkarabileceği zamandır. Yani yükseliş sırasında düşüşü deneyimlemenin faydalarını bilebilir, çünkü söylenene göre kişiye verilen cezalar, emirlerine uymayan kişiden intikamını alan etten kemikten bir kral gibi değildir. Aksine, burada bir ıslah meselesi vardır. Öyleyse, kişi düşüşlerden ne fayda sağladığını söyleyebilir?

Cevap şudur ki, düşüş insana düşüşte iken ondan öğrensin diye verilmemiştir. Düşüş sırasında kişinin bilinci kapalıdır. Yani, kişi düşüşte olduğunu hissetmez, çünkü o zamanda kutsallığın canlılığında bir miktar eksiklik hissedecek hiçbir canlı varlık yoktur, zira kişi dünyadaki herhangi bir kimsede maneviyat olduğu bilincini yitirmiştir ve tüm düşünceleri sadece kendini sevmeye, yaşamla ilgilidir.

Yani, yaşam olmadan yaşamamanın imkânsız olduğu bilindiğinden, hazzız bir yaşam olmadığı için, her biri ondan “haz” denilen yaşamı çıkarmak için doğru kıyafeti seçer. Bir kişi hayatından zevk alamayınca hemen “intihar etmek” denilen ölümü seçer.

Bu nedenle düşüş sırasında, kişi bir giysiden haz aldığında, onun için giysinin ne olduğu değil, bu giysiden ne kadar haz alabileceği önemlidir. Buna o sırada maneviyat

denmez, çünkü aldığı haz ona her şeyi unutturur, zira kişi o anda ruhuna uygun elbiselerde hazlar elde etmeye devam etmekle tamamen meşguldür. Buna batmış durumdadır. O zaman, düşüşe “ölüm” denildiğinden, “Yaradan’a hizmet etme” denen böyle bir gerçekliğin olduğuna dair hiçbir düşüncesi yoktur. Yani bir nebze de olsa kutsallığa bağlıken, maneviyat ondan uzaklaşmıştır. Bu nedenle, o zaman o, kutsallığın canlılığı olmadan, kişi “ölü” olarak kabul edilir.

Ancak sonrasında uyanır ve manevi hayattan yoksun olduğunu görmeye başlar. Düşüşten uyanışına, yaşamdan yoksun olduğunu hissetmeye başladığında “ölülerin dirilişi” denir. Diğer taraftan, ölü biri, yaşamla ödüllendirilmek isteyecek şekilde yaşamdan yoksun olduğunu hissetmez.

Ancak soru şudur: Onu kim canlandırdı? Bunun cevabı “Öldüren ve diriltten bir Kral”dır. Ve neden buna ihtiyacımız var? Cevap “ve kurtuluş getirir”dir. Bu, Yaradan’ın ona bir yandan “öldürme” denilen bir düşüş vermesi ve diğer yandan “ve diriltme” denilen bir yükseliş vermesiyle kurtuluşun geldiği anlamına gelir “ve kurtuluş getirir” diye yazıldığı gibi.

Öyleyse, kişi düşüşten ne zaman öğrenir ve bundan yararlanır? Kesinlikle düşüş sırasında değildir, çünkü o zaman kişi ölüdür. Ancak daha sonra, Yaradan onu dirilttiğinde, yani ona bir yükseliş verdiğinde, bu, düşüş sırasında ona ne olduğunu yani onun ne kadar alçaklıkta olduğunu, neyi arzuladığını ve ne beklediğini- ki eğer buna sahip olsaydı, kendini tam bir insan gibi hissedecekti- öğrenmesinin zamanıdır. O zaman, düşüşte olarak tüm yaşamının bir hayvanın yaşamından başka bir şey olmadığını görür.

Örneğin, çöpün çöpe ne zaman atıldığını ele alalım. Bölgedeki kediler, çöpe atılan bir hayvanın artıkları olduğunu hissettiklerinde onu bulup yerler. Yemekten aldıkları güçle her biri başka hazlar elde etmek için yerine koşar. Bir kişi yükseliş sırasında gözlemlerse, aklını ve kalbini canavarca şehvetlerle meşgul etmeye değmeyeceğini anlar. Şimdiki gözlerinde, bu tam bir çöptür. Böyle bir hayata baktığında midesi o kadar bulanır ki kusmak ister.

Buradan, düşüşün en büyük yararının, kişinin kendi alçaklığını, hangi safhaya gelebileceğini görmesi olduğu sonucu çıkar ki onu bu alçaklıktan yalnızca Yaradan çıkarmıştır. Bu, Yaradan’ın büyüklüğünü görmenin zamanıdır zira O bir kişiyi boğulabileceği ve Sitra Ahra’nın [öteki taraf] ellerinde sonsuza kadar kalabileceğini “balçık çamurdan” çıkarabilir ve sadece Yaradan onu oradan çıkarmıştır.

Buna göre, düşüş sırasında kişinin düşüş zamanı hakkında yazılan her şeyi okuması gerektiğini görebiliriz. Bu okumadan, Yaradan’dan ruhu için nasıl talep edeceğini

öğrenecek ve böylece O, onu bir kez daha çöpe atmayacaktır. Ayrıca, “Öldüren ve diriltten ve kurtuluş getiren bir kral” denildiği gibi, kendisini dipsiz kuyudan yükselttiği için Yaradan’a nasıl teşekkür edeceğini de bilecektir. Yani kurtuluş düşüşlerden ve yükselişlerden doğar.

Böylece “O’na kulluk etmeme” denilen birinci aşamayı tamamladıktan sonra “Yaradan’a kulluk” dönemi başlar. Yani, “O’na hizmet etmeme” safhasından çıkmak için her türlü tavsiye ve taktiği denedikten sonra, yukarıdan yardım alır, Zohar’da yazıldığı gibi, “Arınmaya gelene yardım edilir.”, “Ona, kutsal bir ruh vererek.” Bununla kişi, kendini sevmenin yönetiminden çıkar ve sadece ihsan etmek için çalışabilir.

O halde bir insan Yaradan’ın hizmetkârı olmaya nasıl gelebilir? Yukarıdan bir ruhla ödüllendirilerek. Bu, kişinin şimdi meyve veriyor olması olarak kabul edilir. Ve meyve nedir? Kişinin bir ruhla ödüllendirilmiş olmasıdır. Bu meyvedir. Başka bir deyişle, kişi “ruh” denilen meyvelerle ödüllendirilmeden önce Yaradan’ın hizmetkârı olamayacağını bilmelidir. Bunun yerine, kişinin doğduğu doğaya, yani kendini sevme doğasına karşı çıkamayacağı yukarıdaki nedenden dolayı, “O’na hizmet etmeme” denilen kendine hizmet ediyor olmalıdır. Daha ziyade, bu mucizeyi sadece Yaradan yapabilir.

Bununla bilgilerimizin söylediklerini yorumlamalıyız: “Meyve vermek, İsrail ülkesindeki tüm verimsiz ağaçların kaderidir” Yani, bir kişi Eretz Yaşar-El (İsrail Ülkesi) ile ödüllendirildiğinde, bir ruhla ödüllendirilmesiyle, her şey ıslah olmuş olur yani meyve vermeyen “verimsiz ağaçların” niteliği bile. Bu, “O’na hizmet etmeme” dönemine atıfta bulunur ki “günahlar ona erdem gibi olur” da olduğu gibi, bu dönem de ıslahı alır.

Başka bir deyişle, kişinin “O’na hizmet etmeme” safhasında olduğunu hissetmeden Yaradan’ın hizmetkârı olması imkânsızdır. Yani, kendini sevme halindeyken sahip olduğu düşüşler ve yükselişler aracılığıyla, bu yükselişler ve düşüşler aşamalar ve derecelerdir ki kişi böylece bütünlüğün yerine tırmanabilsin ve ardından her şey kutsallığa girer çünkü bu şeylerin tümü, kişinin bütünlüğe ulaşmasına yardımcı olmuştur.

Artık doğası gereği meyve vermeye uygun olmayan “verimsiz ağaçların” yine de meyve vereceğini anlayabiliriz. Yani, bir kişi Lo Lişma’dayken, bu safha meyve vermekten, yani çalışmada anlayış ve Tora ile ödüllendirilmekten, Kral’ın sarayına girmekle ödüllendirilmekten uzaktır. Ama Lo Lişma safhasında, bu tam tersidir: O, Yaradan ile Dvekut’tan (bütünleşmekten) uzaklaşır. Yine de İsrail topraklarına girmekle ödüllendirildikten sonra, “verimsiz ağaçlar” olarak adlandırılan tüm Lo Lişma meyve

verecek, yani “ruh” olarak adlandırılan üst ışık bu Kelimlerde de olacaktır. Çünkü her şey kutsallığa gelir.

Dostlar Meclisinde Ne Aranmalıdır?

Makale No. 30, Tav-Şin-Mem-Het, 1987-88

A talarımız şöyle der (Avot, bölüm 1:6): “Kendin için bir rav (öğretmen) yap, kendine bir dost satın al ve herkesi erdemine göre yargıla.”

“Kendine bir dost satın al” sözünün, “Herkesi erdemine göre yargıla” sözüyle bağıni anlamalıyız. Ayrıca, Matan Tora’da (Tora’nın Veriliş, s 30), “Dostunu kendin gibi sev” Mitzva’sının (emir/iyi iş), Dvekut’a (bütünleşme), Yaradan sevgisine ulaşmak için olduğu yazılmıştır. Şöyle yazar: “Tora’nın, kişinin dostuyla ilişkisi ile ilgili kısmının, kişiyi arzulanan hedefe getirmeye çok daha muktedir olduğunu düşünmek mantıklıdır. Bu böyledir çünkü Yaradan ve insan arasındaki Mitzvot’taki (Mitzva’nın çoğulu) çalışma, sabittir, özeldir ve zahmetli değildir, kişi buna, kolayca alışır ve alışkanlıkla yapılan şeyler, kullanışlı değildir. Fakat insan ve insan arasındaki Mitzvot, değişken ve düzensizdir ve talepleri, nereye dönerse dönsün kişinin etrafını sarar. Bu nedenle, onların çözümü, çok daha nettir ve amaçları yakındır.”

Bu demektir ki kişi, form eşitliğiyle ödüllendirilmeye gelmek zorundadır, yani bütün düşüncesi ve arzusu, kendisi için değil, sadece Yaradan için olmalıdır. Bu, Tzimtzum’un (kısıtlama) ıslahından gelir. Bu demektir ki Yaradan’ın bakış açısından O, dünyaları, yarattıklarına iyilik yapmak niyetiyle yarattı. Atalarımızın açıkladığı gibi, Yaradan, vekalet eden meleklerle, dünyanın yaratılışının, hiç misafiri olmayan ama bolluk ve berekete sahip bir kral gibi olduğunu söylemiştir.

Diğer bir deyişle, O, misafirleri O’nun sarayında yemek yediğinde hoşnut olur, fakat utançtan kaçınmak için haz ve memnuniyeti, Yaradan’ı hoşnut etmek amacıyla almaları gereken bir ıslah vardır. Ancak, ilk derece, ihsan etmek için ihsan etmektir. Kişi, ihsan ederken tıpkı Yaradan’ın zevk aldığı gibi, zevk almalıdır. Atalarımızın söylediği gibi (Zohar, VaYera, madde 399), “Yaradan nezdinde, Dünya’nın yaratıldığı günkü kadar

büyük bir sevinç olmamıştır, O'nun, gelecekte erdemlilerle birlikte sevinmeye yazgılı olduğu gibi.”

Görüyoruz ki dünyanın yaratıldığı gün, Yaradan nezdinde, büyük bir sevinç vardı. Diğer bir deyişle, ihsan etmeyi istemekte, büyük bir sevinç hissetti. Öyle anlaşıyor ki eğer kişi, ihsan etme eylemini yerine getirdiğinde, büyük bir sevinç hissetmiyorsa form eşitliği söz konusu değildir. Kişi, her ne kadar eylemde ihsan ediyor ve başkalarını sevmeye bağlanıyor olsa da eylem, Yaradan'ın sahip olduğu sevince benzer bir sevinçle yerine getirilmelidir. Dolayısıyla, burada, sevinçte eşitlik yoktur.

Bu nedenle, kişinin yapması gereken iki şey vardır:

- 1) Beden, ihsan etme formunda çalışmak istemese bile, zorlanmalıdır. Ancak, kişi, eylemleri yerine getirmek zorunda olmadığında daha mutlu olacağı için, kural gereği, zorla hareket ettiğinde mutlu olamaz. Yine de kişi, zorla çalışmalıdır. Buna, “içindeki kötülüğü zorlamak ve boyun eğdirmek” denir. Ancak, ihsan etme eylemiyle gelmesi gereken sevinç, burada yoktur. Sevinç söz konusu olduğunda zorlamanın olduğu yerde, kişi kendini mutlu olmaya zorlayamaz. Sevinç, kişinin memnuniyetinin sonucudur ve hazzın olduğu yerde, “zorlama” söz konusu değildir. Bu nedenle, hiçbir sevinç ya da haz, zorlamadan gelmez.
- 2) Bizler, Yaradan çalışması için sevince ihtiyacımız olduğunu söylüyoruz ve dediğimiz gibi sevinç, yalnızca kişinin zevk aldığı bir şeyin sonucudur. Dolayısıyla, insan sadece zorlama eylemleri gerçekleştirebildiğinden buna, “eylem” denir. Eylem, aklın hemfikir olmadığı bir şeydir. Kişi, kendini zorlamaya başladığında, “arınmaya gelen” safhasına geldiği düşünülür.

Burada başka ne eksiktir? Sadece, onun memnuniyetini uyandıracak bir şey. Bunun ona, yukarıdan verildiğini söylemeliyiz. Buna, “ona yardım edildi” denir. Ne ile yardım edildi? Zohar der ki: “Kutsal bir ruh ile.” Kişi, bununla ödüllendirildiğinde mutlu olur. Öyle anlaşıyor ki kişi, sevinçle çalışmalıdır dediğimizde bu, kişi eylemleriyle yukarıdan uyandırılışı, uyandırılmalıdır anlamına gelir çünkü kişi, ihsan etme eylemlerine bağlandığında, sadece yukarısının yardımıyla sevince gelebilir.

Aslında, burada bir soru doğar: “İhsan etme eylemlerini, neden sevinçle yerine getirmek gerekir?” Sebep basittir: Burada form eşitliği yoktur çünkü Yaradan, verdiği zaman sevinç hisseder. Fakat kişi, verdiğinde sevinç hissetmezse form eşitliği yoktur.

Ancak burada, form eşitliğinden daha önemli bir mesele vardır. Kişi, üzüntü hali içindeyken her nereye bakarsa baksın, maddesellikte olduğu kadar, maneviyatta da yalnızca karanlığı gördüğünden, yaşamını anlamsız gördüğünde, siyah gözlük takan biri gibidir. Nereye bakarsa baksın sadece karanlığı görür.

Bu aşamada kişinin, Yaradan'ın rehberliğine ters düştüğü düşünülür, zira Yaradan'ın dünyayı, 'İyilik Yapan İyi' olarak yönettiğini söyleyemez.

Bu aşamada kişi, inançsız kabul edilir. Dolayısıyla, burada mesele artık form eşitliği değil inançsızlıktır, zira kişi, inançla ihtilaf halindedir. Öyle görünüyor ki insan, daima sevinç içinde olmalı ve Yaradan'ın yaptığı her şeyi, sadece iyilikle yaptığına, mantık ötesi inanmalıdır. Ancak, ihtiyacımız olan şeyin, mantık ötesi inanç olduğuna da inanmalıyız.

Mantığımıza göre Yaradan, bize açık rehberliği ile davranışa daha iyi olurdu gibi görünür. Fakat Baal HaSulam, Yaradan'ın her şeyi "mantık dahilinde" denilen, yani maddesel beden de Yaradan'ın tüm dünyayı iyilikle yönettiğini anlayacağı, alma kaplarının içine veremeyeceğini söylemeliyiz, der. Neden O, özellikle mantık ötesinin Kelim'ini (kaplar) seçer? Yaradan, bu Kelim'i seçer çünkü gerçekten de onlar en iyisidir, çünkü onlar vasıtasıyla gerçek bütünlüğü ediniriz ve o zaman şu ayet gerçek olur: "Ve sen, Efendin Tanrı'nı tüm kalbinle seveceksin." Atalarımız şöyle der: "Her iki eğiliminle -iyi eğilim ve kötü eğilim."

O zaman, beden de Yaradan'ın, yarattıklarına verdiği haz ve memnuniyeti hisseder ve mantık ötesi inanca gerek kalmaz. Öyle anlaşılıyor ki insan için temel gereksinim, ihsan etme çalışması yaparken 'mantık dahilinde' olarak adlandırılan, kendi için almanın, bundan ne alacağını görmediğinde memnuniyet içinde olmasıdır, aksi takdirde, inançla ihtilaf halinde olur.

Öyle görünüyor ki kişi, kutsal çalışmayı mantık ötesi yapmalıdır çünkü bunlar, kişiyi bütünlüğe getirmeye uygun olan Kelim'dir. Daha önce söylediğimiz gibi, sadece mantık ötesinde, iyiliksever formunda olan Yaradan'ın rehberliğinden haz alabiliriz. Ve buna, "sağ" denir.

Baal HaSulam'ın dediği gibi, kişi, "mantık ötesi inanç" denilen, sağ çizgide yürümeye çalışmalı, çoktan Yaradan'a tam inanç ile ödüllendirildiğini ve organlarının, Yaradan'ın tüm dünyayı iyilikle yönettiğini hissettiğini, resmetmelidir.

Bu nedenle, şunu sormalıyız; "Eğer, sağ çizgi bu kadar önemliyse neden sol çizgiden de gitmek zorundayız? Sol çizginin amacı nedir?". Cevap şudur; mantık dahilinde kendi durumumuzu bilmek için. -inancımızın ölçüsü, Tora'yı ne kadar edindik ve dua sırasında Yaradan'ı nasıl hissediyoruz, vb-

O zaman, mümkün olan en düşük seviyede olduğumuzu hissetmeye başlarız. Bu, neden sağ çizgiye geçtiğimizde, mantık ötesi çalışmamız gerektiğini görmemiz içindir. Diğer bir deyişle, sol çizgi, mantık dahilinde, bize kendi durumumuzu gösterdiği

zaman, orada mantık ötesi gitmek için bir yer açılmış olur. Ancak, her zaman sağ çizgide olsaydık bu, sağ olarak değil, tek çizgi olarak kabul edilirdi.

Diğer bir deyişle, bunun gerçekte olduğumuz yer olduğunu, mantık dahilinde ve mükemmel Gadlut'ta (büyüklük/yetişkinlik) olduğumuzu düşünürdük. Ama gerçekte, sadece mantık ötesi bütünlük içinde oluruz, bu nedenle, iki çizgimiz olduğunda sağ çizgi dediğimiz, mantık ötesi meselesinden bahsedebiliriz.

Öyle anlaşılıyor ki sağ çizgi, sol çizgiye yardım eder çünkü kişi, kendisinin memnuniyet içinde olduğunu resmeder, çalışmasının mükemmelliğinden hoşnut olur ve sol çizgiye geçtiğinde tamamen karanlık bir dünyada olduğunu görür. Yani, halen kendini sevmeye batmış olduğunu ve kendine-sevgiden çıkmak için umudu olmadığını görür ve hisseder.

O zaman, kalbinin derinliklerinden gelen bir dua için, yeri olur. Sağ çizgi koşulu, çalışmanın mükemmelliğini gördüğü bir aşamada olduğunu imgelediği zamandır. Diğer bir deyişle, mantığı ona, “olabilecek en düşük seviyede olduğunu biliyorken, neden kendini tam inançla ödüllendirilmiş bir insanın durumuyla kıyaslıyorsun?” demesine rağmen, bu aşamada, ilerlemesini söyleyen hocasının inanç emrine, mantık ötesi inanır. Yaradan'ın hizmetkârı olmak isteyen bir kişiye yakışmayan, düşük bir seviyede olduğunu hisseder.

Kişi, sonrasında sağ çizgiye ilerler ve sol ona, sağ çizgide çalışması için yer açar. Ancak, şunu hatırlamalıyız, gerçeğin yolunda çaba sarf etmeden yürümek zordur. Dolayısıyla, kişi, bu iki çizgiden sonra “Yaradan ona ruh verir” denilen, orta çizgiye gelir. Ve özellikle, Yaradan'ın kurtuluşuyla tam bir inanca gelir. Fakat doğası gereği, insan bunu kendi başına başaramaz.

Yukarıda söylenenlerle dostlar meclisi meselesini anlayabiliriz. Bir araya geldiklerinde, neyi tartışmalıdırlar? Öncelikle amaç, herkes için net olmalıdır -bu buluşma, dost sevgisi sonucunu vermeli, her biri, “başkalarını sevmek” denilen, dost sevgisine uyanmalıdır. Ancak bu, yalnızca bir sonuçtur. Bu güzel neticeye sahip olmak için, sevgi üretecek eylemlere geçilmelidir.

Ve sevgiye dair, iki form vardır: 1) Kişinin çaba sarf etmediği, doğal sevgi. Burada kişi, sadece bunu bozmamaya dikkat etmelidir. 2) Kişinin başkalarına iyi şeyler yaparak, buna gelmesi. Kişinin başkasına hediye vermesi, sevilmesine neden olduğundan, bu da doğası içindedir. Bu nedenle, birkaç kişi bir araya gelip, dost sevgisi üzerinde çalışmak istediğinde, ellerinden geldiği kadar birbirlerine yardım etmelidirler.

Ve bununla ilgili pek çok anlayış vardır, zira herkes aynı değildir yani birisinin ihtiyaç duyduğuna, diğeri ihtiyaç duymaz. Ancak, hepsinin eşit olduğu, tek bir şey vardır: her

biri, yüksek morale ihtiyaç duyar. Bu demektir ki dostlar, iyi bir ruh halinde olmadığı zaman, gereksinimleri açısından aynı değildirler. Daha ziyade her birinin, mutsuz olmak için kendi sebebi vardır.

Dolayısıyla, herkes, diğerine nasıl moral vereceğini düşünüp taşınmalıdır. Bu nedenle, dikkatli olmalı ve başkalarının kötü hissetmesine sebep olacağı için, gruba üzüntü verecek şeyleri getirmekten kaçınmalıdır. Ve sonra kişi, eve gittiğinde kendine şunu sorar; “Gruba giderek ne elde ettim? Düşük bir seviyede olduğumu bildiğim için, üzülmemi miyim? Sanki gruba, bana üzüntü getirsinler diye gitmiş gibiyim. Öyleyse zaman kayıydı. Onlara gitmesem belki daha iyi olurdu.” Sonra muhtemelen şöyle der; “Gruba gitmem gereken bir dahaki sefer, onlardan kaçınmak, uzak durmak için bahaneler uyduracağım.”

Öyle anlaşılıyor ki her biri, gruba yaşam ruhu ve umut verip, enerji aşılmalıdır. Dolayısıyla, her bir dost, kendine şunu söyleyebilmelidir; “Şimdi çalışmada, temiz bir sayfa açıyorum.” Diğer bir deyişle, gruba gelmeden önce, Yaradan çalışmasının gelişiminde hayal kırıklığına uğramıştı, fakat şimdi, grup onu, yaşam ve umutla doldurdu.

Bu nedenle, grup vasıtasıyla üstesinden gelme gücü ve güveni kazanır çünkü artık bütünlüğü elde edeceğini hisseder. Fethedilemeyecek kadar yüksek bir dağla karşı karşıya olduğu ve bunun, gerçekten de ürkütücü bir engel olduğuna dair tüm düşüncelerinin, artık önemli olmadığını görür. Tüm bunu, grubun gücünden almıştır çünkü her biri, gruba cesaret ve yeni bir atmosfer ruhu aşılama çalışmıştır.

Fakat kişi hem maddesel hem de manevi açıdan mutsuzluk aşamasında olduğunu hissettiğinde ve gruba gitmesi gerektiğinde ne yapabilir? Yine de atalarımız şöyle demiştir; “Kişinin kalbindeki endişe? Bırakın, onu başkalarıyla konuşsun.” Diğer bir deyişle, dostlarına bunu söylemelidir, belki yardım önerebilirler.

Eğer böyle ise neden herkesin, kendisinde olmasa bile gruba yüksek moral vermesi gerektiğini söylüyoruz? Dahası, kişi sahip olmadığı bir şeyi, başkasına veremez kuralı söz konusudur. Dolayısıyla, kişi, gruba yüksek moral vermek için ne yapmalıdır?

Aslında, kişinin sağ çizgide gitmekten başka bir yolu yoktur. Bu nedenle, dost sevgisine gitmeden önce, sağ çizginin ne olduğunu, bunun mantık ötesi anlamına geldiğini açıklığa kavuşturan, Baal HaSulam’ın makalesini (Şamati No. 40) okumalıdır. Oradan güç almalıdır ki gruba geldiğinde, her bir dost, az veya çok yaşam ruhunu besleyebilsin ve böylece tüm grup, sevinç, güç ve güven hissi içinde olsun.

Toplanma sırasında, sol çizgiyi uyandırmak yasaklanmıştır. Sadece, kişi yalnız olduğunda yarım saatten fazla olmayacak şekilde, sol çizgiyi kullanmasına izin

verilmiştir. Ancak, insanın çalışmasının özü, yazıldığı gibi (Şamati No. 40), özellikle sağ çizgiden gitmektir. Ancak, iki kişi bir araya gelip, soldan bahsetmemelidir çünkü ancak böylelikle gruptan yardım alabilirler.

Ancak en kötüsü, kişinin gruba geldiği ve tüm grubun, düşüş koşulunda olduğunu gördüğü zamandır, bu durumda, onlar tarafından nasıl güçlendirilebilir?

Şimdi, “Kendine bir dost satın al” ve “Her insanı erdemine göre yargıla” sözlerinin yakınlığıyla ilgili sorduğumuz soruyu anlayabiliriz. Yukarıda yazılanlardan, kişinin gruptan bir şey almak istediğinde, herkesi, erdemine göre yargılaması gerektiğini anlayabiliriz. O zaman, çalışmada ona yardım etmeleri için, dostlardan alabilir zira alabileceği birileri vardır. Ama tüm gruptan çok uzak olduğunu gördüğünde, kimden alacak? Atalarımız gelir ve bununla ilgili şöyle der: “Herkesi erdemine göre yargıla.”

Öyle anlaşılıyor ki insanın, dost satın almak ve dost sevgisinde çalışmaya ihtiyaç duymasının temel sebebi, böylelikle Yaradan sevgisiyle ödüllendirilebilecek olmasıdır. Fakat dostlar birbiriyle, öncelikle Yaradan’ın yüceliği hakkında konuşmalıdır çünkü kişi, Yaradan’ın yüceliğini üstlendiği ölçüde, doğal olarak kendini, O’nun önünde iptal eder. Tıpkı doğada gördüğümüz gibi, küçük olan büyüğün önünde kendini iptal eder, bunun, maneviyatla ilgisi yoktur. Aksine bu davranış, laik insanlar arasında bile geçerlidir.

Diğer bir deyişle, Yaradan, doğayı bu şekilde yaratmıştır. Bu nedenle, dostların Yaradan’ın yüceliğini konuşması, bir arzu uyandırır ve Yaradan önünde kendini iptal etme özlemi doğurur çünkü kişi, Yaradan’la bağ kurma özlemi ve arzusu hisseder. Ayrıca şunu da hatırlamalıyız; dostlar, Yaradan’ın önemini ve yüceliğini takdir ettiği ölçüde, gene de mantık ötesi gitmeliyiz yani Yaradan, insanın hayal edebileceğinden çok daha yücedir.

Bizler, O’nun dünyayı iyilikseverlikle yönettiğine, mantık ötesi olarak inandığımızı söylemeliyiz ve eğer kişi, Yaradan’ın sadece insanın iyiliğini istediğine inanırsa bu, kişinin “Ve sen Efendin Tanrı’nı tüm kalbinle ve ruhunla seveceksin,” ile ödüllendirilene kadar, Yaradan’ı sevmesine sebep olur. Ve insanın, dostlardan alması gereken şey de budur.

Ve yüceliği edinme meselesi, özellikle grup aracılığıyla elde edilir. Matan Tora’da (Tora’nın Verilişi, s 141), öğretmen ve öğrencilerle ilgili konuştuğu yerde yazıldığı gibi. Yaradan’ın yüceliğiyle ilgili de aynıdır. Şöyle yazar: “Yüceliği edinmek, tamamen çevreye bağlıdır ve insan, tek başına bununla ilgili hiçbir şey yapamaz. Yine de yüceliği edinmenin iki koşulu vardır: 1. Çevreyi her zaman, O’nu büyük gösterdiği ölçüde takdir

et ve dinle 2. Çevre, yüce olmalıdır şöyle yazdığı gibi: 'Kral'ın ihtişamı, insanın çokluğundadır.'

"İlk koşulu edinmek için, her bir öğrenci, tüm dostlar içinde kendisinin en küçük olduğunu hissetmelidir. Bu aşamada, yüceliğin takdirini herkesten alabilir zira yüce olan, küçük olandan alamaz, onun sözlerinden çok daha az etkilenir. Daha ziyade, yalnızca küçük olan, yüce olanın takdirinden etkilenir."

"İkinci koşulla ilgili olarak, her öğrenci, her bir dostunun erdemlerini övmeli ve ona, neslin en yücesi olarak değer vermelidir. O zaman, nitelik, nicelikten daha önemli olduğundan bu çevre onu, yeterince yüce bir çevre olarak etkileyecektir."

Ancak, kişi, dostlarının yardımına ihtiyaç duyarsa ne yapmalıdır? Daha önce söylediğimiz gibi, dostların meclisinde, üzüntüye sebep olacak kötü şeyleri konuşmak yasaklanmıştır. Sorunun cevabı şudur; kişi, yakın bir dostuna söylemeli ve bu dost, gruba söylemelidir, ama dostların toplanma zamanında değil. Diğer bir deyişle, kişi, toplumun tümüyle konuşabilir ama düzenli yapılan toplantı sırasında değil. Onun yerine, yardıma ihtiyaç duyan dostunun yararına, özel bir toplantı ayarlayabilir.

"Kendine bir dost satın al," sözüyle ilgili olarak, şunu söyleyebiliriz ki "satın almak" demek, ödeme yapmak gerekir ve bu ödeme vasıtasıyla kişi, dostunu satın alır, demektir. Peki, ona ne ödeyecek? Ödemenin, çaba karşılığında yapıldığını söyleyebiliriz. Diğer bir deyişle, bazen kişi bir şey, örneğin: 2000 dolarlık yeni bir dolap satın almak ister. Satıcıya şöyle der: "Ödeyecek param olmadığı, ancak iki hafta için bir işçi aradığınızı duyduğum için, ödemek zorunda olduğum dolabın parası karşılığında, sizin için çalışabilirim" ve satıcı muhtemelen bunu kabul eder. Dolayısıyla, ödemenin karşılıklı değiş-tokuş ile yapıldığını görüyoruz.

Bu, dost sevgisinde de geçerlidir. Kişinin, dostlarını erdemine göre yargılaması, büyük çaba gerektirir ve herkes, bunun için hazır değildir.

Bazen, daha da kötü olur. Bazı zamanlar, kişi, dostunun ona karşı saygısız davrandığını görür. Daha da kötüsü, karalayıcı bir dedikodu duyar, yani dostunun kendisiyle ilgili, dostların birbirlerine söylememesi gereken şeyleri, söylemiş olduğunu duyar. O zaman kişi, kendini zorlamalı ve dostunu, erdemine göre yargılamalıdır. Bu, gerçekten de büyük bir çabadır. Öyle anlaşıyor ki çaba vasıtasıyla paradan çok daha önemli olan bir ödeme yapmaktadır.

Ancak, eğer bu insan, onu kötülüyor, iftira atıyorsa onu sevmek için gücü nerede bulacak? Kişi, dostunun ondan nefret ettiğini kesin olarak bilir, aksi takdirde onu kötülemezdi, öyleyse onun karşısında eğilmenin ve onu erdemine göre yargılamanın ne anlamı var?

Bunun cevabı şudur; başkalarını sevmeye dayanan dost sevgisi ki bununla Yaradan sevgisi edinilir, normalinde dost sevgisi olarak bilinen şeyin, tam zıttıdır. Diğer bir deyişle, dost sevgisi, dostlarım beni sevecek demek, değildir. Aksine, dostlarımı sevmek zorunda olan benim, demektir. Bu sebeple, dostun onu kötülemesi ve ondan kesinlikle nefret etmesi önemli değildir. Onun yerine, başkalarını sevmeyi başarmak isteyen kişinin, bir diğerini sevmenin ıslahına ihtiyacı vardır.

Dolayısıyla, kişi, çaba sarf edip dostunu erdemine göre yargıladığında, kişinin gösterdiği çaba “aşağıdan uyandırılma” denilen, Segula’dır (çare/güç/erdemlilik), bununla kişiye, istisnasız tüm dostları sevebilmesi için, yukarıdan güç verilir.

Buna, “Kendine bir dost satın al,” denir, yani kişi, başkalarının sevgisini edinmek için çaba sarf etmelidir. Mantık ötesi çaba göstermek zorunda olduğundan buna, “emek” denir. Mantıklı düşündüğünde, “Akıllı ona, dostunun gerçek yüzünü, ona olan nefretini gösterdiğinde, onu erdemine göre yargılamak nasıl mümkün olabilir?” Bedene, bununla ilgili ne söyleyebilir? Dostunun önünde, neden kendini eğmek zorundadır?

Cevap şudur; kişi, Yaradan’la “form eşitliği” denilen, Dvekut’u (bütünleşmeyi) başarmak ister, yani kendi menfaatini düşünmemelidir. Öyleyse dostun önünde eğilmek, neden zor bir şeydir? Bunun nedeni şudur; kendi değerini iptal etmesi gerekmektedir ve yaşamak istediği tüm hayat, yalnız başkalarının yararına çalışmak için olan becerisini göz önüne almaktır, bu, başkalarını sevmek ile başlayan, insan ve insan arasındakinden, Yaradan sevgisine doğrudur.

Dahası, mantığıyla, onu sevmek zorunda olanların, dostları olduğunu düşündüğünden mantığın üstesinden gelip, mantık ötesi giderek, her şeyi kendisi için değil başkaları için yaptığını ve “Kendim için yaşamak değerli değil,” diyebileceği bir yeri vardır. Kişi, her zaman böyle söyleyebilme durumunda olmamasına rağmen, bu, yine de çalışmanın amacıdır. Bu nedenle, bedene verecek bir cevabı vardır.

Öyle anlaşıyor ki her bir kişi, dostlar meclisine gelmeden önce, grubun içindeki yaşam ruhunu yükseltmek için, ne verebileceğini düşünüp taşınmalıdır. Burada, okullu olanla okullu olmayan arasında fark yoktur, zira akılla hiçbir şey bilmesede yardım için Yaradan’a dua etmeli ve Yaradan’ın, tüm dualarını duyacağına inanmalıdır.

Çalışmada İnsanın Yaradan'a Atfedilen Çalışması Nedir?

Makale No. 31, Tav-Şin-Mem-Het, 1987-88

Zohar'da (Ekev, madde 1) şöyle yazılmıştır: “Ve sen yiyecek ve hoşnut olacaksın ve Efendin olan Tanrı'nı kutsayacaksın. 'Bu Mitzva (emir), kişinin yiyip içtiği ve bu dünyadan keyif aldığı her şey için Yaradan'ı kutsamaktır. Eğer kutsamazsa, ona 'Yaradan'dan çalan bir hırsız 'denir. 'O ki babasını ve annesini soyar 'ayetiyle ilgili olarak dostlar bunun Yaradan'la ilgili olduğunu tespit ettiler, zira kişinin Yaradan'ı kutsaması, yaşamı, yaşamın kaynağı olan Bina'dan Yaradan'ın kutsal adına kadar uzatır.”

Burada şu iki şeyin gerekli olduğunu görüyoruz: 1) Kişinin sahip olduğu haz 2) Kişi aldığı hazzı kutsamalıdır. Aksi taktirde, eğer kişi kutsamazsa Yaradan'dan alıyor kabul edilir. Bunun sebebinin kişinin bolluğu, kutsama vasıtasıyla, Yaradan adına yaymak olduğunu söyler.

Kişi eğer kutsamazsa, bolluğun neden Yaradan adına yayılmış olmayacağını anlamalıyız. Bu demektir ki, eğer bolluğu Yaradan verebiliyorsa, O neden kutsama aracılığıyla bir uyandırılışa ihtiyaç duyar?

Sulam'da (Merdiven Yorumu), babasının Yaradan, annesinin Şehina (Kutsallık) olduğu ve bolluğun kutsama aracılığıyla Yaradan'a ve Şehina'ya uzandığı yorumunu yapar. Bununla birlikte yukarıdaki nedenlerden dolayı bolluğun yayıldığı kutsamanın önemini anlamalıyız. Kişi eğer kutsamazsa babasının ve annesinin aldığı bolluğu çalar.

Bilgelerimizin bu sözleri Talmud'da da (Berahot 35b) bulunur: "Kutsama olmaksızın bu dünyadan keyif alan kişi, Yaradan'ı ve İsrail meclisini soyuyormuş gibidir; şöyle söylendiği gibi: 'O ki babasını ve annesini soyar ve der ki, 'Babasından ve annesinden çalan, 'Ortada bir suç yok 'diyen habis bir adamın dostudur. 'O sizin babanız, yaratıcınızdır 'dendiği üzere, babası Yaradan'dır. Annesi ise 'Babanın talimatına kulak ver oğlum ve annenin öğretisini terketme 'dendiği üzere İsrail meclisidir. 'Habis adamın dostu 'nedir? Rabbi Hanina Bar Papa der ki, 'O ki, İsrail'i cennetteki Babalarına karşı yozlaştıran Nevat'ın oğlu Jeroboam'ın dostudur."

Bu metni anlamak oldukça zordur. Aldığı hazzı kutsamayan, İsrail'i cennetteki Babasına karşı yozlaştıran Nevat'ın oğlu Jeroboam'ın dostu mudur? Kutsamanın önemini ve burada kutsamadan kaçınma günahı, tüm dünyayı yozlaştırmaya benziyor iken, bunun, günah işleyen, işlediği günah yüzünden cezalandırılmayı hak eden birinden neden daha kötü olduğunu anlamalıyız.

Bilinir ki, tüm dünya yalnızca cennet korkusu yüzünden yaratılmıştır, bilgilerimizin şöyle söylediği gibi (Berahot 6b): 'Cennet korkusu olan kişinin sözleri duyulur, 'Sonunda her şey işitildi, Yaradan'dan korkun 'ifadesinde olduğu gibi. Şöyle sorar: "İnsanın bütünü budur 'nedir? "Rabbi Elazar, 'Yaradan dedi ki, 'Bütün dünya yalnızca bunun için yaratılmıştır "dedi. Raşi 'bunun için 'ifadesini 'bunu yaratmak için 'olarak yorumladı.

'Bütün dünya yalnızca cennet korkusu için yaratılmıştır 'ifadesinin ne anlama geldiğini anlamalıyız. Öyle görünüyor ki, bu bilinen eski bir kuralla çelişiyor; yazıldığı üzere (Midraş Raba, Bereşit) dünyaların yaratılışında Yaradan, yönetici meleklerle dünyayı yaratmak istediğini söyledi; tıpkı bollukla dolu bir kulesi olan ama hiç konuğu olmayan bir krala benzer. Bu yüzden, haz ve memnuniyet vermek için insanı yarattı.

Yine de burada sanki Yaradan'ın Ondan korkulmasına ihtiyacı varmış gibi dünyanın yalnızca cennet korkusu için yaratıldığını, bu yüzden dünyayı yarattığını söyler.

Bunu anlamak için öncelikle neye 'dünya 'neye 'korku 'dendiğini anlamalıyız. Öğrendiğimiz kurala göre, dünyaların yaratılma nedeni, Onun yarattıklarına iyilik yapmaktır. Bu nedenle yaratılanlarda bir arzu ve haz ve memnuniyet özlemi yarattı. Buna Malhut de Ein Sof (sonsuzluk/sınırsızlık) denir, zira o zamanlar Malhut, halen bolluğun genişlemesine son vermemiş, kendini memnun etme arzusuna almıştır.

Ancak sonrasında ışığ alır almaz, her dal köküne benzemek istediği için, Malhut'un form eşitliğine özlem duyduğunu öğrendik. Bu yüzden, kendi menfaati için almak

istemedi ancak Yaradan'ı memnun etmek için almak istedi. Başka bir deyişle Yaradan yarattıklarına iyilik yapmak istediği için almak istedi.

ARİ'nin sözlerinde buna 'Tzimtzum (kısıtlama)' 'gizlilik 've 'saklanma 'denir. Yaşam Ağacı kitabında der ki, dünyalar yaratılmadan önce, üst ışık tüm realiteyi doldurmuştu ve orada Roş (baş) ya da Sof (son) yoktu, her şey tamamen eşitti. Ancak oluşmaları yaymak ve yaratılanları yaratmak istedi. Kendisini kısıtladı, boş bir alan bıraktı. Orada der ki, 'Ve bakın, yukarıda bahsi geçen Tzimtzum'dan sonra ortaya çıkan, yaratılan, biçimlendirilen ve yapılanın olabileceği bir alan vardı.'

Tzimtzum'dan önce dünyalar meselesinin olmadığını görüyoruz, çünkü Olam (dünya) sözü He'elem ve Hester ('gizlilik 've 'saklanma') sözlerinden gelir. O zaman yapılan gizlilik ve saklanma, 'Onun işlerinin mükemmelliğini ortaya çıkarmak için' şeklinde yazıldığı gibidir. Orada, Ohr Pnimi'de ('İç Işık, 'ARİ'nin sözlerine Baal HaSulam yorumu), bunun 'ihسان etmek için almak 'denen form eşitliğine sahip olmak için olduğu anlamına geldiğini açıklar. Aksi taktirde 'ayrılık 'denen form eşitsizliğinin olmaması için hiçbir bolluğu almayacaklardır ve Malhut de Ein Sof bunu arzu etti.

Alma kaplarında ışığın ifşası olsaydı, çalışma için yer olmaz, böylece form eşitliğini asla edinemezlerdi. Bu nedenle, 'gizlilik ve saklanma 'olarak adlandırılan ışığın ayrılması gerçekleşmiştir. Daha sonra 'üst ışığın üstünde Masah (perde) 'olarak adlandırılan üstesinden gelme gücüne göre, ışığın görüldüğü ölçüde ihسان etmek için alabilirler.

Bu Kli (kap), aşağıdakinden geldiği yani bu Kli'yi aşağıdaki yapmak zorunda olduğu için aşağıda olan, Yaradan, yarattığı 'alma arzusu 'denen Kli'ye ışığı yerleştirdiğinde, yaratılış amacında olan ışığın tümünü alamaz. Bunun yerine, alma kaplarında aydınlatılmış ışık, kısımlar halinde, azar azar, birer birer alınır, zira yaratılanların yaptığı, 'ihسان etmek için 'olarak adlandırılan bu Kelim (kaplar), her şeyi bir anda yapamaz.

Bu yüzden, bir yandan her Masah'ın gizlilik yaptığı bir yandan da bunun aracılığıyla ifşanın olduğu yerde birçok dünya yani birçok Masahim (Masah'ın çoğulu) ortaya çıktı. Yine de Tzimtzum'dan önce, 'üst ışık tüm realiteyi dolduruyordu 'yazıldığı üzere, dünyalar için yer yoktu yani gizlilik için yer yoktu.

Dolayısıyla insanda iki eylem vardır: 1) Her şeyi kendi menfaati için almak ister, gördüğü her hazzı ve memnuniyeti 'kendisi için almak 'denen Kli'ye almak istediği kabul edilir. 2) Başkalarına ihسان etmek ister.

Yukarıdakilere göre, kişinin kendi menfaati için almak istemesi eyleminin ona Yaradan'dan geldiğini, yani Yaradan'ın yaratılanlara 'almak için almak 'denen Kli'yi işlediğini söylemeliyiz. Kişinin bu Kli üzerinde çalışmasına ya da onu edinmesine gerek yoktur. Bilakis bu ona Yaradan'ın yarattığı doğa ile gelir.

Diğer taraftan bir kişinin bir başkası yararına yaptığı eylem, yaratılardan gelir yani kişi bu Kli'yi edinmek için çaba sarf etmelidir, zira Yaradan, yaratılanların Ona vermesini amaçlamamıştır, aksine yaratılanlara vermeyi amaçlamıştır. Ancak utançtan kaçınmak için, aşağıdaki, Tzimtzum ve gizliliği yarattı ki böylece ihsan etmek için alabileceğinin dışında hiçbir ışığı almasın. Bu nedenle, bu eylemi aşağıdaki kendi başına yapmak zorunda olduğundan, bu Kli'yi edinmek için çok çaba sarf etmelidir, çünkü bu, yaratılanların yaratıldığı doğaya aykırıdır.

Dolayısıyla sorduğumuz soru şudur: 'Kişinin hangi eylemini Yaradan'a atfediyoruz yani onu Yaradan yarattı? 'Kişinin bolluğu kendi menfaati için almak istemesi doğrudan Yaradan'dan gelir. Ama ihsan etme eylemini yaratılanlara atfederiz. Bundan dolayı, kişinin bu Kli'yi edinmesi zordur çünkü bu doğasına aykırıdır.

Buna göre, bilgilerimizin, 'Ve Tanrı bunu Ondan korkulsun diye yarattı' şeklinde yazıldığı üzere (Vaiz 3:14), tüm dünyanın yalnızca bunun için, cennet korkusu için yaratıldığını söylemeleriyle ilgili sorduğumuz soruyu değerlendirebiliriz. Gerçi, bu bilgilerimizin söyledikleriyle, bilgilerimizin, bütün dünyanın yalnızca bunun için yani cennet korkusu için yaratıldığını, dünyaların korkmak için değil Onun yarattıklarına fayda sağlamak için yaratıldığı ifadesiyle çelişiyor, Yaradan'ın korkuya ihtiyaç duyduğunu ve yaratılanları bu yüzden yarattığını ima ediyor.

Açıkladığımız gibi, Olam (dünya), He'elem ve Hester ('gizlilik 've 'saklanma') demektir. Bu şu soruyu gündeme getiriyor: 'Dünyanın yaratılmasının sebebi, Onun yarattıklarına iyilik yapmak iken Yaradan neden gizliliği ve saklamayı yarattı? 'Ancak burada bir ıslah meselesi var. Hayat Ağacı kitabında, ARİ, 'İşlerinin mükemmelliğini ortaya çıkarmak için O, Kendisini kısıtladı' şeklinde atıfta bulunur. Görüyoruz ki, Tzimtzum olarak adlandırılan gizlilik ve saklama, onların üst ışığı alabilmeleri ve 'form eşitliği ' denen Dvekut'ta kalabilmeleri içindir.

Başka bir deyişle, haz ve memnuniyet alsalar da bunu ihsan etmek için aldıklarından buna 'form eşitliği 'denir. Bu demektir ki, üst bolluk için sahip oldukları arzu ve özlem açısından, haz ve memnuniyeti almaktan vazgeçtiler. Ancak Yaradan, yaratılışın amacı bu olduğundan, kendileri için haz almak istedikleri için değil de Yaradan onların zevk almasını istediği için, onların neşesinden haz ve memnuniyet aldığı için alırlar.

Bu ıslah, özellikle gizlilik ve saklama vasıtasıyladır, çünkü o zaman kişinin ihsan etme amacı olmadan almak istemediğini söylemek adına seçim için yer olur. Ancak Tzimtzum'dan önce olduğu gibi ışık ifşa olsaydı, kişi üst ışık tüm realiteyi dolduruyorken seçim için yer olduğunu yani ihsan etmeyi hedefleyemezse almayacağını nasıl söyleyebilirdi? Bu imkânsız olurdu, zira yapılan tüm kısıtlamalardan sonra, bu dünyada açıkça parlamadığını görüyoruz.

ARİ, Klipot'u (kabuklar) ayakta tutmak için zayıf bir ışığın Keduşa'dan (kutsallık) indiğini söyler. Bu demektir ki, maddesel dünyadaki bütün hazlar, Keduşa'da var olan ışıklarla kıyaslandığında zayıf bir ışıktan başka bir şey değildir. Yine de hazzın büyük kısmının bulunduğu maneviyatla kıyaslandığında, küçücük bir haz olan maddesel dünyadan haz aldığında, kişinin 'İhsan etmeyi amaçlayamazsam, hazdan vazgeçerim ' demesinin nasıl da zor olduğunu görüyoruz. Dolayısıyla eğer ışık, Tzitzit (dua şalı) emrinde kıyafetlenen ışık gibi ifşa olsaydı, bir insan ihsan etmeyi hedefleyemezse hazdan vazgeçeceğini nasıl söyleyebilirdi?

Artık 'dünya 'sözcüğünün 'gizlilik 'anlamına geldiğini anlayabiliriz ve böylece 'Dünya yalnızca bunun için yaratıldı' yani cennet korkusu için yaratıldı demelerini yorumlayabiliriz. Ancak hakikatin edinilmesi çalışmasında 'cennet korkusu 'ne demektir? 'Zohar Kitabı'na Giriş'te (madde 203) söylendiği gibi, 'İlk korku ve ikinci korku, kişinin kendi menfaati için değildir, yalnızca onu Yapan'ı memnun etmede kişinin gerileme korkusudur.'

Bununla yazılanı, 'Bütün dünya yalnızca cennet korkusu için yaratılmıştır 'sözünü anlayacağız. Bu demektir ki, 'dünya 'denilen tüm kısıtlama meselesi, sadece ihsan etmeyi edinmeyi mümkün kılmak için yaratılmıştır. Demek ki, gizlilik olmasaydı, ihsan etmek için çalışmak üzere yerimiz olmayacaktı.

Buna göre yazılanların, dünyanın Onun yarattıklarına iyilik yapmak için yaratıldığı hakkında sorduğumuz şeyin anlamı, Yaradan'ın bollukla dolu bir kulesi olan bir kral gibi olduğunun söylendiği gibi, yaratılış amacına işaret eder. Daha sonra yaratılışın ıslahı gelir, bu da Dvekut (bütünleşmek), ihsan etmek için çalışmak, 'korku 'olarak adlandırılan form eşitliğidir ve dünya bu ıslah üzerine yaratılmıştır yani orada gizlilik ve saklama olacaktır.

Öyle görünüyor ki, gizlilik olan dünya Ondan korkulsun diye yaratılmıştır. Bu demektir ki, korku insanın hayrınadır ki böylece Yaradan için çalışabilecektir. Yaradan'ın Ondan korkulmasına ihtiyaç duyduğunu söylememeliyiz ancak insanın hissettiği korku, ihsan etmek üzere çalışamayacağından korkmasıdır. Bu nedenle gizlilik gerçekleşti. Bu çalışma, bu Kelim'i edinmek için çok çaba sarf etmesi gereken insana aittir, çünkü bu,

Yaradan yaratılanlarda haz ve memnuniyet alma arzusu yarattığından, insanın doğasına aykırıdır.

Artık 'Ve Tanrı Ondan korkulması için yaptı' şeklinde yazılanları değerlendirebiliriz. Demek ki, kişinin 'cennet korkusu 'denen korkuyu sürdürmesi için, O bir ıslah yapmıştır. Kişi 'mantık ötesi inanç' denen cennet krallığından ayrılır ayrılmaz, Yaradan, insanın maneviyat hakkında düşündüğü seviyesinden derhal inmesini ve aralarında hiçbir bağlantının olmadığı maddesel dünyaya düşmesini sağlamıştır.

Bu düşüşler, insanın kendisini mantık ötesi inanç çalışmasının sırasını değiştirmekten alıkoymasına neden olur. 'Zohar Kitabına Giriş'e bakınız: 'Tüm korku meselesi, Yaradan, etten ve kandan bir kral gibi saygı duyulmasına ihtiyaç duyduğundan değil, yalnızca insanın yararınadır. Buna karşılık, Onun bütün yaptıkları insanın iyiliği içindir, çünkü Yaradan'ın yaptığı bu ıslahlar, kişiye yaratılış amacına yani yaratılanların haz ve memnuniyet almalarına giden doğru yolda ilerlemesi için rehberlik edecektir.'

Artık 'Kutsama olmaksızın bu dünyadan haz alan kişi, Nevat'ın oğlu Jeroboam gibidir' şeklinde yazılan yerde, kutsama hakkında sorduğumuz şeyi açıklayacağız. Kutsama olmadan haz alma günahının neden diğer günahlardan daha ciddi olduğunu sorduk. Kişi işlediği diğer günahlarla sanki aleni günah işleyen Nevat'ın oğlu Jeroboam gibi değildir. Ama kutsama olmadan haz alan kişi, cennetteki Babalarına karşı İsrail'i yozlaştıran Nevat'ın oğlu Jeroboam'a benziyor mu?

Çalışmada kişi bir şeylerden keyif aldığı ve bunu kutsadığı zaman, burada inancın yenilenmesi meselesi olduğunu yorumlamalıyız. Demek ki, kişi kutsama dediğinde, Yaradan'ın ona 'Yarattıklarına iyilik yapma arzusu 'kategorisine giren hazzı verdiğine inanmalıdır. Bu nedenle, Yaradan'ın yaratılanlara vermek istediği hazlar, maddesel hazlarda da kıyafetlenmiştir, zira 'Ve hepsini sen yaşatırsın 'yazıldığı gibi, her şeyi sadece Yaradan ayakta tutar.

Ancak, kişi ona bakanın kim olduğunu hissetmeye uygun olmadığı sürece, Yaradan maddesel kıyafetler yani yalnızca bayağı kıyafetler giyer, bu kıyafetlerden hayvanlar da haz alabilir ve ayrıca konuşan da bunlardaki hazzı hissedebilir.

İnsanın hayvanlar gibi haz ve memnuniyet aldığı bu maddesel hazlarda seçim için yer vardır. Demek ki, bu kıyafetlerdeki bütün hazların doğadan olduğunu söylemek mümkündür. Yani, doğanın liderinin olmadığını söylerler ve bundan tüm laik insanların, doğanın bir lideri olduğuna inanmak istemedikleri sonucu çıkar, zira onların dedikleri gibi olduğuna dair açık delilleri vardır.

Bazı inananlar mantık ötesi gideceklerini söylerler. Yani her şeyin yalnızca doğadan olduğunu söylemek mantıklı olsa da onlar yine de sadık inananlardır ve iyiliğe

yönlendiren bir Yaradan olduğunu söyleyen bilgelere inançları vardır. Dolayısıyla Yaradan'ın maddesel hazlarda kıyafetlenmesi ve aldıkları haz ve memnuniyet, onların mutlu bir yaşam sürmeleri için yeterlidir ve doğanın bir liderinin olduğunu bilmelerine gerek yoktur, bu hazlarına ne ekleyecektir ki?

Bunun yerine, hazları, para, daha fazla saygınlık, daha fazla yiyecek ve içecek gibi kıyafetleri çoğaltarak arttırmak isterler. Araştırmaya ihtiyaç duymamalarının sebebi, belki de doğanın bir liderinin olmasıdır, bu, bilgelerimizin dediği gibi 'Terkedilmiş köle, memnundur 'ayetinden, kimsenin kimseye kölelik etmek istememesinden uzanır. Aksine kişi özgür olmak ister, kimsenin kölesi olmak istemez. Dolayısıyla kişi doğanın bir lideri olduğunu bilmek adına taktikler bulmaya çalıştığında, bir lider olduğu görüşünü benimserse, o zaman liderin emirlerini izlemek, ödül ve cezanın olduğunu söylemek zorunda kalacaktır. Bu nedenle, doğanın bir liderinin olmadığını söylemek daha iyidir. Bununla kişi, başı boş bir hayat sürebilir.

Öyle görünüyor ki, Tora ve Mitzvot'taki haz ve memnuniyetin bizlerden gizli olduğu gerçeği, kasıtlıdır ki böylece seçim için yer olsun, zira Tora ve Mitzvot'ta bir liderin olmadığı söylenemez, Tora'yı ve Miztvot'u Veren kimdir?

Ancak seçim için kim uyanır ve doğanın bir lideri olduğuna inanır? Kişi, konuşan derecedeki bir insanın, hayvanlarla aynı hayat seviyesine sahip olmasının imkânsız olduğunu hesapladığında yani yaşamda hayvanlardan daha önemli bir role sahip olmadıklarını kabul edemediklerinde yaşamının amacını araştırmaya başlar.

"Lideri olmayan bir şehir var mıdır? Hemen şehrin lideri karşısına çıktı ve ona dedi ki 'Şehrin lideri benim. "diyen İbrahim hakkında bilgelerimizin söylediği gibi. Demek ki, aydınlanmış bir şehri yani herkesin acı çektiği 'şehir 'denilen dünyayı gördü. Bununla ilgili 'Lideri olmayan bir şehir var mıdır? 'dedi. Elbette doğa, dünyayı lideri olmadan etkilemez. Bu nedenle, lideri araştırmaya başlar. Lider derhal karşısına çıktı ve ona dedi ki, 'Dünyanın efendisi benim.'

Orada aşağıdaki tarafından bir uyanış olması gerektiğini görüyoruz. Doğanın bir lideri olduğunu bilmeye ve hissetmeye ihtiyaç duyar, Onunla Dvekut'a özlem duyar ve mantık dahilinde, doğanın liderinin iyi ve iyilik yapan olduğunu görmenin kendisi için zor olduğunu görse de yapabileceği her şeyi yapar, zira kişi haz ve memnuniyetten yoksun olanın kendisi olduğunu görür. Ayrıca dünyayı incelediğinde görür ki, bütün dünya hem maddesellikte hem de maneviyatta ızdırap ve yoksulluk içindedir. Yine de Yaradan'ın dünyayı yönettiğine ve tüm dünyaya yalnızca iyilik verdiğine mantık ötesi inançla inanmalıdır. Baal HaSulam'ın söylediği gibi (Şamati, Makale No. 1), kişi Yaradan'ın İlahi Takdirinde dünyayı 'İyilik yapan iyi 'yoluyla yönettiğine mantık ötesi inanmalıdır. Mantık dahilinde tam tersini görse de bilmelidir ki, 'Onların gözleri var

ama görmezler. 'Kişi, Yaradan'ın hükmüne girmekle ve kendi hükmünü iptal etmekle ödüllendirilmedikçe, hakikati göremez.

Böylece görüyoruz ki, kişi bu dünyadan haz aldığı anda yani kendisi için alma arzusundayken, bu arzu Yaradan'dan gelmesine yani yaratılanların bolluktan haz alması yalnızca Yaradan'ın arzusu olmasına rağmen, kişi haz aldığı anda, Yaradan'ın iradesini gerçekleştirir.

O halde kişi neden Yaradan'ı kutsamalıdır? Yarattıklarına iyilik yapma niyeti, kişinin Veren'i yaptığı her şeyde kutsanacak şekilde kutsamakla ilgili, Yaradan kutsanmaya ihtiyaç duyduğu için miydi?

'Yaradan kutsanma ve başarıya ihtiyaç duyar mı? ' diye sormalıyız. Bu, aciz ve bu nedenle de kendi çalışmalarıyla edinemeyecekleri kutsamaya ve başarıya muhtaç olan yaratılanlar için geçerlidir, çünkü onlar güçsüzdür. Ancak Yaradan hakkında bunu nasıl söyleyebilirsiniz?

Gerçi, yaratılanların ıslahıyla ilgili olarak, aşağıdakiler hazzı alabilsin ve hazzı almanın üzerinde utanç olmasın diye Tzimtzum ve gizlilik meselesi olduğunu öğrendik.

Bu bağlamda iki şeyin farkına varabiliriz: 1) Eylem yani kişinin haz alması 2) Niyet yani sebep. Yani 'eylem 'denilen hazzı kişinin almasını sağlayan kim? İşte o zaman kişi kendisine kimin ya da neyin haz verdiğini, hazzını görmek için düşünür. Görür ki, her haz o şeye olan özleme bağlı. Bizler bunu doğaya atfederiz yani Yaradan bizlere haz alabileceğimiz bir şeylerden haz almak için bir arzu ve özlem vermiştir. Kişi hesap yaptığı anda, bunun onu Yaradan'dan ayırdığını görür. Yani almanın, form eşitsizliği nedeniyle onu Yaradan çalışmasından ayırdığını görür. Bu da onu maddeselliğe yaklaşmaya zorlar ve maddeselliğin temel anlamı, kendi menfaati için çalışmayı üstlenmesidir. İnsana 'maddesel 'denir ve Yaradan adına değildir, Yaradan ise 'manevi ' kabul edilir.

Bu nedenle haz eylemi üzerine niyet koymak insana düşer: 1) Kişi inanmalıdır ki, aldığı bu haz, başka bir kaynaktan değil, Yaradan'dan gelir. 2) Kişi ihsan etmeye niyet etmelidir ve Yaradan yarattıklarının haz almasını istediği için Yaradan'ın iradesini yerine getirdiğini söylemelidir. Aksi taktirde kişi, Yaradan'a fayda sağlamaya yönelemezse, bu hazdan vazgeçmeye razı olur.

Ancak kişi bu çalışmayı bir anda başaramaz. Buna 'Yaradan'ı kutsamak 'denir. Yani ihsan etme çalışmasıyla, kişinin Yaradan'a Kelim (kaplar) verdiği kabul edilir ki böylece O da kişiye haz ihsan edebilir. Tzimtzum alma kaplarına ihsan etmeyeceği için artık Yaradan için ihsan etmek mümkün olacaktır, zira Tzimtzum onlardan kaldırılmıştır çünkü kişi kendi menfaati için almıyor, Yaradan için alıyordur.

Bu nedenle artık kutsayan yani haz alırken, arzusu yarattıklarına iyilik yapmak olan Yaradan'ın iradesini yerine getirmek olduğuna niyet eden kişinin Yaradan çalışmasını kutsuyor kabul edildiğini söyleyebiliriz. Başka bir deyişle, Yaradan çalışması yaratılanlara ihsan etmek olduğundan, ihsan etmeye yönelerek, yukarıda, aşağıda olanlara ihsan etme gücü olur, zira artık aşağıda olanlar almak aracılığıyla uzaklaştırılmaz. Tam tersine, şimdi onların Yaradan'a bağlı oldukları görülmektedir.

Bunun kanıtı, bolluğun almaya uygun olan Kelim'de yayılabilmesidir, zira bu Kelim Keduşa'da kalacaktır. Dolayısıyla kişi, kutsama yoluyla bolluğun aşağıda olanlara yayılmasına neden olur.

Bununla sorduğumuz soruyu, kutsamanın önemini anlayacağız. Görünen o ki, kişi diğer günahlardan daha çok zarar veriyor. Ancak yukarıdakilere göre, kutsamanın anlamı, Kelim'in niteliği ile ilgilidir ki böylece Yaradan aşağıdakilere haz ve memnuniyet verebilecek ve bolluk onlar için zararlı olmayacaktır. Demek ki, form eşitsizliğinin Yaradan'dan uzaklaştırdığı bilindiği üzere, form eşitsizliği nedeniyle, O'ndan haz ve memnuniyet almakla uzaklaştırılmayacaklar.

Dolayısıyla hazzı kutsamayan yani bunu ihsan etmeye yönlendirmeyen kişi, bolluğun yukarıdan engellenmesine neden olur. Bu sanki Yaradan'ın yarattıklarına iyilik yapmak olan yaratılış amacını gerçekleştirmemesine neden oluyormuş gibi olur.

Yukarıda belirtildiği gibi, insanda iki eylem vardır: 1) Yaradan'dan gelen, haz için arzu ve özlem 2) Yaratılanlara atfedilen eylem, ihsan etme niyeti. Bunu ihsan etmeye yönelmesi gereken aşağıda olana atfederiz.

Bu nedenle Kli'nin bolluğu almaya uygun olacağı ve bolluğu alırken Dvekut'ta kalacağı iki koşul vardır. Eylem ve niyet. Ayrıca Kli'nin bütünlüğünü inşa etmekte ortaklık vardır: 1) Yaradan 2) Yaratılanlar.

Zohar'da ('Zohar Kitabına Giriş' madde 67) şöyle yazıldığı gibi, "'Ve Zion'a, 'Siz Benim halkımsınız. 'Bunu 'Sizler benim halkımsınız '(Ami) Ayin'deki bir Patach ile telaffuz etmeyin, 'Benimlesiniz (Imi) Ayin'deki bir Hirik ile telaffuz edin ki bu benimle ortak olarak demektir. Sözlerimle yeri ve göğü yarattığım gibi, yazıldığı üzere, 'Efendinin sözleriyle cennetler yaratıldı, 'siz, bilge sözlerinizle, yeni yeri ve göğü yarattınız. Tora'da çaba gösterenlere ne mutlu.'"

Bu demektir ki, ışığı kişiyi ıslah eden Tora vasıtasıyla, kendi hükümlerini iptal etme derecesine ulaşabilirler ve kişinin yaptığı her şey, tümüyle onu Yapan'a memnuniyet vermek için olur.

Buna göre, eğer kişi, 'ihsan etme arzusu' denilen ikinci kısmı, kendi payını Kli'ye vermezse, böylelikle aşağıda olanın çalışmasıyla aşağıda olana gelmesi gereken bolluğun, niyeti vermemekle, gecikmesine neden olur. Başka bir deyişle, kutsama vermemekle, üstteki ile alttakinin bağı kaybolur, zira üstteki veren, alttaki alandır. Bundan dolayı, onlar arasında form eşitsizliği vardır ve Dvekut'ları yoktur; o halde bolluk nasıl olur da aşağıdakine gelir?

Bu nedenle, bir bağlayıcı olduğunda yani aşağıdaki de üstteki gibi bir veren olmak istediğinde, bolluk aralarında var olan bağ nedeniyle aşağıdakine akar. Bu bağ olmadan, kişi sanki babasının ve annesinin çocuklara vermesi gereken besini çalıyormuş gibi olur-insan çalar ve çocuklar onları besleyecek şeyden mahrum kalır.

Başka bir deyişle, eğer kişi haz alır ve kutsamazsa, bu demektir ki, Yaradan adına niyetini vermedi. Bu nedenle almak demek olan hazzı almış ve tümünü almak için alan Sitra Ahra'ya (diğer taraf) vermiş ve bu onları beslemiştir. Kişi kutsama aracılığıyla ihsan etmeye yönelseydi, bununla yani bunun aracılığıyla Keduşa beslenirdi, bolluk Keduşa dünyalarına eklenirdi. Kişi bu amaç olmadan eylem yaparak Klipot'a güç vermiştir.

Kişinin, kendisini yozlaştırmadığına göre dünyayı yozlaştırmasının ne anlama geldiğini sorabiliriz. Ayrıca kişiyle tüm dünya arasındaki bu bağ nedir? Bilgelerimizin şu söylediklerini (Kiduşin 40b) yorumlamalıyız: "Rabbi Elazar Bar Rabbi Şimon der ki, 'Dünya çoğunluğu tarafından yargılandığından ve birey, eğer bir Mitzva'yı (emir/iyi iş) yerine getirirse, onun çoğunluğu tarafından yargılandığından, ne mutlu ona ki kendisini ve tüm dünyayı erdemin tarafına mahkûm etmiştir. Eğer kişi tek bir günah işlerse, eyvahlar olsun ona ki kendisini ve tüm dünyayı günah tarafına mahkûm etmiştir.'"

Bu nedenle görüyoruz ki, bir kişi günahı aracılığıyla tüm dünyaya ulaşması gereken besini çalar. Bu sebeple, kutsamayan kişi babasını ve annesini soyar. Bu demektir ki, onların vermesi gereken bolluğu ve anne-babasının bütün dünyaya vermesi gereken şeyleri onlardan alıkoyar. Dolayısıyla cennetteki Babasına karşı dünyayı yozlaştırır.

Bu, cennetteki babasının tüm dünyaya vermesi gereken besini ve bolluğu, dünyaya Keduşa'yı eklemek için alınması gereken bu gücü çalar ve Sitra Ahra'ya verir anlamına gelir. Aşağıda olanın gerçekleştirdiği almak için almak için olan her alım, Sitra Ahra'ya güç katar ve kişinin ihsan etmek için niyet ettiği bir eylemdeki her amaç, bolluğun Keduşa'ya eklenmesine neden olur.

Artık 'Bu dünyadan keyif alan ve kutsamayan kişi'nin ciddiyetini anlayabiliriz. Yukarıda söylendiğı gibi, bu niyettir, çünkü yalnızca kutsama aracılığıyla bolluk tüm dünyalara eklenir ve bolluk tüm dünyaya ulaşır.

Bu nedenle eğer kişinin niyeti yalnızca Yaradan'a memnuniyet vermek içinse ve kendi menfaati için değilse, hazzın miktarını önemsemez. O sadece Yaradan'ı memnun etmek istediğı tutkunun miktarına bakar, zira kişi, Yaradan'ı memnun etmeye duyduğu özlem aracılığıyla, kendi ruhunun kökünde form eşitliğine neden olur. Bu, sırasıyla, daha fazla bolluğun çekilmesine neden olur, zira üstteki, alttakinin almak istediğinden çok daha fazlasını vermek ister ve sadece ihsan etme kapları eksiktir. Dolayısıyla ihsan etmede üstesinden gelmekle çok fazla bolluk yayılır. Bu nedenle, büyük ışıklara sahip olmayı istememize gerek yoktur, yalnızca ihsan etme kapları denen büyük kaplara sahip olmayı istemeliyiz.

Bilgelerimizin şu söylediklerini yorumladığımız gibi, "Neden 'Çünkü insanın bütünü budur 'yazılmıştır? Ve şöyle yanıtlar: 'Rabbi dedi ki, 'Tüm dünya yalnızca bunun için yaratılmıştır 'yani cennet korkusu için; şöyle yazıldığı gibi, 'Efendin olan Tanrın senden ne ister? Yalnızca korkmanı. "Korku, Sulam'da (Zohar'a Yorum Merdiveni), kişinin Yaradan'a ihsan edemeyeceğinden korkmasıdır der. 'Ve bütün insan budur 'demek, kişinin yapması gereken tek şey budur yani O'na ihsan etme kaplarını sunmak demektir. Gerisini yani ışıkları Yaradan verir. 'Cennet korkusu dışında her şey cennetin elindedir 'sözlerinin anlamı da budur.

Bir Düşüş Esnasındaki İki Eylem Nedir?

Makale No. 32, Tav-Şin-Mem-Het, 1987-88

Bilgelerimiz Hulin’de (s. 7b) şöyle yazdılar: “Rabbi Hanina dedi ki, ‘Kişi yukarıdan çağrılmadıkça, aşağıdan parmağını kaldırmaz, ‘Adamın adımları Efendi’ dendir ve adam yolunu nasıl anlayabilir? ”denildiği gibi. Bilgelerimizin çalışmada bununla bize ne dediğini anlamalıyız ki böylece yukarıdan çağrılmadıkça bir kişinin aşağıdan parmağını kaldırmadığını bileceğiz.

Bunu açıklamak için, birbiriyle çelişen iki şey olan yaratılışın amacını ve yaratılışın ıslahını daima hatırlamalıyız. Yaratılışın amacı, yaratılanların Yaradan’dan haz ve zevk almalarıdır, ‘O’nun arzusu, yarattıklarına iyilik yapmaktır ‘denildiği gibi. Yaratılışın ıslahı bunun tam tersidir – Yaradan’a iyilik yapmak. Bu, yaratılışın amacının yaratılanların iyiliği için olduğu, yaratılışın ıslahının ise yaratılanların her zaman sadece Yaradan’ın iyiliğini düşünmesi anlamına gelir. Yaratılanlar bu dereceyi edinmedikçe - kendileri için hiçbir şeye ihtiyaçları kalmadığında ve yaşamak istemelerinin tek nedeni eylemleriyle Yaradan’a fayda sağlamak olduğunda- ve kendi menfaatleri için yaşamak istedikleri sürece, yaratılanlar Yaradan’ın onlara vermeyi tasarladığı haz ve zevki alamazlar.

Lişma (onun uğruna) çalışmasında, ödül ve ceza, Yaradan’a ihsan etmeyi istemeleri ölçüsünde ölçülür. Yani Yaradan’a ihsan etmek istediklerinde bunu “ödül” olarak görürler. Ve tek istediklerinin kendi menfaatleri olduğunu gördüklerinde ve Yaradan için çalışmaktan kesinlikle aciz kaldıklarında bunu bir ceza olarak görürler.

Bundan şu sonuç çıkar; bir kişi düşüş safhasında olduğunu hissettiğinde, Yaradan’a ihsan etmek için herhangi bir özlemi veya arzusu olmadığında, burada iki tavır vardır: 1) Kişi bu safhasından herhangi bir ızdırap veya acı hissetmez – bir alçaklık safhasına

gelmekten. Bunun yerine durumu kabul eder ve insan tüketimine uygun olmayan, hali hazırda çöp olduğunu belirlediği şeylerde tatmin aramaya başlar. Fakat artık manevi konulardan canlılık elde edemediğini görür çünkü maneviyatın tadı kendisinde kusurludur ki bu yüzden aynı zamanda yaşamak ve maddesellikten doyum elde etmek ister. Kişi, “Yenilmeden çalışabileceğim bir zamanı bekliyorum. Yani, bana yukarıdan bir uyanış verildiğinde, çalışmaya geri döneceğim. Bu arada ben de bulunduğum safhada kalmak istiyorum.” der.

2) Kişi bir düşüş safhasında olduğunu hissettiğinde, bir Adam olmakla mükâfatlandırıldığını düşündüğü bir safhadan düşmüş olmanın acısını ve eksikliğini hisseder. Yani onu besleyen ve tüm canlılığını aldığı besinler, yalnızca hayvanlarla ilgisi olmayan şeylerdendi. Yakında Kralın sarayına kabul edileceğini ve Tora ve Mitzvot’un (emirlerin/iyi işlerin) lezzetleriyle ödüllendirileceğini düşünürdü. Ancak farkındalığı ya da hazırlığı olmadan, varlığını hiç düşünmediği dipsiz bir kuyuda olduğunu görür.

Yani, hayattaki amacını bildiğini noktasında net bir anlayışa geldikten sonra, şimdi kendini kedilerle birlikte, çöp bidonlarının yanında durmuş ve insanların; insan tüketimi için uygun olmadığından zevk alamadıkları için attığı çöpleri yerken görür. Ancak şimdi kendisi, “adam” safhasındayken böyle bir hayatın çöp olduğunu söylediği çöplüğün tadını çıkarıyordur. Dolayısıyla, alçaklığına baktığı zaman, geldiği safhada, bu acı ve ızdırap uyandırır.

Bununla birlikte, bazen bir kişi yaraya travma ekler. Yani, kişi sadece bir alçaklık safhasına gelmekle kalmamıştır, aynı zamanda umutsuzluğa düşer ve Yaradan’ın her ağzın duasını duyduğuna inanamayacağını söyler. Bunun yerine o zaman, “Zaten birkaç kez en üst safhada bulunduğum ve birkaç kez bu safhaya düştüğüm için, bu çalışmanın bana göre olmadığı sonucuna varmalıyım. Gördüğüm kadarıyla, bu mesele sonsuzdur ve hayatımın sonuna kadar devam edebilir. Bu nedenle, belki Yaradan sonunda beni duyar diye düşünerek neden boş yere kendimi üzeyim ki? Ne de olsa her insan geçmişten, kendisine yazılanlardan ve başından geçenlerden ders alır.” Bu çaresizlik onu çalışmadan uzaklaştırır ve kişi mücadeleden kaçmak ister.

Bununla birlikte, kişi bir şeye inanmalıdır, çünkü çalışmada ancak bununla ilerleyebilir:

1) Çalışmada sahip olduğu yabancı düşünceler olan düşüşleri kendisinden kaynaklanmamıştır. Aksine, hepsi Yaradan’dan gelir. Yani Yaradan ona bu safhaları göndermiştir ve dünyada başka bir kuvvet yoktur. Baal HaSulam’ın dediği gibi, bir kişi dünyada başka bir kuvvet olmadığına ve her şeyin Yaradan’dan geldiğine inanmalıdır (bkz. Şamati No. 1, “Ondan Başkası Yok”).

Gerçekten de Yaradan’ın bu safhaları neden gönderdiğini anlamalıyız zira bu çok sıra dışıdır, çünkü bilgilerimiz, “Arınmaya gelene yardım edilir” demiştir. Ama burada tam

tersini görürüz: Her geçen gün ilerlediğini görmek için kendisine yardım edilmesi gereken yerde, kişi gerilediğini görür. Yani her seferinde kendini sevmeye ne kadar daldığını görür. Her gün ihsan etme arzusuna yaklaşmak yerine, her gün kendini sevmeye yaklaştığını görür.

Başka bir deyişle, ihsan etme çalışmasına başlamadan önce, kendini sevmede bu tür tatları ve hazları tatmamıştı. Ne zaman isterse, kendisi için alma arzusunu derhal iptal edebileceğini ve kendisi için herhangi bir ödül olmadan çalışabileceğini düşünmüştü. Ama şimdi, alıcısının izni olmadan tek bir adım bile atamayacağını görür Bilgelerimizin “Kötü, kalbinin otoritesi altındadır.” diye tanımladığı bir safhaya gelmiştir. Diğer taraftan, “Bir erdemli, onun kalbi kendi otoritesi altındadır.” “Kalp” arzu demektir. Yani kişi sürgündedir, kendisi için alma arzusunun onun üzerinde mutlak kontrolü vardır ve “alma arzusu” denilen kalbine karşı gelmek konusunda tamamen güçsüzdür. “Kötü, kalbinin otoritesi altındadır.” sözünün anlamı budur.

Ancak soru şu ki, kalbinin otoritesi altında olduğunu söyleyebildiğimiz “kötü” sayılan kimdir? Tam da Yaradan’ını kınadığını gördüğü bir safhaya geldiğinde, bu kişinin ihsan etmek için Tora ve Mitzvot’u uygulamadığını ve öz sevgiye battığını gördüğü zamandır. Kalbi ona “Sana ne diyorsam onu yap.” dediğinde, düşüncesizce onun peşinden gider ve ne yaptığını düşünmeye bile vakti olmaz. Bilgelerimiz buna şöyle der: “Kişi içine bir ahmaklık ruhu girmedikçe günah işlemez.” Yalnızca olaydan sonra kendine bakar ve yaptığı aptallığı görür. Ancak o zaman, o safhada, bilgilerimizin “Kötü, kalbinin otoritesi altındadır.” dediğini görür.

Sorunun cevabı, Yaradan ona neden alçaklık hallerini göndermiştir? Kişinin hakikati, yani alma arzusunun öz sevgiyi arttırmak için ne yapmaya istekli olduğunu, hiçbir şeye aldırmadığını ve ona haz veren ne varsa onu yapmaya istekli olduğunu görmesi içindir.

Yaradan ona her seferinde gerçek safhasını görmesi için yardım eder. Yani bu kalbinde gizliydi ve kişi hastalığını görmedi. Bu yüzden Yaradan’ın yardımı geldi ve ona hastalığın ciddiyetini gösterdi. Başka bir deyişle, alma arzusunun kötü bir şey olduğuna inanmamız gerekmez. Bunun yerine, kişi, şimdi bunu kendisi için görür. Bu, bir kişinin kendisinde bir sorun olduğunu anlayıp testler ve röntgen için hastaneye gitmesine benzer. Testler ona kalp hastalığı gibi bazı hastalıklardan ve ayrıca akciğerlerden mustarip olduğunu gösterir. Aile bireyleri hastane yönetimine “Biraz ateşi olan, tehlikeli hastalığı olmayan birini getirdik ve siz, yani doktorlarınız ve röntgeniniz oğlumuza ölümcül hastalıklar verdi.” şikâyetiyle gelirler.

Bizde de böyledir. Alma arzumuz tehlikeli olacak kadar kötü değildi. Burada çalışmaya başladığımızda, içimizdeki kötülük hakkında düşündüğümüz bütünlüğe çok yakında ulaşacağımız söylendi. Fakat bir anda, yaptığınız testler ve tetkiklerden sonra,

içimizdeki kötülüğün çok tehlikeli olduğunu, öldürebileceğini ve manevî hayatı kaybetmenize neden olabileceğini görüyoruz.

Maddesellikte olduğu gibi, hastalıkları yani bedendeki kötülükleri teşhis ettiği için hastaneye teşekkür etmeliyiz. Aynı şekilde, manevi yaşamımıza mal olabilecek gerçekten ölümcül bir tehlike olan içimizdeki kötülüğün tehlikesini bize bildirdiği için Yaradan’a teşekkür etmeliyiz. Ve elbette, çektiğimiz hastalığı keşfetmemize yardım ettiği için de Yaradan’a teşekkür etmeliyiz, çünkü daha önce sadece biraz hasta olduğumuzu düşünüyorduk ama Yaradan bize gerçeği ifşa etti. Gerçeği, yani içimizdeki kötülüğün gerçek biçimini görme yönünde ilerleme kaydettik.

Bununla, çalışmada “Kişi yukarıdan çağrılmadıkça aşağıdan parmağını kaldırmaz.”ın ne anlama geldiğini sorduğumuz şeyi yorumlayabiliriz. Bir “parmak”; “herkes parmağıyla gösterir” yazıldığı gibi veya “parmakla işaret etme” kelimelerinden, bir kişinin mantık içinde gördüğü anlamına gelir. “Kaldırma” aşağıdan bir eksiklik anlamına gelir. Yani eksikliği, verdiği önemin düşük olduğunu, yani Yaradan’dan uzak olduğunu hisseden kişi, yukarıdan çağrılmadıkça bu farkındalığı hissetmez.

“Yukarı”ya iki yorum vardır: 1) “Yukarıdan çağrıldı”, bunun ona İlahi Takdir’den geldiği anlamına gelir. Yani, kendisini (parmağı) “kaldırmaktan” sakınmadığı, yani bedeni korumakta dikkatli olmadığı için, beden hasardan zarar görmesin diye bize kişinin kendisini korumasını sağlayacak kanunlar verildi fakat kişi dikkatli olmadığından, bedeni “kaldırma” adı verilen bir kusur aldı denilemez.

Kişi kendisini yüz çeşit bakım ile korusa da hiçbir faydası olmaz çünkü o buna “yukarıdan” mahkûm edilmiştir. RASHI’nin yorumladığı gibi, “‘Çağrıldı’, o buna mahkûm edildi.” Yani bu yukarıdan bir hükümdür ve kişinin suçu değildir. Yine de sorabilirdik, Neden kişi yukarıdan buna mahkûm edildi?

2) “Yukarıdan”, yüksek öneme sahip olduğu anlamına gelir. Yani kişi, mantığıyla yaptığı çalışmada, “aşağıdan parmağını kaldırma” denilen bir kusur aldı. Başka bir deyişle, şimdi bir alçaklık safhasında olduğunu, yani hakikat yolundaki çalışma konularında bomboş ve sefil olduğunu görüyor.

Bu şu soruyu gündeme getirir, kendi alçaklığını görme ona Tora ve Mitzvot’a uymadığı için mi geldi yoksa tam tersi mi? – çalışmaya daha hevesli başladığı ve bu da onu “aşağıdan parmak kaldırma” denen bir düşüş safhasına getirdiği için mi? Bizler çalışmaya daha çok emek verdiği için geldiğini söylemeliyiz. Kurala göre, bir Mitzva [emir/iyilik] bir Mitzva’ya neden olur yani kişi “yukarı” safhasında olduğunu görmeliydi, öyleyse neden “aşağı” safhasındadır?

Cevap, kişinin “yukarıdan çağrıldığı”dır. Yani çok önemli bir yere kabul edilmeye yukarıdan mahkûm edilmiştir. Bu sebeple içindeki kötülüğün gerçek hali kendisine gösterilmiş, böylece ne için dua etmesi gerektiğini bilmıştır. Maddesellikte gördüğümüzde, bir kimse birinden borç istemeye, ödünç para istemeye geldiğinde veya bir başkasından hapse atılmasın diye onun adına konuşması iyiliğini istediğinde veya ölüme mahkûm edildiğinde, kendisini ölümden kurtarabilecek tek kişiden talep ettiğinde kesinlikle bir fark vardır. Talepler arasında büyük farklılıklar vardır.

Maneviyatta, bu konuları Kli’ye [kap] ilişkin anlarız. Maneviyatta bir dua Kli olarak kabul edilir. “Kli olmadan ışık olmaz.” kuralına göre, bütünlüğe ulaşabilsin diye Yaradan’a, ona yardım etmesi için dua eden bir kişi arasında bir fark vardır, yani gerçekte, kişi Tora ve Mitzvot’u uygular ve hayır işleriyle meşgul olur, ancak duyduğu söylentilerden hem nicelikte hem nitelikte kendisinin Tora ve Mitzvot’u uygulamasından daha fazla bütünlük olduğunu anlar. “Yeryüzü üzerinde iyilik yapıp günah işlemeyen bir erdemli yoktur.” ayetine inanır ve bu nedenle Yaradan’dan kendisine yardım etmesini ister. Buradan kişinin yalnızca küçük bir şeye ihtiyacı olduğu sonucu çıkar.

Örneğin, bir kişi birisinden borç almaya geldiğinde, bunu başka bir yerden de alabileceği söylenir. Yani borç vermeye gelince çok da dikkat etmeyiz. Bu nedenle, normalde, birisi borç vermeyi reddettiğinde, kişi onu bırakır.

Bir kişi ölüme mahkûm edildiğinde bu böyle değildir ve hayatını kurtarabilecek bir kişi vardır. Eğer o kişi, adamı kurtarmak için ona iyiliği yapmayı reddederse, adam onu bırakmayacak ve onu ölümden kurtarması için başka birine gideceğini söylemeyecektir, çünkü sadece kralın kendisi onu affedebilir. Bu nedenle kralı bırakmayız ve kralın onu affetmesi için her türlü imkânı ararız.

Benzer şekilde, maneviyatta, gerçek bir Kli’ye ihtiyacımız vardır, yani Yaradan’ın bize dolumu vermesi için gerçek bir ihtiyaca. Bu nedenle, gerçek safhamız, gerçekten çıplak ve yoksul olduğumuz bize yukarıdan gösterildiğinde, kişi “tam inanç” olarak adlandırılan manevi yaşamdan yoksun olduğunu fark ettiğinden ve maneviyatta kontrolü olmadığından, o Kli’ye dolumu koyabiliriz. Başka bir deyişle, Yaradan için bir şey yaptığını söyleyemez, aksine her şey kendi yararınadır. Bu, onda kutsallığın tüm yapısının mahvolduğu ve kişinin yaptığı her şeyin yalnızca sözde hizmet olduğu anlamına gelir. Buna “gerçek dua” denir, çünkü o kişinin dönecek kimsesi yoktur ve sadece Yaradan’ın Kendisi ona yardım edebilir, Mısır’dan çıkışta söylendiği gibi ki bu, Yaradan’ın Kendisi tarafından yapılmıştır “Seni Mısır diyarından çıkaran Tanrın Efendiniz” yazıldığı gibi.

Bu, ölüme mahkûm edilmiş bir kişiye benzer ve onu ancak kral bağışlayabilir. Sonuç olarak, bir kişi “kötülük” safhasında olduğunu ve “hayatlarında kötülerin ö’lü’ olarak adlandırıldığını” hissettiğinde, ölüme mahkûm edilmiş olarak kabul edilir. Bununla birlikte, bir kişi Yaradan’dan kendisine bir hediye olarak hayatını vermesini istediğinde, Yaradan’dan lüks için değil fakat sadece manevi hayatı adına istediğinden, bu kişinin dolumu alabilen bir Kli’ye sahip olduğu düşünülür.

O halde insan bir taraftan, “Ben kendim için değilsem kim benim için?” demelidir. Yani kendisi seçmelidir. Bu, yapabileceğini düşündüğü, kendini sevmesinden çıkmasına yardımcı olacağını düşündüğü her şeyi yapması gerektiği anlamına gelir. Öte yandan insan, “Kişi yukarıdan çağrılmadıkça aşağıdan parmağını kaldırmaz.” denildiği gibi, her şeyin yukarıdan geldiğini söylemelidir. Kişi, içindeki ve hayatını tehlikeye atan kötülüğün farkına vardığında buna “eylem” denir. Ama kişi bu eylemi de Yaradan’a atfetmelidir.

Ardından eylem için dua etmelidir. Yani kişi hem eksikliği hem de dolumu Yaradan’a atfetmelidir. Öyle ki, bir kişi ihsan etme çalışmasına başladığında ve hakikati elde etmek için özveriyle çalıştığında, Yaradan ona eksikliğin bir hissini gönderir. Kişi bunu ancak ihsan etme niteliğini elde etmek için büyük çaba sarf ettikten sonra hissedebilir. O zaman kendisine, “hayat” denen Yaradan ile Dvekut’tan (bütünleşmekten) uzak olduğu bildirilir. Bunun hakkında şöyle yazılmıştır: “Ve Tanrınız Efendiye bağlanan sizler, bugün her biriniz hayattasınız.”

O zaman kişi dua ettiği zaman, bu, insanın onsuz da yaşayabileceği şeyler için dua etmesi olarak değil, hayatın eksikliği için bir dua olarak kabul edilir. Daha ziyade kişi yalnızca “Yaradan’a tam inanç” denilen hayatı talep eder.

Yaradan'ın Çalışmasında Genel ve Birey Arasındaki Fark Nedir?

Madde No. 33, Tav-Şin-Mem-Het, 1987-88

Bilgelerimiz şöyle yazdı (Makot 24), “Habakkuk geldi ve onları birbirinin üzerine kurdu: Dendiği gibi, ‘Erdemli inancı ile yaşar.’” Bunun anlamı, tüm Tora ve Mitzvot’a [emirler/ iyi işler] uymamız gerektiğidir, inanç bu unsura ulaşmak içindir. Yani insandan bütünlüğe ulaşması için istenen şey, Yaradan’a inanmaktır. Bu, inanca ulaştığında tam bir insan olduğu, anlamına gelir.

Bu konuyu anlamalıyız. Kişinin yaratılışın ıslahıyla uğraşması gerekli bir meseledir, çünkü insan kendisi için alma isteği doğası ile yaratılmıştır ve bu Yaradan’la form zıtlığıdır, çünkü Yaradan, verendir ve bu form eşitsizliği ile insan Yaradan’dan ayrılır, o halde halen Yaradan’dan ayrılmışsa, inanç sahibi olmak ona nasıl yardımcı olur? Ayrıca, neden “Habakkuk geldi ve onları birbirinin üzerine kurdu: Ve ‘Erdemli inancı ile yaşar, ’dediler? Bu, kişinin inancı varsa bütünlüğe sahip olduğu anlamına gelir.

Cevap, burada önemli bir konu olduğunu bilmemiz gerektiğidir, bu çok dikkat gerektiren önemli bir konudur, öyle ki bunu insanın tam bir inançla ödüllendirilebileceği kapı olarak kabul edebiliriz. Aksi takdirde, kişinin yalnızca kısmi bir inancı olacaktır. “On Sefirot’un Çalışmasına Giriş” te (Madde 14) yazılmıştır: “Daha Doğrusu, bu kısmi inançtır. Böylece birinci kişi kendini Yaradan’a olan inancının ölçüsüne göre Tora’yı uygulamak ve çalışmak için günde sadece bir saat ayırır. ... Üçüncü kişi tek bir anı bile ihmal etmiyor. ... Bu durumda yalnızca sonuncusunun

inancı bütündür.” Kişinin tam bir inançla ödüllendirilmesi için, önce kendini sevmekten çıkması gerekir, aksi takdirde ona tam bir inanç verilemez. Aksi takdirde, tam bir inanca sahip olma imkânı yukarıdan ona verilmeyecektir.

Ancak bu, insanın yararı içindir. Sulam’da (“Zohar Kitabına Giriş” [Sulam (Merdiven) Yorumu ile], Madde 138) ‘de yazıldığı gibi: “Yaratılanın Yaradan’dan ifşa olmuş bir kötülük alamayacağı bir yasadır, çünkü bu, Yaradan’ın ihtişamına kusur bulmaktır çünkü yaratılan, Tam Operatör’e yakışmadığı halde, kişi O’nu kötü olarak algılar. Bu nedenle, kişi kendini kötü hissettiğinde, onun üzerine, Yaradan’ın rehberliğini inkâr etmek düşer ve Operatör ondan gizlenir.”

Bu nedenle, kişi Yaradan’dan haz ve keyif almadan önce inanca ulaşamaz. Haz ve keyfin verilebilmesi için yerine getirilmesi gereken koşul ihsan etme kaplarıdır. Alım kaplarında, onları kullanmamak için bir ıslah vardır, çünkü onlar tarafından, aralarındaki form eşitsizliği nedeniyle kişi Yaradan’dan uzaklaşmıştır. Buna göre inançtan önce, kişi Kelim’in, [kapların] “yaratılışın ıslahı” olarak adlandırılan ıslahı ile ödüllendirilmelidir.

Baal HaSulam’ın orada yazdığı gibi: “Bu dünyada, ıslahtan öncesi ve ıslahın sonu arasındaki tüm farkın bu olduğunu bilin. Islahın sonundan önce, Malhut’a “iyiliğin ve kötülüğün ağacı” denir, çünkü Malhut, Yaradan’ın bu dünyadaki rehberliğidir. Alanlar tamamlanmadığı sürece, Yaratılış düşüncesinde bizim lehimize düşündüğü O’nun iyiliğini alabilmeleri için tamamlanmadıkça, (yani alma kaplarımız ihsan etmek için çalışmak üzere düzeltilmemişken,) O bize haz ve keyif veremez çünkü hepsi Klipot’a [kabuklar] gidecektir. Rehberlik iyi ve kötü, ödül ve ceza biçiminde olmalıdır. Böyledir, çünkü alma kaplarımız, niteliği açısından çok kısıtlayıcı olan ve aynı zamanda bizi Yaradan’dan ayıran kendi kendine alma ile hala lekelidir. Bu nedenle, O’nun bizim için düşündüğü, büyük ölçüdeki, tam fayda yoktur.”

Buna göre gerçekten de inanç olan bu unsurun en önemli şey olduğunu görüyoruz. Sorarız, “İhsan etme kaplarını elde etme” denilen yaratılışın ıslahına da ihtiyacımız olduğuna göre, inancın bütünlük olduğu nasıl söylenebilir? Aksi takdirde, form eşitsizliği nedeniyle bolluk alttakilere gelemiz. Cevabı, ihsan etme kapları elde etmek için genel olarak Tora ve Mitzvot’a uymamız gereklidir. Bilgelerimizin dediği gibi, “Kötü eğilimi ben yarattım; Tora’yı şifa olarak yarattım, çünkü içindeki ışık onu yeniden biçimlendirir.”

Buna göre, çalışma sırasındaki ilk izlenimin, “kendisi için alma arzusu” olarak adlandırılan kötülüğü yeniden biçimlendirmek, yani her şeyi ihsan etmek için kullanma gücüne sahip olmaktır. Ancak burada, alma arzusunun “kötü” olarak adlandırıldığını öğrenebilmek için Tora ve Mitzvot’a ihtiyacımız olduğunu fark etmeliyiz. Alanın “kötü”

olarak adlandırıldığını anlamadan önce kişi onu nasıl düzeltilebilir? Daha önceki makalelerde söylediğimiz gibi, bilgilerimiz şöyle der, “Tora’ya neden Tushia [cesaret / beceriklilik] denir? Çünkü Mateshet, insanın gücünü tüketir.” Biz sorduk ama onlar, “Başı ağrıyorsa Tora’yla uğraşınlar, karnı ağrıyorsa, uğraşınlar, zira o tüm bedenine şifadır,” dediler (Iruvin 54).

Baal HaSulam’ın söylediği gibi, Tora’ya “iksir” denir. Yani bazen yaşam iksiri, bazen de ölüm iksiridir. Tıbbi bir iksirin hastaları iyileştirdiğini söyledi. Ama eğer sağlıklı bir insan tıbbi bir iksir alırsa hastalanır. Yani Tora ihtiyacı olan kişiye geldiğinde onu iyileştirebilir. Buna göre kişinin hasta olduğunu görmek için önce Tora’yı öğrenmesi gerektiğini anlamalıyız.

Bu yüzden Tora’nın kişinin gücünü tükettiğini söylediler. Yani, Tora aracılığıyla, içindeki “adamin” zayıf olduğunu ve üstesinden gelmek için hiçbir gücü olmadığını görebilir. O zaman maneviyatta hasta olduğunu görür. Tora aracılığıyla, Zohar’ın “Ya da günahını ona bildir” ayeti hakkında söylediği gibi, kötülüğün tanınmasına gelir, yani Tora ona günah işlediğini bildirir.

Eğer Tora ona haber vermezse, kişi kendisi ile Yaradan arasındaki form farklılığından dolayı kendisi için almanın “kötü” olarak adlandırıldığını bilemez veya hissedemez. Form eşitsizliğinin ayrılığa neden olduğunu bilmek, Tora aracılığıyla yukarıdan gelmek zorundadır. Bu nedenle, sıranın şu olduğunu söylemeliyiz: 1) kişi kötülüğün tanınması için Tora ve Mitzvot’u yerine getiriyor ve 2) Tora ve Mitzvot’u yerine getiriyor çünkü “içindeki ışık onu yeniden şekillendiriyor.” Bu, formun denkliği olarak kabul edilen “ihşan etme arzusu” denilen gücü yukarıdan aldığı zamandır. 3) “Habakkuk geldi ve onları birin üzerine kurdu: ‘Erdemli inancı ile yaşar.’” Bunun sonucu olarak, Tora ve Mitzvot’ta yaptığımız her şey genel olarak, bu unsuru, inancı elde etmek içindir. O zaman kişi tam bir inanç alabilir. Buna göre, tüm çalışma sadece bunu başarmak içindir.

Ancak, yukarıdaki bu üç anlayıştan önce, İsrail’in tamamı için geçerli olan bir anlayış vardır. Bu, kişinin Tora ve Mitzvot eğitimine başladığında ilk izlenimdir: Bu şöyledir, tüm dünya, Tora ve Mitzvot’a hangi amaçla uymaları gerektiğini bilmelidir; ödül almak için. Ve eğer uymazlarsa, azap çekerler. Maimonides’in dediği gibi genel düzen şudur, “Çocuklara, kadınlara ve eğitimsiz insanlara öğretirken, onlara yalnızca korkudan ve ödül almak için çalışmaları öğretilir. Bilgi ve bilgelik kazanana kadar bu sır yavaş yavaş öğretilir.” (Maimonides, Hilhot Teşuva, Bölüm 10).

Buna göre çalışmanın sırası şöyledir; 1) tüm İsrail’e, kendini sevme niyetiyle tüm detayları ve incelikleriyle Tora ve Mitzvot’u gözlemlemeleri öğretilir. Lişma’da [Onun uğruna] ihşan etmek için çalışmaları gerektiği öğretilmemelidir. Aksine, yalnızca kendi çıkarları için almak için çabalamalı ve çalışmalıdırlar.

Kendini-sevmek için çalışmanın, Tora ve Mitzvot'u yerine getirerek sonraki dünya ile ödüllendirilmek anlamına geldiğini bilmeliyiz. Eğer bu kişi kendi çıkarına çalışmak için gerçek bir enerjisi varsa, her şeyi yapmaya hazır olacaktır. Yani, eğer enerjikse ve bir sonraki dünya ile ödüllendirilmek istiyorsa, kişi mantık ötesinde, nedenini anlayamadığı işleri yapmaya istekli olacaktır. Yazıldığı gibi (Tesniye 12:30), "Dikkat edin, 'Bu milletler tanrılarına nasıl hizmet ediyorlarsa, ben de aynısını yapabilirim,' diyerek onların tanrılarının peşine düşmeyin. Bunu yapmayacaksınız, çünkü onlar ateşte oğullarını ve kızlarını bile tanrılarına yakarlar."

RAŞİ bilgelerimizin yorumunu getiriyor: "Babaları ve anneleri dâhil. Rabbi Akiva, "Babasını köpeğinin önüne bağlayan ve onu yiyen bir yabancı gördüm," dedi. Sifte Hahamim kitabının yazarı, "Putperestliği kast ediyor. "Onu yedi" demek onu ateşte yaktığı anlamına geliyor."

Ancak şunu bilmeliyiz ki, bir adam kendi menfaati için çalışmaya istekli ise, oğullarını, kızlarını ve ebeveynlerini yakmaları söylene bile, bir sonraki dünyanın garanti altına alınacağına inanıyorsa, en zor işi bile yapmaya isteklidir. Bu iş için enerji ve gücü vardır, çünkü hala kendini sevmenin Kli'si [kabı] içindedir. Buna göre, bu henüz "yukarı mantık" olarak görülmez. Başka bir deyişle, kişinin kendisi için alma arzusu uğruna her şeyi yapmaya istekli olmasının, doğasında var olduğunu anlayabiliriz.

Ayrıca Tapınağın yıkılışı sırasında şöyle yazıldığını da görüyoruz (Ağıtlar 4:10) "Merhametli kadınlar kendi çocuklarını pişirdiler; bu onlar için yiyecek oldu." Kutsal Alsheich, "onlar için yiyecek" ifadesini "çocuklarının etini sadece kendileri yediler," anlamına geldiğini yorumlar. 'Onlar için' kelimesinin anlamı bu, sadece anneler yemek yiyor ve aç olmalarına rağmen geri kalan çocuklarıyla da paylaşmıyorlardı."

Bu bize, Keduşa [kutsallık] olmadığında, ama daha ziyade Keduşa'nın harabesi olduğunda ve sadece kendileri için alma arzusu kurallarına göre: "Şefkatli kadınlar kendi çocuklarını pişirdiğini" ve kişinin kendini sevmek için neler yapabileceğini gösterir.

İki örneğimiz var: Alma arzusu için, (1) çocuklarını ve ebeveynlerini sonraki dünyayı almak için yakmak ya da (2) bu dünyayı almak için "şefkatli kadınların kendi çocuklarını pişirmesi". Bunun sonucu olarak, kişinin alma arzusunu -insanın doğduğu doğayı- tatmin etmek için her şeyi yapabilir.

Ancak kişi bu yolda çalışmaya başladığında, yani Yaradan ile Dvekut ile ödüllendirilmek için, kendini sevmekten çıkması gerektiğinde, en küçük işi bile yapamaz. Yani, kişiye, "Yaptığınız aynı şeyi yap, ancak bunun üzerine, herhangi bir

ödül olmaksızın, Yaradan'a ihsan etme amacını koy," dendiğinde, bunu yapması çok zordur çünkü bu, "kendisi için alma arzusu" denen doğasına aykırıdır.

Şöyledir, aynı iş, yani kişinin herhangi bir çaba eklemeyen, ancak bunu sadece Yaradan için yapmayı hedefleyerek yaptığı aynı pratik emek, onu güçsüz bırakır. Önünde yüksek bir dağ duruyormuş gibi görünüyor ve o dağı bir birazcık bile hareket ettiremez. Tüm dünyası mahvolmuş gibi hisseder ve bunların hepsi doğamıza aykırı olduğu içindir.

Bu durumda kişi gerçeğe ulaşmak ve kişisel işini yapmak istediğinde, yukarıdan aşağılık bir durumda olduğu ona bildirilir, çünkü Yaradan için hiçbir şey yapamayacağını görür. Bu duruma "kötülüğün farkına varılışı," denir. Bu, kötülüğün tanınması olan "bireyin çalışmasındaki ilk durum" olarak adlandırılır.

Daha sonra, Tora ve Mitzvot'un yerine getirilmesi gereken ikinci aşama başlar, böylece içindeki ışık onu yeniden biçimlendirir, çünkü ışık aracılığıyla ihsan etme kapları alır, yani Yaradan'a ihsan etme tutkusuna sahip olur ve bundan zevk alır.

Bundan sonra, tam bir inanç olan üçüncü aşama gelir, yukarıda söylendiği gibi: "Habakkuk geldi ve onları tek ve bir üzerinde inşa etti: 'Ve erdemli inancıyla yaşar'." Bu, kişinin erişmesi gereken unsurdur. İnancı olunca, O'nun İyi ve İyilik Yapan İlahi Takdiri içindeki haz ve zevkle ödüllendirilecektir.

Sulam'da [Zohar Üzerine Merdiven Yorumu] yazılanlar hakkında sorabiliriz: "Yaratılanın Yaradan'dan ifşa edilmiş bir kötülük alamayacağı bir yasadır; çünkü yaratılanın O'nu kötü olarak algılaması Yaradan'ın görkemini lekeler. Dolayısıyla, kişi kendini kötü hissettiğinde Operatör ondan gizlenir." Peki, ama kişi onu kötü biri olarak algıladığında, Yaradan neden bunu umursasın? Yaradan, yaratılan varlıklardan saygı duymak için O'na saygı duymak ister mi? O'nun et ve kanla ilgili şeylere ihtiyacı yoktur.

Aksine, bu insanın iyiliği içindir. Maneviyatta bahsettiğimiz kusur, örneğin Keduşa'da bir kusur bulmak, yukarıdaki kusura neden olan Sitra Ahra [diğer taraf], kişinin ruhunun kökenindedir. Yani, Yaradan'ın adının İyilik Yapan İyi olduğuna inanmalıyız.

Kişi kötü bir durumda olduğunu hissettiğinde, İlahi Takdir'i haklı göremez ve Yaradan'ın ona İyilik Yapan İyi gibi davrandığını söyleyemez. Buna göre, kişi İyilik Yapan İyi olan Kutsal Adda kusur bulduğunda, bu kusuru alır. Ve kişi yukarıdan bir iyilik aldığında mutlu olur ve tüm kalbiyle şunu söyleyebilir: ' "Dünya olsun 'diyen kutsansın."

Ama kişi kendini kötü hissettiğinde, "Ne mutlu, 'Dünya olsun 'diyene" diyemez. Bunun yerine, kişi Eyüp'ün dediğini söyler (Eyüp 3), "Ve Eyüp cevap verdi ve Doğduğum gün

yok olsun, 'bir oğul ana rahmine düştü, 'denen gece yok olsun! O gün kapkaranlık olsun." şu nedenle bu bir ıslahıtır çünkü kişi, tüm zorlukları Yaradan'ın kendisine verdiğine inanmadığı zaman, Yaradan'a iftira etmez.

İlaveten, maddesellikte, bazen oğlu onu geçindirmek için yeterli olmayan bir maaş için çalışan bir kişiyi görüyoruz. Çalışmaya başladığında hala bekardı ve o zamanlar maaşı iyiydi. Ama şimdi bu maaşla geçinemiyor. Baba oğluna şöyle konuşuyor: "İşverenin sana zam vermediğini gördüğüne göre, git daha iyi maaş veren bir iş ara." Ancak oğul, "Ben halen işverene ve iş arkadaşlarına alıştım; Oradan ayrılamam."

Baba ne yapar? İşverene gider ve ona oğluyla olan durumu anlatır. İşveren ona zam veremeyeceğini, ancak daha iyi maaş alacağı yere gönderebileceğini söyler. O sırada baba ona sorar: "Oğluma onun için işin olmadığını söyle ki başka yere gidecek. Kendisine iyi maaş almadığı işten ayrılıp daha iyi maaş ödediği yere gitmesi hakkında onunla birkaç kez konuştum, ama gerçeği söyleyeceğim, bana seni ve iş arkadaşlarını sevdiğini söyledi ve bu yüzden sevmiyor buradan ayrılmak istiyorum. Bu nedenle, onu kovarsan, başka bir yere gitmekten başka seçeneği kalmayacak. Ama senden rica ediyorum, ona burada olduğumu ve senden onun senin için çalışmamasını istediğimi söyleme. Aksi takdirde oğluna acımasız bir babası olduğunu söyleyecektir. Yani, onu kovdurmaya çalışmanın en iyisi olduğunu anlayamaz. İşvereninden onu kovmasını istediğimi duyduğunda, ne der, "Efendimiz sadece benim için bu kadar çabalayan babamı korusun." Hiç şüphe yok ki babasına çok kızacak."

Maneviyatta da bu böyledir; Yaradan kişiye bir düşüş gönderir. Yani rızık aldığı bir durumdan, babası bunun yeterli rızık olmadığını ve daha fazla kazanabileceğini anlasa da, oğul bunu anlamaz. Bu nedenle Yaradan ona işten kovulmaya benzer bir düşüş gönderir. O sırada, Yaradan'a kendi yoluna zarar verdiği için kızgındır, çünkü bundan önce maneviyatta yükseliş durumunda olduğunu biliyordu ama şimdi Yaradan onu fırlattı attı, bu yüzden elbette Yaradan'a kızgındır. Bu şöyle kabul edilir, "şehina'dan [Kutsallıktan] şüphelenenin cezası çok ağırdır." Bu nedenle, kötülük yapanı bulamadığı, bir düzeltme olduğu zaman, kızacak kimsesi yoktur. Bu yüzden, onun iyiliği için bütün bunları yapanın kim olduğunu bilmez

Orada şöyle dedi: "İlahi Takdirde kötü bir tada sahip olmasına rağmen, O'na inanmaktan ayrılmamaya çalışan kişi ödüllendirilir. Eğer çaba göstermezse, O'na inançtan ayrıldığı için cezalandırılacaktır. Böylece, tüm işleri O tek başına yapmış, yapıyor ve yapacak olmasına rağmen, bu yine de kendini iyi ve kötü hissedenlerden gizlidir."

Yaradan'ın kendisine kötülüğu gönderdiğini ve bunun en iyisi olduğunu söyleyebilen ve bunun için çabalayan birinin, Yaradan'ın kendisine içinde bulunduğu durumu kendi

iyiliği için gönderdiğini söyleyebildiği ölçüde, inancını koruduğunu görüyoruz. Bu, “zarar vermek” olarak kabul edilmez. Böylece kişi inançta kalır.

Tersine, bunu kendisine iyilik için, Yaradan’ın yolladığını söyleyemezse, ancak bunun kendi aleyhine olduğunu söylerse, bu duruma Yaradan’ın zarar vermesi denir; bu nedenle Operatör’ü kendisinden saklamak zorundadır. Bu, inancını kaybetmek olarak kabul edilir ve ceza olarak kabul edilir.

Buna göre, çıkışlar ve inişler olmasaydı, kişi eksik olduğunu hissedemezdi. Yani, cennetin merhametine ihtiyacı olduğunu, kendini sevmekten çıkmanın ve sadece Yaradan’ına memnuniyet vermeyi arzulamanın insanın gücü dahilinde olmadığını düşünmezdi. Aksine, tüm çalışmaları yalnızca kendi iyiliği için olabilir ve kendi çıkarına göre, kişi hayal bile edemeyeceği şeyleri yapma gücüne sahiptir. Ya da tapınağın yıkıldığı zamanki gibi, şefkatli kadınlar kendi çocuklarını pişirirken, kendi tanrılarına hizmet ederek oğullarını ve kızlarını yaktılar.

Ama Yaradan için çalışmak, yani işlerinin karşılığında herhangi bir geri dönüş istememek, hatta bu sadece alım eylemleri üzerinde bir niyet bile olsa, kişi bunu yapamaz. Eğer kişi kendi iyiliği için değil de Yaradan için yemek istiyorsa, eylem hazzın alınması olsa da niyet etmesi gereken şey kendi elinden çıkar. Burada yalnızca Yaradan yardımcı olabilir. Bu, genel halka ait olan genel çalışma ile bireyin çalışması arasındaki farktır.

Çalışmada Gün ve Gece Nelerdir?

Makale No. 34, Tav-Şin-Mem-Het, 1987-88

Şöyle yazılmıştır, “Ve Tanrı ışığı ‘gün ’olarak adlandırdı ve karanlığa ‘Gece ’adını verdi.” Çalışmada bunun bize neyi öğretmek için olduğunu, O’nun neden ışığa “gün” ve “geceye” karanlık dediğini anlamalıyız. Bunu bilmek bize ne kazandırır? Görünüşe göre, ışığı ve karanlığı isimlendirmek bazı ıslahlar içindir. Böylece, Yaradan ile bütünlüğe erişme çalışmasında bize katkı sağlayan, O’nun bu isimlendirmeleriyle neyi daha iyi anlıyoruz?

Daha sonra ayet şöyle der, “Akşam vardı, sabah vardı, bir gün.” Bunu da anlamalıyız. Karanlığa “gece” ve ışığa “gün” adını verdikten sonra, ikisi nasıl bir oldu? Sonuçta, gece gün değil, peki ama, bu ikisi birlikte nasıl bir gün olabilir? Yani, onları bir gün, gündüz ve gece arasında hiçbir fark yokmuş gibi yapan nedir?

“Gün” ve “gece” ile ilgili olarak, ayette şunu görüyoruz (Mezmurlar 19), “Gün konuşmayı ifade eder ve geceden geceye bilgiyi söze döker.” Bu bağlamda, “O vakit, Birçok Mucize,” şiirinde, şöyle yazıldığını görüyoruz (Haggadah, Pesah anlatısında), “Günün yaklaşması ne gündüz ne de gecedir. Yüce Bir, gün senin içindir, gece de senin içindir. Sen gündüz olarak ve gecenin karanlığı olarak parlarsın.” Bu nedenle gündüz ve gecenin, ışık ve karanlığın ne olduğunu anlamalıyız.

Tüm bunları anlamak için, birkaç kez tartıştığımız şeye geri dönmeliyiz; yaratılışın amacının ne olduğunu, yaratılışın ıslahının ne olduğunu her zaman hatırlamalıyız, böylece bizden beklenenin ne olduğunu biliriz, yani hangi duruma ulaşırsak hedefimize varabileceğimizi söyleyebiliriz.

Bilgelerimizin dediği gibi, yaratılışın amacının, O’nun yarattıklarına iyilik yapmak olduğu bilinir; bu, Yaradan’ın yaratılış hakkında söylediği gibidir, O, bollukla dolu bir

kuleye sahip olan, ama konukları olmayan bir kral gibidir. Bu nedenle, ona haz ve zevk vermek için insanı yarattı.

Peki, kişinin bütünlüğe ulaşması ne anlama gelir? Bu, tam olarak, kişinin Yaradan'da haz ve keyif aldığı bir duruma geldikten sonradır. Bütünlüğe ulaşma olarak kabul edilir. Eğer sonsuz bir haz ve keyif alma haline gelmiş ise, bütünlüğe ulaştığı düşünülür. Yaratılışın amacı budur.

Tersine, yaratılışın ıslahı, bu yaratılışın doğasında olduğundan dalın köküne benzemek istemesidir ve Yaradan, veren; yaratılan alan olduğu için, burada formun eşitliği yoktur. Bu nedenle, maddesellikte de birisi bir diğerinden bir şey aldığına, utanç duymasının bir kural olduğunu görüyoruz. Bilgelerimizin ayet hakkında söylediği gibi, "Krom erkeklerin oğulları için aşağılıktır", yani bu, kişi başka insanlara ihtiyaç duyduğunda yüzünün krom gibi bir hale geldiği anlamına gelir.

Bu nedenle, Tzimtzum [kısıtlama] ıslahı üst dünyalarda yapıldı, böylece üst ışık kendisi için alan arzulara ulaşamaz. Aksine, ışık yalnız ıslahın perdesi olan, Geri Yansıyan Işığı yükselten arzulara parlar, bunun anlamı şudur, o üsttekenden alır; zira üstteki aşağıdakine ihsan ettiği zaman memnuniyet duyar.

Başka bir deyişle, haz ve keyif almak için büyük bir özlemi olması, haz ve keyif almasını gerektirmez, çünkü aldığı haz, yukarıdaki ile form eşitliğinde, yani Yaradan'la bütünleşmede olmasındandır. Mümkün olduğunca, form eşitsizliği yüzünden O'ndan ayrılmamaya çalışır ve bu nedenle zevk ve haz almayı özlem duymasına rağmen almaz. Ama aynı zamanda, Yaradan'a bağlı kalmaktan daha çok keyif alır. Bu nedenle, almaz.

O zaman, kişi iki şeye bakar: 1) Yaradan'dan ayrılmak istemez. Başka bir deyişle, hala bütünleşmek ile ödüllendirilmediğini düşünse bile ayrılmak, en azından şu anda olduğundan daha fazla ayrılmak istemez, zira kendisi için almak kişiyi Yaradan'dan daha uzak yapar. Bu nedenle kendisi için almak istemez. 2) Yaptığı şeyle, kendisini almaktan uzaklaştırır ve bu Yaradan'a bağlı kalmasına neden olur. Hâlâ bu farkındalıkları hissetmese de bunun böyle olduğunu söyleyen bilgelere inandığını söyler. Bu nedenle onlara güvenir ve kendine-almaya karşı dikkatli olur.

Bu nedenle, kişi ona, her eyleminin üzerine ihsan etme niyetini yerleştirmeyi isteme gücünü verecek şeyler yapmaya çalışır. O zaman, haz ve keyif almak için uygundur, çünkü şimdi tüm eylemleri Yaradan uğrunadır.

Buna göre ışığın ne olduğunu ve karanlığın ne olduğunu anlayabiliriz. Işık, kişinin Yaradan'ın yolunda yürümesi için parladığı zamandır. "Yaradan'ın yolu", Yaradan'ın yürüdüğü şekilde yürümek istediği anlamına gelir ve O'nun yolu ihsan etmektir. İhsan

etme çalışmasına bağlanarak ışığı ve hayatı olduğunda ve kendi yararını umursamadığı zaman buna “ışık” denir.

Buna “yükseliş zamanı” denir, yani kişinin derecesi yükselmiştir. Böylece, düşük, aşağı bir kişiye hizmet etmek yerine, şimdi Yaradan’a hizmet eder. Buna “derece yükselişi” denir, çünkü basit bir adama hizmet edeceğine, Kral’a hizmet ediyordur.

Açıkkası, ışığın zıttı karanlıktır. Yani, kişi ihsan etme çalışmasında bir tat bulamaz çünkü tekrar bir kez daha, yalnız kendi yararı için endişelenmeye başlamıştır. İhsan etme işinden hiçbir tat almaz ve hiçbir özlem duymaz. Aksine, sadece vücudunun talep ettiği tutkuları tatmin etmeye yerleşir. Buna “inîş” denir, çünkü Yaradan’a değil bedene hizmet etmek ister. Buna “karanlık” denir.

Bilmeliyiz ki, “gün”, ışık ile gündüz ve karanlık ile geceden oluşan tam bir şeyi belirtir, yazıldığı gibi, “Ve akşam vardı, sabah vardı, bir gün.” Akşam ve sabahın tek bir şey olduğunu nasıl söyleyebileceğimizi anlamalıyız. Yani, akşam ve sabahın ikisine de “bir gece” denmiyor, aksine ikisine “bir gün” deniyor. Çalışmamızda bu bize ne ifade ediyor, özellikle her ikisi neden “bir gün” olarak adlandırılıyor, sanki karanlığın olmadığı bir günün bütünlüğü olamazmış gibi.

Cevap şu ki, kişi “Tanrı ışığa ‘gündüz ’ve karanlığa ‘gece ’dediğinde ‘Tanrı’nın ona hem ışığı hem de karanlığı verdiğine inanır. Peki ama ona neden karanlığı verdi? Ona ışık verdiğine inanmak mümkündür, yani Yaradan’ın onu daha da yakınlaştırmak istediğini söyler, bilgelerin dediğı gibi “Arınmaya gelene yardım edilir”. Bu nedenle, kişi aldığı yükselişlerde, bunun Yaradan’dan geldiğine inanabilir. Peki ama inişler neden?

Bir kişi karanlığa da inandığında “Ve Tanrı çağırdı... Ve karanlığa, O ‘gece ’dedi, yani karanlık aynı zamanda “gece”, yani günün bir parçasıdır, yani gece olmadan gün olamaz, o zaman “gece” denilen karanlık bize, gece olmadan bir gün olamayacağı için karanlık olmadan ışığın olamayacağını öğretir. Karanlık Kli’dir [kaplar] ve ışık, Kli’nin doldurulmasıdır, kural şudur, “Kli olmadan ışık olmaz.”

Başka bir deyişle, içinde bulunduğu durumun acı ve ıstırabını hissetmeden kurtuluşu takdir etmek imkânsızdır. İnsanlar arasında da kişi sıkıntısına arkadaşının yardımcı olduğunu hissettiğı ölçüde, arkadaşından aldığı yardım için de sevinç duyar. Şöyledir, kişinin onlarsız yaşayabileceğı teferruatlar için arkadaşına, yardım etmesi ile onu ölümden kurtarmak için yardım etmesi arasında bir fark vardır.

Yukarıdan gelen yardımlar Kutsallığın ışıkları olarak kabul edilir, Zohar’ın dediğı gibi, “arınmaya gelene yardım edilir” ve Zohar sorar, neyle yardım eder? “Kutsal bir ruhla.” Yine de kişi yukarıdan aldığı ruhu takdir etmezse, bunun o kadar da önemli olmadığını

düşünürse, düşüşler durumu ile çekeceği acılarla, yukarıdan gelen yardımı takdir etmesini sağlar. Aksi halde kaybeder ve hepsi kötü eğilime gider. Bunu takiben, karanlık kişiye yardım eder, yani Kutsallığın önemini nasıl takdir edeceğini anlama imkânı verir ve böylece farkındalık eksikliği nedeniyle kaybetmez.

Bilgelerimiz bunun hakkında, “Aptal kimdir? Kendisine verilmiş olanı kaybedendir,” diye açıklıyor, çünkü Yaradan kişiyi yaklaştırdığında bu yakınlığın önemini bilmiyor ya da anlamıyor. Bu karanlığa Kap denir, yani bolluğun olabileceği bir yer. Yazıldığı gibi, “Yaradan’ın dağına kim çıkacak ve kim yükselecek?” Yani, bir kişi yükseldiğinde, ancak yakınlığın öneminin değerini nasıl koruyacağını bilmediğinde, kötü eğilim onu kendi otoritesine alır. Bu yüzden, ışık ayrılmak zorunda kalır. Bu yüzden diriliş yoktur ve her biri derecesine inmek zorundadır.

Bununla birlikte, bununla ilgili birkaç düzeltme vardır: 1) Kötü eğilim onun sahip olduğu şeyi almamalıdır. Bu nedenle, kişiden alacağı hiçbir şey yoktur çünkü artık, kötü eğiliminin ondan alacağı, sahip olduğu Kutsallık yoktur. 2) Kişi inişe geldiğinde, iyileştiği ve geldiği durumu görmeye başladığında, yani biraz Kutsallık ile ödüllendirilmek için pek çok çaba harcadıktan sonra, aniden çıplak ve fakir kaldığını görür. Yani, “Size ‘insan ’denir.” olarak kabul edilmeyen ve hiç çaba göstermeyen bir insana uyan bir alçaklık durumundadır. Dahası, sıradan bir insandan çok daha kötüdür, yani onda kendisi için almak, onun asla hayal edemeyeceği ölçüde gelişmiştir ve bunun için hissettiği acı ve üzüntü ona, yukarıya biraz daha yaklaşmış olduğu zamanı takdir etme ve değer verme ihtiyacını verir. Şimdi nasıl dikkatli olunacağını ve bu duruma nasıl saygı gösterileceğini bilir ve kendisini bu duruma düşmemek için her şeyden korur. O zaman bir yabancıнын müdahale edebileceğinden korkması gerektiğini bilir.

Bu nedenle, inişlerin, Yaradan tarafından bazı yakınlaşmalarla ödüllенmelerin uzun ömürlülüğe imkân veren “ıslahlar” denilen şeyler olduğu sonucuna varılır. Bu şekilde, “Ve Tanrı ışığı ‘gün ’olarak adlandırdı ve karanlığa ‘Gece ’adını verdi,” ayetini yorumlayabiliriz. Kişi hem ışığın hem de karanlığın Tanrı’dan geldiğini söylüyorsa, bu “Ve Tanrı çağırdı.” O zaman hem ışık hem de karanlık bir gün yapar. Yani, akşam ve sabah olmadan tam bir gün olamaz, bu yüzden ışık ve karanlık tek bir role hizmet eder – her ikisine de “gün” denir.

Böylelikle “Bizi ihtişamı için Yaradan Tanrımız kutlu olsun.” sözlerini yorumlayabiliriz. Kendini-sevmeye dalmışken ve bedenimiz eğer “Bizi, bizim ihtişamımız için yarattığın için çok teşekkürler.” demeyi tercih edecekken nasıl “Bizi kendi ihtişamı için Yaradan Tanrımız kutlu olsun.” diyebileceğimizi anlamalıyız. Bu durumda, açıkça, O’nu kendi yüceliği için yarattığı için kutsadığımızda gerçeği söylemiyoruz. Bu tam bir yalan.

Yukarıdakilere göre, “arınmaya gelen kişiye yardım edildiğine” inandığımızda, Yaradan kişiye konunun önemini hissetmesi için güç verdiği ve kişi Kral’a hizmet ettiğini hissettiğinde, bu onun için bir servete değer ve önemini ifade edecek söz bulamaz. Bunun yerine, hissettiği haz ve heyecan ile “Kutsal Tanrımız,” der, bize Kral’a hizmet ederken, bunun önemini hissettirdin ve bizi içine battığımız kendi-sevgisinden kurtardın. Ondan kurtulup çıkabileceğimiz hiç aklımıza gelmezdi. Birdenbire, O’nun bize Kral’a hizmet edebilmekten tat alma hissiyatını verdiğini görüyoruz.

O zaman “Bizi ihtişamı için Yaradan Tanrımız kutsaldır.” diyoruz. Dünyadaki en önemli şey olan bize verdiği bu hediye için O’nu kutsuyoruz, bunu kendimiz elde edemezdik. Aksine, bu Tanrı’nın bir armağanıdır. Bu yüzden O’nu bunun için kutsuyoruz. “Kutsal Tanrımız, bizi O’nun ihtişamı için Yaradan Tanrımız.”

Ancak, insan O’nun bizi ihtişamıyla yaratmasından tat almakla ödüllendirilmeden önce, bunu nasıl söyleyebilir? Gelecekte söyleyeceğimiz tüm kutsamalar ve şükranlarda olduğu gibi söylemeliyiz. Bilgelerimizin ayet hakkında söylediği gibi, “O zaman Musa şarkı söyleyecek.” Zohar sorar, “Bugün, ‘şarkı söylemedi’ demedi, ‘söylemedi,’ geçmiş zamandır, ama gelecek zamanda ‘şarkı söyleyecek.’” dedi. Cevap şudur; erdemliler gelecek hakkında şarkı söyler. Yani, onlar bütünlükle ödüllendirileceklerine inanıyorlar. Bu nedenle, bütünlükle ödüllendirilmeden önce bile, halen şarkı söylüyorlar.” Buna dayanarak, “bizi O’nun ihtişamı için Yaradan Kutsal Tanrımız,” diyoruz. Sulam (Sulam [merdiven], Zohar Açıklaması) ayeti şöyle yorumlar, “günden güne konuşmayı ifade eder; geceden geceye bilgiyi söyler.” Bunlar onun sözleridir: “İslahın sonundan önce, yani alma kaplarımız sadece kendi çıkarlarımıza değil, bizi Yaradan’a memnuniyet vermek için almaya hak kazanmadan önce, Malhut’a “iyinin ve kötünün ağacı,” denir. Bunun nedeni şudur, Malhut, insanların eylemleri yoluyla, dünyanın rehberliğidir. Ve tüm haz ve zevki almaya uygun olmadığımız için... Malhut’tan iyilik ve kötülüğün rehberliğini kabul etmeliyiz. Bu rehberlik nihayetinde bizi, alma kaplarımızı ihsan etme kaplarına ıslah etmekle ve O’nun bizim için tasarladığı hazzı ve keyfi almakla ödüllenenmek için vasıflandırır.

“Genellikle, iyi ve kötünün rehberliği bizde yükseliş ve inişlere neden olur... Bu yüzden her çıkış belirli bir gün olarak kabul edilir ve benzer şekilde, her iniş belirli bir gece olarak kabul edilir.

Şöyle yazılmıştır, ‘Her gün konuşmayı ifade eder.’... İslahın sonunda, sevgiden tövbe ile ödüllendirilecekler... O zaman şunu apaçık göreceğiz, inişler zamanındaki, bizi başlangıçta şüpheye düşüren tüm bu cezalar bizi arındırmıştır; tüm mutluluğun ve iyiliğin doğrudan sebebidirler. Bu korkunç cezalar olmasaydı, bu hazza ve zevke asla gelemezdik. Böylece günahlar gerçek erdemlere dönüşürler.”

“Günden güne konuşmayı ifade eder.” sözleri şu anlama gelir; inişler, ızdırap olan geceler ve Yaradan ile bütünlüğü engelleyen cezalar, birbiri ardına gelen günler haline gelir, şimdi, geceler ve aralarındaki karanlık da erdemler ve iyi işler haline gelir, gece gündüz gibi parlar; aralarında kesinti yoktur.

Şimdi şu ayetin anlamı hakkında ne sorduğumuzu anlayabiliriz, “Ve Tanrı ışığı ‘gün ’ olarak adlandırdı ve karanlığa ‘Gece ’adını verdi.” Anlamı, Baal HaSulam’ın dediği gibi, gördüğümüz üzere, “gün” aslında gece gündüzün bağlantısıdır. Aynı şekilde, karanlık olmadan ışığa sahip olmak imkansızdır. Yani, Yaradan bize karanlığı verdi, böylece ışık onun içinden görünsün diye. Buna “ve Tanrı çağırdı,” denir. Yani, Yaradan bizim için çalışmanın sırasını bu şekilde düzenlemiştir. O, yüce olduğu için, bunun başka türlü olabileceğine inanmak zorunda olduğumuza göre, neden bizim için özellikle bunu düzenledi? Bu konuda, O’nun düşüncesini anlamak için Yaradan’a erişimimiz olmadığını söylemek zorundayız. Aksine, öğrendiğimiz her şey sadece “Eylemlerinle, Seni tanıyoruz,” şeklindedir. Başka bir deyişle, onları yarattıktan sonra, Yaradan’ın eserlerine bakarak konuşmaya başlıyoruz. Ama şeyleri farklı bir şekilde yapabileceğini söylemek hakkında bilgilerimiz şöyle demişler, “Yukarıda neyse, aşağıda da odur.”

Buna göre, Haggadah’da yazılanları yorumlayabiliriz: “Bir gün yaklaşıyor bu ne gündüz ne de gece.” Bu, gündüz ve gece içermeyen, ancak kendi başına bir gün olan gün olduğunda, ıslahın sonunu ifade eder. Bu, “Yüce Bir, senin günlerini, senin gecelerini bilir kılar,” ile olur. Öyle ki, ıslahın sonunda herkes tarafından şu bilinir, “Sizinki gündür; Seninki gecedir de.” Şöyledir, O’nun arzusu yarattıklarına iyilik yapmaktır ve iyi gün demek anlamına gelir, o zaman Yaradan’ın karanlığı verdiği nasıl söylenebilir? Bu O’nun amacına aykırı! Ancak kişi, “karanlık” ve “gece” denen, - Yaradan ile bütünlüğün kesildiği- durumu hissetmesine rağmen, gece anlamına gelen karanlık da “gün” olarak kabul edilir.

Ancak, ıslahın sonunda, karanlığı da O’nun verdiği bilindiğinde, bu da kesinlikle ışıktır. Bunun kanıtı, o zaman günahların erdem haline gelmesidir. Böylece, biliyoruz ki “Sizinki gündür; Seninki gecedir de.”

Tersine, işin sonundan önce, kişinin maruz olduğu, Yaradan ile bütünlük kesintisini Yaradan’a atfetmesi, bunu O’nun yolladığını kabul etmesi imkansızdır, zira bu yaratılışın amacına karşıttır. “Gecenin karanlığı, günün ışığı olarak parlayacak” sözlerinin anlamı budur. Yani, günahları onun erdemleri haline geldiğinde, her şey gün olur.

Artık çalışmada, gün ve gecenin ne olduğunu anlayabiliriz. Kişi karanlığın ne olduğunu hissetmesi gerektiğini bilmelidir, yoksa ışığın tadını çıkaramayacaktır, çünkü

kullanmaya değer mi yoksa değmez mi diye tadını almak istediği herhangi bir şeyde, birini bir diğerinden öğrenmek zorundadır, yazıldığı üzere, “ışığın avantajı karanlıktadır.” Aynı şekilde, kişi yorgunluğun ne olduğunu bilmediği sürece dinlenmekten zevk alamaz.

Bu nedenle, kişi yükseliş ve iniş sürecinden geçmelidir. Ancak, inişlerden etkilenmemelidir. Bunun yerine, mücadeleden kaçmamak için çaba göstermelidir. Bu nedenle, kişi çalışma sırasında iki ayrı şey olarak görmesine rağmen, çalışmanın sonunda ılık ve karanlığın, kişiyi hedefe götüren iki bacak olduğunu görür.

Çalışmada Kişinin Yaradan'dan Talep Etmesi Gereken Yardım Nedir?

Makale No.35, Tav-Şin-Mem-Het, 1987-88

Bilgelerimiz şöyle dedi (Kiduşin): “Rabbi Yitzhak, ‘İnsanın eğilimi her gün yenilenir ’ dedi. Rabbi Şimon Ben Levi, ‘İnsanın eğilimi onu her gün yener ve onu ölüme götürmenin yolunu arar. Yaradan’ın yardımı olmasaydı, kişi bunun üstesinden gelemezdi ’dedi; şöyle söylendiği gibi, ‘Tanrı, kişiyi onun ellerine bırakmayacak.’ Ayrıca dediler ki, ‘Arınmaya gelene yardım edilir.’ (Şabat 104)

Kişinin yukarıdan verilmesini talep ettiği yardımın ne olduğunu anlamalıyız. Belli ki, kişinin zayıf hissettiği yerde takviyeye ihtiyacı var. Tıpkı anlamakta güçlük çeken bir çocuk gibi. Bu yüzden babası birini işe alır ve oğlunun okuldaki diğer çocuklarla eşit düzeyde olmasına yardım etmesi için ona ödeme yapar. Ya da oğlunun çokta erdemli olmadığını bildiğinden, geri kalan çocuklara benzer olmamaktan dolayı erdemleri üzerinden coşkusunu kaybetmesin, her zaman başarısız olmasın ve bu yüzden kendini aşağı hissetmesin diye onu cesaretlendirmek ve güçlendirmek için okulun yöneticisiyle konuşur.

Benzer şekilde Yaradan çalışmasında kişinin zayıf olduğunu gördüğü yerde, yukarıdan o kısımda yardım istemesi gerektiğini söylemeliyiz; bilgilerimizin şöyle dediği gibi, ‘Arınmaya gelene yardım edilir.’ ‘Arınmaya gelene ’ diyen bilgilerimizin sözlerinden, çalışmadaki tüm zayıflık, özellikle sanki arınmaktaymış, bu insanın elinde değilmiş ve yardıma ihtiyacı varmış gibi görünüyor.

Gerçi atalarımız, arınmaya gelen ve üstesinden gelemediğini gören kişiyle ilgili olarak onun korkmaması, mücadeleden kaçmaması, arınmaya ulaşma konusunda yetersizliğine dikkat etmemesi gerektiğini vaat ettiler. Aksine kişi Yaradan'ın ona yardım edeceğine inanmalıdır.

Ancak Yaradan'ın bunu neden yaptığını da anlamalıyız, çünkü bu, bir çelişki olduğu için net değil. Bir yandan bize 'Arınmaya gelene 'deniyor. Bu demektir ki, arınma çalışmasına kişi başlamalıdır. Yine de daha sonra 'Yaradan'ın yardımı olmasaydı, kişi bunun üstesinden gelemezdi 'dediler. Bu, insanın kendi kötülüğünü yenme seçeneğine sahip olmadığına işaret eder; bilgelerimizin şöyle söylediği gibi, Yaradan'ın yardımı olmadan kişi bunun üstesinden gelemez.

Bu demektir ki, Yaradan insana kötülüğün üstesinden gelme gücünü vermedi. Daha doğrusu kişiye üstesinden gelme gücünü veren kesinlikle Yaradan'dır. O halde insanın başlaması gerektiği gerçeğinin faydası nedir? Bunun yerine kişi şöyle söyleyebilirdi: 'Benim çalışmam zaten değersiz. Üstesinden gelemem o halde neden çalışmaya başlamalıyım? Yaradan bana yukarıdan güç verene kadar bekleyecek, ondan sonra çalışmaya başlayacağım. Neden boşu boşuna çalışayım? 'Kişi, daha önceki makalelerde zaten dile getirdiğimiz üzere ya Yaradan'ın ona kötülüğün üstesinden gelme gücü verdiğini ya da çalışmaya Yaradan'ın başladığını ve bitirdiğini anlar.

Bunun cevabı, 'Kli (kap) olmadan ışık yoktur 'olduğundan, arınma çalışmasına kişinin başlamak zorunda olduğudur, çünkü bilinen bir kurala göre unutmamalıyız ki, çalışmanın bir düzeni vardır; bu da mülk sahiplerinin görüşünün tam tersidir. Tora'nın görüşü ise daha ziyade arınma çalışmasının özellikle Tora çalışanlara ait olduğu ve Tora çalışanların, kesinlikle Tora seviyesine ulaşmak isteyenler olduğudur. Bilgelerimiz bununla ilgili olarak şunu söylediler: 'Tora ancak onun için kendini öldüren kişide bulunur.'

'Onun için kendini öldürmek 'ifadesinin açıklaması, kişinin kendisini yani kendine-sevgisini iptal etmesidir. Kişi, form eşitliği olan Dvekut'u (bütünleşme) edinmek ister. Buna, kişi kendisi için alma kaplarından arındığında 'arınmak 'denir. Bu 'onun için kendisini öldürmek 'olarak adlandırılır.

Şöyle yazıldığı gibidir: 'Sana gerçekten hizmet edebilmemiz için kalplerimizi arındır. ' Kalbin arınması, çalışmamızın gerçek olması yani bizi Yapan'ı memnun etmek için olmasıdır. Yalan demek, kişinin aslında Yaradan için değil de kendi menfaati için çalıştığında, Yaradan için çalıştığını söylemesidir.'

'Tora öğrenenler, 'Tora'yı edinmeye değer olduğunu anlayanlardır, zira Tora ayrılığın olduğu yerde olamaz ve kişisel çıkar insanı Yaradan'dan ayırır. Bundan dolayı kendi

hükümlerini iptal etmek ve Yaradan'la Dvekut (bütünleşme) ve 'Yaradan'ın isimleri ' olarak adlandırılan Tora ile ödüllendirilmek isterler. Ona ayrıca 'yarattıklarına iyilik yapmak 'denir ve bu 'iyilik yapmak 'Tora'dır.

İnsanın edinmesi gereken bütünlük budur, çünkü bu Onun düşüncesi idi. (Bunu söyleriz çünkü ' Seni eylemlerinden biliriz'. Bu nedenle, yaratılış amacının bu olduğunu, 'yarattıklarına iyilik yapmak 'olduğunu söylediler. Kişi bunu başaramadığı sürece, tamamlanmayı başaramamış sayılır.

Ancak yardımın özellikle neden arınmaya gelmesinin ima edildiğini, genel olarak neden Mitzvot'u izlemekle ve Tora'yı çalışmakla ilgili konuşmadıklarını ve 'Yaradan'ın yardımını olmasaydı' ifadesi üzerinde belirgin bir şekilde durmadıklarını anlamalıyız.

Bir yandan 'insanın eğilimi 'ifadesi, eğilimin, genel olarak Tora ve Mitzvot'un izlenmesinin üstesinden geldiğini ve Yaradan'ın kişiye yardım ettiğini ima eder. Diğer yandan 'Arınmaya gelene yardım edilir 'derler. Bu demektir ki, kişi tam olarak arınma konusunda yardım alır.

Gerçekte, insanın her konuda Yaradan'ın yardımına ihtiyacı vardır. Ancak genel halk ile bireyin çalışmasını belirlemeliyiz. Bireyin çalışması, tüm eylemlerinin, kendi menfaatleri için değil, yalnızca ihsan etmek için olmasıdır. Bu gerçekten de doğasına aykırıdır, çünkü haz, onların eksikliklerini haz ve memnuniyet ile gidermek olduğu için, Yaradan, yaratılışı haz ve memnuniyet almaya özlem duymaları için yaratmıştır.

Üst dünyalarda buna 'Ein Sof (sonsuzluk/sonu olmayan) dünyası' denir. Bu demektir ki, alma arzusu, 'Form eşitliğinden dolayı almak istemiyorum 'der gibi, bolluğun üzerine bir son koymadı. Henüz böyle bir şey yoktu. Bunun yerine daha sonra bu ıslahın alttaki tarafından yapıldığını öğreniyoruz. Altteki form eşitliğini istediğinde, alma kaplarına üst bolluğu almanın yasak olduğuna dair bir yasaklama vardı. Daha sonra özel ıslahlar aracılığıyla alma kaplarında da haz ışığının parlayacağına dair bir mesele vardı.

Bunda pek çok anlayış vardır. Bir yandan Zohar, Klipot'un (kabuklar) içinde parlayan ince bir ışık olan 'yetersiz bir ışık 'olduğunu söyler. Sadece bilgi ağacının günahı yüzünden, pek çok kıvılcım Klipot'a düştü ve onlardan Klipot'un ABYA'sı yapıldı. Sonuç olarak, çalışmamızda şu üç anlayışa geliriz: 1) Mitzva (emir/iyi iş) 2) İzin/seçenek 3) Günah.

Bu üç anlayışın tümü, 'Mitzvot uygulaması' olarak adlandırılan eylemde geçerlidir. Ayrıca bunda, Mitzvot'u nasıl izleyeceğini bilmek demek olan 'uygulamada 'Tora'nın farkındalığı vardır. Ayrıca uygulama olarak kabul edilen Tora vardır, bu da 'Tora'yı izlemek'tir.

Ancak niyet yani Tora ve Mitzvot'un izlenme sebebinin ne olduğu, kişiyi Tora ve Mitzvot'u izlemeye zorlayanın ne olduğu da vardır. Bu niyet şu iki anlayışa ayrılır: 1) 'Ödül ve ceza' olarak adlandırılan ödülün hatırına. Demek ki, ödül ve ceza ödülle ilgili olarak söylenmiştir. Başka bir deyişle eğer kişi Tora ve Mitzvot'u izlerse, ödülü, bunun karşılığında iyi şeyleri alacak olmasıdır. Bu da şu iki anlayışa ayrılır: 1) Bu dünyada kişinin mutlu olacağı bir ödül 2) Kişinin gelecek dünyada mutlu olacağı.

Bu ikisine Lo Lişma (Onun adın a değil) denir, zira kişinin Tora ve Mitzvot'u izleme sebebi, kendi menfaatidir. Tora ve Mitzvot'a bağlanmak için gösterdiği çaba karşılığında iyi bir şeyler almak içindir. Demek ki, çalışmasından sonra kişi ödül alacaktır. Kişinin yaptığı her eylem hesaba katılır ve sonrasında kişi yaptığı her eylem için ödüllendirilir. Hiçbir şey kaybolmaz, her şey sayılır. Kişi, 'Mülk sahibine, çalışan için sana ödeme yapacağına dair güvenebilirsin' diyen bilgelere inanır.

Buna Lo Lişma denir, Zohar'da ('Zohar Kitabına Giriş' madde 190) şöyle söylendiği gibi: 'Korku üç anlayışta değerlendirilir, ikisi değerli bir kök içermez ve biri korkunun köküdür. Kişi vardır, Yaradan'dan oğulları yaşasın, ölmesin diye korkar ya da bedensel cezadan korkar ya da parasının cezalandırılmasından korkar. Bundan dolayı Ondan sürekli korkar. Dolayısıyla kişi Yaradan'dan korkuyu kök olarak kabul etmez, çünkü kendi menfaati köktür ve korku bunun sonucudur. Bir de Yaradan'dan dünya azabı ve cehennem azabı yüzünden korkan bir kişi vardır. Bu iki tür korku, korkunun özü ve kökü değildir. Öz olan korku, kişinin Efendisinden, O yüce ve hükmeden olduğu için korkmasıdır. Demek ki, kişi Yaradan'dan, O yüce olduğu ve her şeye hükmettiği için korkmalıdır. Onun yarattığı bütün üst ve alt dünyalar, Onun huzurunda hiç kabul edilir, çünkü Onun özüne tek bir şey bile katamazlar.'

Buna göre, genel halk ile birey arasında devasa bir fark olduğunu görüyoruz. Yani 'birey' bu çalışmanın genel halka ait olmadığı ancak 'O yüce ve hükmeden' olduğu için Kral'a hizmet etmek isteyen, 'Bütün eylemlerinizi Yaradan için' seviyesine ulaşmaya özlem duyan, hakikate eğilimi olan bireye ait olduğu anlamına gelir. Onların istediği tek ödül, Kral'a hizmet etmek yani Tora ve Mitzvot'u izlemektir; kendi menfaatleri yüzünden değil, Yaradan'ın yüceliği yüzünden Tora ve Mitzvot'u izlerler.

Dolayısıyla yalnızca Lişma'yı (Onun adına) çalışmak isteyenler arasında ödül ve ceza vardır, çünkü bilgilerimiz de onlarla ilgili olarak, insanın ödül ve cezaya inanması gerektiğini söylemiştir. O halde Lo Lişma'daki ödül ve ceza ile Lişma'daki ödül ve ceza arasındaki fark nedir?

Cevap, ödül ve ceza'nın ne olduğunu anlamak zorunda olmamızdır. Herkes bilir ki, ödül iyi bir şey, ceza ise kötü bir şeydir. Dolayısıyla kendi menfaati için çalışan insanlar için 'iyi' demek, çalışmalarını karşılığında alma arzularını tatmin eden bir şeyler alıyorlar

demektir; onlar alacakları iyi şeyler karşılığında çalışmaya değer olduğunu söylerler. 'Ceza 'ise basitçe, kişinin 'Tora ve Mitzvot'a ödülü kaybettiğim hatta bir cezanın yani bana acı veren bir şeylerin acısını çektiğim için bağlanmamış olmak utanç verici ' demesidir.

Diğer taraftan Yaradan için çalışmak isteyenler, kendileri için almak için değil de ihsan etmek için çalışma gücüne sahip oldukları zamanı, ö'dül 'olarak kabul ederler. Onlar kendilerini sevmeye gömüldüklerinde bunu 'ceza 'olarak kabul ederler. Ancak ödül ve ceza, Lo Lişma'da çalışanlarda olduğu gibi ödülle ilgili değildir. Doğamıza aykırı olan Lişma çalışmasına 'arınma 'denir. Bu insanın gücü dahilinde olmadığı için, bununla ilgili olarak bilgilerimiz, 'Yaradan'ın yardımı olmasaydı üstesinden gelemezdi 'dediler.

Buna karşılık doğal olan Lo Lişma'da 'Yaradan'ın yardımı olmasaydı, üstesinden gelemezdi 'demeye gerek yoktur, zira Lo Lişma doğamıza aykırı değildir. Demek ki, bu dünyanın ödülü ya da bir sonraki dünyanın ödülü dışında başka bir şey hakkında bilgisi olmayan genel halkın çalışması 'tek çizgi 'olarak adlandırılıyor.

Bu, kendine olan sevgiyle ilgili olduğundan yani geçici dünya olan bu dünyadaki hazlardan vazgeçmeye değer olduğunu ve karşılığında 'yaban öküzü ve balina ' yiyeceklerini anladıklarından, bu nedenle tek çizgide çalışan pek çok insan, ebedi dünya olan bir sonraki dünyadaki hazlarla ödüllendirilmek için kendilerine bu dünyada eziyet edebilirler. Bundan dolayı Yaradan'ın yardımına ihtiyaç duymazlar, çünkü görürler ki, kendileri işçidir ve genel halka baktıklarında kendilerini üstün hissederler.

Ancak ihsan etmek için çalışmak isteyenler, genel halka baktıklarında, onların kendilerinden çok daha kötü ve aşağıda olduklarını hissederler, zira onların içinde hüküm süren kendileri için alma arzusunu, kötülüğü ve kendilerine olan sevgiden çıkamadıklarını hissederler. Onlar ki, her zaman ihsan etmek için çalışabilmek üzere ne kadar çaba sarf ettiklerine bakarlar ve onlara bundan doğal olarak ne kadar uzak oldukları gösterilir. Görürler ki, her yönden kirlidirler ve arınmaya ihtiyaçları vardır.

Onlar iki çizgide yürüdüklerinden, hakikati görürler. Bundan dolayı, böyle birinin mücadeleden kaçmaması için ona hakikat, kötü eğilimi yenmenin bizim elimizde olmadığı söylenir. Bilakis 'Yaradan'ın yardımı olmasaydı, üstesinden gelemezdi.'

Bu nedenle, Zohar'da 'Arınmaya gelene yardım edilir 'denmiştir. Sadece kendisine yardım edildiğini söylemediler, zira kişi özellikle arınmakta tüm çalışmanın Yaradan için olduğu yolda yürüyemeyeceğini görür. Dolayısıyla 'Yaradan'ın yardımı olmasaydı üstesinden gelemezdi 'ifadesine mantık ötesi inanmak zorunda kalmaz, zira hakikati, kendine olan sevgiden ayrılamayacağını görür. Bu yüzden kişi çoğu kez umutsuzluğa

kapılır ve Yaradan'ın kendisine olan sevgiden çıkmasına yardım edebileceğine mantık ötesi inanmak için büyük bir desteğe ihtiyaç duyar.

Ancak tek çizgide yürüyenler bunun tam tersidir. Kişi mantık dahilinde kötü eğilimin üstesinden geldiğini ve Tora ve Mitzvot'u izlemek için Yaradan'ın yardımına ihtiyaç duymadığını görür. Daha doğrusu bilgilerimiz, 'Yaradan'ın yardımı olmasaydı, kişi üstesinden gelemezdi 'dedikleri için, kişi Yaradan'ın kendisine yardım edeceğine mantık ötesi olarak inanır. Yine de mantık dahilinde bilir ki, kötü eğiliminin üstesinden gelme gücüne sahiptir ve aşağılık olan genel halkın içindeki insanlar gibi değildir. Onlardan üstün olduğunu hisseder.

Bu nedenle Yaradan'ın yardımıyla ilgili olarak, tek çizgide yürüyenlerle, iki çizgide yürüyenler arasında büyük bir fark vardır. Tek çizgide yürüyenler, her şeyi yaptıklarını görürler ve Yaradan'ın yardım etmesi gerektiğini görmezler. Daha doğrusu, Yaradan'ın onlara yardım edeceğine mantık ötesi inanırlar.

Ancak iki çizgide yürüyenler, hiçbir şey yapamadıklarını görürler. Onlar, Yaradan'ın yardım etmesi için çok çaba göstermeli ve Yaradan'ın onlara yardım edebileceğini söylemelidirler. O zaman bu eğilimin kontrolünden çıktıklarında, Yaradan'ın onlara yardım ettiğini, aksi taktirde sonsuza dek bu eğilimin hükmünde kalacaklarını mantık dahilinde görürler.